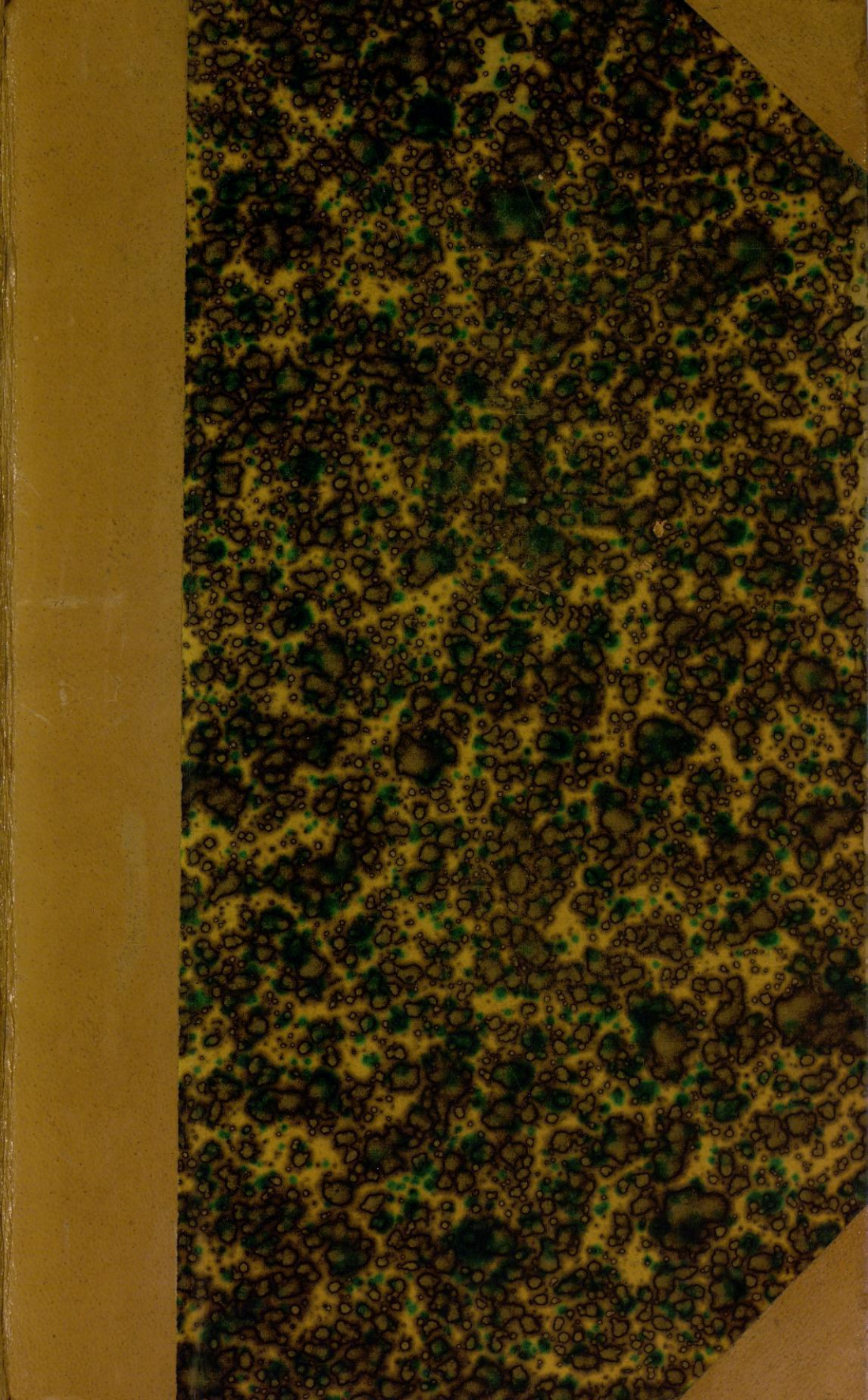

34 g

Trondhjems Telegrafinspektorat

Norsk Lovtidende.

2den Afdeling.

Samling af Love, Resolutioner m. m.

Udgivet efter offentlig Foranstaltning.

1903.

Trondhjems Telegrafinspektora

Udgiver:
Af 1ste, 2det og 3die Hefte: E. R. Bætzmann.
Af 4de Hefte: Einar Hanssen,
fst.

Kristiania.
Grøndahl & Søns Bogtrykkeri.

Port Royden.

Zoen Afdeling.

Gemeente of Town Council M. M.

Uitgiften eiger offentlig Beramflatning.

1903.

Troendhjems Tidendes Bogtrykkeri.

Norsk Lovtidende

2den Afdeling.

1903.

Tillæg til Aargangen 1902.

1902

Noter*) udvexlede mellem den norske og svenske Generalkonsul i Alexandria og den egyptiske Udenrigsminister under 17de og 29de April 1902 angaaende Oprettelsen af en Karantænestation i Suakin. 17 April 29 April

Copie.

Alexandrie le 29 Avril 1902.

Consulat General de Suède et Norvège.

Excellence,

En réponse à la circulaire sub. No. 310, que Votre Excellence a bien voulu adresser en date du 17 de ce mois, relative au projet d'établissement d'une station Quarantenaire à Souakin, j'ai l'honneur de porter à la connaissance de Votre Excellence que les

Oversættelse

af en Skrivelse fra den norske og svenske Generalkonsul i Alexandria til den egyptiske Udenrigsminister, dateret 29 April 1902.

Excellence.

I Besvarelse af det Cirkulære No. 310, som Deres Excellence har behaget at tilstille mig under 17de dennes angaaende Planen om Oprettelse af en Karantænestation i Suakin, har jeg den Ære at bringe til Deres Excellences Kundskab, at de forenede Riger tiltræder denne Plan paa

*) Ifølge Meddelse fra Udenrigsdepartementet i Stockholm i Skrivelse af 13. Januar 1903 til Handels- og Industridepartementet har samtlige Magter som har tiltraadt Sanitetskonventionen i Venedig, givet sit Samtykke til Oprettelsen af den paagjældende Karantænestation i Suakin.

17 April / 29 April

Royaumes Unis adhèrent à ce projet, à la condition que toutes les autres puissances y ont adhéré.

Veuillez agréer etc.

(signé)

C. Belinfante Østberg.

S. Exc. Boutros Ghali Pacha, Ministre des Affaires Etrangères de Son Altesse le Khédive, Caire.

Pour copie conforme.

(signe)

C. Belinfante Østberg,
Consul Général.

Afſkriftens Rigtighed bekræftes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 6te September 1902.

(Stempel) (undert.)

v. Ditten,
Kabinetsſekretær.

Betingelſe af, at ſamtlige øvrige Magter har tiltraadt den.

Modtag etc.

(undertegnet)

C. Belinfante Oſtberg.

Hs. Exc. Boutros Ghali Pacha, Hans Høihed Khedivens Miniſter for de udenrigſke Anliggender, Cairo.

Overſættelſens Rigtighed bekræftes.

Det Kongelige Departement for udenrigſke Sager, Handel, Sjøfart og Induſtri. Udenrigsafdelingen.

Kriſtiania, 19de Marts 1903

Helmer Bryn,
Expeditionschef.

Copie.

Caire le 17 Avril 1902.

Ministère des Affaires Etrangères.

No. 310.

Circulaire.

Monsieur le Consul Général.

Par suite de la concentration dans une seule station quarantenaire de tous les pélerins revenant de Djeddah, ceux du Soudan sont actuellement obligés d'aller jusqu'à Tor pour

Overſættelſe

af en Skrivelſe til den norſke og ſvenſke Generalkonſul i Alexandria fra den egyptiſke Udenrigsminiſter, dateret Cairo 17de April 1902.

Hr. Generalkonſul.

Som Følge af Koncentreringen i en eneſte Karantæneſtation af alle Pilegrime, der vender tilbage fra Djeddah, er Pilegrimene fra Sudan for nærværende nødte til at reiſe lige til Tor for at

purger leur quarantaine. Cet état de choses, préjudiciable aux intérêts de cette catégorie de pélerins, les incite à s'embarquer claudestinement pour la côte d'Afrique et peut ainsi favoriser l'importation de la peste et du choléra.

Pénétré de ces graves inconvénients, le Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire avait décidé dans sa séance du 4 Décembre 1900, que l'Administration adresserait à M. M. les Délégués une Note faisant ressortir les avantages de l'installation à Souakin d'une station Quarantenaire où les pélerins Soudanais pourraient escompter les mesures établies par la Conférence de Venise.

Cette note, portant la date du 22 Décembre 1900, a été effectivement remise à M. M. les Délégués.

Monsieur Belinfante Østberg, Consul Général de Suède et Norvège.

Le Gouvernement du Khédive voulant de son côté faciliter l'adoption de cette mesure d'humanité et de protection sanitaire, a accepté de prendre à sa charge tous frais résultant de l'installation de la station projetée.

Le Gouvernement de Sa Majesté n'ayant pas fait connaître jusqu'à présent s'il adhérait au projet d'établissement d'une station quarantenaire à Souakin, j'ai recours à votre obligeance habituelle, Monsieur le Consul Général, pour obtenir l'assentiment de

gjennemgaa Karantæne. Denne Tingenes Tilſtand, der ſkader denne Kategori af Pilegrimes Interesſer, friſter dem til hemmelig at indſkibe ſig for Kyſten af Afrika og kan ſaaledes befordre Indførelſe af Peſt og Kolera. 17 April 29 April

Opmerkſomt paa diſſe alvorlige Ulemper havde Sundheds-, Sjøfarts- og Karantæneraadet i ſit Møde den 4de December 1900 beſluttet, at Adminiſtrationen ſkulde tilſtille D'Herrer Delegerede en Note, hvori fremhævedes Fordelene ved Oprettelſen i Suakin af en Karantæneſtation, hvor de ſudanſke Pilegrime vilde kunne underkaſte ſig de Forholdsregler, der er faſtſatte af Konferencen i Venedig.

Denne Note, der blev dateret 22de December 1900, blev ogſaa tilſtillet D'Herrer Delegerede.

Hr. Belinfante Østberg, Generalkonſul for Sverige og Norge.

Khedivens Regjering, der paa ſin Side vil lette Antagelſen af denne Forholdsregel, i humanitært Øiemed og til ſanitær Beſkyttelſe, har vedtaget at bære alle de med Oprettelſen af den projekterede Station forbundne Omkoſtninger.

Da Hans Majeſtæts Regjering endnu ikke har tilkjendegivet, om den tiltræder Forſlaget om Oprettelſe af en Karantæneſtation i Suakin, tillader jeg mig, Hr. Generalkonſul, at lægge Beſlag paa Deres ſedvanlige Imødekommenhed for at erholde Deres Regjerings Samtykke til et Skridt, der er af ſaa ſtor Betydning for

17 April votre Gouvernement à une
29 April mesure aussi importante pour la défense de l'Egypte et de l'Europe contre les affections épidémiques visées par la Conférence de Venise, et qui revêt un caractère particulier d'urgence dans les circonstances actuelles.

Veuilles agréer, Monsieur le Consul Général, les assurances de ma haute considération.

(signe)
Boutros Ghali.

Pour copie conforme.

Au Consulat Général de Suède & de Norvège à Alexandrie le 2 février 1903.

(signé)
C. Belinfante Østberg.
Consul Général.

Egyptens og Europas Beſkyttelſe mod de ſmitſomme Sygdomme, der var Gjenſtand for Forhandlingerne paa Konferencen i Venedig, og hvilket paa Grund af de forhaandenværende Omſtændigheder er i ſærlig Grad preſſerende.

Modtag, Hr. Generalkonſul, Forſikringen om min udmerkede Høiagtelſe.

(undertegnet)
Boutros Ghali.

Overſættelſens Rigtighed bekræftes.

Det Kongelige Departement for udenrigſke Sager, Handel, Sjøfart og Induſtri. Udenrigsafdelingen.
Kriſtiania, 19de Marts 1903.

Helmer Bryn.
Expeditionschef.

1903

1903.

2 Jan **Skrivelſe** *) fra Departementet for udenrigſke Sager m. v. til Norges Fiſkeriſtyrelſe, hvorved i Henhold til den ved Høieſte Reſolution af 10de December 1897 givne Bemyndigelſe beſtemmes, at Opſynet ved Lofotfiſket i 1903 ſkal træde i Kraft fra og med 16de Januar f. A.

2 Jan **Cirkulære** fra Departementet for udenrigſke Sager, Handel, Sjøfart og Induſtri til Skibsmatrikelførerne og Skibsregiſterførerne.

I en hertil overſendt Skrivelſe har et Toldkammer i Anledning af Skibsregiſterlovens Sondring mellem Damp- og Seilſkibe foreſpurgt, hvorvidt Fartøier, der er udſtyrede med Rig ſom Seilſkibe, men tillige er forſynede med Dampmaſkine, er at anſe ſom Dampſkibe, ſelv om Maſkinen kun er at betragte ſom Hjælpemaſkine. I ſamme

*) Bekjendtgj. 6 Jan. i Lovt. 1 Afd. No. 1.

Forbindelse er der opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt Fartøier, der fremdrives ved Hjælp af en Maskine, der udvikler Damp af andre Stoffe end Vand (f. Eks. Petroleumsmotorer), er at anse som Dampskibe. 2 Jan

Efter at have indhentet Udtalelse i Sagen fra Marinens Generalstab giver man sig den Ære at meddele, at et Fartøi formentlig bør ansees som Dampskib, dersom det til sin Fremdrift er forsynet med en i Fartøiet fast indbygget (ikke flytbar) Maskine, der udvikler Damp af Vand eller andre Stoffe, uanseet om vedkommende Maskine kun er at betragte som Hjælpemaskine eller ikke.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, hvorved i Medhold af Lov om Jordmødre af 19de December 1898 § 7 bestemmes: 3 Jan

At det ved høieste Resolution af 2den Juni 1885 fra Vaagens Jordmoderdistrikt i Nordlands Amt udskilte østre Vaagens (Østnesfjordens) Jordmoderdistrikt, der omfatter Strækningen fra og med Gaarden Storfjeld til og med Gaarden Helle (Østnesfjorden indbefattet) samt Store Molla, deles i 2 Distrikter:

1. Digermulens Jordmoderdistrikt, omfattende Gaardene Røknes, Øhelle, og Pladsen Fremmesvik under Brettesnæs med samtlige østenfor en ret Linie mellem disse Steder liggende Gaarde.
2. Østnesfjordens Jordmoderdistrikt, omfattende den gjenværende Del af det oprindelige Distrikt.

Delingen træder i Kraft fra den Tid, særskilt Jordmoder ansættes i det af de nye Distrikter, der ikke overtages af Jordmoderen i det udelte Distrikt.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de af vedkommende Bestyrelse under 30te September 1902 udarbeidede Statuter for de af Justitsvagtmester Arne Berger og Hustru ved deres Testamente oprettede og ved Høieste Resolution af 21de Februar 1863 stadfæstede Legater til Bedste for Trængende, især forældreløse Pigebørn i Kristiania og til Bedste for ældre ugifte trængende Kvinder sammesteds. 5 Jan

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Skibsreder Jens Christian Julius Hansen og Hustru ved gjensidigt Testamente af 21de April 1898 og ved Forsmævntes Gavebrev af 3 Juli 1900 oprettede Legat til Fordel for Trængende i Nøtterø Herred samt paa de for dette Legat under 26de September 1902 udarbeidede Statuter. 5 Jan

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa den i ekstraordinær Generalforsamling den 1ste November 1902 vedtagne Forandring i § 11, sidste Punktum i den for Eidsvolds gjensidige Brandforsikringsforening for Løsøre ved høieste 5 Jan

5 Jan. Resolution seneſt af 29de December 1900 approberede Plan, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de Auguſt 1839 og 4de Auguſt 1845 hjemlede Forrettigheder.

5 Jan. **Høieſte Reſolution**, hvorved meddeles Approbation paa den i ekſtraordinær Generalforſamling den 1ſte November 1902 vedtagne Forandring i § 19 i den for Eidsvolds gjenſidige Brandforſikringsforening for Bygninger ved Høieſte Reſolution af 7 Oktober 1898 approberede Plan, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de Auguſt 1839 og 4de Auguſt 1845 hjemlede Forrettigheder.

5 Jan. **Høieſte Reſolution**, hvorved meddeles Approbation paa de af Nordre Aurdals Herredsſtyre i Møde den 11te November 1902 vedtagne Forandringer i §§ 4 og 22 i den for Nordre Aurdals gjenſidige Brandforſikringsforening for Løsøre ved Høieſte Reſolution af 22de Juni 1894 approberede Plan, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de Auguſt 1839 og 4de Auguſt 1845 hjemlede Forrettigheder.

5 Jan. **Høieſte Reſolution**, hvorved meddeles Stadfæſtelſe paa de af Forſtanderſkabet for Glemminge Sparebank i Møder den 31 Mai, 13de og 20de December 1902 vedtagne Forandringer af §§ 9 og 17 i Bankens ved Høieſte Reſolution af 12te Auguſt 1901 ſtadfæſtede Plan.

5 Jan. **Høieſte Reſolution**, hvorved meddeles Stadfæſtelſe paa de af Repræſentantſkabet for Fredriksværns Sparebank i Møder den 19de December 1901 og 15de December 1902 vedtagne Forandringer af §§ 4 og 9 i Bankens ved Høieſte Reſolution af 17de Januar 1893 ſtadfæſtede Plan.

5 Jan. **Høieſte Reſolution**, hvorved meddeles Stadfæſtelſe paa den af Forſtanderſkabet for Skudenes Sparebank, Stavanger Amt, i Møde den 30te April 1902 vedtagne Forandring af § 6 i Bankens ved Kongelig Reſolution af 3die Marts 1894 ſtadfæſtede Plan.

5 Jan. **Høieſte Reſolution**, hvorved meddeles Stadfæſtelſe paa den af Forſtanderſtabet for Grytten og Volds Sparebank, Romsdals Amt, i Møde den 7de Oktober 1902 vedtagne Beſlutning om Forandring af § 20 i Bankens ved Høieſte Reſolution af 3die December 1895 ſtadfæſtede Plan.

5 Jan. **Høieſte Reſolution**, hvorved er beſtemt:

1. At Stadfæſtelſe meddeles paa den af vedkommende Grundlæggere og af Huſtads Sogneſtyre i Møde den 13de September 1902 vedtagne Plan for en inden Sognet under Navn af „Huſtads Sparebank“ oprettendes Sparebank.

2. At den af Hustads Sognestyre i Møde den samme Dag fattede Beslutning om Garanti for de tegnede private Grundfondsbidrag til ovennævnte Sparebank tilsammen Kr. 1800,00, samt yderligere for Kr. 2000,00 til Sikkerhed for Bankens Forpligtelser approberes i Henhold til § 39 i Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837, forsaavidt Sognekommunen derved paadrager sig Forpligtelser udover et Tidsrum af 5 Aar. 5 Jan.

Høieste Resolution, hvorved er bestemt: 5 Jan.

1. At Stadfæstelse meddeles paa den af Naustdals Herredsstyre, Nordre Bergenhus Amt, i Møder den 8de Juli og 15de September 1902 vedtagne Plan for en inden Herredet under Navn af „Naustdals Sparebank" oprettendes Sparebank.
2. At den af Naustdals Herredsstyre i Møde den 8de Juli 1902 fattede Beslutning om Garanti for Kr. 10 000,00 af nævnte Sparebanks Forpligtelser approberes i Henhold til § 39 i Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837, forsaavidt Kommunen derved paadrager sig Forpligtelser udover et Tidsrum af 5 Aar.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Amtmanden i Kristians Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra en Distriktslæge om, hvorvidt Sportellovens § 109 finder Anvendelse paa de i Henhold til Lov af 2de Mai 1896, indeholdende Forandringer i Abnormskoleloven af 8de Juni 1881, afgivne Erklæringer fra Embedslæge ang. abnorme Børn. Departementet meddeler, at Finantsdepartementet paa Foranledning har udtalt, at Sportelloven § 109 ikke antages at komme til Anvendelse paa de omhandlede Erklæringer eller de Undersøgelser, som danner Grundlaget for disse. Kirkedepartementet slutter sig hertil. 6 Jan.

Skrivelse fra Departementet for udenrigske Sager m. v. til Amtmanden i Finmarkens Amt, foranlediget ved et af vedkommende Magistrat anbefalet Andragende fra en Maler af Vardø om, at han ved en aflæggendes Svendeprøve maa blive fritaget for at vedlægge Lærekontrakt samt for at aflægge Prøve i Tegning, i hvilken Anledning Departementet meddeler, at idet det gaar ud fra, at det er Ansøgerens Hensigt at aflægge Svendeprøven i Vardø, uanseet at han ikke dersteds som paabudt i § 2 andet Punktum i Kongelig Plakat af 11te September 1901 har arbeidet seneste 3 Maaneder hos en Mester, finder det efter hvad Magistraten har oplyst at kunne meddele ham Tilladelse hertil i Henhold til samme §'s tredie Punktum, saaledes at der ikke bliver Spørgsmaal om Fremlæggelse af nogen Lærekontrakt. Videre bemærker Departementet, at der ikke er Adgang til at dispensere fra Bestemmelsen i nævnte Plakat § 1, c om, at Prøven skal omfatte ogsaa Tegning. 6 Jan.

7 Jan. **Skrivelse** fra Departementet for udenrigske Sager m. v. til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, hvori bl. a. i Anledning af et Kommunestyres Beslutning angaaende Godkjendelsen af et Ølsamlags Vedtægter meddeles, at denne Beslutning som fattet med mindre end $^2/_3$ Pluralitet retteft burde have været undergivet gjentagen Behandling i Henhold til Formandskabslovens § 139. Departementet kan nemlig ikke tiltræde Amtmandens Opfatning, at saadan gjentagen Behandling er unødvendig i Tilfælde, som nærværende, hvor Sagen efter sin Beskaffenhed skal undergives endelig Afgjørelse.

7 Jan. **Cirkulære** fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles:

I. Rettelser i Postreglementet.

1. Kap. VIII § 1 sidste Passus skal lyde saaledes:
Mellem Postkontorer, hvor det bliver særskilt tilladt, kan der udveksles Anvisninger, portofrie undtagne, til Beløb over Kr. 1 000,00 indtil Kr. 20 000,00 for hver Anvisning. Portoen for disse Anvisninger udgjør 4 pro mille af det paalydende Beløb, idet Brøk af Øre i Tilfælde afrundes opad.
2. Kap. XIII § 7 2det og sidste Passus skal lyde saaledes:
Ved de Postkontorer, hvor Ombæring finder Sted, gjælder der dog ingen Portofrihed for Lokalforsendelser (Postlovens § 5); men der er imidlertid ikke noget til Hinder for, at behørig attesterede almindelige Forsendelser uden Erlæggelse af Gebyr kan indleveres paa saadanne Postkontorer ved selve Skranken (ikke nedlægges i Brevkasserne), naar det kan ske uden Ulempe for Kontoret, og vedkommende Adressat lader Posten afhente.

Portofriheden gjælder ikke de særlige Ydelser af Postvæsenet, som Postopkrævning, Erhvervelse af Modtagelsesbeviser, Eftertælling af Værdiindhold og Forsendelse af Post- og Telegramanvisninger til høiere Beløb end det sædvanlige.

IV.

Poststyrelsen har samtykket i, at der paa Postanstalterne indtil videre sælges Prospektkort, selvfølgelig saaledes at dette bliver en privat Sag for vedkommende Postanstalts Bestyrer, og at det ikke paa nogen Maade sker til Fortrængsel eller anden Ulempe for Postforretningerne.

7 Jan. **Rundskrivelse** fra Finants- og Tolddepartementet til Amtmændene:

Herved meddeles, at der i den af Departementet besørgede og herfra omsendte Udgave af Lov om Betaling for offentlige Forretninger af 6te August 1897 i § 179 er anført, at Lov om Udvidelse af Handelsfriheden paa Landet af 26de Mai 1866 § 4 sidste Punktum er ophævet, medens dette — som der ogsaa staar i Lovtidenden for 1897 Side

425 — er Tilfældet med Paragrafens første og ikke dens sidste Punktum. 7 Jan.

Feilen er af Betydning ogsaa af den Grund, at hvis Departementets Udgave i det bemeldte Punkt var rigtig, de i den fornævnte Lov af 1866 omhandlede Handelsbreve fremdeles vilde være stempelpligtige.

Da det er antageligt, at de nævnte Handelsbreve ogsaa efter 1ste Januar 1898, da Sportelloven af 6te August 1897 traadte i Kraft, tildels har været udfærdigede paa Stempelpapir, skal man bede vedkommende offentlige Embeds- og Bestillingsmænd meddelt, at den urettelig erlagte Stempelafgift af dette Departement vil blive beordret tilbagebetalt, naar de omhandlede Handelsbreve indsendes hertil.

Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 30te Juni d. A., hvorefter et saadant Handelsbrev er stemplet, tilbagekaldes herved.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Skatteſogden i Kristiania, 7 Jan.
der havde forespurgt, om den i Lov af 27de Juli 1896 § 5 indeholdte Præscriptionsbestemmelse skal gjøres gjældende, naar der fremsættes Krav paa Tilbagebetaling af Statsskat, der efter Ligningskommissionens Klagebehandling er nedsat, men vedrører Budgetaar, der ligger mere end 3 Aar tilbage.

Departementet meddeler, at den omhandlede Præscriptionsbestemmelse maa anvendes, og at Tilbagebetaling af erlagt Statsskat saaledes maa blive at nægte i Tilfælde, hvor der er hengaaet 3 Aar eller derover siden det Tidspunkt, da der efter endt Klagebehandling opstod Adgang for vedkommende Skatyder til gjennem Skattefogden at faa Skatten tilbagebetalt.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa 8 Jan.
Udkast til ny Plan for Bynes Herredsogns Brandassuranceforening for Husebygninger, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Hamar Stiftsdirektion: 8 Jan.
Departementet har gjentagne Gange udtalt, at man anser det utvivlsomt, at Gebyrer for de af Præsterne embedsmæssig udstedte Atteſter maa henregnes til Embedsindtægter (jfr. den geistlige Lønningslovs Kap. 2 § 27). De bliver at medregne, saavel hvor det gjælder Spørgsmaal om Tilskud til et Embede af Oplysningsvæsenets Fond i Henhold til Lovens § 31, som hvor der sporges om Indtægtens Begrændsning opad efter § 32, sidste Led. De tilfalder saaledes heller ikke under Ledighed i et Embede den forrettende Præst personlig udenfor den Godtgjørelse, som er tilsagt ham af vedkommende Biskop.

8 Jan. **Cirkulære** fra Departementet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri til Skibsmatrikelførerne:

Man skal herved meddele, at man fremdeles som hidtil vil tilstille Dem Underretning om de fra Konsulaterne indløbende Rapporter om norske Skibes Forlis, Kondemnering og Salg til Udlandet, idet De derved vil sættes istand til at kontrollere, at de i Lov om Registrering af Skibe af 4de Mai 1901 §§ 16, 28 og 29 paabudte Anmeldelser og Indsendelser finder Sted, samt til, naar saadan Anmeldelse eller Indsendelse undlades, at foranledige vedkommende trukket til Ansvar.

Det er dog en Selvfølge, at nogen Udslettelse af Matrikelen, saafremt vedkommende Skib er indført i denne, ikke maa foretages i Henhold til saadan Underretning fra Departementet, idet Udslettelse alene vil kunne finde Sted efter en fra Registerføreren modtagen Meddelelse (se Skibsregisterlovens § 3, 2det Led og Reglementet af 23de Juli 1902 § 3, No. 2). Heller ikke maa nogen Indførsel af Anmerkninger foretages i Matrikelen paa Grundlag af den fra Departementet modtagne Underretning.

Saafremt Skibet ikke er foreløbig eller endelig registreret og derfor ikke er indført i Matrikelen, men vel er indført i den ældre Fortegnelse over udleverede Nationalitetsbeviser, eller saafremt Skibet er indført i den i Reglementets § 71 omhandlede Fortegnelse over ikke registreringspligtige Skibe, for hvilke der efter Lovens Ikrafttræden er udfærdiget Nationalitetsbevis, bliver Skibet, naar saadan Underretning som nævnt modtages fra Departementet, at udslette af vedkommende Fortegnelse.

9 Jan. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordre Bergenhus Amt, hvorved i Medhold af Lov om Jordmødre af 19de December 1898 § 7 bestemmes:

At det ved Kongelig Resolution af 13de November 1850 oprettede Lærdals Jordmoderdistrikt i Nordre Bergenhus Amt deles i følgende 2 Distrikter:

1. Lærdals Jordmoderdistrikt omfattende Herredet af samme Navn.
2. Borgund Jordmoderdistrikt omfattende Borgund Herred.

Delingen træder i Kraft fra den Tid, særskilt Jordmoder ansættes i Borgund Distrikt.

9 Jan. **Skrivelse** fra Finants- og Tolddepartementet til forskjellige Oppebørselsbetjente:

Med Henvisning til Skrivelse herfra af 13de December 1887 skal man meddele, at man idag har anmodet vedkommende Overkontrollør om at paalægge Underkontrollørerne ved Udgangen af hver Maaned, i hvilken der til Tilvirkning af Brændevin er anvendt Mais eller Durra at tilstille Dem en istedetfor som i nævnte Skrivelse bestemt to Udskrifter af den ved denne Beskatning førte Kontrolprotokol, hvilken Udskrift som hidtil skal

følge Deres Regnskab over Statskassens ordinære Indtrader som Bilag. 9 Jan.

Naar Afgiften til den i Lov af 28de Juni 1887 § 20 bestemte Forfaldstid er berigtiget, bliver Indberetning herom at afgive til Departementet særskilt og ikke i Forbindelse med Deres Remisseindberetninger, ligesom det i Tilfælde af manglende Betaling bliver at indberette, hvad der er foretaget til Inddrivelse af Afgiften.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles Approbation paa de af Herredsstyrelserne for Eidsvold Herred i Akershus Amt, Aal Herred i Buskeruds Amt samt Tysnes og Kvinherred Herreder i Søndre Bergenhus Amt henholdsvis under 15de Januar 1902, 7de December 1901, 2den Mai og 19de August 1902 fattede Beslutninger om Forskrifter til Forebyggelse af ondartede smitsomme Sygdommes Udbredelse. 10 Jan.

Kongelig Resolution**), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Kviteseid Herred i Bratsberg Amt under 28de November 1902 fattede Beslutning om Forandring af § 8 i de gjældende ved Kongelig Resolution af 30te September 1889 approberede Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet. 10 Jan.

Kongelig Resolution***), hvorved Post 1 i den Kongelige Resolution af 2den December 1882, ifølge hvilken der indtil videre ikke bliver at oprette Haandværksret i visse Kjøbstæder, ophæves, forsaavidt angaar Kjøbstaden Vardø — fra 1ste Januar 1903 at regne [1]). 10 Jan.

[1]) Se Dept.s for 1903 S. 246.

Kongelig Resolution†), hvorved de af Spydeberg Herredsstyre i Møder den 21de Juni og 1ste September 1902 besluttede Vedtægter mod Skogenes Ødelæggelse approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse og mod Skogenes Ødelæggelse af 20de Juli 1893 § 8 som gjældende indtil videre. 10 Jan.

Kongelig Resolution, hvorved i Henhold til § 55 i Lov om Kirker og Kirkegaarde af 3die August 1897 bestemmes, at Tromsø Biskop kan beskikke Kaldskapellanen i Fauske Præstegjæld til Medlem af det særskilte Kirketilsyn, som 10 Jan.

*) Bekjendtgj. 20. Jan. i Lovtid. 1ste Afd. No. 2, hvor Forskrifterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 20. Jan. i Lovtid. 1ste Afd. No. 2, hvor § 8 i sin forandrede Lydelse er indtaget.

***) Bekjendtgj. 20. Jan. i Lovtid. 1ste Afd. No. 2.

†) — " " = — " " " =, hvor Vedtægterne er indtagne.

10 Jan. ved Kongelig Resolution af 2den Marts 1901 blev tilladt oprettet for Sulitjelma Kapel i nævnte Præstegjæld.

10 Jan. **Kongelig Resolution**, hvorved bestemmes, at Statsdyrlægen i Bergen paa sine Reiser i det Offentliges Tjeneste tilstaaes en Kostgodtgjørelse af Kr. 5,00 pr. Døgn efter Regulativets 2den Klasse i Henhold til § 17 i Lov om offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse af 10de Juli 1894. Denne Bestemmelse træder strax i Kraft.

10 Jan. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt, at Punkt c. i de ved Kongelig Resolution af 29de Januar 1898 fastsatte Regler angaaende Tilstaaelse af Statsbidrag til Skydebaners Udstyr m. v. gives saadan Ordlyd:

c. Til Signalapparater kan der bevilges indtil Kr. 75,00.

10 Jan. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Medicinaldirektøren, hvorved meddeles, at de ved Kongelig Resolution af 3die Februar 1900 approberede almindelige Sundhedsforskrifter for Hobøl Herred efter Departementets Formening indeholder Hjemmel for Herredets Sundhedskommission til at forbyde, at der i Herredet udsættes et i en anden Kommune hjemmehørende Barn, der har været behandlet for medfødt Syfilis, naar det, som af Medicinaldirektøren oplyst, kan befrygtes at Sygdommen gjennem lange Tider vil kunne recidivere i smitsom Form. Den Omstændighed, at vedkommende Barn, som i nærværende Tilfælde oplyst ved Udskrivningen efter Sygehusbehandlingen og adskillig Tid forinden viste sig fri for alle Symptoner af Sygdommen formenes ikke efter de af Medicinaldirektøren meddelte Oplysninger om denne Sygdom at kunne bevirke nogen Forandring i saa Henseende.

10 Jan. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Stiftamtmanden i Bergen, foranlediget ved en Forespørgsel fra Bergens Bygningskommission, om hvorvidt Loftsrum, som i de sidste 5 à 6 Aar har været brugt til Lagerrum, men som tidligere har været benyttet som Beboelsesrum, paany kan forsynes med Ovne og benyttes som Beboelsesrum uanseet at dette vil være stridende mod Bestemmelserne i §§ 38 og 49 i Bergens nugjældende Bygningslov af 19de April 1899.

I Anledning heraf meddeles, at Departementet med Bygningskommissionen antager, at der hertil ikke er lovlig Adgang.

Ved Bedømmelsen af Lovligheden af de Foranstaltninger, som er underkastet Bygningslovens Bestemmelser, antages det nemlig ikke at kunne komme i Betragtning, at den projekterede Foranstaltning kun har til Hensigt at reetablere et tidligere bestaaende, men nu forlængst forandret Forhold, som ikke er tilladeligt efter de senere emanerede Lovbestemmelser.

Resolution i sammensat Statsraad, hvorved er bestemt, at den vordende Indehaver af de Forenede Rigers Konsulat i Riga aarlig skal oppebære i Løn 10,000 Kroner samt en Kontorholdsgodtgjørelse mod Regnskabspligt af 4,000 Kroner pr. Aar, 12 Jan.

og at det Distrikt, der tilligger Konsulatet i Riga, for Fremtiden skal omfatte Guvernementerne Livland, Kurland, Witebsk og Kovno.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Handelsborger i Stavanger T. Svendsen og Hustru Grethe Malene, født Holm, ved Dokument af 25de Januar 1902 oprettede Legat „T. Svendsens og Hustrus Minde" til Fordel for Det norske Missionsselskab, Stavanger Fattigvæsen, Stavanger Waisenhus, Stavanger Ynglingeforening og Stavanger Tabernakel samt paa den under 14de Mai 1902 udarbeidede Fundats for nævnte Legat. 12 Jan.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Forstanderskabet for Sandefjords Sparebank i Møde den 5te December 1902 vedtagne Forandring af § 22 i Bankens ved Høieste Resolution af 11te Mai 1894 stadfæstede Plan. 12 Jan.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de af Forstanderskabet for Moss Sparebank i Møde den 15de December 1902 besluttede Forandringer af §§ 24 og 25 i Bankens ved Kongelig Resolution af 18de Juni 1895 og Høieste Resolution af 18de Oktober 1900 stadfæstede Plan. 12 Jan

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Stiftamtmanden i Bergen, hvorved Departementet i Anledning af modtagen Opgave over Personer, der i 3die Kvartal f. A. af Bergens Politikammer er blevne indsatte i Tvangsarbeidsanstalt efter Fattiglovens § 61, bemærker, at de Oplysninger, som indeholdes i Journalforklaringerne, i flere Tilfælde er altfor knappe til, at man kan danne sig nogen begrundet Mening om, hvorvidt Betingelserne for Indsættelse har været tilstede. Efter Resolutionen af 7de Mai 1894 skal Journalforklaringen indeholde „nøiagtige Oplysninger om Vedkommendes Person og Forhold". Man finder det i saa Henseende ikke tilstrækkeligt, at der i sin Almindelighed anføres, at Politiet kjender til, at Angjældende er hengiven til Lediggang og Drik, ikke engang om Angjældende ved Leilighed har været arresteret for Drukkenskab. Uden at der behøver at indtages vidtløftige Videforklaringer antager man, at der bør meddeles fyldigere Oplysning om de faktiske Forhold, hvorpaa Politiet grunder sin Opfatning. 12 Jan.

12 Jan. Hvad Indsættelsesbeslutningernes Form angaar, anmoder Departementet om, at der fremtidigen i Bergen som andetsteds efter Oplysningerne om Angjældendes Person og Forhold indtages en formelig Konklusion, som bl. a. i sin Almindelighed angiver Grunden til Indsættelsen, f. Ex. saalydende: N. N., der er hengiven til Orkesløshed og Drukkenskab (eller en af Delene) og af den Grund ikke kan lovlig ernære sig, bliver i Henhold til Lov angaaende Fattigvæsenet i Kjøbstæderne af 6te Juni 1863 § 61 at indsætte i Bergens Tvangsarbeidsanstalt for en Tid af . . . Maaneder.

13 Jan. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Søndre Bergenhus Amt, hvorved i Medhold af Lov om Jordmødre af 19de December 1898 § 7 bestemmes:

At Fjeld Jordmoderdistrikt i Søndre Bergenhus Amt bestaaende af Fjeld Herred deles i 2 Jordmoderdistrikter, nemlig:

a. Nordre Distrikt bestaaende af Gaardene Salsvik, Landre, Vindenæs, Agatnæs, Angeltvedt, Kartvedt, Eide, Dyrøen, Algerøen, Sæbingstad, Skaaleviknæsset, Skaalevig, Langøen, Lønøen, Fjæreidet, Spjelde og Knapshaug.

b. Den øvrige Del af Fjeld Herred.

Delingen træder i Kraft fra den Tid, særskilt Jordmoder ansættes i det af de nye Distrikter, der ikke overtages af den nu ansatte Jordmoder.

15 Jan. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Kristiania Stiftsdirektion, hvori Departementet i Anledning af en Korrespondance mellem en Sognepræst og en Ordfører angaaende Adgangen til i Kirkekassernes Budget og Regnskaber at medtage de Beløb, som udkræves til Dækkelse af de Sognene ifølge den geistlige Lønningslov paahvilende Erstatninger til de geistlige Tjenestemænd bemærker følgende:

Den nye Kirkelovs § 18, første Afsnit, bestemmer, at de Indtægter, som tilligger en Kirke i Menighedens Eie, alene maa anvendes til Kirkens Behov og de dem paahvilende Lønninger. Heraf er det en nødvendig Følge, at det Budgetforslag, som et Kirketilsyn efter Lovens § 48 hvert Aar har at indgive til Sogne- eller Kommunestyret, ikke maa omfatte andet eller mere end de Indtægter eller Udgifter, som vedkommer Kirken selv med tilhørende Kirkegaard.

Hvor vedkommende Kirke ikke har tilstrækkelige Indtægter til at dække sine Udgifter, bestemmer Lovens § 19, at dette Underskud („det manglende") skal udlignes efter Reglerne i de kommunale Skattelove. Da Kirkerne i vedkommende Præstegjæld tilhører Sognemenighederne, maa altsaa deres Underskud udlignes efter Reglerne i de kommunale Skattelove paa de enkelte Sogne underét med Erstatninger til Præster og Kirkesangere efter den nye Lønnings-

lov og de øvrige kommunale Udgifter, som maatte vedkomme de enkelte Sogne særskilt. 15 Jan.

I Kirkeregnskaberne bliver paa Indtægtssiden at opføre vedkommende Kirkes egne Indtægter + det af Sognekassen bevilgede Tilskud, paa Udgiftssiden de Udgifter, som vedkommer Kirken selv. Alt andet og uvedkommende maa holdes udenfor disse Regnskaber, hvoraf der aarlig skal sendes Afskrift til Overtilsynet (cfr. § 47).

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kristiania Kommunestyre under 18de September 1902 fattede Beslutning om Forandring af § 13 i de gjældende, ved Høieste Resolution af 1ste Oktober 1897 og Kongelig Resolution af 19de December 1898 approberede almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet i Kristiania, hvorefter nævnte § skal lyde saaledes: 16 Jan.

a. Beholdere for Lokumer — saavel faste som flytbare — maa ikke tilføres andre Affaldsstoffe end Ekskrementer og ublandet Urin.
b. Beholdernes Indhold skal tilsættes med Stoffe, som hertil af Sundhedskommissionen godkjendes som hensigtsmæssige i saadan Udstrækning, at Stank fra Beholderne undgaaes. Fuldstændig Desinfektion og Rensning af Beholderne skal foretages, naar og hvor Sundhedskommissionen paabyder det.
c. Faste Lokumbeholdere skal tømmes mindst en Gang om Ugen og flytbare Beholdere mindst hver anden Søgnedag.
   Flytbare Beholdere maa ikke tømmes inde i Bygningen.
d. I faste Beholdere skal Indholdet tilsættes det i Litr. b. omhandlede Stof en Gang hver Søgnedag, men i flytbare Beholdere umiddelbart efter hver Tømning.
e. Under særegne Omstændigheder eller Forhold kan Sundhedskommissionen paabyde hyppigere eller tillade sjeldnere Tømning og Tilsætning end i Litr. c. og d. nævnt.

Kongelig Resolution**), hvorved de af Herredsstyret for Øksnæs Herred, Nordlands Amt i Møde den 19de Juni 1902 besluttede Vedtægter for Værnskogens Behandling inden Herredet approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse og mod Skogenes Ødelæggelse af 20de Juli 1893 § 3 som gjældende indtil videre, dog med et Par Forandringer. 16 Jan.

Kongelig Resolution**), hvorved de af Herredsstyret for Sortlands Herred, Nordlands Amt, i Møde den 22de April 16 Jan.

---

*) Bekjendtgj. 20 Jan. i Lovtid. 1ste Afd. No. 2.
**) — " — " — " " " ", hvor Vedtægterne er indtagne.

16 Jan. 1902 besluttede Vedtægter for Værnskogens Behandling inden Herredet approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse og mod Skogenes Ødelæggelse af 20de Juli 1893 § 3 som gjældende indtil videre, dog med et Par Forandringer.

16 Jan. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Lodsvæsenet af 26de Mai 1899 § 2 sidste Led fastsættes følgende Bestemmelse om Lodspligt for Fiskefartøier, som gaar fra svenske Havne:

Under Forudsætning af, at tilsvarende Bestemmelse vedtages i det Land, hvor vedkommende Fartøi har hjemme, skal Fiskefartøi af under 130 Netto-Registertons Drægtighed, som fra svensk Havn gaar paa Fiskeri eller anden Fangst paa Havet, ved Anløb af norsk Havn være fritaget for Lodspligt, selv om Fartøiet ogsaa anløber udenlandsk Havn, naar dette kun sker for Fartøiets Udrustning eller for at tilvirke eller afsætte den under Reisen gjorte Fangst.

16 Jan. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At Bestemmelserne i § 7 i Lov angaaende Politivæsenet i Kristiania af 26de Mai 1866 i Henhold til Lov af 17de Juni 1869 gjøres gjældende for Kjøbstaden Stavanger fra 1ste Januar 1903.
2. At i Henhold til § 40 i Lov om Formandskaber i Kjøbstæderne af 14de Januar 1837 meddeles Approbation paa den af Stavanger Kommunestyre under 30te April 1901 fattede Beslutning om en aarlig Godtgjørelse af Kr. 200,00 til hver af 8 Politibetjente i Byen.

16 Jan. **Rundskrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmændene:

Ifølge § 10 i Lov om Kontrol med Tilvirkning af og Handel med Magarin og Margarinost m. v. af 8de Marts 1902 besørges Tilsynet med Lovens Overholdelse, forsaavidt angaar Tilvirkning af Magarin og Magarinost, af særskilt ansatte Kontrollører, medens Tilsynet forøvrigt paaligger Politiet med Bistand af Statens Meierifunktionærer samt af Toldvæsenet.

Til Overholdelse af Lovens Bestemmelser skal man herved efter Anmodning af Landbrugsdepartementet bede Politimyndighedernes Opmærksomhed henledet særlig paa Lovens §§ 3, 4, 6 og 7, hvoraf de sidste indeholder de vigtigste Forskrifter for Omsætningen og Detaljhandelen. Da Departementet er bekjendt med, at Margarin ogsaa efter den nye Lovs Ikrafttræden i Strid med Bestemmelserne i § 4 jevnlig i Aviserne er falbudt under Navn af „Margarinsmør", „Meierimargarin", „Sætermargarin", „Fløde- eller Crememargarin" o. s. v., indskjærpes det, at Politimyndighederne maa paase, at der i Betegnelsen af Margarinprodukter i Avertisse-

*) Bekjendtgj. 20 Jan. i Lovtid. 1ste Afd. No. 2.

menter eller i Opslag i Butikerne ikke forekommer Udtryk, som kan lede til, at disse Produkter forveksles med Smør eller ægte Ost. 16 Jan.

Ved kongelig Resolution af 28de Juni f. A. er der i Henhold til Loven fastsat Reglement for Margarinfabriker, som i det væsentlige omfatter, hvad der fra disses Side skal iagttages med Hensyn til Tilvirkningen, Raastoffernes Kvalitet, Sundhedstilstanden blandt Arbeiderne, samt Mærkning af saavel de Beholdere, hvori Margarin falbydes, som af Margarinost. Man gjør særlig opmærksom paa Reglementets Punkt 8, hvorefter foruden de allerede tidligere paabudne indbrændte eller paamalede Mærker fra 1ste Januar 1903 at regne paa Margarinbeholdere skal være anbragt et rødt Belte eller Baand i horisontal Rundkreds rundt Beholderen, paamalet med en Farve, som ikke kan afvaskes med Vand. Ifølge de fra Lovens Ikrafttræden gjældende Bestemmelser skal Margarinost paa samme Maade været malet rød rundt i hele Kantens Længde og Bredde samt paa Overfladen være mærket med Ordet „Margarinost" paa en nærmere bestemt Maade.

Med Hensyn til den i Lovens § 10 omhandlede Udtagelse af Prøver af Smør, Margarin m. v. til Undersøgelse ved Statens landbrugskemiske Kontrolstationer vil Politimyndighederne have at iagttage følgende:

Smør- og Margarinprøver udtages ved Hjælp af en Smørsøger eller Kniv helst i Beholderens hele Dybde. Bestaar Varen i en og samme Beholder af flere uensartede Lag, udtages, saavidt muligt, Prøver af hvert enkelt af disse. Den udtagne Prøve, hvis Vægt maa udgjøre mindst 125 Gram, fyldes paa et rent og tørt Glas eller en Krukke af Stentøi, Porcelæn e. lign., der tilkorkes, forseglés og mærkes. Forseglingen bør, saavidt muligt, foregaa paa Stedet. Prøven indsendes snarest muligt til vedkommende Kontrolstation, ledsaget af Oplysning om den Benævnelse eller det Mærke, hvorunder Varen sælges eller er solgt. Prøveglas kan erholdes ved Henvendelse til Kontrolstationen.

Af Ost eller Margarinost udskjæres et eller flere Stykker, hvis Vægt tilsammen maa udgjøre mindst 300 Gram. Prøven indpakkes i Pergamentpapir eller andet tæt Papir, forsegles, mærkes og indsendes, ledsaget af Oplysninger saaledes som for Prøver af Smør og Margarin bestemt.

Prøver udtagne i Tromsø og Trondhjems Stifter indsendes til Statens kemiske Kontrolstation i Trondhjem, og Prøver fra de øvrige Landsdele sendes til Statens kemiske Kontrolstation i Kristiania.

Prøvernes Værdi betales paa Stedet og det udlagte Beløb føres paa Regning, der efterhaanden eller helst ved Udløbet af hvert Kvartal eller Halvaar sendes Landbrugsdepartementet, ledsaget af Oplysning om, hvorvidt nogen Ulovlighed er paavist, se Lovens § 10, sidste Punktum.

19 Jan. **Høieste Resolution**, hvorved det tillades, at Forsamlingshuset Breidablik benyttes til Afholdelse af Gudstjenester og øvrige kirkelige Forretninger for Aasen Anneksogn af Frosten Præstegjæld under Søndre—Indherred Provsti i Trondhjems Stift, indtil den Julenat 1902 nedbrændte Kirke kan blive gjenopført — paa Betingelse af at Lokalet forsynes med den nødvendige kirkelige Indredning, at det ved dets første Benyttelse i nævnte Øiemed indvies med en passende Tale af Sognepræsten, at det samtidig ikke anvendes til andet end kirkeligt og opbyggeligt Brug, og at Koret holdes betryggende afspærret, forsaavidt Lokalet maatte blive benyttet til andet end Interimskirke.

19 Jan. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de af Forstanderskabet for Ringerikes Sparebank i Møder den 5te April og 15de December 1902 vedtagne Forandringer af §§ 3 og 13 i Bankens ved Høieste Resolutioner af 5te August 1892 og 30te Mai 1899 stadfæstede Plan.

19 Jan. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Forstanderskabet for Holme, Halsaa og Hartmarks Foreningsbank, Lister og Mandals Amt, i Møde den 6te December 1902 vedtagne Forandring af § 20 i Bankens ved Høieste Resolution af 3die Mai 1892 stadfæstede Plan.

20 Jan. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Bergen, hvori paa Foranledning meddeles, at da det er en Betingelse for Tilstaaelse af Statsbidrag til Aftenskoler, at Lokale, Brænde, Belysning, Renhold samt en Fjerdedel af Lærerlønnen tilveiebringes ved Kommunebevilgning, antages der ikke at være Adgang til at afkræve en Aftenskoles Elever Skolepenge til Dækkelse af disse Udgifter.

20 Jan. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til en Byfoged, hvorved paa Forespørgsel meddeles, at § 5, No. 4 i Loven om Registrering af Skibe af 4de Mai 1901 utvilsomt maa forstaaes saaledes, at Udskrift af Pantebogen som Bilag til en Anmeldelse kun vil være nødvendig, naar der hviler thinglyste Hæftelser paa Skibet eller de enkelte Parter.

22 Jan. **Skrivelse** fra Landbrugsdepartementet til en Foged, hvorved i Anledning af en fra Departementet for udenrigske Sager m. m. oversendt Forespørgsel om, hvorvidt Firmabetegnelsen „Aktieselskabet Smaalenenes Margarinsmørfabrik" er stridende mod Margarinlovens § 4 saaledes at Firmaet blot kan hede „Aktieselskabet Smaalenenes Margarinfabrik" — meddeles, at den citerede Lovbestemmelse kun angaar Navnet paa selve Varen, hvorimod Navnet paa vedkommende Fabrik eller Firma, der tilvirker Varen, overhovedet ikke er omhandlet i Margarinloven. I Kraft af denne Lov kan derfor et Firmanavn som det omhandlede ikke forbydes.

Skrivelse fra kommanderende General til Forsvarsdeparte- 22 Jan.
mentet.

Efter Korrespondance med Forsvarsdepartementet og i Tilslutning til den ved Forsvarsdepartementets Cirkulære No. 3 for iaar meddelte Kgl. Res. af 29de December 1902 fastsætter kommanderende General herved til Efterretning indtil videre følgende:

Midlertidige Bestemmelser
angaaende Tjenesteforholdene mellem 1ste Akershusske Distriktskommandos Chef og Chefen for 6te Fæstningsbataljon.

1. Chefen for 1ste Akershusske Distriktskommando er tillagt Jurisdiktionsmyndighed over samtlige nye Landfæstninger inden Distriktet.
2. Chefen for 1ste Akershusske Distriktskommando er høieste Befalingsmand over alle inden Distriktet liggende Landfæstninger, hvad Kommandomyndighed i Distriktet angaar, medens bemeldte Fæstninger i administrativ Henseende og i alt, hvad deres Krigsberedskab angaar, sorterer under Generalinspektøren og Chefen for Kystartilleriet.
3. Fredrikshald By henhører i militær Henseende ikke under Fredriksstens Fæstning; alt derboende militært Personel, som ikke ellers henhører til Fæstningens Garnison, er saaledes dennes Kommandant uvedkommende. Det samme gjælder Brigademusikken og Brigadens Underofficersskole som saadan.

   Til Fredriksstens Garnison henregnes og sorterer direkte under Kommandanten paa Fredriksten alt til denne Fæstning tjenestlig knyttet Personel, 1ste Brigades Skoleafdeling kun i Egenskab af Sikkerhedsbesætning paa Fæstningen.
4. Distriktsingeniøren sorterer i Egenskab af saadan under Distriktskommandochefen. I Egenskab af Fredriksstens Fæstningsingeniør sorterer han dog direkte under denne Fæstnings Kommandant.

   Naar Distriktskommandochefen disponerer Distriktsingeniøren udenfor Fredriksten, lader han dennes Kommandant herom underrette med Angivelse af Fraværets antagelige Varighed.
5. Den daglige Garnisonstjeneste i Fæstningen ordner Kommandanten gjennem Kapteinvagtmesteren alt efter den forhaandenværende Styrke; dog maa Skoletjenesten ved 1ste Brigades Underofficersskole ikke lide, hvorfor Afvigelser fra den stedfindende Ordning af Garnisonstjenesten kun maa foretages efter Konference med Distriktskommandochefen, der i Tvivlsmaal har den afgjørende Myndighed.
6. Kommandanten lader — ligeledes gjennem Kapteinvagtmesteren — afmelde til Distriktskommandochefen Troppeafdelingers Afmarsch fra eller Indrykning i Fredriksstens Garnison; dette

22 Jan. gjælder dog ikke Besætningens daglige Ind- og Udrykning til og fra Øvelser.

7. Den Officerer og ligestillede i Henhold til Kgl. Res. af 31te August 1880 §§ 10 og 11, paahvilende Meldingspligt overfor Kommandanten ved Afreise fra eller Ankomst til Garnisonen har for Fredrikshalds Vedkommende Anvendelse ligeoverfor Distriktskommandochefen, idet Meldingspligt overfor Fredriksstens Kommandant alene paahviler det til ham i Tjeneste fast eller tilfældig knyttede Personel.

8. Kommandanten afgiver — paa Henvendelse gjennem Distriktskommandochefen — til 1ste Brigades Underofficersskole de inden Fredriksstens Omraade liggende Lokaliteter og Pladse, der til Brug for Undervisningen hidtil har været benyttet af Underofficersskolen.

   Ombytning af disse Undervisningslokaler og Etablissementer saavelsom af Underofficersskolens nuværende Indkvarterings- og Forraadslokaler med andre eller yderligere Afgivelse af saadanne kan Kommandanten effektuere, naar det af Distriktskommandoen maatte ønskes, dog maa Approbation desangaaende, om nødvendigt, først indhentes af Generalinspektøren og Chefen for Kystartilleriet.

   Distriktskommandochefen disponerer Fredriksstens Kommandantgaard med tilhørende Haver og Anlæg.

9. De af 1ste Akershusske Brigades Chef trufne Afgjørelser og Bestemmelser for Skoleundervisningen ved Brigadens Underofficersskole med Hensyn til Timeplan, Skoletid, Udmarscher, praktiske Øvelser m. v. er bindende for Kommandanten paa Fredriksten ved Ordningen af Garnisonstjenesten og af Specialundervisningen for Artillerieleverne. Disse sidste er forøvrigt helt underlagt Skolechefen.

24 Jan. **Kongelig Resolution** *), hvorved:

1. Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa de af Herredsstyret for Herø Herred i Romsdals Amt under 23de August og 13de December 1902 fattede Beslutning om nye almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Fiskeværene i Herredet,
2. de ved Kgl. Resolution af 6te December 1890 approberede almindelige Sundhedsforskrifter for Fiskeværene inden Herø Herred ophæves fra den Dag, da ovenomhandlede Sundhedsforskrifter træder i Kraft.

---

*) Bekjendtgj. 2 Febr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 3, hvor Forskrifterne er indtagne.

Kongelig Resolution *), hvorved de af Herredsstyret for Hemnæs Herred, Nordlands Amt i Møde den 10de Februar 1902 besluttede Vedtægter ang. Værnskogens Behandling inden Herredet approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse og mod Skogenes Ødelæggelse af 20de Juli 1893 § 3 som gjældende indtil videre: 24 Jan.

Kongelig Resolution,[1]) hvorved Bestemmelsen i Hans Kongelige Høihed Kronprinsregentens Resolution af 29de Oktober 1900 Post I Litr. b. I. om, at Vaarthinget for Sund skal afholdes i Juni Maaned ophæves. 24 Jan.

[1]) Deptstid for 1903 S. 306—307.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 24 Jan.

1. At det i Henhold til Loven om Fattigvæsenet af 19de Mai 1900 § 40 tillades Aadals Brug i Løiten Herred indtil videre at beholde sit særskilte Fattigvæsen i Overensstemmelse med de i den hidtil gjældende Lovgivning fastsatte Regler.
2. At det Bidrag til Fattigvæsenet af $1^1/_2$ Øre pr. Krone, som Brugets Arbeidere erlægger i Henhold til Litr. A, Post 1 i den ved Kongelig Resolution af 12te Mai 1880 stadfæstede Plan for Brugets Fattigvæsen m. m. jfr. Kongelig Resolution af 25 September 1886, fra 1ste Januar 1903 at regne, bliver at forhøie til 3 Øre pr Krone.
3. At det tillades, at Renterne af det i samme Plans Litr. B omhandlede Sikkerhedsfond, naar og saalænge dette har en Størrelse af 10,000 Kroner eller derover, saavidt fornødiges, anvendes til Dækkelse af Udgifterne ved Brugets Fattigvæsen.

Kongelig Resolution, hvorved den af Storthinget under 9de Januar 1903 fattede Beslutning om Bevilgning fra 1ste April 1903 af Kr. 300,00 som aarlig Godtgjørelse til Lensmanden i Høiland, saalænge denne udfører Magistratsforretningerne i Ladestedet Sandnes, befales taget tilfølge. 24 Jan.

Kongelig Resolution, hvorved Forsvarsdepartementet bemyndiges til at approbere Krigsadministrationsreglement og Krigsregnskabsreglement for den Norske Arme. 24 Jan.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiansand, hvori paa Forespørgsel om en Kredsformands Ret til at eksaminere Børnene ved Aarsprøven i Folkeskolen, meddeles, at den Skolestyret og Tilsynsudvalget tillagte Pligt til at føre Tilsyn med Folkeskolen ikke antages at medføre nogen Ret for de enkelte Medlemmer af disse Korporationer til personlig at over- 24 Jan.

*) Bekjendtgj. 2 Febr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 3, hvor Vedtægterne er indtagne.

24 Jan. tage Eksaminationen af Børnene ved Aarsprøven i Folkeskolen. Det samme maa gjælde de Prøver, som afholdes i Henhold til Landsskoleloven § 57.

24 Jan. **Cirkulære** fra Departementet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri til Skibsregisterførerne og Skibsmatrikelførerne:

Paa Foranledning af endel til Departementet indkomne Henvendelser fra Register- og Matrikelførere med Hensyn til Spørgsmaalet om registreringspligtigt Skibs Hjemsted og det i Forbindelse hermed staaende Spørgsmaal om, til hvilket Skibsregister vedkommende Skib skal anmeldes, skal man herved meddele følgende:

Ifølge § 3 i Lov om Sjøfarten af 20de Juli 1893 skal Skib, som indføres i Skibsregisteret, have Hjemsted i den Havn i Riget, som bestemmes af Rederen. Ved § 1 i Lov om Registrering af Skibe af 4de Mai 1901 er der i den nævnte Bestemmelse gjort den Indskrænkning, at Rederen af et registreringspligtigt Skib som Hjemsted for dette alene kan vælge Havn, hvor der er Toldsted. Paa den anden Side kan der som Hjemsted for Skibet vælges hvilkensomhelst saadan Havn, uden Hensyn til, hvor Rederen bor eller Bestyrelsen har sit Sæde.

Ifølge Skibsregisterlovens § 2 skal Skibsregisteret føres for de Skibe, som har Hjemsted i vedkommende Pantebogførers Embedsdistrikt, altsaa med andre Ord for de Skibe, for hvilke en inden hans Embedsdistrikt beliggende Havn, hvor der er Toldsted, er valgt som Hjemsted.

Spørgsmaalet om, i hvilket Steds Register et Skib skal indføres, er saaledes ganske uafhængigt af, hvor Rederen er bosat, eller Skibets Bestyrelse har sit Sæde, og beror alene paa, hvilket Toldsted er valgt som Hjemsted for Skibet.

26 Jan. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Anders Sveaas og Enkefru Thea Haug ved Gavebrev af 6te Juli 1899 (kfr. Dokument af 16de August 1900) oprettede „Fru Dagny Sveaas's Legat" til Bedste for værdige Trængende i Stenkjær og Omegn samt paa den af Stenkjærs Magistrat og Formandskab under 26de Juli 1901 og 26de Juli 1902 udarbeidede Plan for nævnte Legat.

26 Jan. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til Finants- og Tolddepartementet, hvorved meddeles at Vragerafgift i Henhold til Lov af 4de Mai 1901 ikke bliver at opkræve af saltet Brisling.

$^{26}/_{6}$ 1900. $^{20}/_{5}$ 1901. $^{26}/_{3}$ 1902. $^{27}/_{1}$ 1903. **Noter** udvexlede mellem Hans Majestæts Legation i Wien og det østerrigsk-ungarske Udenrigsministerium under 26de Juni 1900, 20de Mai 1901, 26de Marts

1902 og 27de Januar 1903 angaaende gjensidig Tilstaaelse af Toldfrihed for Konsulatrekvisita. 26/6 1900. 20/5 1901. 26/3 1902. 27/1 1903

Copie.

Vienne, le 26 juin 1900.

Légation de Suède et Norvège.

Monsieur le Comte,

A la suite d'une réclamation récemment présentée par le chef d'une mission étrangère à Stockholm, pour obtenir la restitution des droits d'entrée payées pour un écusson destiné à un des consulats de son ressort, le Gouvernement du Roi a décidé d'accorder, à l'avenir, à titre de réciprocité, la franchise de droits pour les écussons et autres effets de chancellerie destinés au service d'un consulat étranger en Suède, lorsque ces objets seront réclamés par écrit auprès du Ministère Royal des Affaires Etrangères par le représentant diplomatique du pays respectif à Stockholm.

En Norvège, la franchise se trouve, depuis plusieurs années, accordée pour les drapeaux, écussons, livres et imprimés à l'usage des consulats étrangers, sur présentation en douane d'un certificat du consulat destinataire, constatant que les effets serviront exclusivement à son usage.

Je suis chargé de porter ce qui précède à la connais-

S. Exc. Monsieur
le Comte Goluchowski
etc. etc.

Oversættelse
af en Skrivelse fra Hans Majestæts Legation i Wien til den østerrigsk-ungarske Udenrigsminister, dateret 26de Juni 1900.

Herr Greve.

Under Behandlingen af en fornylig af Chefen for et fremmed Gesandtskab i Stockholm fremsat Reklamation for at opnaa Tilbagebetaling af Indførselstold erlagt for et Vaabenskjold bestemt for et af de under ham sorterende Konsulater har Hans Majestæts Regjering bestemt sig til for Fremtiden, paa Betingelse af Gjensidighed, at ville tilstaa Toldfrihed for Vaabenskjold og andre Kontorrekvisita bestemt til Brug for et fremmed Konsulat i Sverige, naar disse Gjenstande skriftlig reklameres hos det Kongelige Udenrigsdepartement af vedkommende Lands diplomatiske Repræsentant i Stockholm.

I Norge har Toldfrihed i flere Aar været indrømmet for Flag, Vaabenskjold, Bøger og Trykſager til Brug for fremmede Konsulater mod Forevisning for Toldvæsenet af en Bevidnelse fra det Konsulat, for hvilket Gjenstandene er bestemt, gaaende ud paa, at Gjenstandene skal tjene udelukkende til dets Brug.

Jeg er blevet paalagt at bringe Foranstaaende til Deres

Hans Excellence
Herr Grev Goluchowski,
etc. etc.

$^{26}/_{6}$ 1900. $^{20}/_{5}$ 1901. $^{26}/_{3}$ 1902. $^{27}/_{1}$ 1903.

sance de V. Exc. et de demander si le Gouvernement de Sa Majesté Imp. et Roy. Apostolique serait disposé à accorder, à titre de réciprocité, la franchise de droits de douane pour les écussons et autres effets de chancellerie destinés aux consulats des Royaumes Unis en Autriche-Hongrie.

En cas de réponse affirmative je prie V. Exc. de vouloir bien m'indiquer les formalités à observer en vue de la réception en franchise desdits objets.

Veuillez agréer etc. etc.

(signé)
G. Lewenhaupt.

Excellences Kundskab og at forespørge, hvorvidt Hans Keiserlige og Kongelige Apostoliske Majestæts Regjering maatte være villig til, paa Betingelse af Gjensidighed, at indrømme Toldfrihed for Vaabenskjold og andre Kontorrekvisita bestemt for de forenede Kongerigers Konsulater i Østerrige-Ungarn.

I Tilfælde af et bekræftende Svar beder jeg Deres Excellence om godhedsfuldt at angive for mig de Formaliteter, som vil være at iagttage af Hensyn til den toldfri Modtagelse af de nævnte Gjenstande.

Modtag etc.

(undertegnet)
G. Lewenhaupt.

Copie.

Ministère I. et R. de la Maison Impériale et Royale et des Affaires étrangères.

En réponse à la note du 26 juin 1900, le Ministère Imp. et Roy. des Affaires Etrangères a l'honneur de porter à la connaissance de la Légation Royale de Suède et Norvège que les Gouvernements d'Autriche et de Hongrie sont disposés à admettre à l'avenir, à titre de réciprocité, en franchise de droits d'entrée les écussons, les drapeaux, les sceaux et les imprimés d'office destinés au service d'un consulat étranger établi en Autriche-Hongrie.

Oversættelse

af en Skrivelse til Hans Majestæts Legation i Wien fra det østerrigsk-ungarske Udenrigsministerium, dateret 20de Mai 1901.

Som Svar paa Noten af 26de Juni 1900 giver det Keiserlige og Kongelige Ministerium for udenrigske Anliggender sig den Ære at gjøre den Kongelige Legation for Sverige og Norge bekjendt med, at Østerriges og Ungarns Regjeringer er villige til for Fremtiden, paa Betingelse af Gjensidighed, at tilstede toldfri Indførsel af Vaabenskjold, Flag, Segl og officielle Trykksager bestemt til Brug for et i Østerrige-Ungarn oprettet fremmed Konsulat.

Cette franchise ne saurait cependant être réclamée pour d'autres effets de chancellerie (papeteries, fournitures de bureau ou ameublements) et ne serait accordée qu'aux envois faits par le Gouvernement Royal et ne pourra s'étendre aux expéditions qui seraient faites par des maisons de commerce ou par des particuliers.

Le Ministère des Affaires Etrangères a l'honneur de prier la Légation de vouloir bien l'informer si les Gouvernements des Royaumes-Unis sont disposés à accorder dans ces limites un traitement réciproque aux consulats d'Autriche-Hongrie en Suède et Norvège.

Vienne 20 mai 1901.

à la Légation Royale de Suède et Norvège.

Rätt afskrifvet från originalhandlingarne, Kungl. svenska och norska beskickningen i Wien den 10 mars 1902.

(undert.)

G. Lewenhaupt.

Afskriftens Rigtighed bekræftes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 9de Marts 1903

(Stempel) (undert.)

v. Ditten,
Kabinetssekretær.

Denne Toldfrihed skal dog i Tilfælde ikke kunne kræves for andre Kontorrekvisita (Papir, Skrivematerialier eller Bohave) og vil kun blive tilstaaet for Forsendelser expederet af den Kongelige Regjering samt vil ikke kunne udstrækkes til Forsendelser, som maatte expederes af Handelshuse eller af private. 1900. 1901. 1902. 1903.

Ministeriet for udenrigske Anliggender giver sig den Ære at bede Legationen om godhedsfuldt at underrette det om, hvorvidt de forenede Kongerigers Regjeringer er villige til med disse Begrænsninger at indrømme en modsvarende Behandling ligeoverfor Østerrige-Ungarns Konsulater i Sverige og Norge.

Wien den 20de Mai 1901.

Til Den Kongelige Legation for Sverige og Norge.

Rigtig afskrevet fra Originaldokumenterne. Den Kgl. svenske og norske Legation i Wien den 10de Marts 1902.

(undert.)

G. Lewenhaupt.

Oversættelsernes Rigtighed bekræftes.

Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri. Udenrigsafdelingen.

Kristiania den 17de April 1903.

Helmer Bryn,
Expeditionschef.

$^{26}/_{6}$ 1900.
$^{20}/_{5}$ 1901.
$^{26}/_{3}$ 1902.
$^{27}/_{1}$ 1903.

Copie.

Note verbale.

Par une note en date du 20 Mai 1901 le Ministère Impérial et Royal des Affaires Etrangères a fait savoir à la Légation Royale que les Gouvernements d'Autriche et de Hongrie étaient disposés à admettre, à l'avenir, à titre de réciprocité, en franchise de droits d'entrée, les écussons, les drapeaux, les sceaux et les imprimés d'office, destinés au service d'un consulat étranger établi en Autriche-Hongrie.

Le Ministère Impérial et Royal a ajouté que cette franchise ne saurait cependant être réclamée pour d'autres effets de chancellerie (papeteries, fournitures de bureau ou ameublements) et ne serait accordée qu'aux envois faits par le Gouvernement respectif et ne pourrait s'étendre aux expéditions qui seraient faites par des maisons de commerce ou par des particuliers.

En réponse, la Légation Royale a l'honneur de porter à la connaissance du Ministère Impérial et Royal des Affaires Etrangères que les consuls d'Autriche-Hongrie jouiront, à titre de réciprocité, en Suède et en Norvège, de la franchise de droits d'entrée pour les effets de chancellerie, dans les limites indiqués plus haut.

Oversættelse
af en Verbalnote fra Hans Majestæts Legation i Wien til det østerrigsk-ungarske Udenrigsministerium, dateret 26de Marts 1902.

Verbalnote.

Ved en Note af 20de Mai 1901 har det Keiserlige og Kongelige Ministerium for udenrigske Anliggender bragt til den Kongelige Legations Kundskab, at Østerriges og Ungarns Regjeringer var villige til for Fremtiden, paa Betingelse af Gjensidighed, at tilstede toldfri Indførsel af Vaabenskjold, Flag, Segl og officielle Trykſager bestemt til Brug for et i Østerrige-Ungarn oprettet fremmed Konsulat.

Det Keiserlige og Kongelige Ministerium har tilføiet, at denne Toldfrihed dog i Tilfælde ikke skal kunne kræves for andre Kontorrekvisita (Papir, Skrivematerialier eller Bohave) og kun vil blive indrømmet for Forsendelser expederet af vedkommende Regjering samt ikke vil kunne udstrækkes til Forsendelser, som maatte expederes af Handelshuse eller af private.

Som Svar giver den Kongelige Legation sig den Ære at bringe til det Keiserlige og Kongelige Ministerium for udenrigske Anliggenders Kundskab, at Østerrige-Ungarns Konsuler i Sverige og Norge, paa Betingelse af Gjensidighed, skal nyde Fritagelse for Indførselstold for Kontorrekvisita, med den ovenfor angivne Begrænsning.

Il est entendu que la franchise de droits sera appliquable aux envois de toutes les autorités administratives et doit compendre les formulaires imprimés ou lithographiés.

Vienne, le 26 mars 1902.

Au Ministère Imp. et Roy. des Affaires Etrangères.

Rätt afskrifvet från det hos Kungl. Majts beskickning i Wien förvarade konceptet betygas.

Wien den 11 februari 1903.

(undert.)

G. Lewenhaupt.

Afskriftens Rigtighed bekræftes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 9de Marts 1903.

v. Ditten,
Kabinetssekretær.

Det er fastsat, at Toldfriheden skal være anvendelig paa Forsendelser fra alle administrative Myndigheder og skal omfatte trykte eller lithograferede Formularer. 26/6 1900. 20/5 1901. 26/3 1902. 27/1 1903

Wien den 26de Marts 1902.

Til Det Keiserlige og Kongelige Ministerium for udenrigske Anliggender.

Rigtig afskrevet fra det i Hans Majestæts Legation i Wien opbevarede Koncept bevidnes.

Wien den 11te Februar 1903.

(undert.)

G. Lewenhaupt.

Oversættelsens Rigtighed bekræftes.

Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri. Udenrigsafdelingen.

Kristiania den 17de April 1903.

Helmer Bryn.
Expeditionschef.

Copie.

Note Verbale.

En réponse à la note verbale du 26 mars 1902, le Ministère I. et R. des Affaires Etrangères a l'honneur d'informer la Légation Royale

Oversættelse
af en Verbalnote til Hans Majestæts Legation i Wien fra det østerrigsk-ungarske Udenrigsministerium, dateret 27de Januar 1903.

Verbalnote.

Som Svar paa Verbalnoten af 26de Marts 1902 giver det Keiserlige og Kongelige Ministerium for udenrigske Anliggender sig den Ære at underrette den

$^{26}/_{6}$ 1900. $^{20}/_{5}$ 1901. $^{26}/_{3}$ 1902. $^{27}/_{1}$ 1903.

de Suède et Norvège que des instructions ont été données, dès l'été passé, aux autorités douanières autrichiennes et hongroises, afin que les écussons, les drapeaux, les sceaux, et les imprimés d'office, destinés au service des consulats de Suède et Norvège établis en Autriche-Hongrie soient admis réciproquement en franchise de droits.

Vu la teneur de la note verbale que le Ministère I. et R. des Affaires Etrangères eut l'honneur d'adresser à la Légation en date du 20 mai 1901, il a cru pouvoir se dispenser d'une information complémentaire en cette matière.

Vienne, le 27 janvier 1903.

à la Légation Royale de Suède et Norvège. Vienne.

Afskriftens likhet med den å Kungl. Maj.ts beskickning förvarade originalhandling bestyrkes. Kungl. svenska och norska beskickningen i Wien den 28 januari 1903.

(undert.)

G. Lewenhaupt.

Afskriftens Rigtighed bekræftes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 9de Marts 1903.

v. Ditten,
Kabinetssekretær.

Kongelige Legation for Sverige og Norge om, at Instruktioner i afvigte Sommer er blevet givet de østerrigske og ungarske Toldmyndigheder, forat Vaabenskjold, Flag, Segl og officielle Trykksager, bestemt til Brug for Sveriges og Norges i Østerrige-Ungarn oprettede Konsulater, paa Betingelse af Gjensidighed kan blive tilladt indført toldfrit.

I Betragtning af Indholdet af den Verbalnote, som det Keiserlige og Kongelige Ministerium for udenrigske Anliggender havde den Ære at tilstille Legationen under 20de Mai 1901, har det troet at kunne undlade at give nogen yderligere Meddelelse i denne Sag.

Wien den 27de Januar 1903.

Til den Kongelige Legation for Sverige og Norge. Wien.

Afskriftens Overensstemmelse med det i Hans Majestæts Legation opbevarede Originaldokument bekræftes. Den Kongl. svenske og norske Legation i Wien den 28de Januar 1903.

(undert.)

G. Lewenhaupt.

Oversættelsens Rigtighed bekræftes.

Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri. Udenrigsafdelingen.

Kristiania, 17de April 1903.

Helmer Bryn,
Expeditionschef.

Kongelig Kundgjørelse angaaende de forenede Rigers Styrelse under Hans Majestæt Kongens Sygdom. 27 Jan.

Vi Oscar o. s. v. gjøre vitterligt: At da vi ved Sygdom for Tiden er forhindret fra at beskjæftige Os med Regjeringsanliggender, saa skal, saalænge vi saaledes er hindret fra Selv at udøve Kongemagten, Bestyrelsen af Vore forenede Kongeriger i Vort høie Navn føres af Vor høitelskede Herr Søn, Norges og Sveriges Kronprins, Oscar Gustav Adolf i Egenskab af Regent, paa den Maade, som for saadant Tilfælde er bestemt i den norske Grundlovsbestemmelse af 10de Januar 1863, sammenholdt med Rigsaktens § 7, og i den svenske Regjeringsforms § 40. Thi paaligger det samtlige Vore tro Undersaatter med Hørighed og Lydighed at efterkomme og udføre, hvad Hans Kongelige Høihed Kronprins-Regenten i Vort høie Navn og paa Vore Vegne byder og befaler.

Hvorefter alle Vedkommende sig underdanigst have at rette.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Stiftamtmanden i Kristiansands Stift, foranlediget ved en Forestilling fra Kristiansands Bygningskommission angaaende Indredning af en Stald i en Lagerbygning af Træ i Murtvangsstrøget sammesteds (Kristiansands Byggeforskrifter af 23de August 1892 § 6 jfr. § 47). 27 Jan.

I Anledning heraf meddeles, at den omhandlede Pakbod eller Lagerbygning, der har et Areal af 300 m.², ikke antages at tabe sin Karakter som saadan ved Indredning af et enkelt Staldrum i samme.

Indredning af det nævnte Staldrum i Lagerbygninger vil derfor formentlig ikke kunne forbydes.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiania, 28 Jan.
der, foranlediget ved et indtruffet Tilfælde i en Skolekommune, havde udbedt sig Departementets Udtalelse om, hvad der fra Skolens Side kan foretages ligeoverfor en Far, som nægter at lade sit i Folkeskolen gaaende Barn bruge de anordnede Læreboger i Historie, Geografi, Kirkehistorie og Naturkundskab, skjønt Bøgerne for Fattigvæsenets Regning er anskaffet til Barnet.

Departementet bemærker i den Anledning, at da Landsskoleloven § 62 forsaavidt angaar Bortsættelse af Børn mod vedkommende Forældres Ønske, maa anses ophævet ved § 53 i Lov om Behandling af forsømte Børn af 6te Juni 1896, antages Skolestyret i et Tilfælde som det ovennævnte at burde henvende sig til vedkommende Værgeraad med Begjæring om dettes Indskriden i Henhold til Værgeraadslovens § 1 b.

Cirkulære fra Direktøren for det civile Veterinærvæsen til 28 Jan.
Amtmændene:

Ogsaa for indeværende Budgettermin er der i Lighed med foregaaende Aar af Storthinget bevilget et Beløb, der efter Landbrugsdepartementets nærmere Bestemmelse bliver at anvende som

28 Jan. **Bidrag til Eiere af Kvægbesætninger til Dækkelse af Tab ved Nedslagtning af tuberkulost Kvæg.**

Bidraget er forudsat at kunne tilstaaes med indtil Halvdelen af det ved Nedslagtningen foraarsagede Tab samt kun at komme de Kvægeiere tilgode, der ønsker at nedslagte de Dyr, der efter offentlig Tuberkulin-Undersøgelse erklæres tuberkuløse eller mistænkte.

Forsaavidt en Kvægeier efter offentlig Tuberkulin-Undersøgelse ønsker at nedslagte sine tuberkuløse eller mistænkte Dyr og til delvis Dækkelse af det derved forvoldte Tab agter at søge Bidrag af Statskassen, har han at underskrive en Ansøgning, hvortil Blanket erholdes ved Henvendelse til vedkommende Dyrlæge. Blanketten udfyldes forøvrigt af Dyrlægen, der tillige besvarer de til ham rettede Spørgsmaal, der skal tjene til Belysning af, hvorvidt Nedslagtning maa anses ønskelig eller nødvendig. Derpaa sender Dyrlægen Ansøgningen til Lensmanden, der efter paaført Besvarelse af det til ham stillede Spørgsmaal sender den til Amtmanden til videre Oversendelse hertil.

Saafremt Andragendet indvilges, har Dyrlægen ved Sagens Tilbagekomst til ham snareſt muligt at beramme en Dag til Dyrenes Vurdering og Nedslagtning, hvorom Eieren bliver at underrette.

Dyrene bliver af Dyrlægen og en af ham opnævnt Takstmand at ansætte til den Værdi, som de antages at have som uangrebne af Tuberkulose. Fra denne Værdi trækkes Værdien af Huden og Slagtet.

Er Dyrlægen og Taxtmanden uenige om Værdiansættelserne, bliver det midlere Tal, der fremkommer ved at addere begge Takstbeløb og derpaa halvere Summen, at anse som den rette Værdi.

I Almindelighed kan man gjøre Regning paa, at Erstatning vil blive tilstaaet. Forsaavidt derfor en Dyreeier ønsker straks (d: under eller i Forbindelse med Tuberkulinundersøgelsen) at nedslagte noget tuberkuløst eller mistænkt Dyr, er der intet til Hinder derfor, forsaavidt fornyet Reise af Dyrlægen derved undgaaes. Ansøgningen maa dog indsendes som ellers.

De slagtede Dyr skal undersøges af Dyrlæge, og saavidt noget Dyr findes angrebet af Tuberkulose i saa høi Grad, at Kjødet ansees utjenligt til Menneskefode, skal Dyrlægen eller Lensmanden paase det brændt eller nedgravet, ligesom de ved Slagtningen forøvrigt fundne tuberkuløse Dele af Dyret snareſt muligt maa opbrændes eller forsvarlig nedgraves.

Hvis noget Dyr ikke slagtes paa Stedet, men efter Vurderingen sælges til Slagt, kan dette tillades paa Betingelse af, at Dyrlægen uden Udgift for det Offentlige efter Aftale med Kjøberen overværer Dyrets Nedslagtning. Forsaavidt Dyret sælges til nogen inden en Kommune, hvor kommunal Kjødkontrol er indført, kan Dyrlægen undlade at møde under Slagtningen, hvorimod Atteſt fra Stedets

Politi eller 2 troværdige Mænd om, at Dyret er nedslagtet, maa 28 Jan.
medfølge Ansøgningen.

Dyrlægen har snareſt muligt at indsende en nøiagtig Beretning om den efter Slagtningen foretagne Undersøgelse til Veterinærdirektøren, idet det paasees, at hvert Dyr identificeres med vedkommende Dyr paa de for Tuberkulinprøver anordnede Schemaer.

For sit Arbeide med Vurderingen og Undersøgelsen m. v. af de slagtede Dyr er Dyrlægen berettiget til foruden Skyds- og Kostgodtgjørelse efter Skydsloven at beregne Kr. 2.00 og Kr. 4.00 pr. Døgn i Henhold til Husdyrlovens § 23 og 24.

Angaaende Fremgangsmaaden ved Udførelse af Tuberkulin-Undersøgelser, henvises til den af mig for udfærdigede og i Veterinær-Aarsberetningen indtagne Anvisning til Tuberkulin-Undersøgelse af Kvægbesætninger. Kun skal tilføies, at der er bragt i Handelen særlig for Tuberkulinundersøgelser konstruerede Thermometre, som i væsentlig Grad forkorter Arbeidet med Maalingerne, idet Temperaturen kan aflæses allerede efter 1 Minuts Forløb.

Til Veiledning ved Bedømmelsen af Udfaldet af Tuberkulinprøverne meddeles følgende:

Er Prøven rigtig iværksat og udført, vil der ved Bedømmelse af, hvorvidt et Dyr har reageret for Tuberkulinpodningen eller ikke, blive at tage Hensyn til Dyrets Alder, dets Temperatur før Indsprøitningen, Forskjellen mellem Begyndelsestemperaturen og den høieste Temperatur, Tidspunktet for dette Maksimums Indtræden i Forhold til Podningstidspunktet samt Temperaturkurvens Maade at stige og falde paa begge Sider af Høidepunktet.

Intet Dyr bør podes, som ikke viser normal Temperatur eller som har tydelig Feber. Den øverste Grænse for den normale Legemsvarme hos voksent Kvæg kan sættes til 39,5° C. og for Kalve under 6 Maaneder indtil 40° C., men den normale Temperatur svinger ialmindelighed imellem 38—39° hos Kvæg over 6 Maaneder og 38,5°—39,5° hos yngre Dyr. Friske Dyr kan podes, selv om de paa Grund af begyndende Kalvningstegn har en noget forhøiet Temperatur. Er der forøvrig noget særskilt at bemærke ved noget Dyr, bør dette antegnes paa Temperaturlisten.

Ved en typisk Reaktion vil Temperaturen, oftest efter en ringe Nedgang i de første Timer efter Sprøitningen, sædvanligvis efter 6—8 Timers Forløb begynde at stige; Stigningen viser sig oftest jevnt tiltagende gjennem flere Timer indtil Maximum naaes ved 11—13—15de Time for derefter atter jevnt at falde ned til det normale, inden 24 Timer er forløbet siden Podningen. Stigningen til Maximum er sædvanligvis noget kortvarigere end Faldet ned til det normale. Maximumstemperaturen kan dog i enkelte Tilfælde indtræffe nogle Timer saavel før som efter det ovenfor anførte Tidspunkt. I tvilsomme Tilfælde bør Maalingen finde Sted saa hyppig

28 Jan. som mulig, i Tilfælde hver Time; forøvrigt bør der maales hveranden Time i den kritiske Tid.

Hvis Temperaturen, som ovenfor anført, paa en typisk Maade fra det normale er steget til 40° C. og derover og Temperaturen før Podningen ikke har overskredet 39,5°, maa Dyret anses for at være tuberkuløst. Dyr, der viser Maximumstemperatur mellem 39,5° og 40°, maa anses for at have reageret, naar Forskjellen mellem Begyndelses- og Maximumstemperatur er mindst 1°; er Forskjellen i dette Tilfælde mindre, kan der alligevel være Grund til at erklære Dyret „mistænkt", særlig naar Besætningen tæller mange tuberkuløse Dyr og Dyret er gammelt og magert. Temperaturstigninger, som ikke naar op i 39,5°, kan ikke betragtes som Tuberkulinreaktion hos Kvæg.

Hvis Dyrlægen finder Bedømmelsen vanskelig eller tvilsom, bør han, før han udtaler sig for Besætningens Eier, indhente min Afgjørelse.

Omsprøitninger af tvilsomt reagerende Dyr kan foretages, naar der er forløbet mindst 3 Maaneder siden forrige Podning, men Dyret maa i denne Tid isoleres og behandles som tuberkuløst; saadan Omsprøitning vil dog ikke kunne foretages paa offentlig Bekostning uden efter særskilt Tilladelse. Omsprøitning af sikkert reagerende Dyr er ganske unødvendig og unyttig.

Jeg benytter Anledningen til at indskjærpe Nødvendigheden af, at Meddelelse om Resultatet af alle Tuberkulinundersøgelser hurtigst mulig indsendes paa de dertil bestemte Schemaer.

Nærværende Veiledning bedes tilstillet de i Hr. Amtmandens Embedsdistrikt praktiserende Dyrlæger og Lensmænd.

28 Jan. **Cirkulære** fra Deptet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles:

III.

I Chefoo, Kina, er der oprettet britisk Postanstalt samt i Mogadiscio, Merka, Brava og Giumbo i Benadir (italiensk Somaliland) italienske Postanstalter, der bliver at betragte som tilhørende Verdenspostforeningen (kfr. Art. XL § 2 i Expeditionsreglementet til den internationale Hovedpostkonvention.)

VI. Tillæg til og Rettelser i den norske Postanstaltfortegnelse.

Fra 15de Januar 1903 er Begndalens og Hølera Postaabnerier henlagt under Kristiania Postkontor.

Fra 15de Februar 1903 underholdes Postaabneriet Bleiken paa Jernbanestoppestedet af samme Navn i Brandbu Herred, Kristians Amt, Kristiania Postdistrikt.

Høieste Resolution *), hvorved et i extraordinær General- 29 Jan.
forsamling i Arendals Vasdrags Fællesflødningsforening under 9de Oktober 1902 vedtaget Udkast til nye Love for Arendals Vasdrags Fællesflødningsforening, udarbeidet af en i Aamli den 16de Juli 1902 nedsat Komite, approberes i Henhold til Vasdragsloven af 1ste Juli 1887 § 59 som gjældende indtil videre.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til Finants- 29 Jan.
og Tolddepartementet.

I Skrivelse af 19de d. M. har det ærede Departement til nærværende Departements Udtalelse oversendt en Forespørgsel fra Toldkassereren i Stavanger om Vragerlovens § 3 finder Anvendelse paa Islandssild og Shetlandssild, der tages paa Transitoplag. Med Skrivelse af 24de d. M. har det ærede Departement derhos oversendt en telegrafisk Forespørgsel fra Toldskriveren i Bergen om Afgift efter Vragerlovens § 3 ogsaa opkræves af indført udenlandsk Sild uanseet om Ompakning har fundet Sted.

Disse Forespørgsler er af nærværende Departement forelagt for Fiskeristyrelsen, som i Telegram af 27de d. M. har udtalt følgende:

Udenlandsk Sild taget paa Transitlager, og som igjen exporteres uden at have været Gjenstand for Salg her i Landet bør, uanseet om Ompakning har fundet Sted, ikke svare Vragerafgift efter Lovens § 3; men derimod bør denne Afgift svares af saadan Sild, hvis den udføres efter at have været Gjenstand for Handel her i Landet eller efter at være underkastet Vragning.

Idet Departementet henholder sig til denne Udtalelse, bemærkes, at man antager, at det afgjørende for Varens Fritagelse for Afgift er, at den ved Exporten ikke har været ude af Transitoplaget, hvilket forudsættes ikke at udelukke, at Varen under Oplaget har været Gjenstand for Omsætning, en Omsætning, der altsaa i Tilfælde ikke indgaar under, hvad Fiskeristyrelsen betegner som Salg eller Handel „her i Landet."

Fra Regelen om, at Sild der udføres fra Transitoplag skal være afgiftsfri, undtager, som det vil sees, Fiskeristyrelsen udenlandsk Sild, der har været Gjenstand for Vragning. Heri finder Departementet at maatte være enig med Styrelsen, idet Afgiften er paalagt som et Ækvivalent for Statens Udlæg til Vragervæsenet, og Rimelighed derfor tilsiger, at Sild, hvortil Vrager er benyttet, under enhver Omstændighed bør erlægge Afgift. Man er herved gaaet ud fra, at Vragning ikke er uforenlig med Varens Vedbliven under Transitoplag, et Spørgsmaal, der formentlig nærmest henhører under det ærede Departements Afgjørelse.

*) Bekjendtgj. 2 Febr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 3, hvor de nye Love er indtagne.

29 Jan. Det bemærkes, at efter den nu gjældende Vragerinstrux er der Adgang til Vragning af Sild indført fra Island.

29 Jan. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, foranlediget ved en Foreſtilling fra N. N. angaaende Spørgsmaalet om hans Forpligtelſe til Anbringelſe af Trappe til Mørkloftet i en af ham i Narvik opført enetages Bygning i hvilken der paa Loftet ikke er indredet noget Rum til Beboelſe.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at det er enigt i i den af Amtmanden og Bygningskommiſſionen hævdede Forſtaaelſe af den almindelige Bygningslovs § 38, hvorefter Trappe lige til Mørkloftet bliver at anbringe uanſeet om der paa dette er indredet Rum til Beboelſe eller ei.

30 Jan. **Skrivelse** fra Juſtitsdepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, hvori Dept. i Anledning af en Foreſpørgſel fra en Byfoged angaaende Forſtaaelſen af § 17 i Lov om Forældelſe af Fordringer af 27de Juli 1896 — med Bemærkning, at Spørgsmaalet hører under Domſtolenes Afgjørelſe — meddeler og beder Byfogden tilkjendegivet, at Departementet for ſit Vedkommende ikke anſer det tvilſomt, at en Anmeldelſe i Henhold til nævnte Lovs § 17 medfører Virkning for det i Paragrafens første Led angivne Tidsrum, uden at der kræves nogen Gjentagelſe af Anmeldelſen. Uanſeet hvorledes Loven i saa Henſeende er at forſtaa, antages imidlertid Gebyr overensſtemmende med § 17, ſidſte Led, at maatte betales for hver indkommen Anmeldelſe, ſelv om denne angaar en allerede tidligere anmeldt Fordring.

Da Byfogdens Foreſpørgſel ſynes at hvile paa den Forudſætning, at der for en Skrivelſe, hvori ſamme Mand anmelder flere Fordringer, kun bliver at beregne enkelt Gebyr, undlader man ikke under Henvisning til Departementets i Lovtidende indtagne Kundgjørelſe af 11te Januar 1897 at bemærke, at en ſaadan Skrivelſe antages at maatte betragtes ſom indeholdende ligeſaa mange Anmeldelſer, ſom deri anmeldes Fordringer, ſaaledes at Indførſel i vedkommende Bog og Betaling af Gebyr maa ſke ſærſkilt for hver Fordring.

Sluttelig meddeler Departementet, at der ikke efter de gjældende Regler er Adgang til at ſlette en indført Anmeldelſe af den Grund, at det Tidsrum, for hvilket Anmeldelſen efter forannævnte Lovs § 17, første Led, medfører Virkning, er forløbet, eller at Fordringen er afgjort.

31 Jan. **Kronprindsregentens Reſolution** *), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommiſſioner

*) Bekjendtgj. 4 Febr. i Lovtid. 1ſte Afd. No. 4, hvor Forſkrifterne er indtagne.

m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Tveid Herred i Lister og Mandals Amt under 19de December 1902 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet. 31 Jan.

Kronprindsregentens Resolution *), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Hetland Herred i Stavanger Amt under 4de December 1901 og 19de December 1902 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet. 31 Jan.

Kronprindsregentens Resolution **), hvorved i Henhold til Lov om Jords Fredning af 16de Mai 1860 § 13 meddeles Approbation paa Beslutning fattet af Bergs Herredsstyre i Smaalenenes Amt under 20de December 1902, hvorefter Gjærde i Bergs Herred — dog ikke mod Jernbanelinie — skal ansees for lovligt, naar det er saa tæt og stærkt, at det freder for Hest og Storfæ. 31 Jan.

Kronprindsregentens Resolution **), hvorved i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Approbation paa den af Bjellands Herredsstyre i Lister og Mandals Amt under 4de Oktober og 15de December 1902 fattede Beslutning, hvorefter det inden Herredet skal være tilladt at benytte Pigtraad til Gjærde inden egen Eiendom samt som Delegjærde, naar vedkommende Eier af modstødende Grund deri er enig — dog aldrig mod offentlig Vei. 31 Jan.

Kronprindsregentens Resolution ***), hvorved i Henhold til § 88 i Lov om Bygningsvæsenet af 27de Juli 1896, Lov indeholdende Tillæg til og Forandringer i Lovgivningen om Brandvæsenet af 26de August 1854 § 1 samt § 1 i Lov indeholdende adskillige Bestemmelser om Bygningsvæsenet m. v. af 17de Juni 1869 bestemmes: 31 Jan.

1. At den almindelige Bygningslovgivning skal være gjældende for et Strøg ved Krapfos i Mos Herred, Smaalenenes Amt, indenfor de af Herredsstyret i Møde den 8de December 1902 vedtagne Grændser.
2. At der for samme Sted anordnes en Brandkommission.
3. At nævnte Strøg overgaar til særskilt Kommune i Bygningsvæsenets Anliggender.

*) Bekjendtgj. 4 Febr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 4, hvor Forskrifterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 4 Febr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 4.

***) Bekjendtgj. 4 Febr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 4, hvor de i No. 1 omtalte Grændser er indtagne.

31 Jan. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At det tillades, at en Kirke, som Enkefru Bolette Olsen har ladet opføre i Ladestedet Hvitsten i Vestby Præstegjælds Hovedsogn under Øvre Borgesysſels Provsti i Kristiania Stift, indvies til Brug for Befolkningen i Ladestedet Hvitsten og de nærmest tilstødende Dele af Vestby Sogn.
2. At Kristiania Biskop bemyndiges til at afgive de nødvendige foreløbige Bestemmelser om Afholdelse af Gudstjeneste i denne Kirke, som bliver at benævne Hvitsten Kapel,
3. At den af Vestby Sogneſtyre i Møde den 18de August 1902 fattede Beslutning om, at Sognet overtager Kapellet som sin Eiendom, approberes i Henhold til Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 § 39, forsaavidt Sognekommunen derved paadrages Udgifter for et længere Tidsrum end 5 Aar.

31 Jan. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At det paalægges Sognepræſten i Bjelland Præstegjæld under Mandal Provsti i Kristiansands Stift at forberede Konfirmanderne fra Finsland Annexsogn paa et bekvemt Sted inden Sognet paa Betingelse af, at dette skaffer det dertil nødvendige Lokale.
2. At Finslands Herredsſtyres Beslutning i Møde den 6te Mai 1902 om Bevilgning af Skyds- og Natteholdsgodtgjørelse til Sognepræſten i Bjelland for hans Reiser til Konfirmandforberedelsen i Finsland Sogn godkjendes i Henhold til Lov om geistlige Embedsmænds og Kirkesangeres Lønning af 14de Juli 1897 § 30, sidste Led.

31 Jan. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved Styrelsen for Norges Statsbaner bemyndiges til paa de Norske Statsbaners Vegne at tiltræde Overenskomſt om direkte Godsforsendelse mellem norske Jernbaner paa den ene Side og Baner i Holland, Belgien og Frankrige paa den anden Side paa Grundlag af Jernbaneſtyrelsens Forslag i Skrivelse af 23de Januar 1903.

31 Jan. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de i ekstraordinær Generalforsamling for „Larviks Pensionsindretning" den 3die December 1902 vedtagne Forandringer af §§ 12 og 13 i Indretningens ved Kongelig Resolution af 18de Oktober 1890 stadfæstede Love.

31 Jan. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved er bestemt, at § 73 i den ved Kongelig Resolution af 3die August 1859 givne Instruktion for Toldvæſenets Embedsmænd og Betjente for Fremtiden bliver saalydende:

„Toldkasſereren forfatter inden Udgangen af hvert Aars Januar Maaned en Fortegnelse over det paa Toldpakhuſet oplagte

Gods, som har henligget over 1 Aar, uden at nogen Eier til samme har meldt sig, hvilken Fortegnelse, efter af Toldkammeret at være underskreven, bliver — efter Tolddepartementets nærmere Bestemmelse — at indrykke 2 Gange i en eller flere af Stedets egne Aviser, hvor saadanne haves, samt 1 Gang i „Norsk Kundgjørelsestidende", idet der forøvrigt forholdes med Varerne efter Toldlovens § 88". 31 Jan.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved efterstaaende Udkast til Regler for Antagelse og Entledigelse m. v. af menige Mandskaber og Korporaler ved Hans Majestæt Kongens Norske Garde fastsættes til fremtidig Efterlevelse. 31 Jan.

§ 1. Til Tjeneste ved Garden antages saavel unge, endnu ei udskrevne, som allerede udskrevne Mandskaber, samtlige for en Tjenestetid som stadig tjenstgjørende af 3 Aar.

Mandskaberne antages:

Enten som Skoleelever, der ønsker at uddannes til Underbefalingsmænd, eller — forsaavidt de organisationsmæssige Pladse ikke kan fyldes med Skoleelever — som frivillige, der ønsker at afgjøre sin Eksercerpligt som stadig tjenestgjørende.

Saavel Skoleelever som frivillige kan, naar de dertil er villige og anbefales af Garden, beholdes til fortsat Tjenestgjøring for 1 Aar ad Gangen udover de tre Tjenesteaar, men dog tilsammen ikke over 5 Aar.

§ 2. Skoleelever maa for at kunne antages:

a. Have fyldt det 18de Aar og være ugifte.
b. Være i Besiddelse af de fornødne legemlige Kvalifikationer.
c. Have bestaaet en theoretisk Prøve, overensstemmende med, hvad der er bestemt for Aspiranter til Infanteriets Underofficersskoler.
d. Have paa tilfredsstillende Maade gjennemgaaet Rekrutskole og Bataljonssamling samme Aar enten ved Norske Jægerkorps eller ved en anden national Afdeling af Infanteriet.

Denne Tjeneste medregnes ikke som Tjenestetid ved Garden, selv om den er udført som Aspirant ved Norske Jægerkorps.

Frivillige maa have fyldt det 20de Aar og forøvrigt opfylde de samme Betingelser som for Skoleelever fastsat med Undtagelse af den foran under c bestemte Prøve.

§ 3. Skoleelever kan naarsomhelst afskediges, forsaavidt de ikke maatte besidde fornødne Evner, ikke vise tilbørlig Flid, eller deres Afgang af tjenstlige Grunde maatte ansees ønskelig.

Frivillige kan ligeledes naarsomhelst afskediges, forsaavidt deres Forhold og Opførsel skulde være mindre tilfredsstillende.

Værnepligten for de saaledes afskedigede bestemmes af Udskrivningsmyndighederne.

Saavel Antagelse som Afskedigelse sker efter Gardens Forslag

31 Jan. af Jægerkorpſets Chef. Denne afgiver ligeledes Beſtemmelſe om fortſat Tjeneſtgjøring overensſtemmende med § 1, ſidſte Led.

§ 4. Skoleelever med Sergenteksamen ved Garden ſkal:

Have ſamme Adgang til at erholde Anſættelſe i faſtlønnet Underofficersſtilling ſom udeksaminerede Elever fra Brigadernes Underofficersſkoler,

fortrinsvis komme i Betragtning til Anſættelſe ſom faſtlønnede Underofficerer ved Jægerkorpſet, og

forſaavidt de ikke erholder Anſættelſe ſom faſtlønnede, anſættes ſom værnepligtige Underbefalingsmænd ved den nationale Bataljon, hvortil de overføres.

Skoleelever, der afgaar uden Sergenteksamen, kan anſættes ſom værnepligtige Underbefalingsmænd, forſaavidt de dertil er ſkikkede, og der organiſationsmæſſig haves Plads, ellers i menigt Nummer.

§ 5. Efter endt Tjeneſtgjøring ved Garden overføres Skoleelever og frivillige ſnareſt muligt til national Afdeling til Udtjening af Værnepligten. Overføringen ſker ſaaledes, at der blandt dem der tager Bopæl i Kriſtiania og Omegn, først overføres til Jægerkorpſets Linjebataljon ſaamange, ſom tiltrænges til Dækkelſe af dennes Behov paa værnepligtigt Underbefal. De øvrige overføres ſom Regel til den Liniebataljon, i hvis Diſtrikt de tager Bopæl, men de er dog forpligtet til at modtage Anſættelſe ſom værnepligtige Underbefalingsmænd ogſaa ved andre Bataljoner end denne, forſaavidt dette findes fornødent af Henſyn til de forſkjellige Bataljoners Forſyning med Befal.

§ 6. For ſaavel Skoleelever ſom frivillige regnes Værnepligten fra den nærmeſt efter Antagelſen følgende 1ſte Mai, dog ikke før fra 1ſte Mai i det Aar, hvori Vedkommende opnaar 21 Aars Alder. Efter endt Tjeneſtetid ved Garden har de Værnepligt ved national Afdeling i ſaa mange Aar i Linien ſom hver enkelt endnu mangler paa det for udſkrevne beſtemte Antal Værnepligtsaar i dette Opbud, ſamt derefter i de øvrige Opbud det ſamme Antal Aar, ſom for menige udſkrevne til enhver Tid beſtemt.

Skoleelever deltager herunder i tre Bataljonsſamlinger nemlig to i Linien det første og andet Aar efter Afgangen fra Garden og en i Landværnet i et af de to første Tjeneſteaar i dette Opbud. Desuden deltager de i al extraordinær Tjeneſte, hvortil den Aarsklaſſe af udſkrevne, hvortil de henføres, bliver indkaldt.

Frivillige, der har tjent ſine 3 Aar ved Garden, er derimod ved den nationale Afdeling fri for Deltagelſe i ordinære Vaabenøvelſer i Fred, hvorimod de deltager i al extraordinær Tjeneſte, hvortil deres Aarsklaſſe maatte blive indkaldt.

Skoleelever og frivillige, der har tjent mere end 3 Aar ſom ſaadanne, erholder ingen Afkortning i forannævnte Exercerpligt.

§ 7. Til Tjeneste som Korporaler ved Garden kan hvert Aar udtages et Antal af 12 dertil villige udexaminerede Elever. De tjeneſtgjør i et Aar, hvorunder der i et Tillægskurſus gives dem en videregaaende praktiſk og theoretiſk Uddannelſe. Denne frivillige Tjeneſte medfører ingen Forandring i Vedkommendes efter § 6 beregnede Værnepligtstid eller i deres Exercerpligt ved den nationale Afdeling, hvortil de ſenere overføres, hvorimod de ved Overføringen til den nationale Bataljon beholder ſin Anciennetet ſom Korporaler fra Anſættelſen ſom ſaadan ved Garden. 31 Jan.

§ 8. Tidligere Beſtemmelſer, der er i Strid med nærværende Regler, ophæves.

Kronprindsregentens Reſolution, hvorved er beſtemt, at de i Lov af 3die Auguſt 1897 § 35 faſtſatte Beſtemmelſer for Diſtriktskommisſionernes Sammenſætning m. v. for de ſydligere Amter — i Henhold til nævnte Lovparagrafs ſidſte Paſſus — gjøres gjældende ogſaa for Nordlands og Tromsø Amter fra 1ſte April 1903, eller ſaa ſnart ſke kan efter dette Tidspunkt[1]). 31 Jan.

[1]) Se Skrivelſe fra Forſvarsdept. af 17 Febr. 1903.

Telegram fra Finantsdepartementet til en Executor testamenti, hvorved meddeles, at Gebyr til Statskaſſen for Skiftebehandling efter den nye Sportellov ikke bliver at beregne i Dødsboer, der behandles af executores testamenti. 31 Jan.

Skrivelſe fra Forſvarsdepartementet til Kaſſereren for de nordenfjeldſke Heſtehjælpskaſſer, der havde begjæret Departementets Udtalelſe om, hvorvidt den til Anſkaffelſe af Tjeneſteheſt bevilgede Heſtehjælp kan være Gjenſtand for Execution. I Anledning heraf henholder Departementet ſig til en fra Juſtitsdepartementet indhentet Erklæring, hvorefter den bevilgede Heſtehjælp kan være Gjenſtand for Execution. 31 Jan.

Skrivelſe fra Udenrigsdepartementet i Stockholm, hvori efter modtagen Underretning fra den derværende belgiſke Miniſter meddeles til Handels og Induſtridepartementet, at den ſpanſke Regjering under 22de Januar 1903 har ladet aflevere ſit Ratifikationsdokument vedrørende den paa den induſtrielle Eiendomsrets-Konference i Bryſſel den 14de December 1900 undertegnede Tillægsakt til Konventionen af 20de Marts 1883. Efter modtagen Underretning gjennem Udenrigsdepartementet i Stockholm fra Hans Majeſtæts Legation i Madrid og Liſſabon er nævnte Tillægsakt traadt i Kraft i Spanien den 26de Marts 1903. 3 Febr.

Skrivelſe fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Finmarkens Amt, hvori Departementet, foranlediget ved Foreſpørgſel fra en Byfogd, udtaler, at Arveafgiftsloven af 20de Mai 1899 ingen Beſtemmelſe indeholder om Erlæggelſe af Afgift af Arve- 3 Febr.

3 Febr. forskud, hvorimod Hjemmelen herfor findes i den kongelige Skattekundgjørelse af 29de Marts 1902, andet Afsnit, hvorefter Arveforskud med Hensyn til Afgiftspligt ligestilles med Arv.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt afgiftspligtige Forskud o: Forskud, ydede efter 1ste April 1902 (jfr. Departementets Cirkulære af 15de Mai 1902) skal opføres blandt et Bos Aktiva, bemerker Departementet, at de omhandlede Forskud under enhver Omstændighed maa medtages ved Beregningen af Arveafgiften. Spørgsmaalet om hvorvidt de ved Skifteopgjøret bliver at opføre blandt Aktiva, er uafhængigt af, hvorledes der fremgaaes ved Afgiftsberegningen og maa afgjøres af Skifteforvalteren i Overensstemmelse med gjældende Retsregler. Departementet tror for sit Vedkommende med Hensyn til dette Spørgsmaal at maatte slutte sig til den Opfatning, der er gjort gjældende i Platous Arveret Pag. 38 og flg., hvorefter Arveforskud ikke medregnes ved Opgjør af Boets Aktiva. Bestemmelsen i Arveafgiftslovens § 2, første Punktum, om at „Afgiften erlægges af Arvens Nettobeløb" kan ikke medføre, at Arveforskud bliver afgiftsfrie, naar de ikke ved Skifteopgjøret medregnes blandt Aktiva. Skattekundgjørelserne henfører til Arv forskjellige Livsgaver, der vistnok som Regel ikke medtages blandt Aktiva ved Boopgjøret, men hvoraf der ikkedestomindre ved dette maa beregnes Arveafgift til Statskassen.

4 Febr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Trondhjems Stiftsdirektion, hvori Departementet i Anledning af en gjennem en tidligere Lønningskommissær til Departementet indkommet Forespørgsel fra en Sognepræst, om der, naar Indløsningssummen for den paa en Eiendom hvilende Udredsel betales paa Skattethinget (Skattemødet), tillige skal svares Udredslens aarlige Beløb for det Aar, hvori Indløsning finder Sted, beder Sognepræsten meddelt, at Spørgsmaalet maa besvares bekræftende. Finder Indløsning af Udredslen Sted udenfor Skattethinget (Skattemødet), bliver der af Indløsningssummen at beregne 4% Renter fra Udredslens sidste Forfaldsdag til Indløsningsdagen; jfr. Departementets i Lovtidenden indtagne Cirkulære af 15de Oktober 1900, andet Afsnit.

4 Febr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Kristiansands Biskop, hvori i Anledning af Forespørgsel fra en Provst meddeles, at Departementet er enigt med Biskopen i, at der i Henhold til den geistlige Lønningslovs § 35 maa svares Kr. 12,00 i Provstelon af Tvedestrands Kirke fra den Tid, Tvedestrands Annexsogn overgik til eget Præstegjæld.

5 Febr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Tromsø Amt, der havde anholdt om Departementets Udtalelse med Hensyn til en mellem en Sorenskriver og en Lensmand opstaaet Meningsforskjel angaaende Udstrækningen af Sorenskriverens For-

pligtelse til at give Lensmanden som Skatteopkræver Meddelelse om de ved Eiendomsdelinger bevirkede Fordelinger af de i den geistlige Lønningslov 14de Juli 1897 § 7 omhandlede Grundbyrder. 5 Febr.

I Anledning heraf meddeler Departementet og beder Vedkommende tilkjendegivet, at Lensmanden i den fra Sorenskriveren modtagne Opgave over thinglyste Skyldelingsforretninger, i hvilken de ved Delingerne for hvert Brug fastsatte Forholdstal og den tilfølge heraf Bruget tildelte særskilte Matrikulskyld er anført, regelmæssigt antages at have tilstrækkeligt Materiale til selv at udregne, hvor stor Del af den paa et delt Brug hvilende Grundbyrde vil falde paa hver Parcel.

Kun hvor Lensmanden i særlige Tilfælde skulle være i Tvivl om, hvordan Fordelingen bliver at foretage, vil han derom kunne henvende sig til Sorenskriveren [1]).

[1]) Rundskr. $^{21}/_{5}$ 00. Skr $^{5}/_{2}$ 02.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, hvori paa Foranledning meddeles, at Departementet antager, at Fattigloven for Landet af 6te Juni 1863 § 77 sidste Led, fremdeles maa være gjældende som et nødvendigt Supplement til samme Paragrafs Litr. A, uagtet det ikke — ligesom nævnte Litr. — findes blandt de i den nye Fattiglovs § 48 opnævnte Bestemmelser i den ældre Fattiglovgivning, hvis fortsatte Gyldighed er forbeholdt. 6 Febr.

Rigtigheden af denne Antagelse fremgaar efter Departementets Mening foruden af Sagens egen Natur ogsaa deraf, at den tilsvarende Bestemmelse i den ældre Fattiglov for Byerne findes i samme Lovs 6te Kapitel, som ifølge udtrykkelig Bestemmelse i den nye Fattiglovs § 48 No. 2 fremdeles er gjældende i sin Helhed, medens der ikke indsees nogen fyldestgjørende Grund til, at der i dette Stykke skulde gjælde en forskjellig Regel for Land og By.

Med Hensyn til Fortolkningen af nævnte Lovbestemmelse (den ældre Landsfattiglovs § 77, sidste Led) antager Departementet, at den der (jfr. Paragrafens Litr. A.) omhandlede Indsættelse i Tvangsarbeidshus maa iverksættes af Politiet, for hvem Fattigstyrets Forlangende i saa Henseende er bindende, forsaavidt det ikke gaar ud over den Fattigstyret ved Loven tillagte Myndighed.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Finmarkens Amt, hvorved i Medhold af Lov om Jordmødre af 19de December 1898 § 7 bestemmes: 7 Febr.

At der fra Talvik Jordmoderdistrikt i Finmarkens Amt udskilles et nyt Distrikt (Østre Talvik) omfattende den Del af Distriktet, der ligger paa østre Side af Altenfjorden. Den gjenværende Del af Distriktet bliver at benævne Vestre Talvik.

7 Febr. Delingen træder i Kraft fra den Tid, særskilt Jordmoder ansættes i det nye Distrikt.

7 Febr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Romsdals Amt, hvorved i Medhold af Lov om Jordmødre af 19de December 1898 § 7 bestemmes:

At der fra det ved høieste Resolution af 8de August 1879 oprettede indre Herø Jordmoderdistrikt i Romsdals Amt udskilles et nyt Distrikt, omfattende Leikanger Sogn af Herø Herred.

Delingen træder i Kraft fra den Tid, særskilt Jordmoder ansættes i det nye Distrikt.

7 Febr. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til Byskriveren i Kristiania, hvori med Hensyn til det af Byskriveren fremsatte Spørgsmaal om, hvorvidt en Registerfører bør forlange, at Dokumenter affattede paa fremmed Sprog, der indsendes til Skibsregisteret, skal være ledsagede af bekræftet Oversættelse, udtaler at vedkommende Dokument antages at burde godkjendes af Registerføreren, saafremt denne forstaar Dokumentets Indhold, men at Dokumentet i modsat Fald bør forlanges ledsaget af en af autoriseret Translatør udført Oversættelse til Norsk.

9 Febr. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved

1. Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Tromø Herred i Nedenes Amt under 11te December 1902 fattede Beslutning om nye almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet, dog med et Par Forandringer,
2. de nu for Tromø Herred gjældende ved Kongelig Resolution af 14de September 1866 approberede almindelige Sundhedsforskrifter ophæves fra den Dag, da ovennævnte Sundhedsforskrifter træder i Kraft.

9 Febr. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Hemnes Herred i Nordlands Amt under 1ste Oktober 1902 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet med Undtagelse af det inden samme beliggende Strandsted Hemnesbjerget.

---

*) Bekjendtgj. 12 Febr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 5, hvor Forskrifterne er indtagne.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Henhold til den almindelige Bygningslov af 27de Juli 1896 § 88 Passus 2 og § 4 Passus 7 (jfr. Lov af 2den April 1901) bestemmes følgende: 9 Febr.

1.

Den almindelige Bygningslovgivning (Lov af 27de Juli 1896) skal være gjældende for den Del af Akers Herred, som ligger udenfor Byggebæltet (Lov af 26de Mai 1899 § 100) og som forøvrigt begrænses af følgende Linier:

Ljanselvens nordlige Side fra Sjøen til et Punkt ved Gaarden Ljan, beliggende 300 m. syd for den fra Ljansveien østover førende Sidevei til Hauketoveien, og videre en Linie, der i 300 m. sydlig Afstand følger Midtlinien af disse to Veie hen til Ljanselven, som derefter danner Grænse til et Punkt, beliggende 300 m. øst for Enebakveien. Herfra følges en Linie i 300 m's østlig Afstand fra Enebaksveiens Midtlinie hen til Østensjøveien, hvorefter Grænsen følger denne i 300 m. sydlig og senere østlig Afstand, indtil den træffer en ret Linie, der trækkes fra Østensjøvandets Nordende til et Punkt ved Bækken 300 m. syd for Strømsveiens Midtlinie ved Gaarden Bredvold, hvilken Linje følges til sidstnævnte Punkt, videre en Linie, der i 300 m. sydlig Afstand følger Strømsveien og den Vei til Grorud, der fører forbi Kløften og Nygaard; fra denne Linies Skjæringspunkt med den østover førende Vei fra Grorud dannes Grænsen af en ret Linie trukket hen til det Punkt, som ligger 300 m. øst for det Sted, hvor den kommunale Vandledning kommer ind i Trondhjemsveien, derfra til et Punkt 300 m. vest for Trondhjemsveien; derfra en Linie parallel med denne Vei og i 300 m. nordlig Afstand indtil Skjæringspunktet med Aarvoldbækken, der følges op til Troldvand, hvis Vestside videre danner Grænsen; fra Troldvandets Nordende en ret Linie over til Østsiden af Dammen ved Maridalsvandet; langs dettes Sydside forbi Pladsen Brækkestrand, videre langs en Linie i 300 m's nordlig Afstand fra Veien forbi Brække Gaard og den gamle Ankervei indtil Sognsveien ved Pladsen Sandbraaten ved Sognsvandet, derfra en ret Linie til Frøensvoldsmyrens Sydende og videre en ret Linie til et Punkt ved Keiser Wilhelms Vei, beliggende 300 m. i Nord for Midtlinien af den Sidevei, der fører hen til Voxenkollen; videre en ret Linie til det Punkt, hvori Bækken i Syd for Voxenkollen Sanatorium skjærer Veien til Sanatoriet; herfra følges denne Bæk ned til Bogstadvandet, hvis Øst- og Sydside danner Grænsen, til Lysakerelven; videre Akers Herredsgrænse til Fjorden, og over til Ljanselvens Udløb.

*) Bekjendtgj. 12 Febr. i Lovtid 1ste Afd. No. 5.

9 Febr. De Øer, som tilhører Staten, undtages dog fra Bygningslovens Virkekreds, saalænge de er i Statens Besiddelse.

De i den almindelige Bygningslov af 27de Juli 1896 Kap. III indeholdte Forskrifter for Bygningers Opførelse og Reparation skal derhos ikke være gjældende for de for et Gaardsbrug nødvendige Bygninger, herunder indbefattet Vaaningshus for Gaardbrugerens eget Behov, naar Bygningen opføres med mindre end 2 hele Etager, i en Afstand af mindst 50 m. fra Naboeiendom og forøvrigt under Jagttagelse af de i nævnte Lovs § 91 indeholdte Bestemmelser med Hensyn til Areal og Afstand.

Det samme gjælder Skihytter og lignende isoleret beliggende Bygninger, naar de opføres med en mindre Grundflade end 120 m.^{2} og forøvrigt tilfredsstiller ovennævnte Bestemmelser. Forinden de i foranstaaende Bestemmelser omhandlede Bygninger opføres, skal dog skriftlig Anmeldelse derom være indgivet til Bygningschefen og dennes Samtykke til Opførelsen være meddelt. Anmeldelsen skal indeholde Oplysning om Bygningens Anvendelse, Beskaffenhed, Dimensioner og Afstand fra Vei, Naboeiendom og andre Bygninger.

Ved Opførelsen af de heromhandlede Bygninger bliver de i Akers Sundhedsforskrifter indeholdte Bestemmelser for Bygningers Opførelse m. v. at iagttage.

2.

For den i Post 1 omhandlede Del af Akers Herred bliver ikke at anordne egne Bygningsmyndigheder, hvorimod dette Distrikt underlægges den for Byggebæltet anordnede Bygningskommission og Reguleringskommission.

3.

Foranstaaende Ordning træder i Kraft den 1ste April 1903.

Fra samme Tid ophæves den Kgl. Resolution af 20de Juli 1893 angaaende Oprettelse af særskilte Brand- og Bygningskommuner for Strøget Bækkelaget—Ljan og Bygdø—Lysaker, forsaavidt Bygningsvæsenet angaar. Disse Brand- og Bygningskommuners Rettigheder og Forpligtelser overtages af Akers Kommune.

Den almindelige Bygningslovgivning kommer til Anvendelse ogsaa paa Fortsættelsen af Byggearbeider, som er paabegyndt før 1ste April 1903 forsaavidt eller i den Udstrækning, dette vil kunne ske uden at derved indvirkes forstyrrende paa den Del af Byggearbeidet, som er udført før nævnte Tidspunkt, hvilket afgjøres af Bygningskommissionen.

De for Vestre Akers Bygningskommune ved Kgl. Resolution af 4de November 1899 approberede Byggeforskrifter bliver fremdeles gjældende indtil videre.

Ligeledes bliver de for Østre og Vestre Akers Bygnings- 9 Febr.
kommuner ved høieste Resolutioner af 28de Mai 1895 og 22de December 1898 jfr. høieste Resolution af 17de Juni 1901 approberede Brandreglementer fremdeles gjældende indtil anderledes bestemmes.

Forandring i Reglementet for Norges Bank*), be- 9 Febr.
sluttet 9de Februar 1903 af Bankens Repræsentantskab, hvorefter Reglementets § 84 Bogstav a., sidste Punktum herefter skal lyde:

Ved Beløb paa 1/2 Million Kroner eller derover regnes 1/5 0/00 som Minimum.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved meddeles Stad- 9 Febr.
fæstelse paa det af Gaardbruger Knut Erikſen Bjøberg og Hustru ved Dokument af 3die April 1899 oprettede „Knut Erikſen Bjøberg og Huſtrus Legat til Fordel for værdige Trængende i Hemsedals Kommune der ikke nyder offentlig Fattigunderstøttelse" samt paa det under 22de November 1902 udarbeidede Udkast til Statuter for nævnte Legat.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved meddeles Stad- 9 Febr.
fæstelse paa det af Statsraad Gunnar Knudſen og Fru Sofie Knudſen ved Gavebrev af 29de September 1902 oprettede „Gudrun Knudſens Legat til Hjælp for Tuberkuløſe" i Gjerpen samt paa de nævnte Gavebrev vedføiede Statuter for samme.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved er bestemt: 9 Febr.

1. At følgende 6 Brug under G.N. 1 Ask, nemlig: Sætre, nordre, B.N. 2, Sæterstølen, nordre, B.N. 3, Sæterstølen, søndre, B.N. 4, Sæterstølen, søndre, B.N. 42, Fureneset, B.N. 5 og Leirdal B.N. 6, af samlet Skyld Mk. 3,62 Øre, fra den Tid, som af Amtmanden bestemmes, henlægges fra Strudshavn Sogn og Askøen Præstegjæld under Midthordland Provsti i Bergens Stift til Mæland Sogn af Alverſund Præstegjæld under Nordhordland Provsti i samme Stift og fra Askøen Herred og Aarstad Thinglag og Lensmandsdistrikt i Midthordland Sorenskriveri, Søndre Bergenhus Amt, til Alverſund Herred, Thinglag og Lensmandsdistrikt i Nordhordland Sorenskriveri i samme Amt.
2. At de i Anledning af omhandlede Brugs Overgang fra Aarstad til Alverſund Thinglag fornødne Udskrifter af Midthordland Sorenskriveris Panteboger bliver at bekoste af Statskassen.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved i Medhold af 9 Febr.
§ 1 i Lov om Ulykkesforsikring for Arbeidere i Fabriker m. v.

*) Bekjendtgj. 19 Febr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 6.

9 Febr. af 23de Juli 1894 bestemmes, at Aktieselskabet „Finmarken Gold Fields limited" for sine Arbeider med Guldvaskning i Finmarken for Fremtiden indtil videre fritages for Forsikringspligt efter nævnte Lov.

9 Febr. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At Storthingets Beslutning af 30te Januar 1903 angaaende Optagelse af nyt Statslaan befales tagen tilfølge.
2. At Finants- og Tolddepartementet bemyndiges til overensstemmende med Storthingets Beslutning Post 1 at optage Laan for Statskassens Regning samt til i Henhold til samme Beslutnings Post 2 at opsige den resterende Kapital af Statslaanet af 1892 til Indfrielse.

9 Febr. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved bestemmes, at de i Henhold til Lov om Lodsvæsenet af 26de Mai 1899 §§ 8 og 9 ved Kongelig Resolution af 24de Februar 1900 fastsatte Bestemmelser om Lodsoldermandskaber, Lodsstationer og Lodsningsdistrikter forandres for efternævnte Stationers Vedkommende saaledes:

Risør Station.

Lodsningsdistriktet: Farvandene mellem Linier fra Mejulen over Napa tilsøs og fra Hvideberg over Rosbaaen tilsøs.

Lyngør Station.

Lodsningsdistriktet: Som for Risør Station og desuden Farvandene vestover til en ret Linie fra Fastlandet over Fyret paa Lille Skotholmen og Rosbaaen tilsøs.

Narestø Station.

Lodsningsdistriktet: Som for Tvedestrand Station og desuden vestover til en Linie fra Eide Kirke over Prestholmen tilsøs.

Arendal Station.

Lodsningsdistriktet: Som for Narestø Station.

Ulvøsund Station.

Lodsningsdistriktet: Farvandene mellem Linier fra Sydpynten af Onsøen over Gaasøen tilsøs og fra Taanes over Ballastskjær tilsøs.

Randøsund Station.

Lodsningsdistriktet: Som for Ulvøsund Station.

Kristiansand Station.

Stationen: Hvad der ligger indenfor en Linie fra den sydligste Pynt af Dvergsnestangen til Østpynten af Andøen (Halviksodden).

Flekkerø Station. 9 Febr.

Stationen: Hvad der ligger mellem Linier fra Søen over Grønningen Fyr, den sydligste Pynt af Dvergsnestangen, Østpynten af Andøen (Halviksodden), Revheldodden og Flanderen tilsøs.

Mandal Station.

Lodsningsdistriktet: Som for Udø Station.

Svinør Station.

Lodsningsdistriktet: Farvandene mellem Linier fra Ramsviken over Fladskjær tilsøs og fra Klubba over Hummerdusskjærene tilsøs.

Lister Station.

Lodningsdistriktet: Farvandene fra Lindesnes til en Linie fra Skandsfjeldet over Vatnemsholmerne tilsøs.

Hitterø Station.

Lodsningsdistriktet: Farvandene fra Lister Fyr til en Linie fra Skandsfjeldet over Vatnemsholmerne tilsøs.

Bærefjord Station.

Lodningsdistriktet: Som for Hitterø Station.

Sireaaen Station:

Lodsningsdistriktet: Som for Hitterø Station.

Telegram fra Arbeidsdepartementet til Formandskabet i Ramsos, hvori meddeles, at Bygningslovens § 24, Passus 2 antages at gjælde saavel Ydervægge som Skillevægge, hvorfor Træfyldning i Skillevægge maa have Ramværkets Tykkelse saa der ved Panelingens Paalægning intet Mellemrum opstaar. 9 Febr.

Cirkulære fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles, at Smines i Vesteraalens Postaabneri er gjenoprettet fra 1ste Februar 1903 at regne. 9 Febr.

Skrivelse fra Udenrigsdepartementet i Stockholm til Handels- og Industridepartementet, hvori meddeles, at Keiserdømmet Korea, ifølge officiel Meddelelse fra Præsidenten i det schweiziske Edsforbund, under 8de Januar 1903 har tiltraadt den i Genf den 22de August 1864 affluttede Konvention angaaende Forbedring af saarede Militæres Pleie i Felt. 10 Febr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Kristiania Biskop, hvori i Anledning af Forespørgsel fra en Sognepræst meddeles, at Departementet er enigt med Biskopen i, at naar alle de Data, som skal meddeles i en Præsteattest (f. Ex. en Daabs- og Konfirmationsattest), findes samlet paa ét Sted i Kirkebogen, og Udfærdigelsen saaledes alene foranlediger et Opslag i denne, kan der 10 Febr.

10 Febr. ifølge den geistlige Lønningslovs § 27 kun kræves erlagt den for enkelt Attest foreskrevne Betaling (50 Øre). I Forbindelse hermed gjør Departementet opmærksom paa, at Konfirmationsbeviser tidligere skulde udfærdiges uden Betaling (kfr. Reskript af 7de Januar 1741 § 3 og Lov af 27de Juli 1830 § 3 No. 2). Da denne Bestemmelse ikke er gjentaget i Lønningslovens § 27, kan der altsaa nu kræves Gebyr for saadanne Attester.

10 Febr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Amtmanden i Buskerud Amt, hvori nævnte Departement paa Forespørgsel om, hvorvidt en Herredskasserer kan eller bør indehave Stillingen som Formand i Herredets Fattigstyre, henholder sig til en fra Justitsdepartementet indhentet Betænkning, hvori meddeles, at Justitsdepartementet antager, at da Fattigloven ikke indeholder nogen Bestemmelse svarende til den i Lov af 27de Juli 1896 om Forandringer i Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837, dens § 9, sidste Punktum indeholdte, maa en Forening af de nævnte Stillinger ansees lovmedholdelig. Departementet er dog enigt med vedkommende Ordfører og Amtmanden i, at en saadan Kombination er lidet heldig.

12 Febr. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til en Toldkasserer, hvori Departementet paa Forespørgsel henviser til Reglement vedrørende Anvendelsen af Skibsregisterloven, § 12, ifølge hvilken Eierens eller Eiernes Navn i Korthed skal angives i Nationalitetsbeviset, samt til det Toldkassereren med Departementets Cirkulære af 9de Oktober f. A. tilstillede exempelvis udfyldte Nationalitetsbevis. Af det i dette Nationalitetsbevis indeholdte Exempel („H. A. Knudsen, Stavanger, og andre norske Statsborgere") fremgaar, at det ved Udfærdigelse af Nationalitetsbevis for Skib tilhørende et Partrederi antages at være tilstrækkeligt, at den af Partrederne, som er bestyrende Reder, nævnes ved Navn med Tilføielse af hans Bosted, og at de øvrige Partredere anføres under ét paa den i Formularen angivne Maade.

14 Febr. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Nedenes Amt, hvori Departementet, foranlediget ved Forespørgsel fra en Ligningskommission, udtaler, at det antager, at Boet efter en afdød Dissenter, selv om vedkommendes Enke og Børn ogsaa er Dissentere, ikke kan gjøre Krav paa Fritagelse for Ydelser til Statskirken og dens Betjente i Medhold af Dissenterlovens § 4. Den ved nævnte § hjemlede Skattefritagelse antages nemlig kun at tilkomme skattepligtige fysiske Personer og vil saaledes formentlig ikke kunne komme skattepligtige Boer tilgode.

14 Febr. **Cirkulære** fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles:

III. Rettelser i Postreglementet: 14 Febr.

1. Kap. XVI, § 7, 2det Passus skal lyde:
Alleslags efterſendte eller feilſendte Poſtſager omexpederes uopholdelig ad den hurtigſte Vei til ſit Beſtemmelsesſted. Kfr. Kap. XIV § 20.
2. Kap. XVI, § 8, 2det Passus skal lyde:
Bliver en Forſendelſe tilbageleveret paa Indleveringsſtedet, altſaa inden dens Affendelſe, tilbagebetales kontant erlagt Porto, forſaavidt der ikke allerede er anbragt Frimerker paa Forſendelſen; ubetalte eller utilſtrækkelig betalte Forſendelſer leveres uden Opkrævning af Porto. Anvendte Frimerker ſkal dog ikke kaſſeres, hvis dette ikke allerede er ſkeet.
3. Kap. XVI, § 9, 1ſte Passus skal lyde:
§ 9. Tilbageforbring, Omexpedition og Adresſeforandring af Poſtſager til og fra Udlandet foregaar i Overensſtemmelſe med de i de internationale Poſtkonventioner og Overenskomſter og de med enkelte Lande trufne Særoverenskomſter givne Forſkrifter.
4. Kap. XVI, § 9, 3die Passus skal lyde:
Montenegro, Nederlandene, Nederlandſk Guyana, Rusland, Schweiz, Sverige, Tyſkland, tyſke Protektorater og tyſke Poſtanſtalter udenfor Tyſkland, Øſterrige-Ungarn og øſterrigſke Poſtanſtalter i Tyrkiet indſtrænker Retten til Adresſeforandring af Værdipakker til ſaadanne, hvis angivne Værdi ikke overſtiger 500 Franc (360 Kroner).
5. Kap. XVI, § 10 skal lyde:
§ 10. For Norges Vedkommende bliver Begjæringer om Tilbagebelſe og Omadreſſering fra Poſtkontorer at expedere enten direkte til Beſtemmelsesſtedets Poſtanſtalt eller — for de Landes Vedkommende, der har forlangt ſlige Begjæringer ſendt gjennem Centraladminiſtrationen eller et ſpecielt opgivet Kontor (jfr. Exp. Regl. til Hovedpoſtkonventionen dets Art. XXIX, § 5) —, efter den i Poſtreglementets Bilag R givne Adresſe.
Lignende Begjæringer angaaende Forſendelſer til Norge vil fra Udlandet blive adreſſeret direkte til Beſtemmelsespoſtanſtalten. Telegrafiſke Begjæringer til Poſtaabnerier vil af Telegrafvæſenet blive ſendt vedkommende overordnede Poſtkontor, der har at træffe de videre Forføininger.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

IV.

I Nanking, Kina, er der oprettet tyſk Poſtanſtalt, der bliver at betragte ſom tilhørende Verdenspoſtforeningen (kfr. Art. XL § 2 i Expeditionsreglementet til den internationale Hovedpoſtkonvention).

VII. Rettelſe i Poſtanſtaltfortegnelſen.

Fra 1ſte Mai forſtkommende vil Ulvens Poſtaabneri blive benævnt Morſkogen.

16 Febr. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Aamot Herred, Hedemarkens Amt, under 6te November 1902 fattet Beslutning angaaende Forandring af § 16 i de ved Kongelige Resolutioner af 10de Juli 1894, 24de September 1898 og 23de Juli 1900 approberede Politivedtægter for bemeldte Herred, hvorefter nævnte § kommer til at lyde saaledes:

„Offentlig Sammenkomst til Afholdelse af Dans eller anden Lystighed maa ikke finde Sted uden speciel Tilladelse af Lensmanden, der ligeledes bestemmer Tiden for dens Ophør".

16 Febr. **Kronprindsregentens Resolution****), hvorved i Henhold til Lov af 17de Juni 1869 angaaende Politivedtægter for Rigets Kjøbstæder meddeles Stadfæstelse paa en af Flekkefjords Formænd og Repræsentanter under 13de August og 30te December 1902 fattet Beslutning om Tillæg til de ved Kongelige Resolutioner af 18de Juni 1895 og 24de Juli 1901 stadfæstede Politivedtægter for bemeldte Kjøbstad.

16 Febr. **Kronprindsregentens Resolution*****), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Skaanevik Herred, Søndre Bergenhus Amt, under 22de November 1901 og 30te December 1902 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred.

16 Febr. **Kronprindsregentens Resolution*****), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Sortland Herred, Nordlands Amt, under 10de December 1902 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred.

16 Febr. **Kronprindsregentens Resolution †)**, hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Vikten Herred i Nordre Trondhjems Amt under 24de og 25de April 1902 fattede Beslutning om nye almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Viktens Fiskevær, dog med et Par Forandringer.

---

*) Bekjendtgj. 19. Febr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 6.
**) — — — — — , hvor Tillægget er indtaget.
***) Bekjendtgj. 19 Febr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 6, hvor Vedtægterne er indtagne.
†) Bekjendtgj. 19. Febr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 6, hvor Forskrifterne er indtagne.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved bestemmes, at det ved Kongelig Resolution af 8de Juni 1899 fastsatte Forbud mod Brug af Garn til Fangst af Sei inden Lebesby og Kjøllefjord Herred, Finmarkens Amt skal være gjældende i Tiden fra og med 1ste Juli til og med 24de August. 16 Febr.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Medhold af Lov om metrisk Maal og Vægt af 22de Mai 1875, dens § 40 meddeles Approbation paa følgende Tillæg til § 45 i Reglementet for Justervæsenet af 17de Juni 1886: 16 Febr.

„Naar tidligere justerede Redskaber undergives Reparation eller Omjustering, skal de, naar de fremdeles findes tilfredsstillende, forsynes med særegne Stempler, som viser Tiden, naar Revisionen eller Omjusteringen har fundet Sted.

Justerdirektøren træffer nærmere Bestemmelse om Beskaffenheden af disse Stempler".

Kronprindsregentens Resolution[1]), hvorved Rigets Biskoper bemyndiges til at tillade Afholdelse af Konfirmation — for enkelte eller samtlige en Menigheds Konfirmander — til anden Tid end den anordnede, naar dette af særlige Grunde anses ønskeligt. 16 Febr.

[1]) Deptstid. for 1903 S. 337—339.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved den af Hammerfest Bys Formænd og Repræsentanter i Møde den 26de August 1901 fattede Beslutning om Bevilgning af Løn og Husleiegodtgjørelse til den i Byen ansatte Kateket og om Overtagelse af Garanti for, at det ham tilkommende frivillige Høitidsoffer mindst skal indbringe ham Kr. 500,00 aarlig, approberes i Henhold til Lov om Formandskaber i Kjøbstæderne af 14de Januar 1837 § 40, forsaavidt Kommunen ved Beslutningen paadrages Udgifter for et længere Tidsrum end 5 Aar. 16 Febr.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af afdøde Bossemager L. H. Hagens Arvinger oprettede „Bossemager L. H. Hagens Legat" til Fordel for Læreguthjemmet i Kristiania samt paa de af Bestyrelsen for nævnte Hjem under 3die December 1902 udarbeidede Love for samme. 16 Febr.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Fru Julie Kjær, født Mohr, oprettede „Fru Julie Kjær, født Mohrs Legat for Tuberkuløse i Bergen" samt paa de under $\frac{\text{16de April}}{\text{6te September}}$ 1902 udarbeidede Forslag til Fundats for nævnte Legat. 16 Febr.

*) Bekjendtgj. 19. Febr. i Lovtid. 1. Afd. No. 6.

16 Febr. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved Statuterne for det ved Høieste Resolution af 9de Marts 1897 stadfæstede „Skibsreder Mathias H. Roeds Legat til Bedste for Trængende i Tjømø Præstegjeld" forandres saaledes:

1) at § 1 gives følgende Tilføielse: „Den 23de Juni 1902 er Legatkapitalen forøget til 10 000 — ti Tusinde — Kroner".
2) at § 3 in fine tilføies Ordene: „i enkelte Tilfælde kan en Portion ogsaa deles."

16 Febr. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved er bestemt, at Kongetienden i Stjørdalen, Skatval, Laanke, Hegre og Meraker Herreder bliver i sin Helhed at afløse overensstemmende med Bestemmelserne i Lov om Ophævelse af Konge- og Kirke-Tiende m. v. af 14de Juli 1897 § 8 og den samlede Afløsningssum overensstemmende med Lovens § 10 at indtage i det Nordlandske Kirke- og Skolefond med Forpligtelse for Fondet til af Resterne af Afløsningssummen at udbetale Tromsø Biskop Kr. 800,00 aarlig fra 1ste Januar 1903 at regne.

16 Febr. **Kronprindsregentens Resolution** [1]), hvorved er bestemt, at Kongelig Resolution af 20de Juli 1861 forandres saaledes, at det Bidrag, som Kjøbstæderne Risør, Arendal og Grimstad og Ladestederne Tvedestrand og Lillesand i Henhold til Lov om Fængselsvæsenet af 12te Oktober 1857 § 9 har at erlægge til Bestridelse af Udgifterne ved det med Nedenes Amt fælles Fængselsvæsen, fra 1ste Januar 1902 at regne fastsættes for de tre Kjøbstæders Vedkommende til to og en halv Gang og for Ladestedernes Vedkommende til 2 Gange saa meget som Bidraget beregnet efter Forholdet mellem Fængselsdistriktets og hver af Kjøbstædernes og Ladestedernes Folkemængde vilde udgjøre.

[1]) Se Deptstid. for 1903 S. 290—294.

16 Febr. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved er bestemt:

I. At der af den for Budgetterminen 1901—1902 indsparede og til Disposition i indeværende Budgettermin overførte Bevilgning til Bidrag til det hygieniske Institut for Afgivelse af Arbeidspladse m. v. til den Assistent, der tillige er fast ansat Kvarantæne- og Epidemilæge m. v., udredes Kr. 500,00 i Erstatning til nævnte Institut for Anskaffelse til Assistenten af et Reisemikroskop og endel bakteriologiske Apparater.

II. At der for disse Apparater, der fremtidig bliver at betragte som henhørende under Medicinalvæsenet, af Epidemilægen bliver at føre særskilt Regnskab.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved bl. a. bestemmes, at der tillades oprettet et Apothek ved Flisen Jernbanestation i Aarnes Herred i Hedemarkens Amt.[1] 16 Febr.

[1]) Deptstid. for 1903, S. 424—427.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved er bestemt, at de nye Befæstninger ved Fredriksten, ved Orje, i Urskog og ved Kongsvinger benævnes henholdsvis: 16 Febr.

Fredriksstens Befæstninger, hvorunder indgaar Fæstningen Fredriksten, Forterne Overberget, Gyldenløve og Hjelmkollen samt Veden Skandse.

Orje med Urskog Befæstninger, hvorunder indgaar Forterne Orjekollen, Lihammeren og Urskog samt Krokfundbatteriet.

Kongsvinger Befæstninger, hvorunder indgaar Fæstningen Kongsvinger samt Forterne Vardeaas og Guldbækaas.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved der for Befal af Norske Jægerkorps, der ikke bærer Hans Majestæt Kongens Norske Gardes Uniform, fastsættes Epauletter som for det øvrige Infanteri bestemt, men forsynede med Initialerne N. J. K. samt, at Officerernes Kappe forsynes med Skulderklaffer med paasyede Distinktioner. 16 Febr.

Skrivelse fra det internationale Postbureau i Bern til Poststyrelsen, hvorefter den internationale Hovedpostkonventions Taxter i Paraguay fra 1ste Februar 1903 at regne opkræves efter følgende Forhold: 30 Centavos de Peso = 25 Centimes, 12 Centavos de Peso = 10 Centimes, 6 Centavos de Peso = 5 Centimes. 16 Febr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet, hvori Departementet ved Afgjørelsen af en Tvistsag mellem Kristiania og Kragerø Fattigstyrer har antaget, at Hovedregelen i Fattiglovens § 15, andet Led, maa komme til Anvendelse, uanseet, at Barnemoderen er død.*) 16 Febr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skiens Skoles Rektor, hvorved paa Foranledning meddeles, at Bestemmelsen i det nye Artiumsreglements § 5a ikke medfører nogen Forandring i Bestemmelsen i den høiere Skolelovs § 20, 1, hvorefter en Skoles Rektor under særegne Omstændigheder kan tilstede Undtagelser fra den Regel, at de, som optages i Gymnasiets 1ste Klasse, ikke skal være under 15 Aar. En med saadan Dispensation af vedkommende Rektor optaget Elev kan efter at have gjennemgaaet Gymnasiet uden yderligere Dispensation anmeldes til Artium. 17 Febr.

*) Herved har altsaa Departementet fraveget den Mening, som det har udtalt i Skrivelser af 27 Juli 1901 og 25 Marts 1902.

17 Febr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, der havde indsendt en Forespørgsel fra en Forligelseskommission angaaende, hvorvidt en Kommission ved Behandlingen af smaa Gjældssager i Henhold til Lov af 8de Mai 1869, jfr. Lov af 29de Mai 1879, har Adgang til ved Paakjendelsen at nedsætte det for en Fordring beregnede Inkassosalær. I Forbindelse hermed var forespurgt om, hvorvidt beregnet Inkassо kan antages at indbefattes under Godtgjørelse for Paaklage og Møde i Kommissionen.

I Anledning heraf meddeles og bedes Vedkommende underrettet om, at Spørgsmaalet henhører under Domstolenes Afgjørelse, men at Departementet dog finder at kunne udtale, at en Forligelseskommission, naar de lovbestemte Betingelser for en Sags Paakjendelse i Kommissionen forøvrigt er tilstede, maa antages at have Adgang til at forandre Størrelsen af et opført Inkassosalær. Hvad angaar Spørgsmaalet om, hvorvidt beregnet Inkassо kan antages at indbefattes under Godtgjørelse for Paaklagen og Mødet, bemærker Departementet, at det som ogsaa ved tidligere Leiligheder udtalt, ikke kan anse det tvivlsomt, at en Fordringshaver af Forligelseskommissionen kan forlange sig tilkjendt Erstatning for sine Udlæg og Udgifter i Anledning af Forligsbehandlingen, derunder en passende Godtgjørelse til den af ham benyttede Fuldmægtig for hans Assistance ved Paaklagen og Mødet; jfr. Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelser af 1ste Juli 1870 og 22de April 1879. Forsaavidt der i saadant Tilfælde ved Ansættelsen af den Fordringshaveren tilkommende Godtgjørelse for Paaklagen og Mødet ikke er taget Hensyn til Betalingen til vedkommende Fuldmægtig (Inkassationssalæret), antages dette derfor at maatte tilkjendes særskilt. [1])

[1]) Dom i Ugebl. II, Pag. 223 og VIII Pag. 54 samt Retstid. for 1881 Pag. 712.

17 Febr. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til en Toldkasserer, hvori paa Foranledning meddeles, at Departementet er enigt i den af Toldkassereren udtalte Formening om, at Barkskib „Leopard af Risør, der blev kondemneret i Helsingør, og hvis Nationalitetsbevis og Maalebrev derefter blev indsendt til Departementet i annuleret Stand, naar Fartøiet nu efter at være blevet repareret atter skal sættes i Fart, strax bør anmeldes til Registrering, hvorefter nyt Nationalitetsbevis altsaa bliver at udfærdige for Skibet.

17 Febr. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet, Armeen, til Amtmændene i Nordlands og Tromsø Amter.

Ved H. K. H. Kronprinsregentens Resolution af 31te Januar 1903 er det naadigst bestemt:

„At de (— indtaget ovenfor S. 39 —) efter dette Tids- 17 Febr.
punkt."

I Henhold hertil har man anmodet Generalkrigskommissæren om at træffe de fornødne Forføininger til Forandringens Gjennemførelse. Man skulde dog anse det retteſt, at der fra Amtmanden blev givet saavel vedkommende Politifunktionær i Bodø og Narvik som Lensmændene paa Landet i deres Egenskab af nuværende Formænd i Distriktskommissionerne fornøden Meddelelse om Resolutionen, og om at de herefter fra 1ſte April eller muligens fra et senere af Generalkrigskommissæren fastsat Tidspunkt vil overgaa — i Lighed med hvad der gjælder sydpaa — til alene at være fast Medlem af Distriktskommissionen, medens Formand i samme bliver Chefen i vedkommende Kompanidistrikt.

I Forbindelse hermed skal man tillade sig at bede Hr. Amtmanden kundgjøre Resolutionen for Amtets Herredsstyrelser. Ved Gjennemførelsen af Resolutionens Bestemmelse om, at der fremtidig kun skal være et valgt Medlem af Distriktskommissionen med en Suppleant, bliver der i Overgangstiden — saa længe der endnu haves to valgte Distriktskommissærer for hvert Distrikt — kun indkaldt et af disse Medlemmer til Distrikts- og Sessionsmøderne. Naar de nuværende valgte Medlemmers Funktionstid er udløben, bliver nyt Valg at foretage efter de nye Regler.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Stav- 18 Febr.
anger Amt, hvori Departementet i Anledning af en Skriftveksel mellem Amtmanden og Skifteforvalteren i Stavanger meddeler og beder Skifteforvalteren tilkjendegivet, at Departementet med Amtmanden antager, at Ordet „Øvrighed" i § 3 i Lov om Umyndiggjørelse af 28de November 1898 maa forstaaes paa samme Maade i Paragrafens 2det som i dens 3die Led, jfr. Departementets Skrivelse af 7de Marts 1899 i Lovtidende og at saaledes i Byerne alene Magistraten er den Øvrighed, som kan fremsætte Begjæring om Umyndiggjørelse.

Skrivelse fra Finants- og Tolddepartementet til Toldinspek- 18 Febr.
toren i Larvik, hvori meddeles, at man ikke finder at burde gjøre nogen Indvending mod, at en Del i to Lodsbaade fra Udlandet medbragte og efter Ankomsten her til Riget toldforseglede Varer — bestaaende af Brændevin samt en Del Cigarer og noget Sukker — gjennudføres til Udlandet paa den for Transitvarer foreskrevne Maade, hvorimod Varerne ikke antages at kunne forblive til Brug ombord i Lodsbaadene uden at fortoldes.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til en Told- 20 Febr.
kasserer, der havde forespurgt, hvorvidt det i Skibsregisterreglementets § 2 omhandlede alfabetiske Navneregister bliver at føre i to Bind, et for de i den endelige og et for de i den

20 Febr. foreløbige Matrikel indførte Skibe. Samtidig havde Toldkassereren forespurgt, hvorvidt dette Navneregister bliver at anskaffe af ham.

I Anledning heraf meddeler Departementet at det finder det tilstrækkeligt, at der anskaffes et alfabetisk Navneregister, i hvilket altsaa bliver at indtage saavel de i den endelige som de i den foreløbige Matrikel indførte Skibe. I Navneregisteret bør selvfølgelig bemerkes, i hvilken af de to Matrikler Skibet er indført. Registeret bliver, som det fremgaar af Departementets Cirkulære til Toldkassererne af 15de December f. A., at anskaffe af Toldkassereren.

20 Febr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra en Bygningskommission angaaende Forstaaelsen af den almindelige Bygningslovs § 68, 1.

I Anledning heraf meddeles, at et Snedkerværksted antages at maatte indgaa under den nævnte Bestemmelse, saafremt Bedriften har et saadant Omfang, at Værkstedet kan karakteriseres som Fabrik.

Hvorvidt dette maatte være Tilfældet med det i den ovennævnte Forespørgsel omhandlede Snedkerværksted finder Departementet i Mangel af nærmere Oplysninger om Bedriftens Størrelse ikke at kunne udtale sig om, idet det dog efter hvad der foreligger skulde være mest tilbøieligt til at antage at dette Spørgsmaal maa besvares bekræftende.

Efter den nævnte Paragrafs Passus 4 og 5 kan imidlertid Bygningskommissionen saavel tilstede Undtagelser fra de i Passus 1 indeholdte Forskrifter, som bestemme, at ogsaa andre Anlæg skal opføres som i den nævnte Passus foreskrevet.

Ved Afgjørelsen heraf vil der bl. a. blive at tage Hensyn til, hvad der i Bygningskommissionens Skrivelse under No. 2 er anført om Bygningens Beliggenhed og Indredning, dog saaledes, at den Omstændighed at Naboeiendommen for Tiden er ubebygget og ubenyttet, ikke kan tillægges nogen Vægt.

Sluttelig bemærker Departementet, at forsaavidt den projekterede Forandring af den heromhandlede Bod maatte antage Karakteren af en Hovedreparation (Bygningslovens § 71) maa Boden i sin Helhed bringes i Overensstemmelse med Bygningslovens Fordringer og saaledes bl. a. forsynes med Brandvæg mod Nabo.

21 Febr. **Skrivelse** fra det internationale Postbureau i Bern til Poststyrelsen, hvorefter den internationale Hovedpostkonventions Taxter i Guatemala opkræves efter følgende Forhold: 25 Centavos = 25 Centimes, 10 Centavos = 10 Centimes, 5 Centavos = 5 Centimes.

21 Febr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Sorenskriveren i Mellem Gudbrandsdalen, hvori paa Forespørgsel meddeles, at Departementet antager, at § 12 i Loven om forsømte Børns Behandling af 6te Juni 1896 er saaledes at forstaa, at Værgeraadets Formand

eller Næstformand samt Dommeren altid maa være tilstede, 21 Febr.
forat Værgeraadet skal være beslutningsdygtigt.

Skrivelse fra Departementet for udenrigske Sager m. v. til 21 Febr.
Amtmanden i Romsdals Amt, foranlediget ved en Foreſtilling fra en Rørlægger af Aalesund, hvori bl. a. ankes over, at Aalesund Kommune driver privat Haandværksdrift ved Indlægning af Vandledningsrør m. v. i private Huſe, uden at vedkommende Rørlæggere har Haandværksborgerskab.

Angaaende det faktiske Forhold med Hensyn til denne Anke har Magiſtraten oplyst, at Kommunen efter Anlægget af Byens Vandværk har havt i sin Tjeneſte en Rørlægger, som har været fast lønnet af Kommunen som Brandmandskab og som under denne sin Tjeneſte har udført Rørlæggerarbeide — foruden for Kommunen — tillige for Private, dette første paa den Maade, at Kommunen er blevet godtgjort for den Arbeidstid, som af Rørlæggeren hertil har været anvendt. Senere er der i Kommunens Tjeneſte ogsaa kommet en Smed som Maſkiniſt for Dampſprøiten; denne har sammen med Rørlæggeren udført Rørlægningsarbeidet, ligesom det har været dem tilladt i sin Fritid at udføre Rørlæggerarbeide for egen Regning. Haandværksborgerskab har ingen af dem havt.

Magiſtraten antager, at det efter Lov af 15de Juli 1839, § 84, intet kan være til Hinder for, at Kommunens Rørlæggere uden Borgerskab udfører den Kommunen vedkommende Rørlægning, ligesom det ogsaa maa være dem tilladt i sin Fritid for egen Regning at udføre privat Rørlæggerarbeide (kfr. Lov af 14de April 1866 § 7). Derimod finder Magiſtraten det tvilsomt, om Kommunen kan udføre privat Indlægning af Rør til Vandledning i Huſe ved Hjælp af sine Rørlæggere i deres Arbeidstid og indkaſſere Godtgjørelſe for Arbeidet, naar vedkommende Rørlæggere ikke har Borgerskab.

Amtmanden har udtalt, at han antager, at det bør paalægges Aalesunds Kommune at sørge for, at de i sammes Tjeneſte værende Rørlæggere erhverver Haandværksborgerskab, hvorimod Sagen iøvrigt ikke antages at foranledige nogen Forføining fra det Offentliges Side. Departementet er med Magiſtraten enigt i, at det efter Lov af 14de April 1866, § 7, maa være Kommunens ovennævnte Rørlæggere tilladt i sin Fritid for egen Regning at udføre Rørlæggerarbeide for Private. Ligeſaa er Departementet tilbøieligt til at antage, at den i § 84 i Haandværksloven af 15de Juli 1839 indeholdte Beſtemmelſe om, at „Enhver er berettiget til at benytte sine egne saavelſom sine i stadig Tjeneſte værende Tyendes Færdigheder til Haandværksarbeide for sig og samlevende Familie" ogsaa maa kunne paaberaabes til Fordel for en Kommune som juridiſk Perſon betragtet, saaledes, at Kommunen til Udførelſe af Rørlæggerarbeide for samme kan benytte sine faſte Arbeidere, uanſeet at disſe ikke har Haandværksborgerskab. Derimod antager Departe-

21 Febr. mentet, at Kommunen ikke kan anvende disse sine faste Folk til at udføre Arbeide for Private paa den Maade, at Kommunen selv oppebærer Godtgjørelsen for dette dens Arbeide. Forøvrigt hører disse Spørgsmaal selvfølgelig under Domstolenes Afgjørelse.

Sagen iøvrigt foranlediger ingen Forføining fra det Offentliges Side.

23 Febr. **Kronprindsregentens Resolution** *), hvorved i Henhold til § 24 i Lov indeholdende Bestemmelser angaaende Behandling af ildsfarlige Gjenstande af 3die Mai 1871 meddeles Stadfæstelse paa Skaare Herredsstyrelses Beslutning af 11te December 1902 om, at de ved nævnte Lov givne Bestemmelser for Kjøbstæder og Ladesteder udvides til at gjælde de inden bemeldte Herred beliggende Gaardе: Gaard, Hauge, Grønhaug, Sørhaug, Lillesund og Storesund, dog kun forsaavidt angaar deres Indmark.

23 Febr. **Kronprindsregentens Resolution** **),

I. Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Borge Herred i Smaalenenes Amt under 17de Juni 1902 og 29de Januar 1903 fattede Beslutning om Tillægsbestemmelser til de gjældende, ved Kongelige Resolutioner af 5te November 1892 og 11te Juli 1898 approberede almindelige Sundhedsforskrifter for Herredet.

II. Disse Tillægsbestemmelser indføres efter § 14 i de gjældende Forskrifter som §§ 15—25, og de nuværende §§ 15—17 gives Paragraftallene 26—28.

23 Febr. **Kronprindsregentens Resolution** *), hvorved Approbation i Henhold til § 5 i Lov om kommunale Slagtehuse, Kjødkontrol m. v. af 27de Juni 1892 jfr. Lov af 27de Juli 1895 og Lov af 6te August 1897 meddeles paa det af Risør Bystyre i Møde den 22de Decbr. 1902 fastsatte Reglement for Kjødkontrollen sammesteds, forsaavidt angaar Reglementets § 2 om Erlæggelse af Afgift for Undersøgelse og Stempling udenfor Kontrolstationen.

Reglementets § 2 er saalydende:

„Ønskes Undersøgelsen og Stemplingen udført udenfor Stationen, er dertil Adgang mod Erlæggelse af 1 — en — Krone for hver Tilkaldelse".

23 Febr. **Kronprindsregentens Resolution** *), hvorved i Henhold til Lov om kommunale Slagtehuse, Kjødkontrol m. v. af 27de Juni 1892 jfr. Lov af 6te August 1897 § 2 bestemmes, at Kjød af

*) Bekjendtgj. 26 Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 7.

**) Bekjendtgj. 26 Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 7, hvor de approberede Tillægsbestemmelser er indtagne.

Dyr, der slagtes inden de Dele af Kjøbstaden Arendal, 23 Febr.
der ligger udenfor den Linie, som af den af det Kongelige Indre-
departement under 23de Juli 1896 nedsatte Komite i Indstilling
af 3die April 1897 blev foreslaaet som Grændse for Kjøbstaden
Arendal, og som er affat paa det Indstillingen vedføiede Kart,
indtil videre fritages for Undersøgelse af kommunal Kjød-
kontrol, naar Kjødet ifølge Erklæring afgiven af den, for hvem
det slagtes, alene skal benyttes af denne og hans Husstand.

Kronprindsregentens Resolution *), hvorved i Henhold til 23 Febr.
Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1
meddeles Stadfæstelse paa efternævnte Beslutning, fattet under 29de
Oktober 1902 af Hevne Herredsstyre i Søndre Trondhjems Amt:

§ 1. Der skal inden Hevne Herred være forbudt at opføre Gjærder af Pigtraad:

§ 2. Tidligere af Pigtraad opførte Gjærder maa ikke repareres med Pigtraad.

Kronprindsregentens Resolution **), hvorved i Henhold 23 Febr.
til § 4 i Lov indeholdende Tillæg til og Forandringer i Lovgiv-
ningen om Brandvæsenet af 26de August 1854 meddeles Approba-
tion paa de af Vadsø Kommunestyre i Møde den 19de Decbr.
1902 vedtagne Forandringer i og Tillæg til det ved Høieste
Resolution af 11te Juli 1901 approberede Reglement med Taxt
for Feiervæsenet i nævnte By.

Kronprindsregentens Resolution ***), hvorved i Henhold 23 Febr.
til § 89 i Lov om Bygningsvæsenet af 27de Juli 1896 meddeles
Stadfæstelse paa den af Stavanger Kommunestyre i Møde den
14de Marts 1902 fattede Beslutning angaaende Adgang for Byens
Bygningskommission til at tilstede Afvigelser fra den nævnte
Lovs §§ 28, 48, 52 og 81 samt fra det ved Kongelig Resolution
af 16de December 1899 approberede Forbud mod Anvendelse af
krum Tagsten til Tækning af Tage sammesteds, forsaavidt betræffer
de inden Stavanger Bys Grændser liggende Øer og den nordenfor
Stavanger kemiske Fabrik liggende Tastadstrand samt — for de
anførte Lovparagrafers Vedkommende — den til samme stødende
Strækning af Byggebæltet — efter de i Kommunestyrets ovennævnte
Beslutning angivne Grændser.

Kronprindsregentens Resolution [1]), hvorved er bestemt: 23 Febr.

1. At Hammer Herred i Søndre Bergenhus Amt fra den Tid,
som af Amtmanden bestemmes, paa de af Herredsstyret i Møde

[1]) Deptstid for 1903, S. 321—326.

*) Bekjendtgj. 26 Febr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 7.
**) Bekjendtgj. 26 Febr. i Lovt 1ste Afd. No. 7, hvor de approberede Forandringer og Tillæg er indtagne.
***) Bekjendtgj. 26 Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 7, hvor de angivne Grændser er indtagne.

23 Febr. den 14de Februar 1901 vedtagne Vilkaar deles i to Herreder, Hammer Herred og Aasene Herred, svarende til Sognene af samme Navn.

2. At Hammer Herredsstyres Beslutning af 29de August 1901 om en forandret Ordning med Hensyn til Sognepræstens Skyds paa Reiser til Annexet godkjendes i Henhold til Lov om geistlige Embedsmænds og Kirkesangeres Lønning af 14de Juli 1897 § 30, andet Led.

23 Febr. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At der fastsættes følgende Forandringer i de ved Kronprindsregentens Resolution af 5te November 1900 approberede Takster for Nordsjø-Skiens Kanalen:
   a. Afgiften af Jernmalm nedsættes fra 10 til 5 Øre pr. Ton (3 Øre ved Løveid og 2 Øre ved Skien).
   b. Afgiften af raa Kalksten fastsættes til 5 Øre pr. Ton (3 Øre ved Løveid og 2 Øre ved Skien), og
   c. Afgiften for Calcium-Carbid nedsættes fra Kr. 1,00 til Kr. 0,60 pr. Ton (Kr. 0,40 ved Løveid og Kr. 0,20 ved Skien).

   Disse Forandringer træder i Kraft straks.
2. At Afgiften til ovennævnte Kanal for Transport af Jernmalm i Tidsrummet 1ste Juni — 31te December 1900 tillades beregnet efter de fra 1ste Januar 1901 gjældende Satser.

23 Febr. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved meddeles Approbation paa de i Generalforsamling den 8de Marts 1898 vedtagne Forandringer i §§ 40 og 42 i de ved høieste Resolution af 6te Juni 1893 jfr. Kongelig Resolution af 17de December 1896 approberede Love for Søndre og Nordre Lands private Brandforsikringsforening, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder.

23 Febr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Amtmanden i Stavanger Amt, hvori i Anledning af en Skrivelse fra Politimesteren i Stavanger meddeles, at Bestemmelsen i Loven om forsømte Børns Behandling af 6te Juni 1896 § 16 om at „de fattede Beslutningers Fuldbyrdelse besørges af Værgeraadet, i fornødent Fald ved Politiets eller Fattigvæsenets Tjenestemænd", vistnok efter sin Ordlyd og sin Plads i Loven kun angaar Fuldbyrdelsen af Beslutninger, fattede af Værgeraad. Man antager imidlertid at Bestemmelsen uden Betænkelighed analogisk maa kunne anvendes naar det gjælder Fuldbyrdelsen af Beslutninger, fattede af Skolestyret i Henhold til samme Lovs § 5. Dette saa meget mere som § 68 i Byfolkeskoleloven af $^{26}/_{6}$ 89 paalægger Embeds-, Ombuds- og Bestillingsmænd hver i sin Stilling

uden særskilt Godtgjørelse at yde Skolestyret og Overtilsynet den fornødne Bistand. I Kristiania har heller ikke Politiet unddraget sig fra at yde sin Medvirkning i saadanne Tilfælde, som det, der har givet Anledning til Politimesterens Forespørgsel. 23 Febr.

Hvad det foreliggende Tilfælde angaar, synes det, da Gutten sees at være anmeldt for Tyveri, ogsaa at egne sig til Behandling af Værgeraadet overensstemmende med Lovens § 4. Da Gutten er under 15 Aar, vil han ogsaa af Værgeraadet kunne besluttes anbragt i Tvangsskole.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Generalkrigskommissæren, der havde begjæret Departementets Udtalelse med Hensyn til, at et udskrevet Mandskab af Landværnet, der i længere Tid havde opholdt sig i Sverige, først med og senere uden Permission fra sine militære Foresatte, havde erholdt svensk Statsborgerret, efterat vedkommende Magistratafdeling under 22de Mai 1901 havde udfærdiget en Attest om, at han havde ophørt at være norsk Statsborger og Undersaat. I Anledning heraf meddeler Departementet, at Magistrater eller andre lokale Myndigheder er uberettigede til at afgive Erklæring om, at der fra norske Myndigheders Side intet er til Hinder for, at en norsk Statsborger erhverver Borgerret i et fremmed Land. Herom er vedkommende Magistrat gjennem Stiftamtmanden i Bergen meddelt fornøden Underretning. 23 Febr.

Cirkulære fra Deptet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles: 23 Febr.

Man skal herved henlede Postanstalternes Opmærksomhed paa, at de af Joh. Ubbesen, Kjøbenhavn, udstedte og til ham adresserede saakaldte „Erhvervsblanketter" ikke kan forsendes som Trykksager, naar de er forsynede med Angivelse af Løbenummer, Gyldighedsfrist eller Kollektionsnummer.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Hamar Stiftsdirektion, hvori Departementet paa Forespørgsel fra et Fattigstyre erklærer sig enigt med Stiftsdirektionen og Amtmanden i Kristians Amt i, at den omhandlede Understøttelsesmaade, tvungen „Indlægd" af Trængendes Børn hos Familier efter en vis Taxt, ikke nu kan ansees lovmedholdelig. 24 Febr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, der havde begjæret en Udtalelse fra Departementet angaaende en Meningsforskjel mellem Gravik og Namsos Fattigstyrer om, hvem af dem der havde at besørge Indfordring af Opfostringsbidrag, paalagt en Barnefader, som havde Hjemstavn og Bopæl i Namsos, medens hans udenfor Ægteskab fødte Barn forsørgedes af Gravik Fattigvæsen paa Grund af, at Moderen var udygtig til selv at forsørge det. 24 Febr.

24 Febr. I denne Anledning meddeler Departementet at det efter dets Mening maa paahvile Fattigftyret i den Kommune, af hvis Fattigvæfen Barnet forførges (ɔ: hvor Moderen faar Fattigunderftøttelfe til Barnets Forførgelfe), at beførge en faadan Indfordring.

25 Febr. **Skrivelfe** fra Departementet for udenrigfke Sager m. v. til Stiftamtmanden i Bergens Stift, foranlediget ved en Forefpørgfel fra Bergens Handelsforenings Beftyrelfe om, hvorvidt et Konkursboes Beftyrelfe er berettiget til at foretage Indkjøb af nye Varer til Udfalg under Realifationen af Boets Varebeholdning. Af Handelsforeningens Beftyrelfe var oplyft, at faadant Indkjøb og Salg i tildels betydelig Udftrækning har fundet Sted ved Konkursboer i Bergens By, famt at Skifteforvalteren fammefteds har antaget den benyttede Fremgangsmaade lovmedholdelig. Departementet meddeler i Anledning heraf, at formentlig ikke ethvert Indkjøb af nye Varer til Udfalg under Realifationen af Konkursboets Varebeholdning kan anfees ftridende mod Lovgivningen. Spørgsmaalet om Lovligheden af en faadan Supplering —, hvilket iøvrigt hører under Domftolenes Afgjørelfe — maa efter Departementets Mening bero paa Omftændighederne i det enkelte Tilfælde og formentlig nærmeft afhænge af i hvilken Udftrækning faadan Supplering har fundet Sted.

26 Febr. **Rundfkrivelfe** fra Kirkedepartementet til Rigets Sognepreftet.

Juftitsdepartementet, under hvis Behandling Anføgninger om Ægteffabsffilsmiffe henhører, har gjort opmærkfom paa, at det ikke faa fjelden er Tilfældet, at de Vielfesatteftet, fom altid forlanges tilveiebragt i faadanne Sager, alene betegner Parterne ved deres Navne uden Angivelfe af Fødfelsaar. Da det allerede af Henfyn til Tilveiebringelfen af det for Skilsmiffeftatiftiken nødvendige Materiale er paakrævet at erholde Oplysning om Ægtefællernes Alder, og da faadan Oplysning derhos afgiver et ikke uvigtigt Kjendemærke til Faftflaaen af Vedkommendes Identitet og derfor maa figes at høre med til en fuldftændig Vielfesatteft, har Juftitsdepartementet henftillet til dette Departement at føge den omhandlede Mangel afhjulpet.

I Anledning heraf fkal man anmode Hr. Sognepreften om at iagttage i Vielfesatteftet altid at angive ikke blot Parternes fulde Navn, Stilling og Vielfesdag, men ogfaa deres Fødfelsaar.

Hvis der i Preftegjældet er refiderende Kapellan, og denne fører færfkilt Kirkebog, anmodes Hr. Sognepreften om at gjøre ham bekjendt med Indholdet af nærværende Rundfkrivelfe. Om ønfkes, vil det dertil nødvendige Exemplar af denne erholdes ved direkte Henvendelfe til Departementets Kontor for Kirke og Geiftlighed.

26 Febr. **Skrivelfe** fra Departementet for udenrigfke Sager m. v. til Amtmanden i Romsdals Amt, hvori i Anledning af den N. N.

meddelte Bevilling til Oludskjænkning for Aaret 1903 med- 26 Febr.
deles, at da Herredsstyret vilde havt det i sin Magt ganske at nægte Bevillingen, staar det ikke til at hindre, at Herredsstyret med vedkommende Udskjænkers Samtykke til Bevillingens Meddelelse knytter andre og videregaaende Indskrænkninger end de i Udskjænkningsloven af 18de Juni 1884 opstillede. Som af Amtmanden antydet vil imidlertid den Omstændighed, at Udskjænkeren ikke holder sig disse videregaaende Indskrænkninger efterrettelig, ikke have samme Følger, som om han havde overtraadt de for Bevillingens Udøvelse i selve Loven givne Forskrifter.

Skrivelse fra Finants- og Told-Departementet til Stiftamt- 26 Febr.
manden i Kristiansands Stift, hvori i Anledning af et Andragende fra en Farvehandler om Bevilling til at holde Udsalg af denatureret Spiritus meddeles, at der, da Ansøgeren af Departementet er meddelt Bevilling til at erholde denatureret Spiritus ved Tilsætning med Terpentinolie til Fremstilling til Salg af Politur, ikke er Adgang til at tilstaa den nu ansøgte Udsalgsbevilgning (jfr. Lov af 13de Juni 1891, § 1).

Skrivelse fra Finants- og Tolddepartementet til Amtmanden 26 Febr.
i Nordre Trondhjems Amt, hvori i Anledning af et indsendt Andragende om Bevilling til Salg af denatureret Spiritus udtales, at saadan Bevilling, da det er oplyst, at Ansøgeren ogsaa handler med Politur, ikke kan meddeles (jfr. Lov af 13de Juni 1891, § 1.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Medhold 2 Marts.
af § 1 i Lov af 17de Juni 1869 om Ret til at udvinde Guld m. v. bestemmes, at der i de ved Kongelig Resolution af 13de April 1871 i Medhold af nævnte Lov givne Regler indeholdende de Betingelser, under hvilke det skal være tilladt at opsøge og udvinde alluvialt forekommende Guld paa Statens Grund i Tromsø Stift gjøres følgende Forandringer:

Det i Reglernes § 2 fastsatte Gebyr Kr. 80,00 for Meddelelse af Tilladelse til at opsøge Guld nedsættes til Kr. 20,00.

Det i Reglernes § 5 fastsatte Gebyr Kr. 40,00, der skal ledsage en indsendt Anmeldelse og Begjæring om Udmaal, forhøies til Kr. 100,00.

Kronprindsregentens Resolution**), hvorved de af Valle 2 Marts.
Herred under 15de April 1902 vedtagne Regler ang. Forebyggelse og Slukning af Skogbrand approberes i Henhold

*) Bekjendtgj. 6 Marts i Lovtid. 1ste Afd. No. 8.
**) — — — — — , hvor Reglerne er indtagne.

2 Marts. til Lov om Indskrænkning i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. af 14de Juli 1893 § 5 og Lov af 27de Juli 1896 som gjældende indtil videre, dog med nogle Forandringer.

2 Marts. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved i Henhold til § 46, Passus 3 i Lov om Bygningsvæsenet i Kristiania af 26de Mai 1899 meddeles Stadfæstelse paa de af Kristiania Kommunestyre i Møde den 29de Januar 1903 vedtagne nye Forskrifter om Indretning og Drift af Heisanlæg sammesteds med Regulativ for den Bykassen tilkommende Betaling for deres Besigtigelse m. v., dog saaledes at Bestemmelsen om Forskrifternes og Regulativets Ikrafttræden fra 1ste Januar 1903 udgaar.

De approberede Forskrifter m. v. er saalydende:

Forskrifter om Indretning og Drift af Heisanlæg i Kristiania samt Regulativ for den Bykassen tilkommende Betaling for Besigtigelse m. v. i Henhold til Bygningslovens § 46, Passus 3.

A.

I.

De under Forskrifterne henhørende Anlæg.

§ 1. Ved Heisanlæg i nærværende Forskrifter forstaaes saadanne Indretninger, der, anbragt i eller udenpaa Bygninger, skal benyttes til Op- eller Nedheisning af Personer eller Varer gjennem to eller flere Etager, eller som forbinder over hinanden liggende Gallerier, Platformer eller lignende.

Undtagne fra Forskrifternes Bestemmelser er Værkstedskraner, Løbekraner etc. bestemt til Løftning og Transport af Arbeidsstykker og lignende i en og samme Etage, provisoriske Anlæg, som Stillads-Heise ved Opførelse af Bygninger etc.

II.

Klasseinddeling.

§ 2. Heisanlæg inddeles i følgende 4 Klasser:

a. Smaaheise, som ikke kan betrædes, af høist 100 kg. Bærekraft og ikke mere end 0,7 m². Schakttværsnit med Heisestol og Aabninger i Schaktvæggen af ikke større Høide end 1 m.
b. Vareheise.
c. Vareheise med Personbefordring.
d. Personheise.

*) Bekjendtgj. 6. Marts i Lovtid. 1ste Afd. No. 8.

III. 2 Marts.

Anordning.

§ 3. Heise, som inde i Bygninger forbinder flere over hinanden liggende adskilte Etager, maa som Regel ikke anlægges i Nærheden af Ildsteder og Rum med ildsfarlige Bedrifter og maa som Regel være omgivne af ildfaste Vægge, der kun er forsynede med de fornødne Dør- og Lysaabninger. Inde i disse Schakter kan det tillades at anbringe udenfor Heisebanen Bevægelsesindretningen (som Tauge, Kjættinger, Modvægter, Drivcylinder etc.), Stigejern, faste Stiger eller smaa Trapper, som dog kun maa benyttes ved Eftersyns- og Udbedringsarbeider. Til Lagerrum eller til Opbevaring af Gjenstande maa Rummet ved Siden af Heisebanen ikke benyttes.

Schakterne maa have jevne og glatte Vægge, fri for Fremspring og Fordybninger og maa i den øvre Ende være ildfast afdækkede eller Schakten føres 0,20 m. over Tagfladen. Enhver lukket Schakt skal forsynes med Udluftningsaabninger, som føres udover Bygningens Tag. — Bygningskommissionen kan tilstede Fritagelse for de ildfaste Schaktvægge, naar der ikke drives nogen ildsfarlig Bedrift i Bygningen.

For Heise, som inde i Bygninger forbinder over hinanden liggende Gallerier eller anordnes i Trapperummene, er det ikke nødvendigt at anvende Schakter med tætte Vægge, naar disse erstattes af et Gitter efter Bygningskommissionens nærmere Bestemmelse.

Umiddelbart under Maskineriet ved Toppen af Heisanlæg skal anbringes en solid Jernskjærm eller et stærkt Jerngitter, ligesom alle bevægelige Maskindele, der ikke befinder sig i et aflaaset Rum, skal saaledes omgives med Kapsler eller Gitter, at ikke Mennesker kan komme tilskade.

I Lysgaarde, som er omgivne af grundmurede Vægge, kan anlægges Heise, saafremt den i Bygningsloven foreskrevne mindste Størrelse af Lysgaarde ikke derved indskrænkes.

Forsaavidt Heisen ikke er begrænset direkte af Lysgaardens Vægge, maa den omgives af et Gitter efter Bygningskommissionens nærmere Bestemmelse.

For Smaaheise, som Privathuse kun forbinder 2 overhinandenliggende Rum, finder foranstaaende Bestemmelse ikke Anvendelse.

§ 4. Heise paa Bygningers Ydermure skal omgives ved sin nedre Ende (ved Jorden) af et Gitter mindst 1,8 m. høit og forøvrigt efter Bygningskommissionens nærmere Bestemmelse.

Foringer, Beskyttelsestage og lignende med Bygningen fast forbundne Dele maa udføres af ildfast Materiel.

§ 5. Lysaabninger i Schaktvægge maa kun anlægges i

2 Marts. Ydervægge eller i Lysgaards Vægge (Lysschakter) og maa være forsynede med Vinduer, som ikke kan aabnes af Uvedkommende. Forbindelsesaabninger i de ildfaste Schaktvægge maa forsynes med ildfaste Døre (Træ med tæt Jernbelæg paa begge Sider).

Disse Døre maa ligesaalidt som Døre i Heisebanens Gitterindhegning være indadslaaende i Heisebanen, og skal gjøres kjendelig ved tydelig Paaskrift, f. Ex. „Heis" eller lignende og kunstig belyses, naar de ikke ligger i tilstrækkelig Dagslys.

§ 6. Gjennembrydning af Gulve udenfor Heiseschakten eller Heisebanen for Modvægter, Tauge, Styreindretninger eller lignende er, saafremt de er større end 1 dm.^{2} i Tværsnit, kun tilladt, naar der mellem de enkelte Gjennembrydninger anbringes ildfaste Mantler i hele Etagehøiden.

For Udførelse af Schakt, Gjennembrydning af Gulve og andre Bygningsarbeider i Trappehuse og paa Bygningers Facade i heromhandlede Øiemed tiltrænges Bygningsvæsenets Tilladelse.

§ 7. Ved Vareheise (§ 2 b), hvor Heisebanen i dens hele Udstrækning ikke er helt omgiven af Vægge eller Gitter, skal Heisestolen saaledes omgives med Vægge eller Gitter, at Varerne ikke kan falde ud.

Ved Vareheise med Personbefordring og ved Personheise skal Heisestolen paa alle Sider være omgiven af Vægge eller af et solid Gitter efter Bygningskommissionens nærmere Bestemmelse og ovenfra afdækket paa samme Maade, saa at de i Heisestolen værende Personer ikke kan skades ved nedfaldende Gjenstande.

Heisestolens Døre maa ikke slaa udad og skal under Farten være lukket.

Ved Vareheise med Personbefordring kan Døren sløifes, naar Indgangsaabningen for Heisestolen vender mod en lukket Schaktvæg, som ikke har nogetsomhelst Fremspring, og som intetsteds er mere end høist 4 cm. fjernet fra Heisestolen.

§ 8. Vareheise (§ 2 b) skal forsynes med en Anordning, som viser Heisestolens Stilling i samtlige Etager.

§ 9. Grænserne for den høieste og laveste Stilling af Heisestolen skal fastsættes, ligesom der skal anbringes en Anordning, som bringer Stolen automatisk til at standse, naar disse Grændser er naaet.

Ved alle Vareheise (§ 2 b) skal der træffes saadanne Foranstaltninger, at kun den Dør, foran hvilken Heisestolen er standset, kan aabnes, og desuden skal Heisen ikke kunne sættes igang, naar nogen Dør er aaben.

Ved Vareheise med Personbefordring og Personheise (§ 2 c og d) er det tilstrækkelig, at Dørene er forsynede med saadanne Laase, der kun lader sig aabne med en særskilt hos Føreren værende Nøgel, og saaledes

konstruerede, at de ikke kan aabnes, medmindre Heise- 2 Marts.
stolen staar foran Døren.

§ 10. Ved Vareheise med Personbefordring og Personheise maa Bevægelseshastigheden ikke overstige 1,5 m. i Sekundet, og der skal være anbragt en ved Godkjendelse af Anlægget prøvet Indretning, som forhindrer Hastighedens Vext udover denne Grænse.

§ 11. Den tilladelige Belastning for enhver Heis skal paa Forhaand fastsættes og maa ikke blive overskredet.

Ved Vareheise (§ 2 b) skal hver til Heiseschakten førende Dør forsynes med Paaskrift, der angiver den tilladelige Belastning, samt at Heisen ikke maa benyttes til Personbefordring. Ved Vareheise med Personbefordring skal hver til Heisestolen førende Dør forsynes med Paaskrift, af hvilken fremgaar den tilladelige Belastning inklusive de befordrede Personer.

Ved Personheise skal paa enhver til Heisestolen førende Dør og i selve Heisestolen anbringes Opslag, som tydelig angiver det største Antal Passagerer, inklusive Føreren, der samtidig kan befordres, og derhos Bestemmelse om, at Befordring kun maa finde Sted under Ledsagelse af den ansatte Fører.

§ 12. Heise, som ikke drives ved et Heisestolen direkte bærende Stempel (§ 13), skal forsynes med en sikker Bremse eller Fangeindretning. Disse Indretninger skal ved Godkjendelse prøves med den største tilladte Belastning og den største tilladte Bevægelseshastighed for den nedadgaaende Heisestol derved, at denne løses fra Tauget eller Bevægelseselementerne.

Herunder maa Heisestolen med Fangeindretning fastklemmes, efterat den er faldt høist 0,25 m. Heisestole med Hastighedsbremse maa falde ned med høist 1,5 m. Hastighed i Sekundet.

Fangeindretningerne maa være saaledes beskyttede med Beskyttelsesskinner eller lignende, at de ikke gjøres uvirksomme ved at Varer eller lignende kan klemmes fast.

Ved Maskinheise med Remdrift skal Heisestolen standse eller høist gaa nedad med den største tilladte Hastighed, om Remmene under Driften bliver kastet af.

Lignende gjælder for de ved Anvendelse af Taljer drevne Heise for det Tilfælde, at Tauget (Kjættingen, Gurten eller lignende) bliver løst lige ved Cylinderen (Bommen), saaat den synkende Heisestol maa trække hele Tauget efter sig. Alle Udløsningsmekanismer for Fangeindretningen skal omgives af en laasfærdig Kapsel.

§ 13. Ved Heise, som bliver bevæget af et direkte bærende Stempel, maa Forbindelsen mellem Stempel og Heisestol være saaledes fast og sikker udført, at Heisestolen under ingen Omstændighed ved en eller anden anbragt Modvægt kan blive løftet af.

2 Marts. I Tilledningsrøret skal desuden lige under Stempelcylinderen anbringes en Indretning, som i Tilfælde af et Rørbrud i Tilløbsledningen forhindrer Heisestolen i at falde nedad med større Hastighed end tilladt.

Denne Indretnings Virkningsgrad proves ved Godkjendelsen paa den Maade, at Heisestolen i sin høieste Stilling belastes til Maximumsbelastning og Styringen derpaa pludselig aabnes.

§ 14. Ved Vareheise (§ 2 b) skal Taug, Kjætting etc., i hvilken Heisestolen bliver ophængt, bære med femdobbelt Sikkerhed den største tilladte Heiselast.

Ved Vareheise med Personbefordring og ved Personheise maa Heisestolen hænge i mindst 2 Tauge, Kjættinger eller lignende, hvilke hver for sig skal kunne bære den største tilladte Heiselast med tidobbelt Sikkerhed i Henhold til Beregning.

Bliver 4 Tauge anvendt, er det tilstrækkelig, at hvert Taug bærer den samlede Last med femdobbelt Sikkerhed.

§ 15. Alle Modvægter maa føres (ledes) paa saadan Maade, at de hverken kan slingre ud eller foraarsage Skade ved at falde ned.

§ 16. For Smaaheise gjælder kun de i ovenstaaende §§ 3, 4 og 5 1ste Punktum, 6 2det Punktum og 9 1ste Punktum indeholdte Forskrifter, fra hvilke Bygningskommissionen derhos kan dispensere, naar den paa Grund af Anlæggets Ubetydelighed eller af andre Grunde finder det rimeligt.

IV.

Godkjendelse og Drift af Heisanlæg.

§ 17. En foreløbig Godkjendelse af et Heisanlægs Maskindele tiltrænges ikke, derimod maa ethvert nyt Anlæg, forinden det tages i Brug, underkastes en Undersøgelse af en dertil beskikket Tilsynsmand om, hvorvidt dets mekaniske Indretning tilfredsstiller disse Forskrifter.

Over Prøvningen bliver af Tilsynsmanden at udstede mod fastsat Betaling en Erklæring, som vedføies en af Bygherren anskaffet og af Tilsynsmanden bekræftet Tegning, Beskrivelse og Bæreevneberegning.

Tilsynsmanden har derhos at indføre den i en af Bygningskommissionens Formand autoriseret Protokol og at meddele Eieren en Gjenpart af samme. Lignende Gjenpart bliver at tilstille det stedlige Fabriktilsyn, saafremt Anlægget henhører under dette.

Tilsynsmandens Erklæring kan af Anlæggets Indehaver indankes for Bygningskommissionen.

§ 18. Enhver Indehaver af Heisanlæg er ansvarlig for, at Heisen kun benyttes, naar den er i fuldt sikker Stand, og at

den, naar den har været i Ustand, ikke atter tages i Brug, for- 2 Marts.
inden den har været besigtiget af Tilsynsmanden og af ham er befunden i Orden.

Enhver, som betjener Heisen, er forpligtet til under Driften at benytte de bestemte Sikkerhedsindretninger, samt holde sig den for Førere særskilt udfærdigede Instrux efterrettelig.

Denne Instrux er enhver Indehaver af Heisanlæg forpligtet til at anskaffe og lade opslaa i Heisestolen.

§ 19. Person- og Vareheise med Personbefordring maa kun benyttes under Ledsagelse af en Fører. Denne maa være mindst 18 Aar gammel og være fortrolig med Heisens Indretninger og Brug, hvilket skal godtgjøres ved et af Tilsynsmanden givet skriftlig Vidnesbyrd i Eftersynsbogen (§ 20).

Føreren maa derhos ved skriftlig Erklæring i Eftersynsbogen paatage sig Ansvaret for Heisens Betjening.

§ 20. Eftersyn ved den beskikkede Tilsynsmand finder Sted for Vareheise hvert Aar og for Vareheise med Personbefordring og for Personheise med høist $^1/_2$ Aars Mellemrum.

Ved dette Eftersyn undersøges, hvorvidt Heisanlægget fremdeles tilfredsstiller disse Forskrifter.

Eftersynets Udfald har Tilsynsmanden at indføre i en af Eieren anskaffet Eftersynsbog, der skal haves forhaanden ved enhver Kontrolundersøgelse.

Forefundne Mangler maa rettes inden en af Tilsynsmanden fastsat Frist. Finder Tilsynsmanden, at Heisanlægget er i faretruende Tilstand, har han at forordne Driftens øieblikkelige Standsning, at anføre i Eftersynsbogen, at dette er skeet, og øieblikkelig give Politiet fornøden Underretning.

V.

Kontinuerlige Heise.
(Paternosterheise).

§ 21. Anlæg af kontinuerlige Heise (Paternosterheise) og automatiske Heise skal — uanseet Bestemmelserne i §§ 3, 7, 8, 9, 10, 11 og 19 — kunne tillades af Bygningskommissionen paa de Betingelser for Anlæg, Udstyr og Drift, som den for hvert enkelt Tilfælde finder nødvendige.

VI.

Vareheise uden Heisestol, Kraner, Vinder etc.

§ 22. Anlæg af Heiseindretninger uden Heisestol, saasom Kraner, Vinder og lignende, skal undtagelsesvis — uanseet de Bestemmelser i §§ 3, 7, 8, 9, 10, 11 og 12, som derfor er til Hinder — kunne tillades af Byg-

2 Marts. ningskommissionen. Ved Anbringelse af disse Heise paa Bygningers Ydermure skal Døraabningerne som Regel forsynes med en Brystning, og ved indvendig anbragte Heise skal Gulvaabningerne omgives af et fast Rækværk, alt efter Bygningskommissionens nærmere Bestemmelse. De skal alle forsynes med Bremse og Sperhage.

VII.

Anmeldelser.

§ 23. Angaaende Anmeldelse af nye Heisanlæg forholdes overensstemmende med Bygningslovens § 25.

VIII.

Straffebestemmelser.

§ 24. Ved Overtrædelse af disse Forskrifter forholdes som bestemt for Overtrædelse af Kristiania Bygningslov §§ 97, 98 og 99.

B.

Regulativ

for den Bykassen tilkommende Betaling for Tilsyn med Indredning og Drift af Heisanlæg.

Ved Indsendelsen af enhver Anmeldelse af Heisanlæg betales 1 — en — Krone.

For Prøvning og Udstedelse af Attest efter § 17 betales:

For Smaaheise (§ 2 a) Kr. 5.
For Vareheise (§ 2 b) Kr. 10.
For Vareheise med Personbefordring (§ 2 c) Kr. 20.
For Personheise (§ 2 d) Kr. 20.

Kan Attest ikke udstedes efter 1ste Prøve, erlægges som Tillæg for hver gjentagen Prøve det halve af ovenangivne Gebyr.

For den i §§ 18 og 20 omhandlede Besigtigelse af reparerede Heisanlæg . . . . . Kr. 10
For Meddelelse af det i § 19 omhandlede Vidnesbyrd for en Fører . . . . . „ 5
For det aarlige Eftersyn af Vareheise (§ 2 b) . . . . „ 10
For halvaarligt Eftersyn af Vareheise med Personbefordring (§ 2 c) . . . . . „ 10
For halvaarligt Eftersyn af Personheise . . . . . „ 10

Disse Gebyrer skal være indbetalt inden 14 Dage efter Attestens Udstedelse.

2 Marts. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved er bestemt at i Sørum Præstegjæld under Nedre Romerike Provsti i Kristiania Stift bliver herefter Konfirmation hvert Aar at af-

holde i Hovedkirken 1ste Søndag, i Frogner Annexkirke 2den Søndag efter Michaeli. 2 Marts.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved er bestemt, at i Henhold til Fattigloven af 19de Mai 1900 § 28, 30 og 33 meddeles Stadfæstelse paa den af vedkommende Udvalg foreslaaede Plan for et Sikkerhedsfond ved Sulitjelma Aktiebolags Gruber i Skjerstad Herred. 2 Marts.

Kronprindsregentens Resolution[1]), hvorved bestemmes: 2 Marts.

1. At Lødingen Thinglag i Saltens Fogderi, Nordlands Amt, fra den Tid der af Amtmanden nærmere bestemmes, deles i to Thinglag, nemlig Lødingen Thinglag og Tysfjorden Thinglag, svarende til Herrederne af samme Navn.
2. At Amtmanden bemyndiges til at bestemme Tid, Sted og Dageantal for Sage- og Skattethingene i disse Thinglag.

[1]) Deptstid. for 1903 S. 305—306.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at der tillades oprettet et Apothek paa Leirvik i Stord Herred i Søndre Bergenhus Amt. 2 Marts.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved i Medhold af § 1 i Lov af 17de Juni 1869 om Ret til at udvinde Guld m. m. bestemmes, at der i de ved Kongelig Resolution af 13de April 1871 i Medhold af nævnte Lov givne Regler indeholdende de Betingelser, under hvilke det skal være tilladt at opsøge og udvinde alluvialt forekommende Guld paa Statens Grund i Tromsø Stift gjøres følgende Forandringer: 2 Marts.

Det i Reglernes § 2 fastsatte Gebyr Kr. 80,00 for Meddelelse af Tilladelse til at opsøge Guld nedsættes til Kr. 20,00.

Det i Reglernes § 5 fastsatte Gebyr Kr. 40,00, der skal ledsage en indsendt Anmeldelse og Begjæring om Udmaal forhøies til Kr. 100,00.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Kristians Amt, der i en gjennem Revisionsdepartementet indkommen Skrivelse havde forespurgt, om han havde Adgang til at eftergive en Lensmand nogle Tvangsmulkter, der var ham forelagt for Forsømmelse med Afgivelse af Besvarelser til Antegnelser ved Fogderiets Kontributions- og Delinkventregnskaber. 2 Marts

I Anledning heraf meddeler Departementet, at det antager, at det opstillede Spørgsmaal maa besvares benægtende, idet Andragender om Eftergivelse af Mulkter af den heromhandlede Beskaffenhed i Praxis er antaget at skulle forelægges Hans Majestæt Kongen til Afgjørelse efter Foredrag af det Departement, efter hvis

2 Marts. Foranledning Mulkterne er dikterede, eller under hvilket vedkommende Forretningsgren sorterer, i det foreliggende Tilfælde formentlig Revisionsdepartementet.

2 Marts. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Retsskriveren i Haalogalands Lagdømme, foranlediget ved en fra Revisionsdepartementet oversendt Forestilling fra Retsskriveren angaaende Beregningen af Vidnegodtgjørelse for Fremmøde ved Lagmandsretterne m. v.

I Anledning heraf meddeles, at Departementet, forsaavidt Beregningen af den daglige Godtgjørelse efter Straffeprocesslovens § 487 angaar, henholder sig til Cirkulære af 29de November 1897, med Tilføiende, at Bestemmelsen i § 22 i Skyds- og Kostloven af 10de Juli 1894 om, at Dele af et Døgn paa mindre end 5 Timer ikke medregnes, ingen Anvendelse faar paa den Vidner tilkommende Daggodtgjørelse.

2 Marts. **Cirkulære** fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles:

I Henhold til Postreglementets Kap. X § 3 er Postaabnerierne Løiten, Moelven, Rena, Stange og Tretten bemyndiget til at afsende Postopkrævningsforsendelser til samtlige Landets Postanstalter.

3 Marts. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Kristiansands Stiftsdirektion, hvori Departementet i Anledning af et Spørgsmaal om Kartlægning af Kirkegaardene i et Præstegjæld beder vedkommende Herredsstyre meddelt, at Departementet fastholder sine Udtalelser [1]) om Nødvendigheden af en saadan Foranstaltning. Det skulde efter Departementets Mening være overflødigt at pege paa, at det til Sikrelse mod vilkaarlig og uordnet Gravning, mod Feiltagelser og mod, at Grave optages før Udløbet af den lovbefalede Frednigstid, ikke er tilstrækkeligt, at Gravene findes indført i en Protokol. Til den i Kirkeloven foreskrevne „nøiagtige Fortegnelse" maa der stilles det Krav, at efter den hvert enkelt Gravsteds Beliggenhed paa Kirkegaarden til enhver Tid med Nøiagtighed kan paavises, og hertil udkræves efter Departementets Mening, at der til Fortegnelsen hører et Kart. Ellers maatte der ved kommunal Foranstaltning sørges for, at hver enkelt Grav paa Stedet var saaledes afgrænset og betegnet, at Forveksling kunde undgaaes, — et Krav, som det vistnok ialfald ved større Kirkegaarde vilde være umuligt at efterkomme, og som ialfald vistnok vilde falde kostbarere end en Kartlægning.

[1]) D. e. i Rundskriv. af 24. Aug. 1900 Post 3 (i Lovtid.).

3 Marts. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Finmarkens Amt, foranlediget ved en Korrespondance mellem Politi-

mesteren i Vardø og Amtskassereren i Finmarkens Amt angaaende Beregningen af den i Straffeproceslovens §§ 486—487 omhandlede Godtgjørelse, naar Vidnets Reise fra Retsstedet udgjør over 20 Km., men til Retsstedet kun 20 Km. eller derunder og omvendt. 3 Marts.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at det antager, at naar et Vidne i deslige Tilfælde for at undgaa et uforholdsmæssigt langt Ophold paa Retsstedet eller af andre Grunde maa benytte saadan Reisemaade, og Nødvendigheden heraf behørig attesteres, tilkommer Skydsgodtgjørelse for den henholdsvis fra eller til Retsstedet tilbagelagte Vei over 20 Km. samt sædvanlig Godtgjørelse for den Tid, som nødvendigen medgaar til denne Del af Reisen og Opholdet paa Retsstedet. Derimod antager man ikke, at der i Almindelighed tilkommer Vidnet nogen yderligere Godtgjørelse; jfr. Departementets Skrivelse til Amtmanden af 14de Juni 1900.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til en Byfoged, hvori paa Foranledning meddeles, at der i den i Skibsregisterlovens § 2 paabudte Registreringsdagbog (jfr. Skibsregisterreglementets § 28) bliver at anføre alle Anmeldelser og Dokumenter, der indkommer til Registrering, med en kort Angivelse af, hvad Anmeldelsen eller Dokumentet gaar ud paa. Anmeldelsen eller Dokumentet maa altsaa være indkommet til Registrering. Dokumenter, der ikke er Gjenstand for Registrering, saasom Begjæring om Udskrift af Registeret, bliver derimod ikke at indføre i Registreringsdagbogen. 3 Marts.

Hvad angaar Bilag, som medfølger en Anmeldelse, saa bør de Bilag, som skal særskilt registreres paa Skibets Folium, som Adkomst- og Hæftelsesdokumenter, specificeres i Registreringsdagbogen. For andre Bilags vedkommende behøver derimod alene Antallet at anføres (f. Ex. Anmeldelse fra . . . om . . . med 5 Bilag).

Hvad angaar den i Schemaet til Registreringsdagbogen indtagne Rubrik med Overskrift „Anmerkning" bemerkes, at denne Rubrik ikke er bestemt til Indførelse af nogen speciel Oplysning, men kun er indrettet af Bekvemmelighedshensyn, for det Tilfælde, at Registerføreren maatte finde det hensigtsmæssigt at tilføie nogen Bemerkning vedrørende de i Dagbogen skeede Indførsler.

Som foreskrevet i Skibsregisterreglementets § 28 bevirker et Dokuments eller en Anmeldelses Indførelse i Registreringsdagbogen ikke Fritagelse for vedkommende Sags Journalisering i Registerførerens almindelige Embedsjournal. Dog er det en Selvfølge, at der for de Sagers vedkommende, der indføres i Registreringsdagbogen, i Embedets almindelige Journal ikke behøves nogen omstændeligere Anførsel.

3 Marts. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til en Toldkasserer, hvori paa Foranledning meddeles, at registreringspligtige Skibe, der ikke har erholdt Nationalitetsbevis, strax maa anmeldes til Registrering, idet samme ikke nyder godt af den i Skibsregisterreglementets § 88 indrømmede Frist.

Endeligt Nationalitetsbevis kan ikke udfærdiges for registreringspligtigt Skib, forinden samme er indført saavel i Matrikelen som i Registeret, jfr. Skibsregisterlovens § 7. Derimod kan Toldkassereren udfærdige midlertidigt Nationalitetsbevis for vedkommende Fartøi i Henhold til Skibsregisterreglementets § 59 c.

4 Marts. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt. Foranlediget ved en Begjæring fra en Sagfører om, at en Pantobligation mod Extragebyr til vedkommende Betjent maatte blive expederet udenfor Tur, havde en Sorenskriver forespurgt, om der antages at være lovlig Adgang til for Expedering af thinglæste Dokumenter at beregne mere end de i Sportelloven fastsatte Gebyrer.

I Anledning heraf meddeler Departementet pg beder Sorenskriveren underrettet om, at efter Departementets Mening bør en Pantebogsfører saavidt muligt stille sig imødekommende ligeoverfor en Begjæring om, at et thinglyst Dokument maa blive expederet udenfor Tur, naar dette antages paakrævet, hvorimod der ikke for saadan anteciperet Behandling bør erlægges noget Extragebyr til Kontoristerne.

5 Marts. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Kristians Amt, hvorved i Medhold af Lov om Jordmødre af 19de December 1898 § 7 bestemmes:

At der fra Lom Jordmoderdistrikt i Kristians Amt udskilles et nyt Distrikt (Bæverdalen) omfattende Bæverdalens Sogn samt af Lom Sogn mod Syd til og med søndre Andvord og til og med søndre Øi.

Delingen træder i Kraft fra den Tid, særskilt Jordmoder ansættes i det nye Distrikt.

5 Marts. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til en Byfoged, hvorved meddeles, at Departementet antager, at der ikke kan meddeles nogen Fritagelse for Opfyldelsen af det i Skibsregisterlovens § 5, No. 5 indeholdte Paabud om, at der ved Anmeldelse til Skibsregisteret af Skib tilhørende et Aktieselskab skal medfølge et Exemplar af Selskabets Vedtægter, forsaavidt disse ikke tidligere er indsendte til Registeret. De omhandlede Skibe kan derfor ikke registreres, forinden de Aktieselskaber, hvem de tilhører, har tilveiebragt Vedtægter.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til en Byfoged, hvorved bl. a. meddeles: 5 Marts.

Ifølge Skibsregisterlovens § 5 No. 3 er det kun ved Anmeldelse til Skibsregisteret af Fartøier, som er byggede her i Riget, at der kræves Fremlæggelse af Bilbrev samt, hvor Skibet siden Bilbrevets Udfærdigelse helt eller delvis har skiftet Eiere, af alle senere Adkomstdokumenter. Er Skibet derimod bygget i Udlandet, behøver kun det Adkomstdokument, hvorved Skibet er blevet norsk Eiendom, samt mulige senere Adkomstdokumenter at fremlægges. Indsendelse af Bilbrev vil saaledes ved Registrering af Skib, som fra fremmed Eiendom overgaar til norsk, formentlig kun blive nødvendig, saafremt nybygget Fartøi fra vedkommende fremmede Værft overgaar umiddelbart til norsk Eier, og Bilbrevet efter vedkommende fremmede Lands Ret udgjør Adkomstdokument til Fartøiet.

Skrivelse fra Medicinaldirektøren til Amtmanden i Nedenes Amt, hvori paa Forespørgsel meddeles, at der ikke i den gjældende Lovgivning haves nogen Hjemmel til at overføre Udgifterne ved Behandlingen af Herpes Tonsurans paa Amtskommunen, idet denne Sygdom ikke har været henregnet til de Sygdomme, paa hvilke Bestemmelserne i 2det Kapitel i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af $^{16}/_{5}$ 1860 finder Anvendelse. Under Henvisning til Udtalelser af en Læge bemærkes, at Herpes Tonsurans, skjønt udpræget smitsom, i Almindelighed neppe kan sidestilles med Favus (Skurv) hverken med Hensyn til Ondartethed eller til Behandlingens Langvarighed og Vanskelighed. 6 Marts.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til det akademiske Kollegium, hvori paa Foranledning meddeles, at Departementet overensstemmende med Kollegiet forstaar Storthingets Beslutning af 14de Mai 1902 Post III a angaaende Udredelse af Løkkegodtgjørelse af Tøienfondet saaledes, at Løkkegodtgjørelse tillagt en Professor i et fast ordinært Professorembede ved vedkommende Professors Afgang straks kan overføres til den nærmest berettigede Professor og at det ledigblevne Professorembede medregnes i Antallet af de Embeder, i Forhold til hvilke Antallet af Løkkegodtgjørelser fastsættes. 9 Marts.

Lov om Forandringer i og Tillæg til Lov af 24de Februar 1900 angaaende Mandtal og Storthingsvalg *) [1]). 10 Marts.

[1]) Se Dok. No. 2 og Indst. O VII for 1902/1903 samt Sth.tid for s. A., Forh. i Oth. S. 423—470 og i Lagth. S. 83—104, samt Besl. O. No. 39.
Se Deptstid. for 1903 S. 401—409 og S. 417—424. Jfr. Rundskr. af 14 Marts 1903.

*) Bekjendtgj. 14 Marts i Lovtid. 1ste Afd. No. 9.

10 Marts. Vi Oscar osv. Gjøre vitterligt: At os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 5te Marts dette Aar, saalydende:

§ 8, 1ste Punktum skal herefter lyde:

„Valgting holdes seneſt fem Uger, men ikke over ti Uger før Sammentrædet af det første ordentlige Storting i hver Valgomgang (Grundlovens § 54)."

§ 20, 1ste Led skal herefter lyde:

„Konvolutterne skal være ugjennemsigtige, have samme Størrelse, Form og Farve og være uden tilsæstet eller paasat Særmerke."

2det Led udgaar.

§ 23, 5te Led tilføies:

„Underskrift med paaholden Pen skal bekræftes ved Paategning af to Vitterlighedsvidner."

§ 32 skal herefter lyde:

„Forsaavidt de indkomne Stemmesedler ikke ifølge § 38, 2det Led bliver at indsende til Valgmandstingets Bestyrer, forvarer Valgstyret dem saaledes, som i § 31 er sagt, indtil Stortinget endelig har afgjort Spørgsmaalet om Valgets Gyldighed. Naar denne Afgjørelse er truffen, skal Sedlerne brændes."

§ 38, 2det Led skal herefter lyde:

„Desuden skal han uden Ophold sende Bestyreren af Valgmandstinget bekræftet Afskrift af det bogførte paa Valgtinget, Stemmeretsmandtallet eller Afskrift eller Aftryk af samme, samtlige indkomne Forfaldsanmeldelser, indgivne skriftlige Klager og Besværinger saavelsom de Stemmesedler, hvis Antagelse er negtet af Valgstyret, eller som maatte være afleverede til Valgstyret i Henhold til § 19."

§ 40, 1ste Led tilføies: „og til saadan Tid, at Valgets Udfald kan være indberettet til Stortingets Kontor seneſt fjorten Dage før Stortingets Sammentræde."

§ 53, sidste Sætning skal herefter lyde:

„inden tre Dage efter Valgmandstinget indsende til Stortingets Kontor en bekræftet Afskrift af det bogførte paa Valgmandstinget, ledsaget af:

a. de til Valgmandstinget eller dets Bestyrer indkomne skriftlige Klager eller Besværinger;
b. samtlige fra Valgtingenes Bestyrere indkomne Udskrifter, Dokumenter og Stemmesedler (jfr. § 38)."

§ 63 skal herefter lyde:

„Klager til Stortinget over Feil, som ifølge denne Lov eller Grundloven antages at medføre et Valgs Ugyldighed, bør være afsendte til Stortingets Kontor inden otte Dage efter vedkommende Stortingsvalgs Tilendebringelse.

Ved Beregning af Fristerne efter denne Lov medregnes ikke 10 Marts.
Valgdagen."

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Givet o. s. v.

Kongelig Kundgjørelse angaaende Afgift til Stats- 10 Marts.
kassen af stempelpligtige Dokumenter samt af stemplede Spillekort for Tiden fra 1ste April 1903 til 31te Marts 1904 *) [1]).

Vi Oskar osv. Gjøre vitterligt: Saasom Storthinget under 2den Marts d. A. har fattet Beslutninger angaaende Afgift til Statskassen af stempelpligtige Dokumenter og af stemplede Spillekort for Tiden fra 1ste April 1903 til 31te Marts 1904 af saadant Indhold:

Post 1.

Skattebeslutning angaaende Stempelafgift.

Af de i Lov om stemplet Papir af 9de August 1839 § 2 og Tillægslove af 11te April 1885 § 8 og 17de Marts 1902 § 1 omhandlede Dokumenter samt af Dokumenter, som er stempelpligtige uden Hensyn til deres paalydende Beløb, svares Stempelafgift til Statskassen i Budgetterminen 1ste April 1903—31te Marts 1904 efter den for indeværende Budgettermin gjældende Stempeltarif.

Post 2.

Skattebeslutning angaaende Afgift af Spillekort.

Af Spillekort svares i Budgetterminen 1ste April 1903 — 31te Marts 1904 Stempelafgift til Statskassen med Kr. 0.70 for hvert Spil.

Saa ville Vi herved naadigst befale disse Beslutninger bragt i Udøvelse.

Givet o. s. v.

[1]) Se Sth. Prp. No. 11 og Indst. SXXXX A for 1902/1903.

Kronprindsregentens Resolution **), hvorved i Henhold 10 Marts.
til Lov til Beskyttelse af Børn mod Brug af Tobak af 19de April 1899 meddeles Stadfæstelse paa en af Narvik Formænd og Repræsentanter under 27de Januar 1903 fattet Beslutning til Vedtægt for bemeldte Kjøbstad angaaende Salg af Tobak til Børn m. v.

*) Bekjendtgj. 14 Marts i Lovtid. 1ste Afd. No. 9.

**) Bekjendtgj. 14 Marts i Lovtid. 1ste Afd. No. 9, hvor Vedtægterne er indtagne.

10 Marts. **Kronprindsregentens Resolution** *), hvorved Approbation meddeles i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 paa den af Herredsstyret for Liernes Herred i Nordre Trondhjems Amt under 7de Januar 1902 fattede Beslutning om Tillæg til § 6 i de gjældende almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet.

10 Marts. **Kronprindsregentens Resolution** **)

1. I Henhold til § 88 i Lov om Bygningsvæsenet af 27de Juli 1896 bestemmes, at den almindelige Bygningslovgivning skal være gjældende for Solbakken, Sand, Spærrebakken, Myra og Kleven i Solum Herred, Bratsbergs Amt indenfor de i Herredsstyrets Møde den 24de Februar 1903 foreslaaede Grændser.
2. I Henhold til § 1 i Lov indeholdende Tillæg til og Forandringer i Lovgivningen om Brandvæsenet af 26de August 1854 anordnes for det nævnte Distrikt en Brandkommission.

10 Marts. **Kronprindsregentens Resolution** ***) hvorved efterstaaende Udkast til Forskrifter for Udstyr, Undersøgelse og Prøve af Kjedler og Rørledninger, der er udsatte for Damptryk, bestemmes i Henhold til § 12 i Lov om Tilsyn med Arbeide i Fabriker m. v. af 27de Juni 1892, jfr. Lov af 27de Juli 1895, at skulle træde istedenfor de ved Kongelig Resolution af 5te November 1895 fastsatte Forskrifter.

Forskrifter.

for Udstyr, Undersøgelse og Prøve af Kjedler og Rørledninger, der er udsatte for Damptryk,

udfærdigede i Medhold af § 12 i Lov om Tilsyn med Arbeide i Fabriker m. v. af 27de Juni 1892, jfr. Lov af 27de Juli 1895.

I. Almindelige Bestemmelser.

§ 1. Enhver Kjedel med tilhørende Rørledninger, der forefindes i Virksomheder, som gaar ind under Lov af 27de Juni 1892 om Tilsyn med Arbeide i Fabriker, og som kan blive udsat for høiere Tryk end Atmosfæretrykket, skal være disse Bestemmelser underkastede.

§ 2. Bestemmelserne omfatter:

A. Kjedler til Frembringelse af Damp (egentlige Dampkjedler).

---

*) Bekjendtgj. 14 Marts i Lovtid. 1ste Afd. No. 9, hvor Tillægget er indtaget.

**) Bekjendtgj. 14 Marts i Lovtid. 1ste Afd. No. 9, hvor Distriktets Grændser er angivne.

***) Bekjendtgj. 14 Marts i Lovtid. 1ste Afd. No. 9.

B. Dampbeholdere (Kogekjedler, Tørrecylindre m. v.). 10 Marts.

Herfra kan undtages Kjedler og Kogeapparater, der er forsynede med et høist 5 m. høit og 75 mm. vidt aabent Standrør, der ikke kan lukkes, eller en dermed analog Indretning, som umuliggjør et høiere Tryk end 0,5 Atmosfære.

II. Anmeldelse.

§ 3. Enhver Kjedel bliver at anmelde for Tilsynet (Fabrikinspektøren).

Denne Anmeldelse skal være ledsaget af Tegning in duplo samt med Beskrivelse i to Eksemplarer, hvortil Fabriktilsynet leverer trykte schemata.

Ved nye Kjedler, samt ved Ommuring, Flytning eller betydeligere Reparationer af gamle Kjedler bliver dette altid at iagttage, førend Opstilling og Indmuring eller Reparation finder Sted.

Ved Flytning af gamle Kjedler skal tillige opgives, hvor de tidligere har været benyttet. Alle Anmeldelser, deriblandt ogsaa om Udleie af transportable Kjedler, paahviler Kjedeleieren.

Tegningen, der ogsaa skal omfatte Kjedlens Indmuring med Røgkanaler og Pibe samt Kjedelhuset, skal i Forbindelse med Beskrivelse og Certifikat (Prøvetestimonium) for Kvaliteten af det anvendte Materiale indeholde alle de Maal og Oplysninger, som er nødvendige for at kontrollere Kjedlens Beregning. Beregningen skal være anført paa Beskrivelsen.

III. Bygning af Dampkjedler.

§ 4. Enhver Kjedel og tilhørende Rørledning skal være af stærkt homogent Materiale og konstrueret og forarbeidet efter de til enhver Tid af vedkommende Regjeringsdepartement udfærdigede specielle Regler for Styrke og Sikkerhed.

§ 5. Ved Konstruktionen og Monteringen skal særlig haves for Øie, at de forskjellige Dele mest mulig kan bevæge sig uhindret ved Temperaturvekslinger.

§ 6. Den af Flamme eller Gaser berørte Kjedelflade maa paa sit høieste Punkt ligge i en Afstand af mindst 10 cm. under Kjedlens laveste fastsatte Vandstand.

Fra Bestemmelserne i denne § kan undtages saadanne Dele af Ildpaavirkningsfladen, der paa Grund af deres Beliggenhed eller ringe Udstrækning ifølge Tilsynets Skjøn ingensinde er udsatte for at blive glødende selv ved meget stærk Fyring.

Denne Fare kan i Regelen betragtes som udelukket, naar den af Vandet berørte Kjedelflade, som Ilden maa bestryge, før den naar den af Dampen berørte Kjedelflade, er 20 Gange større end Kjedlens Ristflade ved naturlig Træk og mindst 40 Gange større ved kunstig Træk.

10 Marts.

IV. Udstyr.

A. Dampkjedler.

§ 7. De under § 2 A nævnte Dampkjedler skulle være udstyrede saaledes som beskrevet nedenfor i § 8 til og med § 19.

§ 8. Paa en af Dampkjedlens Hoveddele skal anbringes et Identitetsmerke, bestaaende af en Plade med tydelig Angivelse af:

a) et af Fabrikinspektøren fastsat Registreringsnummer.
b) Aarstallet, naar Dampkjedlen er forfærdiget.
c) vedkommende Fabrikants Navn eller Firmanavn.

Pladen skal anbringes paa Dampkjedlens Forkant, hvis denne er synlig. I modsat Fald i Nærheden af Stopventilen (Paaslipningsventilen).

Den skal befæstes til Kjedlen ved Nagler der affiles glat i Flugt med Pladens Plan.

§ 9. Enhver saadan Dampkjedel skal desuden være forsynet med mindst:

a) et Manometer.
b) 2 Sikkerhedsventiler.
c) Mandhul samt et eller om fornødiges flere Rensehuller.
d) Stopventil (Paaslipningsventil).
e) Anordning for Anbringelse af Kontrolmanometer.
f) 2 Fødeapparater.
g) 2 Vandstandsglas eller 1 Vandstandsglas og 3 Prøvekraner.
h) Udblæsningskran.

§ 10. Manometret skal anbringes saaledes, at det let kan iagttages og betjenes af Fyrbøderen og have et tydeligt fast Merke, som viser det for Kjedlen bestemte høieste tilladte Damptryk (Arbeidstryk).

§ 11. Sikkerhedsventilerne skulle anbringes paa et høitliggende let tilgjængeligt Punkt af Kjedlens Damprum og deres Forbindelse med Kjedlen maa ikke kunne stænges.

Mindst den ene af Sikkerhedsventilerne skal være laasfærdig indkapslet eller dens Belastning paa anden Maade gjort utilgjængelig for andre end Eieren eller den, han i sit Sted bemyndiger til at ansvare for Kjedlen.

Ved Lodventiler skal Vægten anbringes paa Enden af Stangen og være befæstet.

Ved Fjæderventiler skal Reguleringen være forsynet med en Stængeindretning tilpasset for det tilladte Arbeidstryk.

Sikkerhedsventilerne skal være saaledes konstruerede og belastede, at de aabner sig ved det fastsatte Arbeidstryk og af saadanne Dimensioner, at dette Tryk ved Fuldfyring og med alle Aabninger lukkede ikke paa nogen Maade kan overskrides med mere end 10 %;

mindst den ene skal være forsynet med Afløbsrør, der fører Dam- 10 Marts.
pen ud i fri Luft og begge saaledes indrettede, at de kunne løftes af Betjeningen. Kjedeltilsynet kan forlange, at dette skal kunne udføres fra Fyrpladsen.

Naar flere Dampkjedler er indbyrdes forbundne, skal alle Sikkerhedsventilerne aabne sig ved et Tryk svarende til de laveste Arbeidstryk, hvortil nogen af Kjedlerne er tilladt brugt.

§ 12. Mandhullet skal være af mindst 300 × 400 mm. fri Aabning.

Undtagelse herfra kan dog finde Sted med Fabrikinspektørens Bifald.

Rensehullerne skal anbringes saa nær Bunden som muligt.

§ 13. Stopventilen skal anbringes saaledes eller forsynes med en saadan Indretning, at den hurtig kan stænges fra Fyrpladsen.

§ 14. Anordningen til Anbringelse af Tilsynets Kontrolmanometer skal bestaa af en 3-Løbs Kran med Flange af 40 mm. Dtr. og 5 mm. Tykkelse (Kontrolkran) anbragt umiddelbart under Brugsmanometret.

Paa et passende Sted maa findes et Hul eller en Kran med $^1/_2$" Rørgjænger til Anbringelse af Prøvepumpens Forbindelsesrør, dersom denne ikke paa anden Maade kan sættes i virksom Forbindelse med Kjedlen.

§ 15. Hvert af Fødeapparaterne skal være tilstrækkeligt til at kunne føde Kjedlen ved fuld Fyring og ikke være afhængig af den samme Drivkraft; deres Forbindelse med Kjedlen skal nærmest den i § 28 foreskrevne Kran være forsynet med en selvlukkende Ventil, der aabner sig indad mod Kjedlen.

Flere i samme Bedrift forenede Dampkjedler kan herunder betragtes som en; dog skal det fælles Føderør, hvor Stempelpumpe anvendes som Fødeapparat, være forsynet med Sikkerhedsventil.

Indvendige Føderør bør anvendes og anordnes paa den for Undgaaelse af Tæring og Kjedelstendannelse gunstigste Maade.

§ 16. Vandstandsglasset skal anbringes saaledes, at det let kan iagttages og betjenes af Fyrbøderen og have et fast tydeligt Mærke, der angiver den fastsatte laveste Vandstand; dets nederste synlige Ende skal ligge mindst 50 mm. over den høieste af Ilden berørte Flade; det skal endvidere have Afstængningskraner for Forbindelserne med Kjedlen samt Udblæsningskran.

Af Prøvekranerne skal den øverste udgaa fra Damprummet og den nederste anbringes ved den fastsatte laveste Vandstand.

Forsaavidt Vandstandsglas og Prøvekraner ikke kan anbringes umiddelbart paa Kjedlen, skal Forbindelserne med denne tilveiebringes ved Rør af mindst 38 mm. indvendig Diameter.

Hvor disse Rør gaar gjennem Murværk eller er paavirket af Ilden, skal de forsynes med udvendige Varerør.

10 Marts. Saavel Kranerne som Forbindelsesrørene skal være saaledes konstruerede, at man let kan rense dem ved at stikke i lige Retning gjennem dem.

Et Reserve Vandstandsglas skal altid haves ved Haanden. Vandstandsglasset skal være forsynet med en solid Beskyttelse, der ikke hindrer en nøiagtig Jagttagelse af Vandstanden.

§ 17. Den for Dampkjedlen fastsatte laveste Vandstand skal angives med iøinefaldende Merke saavel paa Vandstandsglasset, som paa Kjedelvæggen eller Kjedelmurverket.

§ 18. Udblæsningskranen skal saavidt gjørligt anbringes paa Kjedlens laveste Punkt.

Fra disse Bestemmelser kan undtages Apparater til Overhedning af Damp (Overhedere).

Dog skal disse være forsynet med Afstængningsindretninger, der er godkjendte af Fabrikinspektøren. Forøvrigt kan Fabrikinspektøren paabyde de Sikkerhedsforanstaltninger, som for Tilfældet findes fornødent.

B. Dampbeholdere.

§ 20. De under § 2 B nævnte Kjedler og Dampbeholdere skal være saaledes udstyret som beskrevet nedenfor i § 21 til og med § 25.

§ 21 Enhver Dampbeholder skal have et Identitetsmærke, saaledes som foreskrevet i § 8.

Pladen skal anbringes saavidt muligt synligt og i Nærheden af Paaslipningsventilen.

§ 22. Enhver Dampbeholder skal være forsynet med mindst:

a) 1 Manometer,
b) 1 Sikkerhedsventil,
c) Mandhul,
d) Paaslipningsventil (Stopventil),
e) Anordning for Anbringelse af Kontrolmanometer,
f) Udblæsningskran,

alt saaledes indrettet som foran nærmere beskrevet i §§ 10 til 14 og 18, dog saaledes at Sikkerhedsventilen skal være saa stor, at Arbeidstrykket med fuldt aaben Paaslipningsventil og med fuldt Tryk paa Dampkjedlen, hvorfra Dampen leveres, ikke paa nogen Maade kan overskrides med mere end 10 %.

§ 23. Sikkerhedsventilen og Manometret maa saavidt muligt være indrettede og placerede saaledes, at de ikke kunne blive gjort utjenlige af de i Dampbeholderen værende Stoffe.

§ 24. Er flere for den samme Dampspænding bestemte Kogere knyttede til en fælles Dampledning, kan det tillades at anbringe en Sikkerhedsventil og et Manometer i den fælles Hovedledning, naar denne er anbragt foran Kogernes Afspærringsventiler, og Sikkerhedsventilens Gjennemstrømsaabning svarer til Tværsnittet af den fælles Ledning.

Dampbeholdere, der er konstruerede og forarbeidede for en 10 Marts.
eller flere Atmosfærers lavere Tryk end den Kjedel, hvorfra Dampen leveres, skal være forsynet med Reduktionsventil paa Damptilløbsledningen.

§ 25. Ved enhver Dampbeholder, der maa aabnes, skal der være en Luftkran for at man skal kunne forvisse sig om, at der ikke længere er Tryk i Dampbeholderen.

§ 26. Dampbeholdere, der er konstruerede og forarbeidede for samt prøvede med samme Tryk, som den Dampkjedel, hvorfra Dampen leveres, kan fritages for Manometer og Sikkerhedsventil.

§ 27. Dampbeholdere af mindre end 1 m.^{3} Indhold kan, hvor ikke anderledes af Fabrikinspektøren bestemmes, fritages fra Paabudet om, at de skal være forsynet med Manometer og Mandhul.

Paabudet om Anbringelse af Mandhul bortfalder endvidere, naar Dampbeholderen har en anden for Øiemedet tilstrækkelig stor Aabning.

Rørledninger.

§ 28. Ethvert fra en Kjedel udgaaende Rør skal være forsynet med Kran eller Stopventil, anbragt umiddelbart paa Kjedlen eller nærmest muligt samme.

§ 29. Hvor Vandstandsglas er anbragt paa fra Kjedlen ret udgaaende Rør af ikke over 1 m. Længde og af 38 mm. indvendig Diameter og forøvrigt af saadan Soliditet og saaledes forbundne med Dampkjedlen, at de kan anses for at udgjøre en Del af denne, kan Anbringelse af Kran undlades, naar Vandstandsdomen er lukket paa Midten og der er anbragt Plugge for Rensning som under § 16 omhandlet.

§ 30. Ved Konstruktionen og Monteringen af Rørledninger skal iagttages, at de forskjellige Dele kan bevæge sig uhindret ved Temperaturvexlinger, samt at de Dele, der paakjendes ved Bevægelsen, byder tilstrækkelig Sikkerhed saavel mod det indvendige Tryk som mod Brud ved Bøining samt endelig at de er saaledes arrangerede, at Vandansamlinger i Rørledningerne forebygges.

§ 31. Ved flere til fælles Bedrift forenede Dampkjedler skal Rør- og Ventilarrangementet være saaledes, at Dampen eller Vandet fra en Kjedel med høiere Tryk ikke kan komme ind paa en Kjedel med lavere Tryk.

§ 32. Alle Rør, der enten direkte er paavirket af Ilden eller gaar gjennem af Ilden paavirket Murværk maa være forsynet med Vareror.

V. Opstilling af Dampkjedler.

a. Stedet.

§ 33. Med Undtagelse af Kjedler med høist 1—2 Atmosfæres Overtryk samt saadanne Kjedler, ved hvilke Produktet af

10 Marts. Kubikindholdet i m.^{3} og Arbeidstrykket i Atmosfærer Overtryk ikke overstiger Tallet 6, maa der for Fremtiden ikke opstilles nogen Dampkjedel i eller under Rum, hvori der med Undtagelse af Kjedelbetjeningen pleier at opholde sig Mennesker.

Staar to eller flere af sidstnævnte Kjedler enten i Forbindelse med hinanden eller i samme Rum, maa Summen af deres Kubikindhold, multipliceret med Arbeidstrykket heller ikke overskride nævnte Tal.

Andre Kjedler maa opstilles i særskilt Bygning med let Tag og uden Loft.

§ 34. Kjedellokalerne maa give tilstrækkelig Plads for alle ved Kjedlen beskjæftigede Funktionærer og have tilstrækkelig Lys, hvorhos Dørene skal slaa udad.

§ 35. Enhver Kjedel skal, om fornødent ved Hjælp af faste Stiger og Platformer være let tilgjængelig, saaledes at dens forskjellige Armaturdele med Lethed kan betjenes.

b. Indmuringen.

§ 36. Hvor det til en Kjedel hørende Murværk (Kjedlens Indmuring) støder op til Rum, hvor Mennesker opholder sig, maa dette Murværk være uafhængigt af Bygningens Murværk.

§ 37. Hvor flere Kjedler er opstillede ved Siden af hinanden, maa Mellemvæggene mellem disse have en Tykkelse af mindst 38 cm.

§ 38. De for Besigtigelse og Rengjøring nødvendige Feiedøre anbringes. Ved Indmuringen bør i det hele taget haves for Øie, at Kjedlen uden for store Vanskeligheder kan rengjøres og besigtiges udvendig.

VI. Eftersyn og Prøve.

§ 39. Enhver Kjedel med tilhørende Rørledning som gaar ind under Fabriktilsynsloven, skal være underkastet nedenfor under § 48 omhandlede Eftersyn og Prøve af Fabrikinspektørerne med deres Assistenter efter nærmere af Departementet udfærdiget Instrux.

Saadant Eftersyn og Prøve skal foretages ved enhver Kjedel, forinden den tages i Brug enten som ny eller efter længere Tids Stilstand og senere saa ofte det af Tilsynet findes fornødent, dog mindst 1 Gang hvert 5te Aar, naar Kjedlen er i Brug, eller naar den har undergaaet en vigtigere Forandring, Reparation eller Flytning.

§ 40. Cellulosekogere skal i ethvert Tilfælde underkastes nævnte Eftersyn og Prøve ved hver ny Udføring.

Ved indvendig udmurede Cellulosekogere, hvor Murværket ikke uden uforholdsmæssige Omkostninger og Tidsspilde kan fjernes for

at indvendig Besigtigelse og Trykprøve kan foretages, er Eieren 10 Marts.
forpligtet til at varsle Tilsynet, saasnart der maatte vise sig Antydning til saadan Tæring eller Lækage, der kan antages at gjøre en Reparation nødvendig.

I hver Plade skal der være mindst et Hul af 15—19 mm. Diameter, der kan lukkes ved en gjænget Prop.

Disse Huller skal staa aabne under Kjedlens Benyttelse.

§ 41. Nye Kjedler, der er indførte fra Udlandet, kan fritages for Koldtvandsprøve, naar der ved Anmeldelsen fremlægges Bevidnelse for dersteds foretagen Prøve ved en offentlig autoriseret Kjedelinspektion.

Fra Udlandet indførte brugte Kjedler maa altid underkastes den i § 48 omhandlede Prøve, inden de atter tages i Brug.

§ 42. Naar Prøven er faldt tilfredsstillende ud, udfærdiges gjennem Fabrikinspektøren et Certifikat efter en Formular, hvis Indhold nærmere fastsættes af Departementet. Certifikatet, som bliver Hjemmel for Kjedlens lovmæssige Benyttelse, skal findes opslaaet i Kjedelrummet.

§ 43. Findes en Kjedel ikke at være betryggende for det bestemte Arbeidstryk, kan Certifikat paa Eierens Forlangende udstedes for et lavere Arbeidstryk, for hvilket den maatte findes betryggende, og bliver da Sikkerhedsventilerne og Mærket paa Manometret at forandre i Overensstemmelse hermed.

Ved de i § 52 omhandlede Kjedler fastsættes i ethvert Tilfælde „Arbeidstrykket" af Fabrikinspektøren.

§ 44. For ovennævnte Eftersyn og Prøve erlægges følgende Betaling til Statskassen:

1. Af Kjedler med under 8 m.² Hedeflade og Dampbeholdere med under 1 m.³ Damprum . . . . . Kr. 10,00
2. Af Kjedler med 8 til og med 20 m.² Hedeflade og Dampbeholdere med 1 til og med 5 m.³ Damprum . . . . . „ 15,00
3. Af Kjedler med over 20 m.² Hedeflade og Dampbeholdere med over 5 m.³ Damprum . . . . „ 20,00

Hvor flere Dampbeholdere i samme Bedrift har været Gjenstand for Undersøgelse og Prøve og hvor de er anordnede saaledes, at flere har kunnet undersøges underet, kan Departementet for disse fastsætte en Reduktion af indtil 50 % i ovenanførte Betaling.

Gebyr bliver at erlægge, selv om Kjedel eller Beholder viser sig at lide af saadanne Mangler, at Certifikat ikke kan udstedes.

§ 45. Mindst en Gang hvert Aar skal desuden enhver Kjedel underkastes en Besigtigelse (Aarsundersøgelse), som nedenfor beskrevet under § 49.

For denne erlægges intet Gebyr eller udfærdiges noget Certifikat, men bliver Besigtigelsen at notere i den i § 50 omhandlede Revisionsbog.

10 Marts. § 46. Ved ethvert Eftersyn med Koldtvandsprøve skal der gives Eieren mindst 8 Dages Varsel.

Eieren er berettiget til med 3 Ugers Varsel at angive Tiden, naar han ønsker Eftersyn med Prøve udført og har vedkommende Tilsyn saavidt muligt at efterkomme dette.

§ 47. Naar en Kjedel har undergaaet en større Reparation eller større Mangler er forefundne er Brugeren pligtig at underrette Tilsynet herom, inden den atter tages i Brug.

Eftersyn med Koldtvandsprøve.

(Hovedeftersyn).

§ 48. Kjedel med Rørledning skal være afkjølet og rengjort; findes Kjedelsten, skal den være omhyggelig fjernet. Saavel indvendig som udvendig foretages saavidt muligt en grundig Besigtigelse af Kjedlens Tilstand. Alle Forbindelser eftersees. Mistænkelige Steder undersøges ved lette Hammerslag. Hvor der kan være Tvivl om Godsets Tilstrækkelighed, undersøges dette ved Aftryk i Bly, Gibs eller paa anden hensigtsmæssig Maade; i Nødsfald foretages Boring.

Under Prøven skal Yderklædningen være fjernet, hvorhos Tilsynet kan forlange Murværket borttaget paa Steder, hvor der kan haves grundet Formodning om, at Beskadigelse kan findes; ligesaa kan det forlange udtaget Rør og lignende, som hindrer Adgang til Kjedlens Indre.

Staar Kjedlen i Forbindelse med andre saadanne, der er under Tryk, skal Forbindelsen fraskrues og forsynes med Blindflange.

Det paasees, at det ovenfor beskrevne Udstyr (Armatur) er i Orden, og kan de paagjældende Dele i den Anledning forlanges fraskruede.

Under Paafyldningen med Vand eller ved Nivellement undersøges, om Vandstandsglas og Vandstandsmærke ligger i den foreskrevne Høide.

Derefter foretages Prøve med Koldtvandstryk, 50 Procent høiere end det for Kjedlen bestemte høieste tilladte Damptryk (Arbeidstryk). Støbejernsbeholdere kan dog prøves med indtil det dobbelte af Arbeidstrykket.

Damprørledninger skal, forsaavidt Godset skjønnes ikke at være af overflødig Styrke, indgaa i Prøven.

Under denne skal Kjedel og Rør uden permanente Formforandringer og uden at springe læk udholde det bestemte Tryk i mindst 10 Minuter.

Ved enhver Prøve skal Trykket aflæses, foruden paa det til Kjedlen hørende Manometer tillige paa et særskilt Kontrolmanometer, der kun maa benyttes i dette Øiemed.

Det til Kjedlen hørende Manometer skal under Koldtvandsprøven afstænges, naar „Arbeidstrykket" er opnaaet.

Forsaavidt det kan ske, udsættes Kjedlen umiddelbart derefter for Dampprøve; herunder eftersees særlig, om Sikkerhedsventilerne har den rette Belastning og giver fuldt Afløb saaledes som beskrevet i §§ 11 og 22. 10 Marts.

Ved Dampkjedler eftersees tillige, at Vandstandsglas, Prøve- og Bundkraner er i Orden og funktionerer, ligesom Fødeapparaterne holdes tilstrækkelig længe i Gang til at bedømme, om de føder Kjedlen tilstrækkelig.

Der maa under Dampprøven ikke anvendes høiere Tryk end 10 pCt. over Arbeidstrykket.

Kan ikke Dampprøven udføres i Forbindelse med Koldtvandsprøven, bliver den at foretage snarest muligt derefter.

Aarsunderøgelse.

§ 49. Ved den aarlige Besigtigelse, der foretages til ubestemte Tider, og uden at være ledsaget af Koldtvandsprøve, eftersees, om Kjedlen er indrettet efter de givne Bestemmelser, samt undersøges, om der føres Kontrol med Kjedlens forsvarlige Benyttelse.

Forsaavidt Kjedlen ved Aarsunderøgelsen maatte vise sig at være i en saadan Tilstand, at dens fortsatte Brug skjønnes at være forbunden med Fare, kan Tilsynet nedlægge Forbud mod dens Brug, indtil de forefundne Mangler er rettede og Kjedlen derefter underkastet den foran beskrevne Koldtvandsprøve.

VII. Revisionsbog.

§ 50. Enhver Kjedeleier er forpligtet til at holde en Revisionsbog efter en bestemt Formular og som skal følge Kjedlen, om den flyttes.

I denne Revisionsbog, der skal indeholde Tegning og Beskrivelse af vedkommende Kjedel, skal Resultaterne af saavel Hoved- som Aarsunderøgelse samt alle Paalæg og Bemærkninger som disse maatte give Anledning til, indføres.

Ligeledes skal den, der er ansvarlig for Kjedlen, notere dens Tilstand ved hver Rengjøring samt mulige Mangler og Uregelmæssigheder under dens Benyttelse eller om den i længere Tid har været ude af Drift.

Denne Bog skal altid være tilgjængelig for Fabriktilsynets Funktionærer.

VIII. Ulykker ved Dampkjedler.

§ 51. Dersom der indtræffer en Eksplosion eller et andet større Uheld ved en Dampkjedel eller Dampbeholder, har Eieren eller Brugeren uopholdelig at underrette enten Fabrikinspektøren eller vedkommende Tilsynsassistent derom.

10 Marts. For vedkommende Funktionær indtræffer paa Aastedet, maa der ikke foretages nogen Forandring ved Kjedlens Stilling eller Tilstand i det hele taget, medmindre dette skulde være fornødent til Redning af Menneskeliv eller til Forebyggelse af Ulykke eller betydeligt Tab eller Skade.

Vedkommende Tilsynsassistent har snareste muligt at foretage Undersøgelsen.

IX. Lempningsbestemmelser.

§ 52. For Dampkjedler og Dampbeholdere med tilhørende Rørledning, der er forfærdigede inden 3 Uger efter at nærværende Forskrifter er bekjendtgjorte i Lovtidenden, kan fornødne Lempninger i foranstaaende Bestemmelser af Fabrikinspektøren indrømmes, naar de forøvrigt ved det foran bestrevne Eftersyn og Prøve befindes at yde tilstrækkelig Sikkerhed; dog skal de med den Begrænsning, som foran er foreskrevet, under enhver Omstændighed være forsynet med mindst en tilstrækkelig stor Sikkerhedsventil samt Manometer og de i § 2 A nævnte Dampkjedler desuden med mindst 1 Vandstandsglas og et forsvarligt Fødeapparat.

§ 53. Fabrikinspektøren kan ligeledes indrømme Lempning i ovenstaaende Bestemmelser for ganske smaa Kjedler, for Opvarmningskjedler og lignende med indtil 0,5 Atmosfæres Overtryk, samt for Kjedler af usædvanlig Form og Konstruktion, hvor de her nævnte Regler ikke godt lader sig anvende og hvor en hel eller delvis Dispensation fra samme ikke kan medføre nogen Fare.

X. Paaanke.

§ 54. Saafremt Eieren eller Brugeren af en Kjedel kræver Tilsynets Afgjørelse prøvet ved Overskjøn, skal dette bestaa af 3 af Departementet opnævnte sagkyndige Mænd.

Overskjønnet har at udtale sig om, i hvilke Punkter det tidligere Skjøn stadfæstes og i hvilke det forandres.

Overskjønnet betales af Rekvirenten, saafremt det i Hovedsagen gaar ham imod, i andet Tilfælde af Statskassen.

Betalingens Størrelse bestemmes af Departementet.

10 Marts. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved det tillades, at der i den gamle Kirke i Kvamsø Sogn af Vik Prestegjæld under Ytre Sogn Provsti i Bergens Stift indtil videre afholdes to Gudstjenester aarlig, Vaar og Høst, efter Bergens Biskops nærmere Bestemmelse, paa Betingelse af, at Kirken med tilhørende Kirkegaard til enhver Tid forsvarlig vedligeholdes for Kvamsø Sognekasses Regning, og at der ingen Forandring foretages med Kirken eller dens Inventar, medmindre der herom paa Forhaand har været forhandlet med Direktionen for Foreningen til norske Fortidsmindesmærkers Bevaring.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved meddeles Approbation paa den af Direktionen for Larviks Hospital i Møde den 30de December 1902 fattede Beslutning om at forhøie Hospitalsforstanderens Løn til Kr. 400,00 aarlig fra 1ste Januar 1903 at regne. 10 Marts.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved bestemmes: 10 Marts.

1. At Brønnø Thinglag i Søndre Helgelands Fogderi og Sorenskriveri, Nordlands Amt, fra den Tid, der af Amtmanden nærmere fastsættes, deles i 2 Thinglag, nemlig Brønnø Thinglag og Vik Thinglag, svarende til Herrederne af samme Navn.
2. At Amtmanden bemyndiges til at bestemme Tid, Sted og Dageantal for Afholdelse af Sage- og Skattethingene i de nye Thinglag.

[1]) Se Deptstid. for 1903 S. 369—371.

Kronprindsregentens Resolution [1]), hvorved er bestemt: 10 Marts.

1. At Ofoten Thinglag i Saltens Fogderi, Nordlands Amt, fra den Tid, der af Amtmanden nærmere bestemmes, deles i to Thinglag, Ankenes og Evenes, svarende til Herrederne af samme Navn.
2. At Amtmanden bemyndiges til at bestemme Tid, Sted og Dageantal for Sage- og Skattethingene i disse Thinglag.

[1]) Deptstid. for 1903, S. 440—441.

Kronprindsregentens Resolution [1]), hvorved bestemmes, at de af Storthinget under 20de Februar 1903 fattede Beslutninger angaaende Justitsdepartementets civile Budget for Budgetterminen 1ste April 1903—31te Marts 1904 (Udgiftsbudgettets Hovedpost V Kap. 1—6 samt Kap. 7 Tit. 1—8 og 10—11) samt angaaende Efterbevilgninger for Budgetterminen 1ste April 1902—31te Marts 1903 vedkommende samme Budget befales tagne tilfølge, hvorhos i Henhold hertil ligeledes bestemmes: 10 Marts.

1. At der fra 1ste April 1903 oprettes et midlertidigt Politifuldmægtigembede ved Romerike og Vinger Politimesterembede med Gage af Statskassen Kr. 2000,00, med Tillæg af Kr. 200,00 efter 3 og 6 Aars Tjeneste og med Kontorholdsgodtgjørelse Kr. 1200,00, til hvilket Embede henlægges Forretningerne som Politimester, Magistrat og Raadstuskriver i Kjøbstaden Kongsvinger — herfra undtaget de Raadstuskriverforretninger, der ifølge Kongelig Resolution af 29de Mai 1901 er henlagte til Skatteopkræveren i Byen — samt Bestyrelsen af Kongsvinger Distriktsfængsel, — mod at den for den nuværende Politiassistentbestilling ved samme Politimesterembede bevilgede Gage og Kontorholdsgodtgjørelse bortfalder.
2. At der fra 1ste April 1903 oprettes en midlertidig Politiassistentbestilling ved Senjen og Steigen Politimesterembede

[1]) Se Indst. SXXII A for 1902/1903 samt Sth.tid for s. A. S. 1249—1288.

10 Marts. med Gage af Statskassen Kr. 1600,00 med Tillæg af Kr. 200,00 efter 3 og 6 Aars Tjeneste.

3. At Kontorholdsgodtgjørelsen for nedennævnte Embeder fra 1ste April 1903 fastsættes til følgende Beløb:

a.	Trondhjems Byfogedembede	Kr. 3900,00
b.	Trondhjems By- og Raadstuskriverembede	„ 5700,00
c.	Rigsadvokatembedet	„ 3100,00
d.	Oslo Statsadvokatembeder	„ 4600,00
e.	Oslo Retsskriverembede	„ 800,00
f.	Ringerike Politimesterembede	„ 1300,00
g.	Kongsberg —	„ 1500,00
h.	Drammen —	„ 800,00
i.	Hamar —	„ 1000,00
j.	Romerike og Vinger Do.	„ 1500,00
k.	Senjen og Steigen Do.	„ 1200,00
l.	Senjen og Steigens Politifuldmægtigembede	„ 1500,00

for de under Bogstav a og b nævnte Embeder under Forudsætning af, at den i Budgetforslaget omhandlede Omregulering af det civile Embedsværk i Trondhjem iværksættes.

10 Marts. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af vedkommende Grundlæggere i Møde den 29de December 1902 vedtagne Plan for en inden Dyrø Herred, Tromsø Amt, under Navn af „Dyrø Sparebank" oprettendes Sparebank.

10 Marts. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Forstanderskabet for Sande Sparebank, Jarlsberg og Larviks Amt, Møde den 26de Januar 1903 vedtagne Forandring af § 22 i Bankens ved høieste Resolution af 24de Mai 1894 stadfæstede Plan.

10 Marts. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de af Forstanderskabet for Sems Pressegjælds Sparebank i Møde den 21de Februar 1903 besluttede Forandringer af §§ 9, 14, 18, 21 og 22 i Bankens ved Høieste Resolution af 7de Oktober 1892 stadfæstede Plan.

10 Marts. **Kronprinsregentens Resolution**, hvorved der i Tilknytning til de ved Kongelig Resolution af 19de August 1897 og Kongelig Resolution af 16de Februar 1901 fastsatte Betingelser for Erholdelse af Riflebidrag fastsættes følgende Forholdsregler til Efterlevelse i Tilfælde, hvor de nævnte Betingelser ikke opfyldes:[1])

A. Geværet bliver at inddrage i alle Tilfælde hvor:

1. Brugeren i 2 paa hinanden følgende Aar
   a. har undladt paa den i Kongelig Resolution af 19de August 1897, Punkt 1, sidste Passus foreskrevne Maade at opfylde Betingelsen om Afgivelse af 30 bogførte Skud.

[1]) Deptstid. for 1903, S. 433—438.

b. eller har undladt at indsende Geværet til Mønstring. 10 Marts.
c. eller har undladt det ene af de 2 Aar at opfylde Betingelsen om Afgivelse af 30 bogførte Skud og det andet at indsende Geværet til Mønstring.

2. Brugeren i det sidst forløbne Aar har undladt at opfylde Betingelsen om Afgivelse af 30 bogførte Skud og derhos undladt at indsende Geværet til Mønstring.
3. Brugeren ulovlig har solgt Geværet.
4. Geværet har ødelagte eller beskadigede Dele, og dette ikke udelukkende skyldes Slitage, og Geværdelene efter givet Paalæg ikke er sat i reglementeret Stand ved nærmest paafølgende Mønstring.

B. For hvert Aar, de fastsatte Betingelser ikke opfyldes, uden at Geværet i Henhold til foranstaaende Bestemmelse skal inddrages, udstrækkes Skyde- og Mønstringspligten 1 Aar længere.

C. Forsaavidt et Skytterlag inden en af Forsvarsdepartementet nærmere fastsat Tidsfrist ikke benytter sig af sin ved Kongelig Resolution af 19de August 1897, dens Punkt 1, hjemlede Ret til i Tilfælde Riflebidragsbetingelserne ikke opfyldes, at inddrage Geværet, taber Skytterlaget denne Ret, hvorefter Geværet ved Landsskytterstyrets Foranstaltning bliver at inddrage som Statseiendom for eventuelt at kunne afhændes til et andet Medlem af Skytterorganisationen.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Armeen, til kommanderende General. 10 Marts.

I en Foreſtilling dateret 9de Marts d. A. har kommanderende General paa Foranledning af Departementets Henſtillen i Skrivelſe af 3de næſtfor optaget til Behandling Spørgsmaalet om en saadan Ordning af Mandskabsmønstringerne, at disse blev indskrænket til at afholdes ikke som nu en Gang aarlig (i Kristiania to Gange aarlig), men kun saa ofte, som det af Hensyn til Kontrollen ansaaes nødvendigt, og til ubestemte Tider efter vedkommende Chefers nærmere Bestemmelse, samt om Mønstringernes Henlæggen til en Aarstid, da Fremmødet var mindre generende for Mandskaberne.

Kommanderende General udtaler i ovennævnte Foreſtilling ſin Tilſlutning til den af Departementet fremſatte Tanke og anfører ſpecielt, at Erfaringer fra Provemobliſeringerne har godtgjort, at Fremmøde til ubeſtemte Tider er meget effektiv, hvorfor kommanderende General antager, at en ſaadan Ordning tillempet paa Mønſtringerne uden Vanſkelighed og med Fordel kunde anvendes, hvorved Mønſtringerne fra aarlige kunde indſkrænkes til en Mønſtring f. Ex. i Løbet af 2 à 3 Aar, hvor Diſtriktstjeneſten gaar godt, og hvor Troppen er ſamvittighedsfuld i Opfyldelſen af ſine militære Pligter.

10 Marts. Kommanderende General finder alligevel ikke, at der bør indføres en saadan Ordning nu, forinden Spørgsmaalet om eventuelle Vaabenmønstringer er afgjort.

Med Hensyn til Mønstringernes Afholdelse til en anden Tid udtaler ogsaa kommanderende General sin Tilslutning til Departementet, men finder ikke at burde optage Sagen til Behandling iaar, da Mandskaberne formentlig allerede har belavet sig paa den almindelige Mønstringstid. Tjenstlige Hensyn antages dog ikke at være til Hinder for en Forandring i saa Henseende strax, hvorfor kommanderende General udtaler intet at have imod at lade de fornødne Bestemmelser udgaa strax, om Departementet maatte anse dette heldigt.

Da kommanderende General saaledes, hvad rent tjenstlige Hensyn angaar, har udtalt sin Tilslutning til den af Departementet reiste Tanke om Afholdelsen af Mønstringerne i indskrænket Udstrækning og til forskjellige Tider, finder Departementet, at Hensynet til en mulig Gjennemførelse af det frivillige Skytteevæsens Ordning overensstemmende med den Kongelige Proposition og den i Forbindelse hermed staaende Udlevering af Geværerne til Mandskaberne og Paabud om tvungen Skydning ikke bør stille sig hindrende iveien for, at en Ordning, som den af Departementet paa Bane bragte, strax indføres. Bortseet fra, hvorledes Spørgsmaalet om den nødvendige Kontrol med de udleverede Geværer maatte blive afgjort, vil der i ethvert Fald medgaa en Aarække, inden Udleveringen af Geværer er fuldt effektueret, idet den vil komme til at foregaa successivt; for de Distrikters vedkommende, hvor Geværer ikke er udleveret, vil det forsaavidt være unødvendigt at afholde Mønstringer hvert Aar. En Tilbagevenden til hyppigere — aarlige — Mønstringer vil, om Geværkontrollen i sin Tid kræver det, derigjennem være fuldt motiveret og falde ganske naturlig ogsaa af den Grund, at Mønstringerne ved den af Departementet fremholdte Ordning ikke vil have været helt afskaffede.

Departementet finder derfor, at der fremtidig indtil videre bør blive at forholde saaledes,

at Mønstringerne fremtidig ikke obligatorisk afholdes 1 Gang (for Kristiania By 2 Gange) hvert Aar eller til en bestemt Aarstid, men at de afholdes ogsaa for Kristiania Bys vedkommende kun saa ofte, som det af Hensyn til Kontrollen i Distrikterne maatte være nødvendigt, almindeligvis 1 Gang i Løbet af 2 à 3 Aar og intetsteds mere end 1 Gang i et Aar, og

at Fremmødet til Mønstringer henlægges til en saavel i tjenstlig Henseende som for Distrikterne bekvem Aarstid, idet Tidspunktet for Mønstringerne ikke behøver at være ens for alle Afdelinger (Kompanier og Underofficersfordelinger).

Det er Forudsætningen, at Bestemmelsen om, naar Mønstringer for de forskjellige Afdelinger (Kompanier eller Dele af disse)

skal afholdes, sker efter Forslag fra vedkommende Kompanichef af den Myndighed, som af kommanderende General maatte blive fastsat. 10 Marts.

Naar Mønstringerne efter foranstaaende ogsaa bliver at afholde for Kristiania Bys vedkommende efter den samme Regel som for Landdistrikterne gjældende, er det Departementets Forudsætning — i Betragtning af de vanskelige Forhold for Kontrollen med Mandskaberne inden Kristiania — at Kontrollen, naar Mønstringerne ikke afholdes, da istedet forsøgsvis iværksættes ved Hjælp af dobbelte Mønstringskort, idet saadanne kan udsendes henholdsvis 2 Gange eller 1 Gang aarlig, eftersom der i Aaret enten ikke afholdes nogen Mønstring, eller der kun afholdes 1 Mønstring. De herved forvoldte Portoudgifter bliver at erstatte Fordelings Underofficererne, idet Beregningerne bliver at forsyne med behørig Attestation af vedkommende Kompanichef. Udgiften bliver at postere som tilfældig.

I Henhold til hvad kommanderende General har anført, finder Departementet derhos, at der bør forholdes overensstemmende med den heromhandlede Ordning allerede iaar, hvor dette uden væsentlig Ulempe lader sig gjøre.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Romsdals Amt, hvori Departementet i Anledning af en indkommen Forespørgsel meddeler og beder Vedkommende underrettet om, at det antager, at en Ligningskommission for at kunne udføre den i Dissenterlovens § 4 omhandlede Ligning vedkommende Dissentere er berettiget til at kræve, at disse inden hvert Aars 15de Oktober er anmeldte som Dissentere og legitimerer, at de i det forud for Skatteaaret liggende Aar til og med 30 September uafbrudt har været Dissentere. Som saadan Legitimation antages foruden Attest fra Sognepræsten at burde godtages en Bevidnelse fra vedkommende Dissentermenigheds Forstander eller saafremt den paagjældende Dissenter ikke tilhører ordnet Menighed en skriftlig Erklæring fra to troværdige Mænd. Det bemærkes, at for Dissentere, der tilhører en ordnet Menighed foretages Anmeldelsen til Ligningskommission i Almindelighed af Menighedens Forstander, i hvilket Tilfælde den ovennævnte Legitimation vil være overflødig, forsaavidt Anmeldelsen indeholder de nødvendige Oplysninger. 10 Marts.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til et Kirketilsyn, foranlediget ved Andragende fra Ordføreren i et Herredsstyre om Tilladelse til i den Skog, som tilhører Sognets Kirke, at lade hugge endel Furutræer, som agtes anvendt ved Opførelsen af en ny Hovedbygning paa Præstegaarden. 11 Marts.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at en Kirkes Skoge og andre faste Eiendomme maa anses som tilhørende vedkommende Kirkes Fond (jfr. Præstelønningskommissionens Indstilling VI Side 59 ad § 12) og saaledes efter Kirkelovens § 17 for-

11 Marts. valtes af Sogne- (Kommune-) Styret. Departementet antager derfor, at vedkommende Herredsstyre ikke tiltræuger noget Samtykke til at lade iværksætte den omhandlede Hugst; men det bærer selvfølgelig Ansvaret for, at Hugsten foregaar paa saadan Maade, at Skogen ikke tager Skade, og den maa give Indberetning derom, ledsaget af behørig Forklaring, til Stiftsdirektionen, som ifølge Kirkelovens § 51 i Egenskab af Overtilsyn blandt andet har at føre Indseende med, at Kirkefondenes Eiendele forvaltes paa betryggende Maade. Departementet gaar ud fra, at Hugsten foregaar under nødvendigt Tilsyn efter forudgaaende Udvisning, og at der til denne søges den sagkyndige Assistance, som maatte være at faa.

Efter Kirkelovens § 18 antages der ikke at være lovlig Adgang til at afstaa det Tømmer, som hugges i Kirkens Skog, til Anvendelse ved det omhandlede Byggeforetagende uden Vederlag. Et til Træernes Værdi paa Roden svarende Beløb maa derfor indbetales i Kirkekassen. Værdsættelsen antages at kunne foretages af Herredsstyret og Kirketilsynet i Forening paa Grundlag af Stedets gangbare Priser.

11 Marts. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til Finants- og Tolddepartementet, hvori paa Forespørgsel om, hvorvidt der skal opkræves Vragerafgift af letsaltet (strøsaltet) Sild meddeles, at Departementet henholder sig til en fra Fiskeristyrelsen indhentet Udtalelse, hvorefter der ikke antages at være Grund til at gjøre nogen Undtagelse for Sild behandlet paa ovennævnte Maade.

12 Marts. **Skrivelse** fra Departementet for udenrigske Sager m. v. til Amtmanden i Nordlands Amt, hvori i Anledning af en Forestilling fra Magistraten i Narvik meddeles, at det er tilstrækkeligt, at de i § 3 i Lov 29de Mai 1901 om Oprettelse af en Kjøbstad ved Narvik omhandlede Haandværkere, der i Narvik agter at fortsætte deres tidligere Virksomhed som Haandværkere, inden den satte Frist har meldt sig for Magistraten og for denne godtgjort, at de før Lovens Kundgjørelse virkelig har drevet Haandværk paa det senere Byterritorium, idet det ikke er foreskrevet, at Borgerbrev tillige skal meddeles dem.

Magistraten har videre forespurgt, hvorvidt en Haandværker, der ved Lovens Kundgjørelse drev sin Næring som selvstændig Udøver, for egen Regning men uden Svende og Drenge ved nævnte § 3 har erhvervet en almindelig Ret til Haandværksdrift i Lighed med Haandværksborgere. Dette Spørgsmaal antages at maatte besvares bekræftende.

Da Haandværksdriften paa Landet er en fri Næring, der kan øves uden eller med fremmed Medhjælp indsees ikke rettere, end at Øiemedet med den citerede Lovbestemmelse sker bedst Fyldest ved at anse vedkommende Haandværker berettiget til i Narvik ogsaa at benytte Svende og Drenge, uanseet at han, da Stedet var Land, alene arbeidede med egne Hænder.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, hvorved i Medhold af Lov om Jordmødre af 19de December 1898 § 7 bestemmes: 13 Marts.

At der fra det ved høieste Resolution af 2den Juni 1885 oprettede vestre Vaagens Jordmoderdistrikt udskilles et nyt Distrikt (Henningsvær) omfattende Strækningen Guldvik vestre til Lyngvær.

Delingen træder i Kraft fra den Tid særskilt Jordmoder ansættes i det nye Distrikt.

Rundskrivelse fra Justits og Politidepartementet til Amtmændene: 14 Marts.

I Anledning af de i indeværende Aar forestaaende Storthingsvalg skal Departementet henlede Hr. Amtmandens og vedkommende Mandtalsføreres og Valgstyrers Opmærksomhed paa, at der under 10de Marts sidstl. er udfærdiget en Lov indeholdende Forandringer i eller Tillæg til §§ 8, 20, 23, 32, 38, 40, 53 og 63 i Lov af 24de Februar 1900 angaaende Mandtal og Storthingsvalg. Den nye Lov, for hvis væsentligste Indhold man nedenfor skal redegjøre, vil senere blive tilstillet Mandtalsførerne for at vedheftes den med Departementets Rundskrivelse af 1ste Mai 1900 omsendte Udgave af Mandtalsloven af 24de Februar 1900.

Med Hensyn til Storthingsvalgenes Forberedelse skal man iøvrigt særskilt gjøre opmærksom paa følgende (jfr. Departementets Rundskrivelser af 23de Marts, 1ste Mai, 26de Juli samt 21de og 24de August 1900):

I.

Valgstyret og Mandtalsnævnden. Hvor Valgsognet er delt i eller mellem flere Kommuner, og hvor derfor Valgstyret — foruden af Mandtalsføreren (Mandtalsførerne) — har bestaaet af et med Amtsudvalgets Samtykke nærmere bestemt Antal Medlemmer af hvert Formandskab (Mandtalslovens § 13, andet Led), har Departementet forudsat, at Spørgsmaalet om Antallet af Formandskabsmedlemmer i Valgstyret paany bliver at forelægge vedkommende Kommunestyrer og Amtsudvalget. Forsaavidt der ikke allerede er fattet ny Beslutning angaaende dette Punkt, bør Lensmændene ved Henvendelse til Ordførerne foranledige Spørgsmaalet afgjort snarest muligt.

Paa samme Maade bliver Spørgsmaalet om Antallet af Nævndens Medlemmer, hvor Valgsognet er delt i eller mellem flere Kommuner (§ 3, andet Led), paany at forelægge for Valgstyret og Amtsudvalget.

Efter Mandtalslovens § 66 skal Statskassen bl. a. udrede Skyds- og Kostgodtgjørelse til Mandtalsførere i Anledning af deres Deltagelse i Mandtalsnævndens og Valgstyrets Møder. For at undgaa unødige Udgifter for det Offentlige skal man bede

14 Marts. henstillet til de Mandtalsførere, som ikke har sin Bopæl paa Stedet for disse Møders Afholdelse, at paase, at Forretningerne sammentrænges til det mindst mulige Antal Møder. I Almindelighed antages det at være tilstrækkeligt at afholde ét Møde af Mandtalsnævnden — til Valg af Formand og Gjennemgaaelse af Mandtalsudkastet m. v., Mandtalslovens § 3, andet Led — og to Møder af Valgstyret, det første til Valg af Formand (§ 13) samt Fastsættelse af Thingdagen (§ 8) og det andet til Affigelse af Kjendelser (§ 7). De øvrige Forretninger, som i visse Tilfælde tilligger Valgstyret, vil regelmæssig kunne udføres i et af de nævnte Møder. Saaledes vil den i § 3 omhandlede Fastsættelse af Mandtalsnævndens Medlemmer og disses Fordeling mellem Valgsognets Dele kunne udføres i det førstnævnte Møde, og det samme vil i Almindelighed gjælde Beslutning om Afholdelse af Valgthing til Stemmegivning paa flere Steder, jfr. § 9. Opnævnelse af særskilte Valgstyrer efter § 14 vil paa samme Maade kunne foregaa i det i § 7 omhandlede Møde. — I de Regninger, som Mandtalsførere indsender i Anledning af Reiser til Mandtalsnævndens og Valgstyrets Møder, bør angives, i hvilket Øiemed Mødet er afholdt, og i Tilfælde meddeles nærmere Oplysninger om Nødvendigheden af, at der har været holdt flere Møder end oven nævnt.

II.

Tilstævningen af Valgmandsthingene og Tiden for Afholdelsen af Valgthingene. Ifølge den ved Loven af 10de Marts sidstl. foretagne Forandring i Mandtalslovens § 8 skal Valgthingene nu afholdes seneſt fem Uger, men ikke over ti Uger før Sammentrædet af det første ordentlige Storthing i hver Valgomgang, altsaa iaar i Tiden fra og med Mandag den 3die August til og med Søndag den 6te September. Ved den nævnte Lov er videre gjort den Forandring i Lovens § 40, at Valgmandsthingene bliver at tilstævne til saadan Tid, at Valgets Udfald kan være indberettet til Storthingets Kontor seneſt fjorten Dage før Storthingets Sammentræde. Med disse Forandringer i Forbindelse med de fleste af de øvrige, nedenfor omhandlede nye Bestemmelser i Mandtalsloven har Øiemedet været at opnaa, at Storthingsvalgene afholdes saa betimelig, at de ikke falder for nær ind paa Tiden for Storthingets Samling, men at om muligt samtlige eller ialfald den overveiende Del af dem tilendebringes saa tidlig, at alle fornødne Udskrifter og øvrige Valgpapirer kan være indsendte til Storthingets Kontor omkring den 15de September. Forat det nye Storthings Fuldmagtsafgjørelser kan blive paaskyndede, er der nemlig foreslaaet et Tillæg til Storthingets Forretningsorden, hvorefter en af Storthinget nedsat Specialkomite, der træder sammen ved det nævnte Tidspunkt, har at forberede Prøvelsen af det nye Storthings Med-

lemmers og deres Suppleanters Fuldmagter; Komiteen er foreslaaet 14 Marts.
befuldmægtiget til paa Storthingets Vegne at søge indhentet alle de Oplysninger, som den maatte anse fornødne.

Departementet skal i Henhold hertil indstændig henstille, at Valgthingene saavelsom Valgmandsthingene søges berammede til Afholdelse saa tidlig som muligt, forat Storthingsvalgene ialfald kan være tilendebragte og samtlige Valgpapirer indsendte til Storthingets Kontor inden den 15de September. Afvigelser herfra bør kun finde Sted rent undtagelsesvis og i aldeles paakrævede Tilfælde.

III.

Stemmegivningen paa Valgthingene m. v. Den nye Lov af 10de Marts ophæver andet Led af Mandtalslovens § 20, hvorefter Valgstyret har at paase, at de med offentligt Stempel forsynede Konvolutter, hvori Stemmesedlerne lægges, ikke har noget Særmærke, naar de lægges ned i Urnen. Samtidig er Paragrafens første Led givet en Tilføielse om, at Konvolutterne skal være „uden tilfæstet eller paasat Særmærke". Der bliver saaledes ikke af Valgstyret eller af noget af dets Medlemmer at føre nogen Kontrol med Konvolutternes Beskaffenhed ved deres Nedlæggelse i Urnen — af Vælgeren selv (§ 18 næstsidste Punktum) —, hvorimod det fornødne i saa Henseende bliver at paase af Valgstyret ved Stemmeoptællingen (§ 22). Man undlader ikke at bemærke, at det selvfølgelig er Forudsætningen, at Urnen ligefuldt maa være Gjenstand for Valgstyrets Tilsyn under Valghandlingen.

Til § 23, femte Led, er ved den nye Lov gjort en Tilføielse, hvori det — overensstemmende med, hvad der ogsaa tidligere har været anseet nødvendigt — udtrykkelig er foreskrevet, at Underskrift af Forfaldsanmeldelser „med paaholden Pen" skal være bekræftet ved Paategning af to Vitterlighedsvidner.

Med Hensyn til Afholdelse af Valgthing til Stemmegivning samtidig paa flere Steder bestemmer den gjældende Lovs § 9, at Valgstyret kan fatte Beslutning derom bl. a., naar det findes paakrævet til Lettelse for Vælgerne. Da endel Valgstyrer ved forrige Valg ikke synes at have gjort tilstrækkelig Anvendelse af denne Bestemmelse, skal man bede henstillet, at flere Valgthing altid afholdes, hvor en forholdsvis betydelig Del Vælgere derved kan spares for længere Reiser, og navnlig naar under saadanne Omstændigheder Begjæring derom fremkommer fra et større Antal Stemmeberettigede inden en bestemt Kreds.

Foranlediget ved, at adskillige Valgstyrer har misforstaaet Mandtalslovens § 19, skal man i Tilslutning til, hvad der er udtalt i Fuldmagtskommiteens Indst. S. No. XXX for 1901/1902, gjøre opmærksom paa, at denne Paragraf kun hjemler Personer,

14 Marts. som ved Valgstyrets Kjendelse forud for Valgthinget er negtet Stemmeret, Adgang til paa Forlangende at faa nedlægge sin Stemmeseddel i lukket Konvolut for at erholde sin Stemme medtællet, om Storthinget underkjender Valgstyrets Afgjørelse. Forlangender fra andre Personer, for hvis vedkommende der ingen Kjendelse er afsagt af Valgstyret, om at faa afleveret saadanne lukkede Stemmekonvolutter, bør afvises som ulovmedholdelige.

Af andre ved forrige Valg forekommende Formfeil, som maa undgaaes, er i den anførte Komiteindstilling videre nævnt, at der blev modtaget Forfaldsanmeldelser Dagen efter Stemmegivningens Ophør, medens Valgstyret holdt paa med Forfaldsbedømmelserne, — at der efter samtlige Forfaldsanmeldelsers Prøvelse skede Opfordring om personlig Stemmegivning af dem, som ikke tidligere havde stemt, — at der ikke holdtes Lodtrækning til Bestemmelse af Ordenen mellem alle Valgmænd og Varamænd, der havde lige mange Stemmer, — samt at Formanden i Valgstyret havde ladet en af ham selv opnævnt Fuldmægtig møde i sit Sted og fungere som Formand istedetfor, at Valgstyret skulde have valgt en Varaformand. Ved Fastsættelsen af det Antal Valgmænd, hvorpaa der skulde stemmes, var i et enkelt Tilfælde feilagtig ikke medregnet de mandtalsførte Stemmeberettigede, ved hvilke der var gjort Anmærkning om Suspension.

I denne Forbindelse er i den nævnte Komiteindstilling videre anket over den stærkt tiltagende og efter Komiteens Mening mangesteds uden Tvivl overdrevne Anvendelse og Godkjendelse af Forfaldsanmeldelser, fornemmelig i de fleste Finmarksdistrikter. Efter Komiteens Ønske finder Departementet at burde henlede Valgstyrernes Opmærksomhed herpaa.

IV.

Til Jagttagelse efter Valgthingenes Afholdelse. Med Hensyn til, hvorledes der efter Afstemningen skal forholdes med de indkomne Stemmesedler og Forfaldsanmeldelser, er det ved Loven af 10de Marts sidstl. i et nyt andet Led af Mandtalslovens § 38 foreskrevet, at Valgstyrets Formand uden Ophold skal sende Bestyreren af Valgmandsthinget — foruden en bekræftet Afskrift af det bogførte paa Valgthinget — tillige Stemmeretsmandtallet eller Afskrift eller Aftryk af samme, samtlige indkomne Forfaldsanmeldelser, indgivne skriftlige Klager og Besværinger saavelsom de Stemmesedler, hvis Antagelse er negtet af Valgstyret, eller som maatte være afleverede til Valgstyret i Henhold til § 19. I Overensstemmelse hermed er Lovens § 32 forandret derhen, at hvad Valgstyret har at forvare paa den Maade, som er foreskrevet i § 31, alene bliver de Stemmesedler, der ikke ifølge den nye Forskrift i § 38 skal indsendes til Valgmandsthingets Bestyrer. Forvaringen af disse Sedler vedvarer — overensstemmende med den nugjældende

Regel —, indtil Storthinget endelig har afgjort Spørgsmaalet om Valgets Gyldighed, da Sedlerne skal opbrændes. Ligesom efter forrige Valg vil Departementet i sin Tid give Valgstyrerne Underretning om, naar Opbrændingen kan foretages. 14 Marts.

V.

Meddelelser fra Valgmandsthingets Bestyrer. Den i Mandtalslovens § 53 omhandlede bekræftede Afskrift af det bogførte paa Valgmandsthinget skal dettes Bestyrer efter den Lydelse, som Paragrafen nu har faaet, indsende til Storthingets Kontor inden tre Dage efter Valgmandsthinget. Derhos er foreskrevet, at Afskriften skal være ledsaget af de til Valgmandsthinget eller dets Bestyrer indkomne skriftlige Klager eller Besværinger og af samtlige fra Valgthingenes Bestyrere indkomne Udskrifter, Dokumenter og Stemmesedler (jfr. § 38). I Forskrifterne om de øvrige Meddelelser fra Valgmandsthingets Bestyrer er ingen Forandring foretaget. Under Henvisning til, hvad foran er anført angaaende det store Antal Forfaldsanmeldelser ved Valgthingene, skal Departementet, hvor saadanne Anmeldelser har gaaet op til et betydeligere Antal, f. Ex. Halvdelen af de afgivne Stemmer — overensstemmende med Fuldmagtskomiteens Henstillen i Indst. S. XXX for 1901/1902 — anmode Hr. Amtmanden om ved den ovennævnte Expedition til Storthingets Kontor ogsaa at afgive Deres Erklæring angaaende Forholdene i vedkommende Distrikter, forsaavidt dette Punkt angaar. Lignende Erklæring udbedes fra de Magistrater, der styrer Kjøbstædernes Valgmandsthing.

VI.

Forskjellige Udgifter i Anledning af Valgene (Bekjendtgjørelser, Lokaler, Bistand for Mandtalsførerne). Foranlediget ved de mangesteds uforholdsmæssig store Udgifter, som ved forrige Storthingsvalg medgik til Bekjendtgjørelser i Aviser, finder Departementet at burde henlede Opmærksomheden paa, at der ialfald ikke bør indrykkes andet, end hvad Loven paa forskjellige Steder paabyder kundgjort (jfr. §§ 4, 7, 8 og 21), samt Indkaldelsen til Valgthing. Denne sidste bør ikke indeholde andet, end hvad Lovens § 10 foreskriver, og navnlig ikke, som man har seet Exempler paa, gjengive enkelte Dele af Grundloven eller Mandtalsloven. Forøvrigt antages det at maatte være overladt til vedkommende Myndigheds Skjøn i det enkelte Tilfælde at afgjøre, paa hvilken Maade en Kundgjørelse skal udfærdiges, og særlig om den foruden ved Læsning og Opslag tillige skal offentliggjøres ved Indrykkelse i Avis. Hvis saadan besluttes, bør Kundgjørelsen kun indrykkes 1 à 2 Gange i de mest udbredte lokale Organer af forskjellig politisk Farve og med forskjellige Læsekredse. I Norsk Kundgjørelsestidende bør der i Almindelighed kun blive Spørgsmaal

14 Marts. om at indrykke den forelobige Kundgjørelse af Thingdagen (§ 8) samt Berammelsen af Valgmandsthinget og efter Omstændighederne den senere Indkaldelse af de Stemmeberettigede til Valgthinget (§ 10). En Indrykkelse er her tilstrækkelig.

Med Hensyn til Lokaler for Valgthinget skal man gjøre opmærksom paa, at Kommunen pligter at stille sine egne Lokaler til Disposition uden Godgjørelse. Hvis Kommunen ikke selv har tjenligt Lokale til Valget, men kan faa leiet saadant, bør dette ske, idet i saa Fald Udgifterne bliver at fordele mellem Stat og Kommune. Kun i Mangel af andet tjenligt Lokale bør Valgthinget holdes i Kirke (§ 8).

Efter § 66, sidste Led, skal Udgifterne til fornøden extraordinær Bistand for Mandtalsførerne ved Istandbringelse af Udkast til Mandtal samt de øvrige af Loven flydende, men ikke i §'en særskilt omhandlede Udgifter udredes af Statskassen mod Refusion af vedkommende Valgsogn eller Valgfylke for det halve Beløb. Departementet skal med Hensyn til denne Bestemmelse bemærke, at den ikke antages at være til Hinder for, at vedkommende med en Gang indsender Regning for den ene Halvpart paa Statskassen, for den anden paa Valgsognet eller Valgfylket, hvilken Fremgangsmaade vil tjene til at forenkle Expeditionsmaaden. Regninger over Udgifter ved Mandtalsudkastets Istandbringelse bør ved Indsendelsen til Departementet — ialfald hvor de ikke angaar rene Smaabeløb — være ledsagede af vedkommende Formandskabs eller Ordførers Udtalelse om, hvorvidt der haves noget at bemærke ved Udgifternes Storrelse. Ligesaa bør Regningerne indeholde Oplysning om Arbeidets Omfang og Varighed.

Sluttelig skal man gjøre opmærksom paa, at Klager til Storthinget over Feil, som ifølge Mandtalsloven eller Grundloven antages at medføre et Valgs Ugyldighed, efter det ved Loven af 10de Marts sidstleden gjorte Tillæg til § 63 bør være afsendte til Storthingets Kontor inden otte Dage efter vedkommende Storthingsvalgs Tilendebringelse. Da det for Paaskyndelsen af Fuldmagtsprøvelsen er af største Vigtighed, at Klager af denne Art indkommer til Storthinget i betimelig Tid, skulde man anse det hensigtsmæssigt, at Valgstyrets Formand, naar Valgthinget sættes, og naar Valgbogen oplæses ved dettes Slutning, henleder Opmærksomheden paa den nævnte Forskrift, ligesom ogsaa Hr. Amtmanden ved Valgmandsthingets Afslutning bør gjøre de tilstedeværende bekjendt med Indholdet af Forskriften.

Paa Foranledning skal man samtidig anmode Hr. Amtmanden om at indskjærpe Politiet, at det ved de forestaaende Valg saa virksomt som muligt søger overholdt Bestemmelsen i Mandtalslovens § 39 andet Led, hvorefter Reglerne om Salg og Skjænkning af berusende Drikke paa Søn- og Helligdage ogsaa skal gjælde paa Stemmegivningsdagen (jfr. Lov af 24de Juli 1894 § 25).

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til en Høiesteretsadvokat angaaende Forstaaelsen af den almindelige Bygningslovs § 38, 4. Under en til Høiesteret indanket Politisag, hvilken Advokaten som Aktor havde at udføre, var der nemlig Spørgsmaal om Forstaaelsen af nævnte Paragraf. Vedkommende var undergivet Tiltale for at have anbragt en for smal Trappe i sin Bygning. 14 Marts.

Om Trappen var oplyst at Trappetrinene var 75 cm. brede og at Afstanden mellem Væggen hvortil Trappen støder og Rækværket var 80 cm.

Meddomsretten havde fundet, at Ordene i den ovenfor nævnte Lovparagraf: „regnet efter den frie Aabning i Rækværkets Høide", maa være saaledes at forstaa, at vedkommende Gaardeier maa have opfyldt Lovens Krav, naar Afstanden fra Væggen til Rækværket som nævnt er 80 cm. uanseet at Trappetrinene kun er 75 cm.

Advokaten forespørger om der er afgivet nogen Departementsudtalelse om hvorledes nævnte Bestemmelse er at forstaa — eller om der nu kunde være Anledning til at faa en saadan.

Departementet meddeler, at der saavidt sees ikke foreligger nogen tidligere Udtalelse fra Departementet om det omhandlede Spørgsmaal. Imidlertid antages den Opfatning af den nævnte Bestemmelse, som efter hvad der i vedkommende Skrivelse oplyses, er gjort gjældende af Meddomsretten, for at være rigtig. Ved de sædvanlige Trætrapper vil det nemlig, bemærker Departementet, regelmæssig være Tilfældet, at Trappetrinene som Følge af Vangen langs Væggen har en noget mindre Bredde end Trappen maalt „efter den frie Aabning i Rækværkets Høide", og dette kan Lovens Koncipister ikke antages at have været opmærksom paa.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Romsdals Amt foranlediget ved en Forespørgsel fra Aalesunds Reguleringskommission om Forstaaelsen af den almindelige Bygningslovs § 8, 2. 14 Marts.

I Anledning heraf meddeles, at denne Bestemmelses Ordlyd vistnok passer mindre paa et Tilfælde som det af Reguleringskommissionen omhandlede, hvor den særskilt matrikulerede Eiendom støder umiddelbart op til et Kvartals Grænse mod Sjøen.

Imidlertid antages ogsaa et saadant Tilfælde at maatte indgaa under den ovennævnte Paragraf, idet Bestemmelsen maa antages at have til Hensigt at paabyde, at der til Bygning paa særskilt matrikuleret Eiendom i et Kvartal skal føre en aaben Passage over Land af saadan Bredde, som Reguleringskommissionen bestemmer, saafremt Eiendommen ikke støder til offentlig Gade.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Bergen Stiftsdirektion, foranlediget ved Anmodning fra Stiftsdirektionen om Departementets Udtalelse angaaende Spørgsmaalet om, hvorledes der bør 16 Marts.

16 Marts. forholdes med Fattig-(Kirke-)blokpengene i et Sogn, i hvilken Anledning gjøres opmerksom paa Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt af 9de April 1890, hvori Departementet har udtalt sig om Spørgsmaalet i sin Almindelighed. Til denne Skrivelse finder det fremdeles i det væsentlige at maatte henholde sig, idet det ikke kan antages, at senere Love har gjort nogen Forandring i de herhenhørende Forhold.

16 Marts. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Kristians Amt, hvori paa Foranledning meddeles, at Departementet antager, at en Distriktslæge i Overensstemmelse med den Afgjørelse, der er truffet ved Byretsdom afsagt 28de Oktober 1901 i en af Departementet mod Distriktslæge Hennum anlagt Sag, tilkommer Kr. 0,80 pr. Ark for Udskrifter af Undersøgelsesforretninger leverede til Brug for den retsmedicinske Kommission.

17 Marts. **Kongelig Kundgjørelse** angaaende Arveafgift, Otteprocentskat og Tiendevogsleding til Statskassen i Budgetaaret 1ste April 1903 til 31te Marts 1904*)[1]).

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: Saasom Storthinget under 2den Marts d. A. har fattet saadanne Beslutninger angaaende Arveafgift, Otteprocentskat og Tiendevogsleding til Statskassen i Budgetaaret 1ste April 1903 til 31te Marts 1904.

Post 1.

Skattebeslutning angaaende Arveafgift.

I Budgetterminen 1ste April 1903—31te Marts 1904 skal der til Statskassen erlægges Afgift af den i dette Tidsrum faldende Arv, som enten efter Loven, Testament eller Forening tilfalder andre end Arveladerens Ægtefælle, efter nedenstaaende Regler:

1. Af Arv, som tilfalder Arveladerens Slegtninger i ret nedstigende Linje, erlægges:
   af de første Kr. 1 000,00 af hver enkelt Arvelod — intet,
   af Arveloddens næste Kr. 9 000,00 én pCt.
   af — „ „ 40 000,00 to „
   af — „ „ 50 000,00 tre „
   af dens overskydende Beløb . . fire „
2. Af Arv, som tilfalder Arveladerens Forældre, erlægges fire Procent.
3. Af Arv, som tilfalder Arveladerens Søskende eller disses Slegtninger i ret nedstigende Linje eller Arveladerens Ægtefælles Slegtninger i ret nedstigende Linje, ret opstigende Linjes

[1]) Se Sth. Prp. No. 7 og Indst. S. XXXX B. samt Sth.tid. for 1902—1903 S. 1452—1453.

*) Bekjendtgj. 19 Marts i Lovtid. 1ste Afd. No. 10.

første Led og første Sidelinje eller Egtefælle af Arveladerens Slegtninger i de samme Linjer og Led — erlægges seks Procent. 17 Marts.

4. Af al anden Arv erlægges ti Procent.

Med Arv bliver at ligestille Arveforskud saavelsom Legater og Gaver, som tilfalder nogen ved Dødsfald, derunder indbefattet kontraktmæssige Gaver, der ikke er fuldbyrdede ved Giverens Død, alle Gaver, der gjøres paa Dødsleiet eller i den sidste Maaned før Giverens Død, selv om de er fuldbyrdede, forinden denne indtræder, samt alle Gaver, ved hvilke Giveren for sin Levetid ubetinget eller under visse Betingelser har forbeholdt sig Raadigheden over Gavens Gjenstand eller Retten til dens Afkastning.

Fra Afgiftspligten undtages:

1. Boer, hvis hele beholdne arvefaldne Formue er under Kr. 500,00.
2. Arvemidler, der som Arv efter Arveladerens Slegtning i ret opstigende Linje henstaar i uskiftet Bo hos dennes gjenlevende Egtefælle, forsaavidt de tilfalder sidstnævnte eller Arveladerens Søskende eller disses Slegtninger i ret nedstigende Linje.
3. Arvemidler, der tilfalder Personer, som stod i Tyendeforhold til Arveladeren ved dennes Død, saafremt Arven ikke overstiger et Beløb af Kr. 500,00.

Forøvrigt følges Forskrifterne i den gjældende Lovgivning om Arveafgiften.

Post 2.

Skattebeslutning angaaende Otteprocentskat og Tiendevogsleding.

I Budgetterminen 1ste April 1903—31te Marts 1904 erlægges til Statskassen Otteprocentskat af Leding og andre Jordebogsrettigheder samt Tiendevogsleding efter de om disse Afgifter hidtil gjældende Bestemmelser.

Dog bortfalder Otteprocentskatten af de omhandlede Afgifter, naar de er solgte til Afgiftsyderen selv.

Paa samme Maade bortfalder ogsaa Tiendevogsledingen, forsaavidt den Leding, hvoraf samme svares, er afhændet til Yderen.

Saa ville Vi herved naadigst befale disse Beslutninger bragt i Udøvelse.

Givet o. s. v.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved de af Heredsstyret for Hobøl Herred i Møde den 20de December 1902 besluttede Vedtægter mod Skogenes Ødelæggelse inden 17 Marts.

*) Bekjendtgj. 19 Marts i Lovtid. 1ste Afd. No. 10, hvor Vedtægterne er indtagne.

17 Marts. Herredet approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse og mod Skogenes Ødelæggelse af 20de Juli 1893 § 8 som gjældende indtil videre.

17 Marts. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved de af Herredsstyret for Tønset Herred i Møde den 1ste April 1902 foreslaaede Forandringer i de for Herredet ved Kongelig Resolution af 19de April 1901 approberede Vedtægter mod Skogenes Ødelæggelse approberes.

17 Marts. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved den af Herredsstyret for Gimsø Herred, Nordlands Amt, i Møde den 22de Juli 1902 fattede Beslutning om Forandring af §§ne 5 og 6 i de for Herredet ved Kongelig Resolution af 2den April 1901 approberede Værnskogvedtægter approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse m. v. af 20de Juli 1893 § 3 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt Forandring.

17 Marts. **Kronprindsregentens Resolution***). Den af Buksnes Heredsstyre i Møde den 3die Januar 1903 fattede Beslutning angaaende Forandring i § 6 af de for Herredet ved Kongelig Resolution af 17de Juni 1899 vedtagne Værnskogvedtægter approberes.

17 Marts. **Kronprindsregentens Resolution** hvorved i Henhold til Fattigloven af 19de Mai 1900 §§ 28 og 33 meddeles Stadfæstelse paa en af vedkommende Udvalg foreslaaet Plan for et Sikkerhedsfond ved det Orkedals Mining Co. tilhørende Bergværk i Meldalen Herred.

17 Marts. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved bestemmes, at § 4 i den i Henhold til Kongelig Resolution af 14de Oktober 1885 under 11te November s. A. udfærdigede Instrux for Distrikts-Bergmestere og Geschworne herefter skal lyde saaledes:

Saavel Bergmesteren som Geschworeren skal uden Betaling give alle Interesserede, der tilsender dem Prøver af Ertser, Mineralier og Bergarter, al den Oplysning om disses Beskaffenhed, som kan gives uden kemisk Analyse, hvorhos de bør give Vedkommende Oplysning om, hvor Analyser og Prøver paalideligt kan gives samt paa Forlangende bistaa med Anvisning til at udtage Gjennemsnitsprøver. Foretages Analyse af Bergmesteren eller Geschworeren erlægges derfor en passende Betaling.

---

*) Bekjendtgj. 19 Marts i Lovtid. 1ste Afd. No. 10, hvor de forandrede Bestemmelser er indtagne.

Hvis Bergmesteren eller Geschworneren af de fremsendte 17 Marts.
Prøver og de afgivne Forklaringer eller af andre dem bekjendte Omstændigheder tror at kunne skjønne, at de gjorte Fund aabner Udsigt til nogen Drift af Betydning, skal Bergmesteren paa offentlig Bekostning kunne foretage Reise til det Sted, hvor Forekomsten findes, for nærmere at undersøge Forholdene og paa Forlangende give Veiledning om en eventuel Drifts Ordning. Ligeledes skal Bergmesteren have Adgang til paa offentlig Bekostning at foretage Reise til Sted, hvor Drift paa ikke muthbare Forekomster allerede foregaar for at give Raad og Veiledning med Hensyn til Driften forsaavidt Begjæring derom rettes til ham. Bergmesteren kan paalægge Geschworneren at foretage ovenomhandlede Reiser, naar han finder dette hensigtsmæssigt eller han af Departementet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri derom anmodes.

Beretningen om de foretagne Undersøgelser indtages i Befaringsprotokollen.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved meddeles Ap- 17 Marts.
probation paa den i Generalforsamling den 20de Januar 1903 vedtagne Forandring i § 4 i den for Onsø gjensidige Brandforsikringsforening for Løsøre ved Høieste Resolution af 20de November 1896 approberede Plan saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved er bestemt: 17 Marts.

1. At Sabelen af ridende Officerer fremtidig anbringes ved Tjeneste tilhest i en til Sadelen fæstet Sabeltaske med Krog og ved Tjeneste tilfods i et Gehæng bestaaende af en Livrem og en kortere Opholdsrem med Krog.
2. At andre Officerer af Armeen tillades, naar de er tilhest, at føre Sabelen paa samme Maade som ovenfor bestemt.
3. At Forsvarsdepartementet bemyndiges til i Tilfælde at lade den ovenfor beskrevne Bæreanordning tilfods reglementere for alle Armeens Officerer og — om saa maatte vise sig ønskeligt — at træffe Bestemmelse om de nye Bæremaaders Antagelse ogsaa for Armeens Underofficerer.
4. At Forsvarsdepartementet bemyndiges til at fastsætte de fornødne Modeller for Sabel, Sabeltaske og Gehæng samt den deraf følgende Sadelanordning for ridende Officerer og til at fastsætte Tidspunktet for de nye Bestemmelsers Ikrafttræden.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Bergens Folkeskolelærer- 18 Marts.
indeforening, hvori paa Forespørgsel meddeles, at da Forandring i en gjældende Lønningsvedtægt efter Byskolelovens § 26 sidste Passus ikke kan gjøres gjældende til Skade for nogen allerede ansat Lærer eller Lærerinde, har de kommunale Myndigheder ikke Adgang til med forpligtende Virkning for

18 Marts. de allerede ansatte Lærerinder at forhøie det i Lønningsvedtægten for fuldstændige Poster bestemte Antal ugentlige Undervisningstimer. Dette gjælder selvfølgelig alle ansatte Lærerinder, hvad enten de er fast ansat eller ansat paa Opsigelse.

At opsige alle paa Opsigelse ansatte Lærerinder for i Tilfælde at ansætte dem paany efter en eventuel ny Lønningsvedtægt vilde være en Fremgangsmaade, som afgjort vilde komme i Strid med Skolelovens Forudsætninger og betegne et grovt Misbrug af Opsigelsesmyndigheden. Naar Skoleloven har aabnet Adgang til at besætte et vist Antal Poster paa Opsigelse er dette foruden af Hensyn til mulige Forandringer i Kredsordningen paa Landet væsentlig skeet af Hensyn til Ønskeligheden af at kunne prøve Lærernes Dygtighed, før de gives fast Ansættelse, samt for at aabne Adgang til at kunne tilføre Skolen Kræfter som ellers ikke vilde kunne have faaet Plads i den. At en Lærer eller Lærerinde skulle kunne opsiges bare for derved at bane Adgangen til at paalægge Vedkommende mere Arbeide, end han eller hun efter sin Ansættelse er pligtig til at overtage, har aldrig været Lovens Tanke.

Til Slut bemerkes, at Forespørgsel som denne en anden Gang maa indsendes paa sædvanlig Maade gjennem Skolestyre og Overtilsyn.

18 Marts. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til Forsvarsdepartementet, Marinen, hvorved i Anledning af Spørgsmaalet om, hvorvidt der efter Sjøfartslovens § 95 er Adgang til at medtage Skibsføreren ved Fordelingen af et Hyrebeløb indsparet ved, at et Fartøis Mandskab er formindsket under Reisen, meddeles, at den nævnte Paragraf efter Departementets Opfatning ikke tillader en saadan Forstaaelse.

Departementet finder det i saa Henseende afgjørende, at den paagjældende Lovparagraf er indtaget i Sjøfartslovens Mandskabskapitel og blot omtaler Mandskabet.

19 Marts. **Skrivelse** fra Medicinaldirektøren til den norske Apothekerforenings Tidsskrift m. fl., hvori paa Forespørgsel om, hvorvidt Apothekerne kan expedere „Aethylchlorid" i Haandkjøb, udtales:

„Efter en Udtalelse fra Universitetslæreren i Farmakologi, Professor Paulsson er Aethylchlorid foruden til lokal Anaesthesi ogsaa forsøgt anvendt til almindelig Narkose, hvorved det har vist sig med Hensyn til Virkninger nærmest at maatte sidestilles med Kloroform.

I Henhold hertil finder Medicinaldirektøren, at Aethylchlorid kun bør udleveres fra Apothek efter Recept fra autoriseret Læge, Tandlæge eller Dyrlæge, hvorhos dette Stof, som i den senere Tid synes at være blevet adskillig anvendt, specielt af Tandlægerne, i den nærmeste Fremtid bliver optaget i Medicinaltaxterne, og der betegnet med Stjerne".

Regler*) for Jagt og Fangst i Levanger Herreds Bygdealmenning, approberede af Landbrugsdepartementet 20de Marts 1903. 20 Marts.

§ 1. I Levanger Herreds Bygdealmenning skal Jagt og Fangst — Jagt efter Elg herfra undtaget — være tilladt for enhver mod at løse Jagtkort. Jagtkortet udstedes af Almenningsbestyrelsen og lyder paa Navn. Det gjælder for Kalenderaaret og kan ikke overdrages.

Jagtkortet løses mod forskudsvis Erlæggelse af følgende Afgift:

A. For fastboende Beboere paa Eiendomme, som har Brugsret i Almenningen:
For Jagt uden Hund og Fangst Kr. 0,50
„ „ med „ „ „ „ 3,00
B. „ andre:
„ Jagt uden Hund og Fangst Kr. 3,00
„ „ med „ „ „ „ 10,00

§ 2. Jagtkortet maa under Jagten eller Fangsten medføres og inden Jagtomraadet forevises, naarsomhelst det af nogen forlanges.

§ 3 Retten til Jagt efter de Elgsdyr, som det i Henhold til Jagtlovens § 19 maatte blive tilladt aarlig at fælde i Almenningen, bortsættes for hvert Aar af Almenningsbestyrelsen ved Anbud efter forudgaaen fornøden Bekjendtgjørelse.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Nedenæs Amt, hvorved i Anledning af Forespørgsel fra en Foged angaaende Forstaaelsen af § 3 i Lov af 8de Juni 1895 angaaende Foranstaltninger til Betryggelse mod Ildsfare i større Vaaningsbygninger, meddeles, at en Lensmand tilkommer Skyds- og Kostgodtgjørelse for Reiser foretagne i det i den nævnte Paragraf omhandlede Øiemed, naar særskilte Reiser har været fornødne (kfr. Noten til ovennævnte § 3 i den med Skrivelse af 2den Februar 1900 til Amtmanden oversendte Udgave af den almindelige Bygningslovgivning Side 219). 20 Marts.

Skrivelse fra Medicinaldirektøren til Amtmanden i Hedemarkens Amt, hvori i en Paategning bemærkes, „at jeg vistnok anser det utvivlsomt, at tuberkulos Hofteledsbetændelse med Fisteldannelse indgaar under Tuberkuloselovens Bestemmelser (jfr. Cirkulære herfra af $^{31}/_{10}$ 1900), men at Jagttagelse af almindelig Renlighed ved Forbindingen af Saaret og ved Behandlingen af Forbindingstrykkeren ved saadanne Sygdomstilfælde i Almindelighed maa anses tilstrækkelig til at indskrænke Faren for Omgivelserne til et Minimum. Anvendelsen af Lovens § 6 paa disse Syg- 23 Marts.

*) Bekjendtgj. 26 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 11.

23 Marts. domstilfælde vil derfor alene kunne anses berettiget, hvor Forholdene er saa mislige, at den nævnte Ordning umulig vilde kunne opfyldes, medmindre den syge fjernes fra Hjemmet".

23 Marts. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Stiftamtmanden i Kristiania, hvorved Departementet i Anledning af modtagne Opgaver over de af Kristiania Politi i 3die Kvartal 1902 med Hjemmel af Fattiglovens § 61 i Tvangsarbeidsanstalt indsatte Personer bemærker følgende:

For flere af de i Kvartalet indsatte Personers Vedkommende foreligger der fyldestgjørende Oplysninger om, at de har været hengivne til Drukkenskab eller til Orkesløshed, hvorimod det ikke er tilstrækkelig oplyst, at de som Følge heraf har været ude af Stand til at ernære sig og sine paa lovlig Maade. I den Anledning finder man at burde gjøre opmærksom paa, at det ikke er nok, at Vedkommende ikke arbeider til Livsophold, naar det er oplyst eller antageligt, at Vedkommende faar sit Underhold af andre, uden at dette sker gjennem Betleri eller anden ulovlig Handling, f. Ex. af Forældre eller andre Slægtninge. Om de Tilfælde, hvor Vedkommendes Ægtefælle skaffer det fornødne tilveie, henvises til Departementets Cirkulære af 24de Mai 1894.

I Forbindelse hermed bemærkes, at naar Vedkommende paastaar, at han arbeider, bør der søges og i Journalforklaringen meddeles nærmere Oplysning derom i alle Tilfælde, hvor det ikke efter afgivne Forklaringer eller Omstændighederne forøvrigt er ganske klart, at Vedkommendes Opgivende er Opspind.

24 Marts. **Lov** om Forandringer i Love om Vernepligt og Udskrivning af 16de Juni 1885 og 24de April 1899*)[1]).

Vi Oscar o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 5te Marts dette Aar saalydende:

Efternævnte Paragrafer i Lov af 16de Juni 1885, indeholdende Forandringer i og Tillæg til de om Vernepligt og Udskrivning gjældende Love, samt i Lov af 24de April 1899, indeholdende Forandringer i Vernepligtsloven af 16de Juni 1885, skal herefter lyde saaledes:

§ 12. Til andre militære Øvelser for Mandskabet anvendes mindst 24 Dage aarlig ved Linjen og mindst 12 Dage hvert andet Aar ved Landvernet, Marschdagene ikke iberegnede.

§ 13. Til Deltagelse i de i § 12 bestemte Øvelser for Linjen indkaldes af Kavaleri-, Artilleri- og Ingeniørtropper 1ste, 2den, 3dje og 4de Aarsklasse, af Infanteri og af Træn 1ste, 2den og

[1]) Se Odth. Prp. No. 14 og Indst. O. No. 33 for 1902—1903 samt Sth. tid. for s. A., Forh. i Odth S. 491—492.

*) Bekjendtgj. 26 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 11.

3dje Aarsklasse. Ved Positionsartilleriet deltager i de aarlige Øvelser 1ste, 2den, 3dje og 7de Aarsklasse, ved Fæstningsartilleriet 1ste, 2den, 3dje, 4de og 7de Aarsklasse. 24 Marts.

Kongen kan dog med Storthingets Samtykke bestemme, at 4de Aarsklasse ved en eller flere af de forannævnte Vaabenarter ikke indkaldes, idet Øvelsesdagenes Antal i andre Vernepligtsaar i saa Fald tilsvarende forøges.

De til Tjenet hørende Mandskaber indkaldes i Fred kun i saa stort Antal og i saa mange Dage, som Kongen med Storthingets Samtykke bestemmer.

§ 14. I de i § 12 bestemte Øvelser for Landvernet deltager 7de og 8de Aarsklasse, dog saaledes, at intet Mandskab indkaldes til disse Øvelser i mere end et af de nævnte Aar, jfr. § 12.

Denne Lov træder straks i Kraft, dog saaledes, at 1ste Aarsklasse i 1903 deltager i Landvernets Øvelser istedenfor i Linjens ved de Afdelinger, hvor Landvernsøvelser i dette Aar afholdes.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Rigets Segl.

Givet o. s. v.

Kongelig Kundgjørelse, *) hvorved i Henhold til § 2 i Lov om Kvarantænevæsenet af 12te Juli 1848 kundgjøres, at Byerne Durban og Port Elisabeth i Sydafrika, samt Mazatlan i Mexico og Rio Grande i Brasilien skal indtil videre ansees smittede af den orientalske Pest, og at de i ovennævnte Lov og i Plakat af 13de Oktober 1900 indeholdte Bestemmelser med Hensyn til Kvarantæne o. s. v. i Anledning af Pest straks bliver at bringe i Anvendelse. Samtidig kundgjøres, at Byen Konstantinopel i Tyrkiet, og Havnene i Ægypten, der ved Kundgjørelse af 23de Mai 1900 og 12te August 1901 erklæredes smittede af Pesten, ikke længere skal ansees pestsmittede. 24 Marts.

Kronprindsregentens Resolution*) [1]) hvorved Forskriften i Kirkeritual af 25de Juli 1685 Kapitel VIII om, at „Præsterne maa ingen sammenvie, som ikke tilforn have været til Guds Bord", ophæves. 24 Marts.

[1]) Deptstid. 1903 No. 29 og 30.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Stadfæstelse paa følgende af Lillehammer Byes Kommunestyre under 3die Marts 1903 fattede Beslutning: 24 Marts.

§ 1. Der skal inden Lillehammer Byes Grændser være forbudt at anvende Pigtraad til Gjærde mod Gade, alfar Vei og anden Mands Eiendom; dog kan Pigtraad anvendes ovenover Stakit i en Høide over Jorden af mindst 1,50 Meter.

*) Bekjendtgj. 26 Marts i Lovtid. 1ste Afd. No. 11.

24 Marts. § 2. Tidligere af Pigtraad opførte Gjærder, som ifølge § 1 ikke er lovlige, maa ikke repareres med Pigtraad, men med glat Traad eller andet ufarligt Materiale.

24 Marts. **Kronprindsregentens Resolution** *), hvorved:

1. De af Herredsstyret for Lierne Herred, Nordre Trondhjems Amt, i Møde den 28de April 1902 besluttede Vedtægter mod Skogenes Ødelæggelse inden Herredet, approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse m. v. af 20de Juli 1893 § 8 som gjældende indtil videre dog med et Par Forandringer.
2. De ved Kongelig Resolution af 17de Juni 1899 approberede Skogvedtægter for Lierne Herred ophæves fra den Tid nærværende Vedtægter træder i Kraft.

24 Marts. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved Handels- og Industridepartementet bemyndiges til at afgive den i § 15 i Haandverksplakat af 11te September 1901 omhandlede Bestemmelse om, paa hvilken Maade Svendeprøven bliver at aflægge.

24 Marts. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved bestemmes, at de i Mæl Sogn i Tinn Præstegjæld, Herred, Lensmandsdistrikt og Thinglag i Bratsberg Amt beliggende Eiendomme Faane Nordre og Søndre med henholdsvis BN. 1 af Skyld 54 Øre og BN. 2 af Skyld 45 Øre under GN. 98 Rui. — fra den Tid, som af Amtmanden bestemmes — bliver at henlægge til Hovin Sogn og Herred, Gransherred Præstegjæld, Lensmandsdistrikt og Thinglag i samme Amt.

24 Marts. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved der i den ved Kongelig Resolution af 27de Oktober 1894 fastsatte Plan for Rigets Inddeling i Distrikter for Udskrivning til Landværbningen og disses Inddeling i Rulleførerkredse og Lodtrækningsdistrikter bestemmes følgende Forandringer at regne fra 1ste April 1903.

1. Askevold Thinglag udgaar af 14de Udskrivningsdistrikt — sammes 1ste Kreds, og Lodtrækningsdistrikterne inden 14de Udskrivningsdistrikt — omnummereres saaledes, at Hyllestad Thinglag gives No. 1, Gulen Thinglag No. 2, Sulen Thinglag No. 3, Masfjorden Thinglag No. 4, Lindaas Thinglag No. 5, Hosanger Thinglag No. 6, Manger Thinglag No. 7, Hammer Thinglag No. 8, Alversund Thinglag No. 9, Aarstad Thinglag No. 10, Fjeld Thinglag No. 11, Bergens Kjøbstad No. 12.
2. Daviken Thinglag udgaar af 15de Udskrivningsdistrikt — sammes 1ste Kreds, og istedetfor Daviken bliver Askevold

*) Bekjendtgj. 26 Marts i Lovtid. 1ste Afd. No. 11, hvor Vedtægterne er indtagne.

Thinglag herefter Lodtrækningsdistrikt No. 1 i dette Udskriv- 24 Marts.
ningsdistrikt.

3. Haram Thinglag udgaar af 16de Udskrivningsdistrikt — sammes 1ste Kreds — Aalesunds Kjøbstad overføres fra Udskrivningsdistriktets 2den til dets 1ste Kreds og danner herefter Lodtrækningsdistrikt No. 1. Davikens Thinglag indgaar for Fremtiden i Udskrivningsdistriktets 3die Kreds og gives Lodtrækningsnummer 10. Nummerrækken for Lodtrækningsdistrikterne inden 1ste, 2den og 3die Kreds forandres forøvrigt til følgende:

1ste Kreds: Lodtrækningsdistrikt No. 1: Aalesunds Kjøbstad, No. 2: Skodje Thinglag, No. 3: Borgund Thinglag;

2den Kreds: No. 4: Ulstein Thinglag, No. 5: Voldens Thinglag og Ørsten Thinglag, No. 6: Hjørundfjord Thinglag;

3die Kreds: No. 7: Herø Thinglag og Sandø Thinglag, No. 8: Vannelven Thinglag, No. 9: Selje Thinglag, No. 10: Daviken Thinglag.

4. Bolsø Thinglag og Molde Kjøbstad overføres fra 4de Kreds til 2den Kreds inden 17de Udskrivningsdistrikt. Haram Thinglag indgaar herefter i dette Udskrivningsdistrikt og underlægges sammes 4de Kreds. Lodtrækningsdistrikterne i 17de Udskrivningsdistrikts 2den, 3die og 4de Kreds omnummereres saaledes: 2den Kreds: Lodtrækningsdistrikt, No. 4: Nesset Thinglag, No. 5: Romsdals Thinglag, No. 6: Vold og Eid Thinglag, No. 7: Veø Thinglag, No. 8: Bolsø Thinglag, No. 9: Molde Kjøbstad; 3die Kreds: No. 10: Sunnelven Thinglag, No. 11: Norddalen Thinglag og Stranden Thinglag, No. 12: Ørskog Thinglag, No. 13: Vestnes Thinglag;

4de Kreds: No. 14: Haram Thinglag, No. 15: Sund Thinglag og Vaagø Thinglag.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Kristiania Biskop, hvori 24 Marts.
i Anledning af Forespørgsel fra en Sognepræst i Kristiania meddeles, at de Alders- og Vielsesattester, som rekvireres af kommunale Funktionærer hersteds til Brug ved deres Indtrædelse i Kristiania kommunale Pensionskasse, ikke antages i Henhold til den geistlige Lønningslovs § 27, sidste Led, at kunne fordres udfærdiget uden Betaling.

Cirkulære fra Kirkedepartementet til Skoledirektørerne. 25 Marts.
Foranlediget ved forskjellige Forespørgsler om, hvorledes der bør forholdes med Hensyn til Valg af Sprogform (Bogmaal eller Landsmaal) ved Morsmaalsundervisningen i Lærerskolerne, har Departementet forelagt Spørgsmaalet for Examenskommissionen for Lærerskolerne, som i Skrivelse af 6te Marts sidstleden har udtalt sig saaledes:

„Udgangspunktet for en rigtig Besvarelse af de omhandlede Spørgsmaal maa formentlig søges i Lovens Bestemmelser i § 23 angaaende Sprogformen i de norske Stile ved Afgangsprøven; efter

25 Marts. Kravene ved Lærerprøven maa Lærerskolens Undervisning blive at ordne. Loven forudsætter tre forskjellige Grupper af Elever i Lærerskolerne: De som ved Lærerprøven vil skrive begge Stile paa Bogmaal, de som vil benytte Landsmaal i begge Stile, og endelig de som vil skrive den ene Stil paa Bogmaal og den anden paa Landsmaal. Til alle disse Elevers Tarv maa Undervisningen tage Hensyn, og desuden maa der for de to første Gruppers vedkommende anordnes Særundervisning i den Sprogform, som de ikke agter at benytte i de norske Stile ved Afgangsprøven. I Overensstemmelse hermed fastsætter Undervisningsplanen Fællesundervisning i begge Sprogformer for alle Elever, kun med den Begrænsning, at i 2den og 3die Klasse mindst 1 Time ugentlig anvendes til Særundervisningen. Dermed er det efter Kommissionens Mening fastslaaet, at alle Elever i Fællestimerne skal undervises i begge Sprogformer i saadant Omfang, at de kan lære at bruge hvilkensomhelst af dem som „Hovedsprog" eller endog begge, dersom de vil og har Evne til det. Derimod finder Kommissionen hverken i Lov eller Undervisningsplan nogen Anvisning paa, at en Elev kan eller „skal vælge et Maal — Bogmaal eller Landsmaal —, hvori han fortrinsvis skal undervises." Undervisningen skal, som anført, være tilstrækkelig Undervisvisning baade i Bogmaal og Landsmaal. Om den enkelte Elev vil være istand til at føre sig den saaledes til Nytte, at han kan fyldestgjøre den fuldstændige Prøve i begge Sprogformer, det vil bero paa hans Fordannelse, Evner og andre personlige Betingelser.

Naar Undervisningen er ordnet saaledes, antar Kommissionen heller ikke, at der vil opstaa nogen Vanskelighed ved Elevernes Brug af den Valgfrihed som Loven hjemler dem. Det som Eleverne ifølge Lov og Undervisningsplan kan vælge mellem er følgende:

1. De kan vælge mellem ved Lærerprøven at besvare begge skriftlige Hovedopgaver paa det ene eller andet Maal eller at besvare en af dem paa hvert af de to Maal. Dette Valg maa, saavidt skjønnes, staa dem aabent helt til den Dag, den sidste Opgave besvares, om det end i Praxis regelmæssig vil være afgjort tidligere. Men dette forudsætter igjen med Nødvendighed, at Ensidighed i Undervisningen hele Tiden maa undgaaes; ellers blir jo Valgfriheden blot nominel.
2. Enhver Elev maa formentlig have Adgang til at vælge, om han vil skrive sine Øvelsesstile (de egentlige Stile) afvexlende paa begge Maal eller kun paa det ene. Dette Valg afhænger naturligvis af, hvad han antar han vil vælge ved Afgangsprøven. De Krav, som med Anerkjendelse af saadan Frihed for Eleverne stilles til Norsklærerne, er ganske vist store; men i det Haab, at de ikke er uoverkommelige, støttes man ved de 6 Norsklæreres Skrivelse af $^{14}/_{2}$ 03, og i hvert Fald indsees

det ikke, at den gjældende Lov tillader, at der gjøres noget 25 Marts.
Afslag paa dem. Nogen Indflydelse paa Undervisningens Indhold kan disse Valg ikke faa. Eleven maa formentlig have Adgang til i dette Stykke at vælge om igjen, dersom han forandrer Mening om, hvad han magter eller ikke magter ved Lærerprøven.

3. Enhver Elev har Adgang til at vælge, hvilket af de to Maal han vil tage Særundervisning i (med „Prøve i Gjengivelse eller lettere Stil" for Die). Ogsaa dette Valg vil — ligesom det under Nr. 2 nævnte — afhænge af, hvad Eleven antar han vil vælge tilslut, men kan — ligesaalidt som hint — faa nogen Indflydelse paa den for alle Elever fælles Hovedundervisning.

Da den nævnte Særundervisning efter Reglementet først skal indtræde i 2det Skoleaar, synes det Kommissionen utvivlsomt, at Valget først bør ske ved Overgangen til dette. En saadan Bestemmelse vil sikre, at Valget kan foregaa, uden at ydre Tilfældigheder kommer til at spille for stor Rolle og øve for sterk Indflydelse. Gjennem Undervisningen i Lærerskolens 1ste Klasse vil nemlig Eleven efterhaanden komme til Forstaaelse af, hvilke Krav der stilles i begge Sprogformer, og af sin egen Evne til at fyldestgjøre Kravene. Og først, naar han har vundet en nogenlunde klar Opfatning af Maalet og af sine egne Forudsætninger for at naa det, vil han efter Kommissionens Mening være moden til at træffe sin Afgjørelse. Ogsaa Lærerskolen vil trænge denne Tid for at vinde et saadant Kjendskab til Eleverne, at den med Tryghed kan raade dem med Hensyn til Valget. Da dette Valg, som før paapegt, ikke kan eller maa forandre Hovedundervisningen — selv om alle Elever vælger ens — kan man ikke finde noget, som taler for, at det skulde fremtvinges tidligere.

Efter den Fortolkning af Lov og Undervisningsplan som ovenfor er gjort gjældende, kan Kommissionen ikke finde, at der ikke er taget tilstrækkeligt Hensyn til dem, som ønsker at underkaste sig fuldstændig Prøve i begge Sprogformer. Det er netop deres Tarv den etablerede Undervisning mest ligefrem rammer. Ogsaa Særundervisningen vil for disse Elever være en god Hjælp, idet de selvfølgelig vil vælge den, som giver Veiledning i den Sprogform, hvori de kjender sig mindst sterke. Man gaar ud fra, at ogsaa med Hensyn til Særundervisningen kan Valget omgjøres.

Nogen væsentlig Afvigelse fra, hvad foran er fremholdt, kan efter Kommissionens Mening ikke tilstedes uden Forandring i Undervisningsplanen, hvad man ikke kan anbefale, før den fastslaaede Ordning er prøvet.

En Afvigelse, som gik saa langt som til fortrinsvis Un-

25 Marts. dervisning i den ene af de to Sprogformer, antager Kommissionen er uforenelig med Loven."

Departementet tiltræder Examenskommissionens Udtalelse.

25 Marts. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Medicinaldirektøren, hvorved meddeles, at Departementet tiltræder Medicinaldirektørens og Tandlægeexamenskommissionens Forslag om, at Middelskoleexamen med indskrænket Fagkreds ikke skal godtages som fyldestgjørende for Fremstillelse til Aflæggelse af Tandlægeeksamen, selv om de øvrige Betingelser er tilstede. Kandidater med Middelskoleexamen som ovenfor nævnt bør, før de fremstiller sig til Tandlægeeksamen, have underkastet sig en Tillægsprøve i det eller de Fag, hvori Prøve ikke er aflagt ved den ordinære Examen.

25 Marts. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Romsdals Amt, hvori paa Foresporgsel fra en Bygningskommission om Forstaaelsen af den almindelige Bygningslovs § 28, 2, meddeles, at Paabudet i den nævnte Lovbestemmelse om at de mod Nabogrunden vendende Vægge skal være uden Aabninger er ubetinget. Paabudet omfatter derfor saavel de Dele af de ovennævnte Vægge som maatte være trukket 2,5 m. tilbage fra Nabogrunden, som Nabovægge hvis indbyrdes Afstand i sin Helhed er mindst 5 Meter, jfr. Departementets Skrivelse til Amtmanden i Hedemarkens Amt af 24de Mai 1902 (indtaget i Lovtidenden).

25 Marts. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt. Angaaende Forstaaelsen af den almindelige Bygningslovs § 52 meddeles, at det efter Departementets Opfatning neppe kan være tvilsomt, at der i Lokum kan anbringes Dør eller Aabning i Væggen mod Gade eller Nabo, forsaavidt Lokumet ligger i saa stor Afstand fra Gade eller Nabo, at der i Mellemrummet er Plads for en selvstændig Bygning, uanseet om dette Mellemrum for Tiden er bebygget eller ikke.

Imidlertid er Departementet tilbøieligt til at antage at der efter Omstændighederne ogsaa med en mindre Afstand fra Gade eller Nabo vil kunne være Adgang til at anbringe Aabning i Væggen mod samme.

Hvor stor Minimumsafstanden i saa Tilfælde bør være, vil bero paa Bygningskommissionens Skjøn i hvert enkelt Tilfælde, men den antages i ethvertfald at burde være mindst 3 m. eller dobbelt saa stor som den mindste tilladte Afstand mellem Lokum og Gade eller Nabo.

Deklaration mellem Norge og Rusland angaaende $\frac{13}{26}$ Marts. Retsanmodninger i civile Sager.

Copie.

Déclaration.

Sa Majesté le Roi de Suède et de Norvège et Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies ayant jugé utile d'établir entre la Norvège et la Russie un mode de procéder uniforme relatif aux traductions qui doivent accompagner les commissions rogatoires en matière civile ou commerciale ont autorisé les Soussignés à déclarer ce qui suit:

Lorsqu'une commission rogatoire en matière civile ou commerciale est adressée par une autorité judiciaire en Norvège à l'autorité compétente en Russie — ou bien lorsqu'une commission rogatoire en matière civile ou commerciale est adressée par une autorité judiciaire en Russie à l'autorité compétente en Norvège — les pièces judiciaires doivent, si elles ne sont pas rédigées dans la langue de l'autorité requise, être accompagnées d'une traduction en langue française, certifiée conforme et faite par les soins et aux frais de la partie requérante.

Cette déclaration entrera immédiatement en vigueur et sortira ses effets jusqu'à l'expiration de trois mois après sa dénonciation.

En foi de quoi les Soussignés ont signé la présente déclaration et l'ont munie du sceau de leurs armes.

Oversættelse.

Deklaration.

Da Hans Majestæt Kongen af Sverige og Norge og Hans Majestæt Keiseren af alle Rusланде har anseet det nyttigt mellem Norge og Rusland at fastsætte en ensartet Fremgangsmaade med Hensyn til de Oversættelser, som skal ledsage Retsanmodninger i civile Sager eller Handelssager, har de bemyndiget de Undertegnede til at erklære følgende:

Naar en Retsanmodning i en civil Sag eller Handelssag af en judiciel Myndighed i Norge rettes til den kompetente Myndighed i Rusland — eller naar en Retsanmodning i en civil Sag eller Handelssag af en judiciel Myndighed i Rusland rettes til den kompetente Myndighed i Norge — skal Retsdokumenterne, forsaavidt de ikke er affattet paa den Myndigheds Sprog, til hvilken Anmodningen rettes, være ledsaget af en bekræftet Oversættelse til det franske Sprog, besørget af den rekvirerende Part og paa dennes Bekostning.

Denne Deklaration skal straks træde i Kraft og være gjældende indtil Udløbet af tre Maaneder efter Opsigelse.

Til Bekræftelse heraf har de undertegnede underskrevet nærværende Deklaration og forsynet den med sine Vaabensegl.

$\frac{13}{26}$ Marts. Fait en double à St. Petersbourg, le 13/26 Mars 1903.

(signé)
Aug. F. Gyldenstolpe.
(L. S.)

(signé)
Comte Lamsdorff.
(L. S.)

Udfærdiget i to Exemplarer i St. Petersburg den 13/26 Marts 1903.

(undert.)
Aug. F. Gyldenstolpe.
(L. S.)

(undert.)
Grev Lamsdorff.
(L. S.)

Ovenstaaende Afskrifts Overensstemmelse med det i det Kongelige Udenrigsdepartement opbevarede Originalexemplar bevidnes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 9de April 1903.

v. Ditten,
Kabinetssekretær.

Oversættelsens Rigtighed bekræftes.

Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri. Udenrigsafdelingen.

Kristiania, 13de Mai 1903.

Helmer Bryn.
Expeditionschef.

26 Marts. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Søndre Bergenhus Amt, der havde forespurgt om, af hvilken Kasse Beløbet af en Regning fra en Læge over Godtgjørelse for af ham i Tiden fra Mai Maaned f. A. og til Aarets Udgang foretagne bakteriologiske Undersøgelser for Distriktslægen m. fl. vedkommende Difteriepidemi i et Herred blev at udbetale.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at omhandlede Udgifter antages at henhøre til dem, til hvis Udredelse af Amtskommunen, der paa Forhaand burde have været indhentet Samtykke af Amtmanden overensstemmende med Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 § 15, jfr. Skrivelser til Stavanger Amt af 12te April 1899, indtaget i „Norsk Medicinallovgivning". Da Departementet imidlertid med Medicinaldirektøren, hvem Sagen har været forelagt, maa anse de heromhandlede Undersøgelser som et virksomt Middel til at tage de hensigtsmæssigste Forholdsregler til Epidemiens Bekjæmpelse og saaledes som værende i Amtskommunens Interesse, henstiller Departementet, at Beløbet udredes af Amtskommunens Midler.

26 Marts. **Cirkulære** fra Handels- og Industridepartementet til Konsulaterne:

I en i den af Departementet udgivne Lovsamling for Kon- 26 Marts.
sulerne indtagen Skrivelse af 9de Mai 1892 har Indredepartementet udtalt sig om de Betingelser, under hvilke Konsulen kan udstede saakaldte »permits« til norske Sjømænd i Udlandet, som ikke kan forevise Afmønstringsdokumenter og derfor har vanskeligt for at erholde ny Hyre.

Under Henvisning til nævnte Skrivelse skal man herved meddele, at saadanne »permits« foruden vedkommende Sjømands Navn, Alder og Nationalitet kun bør indeholde en Udtalelse om, at der saavidt Konsulatet bekjendt intet er til Hinder for, at Sjømanden kan forhyres og paamønstres.

Endel Aftryk af nærværende Cirkulære følger hoslagt for under behørig Forklaring at fordeles blandt Distriktets Vicekonsulater.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Stiftamtmanden i 26 Marts.
Kristiania foranlediget ved en Forespørgsel fra Kristiania Skifteret om, hvorvidt der skal erlægges Betaling for Udskrifter af Registreringsforretninger, der i Henhold til Lov om Umyndiggjørelse af 28de November 1898 § 27 indsendes til Overformynderiet.

Departementet meddeler, at der for de omhandlede Udskrifter antages at maatte erlægges sædvanligt Gebyr til Statskassen i Overensstemmelse med Sportellovens § 75.

Instrux for Vaarsildafgiftsfondets Læger (udfærdiget af 27 Marts.
Justitsdepartementet 27de Marts 1903).

§ 1. Vaarsildafgiftsfondets Læger overtager Lægetilsynet med Fiskere og andre, som i Sygdomstilfælde har Adgang til fri Lægehjælp for Vaarsildafgiftsfondets Regning. De fører Protokol over de af dem for Fondets Regning behandlede Personer med Angivelse af Navn, Hjemstavn, Diagnose og om fornødent en kort Journal. Særskilt Protokol føres over de paa Sygehusene behandlede Patienter.

Indberetning om Lægens Virksomhed i dens Helhed indsendes ved Fiskets Slutning til Fondets Bestyrer, samt Afskrift af den til Opsynschefen.

§ 2. Til dem, der i Sygdomstilfælde er berettigede til Kur og Pleie ved Fondets Læger og for dettes Regning, henregnes: Fiskere, Saltere, Isere, Røgere, Ganere, Bødkere, Dixelmænd og andre, der er beskjæftiget med Sildens Tilvirkning, saalænge de opholder sig i Fiskedistriktet eller er optagne af Bedriften.

Under Kur og Pleie indbefattes ogsaa fri Medicin samt Forpleining paa Sygehus med Kosthold, Lægebehandling og Medicin.

Ingen nyder dog fri Kur og Pleie før 1ste Januar, og

27 Marts. deres Behandling for Fondets Regning ophører i Almindelighed paa den Dag, Opsynet slutter.

Den, der paa Grund af et gammelt Sygdomstilfælde er hindret fra at deltage i Fisket, nyder ikke fri Kur og Pleie.

Opsynet og Sygehusenes Personale tilstaaes indtil videre fri Kur og Pleie paa samme Maade som Fiskere.

§ 3. For at erholde Lægehjælp maa de Syge, forsaavidt deres Tilstand tillader det, indfinde sig paa Lægens Kontor.

Er de ved Sygdommen hindret derfra, skal de tilsees paa sit Opholdssted, saafremt dette for Lægen er overkommeligt.

§ 4. Indlæggelse paa et Fondet tilhørende Sygehus afgjøres af den ved Sygehuset ansatte Læge.

§ 5. Behandling af de Syge, der er indlagt paa Sygehus, fortsættes om fornødent, indtil Opsynet er sluttet. Dog kan Tiden for Behandlingen udstrækkes, saafremt der efter Lægens Skjøn er Sandsynlighed for, at den Syge kan hjælpes til sin Helbred ved et forlænget Ophold.

§ 6. I Tilfælde af Uoverensstemmelse mellem Læge og Patient angaaende Indlæggelse paa og Udskrivning fra Sygehuset træffer Fondets Bestyrer Afgjørelsen.

§ 7. Forlanger en Syg at blive behandlet i sit Hjem eller i sit Logi istedetfor paa Sygehus, bliver alle Udgifter dermed Fondet uvedkommende.

27 Marts. **Cirkulære** fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles:

I Fou-Tchéou, Kina, er der oprettet fransk Postanstalt, der bliver at betragte som tilhørende Verdenspostforeningen (Kfr. Art. XL § 2 i Ekspeditionsreglementet til den internationale Hovedpostkonvention).

28 Marts. **Cirkulære** fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles:

Tillæg til og Rettelser i den norske Postanstaltfortegnelse.

Fra 1ste April 1903 underholdes følgende nye Postaabnerier:

1. Bøverfjorden i Aasgaards Herred, Romsdals Amt, Kristiansunds Postdistrikt, i Bipostruten Snekvik—Bøverfjorden.
2. Gjølme ved Dampskibsanløbsstedet Roven i Orkedalens Herred, Søndre Trondhjems Amt, Trondhjems Postdistrikt.
3. Helle i Søndfjord paa Dampskibsanløbsstedet Helle i Førde Herred, Nordre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt.
4. Liset i Søndmør i Sande Herred, Romsdals Amt, Aalesunds Postdistrikt, i Bipostruten Liset i Søndmør—Larsnes.
5. Løkkens Verk i Meldalens Herred, Søndre Trondhjems Amt, Trondhjems Postdistrikt, med Bipost til og fra Svorkmo.

6. Slemmestad i Røkens Herred, Buskeruds Amt, Drammens Postdistrikt, i Landpostbudruten Røken—Nersnes—Aaros. 28 Marts.
7. Smalfjorden paa Dampskibsanløbsstedet Reppenes i Tanens Herred, Finmarkens Amt, Vadsø Postdistrikt.
8. Ørsdalen paa Dampskibsanløbsstedet Vasbø i Bjerkreims Herred, Stavangers Amt, Egersunds Postdistrikt.

Fra samme Tid vil Sele paa Jæderens Postaabneri blive nedlagt.

Fra samme Tid vil:

1. Beierfjordens Postaabneri blive benævnt Røsnes i Salten.
2. Det nuværende Bøverfjordens Postaabneri blive benævnt Snekvik.

Fra 1ste Mai 1901 vil Bygdø Postaabneri blive benævnt Skøien.

Cirkulære fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles: 28 Marts.

Poststyrelsen har paa Foranledning udtalt, at Postanstalterne vistnok ikke er forpligtede til at modtage Avisbestillinger med lavere Abonnementspriser end i Avisopgaven anført (jfr. Postreglementets Kap. VI § 4, 2det Passus), men at der, naar vedkommende Postanstalt er bekjendt med, at der i det foreliggende Tilfælde kun fordres et mindre Abonnementsbeløb, intet er til Hinder for, at saa sker paa vedkommende Postmands eget Ansvar.

I Skrivelse af 23de Februar d. A. har Poststyrelsen paa Foranledning udtalt, at Pensionsindskud fra Lærere og Lærerinder ikke kan fremsendes portofrit til vedkommende Pensionsindretninger, og at det i saa Henseende er uden Betydning om Indsendelsen foregaar gjennem Skoleinspektøren.

I Skrivelse af 28de Februar d. A. har Poststyrelsen paa Foranledning udtalt, at det maa forbydes en Postaabner ved Kommissionærer at sælge Frimærker til korresponderende, der ikke benytter Postaabneriet men en anden Postanstalt.

Cirkulære fra Forsvarsdepartementet, Marinestyrelsen til Indrulleringskontorerne. 28 Marts.

I Forbindelse med Cirkulære herfra af 26de November 1900 angaaende Understøttelse ved Indrulleringerne af danske Sømænd, som er afmønstrede fra norske Skibe, skal man paa Foranledning af Departementet for udenrigske Sager, Handel, Søfart og Industri anmode Indrulleringen om for Fremtiden ogsaa at antage sig italienske Sømænd, der efter Afmønstring fra norsk Fartøi her i Landet befinder sig i nødlidende Tilstand (jfr. den i norsk Lovtidendes 2den Afdeling indtagne Overenskomst med Italien

28 Marts. af 12te Juni 1881 angaaende Underſtøttelſe af nødlidende Sømænd).

Herunder maa Indrulleringen forvisſe ſig om, at vedkommende Sømand ikke ved egen Skyld er bleven ſkilt fra Fartøiet, og at han ikke ſelv er i Beſiddelſe af Midler til at ſørge for ſig eller ved Afmønſtringen har faaet tilſtrækkelige Midler udbetalt, men ſenere har forbrugt diſſe. I diſſe Tilfælde bliver han nemlig at henviſe til italienſk konſulær Repræſentant.

Underſtøttelſen kan indbefatte Underhold, nødvendig Beklædning, Lægehjælp oſv., Forſendelſe til anden Havn for at opnaa Hyre eller Hjemſendelſe til italienſk Havn. Det forudſættes, at der altid iagttages ſtørſt mulig Økonomi.

Ifald Sømanden maatte være i Beſiddelſe af Pengemidler, bliver førſt diſſe at anvende, ſaalangt de rækker.

30 Marts. **Lov** om Afgift til Statskaſſen ved Dyrkning af Tobak.*) [1])

Vi Oscar, o. ſ. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forſamlede ordentlige Storthings Beſlutning af 18de Marts dette Aar, ſaalydende:

§ 1. Forſaavidt det maatte blive paabudt, at der ved Dyrkning af Tobak ſkal ſvares Afgift til Skatskaſſen [2]), ſkal følgende Beſtemmelſer komme til Anvendelſe.

§ 2. Inden Udgangen af Juni Maaned i det Aar, for hvilket Afgift er paabudt, ſkal den, der pligter ſaadan Afgift, paa Landet til Lensmanden, i Byerne til Politimeſteren afgive en ſkriftlig Anmeldelſe om, at Dyrkning af Tobak vil finde Sted, ledſaget af nøiagtig Oplysning om, hvor Dyrkning vil foregaa, og hvor ſtort Areal — udtrykt i Kvadratmeter — der vil blive anvendt dertil.

§ 3. I Løbet af Juli Maaned har paa Landet Lensmanden, i Byerne Politimeſteren eller en af ham bemyndiget at foretage Opmaaling af de Jordſtykker inden Diſtriktet, paa hvilke der dyrkes Tobak. Vedkommende Regjeringsdepartement kan dog ogſaa beſtikke andre Perſoner til at foretage Opmaalingen, ligeſom det i Tilfælde af Indſigelſe mod Maalingens Rigtighed kan lade denne underſøge af en ny Maaler.

Vedkommende Tobaksdyrker bør i betimelig Tid varſles om Opmaalingen, ſaa at han kan være tilſtede ved denne for at varetage ſin Intereſſe.

Over Opmaalingerne føres en af Amtmanden autoriſeret Protokol, hvori hver enkelt Opmaalingsforretning anføres med de

[1]) Se Oth. Prp. No. 18, Sth. Prp. No. 5, Dok. No. 53 og Indſt. OX for $^{1901}/_{1902}$. Dok. No. 34 for $^{1902}/_{1903}$, Indſt. O. VIII for ſ. A. ſamt Sth.tid. for ſ. A., Oth. S. 492—506 og Lth. S. 213—215.

[2]) Kundgj. 29 Mai 1903.

*) Bekjendtgj. 1. April i Lovtid. 1ſte Afd. No. 12.

fornødne Maale-Angivelser, saaledes at det opmaalte Areal igjen kan opkonstrueres og Beregningen af dets Kvadratindhold kontroleres. I Protokollen anføres ogsaa, om Dyrkeren har været tilstede ved Forretningen, samt om han har havt noget at indvende mod Opmaalingens Rigtighed og i saa Fald hvad. 30 Marts.

§ 4. Af hver Opmaalingsforretning sendes straks bekræftet Udskrift saavel til Departementet som til vedkommende Oppebørselsbetjent, hvilken sidste paa Grundlag af Opmaalingen beregner Afgiften og foranstalter den indfordret. Inddrivelsen af Afgiften samt af den i § 8 omhandlede Erstatning sker i Tilfælde ved Udpantning.

§ 5. Afgiften forfalder til Betaling ved Udgangen af Oktober Maaned. Forsaavidt der imidlertid inden Forfaldstid for Afgiftens rigtige Erlæggelse stilles Sikkerhed, der findes antagelig af vedkommende Oppebørselsbetjent, kan Betalingen deraf udstaa til Udgangen af Oktober Maaned det paafølgende Aar. Stilles ikke saadan Sikkerhed, og Betaling heller ikke finder Sted inden den forstnævnte Termin, skal vedkommende Oppebørselsbetjent straks søge Afgiften sikret ved Afholdelse af Udpantningsforretning.

§ 6. Vedkommende Departement kan, naar Afgiftens Betaling paa Grund af hændelig Skade eller andre Omstændigheder vil blive særlig byrdefuld, nedsætte eller helt eftergive samme.

§ 7. Undladelse af inden den i § 2 nævnte Frist at afgive den sammesteds foreskrevne Anmeldelse med tilhørende Oplysninger samt Bortbringelse af Avlingen, forinden Afgiften er betalt eller Sikkerhedsstillelse for samme har fundet Sted, straffes med Bøder efter Forelæg fra vedkommende Departement, der dog ogsaa, hvor dertil findes særlig Grund, kan frafalde Straf. Vedtages ikke Departementets Forelæg, foranstalter dette Sagen forfulgt paa den for offentlige Politisager foreskrevne Maade.

§ 8. Paa Reiser til Foretagelse af de i § 3 omhandlede Udmaalingsforretninger tilkommer de sammesteds nævnte Maalere sædvanlig Skyds- og Kostgodtgjørelse. Ligeledes tilkommer de et Honorar af Kr. 4,00 for hver Forretning. Disse Udgifter bæres af Statskassen, dog saaledes, at naar en Dyrker har begjært Ommaaling, og denne ikke giver et for ham gunstigere Resultat, har han at erstatte de ved Ommaalingen forvoldte Udgifter.

Thi have Vi antaget osv.

Kongelig Kundgjørelse angaaende Indkomstskat til Statskassen i Budgetaaret fra 1ste April 1903 til 31te Marts 1904.*) [1] 30 Marts.

[1]) Se Sth. Prp. No. 10, Indst. S. XXX for $^{1902}/_{1903}$ samt det der citerede.

*) Bekjendtgj. 1. April i Lovtid. 1ste Afd. No. 12, hvor Kundgjørelsen er indtaget i sin Helhed.

30 Marts. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved i Henhold til Lov af 17de Juni 1869 angaaende Politivedtægter for Rigets Kjøbstæder meddeles Stadfæstelse paa en af Narvik Formænd og Repræsentanter under 15de Mai og 27de Oktober 1902 og 12te Januar 1903 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Kjøbstad.

30 Marts. **Kronprindsregentens Resolution****), hvorved i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærder af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Stadfæstelse i følgende Form paa Beslutning, fattet under 11te Marts 1903 af Ulviks Herredsstyre i Søndre Bergenhus Amt:

§ 1. Det skal inden Ulviks Herred være forbudt at anvende Pigtraad til Bogjærde og i Sæterhavne.

§ 2. Tidligere af Pigtraad opførte Gjærder maa i det i § 1 anførte Tilfælde ikke repareres med Pigtraad.

30 Marts. **Kronprindsregentens Resolution****), hvorved bestemmes, at den ved Kongelig Resolution af 29de August 1902 i Medhold af § 29 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddelte Stadfæstelse paa Opkrævning af Tonnageafgift i Narviks Havn forbliver gjældende indtil 31te December 1903.

30 Marts. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved er bestemt:

A. Fra 1ste Mai 1903 at regne skal der i Elverum Præstegjæld under Søndre Østerdalen Provsti i Hamars Stift ansættes en residerende Kapellan, som tillægges følgende aarlige Indtægter:

1. Som Lønsbidrag af Elverums Sognepræstembede, hvad dettes Indtægter aarlig maatte udgjøre mere end Kr. 4000,00. Af Bidraget bliver indtil videre Kr. 350,00 at udbetale den residerende Kapellan af Sognepræsten hvert Kvartal; Resten, saasnart Opgjør over Aarets Indtægter foreligger;
2. som Lønsbidrag af Elverum Kommune hvad der til enhver Tid vil udkræves udover det i Post 1 omhandlede Bidrag for at bringe hans Aarsindtægt op i Kr. 2400,00, — Affavnsgodtgjørelse for eller Udbytte af Embedsgaard ikke medregnet. Kommunens Lønsbidrag udbetales fjerdingsaarsvis med et Beløb, som Herredsstyret og Kapellanen kommer overens om, — mod fornøden Berigtigelse, naar Opgjør over Sognepræstembedets Indtægter for Aaret foreligger;

*) Bekjendtgj. 2. April i Lovtid. 1ste Afd. No. 13, hvor Vedtægterne er indtagne.
**) Bekjendtgj. — — — — .

3. Kr. 500,00 af Oplysningsvæsenets Understøttelsesfond som Godtgjørelse for Afsavn af Embedsgaard; 30 Marts.
4. Kr. 400,00 aarlig som Skydsgodtgjørelse af Herredskassen, saalænge han selv skaffer sig Skyds baade paa Reiser til Kirkerne og paa Reiser i Sognebud og i andre Embedsforretninger inden Præstegjældet.

B. Den vordende residerende Kapellan bliver at ansætte med Forpligtelse til:
1. at tage Bolig i Hernæsbygden:
2. at føre særskilt Kirkebog for Nedreberg og Sætre Kapeldistrikter (Hernæs og Søndre- og Nordre Skovbygds Skolekredse) og at gjøre Indberetning til Sognepræsten hver Gang en kirkelig Forretning er berammet hos ham;
3. at overtage Betjeningen af et Kapel i Heradsbygden, om et saadant maatte blive opført og
4. at finde sig i de Bestemmelser, som maatte blive afgivet om Gudstjenestens Ordning, om Konfirmandernes Forberedelse og om Afholdelse af Konfirmation i Præstegjeldet.

C. Hamars Biskop bemyndiges til at træffe de nødvendige midlertidige Bestemmelser angaaende de i Post B No. 4 omhandlede Anliggender og om Gudstjenesternes og de øvrige geistlige Forretningers Fordeling mellem Sognepræsten og den residerende Kapellan.

D. De af Elverums Herredsstyre i Møder den 21de Marts og 16de December 1902 fattede Beslutninger om det residerende Kapellanis Oprettelse approberes i Henhold til Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 § 39, forsaavidt Kommunen derved paadrages Udgifter for et længere Tidsrum end 5 Aar.

E. Den af Elverum Herredsstyre i ovennævnte Møder vedtagne Ordning med Hensyn til den Sognepræsten tilkommende Skydsgodtgjørelse paa Kirkereiser m. v. godkjendes i Henhold til den geistlige Lønningslov af 14de Juli 1897 § 30 sidste Led.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved er bestemt, at fra 1ste Januar 1903 at regne skal den uindløste Jordafgift paa tilsammen 40,61 Hl. Byg, som hidtil har været erlagt til Sognepræsten i Gloppen Præstegjæld i Bergens Stift af Gaarde i Breims Annex, henlægges til den residerende Kapellan i Præstegjældet. 30 Marts.

Kronprindsregentens Resolution, hvorved der i Henhold til § 55 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse som gjældende indtil videre paa følgende Taxter for Benyttelse af Jernbanens Kai i Narviks Havn: 30 Marts.

30 Marts. „For Skibe indtil 600 Registerton Kr. 0,03 pr. Registerton pr. Døgn.
„ — „ 1500 — „ 0,02 „ — „ —
„ — over 1500 — „ 0,01 „ — „ —

30 Marts. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved i Henhold til §§ 25, 26, 29 og 30 i Lov om Vasdragenes Benyttelse m. v. af 1ste Juli 1887 bestemmes:

1. At det tillades Otteraaens Brugseierforening at opføre en Reguleringsdam for Byglandsfjord ved Standardfos i det væsentlige overensstemmende med den af Afdelingsingeniør Ingvar Kristensen afgivne Plan af 10de Februar 1903.

   Denne Tilladelse meddeles paa Betingelse af at Dammens Manøvring skal foregaa efter et Reglement, der approberes af Kongen for et Tidsrum af 5 Aar, saaledes at Reglementet efter Udløbet af denne Tid bliver at undergive ny Kongelig Approbation, efterat de Interesserede har havt Anledning til at udtale sig, samt endvidere paa Betingelse af, at der for mulig Skadeserstatning i Anledning af Foretagendet af Otteraaens Brugseierforening stilles betryggende Sikkerhed for et Beløb af Kr. 20 000,00 efter Arbeidsdepartementets nærmere Bestemmelse. Forøvrigt meddeles Tilladelsen paa de af Byglands Herredsstyre i Møde den 20de September 1902 opstillede Betingelser samt paa Betingelser som omhandlet i den mellem Otteraaens Fællesflødning og Brugseierforeningen under 5te December 1902 indgaaede Overenskomst, heri dog ikke indbefattet Bestemmelsen i sammes Post 2 om Afholdelse af Skjøn til Afgjørelse af Spørgsmaalet om Ændringer i ovennævnte Reglement.
2. At den vedkommende Eiere i Henhold til ovennævnte Lovs § 25 tilkommende Erstatning bliver at bestemme af Mænd, som dertil udnævnes af Kongen.

30 Marts. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af vedkommende Grundlæggere i Møder den 10de December 1902 og 26de Februar 1903 vedtagne Plan for en inden Spind Herred, Lister og Mandals Amt under Navn af „Spind Sogns Sparebank" oprettendes Sparebank.

30 Marts. **Kronprindsregentens Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Forstanderskabet for Sunnelvens Sparebank, Romsdals Amt, i Møde den 1ste April 1902 besluttede Forandring af § 9 Bankens ved Høieste Resolution af 16de November 1892 stadfæstede Plan.

30 Marts. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til en Byfkriver, hvorved meddeles, at Departementet antager, at Bestemmelsen i Skibsregisterlovens § 11 er at forstaa saaledes,

at der, naar der til Skibsregisterføreren indkommer bekræftet Gjenpart af midlertidigt Nationalitetsbevis, udfærdiget for et i Udlandet som norsk Eiendom erhvervet Skib — straks bør aabnes foreløbigt Folium for Fartøiet i Skibsregisteret selv om Registreringsgebyret endnu ikke er betalt. 30 Marts.

Skrivelse fra Departementet for udenrigske Sager m. v. til Stiftamtmanden i Bergens Stift, hvori Departementet paa Forespørgsel om, hvorvidt Bagerlærlinge under 18 Aar har Adgang til at aflægge Svendeprøve, meddeles, at Departementet med Bergens Magistrat antager, at saadan Adgang efter de om Svendeprøver gjældende Bestemmelser ikke er afskaaret. 30 Marts.

Kongelig Kundgjørelse angaaende Hans Majestæt Kongens Gjenovertagelse af Rigets Bestyrelse. 31 Marts.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: Da Vi med Guds mægtige Bistand have gjenvundet Vor Helbred saavidt, at Vi se Os istand til at befatte Os med Regjeringsanliggenderne, have Vi nu igjen overtaget Rigets Bestyrelse.

Hvorefter alle Vedkommende sig underdanigst have at rette.

Høieste Resolution*), hvorved de af Storthinget den 27de, 28de og 30te Marts 1903 fattede Beslutninger angaaende Toldafgifter fra 1ste April s. A. befales naadigst tagne tilfølge. 31 Marts.

[1]) Se Sth. Prp. No. 5, Dok. No. 39 m. Till., og Dok. No. 40 m. Till. og Indst. S. XII for $^{1902}/_{1903}$ samt Sth.tid. for s. A. Forh. i Sth. S. 1670—1769.

Høieste Resolution**) [1]), hvorved den af Storthinget den 30te Marts 1903 fattede Beslutning angaaende Afgifter til Statskassen af Malt- Brændevins- og Ætylætertilvirkningen m. v. fra 1ste April 1903 befales naadigst tagen tilfølge. 31 Marts.

Beslutningen er saalydende:

Fra 1ste April 1903 skal til Statskassen erlægges:

A. Afgift af Malttilvirkningen efter følgende Regler:

1. Afgiften erlægges af Korn, der sættes i Støb for at tilberedes til Malt, med 37,1 — tretti syv og en Tiendedels — Øre af hvert Kilogram Korn.
2. Ved Udførsel af Øl til Udlandet i Mængder paa mindst 4 Hektoliter godtgjøres Afgiften af det til Ølets Tilvirkning medgaaede Malt, naar Andragende derom fremkommer senest to Aar efter Udførselen. Det medgaaede Malts

[1]) Se Sth. Prp. No. 6, Dok. No. 54 m. Till. samt Indst. S. XXXII for $^{1902}/_{1903}$.

*) Bekjendtgj. 2. April i Lovtid. 1ste Afd. No. 13, hvor Beslutningen er indtaget.

**) Bekjendtgj. 2. April i Lovtid. 1ste Afd. No. 13.

31 Marts. Mængde beregnes af Ølets Sammensætning paa en saadan Maade, som af Finants- og Tolddepartementet nærmere bestemmes.

3. For norsk Malt, der udføres til Udlandet, bemyndiges Finants- og Tolddepartementet til paa de nærmere Betingelser, som det maatte fastsætte, at tilstaa Tilbagebetaling af den af samme erlagte Tilvirkningsafgift af indtil tre Fjerdedele.

B. Afgift af Brændevinstilvirkningen efter følgende Regler:

1. Afgiften erlægges af det ved Afbrænding af enhver afgjæret Vædske udvundne Brændevin med Kr. 2,28 — to Kroner og tyve otte Øre — for hver Liter, beregnet til 100 pCt. Alkoholstyrke, udmaalt efter den af Kongen til enhver Tid autoriserede Brændevinsprøver, hvilken Afgift ogsaa bliver at erlægge af den udvundne Læk (det ved Afbrændingen vundne svage, urene Brændevin eller de saakaldte For- og Efterdraaber), medmindre den enten paa en efter Kontrolpersonalets Skjøn betryggende Maade gjøres utjenlig til Omdestillation eller den til fornyet Afdestillering og Beskatning af det derved vundne Destillat bringes tilbage paa det i Brænderiet værende Afbrændingsredskab enten umiddelbart eller ved at opblandes i mindst 3 Gange saa meget af det til Afbrænding bestemte Materiale.

2. I foranstaaende Afgift tilstaaes for hver Liter Brændevin af den anførte Styrke følgende Kortning:

a. Som Godtgjørelse for Afgift af det medgaaede Malt, dersom der ved dettes Tilvirkning er beregnet Afgift efter foranstaaende Litra A, 16 — sexten — Øre, forsaavidt Brændevinet udelukkende er tilvirket af Korn og Poteter, og 4 — fire — Øre, forsaavidt der ved Tilvirkningen er anvendt andre Materialier.

b. Som Godtgjørelse for Svinding efter Gradering 15 — femten — Øre pr. Liter. Den sidstnævnte Godtgjørelse tilstaaes dog kun, naar den Skattepligtige lader Bestemmelsen af Brændevinets Mængde og Styrke foretage inden tredive Timer fra den Tid, da der gjennem Ledningsrøret er aabnet Forbindelse mellem Afbrændingsredskaberne og den Beholder, hvori Brændevinet er optaget. I disse tredive Timer medregnes ikke den Tid, i hvilken Brændevinstilvirkningen paa Grund af Lov af 28de Juni 1887 § 7 maa stanse.

3. Naar norsk Brændevin, hvoraf foranstaaende Afgift er betalt, i Partier paa 1 — en — Hektoliter eller derover og med Iagttagelse af de nærmere Forskrifter med Hensyn til Kontrollen, som vedkommende Regjeringsdepartement bestemmer, udføres til Udlandet, bliver Afgiften at til-

bagebetale for Raasprit med Kr. 2,18 — to Kroner og atten Øre —, for renset Sprit med Kr. 2,23 — to Kroner og tre og tyve Øre — samt for til Drik tilberedte Destillata, hvortil har været anvendt fuldstændig renset Sprit, Kr. 2,28 — to Kroner og otte og tyve Øre — pr. Liter af 100 pCt.s Styrke, naar Andragendet derom fremkommer inden to Aar efter Udførselen. Forat Brændevin skal ansees som renset, maa det paa saadan Maade, som af vedkommende Regjeringsdepartement nærmere bestemmes, godtgjøres, at det efter Skattelægningen har undergaaet en fuldstændig Rensningsproces med Omdestillation. 31 Marts.

4. Naar Brændevin gjøres utjenligt til Drik (denatureres) eller det paa anden fyldestgjørende Maade findes garanteret mod at blive anvendt til Drik, kan vedkommende Regjeringsdepartement tillade, at det fritages for Tilvirkningsafgiften paa samme Maade som færdige Destillata, der udføres til Udlandet. Brændevinets Eier har at erstatte Omkostningerne ved Denatureringen og Kontrollen dermed.

C. Afgift af Mais, hel eller formalet, og Durra, som anvendes til Brændevinstilvirkning udenfor Brænderier, der i Henhold til meddelt Tilladelse benytter ubeskattet Malt ved sin Tilvirkning og som Følge heraf er forpligtede til at udføre alt det tilvirkede Brændevin til Udlandet, efter følgende Regler:

1. Af Mais erlægges en Afgift af 4 — fire — Øre pr. kg. Naar et til den forbrugte Mais svarende Kvantum Brændevin, beregnet efter et Udbytte af 0,375 Liter Brændevin af 100 pCt. Styrke af 1 kg. Mais, udføres til Udlandet inden 30te April i den anden Tilvirkningstermin efter den, i hvilken Maisen er anvendt, bliver efter vedkommende Regjeringsdepartements nærmere Bestemmelse den erlagte Afgift at godtgjøre med 10,7 — ti og syv Tiendedels — Øre pr. Liter.
2. Af Durra erlægges paa samme Maade, beregnet efter et Udbytte af 0,30 Liter Brændevin af 100 pCt. Styrke af 1 kg., en Afgift af 2,4 — to og fire Tiendedels — Øre pr. kg., og ved Udførsel godtgjøres 8 — otte — Øre pr. Liter.

D. Afgift af Æthylætertilvirkningen erlægges med Kr. 3,50 pr. kg. Æthylæter, som tilvirkes. Naar Æthylæter af indenlandsk Tilvirkning denatureres, eller den paa anden fyldestgjørende Maade findes at være garanteret mod at blive anvendt til andet end teknisk Brug, kan vedkommende Regjeringsdepartement tillade, at den fritages for Tilvirkningsafgift; Æthylæterens Eier har at erstatte Omkostningerne ved Denatureringen og Kontrolen dermed.

31 Marts. **Parolbefaling** fra den komm. Admiral, hvorved bl. a. meddeles:

Angaaende Mandskabers Lønning har Forsvarsdepartementet under 26de Marts 1903 truffet følgende Bestemmelser:

A. 1. Lønningsregnskabet for de udskrevne Mandskaber føres ved Marinens Indendantur.
2. Opgjør for de Mandskaberne tilkommende Tillæg for speciel Tjeneste foretages ombord i vedkommende Fartøi.

B. I de under 28de September 1901 fastsatte Bestemmelser om Udbetaling af de faste Mandskabers Lønning ombord foretages følgende Forandringer:
1. Kvittering af hver enkelt Mand paa Lønningslisterne bortfalder. Listerne forsynes af den Officer, der er tilstede ved Udbetalingen, med Attest om sammes Rigtighed.
2. Lønningslisterne oversendes fra Fartøierne direkte til vedkommende Korps (Kompani) uden at passere Intendanturen.

Forsvarsdepartementet har under 26de dennes bestemt, at der indtil videre tillades Fyrbødere under Fyring i Kjedelrummet at anvende Hue med Skjerm ved Siden af eller istedetfor den reglementerede Skothue.

31 Marts. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiania, hvori paa Foranledning meddeles, at som udtalt i Departementets Skrivelse af 15de November 1895 er det alene i Tilfælde af, at Skoleinspektøren helt er uden Undervisningstimer, at han kan betragtes som en kommunal Bestillingsmand, hvis Lønningsforhold ligger udenfor den i Skoleloven omhandlede Lønningsvedtægt.

Han gaar da ind under Byfolkeskolelovens § 44.

Da Skoleinspektøren i Fredrikshald efter hvad der oplyses ogsaa er tillagt Undervisningstimer ved Folkeskolen, maa Skoleinspektøren antagelig betragtes som Indehaver af fuldstændig Lærerpost med nedsat Undervisningstid i Henhold til Byskolelovens § 21, tredie Led.

Ved den Sag, som foranledigede Departementets Skrivelse af 15de November 1895 og som netop angik den kombinerede Lærer- og Inspektørpost i Fredrikshald, var det oplyst at denne Post var henført til den høiere Lønningsgruppe i den for Kommunens Folkeskolelærere gjældende Vedtægt. Som Indehaver af fuldstændig Lærerpost med nedsat Undervisningstid, kan Inspektøren ligesaalidt som Bestyrerne af de enkelte Folkeskoler forbydes at overtage lønnet Arbeide udenfor sin Skolestilling uden Skolestyrets Samtykke (jfr. Høiesterets-Dom af 3de April 1902. Retstidenden Side 385 og flg.)

Skrivelse fra Justitsdept. til forskjellige Overøvrigheder: 31 Marts.

Ved Behandlingen af forskjellige fra offentlige Tjenestemænd i Sjødistrikterne indkomne Reiseregninger er Departementet blevet opmerksom paa, at der tildels hersker Uklarhed over, hvorledes Skydsgodtgjørelse paa Strækninger, der tilbagelægges med leiet Dampbaad, bliver at opføre. Medens man nemlig for kortere Reisedele eller for Reiser, hvor kun en eller nogle faa Tjenestemænd medfølger Dampskibet, regelmæssig ser Leien betragtet som sluttet for det Offentliges Regning og Leiesummen følgelig belastet Statskassen, søges undertiden en anden Opfatning gjort gjældende, hvor flere Tjenestemænd i Fællesskab har benyttet Dampskibet, idet de under saadanne Omstændigheder vil have Leien betragtet som en privat Forretning, der ikke vedkommer det offentlige, og hver for sig beregner Skydsgodtgjørelse for den tilbagelagte Veilængde som for Baadskyds bestemt. Denne Beregningsmaade kan undertiden lede til saa urimelige Resultater, at medens vedkommende Tjenestemænd selv har forholdsvis ubetydelige Udlæg til sin Skydsbefordring, beregner de sig af Statskassen som Godtgjørelse for en i Virkeligheden rent fiktiv Baadskydsbefordring en Godtgjørelse der tilsammen kan udgjøre det flerdobbelte af Befordringens virkelige Kostende. Dette synes ikke at stemme med Lovgivningen om offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse, der hviler paa den Betragtning, at denne Godtgjørelse alene skal udgjøre Erstatning for Tjenestemandens almindelige Reiseudgifter, ligesom den hele Beregningsmaade heller ikke kan antages at stemme med den Tjenestemændene paahvilende Skyldighed at indrette Reiserne paa den for det Offentlige billigste Maade.

Da særlig flere af de under nærværende Departement sorterende Tjenestemænd hyppig vil kunne reise sammen i Anledning af samme Sag, skal man efter det Anførte bede de inden Hr. Amtmandens Embedsdistrikt ansatte Sorenskrivere anmodede om overensstemmende med Lov om offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse af 10de Juli 1894 § 4 at leie Dampskib udtrykkelig paa det Offentliges Vegne, hvor derved Udgifter vil kunne indstrænkes for det Offentlige, naar flere Skydsberettigede i Anledning af samme Sag (offentlig Straffesag, Thing, beneficeret Sag, Værgemaalssag o. desl.) skal reise i det væsentlige samme Stykke Sjøvei, og rutegaaende Dampskib ikke kan benyttes; jfr. Departementets i Gulbransons Udgave af Skyds- og Kostloven under § 4 indtagne Skrivelser af 19de Januar og 15de November 1900 (den første tillige i Lovtidenden). Meddelelse om, at de saaledes efter offentlig Foranstaltning gives fri Befordring med Dampskib, bør derefter tilstilles de Skydsberettigede, der skal møde under Sagen, og af hvem det med Rimelighed kan forlanges, at de benytter denne Befordring. De tilkommer da ikke Skydsgodtgjørelse for det Stykke, hvor de har eller kunde have benyttet det leiede Dampskib, men alene Godt-

31 Marts. gjørelse for Udlæg til Bagage som anført i nævnte Lovsted. Leien bør selvfølgelig søges afsluttet paa de for det Offentlige billigste Vilkaar.

Nærværende Skrivelse, hvoraf endel Aftryk vedlægges, bedes meddelt Amtets Sorenskrivere, Politiembedsmænd, Lensmænd, Aktorer og Forsvarere samt faste Sagkyndige.

31 Marts. **Telegram** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Nordre Bergenhus Amt, hvori Departementet paa Foranledning udtaler, at den i Landsskatteloven § 36 Litr. a omhandlede Mindsteskat alene kan paalægges Personer, hvis samlede Formues- og Indtægtsskat (til Herred, Sogn og Skolekreds), udlignet efter de almindelige Regler, ikke naar op til Mindsteskattens Beløb.

4 April. **Høieste Resolution**, hvorved i Henhold til § 55 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse, som gjældende indtil videre, paa vedlagte Taxter og Regler for Benyttelse af de offentlige Kaier i Vardø.

§ 1. For Varer, som føres ind eller ud over Kai, erlægges:

1.	pr. Petersburger Standard Trælast	Kr.	0,40
2.	„ Favn Ved	„	0,20
3.	„ hl Kul og Salt	„	0,02
4.	„ Tusinde Mursten eller Tagsten	„	0,50
5.	„ Sæk Korn, Mel, Poteter à 100 kg . . .	„	0,03
6.	„ Tønde Fisk, Kjød, Tran, Tjære, Sild . . .	„	0,05
7.	„ Forskjellige Kjøbmandsvarer og diverse pr. Tønde, Kasse eller anden Emballage à 100 kg . .	„	0,05
8.	„ Læs Hø	„	0,25
9.	„ Balle Hø à 100 kg	„	0,05
10.	„ Bundt Næver à 100 kg	„	0,05
11.	„ Heste	„	0,50
12. a	„ Storfæ	„	0,30
12. b	„ Smaafæ	„	0,10
13.	for Colly, der veier 1 Ton	„	1,00
14.	„ „ „ 2 „	„	2,50
15.	„ „ „ 3 „	„	4,00
16.	„ Ballaststen pr. Ton	„	0,20

Varer til Byens offentlige Arbeider svarer ingen Afgift. Taxterne er de samme saavel for Losning som Lastning.

§ 2. Varer maa ikke bringes paa Kaien uden Tilladelse fra den af Havnestyret antagne Tilsynsmand.

§ 3. Varer, der er bragt paa Kaien, maa ikke blive liggende der over 1 Døgn uden efter Tilladelse fra den antagne Tilsynsmand.

§ 4. Varer maa ikke lægges nærmere Kaiens Yderkant, end 5 Meter og heller ikke lægges saaledes, at de spærrer Adkomsten til Nedgangstrappen og den paa Kaien staaende Vandpost.

§ 5. Henligger Varerne paa Kaien længere end 1 Døgn, 4 April.
uden at Tilladelse dertil er indhentet, betales forannævnte Afgift pr. løbende Døgn, hvorhos Varerne kan bortbringes for Eierens Regning og Risiko.

§ 6. Henligger Farkost længere Tid ved Kommunens Kai, end det til Losning eller Ladning er nødvendigt, betales foruden ovenanførte Afgift et Tillæg af Kr. 4,00 pr. Døgn (24 Timer). Afgiften erlægges altid for mindst 1 Døgn. Overskydende Timer, som ikke udgjør fuldt Døgn, regnes til og med 12 Timer for $^1/_2$ Døgn og over 12 Timer for fuldt Døgn. Helligdage medregnes ikke ved Beregning af Kaiafgift, undtagen Ladning eller Losning foregaar paa disse Dage.

§ 7. Den der under Brugen af Heisekran eller Kai ved Uagtsomhed eller ligegyldig Adfærd forvolder Skade paa Kai eller Kran, bliver at trække til Ansvar.

§ 8. Mod en Godtgjørelse, som fastsættes af Havnestyret, besørger en af dette antagen Mand Tilsynet med Kaien og Inkassationen af forannævnte Afgifter. Tilsynsmanden aflægger kvartalsvis Regnskab tilligemed Indbetaling af de indkasserede Afgifter til Havnekassereren.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa de 4 April.
i Generalforsamling den 18de Februar 1903 vedtagne Udkast til ny Plan for Frosta gjensidige Brandforsikringsforening, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder.

Høieste Resolution, hvorved bestemmes: 4 April.

1. At der meddeles Approbation paa Udkast til Plan for Follo Brandassuranceforening for Bygninger, saaledes at Foreningen kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder.
2. At der i Henhold til § 39 i Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 meddeles Approbation paa Aas, Kraakstads, Frogn og Vestbys Herredsstyrers Beslutninger af henholdsvis 9de, 16de og 16de December 1902 og 20de Marts 1903 angaaende Overtagelse af Garanti for Foreningen.

Skrivelse fra Udenrigsdepartementet i Stockholm til Han- 4 April.
dels- og Industridepartementet af 4de April 1903, hvorved oplyses, at den keiserlige tyske Regjering — ifølge officiel Meddelelse fra det schweiziske Forbundsraad af 24. Marts d. A. — under 21de næstfor har tilkjendegivet sin Tilslutning fra 1ste Mai forstkommende til:

1. Den i Paris under 20de Marts 1883 afsluttede internationale Konvention om Beskyttelse for den industrielle Eiendomsret med tilhørende Slutningsprotokol.

4 April. 2. Den i Madrid under 15de April 1891 undertegnede Protokol angaaende Bidrag til Underhold af Unionens internationale Bureau.

3. Den i Brysſel under 14de December 1900 afſluttede Tillægsakt, med Slutningsprotokol, til Konventionen af 20de Marts 1883.

Det ſchweiziſke Forbundsraad har derhos meddelt, at det tyſke Rige med Hensyn til det samme paaliggende Bidrag til Udgifterne ved det internationale Bureau kommer til at tilhøre 1ſte Klaſſe, samt at den tyſke Legation i Bern ſpecielt har henledet Opmerkſomheden paa, at det tyſke Rige ikke kommer til paa Baſis af den induſtrielle Eiendomsretskonvention at træde i nogensomhelſt Forbindelſe med de af Unionens øvrige Stater, ſom endnu ikke har ratificeret Tillægsakten af 14de December 1900, førend saadan Ratifikation har fundet Sted.

4 April. **Skrivelſe** fra Handels- og Induſtridepartementet til en Byfoged, hvorved i Anledning af Skrivelſe fra denne angaaende det Tilfælde, at vedkommende Salgsdokumenter ved Indkjøb af Skib fra Udlandet for Regning af et Partsrederi eller et Aktieſelſkab udfærdiges til den beſtyrende Reder, der ligeoverfor Sælgeren har optraadt ſom Kjøber, men i Virkeligheden kun har handlet paa Vegne og, for Regning af Partsrederiet, reſp. Aktieſelſkabet, — meddeles, at Deptet finder det tilfredsſtillende, at der, naar saadant Skib af vedkommende Rederi anmeldes til Regiſtrering, ved Siden af Adkomſtdokumentet tilveiebringes en Erklæring fra den beſtyrende Reder om, at Kjøbet er ſkeet for det omhandlede Rederis Regning. Deptet er derfor enigt med Byfogden i, at Rederiets Hjemmel til Skibet, efterat saadan Erklæring er regiſtreret, maa betragtes ſom værende iorden.

14 Febr. / 6 April.

Konvention

angaaende Udveksling af Poſtanvisninger, afſluttet mellem Kongeriget Norge og Canada.*)

Artikel I.

Udveksling af Poſtanvisninger.

Mellem Kongeriget Norge og Canada ſkal der foregaa en regelmæssig Udveksling af Poſtanvisninger.

Convention

for the Exchange of Money Orders between Norway and the Dominion of Canada.*)

Article I.

Exchange of Money Orders.

There shall be a regular exchange of Money Orders between the Kingdom of Norway and the Dominion of Canada.

*) Afſluttet med Hjemmel af Kgl. Reſ. af 10de Januar 1903.

14 Febr.
6 April.

Artikel II.

1. Poſtanvisningsudvekslingen mellem de to Lande ſkal foregaa udelukkende gjennem Udvekslingskontorer.

2. Udvekslingskontoret paa Kongeriget Norges Side ſkal være Kriſtiania og paa Canadas Side Montreal, Que.

Artikel III.

Det høieſte Beløb, for hvilket en Poſtanvisning kan trækkes i Norge paa Canada, ſkal være tre Hundrede tre og Sytti (373) Kroner eller en Sum, der, omſat til canadiſk Mynt, ikke vil overſtige et Hundrede Dollars, og det høieſte Beløb, for hvilket en Poſtanvisning kan trækkes i Canada paa Norge, ſkal være et Hundrede Dollars (Doll. 100).

Artikel IV.

Udbetaling i Guldmynt.

Udbetalingen ſkal i hvert Land foregaa i Guldmynt eller dennes tilſvarende Værdi i Landets gangbare Mynt.

Artikel V.

Gebyr.

1. De reſpektive Landes Poſtſtyrelſer ſkal til enhver Tid hver for ſig kunne beſtemme Satſerne for det Gebyr, ſom ſkal betales for de i vedkom-

Article II.

1. The Money Order service between the two countries shall be performed exclusively by means of Offices of Exchange.
2. The Office of Exchange on the part of the Kingdom of Norway shall be Kristiania, on the part of the Dominion of Canada, Montreal Que.

Article III.

The maximum amount for which a Money Order may be drawn in Norway upon the Dominion of Canada shall be Three hundred and seventy three kroner, Kr. 373, or such a sum as will not exceed One hundred dollars when converted into Canadian money and the maximum amount for which a Money Order may be drawn in Canada on Norway shall be One hundred dollars, (doll. 100).

Article IV.

Payment in gold coin.

Payment in either country shall be made in gold coin or its equivalent in the currency of such country.

Article V.

Commission.

1. The Post Offices of the respective countries shall each have power to fix from time to time the rates of commission to be charged

14 Febr.
6 April.

mende Land udstedte Postanvisninger.

2. Dette Gebyr skal tilfalde Udstedelseslandet; men det udstedende Postvæsen skal godskrive det udbetalende Postvæsen et Gebyr af en kvart Procent (1/4 %) af Totalbeløbet af de inden dets Omraade udstedte Postanvisninger, med Fradrag af ugyldige og tilbagebetalte Anvisninger. Dette Gebyr skal beregnes efter Totalsummerne i de Fortegnelser, som i Løbet af hvert Kvartal udveksles mellem de to Lande.

Artikel VI.

Myntreduktion.

1. Kursen for Konvertering af Udstedelseslandets Mynt til Betalingslandets Mynt fastsættes af Poststyrelsen i Udstedelseslandet.

2. De to Poststyrelser skal gjensidig underrette hinanden om den af dem fastsatte Konverteringskurs saavelsom om de Forandringer, som de maatte foretage i samme.

3. Der skal ikke tages Hensyn til mindre Beløb end en Cent eller fire Øre.

Artikel VII.

Regler at iagttage ved Postanvisninger.

1. Ingen Postanvisning skal udstedes, medmindre Afsenderen opgiver det fulde Tilnavn og i det mindste Begyndelsesbogstavet til et Fornavn saavel

on all Money Orders they may respectively issue.

2. The commission so charged shall belong to the country of issue, but the issuing office shall account to the paying office for a commission of one quarter of one per cent (1/4 per cent) on the total of Orders issued in its jurisdiction after deducting the value of void and repaid Orders. Such commission is to be calculated on the totals of the lists exchanged each quarter between the two countries.

Article VI.

Rate of Exchange.

1. The rate of conversion of the money or the country of origin into that of the country of payment shall be fixed by the Administration of the country of origin.

2. The two Administrations will communicate to each other the rate of exchange or of conversion fixed by them, as well as the changes they make therein.

3. No account shall be taken of any fraction of a cent or of 4 Ore.

Article VII.

Particulars to be observed for a Money Order.

1. No Money Order shall be issued unless the Remitter furnish, in full, the surname and at least the initial of one Christian

14 Febr.
6 April.

paa Afsenderen som paa Modtageren eller Navnet paa det Firma eller Kompagni, som er Afsender eller Modtager, tilligemed den nøiagtige Adresse paa den Person eller det Firma, til hvem Beløbet skal betales, og Afsenderens Adresse.

2. Bestemmelsespostanstalten skal angives med den størst mulige Nøiagtighed, og for Postanvisninger til Canada skal specielt angives den Provins, hvori Bestemmelsespostanstalten er beliggende.

name, both of the Remitter and of the Payee; or the name of the firm or company who are the remitters or payees, together with the exact address of the person or firm to whom the money is to be paid, and the address of the Remitter.

2. The Post Office adress of the payee shall be given with the greatest possible accuracy, and, for Money Orders payable in Canada, the Province, within which the paying Office is situated, shall be specially indicated.

Artikel VIII.

Duplikat-Anvisninger.

I Tilfælde af, at en Postanvisning feilsendes eller gaar tabt, skal et Duplikat udstedes af Udvekslingskontoret i Udbetalingslandet paa skriftlig Anmodning af Adressaten.

Article VIII.

Duplicate Orders.

In the event of a Money Order miscarrying or being lost, a duplicate shall be granted by the Chief Office of the country of payment on written application being made by the payee.

Artikel IX.

Rettelser af Adressaternes Navne.

Berigtigelser af Feil i Adressaternes Navne skal foretages af Udgangslandets Udvekslingskontor paa Afsenderens Forlangende.

Article IX.

Alteration in names of payees.

Corrections of errors in the names of payees shall be effected by the Chief office of the country of issue at the request of the remitter.

Artikel X.

Anvisningers Tilbagebetaling.

1. Tilbagebetaling af en Anvisning skal ikke i noget Tilfælde finde Sted, forinden Udveks-

Article X.

Repayment of Orders.

1. Repayment of an Order shall not, in any case, be made until it has been ascer-

14 Febr.
6 April.

lingskontoret i det Land, hvor Anvisningen skulde udbetales, har bekræftet, at Anvisningen ikke er bleven udbetalt.

2. Ved Udgangen af hvert Kvartal skal hver Poststyrelse i en Fortegnelse overensstemmende med hosføiede Formular B meddele Opgaver over alle Anvisninger, som den er bleven bemyndiget til at tilbagebetale til Afsenderen, og Totalbeløbet af saadan Fortegnelse skal optages til vedkommende Styrelses Kredit i den Afregning, der omhandles i Artikel XVII. I dette Øiemed skal Fortegnelserne blive oversendt til Poststyrelsens Regnskabskontor i Kristiania.

tained from the Chief Office of the country where such Order is payable that the Order has not been paid.

2. At the end of each quarter, each Postal Administration shall show, in a list similar to form „B" annexed, the particulars of all Orders which it has been authorized to repay to the original remitters; and the total amount of such list shall be entered to the credit of such Administration in the Account mentioned in Article XVII. For this purpose the lists shall be transmitted to the Accounting Department of the Post Office of Kristiania.

Artikel XI.

Ubesørgede Postanvisninger.

1. Postanvisninger, som ikke er bleven udbetalte inden tolv Kalendermaaneder efter Udstedelsesmaaneden, bliver ugyldige og de Beløb, der er modtagne for saadanne Postanvisninger, skal godskrives Udgangslandet og forblive til Disposition for dette.

2. Den norske Poststyrelse skal derfor optage i Kvartalsafregningen (Artikel XVII) til Canadas Kredit alle i de fra Canada modtagne Fortegnelser optagne Postanvisninger, som forbliver ubesørgede ved Udløbet af nævnte Tidsfrist.

3. Paa den anden Side skal Postdepartementet i Canada ved Udløbet af hvert Kvartal over-

Article XI.

Unpaid Money Orders.

Money Orders which shall not have been paid within twelve calendar months from the month of issue, shall become void, and the sums received from such Money Orders shall accrue to, and be at the disposal of the country of origin.

2. The Norwegian Office shall, therefore, enter in the quarterly account (Article XVII) to the credit of Canada all Money Orders entered in the lists received from Canada which remain unpaid at the end of the period specified.

3. On the other hand, the Post Office Department of Canada shall at the close

14 Febr.
6 April.

sende den norske Poststyrelse til Indtagelse i Kvartalsafregningen en specificeret Opgave over alle de i Fortegnelserne fra det norske Postvæsen optagne Anvisninger, som er blevne ugyldige.

of each quarter transmit to the Norwegian Office for entry in the quarterly Account, a detailed statement of all Orders included in the lists despatched from the Norwegian office which have become void.

Artikel XII.

Postanvisningsfortegnelser.

1. De to Udvekslingskontorer skal meddele hinanden engang ugentlig de Summer, der er modtagne i hvert af de to Lande for Udbetaling i det andet. De skal i dette Øiemed benytte hosføiede Formular A.

2. En Intet-Fortegnelse skal sendes, naar der ikke findes Anvisninger at meddele.

Article XII.

Lists of Money Orders.

1. The two Offices of Exchange shall communicate to each other, once each week, the sums received in each of the two countries for payment in the other. They shall use for this purpose the form list „A" annexed.
2. A blank list shal be transmitted when there are no Orders te be advised.

Artikel XIII.

Internationale Nummere og Nummerering af Fortegnelser.

Enhver Postanvisning indført i Fortegnelserne skal bære et Nummer, der kaldes „internationalt Nummer", og som begynder med No. 1 den 1. Januar hvert Aar. Hver Fortegnelse skal derhos have et Løbenummer, der hvert Aar begynder med Nummer 1.

Article XIII.

International numbers and Numbering of lists.

Every Money Order entered upon the Lists shall bear a number to be called the International Number, commencing with No. 1 on the 1st of January in each year. Each List, also, shall bear a serial number commencing each year with number 1.

Artikel XIV.

Erkjendelse for Fortegnelser.

1. Modtagelsen af enhver Fortegnelse skal gjensidig erkjendes paa den først paafølgende For-

Article XIV.

Acknowledgments of Lists.

1. The receipt of each list shall be acknowledged, on either side, by means of

14 Febr.
6 April.

tegnelse, der sendes i modsat Retning, og en Fortegnelse, som ikke maatte være modtagen, skal uopholdelig efterspørges af det Udvekslingskontor, til hvilket den skulde have været sendt.

2. Det afsendende Udvekslingskontor skal i saadant Tilfælde uden Ophold oversende det modtagende Udvekslingskontor en behørig bekræftet Duplikatfortegnelse.

Artikel XV.

Fortegnelsernes Granskning.

1. Fortegnelserne skal omhyggelig granskes af det modtagende Udvekslingskontor og berigtiges, hvis de indeholder aabenbare Feil.

2. Berigtigelsen skal meddeles det afsendende Udvekslingskontor ved Erkjendelsen af Modtagelsen af den Fortegnelse, hvori Rettelserne er bleven foretagne.

3. Hvis Fortegnelsen skulde vise andre Uregelmæssigheder, skal det modtagende Kontor begjære en Forklaring af det afsendende Udvekslingskontor, som skal afgive saadan Forklaring saa hurtig som muligt.

4. I Mellemtiden udsættes der med Udfærdigelsen af de indenrigske Postanvisninger, hvilke Opgaverne i den feilagtige Fortegnelse vedkommer.

the first subsequent list forwarded in the opposite direction, and a list which shall fail to be received shall be immediately applied for by the office of exchange to which it should have been sent.

2. The despatching office of exchange shall, in such case, transmit without delay to the receiving office of exchange a duly certified duplicate list.

Article XV.

Verification of Lists.

1. The Lists shall be carefully verified by the Office of Exchange to which they are sent, and, when they contain simple errors, shall be corrected.

2. The correction shall be communicated to the despatching Office of Exchange in the acknowledgment of the receipt of the list on which the corrections were made.

3. When a list shall disclose other irregularities the receiving office shall require an explanation from the despatching Office of Exchange, which shall give such explanation with as little delay as possible.

4. In the meantime the issue of inland Money Orders relating to the entries on the list found to be irregular, shall be suspended.

14 Febr.
6 April.

Artikel XVI.

Udfærdigelse af indenrigske Postanvisninger.

Saasnart Fortegnelserne ankommer til det modtagende Udvekslingskontor, skal dette Kontor udfærdige indenrigske Anvisninger til de i Fortegnelserne opgivne Adressater for de opgivne Beløb og skal afsende dem til Adressaterne eller til det udbetalende Kontor i Overensstemmelse med de Bestemmelser, der i hvert Land gjælder for Udbetalingen af Postanvisninger.

Article XVI.

Internal Money Orders to be prepared.

As soon as the lists shall have reached the receiving Office of Exchange, that Office shall prepare inland Money Orders in favour of the payees, and for the amounts specified in the Lists, and shall forward them to tbe payees, or to the paying office, in conformity whith the arrangements existing in each country for regulating the payment of Money Orders.

Artikel XVII.

Generalafregning.

De i Artikel XII nævnte Specialopgaver A skal for hvert Kvartal af den norske Poststyrelse optages i en Generalafregning, udvisende Resultatet af Udvekslingen af Postanvisninger mellem Norge og Canada.

Denne Generalafregning, som skal affattes i Overensstemmelse med vedføiede Schema C, skal af den norske Poststyrelse i to Eksemplarer oversendes til den canadiske Poststyrelse, som skal tilbagesende det ene Exemplar behørig vedtaget.

De Beløb, der skal debiteres Canada, anføres i Afregningen i Kroner og Øre, og de Beløb, der skal debiteres Norge, anføres i Dollars og Cents. Den mindste Fordring skal omsættes til den største Fordrings Myntsort efter en Kurs af tre Kroner tre og Sytti Øre lig en Guld Dollar.

Article XVII.

General Account.

The detailed statements (A) mentioned in Article XII shall be incorporated every quarter by the Norwegian Post office in a general account intended to show the result of the exchange of Money Orders between Canada and Norway.

The general account which shall be in conformity with form „C“ annexed, shall be transmitted in duplicate by the Norwegian Post Office to the Canadian Post Office which shall return one copy of the Account duly accepted.

The amounts to the debit of Canada shall be entered in the account in Kroners and Ore, and the amounts to the debit of Norway shall be entered in dollars and cents. The smaller credit shall be converted into the money of the larger credit at the rate of three Kroners and seventy three ore to the gold dollar.

14 Febr.
6 April.

Artikel XVIII.

Betaling af Balancen.

1. Naar det norske Postvæsen har at betale til det canadiske Postvæsen Balancen af Generalafregningen, skal det betale denne Balance paa samme Tid, som det sender Generalafregningen.

   Naar Balancen er i Norges Favør, skal den canadiske Poststyrelse inden 30 Dage efter Afregningens Modtagelse oversende det skyldige Beløb til den norske Poststyrelse ved en Veksel sendt gjennem den canadiske Generalkommissionærs Kontor i London.

2. Betalingen skal ske i Kristiania, naar den er i Norges Kredit, og i Ottawa, naar den er i Canadas Kredit, samt altid i det Lands Mynt, til hvilket Betaling sker.

3. Finder den ene af de to Styrelser under Opgjøret af en Afregning, at den skylder den anden en Balance af over 5 000 Dollars eller 20 000 Kroner, skal den skyldige Styrelse uopholdelig oversende det tilnærmelsesvise Beløb af denne Balance.

4. I Tilfælde af, at Balancen af en Afregning ikke bliver betalt inden den ovenfor under 1 nævnte Frist, skal Beløbet af denne Balance blive rentebærende fra den fastsatte Termin indtil den Dag, da Beløbet sendes. Denne Rente skal beregnes efter fem (5) Procent pro anno og skal optages i den næstfølgende Af-

Article XVIII.

Payment of balance.

1. When the Norwegian Post Office has to pay the Canadian Post Office the balance of the general account it shall pay such balance at the same time that it sends the General Account. When the balance is in favour of Norway the Canadian office shall, within 30 days after the reception of the Account, transmit the amount due the Norwegian Office by a Bill of Exchange sent through the office of the High Commissioner for Canada at London, England.
2. The payment shall be made at Kristiania when it is to the credit of Norway, and at Ottawa when it is to the credit of Canada, and always in the money of the country to which payment is made.
3. If, pending the settlement of an account one of the two Departments finds that it owes the other a balance exceeding 5 000 dollars or 20 000 Kroners, the indebted Department shall immediately remit the approximate amount of such balance.
4. In the event of the balance of an Account not being paid within the time mentioned in Section 1 above, the amount of such balance shall be chargeable with interest from the date of the stipulated period until the day of the transmission of the amount. Such interest shall be computed

14 Febr. 6 April.

regning til Debet for den Poſtſtyrelſe, ſom ikke har betalt i betimelig Tid.

at the rate of five (5) per cent per annum, and it is to be entered in the account, next following, as a debt against the dilatory Administration.

Artikel XIX.
Tillægsbeſtemmelſer.

1. Hvert Lands Poſtſtyrelſe ſkal være bemyndiget til at faſtſætte Tillægsbeſtemmelſer (der dog ikke maa ſtride mod foranſtaaende) til ſtørre Sikkerhed mod Bedragerier eller til Lettelſe af Syſtemet i dets Almindelighed.

2. Alle ſaadanne Tillægsbeſtemmelſer maa dog meddeles det andet Lands Poſtſtyrelſe.

Article XIX.
Additional Rules.

1. The Postal Administration in each country shall be authorized to adopt additional Rules (if not repugnant to the foregoing) for the greater security against fraud, or for the better working of the system generally.
2. All such additional Rules however, must be communicated to the Post Office of the other country.

Artikel XX.

Rettighed til at forøge Gebyret eller til at indſtille Udſtedelſen af Anvisninger.

Skulde det nogen Gang vise ſig, at Poſtanvisninger benyttes af Handelsmænd eller andre Perſoner i Norge eller i Canada til Overſendelſe af ſtørre Pengebeløb, ſkal den norſke eller canadiſke Poſtſtyrelſe — efter Omſtændighederne — have Ret til at forøge Gebyret og ſkal endog være berettiget til for en Tid helt at indſtille Udfærdigelſen af Poſtanvisninger.

Article XX.

Power to increase commisssion, or to suspend issue of Orders.

Should it appear at any time that Money Orders are used by Mercantile men or other persons in Norway or Canada for the transmission of large sums of money, the Norwegian or Canadian Post Offices, as the case may be, shall consider the propriety of increasing the commission, and shall have the power even for a time wholly to suspend the issue of Money Orders.

Artikel XXI.
Konventionens Ikrafttræden og Varighed.

Denne Konvention ſkal træde

Article XXI.
Commencement and termination of Convention.

This Convention shall come

14 Febr. 6 April.

i Kraft den 1. Marts 1903 og skal ophøre at gjælde efter 6 Kalendermaaneders Opsigelse fra en af Parterne.

Udfærdiget in duplo og undertegnet Kristiania den 14de Februar 1903 og i Ottawa 6te April 1903.

(Løvland.)

(Thb. Heyerdahl.)

(Segl).

In fidem
Klaus Helsing.

into operation on the first of March 1903 and shall be terminable on a notice by either party of six calendar months.

Done in duplicate, and signed at Kristiania the 14th day of febr. 1903 and at Ottawa the 6th day of april 1903.

(W. Mulock)
Postmaster General of Canada.

(Segl).

6 April. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Kristiania Biskop, fra hvem Departementet havde modtaget en Forespørgsel fra en Sognepræst, om der var noget til Hinder for at konfirmere en Pige, som opgaves i sin Tid at være døbt af en „Plymouthbroder".

Foranledning heraf meddeler Departementet der gaar ud fra, at Pigens Forældre ved hendes Daab bekjendte sig til den kristne Tro, og at det har været deres Hensigt at lade hende døbe med den kristne Daab. Under denne Forudsætning antager Deptet, at den stedfundne Daab, som er udført i den treenige Guds Navn, bør godkjendes af vor Kirke og Pigen stedes til Konfirmation, saafremt de øvrige Betingelser for denne er tilstede (jfr. Dissenterlovens § 19).

6 April. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Trondhjems Biskop, hvori paa Forespørgsel fra en Sognepræst meddeles, at naar kongelig Anordning af 30te December 1897 Post I bl. a. bemyndiger Præsterne til at forrette Brudevielse uden forudgaaende Lysning, „hvor Tiden ikke tillader at foretage saadan", er dette at forstaa ligefrem saaledes, at Betingelsen for, at Lysning kan undlades er, at Vielsen paa Grund af særegne uforudseede Omstændigheder maa foregaa saa hurtig, at den ikke vilde kunne blive foretaget, hvis Lysning skulde oppebies eller med andre Ord: Anordningens Mening er, at Lysning skal foregaa i hvert Tilfælde, hvor det overhovedet er muligt at faa den udført.

Præsterne er selvfølgelig forpligtet til i ethvert Tilfælde, hvor Begjæring om Vielse uden forudgaaende Lysning fremkommer, at bringe paa det rene, at saadanne særegne Omstændigheder foreligger.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Bratsbergs Amt, der havde forespurgt om, hvorvidt der er Adgang til at bemyndige en Kontorist hos Byfogden til paa dennes Vegne at bestyre Registreringer i Dods- og Konkursboer, Exekutionsforretninger og Auktioner. I Anledning heraf meddeler Departementet, at de Tjenestemænd, til hvem Afholdelse af Registreringer og Exekutioner er henlagt, antages berettigede til paa sine Vegne at lade disse Forretninger afholde ved en af dem selv antagen Fuldmægtig, for Exekutioners Vedkommende R. L. 1—22—19 og Frdn. 19de August 1735 § 5. Hvad Auktioner angaar, antages det tilstedeligt, at Auktionsbestyreren lader dem afholde af en af Amtmanden autoriseret Mand, der ikke behøver at være hans Betjent, jfr. Departementets i den almindelige Lovsamling indtagne Skrivelse af 20de Februar 1866. Det bemærkes, at det i denne Skrivelse paa Grund af Bestemmelsen i Forordningen af 19de December 1693 § 7 indeholdte Forlangende om, at vedkommende Fuldmægtig skal være edfæstet, er bortfaldt ved Lov af 22de Mai 1875. 6 April.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, der havde anmodet om Departementets Udtalelse om, hvorvidt en Ligningskommission, overensstemmende med tidligere Praxis i Herredet, har Myndighed til at beslutte Skatteøren for Indtægtsskattens Vedkommende forhøiet fra det beregnede Beløb Kr. 11,80 til Kr. 12,00 pr. 100 Kroners skatbar Indtægt. 6 April.

Departementet meddeler, at det antager, at Ligningskommissionen efter Bestemmelserne i Landsskatteloven (jfr dennes §§ 10, 13, 29, 32, 43 og 58) ikke har Adgang til at forhøie Skatteøren af Hensyn til formodet Nedgang af Indtægten ved Klagebehandlingen. Derimod antages Ligningskommissionen at maatte være berettiget til at foretage fornøden Afrunding af Skatteøren opad, ialfald saavidt, at den forhøies til nærmest hele Øre; jfr. Rigsskattekommissionens Udkast til Herredsstyrebeslutninger angaaende Skatte- og Ligningsvæsenet i Almindelighed, § 5, (Meddelelser vedkommende Ligningsvæsenet No. 3, Side 6).

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Buskeruds Amt, hvori Departementet, foranlediget ved Forespørgsel fra en Auktionsforvalter, meddeler, at det antager, at der i Tilfælde, hvor der efter Forlangende af samme eller flere Rekvirenter paa samme Sted og samme Dag afholdes Auktion over flere faste Eiendomme efter Bestemmelserne i Sportellovens § 42, jfr. § 95, maa tilkomme Vidnerne Betaling for ligesaa mange Forretninger, som der er Eiere (dog med den Undtagelse, der flyder af Sportellovens § 46, 3die Passus). Naar udestaaende Fordringer eller Løsøre bortsælges 7 April.

7 April. som Appendix i Forbindelse med Auktion over fast Eiendom, antages der efter de citerede Lovbestemmelser ikke i noget Tilfælde at tilkomme Auktionsvidnerne særskilt Betaling for Appendixsalget (jfr. med Hensyn til Auktionsforvalterens Tilkommende Note 2 til § 46 i Departementets Udgave af Sportelloven).

7 April. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til Departementet for udenrigske Sager, Handel, Søfart og Industri, der havde oversendt til førstnævnte Departements Udtalelse Gjenpart af en Skrivelse fra det norske og svenske Generalkonsulat i Kjøbenhavn, hvori blev indberettet, at Indrulleringen i Tønsberg ved A. Andersen havde anmodet Generalkonsulatet om at tilstille Indrulleringskontoret endel Blanketter for danske Skibsbemandingslister da det danske Vicekonsulat i Tønsberg havde anmodet Indrulleringen om for Fremtiden at affatte Bemandingslister efter de i Danmark brugte Schemaer for de danske Transportfartøier for Hvalfangst, som hver Vaar expederes fra Tønsberg til Island. Generalkonsulatet foresporger, om en norsk Myndighed kan mønstre Sofolk efter andre Regler og andre Schemaer end de i Norge bestemte, og anfører, at da Skibene gaar under dansk Flag, maatte Mønstring ske ved det danske Vicekonsulat.

I Anledning heraf bemærker Departementet overensstemmende med en fra Generalkrigskommissæren indhentet Erklæring, at Mønstringsloven af 29de Juni 1888 § 14 paabyder, at Førere af fremmede Nationers Fartøier, der her i Landet forhyrer eller afskediger norske Folk, skal paa- og afmønstre disse, hvad enten de gaar i udenrigs eller indenrigs Fart. Mønstring skal efter Loven foregaa ved Indrulleringen, hvorfor det nævnte Lovbud ikke fyldestgjøres ved Mønstring for vedkommende fremmede Konsulat.

Med Hensyn til Udfærdigelse af Skibsbemandingsliste bestemmer Soudskrivningsreglementet af 5te November 1900 § 43, at norsk Bemandingsliste ikke behøver at udstedes ved Mønstring af norske Folk paa fremmed Nations Fartøi, saafremt Fartøiets Fører ønsker Folkene opførte paa Skibets ældre Bemandingsliste. Men hvis denne Bestemmelse ikke kommer til Anvendelse, og Bemandingsliste udfærdiges af den norske Indrullering, maa Listen selvfølgelig være affattet efter det Schema, som i Henhold til Mønstringslovens § 3 er fastsat af Kongen i Forbindelse med det nævnte Udskrivningsreglement (§ 32). Indrulleringen i Tønsberg 'er saaledes uberettiget til at efterkomme det derværende danske Vicekonsulats Anmodning om at affatte Bemandingslister for danske Fartøier efter dansk Schema.

Herom har Departementet idag tilskrevet Generalkrigskommissæren til Efterretning og videre Kundgjørelse for vedkommende Indrullering med tilføiende, at ingen anden end Indrulleringsbetjenten maa skrive paa Indrulleringskontorets Vegne, samt at Hen-

vendelse fra Indrulleringskontoret til Generalkonsulatet i Kjøbenhavn i Tilfælde burde være skeet gjennem vedkommende overordnede Myndigheder. 7 April.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til Generalkrigskommissæren, hvorved bl. a. meddeles, at Departementet overensstemmende med Generalkrigskommissærens Udtalelse har tilskrevet det nævnte Departement saaledes, som foranstaaende Gjenpart udviser. 7 April.

Det vil heraf sees, at Departementet finder det stridende mod Mønstringslov og Udskrivningsreglement, at der af norsk Indrullering udfærdiges Skibsbemandingsliste efter dansk Schema, hvilket oplyses enkelte Gange at have fundet Sted ved Indrulleringskontoret i Tønsberg med vedkommende Indrulleringschefs Billigelse.

Herom bedes vedkommende underrettede, idet Departementet foranlediget ved det oplyste om, at Fuldmægtig ved det nævnte Indrulleringskontor A. Andersen paa egen Haand har anmodet Generalkonsulatet i Kjøbenhavn om at sende Indrulleringskontoret Blanketter for danske Skibsbemandingslister, skal bede gjort opmærksom paa, at ingen anden end Indrulleringsbetjenten maa skrive paa Indrulleringskontorets Vegne, samt at Henvendelse fra Indrulleringskontoret til Generalkonsulatet i Kjøbenhavn i Tilfælde burde været skeet gjennem vedkommende overordnede Myndigheder.

Skrivelse fra Handels og Industridepartementet, til en Byfriver, hvorved meddeles, at Departementet antager, at Skibsregisterloven ikke hjemler Adgang til at beregne Gebyr for Registrering af en Erklæring gaaende ud paa, at en Partreders Navn er et andet end det i den til Skibsregisteret oprindelig indsendte Fortegnelse ved en Inkurie anførte. 8 April.

For Registrering af en Paategning paa en Pantobligation i et Skib, hvorved viges Prioritet, bliver der i Henhold til Skibsregisterloven af 4de Mai 1901 § 36, 3die Led, 1ste Punktum, sammenholdt med Lov om Betaling for offentlige Forretninger af 6te August 1897 § 51, 1ste Led, formentlig at erlægge et Gebyr af 2 Kroner.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Nordre Bergenhus Amt, hvori Departementet, foranlediget ved Forespørgsel fra en Udskiftningsformand, meddeler, at Departementet antager, at der for Thinglysning af Skyldbelingsforretning, foretagen under Udskiftning, bliver at beregne Gebyr efter Sportellovens § 48 a, saavel naar den i Udskiftningslovens § 102 paabudte Meddelelse om Skyldbelingen er sendt Pantebogsføreren til Thinglysning, som i Tilfælde, hvor dette af Udskiftningsformanden er forsømt, men Skyldbelingen er indtaget i den til Thinglysning fremkomne Udskrift af Udskiftningsforretningen. 8 April.

11 April. **Skrivelse** fra Udenrigsdepartementet i Stockholm til Handels- og Industridepartementet, hvori meddeles, at Republiken Guatemala, ifølge officiel Meddelelse fra Præsidenten i det schweiziske Edsforbund, under 24de Marts 1903 har sluttet sig til den i Genf den 22de August 1864 afsluttede Konvention angaaende Forbedring af saarede Militæres Pleie i Felt.

14 April. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristianssands Stift, hvori paa Forespørgsel fra et Skolestyre meddeles, at den af Høiesteret under 3die April 1902 afsagte Dom i Sagen mod Lærer Godø i Molde efter Departementets Mening ikke kan være til Hinder for, at Skolestyret forbyder Bestyreren af en af Byens Folkeskoler at overtage Læsetimer ved en Privatskole i den Tid paa Dagen, da hans egen Skole er igang.

14 April. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Stiftamtmanden i Bergen foranlediget ved en Forespørgsel fra Bergens Bygningskommission om hvorvidt Bergens Bygningslov tillader Anbringelse af Vindus- eller Døraabning i ældre Træbygning, naar den Væg hvori Aabningen agtes anbragt ligger Nabogrund nærmere end 2,5 m.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at naar den nugjældende Bygningslov forbyder Anbringelse af Vindus- eller Døraabning i Brandvægge som efter Loven er de eneste Vægge, som kan opsættes i mindre Afstand fra Nabo end 2,50 m antages det ikke at kunne tillades at anbringe Vinduer i denne Afstand i ældre Vægge, hvad enten disse er af Mur eller Træ, naar de tidligere har været uden Aabning, idet dette iethvertfald vil betegne en Forværrelse af det bestaaende Forhold.

15 April. **Kongelig Kundgjørelse** angaaende Afgifter af Malt-, Brændevins- og Ætylætertilvirkningen samt af Mais og Durra, anvendt til Brændevinstilvirkning, som skal erlægges til Statskassen fra 1ste April 1903.*) [1])

[1]) Se Høieste Ref. 31 Marts 1903 og det der Cit.

15 April. **Kongelig Resolution****), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 angaaende Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Gran Herred, Kristians Amt, under 18de Oktober 1902 fattet Beslutning til Politivedtægter, der skal træde istedetfor de ved Kongelig Resolution af 23de Juli 1894 approberede Politivedtægter for bemeldte Herred.

---

*) Bekjendtgj. 18 April i Lovt. 1ste Afd. No. 14, hvor Kundgj. er indt. i sin Helhed.

**) Bekjendtgj. 18 April i Lovt. 1ste Afd. No. 14, hvor Vedtægterne er indtagne.

Kongelig Resolution *) hvorved Approbation i Henhold til § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kjøbstaden Sarpsborgs Kommunestyre under 2den Mai 1902 og 9de Marts 1903 fattede Beslutning om nye almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Kjøbstaden. 15 April.

Kongelig Resolution **), hvorved i Medhold af Lov om Indskrænkninger i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. af 14de Juli 1893, jfr. Lov af 27de Juli 1896, meddeles Approbation paa de af Øvre Rendalens Herredsstyrelse under 24de Februar 1902 vedtagne Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skogbrand i Øvre Rendalens Herred, dog med et Par Forandringer. 15 April.

Kongelig Resolution ***) hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Aadalens Herredsstyre under 18de Februar 1903 fattede Beslutning om Forandring i de ved Høieste Resolution af 4de Juli 1901 approberede Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skogbrand i Aadalen Herred, Buskeruds Amt. 15 April.

Kongelig Resolution **) hvorved de af Skjørn Herredsstyre under 21de Juli 1902 vedtagne Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skogbrand stadfæstes i Medhold af Lov om Indskrænkninger i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. af 14de Juli 1893, jfr. Lov af 25de Juli 1896, dog med nogle Forandringer. 15 April.

Kongelig Resolution **) hvorved de af Inderøens Herredsstyre under 19de Marts 1902 vedtagne Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skogbrand stadfæstes med Hjemmel i Lov om Indskrænkninger i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. af 14de Juli 1893, jfr. Lov af 27de Juli 1896, dog med et Par Forandringer. 15 April.

Kongelig Resolution **) hvorved de af Overhallen Herredsstyre i Møde den 12te April 1902 vedtagne Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skogbrand approberes i Henhold til Lov om Indskrænkning i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. af 14de Juli 1893 § 5 og Tillægslov af 27de Juli 1896 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt Forandring. 15 April.

Kongelig Resolution **) hvorved de af Flatanger Herredsstyre under 21de April 1902 vedtagne Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skogbrand stadfæstes i Medhold af Lov om Indskrænkninger i Brug af Ild i Skog og Mark 15 April.

*) Bekjendtgj. 18 April i Lovt. 1ste Afd. No. 14, hvor Forskrifterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 18 April i Lovt. 1ste Afd. No. 14, hvor Reglerne er indtagne.

***) Bekjendtgj. 18 April i Lovt. 1ste Afd. No. 14, hvor Forandringen er indtaget.

15 April. m. v. af 14de Juli 1893, jfr. Lov af 27de Juli 1896, dog med nogle Forandringer.

15 April. **Kongelig Resolution***) hvorved de af Herredsstyret for Kvædfjord Herred, Nordlands Amt, i Møde den 2den Mai 1902 besluttede Vedtægter ang. Værnskogens Behandling inden Herredet approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse og mod Skogenes Ødelæggelse af 20de Juli 1893 § 3 som gjældende indtil videre, dog med et Par Forandringer.

15 April. **Kongelig Resolution****) hvorved i Henhold til § 4 i Lov om Bygningsvæsen, Næringsdrift og Eiendomsbeskatning paa visse Strækninger af Kristiansands Kjøbstad af 9de Marts 1882 samt § 89 i den almindelige Bygningslov af 27de Juli 1896 meddeles Stadfæstelse paa de af Kristiansands Kommunestyre i Møder senest den 13de Marts 1903 under Post A og B fattede Beslutninger angaaende den almindelige Bygningslovgivnings Anvendelse for en Del af nævnte Bys Landdistrikt, saaledes at Beslutningerne straks træder i Kraft.

15 April. **Kongelig Resolution*****) hvorved det af Jondalselvens Fællesflødningsforening i Generalforsamling den 23de Februar 1900 vedtagne Udkast til nye Regler for Fællesflødningen i Vasdraget approberes som gjældende indtil videre.

15 April. **Kongelig Resolution**, hvorved der i Henhold til § 84 i Lov om Bygningsvæsenet af 27de Juli 1896 meddeles Approbation som gjældende indtil videre paa efterstaaende af Harstad Bygningskommunes Repræsentantskab i Møde den 9de November 1901 vedtagne Betalingsregulativ for Bygningsinspektøren sammesteds:

A. Nybygning.

I. Vaaningshuse: a. med en Etage uden indredet Kjælder: Kr. 0,10 pr. m² Grundflade, dog ikke under Kr. 5,00 pr. Bygning. b. med flere Etager: et Tillæg til ovenstaaende Taxt af 25% for hver yderligere fulde Etage; som saadan regnes Kjælder indredet til Beboelses- eller Butikleilighed.

II. Udhuse uden Ildsted samt Pakhuse og lignende. Kr. 0,08 pr. m² Grundflade, dog ikke under Kr. 1,00 pr. Hus.

Saafremt der anbringes Ildsted, betales et Tillæg af 25%.

B. Større og mindre Reparationer m. v.

I. Hovedreparationer, Paabygninger og lignende. 50% af de under Post A. anførte Satser, dog ikke under Kr. 3,00 pr. Bygning.

II. Mindre Reparationer og Indretning af ældre Bygninger m. v. 25% af de under A. bestemte Satser, dog ikke under Kr. 2,00 pr. Bygning.

---

*) Bekjendtgj. 18 April i Lovt. 1ste Afd. No. 14, hvor Vedtægterne er indtagne.
**) Bekjendtgj. 18 April i Lovt. 1ste Afd. No. 14, hvor Beslutningerne er indtagne.
***) Bekjendtgj. 2 Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 19, hvor Reglerne er indtagne.

Kongelig Resolution, hvorved der i Henhold til § 84 i den almindelige Bygningslov af 27de Juli 1896 meddeles Approbation paa Akers Herredsstyres Beslutning af 27de Marts 1903 om at det for Byggebæltet gjældende Betalingsregulativ for Tilsyn med Byggearbeiders Udførelse m. v. indtil videre skal være gjældende for det Distrikt af Akers Herred, som er underlagt den almindelige Bygningslov, saaledes at Beslutningen træder i Kraft straks. [1] 15 April.

[1] Se Kgl. Res. 30 Septbr. 1899.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 15 April.

1. „Uniformsreglement for Marinens Officerer og civilmilitære Embedsmænd og Funktionærer med Officers Rang" gives følgende Tillæg:
   Følgende i dette Reglement nævnte Uniformsgjenstande, nemlig: Sjøtrøie, Kappe, Yderfrakke eller Pjækkert, Rundtrøie, hvid Trøie og Regnkappe kan efter nærmere af den kommanderende Admiral fastsatte Regler bæres uden Grabbetegnelse paa Ærmene.
2. „Uniformsreglement for Underofficerer og Menige tilhørende Marinens Korpser samt for Kadetter" gives følgende Tillæg:
   Følgende i dette Reglement under „A. For Underofficerer" nævnte Uniformsgjenstande nemlig Jakke, Kappe, Sjøtrøie, Yderfrakke eller Pjækkert, hvid Trøie, Dongerytrøie og Regnkappe kan efter nærmere af den kommanderende Admiral fastsatte Regler bæres uden Grabbetegnelse paa Ærmerne. [1]

[1] I Forbindelse hermed er i den komm. Admirals Cirk. af 20 Mai 1903 indtil videre fastsat følgende Regler:
1. De i denne Resolution nævnte Uniformsgjenstande for Officerer m. fl. samt for Underofficerer kan, i og udenfor Tjenesten, bæres uden Grabbetegnelse paa Ærmerne, undtagen: a. Til Paradeantræk, b. Ved de i Tjenestereglementerne paabudte Meldinger, c. Ved militær Tjenestgjøring, hvor Mandskabet er klædt i Parade, d. Paa sjømilitær Station eller ombord i Skib, hvor H. M. Kongen er tilstede og e. Iland i udenlandsk Havn.
2. Regnkappe, hvid Trøie og Dongerytrøie kan altid, naar de ifølge gjældende Reglementer tillades benyttet, bæres uden Grabbetegnelse.

Telegram fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Tromsø, hvori paa Foresporgsel meddeles, at det af Formandskabet opnævnte Medlem af Skolestyret antages ikke af Skolestyret at kunne vælges til Formand i Tilsynsudvalget (Byskolelovens § 47.) 15 April.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, der havde indsendt en Foresporgsel fra en Forligelseskommission angaaende hvorvidt en Herredskasserer, der tillige er Sagførerbetjent, er berettiget til at møde i Kommissionen samt til i førstnævnte Egenskab at bemyndige andre til at møde sammesteds i Kommunens Sager. 15 April.

15 April. I Forbindelse hermed var tillige forespurgt, om der fra Indklagedes Side kan reises Indsigelse imod eller af Kommissionen bør nægtes Godtagelse af en Fuldmagt til Møde i samme, udfærdiget af en ikke-Sagfører paa en andens Vegne, naar Fuldmagtudstederen ogsaa har udfærdiget Forligsklagen, men uden at Fuldmagt fra hans Mandant foreligger.

Ligeledes havde Herredskassereren i samme Herred i en direkte til Departementet indsendt Skrivelse forespurgt om han paa Grund af sin Stilling som Sagførerbetjent er udelukket fra som Herredskasserer at møde i Forligelseskommissionen i Kommunens Sager.

I Anledning heraf meddeler Departementet og beder vedkommende Forligelseskommissærer samt Herredskassereren underrettet om, at Spørgsmaalenes Afgjørelse henhører under Forligskommissionen og eventuelt Domstolene, men at Departementet for sit Vedkommende antager, at den nævnte Herredskasserer, saalænge han er Sagførerbetjent, er udelukket fra Møde i Kommissionen i alle Sager, som ikke angaar ham personlig eller gaar ind under Undtagelsesbestemmelserne i Forligslovens § 51.

Ligeledes antager Departementet, at han ikke i Egenskab af Herredskasserer uden Fuldmagt fra rette Vedkommende er berettiget til i Kommunens Sager at bemyndige andre til at møde i samme.

Med Hensyn til Spørgsmaal om, hvorledes der bør forholdes med Sager, der behandles i Kommissionen i Henhold til Fuldmagt, der lider af de af Kommissærerne nævnte Mangler, antager Departementet, at Forligskommissærerne, uden Hensyn til om der herom nedlægges Paastand af Indklagede eller ei, i saadant Fald overensstemmende med Forligslovens §§ 52 og 53 bør anse Klageren som udebliven med den herfor bestemte Følge.

15 April. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Kristians Amt, hvori Departementet paa Foranledning meddeler, at den nye Sportellov ikke antages at have medført nogen Forandring i den tidligere gjældende Regel, hvorefter Gebyr for Forkyndelse af Resolutionen om Opfostringsbidrag kan fordres udredet af vedkommende Barnefader, men ikke af det offentlige (jfr. Justitsdepartementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 6te Januar 1896 og Oth. Prp. No. 22 for 1893 Side 83, første Spalte, øverst).

16 April. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiansands Stift, hvori paa Forespørgsel fra et Skolestyre meddeles, at en Sognepræst ligesaalidt som de øvrige Medlemmer af Skolestyret har noget Krav paa Skydsgodtgjørelse paa de Reiser, som han maatte foretage for at overvære Aarsprøverne i de forskjellige Skolekredse.

Høieste Resolution, hvorved Stadfæstelse i Medhold af § 13 i Lov af 18de Juni 1884 om Udskjænkning af Øl, Vin, Mjød og Cider paa Landet meddeles paa den af Vaage Herredsstyre i Møder den 20de September 1902 og 28de Februar 1903 fattede Beslutning om, at Maximumsgrænsen for Afgiften af Udskjænkning af Øl og Vin inden Herredet forhøies indtil Kr. 2000,00. 16 April.

Høieste Resolution, hvorved der med Hjemmel i Lov om Postvæsenet af 12te Mai 1888 § 38 tilstaaes følgende Funktionærer Attestationsret for portofri Brevveksling i vedkommende Stillings Medfør: 16 April.

Bestyrerinden af Kristiania kvindelige Industriskole,
Kassereren ved St. Jørgens Tuberkuloseſanatorium i Lyster.
Bestyreren af det fysiske Institut ved Landbrugshøiskolen.
Sekretæren i Landsskytterstyret.

Høieste Resolution, hvorved i Henhold til Lov om Bykommunernes Skattevæsen af 15de April 1882 § 30 meddeles Approbation paa de af Hammerfests Kommunestyre i Møde den 9de Februar 1903 vedtagne Endringer i de gjældende Regler for Skatteligningen i Kjøbstaden. 16 April.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til Generalkonsulatet i London hvori Departementet med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorledes det i Sjøfartslovens § 92 anvendte Udtryk Oplag i „Vinterhavn" i sin Almindelighed er at forstaa, paa Foranledning bemærker, at den endelige Afgjørelse af Tvistemaal mellem Skipper og Mandskab angaaende Forstaaelsen af det nævnte Udtryk henhører under Domstolene. 16 April.

I sin nævnte Skrivelse udtaler Departementet videre, at det for sit Vedkommende antager, at det er tvilsomt, hvorledes Udtrykket er at forstaa, men at Departementet er nærmest tilbøieligt til at antage, at Oplag i „Vinterhavn" omfatter ethvert Tilfælde, hvori Skibet oplægges i Vintertiden, og Mandskabet afskediges, det være sig paa Grund af manglende Bestjæftigelse, omfattende Reparationer, Indefrysning eller af hvilkensomhelst anden Aarsag og uden Hensyn til, om Oplagets Varighed paa Grund af senere indtrædende, uforudseede Omstændigheder maatte blive kortere end oprindelig paaregnet.

Skrivelse fra Finandsdepartementet til en Byskriver, der havde forespurgt, om der skulde beregnes Gebyr for Thinglysning af et af Skifteretten udfærdiget Hjemmelsbrev til en gjenlevende Ægtefælle paa en Boet tilhørende fast Eiendom, der ved Skiftet var udlagt Vedkommende. I Hjemmelsbrevet var som Hefteſelser paa Eiendommen anført flere Panteſordringer. Det var oplyst, at vedkommende Kreditorer allerede tidligere havde disse Fordringer panteſikrede i Eiendommen, 16 April.

16 April. og at Skifterettens Anførsel af vedkommende Fordringer i Hjemmelsbrevet kun havde til Hensigt at vise, hvad længstlevende havde at likvidere i Taxtsummen.

Departementet meddeler, at det med Byfriveren er enigt i, at Thinglysningen af Hjemmelsbrevet efter Sportellovens § 56 bør foretages uden Betaling. Hvad der er udtalt i næstsidste Afsnit af Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 26de Marts 1898, er kun ment at skulle gjælde, naar de omhandlede Arve- eller Gjældsbeløb er paaheftet Eiendommen ved Skifteopgjøret.

16 April. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Tromsø Amt, foranlediget ved Foresporgsel fra en Lensmand om, hvorvidt de i Sportellovens § 129 omhandlede Afskrivningspenge ogsaa tilkommer Lensmanden for Restancer af Herredsskatter som, efterat han har modtaget til Udpantning autoriseret Restanceliste, indbetales til Herredskassereren.

Departementet meddeler, at Herredsskatter efter Landskattelovens § 61 bliver at indbetale til Herredskasseren, der maa antages berettiget til at modtage saadanne ogsaa i Tilfælde, hvor Restanceliste er oversendt vedkommende Lensmand med Anmodning om Udpantning. At Liste over resterende Herredsskatter oversendes Lensmanden til Udpantning, antages nemlig ikke at kunne medføre, at Lensmanden faar Eneret til at modtage Indbetaling af de paa Listen opførte Restancer. Naar Restancerne efter Listens Oversendelse; men forinden Udpantning er foretaget, indbetales til Herredskassereren, antages denne at maatte kunne fordre de paagjældende Beløb strøgne af Restanceliften, uden at Lensmanden herved bliver berettiget til at beregne sig Afskrivningspenge i Medhold af Sportellovens § 129.

18 April. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til Generalkrigskommissæren, foranlediget ved Andragende om, at en Person maatte blive optaget i Fyrbøderrullen. Indrulleringschefen i Kristiania, hvem Andragendet havde været oversendt, havde anført, at da Fyrbøderen den 23de Januar d. A. havde en Fartstid af $19^{1}/_{30}$ Md. og saaledes kun manglede ca. 5 Maaneder paa Halvbefarenhed, saa Indrulleringschefen ikke Grund til at indvilge Andragendet allerede nu, idet Fyrbøderen ikke var udskrivningspligtig før 1ste Januar 1904, og han inden den Tid kunde have erhvervet 24 Maaneders Fartstid og da blive optaget i Matrosrullen.

Da Generalkrigskommissæren fandt denne Anskuelse af tvivlsom Berettigelse ligeoverfor Udskrivningsreglementets § 14, havde Sagen været oversendt de øvrige Indrulleringschefer (udenfor Tromsø Stift) til Udtalelse. Af disse Erklæringer fremgaar, at som Regel enhver efter Andragende indføres i Fyrbøderrullen, naar han har den bestemte Fartstid som Fyrbøder, uden at der engang

forlanges speciel Attest eller andet Vidnesbyrd om hans Dueligheд 18 April.
som Fyrbøder. Indrulleringschefen i Trondhjem oplyser dog, at han, naar Mandskaber med 12 Maaneders Fartstid begjærer sig indført i Fyrbøderrullen, før de endnu er nær ved Udskrivningsalderen, undertiden forlanger Erklæring om, at det er deres Agt fremdeles at fortsætte som Fyrbødere, naar de tager Hyre, idet Bestemmelsen om kun 12 Maaneder som Minimumsfartstid for Fyrbødere, medens der nu for andre Søfarende forlanges 24 Maaneder, ellers vil kunne misbruges paa den Maade, at en Mand for at blive henført til Søværbningen først tjener i 12 Maaneder som Fyrbøder, endskjønt det er hans Agt senere som Søfarende at være Matros.

Generalkrigskommissæren erklærer sig enigt i den Opfatning, som gjøres gjældende af Indrulleringscheferne udenfor Kristiania, og anbefaler i Henhold hertil, at Vedkommende bestemmes optaget i Fyrbøderrullen. Departementet finder med Generalkrigskommissæren, at Andragendet bør indvilges og anmoder ved at oversende Mandskabets Rodeseddel og Annotationspatent om, at Vedkommende optages i Fyrbøderrullen.

Høieste Resolution *), hvorved i Medhold af Lov om 20 April.
Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at der for Fisket i efternævnte Dele af Lesje Herred, Kristians Amt indtil videre skal gjælde følgende Bestemmelser:

1. I Lesje Hovedsogn skal alt Fiske være forbudt fra og med 10de September til og med 14de Oktober.
2. I den inden Lesje Hovedsogn liggende Del af Laugens Hovedvasdrag med deri faldende Elve og Bække, saa langt som Fisk fra dette gaar op, skal alt Fiske med Lyster, Teine og Sløe (Sleo) være forbudt.
3. For Fisket i Sæterdalen „Dalsiden" i Lesje Herred skal gjælde følgende Regler, der træder i Stedet for de ved Høieste Resolution af 11te April 1899 fastsatte:
   a. Alt Fiske skal være forbudt fra og med 10de September til og med 14de Oktober.
   b. Det skal til enhver Tid være forbudt at benytte Lyster, Teine eller Sløe (Sleo) samt Garn med mindre Maskevidde end 32 mm. mellem Knuderne i vaad Tilstand.

Høieste Resolution *), hvorved i Medhold af Lov om 20 April.
Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at der for Fiskeriet inden Dovre Herred, Kristians Amt, indtil videre skal gjælde følgende Bestemmelser:

1. I alle Herredets Elve og Vande med Undtagelse af Vande, der eies af private og ikke gjennem Elv eller Strøm staar i

*) Bekjendtgj. 22 April i Lovt. 1ste Afd. No. 15.

20 April. Forbindelse med Almenningsvande, skal det til enhver Tid være forbudt at bruge Garn med mindre Masker end 39 mm. mellem Knuderne i vaad Tilstand samt Not, Oter, Sløe (Sleo) og Lyster. Intet Stængsel maa anbringes, der kan hindre Fiskens Gang op og ned ad Vasdraget.

2. I Tiden fra 15de September til 24de Juni skal alt Fiske være forbudt.

3. Foranstaaende Regler gjælder ikke for Laugen Elv.

Høieste Resolutioner af 1ste April 1881 og 13de April 1894, indeholdende Bestemmelser for Fiskeriet inden Dovre Herred, ophæves.

20 April. **Høieste Resolution** *), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at der i Vossestrandens Herred, Søndre Bergenhus Amt, indtil videre skal gjælde følgende Fredningsbestemmelser for Fiskeri af Ferskvandsfisk:

1. Fra 15de September til 14de Februar — begge medregnede — skal alt Fiskeri være forbudt.

2. Brug af Kastenot, Garn eller andre bundne Redskaber samt Line og Oter skal være forbudt fra Lørdag Aften Kl. 6 til Tirsdag Aften samme Klokkeslet.

3. Brug af Lyster saavelsom Not, Garn eller andre bundne Redskaber med mindre Afstand mellem Knuderne end 3 — tre — Centimeter, naar Redskabet er vaadt, skal til enhver Tid være forbudt.

Kongelig Resolution af 19de Februar 1892 om Fiskeriregler for Vossestranden Herred sættes herved ud af Kraft.

20 April. **Høieste Resolution** *), hvorved i Henhold til Lov om Fredning af Laks og Sørret m. v. af 20de Juni 1891 § 17 bestemmes, at det paa en Strækning i Sjøen udenfor Vetleelvens Udløb i Vetlefjorden i Balestrand Herred, nordre Bergenhus Amt begrændset af en ret Linie, trukket fra den yderste Spids af Landhandler Bøthuns Dampskibsbrygge paa Gaarden Ulvestad paa den østre Side af Elvemundingen over Bugten til et nærmere af Politimesteren i Sogn fastsættendes Punkt paa Breistrednæsset paa den vestre Side — skal indtil videre være forbudt at benytte Kilenot, Lakseværp, Sættegarn eller lignende Redskaber saavelsom Kastenot. Dog skal dette Forbud ikke være til Hinder for, at der til Fangst af Sild benyttes almindelige Sildenoter.

Denne Resolution træder i Kraft strax.

20 April. **Høieste Resolution** *), hvorved i Henhold til Lov om Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at

*) Bekjendtgj. 22 April i Lovt. 1ste Afd. No. 15.

der for Røragsøen i Roraas Herred, Søndre Trondhjems Amt indtil videre skal gjælde følgende Fiskeriregler: 20 April.

1. Alt Fiske skal være forbudt fra og med 16de Oktober til og med 30te November.
2. Det skal til enhver Tid være forbudt at benytte Garn eller Not med mindre Maskevidde end 35 Millimeter fra Knudes til Knudes Midtpunkt, maalt i vaad Tilstand.

Høieste Resolution *), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Laks og Sjøøret af 20de Juni 1891 § 23 bestemmes, at Fredningstiden om Vaaren for de nævnte Fiskearter som hidtil udløber med den 15de Juni, forsaavidt angaar Saltdalselven med Bielve i Nordlands Amt samt den Strækning af Søen, der ligger indenfor en Afstand af 50 Meter fra Elvemundingen, dog saaledes at Stangfiske skal være tilladt fra og med 1ste Juni. 20 April.

Nærværende Resolution træder i Kraft straks.

Høieste Resolution af 18de Marts 1893 ophæves.

Skrivelse fra Udenrigsdepartementet i Stockholm til Handels- og Industridepartementet, hvorved meddeles, at den derværende nederlandske Minister har tilkjendegivet, at Salvador og Korea ligeoverfor den nederlandske Regjering har notificeret sin Tilslutning til den i Haag den 29de Juli 1899 affluttede Konvention angaaende Anvendelse paa Sjøkrig af Grundsætningerne i Genferkonventionen af 22de August 1864. 20 April.

Ved Modtagelsen af disse Notifikationer har den nederlandske Regjering imidlertid gjort det Forbehold, at Tilslutningen ikke ansees at omfatte Haagerkonventionens Art. 10, hvilken af samtlige undertegnende Magter er blevet udelukket ved Ratifikationen.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Bratsberg Amt, hvori Departementet i Anledning af Regninger fra et Fattigstyre over Udgifter ved Anskaffelse af Klæder til en tuberkuløs Syg og ved hendes Transport til Amtssygehuset meddeler, at det med Amtmanden finder, at Udgifterne ved ubemidlede tuberkuløse Syges Transport til vedkommende Forpleiningssted bør udredes ligesom de egentlige Forpleiningsudgifter overensstemmende med Tuberkuloselovens § 13, 2det Led, jfr. § 6 og at Fattigvæsenets Udgifter ved Anskaffelse af Klæder til de Syge ikke kan være Gjenstand for delvis Refusion af Statskassen. 20 April.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, foranlediget ved en Forespørgsel fra Narvik Bygningskommission, om hvorvidt Bygninger, som opføres paa og saaledes er forbundne ved en og samme Trækai, er at 20 April

*) Bekjendtgj 22 April i Lovt. 1ste Afd. No. 15.

20 April. anse som en sammenhængende Bebyggelse, uanseet at de har en indbyrdes Afstand af 5 Meter.

I Anledning heraf meddeles, at Departementet er tilbøielig til i Tilslutning til Bygningskommissionen at besvare det nævnte Spørgsmaal bekræftende.

Opførelsen af et under Sagen omhandlet Isshus antages derfor ikke at kunne tillades uden i Tilfælde efter erhvervet Dispensation fra Bygningslovens Bestemmelser.

20 April. **Cirkulære** fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles:

Tillæg til og Rettelser i den norske Postanstaltfortegnelse.

Fra 1ste Mai 1903 underholdes følgende nye Postaabnerier:

1. Bru paa Jæderen paa Jernbanestoppestedet Bru i Ogne Herred, Stavanger Amt og Postdistrikt, med Postforbindelse i Vinterhalvaaret med Jernbanen og i Sommerhalvaaret med Bipost til og fra Ogne.
2. Dovreskogen i Dovre Herred, Kristians Amt, Lillehammer Postdistrikt, i Poststruten Otta—Veblungsnæs.

21 April. **Skrivelse** fra Udenrigsdepartementet i Stockholm til Handels- og Industridepartementet, hvorved meddeles, at den Brasilianske Regjering — ifølge Underretning fra den belgiske Minister i Stockholm i Skrivelse af 19de s. M. — under 8de April 1903 har ladet aflevere sit Ratifikationsdokument vedrørende den paa den industrielle Eiendomsretskonference i Brysel den 14de December 1900 undertegnede Tillægsakt til Konventionen af 20de Marts 1883.

21 April. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Stavanger Amt, hvori Departementet, foranlediget ved en Forespørgsel fra Formanden i en Overligningskommission, meddeler, at Landskattelovens § 52 ikke antages at medføre Ret for en Overligningskommission til efter Henstillen fra Ligningskommissionen at nedsætte eller forhøie dennes Ansættelser paa Grundlag af, at Ligningskommissionen under Klagebehandlingen er bleven opmerksom paa, at en Skatyders Formue og Indtægt er for høit eller for lavt ansat.

22 April. **Regler***) angaaende Jagt og Fangst i Joramo Bygdealmenning, Kristians Amt, approberede af Landbrugsdepartementet 22de April 1903.

I Joramo Bygdealmening skal Jagt og Fangst — Jagt af Elg herfra undtaget — være tilladt for Enhver. Den som ikke er

*) Bekjendtgj. 28 April i Lovt. 1ste Afd. No. 16.

Beboer af Eiendom, som har Brugsret i Almenningen, har at løse Jagtkort. 22 April.

Jagtkort udstedes af Almenningsbestyrelsens Formand og skal være lydende paa Navn. Det gjælder enten for Kalenderaaret eller for visse bestemte Dage (Jagtdage) og kan ikke overdrages.

Jagtkort løses mod forskudsvis Erlæggelse af følgende Afgift:

Jagtkort, som gjælder Kalenderaaret, Kr. 15,00 — femten Kroner, og for Jagtkort som gjælder visse bestemte Dage Kr. 1,00 — en Krone — for hver Dag, Kortet gjælder; hvis Jagten drives med Hund Kr. 2,00 — to Kroner — pr. Dag.

§ 2. Jagtkortet maa under Jagten og Fangsten medføres og inden Jagtomraadet forevises, naarsomhelst det af Nogen forlanges.

§ 3. Retten til Jagt efter Elgsdyr, som det i Henhold til Jagtlovens § 19 maatte blive tilladt aarlig at fælde i Almenningen, bortsættes hvert Aar af Almenningsbestyrelsen ved Anbud efter forudgaaende fornødig Bekjendtgjørelse.

Rundskrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmændene: 22 April.

Under Behandlingen af de til Departementet i temmelig betydeligt Antal indkommende Ansøgninger om fri Sagførsel til Paternitetssagers Indbringelse for høiere Ret har man havt Anledning til at bemerke, at disse Sager ikke altid ved Underinstansen behandles paa en saa omsigtsfuld Maade som ønskeligt er. Navnlig har det paatrængt sig Opmærksomheden, at de af Parterne efter Retsbogen afgivne Forklaringer ikke sjelden er ufuldstændige og tydende paa, at Afhørelsen ikke har været foretaget med den Nøiagtighed og Indgaaen i Enkeltheder, som regelmæssig vil være nødvendig til Sagens Oplysning. Disse Sager frembyder nemlig ikke sjelden meget vanskelige Bevisspørgsmaal, og til Løsningen af disse vil det erfaringsmæssig være af den største Betydning at erholde udførlige Partsforklaringer, der som oftest vil danne Grundlaget for den videre Bevisførelse. Det er heller ikke altid iagttaget i de Sager, Departementet har havt Anledning til at blive bekjendt med, eller fremgaar ialfald ikke af det protokollerede, at Parterne ikke er givet Adgang til — forinden de konfronteres — at paahøre hinandens Forklaringer (jfr. analogisk Straffeprocesslovens §§ 181 og 259). At dette paasees, er efter Departementets Opfatning af Vigtighed. I Forbindelse hermed vil man udtale, at det turde anbefale sig, at den udlagte Barnefader altid afhøres først.

Departementet skal gjøre opmærksom paa, at det ved Behandlingen af Paternitetssager i første Instans vil være af særlig Betydning, ogsaa hvor Underrettens Dom kommer under Prøvelse ved overordnet Ret, at fyldige og udtømmende Oplysninger er tilveiebragt. Foruden at det ved Underretten tilveiebragte Bevisma-

22 April. teriale, naar dette er mangelfuldt, senere maa søges fuldstændiggjort ved Optagelse af Thingsvidne, hvorved bl. a. regelmæssig forvoldes Udgifter til fri Sagfører for Barnemoderen, gjør det sig navnlig gjældende, at Adgangen til at erholde Oplysninger ikke er den samme, som medens Sagen stod for Underretten, fordi de Bestemmelser, der tilsigter at fremtvinge Parternes personlige Afhørelse, alene er anvendelige under Politiretsbehandlingen. At Sagens Indbringelse for Overretten netop er foranlediget ved, at den ved Underretten har været utilfredsstillende oplyst, vil selvfølgelig oftere være Tilfældet.

Efter det anførte finder man sig opfordret til at anmode Hr. Amtmanden om at tilholde de inden Deres Embedsdistrikt værende Underdommere at have sin Opmærksomhed henvendt paa, at Paternitetssager — særlig hvor disse overlades den edsvorne Fuldmægtig, hvad dog helst bør søges undgaaet — behandles paa en fyldestgjørende Maade og under Jagttagelse af, hvad Departementet foran har paapeget.

22 April. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Stiftamtmanden i Kristiania Stift, der havde forespurgt om, hvorvidt der var Adgang til at imødekomme en af Skattefogden i Kristiania i Henhold til Forordn. af 18de April 1781 § 8 fremsat Begjæring om at lade Underfogden afholde Udpantning hos en Panteformand, der har gjort sig skyldig i Underslag af Skattebeløb. Stiftamtmanden havde udtalt, at det forekom ham tvivlsomt, hvorvidt den Adgang, som ved Forordning af 18de April 1781 § 8 er tilstaaet Fogderne til Afholdelse af Udpantning hos Lensmænd, der ikke i rette Tid har gjort Rede og Rigtighed for de af dem paa Fogdens Vegne oppebaarede Skatter, kan antages ogsaa at tilkomme Skattefogder i Byerne ligeoverfor de af dem benyttede Panteformænd, der maatte være i lignende Tilfælde, idet Forordningen af 12te December 1806 angaaende Skatteindbrivelse i Kjøbstæderne ingen tilsvarende Bestemmelse indeholder. Departementet meddeler, at det er enigt i, at der ikke er Adgang til at imødekomme Skattefogdens Begjæring.

22 April. **Skrivelse** fra Landbrugsdepartementet til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, hvori udtales, at Skogbrandsudgifter ikke kan udlignes og inddrives som Skat.

23 April. **Høieste Resolution***) hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 bestemmes, at der for Fiskeriet i Ytre og Øvre Rendalens Herreder, Hedemarkens Amt, indtil videre, skal gjælde følgende Regler:

I. Sik, Ørret og Røie maa ikke fiskes:

a) i Storsjøen fra 19de Oktober til 15de November.

*) Bekjendtgj. 28 April i Lovt. 1ste Afd. No. 16.

b) i Akrestrømmen op til øvre Skrebæk fra 21de Oktober til 15de November. 23 April.
c) i Lombnessjøen op til Broen ved Kværnesodden fra 23de Oktober til 15de November.
d) i Lombnessjøen fra Broen ved Kværnesodden til Renas Udløb i Lombnessjøen fra 25de Oktober til 15de November.
e) i Rena op til Hornsetstrømmen fra 27de Oktober til 15de November.
f) I Rena fra Hornsetstrømmen op til det Punkt, hvor Øvre Rendalens Fiskeri begynder, fra 29de Oktober til 15de November.
g) I Øvre Rendalens Ytre Notlag fra 31te Oktober til 15de November.
h) I Øvre Rendalens øvre Notlag op til Kløftet fra 2den November til 15de November.
i) I Tysla op til Faldet samt i Undseth- og Finstadaaen op til Finstadsjøen fra 6te til 15de November — alle Datoer inklusive.

II. I Aursjøerne paa Ellevoldskjølen samt i Misteren og de deri faldende Elve, Bække og Vande med Undtagelse af Fugaaen med Fugsjøen og af Renaaen ovenfor Faldet maa intet Fiske foregaa fra 1ste September til 31te December — begge Dage inklusive; dog gjælder dette Forbud ikke for den Kværnesgaardene tilhørende Sløe i Misteren.

III. Brugen af Lyster, Sløe, Dæmning samt Teine, der ikke bestaar af bundet Redskab, skal være forbudt overalt. Dog skal dette Forbud ikke være til Hinder for den fastsatte Brug af de hidtil lovligen benyttede Sløer i Tysla, af Kværnesgaardenes Sløe i Misteren, af Kværnes's Sløe i Grosobækken, af S. Finstads og O. Høyes Sløe ved Missjøhaugen samt af Sømaaens og Sømaahaugens Sløer i Sømaaen.

IV. I de ifølge Post I og II fredede Strækninger skal det til enhver Tid være forbudt at benytte bundne Redskaber, der i vaad Tilstand holder mindre end 33 mm mellem Knuderne (fra Knudes til Knudes Midtpunkt). Dog skal det i Tiden fra 10de Mai til 15de Juni være tilladt til Fangst af Gjedde, Abbor og Mort at benytte bundne Redskaber af hvilkensomhelst Maskeviddde.

Høieste Resolution af 23de April 1897 om Fredning af Ferskvandsfisk i Øvre og Ytre Rendalens Herreder ophæves.

Høieste Resolution*) hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Laks og Sørret af 20de Juni 1891 § 4 bestemmes: 23 April.

1. At i de gamle Lakseværp i Fosens Fogderi, Søndre

*) Bekjendtgj. 28 April i Lovt. 1ste Afd. No. 16.

23 April. Trondhjems Amt, hvor der før den i Medhold af Lov af 6te Juni 1863 stedfundne Matrikulrevision benyttedes Lakseværp (ɔ: Siddenot, Staaernot, Giljenot, Flakenot eller Sandnot), og hvor dette Fiske derunder blev ilagt Matrikulskyld, være sig særskilt eller som Tillæg til vedkommende Eiendoms Skyld, skal den ugentlige Fredningstid for saadant Redskab, uanseet den ved høieste Resolution af 20de Marts 1896 fastsatte Forlængelse af Fredningstiden for visse Redskaber inden Amtet, være fra Lørdag Aften Kl. 6 til Mandag Morgen Kl. 6.

2. Kronprinsregentens Resolution af 16de April 1902 om den ugentlige Fredningstid for visse Lakseværp i Fosens Fogderi ophæves.

23 April. **Høieste Resolution***) hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at der i efternævnte Herreder i Søndre Trondhjems Amt for alle Elve og Vande undtagen de Dele af Vasdrag, hvor Laks gaar op, skal gjælde følgende Fiskeriregler — i Vande og Elvestrækninger, der danner Grændse mod Naboherred, dog kun forsaavidt, som der for dette gjælder tilsvarende Bestemmelser:

A. For Bynæsset, Bjugn, Tiller, Soknedalen samt for Børsen:

1. Fra og med 15de September til og med 31te Oktober skal alt Fiskeri af Ørret og Røie (Rør) være forbudt.
2. Bundne Fiskeredskaber skal have en Maskevidde af ikke mindre end 35 mm mellem Knuderne, regnet fra Knudes til Knudes Midtpunkt i vaad Tilstand. Derhos forbydes Kunstgreb, sigtende til at omgaa Bestemmelsen om Maskevidden.
3. Til Fangst af Fisk skal det være forbudt at bruge Lyster.

Høieste Resolution af 21de April 1899 om Fiskeriregler for Børsen Herred ophæves for Punkt 1's Vedkommende.

B. For Stadsbygden, Singsaas og Hitteren:

1. Fra og med 15de September til og med 31te Oktober skal alt Fiskeri af Ørret og Røie (Rør) være forbudt.
2. Bundne Fiskeredskaber skal have en Maskevidde af ikke mindre end 30 mm mellem Knuderne, regnet fra Knudes til Knudes Midtpunkt i vaad Tilstand. Derhos forbydes Kunstgreb, sigtende til at omgaa Bestemmelsen om Maskevidden.
3. Til Fangst af Fisk skal det være forbudt at bruge Lyster.

C. For Malvik, Strinden og Stokksund:

1. Fra og med 15de September til og med 31te Oktober skal alt Fiskeri af Ørret og Røie (Rør) være forbudt.

---

*) Bekjendtgj. 28 April i Lovt. 1ste Afd. No 16.

2. Bundne Fiskeredskaber skal have en Maskevidde af ikke mindre end 35 mm mellem Knuderne, regnet fra Knudes til Knudes Midtpunkt i vaad Tilstand. Derhos forbydes Kunstgreb, sigtende til at omgaa Bestemmelsen om Maskevidden. 23 April.
3. Til Fangst af Fisk skal det være forbudt at bruge Lyster og Oter.

Kongelig Resolution af 28de Februar 1880 om Fiskeriregler for Strinden Herred ophæves.

D. For Orkedal:

Fra og med 15de September til og med 31te Oktober skal alt Fiskeri af Ørret være forbudt.

E. For Leinstranden:

1. Fra og med 15de September til og med 31te Oktober skal alt Fiskeri af Ørret og Røie (Rør) være forbudt.
2. Til Fangst af Fisk skal det være forbudt at bruge Lyster og Oter.

Kongelig Resolution af 28de Februar 1880 om Fiskeriregler for Leinstranden Herred ophæves.

F. For Opdal:

1. Fra og med 15de September til og med 31te Oktober skal alt Fiskeri af Ørret og Røie (Rør) være forbudt.
2. Bundne Fiskeredskaber skal have en Maskevidde af ikke mindre end 35 mm mellem Knuderne, regnet fra Knudes til Knudes Midtpunkt i vaad Tilstand. Derhos forbydes Kunstgreb, sigtende til at omgaa Bestemmelsen om Maskevidden.
3. Til Fangst af Fisk skal det være forbudt at bruge Lyster, Oter og Sloe.

G For Aalen:

1. Fra og med 15de September til og med 31te Oktober skal alt Fiskeri være forbudt.
2. Til enhver Tid af Aaret skal det være forbudt at anvende følgende Redskaber:
   a) Garn med mindre Masker end 35 mm mellem Knuderne fra Knudes til Knudes Midtpunkt i vaad Tilstand.
   b) Oter og Not.

Høieste Resolution af 2den Juni 1891 og Kongelig Resolution af 24de Marts 1900 om Fiskeriregler for Aalen Herred ophæves.

H. For Budalen:

1. Fra og med 15de September til og med 15te Oktober skal alt Fiskeri af Ørret og Røie (Rør) være forbudt.
2. Bundne Fiskeredskaber skal have en Maskevidde af ikke mindre end 30 mm mellem Knuderne, regnet fra Knudes

23 April. til Knudes Midtpunkt i vaad Tilstand. Derhos forbydes Kunstgreb, sigtende til at omgaa Bestemmelsen om Maskevidden.

3. Til Fangst af Fisk skal det være forbudt at bruge Lyster eller Sløe.

I. For Fillan:

1. Fra og med 15de September til og med 31te Oktober skal alt Fiskeri af Ørret og Røie (Rør) — Stangfiske undtagen — være forbudt.
2. Bundne Fiskeredskaber skal have en Maskevidde af ikke mindre end 30 mm mellem Knuderne, regnet fra Knudes til Knudes Midtpunkt i vaad Tilstand. Derhos forbydes Kunstgreb, sigtende til at omgaa Bestemmelsen om Maskevidden.
3. Til Fangst af Fisk skal det være forbudt at bruge Lyster eller Oter.

K. For Nissen og Aa:

Til Fangst af Fisk skal det være forbudt at bruge Lyster, Oter og Sløe.

23 April. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Romsdals Amt, hvorved i Medhold af Lov om Jordmødre af 19de December 1898 § 7 bestemmes:

At Skodje, Harham og Gryteſtrandens Jordmoderdistrikter i Romsdals Amt fra den Tid, som af Amtmanden bestemmes omreguleres saaledes:

1. Skodje Jordmoderdistrikt deles i 2 Distrikter, Skodje og Vatne Jordmoderdistrikter, svarende til Herrederne af samme Navn.
2. Den Del af Harhams Jordmoderdistrikt, der er beliggende paa Fastlandet og benævnes Hildestranden, henlægges til Gryteſtrandens Jordmoderdistrikt.

23 April. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Stiftamtmanden i Kristiania, hvori paa Foreſpørgsel fra Kristiania Værgeraad om, hvorvidt der i Henhold til Lov om forsømte Børns Behandling af 6te Juni 1896 § 52 er Adgang til at afholde Udpantning hos en Mand, som af Værgeraadet er paalagt at erstatte Kommunen Kr. 20,00 kvartalsvis for de med hans Barns Bortsættelse forbundne Udgifter, meddeles, at Departementet antager, at Værgeraadet i Henhold til Bestemmelsen i ovennævnte § — om at de med et Barns Bortsættelse forbundne Udgifter kan kræves erstattet af Barnets Forældre efter de for Fattigunderstøttelse givne Regler — i Analogi med Bestemmelsen i Fattigloven af 19de Mai 1900 § 7 maa kunne beslutte, at Erstatningen inddrives ved Udpantning, paa hvilken Beslutning Stiftamtmandens Stadfæstelse bliver at erhverve.

23 April. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til Politime-

steren i Larvik, der havde indsendt til Departementet en Korre- 23 April.
spondance med Jarlsbergs Maskinistforening, som sees at have indgivet Klage over formentlig uberettiget Maskinisttjeneste paa de i Larvik hjemmehørende Dampskibe Inga og Olga, af hvilke det førstnævnte i den officielle Skibsfortegnelse af 1901 er opført med Maskine paa 50 nominelle og 200 indikerede Hestekræfter, medens Dampskibet Olgas Maskinstyrke kun er angivet til 50 nominelle Hestekræfter. Da Skibenes Vedkommende antager, at Maskinerne ikke indikerer 200 Hestekræfter, ligesom Fartøiernes Maskiner i Veritas' Register staar opførte med henholdsvis 43 og 33 nominelle Hestekræfter, forespørger Politimesteren, hvorledes der bør forholdes med Hensyn til Tilveiebringelse af Bevis for Maskinernes Styrke, angivet i indikerede Hestekræfter.

I Anledning heraf bemerker Departementet overensstemmende med tidligere afgivne Udtalelser, at det i Almindelighed maa antages at være Rederiernes Sag at faa sine Fartøiers Maskinkraft indikeret. Et Rederi, som ikke vil drage Omsorg herfor, maa saaledes finde sig i, at Maskinistlovens Bestemmelser angaaende Betingelserne for at kunne tjenestgjøre som Maskinist paa Dampfartøi bringes i Anvendelse paa vedkommende Fartøi, saafremt Maskinens indikerede Hestekræfter efter de foreliggende Opgaver naar op til de i Lovens § 2 eller § 5 bestemte Tal, eller saafremt Maskinens nominelle Hestekræfter multipliceret med 5 naar den samme Størrelse.

Angaaende Forskjellen mellem Opgaverne i de 2 nævnte Skibslister, Veritas' Register og den officielle Skibsfortegnelse, der er udgivet ved Kontrolrevisionen for Skibsmaalingen, bemærker Departementet, at Kontrolrevisionen ved tidligere Anledninger har udtalt, at den ikke kan paatage sig noget Ansvar for Hestekræfternes nøiagtige Angivelse i Fortegnelsen, da den ikke har noget Middel til korrekt Undersøgelse i denne Henseende, og at den er indskrænket til i de fleste Tilfælde at rette sig efter de Opgaver, der gives af vedkommende Verksted, Reder eller Fører, dog saaledes at de underkastes Kontrolrevisionens Kritik.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kri- 24 April.
stiania, hvorved paa Forespørgsel af en forhenværende Kirkesanger meddeles, at efter Departementets Mening maa en Lærer, naar intet andet Forbehold er taget ved hans Ansættelse, være berettiget til ved sin Fratrædelse af Posten at tage med sig de af ham plantede Frugttræer i Lærergaardens Have, forsaavidt dette kan gjøres uden Skade for Jorden. Er dette ikke Tilfældet, faar Trærne blive der, de er, og maa tilfalde Gaarden til Eiendom, uden at den fratrædende Lærer i den Anledning kan antages at have noget Krav paa at faa nogen Godtgjørelse derfor, hverken af Kommunen som Gaardens Eier eller af den nye Bruger. Departementet gaar derhos ud fra, at den fratrædende Lærer, saafremt

24 April. han ønsker at tage Trærne med sig maa gjøre dette, saasnart det af Hensyn til Aarstiden er muligt. Han kan ikke ved at lade Trærne blive staaende udover denne Tid hindre den nye Bruger i at nyttiggjøre sig Jorden.

Om hvorvidt det i det omspurgte Tilfælde var muligt uden Skade for Jorden at flytte Trærne kan Departementet ingen Mening have. Derimod skulde man være tilbøielig til at tro, at Kirkesangeren ved at lade Trærne blive staaende i saa lang Tid har tabt den Ret, som han ellers i Tilfælde maatte have havt til at tage Trærne med sig.

Med bindende Virkning kan det foreliggende Spørgsmaal selvfølgelig alene afgjøres af Domstolene. Efter Departementets Mening burde dog denne Sag kunne afgjøres i Mindelighed, idet Departementet uden Hensyn til hvad juridisk Ret Vedkommende maatte have, i ethvert Fald anser det billigt, at der ydes ham nogen Godtgjørelse for den ikke ubetydelige Værdiforøgelse, Lærerjorden ved hans Arbeide for Haven utvivlsomt maa antages at have faaet.

For at undgaa Vanskeligheder paa dette Omraade maa Departementet anbefale, at der altid ved Besættelsen af en Lærerpost, hvortil hører Have, tages Forbehold om, at alle Træer og Buske, som Læreren maatte plante, skal tilfalde Lærergaarden som Eiendom.

24 April. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Stavanger Amt, foranlediget ved en Foresporgsel fra Skaare Herredsstyre angaaende Haugesunds Bygningsmyndigheders Forhold til det Byen omgivende Byggebelte m. v.

I Anledning heraf erklærer Departementet sig enigt i, hvad der af Politimesteren i Karmsund er anført.

Politimesteren havde bemærket, at han allerede tidligere havde givet vedkommende Klager den Oplysning, at efter Bygningslovens § 88 er det en By omgivende Byggebelte underlagt Byens Bygningsmyndigheder og Kommunestyre i Bygningsanliggender, hvorfor det formentes ogsaa at maatte underligge samme Myndigheder forsaavidt angaar Betaling for Forretninger angaaende Bygningsanliggender, naar Bestemmelse om Betaling er fattet i Medfør af Lovens § 84 og approberet ved Kongelig Resolution. Saadan er for Haugesunds Bygningskommission afgivet 18de December 1897.

Politimesteren er fremdeles af den Mening, at den ved Kongelig Resolution af 18de December 1897 fastsatte Betaling for Bygningsmyndighederne gjælder for Byggebeltet, da der her ikke er Tale om saadan Lempning eller Skjærpelse i Lovens Forskrifter, som i § 89 omhandlet, men alene om Gjennemførelse af Forudsætningen i § 84, cfr. Oth. Prp. 11 — 1895 P. 35. Bygningsinspektøren har selvfølgelig samme Stilling i Byggebeltet, som Bygningskommissionen.

Med Hensyn til E. Ringens Skrivelse bemerker Politimesteren 24 April.
videre, at det ikke af Bygningskommissionen kan sees ham forbudt at bruge krum Tagsten. Hans Anmeldelse og Protokollen indeholder intet om Tagsten.

Derimod er det rigtig, at Ole Braathen og Mathias Lillesund er nægtet at bruge krum Tagsten, da Bygningskommissionen dengang feilagtig ansaa Paabudet om flad Tagsten gjældende i Byggebæltet. Siden Høsten 1901 har imidlertid den rigtige Opfatning været praktiseret. Politimesteren havde under 16de November 1901 tilskrevet Skaare Herredsstyre om at fatte lignende Beslutning for Skaare, men uden Resultat.

Grundlovsbestemmelse angaaende Forandring i 25 April.
Grundlovens § 52 c.*)[1])

Vi Oscar, o.s.v. Gjøre vitterligt: Os er bleven forelagt det nu forsamlede Storthings i Overensstemmelse med Grundlovens § 112 fattede Beslutning af 17de April 1903 til Grundlovsbestemmelse angaaende Forandring i Grundlovens § 52 c, hvilken Beslutning er saalydende:

„Grundlovens § 52 Litr. c skal herefter lyde:

„Ved Opbud eller Fallit, saalænge Skyldnerens Bo er under Behandling".

Thi have Vi o.s.v.

[1]) Se Dok. No. 110 for 1898 No. 14, Indst. S No. 98 for 1902/1903 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 2015—2029. Deptstid. for 1903 S. 593—599.

Kongelig Resolution**), hvorved Approbation i Henhold 25 April.
til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Stange Herred i Hedemarkens Amt under 10de Marts 1903 fattede Beslutning om nye almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet.

Kongelig Resolution***), hvorved de af Herredsstyret for 25 April.
Tjøttø Herred, Nordlands Amt, i Møder den 7de December 1900, 24de Mai 1901 og 30te Mai 1902 besluttede Vedtægter for Værnskogens Behandling inden Herredet approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse og mod Skogenes Ødelæggelse af 20de Juli 1893 § 3 som gjældende indtil videre, dog med nogle Forandringer.

---

*) Bekjendtgj. 30 April i Lovt. 1ste Afd. No. 18.

**) Bekjendtgj. 30 April i Lovt. 1ste Afd. No. 18, hvor Forskrifterne er indtagne.

***) Bekjendtgj. 30 April i Lovt. 1ste Afd. No. 18, hvor Vedtægterne er indtagne.

25 April. **Kongelig Resolution**, hvorved fastsættes følgende Forandring i de ved Kronprinsregentens Resolutioner af 5te November 1900, 22de Mai 1902 og 23de Februar 1903 approberede Takster for Nordsjø—Skiens Kanalen: Afgifter for Flusspath nedsættes til 5 Øre pr. Ton (3 Øre ved Løveid og 2 Øre ved Skien).

Denne Forandring træder i Kraft straks.

25 April. **Kongelig Resolution**, hvorved i Henhold til § 84 i Lov om Bygningsvæsenet af 27de Juli 1896 meddeles Approbation som gjældende indtil videre paa efterstaaende af Koperviks Kommunestyre i Møde den 20de Marts 1903 vedtagne Betalingsregulativ for Tilsyn med Byggearbeider m. v.:

1. For Bygningsforretninger, Behandling af Anmeldelser om Nybygning, Forandring eller Reparation af ældre Bygninger m. v. betales 5 — fem — Kroner. For andre Bygningsforretninger, som kræver Bygningskommissionens Nærværelse paa Stedet, erlægges 3 — tre — Kroner. Betalingen deles mellem Kommissionens samtlige Medlemmer.
2. For Tilsyn med Byggearbeiders Udførelse erlægges for nye Bygninger paa en Etage samt ved Hovedreparationer af ældre Huse, hvis Grundflade ikke overstiger

	20 m²	Kr.	2,00
fra 20—	60 „	„	4,00
„ 60—	100 „	„	6,00
„ 100—	140 „	„	8,00
„ 140—	200 „	„	10,00

med 2 Kroners Stigning for hver 60 m².

For hver efterfølgende Etage erlægges Halvdelen af, hvad der er bestemt for en Etage. Beboelseskjælder regnes for en Etage, Kvist derimod ikke.

Tilsynet udføres af de 2 bygningskyndige Medlemmer af Kommissionen, og deler disse Betalingen herfor.

3. Ved Paabygning og Underbygning beregnes kun for den eller de Etager som tilføies, og hvor Arbeidet kun gjælder en Del af en Etage, lægges alene dennes Grundflade til Grund for Beregningen. Denne Beregningsmaade følges ogsaa ved Paabygning og Reparation af Beboelseskjælder og Kvist.
4. Branddirektøren oppebærer for Besigtigelse af Skorsten eller Lodpibe Kr. 0,50 for enetages og Kr. 1,00 for toetages, for Bagerovne, indmurede Gryder, Badstekjedler Kr. 1,00 og for Dampkjedler Kr. 2,00.
5. For Attester, der maatte fordres eller er bestemt i Loven, erlægges Kr. 1,00.
6. For Udskrift af Bygningskommissionens Protokol betales 80 Øre, men intet for Bekræftning.

7. De Bygningsmyndighederne tilkommende Gebyrer erlægges forskudsvis. 25 April.

Kongelig Reſolution, hvorved er beſtemt, at Kongelig Reſolution af 4de Juni 1898 angaaende Veterinærofficerers Tjeneſtgjørings- og Anſættelſesforhold, dens §§ 3 og 4 gives følgende Ordlyd: 25 April.

§ 3. Veterinærpremierløitnanterne tjeneſtgjør paa tilſvarende Maade ſom Veterinærkapteinerne.

De faſtlønnede Veterinærpremierløitnanter er ligeſom Kapteinerne forpligtede til at tage Bopæl inden den Afdelings Diſtrikt, ved hvilken de er anſatte til Tjeneſte.

Værnepligtige Veterinærpremierløitnanter kan tage Bopæl inden Landet efter eget Valg, dog ikke i Tromsø Stift, medmindre Departementet hertil maatte have givet ſit Samtykke. Saadan Tilladelſe medfører under ingen Omſtændigheder Ret til at oppebære Skyds- og Koſtgodtgjørelſe, Aflønning eller anden Godtgjørelſe inden Tromsø Stifts Grænſer under Reiſer til eller fra militær Tjeneſte i de 5 ſydlige Stifter.

§ 4. Veterinærſekondløitnanterne tjenſtgjør paa ſamme Maade ſom Veterinærpremierløitnanterne. De er ſamtlige værnepligtige. Angaaende deres Bopæl gjælder ſamme Regel ſom for de værnepligtige Veterinærpremierløitnanter.

Kongelig Reſolution, hvorved Punkt 3 i de ved Kongelig Reſolution af 3die Mai 1902 approberede Regler for Anſættelſes- og Aflønningsvilkaar for civil-militære og civile Funktionærer ved Armeens Opſætning paa Feltfod gives følgende Ordlyd: 25 April.

„Feltpoſtmeſter ved Armekorps og Armeafdeling ſamt Feltpoſtmeſteren ved Tromsø Stifts Forſvar, Etappetelegrafdirektør paa ſærſkilt Krigsſkueplads, ſamt Felttelegrafinſpektøren ved Tromsø Stifts Forſvar, Feltpreſt ved Brigade (Kommandantſkab), civile Overlæger ved Etappevæſenet, Etappevæſenet, Etappeveterinær, Krigsadvokat ved Armefordeling og Brigade: Kapteins Grad og Aflønning".

Skrivelſe fra Handels- og Induſtridepartementet til en Toldkaſſerer, der havde udbedt ſig Departementets Udtalelſe om, hvorvidt et i Udlandet ſom norſk Eiendom erhvervet Skib, der ſkulde anløbe norſk Havn under Forbiſeiling i Ballaſt, kunde erholdes endelig regiſtreret, efterat det under ſaadant Anløb var blevet underkaſtet Maaling efter den i Inſtruktionen angaaende Fartøiers Maaling omhandlede Regel II, og der derefter for Skibet var blevet udfærdiget ſaakaldt „norſk Maalebrev". 25 April.

I Anledning heraf meddeles, at der i Skibsregiſterloven ikke indeholdes nogen Beſtemmelſe om, at det Maalebrev, der ved et

25 April Skibs Anmeldelse til Skibsregisteret skal medfølge Anmeldelsen i Original eller Gjenpart, skal være internationalt.

Da et „norsk Maalebrev", udfærdiget overensstemmende med det for et saadant Dokument anordnede Schema, indeholder alle for Registreringen nødvendige Oplysninger, antager Departementet derfor, at der ikke bør være noget til Hinder for Registreringen af et Skib, der kun er forsynet med „norsk Maalebrev".

25 April **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til Formanden i en Tilsynskommission for Dampskibe, der havde anmodet om at blive meddelt Departementets Udtalelse om, hvorvidt Gasolinmotorer kan tillades anvendte som Fremdrivningsmaskiner for Fartøier, der fører Passagerer.

I Anledning heraf indhentede Departementet gjennem Forsvarsdepartementet Udtalelser angaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt Anvendelse af Gasolinmotorer paa Skibe, der fører Passagerer, maa antages at kunne medføre Fare for Passagerernes Sikkerhed.

Da det af de modtagne Udtalelser fremgaar, at der ved Anvendelse af Gasolinmotorer let kan opstaa farlige Explosioner, og da noget Middel til betryggende at forebygge saadanne Explosioner saavidt vides ikke existerer, finder Departementet, at Fartøi, som er forsynet med Gasolinmotor, indtil videre ikke bør meddeles Certifikat som skikket til Passagerfart, jfr. §§ 3 og 4 i Lov angaaende Tilsyn med Dampfartøier af 4de Juni 1866.

25 April **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Stiftamtmanden i Trondhjems Stift, hvori Departementet paa Foranledning bl. a. meddeler, at den i Arveafgiftslovens § 15 omhandlede Pligt for en Skifteforvalter til at drage Omsorg for, at Arveafgift berigtiges i Boer, der behandles af den offentlige Skifteret, ikke antages at omfatte Boer, som, efter at offentlig Skiftebehandling er paabegyndt, extraderes Arvingerne til fri Raadighed.

27 April **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Approbation paa de af Forstanderskabet for Vangs Sparebank, Kristians Amt, i Møde den 14de Februar 1903 besluttede Forandringer af §§ 7 og 20 i Bankens ved Høieste Resolution af 1ste November 1889 stadfæstede Plan.

27 April **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa Plan for en inden Edø Herred, Romsdals Amt, under Navn af „Smølen Sparebank" oprettendes Sparebank, vedtagen af det for Banken valgte Forstanderskab i Møder den 23de September 1902 og 7de Marts 1903 i Henhold til Bemyndigelse af vedkommende Grundlæggere.

27 April **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Bruviks Herredsstyre i Møder den 21de Juni 1902 og 10de Januar 1903 vedtagne Plan for en inden Herredet under

Navn af „Bruvik Sparebank" oprettendes Sparebank. Den af Bruviks Herredsstyre i Møde den 21de Juni 1902 fattede Beslutning om Garanti for indtil Kr. 10,000,00 af nævnte Sparebanks Forpligtelser approberes i Henhold til § 39 i Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837, forsaavidt Kommunen derved paadrager sig Forpligtelser udover et Tidsrum af 5 Aar. 27 April

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Revisionsdepartementet, der havde begjæret førstnævnte Departements Udtalelse om, hvorvidt Spørgsmaalet, om der bliver at erlægge Betaling for forsøgt Forkyndelse af Stevning i Paternitetssag, efter den nye Sportellov antages at burde bedømmes paa en anden Maade end skeet i den i Lovtidenden indtagne Skrivelse fra Justitsdepartementet af 5te Marts 1895. 27 April

Finantsdepartementet meddeler, at det af Justitsdepartementet i den nævnte Skrivelse af 5te Marts 1895 udtalte ogsaa maa have Anvendelse efter den nye Sportellovs Ikrafttræden.

Cirkulære fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles: 27 April

I Ouroumtzi, Kina, er der oprettet russisk Postanstalt, og i Itschang Kina, tysk Postanstalt, der bliver at betragte som tilhørende Verdenspostforeningen (kfr. Art. XL § 2 i Expeditionsreglementet til den internationale Hovedpostkonvention).

Skrivelse fra Udenrigsdepartementet i Stockholm til Handels- og Industridepartementet af 28de April 1903, hvorved meddeles, at den derværende nederlandske Minister har tilkjendegivet, at Republiken Guatemala ligeoverfor den nederlandske Regjering har notificeret sin Tilslutning — med Udelukkelse af Art. 10 — til den i Haag den 29de Juli 1899 afsluttede Konvention om Anvendelse paa Sjøkrig af Grundsætningerne i Genferkonventionen af 22de August 1864. 28 April

Telegram*) fra Departementet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri til Fiskeristyrelsen, hvorved bestemmes, at Opsynet ved Lofotfisket skal hæves 30te April 1903. 29 April

Skrivelse fra Udenrigsdepartementet i Stockholm til Departementet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri, hvorved meddeles, at det britiske Protektorat Somaliland fra 1ste Juni 1903 vil tiltræde den i Washington den 15de Juni 1897 afsluttede internationale Hovedpostkonvention. 29 April

Konventionens Taxter vil opkræves efter følgende Forhold: $2^1/_2$ annas = 25 centimes, 1 anna = 10 centimes, $^1/_2$ anna = 5 centimes.

*) Bekjendtgj. 2den Mai i Lovtid. 1ste Afd. No. 19.

29 April. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Revisionsdepartementet, der havde begjæret førstnævnte Departements Udtalelse om, hvorvidt der skulde erlægges særskilt Thinglysningsgebyr for en i en nærmere omhandlet Interessentskabskontrakt indtagen Bestemmelse, hvorved Interessenterne stiller sine Andele i Interessentskabets Eiendomme til Pant for indtil Kr. 20 000,00 for muligt Forskud til Drift eller Forandringer, der ydes af nogen af Interessenterne.

Finantsdepartementet meddeler, at det antager, at der ikke kan kræves særskilt Gebyr for Pantsættelsen, der indgaar som en Del af selve Interessentskabskontrakten, og at der for Thinglysning af den omhandlede Kontrakt saaledes alene bliver at beregne Gebyr efter Sportellovens § 48 a med Kr. 3,00.

29 April. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, hvori Departementet, foranlediget ved en Forespørgsel fra Formanden i en Ligningskommission meddeler, at det antager, at der ved et Dampskibsselskabs Indtægtsansættelse maa blive at medtage den Del af Firmaets Nettofortjeneste, som er anvendt til Afbetaling paa et nyt Fiskedampskib, Bygning af en Kai samt Indkjøb af en Lastepram (jfr. Landskattelovens § 42, 2det Punktum, der bestemmer, at det vundne Udbytte ogsaa bliver at beskatte som Indtægt i Tilfælde, hvor det er anvendt til Udvidelse af Næring eller Drift eller til Formuesforøgelse).

30 April. **Høieste Resolution** *), hvorved uanseet den ved Kongelig Resolution af 11te Juni 1898 udfærdigede Bestemmelse angaaende Tømmerflødningen i Glommen nedenfor Sarpfossen meddeles Tilladelse til, at Løsflødning paa Strækningen fra Sarpfos til Hvidsten Lænse indtil videre, dog ikke udover Udgangen af Aaret 1903 foretages til de Tider af Døgnet, som af Sarpsborgs Havnestyre og Fredriksstads Tømmerdirektion i Forening nærmere maatte fastsættes, paa Betingelse af at Tiden for Løsflødningen til enhver Tid besørges betimelig bekjendtgjort.

30 April. **Høieste Resolution**, hvorved det tillades Rollag og Væggli Herredsstyre i Buskeruds Amt til Grundfond for en for Herredet oprettende Sparebank at anvende af Rollags Kornmagasins Midler Kr. 4000,00 samt derhos Væggli Kornmagasins samtlige Midler — paa Betingelse af, at Planen for Sparebanken undergives Approbation.

30 April. **Parolbefaling**: Bestemmelser vedkommende Vagt- og Detaljetjenesten ombord, som indtil videre bliver at befølge.

1. Naar en Eskadre eller Afdeling er under Gang om Natten

*) Bekjendtgj. 13 Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 21.

(fra Kl. 8 Em. til Kl. 8 Fm.), ſkal ſom Regel Chefsſkibet 30 April.
være det ledende, og ombord paa dette ſkal da altid foruden Vagtchefen Eskadre- (Afdelings)- Chefen, eller Flagkapteinen (1ſte Flagadjutant om ingen Flagkaptein findes og han er ældre end Næſtkommanderende) eller Skibschefen være paa Dæk (herunder medregnes Beſtiklugar eller Hytte paa Broen), for i Tilfælde hurtigſt mulig at overtage Kommandoen.

2. Paa Panſerſkib og Kanonbaad af 1ſte Klaſſe udføres Tjeneſten ſom Vagtchef om Natten (fra Kl. 8 Em. til Kl. 8 Fm.) under Gang eller tilankers paa aaben Red kun af Officer, der har mindſt 6 Aars Tjeneſtetid ſom Officer.

3. Paa de i Punkt 2 nævnte Skibe tildeles Fjerdekommanderende Tjeneſte ved 4de Detalje (ſom Navigationsofficer). Finder Chefen, at der bør gjøres Afvigelſe herfra, idet en anden Officer anſees bedre ſkikket, indhentes kommanderende Admirals Samtykke.

Cirkulære fra Handels- og Induſtridepartementet til Skibs- 1 Mai.
matrikelføreme:

I § 88 af det ved Kongelig Reſolution af 23de Juli 1902 udfærdigede Reglement vedrørende Anvendelſen af Lov om Regiſtrering af Skibe af 4de Mai 1901 er der indrømmet regiſtreringspligtige Skibe, ſom før 1ſte Januar d. A. havde erholdt norſk Maalebrev og endeligt norſk Nationalitetsbevis, Friſt med Anmeldelſe til Skibsregiſteret indtil 1ſte Januar 1905.

Efter hvad der er Departementet bekjendt, findes der adſkillige Skibe, ſom før 1ſte Januar d. A. havde erholdt norſk Maalebrev, men derimod ikke endeligt Nationalitetsbevis. Da disſe Skibe ikke nyder godt af den omhandlede Friſt, er vedkommende Rederier pligtige til ſtraks at anmelde ſamme til Regiſtrering, og ſkal man anmode dem om at gjøre de Redere inden Deres Diſtrikt, der beſidder ſaadanne Skibe, opmærkſom herpaa.

Forſaavidt vedkommende Skibe derefter ikke inden en rimelig Friſt bliver anmeldte til Skibsregiſteret, ſkal man anmode Dem om at indberette Sagen til Paatalemyndigheden, forat vedkommende kan blive draget til Anſvar overensſtemmende med den ovennævnte Lovs § 41.

Skrivelſe fra Handels- og Induſtridepartementet til Konſu- 1 Mai.
latet i New-York, der havde udbedt ſig Departementets Udtalelſe angaaende, hvorvidt Mandſkab, hvis Hyre er betinget med beſtemt Beløb for Reiſen, kan kræve den fulde betingede Hyre, naar Fartøiet forliſer paa Reiſen. I Anledning heraf meddeler Departementet, at Spørgsmaalet antages at maatte beſvares benægtende.

Formentlig kommer Sjøfartslovens § 91 til Anvendelſe paa Tilfælde af den heromhandlede Art, ſaaledes at Mandſkabets Ret

1 Mai. til videre Hyre ophører ved Forliset, og bliver den Mandskabet tilkommende Hyre at beregne for den ved Forliset opseilede Tid efter den Angivelse, som Hyrekontrakten ifølge Sjøfartslovens § 71 skal indeholde af, hvor lang Tid Reisen forudsættes at medtage. (Se Motiverne til Sjøfartslovens § 71, Side 92, som forudsætter, at Reglerne i § 71, 2det Punktum, kan komme til Anvendelse blandt andet overfor Bestemmelserne i Lovens § 91).

Er det ved Forsømmelse i Hyrekontrakten ikke angivet, hvor lang Tid Reisen forudsættes at medtage, maa ved Hyreopgjøret en skjønsmæssig Afgjørelse træde i Stedet for en saadan Angivelse.

2 Mai. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til § 11 jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles Approbation paa den af Herredsstyrelsen for Tydalens Herred i Søndre Trondhjems Amt under 29de December 1902 fattede Beslutning om Forskrifter til Forebyggelse af smitsomme Sygdommes Udbredelse.

2 Mai. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At det tillades, at der til Brug for Befolkningen i de øvre Kredse af Vang Prestegjælds Hovedsogn under Hamar Stiftsprovsti i Hamar Stift opføres et Kapel paa en dertil udseet Tomt af Gaarden nedre Slemsruds Grund.
2. At der til den nævnte Kirke, som bliver at benævne Vangsaasens Kapel, henlægges fra Vangs Hovedkirke 20 Gudstjenester aarlig, som bliver at afholde til saadan Tid og at fordele mellem Prestegjældets Præster paa saadan Maade, som Hamar Biskop nærmere bestemmer, dog under Jagttagelse af, at der altid forrettes Gudstjeneste i Hovedkirken første, i Kapellet anden Dag af de tre store Høitider.

2 Mai. **Kongelig Resolution**, hvorved bestemmes:

1. Bardal Kapel i Nesne Prestegjelds Hovedsogn under Nordre Helgeland Provsti i Tromsø Stift bliver foruden de i Kongelig Resolution af 10de Juni 1887 omhandlede 4 Gudstjenester at tillægge yderligere 2 Gudstjenester aarlig, som begge tages fra Nesne Kirke.
2. Tromsø Biskop bemyndiges til at fastsætte Tiden ogsaa for disse Gudstjenesters Afholdelse og til at tillade, at Sognepræsten i Nesne indtil videre sløifer en Søndagsgudstjeneste aarlig i Hovedkirken for istedet at afholde Formiddagspræken i det i Hovedsognet beliggende Sjonen Bedehus.
3. Den af Nesne Herredsstyre i Møde den 3die Januar 1901 fattede Beslutning om Overtagelse af Garantier for de med det forøgede Antal Gudstjenester i Bardal Kapel forbundne Skyds- og Natteholdsudgifter approberes i Henhold til Lov

*) Bekjendtgj. 7 Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 20, hvor Forskrifterne er indtagne.

om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 § 39, forsaavidt Kommunen derved paadrages Udgifter for et længere Tidsrum end 5 Aar. 2 Mai.

Kongelig Resolution, hvorved bestemmes, at Konfirmandforberedelsen i Balestrand Prestegjeld under Ytre-Sogns Provsti i Bergens Stift herefter skal foregaa i Tiden fra Begyndelsen af April til Udgangen af September med paafølgende Konfirmation i Prestegjeldets Kirker efter de hidtil befulgte Regler. 2 Mai.

Cirkulære fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles: 2 Mai.

I.

Græsholmens Postaabneri nedlægges fra 1ste Mai d. A. at regne.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Anders How og Hustru Petronelle How ved Testamente af 4de Januar 1887 (hvoraf bekræftet Aftryk vedligger) dets Post 15 oprettede Legat til Fordel for værdige Trængende i Aalen samt paa de den 22de Marts 1902 udfærdigede, ligeledes vedliggende Statuter for dette Legat. 4 Mai.

Skrivelse *) fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til Rigets Overlodser, hvorved meddeles, at det svenske Sjøforsvarsdepartement i Skrivelse af 18de April 1903 har meddelt, at der ved Kongelig Kundgjørelse af 4de s. M. i Sverige er udfærdiget tilsvarende Regler til de for Norges Vedkommende ved Kongelig Resolution af 16de Januar 1903 fastsatte Bestemmelser om Fritagelse for Lodspligt for fra svensk Havn udgaaede Fiskefartøier af under 130 Netto-Register Tons Drægtighed. Forudsætningen for, at Bestemmelsen i den nævnte Kongelige Resolution af 16de Januar 1903 skal træde i Kraft, er saaledes opfyldt. Hvilket herved meddeles til Efterretning og Jagttagelse. 5 Mai.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, hvori Departementet erklærer sig enigt i Amtmandens Bemerkninger angaaende en af et Herredsstyre fattet Beslutning om, at det skal være forbudt inden Herredet at afhænde og ombringe Øl umiddelbart fra Bryggerier. Idet Herredsstyret ved den tidligere trufne Bestemmelse om, at Salg og Skjænkning af Øl skal være undergivet kommunal Bevilling, har det i sin Magt at hindre Bryggeriernes umiddelbare Salg inden Herredet og altsaa ogsaa til de Militære inden Exercerpladsen, vil efter den af Herredsstyret nu fattede Beslutning Bryggerierne heller ikke kunne ombringe Øllet inden Herredet og Exercerpladsen, selv om det er forudbestilt. Ligeledes antager Departementet med Amt- 5 Mai.

*) Bekjendtgj. 23 Juli i Lovt. 1ste Afd. No. 31.

5 Mai. manden, at der ikke er Adgang til at forbyde Bryggerierne at optage Bestillinger inden Herredet ved Kommissionærer eller faste Folk, naar Bestillingerne kun ikke effektueres ved Ombringelse med Bryggeriernes egne Transportmidler, men f. Ex. ved Jernbane eller Dampskib.

6 Mai. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, hvorved i Medhold af Lov om Jordmødre af 19de December 1898 § 7 bestemmes:

At det af Leka Herred i Nordre Trondhjems Amt bestaaende Jordmoderdistrikt deles i følgende 2 Distrikter:

1. Leka Jordmoderdistrikt, omfattende Sognet af samme Navn.
2. Gravik Jordmoderdistrikt, omfattende Sognet af samme Navn.

Delingen træder i Kraft fra den Tid, særskilt Jordmoder ansættes i Leka Distrikt.

6 Mai. **Cirkulære** fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles:

II.

I Kristiania vil der forsøgsvis blive benyttet Stemplingsmaskiner istedetfor Frimerker ved Frankering af indenrigske Postsager. Stemplerne har 5 og 10 Øres Værdiangivelse.

De Postsager, som bærer saadanne Stempler, bliver at behandle ganske, som om de var forsynet med Frimerker af tilsvarende Værdi.

III.

Rettelse i Postreglementet:

Kap. VIII § 10, 6te Passus skal lyde:

Postanvisninger, hvis Frimerker er aftaget, udbetales ikke, medmindre Frimerkerne atter skaffes tilveie, eller Poststyrelsens Samtykke til Udbetalingen indhentes.

7 Mai. **Høieste Resolution**, hvorved Stadfæstelse meddeles paa den af Forstanderskabet for Hollen Sparebank i Møde den 28de Marts 1903 vedtagne Forandring af § 17 i Bankens ved Høieste Resolution af 24de November 1894 stadfæstede Plan.

7 Mai. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de af Forstanderskabet for Stjørdalens Sparebank i Møde den 22de December 1902 besluttede Forandringer af § 12 b og 22 i Bankens ved Høieste Resolution af 12te August 1892 og flere senere Resolutioner stadfæstede Plan.

7 Mai. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Forstanderskabet for Gausdals Sparebank i Møder den 30te April og 30te December 1902 vedtagne Forandring af § 8 i Bankens ved Høieste Resolution af 3die April 1894 stadfæstede Plan.

Lov indeholdende Forandringer i Lov om uden- 9 Mai.
for Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelse i No. 1.
Valgmandsvalgene af 5te Juni 1897.*) [1])

Vi Oscar, o.s.v. Gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 5te Mai dette Aar, saalydende:

I. Efternævnte Paragrafer i Lov om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelse i Valgmandsvalgene af 5te Juni 1897 og det samme Lov vedføiede Skema skal herefter lyde saaledes:

§ 2. Stemmeberettiget, som vil afgive Stemmeseddel i Medhold af nærværende Lov, skal hos Mandtalsføreren i den Valgkreds, han tilhører, erhverve Mandtalspas, som udfærdiges overensstemmende med nedenstaaende Skema.

Naar Mandtalspas er udfærdiget, skal Anmerkning derom ske i Mandtallet og Udfærdigelsesdagen tilføies.

For den, som ved Stemmesedlens Afgivelse tilhører Besætning paa norsk Fartøi, kan Sjøfartsbog (Sjøfarts-Annotationspatent) eller Styrmandspatent eller Certifikat som Skibsfører eller Maskinist træde istedenfor Mandtalspas.

§ 9. Ved Afgivelse af Stemmeseddel før Afreisen fra Riget skal den Stemmeberettigede personlig forevise saadant Dokument som i § 2 nævnt for notarius publicus og i dennes Nærvær

a. underskrive Følgeskrivelsen, som derefter af notarius publicus erholder de i § 7, Litr. c og d paabudne Bevidnelser;
b. lægge Følgeskrivelsen og Konvoluten med iværende Stemmeseddel ind i og tillukke den Konvolut eller det Omslag, som skal adresseres til Valgstyret.

Skrivelsen til Valgstyret skal i frankeret og rekommanderet Stand af notarius publicus uopholdelig oversendes til Valgstyrets Formand med Oplysning om, naar og hvor Følgeskrivelsen er underskrevet af den Stemmeberettigede. Saafremt andet i § 2 nævnt Dokument end Mandtalspas er benyttet, skal tillige Oplysning meddeles om den Stemmeberettigedes Rullenummer og — saavidt muligt — Bopæl paa Hjemstedet samt om, naar, hvor og med hvilket Skib han sidste Gang er bleven paamønstret eller udexpederet i Norge til Fart paa Udlandet.

Tilhører den Stemmeberettigede Besætning paa norsk Fartøi, kan i det i denne Paragraf omhandlede Tilfælde Stemmeseddel ogsaa afgives for vedkommende Indrulleringsbetjent. I saa Fald

[1]) Se Dok. No. 17 og Indst. O. No. 39 for 1901/1902, Oth. Prp. No. 21 og Indst. O. XV for 1902/1903 samt Forh. i Oth. for s. A., S. 1038—1047, og i Lagth. for s. A., S. 315—316. Vedk. Sankt.foredr. er indt i Depstid. for 1903 No. 34.
Jfr. Justitsdep.tets Rundskrivelser til Amtmændene af 16 Mai (med Bilag) og til Indrulleringschefferne af 25 Mai 1903.

*) Bekjendtgj. 13 Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 21.

9 Mai. No. 1.

gjælder om denne det samme, som ovenfor er bestemt om notarius publicus.

I § 10, 2det Led tilføies som nyt Punktum:

Har denne afgivet Stemme for Konsulen i Kraft af § 11, sidste Afsnit, skal Konsulen tillige meddele Oplysning om den Stemmeberettigedes Rullenummer og — saavidt muligt — hans Bopæl paa Hjemstedet samt om, naar, hvor og med hvilket Skib han sidste Gang er bleven paamønstret eller udexpederet i Norge til Fart paa Udlandet.

§ 11. Tilhører den Stemmeberettigede derimod Besætning paa norsk Fartøi, sker Afgivelse af Stemme fra udenrigs Sted paa følgende Maade:

Den Stemmeberettigede henvender sig til Skibsføreren og foreviser sit Mandtalspas eller henviser til andet saadant Dokument som i § 2 nævnt. Naar saa er skeet, paaligger det Skibsføreren at sammenkalde Besætningen til Valg inden sin Midte af to Mænd. Valget, som sker ved skriftlig Afstemning, forestaaes af Skibsføreren og indføres i den i Sjøfartsloven af 20de Juli 1893 § 35 foreskrevne Dagbog (Journal).

Skibsføreren skal i Overvær af de valgte Mænd meddele Oplysning om gjældende Regler for Stemmesedlens Udseende og Følgeskrivelsens Affattelse samt Fremgangsmaaden ved Stemmesedlens Indsendelse.

Skibsføreren og de valgte Mænd skal

a. derefter give den Stemmeberettigede Adgang ombord til i Enrum og useet af andre at indlægge sin Stemmeseddel i den paabudne særskilte Konvolut, hvorom Indførsel skal ske i Dagbogen;

b. derpaa paase foretaget, hvad der i § 9, Litr. a og b er foreskrevet, og paa Følgeskrivelsen meddele de i § 7, Litr. c og d paabudne Bevidnelser tilligemed Oplysning om, naar og hvor den Stemmeberettigede sidste Gang paamønstredes eller udexpederedes i Norge til Fart paa Udlandet.

I Dagbogen indføres, for hvilke Stemmeberettigede Bevidnelse afgives, saavelsom hvilken Valgkreds de tilhører;

c. efter Forretningens Afslutning oplæse, hvad der er indført i Dagbogen, samt forespørge, om nogen af Besætningen har noget at bemerke ved det, som er passeret eller protokolleret, i hvilket sidste Tilfælde ogsaa de fremkomne Bemerkninger skal indføres i Dagbogen, som undertegnes af Skibsføreren og de af Besætningen valgte Mænd.

Det paahviler Skibsføreren uopholdelig at indsende de færdige Skrivelser i frankeret og rekommanderet Stand til vedkommende Valgstyres Formand med Oplysning om, naar og hvor Følgeskrivelsen er underskrevet af den Stemmeberettigede, og, ifald andet i § 2 nævnt Dokument end Mandtalspas er benyttet, tillige om dennes

Rullenummer og — saavidt muligt — hans Bopæl paa Hjemstedet samt om det Skib, med hvilket Paamønstringen eller Udexpederingen fandt Sted. Skibsføreren skal i Dagbogen attestere, at han har affendt Skrivelserne. 9 Mai. No. 1.

Er Besætningen under Fartøiets Henliggen i Havn mindre end fire Mand, afgives Stemme paa den i § 10 bestemte Maade.

Skema til Mandtalspas:

Mandtalspas:

N. N.
Mandtalsfører i N. N. Valgkreds
(i N. N. Amt),
gjør vitterligt:

Da N. N. har anmeldt at ville under Ophold i Udlandet deltage i Valgmandsvalget for ovennævnte Valgkreds, saa bevidnes herved, at

N. N.
hvis Signalement er følgende:

Hjemstavn:
Alder:
Høide:
Statur:
Øine:
Haar:
Særkjende:
Egenhændig Underskrift:
er (eller: opfylder Betingelserne for at blive) indført som Stemmeberettiget i Mandtallet for N. N. Valgkreds.

N. N. (Sted) den N. N. (Datum) N. N. (Aar).
(Udstederens Navn)
L. S.

L.-No.

Meddelt
uden Betaling.

II. Denne Lov træder i Kraft straks.

Samtidig ophæves §§ 2, 9 og 11 i Lov af 5te Juni 1897 om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelse i Valgmandsvalgene tilligemed det samme Lov vedføiede Skema. De Mandtalspas, som er udstedte i Henhold til nævnte Skema, beholder sin Gyldighed.

Thi have Vi o.s.v.

Lov om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelse i Valgmandsvalgene af 5te Juni 1897, saaledes som den lyder efter de ved Lov af 9de Mai 1903

samt ved Lov om Mandtal og Storthingsvalg af 24de Februar 1900 indførte Forandringer*).

Om Retten til at stemme.

§ 1. Stemmeberettiget, som paa Grund af saadant lovligt Forfald som i Grundlovens § 60 omhandlet er udenfor Rigets Grænser, naar Valgforsamling afholdes, kan skriftlig indsende Stemmeseddel til Valgstyret

enten før Afreisen fra Riget

eller — saafremt han paa Valgforsamlingens Afholdelsestid ikke har været fraværende fra Riget over 36 Maaneder (kfr. § 8) — fra udenrigsk Sted.

§ 2. Stemmeberettiget, som vil afgive Stemmeseddel i Medhold af nærværende Lov, skal hos Mandtalsføreren i den Valgkreds, han tilhører, erhverve Mandtalspas, som udfærdiges overensstemmende med nedenstaaende Skema.

Naar Mandtalspas er udfærdiget, skal Anmærkning derom ske i Mandtallet og Udfærdigelsesdagen tilføies.

For den, som ved Stemmesedlens Afgivelse tilhører Besætning paa norsk Fartøi, kan Sjøfartsbog (Sjøfarts-Annotationspatent) eller Styrmandspatent eller Certifikat som Skibsfører eller Maskinist træde istedenfor Mandtalspas.

Om Stemmesedlen.

§ 3. Stemmesedlen maa for at være gyldig

a. ikke være afgivet tidligere end 3 Maaneder eller for dem, der fra Norge farer paa Ishavet med norsk Skib, 5 Maaneder før Valgforsamlingens Afholdelse (kfr. § 8);
b. være af hvidt Papir og uden Underskrift eller vedheftet eller paaført Mærke.

[§§ 4 og 5 er ophævede].

Om Fremgangsmaaden ved Afgivelse af Stemme.

§ 6. Stemmesedlen skal af den Stemmeberettigede personlig samt i Enrum og uset af andre indlægges i en særskilt Konvolut, som ligeledes af ham personlig lukkes (kfr. § 18 tredje Led).

Konvoluten med iværende Stemmeseddel skal derefter tilligemed en dateret og af den Stemmeberettigede underskrevet Følgeskrivelse indlægges i Konvolut eller Omslag, som skal adresseres til Valgstyret for den Valgkreds, den Stemmeberettigede tilhører.

Forefindes i nogen Konvolut flere Stemmesedler, skal, hvis de er indbyrdes uoverensstemmende, samtlige kasseres, og hvis de alle er enslydende, kun en af dem godkjendes.

---

*) Indtaget i Lovtid. 1ste Afd. for 1903 No. 22 i Henhold til Lov af 27 Juli 1896 No. 5 ifølge Kongelig Resolution af 9 Mai 1903.

§ 7. Den i § 6 omhandlede Følgeskrivelse skal

a. meddele Oplysning om de Omstændigheder, som nødvendiggjør den Stemmeberettigedes Fravære fra Riget;

b. indeholde Erklæring paa Ære og Samvittighed fra den Stemmeberettigede om, at Stemmesedlen af ham personlig og frivillig samt i Enrum og usect af andre er indlagt i den Konvolut, hvori den fremsendes;

c. være forsynet med paategnet Bevidnelse for, at Underskriften er ægte og afgivet til Tid og Sted, som Følgeskrivelsen udviser;

d. være forsynet med paategnet Bevidnelse om, at det i § 2 omhandlede Dokument har været tilstede, og at den, som har undertegnet Følgeskrivelsen og begjæret den i Litra c foreskrevne Bevidnelse, svarer til de i Dokumentet angivne Kjendemerker.

§ 8. Ved Beregning af de i § 1 og § 3 Litra a omhandlede Frister medregnes den Dag, da Afreise fandt Sted, eller Stemmeseddel blev afgivet, medens den Dag, da Valgforsamlingen holdes, ikke medregnes.

Afreisen fra Riget ansees, saafremt den Stemmeberettigede ikke tilhører Besætning paa norsk Fartøi, skeet senest den Dag, da Mandtalspasset er udfærdiget, og saafremt han tilhører Besætning paa norsk Fartøi, den Dag, da sidste Paamønstring eller Udexpedition i Norge fandt Sted til Fart paa Udlandet.

Stemmesedlen ansees afgivet den Dag, da Følgeskrivelsen underskrives.

§ 9. Ved Afgivelse af Stemmeseddel før Afreisen fra Riget skal den Stemmeberettigede personlig forevise saadant Dokument som i § 2 nævnt for notarius publicus og i dennes Nærvær

a. underskrive Følgeskrivelsen, som derefter af notarius publicus erholder de i § 7, Litra c og d paabudne Bevidnelser;

b. lægge Følgeskrivelsen og Konvoluten med iværende Stemmeseddel ind i og tillukke den Konvolut eller det Omslag, som skal adresseres til Valgstyret.

Skrivelsen til Valgstyret skal i frankeret og rekommanderet Stand af notarius publicus uopholdelig oversendes til Valgstyrets Formand med Oplysning om, naar og hvor Følgeskrivelsen er underskrevet af den Stemmeberettigede. Saafremt andet i § 2 nævnt Dokument end Mandtalspas er benyttet, skal tillige Oplysning meddeles om den Stemmeberettigedes Rullenummer og — saavidt muligt — Bopæl paa Hjemstedet samt om, naar, hvor og med hvilket Skib han sidste Gang er bleven paamønstret eller udexpederet i Norge til Fart paa Udlandet.

Tilhører den Stemmeberettigede Besætning paa norsk Fartøi, kan i det i denne Paragraf omhandlede Tilfælde Stemmeseddel ogsaa afgives for vedkommende Indrulleringsbetjent. I saa Fald gjælder om denne det samme, som ovenfor er bestemt om notarius publicus.

§ 10. Afgivelse af Stemme fra udenrigsk Sted sker, saafremt den Stemmeberettigede ikke tilhører Besætning paa norsk Fartøi, paa norsk Konsulatkontor, hvor det, som den Stemmeberettigede ifølge § 9 Litra a og b har at udføre, skal foretages i Nærvær af den norske Konsul, der udfærdiger de ifølge § 7 Litra c og d paabudne Bevidnelser samt meddeler Oplysning om, hvorvidt den stemmende tilhører Besætning paa norsk Fartøi eller ikke.

Den af den Stemmeberettigede udfærdigede Skrivelse til Valgstyret skal i frankeret og rekommanderet Stand af Konsulen uopholdelig oversendes til Valgstyrets Formand med Oplysning om, naar og hvor Følgeskrivelsen er underskrevet af den Stemmeberettigede. Har denne afgivet Stemme for Konsulen i Kraft af § 11, sidste Afsnit, skal Konsulen tillige meddele Oplysning om den Stemmeberettigedes Rullenummer og — saavidt muligt — hans Bopæl paa Hjemstedet samt om, naar, hvor og med hvilket Skib han sidste Gang er bleven paamønstret eller udexpederet i Norge til Fart paa Udlandet.

Istedetfor norsk Konsulat kan benyttes en notarius publicus paa vedkommende udenrigske Sted.

§ 11. Tilhører den Stemmeberettigede derimod Besætning paa norsk Fartøi, sker Afgivelse af Stemme fra udenrigs Sted paa følgende Maade:

Den Stemmeberettigede henvender sig til Skibsføreren og foreviser sit Mandtalspas eller henviser til andet saadant Dokument som i § 2 nævnt. Naar saa er skeet, paaligger det Skibsføreren at sammenkalde Besætningen til Valg inden sin Midte af to Mænd. Valget, som sker ved skriftlig Afstemning, foretaages af Skibsføreren og indføres i den i Sjøfartsloven af 20de Juli 1893 § 35 foreskrevne Dagbog (Journal).

Skibsføreren skal i Overvær af de valgte Mænd meddele Oplysning om gjældende Regler for Stemmesedlens Udseende og Følgeskrivelsens Affattelse samt Fremgangsmaaden ved Stemmeseddels Indsendelse.

Skibsføreren og de valgte Mænd skal

a. derefter give den Stemmeberettigede Adgang ombord til i Enrum og uset af andre at indlægge sin Stemmeseddel i den paabudne særskilte Konvolut, hvorom Indførsel skal ske i Dagbogen;

b. derpaa paase foretaget, hvad der i § 9, Litr. a og b er foreskrevet, og paa Følgeskrivelsen meddele de i § 7, Litr. c og d paabudne Bevidnelser tilligemed Oplysning om, naar og hvor den Stemmeberettigede sidste Gang paamønstredes eller udexpederedes i Norge til Fart paa Udlandet.

I Dagbogen indføres, for hvilke Stemmeberettigede Bevidnelse afgives, saavelsom hvilken Valgkreds de tilhører;

c. efter Forretningens Afslutning oplæse, hvad der er indført i

Dagbogen, samt foreſpørge, om nogen af Beſætningen har noget at bemerke ved det, ſom er paſſeret eller protokolleret, i hvilket ſidſte Tilfælde ogſaa de fremkomne Bemerkninger ſkal indføres i Dagbogen, ſom undertegnes af Skibsføreren og de af Beſætningen valgte Mænd.

Det paahviler Skibsføreren uopholdelig at indſende de færdige Skrivelſer i frankeret og rekommanderet Stand til vedkommende Valgſtyres Formand med Oplysning om, naar og hvor Følgeſkrivelſen er underſkrevet af den Stemmeberettigede, og, ifald andet i § 2 nævnt Dokument end Mandtalspas er benyttet, tillige om dennes Rullenummer og — ſaavidt muligt — hans Bopæl paa Hjemſtedet ſamt om det Skib, med hvilket Paamønſtringen eller Udexpederingen fandt Sted. Skibsføreren ſkal i Dagbogen atteſtere, at han har affendt Skrivelſerne.

Er Beſætningen under Fartøiets Henliggen i Havn mindre end 4 Mand, afgives Stemme paa den i § 10 beſtemte Maade.

§ 12. Det paaligger norſke Konſuler og norſke Skibsførere uopholdelig at give Juſtitsdepartementet telegrafiſk Underretning, ſaaſnart det kommer til deres Kundſkab, at nogen, ſom har erholdt Bevidnelſe overensſtemmende med §§ 9, 10 og 11, i Løbet af de nærmeſt paafølgende 3 Maaneder er afgaaet ved Døden.

§ 13. Til Beſætningen regnes, foruden Skibsføreren og Skibsmandſkabet, tillige enhver, ſom har faſt Anſættelſe ombord, ſelv om han ikke er paamønſtret.

Om Forfaldsanmeldelſens Opbevaring og Prøvelſe.

[§§ 14, 15 og 16 er ophævede].

§ 17. Stemmeſeddel, indſendt i Medfør af nærværende Lov, fritager ikke vedkommende Stemmeberettigede for perſonligt Møde ved Valgforſamlingen, ſaafremt Forfaldet maatte hæves ſaa betimelig, at Fremmøde kan finde Sted.

Stemmeſeddel, ſom er afgivet uden Hjemmel i nærværende Lov, vinder ikke Gyldighed derved, at den Stemmeberettigede inden Valget er kommet tilbage til Riget.

Om Omvalg.

§ 18. Under de ſamme Omſtændigheder, hvorunder der i Medhold af § 1 ſkriftlig kan indſendes Stemmeſeddel til Valgforſamling, kan der ogſaa indſendes Stemmeſeddel for Tilfælde af Omvalg.

Ved Beregningen af de i § 1 og § 3 omhandlede Friſter af 36 Maaneder og 3 eller 5 Maaneder tages ved Omvalg kun Hensyn til den oprindelige Valgforſamling, uden at Tiden for Omvalget kommer i Betragtning.

Indſendes med ſamme Følgeſkrivelſe Stemmeſeddel til det

oprindelige Valg og til Omvalget, maa hver af Stemmesedlerne være indlagt i særskilt Konvolut. Er paa Konvoluterne ikke angivet, hvilken af dem der gjælder det ene eller det andet Valg, kan Valgstyret betragte, hvilken af dem det vil, som bestemt for Omvalget. Denne skal i uaabnet Stand tilligemed Følgeskrivelsen eller en bekræftet Gjenpart af denne opbevares under Valgstyrets Segl for Tilfælde af Omvalg.

Almindelige Bestemmelser.

§ 19. Blanketter til de i § 2 bestemte Mandtalspas samt Porto og Telegramudgift ifølge §§ 9, 10, 11 og 12 bekostes af Statskassen.

For Udfærdigelse af Mandtalspas, Attester, Paategninger og Bevidnelser, som afgives i Henhold til nærværende Lov, tilkommer norske offentlige Tjenestemænd og Borgere ingen Betaling.

§ 20. Det paaligger Skibsfører paa norsk Fartøi at have denne Lov opslaaet i Mandskabets Opholdsrum ombord.

§ 21.*) Saafremt nogen enten forsætlig eller af grov Uagtsomhed tilsidesætter de lovbefalede Forskrifter for Udførelsen af nogen i denne Lov omhandlet Forretning eller undlader at opfylde nogen ham paahvilende Pligt, skal han ansees med en Bod fra Kr. 40,00 til Kr. 800,00 til Hjemstavnskommunens Fattigkasse og erstatte de ved hans Forseelse foranledigede Udgifter.

Ved Bodens Fastsættelse kommer det som skjærpende Omstændighed i Betragtning, om paa Grund af Forseelsen nogen Stemmeberettiget ikke har faaet afgive Stemme ved eller nogen Valgmand er blevet tilbageviist fra Valgforsamling, eller nogen Repræsentants Fuldmagt ved Storthinget kjendt ugyldig, eller at Forseelsen er gjentaget.

Forser nogen sig tredie Gang i Udførelsen af Forretninger, som ifølge nærværende Lov paahviler ham paa Embeds- eller Bestillings Vegne, ansees han med en Bod fra Kr. 1 200,00 til Kr. 3 200,00 eller skal efter Omstændighederne have sit Embede eller sin Bestilling forbrudt.

[§ 22 er ophævet.]

§ 23. Denne Lov træder i Kraft strax.

---

*) Efter den fra 1 Januar 1904 ikrafttrædende almindelige borgerlige Straffelov af 22 Mai 1902 § 27, jfr. Lov om den almindelige borgerlige Straffelovs Ikrafttræden af 5. D. § 4, I og § 7, sidste Led, skal de i denne Paragraf fastsatte Bøder tilfalde Statskassen og skal kunne idømmes fra 1 Kr. til 5000 Kr.

Skema til Mandtalspas:

Mandtalspas:

N. N.

Mandtalsfører i N. N. Valgkreds

(i N. N. Amt),

gjør vitterligt:

Da N. N. har anmeldt at ville under Ophold i Udlandet deltage i Valgmandsvalget for ovennævnte Valgkreds, saa bevidnes herved, at

N. N.

hvis Signalement er følgende:

Hjemstavn:
Alder:
Høide:
Statur:
Øine:
Haar:
Særkjende:
Egenhændig Underskrift:
er (eller: opfylder Betingelserne for at blive) indført som Stemmeberettiget i Mandtallet for N. N. Valgkreds.

N. N. (Sted) den N. N. (Datum) N. N. (Aar).

(Udstederens Navn)

L. S.

L.-No.

Meddelt
uden Betaling.

Lov indeholdende Forandring i Lov om Bergverksdriften af 14de Juli 1842 §§ 14 og 18.*)[1] 9 Mai. No. 2.

Vi Oscar, o.s.v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 30te April dette Aar, saalydende:

I. §§ 14 og 18 i Lov angaaende Bergverksdriften af 14de Juli 1842 skal herefter lyde saaledes:

§ 14. Naar en Anvisning til de Mineralier, som efter § 8 er Gjenstand for Muting, findes, er Grundeieren berettiget til med Finderen at deltage i Driften for en Tiendedel. Denne Bestemmelse gjælder ogsaa om Gruber og Skjærp, der er faldne i det Frie, og om Berghalde ved forladte Gruber samt om Slaghobe ved forladte Hytter.

[1]) Se Odth. Prp. No. 26 og Indst. O. No. 45 for 1902/1903 samt Sthtid. for s. A., Forh. i Odth. S. 812—813.

*) Bekjendtgj. 13 Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 21.

9 Mai. No. 2. § 18. Den, der har erholdt Muting paa en Anvisning, er berettiget til hos vedkommende Grundeier eller Grundeiere at faa udvist fornøden Plads til Veie og Gangstier, til Berghalde, til Grubevæds Opsætning, til Bygninger over Dagen, til Vands Opdæmning og Ledning, til Grubemaskiner og Opberedningsverksteder, ligesom og til at erholde det til disse fornødne Vand, om samme haves, og forsaavidt det ikke til nogen Industrigren allerede er anvendt, eller det derfra uden Skade kan afgives; dog kan nogen anden Afstaaelse af Grund end den, som til Veie er fornøden, ikke forlanges paa de Steder, hvor Skjærpning efter § 3 ikke uden Grundeierens Samtykke maa finde Sted, og heller ikke kan Vand fordres afstaaet fra Vasdrag, som danner Grænse mod Naborige.

II. Nærværende Lov træder i Kraft straks.

Thi have Vi o.s.v.

9 Mai. **Kongelig Resolution** *), hvorved de af Herredsstyret for Tønset Herred, Hedemarkens Amt, i Møde den 13de Februar 1903 vedtagne Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skogbrand inden Herredet approberes i Henhold til Lov om Indskrænkning i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. af 14de Juli 1893 § 5, jfr. Lov af 27de Juli 1896, som gjældende indtil videre, dog med et Par Forandringer.

9 Mai. **Kongelig Resolution** **), hvorved de af Herredsstyret for Hegre Herred, Nordre Trondhjems Amt, i Møder den 5te Marts 1902 samt 12te Januar og 25de Marts 1903 besluttede Vedtægter mod Skogenes Ødelæggelse approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse og mod Skogenes Ødelæggelse af 20de Juli 1893 § 8 som gjældende indtil videre.

9 Mai. **Kongelig Resolution** **), hvorved de af Herredsstyret for Mosviken Herred, Nordre Trondhjems Amt, i Møder den 13de Marts, 24de April og 27de December 1902 besluttede Vedtægter mod Skogenes Ødelæggelse approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse og mod Skogenes Ødelæggelse af 20de Juli 1893 § 8 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt Forandring.

9 Mai. **Kongelig Resolution** ***), hvorved i Henhold til Skydsloven af 14de Juli 1893 § 25 meddeles Approbation paa den af Amtsthinget for Kristians Amt under 25de Marts 1903 fattede Beslutning om Forbud mod uden Politiets Bevilling at tage Plads ved offentlige Veie eller Pladse for at søge Erhverv ved Reisendes Befordring m. v. i Skydsruten Otta—Domaas og videre til Grænsen saavel mod Romsdals som Søndre Trondhjems Amt.

*) Bekjendtgj. 13 Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 21, hvor Reglerne er indtagne.
**) Bekjendtgj. 13 Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 21, hvor Vedtægterne er indtagne.
***) Bekjendtgj. 13 Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 21.

Kongelig Resolution *), hvorved meddeles Approbation paa et Udkast til Reglement for Benyttelsen af Reguleringsdammene for Nissevand, Fyrrisvand, Næsvand og Relaug, saaledes at Reglementet bliver gjældende indtil videre og ikke for et længere Tidsrum end 5 Aar. 9 Mai.

Brugsregler for Lyster Statsalmenning i Sogn, approberede af Landbrugsdepartementet 9de Mai 1903 **). 9 Mai.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 9 Mai.

1. — — — — — — — — — — — — — — — —
2. At Plan for den norske Armés Organisation forandres saaledes:
   a. Kystartilleriet benævnes fremtidig „Fæstningsartilleriet".
   b) § 18, 5 forandres for Bøssemagerens Vedkommende fra „national" til „stadig tjenestgjørende".
   c) §§ 34, 35 og 36, deres Punkt b, ved hvert Kompani 200 (§ 36 indtil 200) Menige foruden 4 Hjælpesygebærere istedetfor som nu 176 (indtil 176) Menige, hvoraf 4 Hjælpesygebærere.
   d) De i §§ 51, 52 og 53 under IX Det almindelige Træn opførte 3 Feltbageri- og Slagtekvægkolonner overføres til Intendanturkorpset, som opsætter det organisationsmæssige Personel.
3. At Punkt 4 i de ved Kronprinsregentens Resolution af 21de April 1902 fastsatte Regler angaaende de i visse Stillinger ansatte Officerers Hestehold m. v. fremtidig skal lyde saaledes: Alle Officerstjenesteheste antages og bliver at taxere af en Kommission, bestaaende af 3 hestekyndige Medlemmer, hvoraf 1 Dyrlæge og om muligt mindst 1 Officer. Overtaxt finder ikke Sted. Hvis Hesten er kjøbt af det Offentlige, maa den ikke taxeres til et høiere Beløb end det, hvortil vedkommende Vaabens Remontekommission har taxeret den til Salg.
4. At § 7 i Lønningsreglementet af 2den Februar 1883 for Kongsberg Vaabenfabrik fremtidig skal lyde saaledes: „Vaabenfabrikens Betjente og Arbeidere nyder, naar de under Arbeide i Fabriken kommer til Skade og bliver arbeidsudygtige, fri Sygebehandling, Sygepenge og Erstatning i Henhold til Lov om Ulykkesforsikring for Arbeidere i Fabriker m. v. af 23de Juli 1894. Under andre Sygdomstilfælde, forsaavidt Sygdommen ikke er paadraget ved egen Skyld, erholder alle inden den bebyggede Del af Kongsberg By boende Betjente og Arbeidere frit Lægetilsyn og fri Medicin, Løsarbeidere og

*) Bekjendtgj. 22 Mai i Lovtid. 1ste Afd. No. 24, hvor Reglementet er indtaget.

**) Bekjendtgj. 14 Mai i Lovtid. 1ste Afd. No. 22, hvor Brugsreglerne er indtagne.

9 Mai. Daggutter kun for en Tid af 6 Uger, de øvrige for en Tid af indtil 6 Maaneder. Derhos oppebærer Vaabenfabrikens Arbeidere under Sygdomstilfælde, som foran nævnt, der ikke indgaar under Ulykkesforsikringsloven naar de tilsees af Fabrikens Læge, for hver Arbeidsdag fra og med 2den Sygedag et Underholdningsbidrag, svarende til 60 pCt. af Mandens virkelige gjennemsnitlige Dagfortjeneste — dog med Fradrag af Kr. 1,00 pr. Dag (Kr. 0,70 for Arbeidere under 20 Aar), naar Sygdommen er af mere end 4 Dages Varighed.

Det af Vaabenfabriken udredede Bidrag maa ikke overstige Kr. 1,00 for Arbeidere og Kr. 1,50 for Formænd pr. Arbeidsdag og ikke være mindre end Kr. 0,60. De faste Arbeidere beholder dette Underholdningsbidrag indtil 6 Maaneder, Løsarbeidere i 6 Uger.

Saafremt den tilføiede Skade eller Sygdommen kun medfører delvis Arbeidsudygtighed, er Arbeideren forpligtet til at udføre Arbeide, hvortil han af Fabrikens Læge maatte erklæres istand, og som ikke vil forsinke hans Helbredelse. For saadant Arbeide erholder han Dagløn i Forhold til sin gjenværende Arbeidsdygtighed. Denne Løn maa dog ikke være mindre end Syge- eller Skadelønnen.

Betjentene vedbliver under Sygdom at oppebære sin fulde Aflønning i 6 Maaneder. Vedvarer Sygdommen længere, maa Forsvarsdepartementets Bestemmelse indhentes for hvert Tilfælde.

9 Mai. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At det naadigst maa behage Deres Majestæt at approbere vedliggende Udkast til „Reglement for Sjøkrigsskolen" og til „Reglement for Sekondløitnanters praktiske Uddannelse for Indtrædelse i det faste Officerskorps".[1])
2. At Forsvarsdepartementet bemyndiges til at foretage de mindre væsentlige Forandringer, som Erfaring maatte vise ønskelige i disse Reglementer.

Reglement for Sjøkrigsskolen.

I.

Organisation og Disciplin.

§ 1. Eleverne i Sjøkrigsskolens nederste Afdeling benævnes Sjøkadetter.

Afdelingen inddeles i 3 Klasser, der benævnes 1ste (yngste), 2den og 3die (ældste) Klasse, og rekrutteres ved aarlig Optagelse af Elever i yngste Klasse.

[1]) Regulativ for Sjøkrigsskolen er fastsat af Forsvarsdeptet, Marinen, 9. Mai 1901.

§ 2. Eleverne i øverste Afdeling er Sekondløitnanter, der i 9 Mai.
Henhold til Planens § 14 optages som faste Elever, og som, naar de har fyldestgjort de i Planens § 22 opstillede Betingelser, indstilles til at erholde Ansættelse i det faste Officerskorps.

§ 3. Til Chef for Sjøkrigsskolen beordrer Kongen i Statsraad en Sjøofficer (Kommandør eller Kommandørkaptein), til hvem Skolens specielle Bestyrelse overdrages.

Ved Regulativ gives nærmere Bestemmelse angaaende Undervisning, Disciplin etc., og den kommanderende Admiral beordrer efter Chefens Forslag det fornødne Antal Subalternofficerer til at gjøre Tjeneste som Inspektionsofficerer ved Skolen.

Inspektionsofficererne bør i Regelen tillige være Lærere ved Skolen, og den yngste skal forrette Tjeneste som Adjutant hos Chefen.

§ 4. Chefen for Sjøkrigsskolen har overfor de ved Skolen ansatte Officerer, der ikke henhører til nogen anden Militærafdeling eller til Verftet, samt overfor dens Elever samme Stilling og Kommando, som er tillagt Cheferne for Marinens Korpser i Henhold til de for Marinen gjældende Reglementer.

Han erholder den fornødne juridiske Bistand af Marinens Krigsadvokat.

Han fører Overopsynet med Skolens Økonomi og staar i saa Henseende direkte under Forsvarsdepartementet.

§ 5. Chefen skal have nøie Tilsyn med og er ansvarlig for, at alle Bestemmelser vedkommende Skolens Disciplin, indre Orden, videnskabelige Virksomhed og Økonomi efterkommes, samt at de gjældende Reglementer og Regulativer nøie befølges.

§ 6. Chefen fører Overopsynet med Elevernes Flid og militære Forhold og skal iagttage alt, hvad der kan bidrage til deres Tarv og hensigtsmæssige Uddannelse.

Han bør af og til være tilstede ved den daglige Undervisning og, forsaavidt Omstændighederne tillader det, ved enhver Eksamen, der afholdes ved Sjøkrigsskolen.

Han vaager over Kadetternes Sædelighed, deres Sundheds Vedligeholdelse samt deres Renlighed og Orden saavel paa som udenfor Skolen. Han skal have Indseende med, at de erholder gode og anstændige Kvarterer, og det tillades ikke nogen Kadet at leie Logi uden med Chefens Samtykke.

Eleverne af øverste Afdeling skal skriftlig opgive til Chefen sit Logi saavelsom Forandring i dette, naar saadan foregaar.

§ 7. Ved Sjøkrigsskolen skal der være et Skoleraad, bestaaende af Skolens Chef, Inspektionsofficerer og Lærere.

Under Vinterkurset samles Skoleraadet i Regelen hver Maaned eller oftere, om Chefen finder det fornødent.

§ 8. Chefen skal i Regelen konferere med Skoleraadet, forinden han fatter Beslutning i Sager vedkommende Undervisningen,

9 Mai. saasom om Undervisningsmetoden, om hvilke Læreboger der bør anvendes samt om Forslag til Anskaffelse af Instrumenter, Karter og Bøger.

Forøvrig har Skoleraadet under Chefens Forsæde:

1. at bedømme Elevernes Evner, Flid og Fremgang;
2. at udtale sig om Forslag til Forandringer i Reglement og Regulativ, forsaavidt angaar Undervisningen.

§ 9. Forslag til Forandringer i Undervisningsregulativet skal efter at være behandlet i Skoleraadet af Chefen tilstilles Forsvarsdepartementet til Afgjørelse.

Gjenpart af Skoleraadets Forhandlinger indsendes af Chefen, i Regelen hver Maaned, til Forsvarsdepartementet.

§ 10. Sjøkrigsskolens militære Lærere ansættes og afskediges af Forsvarsdepartementet, efterat Chefens Forslag og Betænkning desangaaende er indhentet.

Skolens civile Lærere, der benævnes Docenter, bliver at ansætte ved Kongelig Konstitution given i Statsraad, forsaavidt de ikke indehaver anden Embedsstilling, i hvilket Tilfælde de ansættes og afskediges af Forsvarsdepartementet, efterat Skolens Chef derom har afgivet Forslag. For Docenterne gjælder 3 Maaneders Opsigelse fra begge Sider, idet der med Hensyn til Opsigelse i Tilfælde forholdes som ved Antagelse.

§ 11. Inspektionsofficerer og Lærere skal rette sig efter de Bestemmelser, som indeholdes i Skolens Plan, Reglement, Regulativ og øvrige Forskrifter, samt efter de Instruktioner, som af Chefen gives dem.

De staar umiddelbart under Chefen eller den Officer, som i hans Forfald har Bestyrelsen.

§ 12. Inspektionsofficererne er Elevernes nærmeste militære Foresatte. Alle Meldinger og Andragender fra Eleverne til Chefen sker gjennem den ugehavende Inspektionsofficer.

§ 13. De Sekondløitnanter, der er faste Elever af Sjøkrigsskolens øverste Afdeling, kan efter Chefens nærmere Bestemmelse beordres til at assistere Inspektionsofficerrrne i deres Tjeneste som saadanne, dog uden herfor at kunne fordre nogen Godtgjørelse.

§ 14. Chefen kan, naar Tjenesten tillader det, tilstaa de til Sjøkrigsskolen hørende Officerer, Lærere og Elever Permission inden Riget i Ferierne, hvortil for de Læreres Vedkommende, der ikke er Inspektionsofficerer, ogsaa regnes den Tid, da der ingen Undervisning er ilanb, og udenfor disse for en Tid af indtil 14 Dage, idet dog Meddelelse af Permission paa længere Tid end 1 Uge indmeldes til Forsvarsdepartementet og den kommanderende Admiral eller for de civile Læreres vedkommende til Forsvarsdepartementet.

Permission udenfor Ferierne for en længere Tid end 14 Dage meddeles henholdsvis af den kommanderende Admiral og Forsvarsdepartementet.

§ 15. Forseelser, der begaaes af Sjøkrigsskolens Elever, an- 9 Mai.
meldes for Chefen.

Grovere Forseelser samt Forbrydelser, der begaaes af nogen Elev eller af nogen af de under Chefens Straffemyndighed staaende Officerer, og som i Henhold til den gjældende militære Straffelovgivning ikke egner sig til Afgjørelse ved Revselse eller Forelægsstraf, indmeldes til Jurisdiktionschefen, der træffer Afgjørelse i Sagen.

Forseelser, der begaaes af Skolens Lærere som saadanne, indmeldes til Forsvarsdepartementet.

§ 16. Dersom en Kadet viser en saa afgjort Mangel paa Flid eller Evner eller et saa misligt Forhold i moralsk eller i militær Henseende, at han maa antages at burde afskediges, skal Chefen derom afgive Forestilling til Forsvarsdepartementet efter at have hørt, i første Tilfælde Skoleraadet, i sidste Tilfælde Inspektionsofficererne.

§ 17. Dersom nogen af øverste Afdelings faste Elever vedvarende viser et saa forsømmeligt Forhold, at det ikke kan ansees tjenligt, at han længere vedbliver ved Skolen, skal Chefen derom afgive Forestilling til Forsvarsdepartementet efter først at have hørt Skoleraadet, hvorefter Forsvarsdepartementet foranlediger Sagen afgjort ved Kongelig Resolution.

§ 18. De Sekondløitnanter, der i Henhold til Planens § 19 skal deltage i øverste Afdelings nederste Klasses Undervisningskursus i fremmede Sprog, staar kun i hvad der vedrører Skolediciplinen under Chefen for Sjøkrigsskolen.

§ 19. I saadant Antal, som det kan ansees tilraadeligt med Hensyn til Undervisningens heldige Fremme for de faste Elever, kan foruden disse ogsaa andre Officerer af Marinen tillades baade at deltage i Undervisningen i et eller flere Fag ved Skolens øverste Afdeling og at underkaste sig Examen i samme.

Tilladelse hertil meddeles af Forsvarsdepartementet, efterat Sjøkrigsskolens Chef er givet Anledning til at udtale sig om Andragendet, der skal angive, i hvilken Udstrækning Deltagelse i Undervisningen ønskes.

Sekondløitnanter, der i Henhold hertil er admitterede til Skolen, erholder ikke derved nogen Ret til at komme i Betragtning til Ansættelse i det faste Officerskorps, selv om de absolverer Eksamen i samtlige Fag.

Dersom Chefen i noget Tilfælde tror, at en admitteret Officers Undervisning ved Skolen bør ophøre, indsender han desangaaende Forestilling til Forsvarsdepartementet, som afgiver Bestemmelse i Sagen.

Kun i, hvad der vedrører Skolediciplinen, staar disse Officerer under Chefen for Sjøkrigsskolen.

9 Mai.

II.

Nederste Afdeling.

A. Optagelse til Kadet.

§ 20. Optagelseseksamen afholdes hvert Aar i September Maaned saa betimelig, at de Aspiranter, der bliver at antage, kan erholde Ansættelse, forinden Skolekursets Begyndelse den 1ste Oktober.

Mindst 6 Uger før Optagelseseksamen skal Chefen offentlig bekjendtgjøre:

a. hvormange ledige Pladse der skal besættes;
b. naar Fremmøde til Skolen skal finde Sted;
c. hvilke Betingelser, der i Henhold til Planens § 5 kræves opfyldt for Optagelse.

§ 21. Forinden Aspiranterne tilstedes Adgang til Optagelseseksamen, underkastes de en Legemsundersøgelse af Marinens faste Bedømmelseskommission, der for Tilfældet tiltrædes af to af den kommanderende Admiral tilforordnede Sjøofficerer.

Denne Kommission har — overensstemmende med de i Skolens Regulativ fastsatte Bestemmelser — at undersøge, hvorvidt Aspiranterne lider af Nærsynthed, Farveblindhed, Tunghørthed, Stammen eller anden Legemsfeil, der maa antages at gjøre dem uskikket til Sjøkrigstjenesten.

Kommissionen afgiver til Skolens Chef Indberetning om Udfaldet af Undersøgelsen.

Ingen, som af Kommissionens Flertal er erklæret utjenstdygtig, optages som Kadet.

§ 22. Ved Optagelseseksamen fordres eftersom Aspiranten har underkastet sig Middelskoleeksamen efter den ældre eller nye Ordning:

A. I Overensstemmelse med Lov af 17de Juni 1869 om offentlige Skoler for den høiere Almendannelse:

1. I Norsk: at Aspiranten læser tydelig og udtryksfuldt og besidder noget Kjendskab til Modersmaalets Skjønliteratur samt med Orden og Tydelighed i sprogrigtig Form og uden ortografiske Feil kan behandle en lettere Opgave:
2. i Tysk: at han besidder sikker Kundskab i det væsentlige af Grammatiken, rigtig og med Færdighed kan oplæse og oversætte forhen ulæste Stykker, som ingen særegne Vanskeligheder indeholder, samt at han ved Hjælp af Ordbog kan skrive en Stil uden grovere Feil;
3. i Engelsk: at han besidder sikker Kundskab i det væsentlige af Gramatiken, rigtig og med Færdighed kan oplæse og oversætte et forhen ulæst Stykke af en lettere Forfatter samt ved Hjælp af Ordbog kan skrive en Stil uden grovere Feil;
4. i Matematik:
   a. at han besidder Indsigt og Færdighed i praktisk Regning

— Kongelig Resolution af 4de Mars 1898 — anvendt paa Opgaver fra det daglige Liv samt i Regning med Bogstavstørrelser og i Løsning af Ligninger af 1ste Grad; 9 Mai.

b. at han besidder Færdighed i at udføre de almindelige og praktisk anvendelige geometriske Konstruktioner og Beregninger og kan gjøre rede for den plane Geometri efter en kortfattet Lærebog;

5. samt i Fransk: at han har sikker Kundskab i det væsentligste af Formlæren samt nogenlunde rigtig kan oplæse og med Færdighed oversætte 40 Sider af Knudsen-Wallems Læsebog, eller hvad der svarer hertil af en anden autoriseret Læsebog, som Bødtker-Høst's, Gjertsens, E. Hansens;

eller

B. I Overensstemmelse med Lov af 27de Juli 1896:

1. i Norsk: at Aspiranten læser tydelig og udtryksfuldt saavel Landsmaalet som det almindelige Bogmaal, kan gjøre rede for udvalgte Stykker af Literaturen i begge Maal samt med Orden og Tydelighed i sprogrigtig Form skriftlig kan behandle en lettere Opgave.
2. i Tysk: at han har gjennemgaaet og kan oversætte og forklare et lidet Udvalg Læsestykker, kan oplæse og oversætte lette forhen ulæste Stykker og har nogen Øvelse i mundtlig paa tysk at gjengive Indholdet af et oplæst Stykke af det gjennemgaaede Udvalg og besvare dertil knyttede Spørgsmaal samt i at bruge Sproget skriftlig;
3. i Engelsk: at han har gjennemgaaet og kan oversætte og forklare et lidet Udvalg Læsestykker, kan oplæse og oversætte forhen ulæste Stykker, som kun indeholder de almindeligst forekommende Ord, har nogen Øvelse i mundtlig paa Engelsk at gjengive Indholdet af et oplæst Stykke af det gjennemgaaede Udvalg og besvare dertil knyttede Spørgsmaal samt i at bruge Sproget skriftlig:
4. i Regning og Matematik:
   a. Indsigt og Færdighed i praktisk Regning, anvendt paa Opgaver fra det daglige Liv, herunder Kvadratroduddragning samt Beregning af Flader og Rum. Nogen Øvelse i simpel Regnskabsførsel;
   b. Et kortfattet Kursus i Aritmetik og Algebra, omhandlende Læren om rationelle Størrelser til og med Potenser samt det nødvendigste om Rodstørrelser og lettere Ligninger af 1ste Grad;
   c. Et kortfattet geometrisk Kursus, der indbefatter Sætningerne om Trianglers Ligedannethed. Praktiske Øvelser i Konstruktion og Beregning, herunder lettere Opgaver i Polygon- og Cirkelberegning;

9 Mai. 5. samt i Fransk det samme som under A 5 anført.

§ 23. Aspiranterne underkastes en skriftlig og en mundtlig Eksamen.

Til den skriftlige Eksamen gives følgende Opgaver:

1. En Opgave i Norsk.
2. En tysk Stil.
3. En engelsk Stil eller en let engelsk Gjenfortælling.
4. Nogle Opgaver i Tal- og Bogstavregning samt i geometriske Konstruktioner og Beregninger.

De skriftlige Opgaver besørges udarbeidet af Overstyret for de høiere Almenskoler og bliver af Forsvarsdepartementet tilstillet Sjøkrigsskolens Chef i forseglet Omslag, der først aabnes paa Eksamensdagen i Overvær af Lærer og Inspektionsofficerer.

§ 24. Den mundtlige Eksamen omfatter følgende Fag:

Norsk,
Tysk,
Engelsk,
Fransk og
Matematik.

§ 25. Enhver Prøve bedømmes af Eksaminator i Forbindelse med 2 Censorer, hvoraf den ene bør være en med Undervisningen i Middelskolen kjendt Lærer.

Ved den mundtlige Prøve skal Censorerne i Forveien have gjort Udvalg blandt de af Eksaminator foreslaaede Spørgsmaal.

Skoleraadets Medlemmer er forpligtet til, efter Chefens nærmere Bestemmelse, at fungere som Censorer.

Forsvarsdepartementet afgiver efter Forestilling fra Chefen Bestemmelse angaaende Antagelse til Censorer af andre end Skoleraadets Medlemmer.

§ 26. For enhver Prøve, saavel mundtlig som skriftlig, gives en Karakter, der udtrykkes i Hele og Tiendedele, saaledes at 1,0 er bedste Karakter og 6,0 er daarligste.

Medium af Eksaminators og Censorernes Karakterer bliver den endelige Karakter for Faget, der indføres i en autoriseret Eksamensprotokol.

For at bestaa Eksamen kræves:

1. At ved den skriftlige Examen Karakteren ikke for noget af de fire Arbeider er under 4,5.

   Dog kan man i et Fag udenfor Norsk bestaa med 5,0, naar Middeltallet af Karaktererne for de tre øvrige Fag er mindst 3,0.
2. At ved de øvrige Prøver Karakteren ikke i noget Fag er under 5,0.
3. At Hovedkarakteren ikke er under 3,25.

De nærmere Bestemmelser angaaende Optagelseseksamen fastsættes ved Regulativ.

§ 27. I den ved Eksamen bestemte Følgeorden indstiller Chefen Aspiranterne til Ansættelse i de ledige Numere og ledsager Indstillingen med specielle Udtalelser om Aspiranterne, forsaavidt han dertil finder Grund. 9 Mai.

Skulde to eller flere Aspiranter erholde nøiagtig samme Hovedsum af Karakterer, indstilles de i den Orden, som angives af deres Hovedkarakterer for de skriftlige Besvarelser.

Eksamensprotokollen undertegnes af Skolens Chef, Eksaminatorerne og Censorerne. Bekræftet Afskrift sendes Forsvarsdepartementet med Indstillingen og meddeles enhver Aspirant, forsaavidt ham angaar.

Aspiranterne skal, før de indstilles til Kadetter, afgive skriftlig Erklæring om, at de indgaar paa de i Planens § 5, Punkt 6 og § 19 sidste Passus omhandlede Forpligtelser.

Skjøkadetter ansættes af Forsvarsdepartementet.

B. Skoleaarets Anvendelse.

§ 28. I Sjøkrigsskolens nederste Afdeling anvendes Skoleaaret saaledes:

Fra 1ste Oktbr. til 21de Decbr., begge inkl.:	Undervisning paa Skolen for 1ste og 2den Klasse.
„ 22de Decbr. til 8de Januar —	Juleferie.
„ 9de Januar til omkring Midten af April:	Undervisning paa Skolen for 1ste og 2den Klasse.
„ omkring Midten af April til omkring Midten af Mai	Eksamen i Landvidenskaberne for 1ste og 2den Klasse.
„ omkring Midten af Mai til en af de sidste Dage af September:	Øvelser paa de for Sommeren bestemte Fartøier, hvori indgaar ca. 3 Ugers Øvelser med Minemateriel, samt 5 à 6 Ugers samlede Øvelser for 1ste og 2den Klasse paa sjøgaaende Øvelsesskib. Eksamen i Minevæsen efter endte Mineøvelser. Eksamen i Sjøvidenskaberne efter endt Sjøtogt med sjøgaaende Orlogsskib for 1ste Klasse og ved Afslutningen af samtlige Sommerens Øvelser paa Orlogsskib for 2den Klasse.

9 Mai. Fra 1ste Oktober til 15de Oktober: For 3die Klasse delvis Permission. Forøvrig praktiske Øvelser eller Ekvipering af det til Vintertogt bestemte Fartøi.

„ 15de Oktober til 1ste Mai: Sjøtogt for 3die Klasse; Eksamen i Sjøvidenskaberne efter endt Togt.

Forsvarsdepartementet kan efter Chefens Forslag gjøre mindre væsentlige Forandringer i foranstaaende Fordeling af Tiden.

§ 29. Foruden den i § 28 bestemte Juleferie gives tillige Paaskeferie, hvori indgaar den mellem Helligdagene liggende Lørdag.

Endvidere gives Kadetterne fri to Dage, førend Eksamen om Vaaren begynder, samt efter Omstændighederne en à to Dage efter Debarkeringen fra Øvelsesskibene.

Desuden kan Chefen ved særegne Leiligheder give fri en enkelt Dag.

C. Undervisningen iland.

§ 30. Det ugentlige Antal Undervisningstimer for de forskjellige Fag i Skolens nederste Afdeling fastsættes for hver Klasse saaledes:

Undervisningsfag.	Timer ugentlig.	
	1ste Klasse.	2den Klasse.
1. Norsk	4	3
2. Engelsk	3	2
3. Sjømandskab og praktisk Dampmaskinlære	3	2
4. Matematik	3	4
5. Hydrografi	1	—
6. Navigation og fysisk Geografi	10	7
7. Naturlære	2	4
8. Dampmaskinlære	2	2
9. Artilleri	2	3
10. Minevæsen	1	1
11. Tegning og Skrivning	3	4
12. Retslære	—	2
13. Legemsøvelser, Eksercitier og Vaabenøvelser	5	5
	39	39

Efter Chefens Forslag kan Forsvarsdepartementet i foran- 9 Mai.
staaende ugentlige Timeplan foretage de mindre væsentlige Forandringer, som Erfaring maatte vise ønskelige.

Efter Overlæg med Skoleraadet kan Chefen lade flere Klasser undervise sammen i enkelte Fag, naar saadant maatte anses hensigtsmæssigt og stemmende med Undervisningens Tarv.

Forsaavidt der bliver Anledning til Undervisning i Dans, bestemmes Tiden for Undervisningen af Chefen.

§ 31. Ved Regulativ gives de nærmere Bestemmelser angaaende:

1. Maalet for Undervisningen i de forskjellige Fag i hver Klasse;
2. hvilke Lærebøger der skal benyttes;
3. den daglige Timeplan for Undervisningen, hvorved iagttages:
   a. at de fastsatte ugentlige Undervisningstimer saavidt mulig fordeles ligelig paa Ugens 6 Arbeidsdage;
   b. at de Undervisningsfag, der antages at kræve størst Aandsanstrængelse, søges henlagt til Dagens første Timer;
   c. at Hjemmearbeidet saavidt muligt fordeles ligt paa alle Dage i Ugen;
4. Karaktergivningen, hvorved iagttages:
   a. at Karaktererne gives i hele og Tiendedele saaledes, at 3 er høieste og 0 laveste Karakter;
   b. at enhver Lærer ved Undervisningstidens Slutning i dertil autoriserede Karakterprotokoller skal indføre en Karakter for vedkommende Eksaminand.

   Skulde der være noget at udsætte paa en Kadets Opførsel i Timen, anføres saadant i en Anmerkningsrubrik i Karakterprotokollen.

For hver Kadet udfærdiges i Almindelighed maanedlig en Karakterseddel, der skal indeholde Medium af Karaktererne i hvert enkelt Fag tilligemed et Uddrag af de tilføiede Anmerkninger. Karaktersedlerne bekjendtgjøres ved Parolen eller paa anden hensigtsmæssig Maade og tilstilles derpaa vedkommende Forældre eller Verge.

§ 32. Forsaavidt Anledning gives, og Omstændighederne tillader det, bør Kadetterne være nærværende ved de vigtigere Værfts- og Skibsarbeider.

D. Tjenstgjøring, Undervisning og Øvelser paa Orlogsskibe.

§ 33. Efter den kommanderende Admirals nærmere Ordre embarkerer efter endt Eksamen iland Kadetterne paa de for Sommerens Øvelser bestemte Fartøier.

9 Mai. Samtidig med Kadetterne embarkerer de beordrede Inspektionsofficerer og Lærere.

Sommerøvelserne udstrækkes til henimod Slutningen af September Maaned.

Omkring 15de Oktober embarkerer 3die Klasses Kadetter paa sjøgaaende Orlogsskib til Togt paa 6 à 7 Maaneder.

Ved Regulativ gives de nærmere Bestemmelser angaaende Tjenstgjøring, Undervisning og Øvelser.

§ 34. 1. **Paa Sommertogt med sjøgaaende Orlogsskib** fordeles Kadetterne til bestemte Seils Losgjøring, Beslagning og Rebning. De skal idetheletaget deltage saa meget som mulig i Arbeider saavel paa Toppen som paa Dækket.

Kadetterne øves paa dette Togt foruden i almindelig Togtstjeneste hovedsagelig i Manøvre, forskjellige Skibsarbeider, Baadtjeneste og praktisk Navigation.

2. **Under Togt forøvrig med det almindelige Krigsmateriel** øves Kadetterne i:

Dampbaadsmanøvre, Navigation i den Udstrækning, Togtet giver Anledning til, herunder særlig Øvelse i at gaa efter Kart, Brugen af Maskine og Kjedler (under saavidt mulig selvstændig Maskintjeneste), Signalering, Telegrafering og Semaforering, Kompaskorrektion og Deviationsundersøgelse, Eksercitie og Skydning med Haandvaaben og Kanon, Landstigningseksercitie.

Under Fartøiets Deltagelse i Afdelings- eller Eskadreøvelse øves Kadetterne i Eskadretjeneste, hvorunder om mulig specielt i Rekognoscøringsøvelser og Bevogtningsøvelser.

Under Deltagelse i Mineøvelser øves 1ste og 2den Klasse i Behandling af det aktive og i Tilfælde det passive Minemateriel.

Kadetterne bibringes under alle Togter størst mulig Kjendskab til Kysten, dens Havne, Farvande og Leder.

Baade paa de under 1 og under 2 nævnte Togter holder Lærerne Forelæsninger med specielt Hensyn paa, hvad der paa Togtet skal øves, og hvad der skal være Gjenstand for Eksaminationen ved Togtets Slutning.

3. **Paa Vintertogtet med sjøgaaende Orlogsskib** gives Kadetterne en videregaaende Øvelse i det paa Sommertogtet gjennemgaaede, hvorhos de øves saavel i Manøvre med Fartøiet under Damp som i at forestaa og lede Klargjøring af Maskine og Kjedel for Gang, skjøtte dem under Gang og haandtere Maskinen ved alle forekommende Manøvrer med denne. De øves ligeledes i at manøvrere Skibsbaade under Damp.

De deltager i alle forefaldende Eksercitier og Skarpskydning med de forskjellige Vaaben og gives det Kjendskab til Reglementer

og Tjenesten, som udfordres for at gjøre Subalternofficers Tjeneste ombord. 9 Mai.

I praktisk Navigation øves de i med Nøiagtighed og Færdighed at kunne tage og beregne alle til Navigationen hørende Observationer, holde Bestik, lodde, logge, styre og foretage en foreløbig Opmaaling eller Krokering af en Havn, et Løb eller lignende. De skal turvis veksle med at udregne og affætte Middagsbestikket, der, efter at være gjennemseet og attesteret af Navigationslæreren, indgives til Skibschefen.

Navigationslæreren skal benytte de givne Anledninger til at gjøre Kadetterne bekjendt med de Kyster, som passeres, samt øve dem i at gisse Distancer fra Land og fra Skibe.

De gives derhos fornøden Øvelse i Landtoning samt Affattelse af Rapport, f. Eks. over hvad de maatte have seet og lært under Besøg paa fremmede Orlogsfartøier eller i fremmede Havne.

Sjømandsskabslæreren holder paa Togtet 1 à 2 Forelæsninger ugentlig i Sjømandsskab; under disse Forelæsninger gjennemgaaes det for Klassen fastsatte Pensum.

Derhos gives Undervisning i Teori for Navigation, i fysisk Geografi og i saadan Udstrækning, som Omstændighederne tilsteder, i Dampmaskinlære, Artilleri, Minevæsen samt Sundheds- og Sygepleie. Skibslægen, af hvem Undervisningen i Sundheds- og Sygepleie meddeles, holder saavidt gjørlig 4 Foredrag heri maanedlig.

Saavidt Omstændighederne tillader det, fastsættes som Maal for de praktiske Øvelser:

1. at Kadetterne kan udføre de almindeligst forekommende Skibsmanøvrer for Seil saavel i godt som i ondt Veir;
2. at de forstaar at anvende de væsentligste af de ombord forefaldende Forsigtighedsregler, som bør iagttages under klart Skib, i Storm, i Tordenveir m. v.;
3. at de kjender og forstaar rigtig at anvende de gjældende Styringsregler til Forebyggelse af Sammenstød paa Sjøen;
4. at de kan udføre alle Slags Matrosarbeide saasom Spleisning, Knobning, Rebning og Beslagning af Seil, Op- og Nedtagning af Rær, Stænger m. v.;
5. at de har det Kjendskab til Dampmaskinens Brug og Behandling, som antages at burde fordres af Chefen for et mindre Dampskib;
6. at de fuldstændig kjender og kan anvende de saavel for Orlogsmarinen som for Handelsmarinen gjældende Signalsystemer, heri indbefattet Telegrafering og Semaforering;
7. at de kan styre og manøvrere Skibsbaade saavel under Roning som under Seil og Damp;
8. at de har det Kjendskab til Reglementer og Tjenesten, som

9 Mai. udfordres for at kunne gjøre Subalternofficers Tjeneste ombord;

9. at de med Nøiagtighed og Færdighed kan tage alle til Navigationen hørende Observationer, holde Bestik med alt dertil hørende samt er øvet i Styring, Lodning og Logning og i at tage Landtoninger;

10. at de besidder Færdighed i Eksercitie og Skydning med Kanoner og Haandskydevaaben;

11. at de kan foretage en foreløbig Opmaaling eller Krokering af en Havn, et Løb eller lignende;

12. at de besidder Færdighed i Affattelse af Rapporter etc.

§ 35. Paa samtlige Togter gjør Kadetterne Vagt i Skifter, til hvilke Fordeling for hvert Togt gjøres af Sjøkrigsskolens Chef.

Det Vagtskifte, der gaar af Vagt, har Pikettjeneste.

Saavel tilankers som i Sjøen fordeles de vagthavende Kadetter til Kommandoen, Bestikhold etc. efter Skibschefens Bestemmelse paa saadan Maade, at det største Udbytte for deres Uddannelse kan naaes.

§ 36. Skibschefen bestemmer efter Forslag fra ældste Inspektionsofficer det nærmere angaaende Tiden for Kadetternes praktiske Øvelser, og hvorledes disse indordnes under den almindelige Skibstjeneste.

Under sedvanlige Forhold anvendes mindst 2 Timer Formiddag og 2 Timer Eftermiddag hver Arbeidsdag til praktiske Øvelser eller Undervisning for Kadetterne. Lørdag Eftermiddag har de dog i Regelen fri.

§ 37. Som almindelig Regel bliver at iagttage, at Kadetterne søges givet den størst mulige Øvelse i alt, hvad der staar i Forbindelse med deres praktiske Uddannelse.

§ 38. For enhver særskilt udført Øvelse eller Eksercitie gives Kadetterne Karakter af vedkommende Lærer eller Instruktør og efter Vagt af den vagthavende Officer Karakter for Udførelsen af Vagttjenesten og for „Opførsel" samt for „Kommando", naar Vagttjenesten har givet Anledning til disse Bedømmelser.

Med Hensyn til Karaktergivningen iagttages, hvad derom er foreskrevet i dette Reglements § 31 Punkt 4, Litr. a.

Samtlige Karakterer indføres i dertil autoriserede Protokoller.

§ 39. Til Veiledning ved den endelige Bedømmelse ved Vintertogtets Slutning afgives paa dette Togt en Gang hver Maaned Bedømmelse af Kadetternes Flid, Fremgang, Dygtighed og Opførsel. Kommissionen for denne Bedømmelse dannes af Fartøiets Chef, Næstkommanderende og de udkommanderede Inspektionsofficerer og Lærere.

Den samme Bedømmelse foretages paa ethvert Togt af $2^1/_2$ 9 Mai, Maaneds Varighed eller derover.

Enhver Bedømmelse indføres i en autoriseret Protokol.

E. Eksamener.

1. I Landvidenskaberne.

§ 40. Ved den i Planens § 11 a omhandlede Eksamen i Landvidenskaberne, der afholdes til den i dette Reglements § 28 angivne Tid, er Skoleraadets Medlemmer forpligtet til efter Chefens nærmere Bestemmelse at fungere som Censorer.

Forsvarsdepartementet afgiver efter Forestilling fra Sjøkrigsskolens Chef Bestemmelse angaaende Antagelse til Censorer af andre end Skoleraadets Medlemmer, naar dette ansees fornødent.

§ 41. Censorerne — af hvilke der, foruden vedkommende Lærer, ved Opflytningseksamener skal være en, og ved Afgangseksamener to for hvert Fag — skal, forinden Eksaminationen begynder, gjøre fornødent Udvalg blandt de af Læreren i Faget foreslaaede skriftlige og mundtlige Spørgsmaal. For hver skriftlig Opgave skal der i Almindelighed foreslaaes, hvor lang Tid der skal tilstaaes til Løsningen, hvilken Tid derefter nærmere bestemmes af Chefen.

Eksamenspensumet for de forskjellige Klasser bestemmes ved Regulativ.

§ 42. For Besvarelsen af enhver skriftlig Opgave og ethvert mundtligt Spørgsmaal gives af Eksaminator og hver Censor en Karakter i Tal; af Eksaminators og hver Censors Karakterer — hver for sig — udregnes Medium, udtrykt i hele Tal, Tiendedele og Hundrededele. Medium af disse udtrykt paa samme Maade udgjør Eksaminandens endelige Karakter for Faget. Eksaminators og Censorernes Karakterlister undertegnes og opbevares i Sjøkrigsskolens Arkiv.

Karakteren for militært og moralsk Forhold gives af Sjøkrigsskolens Chef og de iland under sidste Vinterseméster tjenstgjørende Inspektionsofficerer. Medium af disse Karakterer er Eksaminandens endelige Karakter for militært og moralsk Forhold.

Høieste Karakter for hvert Fag ved de forskjellige Eksamener er:

9 Mai.

Eksamensfag og Bedømmelsesgjenstande.	1ste Klasse.	2den Klasse.
Norsk	3	6
Engelsk	3	6
Matematik	6	9
Hydrografi	3	3
Navigation	6	9
Naturlære	3	6
Dampmaskinlære	6	9
Artilleri	6	9
Tegning og Skrivning	3	6
Retslære	—	3
Legemsøvelser, Eksercitier og Vaabenøvelser	3	6
Militært og moralsk Forhold	9	12
Sum af de høieste Karakterer	51	84

Den laveste Karakter er 0.

2. I Sjøvidenskaberne.

§ 43. Under Øvelser paa Orlogsskib gives Kadetterne Bedømmelse i følgende Fag og Bedømmelsesgjenstande:

Eksamensfag og Bedømmelsesgjenstande tilsjøs.	Høieste Karakter.		
	1ste Klasse.	2den Klasse.	3die Klasse.
1. Teoretisk Kundskab i Sjømandsskab og praktisk Dampmaskinlære	6	9	9
2. Manøvre	6	9	9
3. Praktisk Behandling af Dampmaskiner og Dampbaadsmanøvre	—	9	9
4. Teoretisk Kundskab i Minevæsen	3	3	3
5. Praktisk Behandling af Minemateriel	—	3	3
6. Praktisk Navigation	6	9	9
7. Teoretisk Kundskab i Navigation og fysisk Geografi	—	—	9
8. Vaabeneksercitie	6	9	9
9. Arbeider tilveirs	3	3	3
10. Færdighed i Signalering, Telegrafering og Semaforering	3	3	3
11. Dueligheid som Sjømand og til Officer	6	12	12
12. Militært og moralsk Forhold	9	12	12
Sum	48	81	90

Eksamen afholdes ombord i „Teoretisk Sjømandskab og praktisk Dampmaskinlære", for 1ste Klasses vedkommende efter Afslutning af Sommertogtet med sjøgaaende Orlogsskib, for 2den Klasses Vedkommende ved Afslutningen af samtlige Sommerens Øvelser paa Orlogsskib og for 3die Klasses vedkommende efter Afslutningen af Vintertogtet. 9 Mai

Eksamen i „Teoretisk Kundskab i Minevæsen" afholdes ombord efter Afslutningen af de praktiske Øvelser med Minemateriel og for 3die Klasses vedkommende efter Vintertogtet (forsaavidt Undervisningen paa Togtet gjør dette ønskelig).

Eksamen i „Teoretisk Kundskab i Navigation og fysisk Geografi" afholdes ombord efter Vintertogtet.

Eksamenskommissionen bestaar i de teoretiske Fag af vedkommende Lærer og to af Chefen blandt Skibets Officerer for hvert Fag opnævnte Censorer.

Bedømmelse i de øvrige Bedømmelsesgjenstande gives efter hvert Togt eller Øvelse af den i § 39 nævnte Kommission, saaledes:

Efter Sommertogt med sjøgaaende Orlogsskib gives Kadetterne Bedømmelse i de under 2, 6, 9*), 10, 11 og 12 nævnte Bedømmelsesgjenstande.

Efter Sommerøvelser med almindeligt Sjøkrigsmateriel gives Kadetterne Bedømmelse i de under 3, 5 og 6 (kun for 2den Klasses vedkommende), samt 8, 10, 11 og 12 nævnte Bedømmelsesgjenstande.

Efter Vintertogtet gives Kadetterne Bedømmelse i samtlige Bedømmelsesgjenstande, dog i „praktisk Behandling af Minemateriel" kun forsaavidt heri har været Anledning til tilstrækkelig Øvelse under Togtet.

§ 44. Er under Øvelserne ombord i Orlogsskib nogen Inspektionsofficer eller Lærer tillige Chef eller Næstkommanderende, saaledes at Bedømmelseskommissionen — efter Bestemmelsen i § 39 — ikke kommer til at bestaa af mindst 3 Medlemmer, afgiver Forsvarsdepartementet Bestemmelse angaaende Tiltrædelse som Censor af nogen anden af Skibets eller Afdelingens Officerer.

§ 45. Karakteren for teoretiske Kundskaber tilligemed deres høieste Karakterer gives efter den i § 43 opstillede Tabel.

Karaktererne gives og udregnes paa lignende Maade som i § 42 bestemt.

Efter endte Sommerøvelser for 1ste og 2den Klasse tages Medium af de under de forskjellige Togter eller Øvelser erholdte Karakterer i samme Bedømmelsesgjenstand. Summen af disse bliver den endelige Karakter i Sjøvidenskaberne.

*) For 1ste Klasses vedkommende kun hvis Øvelserne har givet Anledning ttl Bedømmelse.

9 Mai.

3. Almindelige Bestemmelser.

§ 46. I en autoriseret Protokol indføres ved hver Eksamen og Bedømmelse de endelige Karakterer for ethvert Fag og enhver Bedømmelsesgjenstand, bestemte saaledes som i §§ 42 og 45 foreskrevet.

Særskilt Udtalelse om en Kadets Evner, Dueligheð og Forhold i det hele gives, forsaavidt det ansees nødvendigt.

Ved Karaktergivningen efter Vintertogtet gives for hver Elev af 3die Klasse en særskilt Udtalelse om hans antagelige Dueligheð som Sjømand til Koffardis.

Protokollen undertegnes ved Landeksamen af Sjøkrigsskolens Chef og paraferes af en Inspektionsofficer, ved Sjøeksamen af Eksaminatorerne og Censorerne; bekræftet Afskrift af den tilstilles Forsvarsdepartementet og forsaavidt hver enkelt Kadet angaar tillige vedkommende Forældre eller Verge.

Eksamens Udfald meddeles Kadetterne ved Parolen eller paa anden hensigtsmæssig Maade.

§ 47. Det nærmere angaaende Eksamenspensa og Regler for Eksaminationen bestemmes ved Regulativ.

F. Opflytning i Klasserne, Rangeringsorden og Afgang.

§ 48. For at bestaa Eksamen saavel ved Opflytning som ved Afgang kræves, at Eleven opnaar mindst Halvdelen af høieste Karakters Hovedsum samt mindst halv Karakter for ethvert Fag og enhver Bedømmelsesgjenstand. Dog ansees Eksamen bestaaet, om end Eleven i Landvidenskaberne for i det høieste tre Fags vedkommende, hvoraf dog intet maa være Navigation eller Artilleri, og i Sjøvidenskaberne for Bedømmelsesgjenstanden „Arbeider tilveirs" ikke opnaar mere end $^1/_3$ af den bestemte høieste Karakter.

Forsvarsdepartementet kan dog, efter Indstilling fra Skolens Chef, meddele en Elev, som ved Opflytningseksamen til 2den Klasse for et enkelt Fag i Landvidenskaberne har faaet lavere Karakter end efter de her nævnte Regler fastsat, men forøvrig har vist Flid og godt Forhold, Tilladelse til midlertidig at opflyttes i 2den Klasse for forinden Juleferiernes Begyndelse at underkaste sig fornyet Eksamination i dette Fag.

For at kunne optages som fast Elev af Sjøkrigsskolens øverste Afdeling kræves, at Eleven bestaar Afgangseksamen fra Skolens nederste Afdeling og ved denne opnaar mindst $^2/_3$ af høieste Karakters Hovedsum og $^2/_3$ af høieste Karakter for Bedømmelsesgjenstandene „Militært og moralsk Forhold" og „Dueligheð som Sjømand og til Officer."

Ved Afgangen fra 3die Klasse vil Medium af de ved Afgangseksamen tillands og tilsjøs i Bedømmelsesgjenstanden „Mili-

tært og moralsk Forhold" givne Karakterer være det bestemmende ved Afgangen til Skolens øverste Afdeling. 9 Mai.

§ 49. Opflytning fra 1ste og 2den Klasse til henholdsvis 2den og 3die Klasse finder Sted hver Høst før Vinterkursets Begyndelse. Følgeordenen ved Opflytningen bestemmes ved Summen af de Karakterer, der er givet ved de i Planens § 11 nævnte Eksamener og Bedømmelser.

Chefen kan udnævne indtil 8 af de ældste Kadetter af 3die Klasse til Kadetunderofficerer. Deres Tjeneste bestemmes ved en af Chefen udfærdiget Instruks.

Afgangen fra Skolens nederste Afdeling finder Sted om Vaaren efter Vintertogtets Slutning. Følgeordenen ved Afgangen bestemmes ved Summen af de i Landvidenskaberne og Sjøvidenskaberne erholdte Karakterer.

Karakteren i Landvidenskaberne er Summen af de ved sidste Landeksamen erholdte Karakterer samt den i 1ste Klasse erholdte Karakter i Hydrografi, der bliver at overføre til 2den Klasse.

Karakteren i Sjøvidenskaberne er Summen af de for de i Tabellen i § 43 nævnte Fag og Bedømmelsesgjenstande erholdte endelige Karakterer. Som saadanne regnes de efter sidste Vintertogt erholdte, undtagen for de under 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11 og 12 nævnte Bedømmelsesgjenstande.

For de under 3, 4, 5, 8, 10 og 12 nævnte Bedømmelsesgjenstande tages Medium af den under Vintertogtet erholdte og den efter sidste Sommerøvelser erholdte Karakter. Dette Medium er den endelige Karakter i vedkommende Bedømmelsesgjenstand.

I de under 6 og 11 nævnte Bedømmelsesgjenstande tages Medium af den paa Vintertogtet og de efter sidste Sommers Øvelser med almindeligt Sjøkrigsmateriel erholdte Karakterer. Dette Medium er den endelige Karakter i vedkommende Bedømmelsesgjenstand.

Har nogen Kadet i Henhold til Planens § 13 faaet Tilladelse til at forblive ved Skolen udover den planmæssige Tid, giver Forsvarsdepartementet, efterat Sjøkrigsskolens Erklæring er indhentet, i hvert enkelt Tilfælde Bestemmelse for, efter hvilke Regler hans endelige Bedømmelse skal foretages.

§ 50. Den Kadet, som i Henhold til Planens § 13 har faaet Tilladelse til at vedblive ved Skolen for senere at underkaste sig den hele eller en Del af Eksamen, og som bliver siddende tilbage i Klassen, rangerer foran de i Klassen nyopflyttede Kadetter.

Bliver en Elev ifølge dette Reglements § 48 midlertidig opflyttet i anden Klasse, rangerer han efter de øvrige Kadetter i Klassen.

9 Mai. Har han bestaaet den ene af Klassens Eksamener, kan Chefen tillade ham at deltage i den høiere Klasses Undervisning i alle eller enkelte Fag.

Naar han har bestaaet den manglende Eksamen, opflyttes han i den høiere Klasse og rangerer da efter de i Klassen tidligere værende Kadetter.

Bestaaet Eksamen i Sjøvidenskaberne, men ikke i Landvidenskaberne, giver Rangeringsorden foran den, som har bestaaet Eksamen i Landvidenskaberne, men ikke i Sjøvidenskaberne.

Med Hensyn til Tiden for en Eksamens Gjentagelse afgiver Forsvarsdepartementet for hvert enkelt Tilfælde nærmere Bestemmelser efter Indstilling fra Skolens Chef.

§ 51. Kadetter, der har bestaaet Afgangseksamen saavel tillands som tilsjøs, meddeles af Sjøkrigsskolens Chef et Testimonium, hvori de ved Afgangseksamen erholdte særskilte Udtalelser, specielle Karakterer og Hovedkarakteren anføres.

I den Følgeorden, som i Henhold til § 49 er bestemt ved Afgangseksamen, indstiller Chefen Kadetterne til Ansættelse som Sekondløitnanter. Ansættelsen sker af Forsvarsdepartementet. Efterat denne Ansættelse har fundet Sted samt tillige efter Optagelsen af nye Elever, indsender Chefen Styrkeliste til Forsvarsdepartementet, den kommanderende Admiral, Marinens Generalstab og Distriktschefen.

III.

Øverste Afdeling.

A. Optagelse til Elev.

§ 52. Inden Midten af Marts Maaned afgiver Forsvarsdepartementet Bestemmelse i Henhold til Planens § 14 om, hvormange faste Elever der skal optages i øverste Afdeling.

§ 53. Blandt de Kadetter, der ønsker at optages i øverste Afdeling, og som har bestaaet Afgangseksamen fra nederste Afdeling med de i § 48 fastsatte Karakterer, indstiller Chefen det af Departementet bestemte Antal efter den ved Eksamensudfaldet bestemte Følgeorden.

Eleverne antages af Forsvarsdepartementet.

B. Undervisning, Eksamen og Afgang.

§ 54. Skoleaaret anvendes saaledes:

Fra en af de første Dage i Oktober til en af de første Dage i April: Undervisning paa Skolen.

„ en af de første Dage i April til henimod Midten af Mai: Efter Omstændighederne Undervisning paa Skolen, praktiske Øvelser og Eksamen.

Den nærmere Anvendelse af denne Tid bestemmes af Chefen.

For Jule- og Paaskeferier samt enkelte Fridage gjælder det 9 Mai.
i §§ 28 og 29 for nederste Afdeling bestemte.

Forsvarsdepartementet kan efter Chefens Forslag gjøre mindre væsentlige Forandringer i foranstaaende Fordeling af Tiden.

§ 55. Forsvarsdepartementet giver ved Regulativ de nærmere Bestemmelser for:

1. Maalet for Undervisningen i de to Klasser og det ugentlige Antal Undervisningstimer, idet iagttages, at Undervisningen i enkelte Fag eller Afsnit af disse afsluttes inden 1ste Klasse, saaledes at endelig Bedømmelse for disse Fag eller Afsnit gives ved Eksamen fra denne Klasse.
2. Hvilke Lærebøger skal benyttes.
3. Den daglige Timeplan, hvorved iagttages:
   a. at det fastsatte ugentlige Antal Undervisningstimer saavidt mulig fordeles ligelig paa Ugens seks Arbeidsdage;
   b. at de Undervisningsfag, der maa antages at kræve størst Aandsanstrængelse, søges henlagt til Dagens første Timer;
   c. at Hjemmearbeidet saavidt mulig fordeles ligt paa alle Dage i Ugen.

Karakterer ved Undervisningen gives ikke i Tal, men hvis en Lærer har noget at bemerke ved Elevernes Flid og Fremgang, anfører han dette i de maanedlige Skoleraad.

§ 56. Forsaavidt Anledning gives, og Omstændighederne tillader det, bør Eleverne være nærværende ved de vigtigere Verfts- og Skibsarbeider samt Artilleri- og Torpedoforsøg.

§ 57. Ved de i Planens § 17 omhandlede Eksamener er Skoleraadets Medlemmer forpligtet til efter Chefens nærmere Bestemmelse at fungere som Censorer. Forsvarsdepartementet afgiver efter Foreстilling fra Sjøkrigsskolens Chef Bestemmelse angaaende Antagelse af andre end Skoleraadets Medlemmer som Censorer.

Ved Eksamen fra øverste Klasse eller ved Eksamen fra nederste Klasse i de Tilfælde, hvor denne i Henhold til § 55 i dette Reglement helt eller delvis regnes som den endelige, bør den ene af Censorerne i Norsk (herunder indbefattet Historie og Geografi), fremmede Sprog, Matematik, Mekanik, Astronomi og Kemi antages blandt Lærere ved Universitetet, teknisk Høiskole eller blandt andre med den høiere Undervisning kjendte Mænd.

§ 58. Ved Eksamen fra øverste Klasse og ved Eksamen fra nederste Klasse, naar endelig Bedømmelse i Henhold til § 55 for et Fags eller Afsnits vedkommende skal afgives, anvendes foruden Læreren to Censorer; forøvrig ved Eksamen fra nederste Klasse kun én.

Forinden Eksaminationen forelægger Læreren for Censorerne til Godkjendelse og i Tilfælde Udvalg de skriftlige og mundtlige Spørgsmaal.

9 Mai. For hver skriftlig Opgave skal der foreslaaes, hvor lang Tid der skal tilstaaes til Løsningen, hvilken Tid derefter nærmere fastsættes af Chefen.

§ 59. For Besvarelsen af enhver skriftlig Opgave og ethvert mundtlig Spørgsmaal giver Eksaminator og hver Censor en Karakter i Tal; af Eksaminators og hver Censors Karakterer — hver for sig — udregnes Medium udtrykt i Hele, Tiendedele og Hundrededele. Medium af disse udtrykt paa samme Maade udgjør Eksaminandens endelige Karakter for Faget. Eksaminators og Censorernes Karakterlister undertegnes og opbevares i Sjøkrigsskolens Arkiv.

Karakter for militært Forhold gives af Sjøkrigsskolens Chef og de iland under sidste Vinterseméster ved Skolen tjenstgjørende Inspektionsofficerer. Medium af disse Karakterer er Eksaminandens Karakter for denne Bedømmelsesgjenstand.

Høieste Karakter for hvert Fag er:

	Nederste Klasse.	Øverste Klasse.
Norsk	6	6
Engelsk	3	3
Fransk	3	3
Tysk	3	3
Sjømandskab	6	6
Sjøkrigshistorie, Sjøtaktik og militær Administration	3	3
Matematik	6	6
Landmaaling	3	3
Astronomi	—	3
Navigation	3	3
Mekanik og Elektroteknik	6	6
Kemi	3	3
Dampmaskinlære	3	3
Artilleri og Befæstningslære	6	6
Minevæsen	3	3
Konstruktions- og Maskintegning	3	3
Retslære	—	3
Landtaktik, Legemsøvelser m. m.	3	3
Militært Forhold	9	9
Sum af høieste Karakterer	72	78

Laveste Karakter er 0.

Beregningen af Karaktererne, der skal gjælde som de endelige ved Afgangseksamen, bliver at foretage saaledes: 9 Mai.

I de Fag, hvori Undervisningen er afsluttet i nederste Klasse, overføres den ved Eksamen fra denne Klasse erholdte Karakter som gjældende for Afgangseksamen.

I de Fag, hvori Undervisningen for enkelte Afsnits vedkommende er afsluttet i nederste Klasse, overføres den eller de ved Eksamen fra denne Klasse givne Karakterer for sammen med den eller de ved Eksamen fra øverste Klasse erholdte Karakterer at gjælde som den endelige Afgangskarakter. De nærmere Regler for Beregningen fastsættes i Regulativ.

I de øvrige Fag regnes Karakteren ved Eksamen fra øverste Klasse som den gjældende Afgangskarakter.

§ 60. I en autoriseret Eksamensprotokol indføres de endelige Karakterer for ethvert Fag og enhver Bedømmelsesgjenstand bestemt saaledes som i § 59 foreskrevet.

Særskilt Udtalelse om en Eksaminands Evner, Dueligheb og Forhold i det hele gives, forsaavidt dette ansees nødvendigt.

Protokollen undertegnes af Chefen og paraferes af en Inspektionsofficer.

Bekræftet Afskrift tilstilles Forsvarsdepartementet, ligesom enhver Eksaminand meddeles en saadan, forsaavidt ham angaar.

Udfaldet af Afgangseksamen indføres ogsaa i en for hver Eksaminand specielt autoriseret Eksamensprotokol. Denne Protokol undertegnes af Chefen og paraferes af en Inspektionsofficer og opbevares ved Sjøkrigsskolen.

§ 61. For at have bestaaet Opflytningseksamen fra nederste Klasse kræves at have opnaaet mindst det halve af høieste Karaktersum samt for de Fags vedkommende, hvori Undervisningen afsluttes i nederste Klasse, at have opnaaet den for Bestaaelse af Afgangseksamen fastsatte Karakter. (Mindst $^1/_2$ Karakter).

For at have bestaaet Afgangseksamen kræves at have opnaaet mindst $^3/_5$ af høieste Karaktersum og ikke under $^1/_2$ Karakter for noget Fag eller nogen Bedømmelsesgjenstand. Dog ansees Eksamen som bestaaet, om Eksaminanden for tre Fags eller Bedømmelsesgjenstandes vedkommende ikke opnaar mere end $^1/_3$ af høieste Karakter, naar ingen af disse Fag er Artilleri, Sjømandsskab eller militært Forhold.

§ 62. Er en Elev paa Grund af Sygdom eller andre ham utilregnelige Omstændigheder forhindret fra at underkaste sig Eksamen fra nederste Klasse — helt eller delvis — gives for hvert enkelt Tilfælde Bestemmelse for vedkommendes fortsatte Skolegang af Forsvarsdepartementet, efterat Sjøkrigsskolens Betænkning er modtaget, idet det enten kan tillades ham paany at gjennemgaa nederste Klasse eller midlertidig at opflyttes i øverste. I sidste Fald har han det paafølgende Aar at underkaste sig Eksamen i

9 Mai. de Fag, hvori han tidligere har været forhindret i at lade sig eksaminere.

Er en Elev, der har underkastet sig Eksamen fra nederste Klasse, ved ovennævnte Omstændigheder forhindret fra at underkaste sig Afgangseksamen fra øverste Klasse efter de planmæssige tre Aar, kan det tillades ham at fortsætte endnu et Aar i øverste Afdeling.

Tilladelse til at forblive ved Skolen udover de planmæssige tre Aar gives for hvert enkelt Tilfælde af Forsvarsdepartementet, efterat Sjøkrigsskolens Betænkning herom er modtaget.

§ 63. Har en Elev for noget Fags vedkommende — af dem, hvori Undervisningen afsluttes i nederste Klasse — ikke bestaaet Eksamen fra denne Klasse, kan han af Forsvarsdepartementet, efterat Sjøkrigsskolens Betænkning er modtaget, tillades at fortsætte som Elev af øverste Afdeling. Han opflyttes isaafald midlertidig i øverste Klasse og har under paafølgende Aars Eksamen at underkaste sig fornyet Eksamination i vedkommende Fag. Dog bliver den eller de af ham først erholdte Karakterer gjældende som de endelige ved Beregningen af hans Afgangskarakter ved Eksamen fra øverste Klasse.

§ 64. I Tilfælde af Vakancer i Skolens øverste Afdeling afgiver Forsvarsdepartementet Bestemmelse angaaende Udfyldning, efterat Sjøkrigsskolen derom har afgivet Betænkning.

§ 65. Forsvarsdepartementet giver Bestemmelse om, i hvilken Udstrækning de Sekondløitnanter, der ikke optages som Elever af Skolens øverste Afdeling, skal deltage i Undervisningen i fremmede Sprog.

Reglement

for

Sekondløitnanters praktiske Uddannelse for Indtrædelse i det faste Officerskorps.

A. Almindelige Bestemmelser.

§ 1. Den i § 20 i Planen for Uddannelse og Tilgang af Sjøofficerer (approberet ved Kongelig Resolution af 8de Juli 1896 og 4de Marts 1898 samt ved Kronprindsregentens Resolution af 9de Juni 1900) omhandlede Tjeneste udfører Aspiranten om Sommeren under det midlertidige Ophør af Undervisningen ved Sjøkrigsskolen. Efter bestaaet Afgangseksamen fortsættes Tjenestgjøringen saavidt mulig uden Afbrydelse, indtil den planmæssige Tid er naaet (Planens § 22).

§ 2. I Løbet af sin Tjenestetid skal Aspiranten om dertil er Anledning gjennemgaa: En Artilleriskydeskole, efterfulgt af Tjeneste paa større Fartøi, helst Panserskib, og en Torpedoskole, efterfulgt af Tjeneste paa Torpedofartøi.

Desuden bør Aspiranten, hvis Anledning hertil gives, en Sommer deltage i Kystartilleriets Øvelser. 9 Mai.

§ 3. Dersom der finder Afgang Sted blandt de Sekondløitnanter, der er under Uddannelse til det faste Officerskorps, fatter Forsvarsdepartementet Bestemmelse om Besættelsen af de ledige Nummere, efterat Sjøkrigsskolens Chef herom har afgivet Erklæring.

B. Tjenstgjøringen til Orlogs.

§ 4. Skibschefen opgjør — om mulig efter Konference med Sjøkrigsskolens Chef — ved Togtets Begyndelse en Plan for Aspirantens Tjenstgjøring ombord i Henhold til Planens § 20, sidste Del.

Ved Opgjøret af denne Plan iagttages Bestemmelserne i efterfølgende §§ 5, 6, 7, 8, 9 og 10.

Efter endt Togt indsendes Planen til den kommanderende Admiral, der efter Afbenyttelsen lader den tilstille Sjøkrigsskolen.

§ 5. Aspiranten udfører Tjeneste som yngre Officer paa Vagten og efter Omstændighederne som Vagtchef.

§ 6. Aspiranten beordres til Assistance hos Næstkommanderende og hos Detaljeofficererne, nogen Tid — mindst 1 Maaned — ad Gangen hos hver. Han kan ogsaa beordres til selv at forestaa enkelte Detaljer.

I Løbet af sin Tjenestetid skal han saavidt gjørlig have tjenstgjort ved samtlige Detaljer.

Tillige beordres Aspiranten til Tjeneste som Baksofficer ligesom han kan benyttes til Sekretærtjeneste hos Chefen samt til Tjeneste ved Staben.

§ 7. Aspiranten skal øves som befalende og Instruktør ved alle Slags Eksercitier og Manøvrer, samt i Behandling af Hoved- og Hjælpemaskiner og i praktisk Navigation.

Ved Planlæggelsen af Aspirantens Tjenstgjøring tages Hensyn til hans tidligere Tjenstgjøring, saaledes at samtlige Disciplíner saavidt mulig bliver gjennemgaaet i Løbet af hans Tjenestetid som Sekondløitnant.

§ 8. Aspiranternes Tjenstgjøring saavel paa Vagten som ved Detaljerne, ved Manøvrer, Eksercitier m. v. anordnes saa selvstændig som mulig, dog saavidt gjørlig under behørig Instruktion og Opsigt af den Officer, under hvem vedkommende Tjenestegren specielt hører, eller hvem Chefen for hvert Tilfælde dertil beordrer, (Planens § 20, anden Del). Han søges herunder bibragt et saa indgaaende Kjendskab til Tjenesten og til Materiellet og dets Behandling, som Togtet tillader.

§ 9. Angaaende Aspirantens Uddannelse i de forskjellige Tjenestegrene gjælder følgende nærmere Bestemmelser:

9 Mai.

a) Han øves som Taarnchef paa Panserskibene, som Divisionschef ved Batteriet paa sjøgaaende Skibe og Monitorer, som Befalende ved Landstigningsafdeling, som Instruktør i Artilleri-materiellet og i Eksercitie med Kanoner og Haandvaaben samt Leder af Gymnastik.

b) Paa Fartøi med Torpedoer øves han i Skydning med disse, baade som Kommandør ved Udskydningsapparaterne og e. O. som Kommanderende paa Dæk. Tillige øves han som Instruktør i Torpedo- og Lysmateriellet.

c) Som Assistent hos Navigationsofficeren og ellers, saa ofte dertil er Anledning, øves Aspiranten i praktisk Navigering. Særlig lægges Vægt paa Kyst- og Skjærgaardsnavigering, Kjendskab til egne Farvand samt paa at benytte Karter og Farvandsbeskrivelser. Naar Omstændighederne tillader det, øves ogsaa Havneopmaaling, Krokering og andre hydrografiske Arbeider.

d) Han øves som vagthavende Signalofficer paa sjøgaaende Fartøier og i Brugen af alle ombordværende Signalmidler samt som Instruktør for Signalmandskaber.

e) Som Assistent hos Maskinofficeren øves han i Behandling af Fartøiets Maskineri og i Tilsyn med dets Økonomi. Aspiranten skal derhos erhverve sig fuldt Kjendskab til Fartøiets Maskin- og Kjedelmateriel.

f) Aspiranten øves i Fartøiets Manøvrering — i Tilfælde baade for Seil og Damp —, gives Kommandoen ved almindelige Manøvrer med alle Mand paa Dæk og i at lede særskilte større Skibsarbeider.

g) Tjenstgjørende ved Stab, som Sekretær hos Skibschefen og saavidt mulig forøvrig gives han Øvelse i Udfærdigelse af Ordrer, Affattelse af Rapporter og andre Tjenesteskrivelser, Anordning af Bevogtning og lignende.

§ 10. Paa mindre Fartøier og paa Togter med særegne Formaal gjøres de Indskrænkninger i Besølgelsen af ovenstaaende Regler, som de særlige Forholde kræver.

C. Bedømmelsen af Tjenstgjøringen til Orlogs.

§ 11. Hver Maaned afgives Bedømmelse for de Tjenestegrenes vedkommende, som Aspiranten har været øvet i under denne Tid, og ved Togtets Slutning Hovedbedømmelse af hans Tjeneste og Forhold under det hele Togt.

De maanedlige Bedømmelser opbevares af Chefen for at tjene som Veiledning ved Hovedbedømmelsen.

Hvis Togtets Varighed ikke overskrider 2 Maaneder, afgives kun Hovedbedømmelse.

Bedømmelseskommissionen skal bestaa af Chef, Næstkommanderende og Tredjekommanderende. For Bedømmelsen vedkommende

de specielle Tjenestegrene tiltrædes Kommissionen af den Officer, under hvis specielle Veiledning Aspiranten har tjenstgjort. 9 Mai.

Under Skyde- og Torpedoskole skal Bedømmelseskommissionen bestaa af Chef, Næstkommanderende og Instruktørerne.

Ved Tjenstgjøring paa Torpedobaade og mindre Kanonbaade skal Bedømmelseskommissionen bestaa af Skibschefen og de 2 à 3 faste Officerer, som antages at have havt bedst Anledning til at iagttage Aspiranten under hans Tjenstgjøring, og som beordres dertil af vedkommende Eskadre- eller Afdelingschef.

Dersom den i Planens § 22 bestemte samlede Tjenestetid udløber under et Togt, er Aspiranten forpligtet til fortsat Tjenstgjøring ombord indtil Togtets Slutning; dog bør i dette Tilfælde Hovedbedømmelse afgives allerede ved Tjenestetidens Udløb, saaledes at Indstilling og eventuel Udnævnelse til fast Officer snarest kan finde Sted.

§ 12. Bedømmelse gives af hvert af Kommissionens Medlemmer og udtrykkes i Tal. Medium af de ved Hovedbedømmelsen for hver Bedømmelsesgjenstand givne Karakterer, udtrykt i Hele, Tiendedele og Hundredele, udgjør Karakteren for denne Bedømmelsesgjenstand.

§ 13. Bedømmelsesgjenstandene og høieste Karakter for hver af dem er:

1.	Dueligheid som Navigatør	9
2.	Praktisk Maskinkyndighed	6
3.	Dygtighed som Befalende og som Instruktør ved Batteriet eller som Taarnchef paa Panserskib	9
4.	Dygtighed som Befalende ved Landstigningsafdeling, Instruktør i Eksercitie med Haandvaaben og som Leder af Gymnastik	6
5.	Dygtighed som Befalende og som Instruktør ved Behandling af Torpedomateriel	6
6.	Kjendskab til Torpedomateriellet og dets Behandling . .	3
7.	Kjendskab til Artillerimateriellet og dets Behandling . .	3
8.	Kjendskab til Tjenesten i Almindelighed	12
9.	Kommando og Aktivitet	12
10.	Militært Forhold	12

Sum af høieste Karakterer = 78
Den laveste Karakter er 0.

§ 14. Karakter for de under Punkterne 6 og 7 nævnte Bedømmelsesgjenstande gives kun efter henholdsvis Torpedo- og Skydeskole. Forøvrig afgives efter disse Skoler — foruden i militært Forhold — kun Bedømmelse i de under henholdsvis Punkterne 5 og 3 nævnte Bedømmelsesgjenstande.

Bedømmelseskommissionen skal foranstalte og overvære de

9 Mai. Eksaminationer og praktiske Prøver, den maatte anse fornødne for Afgivelse af Bedømmelsen.

§ 15. Hovedbedømmelsen indføres i den for hver Aspirant i Henhold til § 60 i Reglement for Sjøkrigsskolen udfærdigede, autoriserede Protokol og underskrives af Bedømmelseskommissionens Medlemmer.

Protokollen, hvori ogsaa kortelig indføres, hvorledes Aspirantens Tjeneste planmæssig har været ordnet, oversendes efter hvert Togt Sjøkrigsskolen.

Bekræftet Afskrift af Bedømmelsen tilstilles Forsvarsdepartementet og vedkommende Aspirant.

§ 16. Dersom Opøvelse i nogen af de i § 13 nævnte Bedømmelsesgjenstande — udenfor de i § 14 nævnte Tilfælde — ikke har kunnet finde Sted, bliver for denne ingen Karakter at give. Særskilt Redegjørelse bliver i saa Tilfælde kortelig at afgive i Protokollen.

§ 17. Har en Aspirant ved Hovedbedømmelsen efter et særskilt Togt for nogen Bedømmelsesgjenstand erholdt under $^1/_2$ Karakter, eller er Summen af de erholdte Karakterer under $^3/_5$ af Summen af de høieste Karakterer for de Bedømmelsesgjenstande, for hvilke Karakter er givet, skal Kommissionen desangaaende afgive særskilt Redegjørelse i Protokollen.

Saadant Tilfælde indberettes af Sjøkrigsskolen uopholdelig til Forsvarsdepartementet, som vil fatte Bestemmelse om, hvorvidt Vedkommende skal indstilles til Afsked som Elev af Sjøkrigsskolens øverste Afdeling.

Forat Vidnesbyrdet efter endt Sjøtjeneste skal anses tilfredsstillende, maa Medium af de for hver enkelt Bedømmelsesgjenstand givne Karakterer ikke være under Halvdelen af høieste Karakter, og Summen af samtlige Medier ikke være under $^3/_5$ af Summen af samtlige høieste Karakterer.

Er Vidnesbyrdet i Henhold hertil ikke tilfredsstillende, indstilles Vedkommende til Afsked fra øverste Afdeling.

D. Tjenstgjøringen iland og dens Bedømmelse.

§ 18. Ansat ved et af Marinens Korpser udfører Aspiranten Adjutants- eller Kompanioffiers Tjeneste og øves efter Omstændighederne ogsaa i anden Tjeneste ved Korpset efter Korpschefens nærmere Bestemmelse.

§ 19. Ansat ved en af Administrationsgrenene for Materiellet øves Aspiranten efter vedkommende Administrationschefs nærmere Bestemmelse.

Saavidt mulig skal en bestemt Officer ved vedkommende Afdeling paalægges at føre specielt Tilsyn med og veilede Aspiranten med Hensyn til hans Tjenstgjøring.

§ 20. Om Aspirantens Tjenstgjøring afgives Hovedbedøm- 9 Mai.
melse efter afsluttet Tjeneste ved Korpset eller Administrationsgrenen. Med Hensyn til Afgivelse af foreløbig Bedømmelse samt Hovedbedømmelsens Indførsel i Karakterprotokollen m. v. gjælder hvad herom er anført i § 11 og 15.

§ 21. Bedømmelseskommissionen bestaar af vedkommende Korpschef og Kompanichefer og for de forskjellige Administrationsgrene af vedkommende Administrationschef og en eller om muligt to faste Officerer, under hvem Aspiranten har tjenstgjort.

Kan en Bedømmelseskommission ikke i Henhold til foranstaaende sammensættes saaledes, at den har mindst 2 faste Sjøofficerer som Medlemmer, afgives ikke den almindelige Bedømmelse; men vedkommende Chef afgiver kun et Vidnesbyrd om Aspirantens Forhold under Tjenstgjøringen. Med Hensyn til dette Vidnesbyrd forholdes paa samme Maade som med den almindelige Bedømmelse (se § 15).

§ 22. Under Bedømmelsen iagttages, hvad ovenfor er foreskrevet i §§ 12 og 15, forsaavidt det paa Tilfældet kan finde Anvendelse.

Bedømmelsesgjenstandene og den høieste Karakter for hver af dem er de samme som i § 13 under Pkt. 8, 9 og 10 anført, nemlig:

1. Kjendskab til Tjenesten i Almindelighed 12
2. Kommando og Aktivitet 12
3. Militært Forhold 12

Reglerne i § 17 kommer ogsaa til Anvendelse ved Aspirantens Bedømmelse tillands, idet særskilt Tjenesteafdeling i denne Henseende ligestilles med særskilt Togt.

E. Den endelige Bedømmelse for Ansættelse i det faste Officerskorps.

§ 23. Naar den i Planens § 22 bestemte Tjenstgjøring er udført og Aspirantens Vidnesbyrd herfor er tilfredsstillende beregnes den endelige Karakter paa følgende Maade:

For enhver af de i § 13 nævnte Bedømmelsesgjenstande tages Medium af de for Tjenstgjøring til Orlogs og iland givne Karakterer.

Om kun 1 Karakter haves for nogen Bedømmelsesgjenstand, bliver denne den endelige.

Summen af samtlige paa denne Maade fremkomne Mediumskarakterer udgjør Aspirantens Karaktersum for praktisk Tjenstgjøring.

Denne Karaktersum, tillagt den ved Afgangseksamen fra Sjøkrigsskolen erholdte Karaktersum udgjør Aspirantens Hovedsum og bestemmer Følgeordenen for de Aspiranter, der samtidig skal udnævnes til faste Officerer, forsaavidt alle har faaet Bedømmelse i samtlige Bedømmelsesgjenstande.

9 Mai. Er dette ikke Tilfælde, bestemmes Følgeordenen af en Hovedkarakter, beregnet med 3 Decimalers Nøiagtighed, saaledes: Den erholdte Hovedsum divideres med Summen af de tilsvarende høieste Karakterer og multipliceres med 3.

§ 24. Har en Aspirant i Henhold til Planens § 18 været tilladt at fortsætte ud over den planmæssige Tid i øverste Afdeling, bliver han for Bestemmelse af hans endelige Anciennetet at bedømme samtidig med de Aspiranter, sammen med hvilke han har aflagt Eksamen fra øverste Klasse af Sjøkrigsskolens øverste Afdeling.

§ 25. Den endelige Karakter for hver Bedømmelsesgjenstand tilligemed Karaktersummen samt Karaktererne ved Afgangseksamen fra Sjøkrigsskolens øverste Afdeling og deres Karaktersum (§ 60 i Reglement for Sjøkrigsskolen) indføres i en dertil autoriseret Protokol. Denne Indførsel saavel som den i § 23 nævnte Karakterberegning udføres ved Sjøkrigsskolen, hvis Chef derpaa afgiver Indstilling til Forsvarsdepartementet i Henhold til Bestemmelserne i § 23 angaaende Ansættelse og Følgeorden.

Bekræftet Afskrift af Protokollen sendes Forsvarsdepartementet samt tilstilles enhver Aspirant, saavidt ham angaar.

11 Mai. **Høieste Resolution***), hvorved meddeles Approbation paa det af Sandefjords Kommunestyre i Møde den 18de Marts 1903 vedtagne Udkast til Reglement for nævnte Bys Brandkorps m. v.

11 Mai. **Høieste Resolution****), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at der for Fisket i de inden søndre Frons Herred Kristians Amt beliggende Elve, Bække og Vande, som ikke er i Privatmands Eie, Laugen Elv undtaget, skal gjælde følgende Regler:

1. I September Maaned skal alt Fiske være forbudt.
2. Fiskeri ved Lystring, Sleo, Teine og Dæmning skal til enhver Tid være forbudt.
3. Garn og andre bundne Fiskeredskaber maa ikke have mindre Maskevidde end 32 — tretti to — Millimeter mellem Knuderne, maalt i vaad Tilstand. Hov til Brug som Hjælperedskab ved andet Fiske kan have mindre Maskevidde.
4. For de Vande, som eies i Fællesskab med andre Herreder, skal gjælde de Regler, der for vedkommende Herred er eller bliver bestemt.

Høieste Resolution af 23de August 1865, Punkt 10, indeholdende Forbud mod Brug af Lyster inden Søndre Frons

*) Bekjendtgj. 15 Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 23, hvor Reglementet er indtaget.

*) Bekjendtgj. 14 Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 22.

Herred samt høieste Resolution af 10de November 1882 ophæves. 11 Mai.

Nærværende Resolution træder i Kraft straks.

Høieste Resolution, hvorved der uden Betaling meddeles Stadfæstelse paa det af Høiesteretsadvokat Ingar Nilsen ved Dokument af 18de Oktober 1902 oprettede Legat til Fordel for værdige Trængende i Svelvik samt paa de under 3die Februar 1903 udarbeidede, Statuter for nævnte Legat. 11 Mai.

Høieste Resolution, hvorved der uden Betaling meddeles Stadfæstelse paa det af fhv. Statsraad Johan Thorne og Hustru til Minde om deres afdøde Søn oprettede „Herman Thornes Legat" samt paa Fundats for samme af 20de December 1902. 11 Mai.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiansand, hvori paa Forespørgsel fra et Skolestyre meddeles, at der ikke antages fra Lovgivningens Side at være noget til Hinder for, at Skolestyre bringer § 5 i Lov om Behandling af forsømte Børn af 6te Juni 1896 i Anvendelse mod Børn, som af sine Forældre negtes at deltage i flere af Skolens Fag som Norsk, Geografi, Historie o. fl. Det maa dog ogsaa staa Skolestyret frit for at henvende sig til Værgeraadet med Anmodning om dettes Indskriden overensstemmende med nævnte Lovs § 1 b — en Fremgangsmaade som det efter Departementets Mening har mere for sig at anvende i et Tilfælde som nærværende, hvor Forsømmelsen ikke kan tilregnes Barnet. Efter Forholdets Natur antages Bortsættelse i en hæderlig og paalidelig Familie at maatte foretrækkes, om Værgeraadet finder Indskriden paakrævet. 12 Mai.

Skrivelse fra Udenrigsdepartementet i Stockholm til Departementet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri, hvorved meddeles, at de britiske Kolonier Mauritius, Seychellerne, Sierra Leone, Guldkystkolonien, Grenada, St. Lucia og St. Vincent fra 1ste Juni 1903 tiltraadte den i Washington den 15de Juni 1897 afsluttede Overenskomst om Udveksling af Breve og Æsker med angiven Værdi. 13 Mai.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet, til en Toldkasserer, hvorved Dep.t i Anledning af Skrivelse fra denne angaaende Udfærdigelse af midlertidigt Nationalitetsbevis for et Fartøi bemerker, at det ikke kan anse det fyldestgjørende, at den under Tilbud om Ed afgivne Erklæring, der ifølge Skibsregisterreglementets § 53, 2det Led skal ledsage Andragender om Udfærdigelse af midlertidigt Nationalitetsbevis for Skib tilhørende et uansvarligt Selskab, undertegnes af en Person paa Vegne af flere, eller at en saadan Erklæring undertegnes med et Firmas Signatur. Dept. henviser for- 13 Mai.

13 Mai. øvrigt til den for Erklæringen fastsatte Formular (Formular nr. 9). af hvis Ordlyd det fremgaar, at Erklæringen skal afgives af vedkommende Rederiselskabs Bestyrelses samtlige Medlemmer.

Hvis i et enkelt Tilfælde ved Indsendelse af Andragende om Udfærdigelse af midlertidigt Nationalitetsbevis noget Bestyrelsesmedlems Underskrift paa en saadan Erklæring ikke straks skulde kunne skaffes, og man ved at oppebie Underskriften vilde udsætte vedkommende Fartøi for Ophold, bør Toldkassereren indsende Andragendet samt Erklæringen, forsynet med de Underskrifter, der har kunnet skaffes, til Departementet og samtidig afgive Udtalelse om, hvorvidt nogen Omstændighed er ham bekjendt, som er egnet til at fremkalde Tvivl om, hvorvidt Rederiforholdet i Virkeligheden er af den Art, at Fartøiet er at anse som norsk. Departementet vil da tage under Overveielse, hvorvidt midlertidigt Nationalitetsbevis kan blive udfærdiget, forinden den manglende Underskrift er tilveiebragt.

13 Mai. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, hvori Departementet, foranlediget ved Forespørgsel fra en Sorenskriver, meddeler, at det antager, at Sportellovens § 91 ikke kommer til Anvendelse ved Sjøretsskjøn, hvorimod beskikket eller opnævnt Medlem af Sjøret, naar han deltager i i Skjønsforretning, altid tilkommer Betaling i Overensstemmelse med den citerede Lovs § 92.

13 Mai. **Cirkulære** fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles:

Rettelse i Postreglementet:

I Kap. VIII indsættes en ny § 35 c. saalydende:

§ 35c. Postanvisninger til Brasilien udfærdiges i franske Mynt, men udbetales paa Bestemmelsesstedet i brasiliansk Mynt, omsat efter Dagens Kurs.

14 Mai. **Høieste Resolution**, hvorved Approbation meddeles paa de i Generalforsamlinger den 26de Marts 1893, 18de September 1897 og 7de Juni 1902 vedtagne Love for Norges Jernbanefunktionærers gjensidige Brandkasse, saaledes at den kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder, idet dog ogsaa eventuelle Forandringer i disse Love for at blive gyldige maa undergives Kongelig Approbation.

14 Mai. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Amtmanden i Kristians Amt i Anledning af en Skrivelse fra denne angaaende Bestemmelserne i den nye Fattiglovs §§ 6 og 7 jfr. § 2 om gjensidig Forsørgelsespligt mellem Forældre og Børn. Dep.tet meddeler, at det, uanseet tidligere Fortolkninger af de tilsvarende Bestemmelser i de ældre Fattiglove, finder at maatte

slutte sig til, hvad der er udtalt i Komiteudkastet af 1898 til den nye Fattiglov Side 31, hvorefter Ordene Forældre og Børn i Lovens § 2 skal forstaaes bogstavelig. 14 Mai.

Det ogsaa paa det omhandlede Sted i Komiteudkastet berørte Forhold, at den Forsørgelsesberettigede selv er forsørgelsespligtig ligeoverfor andre Personer og endog har fælles Husholdning med disse, kan efter Departementets Mening ikke forandre Sagens juridiske Side, men vel fremkalde faktiske Tvivl som det i Tilfælde maa være Fattigstyrets Sag at løse ved et Skjøn om, hvormeget af den ydede Understøttelse der skal ansees at vedkomme den Forsørgelsesberettigede og hvormeget de Personer ligeoverfor hvilke han har Forsørgelsespligt.

Med Hensyn til den Udvei, som staar den private Part aaben ligeoverfor et saadant Skjøn, turde en analogisk Anvendelse af Fattiglovens § 6 sidste Punktum jfr. § 45 muligens være noget dristig, medens det formentlig ikke tør negtes, at Forholdet i visse Tilfælde kan stille sig saa, at Vedkommende vil kunne faa sin Ret prøvet af Domstolene efter almindeligt Søgsmaal.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Revisionsdepartementet, hvorved paa Forespørgsel meddeles, at den elektriske Bane til Holmenkollen antages at indgaa under Udtrykket „Jernbane" i Lov om offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse af 10de Juli 1894. 14 Mai.

Den omhandlede Bane er bygget med Kgl. Koncession i Henhold til Lov af 12te August 1848 og er i det hele ligeoverfor Jernbanelovgivningen nærmest at betragte som almindelig Jernbane og ikke som Sporvei.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Finmarkens Amt, hvorved Dept. til Jagttagelse for Fremtiden bemærker, at Vidners Godtgjørelse for Renskyds efter Kgl. Resol. af 10de December 1896, der ikke indeholder nogen Bestemmelse svarende til § 13, 3die Led, i Lov om offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse, antages i alle Tilfælde at burde beregnes efter den virkelig reiste Veilængde. 15 Mai.

Skrivelse fra Udenrigsdepartementet i Stockholm til Departementet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri, hvorved meddeles, at det britiske Protektorat Syd-Nigeria fra 1ste Oktober 1903 vil tiltræde den i Washington den 15de Juni 1897 afsluttede internationale Hovedpostkonvention samt den samme steds og under samme Datum afsluttede Overenskomst om Udvexling af Breve og Æsker med angiven Værdi. 16 Mai.

Hovedpostkonventionens Taxter vil opkræves efter følgende Forhold:

$2^1/_2$ pence = 25 centimes, 1 penny = 10 centimes og $^1/_2$ penny = 5 centimes

16 Mai. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Søndre Trondhjems Amt, der ved at indsende en Korrespondance angaaende Udredelsen af Udgifterne ved en fattig Tæringssygs Forpleining paa Trondhjems kommunale Sygehus havde begjært Udtalelse om, hvorvidt der ved Udtrykket „vedkommende Amts- eller Bykasse" i Tuberkuloselovens § 13 er sigtet til Hjemstavnskommunen eller Bostedskommunen. I Anledning heraf meddeler Departementet, at det antager, at Udgifterne ved Forpleining af Tuberkuløse der af Sundhedskommissionen indlægges paa Sygehus i Henhold til Lovens § 6, maa blive at udrede af den Kommune, hvori den Syge opholder sig uden Adgang til at søge Refusion hos Hjemstavnskommunen, og at der i nærværende Tilfælde saaledes ikke kan gjøres noget Krav gjældende mod Nordre Trondhjems Amts Kommune.

16 Mai. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiania i Anledning af et i Rygge hjemstavnsberettiget, men i en anden Skolekommune boende Barn, som er lam i Fødderne, saa det ikke kan gaa til Skolen. Med Barnets Aandsevner oplyses derimod intet at være iveien. Spørgsmaalet sees nu at være, om dette Barn efter Landsskolelovens § 10 a skal betragtes som uberettiget til at erholde Undervisning i Folkeskolen eller ikke, paa hvilket Spørgsmaals Besvarelse det vil bero om Opholdskommunen eller Hjemstavnskommunen skal betale Udgifterne ved dets Undervisning. Er nemlig Barnet berettiget til Undervisning i Folkeskolen, men det findes hensigtsmæssigt at give det særskilt Undervisning bliver Udgifterne herved at betragte ikke som en Fattigudgift, men som en Skoleudgift efter Landsskolelovens § 7, hvortil der kan fordres Statsbidrag efter Skolelovens § 38, men aldrig Refusion af Hjemstavnskommunen efter Fattiglovens Regler. Er Barnet derimod at anse som udelukket fra Folkeskolen, vil den Undervisning, som i Tilfælde anordnes for det af Skolestyret, gaa ind under Bestemmelserne i Landsskolelovens § 60 og § 61, hvoraf igjen følger, at saafremt Herredsstyret ikke for Øiemedet har stillet særskilte Midler til Raadighed, og vedkommende Forsørgere ikke selv magter at bestride Udgifterne, maa Udgifterne udredes af Fattigvæsenet med Ret for samme til at søge Refusion efter de almindelige Regler hos Hjemstavnskommunen.

Departementet skal i Anledning af dette Spørgsmaal meddele, at saafremt omhandlede Barn af sine Foresatte bringes til og afhentes fra Skolen, og dets legemlige Mangler ikke hindrer det i at følge med og heller ikke virker hindrende eller er generende for Skolens Ordning og Undervisning, maa det være berettiget til at deltage i den almindelige Undervisning. Lader dette sig ikke gjøre, saa Anordning af privat Undervisning bliver nødvendig, maa med disse Udgifter i Tilfælde forholdes overensstemmende med Landsskolelovens § 60 og § 61.

Som det af ovenstaaende vil fremgaa, har det efter Depar- 16 Mai.
tementets Mening været en Feil, at Rygge Skolekommune har beregnet sig Statsbidrag efter Skolelovens § 38 for den Undervisning, som omhandlede Barn har faaet i Rygge. Noget Krav paa Tilbagebetaling eller Fradrag i senere tilkommende Statsbidrag efter § 38 vil dog Departementet efter Omstændighederne ikke fremsætte, saafremt Rygge i Mindeligbed nu ordner Sagen med Fattigvæsenet i den Kommune, hvor Barnet nu bor.

Rundskrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmændene[1]): 16 Mai.
Under 9de Mai sidstleden er udfærdiget en Lov indeholdende Forandringer i og Tillæg til §§ 2, 9, 10 og 11 i Lov om udenfor Riget værende stemmeberettigedes Deltagelse i Valgmandsvalgene af 5te Juni 1897 samt Forandring i det samme Lov vedføiede Schema til Mandtalspas. Den nye Lov er bestemt at skulle træde i Kraft straxt.

Ved at henlede Opmærksomheden herpaa skal Departementet — under Henvisning iøvrigt til sammes Rundskrivelse til Amtmændene af 30te Juni 1897 angaaende Loven af 5te Juni s. A. — til Underretning for vedkommende Mandtalsførere og Valgstyrer samt notarii publici meddele følgende i Anledning af de i den nye Lov indeholdte Forskrifter:

Bortseet fra nogle faa andre, mindre væsentlige Forandringer har Øiemedet med den nye Lov været at istandbringe en Ordning, hvorved der gives visse Sjømænd en lettere Adgang til at kunne afgive Stemme ved Valgmandsvalgene. I den Hensigt er der ved Tilføielse af et nyt Led til § 2 i Loven af 1897 aabnet dem, som ved Stemmesedlens Afgivelse tilhører Besætning paa norsk Fartøi, Adgang til at benytte et andet offentligt Dokument end Mandtalspas som Legitimation saavel ligeoverfor dem, der skal modtage Stemmesedlen, som ligeoverfor det hjemlige Valgstyre, idet det er bestemt, at Sjøfartsbog (Sjøfartsannotationspatent) eller Styrmandspatent eller Certifikat som Skibsfører eller Maskinist for disse Sjømænds Vedkommende kan træde istedetfor Mandtalspas.

Paa Grund heraf vil det være nødvendigt, at der angaaende de Stemmeberettigede, for hvis Vedkommende der vil kunne blive Spørgsmaal om at afgive Stemme under Benyttelse af saadant Dokument som nævnt, i Mandtallet indtages Oplysninger sigtende til at skaffe Legitimation for Vedkommendes Identitet. I Henhold til den Departementet ved Kongelig Resolution af 17de Marts 1900 meddelte Bemyndigelse finder derfor Departementet i Forbindelse med de i sammes Rundskrivelse af 1ste Mai s. A. givne Forskrifter om Mandtallets Indretning at burde paabyde Mandtalsførerne, at de overalt, hvor der handles om en fraværende Vælger, skal søge Oplysning om, hvorvidt Vedkommende er i udenrigsk Sjøfart, og at de, hvis saa er Tilfældet, skal henvende sig til Indrullerings-

[1]) Jfr. Rundskr. 25 Mai 1903.

16 Mai. væsenet med Begjæring om at faa opgivet hans Rullenumer, samt naar, hvor og med hvilket Fartøi han sidst her i Landet er bleven paamønstret eller udexpederet til Fart paa Udlandet. De saaledes modtagne Oplysninger bliver derefter at indtage i Mandtallets Rubrik for Anmærkninger.

Da det i flere Henseender vil lette Sagens Expedition fra Indrulleringens Side og desuden give den største Betryggelse mod Forveksling, at Mandtalsførerens Forespørgsel indeholder en nøiagtig Betegnelse af den Stemmeberettigede, bør dennes fulde Navn, Fødselsaar — om muligt ogsaa Fødselsdag og Fødselssted — samt Bopæl opgives af Mandtalsføreren. Man skulde ogsaa — navnlig i Tilfælde, hvor Henvendelse maa ske til Indrulleringskontor udenfor Valgsognet — anse det hensigtsmæssigt, at Mandtalsføreren samtidig med, at der efter det ovenfor givne Paabud under Mandtalsoptagningen indhentes Oplysning om, hvorvidt Vedkommende er i udenrigsk Sjofart, saavidt muligt tillige søger oplyst, naar og hvor den Stemmeberettigede antages sidst at være paamønstret her i Landet, og med hvilket Fartøi han farer, samt dettes Hjemsted, for at ogsaa Oplysninger herom kan anføres i Henvendelsen til Indrulleringen. Til yderligere Lettelse for denne vil det derhos være ønskeligt, at Forespørgselen, der forudsættes i Almindelighed at ville ske skriftlig, affattes saaledes, at Svarene, om ønskes, kan tegnes paa den modtagne Skrivelse, hvilket især vil være praktisk i de større Sjofartsdistrikter, og hvor Forespørgselen omfatter flere Stemmeberettigede paa en Gang.

Med Hensyn til, hvilke Tjenestemænd ved Indrulleringsvæsenet de enkelte Mandtalsførere vil have at henvende sig til, henvises til det i Lovtidenden indtagne Reglement for Udskrivning af det sjofarende Mandskab af 5te November 1900 med den dertil knyttede Plan for Rigets Inddeling i Indrulleringsdistrikter og Kredse med underlagte Kjøbstæder og Ladesteder samt Thinglag. For de Landsdeles Vedkommende, der er henlagt til nogen af de i denne Plan anførte Kredse, bør Henvendelsen i Almindelighed ske til den for Kredsen beskikkede Indrulleringsbetjent, i hvilken Henseende gjøres opmærksom paa, at vedkommende Indrulleringschef fungerer som Indrulleringsbetjent for den Kreds, hvori han bor. For de i de øvrige Dele af Landet hjemmehørende Mandskaber, angaaende hvilke der ikke haves enten Oplysning eller nogen særlig Formodning om, hvor de er rulleførte, i hvilket Fald Forespørgselen selvfølgelig bliver at rette til Indrulleringsbetjenten paa vedkommende Sted, bør Mandtalsføreren henvende sig til nærmeste Indrulleringschef, idet man forudsætter, at denne, om han ikke maatte være rette Vedkommende, sender Forespørgselen videre til det Sted, hvor efter hans Formodning den paagjældende Person kan være rulleført.

I Forbindelse med det foran givne Paabud undlader man ikke udtrykkelig at fremhæve, at det er Departementets Forudsætning,

at de ovenfor berørte Oplysninger skal indtages i Mandtallet for alle de Vælgere, som ved Mandtallets Istandbringelse vides at befinde sig i udenrigsk Fart, og at man saaledes ikke kan indskrænke sig til at gjøre dette alene for deres Vedkommende, som paa nævnte Tidspunkt vides at tilhøre Besætningen paa norsk Fartøi. Ogsaa den, som ved Mandtalsoptagningen er forhyret med et fremmed Skib, kan tænkes at ville kunne stemme under Benyttelse af sit Sjøfartsdokument, nemlig naar han inden Valgdagen gaar over paa norsk Fartøi. 16 Mai.

Ved Oversendelsen til Valgstyrets Formand af den Stemmeberettigedes Skrivelse til Valgstyret paaligger det notarius publicus at meddele Oplysning om, naar og hvor Følgeskrivelsen er underskrevet af den Stemmeberettigede (Loven af 5te Juni 1897 § 9, jfr. §§ 6 og 7). Foranlediget ved Forandringen i § 2 er der ved den nye Lov hertil føiet et Paabud om, at der, saafremt den Stemmeberettigede istedetfor Mandtalspas har benyttet sit Sjøfartsdokument, af notarius tillige skal meddeles Oplysning om den Stemmeberettigedes Rullenumer og — saavidt muligt — Bopæl paa Hjemstedet samt om, naar, hvor og med hvilket Skib han sidste Gang er bleven paamønstret eller udexpederet i Norge til Fart paa Udlandet. Med Hensyn til, hvad der ved Følgeskrivelsens Indsendelse skal være iagttaget af Konsulen eller Skibsføreren (§§ 10 og 11), henledes Valgstyrernes Opmærksomhed paa de i disse Paragrafer gjorte Forandringer, der gaar i væsentlig samme Retning.

I denne Forbindelse skal man bringe i Erindring, hvad der er udtalt i Departementets i Lovtidenden indtagne Rundskrivelse til Formændene i Valgstyrerne af 17de September 1897 angaaende, hvorledes der bør forholdes, hvor der ved Indsendelsen til Valgstyret af Forfaldsanmeldelse og Stemmeseddel i Henhold til Loven af 5te Juni 1897 urigtig maatte være fremgaaet paa den Maade, at Forfaldsanmeldelsen med tilhørende særskilt konvoluteret Stemmeseddel har været indsendt til Valgstyret blot i den i Lovens § 9, Bogstav b omhandlede Konvolut, uden at denne er bleven indlagt i et nyt Omslag sammen med en særskilt Skrivelse (fra notarius publicus, Indrulleringsbetjent, Konsul eller Skibsfører). Man skal derhos særlig indskjærpe, at notarii publici nøie iagttager den Fremgangsmaade, der overensstemmende med det anførte skal befølges ved disse Expeditioner, forat Vanskeligheder af den i Rundskrivelsen omhandlede Art kan undgaaes.

Med Hensyn til den i Schemaet for Mandtalspas foretagne Forandring, ved hvilken der i sidste Linje i Schemaets Text er indflettet et Tillæg, hvorefter Bevidnelse om, at N. N. „er indført", i Tilfælde kan ombyttes med „opfylder Betingelserne for at blive indført" o.s.v., bemærkes, at Forandringen er foranlediget ved, at der nu ikke længere føres fortløbende Mandtal. Herom henvises forøvrigt til Departementets Rundskrivelse af 23de Marts 1900.

16 Mai. De af Departementet tidligere omsendte Blanketter til Mandatspas vil fremdeles kunne benyttes ved Udfærdigelsen af saadanne Pas, idet det iagttages, at Texten ændres overensstemmende med det anførte. Ved Henvendelse til Departementet vil der for Mandatsførerne være Adgang til at erholde sig tilstillet flere Blanketter.

Hvad iøvrigt angaar den i § 9 foretagne Forandring, bemærkes, at denne kun er af redaktionel Art, idet man har fundet at burde give Paragrafen en Form, som utvetydig viser, at Vedkommende under de angivne Omstændigheder har frit Valg mellem at henvende sig til notarius publicus eller Indrulleringsbetjenten.

Sluttelig bringes i Erindring, at §§ 4, 5, 14, 15, 16 og 22 i Loven af 5te Juni 1897 er ophævede ved Mandatsloven af 24de Februar 1900, idet de i disse Paragrafer indeholdte Bestemmelser er afløste ved de almindelige Regler i Mandatsloven.

Efter de ved Lov af 9de Mai 1903 foretagne Forandringer i Lov af 5te Juni 1897 er af Justitsdepartementet udarbeidet nedenstaaende nye Blanketter til Skrivelser til Valgstyret og nedenstaaende nye Formularer til Protokollation i Skibsdagbog istedetfor de i Lovtidendens 2den Afdeling for 1897 S. 226—227 og S. 228—231 indtagne.

Blanket til Følgeskrivelse til Valgstyret ved Stemmegivning for **Notarius publicus** eller norsk **Indrulleringsbetjent før Afreisen fra Riget.**
(Lov om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelse i Valgmandsvalgene af 5te Juni 1897 § 9, jfr. Lov af 9de Mai 1903).

Til Valgstyret for .....

.....

Undertegnede (Stilling og fuldt Navn) .....

.....

hjemmehørende i....., der paa Grund af Fraver fra Norge vil være forhindret fra personlig at kunne afgive Møde ved det forestaaende Valgmandsvalg paa mit Hjemsted, fremsender herved i vedlagte Konvolut min Stemmeseddel til Valget.

Med Hensyn til de Omstændigheder, der nødvendiggjør mit Fravær fra Riget, tillader jeg mig at oplyse.....

.....

.....

.....

.....

.....

I en anden vedlagt Konvolut medfølger en Stemmeseddel til Benyttelse i Tilfælde af Omvalg for Valgkredsen, om saadant maatte blive afholdt under mit Fravær fra Riget[1]). 16 Mai.

Jeg erklærer paa Ære og Samvittighed, at $\frac{\text{Stemmesedlen}^{2})}{\text{Stemmesedlerne}}$ af mig personlig og frivillig samt i Enrum og uset af andre er indlagt i $\frac{\text{den Konvolut}^{2})}{\text{de Konvolutter}}$, hvori $\frac{\text{den}^{2})}{\text{de}}$ fremsendes.

.....den.....

Ærbødigst

.....[3])

Herved bevidnes:

1. at foranstaaende Underskrift er ægte og afgiven til Tid og Sted, som nærværende Følgeskrivelse udviser,
2. at Underskriveren for mig har forevist (enten):[2]) Mandtalspas af ..... (eller):[2]) (her nævnes Vedkommendes Sjøfartsdokument)[4]) —, samt at han svarer til de deri angivne Kjendemærker.

Det oplyses, at den Stemmende tilhører Besætningen paa det norske Fartøi (Navn:) .....

....., hjemmehørende i .....[5])

.....den.....

(Navn:).....

(Stilling:) .....

---

[1]) Disse Ord udstryges, hvis den Stemmende ikke ønsker samtidig at afgive Stemme til Omvalget (L. § 18).

[2]) De for Tilfældet ikke passende Ord udstryges.

[3]) Kan den Stemmeberettigede ikke selv skrive sit Navn, sker Underskriften „med paaholden Pen" med Paategning af to Vitterlighedsvidner.

[4]) Efter Regelen skal Stemmeberettiget hos Mandtalsføreren i den Valgkreds, han tilhører, erhverve Mandtalspas. Men for den, som ved Stemmesedlens Afgivelse tilhører Besætning paa norsk Fartøi, og for hvis Vedkommende Stemmegivningen sker enten for Notarius publicus eller for vedkommende Indrulleringsbetjent, kan Sjøfartsbog (Sjøfarts-Annotationspatent) eller Styrmandspatent eller Certifikat som Skibsfører eller Maskinist træde istedetfor Mandtalspas.

[5]) Disse Ord udstryges, hvis den Stemmende ikke tilhører Besætning paa norsk Fartøi. Til Besætningen regnes, foruden Skibsføreren og Skibsmandskabet, tillige enhver, som har fast Ansættelse ombord, selv om han ikke er paamønstret.

16 Mai.

Blanket til Følgeskrivelse fra den Stemmeberettigede til Valgstyret ved Stemmegivning **ombord i norsk Fartøi i Udlandet.**
(Lov om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelse i Valgmandsvalgene af 5te Juni 1897 § 11, jfr. Lov af 9de Mai 1903).

Til Valgstyret for .....,

.....

Undertegnede (Stilling og fuldt Navn:).....

.....

hjemmehørende i.....og tilhørende Besætningen paa det norske Fartøi (Navn:).....af....., der paa Grund af Fravær fra Norge vil være forhindret fra personlig at kunne afgive Møde ved det foreståaende Valgmandsvalg paa mit Hjemsted, fremsender herved i vedlagte Konvolut min Stemmeseddel til Valget.

Med Hensyn til de Omstændigheder, der nødvendiggjør mit Fravær fra Riget, tillader jeg mig at oplyse .....

.....

.....

.....

I en anden vedlagt Konvolut medfølger en Stemmeseddel til Benyttelse i Tilfælde af Omvalg for Valgkredsen, om saadant maatte blive afholdt under mit Fravær fra Riget [1]).

Jeg erklærer paa Ære og Samvittighed, at $\frac{\text{Stemmesedlen}^{2})}{\text{Stemmesedlerne}}$ af mig personlig og frivillig samt i Enrum og useet af andre er indlagt i $\frac{\text{den Konvolut}^{2})}{\text{de Konvolutter}}$, hvori $\frac{\text{den}^{2})}{\text{de}}$ fremsendes.

.....den.....

Ærbødigst

.....[3])

Herved bevidnes:

1) at foranstaaende Underskrift er ægte og afgiven til Tid og Sted, som nærværende Følgeskrivelse udviser,

---

[1]) Disse Ord udstryges, hvis den Stemmende ikke ønsker samtidig at afgive Stemme til Omvalget (L. § 18).
[2]) De for Tilfældet ikke passende Ord udstryges.
[3]) Kan den Stemmeberettigede ikke selv skrive sit Navn, sker Underskriften „med paaholden Pen" med Paategning af to Vitterlighedsvidner.

2) at Underskriveren har (enten):[1]) foreviſt Mandtalspas af 16 Mai
— (eller):[1]) henviſt til (her nævnes Vedkommendes Sjøfartsdokument)[2]) —, samt at han svarer til de deri angivne Kjendemærker.

Det oplyſes, at den Stemmende i Norge ſidſte Gang $\frac{\text{paamønſtredes}^{1})}{\text{udexpederedes}}$
til Fart paa Udlandet den ..... i .....
Fartøiets Beſætning udgjør for Tiden ..... Mand.[3])

..... den .....

(Navn:) .....
Fører af norſk Fartøi (Navn:) .....

af .....

(Navn:) ..... (Navn:) .....

Valgte Mænd.

[1]) De for Tilfældet ikke passende Ord udstryges.
[2]) Efter Regelen skal Stemmeberettiget hos Mandtalsføreren i den Valgkreds, han tilhører, erhverve Mandtalspas. Men for den, som ved Stemmesedlens Afgivelse tilhører Beſætning paa norſk Fartøi, kan Sjøfartsbog (Sjøfarts-Annotationspatent) eller Styrmandspatent eller Certifikat som Skibsfører eller Maſkiniſt træde iſtedetfor Mandtalspas.
[3]) Til Beſætningen regnes, foruden Skibsføreren og Skibsmandskabet, tillige enhver, som har faſt Ansættelse ombord, selv om han ikke er paamønſtret. Er Beſætningen under Skibets Henliggen i Havn mindre end 4 Mand, maa Stemmegivningen ſke enten paa norſk Konſulatkontor eller hos Stedets Notarius publicus.

Formular for **Protokollation i Skibs-Dagbog** af Forretning til Afgivelse af Stemme ombord i norſk Fartøi i **Udlandet.**
(Lov om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelse i Valgmandsvalgene af 5te Juni 1897 § 11, jfr. Lov af 9de Mai 1903).

Aar ..... den ..... afholdtes Forretning til Afgivelse af Stemme i Henhold til Lov om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelse i Valgmandsvalgene af 5te Juni 1897 § 11, jfr. Lov af 9de Mai 1903, ombord paa Skib .....
..... af ..... Fører .....
Til Afgivelse af Stemme fremſtod af Skibets Beſætning:[1])
1. (Stilling og Navn) ....., hjemmehørende i
..... af ..... Valgkreds.

[1]) Til Beſætningen regnes, foruden Skibsføreren og Skibsmandskabet, tillige enhver, som har faſt Ansættelse ombord, selv om han ikke er paamønſtret. Er Beſætningen under Skibets Henliggen i Havn mindre end 4 Mand, maa Stemmegivningen ſke enten paa norſk Konſulatkontor eller hos Stedets Notarius publicus.

16 Mai. (By, Prestegjæld), — der (enten):[1]) foreviste sit Mandtalspas — — (eller:)[1]) henviste til (her nævnes Vedkommendes Sjøfartsdokument)[2]),
2. .....
.....
3. .....
.....
.....
.....

Skibsføreren sammenkaldte derefter Besætningen til Afholdelse af Valg paa de i ovennævnte Lovparagraf omhandlede 2 Mænd. Ved foretagen skriftlig Afstemning valgtes:
1. N. N. .....
2. N. N. .....

Efterat Skibsføreren i Overvær af de valgte Mænd havde meddelt Oplysning om gjældende Regler for Stemmesedlens Udseende og Følgeskrivelsens Affattelse samt Fremgangsmaaden ved Stemmeseddels Indsendelse (Lovens §§ 3 b[3]), 6, 7, 8 og 11 samt § 18), aftraadte $\frac{\text{den}^{1})}{\text{de}}$ Stemmeberettigede og begav sig (en for en)[1]) ind i det til Stemmesedlens Indlæggelse i den paabudne særskilte Konvolut anviste Enrum.

$\frac{\text{Den}^{1})}{\text{De}}$ Stemmeberettigede fremstod igjen, hvorefter $\frac{\text{han}^{1})}{\text{de}}$ i Skibsførerens og de valgte Mænds Nærvær underskrev[4]) $\frac{\text{Følgeskrivelsen}^{1})}{\text{Følgeskrivelserne}}$ til vedkommende Valgstyre.

Efterat Skibsføreren og de valgte Mænd havde paategnet $\frac{\text{Følgeskrivelsen}^{1})}{\text{Følgeskrivelserne}}$ de i Lovens § 7, Litr. c og d paabudne Bevidnelser med Oplysning om Tid og Sted for Vedkommendes sidste $\frac{\text{Paamønstring}^{1})}{\text{Udexpedition}}$ i Norge til Fart paa Udlandet, nedlagde $\frac{\text{den}^{1})}{\text{de}}$ Stemmeberettigede (hver)[1]) Følgeskrivelsen med den konvoluterede

[1]) De for Tilfældet passende Ord benyttes.
[2]) Efter Regelen skal Stemmeberettiget, som vil afgive Stemme i Medhold af Loven, hos Mandtalsføreren i den Valgkreds, han tilhører, erhverve Mandtalspas, der udfærdiges overensstemmende med et Loven vedføiet Schema. Men for den, som ved Stemmesedlens Afgivelse tilhører Besætning paa norsk Fartøi, kan Sjøfartsbog (Sjøfarts-Annotationspatent) eller Styrmandspatent eller Certifikat som Skibsfører eller Maskinist træde istedetfor Mandtalspas. For hver enkelt Vælger anføres, hvorvidt han stemmer under Benyttelse af Mandtalspas eller Sjøfartsdokument og — i sidste Tilfælde — af hvad Slags dette er. Vedkommendes Sjøfartsdokumenter bringes tilstede under Valghandlingen.
[3]) Stemmeseddel skal lyde enten paa navngivne Personer, som Vælgeren ønsker til Valgmænd og Varamænd, eller paa Parti eller Partiliste uden at nævne Personer.
[4]) Kan den Stemmeberettigede ikke selv skrive sit Navn, sker Underskriften „med paaholden Pen" med Paategning af to Vitterlighedsvidner.

Stemmeseddel i den til Valgstyret adresserede Konvolut eller Om- 16 Mai.
slag, som af Vedkommende selv derefter tillukkedes.

Det Protokollerede oplæstes. (enten): [1]) Ingen af Besætningen havde paa Forespørgsel noget at bemærke ved det Passerede eller Protokollerede — (eller): [1]) Paa Forespørgsel om, hvorvidt nogen af Besætningen havde noget at bemærke ved det Passerede eller Protokollerede, bemærkede

.....

N. N.
Skibsfører.

N. N. N. N.
Valgte Mænd.

Det attesteres, at $\frac{\text{den}^{1})}{\text{de}}$ ved ovenstaaende Valgforretning fremlagte og af $\frac{\text{den}^{1})}{\text{de}}$ Stemmeberettigede tillukkede $\frac{\text{Følgeskrivelse}^{1})}{\text{Følgeskrivelser}}$ med iværende $\frac{\text{konvoluteret Stemmeseddel}^{1})}{\text{konvoluterede Stemmesedler}}$ i frankeret og rekommanderet Stand af mig under (Dato) .....
er oversendt $\frac{\text{Formanden}^{1})}{\text{henholdsv. Formændene}}$ for.....
Valgstyre i et nyt Omslag sammen med en særskilt Skrivelse indeholdende Oplysning om, naar og hvor $\frac{\text{Følgeskrivelsen}^{1})}{\text{Følgeskrivelserne}}$ er underskrevet af $\frac{\text{den}^{1})}{\text{de}}$ Stemmeberettigede, og (tilføies, saafremt Sjøfartsdokument er benyttet) om Vedkommendes Rullenumer og Bopæl paa Hjemstedet samt om det Skib, med hvilket Vedkommendes sidste Paamønstring eller Udexpedering i Norge til Fart paa Udlandet fandt Sted.

N. N.
Skibsfører.

[1]) De for Tilfældet passende Ord benyttes.

Anmærkninger.

1. Det til Stemmesedlens Indlæggelse i Konvoluten anviste Enrum maa være forsynet med fornødne Skrivematerialier og Konvoluter.
2. Efter Lovens § 18 maa i Tilfælde af, at der med samme Følgeskrivelse indsendes Stemmeseddel til det oprindelige Valg og til eventuelt Omvalg, hver af Stemmesedlerne være indlagt i særskilt Konvolut.
3. Efter Lovens § 12 paaligger det Skibsføreren uopholdelig at give Justitsdepartementet telegrafisk Underretning, saasnart det kommer til hans Kundskab, at Nogen, som har erholdt Bevidnelse om afgivet Stemme, i Løbet af de nærmest paafølgende 3 Maaneder er afgaaet ved Døden. Denne Underretning bør indeholde Oplysning om Vedkommendes fulde Navn — og i Tilfælde Rullenumer —, Hjemstavn, Valgkreds samt Dagen for Bevidnelsens Meddelelse. Om Afsendelse af saadan Underretning bliver det fornødne at notere i Skibsdagbogen paa det Sted, hvor Valgforretningen er protokolleret.
4. Haves ikke tilstrækkeligt Antal af Blanketter til Følgeskrivelser, og saadanne ikke kan erholdes hos Konsulerne, benyttes Afskrifter.

18 Mai. **Høieste Resolution***) hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at i de Dele af Krøderen Vasdrag, som gjennemløber Næs og Krødsherred Herreder i Buskeruds Amt samt i Tværelve og Bække, saalangt Fisk fra Hovedvasdraget gaar op, skal alt Fiske være forbudt i Tiden fra 1ste Oktober til 30te November, begge Datoer medregnet, dog saaledes, at Fiske med Line (Rev) skal være tilladt til og med 15de Oktober.

Høieste Resolution af 10de Oktober 1889 Post 2 ophæves.

18 Mai. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til en Sorenskriver, hvori paa Foranledning bemærkes:

Af den Formular (Formular No. 9), som ved Kongelig Resolution af 23de Juli f. A. er fastsat for den Erklæring, der ifølge Skibsregisterlovens § 5, No. 5 ved Anmeldelse til Skibsregisteret af et Skib tilhørende et uansvarligt Selskab skal afgives af Selskabets Bestyrelse, fremgaar det (jfr. Formularens Udtryk: „at Undertegnede ..... er Bestyrelsens samtlige Medlemmer"), at Erklæringen maa underskrives af samtlige Bestyrelsesmedlemmer. Paa den anden Side er det en Selvfølge, at en under Tilbud om Ed afgiven Erklæring ikke af et Bestyrelsesmedlem kan underskrives paa Vegne af et eller flere andre Bestyrelsesmedlemmer.

Naar der paa en til Skibsregisteret indkommen Erklæring af den her omhandlede Art mangler Underskrift af et eller flere Bestyrelsesmedlemmer, vil Registrering derfor ikke kunne foretages, forinden den manglende Underskrift er blevet tilveiebragt, selv om Vedkommende er paa Reise, og der saaledes vil medgaa nogen Tid, forinden Underskriften vil kunne erholdes.

Man undlader ikke at bemærke, at en saadan Udsættelse af Registreringshandlingen ikke vil bevirke nogen Forsinkelse af vedkommende Skibs Afgang fra den Havn, hvor det er beliggende, idet Skibet i Henhold til Skibsregisterreglementets 3die Kapitel, af Hjemstedets Toldkasserer, eller om Fartøiet ligger i udenrigsk Havn, af vedkommende Konsul, vil kunne blive forsynet med et midlertidigt Nationalitetsbevis, ved hvis Udfærdigelse der ikke gaaes saa strengt frem som ved endelig Registrering.

18 Mai. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til en Byfriver, hvori paa Foranledning meddeles, at der for Registrering af en ikke thinglyst Obligation i et i Kristiania Skibsregister indført Dampskib i Henhold til Skibsregisterlovens § 36, 3die Led utvilsomt bør beregnes særskilt Registreringsgebyr, omend Obligationens Registrering foregaar samtidig med Skibets Indførelse i Registeret.

*) Bekjendtgj. 22 Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 24.

Derimod er der formentlig ikke Adgang til at beregne noget 18 Mai.
Gebyr for den ſamtidig med Skibets Anmeldelſe til Regiſteret anmeldte Navneforandring. Beregning af Gegyr for Navneforandring er nemlig i Skibsregiſterloven, ſe § 36, 1ſte Led i f., udtrykkelig ſat i Forbindelſe med Lovens § 14, der kun omhandler Navneforandring for Skibe, ſom allerede har erholdt endeligt eller foreløbigt Folium.

Skibsregiſterreglementets § 92, ſom omhandler Navneforandring ſamtidig med Regiſtrering af ældre Skibe, indeholder derimod ingen Beſtemmelſe om Gebyr.

Rundſkrivelſe fra Arbeidsdepartementet til Amtmændene: 18 Mai.

Foranlediget ved forſkjellige Henvendelſer til Departementet angaaende Byggearbeider, ſom er udført i Strid med Bygningslovgivningen, ſkal Departementet herved anmode Hr. Amtmanden om at indſkjærpe Bygningsmyndighederne inden Deres Embedsdiſtrikt at paaſe Overholdelſen af Bygningslovens Beſtemmelſer. Ved Forſømmelighed i ſaa Henſeende fra Bygningskommiſſionens Side vil der efter den almindelige Bygningslovs § 16, Paſſus 9, kunne paadrages Kommunen Erſtatningsanſvar til Huseier, ſom tilpligtes at forandre et i Henhold til den approberede Plan opført Hus, fordi dette ſenere viſer ſig at være lovſtridigt.

Som det ſpecielt er fremholdt i en Henvendelſe til Departementet fra den norſke Handelsſtands Generalmøde i Nordland 1902, vil derhos Naboer udſættes for Forhøielſe i Aſſurancepræmien, hvor Bygningslovens Beſtemmelſer er tilſideſat ved Bygningers Opførelſe.

Departementet ſkal ſærlig bede paaſeet, at Anlæg, hvor der arbeides med uſædvanlig ſtærk Ild, og Fabriker, hvor der arbeides med letfængelige Materialer, alene anbringes i Murbygning (den alm. Bygningslovs § 68), ligeſom man ogſaa ſkal bede Opmærkſomheden henledet paa, at der ved Beregning af Afſtand mellem Bygninger eller til Nabogrænſe, naar intet andet er beſtemt, ifølge den alm. Bygningslovs § 82 ikke ſkal regnes fra Husvæggen, men fra Bygningernes meſt fremſpringende Dele (Tagſkjæg, Veranda eller lign.).

Sluttelig ſkal man for de ovennævnte Myndigheder bede fremholdt Nødvendigheden af en omhyggelig Kontrol med Byggearbeiders Udførelſe.

Rundſkrivelſe fra Arbeidsdepartementet til Amtmændene: 18 Mai.

I Overensſtemmelſe med en af den almindelige Brandforſikrings-Indretning paa Foranledning afgiven Udtalelſe ſkal Departementet i Henhold til § 42 i Lov om Bygningsvæſenet af 27de Juli 1896 (ſkr. § 52 i Lov om Bygningsvæſenet i Bergen af 19de April 1899 ſamt § 51 i Lov om Bygningsvæſenet i Kriſtiania af 26de Mai 1899) herved beſtemme, at Torv fremtidig

18 Mai. ikke vil blive henregnet til ildfast Tagtækningsmateriale og saaledes ikke blive tilladt anvendt til Tagtækning i Byerne (Kjøbstæderne og Ladestederne).

Hermed skulde man anmode Hr. Amtmanden om at gjøre Bygningsmyndighederne og andre Vedkommende i Byerne inden Hr. Amtmandens Embedsdistrikt bekjendt.

20 Mai. **Skrivelse** fra Landbrugsdepartementet til Amtmanden i Buskeruds Amt.

Idet Departementet tilbagesender nedenstaaende med Amtmandens Paategningsskrivelse indkomne Forespørgsel fra Udskiftningsformand Urholt af 28de Januar 1903, meddeles, at Departementet antager, at der i et Tilfælde som det her foreliggende ikke er Adgang for den Brugsberettigede til at kræve Afløsning i Henhold til Udskiftningslovens § 93. Dette følger efter Departementets Mening allerede af den første Betingelse, som i nævnte Lovparagraf er sat for den Brugsberettigedes Ret i nævnte Henseende, nemlig, at en for ham betryggende Ordning overensstemmende med § 92 ikke hensigtsmæssigen lader sig gjennemføre —, det vil sige, at naar Afløsning forlanges af Brugsberettiget, skal — i Modsætning til, hvad der gjælder for Eierens Vedkommende — principaliter Ordning overensstemmende med § 92 søges istandbragt, og først hvis dette viser sig umuligt, Afløsning finde Sted forsaavidt ogsaa de øvrige — eller en af de øvrige — i § 93 opstillede Betingelser er tilstede. Se herom Præmisserne til vedkommende Lovparagrafer i den som Bilag til Odth. Prp. No. 7 i Sth. Forh. for 1880, 3die Del, indtagne Kommissionsindstilling Side 90—92, specielt Side 91, 1ste Spalte nederst og 2den Spalte øverst.

Hvorledes en saadan Ordning efter Lovens § 92 i det enkelte Tilfælde skal foretages, maa være overladt til Rettens Afgjørelse og Skjøn, idet Departementet alene skal bemærke, at efter den almindelige Regel gaar — i det ved vedkommende Kontrakt hjemlede Omfang — den Brugsberettigedes Ret foran Eierens.

Hermed anmoder Departementet Amtmanden om at gjøre saavel Udskiftningsformand Urholt som den anden inden Amtet vikarierende Udskiftningsformand bekjendt.

Gjenparter af disse Skrivelser er derhos sendt Amtmændene i Hedemarkens, Kristians, Jarlsberg og Larviks, Nedenes samt Lister og Mandals Amter med Anmodning om at gjøre de inden disse Amter virkende Udskiftningsformænd bekjendte med Dokumenternes Indhold.

Ovennævnte Skrivelse af 28de Januar 1903 fra Udskiftningsformand Urholt til Amtmanden i Buskeruds Amt er saalydende:

Under 21de Juli d. A. paabegyndtes en Udskiftning til Afløsning af Skogrettigheder til Gaarden Brovolden, Gaards-

No. 52, Brugs-No. 9, af Skyld 69 Øre, Eier Landhandler Jac. Meidell i Overretssagfører Evjens Skog (Tyribakskog), Gaards-No. 75, Brugs-No. 7, af Skyld 1 Mark 48 Øre i Næs Herred, Hallingdal. 20 Mai.

Rettigheden bestaar i Ret til Løvskog samt til i Skogen at tage alt fornødent til Bar, Brænde-, Gjærde- og Bygningsfang, hvilket alt dog kun tages af Top, Tørt, Vindfald og Flein, som ikke er skikket til Udsalgslast med Undtagelse af den mindre Skog, der nødvendigvis udfordres til Bar og Gjærdestør.

Skogen er opgivet at være ca. 700 Maal stor og er solgt af Brovoldens Eier ifølge Kjøbekontrakt af 2den Mai 1853 og Skjøde af 27de Mai 1861.

Udskiftningsretten har ikke havt Anledning til at befare Skogen, der er middels god, men iagttaget den paa nokfaa kort Hold.

For ca. 5 Aar siden blev den hugget ned til 19 cm.

Affaldet efter Hugsten er nu selvfølgelig, efter saa lang Tids Forløb, mindre tjenligt for den Brugsberettigede og Tørt, Vindfald og Flein er det efter Sigende lidet af i denne Skog, især er det ganske vist lidet eller intet, der nu for Tiden ikke er tjenligt til Udsalgslast.

Rettighedshaveren blir saaledes ilde stillet for Fremtiden, idet Skogeieren naar Hugst atter foretages, selvfølgelig hugger Tømmeret i størst mulig Længde og saaledes, at omtrent ingen brugelig Top bliver tilbage, ialfald bliver den ikke tjenlig til Hustømmer.

Den Andel af Rettigheden, som bliver ubeskaaret tilbage til Rettighedshaveren, er altsaa Retten til Gjærdestør og Bar.

Jeg har faaet den bestemte Opfatning at Brovolden ikke kan finde Vedskog og tjenligt Bygningstømmer nok til Behovet for Fremtiden, naar Hugst foregaar som i disse Tider — f. Ex. med lange Mellemrum og omtrent alt gjøres i Penge.

Dengang Skogen blev solgt var det som nu Velstand paa Brovolden, saa at man vel trygt kan gaa ud fra, at Tanken har været den, at med Rettighed som foran nævnt skulde Eiendommen, der forøvrigt trænger meget til Vedskog og Hus, kunne klare sig gjennem Tiden.

Det synes derfor at være haardt at se for den nuværende Rettighedshaver, at hans Ret ikke nu eller for Eftertiden vil staa i Forhold til, hvad der oprindelig har været Tanken, nemlig: at alt hvad der i Dokumenterne er nævnt, til enhver Tid skulde kunne aavirkes af Skogen til fuldt Behov for Brovolden.

Paa en anden Side vilde det ogsaa synes haardt for den nuværende Skogeier at se et Skogstykke bestaaende af frisk, pen Skog blive udlagt som Vederlag for en Ret, der er saapas indskrænket som den omhandlede og som Følge deraf temmelig uskadelig for Skogstrækningen.

Det er vel muligt, at man i dette Tilfælde kan og bør negte Rettighedshaveren Afløsning; men ved at se lidt nærmere paa

20 Mai. Tingen og tænke over Følgerne i Fremtiden for ham med Hensyn til mulige Tvistigheder m. v. bliver Udskiftningsretten sat i en noksaa vanskelig Stilling.

Ordning i dette Tilfælde er forsaavidt ufornøden som Rettighedshaveren kan udøve sin Ret over hele Skogen.

Om man kommer til det Resultat, maatte det eneste da være at negte Skogeieren at benytte eller bortføre fra Skogen nogensomhelst Slags Affald. Derved vilde muligens fremtidig Tvist være forebygget.

Sagen vilde imidlertid stille sig ganske anderledes og lettere for Udskiftningsretten, saafremt man kunde gaa ud fra, at Skogeieren er pligtig til at udvise Skogprodukter af vexterlig Skog i Tilfælde det maatte vise sig at være utilstrækkelig til Behovet af de Slags, der i Dokumenterne er nævnt, eller: at Rettighedshaveren kan gjøre Fordring paa, at Tømmeret blev hugget i saadanne Længder, at Toppen bliver fuldt tjenlig til Byggematerialer o. s. v. f. Ex. i Lighed med Hugstmaaden paa Rettighedens Stiftelsestid.

Det er ikke alene i foranomhandlede Tilfælde det er af Interesse at høre Hr. Amtmandens Udtalelse, men i sin Almindelighed, idet her i Amtet er i mængdevis af lignende Rettigheder, — til Top, Tørt og Affald o. s. v. dog er vistnok Ordet Udsalgslast oftest udeladt.

Rettighedshaverne forlanger fort væk Afløsning af saadanne Rettigheder for Tiden, medens Skogeierne bestemt er imod at Afløsningsforretning fremmes.

I Næs Herred alene, hvor der endnu existerer i hundredvis i uafløste Skogrettigheder, er de fleste af de dersteds benyttede Skjønsmænd for, at Afløsning omtrent i alle Tilfælde bør finde Sted, enten Begjæring derom er fremsat af Eier eller Brugsberettiget, naar blot det udlæggendes Skogstykke bliver afpasset i Forhold til Rettigheden og mener de derved ikke at begaa nogen Uretfærdighed mod Skogeieren eller at foretage nogen lovstridig Handling.

Denne Synsmaade kan og maa vistnok respekteres i mange Tilfælde; men i omhandlede, hvor en saakaldt Affaldsret ved Afløsning maatte blive ombyttet med et Skogstykke bestaaende af hovedsagelig vexterlig Skog, vilde man neppe træffe Betingelserne i vor Lovgivning.

Idet jeg fra hver af Sagførerne Evjen og Holterman vedlægger 2 Indlæg, der nærmere omhandler og udreder Sagen, skal jeg tillade mig at fremsætte følgende Spørgsmaal:

1. Antages det tilraadeligt og i Overensstemmelse med vor Lovgivning at afløse Rettighed som foran omhandlet, naar man ser, at Rettighedshaveren for Fremtiden ikke kan finde Skogprodukter til Behovet af det Slags som han tilkommer ifølge sine Dokumenter?

2. Antages det, at Skogeier er pligtig til at lade Rettighedshaver blive udvist Skogmaterialier af friske Trær, saafremt der for Behovet er Mangel paa det Slags — f. Ex. Top og Tørt o. s. v. — som han tilkommer? 20 Mai.

Hvordan vil dette Spørgsmaal stille sig overfor Rettighedshaver i hvis Dokumenter det staar, at han kun skal have Skog, der ikke er tjenlig til Udsalgslast og overfor Rettighedshaver i hvis Dokumenter intet er nævnt om Udsalg men kun om Affaldsret til Top, Tørt o. s. v.

3. Kan Rettighedshaveren i et saadant Tilfælde som foran omhandlet naar han ikke skal have det, der er tjenligt til Udsalg — tvinge Skogeieren til at hugge sit Tømmer i saadanne Dimensioner, at Toppen — den han tiltrænger — bliver tjenlig til Husmaterialier, i modsat Fald hvor lavt kan Skogen af Eieren hugges. Kan han f. Ex. nedhugge og sælge den saa smaat som til Gjærdestor?

Hvordan vil dette Spørgsmaal stille sig overfor Rettighedshaver, som har lignende Rettighed, naar Udtrykket Udsalgslast er udeladt?

Kongelig Resolution *), hvorved er bestemt: 22 Mai.

1. At det af Ytre Rendalens Herredsstyre i Møder den 24de Februar 1902 og 14de Februar 1903 vedtagne Udkast til nye Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skogbrand approberes i Henhold til Lov om Indskrænkning i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. af 14de Juli 1893 § 5 og Tillægslov af 27de Juli 1896 som gjældende indtil videre.
2. At de ved Kongelig Resolution af 27de November 1897 approberede Skogbrandsregler for Ytre Rendalen Herred ophæves fra den Dag forannævnte i Herredsstyrets Møder den 24de Februar 1902 og 14de Februar 1903 vedtagne Regler træder i Kraft.

Kongelig Resolution *), hvorved de af Birkenæs Herredsstyre i Møde den 31te Januar 1903 vedtagne Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skogbrand approberes i Henhold til Lov om Indskrænkning i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. af 14de Juli 1893 § 5 og Tillægslov af 27de Juli 1896 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt Forandring. 22 Mai.

Kongelig Resolution *), hvorved det i Møde den 20de Juli 1900 vedtagne Udkast til Regler for Fællesflødningen i Vismunden Elv, Kristians Amt, approberes som gjældende indtil videre, dog saaledes at endel Bestemmelser udgaar. 22 Mai.

*) Bekjendtgj. 25 Mai i Lovtid 1ste Afd. No. 25, hvor de approberede Regler er indtagne.

22 Mai. **Extrakt-Gjenpart** *) af Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Havnedirektøren af 22de Mai 1903, hvori er indtaget følgende Bestemmelse:

I Medhold af § 57 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 bestemmes herved, at Dampskibe, naar de passerer gjennem Vegsund Kanal pr. Aalesund, skal gaa med sagte Fart.

Overtrædelse af denne Bestemmelse straffes med Bøder.

22 Mai. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At der i Medhold af Lov om Vasdragenes Benyttelse m. v. af 1ste Juli 1887 § 25 meddeles Vegarsheiens Vasdrags Elvedirektion Tilladelse til overensstemmende med fremlagt Plan at opføre en Reguleringsdam for Indsjøen Vegard med Høel i Vegardsheiens Herred, Nedenes Amt, med 40″ Stemhøide over „Blakken" samt indtil 15″ Sænkning af Sundene med Rennesund til Høel, paa Betingelse af, at Reglerne for Dammens Manøvrering bliver at fastsætte ved et af Kongen approberet Reglement.
2. At den af Vegarsheiens Herredsstyre ved Beslutning af 9de Februar 1903 afgivne Garanti for mulig Skade som Følge af Foretagendet godtages som Sikkerhed i Henhold til ovennævnte Lovs § 29, 2det Pasus, samt at nævnte Beslutning i Henhold til Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 § 39 approberes, forsaavidt Heredet derved paaføres Forpligtelser for et længere Tidsrum end 5 Aar.

22 Mai. **Kongelig Resolution**, hvorved i Henhold til Lov om Folkeskolen paa Landet af 26de Juni 1889 § 80 bestemmes, at Rotnes Distrikt i Nittedal fra 1ste Januar 1904 indlemmes i Nittedals Herreds Folkeskole.

22 Mai. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Stiftamtmanden i Kristiania, foranlediget ved Forespørgsel fra Kristiania Skifteret om, hvorledes Skiftegebyret skulde beregnes i et Bo, hvor Enkemanden var Medindehaver af et ansvarligt Handelsselskab.

Departementet meddeler, at det anser det rigtigt, at Skifteforvalteren har beregnet Sportler til Statskassen af Enkemandens Anpart i Selskabet uden Fradrag af dettes Gjæld.

23 Mai. **Cirkulære** fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles:

Paa Foranledning finder man at burde henlede Opmærksomheden paa følgende Udtalelser i et underdanigst Foredrag af 13de April 1898 fra Departementet for de offentlige Arbeider om

*) Bekjendtgj. 25 Mai i Lovtid. 1ste Afd. No. 25.

Postombæringens Sløifning paa Søn= og Helligdage 23 Mai.
(Sth. Med. No. 11—1898):

„I Forbindelse med det paa andre Omraader paagaaende Arbeide om Søndagshvilens Overholdelse har Departementet ogsaa i den Udstrækning, hvori det har været gjørligt uden at gaa andre Interessер af Betydning for nær, søgt at indskrænke Postgangen paa Søn= og Helligdage. For de gjennem flere Landsdele gaaende Hovedpostruters Vedkommende er det selvfølgelig særdeles vanskeligt at opnaa noget i saa Henseende; men for Bipostruterne og Landpostbudenes Ruter er Opmærksomheden henvendt paa Arbeidets Indstillen paa Søndage, og man har i Overensstemmelse hermed afslaaet Andragender om Postgangens Udvidelse til saadanne Dage paa Steder, hvor det ikke af særlige Hensyn findes ønskeligt. Herved tænkes særlig paa Tilfælde, hvor Bipostruter maa henlægges til Søndag for at faa hensigtsmæssig Forbindelse med Hovedruterne; udenfor dette Hensyn antages det, at man som almindelig Regel bør blive staaende ved Post alene paa Hverdage."

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Trond= 25 Mai.
hjem, hvori paa Foranledning meddeles, at Departementet ikke antager, at der kan reises nogen Indvending imod, at Amtsthinget af Amtets Midler (og selvfølgelig uden Krav paa tilsvarende Statstilskud) bevilger til Dækkelse af Udgifterne til Lokale, Renhold og Brænde til de faste Amtsskoler.

Første Gang der var Spørgsmaal om Bevilgning til Amtsskoler gik man forøvrigt ud fra, at disse Udgifter burde bæres af vedkommende Kommune (kfr. Indst. S. No. 67,1875 S. 229.)

Saaledes forholdes saavidt vides ogsaa for de øvrige Amters Vedkommende — ogsaa der, hvor Amtsskolerne er blevet faste.

Ordlyden af § 9 i Planen for Romsdals Amts faste Amtsskole maa i Tilfælde forandres og Forandringen forelægges til Approbation.

Rundskrivelse fra Justitsdepartementet til Indrulleringsche= 25 Mai.
fferne:

Ifølge Lov om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelse i Valgmandsvalgene af 5te Juni 1897 — jfr. en under 9de Mai sidstleden udfærdiget Lov angaaende Forandringer i denne Lov (se Lovtidendens 1ste Afdeling for iaar No. 21 og 22) — sker Afgivelse af Stemme ved de nævnte Valg før Afreisen fra Riget, saafremt den Stemmeberettigede tilhører Besætning paa norsk Fartøi, enten for Notarius Publicus eller for vedkommende Indrulleringsbetjent (Lovens § 9).

Efter Lov af 5te Juni 1897 maatte den, som vilde afgive Stemme i Medhold af Loven, forevise Mandtalspas, erhvervet hos Mandtalsføreren i den Valgkreds, han tilhører. Heri er der

25 Mai. ved den nye Lov af 9de Mai sidstleden gjort den Forandring, at der er aabnet dem, som ved Stemmesedlens Afgivelse tilhører Besætning paa norsk Fartøi, Adgang til at benytte Sjøfartsbog (Sjøfarts-Annatationspatent) eller Styrmandspatent eller Certifikat som Skibsfører eller Maskinist istedetfor Mandtalspas (se det nye, sidste Led i Lov 1897 § 2.)

Med Hensyn til den Fremgangsmaade, som Indrulleringsbetjentene har at befølge, naar der afgives Stemme for dem, henvises til Departementets Rundskrivelse til Indrulleringscheferne af 30te Juni 1897, hvoraf Aftryk forudsættes at forefindes hos Indrulleringsbetjentene. Departementet skal i Anledning af den nye Lov af 9de Mai sidstleden yderligere bemærke følgende:

Ved Oversendelsen til Valgstyrets Formand af den Stemmeberettigedes Skrivelse til Valgstyret paaligger det Indrulleringsbetjenten at meddele Oplysning om, naar og hvor Følgeskrivelsen er underskrevet af den Stemmeberettigede (Lov af 5te Juni 1897 § 9, jfr. §§ 6 og 7). Foranlediget ved Forandringen i § 2 er der ved den nye Lov hertil i § 9 føiet et Paabud om, at der, saafremt den Stemmeberettigede istedetfor Mandtalspas har benyttet sit Sjøfartsdokument, af Indrulleringsbetjenten tillige skal meddeles Oplysning om den Stemmeberettigedes Rullenumer og — saavidt muligt — Bopæl paa Hjemstedet samt om, naar, hvor og med hvilket Skib han sidste Gang er bleven paamønstret eller udexpederet i Norge til Fart paa Udlandet. Af Forandringen vil derhos følge, at Indrulleringsbetjentene, naar der afgives Stemme under Benyttelse af Sjøfartsdokument, maa foretage den Forandring i de dem i 1897 tilstillede Blanketter til Følgeskrivelse fra de Stemmeberettigede med paategnet Bevidnelse, at det under No. 2 bevidnes, at vedkommende Vælger istedetfor Mandtalspas har forevist sit Sjøfartsdokument.

Man skal i denne Forbindelse særlig indskjærpe, at de Oplysninger, som skal meddeles efter § 9 om, naar og hvor Følgeskrivelsen er underskrevet af den Stemmeberettigede, og — i Tilfælde — angaaende hans Rullenumer og, saavidt muligt, Bopæl paa Hjemstedet samt om, naar, hvor og med hvilket Skib han sidste Gang er bleven paamønstret eller udexpederet i Norge til Fart paa Udlandet, bliver at indtage i en særskilt Skrivelse fra Indrulleringsbetjenten. Denne Skrivelse indsendes til Valgstyrets Formand med et nyt Omslag, der altsaa desforuden vil indeholde den til Valgstyret adresserede og tillukkede Konvolut, hvori den Stemmeberettigede har lagt sin med Indrulleringsbetjentens Bevidnelse forsynede Skrivelse til Valgstyret („Følgeskrivelsen") og den, ligeledes tillukkede, Konvolut, der indeholder Stemmesedlen.

Samtidig med Foranstaaende finder man derhos at burde gjøre Hr. Indrulleringschefen og de under Dem sorterende Indrulleringsbetjente bekjendte med, at det paa Grund af, at der saa-

ledes er aabnet visse Sjømænd Adgang til at stemme under 25 Mai-
Benyttelse af Sjøfartsdokument istedetfor Mandtalspas, har været nødvendigt at paabyde Mandtalsførerne at indhente forskjellige Oplysninger hos Indrulleringsvæsenet angaaende de i udenrigsk Fart værende Vælgere. Man hidsætter, hvad man herom har anført i en Rundskrivelse til de civile Overøvrigheder af 16de Mai sidstleden:

„Paa Grund heraf (ɔ: Tilføielsen af det nye Led i § 2 af Lov af 5te Juni 1897) vil det være nødvendigt, at der angaaende de Stemmeberettigede, for hvis Vedkommende der vil kunne blive Spørgsmaal om at afgive Stemme under Benyttelse af saadant Dokument som nævnt, i Mandtallet indtages Oplysninger sigtende til at skaffe Legitimation for Vedkommendes Identitet. I Henhold til den Departementet ved kongelig Resolution af 17de Marts 1900 meddelte Bemyndigelse finder derfor Departementet i Forbindelse med de i sammes Rundskrivelse af 1ste Mai samme Aar givne Forskrifter om Mandtallets Indretning at burde paabyde Mandtalsførerne, at de overalt, hvor der handles om en fraværende Vælger, skal søge Oplysning om, hvorvidt Vedkommende er i udenrigsk Sjøfart, og at de, hvis saa er Tilfældet, skal henvende sig til Indrulleringsvæsenet med Begjæring om at faa opgivet hans Rullenummer, samt naar, hvor og med hvilket Fartøi han sidst her i Landet er bleven paamønstret eller udexpederet til Fart paa Udlandet.

Da det i flere Henseender vil lette Sagens Expedition fra Indrulleringens Side og desuden give den største Betryggelse mod vexling, at Mandtalsførerens Forespørgsel indeholder en nøiagtig Betegnelse af den Stemmeberettigede, bør dennes fulde Navn, Fødselsaar — om muligt ogsaa Fødselsdag og Fødselssted — samt Bopæl opgives af Mandtalsføreren. Man skulde ogsaa — navnlig i Tilfælde, hvor Henvendelse maa ske til Indrulleringskontor udenfor Valgsognet — anse det hensigtsmæssigt, at Mandtalsføreren samtidigt med, at der efter det ovenfor givne Paabud under Mandtalsoptagningen indhentes Oplysning om, hvorvidt Vedkommende er i udenrigsk Sjøfart, saavidt muligt tillige søger oplyst, naar og hvor den Stemmeberettigede antages sidst at være paamønstret her i Landet, og med hvilket Fartøi han farer, samt dettes Hjemsted, for at ogsaa Oplysninger herom kan anføres i Henvendelsen til Indrulleringen. Til yderligere Lettelse for denne vil det derhos være ønskeligt, at Forespørgselen, der forudsættes i Almindelighed at ville ske skriftlig, affattes saaledes, at Svarene, om ønskes, kan tegnes paa den modtagne Skrivelse, hvilket især vil være praktisk i de større Sjøfartsdistrikter, og hvor Forespørgselen omfatter flere Stemmeberettigede paa en Gang.

Med Hensyn til, hvilke Tjenestemænd ved Indrulleringsvæsenet de enkelte Mandtalsførere vil have at henvende sig til, henvises til det i Lovtidenden indtagne Reglement for Udskrivning af det

25 Mai. sjøfarende Mandskab af 5te November 1900 med den dertil knyttede Plan for Rigets Inddeling i Indrulleringsdistrikter og Kredse med underlagte Kjøbstæder og Ladesteder samt Thinglag. For de Landsdeles Vedkommende, der er henlagt til nogen af de i denne Plan anførte Kredse, bør Henvendelsen i Almindelighed ske til den for Kredsen beskikkede Indrulleringsbetjent, i hvilken Henseende gjøres opmærksom paa, at vedkommende Indrulleringschef fungerer som Indrulleringsbetjent for den Kreds, hvori han bor. For de i de øvrige Dele af Landet hjemmehørende Mandskaber, angaaende hvilke der ikke haves enten Oplysning eller nogen særlig Formodning om, hvor de er rulleførte, i hvilket Fald Forespørgselen selvfølgelig bliver at rette til Indrulleringsbetjenten paa vedkommende Sted, bør Mandtalsføreren henvende sig til nærmeste Indrulleringschef, idet man forudsætter, at denne, om han ikke maatte være rette Vedkommende, sender Forespørgselen videre til det Sted, hvor efter hans Formodning den paagjældende Person kan være rulleført.

I Forbindelse med det foran givne Paabud undlader man ikke udtrykkelig at fremhæve, at det er Departementets Forudsætning, at de ovenfor berørte Oplysninger skal indtages i Mandtallet for alle de Vælgere, som ved Mandtallets Istandbringelse vides at befinde sig i udenrigsk Fart, og at man saaledes ikke kan indskrænke sig til at gjøre dette alene for deres Vedkommende, som paa nævnte Tidspunkt vides at tilhøre Besætningen paa norsk Fartøi. Ogsaa den, som ved Mandtalsoptagningen er forhyret med et fremmed Skib, kan tænkes at ville kunne stemme under Benyttelse af sit Sjøfartsdokument, nemlig naar han inden Valgdagen gaar over paa norsk Fartøi".

Under Henvisning hertil skal Departementet anmode om, at Mandtalsførernes Henvendelser paa Grund af de foreståaende Valg maa blive besvarede af Indrulleringerne med mindst muligt Ophold.

25 Mai. **Skrivelse** fra Finants- og Tolddepartementet til Amtskassereren i Akershus Amt. I Forbindelse med Departementets Skrivelse af 24de Mai 1899 skal man anmode Hr. Amtskassereren om fra indeværende Budgetaars Begyndelse af ved Udgangen af hver Maaned at afgive Indberetning hertil om, hvorvidt den til Indkrævning gjennem Dem opgivne Afgift af Etylæter af indenlandsk Tilvirkning er berigtiget af Debitor, og hvad der i modsat Fald maatte være foretaget til dens Inddrivelse. Denne Indberetning bliver at afgive særskilt og ikke i Forbindelse med de bestemte Remisseindberetninger angaaende Beløb, der af Dem inbetales i Norges Bank for Statskassens Regning.

26 Mai. **Høieste Resolution**, hvorved bestemmes, at Post IX a i den ved kongelig Resolution af 24de December 1790, kfr. Høieste Resolution af 15de September 1882 stadfæstede Fundats for det

„Ankerske Waisenhus" i Kristiania forandres derhen, at Direk- 26 Mai.
tionen istedetfor den kgl. Zahlkasserer tiltrædes enten af en juridisk Embedsmand eller af en større Forretningsmand, opnævnt af Stiftsdirektionen efter Forslag af Stiftelsens Direktion.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa de 26 Mai.
i Generalforsamling den 11te Mai 1903 vedtagne Forandringer i §§ 10 og 12 i den for Herreds Brandassuranceforening for Bygninger ved Høieste Resolution af 9de April 1895 approberede Plan, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den 26 Mai.
af Forstanderskab for Vanse Sogns Sparebank i Møde den 21de April 1903 besluttede Forandring af § 2 i Bankens ved Høieste Resolution af 24de November 1901 stadfæstede Plan.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den 26 Mai.
af Forstanderskabet for Nordfjords Sparebank i Møde den 28de April 1903 besluttede Forandring af § 25 i Bankens ved Høieste Resolution af 20de Marts 1891 stadfæstede Plan.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Trondhjems Stifts- 26 Mai.
direktion, hvori Departementet ved at tilbagesende en Regning fra Trondhjems Fattigkassererkontor for Forpleining af Datteren af en russisk Undersaat i Trondhjems Distriktsfængsel meddeler, at Departementet antager, at Regningen er Statskassen uvedkommende. Vistnok er nævnte Pige af Trondhjems Værgeraad i Møde 22de April sidstl. besluttet anbragt i Sletner Skolehjem paa Grund af sædelig Fordærvelse. Men Beslutningen, som af Værgeraadet blev begjært forelagt Departementet i Henhold til Lov om forsømte Børns Behandling af 6te Juni 1896 § 21, 2det Led, er af Departementet ikke stadfæstet. Under disse Omstændigheder antages der ikke at blive Anvendelse for Bestemmelsen i nævnte Lovs § 50 om, at Udgifterne ved et Barns foreløbige Anbringelse efter Lovens § 17 betales af Statskassen, hvis Barnet endelig besluttes indsat i Skolehjem. Sluttelig bemærkes, at Departementet i Skrivelse til Trondhjems Værgeraad af 18 d. M. har henstillet til Værgeraadet at forhandle med Trondhjems Fattigstyre om, hvorvidt der ikke skulde kunne findes nogen Udvei til at faa vedkommende hjemsendt.

Tillægskonvention af 11te April 1903*) til Handels- 11 April.
og Sjøfartstraktaten mellem Norge og Portugal af 31te 14 April.
December 1895. 27 Mai.

*) Tillægskonventionen er for Norges vedkommende ratificeret i Henhold til Kongelig Resolution af 20 Juni 1903. Ratifikationerne er udvexlede i Lissabon 9 Juli 1903.

11 April.
14 April.
27 Mai.

Convention Additionnelle.

Les Soussignés, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de S. M. le Roi de Suède et de Norvège et Ministre des Affaires Etrangères de S. M. le Roi de Portugal et des Algarves, se sont réunis ce jour au Ministère des Affaires Etrangères et, dûment autorisés par leurs Gouvernements, sont convenus des modifications suivantes dans le traité de commerce et de navigation entre la Norvège et le Portugal du 31 Décembre 1895:

Les articles 5 et 6 et les tarifs A et B sont abrogés;

Les produits nommés dans les tarifs A et B sont transférés aux tables I et II;

Les mots „le tarif A et" dans l'article 7, et „le tarif B et" dans l'article 8 sont effacés;

Le chiffre „5" dans l'article 4 du protocole final du 31 Décembre 1895 est effacé;

L'article 5 du protocole final du 31 Décembre 1895 est abrogé.

Il est entendu que pendant la durée du traité les vins provenant du Portugal et ne titrant pas plus de 21 degrés jouiront toujours du même traitement douanier et de consommation en Norvège que les vins titrant moins de 21 degrés. Il est entendu d'autre part que les vins mousseux d'origine portugaise jouiront en Norvège du même traitement que les vins mousseux de la nation la plus favorisée. La Norvège

(Oversættelse.)

Tillægskonvention.

Undertegnede, Hans Majestæt Kongen af Sveriges og Norges Envoyé Extraordinaire og Ministre Plénipotentiaire og Hans Majestæt Kongen af Portugal og af Algarverne's Minister for de Udenrigske Anliggender, er denne Dag traadt sammen i Ministeriet for de Udenrigske Anliggender og er, behørig bemyndigede af sine Regjeringer, blevne enige om følgende Ændringer i Handels- og Sjøfartstraktaten mellem Norge og Portugal af 31te December 1895:

Artiklerne 5 og 6 og Tarifferne A og B ophæves;

De i Tarifferne A og B nævnte Produkter overføres til Tabellerne I og II;

Ordene „Tarif A og" i Artikel 7 og „Tarif B og" i Artikel 8 udgaar;

Tallet „5" i Artikel 4 i Slutningsprotokollen af 31te December 1895 udgaar;

Artikel 5 i Slutningsprotokollen af 31te December 1895 ophæves.

Man er kommet overens om, at under Traktatens Varighed Vine af portugisisk Oprindelse, hvis Alkoholstyrke ikke overstiger 21 Grader, altid med Hensyn til Told og Konsumtion skal nyde samme Behandling i Norge som Vine af mindre end 21 Graders Alkoholstyrke. Man er paa den anden Side enig om, at mousserende Vine af portugisisk Oprindelse i Norge skal nyde den samme Behandling som mousserende Vine fra den mest begunstigede Nation.

s'engage en outre pendant la durée du traité de laisser entrer libres de droits le sel de cuisine brut et raffiné (tarif norv. (1902) 524) et le liège brut (tarif norv. (1902) 266), et de ne pas augmenter les droits du traité sur les autres ouvrages en liège (ex tarif norv. (1902) 269) de provenance portugaise, et le Portugal s'engage pendant le même temps de ne pas augmenter les droits du tarif portugais sur la morue salée et séchée de provenance norvégienne (tarif port. 348).

Cette Convention Additionnelle, après avoir été approuvée par les représentations nationales respectives, sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Lisbonne le plus tôt possible. Sept jours après l'échange des ratifications la présente convention entrera en vigueur, et cette Convention et le Traité du 31 Décembre 1895 ainsi modifié avec le protocole et protocole final modifié resteront, à partir du même jour, exécutoires pendant trois années et ensuite jusqu'à l'expiration d'une année à partir du jour où l'une ou l'autre des Hautes Parties contractantes les aura dénoncé.

Faite, en double expédition, à Lisbonne, le 11 Avril 1903.

(signé)
F. Wedel Jarlsberg.
(L. S.)

(signé)
Wenceslau de Souza Pereira Lima.
(L. S.)

Norge forpligter ſig desuden til under Traktatens Varighed at tilſtaa raat og raffineret Kjøkkenſalt (norſk Tarif (1902) 524) og ubearbeidet Kork (norſk Tarif (1902) 266) toldfri Indførſel og til ikke at forhøie Traktatens Toldſatſer for andre Korkarbeider (ex norſk Tarif (1902) 269) af portugiſiſk Oprindelſe, og Portugal forpligter ſig til under den ſamme Tid ikke at forhøie den portugiſiſke Tarifs Satſer for ſaltet og tørret Fiſk af norſk Oprindelſe (portugiſiſk Tarif 348). 11 April. 14 April. 27 Mai.

Denne Tillægskonvention ſkal, efter at være bifaldt af de reſpektive Nationalforſamlinger, ratificeres, og Ratifikationerne af ſamme ſkal udvexles i Lisſabon ſnareſt muligt. Syv Dage efter Ratifikationernes Udvexling træder nærværende Konvention i Kraft, og denne Konvention tilligemed den ſaaledes ændrede Traktat af 31te December 1895 med Protokol og ændret Slutningsprotokol ſkal fra den ſamme Dag forblive gjældende i tre Aar og derefter indtil Udløbet af et Aar fra den Dag, da nogen af de kontraherende Parter maatte have opſagt dem.

Udfærdiget i to Exemplarer i Lisſabon, den 11te April 1903.

(undert.)
F. Wedel Jarlsberg.
(L. S.)

(undert.)
Wenceslau de Souza Pereira Lima.
(L. S.)

11 April. 14 April. 27 Mai.

Ovenstaaende Afskrifts Overensstemmelse med det i det Kongelige Udenrigsdepartement opbevarede Originaleksemplar bevidnes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 20de April 1903.

v. Ditten,
Kabinetssekretær.

Oversættelsens Rigtighed bekræftes.

Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri, Udenrigsafdelingen.

Kristiania, 10. Juli 1903.

Helmer Bryn,
Expeditionschef.

---

14 April.

Noter*) angaaende Anvendelsen af den under 11te April 1893 afsluttede Tillægskonvention til Handels- og Sjøfartstraktaten mellem Norge og Portugal af 31te December 1895.

Lisboa 14 d'abril de 1903.

Ministerio dos Negocios Estrangeiros Direcção Geral dos Negocios Commerciaes e Consulares. 1:a Repartição.

Ill:mo e Ex:mo Snr.

Na convenção addicional ao tratado de commercio entre Portugal e a Noruega, assignada em 11 do corrente, estipula-se que os vinhos portuguezes de graduação não superior a 21° centesimaes paguem os menores direitos d'importação e de consumo a que n'aquelle paiz estiverem sujeitos os vinhos de qualquer procedencia e graduação.

Attendendo porem á conveniencia de obviar a divergencias que possam resultar da differença dos apparelhos (alcoometros, ebullioscopios, etc.) empregados no exame ou analyse dos vinhos, deseja o

(Oversættelse.)

Lissabon den 14de April 1903.

Udenrigsministeriet. Generaldirektionen for Handels- og Konsulatanliggender. 1ste Afdeling.

Excellence.

I den under 11te dennes undertegnede Tillægskonvention til Handelstraktaten mellem Portugal og Norge stipuleres, at de portugisiske Vine, som ikke holder mere end 21 Centimalgraders Alkoholstyrke, skal erlægge de laveste Indførsels- og Konsumtionsafgifter, som Vine fra hvilketsomhelst andet Produktionssted og af hvilkensomhelst Alkoholstyrke underkastes i nævnte Land.

Da det er hensigtsmæssigt at undgaa den Meningsforskjel, som skulde kunne opstaa ved Forskjellen mellem de for Vinens Undersøgelse og Analyse anvendte Instrumenter (Alkoholometere, Ebulloskoper etc.), ønsker Hans Majestæts Regjering,

*) Notevexlingen er godkjendt af Stortinget ved Beslutning af 11te Juni 1903.

Governo de Sua Magestade, como já tive a honra de communicar a V. Ex:a, no acto da assignatura da convenção, que fique entendido que no referido limite de 21° se comprehendem as fracções de grau que a mais possa accusar a pesagem ou a distillação.

Na persuasão de que não deixará de ser affirmativa a resolução do Governo Norueguez, como é de esperar do espirito equitativo e conciliador, que precidiu ás negociações agora findas, tenho a honra de propor a V. Ex:a que o accordo sobre este particular da execução da sobredita convenção se haja de reputar concluido com a nota que, em resposta á presente, V. Ex:a se digne dirigir-me.

Aproveito o ensejo para reiterar a V. Ex:a os protestos da minha alta consideração.

(signé)
Wenceslau de Lima.

Snr. Barão Wedel Jarlsberg.
etc. etc. etc.

Afskriftens Rigtighed bekræftes.
Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri, Udenrigsafdelingen.

Kristiania, 10. Juli 1903.

Helmer Bryn,
Expeditionschef.

hvad den allerede har havt den 14 April.
Ære at meddele Deres Excellence ved Konventionens Undertegnelse, at ovennævnte Alkoholgrænse af 21 Grader skal anses omfatte de overskydende Gradbrøkdele, som Vegten eller Destillationen maatte antyde.

Overbevist om, at den norske Regjerings Beslutning i saa Henseende bliver imødekommende, hvilket den Billighedsfølelse og forsonlige Aand, som har været raadende under de nu afsluttede Underhandlinger, lader haabe, har jeg den Ære at foreslaa for Deres Excellence, at Enigheden om denne Detalj ved ovenomhandlede Konventions Fuldbyrdelse skal anses som etableret ved den Note, som Deres Excellence i Tilsvar til nærværende godhedsfuldt vil rette til mig. Jeg benytter etc.

(undertegnet)
Wenceslau de Lima.

Herr Baron Wedel Jarlsberg.
etc. etc. etc.

Oversættelsens Rigtighed bekræftes.
Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri, Udenrigsafdelingen.

Kristiania, 10. Juli 1903.

Helmer Bryn,
Expeditionschef.

27 Mai.

Légation de Suède et de Norvège en Portugal.

p. t. Madrid le 27 mai 1903.

Monsieur le Ministre.

Par une note du 14 avril dernier Votre Excellence a exprimé le désir du Gouvernement Portugais que la stipulation concernant la limite alcoolique de 21 degrés spécifiée dans la convention additionnelle du 11 avril dernier entre la Norvège et le Portugal soit interprétée de façon à comprendre les fractions de degrés excédantes qui pourraient provenir de la différence des appareils (alcoomètres, ébulloscopes etc.) employés respectivement en Portugal et en Norvège pour l'analyse des vins.

En réponse à cette note j'ai l'honneur de Vous faire savoir que le Gouvernement Norvégien accède, sous réserve de l'approbation du Storthing, au désir du Gouvernement Portugais, et accepte l'interprétation de la susdite stipulation dans le sens indiqué par la note de Votre Excellence, à savoir qu'il soit bien entendu que l'excédent provienne d'une différence dans les appareils de graduation, que toute intention frauduleuse soit exclue et que le vin en quittant le Portugal ait été examiné par une autorité Portugaise et déclaré par cette autorité contenir une force alcoolique qui n'excède pas les 21 degrés.

(Oversættelse.)

Sveriges og Norges Legation i Portugal.

p. t. Madrid den 27de Maj 1903.

Herr Minister.

Ved en Note af 14de April sidstleden har Deres Excellence udtrykt den portugisiske Regjerings Ønske, at Bestemmelsen om Alkoholgrænsen 21 Grader, nærmere omhandlet i Tillægskonventionen af 11te April sidstleden mellem Norge og Portugal, skal fortolkes saaledes, at den omfatter de overskydende Gradbrøkdele, som maatte fremkomme ved Forskjellen i de Instrumenter (Alkoholometere, Ebulloskoper etc.), som anvendes henholdsvis i Portugal og i Norge til Analyse af Vinene.

Som Svar paa denne Note har jeg den Ære at meddele Dem, at den norske Regjering imødekommer, under Forbehold af Storthingets Godkjendelse, den portugisiske Regjerings Ønske og gaar ind paa, at den ovennævnte Bestemmelse fortolkes saaledes som i Deres Excellences Note angivet, idet der imidlertid forudsættes, at det overskydende fremkommer ved en Forskjel i Graderingsinstrumenterne, at enhver svigagtig Hensigt udelukkes, og at Vinen, naar den forlader Portugal, er bleven undersøgt af en portugisisk Myndighed og af denne Myndighed erklæret at indeholde en Alkoholstyrke, som ikke overstiger de 21 Grader.

Je profite de cette occasion etc.

(signé)
F. Wedel Jarlsberg.

Son Excellence
Monsieur **Wenceslau de Lima,**
Ministre des Affaires Etrangères,
etc. etc. etc.
Lisbonne.

Affkriftens Rigtighed bevidnes.

Madrid, den 23de Juni 1903.

F. Wedel Jarlsberg.

Jeg benytter Leiligheden etc. 27 Mai.

(undertegnet)
F. Wedel Jarlsberg.

Hans Excellence
Herr **Wenceslau de Lima,**
Minister for de udenrigske Anliggender,
etc. etc. etc.
Lissabon.

Overſættelsens Rigtighed bekræftes.

Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjofart og Industri, Udenrigsafdelingen.

Kristiania, 10. Juli 1903.

Helmer Bryn,
Expeditionschef.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til et Værgeraad, hvori 27 Mai.
paa Foranledning meddeles, at Departementet antager, at Omstændighederne kan være saadanne, at Departementet vilde finde det rimeligt at bevirke udredet af Statskassen som en Værgeraadet vedkommende Administrationsudgift Skyds- og Kostgodtgjørelse for et Værgeraadsmedlem for Reiser for at skaffe Familier, hvori Værgeraadet kan beslutte Børn bortsat. Departementet er imidlertid gaaet ud fra, at der kun rent undtagelsesvis vil blive Spørgsmaal om saadanne Udgifter, idet i de fleste Tilfælde de nødvendige Undersøgelser antagelig vil kunne foretages af det Værgeraadsmedlem, som bor nærmest den paagjældende Familie.

Cirkulære fra Handels og Industridepartementet til Skibs- 27 Mai.
matrikelførerne, hvorved oversendes endel Exemplarer af følgende to af Departementet udarbeidede yderligere Formularer vedrørende Skibsregistreringen:

1) Formular Nr. 29 til Benyttelse ved Afgivelse af den i Skibsregisterreglementets § 12 paabudte Indberetning til Departementet om Udfærdigelse af endeligt Nationalitetsbevis for et i Skibsmatrikelen endelig indført Skib.
2) Formular Nr. 30 til Benyttelse ved Oversendelse til Departementet af Andragender om Udfærdigelse af midlertidigt Nationalitetsbevis.

27 Mai. Formular Nr. 29.
(Skibsregisterreglementets § 12).

Til
Departementet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart, og Industri.

Herved meddeles, at undertegnede under ..... har udfærdiget endeligt Nationalitetsbevis for det ved ..... Toldsted hjemmehørende $\frac{\text{Dampskib}}{\text{Seilskib}}$ *) ..... (Kjendingssignal).

..... Toldkammer, den ..... 19 .....

*) Det, der ikke passer, overstryges.

Formular Nr. 30.

Til
Departementet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri.

Hoslagt oversendes med Bilag et hertil indkommet Andragende fra .....

.....

.....om Udfærdigelse af midlertidigt Nationalitetsbevis for*) $\frac{\text{Dampskib}}{\text{Seilskib}}$ .....

Kjøbedokumenterne vil blive forevist for Konsulatet.*)
Kjøbedokumenterne følger hoslagt.*)
Ved Andragendet findes intet at bemærke.*)
I Anledning af Andragendet bemærkes følgende.*) .....

.....

.....

.....

..... Toldkammer, den ..... 190 .

*) Det, der ikke passer, overstryges.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Skibsreder Jacob A. Jacobsen af Nøterø ved Gavebrev af 23de Januar 1902 oprettede „Skibsreder Jacob A. Jacobsens Legat" til Fordel for værdige Trængende inden Nøterø Herred samt paa de under 15de December 1902 for nævnte Legat udarbeidede Statuter. 28 Mai.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de af Forstanderskabet for Askim Sparebank i Møder den 22de Marts 1902 og 11te April 1903 vedtagne Forandringer i §§ 3 og 9 i Bankens ved Høieste Resolutioner af 20de November 1888 og 14de Marts 1891 stadfæstede Plan. 28 Mai.

Skrivelse fra Udenrigsdepartementet i Stockholm til Departementet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri hvorved meddeles, at Tillægsakten af 14de December 1900 til Konventionen af 20de Marts 1883 for Brasiliens Vedkommende regnes at være traadt i Kraft 8de April 1903, da Ratifikationsinstrumentet blev afleveret. 28 Mai.

Kongelig Kundgjørelse*)[1]) angaaende Afgift til Statskassen af Jord, som i Budgetterminen fra 1ste April 1903 til 31te Marts 1904 anvendes til Dyrkning af Tobak. 29 Mai.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: Da Storthinget den 6te Mai 1903 har fattet følgende Beslutning:

„Af Jord, som i Budgetterminen 1ste April 1903—31te Marts 1904 anvendes til Dyrkning af Tobak, erlægges en Afgift til Statskassen af 7,5 Øre pr. Kvadratmeter, dog saaledes, at der af det af en Dyrker paa en Eiendom beplantede Areal svares en Afgift af mindst Kr. 20,00. Afgiften paahviler den, der for egen Regning dyrker eller ved andre lader dyrke Tobak", —

saa ville Vi herved naadigst befale denne Storthingets Beslutning bragt i Udøvelse.

Givet o. s. v.

[1]) Se Indst. S No. 131 for 1902—1903, Sth.tid. for s. A. S. 2093—2109, L. 30 Marts 1903 og det der cit.

Kongelig Kundgjørelse, *)[2]) om, at Hanoi i Tonkin, East London i Sydafrika og Callao i Peru skal ansees smittede af den orientalske Pest. 29 Mai.

Vi Oscar o. s. v. Gjøre vitterligt: I Henhold til § 2 i Lov om Kvarantænevæsenet af 12te Juli 1848 kundgjøres herved, at Hanoi i Tonkin, East London i Sydafrika og Callao i Peru skal indtil videre ansees smittede af den orientalske Pest og bliver de i ovennævnte Lov og i Plakat af 13de Oktober 1900

*) Bekjendtgj. 3 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 26.

29 Mai. indeholdte Bestemmelser med Hensyn til Kvarantæne m. v. i Anledning af Pest strax at bringe i Anvendelse.

Hvorefter alle Vedkommende sig underdanigst have at rette.

Givet o. s. v.

29 Mai. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Stadfæstelse paa følgende under 11te April 1903 af Loppen-Oxfjords Herredsstyre i Finmarkens Amt fattede Beslutning:

§ 1. Det skal inden Loppen-Oxfjords Herred være forbudt at opføre Gjærde af Pigtraad.

§ 2. Tidligere af Pigtraad opførte Gjærder maa ikke repareres med Pigtraad, men med glat Traad eller andet ufarligt Materiale.

29 Mai. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Finantsdepartementet, der ved at oversende en til samme indkommen Forestilling fra Auktionsforvalteren i Kristiania havde bedet sig meddelt Justitsdepartementets Udtalelse angaaende Lovligheden af den i Forestillingen omhandlede Fremgangsmaade ved Tvangssalg af faste Eiendomme.

Det forklares i nævnte Forestilling, at der i de senere Aar ved Ordningen af Tvangssalg i Kristiania har udviklet sig en Praksis, hvorved Statskassens Indtrader af Auktioner i væsentlig Grad reduceres, idet det jevnlig, naar en Eier ikke kan undgaa Tvangssalg, arrangeres saaledes, at der afgives skriftlig Erklæring om, at en Pantefordring uden Hensyn til Salgssummen ved Auktionen skal blive staaende som før, hvorefter saa Pantet kjøbes ved en Skatteauktion for et Beløb, der dækker Skatterestancen, medens den afgivne Erklæring thinglyses. I Anledning heraf bemærker Justitsdepartementet, at naar der er truffet saadant Arrangement mellem de Interesserede, som i det af Auktionsforvalteren nævnte Tilfælde, synes dette kun at kunne tilsigte en Omgaaelse af Stempelpapir- og Sportellovgivningens Bestemmelser og kan forsaavidt ikke tillægges nogen Virkning.

Departementet anser det derfor ikke tvivlsomt, at i saadanne Tilfælde maa det Offentlige være berettiget til at beregne det stemplede Papir til Skjødet og Auktionssportlerne efter Tilslagssummen med Tillæg af, hvad Kjøberen ved Siden deraf ifølge den udenfor Auktionsforretningen liggende Aftale har overtaget at udrede. Med Hensyn til, hvorvidt Forholdet er strafbart, bemærkes, at det formentlig ikke kan anses tvivlsomt at Vedkommende i det nævnte Tilfælde har lagt an paa at give det Udseende af at Eiendommen er solgt for mindre Pris, end Kjøberen i Virkeligheden

*) Bekjendtgj. 3 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 26.

har indgaaet paa at betale. Og forsaavidt formenes Handlingen at gaa ind under Straffelovens almindelige Bestemmelser om Bedrageri. Vistnok bestemmer den nu gjældende Straffelovs Kapitel 28 § 3, at Handlinger, hvorved Nogen i det Hele eller for en Del unddrager sig for offentlige Afgifter eller Byrder, ikke bliver at straffe efter nævnte Lov, men efter de derom gjældende Love, undtagen forsaavidt disse ingen paa Tilfældet anvendelig Regel indeholder, eller til de i Almindelighed gjældende Straffelove henholder sig. Men hvad svigagtig Unddragelse af Stempelafgift angaar, bestemmer Lov af 6te August 1897 (No. 11) § 2, at Handlingen bliver at straffe som Bedrageri. Og for Unddragelse af at erlægge Sportler til Statskassen indeholder Speciallovgivningen ingen særskilt Bestemmelse. Fra den Tid, den nye Straffelov træder i Kraft, bliver ifølge sammes § 406 retsstridige Handlinger, hvorved Nogen søger at unddrage sig eller Andre for offentlige Skatter eller Afgifter, forsaavidt ikke strengere Straf derfor er bestemt, at straffe med Bøder, og i Gjentagelsestilfælde med Bøder eller Fængsel indtil 4 Maaneder. 29 Mai.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Frøken Marie Bredine Bjønness ved Testamente af 8de Februar 1901 oprettede „Frøken Marie Bredine Bjønness Legat" til Fordel for værdige Trængende inden Nøtterø Herred samt paa de under 19de Januar d. A. for nævnte Legat udarbeidede Statuter. 2 Juni.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Justitsdepartementet, hvori paa Foranledning meddeles, at Kirkedepartementet efter de oplyste Omstændigheder er villigt til at bevirke anvist Udgifter ved Afholdelsen af Værgeraadsmøder, som er foranlediget ved, at vedkommende Overøvrighed har begjært Værgeraadets Erklæring om, hos hvem af et Par Egtefolk, som ikke lever sammen, de fælles Egteborn skal forbli, eller hvorledes disse Born skal deles mellem dem (jfr. Lov af 6te Juli 1892, Nr. 5 § 3). Overensstemmende med Justitsdepartementets Udtalelse gaar Kirkedepartementet imidlertid ud fra, at samtlige Overøvrigheder gjøres opmerksom paa, at Værgeraadets Erklæring ikke bør indhentes uden i Tilfælde, som frembyder særlige Tvivl og at der, naar Erklæring fra Værgeraadet findes paakrævet, bør henstilles til dettes Formand, om det ikke til Formindskelse af Udgifter kan undgaaes at afholde Møder af Værgeraadet eller ialfald af samtlige dets Medlemmer, idet Indhentelse af Erklæring fra Medlemmerne eller nogle af disse i saa Fald maatte foregaa ved Korrespondance, (Post eller Telefon). 2 Juni.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, hvori Departementet beder Magistraten i Fredrikstad meddelt, at paa Grund af den i § 11 i Byudskjænkningsloven af 18de Juni 1884 indeholdte Bestemmelse om, at Af- 2 Juni.

2 Juni. giften for almindelige Udskjænkningsrettigheder skal i samme By fastsættes til et lige Beløb, er der formentlig ikke Adgang til at ilægge N. N. en mindre Afgift end Kr. 800,00 for den ham som Formand i Bestyrelsen for Fredrikstads Turnforening meddelte Bevilling til Udskjænkning af Øl og Vin under Turnforeningens Bazar i Marts Maaned dette Aar. Man antager nemlig ikke, at den Formandskabet i nævnte Lovs § 12 sidste Passus givne Bemyndigelse til at fritage Stationsholdere, Spiseværter og Herbergerere for Afgift af deres Udskjænkning kan bringes i analogisk Anvendelse paa Tilfælde som det omhandlede, hvor meget end Billighed taler derfor. Derimod maa Bystyret have Ret til at eftergive — ligesom anden Gjæld til Kommunen — Fordringen hos N. N. paa den forfaldne Afgift i dens Helhed eller til at nedsætte Beløbet selvfølgelig paa Betingelse af, at Rettigheden ikke benyttes udenfor den fastsatte Tid. (Jfr. Indredepartementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse til Buskeruds Amt af 20de Juli 1896).

Det er Departementet bekjendt, at denne Fremgangsmaade benyttes i lignende Tilfælde andetsteds.

3 Juni. **Extrakt-Gjenpart** *) af Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til Fabrikinspektøren i det sønden fjeldske Distrikt.

I Anledning af Hr. Inspektørens Skrivelse af 25de Mai d. A. meddeles, at Departementet herved i Henhold til § 4 i de ved Kronprinsregentens Resolution af 10de Marts d. A. fastsatte Forskrifter for Udstyr, Undersøgelse og Prøve af Kjedler og Rørledninger, der er udsatte for Damptryk, bestemmer, at der indtil videre som specielle Regler for Styrke og Sikkerhed af de under Forskrifterne indgaaende Dampkjedler med tilhørende Rørledninger skal gjælde de i „Norsk Veritas's" Regler og Bestemmelser under Hovedtitel „Maskineri og Kjedler for Dampskibe" i Afdeling b. „Kjedler" indeholdte Beregninger m. v. samt de Regler og Beregninger, der er opstillede i en af Ingeniør Bernh. Rustad udgiven „Praktisk Haandbog for Beregning af Dampkjedler og Dampmaskiner".

4 Juni. **Cirkulære** fra Deptet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles:

Tillæg til og Rettelser i den norske Postanstaltfortegnelse.

Fra 1ste Juni 1903 underholdes Postaabneriet Skammestein i Østre Slidre Herred, Kristians Amt, Kristiania Postdistrikt, i Bipostruten Skammestein—Skrautvaal.

*) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 27.

Skrivelse fra Medicinaldirektøren til en Distriktslæge, hvori paa Forespørgsel meddeles, at en Reise, som af Distriktslægen foretages efter Anmodning af en Sundhedskommissions Tilsynsmand for at tilse et Barn, der i længere Tid har været sygt og i hvis Hjem Renlighedsforholdene rygtevis har været noget mislige, kun kan foretages for det Offentliges Regning for det Tilfælde, at Patienten lider af eller kan antages at lide af en af de Sygdomme, der i Henhold til Sundhedslovens § 15 er Gjenstand for offentlige Foranstaltninger. 5 Juni.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nedenes Amt, hvori der angaaende Indsættelser i Tvangsarbeidsanstalt i Henhold til Fattiglovene af 1863 § 61 (Landslovens § 76), bl. a. udtales, at ogsaa de Forklaringer, der af Lensmændene indhentes til Oplysning om angjældendes Person og Forhold, bør optages i Journal eller Protokol, hvoraf Udskrift meddeles den Politimyndighed, der dekreterer Indsættelsen; jfr. Kronprinsregentens Resolution af 7de Mai 1894, Post I, 1. 5 Juni.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiania, hvori angaaende en Guts Skolegang (H. G. i Hole) meddeles, at saalænge ikke Gutten af sine Forældre bringes til og hentes fra Skolen eller indlogeres lige i Skolens Nærhed, maa han ansees som udelukket fra Folkeskolen. Efter Landsskolelovens § 60 blir det under disse Omstændigheder Forældrenes Sag at skaffe Gutten den Undervisning, som Skolestyret finder rimeligt. Efterkommes ikke Skolestyrets Paalæg herom, kan Skolestyret anordne den fornødne Undervisning paa vedkommende Forældres Bekostning. Fattigstyret har intet andet med denne Sag at gjøre end i fornødent Fald at yde vedkommende Forældre den nødvendige Understøttelse til at bestride Udgifterne ved Barnets Undervisning. Forsømmer Barnet uden fyldestgjørende Grund den Undervisning, som af Skolestyret efter § 60 er anordnet for det, kan Forældrene ilægges Bøder efter Skolelovens § 15. Har man heller ikke herved tilstrækkelig Sikkerhed mod, at Barnet bliver forsømt, kan Skolestyret som sidste Udvei henvende sig til Værgeraadet, som i Henhold til Lov om forsømte Børns Behandling af 6te Juni 1896 vil kunne fatte Beslutning om, at Barnet skal tages fra Forældrene og anbringes i en Familie, som vil sørge for, at det faar den fornødne Undervisning. Bliver man nødt til at gribe til denne Udvei, vil det være mest praktisk om Gutten kunde anbringes i en Familie i Skolehusets umiddelbare Nærhed, saaat Guttens syge Fod ikke lægger ham Hindringer i Veien for at søge Folkeskolens almindelige Undervisning, hvortil han efter hvad der forøvrigt foreligger om hans Forhold og Tilstand maa antages at være berettiget. 6 Juni.

8 Juni. **Høieste Resolution** *), hvorved approberes Udkast til de nærmere Forholdsregler, der i Kjøbstaden Narvik bliver at iagttage for at paase Overholdelsen af Bestemmelserne i Lov af 11te Juni 1857, angaaende Afgift til Kommunekassen af Hunde i Kjøbstæderne og visse Ladesteder.

9 Juni. No. 1. **Lov** indeholdende Forandringer i og Tillæg til Lov om geistlige Embedsmænds og Kirkesangeres Lønning af 14de Juli 1897.**) [1])

Vi Oscar, o.s.v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 30te Mai d. A., saalydende:

§ 1. § 24 i Lov om geistlige Embedsmænds og Kirkesangeres Lønning af 14de Juli 1897 ophæves.

Saalænge der i en By findes Menigheder, hvor den nye Lønningsordning ikke helt er gjennemført, skal de Erstatninger, som Bykassen i Anledning af denne pligter at udrede til Præster og Klokkere ved de øvrige Menigheder, sættes ud af Betragtning ved Beregningen af de Skattebidrag, som falder paa de Personer, som den 30te September i Aaret forud for Skatteaaret tilhørte de nævnte Menigheder.

§ 2. Den ovennævnte Lov skal fra den Tid og paa den Maade, som Kongen nærmere bestemmer, gjøres gjældende for Kristiania Garnisonsmenighed, dog uden Forpligtelse for Kristiania Kommune til at udrede Husleiegodtgjørelse til Garnisonspræsten.

§ 3. Nærværende Lov træder i Kraft straks.

Thi have Vi o. s. v.

[1]) Se Odth. Prp. No. 16 og Indst. O. No. 67 for 1902/1903.

9 Juni. No. 2. **Lov** om forberedende Prøver ved Universitetet.**) [1])

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 30te Mai d. A., saalydende:

§ 1. Før nogen Student fremstiller sig til teologisk, juridisk, medicinsk, sproglig-historisk eller matematisk-naturvidenskabelig Embedsexamen, maa han have bestaaet forberedende Prøver i Filosofi samt i Latin, forsaavidt han ikke har bestaaet Prøve i Latin ved Artium.

[1]) Se Odth. Prp. No. 20 og Dok. No. 67 for 1902/1903, Indst. O. XIX for s. A. og Sth.tid. for s. A., Forh. i Odth. S. 1328—1362 og i Lth. S. 463—469.

---

*) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 27, hvor Bestemmelserne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 27.

Teologiske Studenter maa derhos have bestaaet forberedende Prøver i Hebraisk samt i Græsk, forsaavidt de ikke har taget Artium med Græsk efter den gamle Ordning. 9 Juni. No. 2.

§ 2. Ved Anmeldelsen til Prøven erlægges en Afgift af Kr. 10,00. Ubemidlede Studenter kan af det akademiske Kollegium fritages for Afgiften.

De nærmere Bestemmelser om Prøvernes Ordning og om deres Omfang i de forskjellige Fag fastsættes ved Reglement af Kongen.

§ 3. Har nogen andensteds aflagt Prøver, som godtgjør et lignende Maal af Kundskaber som de, der kræves ved de i denne Lov omhandlede forberedende Prøver, kan han af Kongen efter Indstilling af det akademiske Kollegium fritages for disse.

§ 4. Enhver, som er immatrikuleret ved Universitetet, skal, enten han underkaster sig forberedende Prøver eller ikke, have Ret til at fordre sig eksamineret i hvilketsomhelst af de Sprog og Videnskaber, som foredrages ved det historisk-filosofiske og det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, samt i Samfundsøkonomi og meddelt Vidnesbyrd om Prøvens Udfald.

§ 5. Denne Lov træder i Kraft 1ste Juli 1903.

Studenter, som har bestaaet Artium før 1903, kan vælge enten at fremstille sig til de i denne Lov omhandlede forberedende Prøver eller til Andeneksamen efter Lovene af 3die April 1875 og 31te Mai 1900. Bestemmer de sig for den sidste Eksamen, maa denne være absolveret inden Udgangen af 1ste Semester 1905.

Fra sidstnævnte Tid ophæves følgende Lovbestemmelser:

§ 31 i Universitetsfundatsen af 28de Juli 1824;

Lov af 3dje April 1875, indeholdende Forandring i de om examen philosophicum gjældende Bestemmelser;

Lov af 5te Mai 1875 om Tillægsprøver ved Embedseksamener;

Lov af 31te Mai 1900, indeholdende Forandringer i og Tillæg til Lov af 3dje April 1875 om examen philosophicum og Forandringer i Lov af 5te Mai 1875 om Tillægsprøver ved Embedseksamener.

Thi have Vi o. s. v.

Lov indeholdende Forandring i Lov af 14de Januar 1837 om Formandskaber paa Landet med Tillægslov af 27de Juli 1896 *) [1]. 9 Juni. No. 3.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 29de Mai d. A., saalydende:

[1]) Se Odth. Prp. No. 25 og Indst. O. No. 61 for 1902/1903 samt Sth.tid. for. s. A., Forh. i Odth. S. 1261—1262 og i Lth. S. 415.

*) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 27.

9 Juni. No. 3. § 63 i Lov af 14de Januar 1837 om Formandskaber paa Landet med Tillægslov af 27de Juli 1896 skal herefter lyde, som følger:

„De Modifikationer i Lovens Anvendelse, som med Hensyn til Kommunernes Inddeling, Forandring af Amtstingenes Samlingstid og Afholdelse af extraordinære Kommunevalg maatte findes nødvendige, fastsættes af Kongen, — forsaavidt angaar Kommunernes Inddeling, efterat vedkommende Repræsentantskabers og Amtstings Erklæring først er indhentet".

Thi gjøre Vi o. s. v.

9 Juni. No. 4. **Lov** om Adgang for andre end norske Statsborgere til at erhverve fast Eiendom eller Brugsret over Grund her i Riget*) [1]).

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 30te Mai 1903, saalydende:

§ 1. Uden Tilladelse, meddelt af Kongen, kan for Eftertiden fast Eiendom her i Riget ikke med fuld Retsvirkning [2]) erhverves af andre end norske eller, saalænge tilsvarende Bestemmelser gjælder i Sverige, svenske Statsborgere eller Korporationer, Stiftelser eller uansvarlige Selskaber, hvis Bestyrelse har sit Sæde i Norge eller Sverige og bestaar udelukkende af norske eller svenske Statsborgere. Det samme gjælder om Brugsret over Grund [3]).

Undtagelser fra denne Bestemmelse kan fastsættes af Kongen med Hensyn til Leie og andre Brugsrettigheder, som stiftes for en Tid af høist 10 Aar [4]).

§ 2. Den i Lov om Bergverksdriften af 14de Juli 1842 omhandlede Ret til Skjærpning, Anmeldelse og Muting skal, forsaavidt betræffer Metaller og Ertser paa anden Mands Grund, for Eftertiden udelukkende tilkomme norske Statsborgere, Korporationer, Stiftelser eller uansvarlige Selskaber, hvis Bestyrelse har sit Sæde i Norge og bestaar udelukkende af norske Statsborgere. For Erhvervelse paa anden Maade af Anvisninger eller Gruber, der indgaar under nævnte Bergverkslov, det være sig paa egen eller anden Mands Grund, gjælder Bestemmelsen i § 1, første Punktum, dog saaledes, at den samme Regel skal gjælde for svenske Statsborgere m. v. som for andre fremmede Landes Undersaatter.

[1]) Se Odth. Prp. No. 25 og Indst. O. No. 51 for 1900—1901, Dok. No. 54 og Indst. O. No. 58 for 1901—1902, Odth. Prp. No. 9 og Indst. O. XVIII for 1902—1903, Sth.tid. for s. A., Forh. i Odth. S. 1267—1276, i Lth. S. 461—462.

[2]) Jfr. § 4 flg.

[3]) Jfr. Skr. 29 Mai 1889.

[4]) Jfr. Ref. 9 Novbr. 1889.

*) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 27.

9 Juni. No. 4.

Kongen kan meddele ogsaa andre end de i nærværende Paragrafs første Punktum nævnte Statsborgere m. v., som ved nærværende Lovs Ikrafttræden har erhvervet eller senere efter Tilladelse erhverver Anvisninger eller Gruber, som indgaar under Bergverksloven, samme Ret som norske Statsborgere til at skjærpe, anmelde og mute eller paa anden Maade erhverve mutbare Anvisninger eller Gruber inden et eller flere bestemt angivne Felter.

§ 3. Svensk Statsborger, der fremtidigen i Henhold til § 1, første Punktum erhverver fast Eiendom i Norge eller saadan Brugsret, som efter Paragrafen er ligestillet dermed, skal, hvis han ikke er bosat her, være forpligtet til paa det Sted, hvor Eiendommen ligger, at have en Fuldmægtig, som er bemyndiget til i hans Fraværr at svare paa hans Vegne for Domstolene [1]) og andre Embedsmyndigheder i Sager, som angaar Eiendommen eller Brugsretten.

Det samme gjælder Korporationer, Stiftelser eller uansvarlige Selskaber, hvis Bestyrelser har sit Sæde i Sverige, og som erhverver saadan Eiendom eller Brugsret som oven nævnt.

Fuldmægtigens Navn og Bopæl bliver at tinglyse.

Iagttages ikke foranstaaende Bestemmelser, kan Underdommeren i det Distrikt, hvor Eiendommen ligger, paa Begjæring af nogen deri interesseret med bindende Virkning for vedkommende Eiere eller Bruger opnævne saadan Fuldmægtig.

De i nærværende Paragraf foreskrevne Bestemmelser skal ogsaa komme til Anvendelse, naar Udlænding, herunder ogsaa indbefattet svensk Statsborger, ifølge Tilladelse, given i Medhold af §§ 1 og 2, her i Landet har erhvervet fast Eiendom eller Brugsret over saadan Eiendom.

§ 4. Forsaavidt nogen Aftale maatte komme i Strid med Bestemmelsen i §§ 1 og 2, kan den ikke forlanges fuldbyrdet, medmindre saadan Bevilling som i nævnte Paragrafer omhandlet senere erholdes.

§ 5. Forlanges noget Dokument tinglyst angaaende en Erhvervelse, hvortil Udlænding ifølge §§ 1 og 2 behøver Bevilling, og saadan ikke fremlægges, skal Retsskriveren, saafremt han finder det tvilsomt, hvorvidt Erhvervelsen er i Overensstemmelse med de nævnte Paragrafer, anmerke dette. Anmerkningen skal af Retsskriveren meddeles Overøvrigheden.

§ 6. Er en mod §§ 1 og 2 stridende Retshandel fuldbyrdet ved Tinglysning af Hjemmelsbrev, eller er Kjøberen eller Leietageren indsat i Eiendommens Besiddelse eller Rettighedens Udøvelse, skal Overøvrigheden fastsætte en Frist, inden hvilken Forholdet skal bringes i lovlig Orden, saasom ved Erhvervelsen af den i nævnte Paragrafer omhandlede Bevilling eller ved frivillig Omgjørelse af Retshandelen eller ved Gjenstandens Salg til nogen, som er beret-

[1]) Jfr. N. L. 1—4—13.

9 Juni. No. 4.

tiget til at erhverve samme. Fristen maa ikke sættes kortere end seks Maaneder eller længere end tre Aar. Overøvrighedens Bestemmelse herom bliver at tinglyse.

§ 7. Oversiddes denne Frist, skal Eiendommen eller Brugsretten efter Overøvrighedens Befaling uden Forligsmægling eller Varsel sælges ved Tvangsauktion. Salget sker med bindende Virkning for Eieren eller Besidderen, hans Hjemmelsmand, deres Kreditorer og Konkursboer samt dem, der har Pant i Eiendommen. Det foregaar for Eierens eller Besidderens Regning og saaledes, at intet af den ved Auktionen udbragte Kjøbesum udbetales ham, førend hans Hjemmelsmand har erholdt det Vederlag, han har betinget sig for Eiendommen eller Brugsretten. Bliver dette Vederlag ikke dækket fuldt ud, har han den personlige Tiltale til sin Skyldner i Behold.

§ 8. De i §§ 6 og 7 givne Forskrifter kommer ogsaa til Anvendelse, hvis uansvarlige Selskaber, der i Henhold til Bestemmelserne i §§ 1 og 2 uden Bevilling har erhvervet fast Eiendom eller Brugsret over Grund, senere undergaar saadanne Forandringer med Hensyn til Bestyrelsens Sæde eller Bestyrelsesmedlemmernes Statsborgerret, at de ikke længere opfylder de i §§ 1 og 2 i saa Henseende fastsatte Betingelser.

§ 9. Tilfalder Eiendom eller Brugsret ved Arv nogen, som er uberettiget til at erhverve den, og Tilladelse efter §§ 1 og 2 paa Grund af særegne Forhold ikke kan erholdes, skal Forskrifterne i §§ 6 og 7 ligeledes gjælde, forsaavidt de efter sin Natur er anvendelige paa Tilfældet. Tilhører Eiendommen eller Brugsretten Kvinde, som har norsk eller svensk Statsborgerret eller efter §§ 1 og 2 har faaet Tilladelse til at erhverve Gjenstanden, forbliver den hendes Særeie, om hun gifter sig med nogen, som ikke har saadan Statsborgerret og ikke har faaet saadan Tilladelse.

§ 10. Nærværende Lov, der straks træder i Kraft, bliver uden Anvendelse paa Tilfælde, hvori dens Bestemmelser maatte komme i Strid med bestaaende Traktat [1]).

Lov om norsk Statsborgerret m. m. af 21de April 1888 §§ 9—16 ophæves.

Thi have Vi o. s. v.

[1]) Spørgsmaalet om Udlændingers Adgang til at erhverve fast Eiendom i Norge eller Brugsret over saadan berøres i mange Traktater, saasom Tr. med de forenede Stater af 3 April 1783, Art. 6, Dekl. ligeoverfor Bayern af 28 Marts 1845, Venskabstr. med Hawaii af 1 Juli 1852, Art. 2 og 9, Handelstr. med Grækenland af 27/15 Oktbr. 1852, Art. 2 og 12, Dekl. ligeovf. Baden af 26 Marts 1855, Handelstr. med Liberia af 1 Septbr. 1863, Art. 3, med Mexiko af 20 Aug. 1886, Art. 2 og 16, med Spanien af 9 Aug. 1893, Art. 2, med Belgien af 3 Juli 1895 og med Portugal af 3 Septbr. 1896, Art. 2.

Lov angaaende Losse- og Ladestedsrettigheder for Strandstedet Harstadsjøen i Trondenes Herred, Tromsø Amt*) [1]) 9 Juni. No. 5.

Vi Oscar, o.s.v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 29de Mai d. A. saalydende:

§ 1. Fra 1ste Januar 1904 skal Strandstedet Harstadsjøen med Harstadhavn i Trondenes Herred, Tromsø Amt, overgaa til Losse- og Ladested under Navn af „Harstad" og samtidig i kommunal Henseende udskilles fra Trondenes Herred.

Det nye Ladesteds Grænser skal være følgende:

Mod Nord Gaarden Harstadhavns Grænse mod Gaarden Samma, mod Syd fra Sjøen efter det retlinjede, mod Vest—Nordvest gaaende Skil mellem Siljestad og Klokkergaarden til Elvehaugen og herfra i samme Retning opover til den nedenfor omhandlede Vestgrænse, mod Øst Sjøen og mod Vest en Linje, trukket parallelt med og i 500 Meters Afstand fra den gjennem Strøget førende Hovedvei.

§ 2. Grænselinjen for omhandlede Strøg, som fra samme Tid udgaar af Landets Matrikul, uden at dette dog faar Indflydelse paa den Odel, som den 31te December 1903 maatte paahvile Jorden, skal nærmere bestemmes og beskrives samt ved lovlige Skifte- og Skjelstene udvises ved en Aastedsforretning, som paa Statskassens Bekostning afholdes af Mænd, som Kongen dertil udnævner, saa betimelig, at den senest inden Udgangen af Aaret 1903 kan af Kongen være stadfæstet.

§ 3. De Personer, som i Medhold af den gjældende Lovgivning ved denne Lovs Kundgjørelse har drevet Handel inden de i § 1 omhandlede Strækninger, skal være berettigede til at vedblive denne Næring ogsaa efter Stedets Overgang til Ladested. Dog har de for at nyde denne Ret inden 1ste Februar 1904 at melde sig for Magistraten, hvorhos de skal betale Kommuneskatter og overtage kommunale Ombud, som om de var Borgere af Byen.

Med Hensyn til Udsalg og Udskjænkning af Øl og Vin skal de af Trondenes Herreds Formænd og Repræsentanter desangaaende fattede Beslutninger være gjældende, indtil nye Bestemmelser maatte blive afgivne overensstemmende med gjældende Lov.

§ 4. De Personer, som den 30te September 1903 har Bopæl inden heromhandlede Strækninger, ansees fra 1ste Januar 1904 med Hensyn til Skattepligt som henhørende til den nye Ladestedskommune.

[1]) Se Oth. Prp. No. 29 og Indst. O. No. 66 for 1902/1903 samt Oth.tid. for s. A., S 1400—1402.

*) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 27.

9 Juni. No. 5.

§ 5. De Personer, som den 31te December 1902 havde Bopæl inden de Strækninger, som skal henlægges under Ladestedet, og ikke derfra er udflyttet inden 1ste Januar 1904, skal fra denne Tid med Hensyn til Fattigforsørgelse, forsaavidt denne ikke paaligger nogen anden Kommune end Trondenes Herred, ansees som hjemstavnsberettigede i Ladestedet, hvad enten de i Mellemtiden har nydt Understøttelse af Fattigvæsenet eller ikke. Ved Siden af denne Forskrift skal dog de Lovbud, som tillægger Hustruen Mandens eller Manden Hustruens og Børnene Forældrenes Hjemstavn, bringes i Anvendelse, saafremt Manden, Hustruen eller Forældrene er i Live, naar heromhandlede Strog overgaar til Ladested.

§ 6. Magistratens Forretninger i Ladestedet udføres saaledes, som af Kongen bliver fastsat. Forsaavidt der i denne Anledning bliver Spørsmaal om Erstatning til nogen offentlig Tjenestemand, udredes den af Statskassen.

§ 7. Valg paa Repræsentanter for Ladestedet foretages i December Maaned 1903 med Herredets Lensmand og Formandskab som Valgstyre. Der vælges 20 Repræsentanter af og blandt de Indvaanere af de til Ladestedet i Henhold til denne Lovs § 1 henlagte Strækninger, som er indført i det nedenfor omhandlede Mandtal over de Stemmeberettigede.

De valgte Repræsentanter fungerer indtil 31te December 1904. Ved senere Valg forholdes i Overensstemmelse med Lov om Formandskaber i Kjøbstæderne af 27de Juli 1896 med Tillægslove.

§ 8. Stemmeberettigede ved det i foregaaende Paragrafs 1ste Led omhandlede Valg er de norske Borgere, som ved Mandtallets Afslutning i det sidste Aar har havt fast Bopæl inden de i § 1 omhandlede Strækninger og forøvrigt har de til Opnaaelse af Stemmeret i § 2 i Lov om Formandskaber i Kjøbstæderne af 27de Juli 1896, jfr. Lov af 29de Mai 1901, fastsatte Betingelser.

§ 9. Mandtal over disse Stemmeberettigede istandbringes i betimelig Tid før Valget af Herredets Lensmand og Formandskab, saavidt muligt under Jagttagelse af Forskrifterne i ovennævnte Lov om Formandskaber i Kjøbstæderne, dens § 3. Mandtallet bliver gjældende for Ladestedet indtil 30te November 1904.

De nærmere Forskrifter, som maatte fornødiges angaaende Valget, gives af Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

§ 10. Ved Udfærdigelsen af senere Mandtal over de Stemmeberettigede i Ladestedet skal Lovens almindelige Betingelser være gjældende, dog saaledes, at Ophold inden de i § 1 omhandlede Strækninger regnes lige med Ophold i Ladestedet.

§ 11. Ladestedets Havnedistrikt begrænses mod Sjøen i i Nord og Øst af en ret Linje, trukket fra Stangeneset til Trondenes Kirke.

Thi have Vi o. s. v.

Lov om Arbeiderbrug- og Boliglaan *) [1]). 9 Juni.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven No. 6.
forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 30te Mai dette Aar saalydende:

Kapitel 1.

Om den norske Arbeiderbrug- og Boligbank.

§ 1. Den norske Arbeiderbrug- og Boligbank har til Formaal at gjøre Udlaan

A. mod en Rente af ikke over $3^1/_2$ pCt. aarlig til Ubemidlede mod Kommunegaranti til Erhvervelse af saadanne Arbeiderbrug, som omhandles i § 12, og til Herredskommuner til Indkjøb og Bebyggelse af Landeiendomme, som agtes udstykkede i saadanne Arbeiderbrug;

B. mod en Rente af ikke over 4 pCt. aarlig til Ubemidlede mod Kommunegaranti til Opførelse, Fuldførelse eller Erhvervelse af egne Boliger og til Herreds- og Bykommuner samt, mod Kommunegaranti, til Byggeselskaber til Istandbringelse af Boliger for Ubemidlede.

Staten tilsvarer de Tab, Banken maatte lide ved Misligholdelse af Bankens Udlaan fra Laantageres og Garantisters Side.

§ 2. Banken har et Grundfond, som dannes af Statsmidler paa den Maade og med det Beløb, som Storthinget bestemmer. [2]) Grundfondets til enhver Tid disponible Kapital gjøres frugtbringende saaledes og mod saadan Sikkerhed, som Bankens Styre med Finansdepartementets Godkjendelse bestemmer. Dets Renteindtægt indbetales aarlig i Statskassen, som aarlig vil have at udrede de med Bankens Virksomhed forbundne Administrationsudgifter samt tilskyde det fornødne Beløb til Udjevning af Forskjellen mellem Bankens Renteudgifter og de ved Udlaan i Henhold til § 1 fremkomne Renteindtægter.

§ 3. Staten garanterer de af Banken optagne Laan. Forsaavidt Banken ikke paa anden Maade tilveiebringer sine Laanemidler, kan den udstede Ihændehaverobligationer, som skal lyde paa Guldkronemynt og garanteres af Staten, idet de forsynes med Finansdepartementets Garantipaategning. Deres Rentefod bestemmes af Bankens Styre. Det samlede Beløb af Bankens Laanemidler maa ikke overstige det seksdobbelte af Grundfondets Beløb.

§ 4. De Bankobligationer, som samtidig udstedes, danner en Serie. Seriens Tilbagebetalingstid, som fastsættes ved Seriens Udstedelse, maa ikke være kortere end 30 og ikke længere end 80

[1]) Se Oth. Prp. No. 24 for 1901—1902, Indst. O. VI for 1901—1902, Forh. i Oth. for s. A., S. 514—759 og 1385—1388 og Forh. i Lagth. S. 216—313 og 462—463.

[2]) Sth.s Besl. af 10 Juni 1903, taget tilfølge ved Kgl. Resl. af 1 Juli s. A.

*) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 27.

9 Juni. No. 6.

Aar. Tilbagebetalingen foregaar i halvaarlige Terminer paa den Maade, at den i Tilbagebetalingsplanen fastsatte Andel, som stiger saaledes, at Renter og Afdrag tilsammen ved hver Termin udgjør omtrent det samme Beløb, enten udtages ved Lodtrækning og indfries efter Opsigelse med 6 Maaneders Varsel eller opkjøbes, forsaavidt dertil efter Laanekontrakten er Adgang. Banken har derhos i ethvert Tilfælde Ret til ved hvilkensomhelst Termin efter 6 Maaneders Varsel at betale større Afdrag eller helt at indfri Serien. Dog kan Direktionen fraskrive Banken for en Tid af indtil 10 Aar Retten til extraordinært at opsige nogen af Seriens Obligationer.

§ 5. Den i § 4 omhandlede Lodtrækning skal foretages saa betimelig, at Opsigelsen kan ske til hvert Aars 1ste Januar og 1ste Juli. Lodtrækningen foregaar i Kristiania i Overvær af Notarius publicus. Opsigelsen foregaar derved, at Udfaldet af Lodtrækningen bekjendtgjøres i „Norsk Kundgjørelsestidende" samt i de andre offentlige Blade, som af Finansdepartementet bestemmes. Jhændehaverne eller Eierne af de Obligationer, som udtrækkes, har mod at faa Kapitalen udbetalt at tilbageleevere Obligationerne tilligemed Rentekupons for de tilbagestaaende Renteterminer. Efter Betalingsterminen godtgjøres ingen Renter, og dersom Jhændehaverne af forfaldne Obligationer ikke ved Forfaldstid melder sig til Modtagelse af Kapitalen, bliver denne henstaaende som Depositum hos Banken for deres Regning og Risiko.

§ 6. Udbetaling af Renter og Indfrielse af Bankens Obligationer foregaar foruden ved Banken endvidere ved Norges Banks Afdelinger samt hos de af Rigets Oppebørselsbetjente og ved det eller de Handelshuse eller Pengeinstituter i Udlandet, som bestemmes af Finansdepartementet efter Bestyrelsens Forslag.

§ 7. De efter § 1 bevilgede Udlaan, som af Banken udbetales i rede Penge med sine fulde paalydende Beløb, afdrages i halvaarlige Terminer, saaledes at Renter og Afdrag tilsammen ved hver Termin udgjør omtrent det samme Beløb. De efter § 1 A bevilgede Laan er afdragsfri de første 5 Aar og tilbagebetales i de paafølgende 42 Aar som foran nævnt. De efter § 1 B bevilgede Laan er afdragsfri de første 2 Aar og tilbagebetales paa samme Maade i de paafølgende 28 Aar. Dog kan Skyldneren indbetale større Afdrag end fastsat eller paa én Gang indfri sin Gjæld.

§ 8. Hvis skyldige Renter og Afdrag ikke i rette Tid betales, kan deraf beregnes indtil 5 pCt. i aarlig Rente fra Forfaldsdag, indtil Betaling sker. I Mangel af Betaling til bestemt Tid af Renter og Afdrag af Laan mod Pant i fast Eiendom er det hele Restlaan forfaldent til Betaling, og Banken har Adgang til efter 6 Ugers forud givet Varsel i „Norsk Kundgjørelsestidende" og paafølgende Kundgjørelse overensstemmende med Lovgivningen om Tvangsauktioner at lade Pantet bortsælge ved offentlig Auktion uden foregaaende Jndkaldelse til Forligelseskommissionen, Søgsmaal og Dom,

hvorhos det skal staa Banken frit for at gjøre Udlæg i Skyldnerens Løsøre paa samme Maade, som om der for det skyldige Beløb havdes forfaldent Kommissionsforlig. Samme Adgang til Fyldestgjørelse har Banken ogsaa i andre Tilfælde af Misligholdelse af Laanene, dog saaledes, at disse i saa Fald først opsiges med 6 Ugers Varsel. 9 Juni. No. 6.

I Tilfælde af Misligholdelse af Laan, som tilstaaes uden Pant i fast Eiendom, har Banken Adgang til at opsige Restlaanet til Indbetaling med 3 Maaneders Varsel.

Intet ifølge § 1 tilstaaet Laan maa paa Grund af Misligholdelse inddrives og intet Pant realiseres, forinden vedkommende Garantister er underrettede.

§ 9. Naar Tvangsauktion, hvorunder indbefattes Konkursauktion, forlanges over fast Eiendom, skal Auktionsforvalteren undersøge, om den er pantsat til Arbeiderbrug- og Boligbanken, og derom afgive Bevidnelse i Auktionsforretningen. I Tilfælde skal han om Auktionens Berammelse gjøre Indberetning til Banken saa betimelig, at den og vedkommende Garantist kan lade møde ved Auktionen. Attest af Pantebøgerne, som af Auktionsforvaltere forlanges angaaende, hvorvidt Banken har Panteret i faste Eiendomme, meddeles uden Betaling.

§ 10. Den norske Arbeiderbrug- og Boligbank bestyres, indtil anderledes ved Lov bestemmes, af Kongeriget Norges Hypotekbanks Direktion med saadan Fordeling af Forretningerne mellem denne Banks Hovedsæde og dens Kontorer, som bestemmes af Kongen, der tillige iøvrigt udfærdiger de nærmere reglementariske Forskrifter for Bankens Virksomhed.

Bankens Lønningsregulativ fastsættes af Storthinget.

§ 11. Bankens Styre har at varetage saavel Garantisternes som Bankens Tarv. Det indsender fjerdingsaarsvis til Finansdepartementet et Uddrag af Bankens Regnskaber samt ved hvert Aars Udgang Beretning om Bankens Virksomhed tilligemed Opgave over hver enkelt Kommunes Laane- og Garantiansvar efter § 1. Denne Beretning bliver at forelægge Kongen og at tilstille hvert Aars Storthing. Halvaarlig offentliggjøres ved Trykken en Oversigt over Bankens Status.

Finansdepartementet fører paa Statens Vegne Tilsyn med Bankens Virksomhed og anordner den fornødne Revision af Bankens Forretningsførsel.

Kapitel 2.

Om Laan til Ubemidlede til Oprettelse af Arbeiderbrug.

§ 12. Adgang til at erholde Laan til Erhvervelse af Arbeiderbrug efter denne Lov er betinget af, at vedkommende Ansøger er en ubemidlet norsk Borger — Mand eller Kvinde —, at han af den i § 14 omhandlede Arbeidskomite erklæres skikket til at eie,

9 Juni. No. 6.

drive og vedligeholde Arbeiderbruget som Jordbrug, samt at han ikke forud eier saa megen Jord, at denne tillagt Arbeiderbruget overskrider den nedenfor satte Grænse for et Arbeiderbrugs dyrkede Areal samt Laaneværdi.

Som Ubemidlet ansees den, som tiltrænger et væsentligt Tilskud for at kunne erhverve et Arbeiderbrug efter denne Lov og efter den i § 14 omhandlede Arbeidskomites Skjøn ikke eier en Formue af over Kr. 1 500,00.

De Eiendomme (Arbeiderbrug), til hvis Anskaffelse Laan kan tilstaaes efter nærværende Lovs Kap. 2 og 3, maa være særskilt fyldsatte Jordeiendomme, som indeholder mindst 50 Ar opdyrket eller dyrkbar og ikke over 200 Ar opdyrket Jord, hvorhos deres Laaneværdi, fastsat paa den Maade som nedenfor bestemt, ikke maa udgjøre over Kr. 3 000,00, deraf ikke over Kr 2 000,00 for Jorden alene.

Laan paa Jord, som er dyrkbar, men væsentlig uopdyrket, bør inden samme Kommune gives Fortrinnet fremfor Laan paa Jord, som væsentlig er opdyrket.

§ 13. Foruden Kommunegaranti skal der for de i nærværende Kapitel omhandlede Laan gives Banken Panteret i Arbeiderbruget med Huse og sammes Assurancesum.

§ 14. I ethvert Herred skal nedsættes en Arbeidskomite, bestaaende af en Formand og iøvrigt af mindst to og høist seks Medlemmer, som af Herredsstyret vælges blandt Herredets ved de kommunale Valg stemmeberettigede Indvaanere under Jagttagelse af, at saavel Arbeidere som Gaardbrugere faar Sæde i Komiteen. Mindst ét af Komiteens Medlemmer bør være bygningskyndigt. Medlemmernes Fnnktionstid er 3 Aar. Samtidig med deres Valg bliver Varamænd at vælge af Herredsstyret efter de ovenanførte Regler.

Instruks for Arbeidskomiteen udfærdiges af Herredsstyret med Approbation af Arbeiderbrug- og Boligbankens Styre.

§ 15. Arbeidskomiteens Formand har foruden sine øvrige Pligter efter denne Lov at yde Laansøgerne Veiledning ved Laanenes Ordning. Han bør endvidere bistaa Ubemidlede med at fremkalde rimelige Tilbud af Jord, som er skikket til Arbeiderbrug, og om hvis Salg der kan blive Spørgsmaal. Findes i Kommunen saadan Jord, tilhørende det Offentlige, bør han forhandle om dens Overdragelse til Ubemidlede eller til Kommunen for at anvendes overensstemmende med denne Lov, naar saadant ønskes af nogen Ubemidlet med de for Laantagere foreskrevne Egenskaber.

§ 16. Den, som ønsker Laan af den norske Arbeiderbrug- og Boligbank til Erhvervelse af et Arbeiderbrug, indsender sit til Banken stilede Laaneandragende til Arbeidskomiteens Formand, ledsaget af en saavidt muligt udtømmende Beskrivelse af Bruget med Huse og med Oplysninger om Kjøbesum og øvrige Kjøbebetingelser. Andragende og Beskrivelse sker efter et af Bankens Styre affattet Skema. Hvis der ogsaa ansøges om Laan til Opførelse af ny

eller Udbedring af ældre Bygninger, ledsages Andragendet tillige af Plan for Opførelsen eller Udbedringen med Omkostningsoverslag. 9 Juni. No. 6.

§ 17. Arbeidskomiteen sammentræder derpaa og afgiver Udtalelse om, hvorvidt vedkommende Ansøger er i Besiddelse af de i § 12 fastsatte Egenskaber, saaledes at han bør erholde Laan til et saadant Brugs Erhvervelse.

Besvares disse Spørgsmaal af Komiteens Flertal bekræftende — hvorunder Formandens Stemme i Tilfælde af Stemmelighed gjør Udslaget —, befares og takseres derefter Bruget af tre af Arbeidskomiteens Medlemmer, hvoriblandt Formanden og mindst én bygningskyndig.

Taksten foregaar i Henhold til et af Bankens Styre udfærdiget Skema, hvorved iagttages, at Bruget værdsættes efter, hvad det kan antages at være værd i Handel og Vandel, og med særskilt Værdsættelse af Jorden og af paaastaaende Huse (Brugets Takstsum). Er Opførelse af nye eller Udbedring af ældre Bygninger nødvendig, og der ogsaa ansøges om Laan hertil, fastsætter Takstmændene Planen for saadant Byggearbeide og anslaar sammes Kostende (Byggetakstsum). Disse Takstsummer udgjør tilsammen Arbeiderbrugets Laaneværdi.

Ved Fastsættelsen af Byggeplanen iagttages, at Bebyggelsen ikke maa være beregnet til mere end én Familie.

Samtidig med Takstforretningen affatter Takstmændene Erklæring om Brugets Skikkethed som Arbeiderbrug.

§ 18. Arbeidskomiteens Formand sender derefter Laaneandragendet til Herredsstyret, ledsaget af Arbeidskomiteens i § 17 omhandlede Udtalelser samt af Takstforretningen. Herredsstyret fatter derpaa sin Beslutning om, hvorvidt Kommunen overfor Banken vil garantere og i Tilfælde for hvor stort Laanebeløb, samt hvorvidt den opstiller som Betingelse for Garantiens Overtagelse, at der af Banken for Laanet skal kræves 1ste Prioritets Pantesikkerhed eller i andet Fald efter hvilke foranstaaende Hæftelser.

§ 19. Har Herredsstyret besluttet, at Kommunen garanterer det ansøgte Laan for det hele eller for en Del, og Laansøgeren i sidste Tilfælde erklærer, at han ønsker Laanet tilstaaet ogsaa efter den foretagne Nedsættelse, indsender Arbeidskomiteens Formand til Arbeiderbrug- og Boligbanken Laaneandragendet tilligemed Arbeidskomiteens Udtalelser, Takstforretningen og Herredsstyrets Garantibeslutning.

§ 20. Laanene kan tilstaaes med indtil $^9/_{10}$ af Arbeiderbrugets Laaneværdi (§ 17). Dog maa Laanet ikke udgjøre mere end $^9/_{10}$ af den virkelige Kjøbesum, i Tilfælde tillagt den fastsatte Byggetakstsum.

§ 21. Mod Laantagerens behørig tinglæste Pantobligation udbetaler Banken Laanesummen til Kommunekassereren eller en anden af Herredsstyret opnævnt Mand, som udbetaler Beløbet til

9 Juni. No. 6.

Laansøgeren. Den Del af Laanet, som maatte være bevilget til Byggearbeider, udbetales dog først af Kassereren, efterhvert som Arbeidet skrider frem, under Kontrol af Arbeidskomiteens Formand og efter dennes Anvisning.

§ 22. Naar et Arbeiderbrug agtes udskilt fra en Eiendom, hvorpaa der hviler Pantegjæld eller en fast aarlig Afgift, skal Arbeidskomiteens Formand, naar Laansøgeren saa ønsker, bistaa ham med at søge opnaaet, at saadan Panteret eller Afgiftsret i Arbeiderbruget frafaldes.

§ 23. Saalænge Arbeiderbrugets Gjæld til Banken ikke i sin Helhed er indfriet, pligter Brugets Eier at drive dette som Jordbrug paa forsvarlig Maade, at vedligeholde Huse og Gjærder og at holde Husene brandforsikrede for deres fulde Værdi i en af Bankens Styre godkjendt Brandforsikringsindretning, ligesom han ikke uden Samtykke af Herredsstyret og Bankens Styre kan bortleie nogen Del af Arbeiderbruget eller opføre noget Leiehus paa samme. Arbeidskomiteens Formand fører Kontrol hermed, idet han mindst én Gang aarlig pligter at besigtige de heromhandlede Arbeiderbrug.

Misligholder Eieren nogen af disse sine Forpligtelser, indberetter Formanden nopholdelig dette til Herredsstyret og Bankens Styre. Dette kan da efter Bestemmelserne i § 8 inddrage Laanet, hvad der i Tilfælde af saadan Misligholdelse altid skal ske, naar det forlanges af Herredsstyret.

Overdrager Eieren, før Gjælden til Banken i sin Helhed er indfriet, uden Samtykke af Herredsstyret og Bankens Styre Bruget til andre, bliver dette ligeledes af Arbeidskomiteens Formand uopholdelig at indberette til Herredsstyret og Bankens Styre, hvilket sidste afgjør, om Laanet paa Grund heraf bliver at inddrage overensstemmende med § 8. Inddragelse af Laanet skal i saadant Tilfælde ske, hvis Herredsstyret derom fremsætter Forlangende; dog kan Laanet ikke paa Grund af Overdragelsen inddrages, naar den nye Eier af Arbeidskomiteen erklæres skikket til at drive og vedligeholde Arbeiderbruget som Jordbrug og iøvrigt har de i § 12 foreskrevne Egenskaber eller er Afhænderens Barn eller Barnebarn.

Sælges Eiendommen ved Tvangsauktion, foranstaltet af Banken eller nogen anden Fordringshaver, til nogen, som har de for Laantagere foreskrevne Egenskaber (§ 12), bliver Laanet, saafremt Herredsstyret samtykker, at overføre paa denne. Hvor Omstændighederne gjør det særlig ønskeligt, skal det, hvis Herredsstyret samtykker, dog ogsaa tillades, at Laanet for Resten af Afdragstiden eller en Del af denne overtages af en Kjøber, som ikke har de for Laantagere foreskrevne Egenskaber. Meddeles ikke Herredsstyrets Samtykke i Henhold til ovenstaaende, bliver Laanet at indbetale.

9 Juni. No. 6.

Kapitel 3.

Om Laan til Kommuner til Oprettelse af Arbeiderbrug.

§ 24. Agter et Herredsstyre for Kommunens Regning at indkjøbe nogen Eiendom til Udstykning i Arbeiderbrug, skal den i § 14 omhandlede Arbeidskomite ved Formanden og mindst et af dens øvrige Medlemmer befare den Del af angjældende Eiendom, som tænkes udstykket, og efter et af den norske Arbeiderbrug- og Boligbanks Styre udfærdiget Skema beskrive samme, affatte Rids over dens Deling i Arbeiderbrug, foreslaa disses Laaneværdi ved Angivelse paa saadan Maade som i § 17 bestemt af Brugets Takstsum og Byggetakstsum for hvert Arbeiderbrug, hvori Eiendommen foreslaaes delt, samt foreslaa Fordelingen af den paa denne Del af Eiendommen faldende Kjøbesum paa hvert af disse Brug. Den samlede Komite behandler derefter Forslaget og fastsætter Laaneværdien, hvorefter Komiteen oversender Sagen til Herredsstyret, ledsaget af sin Udtalelse, om og paa hvilke Betingelser Eiendommen bør indkjøbes.

§ 25. Naar Herredsstyret har besluttet en Eiendoms Indkjøb og Inddeling i Arbeiderbrug samt Kjøbesummens Fordeling paa hvert af disse, og Skyldsætning af ethvert af Arbeiderbrugene har fundet Sted, kan den norske Arbeiderbrug- og Boligbank paa Herredsstyrets Andragende, som ledsages af Plan for Laanebeløbets Anvendelse og af Arbeidskomiteens Erklæring, bevilge Herredet til Eiendommens Indkjøb og Bebyggelse et Laan, hvis Størrelse bestemmes efter Reglerne i § 20.

§ 26. De Arbeiderbrug, hvori de af en Kommune efter denne Lov erhvervede Eiendomme udstykkes, skal af Kommunen overdrages Ubemidlede med de i § 12 foreskrevne Egenskaber til Eiendom.

Kommunen selv kan bebygge Arbeiderbrugene overensstemmende med den til Grund for Laanet liggende Værdsættelse af opførendes Huse og hertil anvende den tilsvarende Del af sit Laan.

§ 27. Ønsker en Ubemidlet med de i § 12 foreskrevne Egenskaber at erhverve noget af Kommunens Arbeiderbrug til Eiendom, sender han Ansøgning herom samt om Laan af Kommunen til Eiendommens Erhvervelse og i Tilfælde til dens Bebyggelse til Arbeidskomiteen, som behandler Andragendet og med sin Udtalelse oversender det til Herredsstyret til Afgjørelse. Indvilges Andragendet, skal Kommunen ikke beregne større Salgssum for angjældende Arbeiderbrug, end der af den af Kommunen erlagte Kjøbesum og eventuelt af Takstværdien af Kommunens Byggearbeider falder paa Bruget. Laanet tilstaaes efter Bestemmelserne i § 20 og udbetales efter Regler, som gives af vedkommende Herredsstyre.

§ 28. Det ifølge foregaaende Paragraf af Kommunen tilstaaede Laan forrentes og afdrages saaledes som i § 1, 1ste Led og i § 7 bestemt; dog kan Herredsstyret fastsætte, at den halvaarlige Ydelse skal indbetales 3 Maaneder før Halvaarsterminens Udgang.

9 Juni. No. 6.

Ønsker Laantageren nogen Gang at betale større Afdrag, har han Adgang hertil.

For Laanet skal der gives Kommunen Pantobligation i Arbeiderbruget med Huse og sammes Assurancesum. Denne Pantobligation kan Kommunen transportere til Banken, som derved indtræder som Laangiver overfor vedkommende Arbeiderbrugs Eier under saadan Garanti af Kommunen som for de i Henhold til Kap. 2 bevilgede Laan bestemt.

Forlanges Tvangsauktion over noget Arbeiderbrug, hvorpaa hviler Pant til en Kommune, skal Auktionsforvalteren straks underrette vedkommende Herredsstyre herom.

§ 29. Saalænge den paa Arbeiderbruget hvilende Pantegjæld ikke i sin Helhed er indfriet, kommer de i § 23 indeholdte Bestemmelser til Anvendelse.

Dog bliver ved de Arbeiderbrug, hvori Kommunen i Henhold til § 28 har Pantobligation, som den ikke har transporteret til Banken, Misligholdelser alene at anmelde til Herredsstyret. Finder dette, at Laantageren misligholder nogen af sine heromhandlede Forpligtelser, kan Laanet i sin Helhed opsiges med 12 Ugers Varsel, og i Mangel af Betaling kan Herredsstyret efter Kundgjørelse overensstemmende med Lovgivningen om Tvangsauktioner uden forudgaaende Forligsmægling, Søgsmaal og Dom ved offentlig Auktion lade Arbeiderbruget med pantsatte Huse bortsælge. Erlægges ikke skyldig Rente og Afdrag til fastsat Tid, har Herredsstyret samme Adgang til Fyldestgjørelse, dog saaledes, at Varslet i dette Tilfælde nedsættes til 6 Uger.

§ 30. Er de en Kommune i Henhold til § 25 tilstaaede Laanebeløb ikke inden to Aar anvendt til Indkjøb og Bebyggelse af Eiendomme til Udstykning i Arbeiderbrug, bliver Laanebeløbene at tilbagebetale Banken. Har en Kommune indkjøbt og udstykket en Eiendom i Arbeiderbrug, men samtlige Parceller ikke inden ovennævnte Frist er solgt til Ubemidlede med de i § 12 foreskrevne Egenskaber, bliver ligeledes den Del af Laanet, som er bestemt at skulle falde paa de usolgte Parceller, Byggetakstsummen heri medregnet, at tilbagebetale Banken, medmindre Bankens Styre i særegne Tilfælde indrømmer længere Frist. Modtager Kommunen af sine Laantagere extraordinære Afdrag, indbetales disse til Banken.

§ 31. Ved hvert Aars Udgang afgiver Herredsstyret efter Arbeidskomiteens Indstilling og efter et af Arbeiderbrug- og Boligbankens Styre udarbeidet Skema Beretning til Banken om det forløbne Aars Laanevirksomhed.

Kapitel 4.

Om Laan til Ubemidlede til Opførelse, Fuldførelse eller Erhvervelse af Boliger.

§ 32. Adgang til at erholde Boliglaan efter denne Lov tilkommer ubemidlede norske Borgere, Mænd og Kvinder. Som

Ubemidlet anfees den, som tiltrænger et væsentlig Tilskud for at kunne erhverve en Bolig efter denne Lov og efter den i § 34 omhandlede Arbeidskomites Skjøn ikke eier en Formue af over Kr. 2 000,00 i Byerne og bymæssig bebyggede Strøg i Bygderne og Kr. 1 500,00 i Bygderne iøvrigt. 9 Juni. No. 6.

Tilstaaelse af Boliglaan er betinget af, at Bygningerne er beregnede til høist to Familier, at den ved Laaneværdiens Fastsættelse medregnede Tomt ikke udgjør over 50 Ar, og at den efter § 35 ansatte Værdi, uden Fradrag af kapitaliseret Leieafgift af Tomten, ikke udgjør i Byerne og bymæssig bebyggede Strøg i Bygderne over Kr. 5 000,00 og i Bygderne iøvrigt over Kr. 3 000,00, og saaledes, at den takserede Tomt, ligeledes uden Fradrag af kapitaliseret Leieafgift, ikke har større Værdi end Kr. 1 500,00 i Byerne og bymæssig bebyggede Strøg i Bygderne og Kr. 1 000,00 i Bygderne iøvrigt. Bankens Styre afgjør, hvorvidt et Strøg i en Bygd skal anfees som bymæssig bebygget efter foranstaaende Bestemmelse.

I Bygderne skal Tomten, hvis den er Laantagerens Eiendom, særskilt skyldsættes. I alle Tilfælde skal Tomtens Grænser være tydelig afmerkede.

Laan til Boliger paa leiet Grund kan kun tilstaaes, hvis Leietiden er fastsat saaledes, at den ikke udløber eller uden Bankens og den garanterende Kommunes Samtykke kan udløbe i den for Laanet fastsatte Tilbagebetalingstid.

§ 33. Foruden Kommunegaranti skal der som Sikkerhed gives Banken Panteret i vedkommende Eiendom med Huse og sammes Assuranceſum.

§ 34. I enhver Kommune har Kommunestyret at vælge en Arbeidskomite overensstemmende med de i § 14 fastsatte Regler, dog saaledes, at i Byerne Bestemmelsen om Gaardbrugeres Repræsentation i Komiteen ikke kommer til Anvendelse. I et Herred kan efter Herredsstyrets Beslutning den i § 14 omhandlede Komite forrette som Arbeidskomite for Boliglaan til Ubemidlede efter denne Lov.

Instruks for Arbeidskomiteen udfærdiges af Kommunestyret med Approbation af Bankens Styre.

§ 35. Naar en Ubemidlet ønsker Laan til Opførelse, Erhvervelse eller Fuldførelse af egen Bolig, indsender han til Arbeidskomiteens Formand sit til Arbeiderbrug- og Boligbanken stilede Laaneandragende efter et af Bankens Styre udfærdiget Skema. Ansøges Laanet til Opførelse eller Fuldførelse af Hus, skal Ansøgningen ledsages af Plan for Byggearbeidet med Omkostningsoverslag. Eiendommen befares og takseres derefter af tre af Arbeidskomiteens Medlemmer saaledes som i § 17 bestemt. Takstmændene gjennemgaar tillige Planen for Byggearbeidet og takserer dette i Henhold til den godkjendte Plan. Disse Takstsummer, med Fradrag for leiede Tomters Vedkommende af den aarlige Leieafgifts 25-dobbelte Beløb udgjør Laaneværdien.

9 Juni. No. 6.

§ 36. Arbeidskomiteen oversender Laaneandragendet tilligemed Takstforretningen til Kommunestyret, ledsaget af Komiteens Udtalelse om, hvorvidt og med hvilket Beløb det ansøgte Laan bør garanteres af Kommunen. Kommunestyret fatter derefter sin Beslutning om, for hvor stort Laanebeløb Kommunen vil garantere overfor Banken, samt hvorvidt den opstiller som Betingelse for Garantiens Overtagelse, at der af Banken for Laanet skal kræves 1ste Prioritets Pantesikkerhed eller i andet Fald efter hvilke foranstaaende Heftelser. Intet Laan maa udgjøre mere end $^9/_{10}$ af Laaneværdien og heller ikke mere end $^9/_{10}$ af den virkelige Kjøbesum, i Tilfælde tillagt den efter § 35 fastsatte Byggetakstsum, ligesom intet Laan maa udgjøre et større Beløb end Kr. 2 500,00 i Byerne og bymæssig bebyggede Strøg i Bygderne og Kr. 2 000,00 i Bygderne iøvrigt.

§ 37. Har Kommunestyret besluttet, at Kommunen garanterer det ansøgte Laan enten for det hele eller for en Del, og Laansøgeren i sidste Tilfælde erklærer, at han ønsker Laanet ogsaa efter den foretagende Nedsættelse, indsender Arbeidskomiteens Formand til Arbeiderbrug- og Boligbanken Laaneandragendet tilligemed Arbeidskomiteens Udtalelse, Takstforretningen og Kommnnestyrets Garantibeslutning.

Mod Laantagerens behørig tinglæste Pantobligation udbetaler Banken det bevilgede Laan til Kommunekassereren eller en anden af Kommunestyret opnævnt Mand, som udbetaler Laanet til Laantageren efter Anvisning af Arbeidskomiteens Formand.

De nærmere Regler angaaende Laanenes Udbetaling gives af Kommunestyret.

§ 38. Saalænge Laanet til Banken ikke i sin Helhed er indfriet, pligter Laantageren at vedligeholde de pantsatte Huse og at holde dem brandforsikrede for deres fulde Værdi i en af Bankens Styre godkjendt Brandforsikringsindretning samt at behandle forsvarlig den til Husene hørende Jord med Tilbehør. Tilsynet hermed føres af Arbeidskomiteens Formand. Finder denne, at Laantageren ikke opfylder disse Forpligtelser, anmelder han det for Kommunestyret og Bankens Styre. Dette kan da efter Bestemmelserne i § 8 inddrage Laanet, hvad der i Tilfælde af saadan Misligholdelse altid skal ske, naar det forlanges af Kommunestyret.

Kapitel 5.

Om Laan til Byggeselskaber og Kommuner til Opførelse af Boliger for Ubemidlede.

§ 39. Byggeselskaber med det Formaal at skaffe Ubemidlede egne Hjem, og hvis Statuter samt Planer for saadanne Bygningers Opførelse, Afhændelse eller Bortleie er godkjendt af Kongen, kan mod Kommunegaranti erholde Laan af Banken til Opførelse af Bygninger i saadant Øiemed. Ligesaa kan en Kommune erholde

Laan af Banken til selv at opføre saadanne Boliger efter ligeledes 9 Juni.
af Kongen godkjendte Planer for Bygningernes Opførelse og Af= No. 6.
hændelse eller Bortleie. Angaaende Boligernes Størrelse, Takst=
værdi og Tomteareal gjælder, hvad i § 32 er bestemt. Boligerne
kan alene overdrages eller bortleies til Personer med de i § 32
foreskrevne Egenskaber.

Om de heromhandlede Laans Anvendelse og om Dispositonen af de ved Hjælp af disse Laan opførte Boliger afgiver Kommunen aarlig særskilt Indberetning til Bankens Styre efter nærmere Regler, som fastsættes af Kongen.

Kapitel 6.

Almindelige Bestemmelser.

§ 40. Gaar Arbeiderbrug ved Dødsfald over til nogen anden end gjenlevende Ægtefælle eller en Arving, som af Arbeidskomiteen erklæres skikket til Brugets Overtagelse, kan Garantien for et Bruget i Henhold til denne Lovs Kap. 2 eller 3 paahvilende Laan af vedkommende Kommune tilbagekaldes eller Laanet af Banken opsiges med 6 Maaneders Varsel og i Mangel af Betaling inddrives overensstemmende med Bestemmelserne i §§ 8 og 29.

Samme Regel skal gjælde, hvis Bruget indløses ved Odel.

§ 41. Til et Arbeiderbrug, hvortil Laan efter denne Lov en Gang er tilstaaet, kan nyt saadant Laan ikke gives. Dog kan, naar gjenlevende Ægtefælle eller en Arving ved Eierens Dødsfald overtager Bruget, Tillægslaan overensstemmende med Laanereglerne i denne Lovs Kap. 2 og 3 gives til hel eller delvis Indfrielse af Udløsningssummen for Bruget. Ligeledes kan lignende Tillægslaan gives for den Værdiforøgelse, som et Arbeiderbrug har opnaaet ved Opdyrkning af dets udyrkede Jord, naar saadan Opdyrkning er skeet uden Bidrag af offentlige Midler.

§ 42. Godtgjørelse for Takstforretninger efter denne Lov maa ikke overstige 9 Kroner for hver Forretning. Den fastsættes indenfor denne Grænse i et af den norske Arbeiderbrug= og Boligbanks Styre udfærdiget Regulativ og betales af vedkommende Laansøger.

Den Formanden i Arbeidskomiteen tilkommende Godtgjørelse for hans Arbeide efter nærværende Lov fastsættes af vedkommende Kommunestyre og udredes af Kommunen.

§ 43. For de til Arbeiderbrugs og Boligers første Erhvervelse m. v. efter denne Lov nødvendige Skyldsætninger, Overdragelser og Pantsættelser erlægges ingen Sportler, Stempelafgift eller Tinglæsningsgebyr til Statskassen.

En Kommunes Omkostninger ved de til Arbeiderbrugs Oprettelse efter denne Lovs Kap. 3 nødvendige Skyldelinger refunderes af vedkommende Laantager for de Brugs Vedkommende, som af Ubemidlede erhverves til Eiendom. Sine Udgifter ved Laane=

9 Juni. midlernes Forvaltning og Laanenes Ordning maa Banken eller
No. 6. Kommunen iøvrigt ikke søge refunderet af Laantagerne.

§ 44. Enhver laaneberettiget efter denne Lov kan hos Arbeidskomiteens Formand erholde et Eksemplar af Loven samt af de i Henhold til samme udfærdigede Skemaer, Forskrifter og Instrukser.

§ 45. En Herredskommune kan overtage Ansvar for Laan efter denne Lov for et Beløb, som samtidig ikke maa overskride Kr. 150 000,00, og saaledes, at Ansvaret indenfor denne Begrænsning ikke maa omfatte over Kr. 100 000,00 for Laan efter § 1 A og ikke over Kr. 100 000,00 efter § 1 B. En Bykommune kan overtage Ansvar for Laan efter Kap. 4 eller Kap. 5 eller efter begge disse Kapitler tilsammen for et Beløb, som samtidig ikke maa overskride Kr. 100 000,00, dog saaledes, at større Bykommuner med Kongens Samtykke kan overtage Ansvar for høiere Beløb.

I ovennævnte Beløb fragaar, hvad vedkommende Kommuner til enhver Tid endnu maatte have laant af „Jordindkjøbsfondet" eller „Huslaanefondet". [1])

§ 46. Denne Lov træder i Kraft den 1ste Oktober 1903.

Thi have Vi o. s. v.

[1]) Oprettede ved Sth.s Besl. af 20 Juli 1894.

9 Juni. **Lov** om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed
No. 7. m. v. *) [1])

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 2den Juni d. A. saalydende:

Almindelige Bestemmelser.

Første Kapitel.

Om Kontrol i Almindelighed.

§ 1. Til Betryggelse for, at de i Love og Forskrifter opstillede Fordringer betræffende Skibes Sjødygtighed opfyldes, skal norske Skibe, der er registreringspligtige i Henhold til Lov af 4de Mai 1901 om Registrering af Skibe, være underkastede saadan Kontrol, som nærværende Lov bestemmer.

Dog kan Loven efter Kongens nærmere Bestemmelse i den Udstrækning, som maatte anses paakrævet, ogsaa gives Anvendelse paa Skibe af mindre Drægtighed, end § 1 i nævnte Lov fastsætter.

Kontrolen omfatter ethvert Forhold, som betinger eller kan indvirke paa et Skibs Sjødygtighed.

[1]) Se Oth. Prp. No. 25, 1901—1902; Indst. O. X, 1902—1903; Forh. i Oth., 1902—1903, S. 814—1038, 1163—1174, 1428—1439; Forh. i Lagth., S. 316—375, 470.

*) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 27.

§ 2. Et Skib betragtes som usjødygtigt, naar det paa Grund af Mangler ved Skrog, Udrustning, Maskineri eller Bemanding eller paa Grund af Overlastning eller mangelfuld Lastning eller af andre Grunde befinder sig i saadan Forfatning, at det under Hensyntagen til den Fart, hvorfor Skibet er bestemt, maa ansees forbundet med større Fare for Menneskeliv at gaa tilsjøs med samme, end Bedriften som saadan sædvansmæssig medfører. [1])

9 Juni. No. 7.

§ 3. Den almindelige Kontrol med Skibe og med de Forhold, som betinger deres Sjødygtighed, henhører under det Departement, som Kongen bestemmer. [2])

Til Behandling af disse Anliggender oprettes i nævnte Departement et særskilt Kontor („Sjøfartskontoret"). [3]) Dettes Chef maa være en i Sjøvæsen og Skibsanliggender særlig kyndig Mand.

§ 4. Departementet udøver denne Kontrolmyndighed ved Hjælp af:

a. Skibsinspektører,
b. Besigtelsesmænd, i Tilfælde „Det norske Veritas" (jfr. § 9),
c. Mænd, opnævnte for enkelt Leilighed,
d. Konsuler.

§ 5. Skibsinspektørers Gjøremaal vil hovedsagelig staa i Forbindelse med Undersøgelser i Anledning af Sjøulykker (jfr. §§ 16—19). De maa ved længere Tids Fart i overordnet Stilling med Handelsskib have erhvervet sig Erfaring og praktisk Kyndighed i Sjøvæsen og Skibsanliggender samt være mindst 30 Aar gamle.

§ 6. Besigtelsesmænds Virksomhed vil væsentlig være af teknisk Natur. De maa være særlig kyndige i Skibs- eller Maskinbygning samt mindst 25 Aar gamle.

§ 7. Skibsinspektører og Besigtelsesmænd ansættes af Kongen paa seks Maaneders Opsigelse. Deres Løn udredes af Statskassen.

De maa ikke være interesserede i noget deres Tilsyn underlagt Skib, og Skibsinspektører maa ikke overtage andet lønnet Arbeide.

Omraadet for deres Virksomhed og Grænserne for de dem tillagte Distrikter fastsættes, forsaavidt nærværende Lov ikke herom indeholder Bestemmelse, ved Instruks, udfærdiget af vedkommende Departement.

§ 8. For enkelt Leilighed eller enkelte Tilfælde kan Departementet opnævne en eller flere Mænd til at bistaa Tilsynet i Gjøremaal, som udkræver speciel Kyndighed, eller som det savner Anledning til selv at behandle.

§ 9. Kongen kan med Storthingets Samtykke bestemme, at vedkommende Departement under Udøvelsen af Kontrolen kan benytte

[1]) Jfr. Sjøfartsloven af 20 Juli 1893 § 26, Straffeloven af 22 Mai 1902 §§ 304 og 416.

[2]) Kontrolen er ved Kgl. Resl. af 8 Juli 1903 henlagt under Deptet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri.

[3]) Se Sth. Prp. No. 78, 1901—1902; Komiteindst. S. XXXXVI, 1902—1903; Sth.s Beslutning 10 Juni 1903.

9 Juni. No. 7.

sig af Besigtelsesinstitutionen „Det norske Veritas" i det Omfang, for det Tidsrum og paa de Betingelser, som efter nærmere Overenskomst mellem Departementet og denne Institution maatte blive fastsat.

Andet Kapitel.

Om Tilsynet.

§ 10. Ved Udtrykket „Tilsyn" forstaaes i nærværende Lov — alt efter Omstændighederne — vedkommende Departement og de Tjenestemænd, som i Henhold til denne Lov [1]) er samme underlagte, samt i Tilfælde (jfr. § 9) „Det norske Veritas" og dettes Funktionærer.

§ 11. Tilsynet har saavidt muligt at holde sig underrettet om den Forfatning, hvori de i dets Distrikt hjemmehørende Skibe og norske Skibe, der befarer Distriktet, befinder sig, [2]) og at skride ind, hvor der maatte findes Grund til et indgaaende Eftersyn, forat det kan bringes i Erfaring, hvorvidt vedkommende Skib er i sjødygtig Stand og forøvrigt udstyret i Overensstemmelse med gjældende Love og Bestemmelser.

Det paahviler derhos Tilsynet at paase, at de Fordringer, som maa stilles til Besætningens Kvalifikationer og Antal, er skete Fyldest i den Udstrækning, som Skibets Beskaffenhed, Fartens Art og øvrige Forhold gjør nødvendig. [3])

§ 12. Tilsynet er berettiget til at gaa ombord i norske Skibe for at besigte samme. Ved disse Besigtelser paahviler det Skibets Reder og dennes Fuldmægtig at yde Bistand i den Udstrækning, som forhaandenværende Hjælpemidler tilsteder.

Besigtelsen kan foregaa til enhver rimelig Tid og kan udstrækkes til hver enkelt Del af Skibet, dets Maskineri, Kjedler, Baade, Udstyr, Ladning m. v.

Naar Tilsynet finder, at det ikke paa nogensomhelst anden Maade har Adgang til at forvisse sig om et Skibs Forfatning, kan det begjære det aabnet, dets Maskiner sat i Gang, dets Last udlosset eller enhver anden Foranstaltning truffet, der ansees uomgjængelig nødvendig for Undersøgelsen.

§ 13. Dersom et Steds Politi, Havne- eller Toldvæsen bringer i Erfaring, at Skib, der er hjemmehørende paa Stedet, eller norsk Skib, som befarer samme, har saadanne Feil eller Mangler, at der kan raade Tvil om dets Sjødygtighed, paaligger det nævnte Myndigheder straks at gjøre Anmeldelse herom til nærmeste Tilsyn.

§ 14. Skibets Reder er forpligtet til at erlægge den til enhver Tid af Storthinget for Besigtelser, Udfærdigelser af Certifikater m. v. bestemte Betaling, hvilken bliver at indbetale til Statskassen.

[1]) Se § 4.
[2]) Særlige Besigtelser er foreskrevet i §§ 35, 36 ff., 49, 55, 94 ff.
[3]) Jfr. Sjøfartsloven af 20 Juli 1893 § 26.

§ 15. Tilsynet har til vedkommende Departement at indsende Indberetning om Begivenheder og Forhold inden sit Distrikt, hvilke kan antages at være af Interesse for Skibsfarten. 9 Juni. No. 7.

Departementet har at offentliggjøre et Sammendrag af disse Beretninger og en statistisk Oversigt over de i det forløbne Aar indtrufne større Sjøulykker, for hvilke norske Fartøier har været udsatte, saavidt muligt med Angivelse af de nærmere Omstændigheder, hvorunder disse Sjøulykker har fundet Sted, og de antagelige Aarsager til samme.

Tredie Kapitel.

Om Undersøgelser i Anledning af Sjøulykker m. v. [1])

§ 16. Er Skib forulykket eller forladt i Sjøen, eller er ved en Ulykkeshændelse Menneskeliv gaaet tabt, har Eieren eller den bestyrende Reder uopholdelig eller senest inden fjorten Dage, efterat Ulykken er kommen til hans Kundskab, herom at give vedkommende Skibsinspektør Underretning. Naar noget Skib befrygtes at være forsvundet, paahviler det endvidere Eieren eller den bestyrende Reder inden en Maaned efter Udløbet af den i Sjøfartslovens § 258 fastsatte Abandonfrist at meddele vedkommende Skibsinspektør Underretning herom.

§ 17. Skibsinspektøren har Politimyndighed [2]) i Anliggender, der staar i Forbindelse med Skibes Sjødygtighed, eller som kommer ind under nærværende Lov.

Kongen bestemmer, hvorvidt og i hvilken Udstrækning Skibsinspektøren skal have Paatalemyndighed. Dog kan Skibsinspektøren ikke afgjøre Spørgsmaalet om Tiltale.

§ 18. Af enhver Efterforskning og retslig Forundersøgelse i Sager af den Art, at der i samme er tillagt Skibsinspektøren Paatalemyndighed, bliver Udskrift [3]) uopholdelig at tilstille vedkommende Statsadvokat eller, saafremt Sagen angaar en Forseelse, vedkommende Politimester (Foged), ledsaget af Skibsinspektørens Redegjørelse angaaende Skadens eller Ulykkens formentlige Aarsager og af hans begrundede Udtalelse om, hvorvidt der bør reises Tiltale.

§ 19. Skibsinspektøren bliver at varsle til og har personlig eller i Forfaldstilfælde ved Stedfortræder at være tilstede ved de inden hans Distrikt forekommende Retsmøder under Efterforskninger og retslige Forundersøgelser i Sager af den Art, at der i samme er tillagt ham Paatalemyndighed, samt ved de i Sjøfartslovens § 321 omhandlede Sjøforklaringer og at paase, at alle til vedkommende Sags fulde Oplysning tjenende Enkeltheder og navnlig i Tilfælde af Sjøulykke alle Omstændigheder, som kan have været

[1]) Jfr. Sjøfartsloven af 20 Juli 1893 §§ 40, 321—324; Lov om Konsulatvæsenet af 15 Juni 1878 § 2; Konsulatforordningen af 4 November 1886 § 86; Kgl. Resl. af 13 Juli 1887 og Kgl. Resl. af 5 Mai 1888.
[2]) Jfr. § 23.
[3]) Jfr. § 21, 4de Led.

9 Juni. No. 7.

Aarsag til Ulykken, saa nøiagtig og indgaaende som muligt bliver Gjenstand for Undersøgelse og Forklaring. Han er i dette Øiemed berettiget til at gjøre sig bekjendt med Sagens Akter, at rette Begjæringer til Retten, at stille Spørgsmaal til Vidnerne gjennem Rettens Formand og at gjøre de Protokoltilførsler, han maatte finde fornødne.

§ 20. Norsk Konsul eller — forsaavidt som han dertil af Kongen har erholdt Bemyndigelse — norsk Vicekonsul har, saasnart han kommer til Kundskab om, at Sjøulykke af den i Sjøfartslovens § 321 omhandlede Art har rammet norsk Skib, der befinder sig i hans Distrikt, eller hvis Besætning samlet eller enkeltvis ankommer til hans Distrikt, uopfordret og uopholdelig at anstille fornøden Undersøgelse.

§ 21. Forklaringer under Efterforskninger og retslige Forundersøgelser kan i Udlandet, hvor Kongen dertil har givet Bemyndigelse, afgives for en Ret, bestaaende af den norske Konsul som Formand med to af denne for hvert enkelt Tilfælde opnævnte og tilsagte Skibsførere, helst norske, svenske eller danske, eller andre sagkyndige Mænd. Disse har Adgang til ved Siden af Formanden at foretage Afhørelse.

Vedkommende Personers Afhørelse og Protokollationen af deres Udsagn kan ske paa fremmed Sprog, saafremt baade de og Rettens Medlemmer er Sproget mægtige.

Kan paa Grund af Forholdene en tilfredsstillende Konsulsret ikke sættes, kan de anførte Forklaringer afgives for udenlandsk Domstol.

Udskrift af de foretagne Efterforskninger og optagne retslige Forundersøgelser, ledsaget af en af Konsulsretten affattet Redegjørelse angaaende Skadens eller Ulykkens formentlige Aarsager, bliver uopholdelig af Konsulen gjennem Departementet at tilstille den Skibsinspektør, i hvis Distrikt sigtede eller vedkommende Skib er hjemmehørende. [1])

De nærmere Forskrifter vedrørende Omfanget af og Fremgangsmaaden ved de af Konsulsretterne foretagne Undersøgelser kan gives af Kongen.

Der kan tilstaaes de tilsagte Mænd en Godtgjørelse af Statskassen efter Regler, som bestemmes af Kongen.

§ 22. Den i § 21 omhandlede Konsulsret bliver i enhver Henseende at ligestille med Forhørsretten, [2]) dog uden dømmende Myndighed.

Saafremt Forfølgningen er rettet mod en bestemt mistænkt, bør der ved Forhandling for Konsulsretten saavidt muligt beskikkes ham en Forsvarer blandt dertil skikkede Mænd. [3]) Undladelse heraf

[1]) Jfr. § 18.
[2]) Jfr. Lov af 1 Juli 1887 §§ 26, 296—298.
[3]) Jfr. s. Lov §§ 100 og 103.

er dog ikke til Hinder for de afgivne Vidnesbyrds Oplæsning under Hovedforhandling. [1] 9 Juni. No. 7.

§ 23. De nærmere Forskrifter angaaende Skibsinspektørens Tjenestepligter som Politimyndighed gives af Kongen.

Fjerde Kapitel.

Om Besigtelse og Tilbageholdelse.

§ 24. Skib, der i Henhold til Bestemmelserne i § 2 maa anses som usjødygtigt for den Reise, hvorfor det er bestemt, kan i norske Havne i Overensstemmelse med nærværende Lov foreløbig tilbageholdes.

Ligeledes kan Skib foreløbig tilbageholdes, hvis Rederen eller hans Fuldmægtig hindrer Tilsynet fra at gaa ombord for at besigte Skibet eller vægrer sig for at efterkomme de Krav, hvortil Tilsynet i Medfør af § 12 er berettiget.

§ 25. Bestemmelse om et saadant Skibs foreløbige Tilbageholdelse kan fattes af vedkommende Departement eller af den, som af dette hertil bemyndiges. Den fattede Bestemmelse meddeles øieblikkelig vedkommende Toldvæsen, der har at paase, at Skibet indtil videre ikke udexpederes. [2]

Hvor det gjælder Skib i indenrigs Fart, kan Tilsynet hindre dets Afgang fra Havn ved Politiets Foranstaltning. [2]

Er det blevet tilbageholdt af nogen dertil bemyndiget, bliver Melding herom uopholdelig at afgive til vedkommende Departement.

Skriftlig Underretning om Tilbageholdelsen bliver samtidig at tilstille Skibets Fører, ledsaget af Oplysning om Grundene til samme og af Opgave over de Forføininger, som antages fornødne, forat Skibet kan gives Adgang til at tiltræde sin Reise.

Er Tilsynets Indgriben foranlediget af nogen interesseret Trediemand, skal der i Tilfælde af, at Skibet ikke tilbageholdes, snareſt muligt meddeles denne Underretning derom.

§ 26. Anser Reder eller Fører sig brøstholden ved den fattede Bestemmelse, kan han inden 48 Timer, efterat Underretning er blevet Føreren meddelt, henvende sig til det Steds Sjøret, hvor Skibet henligger, med Begjæring om dennes Afgjørelse i Sagen.

Sagen skal uden Ophold berammes til Foretagelse snareſt ske kan.

Saafremt Sagen ikke inden Udløbet af den ovenfor bestemte Frist er indbragt for Retten, skal Adgangen til at søge Erstatning hos det Offentlige være lukket.

§ 27. Efter foretagen Besigtelse saavel af Skibet i sin Almindelighed som navnlig af de paaklagede Mangler og efter at have paahørt Parternes Forklaringer samt de Vidneprov, hvortil der maatte være Anledning, afgiver Sjøretten sin Kjendelse, gaaende ud paa Skibets

[1] Jfr. s. Lov § 332 (og § 366).
[2] Jfr. §§ 28, 3die Led og 29.

9 Juni. Nr. 7. Løsladelse eller paa dets yderligere Tilbageholdelse, i sidstnævnte Tilfælde med Angivelse af de Forføininger, som fornødiges for at bringe det i sjødygtig Stand for den paatænkte Reise. Under de heromhandlede Afgjørelser har Retten Adgang til at indhente Erklæringer af specielt Sagkyndige.

§ 28. Finder Retten, at der savnes rimelig og paaviselig Grund til foreløbig at tilbageholde Skibet, har Rederen Ret til Erstatning af det Offentlige for de af Tilbageholdelsen flydende Omkostninger og Tab, hvilken Erstatning bliver at tilkjende ham af Retten efter derom nedlagt Paastand.

Viser det sig derimod, at Skibet paa den Tid, Tilbageholdelsen finder Sted, lider af saadanne Feil eller Mangler, at det af Retten kjendes at være usjødygtigt, eller findes Tilbageholdelsen at skyldes saadant Forhold som i § 24, 2det Led omhandlet, paahviler det Rederen at godtgjøre det Offentlige de med Tilbageholdelsen og Besigtelsen forbundne Omkostninger.

Efterat Kjendelsen er falden, har Rettens Formand uopholdelig at meddele Toldvæsenet eller, om Skibet gaar i indenrigs Fart, Politiet, hvorvidt Skibet bliver at løslade eller tilbageholde.

Rettens Formand har snarest muligt at tilstille Rederen eller hans Fuldmægtig Afskrift af Kjendelsen.

§ 29. Vidnesbyrd fra Tilsynet om, at Udbedringer, der maatte være paabudne, er udførte, medfører Forpligtelse til at løslade Skibet.

§ 30. Rettens Kjendelse kan appelleres til Overskjøn, sammensat efter Sjøfartslovens § 329. Dettes Afgjørelse er endelig saavel med Hensyn til Spørgsmaalet om selve Tilbageholdelsen som om det deraf flydende Pengeansvar.

Forsaavidt Sjørettens Kjendelse gaar ud paa Tilbageholdelse, maa Appel fra Rederens eller hans Fuldmægtigs Side finde Sted inden 48 Timer, efterat den i § 28, sidste Led omhandlede Afskrift af Kjendelsen er modtaget.

§ 31. Hvis der fremsættes Begjæring om et Skibs Tilbageholdelse, og denne maa finde Sted, inden Besigtelse kan foretages, kan Tilsynet af Klageren fordre Garanti for den Erstatning, som i Henhold til § 28 maatte kunne blive ilagt det Offentlige.

Garanti kan dog ikke fordres, hvis Flertallet af et Fartøis Mandskab fremsætter saadan Begjæring, og denne ikke antages urimelig.

Hvis Tilbageholdelsen bliver underkjendt, skal dog det Offentlige have Regres ogsaa til Mandskab overensstemmende med Reglerne i Sjøfartslovens § 87. [1])

§ 32. Finder Tilsynet, at et Skib vistnok ikke lider af saadanne Feil eller Mangler, at der er Føie til at tilbageholde det som usjødygtigt, men at dets Forfatning eller Udrustning dog ikke er overensstemmende med gjældende Love og Forskrifter, har det

[1]) Jfr. Straffeloven af 22 Mai 1902 § 305.

at afgive Indberetning herom til Departementet, hvis de paapegede Mangler ikke er udbedrede inden Skibets Afreise eller inden den af Tilsynet satte Frist. 9 Juni. No. 7.

§ 33. I Sager, der angaar Skibes Sjødygtighed og er reiste i Henhold til denne Lov, skal ved Opnævnelse saavel efter Sjøfartslovens § 313, som dens § 329 iagttages, at saavidt muligt en Sjømand af lavere Grad end Skibsfører, Styrmand eller Maskinist bliver Medlem af Retten. Findes ingen saadan i Udvalget efter § 313, kan han opnævnes af det almindelige Udvalg efter Lov om Lagrettesmænd af 28de August 1854, og hvis der heller ikke i dette Udvalg findes nogen saadan, har Rettens Formand at foretage den fornødne Opnævnelse.

§ 34. Hvis Tilsynet i udenlandsk Havn finder, at et norsk Skib ikke er sjødygtigt i Henhold til § 2, paahviler det Tilsynet uopholdelig at give Skibets Fører skriftlig Underretning om de Mangler, som det anses fornødent at udbedre inden Skibets Afreise, og at forvisse sig om, at dette bliver efterkommet. Hvis de af Tilsynet paabudte Forføininger ikke bliver trufne, har Tilsynet at underrette Skibets Mandskab om Forholdet og snarest muligt at afgive Indberetning om det passerede til vedkommende Departement.

Specielle Bestemmelser.

Femte Kapitel.

1. Skibe, indkjøbte fra Udlandet.

§ 35. Naar Skib, hjemmehørende i Udlandet, indkjøbes af norsk Borger, skal dette, uanseet Bestemmelserne i Lov om Sjøfarten af 20de Juli 1893 og i Lov om Registrering af Skibe af 4de Mai 1901, ikke kunne tildeles Nationalitetsbevis, dersom Skibet er af Træ eller af Træ og Jern (Composite) og over 20 Aar gammelt, eller af Jern (Staal) og over 30 Aar gammelt, medmindre Skibet, hvis det er af Træ, i „Det norske Veritas" har Klassen A 1 og, hvis det er af Jern (Staal), 1 A 1 eller tilsvarende Klasser i andre af Kongen anerkjendte Besigtelsesinstitutioner.

Derhos udfordres, at Skibet kjendes sjødygtigt efter Besigtelse af „Det norske Veritas" eller af en anden af Kongen anerkjendt Besigtelsesinstitution eller af tvende af Konsulen opnævnte norske Mænd, hvilke begge skal være Skibsførere, hvis Besigtelsen gjælder et Seilskib, men den ene en Skibsfører og den anden en maskinkyndig Mand, hvis det gjælder et Dampskib. Denne Besigtelse bliver at afholde, forinden Skibet gaar i Fart og bør ogsaa omfatte Bundunderssøgelser.

2. Maskineri og Kjedler.

§ 36. Ethvert Dampskib, saavelsom ethvert Seilskib forsynet med Donkeykjedel, skal være i Besiddelse af Certifikat, udstedt af

9 Juni. No. 7.

Tilsynet [1]) og godtgjørende, at efter forudgaaende nøie Besigtelse saavel Maskineri som Kjedler og Rørledninger, der er udsatte for Damptryk, er befundne betryggende forarbeidede, udstyrede og vedligeholdte samt i fuldt arbeidsmæssig Stand. [2])

§ 37. I dette Certifikat bliver at anføre det Tidsrum, for hvilket det er gjældende.

Naar den fastsatte Termin er udløben, eller naar en Hovedreparation af Maskiner eller Kjedler har fundet Sted, bliver ny Besigtelse at foretage og, hvis alt befindes i fuldt betryggende Stand, nyt Certifikat at udfærdige.

§ 38. Hvis Skibet i de i foranstaaende Paragraf, sidste Led angivne Tilfælde befinder sig i udenrigs Havn og ingen Anledning dersteds gives til at erholde Maskineri og Kjedler besigtede paa forskriftmæssig Maade, har Føreren, hvis dertil er Anledning, gjennem Konsulen at bevirke opnævt sagkyndige til at foretage Besigtelsen og til i Tilfælde at udfærdige omhandlede Certifikat. Det Tidsrum, for hvilket et saadant Certifikat er gjældende, kan i intet Tilfælde overskride et Aar. Kan Besigtelse heller ikke paa denne Maade foretages, afgives midlertidig for Dampskibs Vedkommende af dets Førstemaskinist og for Seilskibs Vedkommende af dets Fører en Erklæring om Maskineriets og Kjedlernes Tilstand, hvilken indtages i Skibets Dagbog.

§ 39. I Forbindelse med Besigtelsen bliver at undersøge, hvorvidt Maskineri samt Maskin- og Kjedelrum er saaledes anordnede, at de nødvendige Hensyn til Maskinfolkenes Sundhed og Sikkerhed er iagttagne.

§ 40. Hvis Maskineri, Kjedler eller Rørledninger ikke findes at være i fuldt betryggende og arbeidsmæssig Stand, bliver Certifikat ikke at udfærdige, forinden de af Besigtelsen paapegede Mangler er bleven befundne udbedrede.

Hvis Sundheds- og Sikkerhedsanordninger findes at være mangelfulde, er denne Omstændighed vistnok ikke til bestemt Hinder for Udstedelse af Certifikat, men i dette bliver de paatrufne Mangler at indføre og en Termin at fastsætte, inden hvilken de skal være afhjulpne.

§ 41. Nærmere Forskrifter for Udstyr, Undersøgelse og Prøve af Maskineri, Kjedler og Rørledninger, der er udsatte for Damptryk, udfærdiges af Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

Herunder iagttages, at de til enhver Tid for „Det norske Veritas" gjældende Regler for Bygning af Maskiner og Kjedler ikke uden særlig Grund fraviges. [3])

Blandt disse Forskrifter bliver at optage Regler for Anbringelse af Mudderkasser, Sluser, Ventiler, Aabninger i Skibssiden for Pumpning, for Ventilation, for Lys eller Klosetter, samt lignende Anordninger.

[1]) Jfr. § 106.
[2]) Jfr. Lov af 27 Juli 1892 § 12 og Lov af 27 Juli 1895, Kgl. Resl. af 10 Marts 1903.
[3]) Jfr. Plakat af 31 Marts 1894.

9 Juni. No. 7.

3. Anordninger paa og under Dæk.

§ 42. Til Beskyttelse af de ombord værende Personer maa et Skib være forsynet med saadanne Anordninger, hvortil der under Hensyntagen til Skibets Størrelse, Konstruktion, Fart og øvrige Forhold er Adgang.

Nærmere Forskrifter for saadanne Anordninger kan udfærdiges af Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

4. Lugarer.

§ 43. Ethvert Rum ombord i Skib af over 100 Registertons Netto Drægtighed, der er bestemt til Soverum for Mandskabet, skal have et Indhold af mindst 3,4 Kubikmeter (120 Kubikfod eng.) pr. Mand og en Dæksflade af mindst 1,6 Kvadratmeter (17 Kvadratfod eng.) pr. Mand, heri indbefattet det Rum, der optages af Køier, Bord, Bænke, men ikke Skabe eller andre indbyggede Rum.

Enhver af Mandskabet skal have egen Køie, der maa være mindst 1,90 Meter lang og 0,60 Meter bred.

Disse Bestemmelser kommer kun til Anvendelse ligeoverfor Skibe, for hvilke Nationalitetsbevis udstedes, efterat denne Lov er traadt i Kraft; men Tilsynet er beretttget til for de andre Skibes Vedkommende at forlange Ombygning eller Forbedring af Rummene, saafremt Størrelsen ansees uforsvarlig eller Rummene forøvrigt utjenlige.

§ 44. Over Døren til Soverum for Mandskabet skal tydelig merkes, for hvor mange Mand Rummet er bestemt.

§ 45. Paa Skibe med 12 Mands Besætning eller derover — Fiske- og Fangstfartøier undtagne — skal der være et særskilt Rum for Syge med tilstrækkelig Lys- og Lufttilgang,

med mindst 1 Køi, naar Besætningen er fra 12—17 Mand, med mindst 2 Køier, naar Besætningen er fra 18—30 Mand, med mindst 3 Køier, naar Besætningen er fra 31—45 Mand, og med mindst 4 Køier, naar Besætningen er 46 Mand eller derover.

Sygerummet kan, naar der ikke er Sygdom ombord, og forsaavidt Skibsmaalingsreglerne derfor ikke er til Hinder, [1]) benyttes til Oplagsrum eller paa anden Maade, naar det bliver renset og desinficeret, førend det atter tages i Brug som Sygerum.

§ 46. Nærmere Forskrifter om Lugarernes forsvarlige Beskyttelse, Indredning og Renhold gives af Kongen eller den, han dertil bemyndiger. [2])

5. Redningsredskaber m. v.

§ 47. Forskrifter angaaende de Redningsredskaber, hvormed Skibe skal være forsynede, gives af Kongen eller den, han dertil bemyndiger. [3])

[1]) Jfr. Lov af 17 April 1875 § 2.
[2]) Jfr. Sjøfartsloven af 20 Juli 1893 § 45.
[3]) Jfr. Sjøfartsloven af 20 Juli 1893 § 26, Plakat af 11 April 1901. Nærværende Lov ophæver Lov af 7 Mai 1857 og Lov af 4 Juni 1866, se § 107.

9 Juni. No. 7.

Saadanne Forskrifter bliver at udfærdige angaaende Antallet, Størrelsen, Udrustningen og Beskaffenheden forøvrigt af Baade og Redningsflaader, angaaende Antallet og Beskaffenheden af Livbøier og lignende Redningsapparater og angaaende Redningsredskabernes Opbevaring.

§ 48. Øvelser skal anstilles med Udsættelse af alle Skibsbaade og Redningsflaader til Paaseen af, at alt er i Orden, at Udsætningen ikke foraarsager unødvendigt Ophold, og at Baadene er forsvarlig tætte.

Disse Øvelser, hvori Skibets hele Besætning deltager, skal afholdes paa Passagerskibe én Gang hver Maaned og paa andre Skibe mindst én Gang hver anden Maaned.

§ 49. Ethvert Skib skal være forsynet med: [1])

a. Positionslanterner og Signallanterner overensstemmende med de gjældende Sjøveisregler;
b. Taagesignalapparater overensstemmende med de gjældende Sjøveisregler, prøvede og godkjendte af Tilsynet;
c. Signaler for Havsnød, hvis Art og Antal er godkjendt af Tilsynet, samt desuden
d. en eller flere Indretninger, der er skikkede til at anvendes som Bølgedæmpere, og som godkjendes af Tilsynet.

6. Instrumenter m. v.

§ 50. Forskrifter angaaende Skibes Forpligtelse til at være forsynede med Skibsinstrumenter og angaaende Instrumenternes Undersøgelse gives af Kongen eller den, han dertil bemyndiger. [2])

§ 51. Nødvendige Karter, Seilanvisninger, Farvandsbeskrivelser, Fyr- og Merkelister bekostes af Skibet. Skibsføreren har at paase, at de er tilstrækkelige og tidsmæssige. [3])

7. Proviant, Vand og Lysoljer.

§ 52. Forskrifter om Skibes Forsyning med Vand og Proviant, Vandets og Proviantens Mængde og Beskaffenhed samt Opbevaring og Tilsyn paa Reiser og Skibets Forsyning med Lysoljer gives af Kongen. [4])

8. Dagbøger og Dagbogsudskrift.

§ 53. I de i Sjøfartslovens §§ 35—40 omhandlede Dagbøger skal nøiagtig redegjøres for ethvert Forhold, som kan have Interesse for Tilsynet. [5])

[1]) Jfr. Love af 28 August 1854, 28 September 1857 og 6 Juni 1877, Plakat af 16 Januar 1897, Tillæg til nævnte Plakat af 7 Juni 1902, Sjøfartsloven af 20 Juli 1893 § 26.
[2]) Jfr. midlertidig Instrux for Kontrolkontorerne af 7 November 1901.
[3]) Jfr. Sjøfartsloven af 20 Juli 1893 § 26.
[4]) Jfr. Sjøfartsloven af 20 Juli 1893 §§ 26 og 45, Kgl. Resl. af 21 Juli 1894 og Kgl. Resl. af 12 August 1903.
[5]) Jfr. Straffeloven af 22 Mai 1902 §§ 316 og 421.

Tilsynet har til enhver Tid Adgang til paa Forlangende at faa et Skibs Dagbog udleveret, om dertil findes Grund. 9 Juni. No. 7.

Hvis derom fremsættes Begjæring, bliver seneſt inden to Maaneder efter Modtagelsen Dagbogen at tilbagelevere Rederiet, medmindre den af en eller anden Grund bliver at forelægge Retten.

§ 54. Forinden et Skib afgaar fra udenrigs Havn, hvor det har losset eller indtaget Ladning eller indtaget Ballaſt, skal Skibsføreren sende Eieren eller den bestyrende Reder samt vedkommende Skibsinspektør en Udskrift af, hvad Skibets Dagbog indeholder om følgende Forhold vedrørende den foreſtaaende Reise: [1])

1. Ladningens eller Ballastens Mængde, Art og Beskaffenhed.
2. Hvilke Sikkerhedsforanstaltninger der i Tilfælde er foretagne til Afvergelse af Explosion, Forskyvning og Kastning af Last eller Ballaſt, samt om Bedding er anbragt.
3. Hvis Dækslaſt føres, dennes Mængde, Beskaffenhed, Høide over Dækket, samt hvorledes den er sikret.
4. Hvis det er et Dampskib, dets Beholdning af Bunkerkul.
5. Naar Vandballaſt indtages, hvilke Tanker der fyldes, og Tidspunktet for Fyldingen.
6. Skibets Dybgaaende for og agter samt Afstanden paa begge Sider midtskibs mellem Overkanten af Skibets Dækslinjer og Vandfladen.
7. Specificeret Opgave over Besætningens Størrelse.

Skema til Besvarelse af ovenstaaende Spørgsmaal udfærdiges af Sjøfartskontoret, der ogsaa kan opstille til Besvarelse andre Spørgsmaal, som maatte ansees ønskelige af Hensyn til Sjødygtighedskontrolen.

Saadan dateret Udskrift af Dagbogen med Opgivende af Skibets Bestemmelsessted underskrives af Skibsføreren og ledsages af hans Erklæring paa Tro og Love om, at Skibet er udrustet paa forsvarlig Maade og i Overensstemmelse med gjældende Love og Forskrifter. [2])

Hvis Opgave over Ladningens nøiagtige Mængde ikke kan tilveiebringes ved Skibets Afgang, bliver Aarsagerne dertil at meddele i Dagbogsudskriften. Det paahviler Skibsføreren at indsende den manglende Opgave fra næste Anløbssted.

Det paahviler Skibets Eier eller den bestyrende Reder at opbevare Dagbogsudskrifterne i mindst to Aar, under hvilken Tid han er forpligtet til paa Forlangende at udlevere dem til Tilsynet.

Ovenstaaende Bestemmelser er ikke obligatoriske for Skibe, der gaar i fast Rute mellem norske og udenlandske Havne.

[1]) Jfr. Lov af 20 December 1902 § 1.
[2]) Jfr. Straffeloven af 22 Mai 1902 § 414.

9 Juni. No. 7.

Sjette Kapitel.

Lastens Mængde, Beskaffenhed, Stuvning og Forsyning.

A. Dækslast.

§ 55. Ethvert Skib, der agtes anvendt i Fart med Trælast, skal meddeles Certifikat udstedt af Tilsynet [1]), angivende, hvorvidt det kan anses skikket til at føre Dækslast eller ikke. Forat et Skib skal kunne anses skikket til at føre Dækslast, udkræves, at det er saaledes konstrueret, bygget og udrustet, at dette kan ske uden særegen Fare, og navnlig, at Skibet besidder eller kan bibringes den fornødne Stabilitet, at den Del af Skibet, hvorpaa Dækslasten anbringes, er tilstrækkelig sterkt bygget for at kunne med Tryghed bære samme, og at Skibet er forsynet med saadanne Fæstigheder og Surringer, som fornødiges for at sikre Dækslasten mod Forskyvning.

§ 56. Under Fart nordenfor 35° n. eller søndenfor 35° s. bør i Vintertiden mellem 1ste Oktober og 1ste April Nord for Ækvator og tilsvarende Tid Syd for Ækvator Dækslasten indskrænkes. Under alle Omstændigheder maa Skibet i denne Tid ikke føre mere Dækslast, end at det ved Afgang fra Havn kan ligge ret uden Slagside, foraarsaget ved Overvegt. Herom sker Anførsel i Dagbogen.

§ 57. Dækslasten maa anbringes saaledes, at den ikke hindrer Skibets Manøvrering og Navigering eller Redningsbaadenes og andre Redningsredskabers Tilkommelighed og Brug. [2])

§ 58. I Certifikatet anføres det Tidsrum, for hvilket det er gjældende; dette kan dog ikke udstrækkes udover ti Aar.

§ 59. Regler betræffende Føring paa Dæk af andre Varer end Trælast kan udfærdiges af Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

B. Lastning af Korn.

§ 60. Ethvert Skib, der indtager Ladning af Korn, skal være saaledes indrettet, at Kastning af Ladningen forhindres.

§ 61. Det eller de Rum, hvori Korn skal føres, det være løst eller i Sække, maa fra Ende til anden være forsynet med forsvarlig, vel afstøttet Langskibsskot i enkeltdækket Skib fra Kjølsvin til Dæk og i flerdækket Skib fra Kjølsvin til Dæk og fra Dæk til Dæk. Føres Kornet løst, maa Skottet være korntæt og føres tæt op under Dækket mellem Bjelkerne og i Lugerne tæt op til Overkant af Skjærstokkene, hvis disse er gjennembrudte.

§ 62. I Rum, hvori Kornet føres løst, skal der for at hindre Kastning af Ladningen ovenpaa Kornet anbringes Sække liggende i fem Høider over Midten, aftagende til tre Høider mod Skibets Ender. Sækkene anbringes paa et Underlag af Bord eller lignende.

[1]) Jfr. § 106.
[2]) Jfr. Sjøfartsloven af 20 Juli 1893 § 26.

§ 63. Paabudet om Brug af Sække kommer ikke til Anvendelse paa: 9 Juni. No. 7.

a. Skib, der er saaledes indrettet, at opkomne Tomrum i Ladningen kan fyldes fra ovenfor anbragte solid byggede Fødere (feeders). I enkeltdækket Skib kan Lugerne anvendes som Fødere, dersom disse indeholder mindst 3 pCt. af det Rum, der skal fødes. I Skib med et eller flere faste Mellemdæk skal der anbringes et passende Antal Aabninger i Mellemdækkene i begge Borde, hvorhos Fødere anbringes i øverste Dæk, enten i Lugerne eller paa anden Maade. I begge Tilfælde maa Føderne indeholde mindst 3 pCt. af det eller de Rum, der skal fødes. Fødere til øverste Dæk (Lugerne) behøver ikke at indeholde mere end 2 pCt. af det Rum, der skal fødes.

b. Skib, der er lastet med Havre eller Bomuldsfrø. Har Skibet fast Mellemdæk, udkræves dog, at der anbringes et passende Antal Aabninger i Dækket paa begge Sider i Borde til Fødning af Underrummet, hvorhos Lugerne i Mellemdækket ikke maa lægges paa.

c. Skib, i hvilket Kornladningen ikke udgjør mere end Halvdelen af den hele Ladning, naar den øvrige Del af Ladningen er saaledes stuvet, at Kastning forhindres.

§ 64. Under Indlastning af Korn maa der lempes tilstrækkelig og Rummene under Dækkene fyldes vel.

§ 65. Sjøfartskontoret er berettiget til at tillade Afvigelser fra foranstaaende Regler:

a. for Fart i Østersjøen, Nordsjøen og Middelhavet samt andre lignende Farvande;

b. for Skibe, som ved særegen Konstruktion og Bygningsmaade frembyder fuld Betryggelse mod Ladningens Kastning;

c. for Lastning i Havne, hvor Regler, særegne for vedkommende Sted, er gjældende.

§ 66. Sjøfartskontoret kan til enhver Tid give nærmere Regler angaaende den Maade, hvorpaa foranstaaende Bestemmelser skal gjennemføres.

§ 67. Ved Udtrykket „Korn" forstaaes i foranstaaende Paragrafer de forskjellige Kornsorter samt Ris, Ris i Skaller, Belgfrugter, Frø, Nødder og Nøddekjerner undtagen Kokosnødder og Kokosnøddkjerner (copra).

C. Lastning af Stenkul.

§ 68. I Skibe, der fører Stenkul, skal anbringes Ventilatorer for Overflade-Ventilation i saadant Antal og af saadan Størrelse, at explosive Gaser finder uhindret og stadigt Afløb.

Intet Skibsrum, hvori Stenkul er indlastet, maa betrædes med andet Lys end med paalidelige Sikkerhedslamper, efterat Indlastningen er tilendebragt.

9 Juni. No. 7. Aftryk af Bestemmelsen om Sikkerhedslamper bliver at opslaa i Folkelugarerne.

D. Lastning af farligt Gods. [1])

§ 69. Sprængbare (explosive), ildsfarlige og etsende Stoffe bliver under Hensyntagen til den større eller mindre Farlighed, de frembyder under Transporten ombord paa Skibe, af Kongen at inddele i forskjellige Klasser, for hvilke der udfærdiges specielle Bestemmelser om de Forsigtighedsregler, som bliver at iagttage med Hensyn til Indpakning, Kvantum og Transportmaade af de til hver Klasse hørende Varer.

§ 70. Specielt sprængbare Stoffe, saasom alle Sprængstoffe, Krudsorter og Knaldsatser, Dynamit og andre nitroglycerinholdige Præparater, maa under Sjøværtstransport kun føres i aflukkede Rum under Dæk og i betryggende Afstand fra Kjedel- og Maskinrum, Fyrgange og Ovne.

Naar saadanne sprængbare Stoffe lastes i samme Rum som andet Gods, maa de holdes adskilte fra dette ved passende Garnering.

Den Emballage, i hvilken saadanne Varer forsendes, skal være merket: „explosiv".

§ 71. Under Lastning eller Losning af sprængbare Stoffe af ovennævnte Art maa enhver Rystelse omhyggelig undgaaes, og de Fade, Kasser eller Kar, hvori de forsendes, maa derfor under ingen Omstændigheder rulles eller kastes. I Skibsrummet maa de stuves saa fast og støt, at de bedst muligt sikres mod Rystelse, Stød, Velten eller Fald.

§ 72. Specielt ildsfarlige Stoffe, saasom Æter (Nafta) og andre æterholdige Vædsker, Svovlkulstof, Petroleumsæter, Gasolje, Benzin og lignende Vædsker, som ikke lader sig blande med Vand, og som ved almindelig Temperatur (15° C.) antændes og brænder ved direkte Berøring med Ild, maa kun føres paa Dæk. For den raa Petroleums (Raanaftas) Vedkommende gjælder dog denne Bestemmelse kun, forsaavidt som Fartøiet er et Dampskib, der ikke er indrettet som Tankskib.

Seilskibe, i hvilke Raapetroleum udgjør den væsentligste Del af Lasten, maa være forsynede med virksom Overflade-Ventilation.

§ 73. Har et Skib ombord saadanne ildsfarlige Varer, som blot kan føres paa Dæk, maa Sprængstoffe ikke befordres med samme.

§ 74. De i § 72 nævnte specielt ildsfarlige Vædsker maa ikke føres paa Glasballoner, medmindre de ved Hjælp af Halm eller lignende løst Materiale er faststuvede i vandtætte, med Hanker forsynede Kasser eller Baljer, saaledes at ogsaa Ballonen oventil er

[1]) Jfr. Lov af 3 Mai 1871 og Plakat af 16 September s. A., Sjøfartsloven af 20 Juli 1893 § 26.

beſkyttet ved et Laag. Saadanne Glasballoner maa ikke ſtilles ovenpaa hinanden. 9 Juni. No. 7.

§ 75. Brændbare Vædſker ſom Alkohol, almindelig Spiritus, Træſpiritus, Terpentinolje, Petroleum og Parafinolje maa, naar de laſtes under Dæk, paa en betryggende Maade iſoleres fra Kjedel- og Maſkinrum ſamt Ildſteder.

Gasarter, der er komprimerede paa Staalcylindre (flydende Kulſyre og andre), maa ſtuves i aflukkede Rum, der ligger i mindſt 2 Meters horiſontal Afſtand fra Kjedel, Maſkinrum og Ildſteder.

§ 76. Rum, hvori der føres Sprængſtoffe, maa være adſkilt fra Rum, hvori der er indlaſtet Stenkul eller nogen af de i § 75 nævnte brændbare Vædſker.

§ 77. Under Laſtning eller Losning af ſprængbare Stoffe eller af de i § 72 nævnte ſpecielt ildsfarlige Vædſker maa paaſees, at ingen Fare kan opſtaa ſom Følge af Ild eller Gniſter fra Maſkine, Skorſten, Lys m. m.

Tobaksrøgning er under nævnte Arbeide forbudt.

Er der opſtaaet Lækage paa Beholdere, ſom indeholder Krud, maa det under Losning ſpecielt paaſees, at ſpildt Krud ikke kommer i Berøring med Jern.

§ 78. Laſterum, i hvilke Sprængſtoffe eller de i §§ 72 og 75 nævnte ildsfarlige Varer er indlaſtede, maa ikke betrædes med andet Lys end paalidelige Sikkerhedslamper. Al Tobaksrøgning er forbudt i ſaadanne Rum.

§ 79. Sterkt etſende Stoffe, ſaaſom Svovlſyre, Saltſyre og Salpeterſyre, maa ikke laſtes under Dæk, medmindre udflydende Syre ved Hjælp af tilſtrækkelige Mængder af pulverformige og porøſe mineralſke Stoffe, ſaaſom Sand, Jord, Kiſelgur og Krid, hindres fra at komme i Berøring med nogen Del af Skibet.

E. Indtagning af Ballaſt.

§ 80. Naar Sandballaſt eller anden løs Ballaſt føres, ſkal i udenrigs Fart anbringes i fornøden Dybde et ſolid og vel opſtøttet Langſkibsſkot og mindſt ét Tverſkibsſkot, hvorhos Beſtemmelſerne i Sjøfartslovens § 26, 2det Led under alle Omſtændigheder bliver at iagttage. Førend ſaadan Ballaſt indtages, bør det paaſees, at Ballaſtrummet ved Drivning eller paa anden Maade er gjort ſandtæt.

Syvende Kapitel.

Mandſkabet og dets Arbeidstid.

§ 81. Paa Skib i udenrigs Fart maa ſom Fyrbøder eller Kullemper ingen antages, der er under 17 Aar gammel.

Skibsfører eller Reder, ſom forſer ſig herimod, ſtraffes med Bøder.

9 Juni. No. 7.

§ 82. Skibsføreren har at paase, at Mandskab, som skal overtage første Vagt efter Afgang fra Havn, har havt Adgang til at blive tilstrækkelig udhvilet.

Under Fart maa den, der fører Kommandoen — korte, nødvendige Fravær undtagen —, ikke forlade Dækket (Kommandobroen). Sker dette, maa han først have beordret en paalidelig Mand til under sit midlertidige Fravær at overtage hans Funktion.

Benyttes Lods eller Kjendtmand, skal denne under Fart i Lodsfarvand være tilstede paa Dækket (Kommandobroen) eller der, hvor Udkiket eller Kommandoen bedst kan føres. Under korte, nødvendige Fravær maa en af Skibets Officerer være tilstede.

Udkiksmanden skal i godt Veir opholde sig forud og under haardt Veir paa Kommandobroen eller paa et lignende betryggende Sted, hvorfra godt Udkik kan føres. Paa Seilskibe under 200 Tons Netto og Dampskibe under 200 Tons Brutto iagttages foranstaaende Bestemmelser i den Udstrækning, som Forhold og Omstændigheder tilsiger.

§ 83. Skibsføreren har Adgang til under Jagttagelse af Forskrifterne i Sjøfartslovens § 103 at afskedige Styrmand, Maskinist eller enhver anden af Mandskabet, som godtgjøres gjentagende at have gjort sig skyldig i Veruselse under Tjenesten, eller naar denne foreslaar. Der tilkommer den afskedigede Hyre for den Tid, han har været i Tjenesten.

§ 84. Enhver, som efter denne Lovs Ikrafttræden begjærer sig paamønstret til Dækstjeneste, skal godtgjøre ved Vidnesbyrd fra examineret Læge, at han har Evne til at skjelne de ved Lov eller Reglement paabudne Farver for Signallanterner, og at han ikke lider af nogen betydeligere Mangel ved Synsevnen forøvrigt eller ved Hørselen. Dette Vidnesbyrd bliver at paaføre Sjømandens Sjøfartsbog.

§ 85. Her i Landet maa Mandskab ikke paamønstres, forinden der tilveiebringes Atteſt fra examineret Læge om, at vedkommende ikke lider af nogen ondartet smitsom Sygdom, derunder indbefattet Tuberkulose i en Form, der medfører Fare for Sygdommens Overførelse til andre.

Saadan Lægeatteſt bør være udfærdiget i Løbet af de sidste 12 Maaneder.

Hvis der under Tjenestetiden er Grund til at antage, at nogen af Mandskabet lider af saadan Sygdom som ovenfor omhandlet, har Skibsføreren at lade anstille Lægeunderſøgelse. Hvis saadan Sygdom paavises, har Føreren at lade den Syge afmønstre, medmindre han ombord kan skaffes en til Modarbeidelse af Sygdommens Udbredelse nødvendig Pleie.

Naar en Syg i Henhold til denne Bestemmelse afmønstres, gjælder om hans Krav paa Hyre samt om hans Pleie og Hjemsendelse de samme Regler, som nu er foreskrevne i Sjøfartslovens §§ 90 og 98. Dog skal Udgifterne ved Pleie og Hjemsendelse af

Syg, som i Henhold til samme Bestemmelse afmønstres paa Grund af Tuberkulose, overtages af Statskassen, forsaavidt de ifølge foregaaende Punktum vilde paahvile Rederiet. 9 Juni. No. 7.

§ 86. I Sjøen inddeles Arbeidstiden Døgnet rundt paa sedvansmæssig Maade.

Med Hensyn til Arbeide paa Frivagter gjælder, hvad der er fastsat i Sjøfartslovens § 44 for Arbeide paa Søndage og de her i Landet brugelige Helligdage.

Disse Bestemmelser kommer ikke til Anvendelse paa Fiske- og Fangstfartøier.

§ 87. Ved Losning eller Lastning skal Arbeidstiden rette sig efter den paa Stedet gjældende saavel med Hensyn til Arbeidstidens Længde som Maaltidernes Indtagelse. Forsaavidt den virkelige Arbeidstid herved for nogen kommer til at overstige 10 Timer i Døgnet, godtgjøres der vedkommende en Extrabetaling af 40 Øre pr. Time. Brøkdel af Time regnes forholdsvis.

§ 88. Dersom under Ophold ved Land nogen af Mandskabet sysselsættes udover 10 Timer i Døgnet med andet Arbeide end Losning eller Lastning, gives Extrabetaling som anført i foregaaende Paragraf, naar dette Arbeide bestaar i Rengjøring af Skibsrum eller Kjedler, Reparationsarbeide ved Skib eller Maskine eller Opfyring af Donkeykjedler.

Den foran bestemte Extrabetaling gives ogsaa for andet Skibsarbeide ved Land, naar det overskrider nævnte 10 Timer med mere end $^1/_2$ Time.

§ 89. Den samlede Arbeidstid ved Land og i Sjøen, heri medregnet Vagttjeneste under Fart, maa under ingen Omstændighed overstige 18 Timer i Døgnet, medmindre det undtagelsesvis er paatrængende nødvendigt. I denne Maximaltid er indbefattet den Tid, som medgaar til Maaltiderne.

Den, som har arbeidet 18 Timer eller undtagelsesvis derover, tilkommer mindst 8 Timers Hvile.

Disse Bestemmelser gjælder ikke for Fartøier, som driver Fiske, Fangst eller Tilvirkning af Fiskeprodukter.

§ 90. De i §§ 87 og 88 fastsatte Bestemmelser for Extrabetaling kommer ikke til Anvendelse:

a. ligeoverfor Skibsfører og Førstemaskinist;
b. under Fangstfart eller paa Fartøier, der benyttes til Tilvirkning af Fiskeprodukter under Fiskerierne;
c. for Seilfartøier i indenrigs Fart.

§ 91. Paalægges nogen af Mandskabet Nattevagt ved Land mellem Kl. 8 om Aftenen og Kl. 6 om Morgenen, tilkommer der ham efter Skibsførerens Valg Fritagelse for Arbeide et tilsvarende Antal Timer om Dagen eller Extrabetaling efter 25 Øre pr. Time.

§ 92. Ved Arbeide, hvormed Fare for Liv eller Lemmer kan antages at være forbundet, er den, der leder Arbeidet, forpligtet til at iagttage fornødne Forsigtighedsregler.

9 Juni. No. 7.

§ 93. De i nærværende Kapitel fastsatte Bestemmelser gjælder, hvor ikke andet udtrykkelig er bestemt, saavel indenrigs som udenrigs Fart og kan ikke fraviges ved Overenskomst mellem Skibsfører og Mandskab.

Ottende Kapitel.

Kontrol med Passager-Dampskibe. [1]

§ 94. Norske Dampskibe, som fører Passagerer i indenrigs eller europæisk Fart, skal være Besigtelse og Tilsyn undergivne overensstemmende med de i nærværende Kapitel fastsatte Bestemmelser. [2]

Herfra undtages Dampskibe, som fører et ringere Antal Passagerer end 1 voxen Person for hver 25 Registertons Brutto.

Denne Undtagelse gjælder dog ikke, hvis Dampskib af hvilkensomhelst Størrelse fører mere end 12 Passagerer.

§ 95. Besigtelsen forlanges skriftlig af Skibets Reder eller Fører hos Tilsynet i det Distrikt, hvor Skibet befinder sig. Dette har derefter at anordne det fornødne, forat Besigtelsen betimelig til mindst muligt Hinder for Skibets Fart kan blive udført enten paa det Sted, hvor Skibet er beliggende, eller paa et andet Sted inden dets regelmæssige Rute.

§ 96. Fuldstændig Besigtelse skal foretages, forinden norsk Dampskib, som fører Passagerer i Ruter inden Europa, første Gang sættes i Fart, og senere i Regelen én Gang aarlig.

Derhos skal fuldstændig eller delvis Besigtelse finde Sted, naar Skrog, Kjedel eller Maskindele har været undergivne saadan Reparation, som kan medføre Forandring i deres Soliditet.

Dog kan Kongen eller den, han dertil bemyndiger, gjøre Undtagelser fra foranstaaende Paabud i specielle Tilfælde.

Hvorvidt og i hvilken Udstrækning Passager-Dampskibe skal være forsynede med vandtætte Skot bestemmes af Kongen.

§ 97. I Overensstemmelse med de specielle Forskrifter, som af Kongen maatte udfærdiges, eller paa Grundlag af de Regler og Bestemmelser, der gjælder for de til enhver Tid af Kongen anerkjendte Besigtelses-Institutioner, skal Tilsynet undersøge,

1. om Skibets Skrog og Tilbehør er i god og betryggende Forfatning for den paatænkte Fart;
2. om dets Maskineri, Kjedler og Rørledninger er betryggende forarbeidede, udstyrede og vedligeholdte, forsynede med de nødvendige Kontrol- og Sikkerhedsapparater samt i fuldt arbeidsmæssig Stand, og om Maskinen er tilstrækkelig sterk og solid;
3. om Baade, Livbøier, Signalapparater, Kompaser og Instrumenter, Anordninger mod Ildsvaade, Dæksanordninger og den øvrige

[1]) Nærværende Lov ophæver Lov af 4 Juni 1866, se § 107.

[2]) Angaaende Fart med Passagerer, bestemte til fremmede Verdensdele, se Lov af 23 Mai 1863.

9 Juni. No. 7.

Udrustning er af saadan Beskaffenhed og i saadan Forfatning, som gjældende Forskrifter bestemmer.

§ 98. Det høieste Antal Passagerer, et Fartøi kan medtage, bestemmes af Dæksfladens Størrelse og Farvandets Beskaffenhed. I kortere Ruter og paa indelukket Farvand kan medtages 1 Passager [1]) for hver 0,50 Kvadratmeter Dæksflade, paa andre Farvande 1 Passager for hver 0,75 Kvadratmeter. I begge Tilfælde fradrages saadanne Rum, hvorpaa Passagerer ikke bekvemt kan staa eller sidde, hvorhos der bliver at tage fuldt Hensyn til Skibets Stivhed og Beskaffenhed forøvrigt. Dæksfladen regnes paa Hoveddækket eller, om Skibet har flere Dæk, paa det Dæk, som har den største frie Overflade, heri indbefattet Dækshuse, bestemte til Afbenyttelse af Passagerer. Hvis Skibet er aabent, regnes Dæksfladen af dets horisontale Projektion i Høide med Rælingen. Fører Skibet Gods paa Dækket, sker Fradrag i Forhold til den Plads, Godset optager. [2])

§ 99. Naar de i foregaaende Paragrafer omhandlede Bestemmelser skal træffes, paahviler det Rederen eller Føreren eller den, der træder i disses Sted, at opgive, i hvilke Ruter og paa hvilke Farvande Fartøiet tænkes benyttet, samt forøvrigt at yde de Oplysninger og den Bistand, hvortil der maatte være Anledning.

§ 100. Findes Skibet at være tjenligt til Passagerfart, dets Kjedel og Maskine at være betryggende og Skibet forøvrigt behørig udrustet og bemandet, udstedes herom i den Form, som Kongen bestemmer, Certifikat, hvori anføres, hvad der maatte være blevet fastsat betræffende Tiden for Certifikatets Varighed, de Ruter eller Farvande, hvori Skibet forsvarlig kan anvendes, dets Passagerantal, Redskaber, Bemanding m. v. [2])

Der anføres tillige saavel i Certifikatet som med tydelige Tal paa et iøinefaldende Sted paa eller ved Kjedlen den største Belastning, som det er tilladt at paalægge Kjedlens Sikkerhedsventil.

Certifikatet udstedes i to Eksemplarer, hvoraf det ene oversendes Skibets Reder eller Fører til Opslag paa et iøinefaldende Sted ombord, medens det andet bliver at opbevare paa saadan Maade, som af vedkommende Departement bestemmes.

§ 101. Finder Tilsynet at maatte negte Certifikat, skal skriftlig Forklaring afgives om de Mangler, som har bevirket dette. [2])

§ 102. Undergaar Skibet saadan Reparation som i § 96, 2det Led nævnt, træder Certifikatet ud af Kraft.

Anmeldelse om enhver saadan Reparation samt om de Forandringer, som foretages med Skibet efter afholdt Besigtelse, skal af Føreren eller den, som træder i hans Sted, tilstilles Tilsynet.

§ 103. Det paahviler Politiet at paase, at Dampskib ikke fører et større Antal Passagerer end det, hvortil det i Henhold til sit Certifikat er berettiget.

[1]) Jfr. Skrivelser fra Dep.tet for det Indre af 12 Mai 1868 og 3 Marts 1869.
[2]) Jfr. § 106.

9 Juni. No. 7.

§ 104. Fører af Passager-Dampskib kan negte synlig berusede Personer Adgang til Skibet. Ligeledes er han berettiget til at landsætte i første Havn, hvor dette bekvemt kan ske, Passagerer, der viser sig bestjænkede, optræder anstødelig eller, trods Advarsel, fortrædiger Medreisende.

Dog maa han ikke landsætte Personer, som er i saadan Tilstand, at de kan forudsættes at ville forstyrre den almindelige Orden og Fred, eller som ikke uden Fare for sig eller andre kan overlades til sig selv, medmindre han overgiver dem til Politiet eller paa anden betryggende Maade sørger for, at de tages i Forvaring eller ydes fornøden Bistand.

§ 105. Der skal i den kolde Aarstid saavidt muligt skaffes Passagerer Ly for Natten og Beskyttelse mod Veiret.

Niende Kapitel.

Om Overskjøn.

§ 106. Er Reder eller Fører misfornøiet med nogen af de i Henhold til denne Lovs §§ 36—40, §§ 55 og 58 og §§ 98, 100 og 101 trufne Afgjørelser, kan han inden fjorten Dage hos Sjørettens Formand forlange Overskjøn, der bliver at sammensætte paa den i Sjøfartslovens § 329 bestemte Maade. Overskjønnet bliver at afholde inden den Jurisdiktion, hvor den paaklagede Afgjørelse er foretaget; dog kan Sagen med vedkommende Departements Samtykke indbringes for Overskjøn i en anden Jurisdiktion.

Den, som bestyrer Overskjønnet, har at give Tilsynet betimeligt Varsel om Forretningens Afholdelse.

Hvorvidt Udgifterne ved Overskjønnet, helt eller delvis, bliver at bære af vedkommende Rekvirent eller af det Offentlige, afgjøres af Overskjønnet under Hensyn til den Udstrækning, i hvilken Kjendelsen maatte gaa Rekvirenten eller det Offentlige imod.

Tiende Kapitel.

Lovens Ikrafttræden m. v.

§ 107. Denne Lov træder i Kraft fra den Tid, Kongen bestemmer.

Fra den nævnte Tid ophæves, forsaavidt de endnu er gjældende:

Lov af 7de Mai 1857 indeholdende Paabud om Redningsbøier for Skibe, der gaar i udenrigs Fart;

Lov af 4de Juni 1866 angaaende Tilsyn med Dampfartøier,

saavelsom enhver anden Bestemmelse, der strider mod nærværende Lov.

§ 108. Nærværende Lov er ikke anvendelig paa de Skibe, der tilhører Krigsmarinen eller benyttes i dens Tjeneste.

§ 109. Skibsføreren skal drage Omsorg for, at et Eksemplar af nærværende Lov og af de i Henhold til samme udfærdigede Reglementer og Forskrifter forefindes ombord. [1])

Thi have Vi o. s. v.

[1]) Jfr. Straffeloven af 22 Mai 1902 § 419.

Lov angaaende Tillæg til Lov, indeholdende Bestemmelser med Hensyn til Benyttelse af visse Strækninger i Finmarken til Renbeite og til Bevogtning af Renhjorde m. v. af 7de September 1854 *) [1] 9 Juni. No. 8.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 30te April dette Aar, saalydende:

Bestemmelsen i 1ste Punktum i § 1 af Lov af 7de September 1854 udvides til ogsaa at gjælde det forrige Altens Fogderi saaledes, at det i dette Distrikt i Tiden fra 1ste Mai til 1ste November hvert Aar skal være forbudt at holde Rensdyr paa de Staten tilhørende Strækninger, som af Kongen bestemmes. Med Hensyn til de nævnte Tidsfrister finder Tillægsloven af 11te Juni 1898 Anvendelse ogsaa paa Altens Fogderi.

Thi have Vi o. s. v.

[1] Se Oth. Prp. No. 13 og Indst. O. No. 40 for 1902—1903 samt Sth.-tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 811—812.

Lov indeholdende Tillæg til Lov om Vaarsildfisket af 24de September 1851 *) [1] 9 Juni. No. 9.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 30te April dette Aar, saalydende:

Baade og Fartøier, hvis Besætning deltager i Fisket, skal, forsaavidt Midler dertil er bevilget, i den Udstrækning vedkommende Departement bestemmer, være forsynet med Merker, hvis Indretning og Anbringelse ligeledes bestemmes af Departementet.

Merkerne udleveres uden Betaling og bliver ved Fiskets Slutning at tilbagelevere. Hvis Merkerne er tabte, skal Anmeldelse derom gjøres til Opsynet.

Undladelse af til fastsat Tid at tilbagelevere Merkerne eller at anmelde muligt Tab af dem straffes med Bøder.

Paatræffes nogen at drive Fiske, uden at Baaden eller Fartøiet er forsynet med paabudt Merke, straffes han med Bøder.

Thi have Vi o. s. v.

[1] Se Indst. O. No. 42, jfr. Sth. No. 1, VI, Kap. 5, Indst. S. XVII for 1902/1903.

Lov om Anlæg for Telegraf, Telefon og lignende Meddelelsesmidler *) [1] 9 Juni. No. 10.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 30te Mai d. A., saalydende:

[1] Se Oth. Prp. No. 23 og Indst. O. XVII fra 1902/1903 samt Storth.-tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 1305—1327 og 1371—1385 og i Lth. S. 454—457.

*) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 27.

9 Juni. No. 10.

§ 1. Statens Telegrafvæsen er berettiget til at anbringe sine Ledninger og andre Indretninger for Telegraf, Telefon eller lignende Meddelelsesmidler paa, over eller under offentlig og privat Eiendom overensstemmende med de i nærværende Lov givne Forskrifter.

Under Udtrykket Ledning indbefattes nedenfor ogsaa de nævnte andre Indretninger.

§ 2. For den Byrde paa Eiendom, som er en Følge af Lednings Anbringelse paa samme, pligter Telegrafvæsenet at yde Godtgjørelse, som i Mangel af mindelig Overenskomst bestemmes ved Skjøn.

Godtgjørelsen kan efter Telegrafvæsenets Valg fastsættes enten til en Sum én Gang for alle eller til en aarlig Afgift.

§ 3. Bestemmelsen i foregaaende Paragrafs 1ste Led skal ikke være til Hinder for, at Telegrafvæsenet kan gjøre en Eiendoms Tilknytning til Statens Anlæg afhængig af, at Krav paa Godtgjørelse, saalænge Tilknytningen finder Sted, frafaldes for dets Ledningers Anbringelse paa vedkommende Eiendoms Bygninger eller, forsaavidt nødvendigt for dens Tilknytning til Nettet, paa Eiendommen forøvrigt.

Er Godtgjørelse tidligere erlagt én Gang for alle, skal Telegrafvæsenet have Adgang til at fordre den helt eller delvis tilbagebetalt, hvis Tilknytningen begjæres inden fem Aar fra Godtgjørelsens Erlæggelse.

Opnaaes ikke Enighed om de nævnte Vilkaar for Tilknytningen, kan Sagen indbringes for vedkommende Regjeringsdepartement til Afgjørelse.

§ 4. Naar der med Hensyn til en Eiendom, paa, over eller under hvilken der er anlagt Ledning, af Eieren eller Besidderen skal træffes Forføining, som nødvendiggjør, at Ledningen ændres eller fjernes, er han berettiget til at fordre, at saa sker. Dog kan Telegrafvæsenet, hvis der ved Ledningens Anbringelse er ydet Godtgjørelse én Gang for alle, gjøre Ændringen eller Fjernelsen afhængig af, at en forholdsmæssig Del af den erlagte Godtgjørelse tilbagebetales.

Tvist om, hvorvidt og i hvilken Udstrækning Ændring eller Fjernelse maatte være fornøden, samt om, med hvilket Beløb den én Gang for alle erlagte Godtgjørelse skal tilbagebetales, afgjøres ved Skjøn.

Er vedkommende Forføining over Eiendommen ikke iverksat inden et Aar, efterat Anlægget er ændret eller fjernet, har Telegrafvæsenet Ret til at kræve Omkostningerne ved Ændringen eller Fjernelsen helt eller delvis erstattet, medmindre der godtgjøres Omstændigheder, som er fyldestgjørende for Undladelsen.

§ 5. Uden Godtgjørelse kan Ledning anbringes paa, over eller under offentlige Færselsveie (Jernbaner, Sporveie, Gader,

Veie, Broer, Pladse, Sjøer, Kanaler, Vasdrag og lignende), for- 9 Juni.
saavidt disses hensigtsvarende Benyttelse ikke derved hindres. No. 10.

Viser det sig senere, at Ledningen hindrer den hensigtsvarende Benyttelse af Færselsveien eller Udførelsen af nødvendige Arbeider paa eller Forandringer af denne, skal Telegrafvæsenet besørge Ledningen midlertidig eller for altid fjernet eller forandret.

Opstaar der i den ovenfor omhandlede Henseende Uenighed mellem vedkommende Myndigheder, afgjøres de derved foranledigede Spørsmaal af Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

Under Veie er i denne Paragraf ogsaa indbefattet den Grund udenfor yderste Grøftekant, hvorpaa efter Veiloven af 15de September 1851 § 19, næstsidste Punktum Gjærde ikke maa opføres uden Veibestyrelsens Tilladelse.

§ 6. Uden Hensyn til, hvad der er bestemt i §§ 2—5, skal Telegrafvæsenet snarest muligt udbedre eller, hvis saa ikke sker, efter Skjøn erstatte den Skade, som maatte bevirkes ved Udførelsen af Telegraf- eller Telefonanlæg eller ved senere Arbeider paa disse.

§ 7. Saafremt det til Anlæg af Telegraf, Telefon eller lignende Meddelelsesmidler med hertil nødvendige Stationer m. v. findes fornødent at erhverve fremmed Eiendom, kan saadan kræves afstaaet mod Erstatning efter Skjøn.

Er Eiendommen beslaglagt eller beheftet, skal Erstatningsbeløbet, saafremt ikke alle vedkommendes Samtykke til dets Udbetaling erhverves, ikke udbetales, forinden det paa lovlig Maade er afgjort, af hvem det bliver at modtage.

Forsaavidt den afstaaede Eiendom bruges af en anden, er Eieren forpligtet til at godtgjøre denne lovlig Rente af Beløbet for hans Brugstid.

§ 8. Telegrafvæsenet er, forinden Skjøn er afholdt, berettiget til, om nødvendigt ved Fogedhandling, at blive sat i Besiddelse af eller givet fornøden Raadighed over den Eiendom, som skal erhverves, eller paa hvilken Arbeide skal udføres.

Forinden et Anlæg eller en afsluttet Del deraf er fuldført, kan Skjøn ikke forlanges afholdt.

§ 9. De Skjøn, som foranlediges ved denne Lov, afgives af tre Mænd.

Overskjøn, som maa forlanges inden fire Uger efter det første Skjøn, afgives af fem Mænd.

Udenfor Kjøbstæderne bestyres Underskjønnet af Lensmanden, som herfor kun tilkommer lovbestemt Skyds- og Kostgodtgjørelse.

Mændene opnævnes overensstemmende med Lov om Lagrettesmænd af 28de August 1854, Kap. 3, dog saaledes, at de skal tages udenfor Tinglaget, naar det forlanges af nogen af Parterne.

Varsel gives som for Varsel til Forligelseskommissionen bestemt.

9 Juni. No. 10.

§ 10. Naar der i Anledning af samme Anlæg skal fastsættes Erstatning for Eiendomme under flere Jurisdiktioner, eller naar det til Skjønnets Afgivelse kræves særegne Indsigter eller det iøvrigt paa Grund af særlige Omstændigheder findes hensigtsmæssigt, kan Kongen paa Begjæring af nogen af Parterne opnævne fem Mænd til at afgive Skjøn. Et af Medlemmerne skal opnævnes som Formand og være i Besiddelse af de for Dommere foreskrevne Egenskaber. Det afgivne Skjøn er upaaankeligt. Derimod kan Forretningen saavel som hver enkelt under denne afgiven Kjendelse paaankes til Høiesteret, hvor Sagen skal foretages ved Varslets Udløb uden Hensyn til Høiesterets Sessioner. Ankefristen er to Maaneder.

Formanden tilkjender Mændene en med Hensyn til Forretningens Beskaffenhed, Reisens Længde og øvrige Omstændigheder afpasset Betaling.

Formandens Betaling bestemmes af vedkommende Regjeringsdepartement.

§ 11. Omkostningerne ved Skjøn, som optages i Henhold til §§ 2, 6 og 7, udredes af Telegrafvæsenet.

Hvem af Parterne der skal udrede Omkostningerne ved Skjøn i Henhold til § 4, eller hvorledes disse skal fordeles, bestemmes af Skjønsmændene.

Ved Overskjøn betales Omkostningerne af Eieren, saafremt Skjønnet er forlangt af ham og gaar ham imod, men ellers af Telegrafvæsenet.

§ 12. De i denne Lov for Statens Telegraf- og Telefonledninger gjældende Forskrifter med Undtagelse af §§ 3 og 5 kan med Samtykke af Kongen eller den, han dertil bemyndiger, helt eller delvis gjøres anvendelige ogsaa for Anlæg, paa hvilke der gives Koncession i Henhold til derom gjældende Lov. Koncessionshaverens Anvendelse af Bestemmelsen om Expropriation i § 7 er betinget af Tilladelse af vedkommende Regjeringsdepartement for hvert enkelt Tilfælde. Forsaavidt Expropriationsskjøn ikke er tilstævnet inden et Aar efter Tilladelsens Datum, kan Expropriation ikke iværksættes, forinden ny Tilladelse er erhvervet. Ligeledes bortfalder Adgangen til Expropriation, naar Afstaaelsen ikke er forlangt inden et Aar, efterat endeligt Skjøn er afholdt. Expropriation kan da først iværksættes efter nyt Skjøn i Henhold til ny Tilladelse af vedkommende Regjeringsdepartement.

§ 13. De nærmere Regler, som er fornødne i Anledning af denne Lovs Gjennemførelse og Anvendelse, gives af Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

§ 14. Fra den Tid, denne Lov træder i Kraft, ophæves:

Lov af 31te Juli 1854 indeholdende Bestemmelser angaaende Afgivelse af Grund m. m. til Anlæg af elektro-magnetiske Telegraflinjer for offentlig Regning.

Lov af 12te Oktober 1857 indeholdende Tillæg til og For- 9 Juni.
andringer i Lov om Veivæsenet, dens § 7, forsaavidt angaar sam- No. 10.
mes Anvendelse paa Anlæg af Telegraf- og Telefonlinjer for offentlig Regning.

Lov af 10de Mai 1860 angaaende Rettergangsmaaden i Sager angaaende tvungen Afstaaelse af Grund, dens § 5, forsaavidt angaar sammes Anvendelse paa Afstaaelse af Grund til offentlige Telegraf- og Telefonanlæg.

Thi have Vi o. s. v.

Lov indeholdende Forandringer i og Tillæg til 9 Juni.
Lov om Postvæsenet af 12te Mai 1888 med Tillægslov No. 11.
af 6te Juli 1892.*) [1])

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 29de Mai d. A., saalydende:

I § 8 tilføies:

Portoen af Værdibreve skal forudbetales; dog kan Værdibreve, der er betegnede som portofri, sendes ubetalte.

§ 32, 4de Passus skal lyde:

Er en bortkommen eller beskadiget Pakke ikke ved Indleveringen angivet til nogen bestemt Værdi, erstattes Tabet eller Skaden med et Beløb af Kr. 2,00 pr. 500 gr. eller Del deraf, ifald det ikke godtgjøres, at Tabet eller Skaden har været ringere, eller det oplyses, at Pakken har indeholdt Gjenstande af Værdi Kr. 2,00 eller derover pr. 15 gr. eller Penge (jfr. § 48).

§ 37 d skal lyde:

Breve, hvorved abonneres paa eller fremsendes Kontingent eller Porto af Tidender eller Tidsskrifter, dog saaledes, at Kontingent eller Porto for at kunne sendes portofrit maa vedkomme Exemplarer, der forsendes med Posten, og maa angaa enten en kommende Abonnementstermin eller en Abonnementstermin i det løbende eller det sidstforløbne Kalenderaar. Endvidere Breve, hvorved Kvittering for saadan Kontingent eller Porto tilbagesendes, eller som angaar Tidenders og Tidsskrifters Fordeling, det sidste med den nærmere Begrænsning, som Poststyrelsen bestemmer.

§ 50 skal lyde:

Enhver skal efter Signal vige af Veien for Posten, ligesom enhver skal være pligtig til, naar Posten maatte tiltrænge Hjælp til sin Befordring, at afgive Befordringsmidler, forsaavidt han maatte være i Besiddelse af saadanne. Vægring herimod straffes med Bøder fra Kr. 2,00 til Kr. 20,00.

Norske Skibe er pligtige til paa Poststyrelsens Forlangende

[1]) Se Odth. Prp. No. 22 og Indst. O. XII for 1902/1903 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Odth. S. 1197—1199 og i Lth. S. 452—454.

*) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 27.

9 Juni. No. 11. at modtage Postsager og besørge dem afleverede til Postanstalterne paa Anløbsstederne efter de nærmere Regler, som fastsættes af Poststyrelsen. I Tilfælde af Vægring straffes Reder eller Skibsfører med Bøder. I Mangel af mindelig Overenskomst om Betalingens Størrelse bestemmes denne ved Skjøn, afsagt af tre Mænd, valgte en af Poststyrelsen og en af vedkommende Rederi med en af Kongen valgt Opmand. Skjønnet afgjør ogsaa, hvem af Parterne der skal betale Omkostningerne ved samme.

§ 53 skal lyde:

Dersom nogen Postmester, Postexpeditør eller Postaabner ikke aflægger sine Regnskaber eller Extrakter eller ikke afgiver Besvarelse til Regnskabs-Antegnelser inden den Frist, som Poststyrelsen bestemmer, bøder han, hvis han er Postmester eller Postexpeditør, Kr. 20,00, hvis han er Postaabner Kr. 5,00 for hver Uge eller Del deraf, hvori Fristen overskiddes. Istedenfor Forelæggelse af 3dje Uges Bod kan Postmestre tiltales til Embedsfortabelse. Postexpeditører og Postaabnere kan afskediges istedenfor at forelægges Bøder.

§ 58 skal lyde:

Kongen bemyndiges til:

forsaavidt angaar Postforsendelser mellem Norge og Udlandet, at foretage de Modifikationer i foranstaaende Bestemmelser, som ansees hensigtsmæssige for af fremmede Stater at opnaa tjenlige Vilkaar for gjensidig Udveksling af Postsager;

at afgive Bestemmelse vedrørende Udvekslingen af Postanvisninger, Postopkrævning, Postinkassationer, Ilforsendelser og Kreditiver mellem indenrigske Postanstalter, vedrørende Ombringelse af Pakker og Afhentning af Postsager direkte paa Jernbanestationer og Dampskibe, vedrørende andre ligeartede Forsendelser eller Forretninger samt om Størrelsen af Gebyret derfor, hvilket skal tilfalde Statskassen.

Endvidere kan Kongen eller den, han bemyndiger, give de til nærværende Lovs Fuldstændiggjørelse fornødne Bestemmelser, saaledes f. Ex. om, hvilke Sager efter sin Beskaffenhed skal være undtagne fra Postforsendelse, om Pengebreves og andre Postsagers Konvolutering og Indpakning m. v., om, hvad der skal henregnes til de forskjellige Arter af Korsbaandsforsendelser, til Lokalforsendelser samt til Tidender og Tidsskrifter og deslige.

Thi have Vi o. s. v.

9 Juni. No. 12. **Lov** indeholdende Forandring i Lov om Sparebanker af 6te Juli 1887, jfr. Love indeholdende Forandring i nævnte Lov af 27de Juli 1896 og 5te Marts 1900. *) [1])

[1]) Se Indst. O. No. 60 og Dok. No. 13 for 1902/1903 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 1286—1305 og i Lth. S. 457—460.

*) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 27.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 30te Mai d. A., saalydende: 9 Juni. No. 12.

§ 8 i Lov om Sparebanker af 6te Juli 1887, jfr. Love indeholdende Forandring i samme af 27de Juli 1896 og 5te Marts 1900, ophæves.

Thi have Vi o. s. v.

Kongelig Resolution *), hvorved i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Stadfæstelse i følgende Form paa Beslutning, fattet under 30te April 1903 af Bjerkreim Herredsstyre i Stavanger Amt: 9 Juni.

1. Det skal inden Bjerkreim Herred være forbudt at bruge Pigtraad til Gjærder langs offentlig Vei og til Skiftegjærder.
2. Tidligere af Pigtraad opførte Gjærder maa i det i § 1 anførte Tilfælde ikke repareres med Pigtraad, men med glat Traad eller andet ufarligt Materiale.

Kongelig Resolution *), hvorved i Medhold af Lov angaaende Indskrænkning i Brugen af Redskaber til Saltvandsfiskeri af 28de April 1888 § 1 bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt inden Hjørundfjords Herred, Romsdals Amt, at benytte Dynamit til Fangst af Fisk. 9 Juni.

Kongelig Resolution *), hvorved i Medhold af § 61 i Lov om Vasdragenes Benyttelse m. v. af 1ste Juli 1887 samt Punkt 3 i de ved Kongelig Resolution af 18de Marts 1899 fastsatte Regler for Bestyrelsen af Nordsjø—Skienskanalen meddeles Approbation som gjældende indtil videre paa nedenstaaende af Bratsbergs Amtsthing og Skiens Kommunestyre i Møder henholdsvis 12te Marts og 15de April 1903 vedtagne Udkast til Reglementsbestemmelser for Dampskibsfarten mellem Kanalbryggen i Skien og Grøtsund i Solum: 9 Juni.

§ 1. Dampskibe, der passerer Skienselven paa Strækningen fra Kanalbryggen i Skien til Falkumelvens Udløb, maa ikke gaa med mere end 5 — fem — Mils Fart.

Denne Bestemmelse skal dog ikke være til Hinder for, at Dampskibe, naar Dammene i Skien er fuldstændig aabne, anvender større Fart forbi Damfos.

§ 2. Paa Strækningen fra Falkumelvens Udløb til Grøtsund maa Dampskibe ikke passere Tømmerflaader, der er under Bukkering eller i Drift, med mere end 5 — fem — Mils Fart.

§ 3. Overtrædelse af disse Bestemmelser behandles som Politisager og straffes med Bøder.

*) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 27.

9 Juni. **Kongelig Resolution** *), hvorved de af Herredsstyret for Vardal Herred, Kristians Amt, i Møder den 7de og 30te August 1902 samt 18de April 1903 besluttede Vedtægter mod Skogenes Ødelæggelse approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse og mod Skogenes Ødelæggelse af 20de Juli 1893 § 8 som gjældende indtil videre.

9 Juni. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

A. Fra 1ste August 1903 at regne skal der i Stokke Præstegjeld under Søndre Jarlsberg Provsti i Kristiania Stift ansættes en Kaldskapellan, som tillægges følgende aarlige Indtægter:

1) Som Lønsbidrag af Stokke Sognepræstembede, hvad dettes aarlige Indtægter til enhver Tid ndgjør mere end Kr. 4000,00 og derhos indtil videre yderligere Kr. 300,00 aarlig, som dog bliver at nedsætte efter hvert som Sognekaldets Indtægter herefter maatte blive forøget ved Fraſalg af Dele af Præstegaarden eller paa anden Maade. Af det samlede Bidrag bliver indtil videre Kr. 250,00 at udbetale Kapellanen af Sognepræsten hvert Kvartal, Resten, saasnart Opgjør over Aarets Indtægter foreligger.

2) Som Lønsbidrag af Stokke Herredskommune, hvad der til enhver Tid vil udkræves udover Sognepræstens Lønsbidrag for at bringe Kapellanens Aarsindtægt op i Kr. 1800,00. Kommunens Bidrag udbetales fjerdingaarsvis med et Beløb, som Herredsstyret og Kapellanen kommer overens om — mod fornøden Berigtigelse, naar Opgjør over Sognepræstembedets Indtægter for Aaret foreligger.

3) Som Hesteholdsgodtgjørelse af Herredskommunen Kr. 300,00, som udbetales med en Fjerdedel hvert Kvartal.

B. Stokke Kaldskapellani bliver at kundgjøre ledigt med Forpligtelse for dets Indehaver til:

1) at tage Bolig i Nærheden af Skjee Annekskirke;

2) at indfinde sig en à to Gange om Ugen paa Stokke Præstegaard, naar dette begjæres af Sognepræsten, for at bistaa denne i hans Kontorforretninger;

3) at føre særskilte Kirkebøger for Skjee og Arendal Annexsogne og at gjøre Indberetning til Sognepræsten, hver Gang en kirkelig Forretning er berammet hos ham;

4) at finde sig i de Bestemmelser, som maatte blive afgivet om Gudstjenestens Ordning, om Konfirmandernes Forberedelse og om Afholdelse af Konfirmation i Præstegjældet.

5) at deltage i Betjeningen af et Kapel paa Øen Veierland, om et saadant maatte blive opført, mod paa Reiser i den Anledning at erholde fri Overfart til og fra Øen.

*) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 27, hvor Vedtægterne er indtagne.

C. Stokke Sognekald befales kundgjort med Forpligtelse for Sognepræsten til at udbetale til Kaldskapellanen den i Post A No. 1 fastsatte Løn og at finde sig i de i Post B No. 4 og 5 fastsatte Bestemmelser. 9 Juni.

D. Kristiania Biskop bemyndiges til at træffe de nødvendige Bestemmelser om de i Post B No. 4, kfr. Post C nævnte Anliggender.

E. Stokke Herredsstyres Beslutning af 30te September 1902 om Bevilgning af Lønsbidrag og Hesteholdsgodtgjørelse til Kaldskapellanen approberes i Henhold til Lov om Formandskaber paa Landet af 13de Januar 1837 § 39, forsaavidt Kommunen derved paadrages Udgifter for et længere Tidsrum end 5 Aar.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 9 Juni.

1. Til Brug for Dirdals og omliggende Distrikter i Fossan Sogn af Høgsfjords Præstegjæld under Stavanger Provsti i Kristianssands Stift tillades der opført et Kapel paa en dertil udseet Tomt af Dirdal Hjælpekirkegaard — — — — — — —.
2. I Dirdal Kapel bliver der at afholde Gudstjeneste 10 à 12 Gange aarlig efter Kristianssands Biskops nærmere Bestemmelse.
3. De af Fossan Herredsstyre i Møder den 8de September og 25de November 1902 fattede Beslutninger om Overtagelse af og Garanti for Udgifterne ved Kapellets Vedligehold og Betjening og for Sognepræstens Skydsgodtgjørelse paa Reiser derhen for at forrette Gudstjeneste approberes i Henhold til til Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 § 39, forsaavidt Kommunen derved paadrages Udgifter for et længere Tidsrum end 5 Aar.

Kongelig Resolution, hvorved i Henhold til §§ 25, 26, 29 og 30 i Lov om Vasdragenes Benyttelse m. v. af 1ste Juli 1887 bestemmes: 9 Juni.

1. At det tillades Skiens Brugseierforening at opføre en Reguleringsdam for Møsvand i det væsentlige overensstemmende med den af Kanaldirektøren under 1ste Oktober 1902 afgivne Plan, dens Alternativ I, paa Betingelse af, at Dammens Manøvrering skal foregaa efter et af Kongen approberet Reglement, samt at der for mulig Skadeserstatning i Anledning af Foretagendet af Skiens Brugseierforening tilveiebringes betryggende Sikkerhed for et Beløb af Kr. 20 000,00 efter Arbeidsdepartementets nærmere Bestemmelse.
2. At den Vedkommende i Henhold til ovennævnte Lovs § 25 tilkommende Erstatning bliver at bestemme af Mænd, som dertil udnævnes af Kongen.

Kongelig Resolution, hvorved vedlagte Udkast til Reglement vedkommende Examen m. v. for Ledlodser approberes som gjældende indtil videre: 9 Juni.

9 Juni. **Reglement**
vedkommende Examen m. v. for Ledlodser.

§ 1. Certifikat som Ledlods for en vis Kyststrækning kan udstedes til enhver, som har

1. fyldt det 23de Aar og faret 12 Maaneder med Dampskib af mindst 150 netto Registertons Drægtighed;
2. Vidnesbyrd fra examineret Læge for at have god Helbred, normalt Syn og Hørsel og ikke være farveblind;
3. Attest for bestaaet Navigationsexamen eller Vidnesbyrd fra Bestyreren af en offentlig Sømandsskole om, at han i et Kart kan affætte Skibets Sted ved Peilinger eller Med (Landemerker), udsætte en Kurs, opmaale en Distance og beregne den Tid, hvori denne udseiles med en given Fart, samt har praktisk Kjendskab til Misvisningen, Jernets Indvirkning paa Kompasnaalen ombord (lokal Deviation) og Strøm;
4. Vidnesbyrd fra Bestyreren af en offentlig Sømandsskole om, at han har den fornødne Kyndighed i Sømandsskab og kjender de gjældende Nød- og Taagesignaler samt Regler for Styring for at undgaa Sammenstød mellem Fartøier;

   Vidnesbyrd om de under 3 og 4 anførte Kundskaber kan ogsaa udstedes af den nedenfor i § 2 omhandlede Examenskommission;
5. Vidnesbyrd om Kjendskab til Farvandet paa den Kyststrækning, for hvilken Certifikat ønskes gjort gjældende, udfærdiget af en i saadant Øiemed opnævnt Examenskommission.

§ 2. Examen for Ledlodser afholdes, forsaavidt et tilstrækkeligt Antal Examinander melder sig, paa Togt med et af Marinens Fartøier, som dertil bestemmes af Forsvarsdepartementet. Dette opnævner tillige en Examenskommission, bestaaende af en Examinator og 2 Censorer.

Kommissionen prøver Examinandernes Kjendskab til Farvandet samt i fornødent Fald, om de er i Besiddelse af de i § 1, 3die og 4de Led omhandlede Kundskaber, og afgiver Vidnesbyrd derom til Overlodsen.

Forsaavidt denne Examen et Aar ikke kan foregaa paa noget af Marinens Fartøier, eller Omstændighederne forøvrig maatte gjøre det ønskeligt, kan Forsvarsdepartementet bestemme, at Examen skal afholdes ombord paa rutegaaende eller andet Dampskib paa Kysten af den dertil opnævnte Kommission.

§ 3. Certifikat som Ledlods udfærdiges uden Betaling af Distriktets Overlods efter vedkommende Examenskommissions Anbefaling.

Overlodsen fører Rulle over Distriktets Ledlodser.

§ 4. De nærmere Bestemmelser om Examens Afholdelse og Bekjendtgjørelse m. v. samt om Udfærdigelse af Examensattester, Certifikater og Rulleførsel afgives af Forsvarsdepartementet.

Rundskrivelse fra Kirke- og Undervisningsdepartementet til samtlige artiumsberettigede Skoler, hvorved meddeles, at Departementet overensstemmende med Forslag fra Undervisningsraadet indtil videre fastsætter Honoraret for Censor (og ved Privatisters Prøve tillige for Examinator) ved Prøven i Gymnastik ved Artium til Kr. 0,40 pr. Kandidat og Honoraret for Censur af Besvarelserne i Projektionstegning ved Realartium efter den nye Ordning til Kr. 0,50 pr. Specimen til hver Censor. 9 Juni.

Lov om Ansvar for Skade paa Bofæ ved Hund samt om Optagelse af Hund m. v.*)[1] 11 Juni. No. 1.

Vi Oscar o. s. v. Gjøre vitterligt: at Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 28de Mai d. A., saalydende:

§ 1. Skade, som ved Hund forvoldes Bofæ eller Fjærkræ, erstattes af Hundens Eier eller Besidder. Derhos kan han ilægges Bøder. Gjentages Skade ved samme Hund i samme Persons Besiddelse, skal Bøder ilægges. Til offentlig Paatale udkræves den fornærmedes Begjæring.

§ 2. Hund, som findes ifærd med at jage eller skade Bofæ i Strækning, hvor dets Eier eller Besidder har Ret til at lade det beite, kan efter dennes eller efter Grundeierens Foranstaltning strax dræbes paa Stedet eller optages. Saadan Optagningsret kan ogsaa udøves af hvemsomhelst. Samme Regel gjælder, saafremt Hund skader Fjærkræ paa Sted, hvor dets Eier eller Besidder har Ret til at lade det opholde sig.

Herredsstyret kan med Approbation af Kongen eller den, han dertil bemyndiger, for det hele Herred eller Dele af samme bestemme, at Hund, som i den Tid, da Bofæ holdes paa Havn, findes streifende om uden Ledsager i Havnegang udenfor Indmarken, kan efter Foranstaltning af Grundeieren eller nogen i Strækningen havneberettiget optages eller, hvis Hunden tidligere har været optagen, og der er fremgaaet overensstemmende med § 4 i nærværende Lov, dræbes paa Stedet.

§ 3. For Tidsspilde, Bryderi, Udlæg og andet Tab, som forvoldes ved de i § 1 og § 2, 1ste Led omhandlede Tilfælde, pligter Hundens Eier eller Besidder at yde Erstatning.

Denne, saavelsom Erstatning for Skade, som omhandles i § 1, bestemmes i Mangel af mindelig Overenskomst ved Skjøn, afholdt overensstemmende med § 41 i Lov om Jords Fredning af 16de Mai 1860.

§ 4. Optagen Hund skal forsvarlig behandles og forpleies. Den skal snarest muligt overleveres Lensmanden, som med Hensyn

[1]) Se Oth. Prp. No. 12 og Indst. O. No. 46 for 1902/1903 samt Storth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 1177—1187 og i Lth. S. 395—415.

*) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 27.

11 Juni. No. 1. til Dyret har at gaa frem efter de i Lov af 22de Mai 1869 om visse Slags indsat eller hittet Bosæ foreskrevne Regler.

§ 5. Nærværende Lov træder i Kraft den 1ste Januar 1904. Fra samme Tid ophæves Lov af 9de Juni 1894 om Ansvar for Skade paa Bosæ ved Hund og om Optagelse af Hund m. v., forsaavidt den fremdeles er gjældende.

Thi have Vi o. s. v.

11 Juni. No. 2. **Lov** indeholdende Forandring i Lovgivningen om Medicinalafgift i Finmarken.*)[1])

Vi Oscar o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 8de Juni d. A., saalydende:

§ 1. Til Fremme af Medicinalvæsenet i Finmarken skal ved Udskibning fra Amtet til Udlandet eller til indenrigsk Sted udenfor Amtet erlægges følgende Afgifter:

a.	Af hvert 100 kg. fersk eller frossen Fisk	6	Øre.
b.	„ „ „ „ saltet Fisk	10	„
c.	„ „ „ „ tørret Klipfisk . . .	18	„
d.	„ „ „ „ anden tørret Fisk . .	24	„
e.	„ „ „ „ fersk Laks	80	„
f.	„ „ „ „ saltet eller røget Laks	120	„
g.	Af hver hl. Lever	23	„
h.	Af hver Tønde Tran = 116 l. . . .	40	„
i.	Af hver Tønde Grakse, hvoraf Tran endnu kan udvindes	10	„
k.	Af hvert 100 kg. Fiske- eller Hvalguano, Benmel, Kraftfoder	5	„
l.	Af hvert 100 kg. Hvalbarder	50	„
m.	Af hvert 100 kg. Sæl- og Hvalrosskind	25	„

Varer, hvoraf Afgift er betalt til Nordland og Tromsø Amters Medicinalfond, er fritagne for Afgift.

§ 2. Denne Lov træder i Kraft 1ste Juli 1903 og bliver gjældende i 5 Aar, i hvilket Tidsrum § 1 i Lov af 4de Juli 1884, indeholdende Forandring i og Tillæg til Lovgivningen om Medicinalafgift i Finmarken, sættes ud af Kraft.

Thi have Vi o. s. v.

[1]) Se Odth. Prp. No. 28 og Indst. O. No. 93 for 1902/1903 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Odth. S. 1557—1558 og i Lth. S. 489—490.

11 Juni. **Høieste Resolution***), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at det indtil videre, dog ikke for et længere Tidsrum end 5 — fem — Aar skal være forbudt paa den mellem øvre Ende af Langesø og Hellefos liggende Strækning af Drammenselven i

*) Bekjendtgj. 13 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 27.

Øvre og Nedre Ekers Herreder, Buskeruds Amt at fiske Sik i Tiden fra og med 21de November til og med 31te Oktober. 11 Juni.

Høieste Resolution af 7de August 1902 ophæves.

Høieste Resolution, hvorved i Henhold til § 55 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse som gjældende indtil videre paa Breviks Kommunestyres Beslutning af 13de Mai 1903 angaaende Forandringer i §§ 1 og 2 i de ved Høieste Resolutioner af 20de Februar 1877 og 15de Mai 1885 approberede Taxter og Regler for Benyttelse af Breviks Brygger. 11 Juni.

De gjældende Taxter og Regler er efter dette saalydende:

§ 1 Dampskibe, der gaar i Kystfart, betaler Kr. 1,50 — en Krone og femti Øre — pr. Anløb.

§ 2. Dampskibe, der gaar i Rute paa Langesundsfjorden, betaler 90 — niti — Kroner aarlig.

§ 3. For mindre Dampskibe, som „Lundetangen", i Kystfart med Varer og Passagerer betales 75 — fem og sytti — Øre pr. Anløb.

§ 4. Seilfartøier indtil 60 Tons betaler 3 — tre — Øre pr. Ton Døgnet, dog ikke mindre end 40 — firti — Øre i Afgift for hver Gangs Afbenyttelse. Fartøier over 60 Tons betaler for det overskydende halv Afgift pr. Ton. Drægtigheden af Fartøier, som ikke er maalte, ansættes af Havnefogden.

§ 5. Dæksbaade og Føringspramme med indtil 60 m^3 (30 Favne) Ved erlægger 15 — femten — Øre pr. Døgn. Større Føringspramme og Vedbarker betaler 40 — firti — Øre pr. Døgn. Kortere Tid end 24 Timer regnes for et Døgn.

§ 6. Dampskibe, der ikke gaar i Rute, betaler som Seilskibe.

§ 7. Fartøier, der benytter Bryggernes Fæstigheder og ikke betaler Bryggeafgift, erlægger lovlig Fæstighedsafgift.

§ 8. Al Betaling erlægges forskudsvis, om det af Kassereren forlanges.

§ 9. Enhver Henliggen ved Bryggen anmeldes for Bryggekassereren.

§ 10. Fartøier, Pramme, Seilbaade eller Robaade m. v., der henligger ved Bryggen, er pligtige naarsomhelst at forhale efter Havnefogdens Ordre.

§ 11. Brænde eller andre Varer bør bortskaffes uden Ophold.

§ 12. De Fartøier, der af offentlig Funktionær beordres til ved offentlig Brygge at aflevere Ballast, erlægger ingen Bryggeafgift. Seilfartøier, Dæksbaade og Føringspramme betaler ingen Bryggeafgift for Søn- og Helligdage.

Høieste Resolution, hvorved i Henhold til § 55 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles 11 Juni.

11 Juni. Stadfæstelse paa Risørs Kommunestyres Beslutning af 30te Januar 1903 angaaende Forandringer i §§ 1 og 6 i de ved Høieste Resolution af 21de December 1883 stadfæstede Takster og Regler for Benyttelse af de offentlige Brygger i Risør.

De gjældende Taxter og Regler er efter dette saalydende:

§ 1. For Dampskib og Seilfartøi af indtil 100 Tons Størrelse samt Dæksbaad, saavel maalt som ikke maalt, der henlægges til, losser, modtager eller sælger Ladning ved offentlig Brygge, erlægges en Afgift af 2 Øre pr. Ton pr. Døgn, — dog ikke under 25 Øre. Fartøi over 100 Tons Størrelse betaler samme Afgift for det første Døgn, men for hvert af de følgende det halve. For kortere Tid end et Døgn betales som for fuldt Døgn. Størrelsen af Fartøier, der ikke er maalte, ansættes af Havnefogden. Enhver Henliggen ved Brygge anmeldes for Havneopsynet. Fri for Afgift er Lystbaade og Lodsbaade, der uden at losse eller indtage Ladning henligger ved Brygge. Robaade og Fiskerbaade erlægger som saadanne ingen Afgift. Alle Færger saavelsom andre aabne Baade beregnes efter, hvad de kunne indtage af Ved, og erlægger for hver Gang, de losser eller indtager Ladning, pr. Døgn følgende Afgift:

Fra	1	til 3	Meterfavn (Vedmaal)	Kr.	0,10
„	4	— 6	— —	„	0,15
„	7	— 10	— —	„	0,25
„	11	— 15	— —	„	0,40
„	16	— 20	— —	„	0,60
„	21	— 30	— —	„	0,80
„	31	— 40	— —	„	1,50
„	41	— 60	— —	„	2,50

Størrelsen af Færger og andre aabne Baade ansættes af Havnefogden. For Landsætning af Trælast (Hustømmer og andre Materialier) fastsættes en passende Afgift, dog ikke under 25 Øre og ikke over 1 Krone, gjældende for den Tid, Lasten er beliggende ved og paa Bryggen. Beløbets Størrelse bestemmes af Havnefogden.

Fritagne for at erlægge ovennævnte Afgift er Personer bosatte i Risør, der paa Risør Brygge oplosser Ved til eget Brug, som de selv har ført til Byen.

§ 2. For Dampskibe kan Afgiften nedsættes efter Overenskomst med Havnekommissionen under Formandskabets Approbation.

§ 3. Fartøier, Pramme, Seilbaade eller Robaade m. v. der henligger ved offentlig Brygge, er pligtige til naarsomhelst at forhale derfra efter Havnefogdens Bestemmelse.

§ 4. Varer, Ved eller Gods bliver at henlægge paa de Steder, som Opsynet anviser, og maa i Regelen ikke forblive der over 24 Timer. I modsat Fald vil Pladsen blive ryddiggjort for Eierens Regning og Risiko, hvis Opsynet finder det nødvendigt, og

erholder Eieren ikke Varerne til sin Raadighed, førend alle Om- 11 Juni.
kostninger er dækkede. I særegne Tilfælde kan Opsynet, naar derom andrages, meddele Samtykke til Godsets længere Henliggen mod Erlæggelse af Afgift, efter Overenskomst med Opsynet.

§ 5. De Skibe og Fartøier, som Havnekommisionen beordrer til offentlig Brygge for at losse Ballast til Kommunens Afbenyttelse, erlægger ingen Bryggeafgift for den Tid, som dertil medgaar.

§ 6. Til Bryggepengenes Indkrævning antages af Kommunebestyrelsen en dertil skikket Mand, der herfor nyder 20 pCt. af det indkrævede.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet, til en By- 11 Juni.
foged, hvori paa Foranledning meddeles følgende:

1. I Tilfælde af, at der for en Registerfører samtidig foreligger paa den ene Side en i Henhold til Skibsregisterlovens § 11 til ham indsendt Gjenpart af midlertidigt Nationalitetsbevis, udfærdiget for et præsumtivt registreringspligtigt Skib, og paa den anden Side Anmeldelse af samme Fartøi til endelig Registrering under saadanne Forhold, at i Henhold til Lovens § 6 endelig Registrering uden Ophold bliver at foretage, antages Registerføreren at burde indføre Fartøiet kun paa endeligt Folium i Registeret og at burde undlade den i Lovens § 11 omhandlede foreløbige Registrering.
2. Der er intet til Hinder for, at endelig Registrering af et Skib kan finde Sted, forinden samme har erholdt endeligt norsk Nationalitetsbevis (se Skibsregisterlovens § 5, No. 1). Tvertimod vil intet Skib, der ikke før 1ste Januar d. A. havde erholdt endeligt Nationalitetsbevis, kunne meddeles endeligt Nationalitetsbevis, forinden det er registreret (se Skibsregisterlovens §§ 7 og 44).
3. Der foreligger ingen Bestemmelse om, at Gebyrer, som skal opkræves af Registerføreren, forskudsvis skal indbetales paa Toldkassererens Kontor.

Cirkulære fra Departementet for de offentlige Arbeider, 11 Juni.
Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles:

Poststyrelsen har under 9de og 15de Mai d. A. paa Foranledning udtalt:

Aviskontingent for et Tidsrum, der har samme Længde som Abonnementsterminen, selv om denne ikke slutter sig til Kalenderaaret (f. Ex. 15de Mai—15de August), kan af Abonnenten sendes som „portofri Avissag". Ligeledes kan Kontingent for et Blad, der bestilles i Løbet af en Abonnementstermin, for den resterende Del af denne sendes portofrit af Abonnenten, medens Kontingent ellers, for at kunne sendes portofrit, maa gjælde den hele Abonnementstermin.

11 Juni. Poststyrelsen har under 19de Mai sidstleden paa Foranledning udtalt, at Visitkort med Afsenderens haandskrevne Navn kan sendes som Korsbaandsforsendelse; jfr. Postreglementets Kap. V § 6, Litra c.

Poststyrelsen har paa Foranledning udtalt følgende om Portofrihed i Rigsforsikringsindretningens Anliggender:

at Skrivelser fra private til Rigsforsikringsanstaltens Tilsynsmænd i Almindelighed ikke er portofri, og specielt, at forsikringspligtige Bedrifter ikke kan fremsende Præmien portofrit med Posten;

at Lægeberetninger vedkommende skadede Personer samt Regninger for Lægehonorar kan sendes portofrit fra privat praktiserende Læger til Anstalten eller dens Tilsynsmænd;

at Indberetning fra en Fabrik om Fabrikkens Drift for at legitimere en Udmeldelse af Rigsforsikringen samt Kvittering for udbetalt Invaliderente ikke kan fremsendes portofrit til en Tilsynsmand.

13 Juni. **Skrivelse** fra Medicinaldirektøren til Amtmanden i Stavanger Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra Overlægen ved Stavanger kommunale Sygehus til Stavanger Statsfysikat, om nævnte Sygehus har Tilladelse til at indføre Karbollysoform til eget Brug til Desinfektion af Klosetter, Stikbækkener, Kloaker o.s.v.

I Anledning heraf bemærkes, at da Karbollysoform ikke antages i Henhold til Plakat af 23de Juni 1888 angaaende Apothekeres Handel med Gifter og medicinske Stoffe m. v. at være Gjenstand for Apothekernes Enehandel i Detail, kan der formentlig intet være til Hinder for, at Stavanger Sygehus indfører fra Udlandet Karbollysoform, naar denne kun anvendes i ovennævnte Øiemed.

13 Juni. **Cirkulære** fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles:

Rettelser i Postreglementet:

1. Kap. VIII § 37 skal lyde:
§ 37. Med de britiske Besiddelser, britisk Indien, Chili, China, Japan, Oranje-Fristaten, Panama, Sarawak m. fl., kan der udvexles Postanvisninger gjennem det britiske Postvæsen.
— — — — — — — — — — — — —

2. Kap. VIII § 39 skal lyde:
§ 39. Med Canada udvexles Postanvisninger overensstemmende med den i 1903 afsluttede Overenskomst.
Anvisningerne udfærdiges i Bestemmelseslandets Mynt.
— — — — — — — — — — — — —

15 Juni. **Høieste Resolution***), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Lax og Sørret af 20de Juni 1891 § 23 be-

*) Bekjendtgj. 24 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 28.

stemmes, at det i Sogndalselven, Stavanger Amt, indtil videre skal være tilladt at drive Fiske efter de nævnte Fiskesorter ogsaa i Tiden fra og med 27de August til og med 5te Oktober samt at Forbudet mod Salg forsaavidt angaar Fisk der er fanget i Sogndalselven først skal være gjældende fra og med den 10de Oktober. 15 Juni.

Høieste Resolution af 8de September 1893 ophæves forsaavidt angaar Sogndalselven.

Høieste Resolution, hvorved er bestemt: 15 Juni.

1. At Høieste Resolution af 21de Oktober 1881 angaaende Anvendelsen af de udisponerede Renter af det af Anders Christofferſen Haneſtad ved Testamente af 30te November 1801 stiftede Legat til Fremme af Tiller Sogns Skolevæsen ophæves.
2. At de udisponerede Renter af ovennævnte Legat herefter tillades anvendt til:
   1) Fortsættelsesskole;
   2) Arbeidsskole for voxen Ungdom;
   3) Undervisningsmidler;
   4) Sløid og kvindeligt Haandarbeide i Folkeskolen;
   5) Undervisning i Folkeskolen udover den lovbefalede Skoletid.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de under 10de Februar 1903 udarbeidede nye Statuter for det ved Kongelig Resolution af 24de Mai 1894 stadfæstede „Pasteurlegat". 15 Juni.

Skrivelse fra Udenrigsdepartementet i Stockholm til Departementet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri, hvorved meddeles, at Republiken Bolivia har tiltraadt den i Washington den 15de Juni 1897 afsluttede internationale Overenskomst angaaende Udveksling af Postanvisninger. 16 Juni.

Telegram fra Handels- og Industridepartementet, til et Generalkonsulat. 17 Juni.

Ifølge Skibsregisterlovens § 10 maa ogsaa ikke registreringspligtige Skibe, der gaar under norsk Flag, i udenrigsk Fart være forsynet med Nationalitetsbevis. Undtagne er kun under visse Betingelser Fiskefartøier. Midlertidigt Nationalitetsbevis tilstaaes efter Skibsregisterreglementets 3die Kapitel, jfr. Departementets Cirkulære 11/11 1902, for ethvert i Udlandet indkjøbt Skib.

Noter, udvexlede 19de Juni 1900 og 28de April 1903 mellem Hans Majestæts Legation i Berlin og det tyske Udenrigsministerium angaaende gjensidig Toldfrihed for Konsulatrekvisita. 28 April. 19 Juni.

28 April. 19 Juni.

Afskrift.

Berlin, le 19 juin 1900.

Légation de Suède et Norvège.

Monsieur le Comte,

Par une lettre, en date du 23 Mars dernier, M. le Ministre d'Allemagne à Stockholm a signalé à l'attention du Ministère Royal des Affaires Etrangères qu'au mois d'Octobre dernier un écusson aux armes Impériales avait été envoyé au consulat général d'Allemagne à Stockholm et que les autorités douanières avaient imposé cet envoi de couronnes 5 : 45 de droits d'entrée.

En relevant que, d'après une résolution du Conseil Fédéral de l'Empire, en date du 28 Mai 1883, les emblèmes destinés au service des consulats étrangers en Allemagne, comme drapeaux, écussons etc., doivent être admis en franchise de droits dès qu'ils sont transmis aux consulats par leurs gouvernements respectifs, le Comte de Wallwitz a exprimé le désir d'être renseigné, si le Gouvernement du Roi partage cette manière de voir et si, dans ce cas, les autorités douanières à Stockholm pouvaient être engagées à restituer la somme mentionnée en haut.

Pour satisfaire au désir exprimé par le Comte de Wallwitz, Son Excellence M. le

Son Excellence
M. le Comte de Bülow, etc.
etc. etc.

Oversættelse

af en Skrivelse fra Hans Majestæts Legation i Berlin til det tyske Udenrigsministerium, dateret 19de Juni 1900.

Herr Greve,

Ved en Skrivelse af 23de Marts sidstleden har Tysklands Minister i Stockholm henledet det Kongelige Udenrigsdepartements Opmerksomhed paa, at et keiserligt Vaabenskjold i Oktober sidstleden var blevet sendt til Tysklands Generalkonsulat i Stockholm, og at Toldmyndighederne havde paalagt denne Forsendelse en Indførselstold af Kr. 5.45.

Idet Grev von Wallwitz gjorde opmerksom paa, at Emblemer, bestemte til Brug for fremmede Konsulater i Tyskland, saasom Flag, Vaabenskjold osv. ifølge en Beslutning af Keiserrigets Forbundsregjering af 28de Mai 1883 skal nyde Toldfrihed, naar de sendes Konsulaterne fra disses respektive Regjeringer, har Greven udtalt Ønske om at blive meddelt, hvorvidt Hans Majestæts Regjering deler denne Synsmaade, og om isaafald Toldmyndighederne i Stockholm kunde blive paalagt at tilbagebetale ovennævnte Sum.

For at imødekomme det af Grev Wallwitz udtalte Ønske har Hans Excellence Ministeren for

Hans Excellence
Herr Grev Bülow, etc., etc., etc.

Ministre des Affaires Etrangères vient de lui faire parvenir la somme réclamée. En outre, afin de régler cette matière une fois pour toutes, le Gouvernement du Roi a décidé, pour ce qui concerne la Suède, d'accorder, à l'avenir, à titre de réciprocité, la franchise de droits aux écussons et autres effets de chancellerie, destinés à l'usage des consulats d'Allemagne en Suède, lorsque ces effets sont réclamés par écrit auprès du Ministère Royal des Affaires Etrangères par la Légation Impériale à Stockholm.

En Norvège la franchise de droits se trouve déja accordée pour les drapeaux, écussons, livres et imprimés à l'usage des consulats étrangers sur la présentation en douane d'un certificat du consulat destinataire constatant que les effets serviront exclusivement à l'usage du consulat.

En ayant l'honneur, d'ordre de mon Gouvernement, de porter ce qui précede à la connaissance de Votre Excellence, je Vous prie, Monsieur le Comte, de me faire savoir, si cet arrangement correspond aux intentions du Gouvernement Impérial et qu'en conséquence, un traitement réciproque soit assuré aux envois de ce genre destinés aux consulats des Royaumes Unis en Allemagne.

Veuillez agréer etc.

(signé) **Taube.**

de Udenrigske Anliggender nylig 28 April.
ladet ham tilstille den reklamerede 19 Juni.
Sum. Desuden har Hans Majestæts Regjering for en Gang for alle at ordne dette Spørgsmaal besluttet, forsaavidt angaar Sverige, paa Betingelse af Gjensidighed, for Fremtiden at tilstaa Toldfrihed for Vaabenskjold og andre Kontorrekvisita bestemte til Brug for Tysklands Konsulater i Sverige, naar Gjenstandene af den Keiserlige Legation i Stockholm begjæres skriftlig i det Kongelige Departement for Udenrigske Anliggender.

I Norge indrømmes Toldfrihed allerede for Flag, Vaabenskjold, Bøger og Trykksager til Brug for fremmede Konsulater mod Forevisning paa Toldboden af en Bevidnelse fra det Konsulat, for hvilket Gjenstandene er bestemt, om, at disse udelukkende skal tjene til Brug for Konsulatet.

Idet jeg har den Ære paa min Regjerings Befaling at bringe foranstaaende til Deres Excellences Kundskab, beder jeg Dem, Herr Greve, at tilkjendegive mig, hvorvidt denne Ordning stemmer med den Keiserlige Regjerings Ønske, og om saaledes en gjensidig Behandling vil være sikret Forsendelser af denne Art til de Forenede Rigers Konsulater i Tyskland.

Modtag osv.

(undertegnet) **Taube.**

28 April. 19 Juni. Afskriftens Rigtighed bekræftes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 28de Mai 1903.

Eric Trolle,
Kabinetssekretær.

Oversættelsens Rigtighed bekræftes.

Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri. Udenrigsafdelingen.

Kristiania, 28de Juli 1903.

A. Scheel,
fung. Expeditionschef.

---

28 April. Afskrift.

Auswärtiges Amt.

Berlin, le 28 avril 1903.

Monsieur le Ministre,

D'après la résolution prise, par le Conseil Fédéral de l'Empire, le 6 novembre dernier, et à laquelle avait rapport la note verbale du 15 janvier dernier (II 39920), non seulement les écussons et drapaux, mais aussi les autres effets destinés à l'usage des consulats étrangers en Allemagne, du moment qu'ils sont transmis aux consulats par leurs gouvernements, sont exemptés des droits de douane, en cas de réciprocité.

En ayant l'honneur, Monsieur le Comte, de porter ce qui précède à Votre connaissance, j'ajoute que l'arrangement proposé dans Votre

à
Monsieur le Comte Taube,
Envoyé Extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de S. M. le Roi de Suède et Norvège.

Oversættelse
af en Skrivelse til Hans Majestæts Legation i Berlin fra det tyske Udenrigsministerium, dateret 28de April 1903.

Herr Minister,

I Henhold til den Beslutning, som Keiserrigets Forbundsregjering fattede under 6te November sidstleden, og hvortil Verbalnoten af 15de Januar sidstleden (II 39920) refererede sig, er ikke alene Vaabenskjold og Flag, men ogsaa andre Gjenstande, bestemte til Brug for fremmede Konsulater i Tyskland, i Tilfælde af Gjensidighed, fritaget for Told, naar de af Regjeringerne tilstilles Konsulaterne.

Idet jeg har den Ære, Herr Greve, at bringe foranstaaende til Deres Kundskab, tilføier jeg, at den i Deres Skrivelse af 19de Juni 1900 foreslaaede Ordning

Til
Herr Grev Taube,
H. M. Kongen af Sveriges og Norges Envoyé Extraordinaire og Ministre Plénipotentiaire.

lettre du 19 juin 1900, répond par conséquent, aux intentions du gouvernement Impérial et que, à l'avenir, un traitement réciproque est assuré aux envois du même genre destinés aux consulats des Royaumes unis de Suède et Novège en Allemagne.

Veuillez agréer, etc.

(signé) **Mühlberg.**

saaledes svarer til den Keiserlige Regjerings Ønske, og at for Fremtiden en gjensidig Behandling er sikret Forsendelser af samme Art bestemte til de Forenede Kongeriger Sveriges og Norges Konsulater i Tyskland. 28 April.

Modtag osv.

(undert.) **Mühlberg.**

Afskriftens Rigtighed bekræftes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 28de Mai 1903.

Eric Trolle,
Kabinetssekretær.

Oversættelsens Rigtighed bekræftes.

Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri. Udenrigsafdelingen.

Kristiania, 28de Juli 1903.

A. Scheel,
fung. Expeditionschef.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nedenes Amt i Anledning af Skrivelse fra Amtmanden angaaende Refusion af Udlæg til Vagthold over en sindssyg Tjenestepige i Tiden fra 27de—30te August 1902, i hvilken Anledning meddeles, at det, saavidt Departementet bekjendt, har været almindeligt, at de særlige Udgifter, som paaløber til leiet Hjælp ved Vagthold over en Sindssyg i Hjemmet, medens Forhandlinger om Indlæggelse paa Asyl paagaar har været refunderet af Stat og Amt som almindelige Sindssygeudgifter i Henhold til Lov af 27de Juni 1891, saafremt den Sindssyge er eller bliver antaget til offentlig Forpleining. 19 Juni.

Departementet har saaledes intet at erindre mod, at de heromhandlede Vagtholdsudgifter refunderes paa almindelig Maade.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Søndre Trondhjems Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra et Fattigstyre om, hvorvidt en Jordemoder ifølge Lov af 19de December 1898 § 14 tilkommer Kostgodtgjørelse af vedkommende Fattigkasse for Reiser til en Fødende, der delvis har nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, naar Rekvisition ikke er udgaaet fra Fattigstyret eller noget af dets Medlemmer. 19 Juni.

I Anledning heraf meddeles, at den Omstændighed at en Reise er foretaget af en Jordemoder uden Rekvisition fra Fattig-

19 Juni. væsenet ikke antages at berøve Jordemoderen Krav paa Kostgodtgjørelse efter førnævnte Lov, naar vedkommende tilseede Barselkvinde maa anses som fattig, uden at det kommer i Betragtning, om hun er eller har været understøttet af Fattigvæsenet forøvrigt. Efter ovennævnte Lovs § 4 har en Jordemoder uden Ophold at begive sig til de Kvinder i Barnsnød, til hvem hun bliver kaldt, og et Forlangende fra Jordemoderens Side om, at der i Tilfælde, hvor hun ikke kan vente Betaling, paa Forhaand skulde skaffes Rekvisition fra Fattigvæsenet, vilde have betænkelige Følger.

Forsaavidt Fattigstyret ogsaa har forespurgt angaaende Forstaaelsen af Lovens Udtryk i § 14 „passende Betaling" skal bemærkes, at Udtrykket maa forstaaes saaledes, at det ved Bestemmelsen af Betalingen maa komme an paa, hvad der i vedkommende Distrikt almindelig erlægges som Betaling for Udførelse af Jordmoderforretninger af Folk i samme Stilling som den, hvem Hjælpen er blevet ydet, jfr. Indst. O II for 18 $^{98}/_{99}$ S. 2, 1ste Sp. samt desuden ogsaa paa Omstændighederne i det enkelte Tilfælde f. Ex. Fødselens mere eller mindre vanskelige Forløb, den medgaaede Tid, Krisens Besværlighed m. v.

19 Juni. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Finmarkens Amt, der havde indsendt en Foreſtilling fra et Herredsſtyre om for Fremtiden at faa Tvangsauktioner over faſte Eiendomme afholdt inden Herredets Grændſer. Departementet meddeler og beder vedkommende Sorenskriver samt Herredsstyret underrettet om, at Departementet finder, at Herredsstyrets Ønske i den nævnte Henseende saavidt muligt bør imødekommes. Overensstemmende med, hvad der er udtalt i Departementets i den almindelige Lovsamling indtagne Skrivelse af 31te Mai 1865, antager Departementet derhos, at Sorenskriveren er pligtig til at afholde Tvangsauktionerne inden vedkommende Tinglag, naar Forlangende derom fremkommer enten fra Auktionsrekvirenten eller fra Debitor; jfr. Hagerups Forelæsninger over Civilprocessen II, S. 374, Note 2.

20 Juni. **Kongelig Resolution**, hvorved de af Storthinget under 27de Mai d. A. fattede Beslutninger

angaaende Bevilgning til Udgifter til diplomatiſke Anliggender og ved det fælles Konſulatvæſen i Budgetterminen 1ſte April 1903 — 31te Marts 1904,

angaaende Samtykke til, at der, under Forudsætning af en tilsvarende Bevilgning fra svensk Side for Aaret 1903 af de til tilfældige Udgifter vedkommende diplomatiske Anliggender bevilgede Midler udredes som Dyrtidstillæg til forſkjellige Funktionærer i det Kongelige Udenrigsdepartementet i Stockholm et Beløb af indtil Kr. 1600,00, samt angaaende Ansættelse for Tidsrummet 1ſte Januar — 31te Marts 1904 af den ved Lov af 20de December 1902 fastsatte Konſulatafgift — befales taget tilfølge.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Brats- 20 Juni.
bergs Amt foranlediget ved Forespørgsel fra Toldkassereren i Skien af 7de s. M. om, hvorvidt Tonnageafgift og Havnefogedpenge kan opkræves af Fartøier, der ankommer til Skiens Havn fra de ovenfor liggende Brug, samt om hvilke Fartøier skal henregnes til Lægtere.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at det med Havnedirektøren antager, at Fartøier og Lægtere, som ankommer til Skien fra Vasdraget ovenfor, maa anses forpligtede til at betale Tonnageafgift og Havnefogedpenge overensstemmende med Reglerne i Havnelovens §§ 29 og 16, forsaavidt der foregaar Losning eller Ladning inden Havnedistriktets Grændser.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilke Fartøier skal henregnes til Lægtere, henholder Departementet sig til, hvad der i saa Henseende er anført af Havnedirektøren, som har bemærket, at under denne Betegnelse maa formentlig henregnes saavel ældre afriggede Fartøier, der benyttes til Transport af Varer, som specielt til dette Brug byggede Pramme. Konstruktion og Udstyr forøvrigt maa anses uden Betydning for Spørgsmaalet om Beregning af Tonnageafgift.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Roms- 20 Juni.
dals Amt, hvori Departementet foranlediget ved Forespørgsel fra en Ordfører meddeler, at det antager, at en Hustru, der til Stadighed bor adskilt fra sin Ægtefælle i et andet Skattedistrikt end denne, og som erhverver Indtægt ved selvstændig Virksomhed, maa betragtes som særskilt Skattesubjekt og følgelig kunne beskattes af sin Særindtægt til den paagjældende Kommune, selv om der ikke er etableret Særeie ved Overenskomst mellem Ægtefællerne.

Rundskrivelse fra Finants- og Tolddepartementet til Amt- 20 Juni.
mændene.

Efter hvad Departementet har bragt i Erfaring har det i enkelte Distrikter været den almindelige Opfatning, at det ikke er ulovligt at sende Øl, brygget af ubeskattet Malt, til Slægt og Venner, naar man kun ikke direkte sælger Ølket eller for Tilvirkningen beregner sig nogen Fortjeneste.

I denne Anledning skal Departementet anmode Hr. Amtmanden om ved Opslag og paa anden hensigtsmæssig Maade at bringe til almindelig Kundskab, at Tilvirkere af ubeskattet Malt ikke kan anses berettigede til dermed at foretage nogen anden Disposition end hvad der udtrykkelig er dem tilladt i Lov om Tilvirkning af Malt af 12te Oktober 1857 § 20, 2det Punktum, der bestemmer, at den Gaardbruger, der lovligen har tilvirket ubeskattet Malt, kun er berettiget til at forsyne sine Husmænd og andre Arbeidere ved Gaardbruget med saadant Malt eller med deraf tilvirket Øl.

20 Juni. **Cirkulære** fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles:

Den i Schanhaikwan, Kina, oprettede tyske Postanstalt er nu nedlagt, cfr. Lovtidenden for 1902, Side 70.

22 Juni. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Akers Herred, Akershus Amt, under 27de Marts 1903 fattet Beslutning om Tillæg til § 1 i de ved kongelig Resolution af 6te Marts 1893, jfr. de kongelige Resolutioner af 7de November 1898 og 8de Marts 1902, approberede Politivedtægter for bemeldte Herred.

22 Juni. **Kongelig Resolution****), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Røken Herred, Buskerud Amt, under 17de November 1902 og 6te April 1903 fattet Beslutning til Politivedtægter, der skal træde istedetfor de ved Kgl. Resolution af 28de September 1894 approberede Politivedtægter for bemeldte Herred.

22 Juni. **Kongelig Resolution*****), hvorved i Henhold til Lov af 14de Juli 1894 (kfr. Lov af 26de Mai 1899) angaaende Foranstaltninger mod smitsomme Husdyrsygdomme, dens § 16, bestemmes, at den smitsomme Kastning herefter bliver at henregne til de i den nævnte Lovs Kap. 3 omhandlede mildere smitsomme Sygdomme.

22 Juni. **Kongelig Resolution**†), hvorved de af Hof Herredsstyre i Møde den 20de Februar 1903 vedtagne Regler ang. Forebyggelse og Slukning af Skogbrand approberes i Henhold til Lov om Indskrænkninger i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. af 14de Juli 1893 § 5 jfr. Tillægslov af 27de Juli 1896 som gjældende indtil videre dog med en enkelt Forandring.

22 Juni. **Kongelig Resolution**†), hvorved de af Værran Herredsstyre i Møder den 8de November 1902 og 16de Februar 1903 vedtagne Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skogbrand approberes i Henhold til Lov om Indskrænkninger i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. af 14de Juli 1893 § 5 jfr.

---

*) Bekjendtgj. 24 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 28, hvor Tillægget er indtaget.

**) Bekjendtgj. 24 Juni i Lovt. No. 28. Politivedtægterne, der i Lovt. No. 27, S. 279, feilagtig er angivne som stadfæstede ved Høieste Resolution af 8 Juni, er der indtagne.

***) Bekjendtgj. 24 Juni i Lovt. No. 28.

†) Bekjendtgj. 24 Juni i Lovt. No. 28, hvor Reglerne er indtagne.

Lov af 27de Juli 1896 som gjældende indtil videre dog med enkelte Forandringer. 22 Juni.

Kongelig Resolution*), hvorved de af Herredsstyret for Lurø Herred, Nordlands Amt i Møder den 20de Oktober 1902 og 27de April 1903 besluttede Vedtægter angaaende Værnskogens Behandling inden Herredet approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse m. v. af 20de Juli 1893 § 3 som gjældende indtil videre. 22 Juni.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til Lov angaaende Jagt og Fangst af 20de Mai 1899 § 44 bestemmes, at Anvendelse af Snarer og Faldstokke til Fangst af Tiur, Røi, Aarhane, Aarhøne og Hjerpe skal være forbudt i Herrederne Eidskogen, Vinger, Brandvold og Søndre Odalen, Hedemarkens Amt, for et Tidsrum af 5 Aar, regnet fra 1ste August 1903. 22 Juni.

Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til § 4 i Lov indeholdende Tillæg til og Forandringer i Lovgivningen om Brandvæsenet af 26de August 1854 meddeles Approbation paa den af Stavanger Kommunestyre i Møde den 4de Mai 1903 besluttede Forandring i § 3, 2den Passus i det ved høieste Resolution af 11te Marts 1881 approberede Reglement med Taxt for Feiervæsenet i nævnte By. 22 Juni.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 22 Juni.

1. At det tillades, at der til Brug for Befolkningen i Distriktet Floren med tilgrænsende Distrikter af Hegre Hovedsogn af Øvre Stjørdalen Præstegjæld under Søndre Indherred Provsti i Trondhjems Stift opføres et Kapel paa en dertil udseet Tomt af Gaarden østre Flornes.
2. At der tillægges dette Kapel, som bliver at benævne Floren Kapel, 12 Gudstjenester aarlig, af hvilke den ene Halvdel tages fra Hovedkirken, den anden Halvdel fra Meraker Annekskirke, og som bliver at afholde til saadan Tid og at fordele saaledes mellem Sognepræsten og den residerende Kapellan, som Trondhjems Biskop nærmere bestemmer.
3. At den af Hegre Sogns Herredsstyre i Møde den 9de Juli 1902 fattede Beslutning om, at Herredet overtager Garantien for Kapellets fremtidige Vedligehold, approberes i Henhold til Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837

*) Bekjendtgj. 24 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 28. Vedtægterne, der i Lovtidenden No. 27, S. 334. feilagtig er angivnes om approberede ved Kgl. Res. af 9 Juni, er der indtagne.
**) Bekjendtgj. 24 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 28.
***) Bekjendtgj. 24 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 28, hvor den forandrede Passus er indtaget.

22 Juni. § 39, forsaavidt Kommunen derved paadrages Udgifter for et længere Tidsrum end 5 Aar.

22 Juni. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

At Punkt 5, 1ste Passus i de ved Kongelig Resolution af 7de November 1891 afgivne Bestemmelser angaaende Indsættelse m. V. af Tjenesteheste for Fremtiden skal lyde saaledes:

5. At Hopper kan antages som Tjeneste- og Trosheste ved samtlige ridende og kjørende Afdelinger i et Antal af indtil 33% af Afdelingens samlede Hesteantal.

22 Juni. **Kongelig Resolution**, hvorved den af Storthinget under 5te Juni 1903 fattede Beslutning angaaende Indlemmelse af Landbrugsetatens Funktionærer i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd befales taget ifølge.

22 Juni. **Kongelig Resolution**, hvorved de ved Kongelig Resolution af 3die Mai 1902, jfr. 25de April 1903, approberede Regler for Ansættelses- og Aflønningsvilkaar for civilmilitære og civile Funktionærer ved Armeens Opsætning paa Feltfod gives følgende Ordlyd:

„Etappepostmester, Veterinær ved Depotafdeling, andre Veterinærer ved Etappevæsenet:

Kapteins eller Premierløitnants Grad og Aflønning."

22 Juni. **Kongelig Resolution**, hvorved der i Reglement for sjømilitære Korps, approberet ved Kongelig Resolution af 2den August 1901, gjøres følgende Forandringer:

1. I § 15 tilføies:

Mindst hvert andet Aar afholdes Opvisning af Musikskolen for 2 musikkyndige Censorer. De nærmere Regler herfor fastsættes ved Regulativ.

2. I § 17 tilføies:

Hvis nogen Elev af Underofficersskolen ikke bestaar Examen kan Forsvarsdepartementet tillade ham paany at gjennemgaa Skolen og atter underkaste sig Examen.

En Underofficer eller Konstabel som paa Grund af Sygdom eller andre ham utilregnelige Aarsager er forhindret fra at underkaste sig Examen til bestemt Tid, kan af Korpschefen gives Tilladelse til at underkaste sig den manglende Del af Examen, saasnart dertil er Anledning.

3. 3die Passus af § 26 gives følgende Ordlyd:

Forslag til Forfremmelse fra Menig til fastlønnet Underofficer eller fra en lavere til en høiere Underofficersgrad afgives af Korpschefen til den kommanderende Admiral.

Ved Opgjør af Forslag til Forfremmelse fra Menig til Underofficer bestemmer Korpschefen Følgeordenen mellem de konkurerende Konstabler.

Herunder undersøges, hvem der ønsker Ansættelse som Underkanoner og hvem som Baadsmandsmath. Er der blandt

de Konstabler, som ønsker Ansættelse som Underkanoner ikke et 22 Juni.
tilstrækkeligt Antal Kanonskyttere til at erstatte Afgang paa saadanne blandt Underkanonererne, kan Korpschefen indstille til Underkanoner Konstabler blandt Kanonskyttere selv blandt de der ønsker Ansættelse som Baadsmandsmather eller i Tilfælde andre Konstabler, som maatte være skikkede, indtil man faar det fornødne Antal Kanonskyttere i Underkanonerklassen.

Finder Korpschefen sig i noget Tilfælde foranlediget til ved Forfremmelse fra den lavere til den næsthøiere Underofficergrad (Avancement til Assistent dog undtaget) at foreslaa Afvigelse fra Anciennetetеn, skal Forslaget være ledsaget af Oplysninger om Aarsagen hertil.

4. At § 20 i Reglement for Marinens Haandværkskorps, approberet ved Kongelig Resolution af 2den August 1901 gives følgende Ordlyd i sidste Pasus.

For at bestaa de planmæssige Examener ved Haandværkskorpsets Skoler fordres o. s. v. som før.

Derhos gives samme § følgende Tillæg:

Hvis nogen Elev af Underofficersskolen ikke bestaar Examen, kan Forsvarsdepartementet tillade ham paany at gjennemgaa Skolen og atter underkaste sig Examen.

En Underofficer eller Konstabel, som paa Grund af Sygdom eller andre ham utilregnelige Aarsager er forhindret fra at underkaste sig Examen til bestemt Tid, kan af Korpschefen gives Tilladelse til at underkaste sig den manglende Del af Examen, saasnart dertil er Anledning.

Kongelig Resolution, hvorved bestemmes, at den Kongelige 22 Juni.
Resolution af 29de Marts 1902 angaaende Tjenesteuniform for forskjellige Funktionærer i Skogvæsenets Tjeneste ophæves, dog saaledes, at Skogvogtere og Skogopsynsbetjente fremdeles i den Udstrækning, som af Landbrugsdepartementet fastsættes, skal benytte Uniformshue som i nævnte Resolution bestemt, og at det tillades de i samme Resolutions Post I nævnte Personer, som maatte ønske det, at benytte den der foreskrevne Tjenestedragt, forsaavidt de har anskaffet saadan.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Fin- 23 Juni.
markens Amt, hvori Departementet, foranlediget ved Forespørgsel fra en Sorenskriver, meddeler, at det antager, at der maa erlægges Gebyr for Thinglysning af Indførselsforretninger i fast Eiendom for Rettighed til Præst og Klokker (jfr. Note 2 ved § 56 i den efter Finantsdepartementets Foranstaltning udgivne Udgave af den nye Sportellov).

Rundskrivelse fra Kirkedepartementet til Geistligheden: 24 Juni.

I Rundskrivelse af 13de April 1901 rettede Departementet en Anmodning til Geistligheden om ved Nadverdens Ud-

24 Juni. deling at iagttage visse Forsigtighedsregler. Efterat Departementet senere har modtaget de i Rundskrivelsen nævnte Erklæringer fra Rigets Biskoper og derpaa gjort Sagen til Gjenstand for fornyet Overveielse meddeles herved, at man ikke finder at kunne anbefale, at den anordnede Fremgangsmaade ved Nadverdens Uddeling forandres derhen, at Vinen skjænkes i smaa Bægre til Altergjæsterne. Idet der saaledes ved Kommunion som hidtil bliver at anvende én Kalk — eller, om saa maatte ønskes, flere saadanne til skiftevis Benyttelse under Handlingen —, skal man herved anmode Geistligheden om ved enhver Kommunion at iagttage de i ovennævnte Rundskrivelse omhandlede sanitære Forsigtighedsregler, nemlig:

Ved Nadverdens Uddeling at give Kalken en liden Dreining for hver Altergjest, saaledes at ingen kommer til at drikke af det Sted, som netop er berørt af Formandens Læber;

at aftørre Kalken med en ren Serviet for hver Gang, nogen har nydt af den;

omhyggelig at aftørre Kalken for hver ny Række Nadverdgjester.

Umiddelbart før Uddelingen vasker Presten sine Hænder med Sæbe og aftørrer dem i et rent Haandklæde. Desuden bliver at paase, at Vinkande, Kalk og Disk omhyggelig aftørres, før de tages i Brug, at Oblater, som har Mugpletter eller Mærker af Fugtighed, ikke benyttes, og at den Vin, som efter endt Kommunion maatte være tilbage i Kalken, straks slaaes ud.

Ved Uddeling af Nadverden hos Syge bliver de samme Forsigtighedsregler at iagttage. I Tilfælde af smitsomme Sygdomme bør Presten, før han uddeler Nadverden, om mulig raadføre sig med Helseraadets Ordfører om, hvilke Forsigtighedsregler der bør iagttages.

Videre skal man anmode Presterne om at sørge for, at hver Kirke til enhver Tid er forsynet med et tilstrækkeligt Antal rene Servietter, og at disse opbevares saaledes, at de ikke bliver udsat for at tilsmudses. Derhos gjentager man sin Henstillen til Presterne, at det saavidt gjørligt ordnes saaledes, at hvert Knæfald ikke optages af flere Nadverdgjæster, end at Kalken, naar den for hver Person gives en liden Omdreining, strækker til saaledes, at intet Punkt af dens Rand berøres af flere Personers Læber, førend Kalken er bleven omhyggelig aftørret. Ligeledes at det, naar Personer, til hvilke Presten har eller uden stødende Opsigt kan skaffe sig sikkert Kjendskab som lidende af overførbare Sygdomme, deri indbefattet Lungetæring, tilstedes Adgang til Kommunionen i Kirken sammen med andre, maa blive ordnet saaledes, at de Syge, uden at der forvoldes unødig Opsigt eller Forstyrrelse, kan stille sig saaledes, at de drikker af Kalken sidst af alle (jfr. Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse til Trondhjems Biskop af 31te August 1889).

Skrivelse fra Medicinaldirektøren til Ordføreren i et Herreds Sundhedkommission, hvori Direktøren paa Foreſpørgſel, efter det Oplyſte meddeler, at han efter det oplyſte ikke kan anſe det omhandlede Sted, i ethvert Fald ikke dets lavereliggende Parti egnet til Anlæg af Kirkegaard. Det fremgaar nemlig af Foreſpørgerens Skrivelſe, at det ikke ved ſaadan Opfyldning, hvorom der overhovedet vil kunne blive Spørgsmaal, vil være muligt at ſikre ſig mod, at i Flomtiden nyoptagne Grave delvis fyldes med Vand og ældre Grave gjennemtrænges af Vand. Under disſe Omſtændigheder maa Benyttelſen af dette Terræn til Kirkegaard fraraades. 25 Juni.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til en Sorenſkriver, der havde foreſpurgt, hvorledes Gebyret for Thinglysning af nogle Paategninger paa et forhen thinglyſt Skjøde, hvis Udſteder manglede thinglyſt Hjemmmel, ſkulde beregnes. Paategningerne indeholdt Samtykke til Skjødningen fra Arvingerne efter den i Panteregiſteret opførte Hjemmelsindehaver og Bevidnelſe fra Lensmanden om, at vedkommende Perſoner var eneſte og retmæssige Arvinger efter den afdøde Hjemmelsindehaver og Huſtru. 25 Juni.

Departementet meddeler, at det antager, at Gebyret maa beregnes efter Sportellovens § 49, jfr. § 51 ſidſte Punktum.

Cirkulære fra Handels- og Induſtridepartementet til Skibsregiſterførerne. 26 Juni.

I Henhold til Skibsregiſterlovens § 3, jfr. Skibsregiſterreglementets §§ 34 og 40, har en Regiſterfører, naar der i det af ham førte Skibsregiſter aabnes endeligt eller foreløbigt Folium for et Skib, ſamme Dag ſaavel til nærværende Departement ſom til vedkommende Toldkaſſerer at ſende en Udſkrift (Formular Nr. 1) af det om Skibet indførte, forſaavidt angaar de Punkter, hvorom Oplysning ſkal indeholdes i Skibsmatrikelen. Skibsmatrikelen ſkal ifølge ſamme § 3 indeholde de i Lovens § 2, No. 1, 2 og 3 omhandlede Oplysninger.

Da det gjentagende hænder, at der i de fra Skibsregiſterførerne hertil indkommende Atteſter om foretagen Regiſtrering af Skibe (Formular No. 1) under Rubriken „Anmærkninger" anføres ſaadanne Oplysninger, ſom omhandles i Skibsregiſterlovens § 2, No. 4 (om vedkommende Eieres Adkomſt til Skibet) undlader man ikke at gjøre opmerkſom paa, at disſe Oplysninger ikke er foreſkrevet at ſkulle indeholdes i Skibsmatrikelen, og at de derfor ikke bliver at indtage i den nævnte Atteſt.

Cirkulære fra Handels- og Induſtridepartementet til Skibsregiſterførerne. 26 Juni.

Ifølge Skibsregiſterlovens § 6, 2det Led, ſammenholdt med Skibsregiſterreglementets § 33, ſkal et her i Riget under Bygning værende Skib, der anmeldes til foreløbig Regiſtrering, indføres i

26 Juni. det foreløbige Skibsregister under fire Bogstaver (Skibets Kjendingsbogstaver).

Man skal oplyse, at saadanne Kjendingsbogstaver for Skib under Bygning vil blive meddelt af nærværende Departement, naar der derom fra vedkommende Registerfører hertil indkommer Begjæring samt Bevidnelse om, at de øvrige for Skibets Indførelse i det foreløbige Register fornødne Oplysninger og Legitimationer er tilveiebragt. Samtidig maa Skibets Navn og Art opgives.

Saadan Begjæring om Meddelelse af Kjendingsbogstaver bør af Registerføreren, saa snart de fornødne Oplysninger foreligger, straks indsendes til Departementet, forat Skibets Indførelse i det foreløbige Register ikke unødig skal forhales i Paavente af Kjendingsbogstaverne.

27 Juni. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Hedemarkens Amt, foranlediget ved en Forespørgsel fra Bygningskommissionen for Strøget omkring Stange Jernbanestation angaaende Forstaaelsen af et Par Punkter i den almindelige Bygningslovgivning, samt om hvorvidt Bygningskommissionens Formand har Portofrihedsattestationsret for Korrespondance i Bygningsvæsenets Anliggender.

Bygningskommissionen havde fremsat følgende Spørgsmaal:

1. Naar i Henhold til Lov af 17de Juni 69 § 4, 2den Passus Værdsættelse af f. Ex. Meierier og lign. Indretninger skal foregaa, skal der da medtages mur- og nagelfaste Gjenstande saasom Dampkjedler og øvrige Maskiner eller er det kun Bygningen uden Inventar som skal værdsættes?
2. I Henhold til § 3, 2det Passus i Lov af 27de Juli 96 kan i Kjøbstad Magistrat og Formandskab efter Forslag af Bygningskommissionen ansætte en eller flere i Bygningsfaget praktisk kyndige Mænd til at bistaa Bygningskommissionen. Hvem har i saadanne Tilfælder Ansættelsesmyndigheden i en Bygningskommune?
3. Har Bygningskommissionens Formand Portofrihedsattestationsret for Korrespondance vedk. Bygningskommunen?

Amtmanden i Hedemarkens Amt havde herom udtalt:

Ad. 1. Mur- og nagelfaste Indretninger bliver formentlig at medtage under Værdsættelsen, jfr. Lov af 19de August 1845, § 1 og Lov af 26de Mai 1866, § 1.

Ad. 2. Bygningsinspektøren kan formentlig ansættes af Bygningsrepræsentanterne, jfr. Lov af 27de Juli 1896 § 4.

Det bemærkes, at Strøget omkring Stange Jernbanestation ved Kongelig Resolution af 1ste December 1900 er undergivet den almindelige Bygningslovgivning i Henhold til Lov af 27de Juli 1896, § 88.

Departementet erklærer sig enigt i, hvad der af Stiftamtmanden er udtalt, og tilføier, at Bygningskommissionens Formand ikke har Portofrihedsattestationsret.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Amtmanden i Tromsø Amt, hvorved Departementet i Anledning af Spørgsmaalet om Anlæg af særskilt Begravelsesplads for et Dissentersamfund meddeler, at Dissenterlovens § 16 efter Departementets Mening er saaledes at forstaa, at den aabner alle Dissentere, som har sluttet sig sammen til en virkelig Menighed, Adgang til at faa sin egen Kirkegaard uanseet om Menigheden er „ordnet" eller ikke. Da det her omhandlede Samfund, efter hvad Lensmanden i Lenviken har oplyst, udgjør en virkelig Menighed, maa den derfor anses berettiget til at anlægge egen Begravelsesplads. 29 Juni.

Med Hensyn til Betingelserne for et saadant Anlæg henvises til Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse til Amtmanden i Nedenes Amt af 31te Oktober 1900.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til en Toldkasserer. 29 Juni.

I Anledning af Hr. Toldkassererens Skrivelse af 18de ds. tillader man sig herved at meddele, at Lægtere, uanseet Drægtigheden, ikke er registreringspligtige, jfr. Skibsregisterlovens § 1, som kun omhandler Seilskibe eller Dampskibe.

Cirkulære fra Departementet for de offentlige Arbeider, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles: 29 Juni.

I.

Rettelser i Postreglementet.

Kap. VIII § 16's Slutningspassus skal lyde:

Paa Begjæring affendes Telegramanvisninger til en anden norsk Postanstalt pr. Post som Postsag, idet der forholdes paa samme Maade som bestemt i § 15.

Begjærer Adressaten Telegramanvisningen eftersendt pr. Telegraf, maa han vedtage at udrede Telegramomkostningerne, og Adressepostanstalten telegraferer da strax Anvisningen til det nye Bestemmelsessted.

Ønsker Affenderen af en Telegramanvisning den eftersendt pr. Telegraf, maa han fremsætte Begjæring derom (med Vedtagelse af at betale alle Omkostningerne) til Affendelsesstedets Postanstalt, som paa hans Bekostning telegraferer Begjæringen til Anvisningens Adressepostanstalt.

II.

Tillæg til og Rettelser i den norske Postanstaltfortegnelse.

Tuddals Høifjeldssanatoriums Postaabneri vil ikke blive holdt i Virksomhed i indeværende Sommer. Mulige Postsager til dette Postaabneri sendes til Tuddals Postaabneri.

Fra 1ste Juli 1903 underholdes følgende nye Postaabnerier:

1. Anvikgrænden paa Dampskibsanløbsstedet Anvik i Masfjordens Herred, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt.

29 Juni. 2. Foldvik paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Ibbestads Herred, Tromsø Amt, Harstads Postdistrikt.
3. Galaasen i Trysfils Herred, Hedemarkens Amt, Elverums Postdistrikt, i Bipostruten Galaasen—Søndre Trysfil.
4. Heimdalsbygden i Vegusdals Herred, Nedenes Amt, Lillesands Postdistrikt, i Landpostbudruten Sennumstad—Heimdalsbygden (Postgangsopgavens No. 2631).
5. Krokkleven paa Krokfund i Norderhovs Herred, Buskeruds Amt, Hønefoss Postdistrikt, i Landpostbudruten Hole—Fjulsrud (Postgangsopgavens No. 1390.)
6. Laget paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Holts Herred, Nedenes Amt, Risørs Postdistrikt.
7. Lunderfæteren i Brandvals Herred, Hedemarkens Amt, Kongsvingers Postdistrikt, i Ruten Brandval Finskog—Roverud.
8. Monsøen paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Hitterens Herred, Søndre Trondhjems Amt, Trondhjems Postdistrikt.
9. Mønshaugen i Voss Herred, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt, i Ruten Voss—Granvin.
10. Rafsbotn i Altens Herred, Finmarkens Amt, Altens Postdistrikt, i Bipostruten Rafsbotn—Elvebakken.
11. Rombak ved Jernbanestoppestedet Strømsnes i Ankenes Herred, Nordlands Amt, Narviks Postdistrikt.
12. Rødsand i Senjen paa Dampskibsanløbsstedet Røsand i Torskens Herred, Tromsø Amt og Postdistrikt.
13. Stavn i Hallingdal i Nes Herred, Buskeruds Amt, Drammens Postdistrikt, i Ruten Kroderen—Lærdal.
14. Sætervolden paa Eidet i Grongs Herred, Nordre Trondhjems Amt, Namsos Postdistrikt, i Ruten Holandet i Namdalen—Overhallen.
15. Tinnoset paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Gransherreds Herred, Bratsbergs Amt, Skiens Postdistrikt.
16. Vassfosund paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Frøiens Herred, Søndre Trondhjems Amt, Trondhjems Postdistrikt.
17. Vinna i Finmarken paa Dampskibsanløbsstedet Vinna i Hammerfests Herred, Finmarkens Amt, Hammerfests Postdistrikt.

Fra samme Tid vil

1. Syversvoldens Postaabneri blive nedlagt;
2. Malangens Postaabneri blive benævnt Mestervik.

30 Juni. **Skrivelse** fra Medicinaldirektøren til en Privatmand, hvori paa Forespørgsel meddeles, at det omhandlede Udtryk i Bestemmelser om Renhold m. m. i Skoler, selvfølgelig er at forstaa saaledes, at saavel Koste og Svabere som Klude, der anvendes ved den daglige Rengjøring af Skoleværelsernes Gulve, skal være vaade.

Rundskrivelse fra Kirkedepartementet til samtlige Skole- 30 Juni.
direktører:

Da det af forskjellige Henvendelser synes at fremgaa, at de ved Kronprinsregentens Resolution af 7de Juni f. A. og kongelig Resolution af 28de Oktober næstefter i Henhold til Tuberkuloselovens § 11 udfærdigede Bestemmelser om Renhold m. m. paa flere Steder ikke bliver helt overholdt, har Justitsdepartementet henstillet til dette Departement at foranledige indskjærpet Bestemmelserne og særlig at henlede Opmærksomheden paa følgende:

Efter Bestemmelsernes § 6 skal Skoleværelsernes Gulve daglig rengjøres med vaad Klud, Kost eller Svaber. Feining, hvorved Støv ophvirvles, er saaledes ikke tilladt.

Ifølge § 8 bør Skoleværelserne helst ikke benyttes til offentlige Møder eller Forsamlinger. Møder, som ikke har nogen direkte Forbindelse med Skolegjerningen, antages i Henhold hertil i mindst mulig Udstrækning at burde tilstedes afholdt i Skoleværelser. Hvor Forholdene gjør det ønskeligt, at Skoleværelserne overlades til Afholdelse deri af saadanne Møder, maa i ethvert Fald Værelserne, forinden de igjen anvendes som Undervisningsrum, for hver Gang omhyggelig udluftes og deres Gulv og Inventar forsvarlig rengjøres.

Efter § 10 bestemmes det af vedkommende Skolemyndigheder for hver enkelt Skole, hvem der skal føre Tilsyn med, at den paabudte Udluftning og Rengjøring finder Sted. Desuden vil Sundhedskommissionen have at føre det almindelige Tilsyn med Skoler, som ifølge Sundhedsloven paahviler den.

De udfærdigede Regler er gjældende for alle Skoler. For Folkeskolernes Vedkommende paahviler Udgifterne ved de paabudte Foranstaltninger den samme Kasse, hvoraf forøvrig Udgifterne ved Skolebygningernes Vedligehold udredes (Kommunekassen, Skolekredsen eller Bruget). Det vil være en Pligt for vedkommende kommunale Myndighed at sørge for, at de paabudte Foranstaltninger kommer til Udførelse, og at bevirke udredet de dermed forbundne Udgifter.

Sluttelig bemærker Justitsdepartementet, at ifølge Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 14, blir Overtrædelser af de i Medhold af Loven givne Bestemmelser at straffe med Bøder fra Kr. 2 og at paatale som Politisag.

Departementet skal anmode Hr. Direktøren om at give samtlige Skolestyrer inden Deres Distrikt Meddelelse om denne Henvendelse med Paalæg om strengt at holde sig de givne Bestemmelser efterrettelig.

1 Juli. **Kongelig Resolution***), hvorved de af Herredsstyret for Enebak Herred, Akershus Amt, i Møder den 13de Oktober 1902 og 1ste Mai 1903 besluttede Vedtægter mod Skogenes Ødelæggelse approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse og mod Skogenes Ødelæggelse af 20de Juli 1893 § 8 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt Forandring.

1 Juli. **Kongelig Resolution****), hvorved:

1. I Henhold til § 41, i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 anordnes, at der skal oprettes Havnestyre for Udhavnen Nevlungshavn i Brunlanæs Herred, Jarlsberg og Larviks Amt.
2. I Henhold til samme Paragraf meddeles Fisker Jacob Jensen Beskikkelse som Medlem af Havnestyret.

1 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved det i Henhold til den geistlige Lønningslov af 14de Juli 1897 § 32, 3die Led tillades, at der af det Beløb, hvormed Indtægterne af Sognepræst- og Kaldskapellanembederne i Østre Akers Præstegjæld under Akers Provsti i Kristiania Stift overstiger den for Embedernes nuværende Indehavere bestemte Løn, Kr. 6000.00 og Kr. 4800.00 aarlig, indtil videre anvendes Kr. 500.00 til Lønning af en Hjælpepræst,

1 Juli. **Kongelig Resolution**[1]), hvorved den af Storthinget den 10de Juni 1903 fattede Beslutning angaaende Bevilgning af Grundfond for den norske Arbeiderbrug- og Boligbank m. V. befales tagen tilfølge.

[1]) Jfr. Lov af 9 Juni 1903 Nr. 6, § 2. Se Oth. Prp. No. 24 og Dok. No. 67 for 1901/1902, Indst. S. XXXIV for 1902/1903 samt Sth. Tid. for s. A., Forh. i Storth. S. 2538—2539.

Beslutningen er saalydende:

§ 1. Som Grundfond for den norske Arbeiderbrug- og Boligbank bevilges af Statskassen Kr. 3 000 000.00, som i Henhold til Bestemmelserne i 1ste Kapitel i Lov om Arbeiderbrug- og Boliglaan skal danne Grundlag:

A. for Udlaan til Ubemidlede mod Kommunegaranti til Erhvervelse af Arbeiderbrug og til Herredskommuner til Indkjøb og Bebyggelse af Eiendomme, som agtes udstykkede i Arbeiderbrug;

B. for Udlaan til Ubemidlede mod Kommunegaranti til Opførelse, Fuldførelse eller Erhvervelse af egne Boliger samt til Byggeselskaber mod Kommunegaranti og til Kommuner til Opførelse af Boliger for Ubemidlede.

Af den overensstemmende med ovennævnte Lov til omhandlede Udlaan bestemte Laanekapital anvendes i det Hele en Halvdel i hvert af de under A og B angivne Øiemed og i førstnævnte Øiemed kun indtil Kr. 1 000 000.00 aarlig.

§ 2. Storthinget samtykker i, at de Staten tilhørende, af Kommuner udstedte Gjældsbreve for Laan ydede af „Huslaanefondet" og

*) Bekjendtgj. 4 Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 29, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 4 Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 29.

„Jordindkjøbsfondet" overtages af Arbeiderbrug- og Boligbanken efter deres paalydende Beløb. Heraf skal Gjældsbreve til et paalydende Beløb af Kr. 3 000 000.00 tjene til Dækning af den i § 1 omhandlede Statsbevilgning til Dannelse af Bankens Grundfond, medens Banken paa saadan Maade, som af Kongen nærmere bestemmes, vil have at refundere Statskassen, hvad der modsvarer Paalydendet af de udover nævnte Beløb overtagne Gjældsbreve. 1 Juli.

§ 3. De af Kommunerne den 1 Oktober d. A. ikke disponerede Kontantbeholdninger af de dem ydede Laan af „Huslaanefondet" og „Jordindkjøbsfondet", skal straks indbetales til den norske Arbeiderbrug- og Boligbank.

Ligeledes skal Afdrag, som efter nævnte Datum betales paa de af Kommunerne til Private tilstaaede Laan af ovennævnte Fonds, efter hvert som de indkommer, straks indbetales til samme Bank. De Afdrag, som af en Kommune i Løbet af et Aar indbetales til Banken, maa tilsammen mindst udgjøre et saa stort Beløb, som Summen af de aarlige Afdrag, Kommunen selv tilkommer hos sine Laantagere.

Cirkulære fra Handels- og Industridepartementet til Skibsmatrikelførerne: 1 Juli.

Til Benyttelse ved Udfærdigelse af Gjenparter af Maalebreve til Brug ved Anmeldelse af Skib til Skibsregisteret i Henhold til Skibsregisterlovens § 5, Nr. 1 har Departementet ladet trykke to Blanketter, henholdsvis for Dampskibs- og for Seilskibsmaalebreve.

Af disse Blanketter tillader man sig hoslagt at oversende endel Exemplarer, der paa Forlangende bliver at udlevere Skibsredere til Benyttelse.

Yderligere Exemplarer af Blanketterne vil, naar den nu sendte Forsyning er opbrugt, kunne erholdes ved Henvendelse til Departementet.

1 Juli.

Gjenpart af Maalebrev

for norsk Dampskib ..... Register Tons.

Kjendings-Signal .....

(Kun til Brug ved Anmeldelse til Skibsregisteret).

Hjemsted.	Rederi.	Fører.

Antal Dæk ..... Antal Master	Skrue eller Hjul . . . . .
Takling	Maskinens Slags . . . . .
Beskrivelse af Forskibet .	Hestekraft; nominel . . . .
Beskrivelse af Agterskibet .	Antal Skorstene . . . . .
Bygningssted, Aar	Antal vandtætte Tværskodder
Materiale	Antal Dobbelt-Bunds Vandtanke

Kjendingsmaal.	Engelske Fod og Tiendedele.
Længde fra Forkanten af Forstævnen til Agterkanten af den øverste Ende af Agterstævnen	
Bredde, største Bredde udenbords	
Dybde midtskibs fra Garneringen til . . { Maalingsdæk / øverste Dæk.	
Længde fra Maskinrummet	

Tonnage efter Regel I.

	Tons.		Kubikmeter.	Tons.
Rum under Maalings-Dækket		Brutto-Drægtighed . . =	,	,
Rum over Maalings-Dækket.		Fradrag for Folkerum m. v. Tons.		
		a. Mandskabsrum . =		
		b. Navigationsrum =		
		c. Kabelrum . . =	,	,
		d. Rum for Fartøiets Fører . . . =		
		Rest =	,	,
		Fradrag for Maskinen . =	,	,
Brutto-Drægtighed .		Netto-Drægtighed . . . =	,	,

Dette Maalebrev er af undertegnede Toldkammer i ..... udstedt til Bevis for, at ovennævnte Dampskib er maalt overensstemmende med den gjældende Instruktion for Fartøiers Maaling og beregnet til en Netto-Drægtighed af ..... $\frac{100}{}$ Registertons, siger .....

For Maalingen og dette Maalebrev pligtes ..... Gebyr.

Toldkammeret i ..... den .....

Foranstaaende Netto-Drægtighed samt Mærket N E (norsk Eiendom) er indhugget i .....

..... Gebyr er betalt.

Toldkammeret i ..... den .....

Gjenpartens Rigtighed bekræftes.

Gjenpart af Maalebrev*)

1 Juli.

for norsk ..... Register Tons.

Kjendingssignal .....

(Kun til Brug ved Anmeldelse til Skibsregisteret).

Hjemsted.	Rederi.	Fører.

Antal Dæk ..... Antal Master	Beskrivelse af Agterskibet .....
Fartøiets Slags, Takling	Bygningssted, Aar . . ..
Beskrivelse af Forskibet	Materiale . . . . .

Kjendingsmaal.	Engelske Fod og Tiendedele.
Længde fra Forkanten af Forstævnen til Agterkanten af den øverste Ende af Agterstævnen	,
Bredde, største Bredde udenbords	,
Dybde midtskibs fra Garneringen til . . . { Maalingsdæk / øverste Dæk	,

Tonnage efter Regel I.

	Tons.		Kubikmeter.	Tons.
Rum under Maalings-Dækket		Brutto-Drægtighed . . . =		
		Fradrag for Folkerum m. v. Tons.		
Rum over Maalings-Dækket.		a. Mandskabsrum =		
		b. Navigationsrum =		
		c. Kabelrum . . =		
		Seilkøie . . . =		
		d. Rum for Fartøiets Fører . . =		
Brutto-Drægtighed =		Netto-Drægtighed . . . =		

Dette Maalebrev er af undertegnede Toldkammer i ..... udstedt til Bevis for, at ovennævnte Dæksfartøi er maalt overensstemmende med den gjældende Instruktion for Fartøiers Maaling og beregnet til en Netto-Drægtighed af ..... Register Tons, siger .....

For Maalingen og dette Maalebrev pligtes ..... Gebyr.

Toldkammeret i ..... den .....

Foranstaaende Netto-Drægtighed samt Mærket N E (norsk Eiendom) er indhugget i .....

..... Gebyr er betalt.

Toldkammeret i ..... den .....

Gjenpartens Rigtighed bekræftes.

*) Bestemt for Seilskibe.

2 Juli. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Nedenes Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra et Herredsstyre om, hvorvidt en af dette fattet Beslutning om Opnævnelse af 3 faste Taxtmænd med Suppleanter, der paa Anmodning fra vedkommende Klager eller fra Lignings- eller Overligningskommissionen havde at befare og værdsætte faste Eiendomme, var lovmedholdelig, og særlig om det var forenligt med Skattelovens Bestemmelser og Forudsætninger, at Omkostningerne ved de omhandlede Taxter var bestemt at skulle udredes af vedkommende Klager, dersom Taxten gik ham imod og var forlangt af ham selv, men ellers af Kommunen.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at den gjældende Lovgivning ikke antages at være til Hinder for, at der i Overensstemmelse med Beslutningen opnævnes Taxtmænd til at befare og værdsætte faste Eiendomme, forsaavidt det er Meningen, at de afgivne Taxter alene skal være til Veiledning for Ligningsmyndighederne, men ikke bindende for disse. Da Klageren ikke med Hjemmel i Skattelovgivningen kan forlange Afholdelse af de heromhandlede Taxter, antages Herredsstyret at maatte være berettiget til at opstille som Betingelse for, at disse afholdes efter Forlangende af Klageren, at denne, dersom Taxten gaar ham imod, udreder Omkostningerne.

3 Juli. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til et Dampskibsselskab, som havde anmodet om Departementets Udtalelse om, hvorvidt Tilsynskommissionen for Dampskibe i Fredrikshalds Distrikt er berettiget til at forlange, at et mindre Dampskib, der gaar i Fart med Passagerer i Ruten Græsvik—Krosnæs—Fredriksstad, skal skaffe Certifikat for, at dets Lanterner besidder den fornødne Synsvidde og Lysstyrke.

Departementet meddeler, at det i Skrivelse til Tilsynskommissionen for Dampskibe i Kristiansands Distrikt af 15de November f. A., hvilken er indtaget i „Norsk Lovtidende"s 2den Afdeling, har udtalt, at Departementet ikke antog, at der burde fordres Certifikat for Styringslanterner for endel i Arendal hjemmehørende mindre Passagerdampskibe, idet det vilde være tilstrækkeligt, at Tilsynskommissionen selv skjønsmæssig forvissede sig om, at Lanternerne var brugbare. Naar imidlertid — som i nærværende Tilfælde, jfr. den hertil indsendte Skrivelse fra vedkommende Kommissions Formand af 13de f. M. — Tilsynskommissionen er i Tvivl om, hvorvidt et Fartøis Lanterner besidder den fornødne Synsvidde og Lysstyrke, og saaledes ikke selv kan opgjøre sig et sikkert Skjøn, maa Kommissionen —, der i Henhold til § 5 i Kongelig Plakat af 24de November 1866 har at undersøge, om Fartøiet blandt andet ogsaa med Hensyn til Udstyr er i forsvarlig Stand, — kunne

fordre, at der angaaende Spørgsmaalet om Lanternernes Brugbarhed tilveiebringes Bevidnelse fra speciel teknisk Autoritet. 3 Juli.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til Stiftamtmanden i Bergens Stift, hvori Departementet i Anledning af en Anmodning fra en Kjøbmand om at erholde Tilladelse til at kjøbe Sprit af en Destillationsforretning i mindre Partier end 250 L. for at anvende samme til Udtræk af Frugtsafter, meddeler, at det ikke finder, at der for den her omhandlede Anmodning kan søges Hjemmel i „Lov om Brændevins Salg og Udskjænkning" § 1 b, da det her forekommende Udtryk: „Anvendelse i teknisk, medicinsk eller videnskabeligt Øiemed" maa fortolkes derhen, at Spritens Anvendelse til Drik er udelukket. 3 Juli.

Regler og Taxter for Bodø*) i Henhold til Lov om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer af 12te Juni 1896 §§ 6 og 7, vedtagne af Bystyret den 3die Juni 1903 og approberede af Amtmanden i Nordlands Amt under 4de Juli s. A. 4 Juli.

1. Bevilling til Oprettelse af Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer i Bodø meddeles af Formandskabet, efterat Udtalelse er indhentet fra Politimesteren.
2. Ved Meddelelse af Bevilling kan der forlanges stillet Sikkerhed for et Beløb, der ikke overstiger Kr. 1000,00 — et Tusen Kroner —.
3. Virksomheden maa ikke drives i Forbindelse med Beværtning eller Logihus.
4. Mellemmanden maa ikke modtage større Godtgjørelse for sin Tjeneste end nedenfor anført:
   1. Tjenersøgende erlægger som Indskrivningspenge Kr. 0,25 og som Gebyr, hvis Kontrakt kommer istand, Kr. 1,50, naar vedkommende Tjenende fæster for mindst 1/2 Aar, Kr. 1,00, naar der fæstes for mindst 3 Maaneder, ellers 50 Øre.
   2. Tjenesteøgende erlægger ingen Indskrivningspenge, men Kr. 0,50, naar Vedkommende fæstes for mindst 1/2 Aar, ellers 25 Øre.
   3. For Fæstelse af Dagarbeidere erlægges Kr. 0,15 i Gebyr. For Anvisning af Dagarbeide betaler Arbeider ingen Godtgjørelse.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Kristiania Stiftsdirektion, hvorved i Anledning af en Forespørgsel fra et Fattigstyre meddeles, at Sygebehandling for Tuberkulose, foranstaltet af det Offentlige i Henhold til Lov af 8de Mai 1900 § 6, efter Departementets Mening omfattes af Bestemmelsen i Fattigloven § 11, Litr. d. 4 Juli.

*) Bekjendtgj. 10. Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 30.

4 Juli. **Rundskrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmændene:

Foranlediget ved en Henstillen fra Storthingets Fuldmagtskomite i Indst. S. XXX for 1901/1902 har Departementet paa Grundlag af et i nævnte Indstilling indtaget Udkast udarbeidet omstaaende Formular for Protokollationen ved Valgtingene. Valgstyrerne bedes gjort bekjendte med denne Formular, som det henstilles til dem at befølge, — ved de særskilte Valgting (Valglovens § 9 og 14) med de fornødne Lempninger.

Formular

for

Protokollationen ved Valgtingene.

(Lov af 24de Februar 1900 Kap. 2, jfr. Lov af 10de Marts 1903).

Aar 19..... den ..... holdtes Valgting (til Stemmegivning paa Valgmænd) for N. N. Valgsogn i (paa) ..... under Ledelse af Valgstyret, bestaaende (enten): af følgende ..... (Antal) Medlemmer..... der samtlige var tilstede med Undtagelse af ....., som ..... (her anføres Grunden til Forfaldet),

(eller)[1]: af Valgstyrets Medlemmer.....

Som Formand fungerede N. N.

(Det bemerkes, at der samtidig inden Valgsognet holdes Valgting til Stemmegivning paa (i) ..... for .....)[2])

Hvorda

Formanden fremlagde:[3])

1. .....
2. .....
3. .....

Formanden gav tydelig tilkjende, at Valgtinget var sat, og oplæste saa Grundlovens §§ 50—64.

(Enten): Der fremkom ingen Indsigelse mod Valgets Fremme.

---

[1]) Forsaavidt der holdes særskilt Kredsvalg (Valglovens §§ 9 og 14). Er der til Medlemmer af det særskilte Valgstyre foretaget Opnævnelse blandt Kommunens Repræsentanter, gjøres Anførsel herom i Bogen over Forhandlingerne ved det særskilte Valgting.

[2]) I Bogen over Forhandlingerne ved det særskilte Valgting gjøres ikke Anførsel herom.

[3]) Saavel den foreløbige Kundgjørelse angaaende Valgtinget (Valglovens § 8, 2det Led) som Indkaldelsen til samme (§ 10) bør fremlægges og enten indtages i den i Lovens § 38 omhandlede Udskrift af det bogførte paa Valgtinget (saavel det sædvanlige som det særskilte) eller vedlægges samme i Original. Ligeledes bør Mandtallet fremlægges.

(Eller): N. N. protesterede mod Valgets Fremme, idet han anførte, at ..... Valgstyret afsagde i den Anledning — enstemmig eller med ..... mod ..... Stemmer saadan Kjendelse:.....[1]). 4 Juli.

Dernæst sagde Formanden fra om de Forandringer, som var gjort i Mandtallet ved de af Valgstyret i Møde den..... afsagte Kjendelser, og oplyste, at Antallet af de i Mandtallet indførte Stemmeberettigede udgjorde ....., deraf ..... med Suspensions-Anmerkning. Der bliver saaledes at vælge ..... Valgmænd og ..... Varamænd.

Formanden gjorde derefter de fremmødte Vælgere bekjendt med Fremgangsmaaden ved Valget. (Jfr. Valglovens §§ 16, 17, 18, 19 og 20).

Derpaa fik de i Mandtallet indførte Vælgere, hvis Stemmeret ikke var suspenderet, Adgang til at stemme, efterhvert som de afgav Møde, idet man gik frem paa den i Valglovens § 18 foreskrevne Maade.

(Herunder fremstod N. N., der ved Valgstyrets Kjendelse (Valglovens § 5 jfr. § 7) var negtet Stemmeret, og krævede samt fik Adgang til at aflevere sin Stemmeseddel, der behandledes paa den i Lovens § 19 foreskrevne Maade).

Da den for Stemmegivningen fastsatte Tid var udløben, spurgte Formanden, om der var nogen, som havde Forfaldsanmeldelser at komme frem med. Der afleveredes ..... Forfaldsanmeldelser, hvorpaa Formanden aflyste Stemmegivningen.

Formanden fremlagde Bogen for Forfaldsanmeldelser til Valgstyret og alle de Breve, som var indførte i Bogen før Valgtinget.

Derefter prøvedes de indkomne Forfaldsanmeldelser, ialt....., hvoraf ..... godkjendtes enstemmig, medens følgende forkastedes af de nedenfor anførte Grunde eller godkjendtes under Dissens[2]):

.....

De Stemmesedler, der medfulgte de godkjendte Forfaldsanmeldelser, blev derefter udtagne og ulæste indlagte hver i sin med offentligt Stempel forsynede Konvolut samt nedlagte i Urnen.

Efterat de i Urnen værende Konvolutter var blandede vel om hverandre, fandt Stemmeoptællingen Sted paa den i Valglovens § 31 foreskrevne Maade.

Under Gjennemgaaelsen blev følgende Stemmesedler forkastede (eller med Dissens eller under Protest godkjendte):

1. N. N. ..... fordi den befandtes mærket med .....
2. N. N. ..... fordi der laa to forskjellige Stemmesedler i samme Konvolut — o. s. v.

[1]) Valglovens § 17, 2det Led og § 28, 2det Led.

[2]) Her anføres i Nummerorden deres Navn, der har indsendt Forfaldsanmeldelserne, samt af hvilken Grund og med hvilket Stemmetal de forkastedes. Ogsaa Forfaldsanmeldelser, godkjendte mod Protest eller under Dissens inden Valgstyret, bogføres paa lignende Maade.

4 Juli. Det viste sig efter Stemmeoptællingen, at efternævnte var udkaarede til:

I. Valgmænd:

1. N. N. ..... med ..... Stemmer.
2. N. N. ..... „ ..... Do.
3. N. N. ..... „ ..... Do.

.....

II. Varamænd:

1. N. N. ..... med ..... Stemmer.
2. N. N. ..... „ ..... Do.
3. N. N. ..... „ ..... Do.

.....

For deres Vedkommende, som havde lige mange Stemmer, afgjordes Rækkefølgen ved Lodtrækning af Valgstyret.

Næst de valgte havde til

I. Valgmænd[1]):

1. N. N. ..... Stemmer.
2. N. N. ..... Do.
3. N. N. ..... Do.

II. Varamænd[1]):

1. N. N. ..... Stemmer.
2. N. N. ..... Do.
3. N. N. ..... Do.

Derefter udfærdigede Valgstyret paa Stedet den foreskrevne Fuldmagt[2]), der leveredes (der vil blive at tilstille) 1ste Valgmand.

Til Slutning oplæste Formanden det protokollerede.

(Underskrifter)[3]).

---

[1]) Det er tilstrækkeligt at medtage et Antal svarende til de valgtes.

[2]) Om Formen for denne se Justitsdepartementets Rundskrivelse af 26de Juli 1900.

[3]) Valgbogen underskrives af hele Valgstyret (Valglovens § 37).

6 Juli. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til en Sorenskriver, hvori meddeles, at Departementet antager, at der intet er til Hinder for, at Sager, som skal behandles af Værgeraadet, før Møderne sendes i Cirkulation mellem Værgeraadets Medlemmer, ligesom der heller ikke er noget at indvende mod, at der gives enkelte af Værgeraadets Medlemmer Anledning til paa Forhaand at anstille Undersøgelse om vedkommende Barn eller Familie.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, som havde forespurgt, om der var lovlig Adgang til at efterkomme en af et Aktieselskab fremsat Begjæring om Opnævnelse af en Overskattekommission til at tage en af Selskabet over dets Skatteligning indgiven Klage under Behandling. Det var oplyst, at Selskabet var forbigaaet af Ligningskommissionen, men opført i Skatteligningen af Overligningskommissionen i Henhold til Landskattelovens § 52, tredie Pasfus, efter først at være givet Anledning til at udtale sig. Selskabet havde forbeholdt sig, forsaavidt dets Paastand om Formuens og Indtægtens Størrelse ikke blev imødekommet af Overligningskommissionen, at forlange sin Klage behandlet af en Overskattekommission.

6 Juli.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at Spørgsmaalet formenes at maatte besvares benegtende, idet Departementet antager, at der ikke efter Skatteloven er Adgang til at opnævne en Overskattekommission til Prøvelse af Afgjørelser, der er trufne af Overligningskommissionen (jfr. Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 12te Mai 1891).

Overenskomst mellem den norske og den tyske Telegrafstyrelse om Fornyelse af den mellem Norge og Tyskland afsluttede Telegrafoverenskomst af 6te April 1879 med senere Tillægsoverenskomster. *)

7 Juli.

Gjenpart.

Verhandelt zu London den 7 Juli 1903.

In Anwendung des Artikels 17 des zu St. Petersburg abgeschlossenen internationalen Telegraphenvertrages und der dazu gehörigen in London vereinbarten Ausführungs-Übereinkunft haben die Unterzeichneten, vorbehaltlich der Genehmigung, sich über folgendes verständigt:

Einziger Artikel.

Die in dem Übereinkommen, unterzeichnet Christiania, den 6 April 1879 — verlängert und abgeändert durch die Verhand-

Oversættelse.

Forhandlet i London den 7de Juli 1903.

I Henhold til Artikel 17 i den i St. Petersburg afsluttede internationale Telegrafkonvention og den dertil hørende i London trufne Fuldstændiggjørelses-Overenskomst er Undertegnede under Forbehold af Approbation kommet overens om følgende:

Eneste Artikel.

De i Overenskomst, undertegnet Kristiania den 6te April 1879 — forlænget og ændret ved Aftalerne i Berlin af 15de

*) Overenskomsten er approberet 8de Oktober 1903 af Arbeidsdepartementet i Henhold til samme ved Kongelig Resolution af 26de September næstfør given Bemyndigelse.

7 Juli. lungen zu Berlin, von 15 September 1885, zu Paris, vom 14 Juni 1890 und zu Budapest, vom 20 Juli 1896 — getroffenen Vereinbarungen bleiben für die Gültigkeitsdauer der in London vereinbarten Ausführungs-Übereinkunft zu dem internationalen Telegraphenvertrag in Kraft.

Zu Urkund dessen haben die Vertreter der beiden Telegraphenverwaltungen diese Verhandlung in doppelter Ausfertigung unterzeichnet.

September 1885, i Paris af 14de Juni 1890 og i Budapest af 20de Juli 1896 — trufne Bestemmelser forbliver at være i Kraft, saalænge den i London trufne Fuldstændiggjørelses-Overenskomst til den internationale Telegrafkonvention er gjældende.

Til Bekræftelse heraf har begge Administrationers Repræsentanter undertegnet denne Overenskomst i dobbelt Udfærdigelse.

Für die Königlich Norwegische Telegraphenverwaltung
(sign.) **Rasmussen.**

For den kgl. norske Telegrafstyrelse.
(sign.) **Rasmussen.**

Für die Kaiserlich Deutsche Telegraphenverwaltung
(sign.) **Sydow.**

For den keiserlig tyske Telegrafstyrelse
(sign.) **Sydow.**

8 Juli. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til Lov af 17de Juni 1869 om Politivedtægter for Kjøbstæderne meddeles Stadfæstelse paa en af Arendal Formænd og Repræsentanter under 17de April 1903 fattet Beslutning angaaende Forandring i § 17, første Punktum, i de ved Kongelig Resolution af 13de December 1902 approberede Politivedtægter for bemeldte Kjøbstad.

Den fattede Beslutning er saalydende:

„Den i Politivedtægternes § 17 bestemte Høide for Markiser: 2,20 Meter forandres til 2 Meter."

8 Juli. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Approbation paa den af Roan Herredsstyre i Søndre Trondhjems Amt under 11te April 1903 fattede Beslutning, hvorefter det skal være tilladt at anvende Pigtraad til Gjærde inden Herredet i en Høide af 63 cm. fra Jorden, men med Forpligtelse til at anbringe glat Streng eller Træ ovenfor Pigtraaden. Saadant Gjærde maa dog ikke anvendes mod offentlig Vei og heller ikke mod Naboeiendom, medmindre Naboen deri er enig.

*) Bekjendtgj. 10 Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 30.

Kongelig Resolution[1]), hvorved bestemmes: 8 Juli.

I de Tilfælde, hvor det ifølge gjældende Lov, ved Kongelig Resolution eller af Kirke- og Undervisningsdepartementet er fastsat, at Menighedsmøde skal afholdes til Erhvervelse af en Menigheds Beslutning, Forslag eller Udtalelse, skal Stemmeret paa Menighedsmøderne tilkomme enhver til Sognemenigheden hørende Mand eller Kvinde, som har fyldt 25 Aar og er konfirmeret. Voksens Daab uden efterfølgende Konfirmation eller en for Præsten og to Medhjælpere afgiven Erklæring om Tilslutning til Statskirkens Tro ligestilles i her omhandlede Henseende med Konfirmation.

[1]) Vedk. Depts.foredrag er indtaget i Depts.tid. for 1903 No. 51 og 52. Jfr. Kgl. Res. 11 Oktbr. 1873 og Skr. 7 Novbr. 1874, 2den Del, 18 Decbr. 1874 og 23 Septbr. 1882, 1ste Del; Kgl. Res. 8 Jan. 1887, Post I og Anordn. 14 Febr. 1889, Post II samt Kgl. Res. 12 Febr. 1898; Alterbogen, II, E. i. f. (S. 85); Kgl. Res. 4 Marts 1892; Kgl. Res. 11 Mai 1895 og 11 Jan. 1896, Lov 14 Juli 1897 (No. 1) § 21, 2det Led og § 22; Skr. 19 April 1891 (ikke i Lovtid.).

Kongelig Resolution[1]), hvorved er bestemt: 8 Juli.

1. Gjeitestrandens Kapeldistrikt af Børsen Præstegjæld, Nordre Dalene Provsti, Trondhjems Stift, skal fra den Tid, som af Amtmanden bestemmes, overgaa til eget Sogn under Navn af Gjeitestranden Sogn.
2. Fra samme Tid skal ovennævnte Distrikt paa de af Herredsstyret vedtagne Vilkaar udskilles fra Børsen Herred for at danne eget Herred under Navn af Gjeitestranden Herred.
3. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til at træffe de Forføininger med Hensyn til Børsens Sognepræst og Børsen og Gjeitestrandens Kirkesangeres Lønning efter Lov af 14de Juli 1897, som det nye Sogns Oprettelse vil nødvendiggjøre.

[1]) Vedk. Depts.foredrag er indtaget i Depts.tid. for 1903 No. 47, S. 737—746.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt, at § 3 i de ved Kongelig Resolution af 26de Juni 1896 fastsatte Regler for Erstatning i Ulykkestilfælde til Arbeidere og Betjente ved Statsjernbanernes Drift bestemmes at skulle lyde saaledes: 8 Juli.

„Afgjørelse af, hvad enhver tilkommer efter Lovens Bestemmelse træffes af Rigsforsikringsanstaltens Bestyrelse, hvis Afgjørelse kan indankes for Rigsforsikrings-Appelkommissionen efter de i Lov af 23de Juli 1894 §§ 6, 19, 21 og 26 givne Bestemmelser".

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt: 8 Juli.

I. At det paalægges Sognepræsten i Hammerfest Præstegjæld under Hammerfest Provsti i Tromsø Stift indtil to Gange aarlig til saadan Tid, som han selv bestemmer og forud bekjendtgjør paa behørig Maade, at fremmøde paa

8 Juli. Hammerfest Herreds Hjælpekirkegaarde for at forrette Jordfæstelser.

II. At det i Henhold til Lov om geistlige Embedsmænds og Kirkesangeres Lønning af 14de Juli 1897 § 20, 1ste Led bestemmes, at der for de Dage, da Sognepræsten saaledes fremmøder paa disse Kirkegaarde, ikke bliver at erlægge Betaling til Præst og Kirkesanger for Jordfæstelser, som udføres for Menighedslemmer.

8 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved bl. a. er bestemt:

I. At det tillades, at et paa Gaarden Lille Aaraas i Røken Præstegjæld under Aker Provsti i Kristiania Stift opført Bedehus indvies som Kapel for at benyttes til Afholdelse af Gudstjeneste og øvrige kirkelige Forretninger paa Betingelse af:

— — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — —

II. Fra den Tid at regne, da Aaraas Kapel er indviet og taget i Brug, bliver Gudstjenesterne i Røken Præstegjæld at fordele saaledes mellem Præstegjældets Kirker, at der forrettes i Hovedkirken hver anden Søn- og Helligdag, i Nærsnes og i Aaraas Kapeller hver fjerde Søn- og Helligdag, dog under Jagttagelse af, at der altid forrettes i Hovedkirken paa de tre store Høitiders første Dag.

8 Juli. **Kongelig Resolution**[1]), hvorved efterstaaende i Henhold til Lov om forberedende Prøver ved Universitetet af 9de Juni 1903 § 2 udfærdigede Udkast til Reglement for Prøverne approberes.

Reglement for de forberedende Prøver ved Universitetet.

§ 1. Eksamen i forberedende Fag holdes i Slutningen af hvert Semester ved en af det akademiske Kollegium opnævnt Eksamensdeputation. Anmeldelsen til denne Eksamen sker inden den af Kollegiet paa sædvanlig Maade bekjendtgjorte Tid. Ved Anmeldelsen erlægges den lovbestemte Afgift af Kr. 10,00, medmindre Vedkommende af Kollegiet er fritaget for Afgiften.

§ 2. De til denne Eksamen hørende Fag er Filosofi og Latin samt for theologiske Studerende tillige Græsk og Hebraisk.

§ 3. I Filosofi har Eksaminanden at gjøre Rede for, hvad der foredrages i Psykologi, Logik og Filosofiens Historie i et Kursus paa 2 Semestre, 4 til 5 Timer ugentlig.

§ 4. I Latin omfatter Undervisningen et Kursus paa ialt 3 Semestre, 6 Timer ugentlig.

Vordende Realstudenter har at aflægge Prøve i, hvad der er gjennemgaaet i Kursets 1ste Semester, Jurister og Medicinere har at gjøre Rede for de 2 første Semestres Pensum, medens

[1]) Se det ved Lov af 9 Juni 1903 (No. 2) anførte.

Prøven for Theologer og Filologer omfatter, hvad der er gjennem- 8 Juli.
gaaet i det hele Kursus.

Som Maal for Undervisningen i 1ste Semester fastsættes: at gjøre Rede for det vigtigste af Formlære og Syntaks samt tilfredsstillende at kunne oversætte og forklare et Udvalg paa 30 Tekstsider af lettere Prosaforfattere. Ved den Prøve, som omfatter de 2 første Semestres Pensum, kræves en mere indgaaende Øvelse i Grammatiken samt yderligere 50 Tekstsider af Guldalderens Forfattere. For det fuldstændige Kursus paa 3 Semestre sættes Maalet som ved mundtlig Artium.

§ 5. I Græsk har Eksaminanden at gjøre Rede for, hvad der er gjennemgaaet i et Kursus paa 3 Semestre, 7 Timer ugentlig.

Litteraturudvalget skal bestaa af attiske Prosaikere (f. Eks. Xenofon og Platon) og Keisertidens Forfattere (f. Eks. Lukian eller kristelige Forfattere). Foruden tilfredsstillende at kunne oversætte og forklare de ved Prøven forelagte Stykker har Eksaminanden at lægge for Dagen sikkert Kjendskab til græsk Grammatik og græsk Litteratur.

§ 6. I Hebraisk har Eksaminanden at gjøre Rede for, hvad der er gjennemgaaet i et Kursus paa 2 Semestre, 4 til 5 Timer ugentlig.

Litteraturudvalget skal bestaa enten af Dommernes Bog eller de 24 første Kapitler af 2den Mosebog eller 20 Kapitler af 5te Mosebog (deriblandt 32te og 33te Kapitel) samt desuden 10 Kapitler af Jobs Bog eller et tilsvarende Pensum af Salmernes Bog. Foruden tilfredsstillende at kunne oversætte og forklare de ved Prøven forelagte Stykker har Eksaminanden at lægge for Dagen sikkert Kjendskab til den hebraiske Grammatik.

§ 7. Som Ledetraad ved Undervisningen i alle Fag ved de forberedende Prøver anvendes saavidt muligt Lærebøger, som er godkjendt af vedkommende Fakultet.

§ 8. Eksamen i forberedende Fag kan aflægges enten underet for alle Fag eller i et eller flere Fag ad Gangen. I Prøven deltager altid en Censor for hvert Fag opnævnt af det akademiske Kollegium efter Forslag af Eksamensdeputationen.

§ 9. Ved de forberedende Prøver gives Specialkarakterer for hvert Fag i hele Tal. Den, som i noget Fag faar under 4,00, har ikke bestaaet Prøven og maa i et følgende Semester underkaste sig ny Prøve i Faget. Hovedkarakteren udregnes med en Decimal. For at bestaa Prøven maa Hovedkarakteren ikke være under 3,5.

Kongelig Resolution, hvorved i Henhold til Loven om 8 Juli.
Fattigvæsenet af 19de Mai 1900 § 31 bestemmes, at Opsamlingen til det i Kongelig Resolution af 2den Marts 1901 omhandlede Evje Nikkelverks Sikkerhedsfond til Evje Fattigkommune indtil videre skal ophøre, og at Ren-

8 Juli. terne af det opsamlede Fond — ligeledes indtil videre — skal betales til Evje Kommune til Bidrag til Dækkelse af Kommunens Fattigudgifter.

8 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved der i Henhold til Fattigloven af 19de Mai 1900 §§ 28 og 33 meddeles Stadfæstelse paa Udkast til Plan for et Sikkerhedsfond ved Bergverket »The Golden Mint Mines Limited« i Eidsvold.

8 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved Eiendommen Dyrset G.-No. 69, Br.-No. 6 af Skyld 7 Øre fra den Tid, som af Amtmanden nærmere bestemmes, overføres fra Bremsnes Sogn og Herred, Kvernes Thinglag, til Kvernes Sogn og Herred i samme Thinglag.

8 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved Departementet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri bemyndiges til at meddele den i Lov af 22de Mai 1902 indeholdende Tillæg til §§ 18, 19 og 20 i Lov angaaende Bergverksdriften af 14de Juli 1842 omhandlede Tilladelse.

8 Juli. **Kongelig Resolution**[1]), hvorved er bestemt:

1. At Storthingets Beslutning af 10de Juni d. A., hvorved til Oprettelse af et Sjøfartskontor under det Departement, som Kongen maatte bestemme, for Budgetterminen 1ste April 1903—31te Marts 1904 er bevilget bl. a. som Lønninger til:

Direktør i ½ Aar	Kr.	3 000,00
Juridisk Konsulent i ½ Aar	„	1 500,00
Skibskyndig Konsulent i do.	„	1 500,00
Teknisk Konsulent i do.	„	1 500,00
Sekretær i do. indtil	„	1 200,00
Assistent i do.	„	600,00

— de tre Konsulenter hver med Tillæg efter 5 og 10 Aars Tjeneste af Kr. 500,00 hver Gang, Sekretær og Assistent med normeret Alderstillæg —

og til et Sjøfartsraad . . . . . „ 1 000,00,

befales taget tilfølge.

2. At den i Post 1 nævnte Direktørstilling indtil videre bliver at besætte ved Kongelig Konstitution.

[1]) Jfr. efterstaaende Ref. af s. D. Se Sth. Prp. No. 78 for 1901/1902, Indst. S. XXXXVI for 1902/1903 og Sth.tid. for s. A., Forhdl. i Stort. S. 2539—2551.

8 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved den i Lov om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m. v. af 9de Juni 1903 omhandlede Kontrol med norske Skibe og med de Forhold, som betinger deres Sjødygtighed, befales henlagt under Departemen-

tet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri. 8 Juli.

Kongelig Resolution[1]), hvorved er befalet taget tilfølge den af Storthinget under 9de Juni sidstleden fattede Beslutning, hvorved Forsvarsdepartementet bemyndiges til: 8 Juli.

a. at lade udlaane indtil 9000 Remingtongeværer med fornøden Ammunition til Skytterlag, som maatte ønske at benytte dem til Instruktionsskydning for unge Mandskaber under Udskrivningsalderen,

b. at lade udlevere af Armeens Beholdning Krag-Jørgensensgeværer til Aarsklassen 1903 ved en Bataljon inden hver Infanteribrigade.

[1]) Se Sth. Prp. No. 45 og Indst. S. X C. for 1902/1903 samt Sth.tid. for s. A., Forhdl. i Storth. S. 2507—2509.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordre Bergenhus Amt, hvorved i Medhold af Lov om Jordmødre af 19de December 1898 § 7 bestemmes, at Gaupne og Hafslo Jordmoderdistrikter i Nordre Bergenhus Amt omreguleres saaledes, at Brugene store og lille Baten, Garen og Eikeberget af Fet Sogn, Hafslo Herred, overgaar fra Gaupne til Hafslo Jordmoderdistrikt fra den Tid, som af Amtmanden bestemmes. 8 Juli.

Høieste Resolution[1]), hvorved bl. a. er bestemt: 9 Juli.

I. At det tillades at den paa Gaarden Fantoft i Birkeland Annexsogn af Fane Præstegjæld under Midthordland Provsti i Bergen Stift staaende Konsul Conrad Mohr tilhørende gamle Stavekirke indvies til Kapel for at benyttes til Afholdelse af Gudstjeneste og øvrige kirkelige Forretninger paa Betingelse af, at Kirken forsynes med den nødvendige kirkelige Indredning, deriblandt med Klokke i et særskilt Klokketaarn, at den nuværende og kommende Eiere af Fantoft til enhver Tid holder Kirken med Indhegning og øvrige Tilbehør i forsvarlig Stand og udreder Udgifterne ved dens Benyttelse, og at der ikke iverksættes nogen Forandring ved Bygningen, medmindre der paa Forhaand har været forhandlet derom med Foreningen til norske Fortidsmindesmærkers Bevaring eller dennes bergenske Filialafdeling eller — om disse nogen Gang skulde ophøre — med den Institution, som da maatte have overtaget deres Gjøremaal.

II. At der til Kapellet, som bliver at benævne Fantoft Kapel, henlægges 2 Søndagsgudstjenester aarlig i Sommertiden, som tages fra Birkeland Sognekirke og afholdes til saadan Tid, som Bergens Biskop nærmere bestemmer.

[1]) Vedk. Depts.foredrag er indtaget i Depts.tid. for 1904, No. 1 S. 9—13.

9 Juli. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Approbation paa den i Generalforsamling den 15de Juni 1903 vedtagne Forandring i § 26 i den for Akershus Brandassuranceforening for Bygninger ved Høieste Resolution seneſt af 27de August 1897 approberede Plan, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder saavelsom af den samme tilstaaede Fortrinsret for ordinær og extraordinær Brandkontingent.

9 Juli. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de af Stavanger Sparekasses Bestyrelse den 29de Mai 1903 vedtagne Forandringer af §§ 4 og 5 i Sparekassens ved Høieste Resolution af 5te Januar 1878 og 9de Februar 1894 stadfæstede Plan.

9 Juli. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Stiftamtmanden i Tromsø Stift, hvori Departementet i Anledning af en Foreſpørgſel fra et Havneſtyre om, hvorvidt Havneſtyret har Ret og Pligt til at øve Indflydelſe paa et Byggeforetagende, der ikke ſtrækker ſig længere udover Fjæren, end at Sjøen kun ved Springflod gaar op til ſamme, henholder ſig til følgende Udtalelſe fra Havnedirektøren:

„— — — — — — — — — — — —

Som bekjendt, foreſkriver Havnelovens § 27, at der til Opførelſe af Bygverker eller andre Anlæg i Kjøb- eller Ladeſtedernes Havne bliver at indhente Tilladelſe fra vedkommende Havneſtyre. Til nærmere Bedømmelſe af Omfanget af den Havneſtyret ſaaledes tillagte Myndighed vil det være nødvendigt at have paa det rene, hvad der ſkal henregnes under et Steds Havn, eller med andre Ord, hvorledes Grændſen for Havnearealet bliver at optrække.

Overensſtemmende med, hvad der er udtalt i Havnelovens Forarbeider (kfr. Oth. Prp. No. 3 for 1883, Side 41, 2den Spalte), antager jeg, at et Havneareals Grændſelinie mod Land maa faſtſættes efter høieſte ordinære Vandſtand, eller, nærmere beſtemt, Vandſtanden under de i Tiderne ved Fuld- og Nymaane indtrædende Høivande — den ordinære Springflod, saaledes at Havnearealets Begrændsning ſkulde blive den Kyſtlinie, der dannes ved denne,

Jeg antager, at man i saa Henſeende maa ſe bort fra den extraordinære Springflod, ſom indtræder omkring Høſt- og Vaarjevndøgn, og ligeſaa den ſaakaldte „Stormflod", der forefalder ſjeldnere og ſom en Følge af flere ſammenſtødende Aarſager.

Efter den oven angivne Grændſe for Havnen ſkulde et Havneſtyres Myndighed efter ovennævnte § 27 i Havneloven omfatte Bygverker, der opføres i eller udenfor den ved ordinært Spring dannede Strandlinie, men derimod ikke ſtrække ſig til Bygverker ovenfor denne Linie.

Imidlertid vil der ogsaa til Byggeforetagender udenfor den egentlige Havn i en Flerhed af Tilfælde kunne være knyttet væsentlige Interessер for Havnevæsenet, navnlig hvor Spørgsmaalet gjælder Udførelse af Bygværker eller Regulering af Gader, der vil kunne influere paa Adkomsten til Havnen eller paa Forbindelsen med bestaaende eller paatænkte Havnearbeider (Brygger eller lignende). Uagtet der under den angivne Forudsætning ikke vil tilkomme Havnestyret nogen besluttende Myndighed, skulde jeg dog antage, at dette i sin Stilling som Havnevæsenets Repræsentant vil have Opfordring til i saadanne Tilfælde gjennem Foreстilling eller Erklæring til vedkommende Myndighed, under hvis Ressort det paagjældende Byggeforetagende henhører (Bygnings- og Reguleringskommission), at søge Havnevæsenets Interessер vist vanligt Tilgodeseen." 9 Juli.

Noter, udvexlede 7de Mai og 10de Juli 1903 mellem Udenrigsdepartementet i Stockholm og den derværende østerrigsk-ungarske Legation angaaende gjensidig Fritagelse for at erstatte Omkostninger ved Forkyndelse af norske Retsdokumenter i Østerrige og østerrigske Retsdokumenter i Norge. 7 Mai. 10 Juli.

Copie.

Stockholm, le 7 Mai 1903.

Kais. und Königl. Oesterr.-Ungar. Gesandtschaft.

Stockholm.

Monsieur le Ministre,

Par la note en date du 13 août dernier Votre Excellence a bien voulu m'informer que le Gouvernement Norvégien accède volontiers à la proposition du Gouvernement Royal de Hongrie de renoncer dorénavant à titre de réciprocité au remboursement des frais de signification en Norvège des actes judiciaires

Son Excellence
Monsieur de Lagerheim,
Ministre des Affaires Etrangères, etc., etc., etc.

Oversættelse

af en Skrivelse fra den østerrigsk-ungarske Legation i Stockholm til den derværende Udenrigsminister, dateret 7de Mai 1903.

Herr Minister,

Ved Note af 13de August sidstleden har Deres Excellence havt den Godhed at meddele mig, at den Norske Regjering gjerne tiltræder den Kongelige Ungarske Regjerings Forslag om, paa Betingelse af Gjensidighed, at give Afkald paa Erstatning af Omkostninger ved Forkyndelse i Norge af Retsdokumenter udgaaet fra ungarske Domstole, og at „følge-

Hans Excellence
Herr Lagerheim,
Minister for de udenrigske Anliggender, etc., etc., etc.

7 Mai. 10 Juli.

émanés des tribunaux hongrois et que »par conséquent les actes judiciaires, émanés des tribunaux hongrois et dont la signification a été demandée en conformité de la convention relative à certains points du droit international privé se rapportant à la procédure civile signée à la Haye le 14 novembre 1896, seront à l'avenir, à titre de réciprocité, signifiés gratuitement en Norvège.«

Le contenu de cette note ayant été dûment communiqué au Gouvernement Royal de Hongrie, je viens d'être autorisé de déclarer que le Gouvernement I[1] et R[1] d'Autriche serait également disposé à faire signifier gratuitement par les autorités compétentes dans les pays de l'Autriche, à titre de réciprocité les actes judiciaires émanés des tribunaux norvégiens et dont la signification a été demandée en conformité avec la convention de la Haye du 14 novembre 1896.

Par un ordre que je viens de recevoir j'ai l'honneur de porter ce qui précède à la connaissance de Votre Excellence en La priant de vouloir bien m'informer de la résolution prise à cet égard et en ajoutant, que le Ministère I[1] et R[1] de la Justice verrait avec plaisir si le Gouvernement d'Autriche pouvait obtenir du Gouvernement Norvégien une déclaration analogue à celle susmentionnée, et que par conséquent l'exemption des

lig Retsdokumenter, udgaaet fra ungarske Domstole, og hvis Forkyndelse er blevet begjæret i Overensstemmelse med Konventionen angaaende flere Emner af den internationale Privatret vedkommende den civile Proces, undertegnet i Haag den 14de November 1896, for Fremtiden, paa Betingelse af Gjensidighed, vil blive forkyndt gratis i Norge."

Efterat Indholdet af denne Note er blevet behørig meddelt den Kongelige Ungarske Regjering, er jeg blevet bemyndiget til at erklære, at den Keiserlige og Kongelige Østerrigske Regjering ligeledes vilde være villig til, paa Betingelse af Gjensidighed, ved de dertil kompetente Myndigheder i de østerrigske Lande gratis at lade forkynde Retsdokumenter udgaaet fra norske Domstole, og hvis Forkyndelse er blevet begjæret i Overensstemmelse med Haagerkonventionen af 14de November 1896.

Efter modtagen Ordre har jeg den Ære at bringe foranstaaende til Deres Excellences Kundskab, idet jeg beder Dem godhedsfuldt meddele mig den herom fattede Beslutning, og idet jeg tilføier, at det Keiserlige og Kongelige Justitsministerium med Glæde saa, at den Østerrigske Regjering kunde opnaa en Erklæring fra den Norske Regjering i Lighed med ovennævnte, og at følgelig Fritagelsen for Omkostninger ved gjensidige Forkyndelser sikredes Østerrige paa samme Maade, som

frais pour les significations réciproques venait d'être garantie pour l'Autriche ainsi que cela se pratique déjà par rapport à l'Hongrie.

Veuillez agréer etc.

(signé) **Brandis.**

Afskriftens Rigtighed bekræftes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 14de Juli 1903.

Eric Trolle,
Kabinetssekretær.

dette allerede finder Sted i Forholdet til Ungarn. 7 Mai. 10 Juli.

Modtag etc.

(undert.) **Brandis.**

Oversættelsens Rigtighed bekræftes.

Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri. Udenrigsafdelingen.

Kristiania, 28de Juli 1903.

A. Scheel,
fung. Expeditionschef.

Copie.

Stockholm, le 10 Juillet 1903.

Signification gratuite d'actes judiciaires en Norvège et en Autriche.

Monsieur le Comte,

Par une note, en date du 7 mai, Vous avez bien voulu, d'ordre de Votre gouvernement, porter à ma connaissance que le gouvernement Impérial et Royal d'Autriche serait

Monsieur le Comte de Brandis,
Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique, etc., etc., etc.

Oversættelse
af en Skrivelse fra Udenrigsministeren i Stockholm til den derværende østerrigsk-ungarske Minister, dateret 10de Juli 1903.

Gratis Forkyndelse af Retsdokumenter i Norge og i Østerrige.

Herr Greve,

Ved en Note af 7de Mai har De havt den Godhed efter Paalæg af Deres Regjering at bringe til min Kundskab, at den Keiserlige og Kongelige østerrigske Regjering vilde være villig til, paa Betin-

Herr Grev de Brandis,
Hans Keiserlige og Kongelige Apostoliske Majestæts Envoyé Extraordinaire og Ministre Plénipotentiaire etc., etc., etc.

7 Mai. 10 Juli.

disposé à faire signifier gratuitement par les autorités compétentes dans les pays de l'Autriche, à titre de réciprocité, les actes judiciaires émanés des tribunaux norvégiens et dont la signification est demandée en conformité de la convention de la Haye du 14 novembre 1896. En même temps Vous m'avez fait part du désir du ministère Impérial et Royal de la Justice d'obtenir du gouvernement norvégien une déclaration constatant que la réciprocité voulue est etablie pour ce qui concerne ce pays.

En réponse j'ai l'honneur de porter à Votre connaissance que les actes judiciaires émanés des tribunaux autrichiens et dont la signification est demandée en conformité de la convention relative à certains points du droit international privé se rapportant à la procédure civile, signée à la Haye le 14 novembre 1896 seront, à titre de réciprocité, signifiés gratuitement par les autorités compétentes de Norvége.

Veillez agréer etc.

(signé) **Lagerheim.**

Afskriftens Rigtighed bekræftes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 14de Juli 1903.

Eric Trolle,
Kabinetssekretær.

gelse af Gjensidighed, ved de dertil kompetente Myndigheder i de østerrigske Lande gratis at lade forkynde Retsdokumenter udgaaet fra norske Domstole, og hvis Forkyndelse er blevet begjæret i Overensstemmelse med Haager-konventionen af 14de November 1896. Samtidig har De tilkjendegivet mig det Keiserlige og Kongelige Justitsministeriums Ønske om fra den norske Regjering at erholde en Erklæring, som konstaterer, at den forønskede Gjensidighed er tilveiebragt, forsaavidt dette Land angaar.

I Besvarelse heraf har jeg den Ære at bringe til Deres Kundskab, at Retsdokumenter udgaaet fra østerrigske Domstole og hvis Forkyndelse begjæres i Overensstemmelse med Konventionen angaaende flere Emner af den internationale Privatret vedkommende den civile Proces, undertegnet i Haag den 14de November 1896, for Fremtiden, paa Betingelse af Gjensidighed, gratis vil blive forkyndt af de dertil kompetente norske Myndigheder.

Modtag osv.

(undert.) **Lagerheim.**

Oversættelsens Rigtighed bekræftes.

Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri. Udenrigsafdelingen.
Kristiania, 28de Juli 1903.

A. Scheel,
fung. Expeditionschef.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet, foranlediget ved en Forespørgsel fra en Magistrat om, hvorvidt Svendebrev kan blive at udstede efter en af en Skræddersvend aflagt Prøve, som ex godkjendt af Nævndens to Medlemmer, men forkastet af det tredie med den Begrundelse, at der til Forfærdigelse af Prøvestykket — en haandsyet Bonjour — i nogen Udstrækning var anvendt Maskinsøm. 10 Juli.

Departementet henholder sig til en fra „Den norske Fællesforening for Haandværk og Industri" indhentet Udtalelse gaaende ud paa, at en Godkjendelse af Prøven vil være i Strid med de i Kongelig Plakat af 11te September 1901 indeholdte Bestemmelser.

Cirkulære fra Justitsdepartementet, Fængselsstyrelsen, til Amtmændene: 11 Juli.

Under Henvisning til Cirkulære herfra af 12te Februar 1898 angaaende Fangetransport med Dampskibe meddeles, at man af Hensyn til Transportregningernes Revision bestemmer, at der for Eftertiden i enhver Transportordre skal indtages nøiagtig Oplysning om, hvad der foranlediger Transporten.

Transportordrerne bliver derfor at udfylde, som følgende Exempler viser:

N. N., som af.....
er sigtet (tiltalt, domfældt) for.....
eller: N. N., som af.....
er besluttet indsat i Tvangsarbeidsanstalt i Henhold til.....
eller: N. N., som af.....
er besluttet indlagt i Sindssygeasyl (Kriminalasylet)
eller: N. N., som af.....
er besluttet udvist
o. s. v.
beordres herved transporteret o. s. v. (som før).

Med foranstaaende bedes Fogder, Politimestre og Lensmænd i Hr. Amtmandens Distrikt gjort bekjendt.

Skrivelse fra Medicinaldirektøren til Rigsadvokaten, hvori paa Forespørgsel meddeles, at Sundhedssaltet „Kvægsomt", som angives at være „et lovpriist Middel mod mange Sygdomme hos Kreatur" maa antages at indgaa under Litr. A i Plakat af 23de Juni 1888 og saaledes alene maa forhandles i Detalj af Apothekere. 11 Juli.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til Amtmanden i Finmarkens Amt, hvori Departementet i Anledning af en Forespørgsel fra en Magistrat om, hvorvidt Bestemmelsen i Haandverksloven af 15de Juli 1839, dens § 43 sidste Punktum, hvorefter ingen af de i Paragrafen nævnte Haandværkere maa befatte sig med Opførelse af Skorstene, Bager- 11 Juli.

11 Juli. ovne, Maltkjøller eller nogetsomhelst Ildsted, ogsaa omfatter Piber, meddeler, at det finder at maatte besvare Spørgsmaalet bekræftende (jfr. den i Retstidenden for 1900, Side 39—43 indtagne Høiesteretsdom af 11te November 1899).

11 Juli. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, hvori Departementet paa Forespørgsel bemærker, at Forfærdigelse af Orgler, der drives som en haandverksmæssig Virksomhed med Svende, maa betragtes som Haandverk, og at der saaledes til Udøvelse af saadan Virksomhed udkræves Borgerbrev, der først kan erholdes efter aflagt Svendeprøve.

13 Juli. **Cirkulære** fra Landbrugsdepartementet: Ved Kongelig Resolution af 22de Juni d. A. er det besluttet:

„At det i Henhold til Lov af 14de Juli 1894 (jfr. Lov af 26de Mai 1899) angaaende Foranstaltninger mod smitsomme Husdyrsygdomme, dens § 16, naadigst bestemmes, at den smitsomme Kastning herefter bliver at henregne til de i den nævnte Lovs Kapitel 3 omhandlede mildere smitsomme Sygdomme".

I Anledning heraf skal Departementet henlede Opmærksomheden paa, at i Henhold til ovennævnte Lovs § 14 er Eieren eller den, der paa hans Vegne fører Tilsyn med Dyrene, forpligtet til:

a. at anmelde for en autoriseret Dyrlæge eller for Politimesteren eller Lensmanden, naar smitsom Kastning maatte vise sig i hans Besætning;
b. ikke at lade Dyr, der antages angrebne af nævnte Sygdom, føres paa Markeder, til Dyrskuer, paa fremmed Beite eller i fremmede Fjøs eller Stalde; dog skal det være tilladt fra Eierens Fjøs at sælge saadanne Dyr til Slagt eller at føre dem til Handelsmarkedet til egen afsondret Afdeling for at sælges til Slagt, medmindre Departementet anderledes maatte bestemme.

Politimester eller Lensmand, der har modtaget saadan Anmeldelse, som i Litr. a nævnt, har at indsende Meddelelse til vedkommende Dyrlæge.

Ifølge nævnte Lovs § 15 kan Departementet derhos bestemme, at Dyr, som i Henhold til § 14 Litr. b er afhændet til Slagt, og som senere antræffes levende hos ny Besidder, skal inden en fastsat Frist, i fornødent Fald ved offentlig Foranstaltning, kunne paabydes nedslagtede for Besidderens Regning.

13 Juli. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Romsdals Amt, hvori i Anledning af en Skrivelse fra en Bygningskommission om Forstaaelsen af den almindelige Bygningslovs § 27 meddeles, at Departementet antager, at det

efter den nævnte Paragraf maa være tilstrækkeligt, at Bygninger med større Grundflade end 300 m. afdeles med enkelt Brandvæg (1 Stens Mur). Efter Bygningslovens § 27 erstatter nemlig Brandvæg et aabent Mellemrum af 5 m., medens Brandvæg ifølge § 28 alene erstatter et Mellemrum af 2,50 m., hvorfor dobbelt Brandvæg alene udkræves som Adskillelse mellem to forskjellige Naboeiendomme. 13 Juli.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Sorenskriveren i Larviks Sorenskriveri, der havde forespurgt, om en thinglyst Ægtepagt, ved hvilken Hustruen overdrages en Manden tidligere tilhørende fast Eiendom, var stempelpligtig efter de for Skjøder gjældende Regler, og om Gebyret for Thinglysningen skulde beregnes i Overensstemmelse hermed. 13 Juli.

Departementet meddeler, at Dokumentet antages rettelig udfærdiget paa stemplet Papir som for Ægtepagter bestemt (kfr. Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 15de April 1890), og at Thinglysningsgebyret antages rettelig beregnet efter Sportellovens § 48 Litr. a med Kr. 3,00.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til Stiftamtmanden i Kristiania Stift, hvori i Anledning af en Forespørgsel fra en Magistrat om, hvorvidt Svendebrev kan udstedes til en Forgylder, der ikke har aflagt nogen Prøve i Tegning, meddeles, at der efter Departementets Mening ikke er Adgang til at fravige Bestemmelsen i Kongelig Plakat af 11te September 1901, dens § 1 e, om, at Prøven for Forgyldere ogsaa skal omfatte Tegning. 14 Juli.

Cirkulære fra Forsvarsdepartementet: 15 Juli.

Departementet er fra Poststyrelsen gjort opmærksom paa, at Retten til at attestere Portofrihed under Distriktstjenesten oftere benyttes i større Udstrækning end hjemlet i gjældende Bestemmelser. Specielt er det fremholdt, at det ikke sjelden hænder, at Andragender fra Mandskaber om Permission, Fritagelse for Vaabenovelser o. lign. fremsendes til Fordelingsunderofficeren i ubetalt Brev, som af denne ved Modtagelsen forsynes med Attest for Portofrihed.

I Anledning heraf indskjærpes, at alle Andragender, Forespørgsler og lignende Henvendelser skal sendes i betalte Breve, og at Undladelse heraf bør medføre, at Brevet ikke modtages, men tilbagesendes Vedkommende som ubesørget.

Derimod kan Meldinger om Bopælsforandringer o. lign., Erkjendelse for Ordres Modtagelse og i det hele enhver Tjenesteskrivelse, der fremsendes efter Befaling af nogen Foresat (dog selvfølgelig ikke efter Paalæg om Indsendelse af Andragende om Permission eller Bopælstilladelse), sendes

15 Juli. ubetalt i aabent Brev, saaledes at Modtageren, før han atteſterer, kan forvisse ſig om, at Indholdet angaar portofri Sag.

Man undlader ikke at henlede Opmærkſomheden paa, at Misbrug af Retten til at atteſtere Portofrihed er undergivet Straſanſvar.

16 Juli. **Skrivelſe** fra Kirkedepartementet til Amtmanden i Buſkerud Amt, hvori Departementet i Anledning af en Foreſpørgſel fra Jondalens Formandſkab meddeler, at det antager, at der ikke bliver at vælge eget Værgeraad for Jondalen, idet Diſtriktets enkelte Dele formentlig hører under vedkommende Hovedkommuners Værgeraad.

17 Juli. **Rundſkrivelſe** fra Kirkedepartementet til Rigets Geiſtlighed.

Departementet har troet herigjennem at burde henlede Geiſtlighedens Opmærkſomhed paa, at Forbudet i N. L. 2—10—4 mod, at Preſterne holder Ligprædiken over nogen, ſom har berøvet ſig ſelv Livet, ifølge § 2 i Lov om den almindelige borgerlige Straffelovs Ikrafttræden af 22de Mai 1902 vil være ophævet fra 1ſte Januar 1904.[1] Forbudet mod at kaſte Jord paa Selvmordere er ſom bekjendt allerede ophævet ved Lov om Kirker og Kirkegaarde af 3die Auguſt 1897 § 56, medens de øvrige Beſtemmelſer i det nævnte Lovſted forlængſt har tabt ſin Gyldighed.

[1]) Efter Lov af 28 Novbr. 1903 om Forandr. i Lov af 22 Mai 1902 om den alm. borgerlige Straffelovs Ikrafttræden vil ſidſtnævnte Lov først træde i Kraft 1 Januar 1905.

17 Juli. **Rundſkrivelſe** fra Kirkedepartementet til Værgeraadene:

Gjennem Værgeraadsbeſlutninger om Børns Bortſættelſe, ſom i Henhold til Lov om forſømte Børns Behandling af 6te Juni 1896 § 15, ſidſte Led har været forelagt for Departementet, har man bragt i Erfaring, at Værgeraadene paa flere Steder har beſluttet Indſættelſe i Skolehjem i Tilfælde, hvor Anbringelſe i en paalidelig og hæderlig Familie havde været at foretrække. Foranlediget herved finder Departementet at burde henlede Opmærkſomheden paa nævnte Lovs § 20, hvorefter Barn, ſom ikke antages ſedelig forkommet, fortrinsvis bliver at anbringe i Familie eller, forſaavidt Spørgsmaalet er om mindre Børn, i Barnehjem eller lignende Indretning, hvis Plan er ſtadfæſtet af Kongen. Først naar vedkommende Barn i eller nær den ſkolepligtige Alder findes ſaa ſedelig forkommet, at dets Benyttelſe af den almindelige Skole vilde udſætte andre Børn for ſkadelig Paavirkning, bliver der Spørgsmaal om Anbringelſe i Skolehjem. Hvad der begrunder Bortſættelſe i Skolehjem, er ſaaledes ſedelig Forkommenhed hos Barnet. Det maa derfor iagttages, at Indſættelſe i Skolehjem ikke kommer til Anvendelſe, ſaafremt den Handling, ſom har foranlediget Værgeraadets Indſkriden, alene kan anſees ſom et Udſlag af ungdommelig Kaadhed eller Ubetænkſomhed.

Departementet har fundet at burde henstille til Skolehjemmenes Bestyrere (Bestyrerinder), for det Tilfælde at et Værgeraads Beslutning om et Barns Indsættelse i Skolehjem findes at være for streng og en Anbringelse i Familie er antaget at være rimeligere, at foranledige Værgeraadets Beslutning forelagt Departementet i Henhold til ovennævnte Lovs § 21, 2det Led. 17 Juli.

Der har fra Tid til anden af Værgeraad været udtalt, at det har været umuligt inden vedkommende Kommune at finde Pleiehjem skikkede for Opdragelse af forsømte Børn. I denne Anledning maa Departementet gjøre opmærksom paa, at et Værgeraad selvfølgelig ikke er bundet til at søge Børn bortsat hos Familier inden sin egen Kommune. Tvertimod vil det i mange Tilfælde være at anbefale, at vedkommende Barn mest mulig søges fjernet fra sine tidligere Omgivelser og anbringes i Familie udenfor Kommunen.

Departementet vil samtidig anmode om, at der til Regninger paa Skyds- og Kostgodtgjørelse ved Møder i Værgeraad maa blive benyttet de af Departementet udfærdigede Skemaer, som faaes ved Henvendelse hertil. Skemaerne bliver i udfyldt Stand at indsende hertil samlet snarest mulig efter hvert Mødes Afholdelse.

Kongelig Kundgjørelse*) hvorved i Henhold til § 2 i Lov om Kvarantænevæsenet af 12te Juli 1848 kundgjøres, at Ægypten og Havnene i Chile skal indtil videre ansees smittede af den orientalske Pest, og at de i ovennævnte Lov og i Plakat af 13de Oktober 1900 indeholdte Bestemmelser med Hensyn til Kvarantæne m. v. i Anledning af Pest straks bliver at bringe i Anvendelse. 21 Juli.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de under 8de Juni d. A. udarbeidede Statuter for det af Bankdirektør Helmer Lundgrens Arvinger oprettede „Bankdirektør Helmer Lundgreens Legat til Understøttelse for værdige og veltjente Sjøfolk". 21 Juli.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Fru Marie Burum ved Gavebrev af 10de Oktober f. A. med Paategning af 16de Februar d. A. oprettede „Hans Burums Legat" til Fordel for nogle navngivne Personer og for mindre bemidlede, hæderlige og strøbsomme Familier i Aas Hovedsogn, samt paa den i Gavebrevet indtagne Fundats for nævnte Legat. 21 Juli.

Rundskrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmændene. 21 Juli.

I Sager, hvori de af Overøvrigheden i Henhold til Lov af 6te Juli 1892 (No. 5) § 3 afgivne Bestemmelser om Fordeling af Fællesbørnene mellem Ægtefolk, som ikke lever sammen, er indanket for Departementet, har man jevnlig havt

*) Bekjendtgj. 23 Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 31.

21 Juli. Anledning til at erfare, at de Oplysninger, paa hvilke vedkommende Overøvrigheds Bestemmelse er bygget, har været mindre tilfredsstillende. De har nemlig ofte bestaaet i Erklæringer afgivne af vedkommende Ægtefællers nærmeste Slægtninger eller i Forklaringer, indhentede af underordnede Funktionærer, som ikke altid kan forudsættes at være i Besiddelse af den fornødne Indsigt eller af den Takt, der udkræves i disse Sager. Man har derfor i flere saadanne Sager henstillet til vedkommende Overøvrighed i lignende Tilfælde, førend Bestemmelse afgives, at indhente Erklæring fra Værgeraadet, der ifølge sin Sammensætning har særlige Betingelser for at kunne danne sig en begrundet Mening om Sagen, idet man har forudsat, at Værgeraadet i Betragtning af den store Betydning, Afgjørelsen har for de Personers Ve og Vel, hvem Sagen gjælder, ikke vil vægre sig ved at afgive saadan Erklæring, uagtet det ikke er pligtigt dertil, naar Tilfældet ikke gaar ind under Bestemmelserne i Lov om forsømte Børn af 6te Juni 1896.

Departementet er fremdeles af den Mening, at det i Sager af heromhandlede Art, hvor der kan være særlig Tvivl om, i hvilken Retning Overøvrighedens Bestemmelse bør gaa, vil være hensigtsmæssigt, at der indhentes Erklæring fra Værgeraadet. Da der imidlertid ikke paa Statsbudgettet haves nogen særskilt Bevilgning til Dækning af de Udgifter, som foranlediges ved Værgeraadets Møder i denne Anledning, og det af flere Grunde kan være hensigtsmæssigt, at disse Udgifter anvises paa samme Maade og af samme Midler som Udgifterne ved Værgeraadets øvrige Møder, saa meget mere som der i Sager af denne Art ofte ogsaa vil kunne opstaa Spørgsmaal om Værgeraadets Indgriben ifølge ovennævnte Lov om forsømte Børn, henstillede man i Skrivelse af 7de April d. A. til Kirkedepartementet, om ikke samme maatte være villigt til at foranstalte anvist Udgifter af heromhandlede Art.

Som Svar herpaa har Kirkedepartementet i Skrivelse af 2den Juni sidstleden meddelt, at det er villigt til at bevirke anvist Udgifter ved Afholdelsen af Værgeraadsmøder, som er foranlediget ved, at vedkommende Overøvrighed har begjæret Værgeraadets Erklæring i oven omhandlede Anledning. Kirkedepartementet har imidlertid tilføiet, at det overensstemmende med, hvad nærværende Departement i ovennævnte Skrivelse havde udtalt, gaar ud fra, at samtlige Overøvrigheder gjøres opmærksom paa, at Værgeraadets Erklæring ikke bør indhentes uden i Tilfælde, som frembyder særlige Tvivl, og at det, naar Erklæring fra Værgeraadet findes paakrævet, bør henstilles til dettes Formand, om det ikke til Formindskelse af Udgifter kan undgaaes at afholde Møder af Værgeraadet eller ialfald af samtlige dets Medlemmer, idet Indhentelse af Erklæring fra Medlemmerne eller nogle af disse i saa Fald maatte foregaa ved Korrespondance (Post eller Telefon).

Foranstaaende meddeles herved til Efterretning og Jagttagelse samt Kundgjørelse for de under Hr. Amtmanden sorterende Værgeraad.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Stiftamtmanden i Kristiansand, foranlediget ved en Forespørgsel fra Byfriveren i Kristiansand, om han var berettiget til at kræve, at Rekvirenter af Forretninger, hvorfor Gebyret til Statskassen i Henhold til Kongelig Resolution af 6te November 1897 skal berigtiges ved Hjælp af Stempelpapir eller Stempelmærker, selv skulde skaffe tilveie Stempelpapir eller Stempelmærker til Gebyrets Berigtigelse. Departementet meddeler, at Byfriveren ikke er berettiget til at kræve, at Gebyret af Rekvirenten erlægges med Stempelpapir eller Stempelmærker istedetfor med Kontanter. 21 Juli.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Kristiania Stiftsdirektion, hvori Departementet i Anledning af en Forespørgsel fra et Fattigstyre meddeler, at det antager, at et Værgeraad ikke er berettiget til at afvise som sig uvedkommende en Anmeldelse angaaende forsømte Børn paa Grundlag af, at Anmeldelsen ikke indeholder de nødvendige Oplysninger. Tvertimod antages en Anmeldelse om, at Forholdene i et Hjem er saadanne, at Værgeraadets Indskriden kan være nødvendig, at indeholde en Opfordring for Værgeraadet til at foranledige den omhyggelige Undersøgelse af vedkommende Hjems Forhold, som efter § 13 i Lov om forsømte Børns Behandling af 6te Juni 1896 alligevel skal finde Sted, forinden Værgeraadet fatter sin Beslutning. Denne Undersøgelse af Barnets Hjem er antaget hensigtsmæssigst at burde iverksættes paa den Maade, at Værgeraadets Formand anmoder det af Raadets Medlemmer, som bor Vedkommendes Hjem nærmest, om at undersøge Barnets Stilling samt Hjemmets Forhold. Paa Reise i saadan Anledning tilkommer der vedkommende Værgeraadsmedlem Skyds- og Kostgodtgjørelse overensstemmende med Lovens § 9 (kfr. Departementets Skrivelse af 22de November 1900, Punkt 1; indtaget i Lovtidenden). 23 Juli.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, foranlediget ved en Forespørgsel fra et Politikammer om, hvorvidt kaustisk Soda, der opgives at være omtrent det samme som Ludpulver, kan sælges uden Forsigtighedsregler. 23 Juli.

Departementet meddeler i Anledning heraf, at Medicinaldirektøren, hvem Sagen har været forelagt, har udtalt, at kaustisk Soda, efter hvad han har bragt i Erfaring, er en almindelig Handelsbenævnelse for kaustisk Natron (Ætsnatron). Dette Stof er betegnet med * i Plakat af 23de Juni 1888 Litr. A III og saaledes i Almindelighed Gjenstand for Apothekernes Enehandel, men kan som en Bestanddel af Ludpulver ifølge Plakat af 15de Marts 1902 § 3 ogsaa forsælges af andre. Det maa isaafald alene udleveres i tætte

23 Juli. solide Beholdere af Blik, som skal være forsynet med saadan Etikette, som i Plakatens § 2 angivet.

24 Juli. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Lister og Mandals Amt, hvori Departementet i Anledning af en Sundhedskommissions Beslutning angaaende Indlæggelse af 3 Børn paa Kystsanatoriet for skrofuløse Børn, meddeler, at det overensstemmende med en Udtalelse af Medicinaldirektøren, hvem Sagen har været forelagt, ikke antager, at Udgifterne ved Børnenes Behandling paa Kystsanatoriet kan blive at udrede overensstemmende med Tuberkuloselovens § 13, 2det Led.

25 Juli. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de af Forstanderskabet for Egersunds Landsogns Sparebank i Møder den 4de April og 27de Juni 1903 vedtagne Forandringer i Bankens ved Høieste Resolutioner af 22de Oktober 1889 og 12te Mai 1902 stadfæstede Plan.

25 Juli. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Forstanderskabet for Bergens Sparebank i Møde den 22de Juni 1903 vedtagne nye Plan for Banken som trædende i Stedet for Bankens ved Høieste Resolution af 26de September 1860 og flere senere Resolutioner stadfæstede Plan.

25 Juli. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Bratsberg Amt, foranlediget ved en Forespørgsel fra en Byfoged, om han har Adgang til ved sit Kontorpersonale at foretage Tilsigelse af Vidner ved Auktioner og Eksekutioner eller Taxationsmænd ved Brandtaxtforretning og herfor beregne sig Kr. 0,80 for hver Tilsigelse efter Sportellovens § 147. Justitsdepartementet meddeler, at Finantsdepartementet paa Foranledning har udtalt som sin Mening, at den i Sportelloven for Tilsigelser fastsatte Betaling alene tilkommer de Tjenestemænd, hvem der paahviler at udføre Tilsigelser (i Byerne formentlig Stevnevidnerne). Forsaavidt vedkommende Rekvirent selv besørger Tilsigelsen gjennem nogen anden (jfr. Lov af 19de August 1845 § 9) antages Betaling at maatte erlægges efter Overenskomst. Justitsdepartementet henholder sig hertil med Tilføiende, at de omhandlede Tilsigelser overhovedet ikke bør udføres af Byfogdens Kontorpersonale.

27 Juli. **Regler***) for Jagt og Fangst i Byaasens Bygdealmenning, Søndre Trondhjems Amt, approberede 27de Juli 1903 af Landbrugsdepartementet i Henhold til Lov angaaende Jagt og Fangst af 20de Mai 1899 § 5, kfr. Kongelige Resolutioner af 17de Juni 1899 og 17de Februar 1900.

§ 1. Enhver, som vil drive Jagt eller Fangst i Byaasens Almenning, pligter at løse Jagtkort. Jagtkortet udstedes af Al-

*) Bekjendtgj. 29 Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 32.

menningsbestyrelsens Formand og lyder paa Navn. Det gjælder enten for Kalenderaaret eller for visse bestemte Dage og kan ikke overdrages. 27 Juli.

Jagtkortet løses mod forskudsvis Erlæggelse af følgende Afgift:

1. Af Beboere paa Eiendomme, som har Brugsret i Almenningen, samt af Brugs- eller Eiendomsberettigede i Almenningen Kr. 4,00 pr. Kalenderaar.
2. Af andre: Kr. 10,00 pr. Kalenderaar
   eller „ 1,00 „ Dag.

§ 2. Almenningsbestyrelsen bestemmer for hvert Aar, hvor mange der kan udstedes af de Jagtkort, for hvilke Afgiften er sat til Kr. 10,00 pr. Kalenderaar og Kr. 1,00 pr. Dag.

§ 3. Jagtkortet maa under Jagten eller Fangsten medføres og inden Jagtomraadet forevises, naarsomhelst det af nogen forlanges.

§ 4. Retten til Jagt efter de Elgsdyr, som det i Henhold til Jagtlovens § 19 maatte blive tilladt aarlig at fælde i Almenningen, bortsættes for hvert Aar af Almenningsbestyrelsen ved Anbud efter forudgaaende fornøden Bekjendtgjørelse. Skriftlig Legitimation for Jægeren udfærdiges af Bestyrelsens Formand.

§ 5. Overtrædelse af disse Regler straffes overensstemmende med § 32 i Lov angaaende Jagt og Fangst af 20de Mai 1899.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til § 1 i Lov indeholdende Tillæg til og Forandringer i Lovgivningen om Brandvæsenet af 26de August 1854 og § 24 i Lov angaaende Behandling af ildsfarlige Gjenstande af 3die Mai 1871 meddeles Approbation paa Udkast til Brandreglement for Odda Byningskommune i Ullensvang Herred, Søndre Bergenhus Amt. 30 Juli

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa den i Generalforsamling den 13de Juni 1903 fattede Beslutning om Forandring i §§ 4 og 19 i den ved Høieste Resolution af 18de Mai 1897 (jfr. Høieste Resolution af 2den Marts 1900) for „Søndre og Nordre Frons gjensidige Brandforsikringsselskab" approberede Plan, saaledes at Selskabet fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder. 30 Juli.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa de i Generalforsamling den 14de April 1903 vedtagne Forandringer i og Tillæg til §§ 3, 9 og 13 i den for Selbu og 30 Juli.

*) Bekjendtgj. 7 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 33, hvor Reglementet er indtaget.

30 Juli. Tydalens gjenſidige Brandforſikringsforening for Bygninger og Løsøre ved Høieſte Reſolution af 27de Juni 1899 approberede Plan, ſaaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de Auguſt 1839 og 4de Auguſt 1845 hjemlede Forrettigheder.

30 Juli. **Høieſte Reſolution**, hvorved meddeles Approbation paa de i Generalforſamling den 24de Juni 1903 vedtagne Forandringer i og Tillæg til §§ 1, 8, 9, 12, 21, 23 og 24 i den for Hoivaag Herreds Brandforſikringsſelſkab ved Høieſte Reſolution af 17de Mai 1890 approberede Plan, ſaaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de Auguſt 1839 og 4de Auguſt 1845 hjemlede Forrettigheder.

30 Juli. **Høieſte Reſolution**, hvorved meddeles Approbation paa de i Generalforſamling den 17de Februar 1903 vedtagne Forandringer i §§ 21, 24 og 28 i den for Holands gjenſidige Brandforſikringsforening for Huſebygninger og Løsøre ved Høieſte Reſolution af 10de December 1886 (jfr. Høieſte Reſolution af 29de Marts 1892) approberede Plan, ſaaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de Auguſt 1839 og 4de Auguſt 1845 hjemlede Forrettigheder.

30 Juli. **Høieſte Reſolution**, hvorved meddeles Approbation paa det i Direktionsmøde den 17de Juni 1903 vedtagne Udkaſt til ny Plan for Søkkelvens Brandforſikringsſelſkab, ſaaledes at Selſkabet fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de Auguſt 1839 og 4de Auguſt 1845 hjemlede Forrettigheder.

30 Juli. **Skrivelſe** fra Udenrigsdepartementet i Stockholm til Departementet for udenrigſke Sager, Handel, Sjøfart og Induſtri, hvorved meddeles, at Fyrſtendømmet Montenegro fra 1ſte Auguſt 1903 har tiltraadt den i Waſhington den 15de Juni 1897 afſluttede Overenskomſt om Udvexling af Breve og Æſker med angiven Værdi.

30 Juli. **Rundſkrivelſe** fra Juſtitsdepartementet til Amtmændene:

I Rundſkrivelſe af 12te November 1891 udtalte nærværende Departement, at Beſkikkelſe af offentlig Forſvarer i Henhold til Straffeproceslovens § 100 Nr. 2 ved Afhørelſe af Vidner ſom Regel alene bør finde Sted, forſaavidt Vidnerne overensſtemmende med Straffeproceslovens § 185, 2det Punktum agtes edfæſtede.

Da Departementet har bragt i Erfaring, at der ved Granſkning inden enkelte Jurisdiktioner regelmæssig opnævnes offentlig Forſvarer i Henhold til Straffeproceslovens § 100 Nr. 2, ſkal man anmode Hr. Amtmanden om at gjøre de inden Deres Embedsdiſtrikt anſatte Underdommere i Straffeſager bekjendt med, at efter Departementets Opfatning bør der heller ikke i Anledning af Sagkyndiges Afhørelſe og Edfæſtelſe (jfr. Straffeproces-

lovens § 197) som Regel opnævnes Forsvarer i Henhold til nævnte Lovbestemmelse, medmindre de Sagkyndiges Forklaring ligefrem tilsigtes oplæst under Hovedforhandlingen, og altsaa ikke i det almindelig forekommende Tilfælde, at de Sagkyndige vil møde personlig under denne. 30 Juli.

Brugsregler*) for vestre Soknedals Statsalmenning, Søndre Trondhjems Amt, udfærdigede af Landbrugsdepartementet den 31te Juli 1903. 31 Juli.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinestyrelsen, til Overlodsen i Tromsø, der havde oversendt til Departementet en Skrivelse fra det russiske Konsulat i Finmarken af 28de Juni d. A. angaaende den Lettelse i Lodspligt, der ved Kongelig Resolution af 10de Marts 1900 er tilstaaet russiske Fartøier, som fra Provindserne ved Hvidehavet og Nordishavet ankommer til Tromsø Stift for at drive den der tilladte Byttehandel mellem Nordmænd og Russere. Konsulen antager, at den ved Resolutionen bestemte Lettelse, bestaaende i, at de nævnte Russefartøier slipper med en Gang aarlig at erlægge en Fjerdepart af de almindelige Lodspenge tilkommer disse Fartøier, selv om de ankommer før den saakaldte Makketids Begyndelse eller efter dens Afslutning (ɔ: før 15de Juni eller efter 30te Septbr.). Han gjør i saa Henseende opmærksom paa, at de russiske Byttehandelsfartøier, der seiler hjemmefra, saasnart Skibsfarten er aaben, ikke nøiagtig kan beregne Tiden for sin Ankomst til Norge og, saaledes som Tilfældet har været iaar, kan komme til at ankomme før den 15de Juni. 31 Juli.

Overlodsen oplyser, at Bestemmelsen om Russefartøierne efter den nye Lodslovs Ikrafttræden har været praktiseret saaledes, at kun de Fartøier, der ankommer mellem de nævnte Datoer, nyder godt af den fastsatte Lettelse, medens Fartøier, der ankommer før eller efter disse Datoer, pligter at betale fulde Lodspenge. Efter den tidligere Lovgivning gjaldt derimod saadan Lettelse for alle russiske Fartøier fra Nordishavs- og Hvidehavsprovindserne uden Hensyn til, om det var Byttehandelsfartøier, og om de kom i Makketiden. Overlodsen erklærer sig nu enig med den russiske Konsul i hans Opfatning og antager, at alle russiske Byttehandelsfartøier bør nyde godt af den ved nævnte Resolution fastsatte Bestemmelse, uanseet om de paa Grund af Omstændigheder ankommer til Landet noget før den 15de Juni.

Departementet meddeler i Anledning heraf, at den ved Kgl. Resol. af 10de Marts 1900 bestemte Lettelse i Lodspligt for russiske Fartøier, som i Tromsø Stift driver den omhandlede Byttehandel, herefter antages at burde komme

*) Bekjendtgj. 7de Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 33, hvor Brugsreglerne er indtagne.

31 Juli. til Anvendelse paa saadanne Fartøier, selv om de ankommer til Landet udenfor den egentlige Makketid (15de Juni—30te September).

1 Aug. **Plakat***) indeholdende Bestemmelser om Udlevering efter Telefonordre fra Apothekerne af Lægemidler, der ikke kan udleveres i Haandkjøb.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: Som Tillæg til Plakat af 22de December 1882 fastsættes herved nedenstaaende Forskrifter angaaende Udlevering efter Telefonordre fra Apothekerne af Lægemidler, der ikke kan udleveres i Haandkjøb.

§ 1. Lægemidler, der ifølge gjældende Bestemmelser alene maa udleveres efter Recept fra autoriseret Læge (Tandlæge eller Dyrlæge), skal, naar Lægen erklærer det nødvendigt, ogsaa kunne udleveres fra Apothekerne efter Ordre gjennem Telefon, uden at den skrevne Recept foreligger ved Lægemidlets Udlevering, saafremt følgende iagttages:

a) Vedkommende Læge maa nedskrive Recepten, førend dens Indhold telefoneres, selv udføre Telefoneringen, opgive sit Navn og Opholdssted, om fornødiges godtgjøre sin Identitet og opgive den Syges Navn og Adresse, samt om det er en Voxen eller et Barn (Dyrlæge maa opgive Dyrets Art samt Eierens Navn og Adresse.)

b) Overskrider den forordnede Dose den i Farmakopøen eller Veterinærmedicinaltaxten fastsatte Maximaldose, maa vedkommende Læge eller Dyrlæge udtrykkelig erklære, at han er opmærksom derpaa.

c) Ordren maa paa Apotheket modtages af Apothekeren eller en Farmaceut, strax nedskrives og forsynes med Datum samt Lægens Navn og Modtagerens Underskrift. Modtageren maa føle sig forvisset om, at han staar i Forbindelse med en autoriseret Læge (Tandlæge eller Dyrlæge).

d) Vedkommende Læge maa, saasnart Ordren er nedskrevet paa Apotheket, lade sig denne retelefonere og derved skaffe sig Sikkerhed for, at han er rigtig opfattet. Endvidere skal han drage Omsorg for, at den originale Recept, der maa være betegnet „Kontrolrecept" snarest mulig bliver Apotheket tilstillet.

§ 2. Umiddelbart efter at Apotheket har modtaget Kontrolrecepten, maa denne sammenholdes med den nedtegnede Telefonordre, og forekommende Uoverensstemmelse snarest meddeles vedkommende Læge (Tandlæge eller Dyrlæge) til mulig Berigtigelse.

Er Uoverensstemmelsen af saa væsentlig Art, at Fare derved kan befrygtes, bør der saavel fra Apothekets som fra Lægens Side

*) Bekjendtgj. 7 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 33.

uopholdelig træffes Foranstaltninger til, at saadan om mulig fore- 1 Aug.
bygges.

§ 3. Den nedtegnede Telefonordre (jfr. § 1 c) skal paa Apotheket enten indføres i en Protokol eller opbevares i mindst 3 Maaneder, efterat Kontrolrecepten er indløbet.

Ordrer, for hvilke Kontrolrecept ikke inden en rimelig Frist er kommet Apotheket ihænde, skal ved næste Visitation af Apotheket forelægges Visitator. Bemærkning herom skal af ham indtages saavel i Visitationsprotokollen som i hans Indberetning.

§ 4. De i § 1 d, 2det Punktum samt i §§ 2 og 3 paabudte Forsigtighedsregler bortfalder dog ligeoverfor Lægemidler, som Lægen forlanger til sit eget personlige Brug eller for selv at dispensere til sine Patienter.

§ 5. Fornyet Udlevering af Lægemidler som i § 1 omhandlet efter Signatur eller Recept, der har tabt sin Gyldighed, kan finde Sted efter Telefonordre, uden at Kontrolrecept udkræves, naar vedkommende Læge for hver Gang udtrykkelig erklærer, at Lægemidlet paa ny kan udleveres.

Ved enhver saadan Udlevering skal Signaturen, henholdsvis Recepten, af Expeditøren forsynes med Paategning om, at Udlevering har fundet Sted efter Telefonordre fra vedkommende Læge.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til 1 Aug.
§ 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Nannestad Herred i Akershus Amt under 28de Februar 1903 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet, dog saaledes, at fra Approbation undtages § 11 i det vedtagne Udkast.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold 1 Aug.
til § 11 jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Feiring Herred i Akershus Amt under 15de April 1903 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet, dog med enkelte Forandringer.

Kongelig Resolution**), hvorved Approbation i Henhold 1 Aug.
til § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunestyret for Kjøbstaden Hamar under 4de Juni 1901 fattede Beslutning om Tillæg til § 23 i de gjældende ved Kgl. Resolutioner af 6te Marts 1885 og 23de Juli 1902 approberede Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Kjøbstaden.

---

*) Bekjendtgj. 7 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 33, hvor Forskrifterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 7 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 33, hvor Tillægget er indtaget.

1 Aug. **Kongelig Resolution***) hvorved Approbation meddeles i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 paa den af Herredsstyret for Furnes Herred i Hedemarkens Amt under 11te April 1903 fattede Beslutning om nye almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet.

1 Aug. **Kongelig Resolution***), hvorved er bestemt:

1. At Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Løiten Herred i Hedemarkens Amt under 28de Januar 1903 fattede Beslutning om nye almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet.
2. At de ved Kongelig Resolution af 27de Mai 1887 approberede Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet for Løiten Herred ophæves fra den Dag, da ovennævnte Sundhedsforskrifter træder i Kraft.

1 Aug. **Kongelig Resolution***), hvorved er bestemt:

1. At Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Romedal Herred i Hedemarkens Amt under 29de April 1903 fattede Beslutning om nye almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet.
2. At de ved Kongelig Resolution af 20de November 1886 approberede Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet for Romedal Herred ophæves fra den Dag, da ovennævnte Sundhedsforskrifter træder i Kraft.

1 Aug. **Kongelig Resolution****), hvorved Approbation i Henhold til § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunestyret for Kjøbstaden Stavanger under 17de November 1899 og 14de Februar 1900 fattede Beslutning om Forandring af §§ 21 og 22 i de gjældende ved Kgl. Resolutioner af 9de September 1897 og 3die Februar 1900 approberede almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Kjøbstaden.

1 Aug. **Kongelig Resolution***), hvorved er bestemt:

1. At Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Voss Herred i Søndre Bergenhus

*) Bekjendtgj. 7 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 33, hvor Forskrifterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 7 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 33, hvor de forandrede Bestemmelser er indtagne.

Amt under 14de Marts 1903 fattede Beslutning om nye almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Bossevangens Bygningskommune. 1 Aug.

2. At de ved Kronprinsregentens Resolution af 8de Juni 1881 approberede Sundhedsforskrifter for Voss Herred ophæves, forsaavidt Bossevangen Bygningskommune angaar, fra den Dag, da ovennævnte Sundhedsforskrifter træder i Kraft.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Hevne Herred i Søndre Trondhjems Amt under 11te Februar 1903 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet. 1 Aug.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyret for Hammerfest Herred i Finmarkens Amt under 2den Juli 1901 og 24de April 1903 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet. 1 Aug.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Stadfæstelse i følgende Form paa Beslutning, fattet under 8de Juni 1903, af Kautokeino Herredsstyre i Finmarkens Amt: 1 Aug.

§ 1. Det skal inden Kautokeino Herred være forbudt at opføre Gjærder af Pigtraad.

§ 2. Tidligere af Pigtraad opførte Gjærder maa ikke repareres med Pigtraad men med glat Traad eller andet ufarligt Materiale.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til Lov om Vasdragenes Benyttelse af 1ste Juli 1887 § 27 bestemmes, at de seneste ved Kongelig Resolution af 29de Oktober 1892 for et Tidsrum af indtil 10 Aar stadfæstede Bestemmelser om Afgift af Trælast, der flippes i Songeelv, Bielv til Nidelven i Frolands Herred, Nedenes Amt, paany træder i Kraft med den Forandring, at Afgiften for hvert af vedkommende Distrikter nedsættes med $^1/_2$ — et halvt — Øre af hver Mærkekrone, saaledes at disse Bestemmelser bliver gjældende indtil videre, dog ikke for et længere Tidsrum end 10 Aar fra 14de Februar 1903 at regne. 1 Aug.

Kongelig Resolution**)[1]), hvorved Stortingets Beslutning af 27de Mai 1903, hvorved samtykkes i, at den ved Kongelig 1 Aug.

[1]) Se Sth. Prp. No. 74 for 1902/1903, Indst. S. No. 141 og St.tid. for s. A. 2367. Jfr. Res. 26 Oktober 1903.

*) Bekjendtgj. 7 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 33, hvor Forskrifterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 7 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 33.

1 Aug. Resolution af 15de April 1903 fastsatte Præmietarif tilligemed vedkommende Bedrifters Inddeling i Fareklasser bliver gjældende for Rigsforsikringsanstalten, befales tagen tilfølge.

Ved nævnte Kongelige Resolution af 15de April 1903 er der i Henhold til § 13 i Lov om Ulykkesforsikring for Arbeidere i Fabriker m. v. af 23de Juli 1894 med Tillægslov af 23de December 1899 og med Forbehold af Stortingets Samtykke bestemt at skulle gjælde følgende Inddeling af vedkommende Bedrifter i Fareklasser, med Bibehold af de ved Kongelig Resolution af 30te December 1899 fastsatte Præmiesatser:

4de Fareklasse.

1. Porselænsfabriker.
2. Terrakottafabriker.
3. Stentøi- og Fayancefabriker.
4. Pottemagerier uden maskinel Drift.
5. Guldvarefabriker, Sølvvarefabriker.
6. Fabrikation af Søm, Spiger etc., uden Motor.
7. Skriftstøberier.
8. Fabrikation af Instrumenter og Apparater, uden Motor (Instrumentmagere).
9. Harmonium, Piano- og Orgelfabriker, uden Motor.
10. Parfumefabrikation uden Motor.
11. Trandamperier.
12. Uldvæverier (Væverier alene) med Motor.
13. Linvæverier (alene).
14. Sækkefabriker.
15. Baandvæverier med Motor.
16. Bomuldsvæverier (Væverier alene) med Motor.
17. Tvinding af Strikkegarn (ikke Spinderi).
18. Appreturanstalter, uden Motor.
19. Farverier, uden Motor.
20. Trikotvarefabriker (uden Spinderi).
21. Fabrikation af knyttede Varer (Not, Fiskegarn osv.).
22. Fiskefluefabriker.
23. Bogbinderier uden Motor.
24. Sadelmagerverksteder.
25. Fabrikation af Reiseeffekter m. m.
26. Gummi- og Guttaperkavarefabriker, uden Motor.
27. Kautschukstempelfabriker.
28. Fabrikation af Korte- og Galanterivarer samt Legetøi af Træ, uden Motor.
29. Straavarefabriker.
30. Fabrikation af Hornknapper o. lign. uden Motor.

31. Børstenbinderier og Penselfabriker (uden Fabrikation af Træ- emnet). 1 Aug.
32. Meierier eller Ysterier med Motor eller Dampkjedel med Tryk.
33. Tobaksfabriker.
34. Handskefabriker.
35. Hattefabriker.
36. Klædeskonfektion, Systuer med Motor.
37. Slipsfabriker.
38. Bundtmagerier og Pelsvarefabriker.
39. Toiknappefabriker.
40. Parasol- og Paraplyfabriker (uden Fabrikation af Stokke).
41. Papirvarefabriker (Konvoluter, Poser etc.)
42. Nedlægning af Gulvfliser samt Cementering af Gulve, Gaards- rum etc. (som selvstændig Bedrift).
43. Bog- og Stentrykkerier.
44. Fabrikation af Lystryk og Lysbilleder.
45. Spillekortfabriker.

5te Fareklasse.

1. Kiselgurfabriker.
2. Marmorvarefabriker.
3. Gibsvarefabriker.
4. Brændtorvfabriker (Stiktorv).
5. Pottemagerier med Motor.
6. Glasverker.
7. Naale-, Hegte- og Fiskekrogfabriker.
8. Metalstøberier uden Motor.
9. Metalknappefabriker.
10. Fabrikation af Instrumenter og Apparater.
11. Urfabriker.
12. Apotheker (med Motor eller Dampkjedel med Tryk).
13. Nørebundtfabriker.
14. Vognfabriker (almindelige Vogne) uden Motor.
15. Lysstøberier uden Motor.
16. Sæbefabriker uden Motor.
17. Petroleumsbriketfabriker.
18. Parfumefabrikation med Motor.
19. Trankogerier og Tranbrænderier.
20. Uldvarefabriker (i Almindelighed) (Spinderi, Væveri og Ap- pretur).
21. Hampespinderier og Reberbaner, uden Motor.
22. Fabrikation af Fiskesnører.
23. Hamp-, Jute- og Linvarefabriker (i Almindelighed) (Spinderi, Væveri og Appretur).
24. Jutevæverier (alene).

1 Aug.
25. Bomulds- og Halvuldvarefabriker (Spinderi, Væveri og Appretur), Vatfabriker.
26. Appreturanstalter med Motor.
27. Farverier, Blegerier og Tøitrykkerier med Motor eller Dampkjedel med Tryk; Tøistamper.
28. Impregnering af Tøier.
29. Bogbinderier med Motor.
30. Kartonvarefabriker og Linjeranstalter o. lign.
31. Korkeskjæring.
32. Ramme- og Guldlistefabriker (exkl. Høvlingsarbeidet).
33. Fabrikation af Hornknapper o. lign. med Motor.
34. Bagerier.
35. Fabrikation af animalske og vegetabilske Konserver (exkl. Boksfabrikation); Tilberedning af Kjød- og Fiskevarer med Motor.
36. Tørreanlæg for animalske og vegetabilske Stoffe.
37. Kaffebrænderier med Motor.
38. Sennepsfabriker.
39. Margarin- og Kunstsmørfabriker.
40. Malterier (alene).
41. Fabrikation af kondenseret Melk (exkl. Boksfabrikation).
42. Fabrikation af mousserende Vine & Saftfabriker.
43. Skotøifabriker.
44. Linsømfabriker.
45. Regnklædefabriker.

6te Fareklasse.

1. Blikvarefabriker (Jern og andre Metaller) uden Motor.
2. Traadstiftfabriker.
3. Fabrikation af Jernskabe etc. uden Motor.
4. Kjettingssmedjer.
5. Fabrikation af Knive, Sakse etc. med Motor.
6. Fabrikation af Spiger, Søm etc.
7. Smedjer uden Motor.
8. Jaa- og Sigdsmedning.
9. Hesteskosmedjer.
10. Hagelfabriker.
11. Trykning, Prægning, Stansning og Presning af Metal uden Motor.
12. Metalvarefabriker i Almindelighed; Gjørtlerier.
13. Værksteder for Sagning, Slibning & Polering af Sten.
14. Cementvarefabriker.
15. Slemning af Kaolin, Ler- og Farvejord.
16. Mørtelfabriker.
17. Velocipedfabriker.
18. Bøssemagerværksteder og Geværfabriker med Motor.

19. Fabrikation af Telegraf- og Telefonapparater uden Instal- 1 Aug.
lation.
20. Lampefabriker.
21. Piano, Harmonium og Orgelfabriker med Motor.
22. Fabrikation af Guano og andre Kunstgjødningsstoffe, uden Motor.
23. Pudret- og Desinfektionsanstalter samt Renovation (exkl. Feining af Gader og Gaardsrum).
24. Lysstøberier med Motor.
25. Sæbefabriker med Motor.
26. Torvkulfabriker.
27. Kunstuldfabriker (shoddy mungo).
28. Uldspinderier.
29. Filtfabriker.
30. Seildugsfabriker (alene).
31. Drevfabriker med Motor.
32. Sand- og Smergelpapirfabriker.
33. Tapetfabriker.
34. Voksdugsfabriker.
35. Læderfabriker, Beredning af Skind, samt Garverier med eller uden Barkemølle og Læderfarveri.
36. Fabrikation af Drivremme, Remfabriker.
37. Gummi- og Guttaperkavarefabriker med Motor.
38. Træskjærerier, Dreierverksteder, Fabrikation af Stokke etc., uden Motor.
39. Modelsnedkerier uden Motor.
40. Fabrikation af Persienner, Rullegardiner, Jalousier og Markiser (inkl. Opsætning).
41. Snedkerier (ogsaa Møbelsnedkerier), uden Motor.
42. Fabrikation af Chokolade og kandiserede Varer; Sukkervarefabriker.
43. Kjæksfabriker.
44. Kaffesurrogatfabriker med Motor.
45. Edikkefabriker uden Motor.
46. Mineralvandsfabriker.
47. Presgjærfabriker.
48. Fjærrensning med Motor.
49. Almindelige og kemiske Vaskerier.
50. Asfaltering (som selvstændig Bedrift).

7de Fareklasse.

1. Pakhuslagerarbeide (exkl. Indlastning og Oplosning), Speditionsforretning.
2. Jern- og Staaltraadfabriker.
3. Metalstøberier med Motor.
4. Dørvrider- og Laasefabriker; Jern- og Staalvarefabriker.

1 Aug.

5. Chamottefabriker, væsentlig Haandformning, exkl. Lertag.
6. Teglverker, hovedsagelig Haandformning.
7. Skibsverfter for Træskibe, Baad- og Jægtebygning, Dokscetning (som selvstændig Bedrift).
8. Vognfabriker (almindelige Vogne) med Motor.
9. Fabrikation af Farvesager, Sværtemøller, Bridselmøller o. lign.
10. Fyrstikfabriker (alle Arbeidere underet).
11. Benmøller og Benstamper.
12. Destruktionsverk med Udvinding af Fedt, Lim etc.
13. Limkogerier.
14. Fabrikation af Guano og andre Kunstgjødningsstoffe, med Motor.
15. Bomuldsspinderier.
16. Bødkerverksteder og Tøndefabriker, uden Motor.
17. Fabrikation af Korte- og Galanterivarer samt Legetøi af Træ, med Motor.
18. Fabrikation af Skoplug med Motor.
19. Edikkefabriker med Motor.
20. Fabrikation af animalske og vegetabilske Konserver (inkl. Boksfabrikation).
21. Fabrikation af kondenseret Melk (inkl. Boksfabrikation).
22. Veivedligehold (inkl. Vinterveiarbeide og Stenpukning).
23. Glasmestere (Bygningsarbeide).
24. Tapetserarbeide.
25. Den norske Marine.

8de Fareklasse.

1. Frørensserier.
2. Kvarts og Feltspatmølle (exkl. Bruddet).
3. Kalkbrænderier (uden Udvinding af Raamaterialet).
4. Chamottevarefabriker, væsentlig Maskinformning (exkl. Lertag).
5. Hammer-, Økse- og Verktøifabrikation, Filhuggerier og Filfabriker.
6. Fabrikation af Jernskabe etc., med Motor.
7. Fabrikation af Skruer og Nagler, med Motor.
8. Smedjer med Motor.
9. Armatur for Pumper, Kjedler etc., Fabriker med Motor.
10. Smaa mekaniske Verksteder, væsentlig for Reparationer af Symaskiner, Velocipeder, Sportssager etc.
11. Fabrikation (med eller uden Installation) af Maskiner og Apparater for elektrisk Belysning og Kraftoverførsel med Motor (Bygning af længere Ledninger for Kraftoverførsel og Lysanlæg beregnes særskilt).
12. Kemisk Storinduſtri.
13. Karbidfabriker.

14. Lakfabriker. 1 Aug.
15. Tørdestillation af Træ og Produkter deraf.
16. Gasværker med eller uden Gasledningsarbeider.
17. Fabrikation af Olje (ogsaa Sildeolje) med Biprodukter.
18. Fernisfabriker.
19. Hamp- og Jutespinderier samt Reberbaner, med Motor.
20. Linoleumsfabriker.
21. Tagpapfabriker (Impregnering).
22. Høvlerier (alene).
23. Dreierverksteder, Træstjærerier, Fabrikation af Stokke o. lign., med Motor.
24. Læstefabriker og Fabrikation af Træskobunde.
25. Træbundskofabriker (inkl. Læderarbeidet).
26. Potetesmel-, Stivelse-, Makkaroni- og Sagofabriker etc.
27. Oparbeidelse og Vedligehold af Gader (inkl. Gadefeining, Snekjøring, Skufling og Stenpukning etc.).
28. Indlægning af elektrisk Lys og Kraft (smaa Anlæg), Ringledninger og Hustelefoner.
29. Rigstelefon og Rigstelegrafen.

9de Fareklasse.

1. Arbeide paa Trælasttomter og Hugstepladse (exkl. Indlastning og Oplosning).
2. Kul-, Kokes- og Vedoplag uden Motor (exkl. Indlastning og Oplosning).
3. Fabrikation af Mølle-, Bryne- og Slipestene samt Filesiver.
4. Pukverk (alene).
5. Vaskeri (Opberedning).
6. Cementfabriker.
7. Fabrikation af Torvstrø, Torvmuld samt Brændtorv (Maskin- eller Prestorv).
8. Staal- og Jernstøberier med eller uden Beslag- eller Modelsnedkerverksted.
9. Trykning, Prægning, Stansning og Presning af Metal med Motor.
10. Fabrikation af Gas-, Kloak- og Vandledningsartikler samt Varmeapparater med eller uden Indlægning.
11. Mekaniske Verksteder (Maskinverkst., Støberi, Modelverkst., Kjedelverkst., Broverkst., Smedje etc. alt Arbeide underet, inkl. Montering).
12. Rensning m. m. af Kjedler og Skibsbunde (som særskilt Bedrift).
13. Anlæg for Udleie af Drivkraft (Damp).
14. Petroleumsraffinerier.

1 Aug.
15. Elektricitetsverker med eller uden Ledningsarbeider og Installation (Bygning af længere Ledninger for Kraftoverførsel og Lysanlæg beregnes særskilt).
16. Barkestamper og Barkemøller.
17. Bødkerverksteder og Tøndefabriker med Motor.
18. Hjulmagerverksteder med Motor.
19. Blokmagerverksteder med Motor.
20. Møllebrug.
21. Slagterier, Pølsefabriker og Røgerier med Motor.
22. Krydderimøller (som selvstændig Bedrift).
23. Brændevinsbrænderier.
24. Bryggerier med eller uden tilhørende Malteri.
25. Likørfabriker og Destillationer (uden Brænderier), uden Motor.
26. Sporveisanlæg, elektriske, i oparbeidede Gader og Veie.
27. Bygningssmedarbeide.
28. Gas-, Vand- og Kloakledningsarbeider (ogsaa Gravning) samt Indlægning af Varmeapparater; Betjening af Vandverker.

10de Fareklasse.

1. Elektrisk Sporveisdrift (exkl. Elektricitetsverk.)
2. Tømmerflødning, Sopping og Tømmerdeling.
3. Betjening af Kanaler og Sluser.
4. Kul-, Kokes- og Vedforretninger med Motor til Vedhugning m. m. (exkl. Indlastning og Oplosning).
5. Mineralgruber (Feltspat, Apatit etc.).
6. Teglverker (hovedsagelig Maskinformning).
7. Blikvarefabriker (Jern og andre Metaller), Blikkenslagerverksteder, med Motor.
8. Skibsverfter for Jern- og Staalskibe (Nybygning og Reparationer, Maskinverksted., Støberi, Modelverksted., Kjedelverksted. etc., alt Arbeide underet); Opbrækning af Skibe.
9. Vognfabriker (hovedsagelig Jernbanevogne), alle Arbeider underet.
10. Cellulosefabriker.
11. Træsliberier.
12. Pap- og Papirfabriker.
13. Malerarbeide.
14. Den norske Armé.
15. Skogvæsenet.

11te Fareklasse.

1. Pakhus- og Lagerarbeide med tilhørende Indlastning og Oplosning.

2. Kul-, Kokes- og Vedoplag uden Motor, men inklusive Indlastning og Oplosning. 1 Aug.
3. Kobberverker (Hyttedrift).
4. Montering af Maskiner, Akselledninger etc. (som selvstændig Bedrift).
5. Patentslip (som selvstændig Bedrift).
6. Modelsnedkerier med Motor.
7. Kassefabriker med Motor.
8. Regulering af Elve, Aaer og Bække, Dæmningsanlæg etc.

12te Fareklasse.

1. Jernbanedrift.
2. Taugbaner.
3. Arbeide paa Trælasttomter og Hugstpladse (inklusive Indlastning og Oplosning).
4. Udvinding, Transport og Lagring af Is (exkl. Skibning).
5. Kul-, Kokes- og Vedforretninger med Motor og inklusive Indlastning og Oplosning.
6. Jernverker (Hyttedrift).
7. Valseverker (som selvstændig Bedrift).
8. Hammerverker (som selvstændig Bedrift).
9. Skiferbrud (Tagskifer og Heller).
10. Sand- og Grustag (som selvstændig Bedrift).
11. Fabrikation af Gravmonumenter (inklusive Hugningen, men exklusive Bruddet).
12. Pukverk med tilhørende Stenbrud eller Grustag.
13. Impregnering af Træmaterialier.
14. Snedkerier (ogsaa Møbelsnedkerier) med Motor.
15. Cement- og Betonarbeider, Støbning af Fundamenter, Hvælv etc. (som selvstændig Bedrift).
16. Fundamentering, Planerings- og Jordarbeider (som selvstændig Bedrift).
17. Gibs- og Stukkaturarbeide.
18. Bygningssnedkerarbeide.
19. Skorstensfeining.

13de Fareklasse.

1. Smaa Mølle- og Sagbrug kombineret (fælles Mølle- og Sagmester).
2. Udvinding, Transport og Lagring af Is (inklusive Skibning).
3. Stenbrud (inklusive Tilhugning af Gade-, Kant- og Bygningssten).
4. Lertag (som selvstændig Bedrift).
5. Stenhugning (i Verksteder, paa Bygninger og Tomter).
6. Kalkbrænderier (med Udvinding af Raamaterialet).
7. Malmgruber med eller uden Skeidning.

1 Aug.

8. Pladesmedjer (Kjedler, Beholdere, Turbinrør etc.).
9. Broarbeider (Nybygning og Vedligehold) som selvstændig Bedrift.
10. Montering af Jernkonstruktioner for Bygninger etc. og i Forbindelse dermed staaende Arbeider (som selvstændig Bedrift).
11. Bygning af Telegraf- og Telefonlinjer samt Ledninger for Kraftoverførsel, Lysanlæg og elektriske Sporveie (som selvstændig Bedrift).
12. Høvlerier med Cirkel- eller Baandsag.
13. Finerskjærerier, Stavskjærerier.
14. Opgangssagbrug uden Cirkler for Kantning eller Kapning.
15. Smaa Sagbrug kombineret med Høvleri (ikke Flisehøvl).
16. Statens Fyr- og Mærkevæsen.

14de Fareklasse.

1. Dampskibsekspeditioner fra Kai, Brygge eller med Udroing.
2. Indlastning og Oplosning af Varer.
3. Stenbrud (alene).
4. Pukstenshugning, Haandhugning (som selvstændig Bedrift).
5. Opgangssagbrug med Cirkler for Kantning eller Kapning.
6. Havnearbeider (derunder Kai, Molo og Dokanlæg).
7. Statens Havnevæsen.
8. Kanaler og Sluser (Nyanlæg og Vedligehold).
9. Statens Kanalvæsen.
10. Byggearbeider (Opførelse og Vedligehold af Huse) — alle Arbeider underet.
11. Murerarbeide med eller uden Stilladsbygning.
12. Brandværn (inklusive tilhørende Vandledningsarbeider og andre Biarbeider).

15de Fareklasse.

1. Damptærskning.
2. Eksplosive Stoffe, Fabrikation og Haandtering af, herunder ogsaa Fyrværkerisager, Lunter o. lign.
3. Demoleringsarbeider (som selvstændig Bedrift).
4. Jernbaneanlæg (ogsaa elektriske) — alle Slags Arbeider eksklusive Tunnelbygning.
5. Statens Veivæsen.
6. Veibygning.
7. Statens Jernbaneanlæg.

16de Fareklasse.

1. Vedhuggerier med Motor (eksklusive Tomtearbeide).
2. Cirkelsagbrug (Tømmercirkel).
3. Tunnelbygning.
4. Tagtækning.

5. Brøndbygning, Prøveboring efter Vand. 1 Aug.
6. Tømmermandsarbeide; Stilladsbygning (som selvstændig Bedrift).
7. Bygningsblikkenslagerarbeide.
8. Opsætning, Istandsættelse og Nedtagning af Lynafledere.
9. Dykkerarbeide og dermed forbundet Bergningsarbeide.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt: 1 Aug.

I. Fra 1ste September 1903 at regne skal det nuværende Kaldskapellani i Modum Præstegjæld under Drammens Provsti i Kristiania Stift nedlægges og istedet oprettes et Tredjepræstembede, hvis Indehaver tillægges følgende aarlige Indtægter:
   a. De Kaldskapellanen hidtil tilkommende Erstatninger af Sognekasserne for afløst Høitidsoffer og Betaling for kirkelige Handlinger;
   b. Kr. 1 900,00 af det Beløb, hvormed Modums Sognekalds Indtægter overstiger Kr. 4 000,00. Heraf bliver Kr. 350,00 at udbetale af Sognepræsten hvert Kvartal, Resten saasnart Opgjør over Aarets Indtægter foreligger;
   c. som Skydsgodtgjørelse af Herredskommunen Kr. 200,00, som udbetales med en Fjerdedel hvert Kvartal.

II. Den vordende Tredjepræst bliver at ansætte med Forpligtelse til:
   a. at tage Bolig i Nærheden af Snarum Annexkirke;
   b. at afholde Gudstjeneste hver Søn- og Helligdag;
   c. efter Kristiania Biskops nærmere Bestemmelse at afholde Konfirmandforberedelse og Konfirmation i Snarum Sogn, mod at der til Brug ved Konfirmandforberedelsen stilles til hans Raadighed det nødvendige Lokale med Inventar, Renhold og i Tilfælde Oplysning og Opvarmning;
   d. at føre Kirkebog for Snarum Sogn og at gjøre Indberetning til Sognepræsten, hver Gang en kirkelig Forretning er berammet hos ham;
   e. at indfinde sig en Gang ugentlig paa Sognepræstens Kontor for at bistaa ham i Kontorarbeidet og i Tilfælde andre den Dag forefaldende Forretninger;
   f. at deltage i Betjeningen af en Kirke til i Præstegjældet, om en saadan maatte blive opført.

III. Modum Sognepræstembede befales kundgjort ledigt med Forpligtelse for Sognepræsten til:
   a. at udrede den i Post I b omhandlede Løn til Tredjepræsten;
   b. at afholde Konfirmandforberedelse i Vikesund Kapel;
   c. at finde sig i den i Post II, Litr. f fastsatte Bestemmelse

1 Aug. og i, at hans Bidrag til den reſiderende Kapellans Løn fra 1ſte Januar 1904 forhøies til Kr. 600,00 om Aaret.

IV. Fra den Tid at regne, da den reſiderende Kapellan bliver boſat i Nærheden af Aamot Jernbaneſtation, paalægges det ham at afholde Konfirmandforberedelſe derſteds mod, at der tilveiebringes forſvarligt Undervisningslokale med det nødvendige Inventar, Renhold og i Tilfælde Oplysning og Opvarmning. Fra ſamme Tid vil han have at føre Kirkebøger for Nykirke Sogn og Veſtre Spone Kapeldiſtrikt og at gjøre Indberetning til Sognepreſten, hver Gang en kirkelig Forretning er berammet hos ham.

V. Kriſtiania Biſkop bemyndiges til foreløbig at træffe de nødvendige nærmere Beſtemmelſer om Konfirmandforberedelſen og Konfirmations Afholdelſe i Preſtegjældet og om Gudstjenesternes og andre kirkelige Forretningers Fordeling mellem de tre Præſter.

VI. Fra 1ſte Januar 1904 at regne forhøies den reſiderende Kapellans Lønsbidrag af Sognepreſten fra 400 til 600 Kroner aarlig, ſom bliver at udbetale med en Fjerdedel hvert Kvartal.

1 Aug. **Kongelig Reſolution**, hvorved en Formular for Ægteſkabsſtiftelſe inden det diſſenterende Kirkeſamfund „Kriſti Menighed" i Kriſtiania godkjendes i Henhold til § 8 i Lov om kriſtne Diſſentere m. v. af 27de Juni 1891.

1 Aug. **Kongelig Reſolution**, hvorved de ved Kongelig Reſolution af 16de Januar 1834 faſtſatte Vilkaar for Univerſitetets Adgang til at erholde overladt Sølvſtuffer fra Kongsberg Sølvverk gjøres gjældende ogſaa for Norges Landbrugshøiſkole, de offentlige og kommunale høiere Almenſkoler med Gymnaſium, de private artiumsberettigede høiere Almenſkoler, de tekniſke Skoler ſamt for de ſtatsunderſtøttede Muſeer og andre offentlige Samlinger.

1 Aug. **Kongelig Reſolution**, hvorved Juſtits- og Politidepartementet bemyndiges til i fornøden Udſtrækning at antage dertil kvalificerede Mænd eller Kvinder for at gjøre Tjeneſte ſom faſte Sagkyndige med Henſyn til Regnſkabs- og Bogholderiſpørgsmaal under ſtrafferetslige Underſøgelſer.

1 Aug. **Kongelig Reſolution**, hvorved det overdrages Overøvrighederne, efterat Embedslægens Erklæring er indhentet, med Juſtitsdepartementets Approbation at beſtemme, at den ordinære Vakcination i Vakcinationskredſe, hvor Forholdene gjør det ønſkeligt, alene ſkal foretages hvert andet Aar iſtedetfor hvert Aar.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt: 1 Aug.

I. Et Kapel, som for Tiden er under Opførelse paa en Tomt af Gaarden Nordre Mangen i Urskog Præstegjælds Hovedsogn under Nedre Romerikes Provsti i Kristiania Stift tillades indviet til Afholdelse af Gudstjeneste og kirkelige Forretninger for Beboerne af Skolekredsene Mangen og Ovlien, saasnart det er i fuldt færdig Stand.

II. Til den nye Kirke, som bliver at benævne Mangen Kapel, henlægges der fra Urskog Hovedkirke 6 Gudstjenester aarlig, som afholdes til saadan Tid, som Kristiania Biskop nærmere bestemmer.

Telegram fra Arbeidsdepartementet til Politimesteren i Molde: 1 Aug.

Forsaavidt eller i den Udstrækning Bygning indredes til Beboelse eller varigt Ophold for Mennesker, antages Fyld paa Undergulv ikke at kunne undlades.

Skrivelse fra det internationale Postbureau i Bern til Poststyrelsen, hvorefter den internationale Postpakkekonventions Taxter paa Cuba vil blive opkrævet efter følgende Forhold: 10 Centavos = 50 Centimes og 5 Centavos = 25 Centimes. 3 Aug.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til et Værgeraad i Finmarken, hvori i Anledning af et Andragende fra Værgeraadet meddeles, at Departementet ikke har Adgang til at eftergive, helt eller delvis, det Bidrag af indtil 40 Øre daglig, som det offentlige i Henhold til Lov om forsømte Børns Behandling af 6te Juni 1896 § 47 kan kræve refunderet af vedkommende Kommune for hvert i Skolehjem indsat Barn. 3 Aug.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Enkefru Elisabeth Olsen, født Anonsen, af Arendal ved Testamente af 30te September 1881 oprettede „Christen Olsen og Hustru Elisabeth Olsens Legat til et vordende Børnehjem eller Opdrgelsesanstalt i Arendal for fattige Børn saavel Gutter som Piger" samt paa de af Arendals Fattigstyre under 18de Marts d. A. udarbeidede Statuter for nævnte Legat. 6 Aug.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til en Konsul, som havde udbedt sig Departementets Udtalelse med Hensyn til følgende Spørgsmaal: 6 Aug.

1. Kan en Sjømand tvinges til at udføre Arbeide af forskjellig Natur fra det, hvortil han er forhyret, (f. Ex. en Letmatros til at gjøre Tjeneste som Kok eller Stuert) for længere Tid, end med Rimelighed tiltræn-

6 Aug. ges til at anskaffe en særskilt Mand til at udføre vedkommende Arbeide?

2. Da det ifølge norsk Lov er stridende mod Hyrekontrakten at fremstille en Sjømand for udenlandsk Domstol, kan dette alligevel lovmæssig gjøres, naar en Konsuls eller Vicekonsuls Afgjørelse ikke vedtages?

3. I Tilfælde en af Parterne er misfornøiet med en Vicekonsuls Kjendelse, bør eller skal Konsulen for Distriktet, om Anmodning derom fremkommer fra den misfornøiede, befatte sig med Sagen, eller bør Konsulen i saadant Fald blot opmuntre til, at Vicekonsulens Afgjørelse vedtages, indtil Sagen kan indbringes for norsk Myndighed?

I Besvarelse af disse Spørgsmaal meddeler Departementet:

ad 1. Efter almindelige Kontraktsregler kan en Sjømand i Almindelighed ikke antages at være forpligtet til mod sin Villie at anvendes til Tjeneste, der er af en væsentlig forskjellig Karakter fra den, hvortil han er forhyret. Forudsætningen herfor maa dog altid være, at der er Adgang til at faa vedkommende Arbeide udført paa anden Maade (f. Ex. ved at forhyre en anden Mand til dette Arbeide), idet Skibsføreren under andre Omstændigheder vistnok maa kunne paalægge en Sjømand — mod passende Godtgjørelse — at deltage i saadant fra hans egentlige Tjeneste ombord forskjelligt Arbeide, indtil det er blevet Skibsføreren muligt at skaffe en anden Mand til Arbeidets Udførelse.

ad 2. Den i Sjøfartslovens § 100 indeholdte Bestemmelse, at Tvist mellem Skibsføreren og nogen af Mandskabet angaaende Tjenesteforholdet i Udlandet skal forelægges den norske Konsul, hvis Afgjørelse foreløbig bliver bindende for Parterne, indtil Sagen kan indbringes for norsk Ret (kfr. den i de reglementerede Blanketter til norske Hyrekontrakter under No. 5 indtagne Klausul, hvorefter Tvist om Kontraktens rette Forstaaelse foreløbig skal afgjøres af Konsulen og i Udlandet ikke kunne indbringes for nogen udenlandsk Domstol), maa efter Departementets Opfatning forstaaes saaledes, at Tvistigheder, som reiser sig af Tjenesteforholdet ombord, i Udlandet overhovedet ikke skal kunne indankes for fremmed Domstol.

Hvorvidt Bestemmelsen vil blive respekteret af udenlandsk Myndighed, vil dog i det enkelte Tilfælde afhænge af vedkommende Lands Lovgivning.

ad 3. Naar en af Sagens Parter i en Tvist, som i første Haand er afgjort af en Vicekonsul, henvender sig til Konsulen for vedkommende Distrikt,

bør denne under almindelige Omstændigheder ikke uden videre skyde Sagen fra sig. 6 Aug.

Hvis han intet har at bemærke ved den af Vicekonsulen trufne Afgjørelse, bør han selvfølgelig paa det indstændigste tilholde Vedkommende at bøie sig for samme, indtil Sagen kan indbringes for norsk Ret til fornyet Prøvelse.

Skulde paagjældende Spørgsmaal derimod efter en af Konsulen foretagen nøiagtig Undersøgelse forekomme ham at være urigtig afgjort af Vicekonsulen, synes det — da Konsulen ingen Ret har til at omgjøre en under ham sorterende Vicekonsuls Afgjørelse af et denne forelagt Tvistemaal mellem Skipper og Mandskab — hensigtsmæssigt, at Konsulen hurtigst mulig gjør Vicekonsulen opmærksom paa den begaaede Feil, forat Vicekonsulen, om gjørligt, selv kan faa Anledning til at rette samme.

Det maa imidlertid nøie bemærkes, at en Konsul for at kunne omgjøre en i Henhold til Sjøfartsloven af ham truffen Afgjørelse i Tvist mellem Skipper og Mandskab først maa have indhentet Samtykke dertil fra de i den allerede trufne Afgjørelse interesserede.

Skulde der af en eller anden Grund ikke være Anledning til ad denne Vei at faa bødet paa den begaaede Feil, staar ingen anden Udvei aaben, end at den misfornøiede Part henvises til at indbringe Sagen for norsk Ret til endelig Afgjørelse.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Justitsdepartementet, hvori Arbeidsdepartementet i Anledning af en Regning fra en Jordemoder over Skydsgodtgjørelse i Medicinalvæsenets Anliggender meddeler, at det finder det tvilsomt, hvorvidt Udgifter til Truger i det hele taget kan henføres til de Befordringsudgifter, som omhandles i sidste Del af 1ste Passus i § 8 i Lov af 10de Juli 1894 angaaende offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse, men at der i intet Tilfælde tilkommer Regningsudstederen Erstatning for Anskaffelse eller Leie af Truger i det omhandlede Tilfælde, medmindre den hende efter Regulativet tilkommende Skydsgodtgjørelse har været utilstrækkelig til at dække de med Reisen forbundne Befordringsudgifter. 6 Aug.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Kristians Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra en Foged om, hvorvidt der strax skulde beregnes og indkræves Arveafgift af Beløb, som hvert af Børnene efter en afdød Person, hvis Enke hensad i uskiftet Bo, havde modtaget af denne som Forskud paa Arv, eller om Afgiften af disse Beløb først skulde kræves, naar Boet blev opgjort i sin Helhed, og om der i Tilfælde for Afgiftens Erlæggelse skulde stilles Sikkerhed indtil den Tid. 6 Aug.

6 Aug. I Anledning heraf udtaler Departementet følgende:

Naar en gjenlevende Ægtefælle forbliver hensiddende i uskiftet Bo med Førstafdødes Livsarvinger, antages Arveafgiften af de af Førstafdøde efterladte Midler at maatte kræves beregtiget strax ved Arvefaldet, hvis Uskiftet beror paa myndige Arvingers Samtykke. Er Uskiftet derimod hjemlet ved Lov eller Bevilling (Lov af 30te Juli 1851), anser man det retteſt, at Afgiften først kræves erlagt, naar Uskiftet ved Længstlevendes Død eller af andre Grunde ophører og Fordeling af Midlerne finder Sted. Hvis Længstlevende i de sidstomhandlede Tilfælde, forinden Uskiftet ophører, udbetaler Arvemidler af Fællesboet til Livsarvingerne, antages Afgiften ligeledes først at burde kræves erlagt ved Fællesboets senere Opgjør, hvis Midlerne udbetales af Længstlevende som Forskud paa Arv efter denne. Hvis Midlerne derimod udbetales som Arv efter Førstafdøde, antages Afgiften at burde beregnes og opkræves, saasnart Udbetalingen er skeet, idet det udbetalte i dette Tilfælde, da Arven efter Førstafdøde allerede er falden, ikke rettelig kan betragtes som Forskud paa Arv.

Det bemærkes, at Arveafgiftslovens § 12 ikke har Anvendelse paa Tilfælde som de foran omhandlede, idet den nævnte § alene angaar Udbetalinger, der gjøres af en gjenlevende Ægtefælle, som hensidder i uskiftet Bo med Hjemmel af reciprokt Testamente. Naar saadant Testamente er oprettet, kan Arven efter Førstafdøde først ansees falden ved Længstlevendes Død (jfr. Høiesteretsdomme i Retst. for 1865 Side 257 flg. og for 1869 Side 139 flg., Hallagers Arveret, anden Udgave Side 140—141 og Platous Arveret Side 242 flg.), og Forholdet er saaledes væsentlig forskjelligt fra det Tilfælde, at Længstlevende hensidder i uskiftet Bo i Henhold til Bestemmelserne i Lov af 30te Juli 1851.

7 Aug. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til Amtmanden i Kristians Amt, hvori Departementet i Anledning af en Forespørgsel fra en Magistrat om, hvorvidt der antages at være Adgang for en Del af de Stemmeberettigede, som har begjært Afstemning i Henhold til Brændevinslovens § 6, til efter Fristens Udløb at tilbagekalde sin Begjæring, med den Virkning at den begjærte Afstemning bortfalder, fordi et tilstrækkeligt Antal Stemmeberettigede ikke ansees at have fremsat Begjæring om Afstemningens Afholdelse, meddeler, at Spørgsmaalet antages at burde besvares benegtende.

10 Aug. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Kristiansands Stiftsdirektion, hvori Departementet i Anledning af en Forespørgsel angaaende Forstaaelsen af § 34, sidste Led i Kirkelov af 3die August 1897 bl. a. meddeler, at en Bykommune antages i Til-

fælde at have Ret til at ekspropriere den til Kirkegaard fornødne Grund saavel inden- som udenfor Byens Territorium (kfr. Departementets i Lovsamlingerne indtagne Skrivelse af 12te Januar 1871). Departementet gjør derhos opmærksom paa, at der til Anlæg af Kirkegaard nu udkræves Tilladelse fra dette, og at der ikke vil blive meddelt Samtykke til Anlæg af Begravelsesplads indenfor et Byterritorium, medmindre særlige Forholde gjør dette paakrævet (kfr. Kirkelovens § 34, 2det Led). 10 Aug.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Enke Randi Engelsdatter Klæt ved Testamente af 30te Januar 1900 oprettede „Ole og Randi Klæts Legat til Bedste for Leinstrandens Sogn" samt paa det af Leinstrandens Fattigstyre under 9de Marts d. A. udarbeidede Forslag til Statuter for nævnte Legat. 11 Aug.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Frøken Louise Monrad ved Testamente af 16de December 1892 oprettede Legat til Fordel for 2 værdige trængende, ældre Damer i Tønsberg, samt paa de af Tønsbergs Magistrat og Sognepræst under 20de Marts d. A. udarbeidede Statuter for nævnte Legat. 11 Aug.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Anders Johnsen Bergtrø og Hustru Anne Martha Kristoffersdatter ved Testamente af 4de Juni 1888 oprettede „Anders Johnsen Bergtrø og Hustrus Legat" til Bedste for værdige Trængende i Leksviken samt paa det af dettes Fattigstyre i Forening med Sognepræsten sammesteds under 4de Marts d. A. udarbeidede Bestemmelser for nævnte Legat. 11 Aug.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa den i Generalforsamling den 6te Juni 1903 fattede Beslutning om Forandring i §§ 4 og 24 i den for Rennebu Brandforsikringsforening for Huse ved Høieste Resolution af 2den Juni 1902 approberede Plan, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder. 11 Aug.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa de i Generalforsamling den 2den Juni 1903 vedtagne Tillæg til §§ 3, 5 og 18 i den for Urskogs Brandassuranceforening ved Høieste Resolution seneſt den 17de Oktober 1890 approberede Plan, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder. 11 Aug.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Ordføreren i Repræsentantskabet for en Bygningskommune, hvori meddeles, at de 11 Aug.

11 Aug. Udgifter, som en Bygningskommunes Repræsentantskab i Henhold til § 4 i Lov af 17de Juni 1869 har at udligne paa Bygningernes Takstsummer, alene er Udgifter i Medhold af Bygningsloven eller de til Brandvæsenets Fællesudgifter fornødne Midler, se iøvrigt Anmærkning til den nævnte Lovparagraf m. v. i Bureauchef Carlsens Udgave af den almindelige Bygningslovgivning Side 197—199.

Naar der fra Bygningskommunens Vandværk ydes Vand til Husbrug eller til teknisk og industrielt Øiemed, er der intet til Hinder for, at der herfor opkræves en i Forhold til Vandforbruget bestemt Vandafgift, hvis Erlæggelse saaledes bliver en Betingelse for at erholde Vand fra Vandværket i nævnte Øiemed. Dette maa tvertimod ansees for at være mest stemmende med Lovens Bestemmelser og de til Grund for samme liggende Forudsætninger. Udligning paa Bygningernes Brandtakster bliver i saa Fald alene at foretage i den Udstrækning hvori Udgifterne ved Vandværket ikke dækkes af den nævnte Vandafgift.

12 Aug. **Kongelig Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Hylleſtad Herred i Nordre Bergenhus Amt under 20de Mai 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl, dog med enkelte Forandringer.

12 Aug. **Kongelig Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Herred Herred i Liſter og Mandals Amt under 31te December 1900 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl.

12 Aug. **Kongelig Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Vestre Toten Herred i Kristians Amt under 19de September 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl, dog med en enkelt Forandring.

12 Aug. **Kongelig Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Her-

*) Bekjendtgj. 14 Aug. i Lovtid. 1ſte Afd. No. 34, hvor den approberede Beslutning er indtaget.

redsstyret for Rygge Herred i Smaalenenes Amt under 28de Juni 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 12 Aug.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Tønset Herred i Hedemarkens Amt under 2den Februar 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 12 Aug.

Kongelig Resolution**), hvorved i Medhold af Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Stadfæstelse paa følgende af Farsund Ladesteds Kommunestyre under 24de Juni 1903 fattede Beslutning: 12 Aug.

§ 1. Det skal være forbudt inden Ladestedet Farsund at anvende Pigtraad til Gjærde i mindre Høide fra Jorden end 1,5 m.

§ 2. Tidligere af Pigtraad opførte Gjærder maa i mindre Høide fra Jorden end 1,5 m. ikke repareres med Pigtraad, men med glat Traad eller andet ufarligt Materiale.

Kongelig Resolution**), hvorved efterstaaende Udkast til Bestemmelser om Anvendelse af Citronsaft ombord paa norske Handelsfartøier bifaldes: 12 Aug.

Bestemmelser

om Anvendelse af Citronsaft ombord paa norske Handelsfartøier.

I Fart søndenfor 33° N. — herfra undtaget Afrikas Nordkyst — skal Citronsaft (lime-juice) uddeles daglig ombord i norske Handelsfartøier for det Tilfælde, at de friske Poteter eller Jams slipper op eller bedærves, eller der ombord optræder Skjørbug eller Beri-Beri-lignende Sygdomme.

Den skal bestaa af saavidt mulig frisk Citronsaft af naturligt Udseende, Lugt og Smag (ikke bitter) og fri for Bundfald. Den maa ikke være fortyndet med Vand eller indeholde fremmede Syrer af noget Slags (Svovelsyre, Vinsyre, Saltsyre, Salpetersyre). Ren Citronsaft skal ved 15° C. have en specifik Vægt af mindst 1030 og ikke indeholde mindre end 6% Citronsyre.

Saften skal være tilsat saa meget ren, fuselfri Alkohol, som er nødvendig for Holdbarhedens Skyld, dog ikke over 15%.

Saften skal være paa klare Glasflasker — ikke Lerkrukker — og hver Flaske skal være paaklæbet en Seddel med Fabrikantens Navn og Datum, da den blev paafyldt, samt hvor meget den inde-

*) Bekjendtgj. 14 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 34, hvor den approberede Beslutning er indtaget.

**) Bekjendtgj. 14 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. no. 34.

12 Aug. holder. Varens Godhed maa være garanteret. Er Saften ældre end 2 Aar skal den ikke modtages.

I Storbritannien og Irland skal Citronsaft tages fra bonded warehouse og være forsynet med Toldvæsenets Segl. Forseglingen maa ikke brydes, før Skibet er i rum Sjø.

Af Citronsaft gives 2 Spiseskeer — 30 gm. — med et tilsvarende Kvantum Sukker i 1/4 Liter Vand til Middagen. Til 10 Mand vil medgaa 9 Liter pr. Maaned.

Hvis nogen af Mandskabet under de ovennævnte Omstændigheder negter eller undlader at benytte sin Ranson af Citronsaft, skal dette indføres i Dagbogen og bevidnes af en af Mandskabet med hans Underskrift.

Foranstaaende Bestemmelser træder i Kraft den 15de Oktober 1903; for Skib, som ikke inden nævnte Datum har anløbet europæisk Havn, fra den Dag, da Skibet første Gang efter 15de Oktober 1903 anløber saadan Havn, dog i intet Tilfælde senere end 1ste Januar 1904.

12 Aug. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At Siredalen Herred i Lister Fogderi, Lister og Mandals Amt, fra den Tid, som af Amtmanden nærmere bestemmes, paa de af Herredsstyret i Møder den 18de Marts 1902 og 24de Januar 1903 vedtagne Vilkaar deles i to Herreder, nemlig Tonstad Herred, svarende til Tonstad Sogn, og Øvre Siredalen Herred, svarende til det nuværende Lunde Sogn.
2. At Lunde Sogn fra samme Tid bliver at benævne Øvre Siredalen Sogn.

12 Aug. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At der i Henhold til Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 meddeles Stadfæstelse paa de i Generalforsamling den 20de April og Direktionsmøde den 17de Juli 1903 vedtagne Vedtægter og „Forsikringsvilkaar" for „Det norske Folkeforsikringsselskab Fram".
2. At det paalægges Selskabets Bestyrelse at tilstille Finants- og Tolddepartementet Afskrift eller Aftryk af Aarsregnskabet umiddelbart efter dettes Aflæggelse.

12 Aug. **Kongelig Resolution**, hvorved bl. a. er bestemt, at der fra kommende Skoleaars Begyndelse oprettes et midlertidigt Adjunktembede ved Aalesunds offentlige høiere Almenskole.

12 Aug. **Kongelig Resolution**, hvorved i Henhold til Lov indeholdende Bestemmelser angaaende Jernveie til almindelig Benyttelse af 12te August 1848, § 1 d bestemmes, at Jernbaneanlægget fra Taugevand til Roa skal være fritagen for Skatter og Afgifter af den Grund, som er eller bliver er-

hvervet til samme, og af tilhørende Bygninger i et Tidsrum af 100 Aar at regne fra 1ste Januar 1903. 12 Aug.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa „Sjømandslegatet i Egersund", oprettet ved Hjælp af Midler, skjænkede af en Kvindeforening sammesteds ved Dokument af 13de Februar 1897 samt paa de af dette Legats Bestyrelse under 16de Marts d. A. udarbeidede Statuter for samme. 18 Aug.

Høieste Resolution, hvorved bestemmes, at de ved Høieste Resolution af 13de September 1898 stadfæstede Statuter for Erik Børresens Stiftelse i Drammen forandres saaledes: 18 Aug.

1. at § 10 første Punktum kommer til at lyde: „I Spidsen for Stiftelsen staar en Bestyrelse, bestaaende af Drammens Magistrat og 4 af Formandskabet opnævnte Medlemmer, hvoraf en eller to Kvinder; et af Medlemmerne bør helst være „af Lærerfaget";
2. at i § 19 Ordene „i et af dens Barnehjem" ombyttes med „ved dens Forsorg".

Extrakt-Gjenpart*) af Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Havnedirektøren af 18de August 1903. 18 Aug.

„I Medhold af § 57 i Lov om Havne- og Ringevæsenet af 10de Juli 1894 bestemmes herved, at Dampskibe, naar de passerer Gravningssund (Hvaler) mellem Linjen fra Lundstangen over Buvikgrunden og Linjen fra Sydvestpynten af Nordre Sandø over Bækkevikodden, skal gaa med sagte Fart.

Overtrædelse af denne Bestemmelse straffes med Bøder."

Skrivelse fra Udenrigsdepartementet i Stockholm til Handels- og Industridepartementet af 18de August 1903, hvori meddeles, at ifølge officiel Underretning fra det schweiziske Forbundsraad i Skrivelse af 7de s. M. har Mexikos Forenede Stater sluttet sig til den internationale Konvention af 20de Marts 1883 om Beskyttelse for den industrielle Eiendomsret, fuldstændiggjort og ændret ved Tillægsakten af 14de December 1900. Forbundsraadet har videre meddelt, at Mexiko med Hensyn til Fordelingen af Udgifterne ved det internationale Bureau har begjæret at regnes til den tredie af de i No. 6 i Slutningsprotokollen til nævnte Konvention fastsatte Klasser, samt at Mexikos Tilslutning skal træde i Kraft en Maaned efter Forbundsraadets Skrivelses Datum. 18 Aug.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til et Værgeraad, der havde begjært Departementets Udtalelse om, hvorvidt Udgif- 19 Aug.

*) Bekjendtgj. 21 Aug. i Lovt. 1ste Afd. No. 35.

19 Aug. terne ved Ophold paa Fødselsstiftelsen af en noget over 14 Aar gammel Pige, som efter af Værgeraadet at være bortsat i en privat Familie viste sig at være frugtsommelig, kunde anses som Fattigunderstøttelse, eller hvorvidt Værgeraadet nu kunde undlade at tage sig videre af Pigen og overlade hende og hendes paa Fødselsstiftelsen fødte Barn til Fattigstyrets Omsorg. Det oplystes, at vedkommende Fattigstyre ønskede at faa Anledning til i Kraft af Fattigloven at transportere Pigens Stedfader, som var svensk og endnu ikke havde erhvervet Hjemstavnsret her i Landet, tilbage til Sverige tilligemed hans Familie.

Departementet meddeler, at det er enigt med Værgeraadet i, at Udgifterne ved den omhandlede Piges Ophold paa Fødselsstiftelsen paa Grund af Bestemmelsen i Lov af 6te Juni 1896 § 49 ikke kan regnes som Fattigunderstøttelse, aldenstund Pigen allerede før Indlæggelsen paa Stiftelsen var kommet under Værgeraadets Forsorg og Indlæggelsen er besluttet af Værgeraadet selv. Departementet er endvidere enigt med Værgeraadet i, at det ikke af Hensyn til Muligheden af, at Pigens Familie kan blive transporteret til Sverige, hvor Faderen hører hjemme, er tilstedeligt for Værgeraadet nu at opgive sin Befatning med Pigen og hendes Barn, naar Værgeraadets Indskriden fremdeles maa anses paakrævet af Forholdene.

19 Aug. **Skrivelse** fra Medicinaldirektøren til Kvarantænekommissionerne i Kristiania m. fl. Steder, hvori han, foranlediget ved i England indtrufne Tilfælde af Børnekopper, udtaler Ønskeligheden af, at rutegaaende Skibe derfra underkastes en Lægeinspektion ved Ankomsten i norsk Havn, og at Besætningen søges vaxineret. Da der herved ikke tages Sigte paa nogen kvarantænemæssig Undersøgelse, som fremdeles alene vil kunne blive at foretage ligeoverfor Skibe, der maatte indkomme under Kvarantæneflag (jfr. Kvarantæneloven af $^{12}/_{7}$ 1848 § 15), har han imidlertid troet at burde gjøre opmærksom paa, at herved muligens foranledigede Omkostninger ikke kan ventes udredede af Kvarantænekasserne, men vil i Tilfælde blive at bestride af vedkommende Kommune.

19 Aug. **Cirkulære** fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvori bl. a. meddeles:

I Henhold til Postreglementets Kap. X § 3 er Postaabneriet Gjesdal under Sandnes Postkontor bemyndiget til at afsende Postopkrævningsforsendelser til samtlige Landets Postanstalter.

21 Aug. **Kongelig Resolution**, hvorved bl. a. er bestemt, at det paalægges Præsterne i Haugesunds Præstegjæld under Karmsund Provsti i Kristiansands Stift 2 Gange aarlig til

saadan Tid, som Biskopen nærmere bestemmer, at fremmøde paa Røvær Hjælpekirkegaard paa Hillersøen i Skaare Annexsogn for at forrette Jordfæstelse. 21 Aug.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at det paalægges Sognepræsten i Buksnes Præstegjæld under Lofoten Provsti i Tromsø Stift paa Reise til Taen Hjælpekirkegaard i Hol Annex en Gang aarlig at fremmøde ogsaa paa Petrik Hjælpekirkegaard i samme Sogn for at forrette Jordfæstelser af dersteds begravede Lig. 21 Aug.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt, at det ved Kongelig Resolution af 20de December 1890 approberede Reglement for Deponering af Partialobligationer af de norske Statslaan i Finantsdepartementets Sikkerhedshvælv skal være gjældende ogsaa for Statslaanet af 1903. 21 Aug.

Deklaration mellem Norge og Rusland angaaende gjensidig Beskyttelse af Varemærker. 22 Aug.

Copie.

Déclaration.

Sa Majesté le Roi de Suède et de Norvège et Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies ayant jugé utile d'assurer la protection réciproque des marques de commerce et de fabrique, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, sont convenus des dispositions suivantes:

Article I.

Les sujets norvégiens jouiront dans les Etats de Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies et les sujets de Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies jouiront en Norvège de la même protection que les nationaux, pour tout ce qui concerne la propriété des marques de commerce et de fabrique, à condition de remplir les formalités prescrites à ce sujet par les législations des deux Etats respectifs.

Oversættelse.

Deklaration.

Da Hans Majestæt Kongen af Sverige og Norge og Hans Majestæt Keiseren af alle Ruslande har fundet det tjenligt at sikre den gjensidige Beskyttelse af Varemerker, er Undertegnede, i dette Øiemed behørig befuldmægtigede, komne overens om følgende Bestemmelser:

Artikel I.

Norske Undersaatter skal i Hans Majestæt Keiseren af alle Ruslandes Stater og Hans Majestæt Keiseren af alle Ruslandes Undersaatter skal i Norge nyde den samme Beskyttelse som Indlændinge i alt, som angaar Eiendomsretten til Varemerker, paa Betingelse af, at Vedkommende opfylder de Formaliteter, som i denne Henseende er foreskrevne i de tvende respektive Staters Lovgivninger.

22 Aug.

Toutefois la marque n'est pas protégée à un degré plus étendu, ni pour un terme plus long, que dans le pays d'origine.

Article II.

L'enregistrement en Norvège d'une marque appartenant à un sujet russe, aussi bien que l'enregistrement en Russie d'une marque appartenant à un sujet norvégien pourront être refusés, conformément aux prescriptions de la loi du lieu, si la marque ne se distingue pas suffisament d'une autre, antérieurement enregistrée.

Article III.

Dans le cas où l'enregistrement d'une marque aurait été refusé en vertu de l'article II de la présente convention, le demandeur serait néanmoins admis à fournir la preuve du fait que la marque aurait été originairement employée par lui et que l'autre partie intéressée se serait indûment approprié la même marque, en foi de quoi le demandeur serait autorisé à obtenir l'enregistrement demandé, avec droit exclusif à l'usage de la marque pour les marchandises auxquelles il l'aurait appliquée à l'époque où la protection réciproque serait entrée en vigueur, pourvu que la demande à cet effet ait été faite dans les six mois qui suivront l'entrée en vigueur du présent arrangement.

La clause de cet article ne sera pas applicable au Grand-Duché de Finlande.

Dog er Mærket ikke beskyttet i videre Omfang eller for en længere Tid end i Hjemlandet.

Artikel II.

Registrering i Norge af et Mærke tilhørende en russisk Undersaat saavelsom Registrering i Rusland af et Mærke tilhørende en norsk Undersaat kan overensstemmende med Forskrifterne i Stedets Lov negtes, naar Mærket ikke tilstrækkelig skiller sig fra et andet tidligere registreret Mærke.

Artikel III.

I det Tilfælde, at Registreringen af et Mærke negtes i Henhold til Art. II i denne Konvention, skal det ikke destomindre være Ansøgeren tilladt at føre Bevis for, at Mærket oprindelig er bleven anvendt af ham, og at den anden interesserede Part urettelig har tilegnet sig det samme Mærke; i Kraft heraf skal Ansøgeren være berettiget til at erholde den begjærede Registrering med udelukkende Ret til at benytte Mærket for de Varer, for hvilke han anvendte det paa den Tid, da den gjensidige Beskyttelse indtraadte, forudsat at Begjæring herom er bleven fremført inden 6 Maaneder, efterat nærværende Ordning er traadt i Kraft.

Bestemmelsen i denne Artikel kommer ikke til Anvendelse paa Storfyrstendømmet Finland.

Article IV.

L'obligation requise par la loi russe du 26 février 1896 (Section I, art. 6) concernant l'indication en langue russe, dans la marque même, des nom, prénom et domicile de la raison de commerce, à laquelle elle appartient, ne sera pas applicable à l'enregistrement en Russie des marques appartenant à des sujets norvégiens quand la marque dont il s'agira aura été préalablement enregistrée en Norvège.

Article V.

Le présent arrangement sera exécutoire, de part et d'autre, dès que la promulgation officielle en aura été faite, et il aura force et vigueur de traité jusqu'à l'expiration de six mois à partir du jour où il aura été dénoncé par l'une ou l'autre des Hautes Parties contractantes.

En foi de quoi les soussignés l'ont signé et y ont apposé le sceau de leurs armes.

Fait en double à Stockholm, le 22 août 1903.

Alfr. Lagerheim.
(L. S.)

Eug. Butzow.
(L. S.)

Ovenstaaende Afskrifts Overensstemmelse med det i det Kongelige Udenrigsdepartement opbevarede Originaleksemplar bevidnes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 22de Augusti 1903.

Eric Trolle,
Kabinetssekretær.

Artikel IV.

22 Aug.

Den i den russiske Lov af 26de Februar 1896 (Afdeling I, Art. 6) foreskrevne Forpligtelse til i selve Mærket i det russiske Sprog at angive Navn, Fornavn og Hjemsted for det Handelsfirma, som Mærket tilhører, skal ikke komme til Anvendelse ved Registrering i Rusland af Mærker tilhørende norske Undersaatter, naar vedkommende Mærke tidligere er bleven registreret i Norge.

Artikel V.

Nærværende Ordning skal være gjensidig bindende, saasnart den officielle Kundgjørelse af samme har fundet Sted, og den skal have Kraft og Virkning som Traktat indtil Udløbet af 6 Maaneder fra den Dag, den maatte blive opsagt af den ene eller den anden af de høie kontraherende Parter.

Til Bekræftelse herpaa har Undertegnede forsynet den med sine Underskrifter og Vaabensegl.

Udfærdiget i to Eksemplarer i Stockholm den 22de August 1903.

Alfr. Lagerheim.
(L. S.)

Eug. Butzow.
(L. S.)

Oversættelsens Rigtighed bekræftes.

Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri. Udenrigsafdelingen.

Kristiania, 18de September 1903.

Helmer Bryn,
Expeditionschef.

24 Aug. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, hvori Departementet i Anledning af en Forespørgsel fra et Fattigstyre angaaende Forældelsen af privat Refusionspligt overfor Fattigvæsenet — under Henvisning til Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelser af 24de Mai 1898, 21de December 1901 og 14de Januar 1902 samt med Bemærkning, at Spørgsmaalet hører under Domstolenes Afgjørelse — meddeler, at det antager, at et Fattigvæsens Erstatningskrav saavel overfor den understøttede selv som overfor mulige Forsørgelsespligtige i Almindelighed forældes i 10 Aar overensstemmende med Hovedreglen i Lov om Forældelse af Fordringer af 27de Juli 1896 § 3.

25 Aug. **Høieste Resolution**, hvorved bestemmes, at Statuterne for det ved Høieste Resolution af 29de Juli 1899 stadfæstede „Haandgjerningsskolens Legat for trængende kvindelige Konfirmander i Levanger By" forandres saaledes, at deres Post 2 kommer til at lyde:

„Legatets Bestyrelse skal bestaa af Sognepræsten, Magistraten og en af Levanger Kommunestyre valgt Kvinde eller Mand."

25 Aug. **Høieste Resolution**, hvorved i Henhold til § 55 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse som gjældende indtil videre paa efterstaaende af Langesunds Kommunestyre i Møde den 23de Juni 1903 vedtagne Taxtregulativ for Benyttelsen af Langesunds Havnevæsens offentlige Brygger:

Taxtregulativ.

§ 1. I Bryggepenge erlægges til Langesunds Havnekasse 2 — to — Øre pr. Registerton for hvert Døgn, som et Fartøi henligger ved nogen af Langesunds Havnevæsens offentlige Brygger, dog ikke under 50 — femti — Øre for Seilfartøi og ikke under 1 — en — Krone for Dampskib. Den samme Afgift erlægges, om Fartøiet henligger paa Havnen, forsaavidt det fører Varer til eller fra Bryggerne, landsætter eller modtager Passagerer eller Post over disse. For Fartøier, som ikke er maalte, ansættes Drægtigheden af Havnefogden.

§ 2. Bryggepenge beregnes kun efter hele Døgn, dog saaledes, at der for Del af et Døgn betales som for et fuldt Døgn. Døgnet regnes fra Midnat til Midnat. Naar et Fartøi kun henligger ved Bryggen i indtil 12 sammenhængende Timer af to Døgn, erlægges dog ikke Bryggepenge for mere end et Døgn. Helligdagene medregnes ikke ved Beregning af Bryggepenge, medmindre der paa samme er foregaaet Losning, Lastning, Landsætning eller Ombordtagning af Passagerer eller af Post.

§ 3. Dampskibe, der gaar i fast regelmæssig Rute, erlægger i Bryggepenge som følger:

1. Dampſkibe i faſt Rute paa Udlandet—Skien pr. Anløb Kr. 5,00 — 25 Aug.
2. Kyſtdampſkibe i Ruten Kriſtiania—Bergen e. l. pr. Anløb . . . . . „ 1,20
3. Do. i Ruten Kriſtiania—Skien e. l. pr. Anløb . „ 0,90
4. Do. i Ruten Skien—Arendal eller Kriſtianſand pr. Anløb . . . . . „ 0,75
5. Do. i Ruten Skien—Kragerø pr. Anløb . . . „ 0,50
6. Fjorddampſkibe i Ruten Skien—Langeſund aarlig . „ 100,00
7. Pakhusleie for de under:

No. 2	nævnte	Dampſkibe	pr. Maaned	„	2,00
„ 3	„	—	—»—	„	1,50
„ 4	„	—	—»—	„	1,00
„ 5	„	—	—»—	„	0,50
„ 6	„	—	—»—	„	2,00

§ 4. Fritagne for Bryggepenge er:

a. Statens Fartøier, forſaavidt de ikke benyttes i almindelig Gods- eller Paſſagerfart.
b. Fartøier, ſom af Havnefogden beordres henlagte ved Brygge for at losſe Ballaſt, for den Tid, ſom hertil med Nødvendighed udfordres.
c. Fartøier under 1 Regiſtertons Drægtighed.
d. Lodsbaade og Redningsfartøier i Tjeneſte ſom ſaadanne.
e. Almindelige Robaade.
f. Fartøier af indtil 2 Tons Drægtighed, der bringer Torvvarer til Byen eller ferſk Fiſk til Udſkibning med de rutegaaende Dampſkibe.
g. Norſke Fiſkebaade af enhver Størrelſe under deres Bedrift ſom ſaadanne.

De i Henhold til Litr. c, d, e, f og g fritagne Fartøier er med Henſyn til Stedet og Tiden for deres Henliggen ved Havnevæſenets Brygger i enhver Henſeende underkaſtede Havnefogdens Beſtemmelſe.

§ 5. Varer og Gods fra eller til Fartøier kan henlægges paa Bryggerne paa de Steder, Havneopſynet (Politiet og Havnefogden) dertil anviſer, men maa ikke forblive liggende længere, end Havneopſynet tillader. Bliver det henlagte ikke ſtraks bortført, naar Havneopſynet forlanger det, eller kjendes ikke Godſets Eier eller Expeditør, har Havneopſynet Adgang til at ryddiggjøre Bryggen, og udleveres Godſet da ikke uden en Afgift af 5 Øre pr. Kolly for hvert Døgn eller Dele af Døgn efter Tilladelſens Ophør ſamt fuld Erſtatning for alle paaløbne Omkoſtninger.

For Benyttelſe af Bryggerne til Sildeſaltning, Fiſkepakning, Vedoplag, Landſætning og Reparation af Baade og Pramme ſamt Kjølhaling af Dæksbaade betales:

For Sildeſaltning: Efter Overenskomſt.

25 Aug. For Fiſkepakning: 5 Øre pr. Fiſkekasſe.
„ Vedoplag: 10 Øre pr. Favn pr. 14 Dage.
„ Landſætning og Reparation:
af Sjægter og Pramme 50 Øre for indtil 1 Maaned;
for større Fartøier ſom Dæksbaade og Føringspramme Kr. 2,00 for indtil 1 Maaned;
Kjølhaling af Dæksbaade Kr. 1,00.

For anden Benyttelſe af Bryggerne, hvorfor der ikke erlægges Bryggepenge efter foranſtaaende Paragrafer, betales en paſſende Afgift ifølge Havnefogdens nærmere Beſtemmelſe for hvert enkelt Tilfælde efter forudgaaet Konference med et af Havneſtyrets Medlemmer.

For Bryggernes Benyttelſe, ſom i Paragrafen anført, maa for hver Gang indhentes Tilladelſe hos Havnefogden.

§ 6. For Varer, ſom henlægges i Pakboden eller Varehallen og bliver liggende der over 10 — ti — Døgn, erlægges følgende Afgift:

a. Mel- eller Kornſække af 138 Liters Indhold ſamt Kjød- Sild- og Olietønder eller Kaſſer, ſvarende hertil, 5 — fem — Øre daglig.
b. Oxehoveder med flydende eller tørre Varer og Emballager af lignende Størrelſe 8 — otte — Øre daglig.
c. Mindre Emballager eller ſmaa Kaſſer og lignende 2 — to — Øre daglig.
d. Jern og lignende tunge Varer pr. 100 kg. 3 — tre — Øre daglig.

§ 7. Fartøi, ſom ikke lægger til Brygge, men alene benytter Fortøiningsindretning i nogen af Havnevæſenets Brygger, erlægger derfor den for Benyttelſe af Fortøiningsindretninger lovbeſtemte Betaling.

§ 8. Bryggepengene opkræves af Havnefogden eller den, han dertil bemyndiger, mod Kvittering. De kan fordres forſkudsvis erlagte. For ſamme hefter Fartøiet, dets Fører, Eier eller Agent under det Anſvar, ſom Havneloven af 10de Juli 1894 § 63 beſtemmer, i hvilken der bl. a er faſtſat Bøder fra Kr. 8,00 til Kr. 800,00.

§ 9. Foranſtaaende Taxtregulativ træder i Kraft, ſaaſnart ſom det har Kongelig Stadfæſtelſe, og forbliver gjældende indtil videre, hvorved de ældre Taxter og Regler ſættes ud af Kraft.

25 Aug. **Høieſte Reſolution**, hvorved meddeles Stadfæſtelſe paa den af vedkommende Grundlæggere i Møder den 9de Februar, 28de Mai og 30te Juli 1903 vedtagne Plan for en i Narvik under Navn af „Narvik Sparebank“ oprettendes Sparebank.

26 Aug. **Cirkulære** fra Handels- og Induſtridepartementet til Skibsmatrikelførerne:

I § 15 af det ved Kongelig Resolution af 23de Juli 1902 udfærdigede Reglement vedrørende Anvendelsen af Lov om Registrering af Skibe af 4de Mai 1901 er det bestemt, at vedkommende Toldkasserer, naar han fra Registerføreren modtager Meddelelse om, at et endelig registreret Skib har forandret Navn, strax enten selv skal udfærdige eller, saafremt Skibet er maalt andetsteds, besørge udfærdiget nyt Maalebrev for Skibet. 26 Aug.

Da det, naar vedkommende Skib paa det Tidspunkt, da Navneforandringen foregaar, befinder sig i Udlandet, vil være forbundet med Vanskeligheder at udstede nyt Maalebrev, forinden Skibet kommer til norsk Havn, skal Departementet herved for dette Tilfælde meddele følgende Instruktion:

Toldkassereren bør, naar han fra vedkommende Registerfører modtager Meddelelse om, at et Skib, der befinder sig i Udlandet, har forandret Navn, træffe Forføining til, at der paa Skibets Maalebrev af norsk Konsul snarest mulig bliver foretaget Anførsel om Navneforandringen. Naar Skibet derefter ankommer til norsk Havn, har Toldkassereren for det Distrikt, inden hvilket denne Havn er beliggende, at drage Omsorg for, at Skibet bliver underkastet ny Maaling, og at nyt Maalebrev derefter bliver udfærdiget for Skibet.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Kristiania Stiftsdirektion, hvori Departementet i Anledning af en Forespørgsel fra et Formandskab om, hvorvidt en Person, som er valgt til Medlem af et Kirketilsyn, kan undslaa sig for at modtage Valget paa Grund af, at han er over 60 Aar og Medlem af Formandskabet, bemærker følgende: 27 Aug.

Saavidt Departementet bekjendt, existerer der ikke nogen almindelig Lovbestemmelse, som fritager Folk for at modtage Valg til kommunale Ombud efter det fyldte 60de Aar. Heller ikke er der i Kirkeloven — saaledes som i flere andre Speciallove — indtaget nogen Bestemmelse, som fastsætter en Aldersgrændse, efter hvilken man har Ret til at undslaa sig for Valg til kirkelige Ombud, ligesom Loven heller ikke fritager en Person for saadant Valg af den Grund, at han er Medlem af vedkommende Kommunestyre. Spørgsmaalet antages derfor at maatte besvares benegtende. Departementet kan imidlertid ikke tilbageholde den Bemærkning, at det i og for sig neppe kan anses heldigt for Hvervets Udførelse at paalægge en Person et saadant mod hans Villie, naar han har naaet en Alder, som ellers i en Række Tilfælde er antaget at burde fritage for kommunale Ombud.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til et Konsulat, hvori Departementet meddeler, at Sjøfartslovens § 106, 1ste Led er at forstaa saaledes, at en Sjømand, som rømmer uden frivillig at vende tilbage før Skibets Afgang, 29 Aug.

29 Aug. skal have hele sin tilgodehavende Hyre og sine ombord efterladte Effekter forbrudt til Rederiet uden Hensyn til, om Værdien af det saaledes forbrudte overstiger de Udgifter, som ved Rømningen er paaført Rederiet.

29 Aug. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til en Byskriver, hvori meddeles, at der for Registrering af Forandring i et Fartøis Bestyrelse formentlig ikke bliver at beregne noget Gebyr, da Skibsregisterlovens § 36 for et saadant Tilfælde ikke indeholder nogen Bestemmelse om Betaling af Gebyr.

29 Aug. **Rundskrivelse** fra Finantsdepartementet til samtlige Amtmænd, hvori Departementet meddeler, at det er enigt i, hvad Justitsdepartementet har udtalt i dets i Lovtidenden for 1891 Side 411 indtagne Cirkulære til Amtmændene af 13de Juli s. A. angaaende offentlige Bekjendtgjørelsers Indrykkelse i Lokalblade, og anmoder Amtmændene om at tilkjendegive de i deres Distrikter ansatte og under Finantsdepartementet sorterende Embeds- og Bestillingsmænd, at der med Hensyn til offentlige Bekjendtgjørelser fremtidig bliver at forholde i Overensstemmelse med Cirkulæret.

14 Aug. / 31 Aug. **Overenskomst** mellem den norske og den tyske Telegrafstyrelse om Telefonforbindelsen mellem Norge og Tyskland.*)

Gjenpart.

Overenskomst

angaaende Telefontrafiken mellem Norge og Tyskland.

I Henhold til Artikel IV i den i St. Petersburg affluttede internationale Telegrafkonvention af 22de Juli 1875 har Undertegnede i den Hensigt at istandbringe en Telefonforbindelse mellem Norge og Tyskland under Forbehold af Godkjendelse affluttet følgende Overenskomst.

Artikel 1.

Telefontrafiken mellem de to Lande sikres ved Ledninger, hvis

Gjenpart.

Uebereinkommen

über den Fernsprechverkehr zwischen Deutschland und Norwegen.

Auf Grund des Artikels 17 des zu St. Petersburg abgeschlossenen internationalen Telegraphenvertrages vom 22 Juli 1875 haben die Unterzeichneten in der Absicht, einen Fernsprechverkehr zwischen Deutschland und Norwegen einzuführen, vorbehaltlich der Genehmigung, folgendes Uebereinkommen getroffen.

Artikel 1.

Der Fernsprechverkehr zwischen den beiden Staaten wird durch

*) Overenskomsten er godkjendt for Norges Vedkommende ved Kongelig Resolution af 26de September 1903.

Antal, Tværsnit, Ledningsevne og Isolation svarer til de Forholde, hvorunder Samtaletrafiken skal afvikles. Disse Ledninger anordnes saaledes, at Virkningen af fremmede elektriske Strømme saavidt muligt undgaaes. Hver Administration lader paa egen Bekostning bygge og vedligeholde Telefonlinjerne paa sit Omraade.

Saalænge intet andet er aftalt, ledes Samtaletrafiken over Sverige og Danmark.

Telefonsamtalerne kan føres fra eller til offentlige Telefonstationer og Abonnentapparater.

Artikel 2.

Naar der paa Linjer, som særlig er bestemte for den internationale Trafik, indtages indenlandske Stationer, bør Linjerne kun benyttes til Samtaletrafik mellem disse Stationer, naar Ledningerne ikke beslaglægges af den internationale Trafik.

Paa indenlandske Linjer, som benyttes ogsaa for den gjensidige Korrespondance, har de internationale Samtaler Fortrinsret for de indenlandske.

Man forbeholder sig at træffe Aftale om, at disse Ledninger i den norsk-tyske Samtrafik kun kan anvendes i bestemte Dele af Timen.

Artikel 3.

Som Enhed saavel for Gebyropkrævningen som for Forbindel-

Leitungen sichergestellt, deren Anzahl, Durchmesser, Leitungsfähigkeit und Isolierung den Bedingungen, unter welchen sich der Sprechverkehr abwickeln soll, entsprechen. Diese Leitungen werden so angeordnet, dass die Wirkungen fremder elektrischer Ströme so viel als möglich vermieden werden. Jede Verwaltung lässt auf ihre Kosten die Fernsprechlinien für ihr eigenes Gebiet errichten und unterhalten. 14 Aug. 31 Aug.

So lange nicht etwas anderes vereinbart ist, wird der Sprechverkehr auf dem Wege über Schweden und Dänemark stattfinden.

Die Ferngespreche können von oder nach öffentlichen Fernsprechstellen und Teilnehmerstellen geführt werden.

Artikel 2.

Wenn in Leitungen, die besonders für den internationalen Verkehr hergestellt sind, inländische Orte eingeschaltet werden, so dürfen die Leitungen für den Sprechverkehr zwischen diesen nur insoweit mitbenutzt werden, als sie durch den internationalen Verkehr nicht in Anspruch genommen werden.

Auf inländischen Leitungen, die für den wechselseitigen Verkehr mitbenutzt werden, gehen die internationalen Gespräche denen des inländischen Verkehrs vor.

Es bleibt vorbehalten zu vereinbaren, dass gewisse Leitungen im deutsch-norwegischen Verkehr nur für bestimmte Teile der Stunden benutzt werden dürfen.

Artikel 3.

Als Einheit sowohl für die Gebührenerhebung als auch für

14 Aug.–31 Aug. sernes Varighed gjælder en Samtaleperiode paa 3 Minuter.

Artikel 4.

Der maa kun tilstaaes de samme to korresponderende mere end to paa hinanden følgende Perioder, naar der ved Udløbet af anden Periode ikke foreligger andre Samtalebestillinger.

Artikel 5.

Gebyret erlægges af den, som forlanger Forbindelsen. Det sammensættes for den almindelige Samtale paa 3 Minuter af det danske og det svenske Transitgebyr og af Summen af den norske og den tyske Administrations Gebyrandele, der beregnes paa efterfølgende Maade:

A. Tyskland bliver for Gebyrberegningen inddelt i 3 Zoner:

1. Første Zone omfatter de søndenfor den preussisk-danske Grænse liggende Landsdele indtil en Linje, der bestemmes ved Elben fra Mundingen til Hamburg, videre ved Jernbanen Hamburg—Büchen—Hagenow—Ludwigslust—Parchim—Karow—Waren—Penzlin—Neubrandenburg—Pasewalk—Stettin samt ved Oder til dens Munding. Til denne Zone hører ogsaa Øerne Wollin, Usedom og Rügen, men ikke Øen Helgoland.

Gebyrandel 1 fr. 25 cts.

die Dauer der Verbindungen gilt das Gespräch von 3 Minuten.

Artikel 4.

Denselben beiden Korrespondenten dürfen mehr als zwei aufeinanderfolgende Gesprächseinheiten nur dann bewilligt werden, wenn andere Gesprächsanmeldungen bei Ablauf der zweiten Gesprächseinheit nicht vorliegen.

Artikel 5.

Die Gebühr ist von dem zu entrichten, der die Verbindung verlangt. Sie setzt sich für das gewöhnliche Gespräch von 3 Minuten aus der dänischen und der schwedischen Transitgebühr und aus der Summe der in nachstehender Weise zu berechnenden Gebührenteile der deutschen und der norwegischen Verwaltung zusammen.

A. Deutschland wird für die Gebührenberechnung in drei Zonen geteilt.

1. Die erste Zone umfaßt die südlich der preussisch-dänischen Grenze gelegenen Gebietsteile bis zu einer Linie, die durch die Elbe von der Mündung bis Hamburg ferner durch die Eisenbahn Hamburg—Büchen—Hagenow—Ludwigslust—Parchim—Karow—Waren—Penzlin—Neubrandenburg—Pasewalk—Stettin sowie durch die Oder bis zu ihrer Mündung bestimmt wird. Zu dieser Zone gehören auch die Inseln Wollin, Usedom und Rügen, aber nicht die Insel Helgoland.

Gebührenanteil 1 fr. 25 cts.

2. Anden Zone omfatter de udenfor den første liggende tyske Landsdele indtil en Linje, som mod Syd bestemmes ved Jernbanerne mellem Bentheim og Oldensaal ved det hollandske Grænsepunkt Salzbergen—Rheine—Osnabrük—Löhne—Hameln—Hildesheim—Braunschweig—Helmstedt—Magdeburg—Potsdam—Berlin—Frankfurt (Oder)—Cüstrin—Kreuz—Schneidemühl—Neustettin—Stolp—Stolpmünde. Til denne Zone hører ogsaa Øen Helgoland.

Gebyrandel 2 fr.

3. Tredie Zone omfatter alle øvrige tyske Landsdele.

Gebyrandel 2 fr. 75 cts.

De til et Steds Telefonnet hørende Tilknytninger regnes alle til den Zone, hvori Nettets Formidlingsstation ligger. Stationerne ved de under 1 og 2 nævnte Banelinjer regnes som liggende indenfor den Zone, hvis Sydgrænse dannes af vedkommende Banelinje. Naar Steder, der i trafikiel Henseende staar i nært Forhold til hverandre, som Nabo- eller Forstæder, ligger i forskjellige Zoner, bliver de regnede til Hovedstedets Zone. Som Hovedsted gjælder det Sted, hvis Centralstation har det største Antal Tilknytninger.

B. Norge bliver for Taxtberegningen delt i 4 Zoner:

2. Die zweite Zone umfaßt die außerhalb der ersten gelegenen deutschen Gebietsteile bis zu einer Linie, die südlich durch die Eisenbahnen zwischen Bentheim und Oldenzaal am holländischen Grenzpunkt Salzbergen—Rheine—Osnabrück Löhne—Hameln—Hildesheim—Braunschweig—Helmstedt—Magdeburg—Potsdam—Berlin—Frankfurt (Oder)—Cüstrin—Kreuz—Schneidemühl—Neustettin—Stolp—Stolpmünde bestimmt wird. Zu dieser Zone gehört auch die Insel Helgoland. 14 Aug. 31 Aug.

Gebührenanteil 2 fr.

3. Die dritte Zone umfaßt alle übrigen deutschen Gebietsteile.

Gebührenanteil 2 fr. 75 cts.

Die zu eine Orts-Fernsprechnetze vereinigten Anschlüsse werden sämtlich derjenigen Zone zugerechnet, in der die Vermittelungsanstalt des Netzes liegt. Die Stationen an den zu 1 und 2 genannten Bahnlinien gelten als innerhalb derjenigen Zone gelegen, die durch die Bahnlinie südlich begrenzt wird. Wenn Orte, die miteinander im Nachbar- oder Vorortsverkehr stehen, in verschiedenen Zonen liegen, so werden sie der Zone des Hauptortes zugeteilt. Als Hauptort gilt derjenige Ort, dessen Vermittelungsanstalt die grösste Zahl von Anschlüssen besitzt.

B. Norwegen wird für die Gebührenberechnung in vier Zonen geteilt.

14 Aug.
31 Aug.

1. Første Zone omfatter alle Stationer søndenfor den 61de Breddegrad og østenfor den 1ste Længdegrad i Vest for Kristiania med Undtagelse af Langesund.
Gebyrandel 75 cts.
2. Anden Zone omfatter alle øvrige Stationer søndenfor den 62de Breddegrad og østenfor den 3die Længdegrad i Vest for Kristiania.
Gebyrandel 1 fr. 50 cts.
3. Tredie Zone omfatter alle øvrige Stationer søndenfor den 65de Breddegrad.
Gebyrandel 2 fr. 25 cts.
4. Fjerde Zone omfatter alle øvrige Stationer.
Gebyrandel 3 fr.

For Ilsamtaler, som nyder Fortrinsret for almindelige Samtaler, erlægges tredobbelt Gebyr.

Paa Forlangende skal Adressaten saavidt muligt allerede nogen Tid før Istandbringelsen af Samtaleforbindelsen varsles om, at Samtale forestaar, eller at en bestemt Person ønskes i Tale. Herfor opkræves et Tilsigelsesgebyr af 50 cts.

Videre kan, forsaavidt dertil er Anledning ved Adressestedet, Personer, som bor i Nærheden, forlanges tilkaldte til Samtale ved offentlige Talestationer. Herfor opkræves et Budsendelsesgebyr af 50 cts.

Tilsigelses- og Budsendelsesgebyret erlægges ved Udgangs-

1. Die erste Zone umfaßt alle Stationen südlich vom 61 Breitengrade und östlich vom ersten Längengrade im Westen von Kristiania mit Ausnahme von Langesund.
Gebührenanteil 75 cts.
2. Die zweite Zone umfaßt alle übrigen Stationen südlich vom 62 Breitengrade und östlich vom dritten Längengrade im Westen von Kristiania.
Gebührenanteil 1 fr. 50 cts.
3. Die dritte Zone umfaßt alle übrigen Stationen südlich vom 65 Breitengrade.
Gebührenanteil 2 fr. 25 cts.
4. Die vierte Zone umfaßt alle übrigen Stationen.
Gebührenanteil 3 fr.

Für dringende Gespräche, die den Vorrang vor gewöhnlichen Gesprächen genießen, wird die dreifache Gebühr erhoben.

Auf Verlangen ist der angerufenen Stelle schon einige Zeit vor Herstellung der Gesprächsverbindung soweit tunlich anzukündigen, daß ein Gespräch bevorstehe oder daß eine bestimmte Person zum Gespräche gewünscht werde. Hierfür wird eine Ankündigungsgebühr von 50 cts. erhoben.

Ferner kann, soweit dies am Bestimmungsorte zulässig ist, nach öffentlichen Sprechstellen das Herbeirufen in der Nähe wohnender Personen verlangt werden. Hierfür wird eine Herbeirufungsgebühr von 50 cts. erhoben.

Die Ankündigungsgebühr und die Herbeirufungsgebühr wird am

stationen og tilfalder i sin Helhed den Administration, som opkræver dem.

Begge Administrationer kan ved Gebyropkrævningen afrunde Taxtenhederne efter Landets Mynt.

Samtaleafgift bliver at erlægge, saasnart der er tilveiebragt Forbindelse mellem de korresponderendes Apparater. Saalænge Forbindelsen endnu ikke er istandbragt, kan Bestillingen tilbagekaldes.

Tilsigelsesgebyret og Budsendelsesgebyret bliver at erlægge, saasnart den forlangte Samtaletilsigelse eller Budsendelsesbegjæringen er fremført til Adressestationen.

Artikel 6.

Administrationerne bestemmer ved nærmere Aftale, hvilke Ledninger der skal benyttes for de internationale Samtaler, samt hvilke Steder der skal gives Adgang til Samtaleforbindelse.

De Tjenestetimer, indenfor hvilke Samtaler kan føres, fastsættes af hver Administration for sit Omraade.

Artikel 7.

Administrationerne kan efter Overenskomst indføre nedsatte Taxter for Telefonsamtaler om Natten og ligeledes et Abonnement for bestemte Tider inden Nattetimerne (Seriesamtaler) i Trafiken mellem de to Lande.

Artikel 8.

Hver Administration oppebærer Gebyrandelene for den Strækning,

Ausgangsorte des Gespräches erhoben und bleibt ungeteilt der Verwaltung, welche sie erhebt. 14 Aug. 31 Aug.

Die beiden Verwaltungen werden hinsichtlich der von ihnen zu erhebenden Gebühren die Einheitssätze in Anpassung an die Landeswährung entsprechend abrunden.

Die Gesprächsgebühr ist fällig, sobald die Verbindung zwischen der rufenden und der angerufenen Stelle ausgeführt ist. So lange die Verbindung nicht ausgeführt ist, kann der Auftrag widerrufen werden.

Die Ankundigungsgebühr und die Herbeirufungsgebühr ist fällig, sobald die verlangte Gesprächsankündigung oder der Auftrag zum Herbeirufen an den Fernort übermittelt ist.

Artikel 6.

Die Verwaltungen bestimmen im gegenseitigen Einvernehmen die einzelnen Leitungen für die internationalen Gespräche und die zum Sprechverkehr zuzulassenden Orte. Die Dienststunden, innerhalb welcher Gespräche geführt werden können, werden von jeder Verwaltung für ihren Bereich festgesetzt.

Artikel 7.

Die Verwaltungen können im gegenseitigen Einvernehmen ermässigte Gebühren für die Nachtzeit, auch ein Abonnement für bestimmte Zeiten während der Nachtstunden (Seriengespräche) im Verkehr zwischen den beiden Staaten einführen.

Artikel 8.

Jede Verwaltung erhält die Gebührenanteile für die auf ihr

14 Aug. 31 Aug.

der tilhører dens Landomraade. Indtægterne af Telefontrafiken bliver Gjenstand for en særskilt af Afregningerne over Telegramgebyrer uafhængig Afregning.

Artikel 9.

Efter Aftale kan der paa begge Administrationers Telefonlinier aabnes Transittrafik med Nabolandene og udover disse.

I Transittrafiken gjennem Tyskland skal den tyske Transitafgift være lig det Gebyr, som Tyskland oppebærer for Terminaltrafik fra Hamburg med det tredie Land.

I Henhold til truffen Aftale med den danske og svenske Telegrafstyrelse skal det danske Transitgebyr udgjøre 75 cts. og det svenske Transitgebyr 1 fr. 40 cts.

Artikel 10.

I Henhold til Artikel 8 i den internationale Telegrafkonvention til St. Petersburg forbeholder hver Administration sig Ret til helt eller delvis at indstille Telefontjenesten uden at være forpligtet til nogensomhelst Erstatning.

Artikel 11.

Administrationerne overtager intetsomhelst Ansvar med Hensyn til den internationale Telefontjeneste.

Artikel 12.

Bestemmelserne i nærværende Overenskomst fuldstændiggjøres

Gebiet entfallende Strecke. Die Einnahmen aus dem Fernsprechverkehr bilden den Gegenstand einer besonderen, von der Abrechnung über Telegraphengebühren unabhängigen Abrechnung.

Artikel 9.

Im gegenseitigen Einvernehmen kann auf den Fernsprechlinien der beiden Verwaltungen ein Durchgangsverkehr mit Nachbarländern und darüber hinaus eröffnet werden.

Im Transitverkehr durch Deutschland soll die deutsche Transitgebühr gleich sein der Gebühr, die Deutschland im Terminalverkehr von Hamburg mit dem dritten Lande bezieht.

Laut Abmachung mit der dänischen und der schwedischen Telegraphenverwaltung soll die dänische Transitgebühr 75 cts. und die schwedische Transitgebühr 1 fr. 40 cts. betragen.

Artikel 10.

Gemäss Artikel 8 des internationalen Telegraphenvertrages von St. Petersburg behält sich jede Verwaltung das Recht vor, den Fernsprechdienst ganz oder teilweise einzustellen, ohne zu irgend einer Entschädigung verpflichtet zu sein.

Artikel 11.

Die Verwaltungen übernehmen in Bezug auf den internationalen Fernsprechdienst keinerlei Verantwortlichkeit.

Artikel 12.

Die Bestimmungen des gegenwärtigen Abkommens werden durch

ved et Tjenestereglement, som fastsættes ved gjensidig Overenskomst mellem de to Administrationer.

Artikel 13.

Nærværende Overenskomst træder i Kraft den 1ste Oktober 1903.

Nærværende Overenskomst er til enhver Tid opsigelig med et Aars Frist.

Til Bekræftelse heraf er denne Overenskomst udfærdiget i to Exemplarer, saavel i det norske som i det tyske Sprog, og er af begge Parter underskrevet.

P. t. Bergen den 31te August 1903.

Den kgl. norske Telegrafstyrelse.

Rasmussen.

Berlin den 14 August 1903.

Den keiserlig tyske Telegrafstyrelse.

Sydow.

eine Dienstordnung vervollständigt, welche im gegenseitigen Einvernehmen zwischen beiden Verwaltungen festgestellt wird. 14 Aug. 31 Aug.

Artikel 13.

Das gegenwärtige Abkommen wird am 1 Oktober 1903 in Vollzug gesetzt werden.

Das gegenwärtige Abkommen ist jederzeit mit einjähriger Frist kundbar.

Urkundlich ist dieses Abkommen zweifach in deutscher und in norwegischer Sprache ausgefertigt und von beiden Teilen vollzogen worden.

Berlin den 14 August 1903.

Für die Kaiserlich Deutsche Telegraphenverwaltung

Sydow.

p. t. Bergen den 31te August 1903.

Für die Königlich Norwegische Telegraphenverwaltung

Rasmussen.

Skrivelse fra Medicinaldirektøren til en Læge, hvori Direktøren i Anledning af en Udtalelse om Ønskeligheden af, at der fastsættes Taxt for det nye Sovemiddel „Veronal", meddeler, at da Prisen for nyere Medikamenter ofte fluktuerer stærkt, har man som Regel ikke indtaget denslags Præparater i Medicinaltaxten, forinden Priserne er blevet mere stabile. 1 Septbr.

Forøvrigt paaligger det Apothekerne at beregne Medikamenter, der ikke er optaget i Medicinaltaxten, efter de samme Regler som de officinelle Medikamenter. Efter den for Tiden almindelig gjældende Indkjøbspris for Veronal, skal Apothekernes Udsalgspris for dette Præparat derefter være 40 Øre pr. Gram.

Kongelig Resolution*), hvorved efterstaaende af Ørsten Herredsstyre, Romsdals Amt under 16de Mai d. A. be- 2 Septbr.

*) Bekjendtgj. 4 Septbr. i Lovt. 1ste Afd. No. 36.

2 Septbr. sluttede Vedtægt angaaende Lukningstid for Herredets Udsalgssteder stadfæstes i Henhold til Lov om Lukningstid for Udsalgssteder af 31te Mai 1900:

„Alle Udsalgssteder inden Orsten Herred, hvor Varehandel foregaar, skal holdes lukkede hele Døgnet alle Søn- og Helligdage.

Undtagne fra denne Bestemmelse er de Udsalgssteder, hvor der kun sælges Melk og Brødvarer, for hvilke den almindelige Helligdagslovgivning forbliver gjældende".

2 Septbr. **Kongelig Resolution***), hvorved den af Levanger Kommunestyre under 22de Mai 1903 besluttede Vedtægt angaaende Lukningstid for Byens Udsalgssteder i Henhold til Lov om Lukningstid for Udsalgssteder af 31te Mai 1900 stadfæstes med enkelte Forandringer, hvoreſter Vedtægten er saalydende:

§ 1. Udsalgssteder, hvor Salg af Varer foregaar, skal med de nedenfor angivne Undtagelser holdes lukkede fra Kl. 8 Aften til Kl. 7½ Morgen. I Markedsugerne samt paa Virkedage før Søn- og Helligdage og paa de sidste 3 Virkedage før Julaften er det tilladt at holde aabent til Kl. 9 Aften.

§ 2. Melkehandlere, Kjød- og Vildthandlere, Fiskehandlere, Bagere og Konditorer, Blomsterhandlere, Cigar- og Tobakshandlere samt Mineralvandsudsalg tillades at holde aabent til Kl. 9 Aften, Restauranter, Kaffe- og Spiseudsalg samt Frugt- og Grønthandlere til Kl. 11 Aften, samtlige dog kun forsaavidt de ikke tillige driver nogen anden Kjøbmandshandel.

Paa Lukningstiden for Apotheker, Aviskiosker samt Kafeer i Theater og Jernbanestation finder nærværende Vedtægt ikke Anvendelse.

§ 3. De i § 1 omhandlede Udsalgssteder skal paa Søn- og Helligdage holdes lukkede den hele Dag samt paa 17de Mai fra Kl. 4 Eftm.

Forøvrigt kommer den almindelige Helligdagslovgivning til Anvendelse, herunder for Julaftens Vedkommende Lov af 14de Juli 1897.

§ 4. I Lukningstiden maa Kunder ikke indlades. Derimod er det tilladt at expedere Kunder, som er komne ind før Lukningstiden.

§ 5. Nærværende Vedtægt træder i Kraft 1 Maaned, efterat den har erholdt Kongelig Stadfæstelse.

2 Septbr. **Kongelig Resolution****), hvorved i Henhold til § 99 i Lov om Bygningsvæsenet i Bergen af 19de April 1899 meddeles Stadfæstelse paa de af Bergens Kommunestyre i Møder den

*) Bekjendtgj. 4 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 36.

**) Bekjendtgj. 4 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 36, hvor Forskrifterne er indtagne.

30te Juni 1902 og 11te Mai 1903 fattede Beslutninger angaa- 2 Septbr.
ende Forskrifter for villamæssig Bebyggelse af den syd-
østre Del af Byens Omraade.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til § 15 2 Septbr.
i Lov om Bygningsvæsenet af 27de Juli 1896 meddeles Stadfæstelse paa efterstaaende af Tønsbergs Kommunestyre i Møde den 10de Juni 1903 vedtagne Bestemmelser om Opmaaling af Tomter og Grunde sammesteds med Regulativ for den Bykassen for Udførelsen deraf tilkommende Betaling.

§ 1. Hver Gang nogen Grund eller Del deraf afhændes eller bortfæstes for længere Tid end 5 Aar, skal, forsaavidt Grunden eller Parcellen ikke tidligere er opmaalt og kartlagt og dens Areal ikke overstiger 1 Hektar, den afhændede Tomt paa Kontrahenternes Bekostning opmaales og derover udstedes Kart og Maalebrev.

Intet Hjemmelsdokument paa Tomt eller Grund maa thinglæses, medmindre Maalebrev eller Gjenpart af samme medfølger.

§ 2. Ethvert Kart bør angive det sande Nord, vise Fladeindholdet og ikke alene hver Sides Længde, men saavidt mulig tillige enhver fornøden Konstruktionslinie i Metermaal, saaat Tomtens eller Grundens Figur med Lethed igjen kan konstrueres efter hvilkensomhelst Maalestok. Det bør tillige fremstille noget af de tilstødende Grunde, samt vise Grundeierens Navn, og hvor Eiendommen er beliggende. Den Maalestok, hvorefter disse Karter indrettes, bør i Regelen være $^1/_{500}$ af den virkelige Størrelse. Dog kan ogsaa en mindre Maalestok anvendes, forsaavidt ikke Karterne efter den her angivne kan indtages i den dertil indrettede Protokol.

§ 3. Stadskonduktøren skal føre en Protokol, hvori alle Opmaalings- og Kartforretninger indføres og den konstruerede Figur af den opmaalte Grund indtages under Bekræftning af ham og Kartvidnerne. Denne Protokol, der forsynes med Register, bliver at autorisere af Overøvrigheden. Desuden holder Stadskonduktøren de Journaler, Kopibøger og andre Protokoller, som Magistraten bestemmer. Samtlige Bøger og Protokoller anskaffes for Kommunens Regning.

§ 4. For de foran omhandlede Opmaalings- og Kartforretninger, der udføres af Stadskonduktøren i Overvær af 2 Kartvidner, og hvortil Naboerne bliver at tilsige, tilkommer Bykassen følgende Betaling:

Naar Arealet er:

250 m² eller derunder	Kr.	6,00
Over 250 indtil 500 m² . . .	„	8,00
„ 500 „ 1000 m² . . .	„	10,00

*) Bekjendtgj. 26 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 39.

2 Septbr.

Over 1000 indtil 2000 m². . . . Kr. 12,00
„ 2000 „ 4000 m². . . . „ 15,00
„ 4000 „ 6000 m². . . . „ 20,00
„ 6000 „ 10000 m². . . . „ 25,00

og forsaavidt større Eiendomme forlanges opmaalte, et Tillæg af 3 Kroner for hver Forøgelse af indtil 10000 m². For denne Betaling skal tillige en Udskrift af Kartforretningen og Kartet gives; for en ny Udskrift af samme betales 2 Kroner. For Attest i Anledning af Opmaaling, f. Ex. om, at ingen Forandring ved en opmaalt Grund er foretaget, betales 2 Kroner. For Indførelse i Konduktørprotokollen af tidligere udført Maaling med Kart, naar disse godkjendes af Stadskonduktøren, betales 3 Kroner, hvis Tomtens Areal ikke overstiger 500 m², og ellers 5 Kroner.

De med Kartstævningens Forkyndelse, forsaavidt saadan fornødiges, forbundne Udgifter, saavel som Kartvidnernes Tilkommende bæres af Rekvirenten. For Antegnelse af fraskilt Tomt paa ældre Maalebreve erlægges ingen særskilt Betaling.

Hvis Formandskabet efter Forestilling fra Stadskonduktøren finder, at en Opmaalings- og Kartforretning har været forbunden med et Arbeide, der ikke staar i noget rimeligt Forhold til den derfor ovenfor bestemte Godtgjørelse og Parterne i denne Henseende ikke enes, bestemmes denne af Formandskabet.

§ 5. Stadskonduktøren har under sin Haand paa enhver Kartforretning at anføre den derfor oppebaarne Betaling.

§ 6. Ovennævnte Bestemmelse træder i Kraft straks.

2 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved i Medhold af § 63 i Lov af 14de Januar 1837 om Formandskaber paa Landet, jfr. Lov af 9de Juni d. A., tillades, at efternævnte Amtsthing, naar det ved deres Berammelse findes dertil at være Grund, afholdes til følgende Tider:

Stavanger Amtsthing i Midten af Januar Maaned.

Søndre Bergenhus Amtsthing i Slutningen af Marts og i Begyndelsen af April Maaned.

Romsdals Amtsthing i Mai Maaned.

2 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til at afhænde Vaage Kapellangaard Stade søndre i Hamar Stift med paastaaende Bygninger, forsaavidt disse er Embedet tilhørende, for en Salgssum og paa Vilkaar forøvrigt, som nærmere fastsættes af nævnte Departement.
2. At der af Salgssummen tillades anvendt det fornødne Beløb til Indfrielse af den paa Salgstiden gjenstaaende Del af de Embedet paahvilende Laan.
3. At Resten af Salgssummen, indtil anderledes maatte blive bestemt, indtages i og forvaltes under Oplysningsvæsenets

Fond som en Vaage Kapellanembede tilliggende Kapital, hvoraf de aarlige Renter efter Fradrag af Inkassationssalær udbetales Kapellanen. 2 Septbr.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Frøken Caroline Marie Kuhle ved Testamente af 26de April 1896 oprettede „Stiftamtmand Hagerup og Hustrus Legat" til Fordel for forskjellige Institutioner i Bergen samt paa det under 20de Mai d. A. udarbeidede Udkast til Statuter for nævnte Legat. 2 Septbr.

Skrivelse fra Handels- og Industridepartementet til en Amtmand i Anledning af en Forespørgsel fra en Byfoged om, hvorvidt det kan anses fyldestgjørende, at en i Henhold til Skibsregisterlovens § 5, No. 7 afgiven Bevidnelse om, at et til Skibsregistret anmeldt Skib er beliggende i Bodø Havn og ikke kan sees eller iøvrigt vides allerede at være blevet registreret her i Riget, er undertegnet af to Toldopsynsmænd. 3 Septbr.

Departementet meddeler, at det antager, at Bevidnelser af den heromhandlede Art bør udstedes og underskrives af vedkommende Toldkasserer eller forrettende Toldkasserer. Det bemærker derhos, at vedkommende Toldkasserer (forrettende Toldkasserer) selvfølgelig maa være berettiget til uden personlig at have iagttaget paagjældende Forhold at afgive saadan Bevidnelse paa Grundlag af de Oplysninger, der meddeles ham af de til hans Raadighed staaende Toldfunktionærer.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinestyrelsen til Overlodsen i det søndenfjeldske Distrikt, der havde henvendt sig til Departementet i Anledning af Reglerne for Betaling for Udlodsning i Glommen. 3 Septbr.

Overlodsen oplyste, at der ved Udlodsning af større Fartøier i Glommens trange og vanskelige Strømfarvand ofte maa ansættes to Lodser ombord, medens der, efter hvad Lodsoldermanden i Fredriksstad antager, ikke kan afkræves Fartøiet mere end 1 Udlodsningsbetaling, hvorved saaledes hver anvendt Lods kun faar halv Lodsbetaling. Saavel Lodsoldermanden som Lodserne og vedk. fremmede Skibsførere anser denne Lodsbetaling for liden og finder, at hver Lods ombord i et saadant Fartøi bør erholde fuld Lodsbetaling.

Overlodsen bemærker, at Strømforholdene i Glommen hører til de vanskeligste i det søndenfjeldske Distrikt, og da Skibene efterhaanden gjøres større og længere, maa Lodsningen i et saadant Farvand blive vanskeligere. Naar dette gjør det nødvendigt at 2 Lodser samtidig gjør Tjeneste ombord for at bringe Skibet ud uden at gjøre eller lide Skade, er Overlodsen tilbøielig til at antage, at det maa kunne paalægges Skibet at betale Udlodsningsbetaling

3 Septbr. til hver af de 2 Lodser, som det faktisk benytter. Af denne dobbelte Lodsbetaling antager han imidlertid, at kun den ene Lods maa erlægge Afgift til Lodsunderstøttelseskassen i Tilfælde af Lodspligt, da Fartøiet allerede maa ansees frigjort for Lodspligt ved Erlæggelsen af Udlodsningsbetaling til 1 Lods, saa den anden Lods altsaa gaar fri for at erlægge Afgift af den Udlodsningsbetaling han oppebærer. Saafremt Departementet ikke skulde være enigt i, at der forholdes som foran anført, henviser Overlodsen til, at der formentlig ikke kan være noget til Hinder for, at det ved kongelig Resolution i Henhold til Lodslovens § 35, 2 anordnes, at naar der ved Udlodsning i Glommen behøves 2 Lodser til Fartøiets sikre Veiledning, skal der betales Udlodsningsbetaling til hver af disse Lodser. I dette Tilfælde, bemærker Overlodsen, maatte mulig begge Lodser betale Afgift til Lodsunderstøttelseskassen af de efter Taksten oppebaarne Lodspenge. Han anholder om Departementets Udtalelse om, hvorvidt det vil kunne anbefale nogen af de her antydede Ordninger.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at Lodslovens Bestemmelser om Lodspligt antages at maatte forstaaes saaledes, at et Fartøi under Udseiling fra en Havn kun er pligtigt til at benytte 1 Lods, men hvis det benytter yderligere 1 Lods for Trygheds Skyld, bør ogsaa denne have fuld Lodsbetaling, hvoraf han dog ikke pligter at erlægge Afgift til Lodsunderstøttelseskassen.

Saafremt Overlodsen maatte finde, at det bør paalægges store Fartøier som Pligt at benytte 2 Lodser i Glommen, antager Departementet, at dette bør fastslaaes ved Kongelig Resolution.

4 Septbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Tromsø Amt, hvori meddeles, at Lov No. 4 af 6te Juli 1892 § 10, andet Led antages at maatte forstaaes saaledes, at ingen maa beordres indsat i Tvangsarbeidsanstalt for Undladelse af at erlægge skyldigt Underholdningsbidrag, naar det skjønnes, at dette vilde blive til Skade for Opfyldelsen af nogen anden den Bidragspligtige paahvilende Forsørgelsespligt.

Ved Afgjørelsen heraf antages imidlertid Overøvrigheden ikke at være bundet ved vedkommende Fattigstyres Erklæring, ihvorvel det er en Selvfølge, at denne ikke bør fraviges, medmindre der foreligger særlig Grund til at antage, at den hviler paa en feilagtig Bedømmelse af Vedkommendes økonomiske Forfatning, i hvilket Tilfælde Oplysning om Forholdet maa kunne søges erhvervet paa anden Maade. At bestemme Indsættelse i Tvangsarbeidsanstalt, naar det vilde medføre, at den Bidragspligtiges Familie maatte ty til

Fattigvæsenets Omsorg, er efter Departementets Mening utilstedeligt, 4 Septbr.
selv om der maatte være Grund til at antage, at Fattigvæsenet
senere vilde erholde Refusion for sit Udlæg.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Nord- 5 Septbr.
lands Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra en Byfoged angaaende
Beregningen af Gebyr efter Sportellovens § 58 for
Protest af en Veksel der i Ziffer og Bogstaver lyder paa en Sum
over Kr. 2000.00, men er forsynet med Paategning om at være
diskonteret for en Sum under det nævnte Beløb.

Departementet meddeler, at det med Amtmanden er enigt i,
at Protesten alene maa antages at gjælde den gjennem Paategningen
reducerede Sum, der repræsenterer Parternes Mellemværende
efter Vekslen, og at Protestgebyret i Overensstemmelse hermed bør
beregnes efter dette Beløb.

Cirkulære fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvori bl. 7 Septbr.
a. meddeles, at der i Long Tchéou, Kina, er oprettet fransk
Postanstalt der bliver at betragte som tilhørende Verdens-
postforeningen (kfr. Art. XL § 20 i Expeditionsreglementet
til den internationale Hovedpostkonvention).

Regler*) for Jagt og Fangst i Hadelands Bygde- 8 Septbr.
almenning, approberede 8de September 1903 af Landbrugsde-
partementet i Medhold af Lov angaaende Jagt og Fangst af 20de
Mai 1899 § 5 og Kongelig Resolution af 17de Juni 1899.

§ 1. Enhver, som vil drive Jagt eller Fangst i Hadelands
Bygdealmenning, pligter at løse Jagtkort. Jagtkortet hjemler dog
ikke Ret til at drive Jagt efter Elg. Det udstedes af Almennings-
bestyrelsen og lyder paa Navn. Det gjælder for Kalenderaaret og
kan ikke overdrages. Jagtkort løses mod forskudsvis Erlæggelse af
følgende Afgift:

a) For Beboer paa Eiendom, som har Brugsret i Almenningen,
samt for Medeier i Almenningen . . . . . Kr. 2,00
b) For andre . . . . . „ 20,00

§ 2. Almenningsbestyrelsen bestemmer for hvert Aar, hvor
mange der skal kunne udstedes af de Jagtkort, hvorfor Afgiften er
bestemt under § 1 b.

§ 3. Jagtkortet maa under Jagten og Fangsten medføres
og forevises, naarsomhelst det af nogen forlanges.

§ 4. Retten til Jagt efter de Elgsdyr, som det i Henhold
til Jagtlovens § 19 maatte blive tilladt aarlig at fælde i Almen-
ningen, bortsættes for hvert Aar af Almenningsbestyrelsen ved An-
bud efter forudgaaen fornøden Bekjendtgjørelse.

Rundskrivelse fra Medicinaldirektøren til samtlige Apothekere: 8 Septbr.
For at søge hindret Misbrug af Æther, Hoffmanns-

*) Bekjendtgj. 15 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 37.

8 Septbr. draaber og Kamferdraaber som Berusningsmidler blev der i 1896 truffet Bestemmelse om, at disse Præparater i Haandkjøb alene maa udleveres i Glas paa høist 20 cm^3, hvorhos hvert Glas skal være forsynet med en Signatur, hvorpaa foruden Midlets og vedkommende Apotheks Navn er trykt:

Til Medicinsk Brug.
10—20 Draaber ad Gangen.

Der er vistnok Grund til at tro, at Anvendelsen af ovennævnte Præparater som Berusningsmidler ved denne Indskrænkning er blevet for en Del hemmet; men der klages dog fremdeles fra flere Steder over Misbrug af saavel Æther, Hoffmannsdraaber og Kamferdraaber som andre Lægemidler, der kan anvendes til Berusning.

Jeg finder derfor under Henvisning til min Rundskrivelse af 7de Januar 1896 paany at maatte paa det indstændigste henstille til Apothekerne og det ved Apothekene ansatte Personale at iagttage den største Forsigtighed ved Udlevering af denslags Præparater, og ikke at udlevere disse, naar det efter Omstændighederne er sandsynligt, at de agtes benyttede som Berusningsmidler.

10 Septbr. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Approbation paa det i Generalforsamling den 20de Juni 1903 vedtagne Udkast til Plan for Askim gjensidige Brandforsikringsforening for Løsøre, saaledes at Foreningen kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder.

11 Septbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til et Værgeraad, foranlediget ved Meddelelse om, at en Skoles Rektor — i Anledning af en Henstillen fra Værgeraadet om at tildele en Elev af Skolen Revselse for at have kastet Stene ind i et Barnehjem — har udtalt, at han „ikke anser sig berettiget til at straffe et Barn for, hvad det forgaar sig, naar det ikke er under Skolens Tilsyn eller i det mindste paa Veien til eller fra Skolen„.

Departementet meddeler, at det med Værgeraadet er enigt i, at Rektoren i det omhandlede Tilfælde har havt Ret til at tildele en Elev den Revselse, som Værgeraadet i Henhold til § 4 i Lov om forsømte Børns Behandling af 6te Juni 1896 havde henstillet til ham at anvende (jfr. Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 14de Februar 1901).

11 Septbr. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til en Tilsynskommission for Passagerdampskibe, som havde udbedt sig Departementets Udtalelse om, hvorvidt et en Lensmand tilhørende mindre Dampskib, der udleies til Befordring af Reisende og til Lystture, maa anses at være undergivet Besigti-

gelse i Henhold til Lov angaaende Tilsyn med Damp- 11 Septbr.
fartøier af 4de Juni 1866.

Departementet meddeler, at det nævnte Dampskib, saalænge det benyttes i de ovenfor omhandlede Øiemed, maa være forsynet med Certifikat fra vedkommende Tilsynskommission, idet det i den nævnte Lovs § 1 indeholdte Paabud om Besigtelse maa antages at gjælde ogsaa for Dampskibe, som blot leilighedsvis medfører Passagerer, og ikke alene for Dampskibe, som gaar i regelmæssig Passagerfart. Jfr. Indredepartementets Skrivelse af 20de August 1881, indtaget i Lovtidenden for samme Aar.

Hvis derimod Dampskibet, som af Lensmanden anmeldt, fremtidig kun skulde blive benyttet til eget Brug, uden at blive bortleiet til Lystture eller benyttet til Befordring af Passagerer mod Betaling, antages den Omstændighed, at Skibet kun undtagelsesvis maatte medtage en eller anden Passager, uden at der for Befordringen erlægges nogen Godtgjørelse, ikke at medføre Nødvendigheden af, at der for Skibet erhverves Certifikat for Passagerbefordring.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til et Formandskab, hvori 11 Septbr.
Departementet i Anledning af en Forespørgsel angaaende Kompetenceforholdet mellem Havnestyret og Kommunestyret, særlig hvad Bevilgningsspørgsmaal angaar, henviser til en Skrivelse fra Departementet til Amtmanden i nordre Trondhjems Amt af 14de December 1901 [1]).

[1]) I denne Skrivelse, der ikke er indtaget i Lovtidenden for 1901, udtales bl. a. følgende:

Med Hensyn til det omhandlede Kompetencespørgsmaal skal man bemærke, at man antager, at Bevilgningsmyndigheden over Havnekassens Midler tilligger Kommunestyret, hvis Samtykke derfor udkræves til saadanne Arbeider, der medfører Udgifter for Havnekassen. Dette fremgaar formentlig af Havnelovens § 7, hvorefter Havnestyret i Forbindelse med det aarlige Budget for Havnekassen har at fremlægge en Forklaring over de Arbeider, der agtes udførte, medens det er Kommunestyret, som afgjør, om de fornødne Midler skal bevilges. Den samme Stilling indtager Kommunestyret efter nævnte §'s anden Passus ligeoverfor Arbeider, som det i Aarets Løb viser sig nødvendigt at udføre, og hvortil Penge ikke har været bevilget paa det ordinære Budget. At der, som af N. Havnestyre anmeldt, i saa Henseende skulde gjælde en anden Regel for det Tilfælde, at Havnekassen raader over Midler, som ikke paa Forhaand maatte være disponerede af Kommunestyret er uantageligt, og kan formentlig heller ikke udledes af Havnelovens § 6 a, idet den deri fastsatte Myndighed for Havnestyret til at bestemme, hvilke Arbeider skal udføres, saavidt Midler dertil kan tilveiebringes, maa forstaaes i Overensstemmelse med Bestemmelserne Lovens § 7; jfr. Lovens Forarbeider, Bil. til Oth. Prp. No. 1 for 1884 Side 4. Saafremt der imidlertid i Anledning af besluttede Arbeider i Havnen maatte opstaa Tvist mellem Havnestyret og Kommunestyret, kan Sagen efter nævnte Paragraf som bekjendt indankes til Kongens Afgjørelse.

14 Septbr. **Høieste Resolution***), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at de ved Høieste Resolution af 27de Januar 1888 under Punkt 1, a og b fastsatte Fiskeriregler for Ringebu Herred i Kristians Amt for Fremtiden ogsaa skal gjælde for Heresjøen og Grøtoltjernene i Ringebu Herred, Kristians Amt.

Nærværende Resolution træder i Kraft straks.

Ovennævnte Fiskeriregler er saalydende:

a. I Tidsrummet fra og med 15de September til og med 15de Oktober er alt Slags Fiskeri forbudt.

b. Til enhver Tid af Aaret er det forbudt at anvende følgende Redskaber og Fangstmaader: Teine (Mæl), Lyster og Lystring, Sløer, Dæmninger sigtende til Fiskeri samt Not, Garn og andet bundet Redskab med mindre Afstand mellem Knuderne i tør Tilstand end 26 Millimeter.

14 Septbr. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de af Forstanderskabet for Kristiansands Arbeiderforenings Spareskillingsbank i Møder den 26de Mai og 2den Juli 1903 vedtagne Forandringer af §§ 5, 7, 10 og 22 i Bankens ved Høieste Resolution af 8de November 1894 stadfæstede Plan.

14 Septbr. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Forstanderskabet for Bø Sparebank, Bratsberg Amt i Møde den 28de Marts 1903 vedtagne Forandring af § 5 i Bankens ved Høieste Resolutioner af 23de August 1895 og 21de Mai 1897 stadfæstede Plan.

14 Septbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til en Sorenskriver, som havde begjæret Departementets Udtalelse om, hvorvidt en fra et Fattigstyre til Værgeraadet oversendt Sag angaaende en Fader, som lader sine Børn forsømme Skolen, hører under Værgeraadet.

Departementet meddeler, at det antager at det paahviler Værgeraadet at behandle den nævnte Sag, som formenes at gaa ind under Loven om forsømte Børns Behandling af 6te Juni 1896 § 1 b.

Foranlediget ved en Bemærkning om, at Tilfældet antages at maatte behandles efter Folkeskoleloven, henviser Departementet til 2 Skrivelser af 16 Juli 1901 (begge indtaget i Lovtidenden) angaaende Skolestyrets Forhold til Loven om forsømte Børns Behandling. Som det vil sees af de nævnte Skrivelser, maa Bestemmelsen i Landsskolelovens § 62 angaaende Skolestyrets Indgriben med Hensyn til forsømte Børn praktisk talt paa Grund af Bestemmelsen i § 53 i Lov om forsømte Børn af 6/6 1896

*) Bekjendtgj. 15 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 37.

ansees for ophævet, idet Skolestyrets Beslutning om Anbringelse af Børn herefter vil indskrænke sig til overensstemmende med § 5 i Lov om forsømte Børn at beslutte Barn indsat i Tvangsskole. 14 Septbr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Kristiania Stiftsdirektion, hvori i Anledning af en Forespørgsel fra et Fattigstyre meddeles, at Fattigloven af 19de Mai 1900 § 45 og Kgl. Resolution af 8de December s. A. efter Departementets Mening ikke hjemler Fattigstyrerne Adgang til at foranledige optaget Thingsvidner i Hjemstavnstvistigheder. 15 Septbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Kvikne Herred i Hedemarkens Amt under 19de December 1900 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 16 Septbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Ladestedet Farsunds Kommunestyre under 21de December 1900 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 16 Septbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Haus Herred i søndre Bergenhus Amt under 10de Januar 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 16 Septbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for ytre Holmedal Herred i nordre Bergenhus Amt under 14de Mai 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl, dog med enkelte Forandringer. 16 Septbr.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til § 11 jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner af 16de Mai 1860 meddeles Approbation paa den af Herredsstyrelsen i Glemminge Herred i Smaalenenes Amt under 28de Mai 1903 fattede Be- 16 Septbr.

*) Bekjendtgj. 18 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 38, hvor Beslutningen er indtaget.

**) Bekjendtgj. 18 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 38, hvor Forskrifterne er indtagne.

16 Septbr. slutning om Forskrifter til Forebyggelse af ondartede smitsomme Sygdommes Udbredelse.

16 Septbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til § 11 jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles Approbation paa de af Herredsstyrelserne for Hurdalen og Feiring Herreder i Akershus Amt henholdsvis under 28de Juni 1901 og 15de April 1903 fattede Beslutninger om Forskrifter til Forebyggelse af ondartede smitsomme Sygdommes Udbredelse.

16 Septbr. **Kongelig Resolution****), hvorved er bestemt:

1. At Approbation i Henhold til § 11 jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner af 16de Mai 1860 jfr. § 3 i Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 meddeles paa den af Herredsstyret for Askøen Herred i søndre Bergenhus Amt under 23de Mai 1903 fattede Beslutning om nye almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet, dog med enkelte Forandringer,
2. At de ved Kongelige Resolutioner af 2den December 1865 og 9de Marts 1887 approberede Sundhedsforskrifter og ved Kongelig Resolution af 2den December 1899 approberede Epidemiforskrifter for Askøen Herred ophæves fra den Dag, ovenomhandlede Sundhedsforskrifter træder i Kraft.

16 Septbr. **Kongelig Resolution*****), hvorefter Aarfugl skal være fredet det hele Aar til og med Udgangen af Aaret 1907 i Herrederne Vannelven, Sande, Herø, Ulstein, Volden, Ørsten, Hjørundfjord, Borgund, Roald, Haram, Vartdalsstranden og Vatne i Søndmør Fogderi i Romsdals Amt.

16 Septbr. **Kongelig Resolution******), hvorved er bestemt:

A. Det i Møde den 13de September 1902 vedtagne Udkast til Fællesflødningsregler for Horgeelven med Bielve, Skjelaaen og Gryteelven, Buskeruds Amt, approberes i Henhold til Vasdragsloven af 1ste Juli 1887 § 59 som gjældende indtil videre, dog med enkelte Forandringer.
B. 1. I Henhold til Lov af 12te Juli 1848 om Behandlingen af Krabas- og Bundtømmer meddeles Approbation paa det i nævnte Møde vedtagne Reglement for Bjergningen

*) Bekjendtgj. 18 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 38, hvor Forskrifterne er indtagne.
**) Bekjendtgj. 18 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 38, hvor de nye Forskrifter er indtagne.
***) Bekjendtgj. 18 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 38.
****) Bekjendtgj. 18 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 38, hvor Flødningsreglerne og Reglementet er indtaget.

og Anvendelsen af det i det omhandlede Vasdrag fore- 16 Septbr.
fundne Krabas- og Bundtømmer.

2. Fællesflødningsforeningens Bestyrelse bemyndiges til i Overensstemmelse med dette Reglement at lade det Tømmer af ovennævnte Slags, hvortil ingen Eier inden den bestemte Tid har meldt sig med Legitimation for sin Eiendomsret, anvende til Fordel for Vasdraget.
3. Bestyrelsen har at foranstalte Reglementet bekjendtgjort 2 Gange i hver af de 2 inden Distriktet mest udbredte Aviser samt at paase, at Reglementet stadig er opslaaet paa Thingstederne inden de Herreder, hvorfra Last flødes i Vasdraget.
4. Fra Bestyrelsen skal inden Udgangen af Juni Maaned til Landbrugsdepartementet indsendes en specificeret Forklaring over de Beløb, hvortil det i det sidst forløbne Aar afhændede Krabas- og Bundtømmer er udbragt, med detaljeret Angivelse af de Diemed, hvortil disse Beløb er blevne anvendt.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt, at en anden 16 Septbr.
Læge end vedkommende Embedslæge kan antages til indtil videre at forrette som Ordfører i Sundhedskommissionen for Fane Herred af søndre Midthordlands Lægedistrikt mod en Godtgjørelse af 80 Kroner aarlig, der bliver at udrede af de til tilfældige Udgifter ved Medicinalvæsenet bevilgede Midler.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 16 Septbr.

1. At det tillades, at det Kapel, som er opført ved Rønvik Sindssygeasyl ved Bodø indvies til kirkeligt Brug med Sakramentforvaltning.
2. At Tromsø Biskop bemyndiges til ved denne Leilighed at foretage de Forandringer i det for Indvielse af Kirker anordnede Ritual, som han paa Grund af de særegne Omstændigheder maatte finde paakrævet.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 16 Septbr.

1. At Nes Herred i Buskeruds Amt paa de af Herredsstyret vedtagne Vilkaar deles i to Herreder, Nes Herred og Flaa Herred, svarende til Sognene af samme Navn.
2. At det overlades til Amtmanden at bestemme Tiden for Delingens Ikrafttræden.

Kongelig Resolution, hvorved der i Henhold til § 1 i 16 Septbr.
Lov om Sindssyges Behandling og Forpleining af 17de August 1848 meddeles Autorisation til Oprettelse paa Gaarden Dikemark i Aaker Herred af et kommunalt Sindssygeasyl for Kristiania for indtil 161 mandlige Patienter.

16 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At Høland Herred i Akershus Amt deles i to Herreder, Høland Herred omfattende Sognene Løken og Hemnes og Setskogen Herred omfattende Setskogen Sogn.
2. At det overlades til Amtmanden at bestemme Tiden for Delingens Ikrafttræden.

16 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At Hornnes Thinglag i Sætersdalens Sorenskriveri og Fogderi, Nedenes Amt, fra den Tid, som af Amtmanden bestemmes, deles i to Thinglag, nemlig Iveland Thinglag og Hornnes Thinglag, svarende til Herrederne af samme Navn.
2. At Amtmanden bemyndiges til at fastsætte Tid, Sted og Dageantal for Sage- og Skattethingene i de nye Thinglag.

16 Septbr. **Kongelig Resolution**[1]), hvorved er bestemt:

I. At Forvaltningen af endel Legaters Midler, der staar under Bestyrelse af Magistraten eller andre kommunale Myndigheder i Kristiania, i Henhold til Lov om Overformynderiet i Kristiania m. v. af 25de Februar 1899 § 8 tillades henlagt under Kristiania Overformynderi fra 1ste Oktober 1903.

II. At disse Legaters Midler — med enkelte Undtagelser — i Henhold til samme Lovbestemmelse inddrages under Kristiania Overformynderis Fællesforvaltning fra 1ste Januar 1904.

[1]) Jfr. Kgl. Res. af 12 Decbr. 1903.

16 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved der i Henhold til § 96 i Lov om Bygningsvæsenet i Kristiania af 26de Mai 1899 meddeles Approbation paa det af Kristiania Kommunestyre i Møde den 9de Juli 1903 vedtagne nye Regulativ for den Bykassen tilkommende Betaling for Tilsyn med Byggearbeiders Udførelse sammesteds.

Regulativet er saalydende:

§ 1. Ved Indsendelsen af enhver Bygningsanmeldelse, som i § 25 Passus 1 og 14 omhandlet, betales Kr. 1.

§ 2. For nye Bygninger betales ved Meddelelsen af den i § 27 Passus 6 omhandlede Attest for Bygninger af 1 Etages Høide med bebygget Grundflade af

til og med	10 m.²	. . . . .	Kr. 4
—»—	15 „	. . . . .	„ 6
—»—	25 „	. . . . .	„ 8
—»—	50 „	. . . . .	„ 16
—»—	100 „	. . . . .	„ 32
—»—	150 „	. . . . .	„ 44
—»—	200 „	. . . . .	„ 56
og derover for hvert 50 m² et Tillæg af			„ 10

For hver følgende Etage tillægges tre Fjerdedele af, hvad 16 Septbr.
der for en Etage er bestemt.

For de i Bygningslovens § 56 omhandlede Skurbygninger beregnes Halvdelen af den ovenfor fastsatte Betaling.

§ 3. Ved Paabygninger, Underbygninger, Ombygninger og Indredningsforandringer eller Reparationer beregnes kun for den eller de Etager, som tilbygges eller forandres, og er det kun en Del af en Etage, lægges alene denne Dels Fladeindhold til Grund for Beregningen.

Denne Beregningsmaade følges ogsaa for Beboelsesværelser og Kvistværelser saavel i ældre som i nye Huse.

Bestaar Arbeidet kun i Forandring af ydre eller indre Murvægge, uden at de tilgrændsende Rum undergaar nogen anden Forandring, som falder ind under Lovens Bestemmelser, beregnes Betalingen pr. løbende Meter af Væggenes Længde i hver Etage Kr. 1

For andre mindre Arbeider (f. Ex. ydre Trapper, Arcader), som ikke udføres samtidig med andre større Arbeider, beregnes . . . . . Kr. 2

§ 4. For Røgpiber eller Kanaler i ældre Bygninger beregnes . . . . . Kr. 5

For de i § 68 Passus 2 omhandlede Fabrikpiber, som opføres i Forbindelse med ældre Bygning, samt for fritstaaende Piber, Passus 1. . . . . Kr. 20

For Bagerovne saavel i ny som ældre Bygning med Bundflade af indtil 2 m² . . . . . „ 5

—:— 4 „ . . . . . „ 10

og derover . . . . . „ 20

For andre mindre Ildsteder (Kaminer, indmurede Pander og deslige) i ældre Bygninger, udenfor de foran nævnte, som og for trukne Røgrør . . . . . „ 2

§ 5. For Dampkjedler saavel i ny som ældre Bygning beregnes, naar de er fritstaaende og uden Indmuring . . Kr. 5

naar de er indmurede og have en Hedeflade af indtil 5 Kvadratmeter . . . . . „ 5

naar de er indmurede og have en Hedeflade af indtil 10 Kvadratmeter . . . . . „ 10

naar de er indmurede og have en Hedeflade af indtil 25 Kvadratmeter . . . . . „ 20

og derover . . . . . „ 25

Hvor flere Kjedler anbringes samtidig i samme Kjedelhus, beregnes for den største Kjedel den hele, og for hver af de øvrige en Fjerdedel af den for hver Kjedel bestemte Sum.

§ 6. For Varmeapparater, som anlægges i ældre Bygninger, beregnes efter Kubus af den Del af Bygningen, som skal

16 Septbr. opvarmes. Ved Luft-, Damp- og Varmtvandsapparater samt Ventilationsanlæg:

for en Kubus af indtil 500 m.³ . . . . . Kr. 5
—"— „ — 1000 „ . . . . . „ 10
—"— „ — 2000 „ . . . . . „ 15
og videre i Tillæg for hvert følgende 1000 m.³ eller Dele deraf . . . . . „ 5

Ved Damp- og Varmtvandsapparater kommer et Tillæg for Kjedlerne i Henhold til § 5.

§ 7. For Tilsyn med Nedrivning af ældre Bygning beregnes for hver fuld Etage pr. løbende Meter af den halve Facadelængde og ved Hjørnebygning af en Trediedel af den samlede Længde . . . . . Kr. 1.

§ 8. Foruden den i foregaaende Paragrafer bestemte Betaling erlægges:

1. For at udføre ny Paavisning til Anbringelse af forrykkede Høide- og Retningsmærker (cfr. § 26) beregnes:
   For enkelt Gadeflugt . . . . . Kr. 10
   Ved Hjørnebygninger et Tillæg for hver af de øvrige Gadeflugter . . . . . „ 5
   Ved Byggelinier et Tillæg for hver Flugt . . . . „ 5
   For særskilt Atteſt om, hvorvidt Bygningen er opført i den bestemte Retning eller Høide i Forhold til Gaden . . . . . „ 5
4. For Udstikning af Tomtegrændser, naar saadant nødvendiggjøres for Kontrollen med Hensyn til Bestemmelserne i § 30 Passus 7, § 31 og 40 m. fl., beregnes Betaling efter det til enhver Tid gjældende Regulativ for de ved Opmaalingschefen foretagne Opmaalinger af Tomter m. v.
3. For enhver efter den byggendes Begjæring forgjæves foretagen Besigtigelse af et Byggearbeide i Anledning af Udførdigelse af de i § 27 Passus 6, 13 og 14 omhandlede Atteſter beregnes, hvis Manglerne ikke er rettede inden en af vedkommende Bygningsinspektør bestemt Frist:
   Naar den for Tilsynet bestemte Betaling
   er Kr. 5 . . . . . Kr. 1
   „ „ 10 . . . . . „ 2
   „ „ 20 . . . . . „ 3
   „ „ 50 . . . . . „ 4
   „ „ 100 . . . . . „ 5
   og derover for hver 50 Kroner et Tillæg af 1 Krone.

For hver følgende forgjæves foretagen Besigtigelse tillægges Halvdelen af ovenangivne Betaling.

§ 9. For Gjenpart af en Bygningskommissions- eller Reguleringsbestemmelse og af Atteſter beregnes . . . . . Kr. 1

For særskilt Attest om, hvorvidt en Tomts Bebyggelse er i Overensstemmelse med de derfor opgivne eller approberede Bestemmelser, beregnes . . . . . Kr. 5. 16 Septbr.

§ 10. For Bygningskommissionens Meddelelse af den i § 25 Passus 8 foreskrevne Erklæring om at være i Besiddelse af den fornødne Indsigt i Bygningsfaget m. v. beregnes Kr. 10.

§ 11. De i dette Regulativ bestemte Gebyrer skal være indbetalt inden Maanedsdagen efter Attestens Datum.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at det paalægges den forrettende Toldkasserer i Langesund at opkræve den af Stedets Kommunestyre besluttede Afgift efter Lov om Havne- og Ringevæsenet af 10de Juli 1894 § 29, forsaavidt den bliver at erlægge efter § 'ens Post 1 eller Post 3, naar den efter denne Post opkræves som af Fartøier, der alene losser eller lader Varer, der er ankomne fra eller bestemte til Udlandet. 16 Septbr.

Cirkulære fra Handels- og Industridepartementet til Skibsmatrikelførerne: 16 Septbr.

Man tillader sig hoslagt at oversende endel Exemplarer af en af Departementet udarbeidet yderligere Formular vedrørende Skibsregistreringen — Formular No. 31 —, hvilken bliver at benytte ved Oversendelse i Henhold til Skibsregisterlovens § 7 (jfr. Skibsregisterreglementets §§ 90 og 91) til Toldkasserer eller norsk Konsul — til Ombytning med Skibets ældre Nationalitetsbevis — af et efter foretagen Registrering for saadant Skib som i Skibsregisterreglementets § 88 omhandlet udfærdiget nyt endeligt Nationalitetsbevis. For at lette Sagens Expedition ligeoverfor Konsulerne har man vedføiet Formularen en Oversættelse til Engelsk [1]).

Man undlader ikke udtrykkelig at bemærke, at den her omhandlede Formular kun kan benyttes, naar det gjælder Skibe, der før 1ste Januar d. A. havde erholdt Maalebrev og endeligt norsk Nationalitetsbevis. Ved Oversendelse af Nationalitetsbevis for andre Skibe bliver den Skibsmatrikelførerne tidligere tilstillede Formular No. 27 at benytte.

[1]) Ikke indtaget her.

Formular Nr. 31*).
(Skibsregisterlovens § 7.)

Til

.....

Herved oversendes til Udlevering til Skibets Fører Nationalitetsbevis for $\frac{\text{Dampskib}}{\text{Seilskib}}$**) ..... af .....
....., der er angivet at skulle henligge i ..... Havn.

16 Septbr. Skibets ældre Nationalitetsbevis bedes affordret Skibets Fører og indsendt hertil.

De anmodes om, forinden Udlevering sker, at paase, at Skibet overensstemmende med Skibsregisterlovens § 7 er mærket med sine Kjendingsbogstaver, med Angivelse af Netto-Drægtigheden, samt med Mærkerne „N. E." og „N. R." (jfr. Indredepartementets Instrux af 12te September 1902).

Man imødeser i Henhold til § 13 i Reglementet af 23de Juli 1902 vedrørende Skibsregisterlovens Anvendelse en særegen Bevidnelse om, at Udlevering har fundet Sted.

Har Skibet allerede forladt Havnen, bedes nærværende Skrivelse med Bilag uden Ophold oversendt Konsulen paa Skibets næste Bestemmelsessted til Forføining.

.....Toldkammer, den.....19.....

.....

(Navn).

---

*) Denne Formular kan kun benyttes for de i Skibsregisterreglementets § 88 (jfr. § 91) omhandlede Skibe, d. v. s. Skibe, der før 1ste Januar 1903 havde erholdt norsk Maalebrev og endeligt norsk Nationalitetsbevis.

**) Det, som ikke passer, overstryges.

17 Septbr. **Cirkulære** fra Handels- og Industridepartementet til Amtmændene:

Ifølge Lov af 5te Juni 1897 skal Politimestrene for de oppebaarne Emigrantafgifter aflægge Regnskab til vedkommende Regjeringsdepartement, der bestemmer, hvor stor Del af Beløbet der skal tilstaaes som Godtgjørelse for Arbeide og Omkostninger ved Emigrantkontrollen.

I de paagjældende Regnskaber, der aflægges for hvert Budgetaar (kfr. Indredepartementets Cirkulære af 31te Oktober 1900), har man hidtil for flere Politikamres Vedkommende savnet Oplysninger vedrørende de med Emigrantkontrollen forbundne Omkostninger. Da saadanne Oplysninger imidlertid ansees ønskelige, forat Departementet kan erholde et paalideligt Grundlag for en ensartet Fremgangsmaade ved Fordelingen af Emigrantafgifterne for de forskjellige Politikamre, tillader man sig at anmode Hr. Amtmanden om at paalægge Distriktets Politikamre for Fremtiden i Emigrantafgiftsregnskaberne at meddele fuldstændige Oplysninger saavel om de paagjældende Omkostningers Størrelse og Art som om den Maade, hvorpaa Omkostningerne dækkes.

For de Politikamres Vedkommende, hvor Omkostningerne helt eller delvis maatte blive dækket paa anden Maade end af de indkomne Emigrantafgifter, f. Ex. af vedkommende Kommune, bliver dette specielt at oplyse i Regnskabet.

Skrivelse fra Landbrugsdepartementet til en Amtmand om, at Lov om Valg paa Bestyrelser for Bygde- og Statsalmenninger af 3die August 1897, jfr. Almenningsloven af 12te Oktober 1857 § 6 og Skogloven af 22de Juni 1863 § 47, antagelig alene hjemler dem, som har Brugsret til Gaardsbehov i en Statsalmenning, Stemmeret ved Valg paa Bestyrelse for Almenningen. 17 Septbr.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Veidirektøren, som havde udbedt sig Departementets Udtalelse om, hvorvidt Veivæsenet antages berettiget til at fjerne Trær og Buske, der maatte voxe langs offentlige Veie paa den Alenbredde nærmest Veien, hvori efter Lov af 15de September 1851 § 19 Gjærder ikke uden Veibestyrelsens Samtykke maa opføres. 17 Septbr.

Departementet henviser til sin Skrivelse af 3die Marts 1893, der findes indtaget i det trykte Hefte „Veilovgivningen" Side 121—123, og hvorved man har anseet det rimeligt, at de Trær og Buske, der maatte voxe paa det omhandlede Areal, i Almindelighed kan disponeres af vedkommende Grundeier. Imidlertid maa Veivæsenet være berettiget til at paase, at det omhandlede Areal til enhver Tid kan benyttes efter sin Bestemmelse og i Overensstemmelse med Veilovgivningens Forudsætninger. Forsaavidt det derfor paa det omhandlede Terrain maatte findes Trær og Buske, som er til Skade for Veien eller virker generende for Trafiken, vil Veivæsenet formentlig være berettiget til at forlange udført de Rydningsarbeider, som maatte være nødvendige for Veiens Bevarelse og Trafikens uhindrede Gang.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Bratsberg Amt, hvori Departementet, foranlediget ved Forespørgsel fra en Sorenskriver, meddeler, at det antager, at Sjøretsmedlem, der deltager i Behandlingen af Sjøretssag, hvori er inkamineret Kontrasøgsmaal, ikke kan gjøre Krav paa særskilt Godtgjørelse efter Sportellovens § 92 for Deltagelse i Behandlingen af Kontrasøgsmaalet. 17 Septbr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Bergen, hvori Departementet i Anledning af en Forespørgsel fra et Skolestyre meddeler, at det antager, at det paahviler Skolestyret i den Kommune, hvor et abnormt Barn er bosat, at besørge Barnet indsendt til den Abnormskole, hvortil det er indkaldt, uanseet at Barnet har Hjemstavn i en anden Kommune. Ligeledes meddeles, at Skyds- og Kostgodtgjørelse for en i Henhold til Abnormskolelovens § 6 foretagen Lægeundersøgelse af abnormt Barn antages at maatte blive at udrede af Herredskassen i den Kommune, inden hvilken Barnet er bosat, uden Refusion hos Hjemstavnskommunen. 18 Septbr.

18 Septbr. Efter Kriſtiania Byrets Dom af 26de Januar 1899 er nemlig den heromhandlede Godtgjørelſe at anſe ſom en Folkeſkolen vedkommende Udgift, paa hvilken Fattiglovens Regler om Refuſion ikke er anvendelige.

21 Septbr. **Kongelig Reſolution***), hvorved i Henhold til § 4 i Lov om Sundhedskommiſſioner m. v. af 16de Mai 1860 jfr. Lov angaaende ſæregne Foranſtaltninger mod tuberkuløſe Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles Approbation paa den af Kommuneſtyret for Ladeſtedet Namsos under 26de Juni 1903 fattede Beſlutning om nye almindelige Forſkrifter med Hensyn til Sundhedsvæſenet i Ladeſtedet, dog med en enkelt Forandring.

21 Septbr. **Kongelig Reſolution****), hvorved er beſtemt:

1. At Approbation i Henhold til § 11 jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommiſſioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Herredsſtyret for Tanen Herred i Finmarkens Amt under 22de Juni 1903 fattede Beſlutning om nye almindelige Forſkrifter med Hensyn til Sundhedsvæſenet inden Herredet.
2. At de ved Kongelig Reſolution af 25de Januar 1868 approberede Sundhedsforſkrifter for Tanens Herred ophæves fra den Dag, da ovenomhandlede Sundhedsforſkrifter træder i Kraft.

21 Septbr. **Kongelig Reſolution*****), hvorved i Henhold til § 61 i Lov om Vasdragenes Benyttelſe m. v. af 1ſte Juli 1887 beſtemmes, at der, forſaavidt angaar Stokke Elv i Biri, foretages følgende Forandringer i de ved Kongelig Reſolution af 28de September 1897 faſtſatte Regler for Oplægning af Tømmer paa Iſen i forſkjellige Vasdrag inden Kriſtians Amt:

1. Det i nævnte Regler indeholdte Forbud mod Oplægning af Tømmer i Flaker af mere end et Lags Tykkelſe ophæves.
2. Oplægningen ſkal herefter foregaa ſaaledes, at der efter Elvens Strømfure paa det Sted, hvor Oplægning ſker, bliver en mindſt 8 m. bred Rende fri for Tømmer.

21 Septbr. **Kongelig Reſolution*****), hvorved er beſtemt:

1. At der i Henhold til § 30 i Lov om Havne- og Ringevæſenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæſtelſe paa nedenſtaaende af Arendals Kommuneſtyre i Møde den 22de Juni

*) Bekjendtgj. 26 Septbr. i Lovtid. 1ſte Afd. No. 39, hvor Forſkrifterne er indtagne.
**) Bekjendtgj. 26 Septbr. i Lovtid. 1ſte Afd. No. 39, hvor de nye Forſkrifter er indtagne.
***) Bekjendtgj. 26 Septbr. i Lovtid 1ſte Afd. No. 39.

1903 fattede Beslutning om Opkrævning af Isafgift af Fartøier i Arendals Havn og Udløbet fra samme, saaledes at Beslutningen bliver gjældende indtil videre. 21 Septbr.

2. At de ved Høieste Resolutioner af 21de Januar 1870 og 31te Juli 1893 samt Kongelig Resolution af 25de Februar 1898 approberede Regler for Isvækning i Arendals Havn ophæves.

Den stadfæstede Beslutning er saalydende:

§ 1. I Strækningen Skindfeldtangen—Arendals Havn op til Hisøstrømmen—Sandviken holdes saavidt muligt Hovedraak gjennem Isen for Arendals Havnevæsens Regning. I nævnte Strøg af Havnen og dens Udløb maa ingen anden Raak anbringes i samme Retning uden Havnestyrets Samtykke.

§ 2. Af Fartøier, der i Tidsrummet mellem 1ste Januar og 31te Marts befarer det i § 1 nævnte Farvand, erlægges som Isafgift for:

a) Rutegaaende Dampskibe 1/4 Øre pr. Reg.ton,
b) andre Fartøier 2 1/4 Øre pr. Reg.ton.

§ 3. De ved Høieste Resolutioner af 31te Juli 1893 og 25de Februar 1898 approberede Regler for Isvækning i Arendals Havn ophæves.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til Lov af 17de Juni 1869 om Politivedtægter for Rigets Kjøbstæder meddeles Stadfæstelse paa en af Kjøbstaden Gjøviks Formænd og Repræsentanter under 21de Juli 1903 fattet Beslutning angaaende Tillæg til § 21 i de ved Kongelig Resolution af 10de December 1896 og 10de September 1898 approberede Politivedtægter for bemeldte Kjøbstad. 21 Septbr.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til under Forudsætning af Storthingets Samtykke for Oplysningsvæsenets Kapitalfonds Regning og for et Beløb af Kr. 3000 00 at indkjøbe en nærmere omhandlet Del af Gaarden Søveien, Gaards. No. 20, Brugs No. 15 af Skyld M. 1,84 i Salangens Thinglag til Brug for den residerende Kapellan i Ibbestad Præstegjæld, Tromsø Stift, og af samme Fond at udrede de med Kjøbet forbundne Omkostninger. 21 Septbr.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt, at Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til under Forudsætning af Storthingets Samtykke at anvende et Beløb af Kr. 5266,22 af Oplysningsvæsenets Kapitalfond til Indkjøb m. v. for Fondets Regning af Gaardparten Sømhoved, Gaards No. 47, Brugs 21 Septbr.

*) Bekjendtgj. 22 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 53, hvor Tillægget er indtaget.

21 Septbr. No. 10 af Skyld M. 1,50 i Vik Herred til Brug for Sognepræsten i Vik Præstegjæld i Tromsø Stift og af samme Fond at udrede de med Kjøbet forbundne Omkostninger.

21 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At Grong Thinglag i Namdalens Fogderi og Sorenskriveri, Nordre Trondhjems Amt, fra den Tid, der af Amtmanden nærmere fastsættes, deles i to Thinglag, nemlig Grong Thinglag og Holandet Thinglag, svarende til Herrederne af samme Navn.
2. At Amtmanden bemyndiges til at bestemme Tid, Sted og Dageantal for Afholdelsen af Sage- og Skattethingene i de nye Thinglag.

21 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt, at Harstad skal være Standkvarter for Tromsø Distriktskommando og Underofficersskole.

21 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved efterstaaende Udkast til Regler om Ansættelse, Forfremmelse, Forsættelse og Afskedigelse af Hærens fastlønnede Underofficerer approberes til fremtidig Efterlevelse.

Regler

om Ansættelse, Forfremmelse, Forsættelse og Afskedigelse af Hærens fastlønnede Underofficerer (herunder medregnet Haandværker- og Hovslagersergenter samt Musikunderofficerer, men ikke Bøssemagere).

§ 1. Ansættelse paa Prøve af Hærens fastlønnede Underofficerer foretages af Brigadechefen.

Enhver i Linjen eller Landværnet staaende værnepligtig Underofficer eller Korporal (Overkonstabel) med Sergentexamen kan paa Andragende stilet til Brigaden komme i Betragtning til Ansættelse paa Prøve i ledige fastlønnede Underofficersposter.

Andragendet skal være ledsaget af en Erklæring, hvori Ansøgeren forpligter sig til efter en Prøvetid af 3 Aar at modtage fast Ansættelse som fastlønnet Underofficer og i saadan Stilling at tjene i 6 Aar samt til at indskyde i en muligens oprettendes Enkepensionskasse.

§ 2. Under Prøvetiden, der i Regelen bliver at udtjene i et sammenhængende Tidsrum, skal Underofficeren deltage i al den Tjeneste ved Trop og i Distriktet, som hans Stilling medfører, herunder alle Rekrutskoler, ved Kavaleriet derhos i mindst 1 Remonteskole; ligeledes er han forpligtet til at tage Bopæl i Kompanidistriktet.

Overgaar Underofficer under Prøvetiden fra Afdeling til anden, medregnes i Prøvetiden hele den Tid, hvori han har tjenest gjort ved de forskjellige Afdelinger.

Hindres en Underofficer under Prøvetiden ved Sygdom, 21 Septbr.
Velfærdsanliggende eller anden af Bataljonschefen godkjendt Aarsag i mere end 3 Maaneder udenfor Vaabenøvelser eller under 1 Aars Vaabenøvelser fra at udføre militær Tjeneste, afgjør Brigadechefen efter Forslag fra Korpschefen, bilagt med Erklæring fra Bataljonschefen og Kompanichefen, hvorvidt Prøvetiden skal forlænges.

§ 3. Naar en Underofficers Prøvetid udløber, gjøres herom af Korpset Indmelding til Brigaden, ledsaget af Kompani- og Bataljonschefens Erklæringer.

Er saavel Kompani- som Bataljons- og Korpschef enige i, at han tilfredsstillende har tjenestgjort i Prøvetiden, og at han forøvrigt ansees skikket til Underofficer, og Brigadechefen heller ikke har noget derimod at erindre, meddeles fast Ansættelse af Brigadechefen.

Der udfærdiges i denne Anledning Beskikkelsesdokument efter af Forsvarsdepartementet approberet Schema. De 6 Aar, hvori Vedkommende ved Ansættelsen paa Prøve har forpligtet sig til at tjenestgjøre som fastlønnet Underofficer, regnes fra Prøvetidens Udløb.

§ 4. Er ikke samtlige Foresatte enige om, at Vedkommende er skikket til Underofficer, at hans Tjeneste i Prøvetiden er tilfredsstillende udført, eller antages hans Forhold forøvrigt uforeneligt med fast Ansættelse, beordrer Brigadechefen nedsat en Bedømmelseskommission til Afgjørelse af Spørgsmaalet herom (jfr. § 2 i Lov om Ansættelse og Afskedigelse af Hærens fastlønnede Underofficerer af 6te Juni 1885).

De Foresattes Erklæringer skal i dette Tilfælde indeholde en bestemt Angivelse af de Grunde, hvorpaa de støtter sin Mening. Udtalelse om saadan Underofficers Forhold og Tjeneste maa ikke indhentes fra nogen, der ifølge efterstaaende Paragrafer skal være Medlem af den Bedømmelseskommission, der nedsættes. Herfra dog undtaget vedkommende Underofficers Bataljonschef.

§ 5. Bedømmelseskommissionen sammentræder efter Bataljonschefens nærmere Bestemmelse ved den Bataljon, hvorved Underofficeren tjenestgjør. Saadan Kommission afholdes snarest muligt efter Udløbet af Prøvetiden.

§ 6. Kommissionen skal bestaa af 5 Medlemmer, hvoraf 3 Officerer og 2 Underofficerer nemlig:

A. Officerer.

a. Ved Underofficersskoler:

Chefen for den af Brigadens Linjebataljoner, hvis Standkvarter ligger nærmest Underofficersskolen, eller hvis flere af Brigadens Linjebataljoner har Standkvarter i samme By som vedkommende Underofficersskole, da den ældste af disse Linjebataljonschefer (ved Ingeniørvaabnet, Fæstningsartilleriet, norske Jægerkorps,

21 Septbr. Tromsø Stifts Forsvar og Sanitetsvæsenet, henholdsvis Chefen for Ingeniørkorpsets Linjebataljon, Chefen for 1ste Fæstningsbataljon, Chefen for Norske Jægerkorps's Linjebataljon, Chefen for Tromsø Kredsbataljon og Chefen for Sanitetskorpset), Chefen for denne Bataljons første Kompani (ved Sanitetsvæsenet Chefen for 1ste søndenfjeldske Linjekompani) samt ældste Premierløitnant ved vedkommende Underofficersskole, ved Sanitetsvæsenet: ældste Premierløitnant ved de søndenfjeldske Kompanier.

Kavaleriets Skoleeskadron og Rideskole betragtes ligeoverfor Bestemmelserne i nærværende Paragraf som en Afdeling.

b. Ved Armeens øvrige Afdelinger:

1) Ved Infanteribrigaderne, Tromsø Stifts Forsvar og Norske Jægerkorps:

Bataljonschefen og Cheferne for de to af Bataljonens Kompanier, der i Numerorden følger efter det Kompani, Underofficeren tilhører (1ste Kompani regnes som følgende efter 4de. — Hjulrytterkompanierne regnes, hvis Kommissionen nedsættes til Bedømmelse af Underofficerer ved disse Afdelinger, som følgende umiddelbart efter sidste Afdeling af den Bataljon (Korps), som de er underlagt). For Kredskompanierne i Finmarkens Amt: Chefen for Tromsø Kredsbataljon, Chefen for det Kredskompani i Finmarken, Underofficeren ikke tilhører, samt Chefen for det nærmeststiggende Kompani ved Tromsø Kredsbataljon.

2) Ved Ingeniørvaabnet:

Bataljonschefen og Cheferne for de to af Bataljonens Kompanier, der i Numerorden følger efter det Kompani, Underofficeren tilhører (1ste Kompani regnet som følgende efter 5te).

3) Ved Kavaleriet:

Linje(Landværns)korpschefen og Cheferne for de to af Korpsets Eskadroner, Underofficeren ikke tilhører (ved trondhjemske Korps: Chefen for den Eskadron, Underofficeren ikke tilhører, samt Chefen for den denne Eskadron tilsvarende Landværns(Linje)eskadron. Ved Ordonnanceeskadronerne: Cheferne for Korpsets 2 første Eskadroner).

4) Ved Feltartilleriet:

Bataljonschefen og Cheferne for de to af Bataljonens Batterier, Underofficeren ikke tilhører (for Underofficerer af Parkkompanierne: Cheferne for Bataljonens to første Batterier), ved Positionsartilleribataljonen: Bataljonschefen og Cheferne for de to af Bataljonens Kompanier, der i Numerorden følger efter det Kompani, Underofficeren tilhører (1ste Kompani regnet som følgende efter 5te).

5) Ved Bjergartilleriet: 21 Septbr.

Chefen for det andet Linje(Landværns)-batteri, Chefen for det tilsvarende Landværns(Linje)-batteri samt Premierløitnanten ved Linjebatteriet.

6) Ved Fæstningsartilleriet:

Ved Oscarsborg med Svelvik:

For Artilleriets Underofficerer som ved Infanteriet.

For Signal- og Mineunderofficerer:

Chefen for Signalafdelingen og de to Mine- eller Signalkapteiner, hvis Afdeling Underofficeren ikke tilhører.

Ved Bergens Befæstninger:

For Artilleriunderofficerer: Bataljonschefen, Kompanichefen ved Bataljonens andet Kompani samt Chefen for den anden Bataljons ulige (lige) Kompani, eftersom vedkommende Underofficer staar ved et ulige eller lige Kompani.

For Signal- og Mineunderofficerer: Kommandanten og de to Mine- eller Signalkapteiner, hvis Afdeling Underofficeren ikke tilhører.

Ved Agdenes og Tønsberg Befæstninger:

Den administrerende Chef og de to Afdelingschefer, hvis Afdeling Underofficeren ikke tilhører.

Ved Topdalfjordens og Odderøens Befæstninger:

Den af Kapteinerne, hvis Afdeling Underofficeren ikke tilhører, samt de to Premierløitnanter,

Ved Fredriksstad og Fredrikshalds Mineforsvar:

Ældste Kaptein, Premierløitnanten og 1 Mineofficer fra Oscarsborg.

Ved Vardøhus:

Kommandanten, Premierløitnanten og 1 Officer af Tromsø Stifts Forsvar.

Ved 6te Fæstningsbataljon:

Bataljonschefen samt Kompanicheferne ved de Kompanier, som Underofficeren ikke tilhører.

7) Ved Sanitetsvæsenet:

For søndenfjeldske Kompanier:

Korpschefen, Chefen for det af Linje(Landværns)kompanierne, Underofficeren ikke tilhører, samt Chefen for dette Kompanis tilsvarende Landværns(Linje)kompani.

21 Septbr.

For nordenfjeldske Kompanier:

Korpschefen, Chefen for det af Kompanierne, Underofficeren ikke tilhører, samt Premierløitnanten ved Linjekompaniet.

9) Ved Intendanturen:

For Generalintendanturen:

Oberstløitnanten og de to ældste Kapteiner.

For Distriktsintendanturerne:

Oberstløitnanten og ældste Kaptein ved Generalintendanturen samt Premierløitnanten ved den Distriktsintendantur, Underofficeren tilhører.

9) Ved Trænkorpset:

For de søndenfjeldske Kompanier: Bataljonschefen, Chefen for det Linje(Landværns)kompani, Underofficeren ikke tilhører, samt Chefen for dette Kompanis tilsvarende Landværns(Linje)Kompani.

For de nordenfjeldske Kompanier: Bataljonschefen, Chefen for det af Kompanierne, Underofficeren ikke tilhører, samt en af Trænkorpsets fastlønnede Premierløitnanter.

B. Underofficerer:

1) Ved samtlige Vaaben- og Troppearter undtagen Intendanturen:

Kommandersergenten (ved Telegrafkompaniet: ældste Kommandersergent) og den ældste Sergent ved den Underafdeling, Underofficeren tilhører (for Underofficer ved Infanteriets Brigademusikkorpser: de 2 ældste Underofficerer ved vedkommende Musikkorps; for Underofficerer ved Sanitetsvæsenets Undervisningsanstalter: Kommandersergenten ved samme samt ældste Sergent ved 1ste søndenfjeldske Linjekompani).

2) Ved Intendanturen:

Den ældste Underofficer ved Generalintendanturen og den ældste ved Distriktsintendanturen i 2den akershusske Brigades Distrikt.

Saafremt nogen af dem, der efter denne Paragraf skal være Medlem af Bedømmelseskommissionen, maatte have lovligt Forfald, eller hvis nogen af dem maatte være inhabil, d. v. s. beslegtet med Vedkommende i op- eller nedstigende Linje eller i Sidelinjen saa nær som Søskendebarn og ligesaa nær besvogret — bestemmer Brigaden, hvem der skal træde op i den fratraadtes Sted.

§ 7. Kommissionens Forhandlinger holdes for lukkede Døre og bliver at indføre i en dertil af Brigaden for hver Bataljon autoriseret Protokol.

Bataljonschefen forretter som Kommissionens Formand, gjør 21 Septbr.
Kommissionens Medlemmer bekjendte med Sagens Dokumenter og forhører, om nogen af dem maatte ønske tilveiebragt yderligere Oplysninger end de foreliggende. Forlangende herom maa fremsættes skriftligt og med bestemt Angivelse af, hvilke Oplysninger der ønskes. Formanden sørger for, at Oplysningerne, saavidt muligt, skaffes tilveie. Naar Sagen er tilstrækkelig belyst, og Medlemmerne behørig har sat sig ind deri, optages den til Diskussion og Afgjørelse inden Kommissionen.

Voteringen foregaar efter Grad og Anciennetet, saaledes at den yngre voterer foran den ældre; simpel Pluralitet afgjør Bedømmelsen.

Efter Udfaldet af Voteringen afgiver Kommissionen en Erklæring gaaende ud paa, at Vedkommende anses skikket eller uskikket til Underofficer. I sidstnævnte Tilfælde angives i Erklæringen de Grunde, der har bevirket Kommissionens Kjendelse.

Saavel de enkelte Vota som Kommissionens Erklæring indføres i Forhandlingsprotokollen, der tilligemed Sagens øvrige Dokumenter indsendes til Brigaden. Vedkommende Underofficer er, forsaavidt han erklæres uskikket, berettiget til at forlange Afskrift af Kommissionens Erklæring (jfr. § 2 i Lov om Ansættelse og Afskedigelse af Hærens fastlønnede Underofficerer af 6te Juni 1885 og Slutningsbestemmelse i militær Straffelov af 22de Mai 1902), derimod ikke af de enkelte Vota.

§ 8. Underofficerer, som af Bedømmelseskommissionen erklæres skikket for Stillingen, bliver at give fast Ansættelse i Henhold til foranstaaende § 3.

Erklæres han uskikket, meddeles han Afsked, hvorefter han har at udtjene sin Værnepligt paa almindelig Maade.

§ 9. De stadig tjenestgjørende Underofficerer ved Underofficersskolerne (Undervisningsanstalterne), herunder ogsaa indbefattet Hs. Maj. Kongens Norske Garde, antages efter Valg mellem dertil villige, fastlønnede eller værnepligtige Underbefalingsmænd af samme eller lavere Grad inden Brigaden (Vaabnet) Vedkommende bliver efter Udtalelse fra de Foresatte og efter Forslag fra Skolens Chef (og Fæstningens Kommandant) af Brigadechefen at frabeordre sin tidligere Stilling, eventuelt at udnævne til den til den nye Stilling svarende Grad og at beordre til Tjeneste ved Underofficersskolen (Undervisningsanstalterne). Han føres under denne sin Tjenestgjøring som overtallig ved sin Afdeling. Saafremt han overgaar direkte fra Elev (Korporal) ved Skolen til Underofficer ved samme, vil han have at opgive, ved hvilket Korps (Befæstninger) han ønsker at staa som overtallig.

Saafremt Tjenestens Tarv maatte gjøre det ønskeligt, kan han paa lignende Maade føres tilbage i Stilling, svarende til sin Grad ved den Afdeling, hvor han føres som overtallig.

21 Septbr. Tjenestgjøringen ved Underofficersskolen bør ikke være mindre end 2 Aar.

De ved Armestyrelsen tjenestgjørende Underofficerer samt Stabsfanejunkeren ved kommanderende Generals Stab antages henholdsvis af Forsvarsdepartementets Chef og af kommanderende General paa lignende Maade og Vilkaar, som de stadig tjenestgjørende Underofficerer ved Underofficersskolerne.

Generalstabens Stabsfanejunkere antages og afskediges af kommanderende General. Antagelsen sker efter Forslag af Generalstabschefen ved Valg blandt dertil villige, fast ansatte Underofficerer af de stridende Vaaben.

De ansættes fast i Generalstaben, men kan dog — forsaavidt det maatte ansees heldigt eller ønskeligt — forinden Udløbet af de første 5 Tjenesteaar entlediges og tilbageføres i sit Vaaben i saadan Tjenestestilling, der svarer til deres Grad.

For at kunne ansættes som Stabsfanejunker udfordres:

At have Vidnesbyrd om vel aflagt Underofficerseksamen,

at have som Underofficer med fast Ansættelse gjort Tjeneste i mindst 3 Aar ved Stab eller Afdeling og herunder vist Dygtighed og god Opførsel.

§ 10. For Underofficerer, der tjenestgjør ved Skole eller Stab, bliver de i nærværende Regler indeholdte Bestemmelser at anvende med fornøden Tillempning. Bedømmelseskommissionen for saadan Underofficer sammensættes som for Underofficerer, ansat ved den i Numerorden første Afdeling (Underafdeling) af Troppen.

§ 11. Underofficerers Forfremmelse afgjøres af Brigadechefen.

Ingen Forfremmelse kan ske før Prøvetidens Udløb.

Underofficer, der har tjenestgjort mindst 15 Aar som Underofficer, hvoraf mindst 5 Aar som Kommandersergent, udnævnes til Fanejunker (Styk-, Standartjunker), saafremt han har udvist fortrinlig Dygtighed og eksemplarisk Opførsel.

De ved Brigade(Vaaben)staberne ansatte Skrivere samt de ved Distriktsintendanturerne og Generalintendanturen ansatte Underofficerer kan efter 8 Aars Tjeneste som saadanne oprykke til Furer og efter 12 Aars Tjeneste til Kommandersergent; saadan Forfremmelse kan dog ogsaa finde Sted tidligere efter Forsvarsdepartementets Bestemmelse, saafremt Anciennetetsforholdet inden Vaabnet skulde gjøre det billigt. De oprykker til Fanejunker i Lighed med andre Kommandersergenter.

Bataljons-(Korps-)hornblæsere indehar som Regel Furers Grad, men kan af Brigaden udnævnes til Fanejunker efter 9 Aars Tjeneste som Bataljonshornblæser under samme Betingelse som for andre Underofficerer bestemt.

§ 12. Underofficers Forsættelse inden det Korps, hvor han staar, samt Forsættelse fra Korps til andet inden Brigaden

afgjøres af Brigadechefen. Forsættelse kan i sidste Tilfælde kun 21 Septbr.
finde Sted ved Tjenestebytte eller ved, at Vedkommende tager Plads efter samtlige de ved Korpset tidligere ansatte Underofficerer. Dette gjælder dog ikke, hvor Forsættelsen bevirkes ved Organisationsforandring (jfr. § 4 i førnævnte Lov af 6te Juni 1885).

Forsættelse fra Brigade til anden afgjøres af kommanderende General efter samme Regler, som for Forsættelse fra Korps til andet bestemt.

§ 13. Saafremt Underofficer, der har tjenestgjort den paatagne Tjenestetid af 6 Aar som fast ansat (jfr. nærværende Reglers § 1 og Lov af 6te Juni 1885 § 3), andrager om Afsked, forinden han har naaet den i Loven fastsatte Aldersgrænse, meddeles Afskeden ham af Brigadechefen.

Ønsker fastlønnet Underofficer at fratræde sin Stilling, forinden han har udtjent den paatagne 9 Aars Tjenestetid, bliver hans Andragende herom af Brigaden at indsende gjennem Generalkrigskommissæren til Forsvarsdepartementet (Armeen), der kan samtykke i Andragendet, naar Vedkommendes Tarv taler derfor, og Tjenestens Interesse tillader det, hvorefter Afskeden meddeles af Brigadechefen.

Med Hensyn til Underofficerernes Tjenestepligt efter Afskeden fra fastlønnet Stilling, forholdes efter de til enhver Tid gjældende Værnepligtsbestemmelser.

Ved Afskeden fra fastlønnet Stilling meddeles enhver Underofficer Afskedspas, udfærdiget af Brigadechefen, overensstemmende med af Forsvarsdepartementet approberet Schema.

§ 14. Ved enhver Ansættelse, Forfremmelse og Forsættelse skal ved Afgjørelsen foreligge Forslag fra Chefen for den Afdeling (Kompani), hvor Posten er ledig, saavelsom fra denne Afdelings Bataljons- og Korpschef samt Erklæringer fra vedkommende Ansøgers Foresatte, saafremt han tilhører en anden Afdeling.

De nødvendige nærmere Bestemmelser angaaende Expeditionsmaaden fastsættes af kommanderende General.

§ 15. Under Betegnelsen „Brigadechef" indbefattes i disse Regler, foruden Cheferne for Infanteribrigaderne: Cheferne for Specialvaabnene, Chefen for Norske Jægerkorps, Chefen for Tromsø Stifts Forsvar, Chefen for Trænkorpset, Sanitetsgeneralen og Generalintendanten.

Under Betegnelsen „Korpschef" indgaar ogsaa Kommandanterne paa de Fæstninger, som opsætter mere end 1 Fæstningsbataljon.

Under Betegnelsen „Bataljonschef" indgaar ogsaa: Chefen for Tromsø Stifts Forsvar, forsaavidt angaar de to Kredskompanier i Finmarkens Amt, Cheferne for Kavalerikorpsernes Linje- og Landværnskorpser, Kommandanterne paa de Befæstninger, der blot opsætter 1 Fæstningsbataljon eller mindre Styrke, forsaavidt de sorterer direkte under Generalinspektøren og Chefen for Fæstningsartilleriet, Distriktsintendanter, Cheferne for Mine- og Signalafde-

21 Septbr. lingerne ved de Befæstninger, som opsætter mere end 1 Fæstningsbataljon, Chefen for Fredriksstad og Fredrikshalds Mineforsvar samt Chefen for Sanitetskorpset.

Under Betegnelsen „Kompanichef„ indgaar ogsaa: Batteri-, Eskadrons-, Hjulrytterkompani- og Parkkompanichefer samt Cheferne for Mine- og Signalafdelingerne ved de Befæstninger, der blot opsætter en Fæstningsbataljon eller mindre Afdeling, forudsat at disse Chefer organisationsmæssig har Kapteins Grad.

For Tromsø Stifts Forsvar, Norske Jægerkorps, Sanitetskorpset, Trænkorpset og Intendanturkorpset bliver forøvrigt foranstaaende Bestemmelser at anvende med fornøden Tillempning.

§ 16. De i nærværende Regler indeholdte Forskrifter gjælder ikke, naar Loven af 6te Juni 1885 om Ansættelse og Afskedigelse af Hærens fastlønnede Underofficerer paa Grund af den i sammes § 5 indeholdte Bestemmelse er ude af Kraft.

21 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved efterstaaende Udkast til Bestemmelser for Ansættelse og Tjenestgjøring m. v. af Armeens fastlønnede og værnepligtige Sanitetsofficerer og i Klasse med dem staaende Sanitetsfunktionærer fastsættes til fremtidig Befølgelse.

Bestemmelser

for Ansættelse og Tjenestgjøring m. v. af Hærens fastlønnede og værnepligtige Sanitetsofficerer og i Klasse med dem staaende Sanitetsfunktionærer.

§ 1. Sanitetsgeneralen udnævnes efter Valg blandt Sanitetets Stabsofficerer eller fastlønnede Kapteiner.

Han staar direkte under Forsvarsdepartementet og kommanderende General, er Chef for Armeens Sanitet og Armeens Generallæge.

Han har den overordnede Ledelse og Bestyrelse af samt Tilsyn med alt, hvad der vedrører Armeens Sundheds- og Sygepleie, og fører Indseende med den Maade, hvorpaa det ham undergivne Personale udfører sin Tjeneste, dog for de Personers Vedkommende, der tjenestgjør ved Troppeafdeling af Vaabnene, alene forsaavidt den tekniske Sanitetstjeneste angaar.

Han har den overordnede Bestyrelse af Armeens Sanitetsdepot og dens Sanitetsmateriel.

Han beordrer Sanitetsofficerer og øvrigt Sanitetspersonale til Tjeneste i Garnison, ved Armeens Afdelinger under Vaabenøvelser og andre Samlinger, ved Sygehuse og andre militære Etablissementer, ved Sessioner, ved faste som tilfældige Bedømmelseskommissioner, som Medlemmer af Armeens Lægekommission samt ved Opsætning for Felt m. v., alt overensstemmende med Hærorganisationsplanens Forudsætninger.

Han har ved enhver saadan Beordring saavidt muligt at tage Hensyn til, at Udgifterne til Skyds- og Kostgodtgjørelse bliver de mindst mulige for det offentlige. 21 Septbr.

Han foretager de nødvendige Inspektioner, om fornødent efter forudgaaende Meddelelse til vedkommende militære Chef (Chefer) eller Kommandant.

Hans Standkvarter er Kristiania.

§ 2. Sanitetsoberſten udnævnes efter Valg blandt Majorerne eller de fastlønnede Kapteiner.

Han er Chef for Sanitetskorpset og som saadan tillige Bestyrer af Sanitetets Officerskursus samt Overbestyrer af Instruktionskurserne til Uddannelse af værnepligtige Korporaler.

Han er Formand i Armeens Lægekommission.

Hans Standkvarter er Kristiania.

§ 3. Sanitetsmajorerne udnævnes efter Valg blandt de fastlønnede Kapteiner.

De beordres ved Kongelig Resolution paa Regjeringsvei til Tjenestgjøring, en i hvert Brigadedistrikt samt ved Tromsø Stifts Forsvar.

De er Brigadelæger og øverste Sanitetsofficerer inden vedkommende Kommandodistrikt, i hvilken Henseende Kristiania By med Akershus og Oscarsborg Fæstninger henregnes til 2det Akershusske Kommandodistrikt.

De er Foresatte for det Sanitetspersonale, der er ansat i Distriktet, eller som til enhver Tid der er tjenestgjørende, eller som der er bosat, dog kun forsaavidt Personalet ikke tilhører Sanitetsgeneralens Stab eller Sanitetskorpset eller er indkaldt til Tjeneste, med Hensyn til hvilken det ikke er Brigadelægen underlagt.

De fører gjennem leilighedsvis afholdte Inspektioner Tilsyn med den ved Afdelingerne inden Distriktet stedfindende Uddannelse af Hjælpesygebærere samt med Behandlingen af derværende Sanitetsmateriel.

De er Formænd i vedkommende Distrikts faste Bedømmelseskommission.

De kan beordres til at tjenestgjøre som Chefslæger ved militære Afdelinger og ved Armeens Opsætning for Felt samt til at udføre Lægetjeneste ved Sessioner og ved den ved Rekrutskolernes Begyndelse stedfindende Bedømmelse af Rekrutterne.

Den i Kristiania stationerede Sanitetsmajor kan beordres som Medlem af Armeens Lægekommission. Han er tillige Inspektør for det militære Sygehus, for Underofficersskolen og for Musikskolen.

De har samme Standkvarter som vedkommende Distriktskommandochef.

21 Septbr. § 4. De fastlønnede Sanitetskapteiner er Overlæger.

De udnævnes som Regel efter Anciennetet fra fastlønnede Sanitetspremierløitnanter. De beordres ved Kongelig Resolution paa Regjeringsvei til Tjenestgjøring ved Sanitetets Stab, som Kompanichefer ved bestemte Kompanier eller som Kvartermester og bliver paa lignende Maade, Kompanicheferne dog i Regelen først efter 5 og Kvartermesteren først efter 3 Aars Tjeneste i saadan Egenskab, at overføre til anden Kapteinsstilling.

De er fordelt paa 2 Lønningsklasser. Den af Anciennetet ældste Halvpart af Kapteinerne henføres til ældste og den af Anciennetet yngste Halvpart til yngste Lønningsklasse. Derhos oppebærer de 3 Kompanichefer, der har ældst Anciennetet som saadanne, ældst Chefsgaardsadjavn, uanseet hvilken Lønningsklasse de forøvrigt tilhører og uden Hensyn til, om deres Kompani tilhører Linien eller Landværnet, dog skal altid mindst 1 af Kompanicheferne nordenfjelds være tildelt ældst Chefsgaardsadjavn.

De Sanitetets Stab tilbeordrede Sanitetskapteiner kan anvendes til Tjeneste som Afdelingslæger, som Chefer for Feltlazaretter, som Overlæger eller Enelæger ved Sygehuse eller andre militære Etablissementer, til Lægetjeneste ved Sessioner, til Medlemmer af Kommissioner til Bedømmelse af Tjenestedygtighed og som Medlemmer af Armeens Lægekommission, samt som Chefer for Kurser til Uddannelse af fastlønnet og værnepligtigt Befal. De afgives i det hele til Tjeneste som i Hærorganisationsplanen forudsat.

Den Sanitetskaptein, der er beordret til at tjenestgjøre som Overlæge ved det militære Sygehus i Kristiania, skal tillige være Chef for Underofficersskolen og den dertil knyttede Musikskole med Brigadelægen i 2det Akershusske Kommandodistrikt som nærmeste Foresat.

Den Sanitetskaptein, der er Kvartermester ved Sanitetskorpset, har som saadan tillige Befatning med Regnskabsvæsenet ved Sanitetets Officerskurser samt ved Sanitetets Instruktionskurser til Uddannelse af værnepligtige Korporaler.

De søndenfjeldske Kompanichefer har Standkvarter i Kristiania, de nordenfjeldske i Trondhjem.

De i Sanitetets Stab staaende Kapteiner kan tage Bopæl hvorsomhelst i Landet, dog ikke uden kommanderende Generals særlige Tilladelse i større Afstand fra Postaabneri eller Telegrafstation end 5 Kilometer.

§ 5. De fastlønnede Sanitetspremierløitnanter er Afdelingslæger, stadig tjenestgjørende eller nationale.

De udnævnes efter Valg blandt de værnepligtige Premier- eller Sekondløitnanter, der har bestaaet fuldstændig medicinsk Examen og ikke har fyldt 32 Aar. Rangeringstallet, hvorefter An-

cienneteten bliver at bestemme og ledige Stillinger i Almindelighed 21 Septbr.
at besætte, udregnes efter følgende Regler:

For hvert Aars Anciennetet som medicinsk Kandidat 1 Point.
For Karakteren Laudabilis . . . . . 3 —
For tidligere Stilling som værnepligtig Officer ved de kombattante Vaaben . . . . . 1 —
For hvert Aars Tjeneste som værnepligtig Sanitetsofficer . . . . . $^1/_2$ —

Ingen værnepligtig Sanitetsofficer, der har gjennemgaaet Officerskurset efter sit 5te Tjenesteaar, kan komme i Betragtning til fastlønnet Officerspost.

De stadig tjenestgjørende ansættes som Adjutant hos Sanitetsgeneralen eller til Tjenestgjøring i Kommandodistrikterne, de nationale som Adjutant ved Sanitetskorpset eller som Løitnant ved et af Sanitetskompanierne. Ansættelsen sker ved Beordring af Sanitetsgeneralen med kommanderende Generals Approbation.

De stadig tjenestgjørende kan, foruden til den i Garnisonerne almindelige Sanitetstjeneste, anvendes som Afdelingslæger ved militære Samlinger, derunder indbefattet de udskrevne Afdelingers almindelige Vaabenøvelser, og ved Armeens Opsætning for Felt, som Instruktører i Sanitetstjeneste ved militære Skoler og Kurser og som Medlemmer af Bedømmelseskommissioner.

En af de i Kristiania stadig tjenestgjørende Sanitetspremierløitnanter kan anvendes som Sekretær i Armeens Lægekommission.

§ 6. Sanitetsforvalteren, der er civilmilitær Embedsmand med Kapteins Rang, udnævnes ved Kongelig Resolution paa Regjeringsvei.

Han staar direkte under Sanitetsgeneralen og har at udføre de Embedet til enhver Tid tillagte Forretninger.

Det paaligger ham derhos efter Sanitetsgeneralens nærmere Bestemmelse at meddele Sanitetspersonalet Undervisning i Behandlingen af Sygemateriellet og i militær Regnskabsførsel.

Ved Opsætning for Felt kan han beordres til at tjenestgjøre, hvor dette efter Forholdene maatte anses paakrævet.

§ 7. Den stadig tjenestgjørende Farmaceut, der staar i Klasse med Sekondløitnanter, ansættes af Forsvarsdepartementet efter Forslag af Sanitetsgeneralen.

Han tjenestgjør ved Sanitetsdepotet og staar direkte under Sanitetsforvalteren, hvem han har at bistaa med Forvaltningen af det farmaceutiske Materiel og den dette vedrørende Regnskabsførsel. Han kan beordres til at forrette som Apotheker ved større Troppesamlinger.

§ 8. Som militær Medicinalrevisor antages af Forsvarsdepartementet efter Sanitetsgeneralens Forslag en duelig og med fornødne medicinske og farmaceutiske Kundskaber udrustet Mand (fortrinsvis en fastlønnet eller værnepligtig Sanitetsofficer).

21 Septbr. Han har overensstemmende med særskilt Instrux at revidere samtlige Medicinregninger, der vedkommer militær Afdeling eller Indretning.

§ 9. Værnepligtige Sanitetskapteiner beskikkes ved Kongelig Resolution paa Regjeringsvei, dog uden at blive Embedsmænd eller at meddeles Bestalling.

De bliver ved sin Beskikkelse at tilbeordre Sanitetets Stab, hvorfra de afgives til Tjeneste, som i Hærorganisationsplanen forudsat, af Sanitetsgeneralen.

Blandt de til Landstormen overførte værnepligtige Premierløitnanter, som har faaet Vidnesbyrd for vel udført Tjeneste, og som forøvrigt dertil ansees fortjente, kan til værnepligtige Kapteiner beskikkes indtil saa mange, som er paakrævet for Krigsbehovet.

De kan tage Bopæl hvorsomhelst i Landet.

§ 10. Værnepligtige Sanitetspremierløitnanter beskikkes ved Kongelig Resolution paa Regjeringsvei, dog uden at blive Embedsmænd eller at meddeles Bestalling.

Blandt de Sekondløitnanter, som mindst har tjent i 3 Aar, regnet fra Ansættelsen i menig Stilling ved Sanitetskorpset, og som har underkastet sig medicinsk Embedsexamen, og som har faaet Vidnesbyrd for vel udført Tjeneste, og som forøvrigt dertil ansees fortjente, kan til værnepligtige Premierløitnanter beskikkes indtil saa mange som nødvendigt for at dække Liniens Behov.

De kan beordres til Tjeneste ved Sanitetskompanierne, ved Sygehuse eller ved militære Afdelinger.

De kan tage Bopæl hvorsomhelst i Landet.

§ 11. Sanitetssekondløitnanterne, der samtlige er værnepligtige, beskikkes af Forsvarsdepartementet.

De er Underlæger.

For i Fred at kunne opnaa saadan Ansættelse kræves, at Vedkommende:

a) har bestaaet første Afdeling af medicinsk Embedsexamen,
b) har med tilfredsstillende Vidnesbyrd udført Praktikanttjeneste ved mindst en medicinsk og en kirurgisk Afdeling af Rigshospitalet eller tilsvarende Tjeneste ved andet Sygehus,
c) har gjennemgaaet Rekrutskole og Korporalskursus ved Sanitetskorpset, derefter tjenestgjort i mindst 24 Dage som Sanitetskorporal og paa tilfredsstillende Maade gjennemgaaet et Kursus for værnepligtige Sanitetsofficerer.

De kan beordres til Tjeneste ved Sanitetskompanierne, som Hjælpelæger ved Bataljoner og Korpser eller Sygehuse eller som selvstændige Læger ved mindre Afdelinger.

Sanitetssekondløitnanternes Værnepligt som saadanne regnes at være begyndt at løbe pr. 1ste Mai Rekrutaaret; dog maa ingen faa mindre Tjenestetid i Linien som Officer end 4 Aar.

De kan tage Bopæl hvorsomhelst i Landet.

§ 12. Sanitetsofficer kan i Fred, foruden den ham ifølge de foregaaende §§ paahvilende Tjenestgjøring, beordres til midlertidig at forrette anden med hans Grad forenlig Sanitetstjeneste, og dette uden Hensyn til, om den kræves udført udenfor Standkvarteret eller Brigadedistriktet (jfr. § 3). Ved Opsætning for Felt kan han beordres til at udføre al lignende Sanitetstjeneste. 21 Septbr.

Han er pligtig til i Tilfælde af Vakance, Bortkommandering eller Forfald at overtage overordnet eller sideordnet Sanitetsofficers Tjeneste mod den Godtgjørelse, som for saadanne Tilfælde, i væsentlig Overensstemmelse med, hvad der gjælder for Armeens andre Officerer, maatte blive bestemt.

§ 13. Sanitetsofficerer staar under Tjenestgjøring ved Troppeafdeling af Vaabnene, uanseet det almindelige gjensidige Rangeringsforhold, under Befaling af Afdelingens Chef eller Kommandør, men de er dog uafhængig af denne med Hensyn til den Maade, hvorpaa de udfører den tekniske Sanitetstjeneste. Midlertidig Kommando over Troppeafdeling af Vaabnene tilfalder ikke nogen Sanitetsofficer, selv om han som ældste Officer ved Afdelingen efter de almindelige Regler vilde være berettiget til at føre saadan Kommando. Heller ikke vil han kunne overtage Funktion som Pladskommandant paa Exercerplads, hvor nogen Afdeling af stridende er forlagt.

Andragende om Reisetilladelse eller Permission fra stadig tjenestgjørende Sanitetsofficerer (f. T. Sanitetsmajorer og fastlønnede Sanitetspremierløitnanter) indsendes til Sanitetsgeneralen, dog skal forinden Distriktskommandochefens Samtykke erhverves. Stedfortræderen godkjendes af Sanitetsgeneralen.

Permission fra Vaabenøvelser sker efter de samme Regler, som gjælder for Officerer af Vaabnene.

§ 14. Naar enkelt Militærperson, der ikke tilhører Sanitetet, afgives til Sanitetstjeneste eller paa anden Maade underlægges nogen Sanitetsbefalingsmand, staar han under dennes Befaling. Det samme gjælder, naar nogen militær Afdeling afgives til Tjeneste, som ovenfor nævnt, men Afdelingens Kommandør træffer dog selv inden sin Afdeling de militære Anordninger, som han maatte finde fornødne for Udførelsen af den paabudte Tjeneste.

Militærperson, der som syg indlægges paa militært Sygehus eller anden Sanitetsanstalt, har at rette sig efter de Bestemmelser, som vedkommende Sanitetsbefalingsmand i sanitært Øiemed maatte give. Ligeoverfor underordnet Militærperson er Sanitetsofficerer i saadant Tilfælde at betragte som Foresat.

§ 15. Den i et Militærdistrikt, i en Garnison eller ved en Troppeafdeling som øverste (eneste) Læge tjenestgjørende Sanitetsofficer er forpligtet til at gjøre vedkommende Chef eller Kommandant opmærksom paa alt, hvad han maatte finde nødvendigt, at

21 Septbr. der foretages til Fremme af en god Sundhedstilstand inden de til Distriktet (Garnisonen, Afdelingen) hørende Tropper, og at henstille, at Forføining i saa Henseende maa blive truffen.

Saafremt Sanitetsofficeren ikke finder de Skridt, der i Anledning af saadan Henvendelse er eller vil blive tagne, tilstrækkelige til Diemedets Opnaaelse, har han at indgaa til sin nærmeste Foresatte i Sanitetsvæsenet med Forestilling om Sagen. Afskrift af denne bliver samtidig med dens Afsendelse at tilstille henholdsvis vedkommende Distriktschef, Kommandant eller Afdelingschef.

§ 16. Stadig tjenestgjørende (derimod ikke til Tjeneste indbeordret national) Sanitetsofficer, udnævnt senere end 4de Juni 1898, pligter uden særskilt Erstatning at have Lægetilsyn med de Personer af Marinen, som tilkommer saadant Tilsyn, og som enten tilhører vedkommende Garnison eller er ansat i Stab, ved Oplagshavn eller lignende, der befinder sig i eller i umiddelbar Nærhed af Garnisonen. Forsvarsdepartementet bestemmer, i hvilke Tilfælde saadan Forpligtelse skal komme til Anvendelse.

Anm.: Lignende Forpligtelse er paalagt Marinens Sanitetsofficerer ligeoverfor Armeens Personel.

§ 17. Armeens Lægekommission har at bearbeide eller afgive Betænkning over de Sager vedrørende Armeens Lægevæsen, Sundheds- og Sygepleie eller Bedømmelsen af militær Tjenestdygtighed m. v., der af eller gjennem Sanitetsgeneralen bliver Kommissionen forelagt.

§ 18. De for Armeen gjældende almindelige Regler angaaende Forretnings- og Tjenesteorden skal med behørige Tillempninger være anvendelige ogsaa inden Sanitetet.

§ 19. Ved Besættelsen af forannævnte Poster — undtagen Sanitetets Chefspost — skal Forslag (eventuelt underdanigst Forslag) afgives af Sanitetsgeneralen. For Stabsofficerernes Vedkommende indsendes Forslaget til kommanderende General, medens for de øvrige Officerer og Funktionærer, der skal ansættes eller beskikkes ved Kongelig Resolution eller af Forsvarsdepartementet, Forslaget indsendes direkte til Armestyrelsen.

22 Septbr. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til en Toldkasserer, hvori bl. a. meddeles, at den Omstændighed, at et Fartøi er bestemt til Dykkerarbeide, ikke fritager samme fra Registreringspligt, saafremt det opfylder de i § 1 i Skibsregisterloven af 4de Mai 1901 fastsatte Betingelser for Registreringspligt.

23 Septbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartedepartementet til Amtmanden i Finmarkens Amt, hvori Departementet meddeler, at Sæl- og Hvidfiskspæk i fast, raa Tilstand, ikke antages ved Udførsel fra Finmarkens Amt at kunne belægges med Medicinalafgift efter Lov af 11te Juni 1903, indeholdende For-

andring i Lovgivningen om Medicinalafgift i Finmarken, da Spæk ikke er nævnt blandt de Produkter, som ved Udførsel skal belastes med Afgift, og der ikke med Hensyn til Afgiftspligten findes at kunne drages Analogi fra den Omstændighed, at andre Produkter, hvoraf Tran udvindes, er belagte med Afgift. 23 Septbr.

Telegram fra Arbeidsdepartementet til en Bygnings-kommission: 23 Septbr.

Efter Erklæring fra Brandforsikringsindretningen antages Kutterspon fra Høvelmaskine, blandet med Lere, ikke anvendelig til Fyld i Undergulv og Stubbeloft. Heller ikke kan Uldpap benyttes istedetfor Fyld.

Brugsregler*) for Roltdalens Statsalmenning i Søndre Trondhjems Amt, approberet af Landbrugsdepartementet den 24de September 1903. 24 Septbr.

Cirkulære fra Handels- og Industridepartementet til Skibsregisterførerne, hvori efter Korrespondance med Justits- og Politidepartementet meddeles, at Skibsregisterførernes Udlæg til Anskaffelse af det i Skibsregisterreglementets § 30, 2det Led, omhandlede alfabetiske Navneregister bør udredes af den for Registerførernes Embeder bevilgede Kontorholdsgodtgjørelse. 24 Septbr.

Rundskrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmændene: 25 Septbr.

I Anledning af flere til Departementet indkomne Forespørgsler angaaende Statsbidrag til ubemidlede tuberkuløse Syges Forpleining udenfor Hjemmet skal man anmode Hr. Amtmanden om inden Deres Embedsdistrikt at henlede Sundhedskommissionernes og Fattigstyrernes Opmærksomhed paa følgende:

Ved Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 13 jfr. § 6 er ikke tilstaaet Statsbidrag til alle ubemidlede tuberkuløse Syges Forpleining paa Sygehus eller andet Sted udenfor Hjemmet. Regelen bliver fremdeles, at enhver Kommune selv maa sørge for sine fattige Syges Forpleining, ogsaa naar Sygdommen er af tuberkuløs Natur, og nogen Forandring heri indtræder ikke ved, at de Syge er hjemløse eller ikke kan erholde fornøden Pleie og Lægebehandling i sit Hjem. Først naar det bliver nødvendigt for at hindre Udbredelse af Smitte at anbringe den Syge i Forpleining udenfor Hjemmet, opstaar Spørgsmaal om Udredelse af Statsbidrag. For at saadant skal kunne tilstaaes, maa der foreligge Beslutning af den samlede Sundhedskommission angaaende Indlæggelse paa Sygehus eller andet Forpleiningssted, forinden den finder Sted. Hvor tvingende Omstændigheder i enkelte Tilfælde kan have gjort det nødvendigt,

*) Bekjendtgj. 30 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

25 Septbr. at Sundhedskommissionens Ordfører foreløbig træffer saadan Forføining paa dens Vegne, maa den samlede Sundhedskommissions Godkjendelse snareſt mulig indhentes. Beſlutningen bør være ledſaget af fuldſtændige Oplysninger om de Omſtændigheder, der har bevirket, at Indlæggelſe har fundet Sted, ligeſom der bør foreligge tilſtrækkelige Oplysninger angaaende Forholdene i vedkommende Syges Hjem.

Ifølge Lovens § 13, 2det Led, bliver Udgifterne ved Forpleining af ubemidlede tuberkuløſe Syge, der af Sundhedskommissionen i Henhold til § 6 beſluttes indlagt paa Sygehus eller anbragt udenfor Hjemmet, at udrede af vedkommende Amts- eller Bykaſſe d. v. ſ. den Amts- eller Bykommune, hvor den Syge opholder ſig, og i hvis Intereſſe Foranſtaltningen mod Smitteoverførelſe bliver truffet, uden at der antages at være Adgang til at ſøge Refuſion af Hjemſtavnskommunen. Udgifterne ved ſaadanne Syges Reiſe til vedkommende Forpleiningsſted vil kunne udredes paa ſamme Maade ſom de egentlige Forpleiningsudgifter. Udgifterne ved Anſkaffelſe af Klæder til de Syge er derimod ikke Gjenſtand for delvis Refuſion af Statskaſſen.

Forudſætningen for, at Statsbidrag kan tilſtaaes til ubemidlede tuberkuløſe Syges Forpleining udenfor Hjemmet er, at de opførte Forpleiningsudgifter er rimelige og repræſenterer de virkelige Udgifter ved enhver Patients Forpleining. Forſaavidt Hr. Amtmanden ſkulde finde en Forpleiningsudgift for høit beregnet, ſkal man bede Sagen ledſaget af Deres Erklæring herom forelagt Departementet, ſom i Tilfælde vil træffe Afgjørelſe om, efter hvilket Beløb Statens Andel bliver at beregne.

Opgaverne over Amts- og Bykommunernes Udgifter ved tuberkuløſe Syges Forpleining i Henhold til Tuberkuloſelovens § 13, 2det Led, bliver at indſende hertil for hvert halve Kalenderaar, ledſaget af vedkommende Sundhedskommissions Beſlutning og øvrige fornødne Oplysninger og affattet overensſtemmende med nedenſtaaende Schema.

Navn.	Alder.	Opholdsſted. (Kommune).	Hjemſted.	Datum for Sundhedskommissionens Beſlutning.	Forpleiningstid. Fra — Til.	Hvorvidt og i Tilfælde fra hvilken Tid tidligere forpleiet med Statsbidrag.	Anm.

Man skal derhos anmode om, at Opgaverne ledsages af Be- 25 Septbr.
vidnelse om, at de opførte Udgifter over tuberkuløse Syges Forpleining har fundet Sted med Hjemmel i Lov af 8de Mai 1900 § 6, at Opgaven er overensstemmende med, hvad der af Amtet (Bykommunen) er eller vil blive anvist for Forpleining af disse Syge, og at den kun omfatter Udgifter, som efter samme Lovs § 13, 2det Led, bæres af Statskassen med $^4/_{10}$.

Hvis der efter vedkommende kommunale Revisions Gjennemgaaelse af Udgifterne i heromhandlede Anledning skulde blive nogen Forandring ved de opførte Beløb, skal man bede Indberetning herom indsendt til Departementet.

Cirkulære fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvori bl. 25 Septbr.
a. meddeles:

Fra 16 Septbr. 1903 er Rombaksbotns Postaabneri nedlagt.

Fra 1ste Oktober 1903 underholdes følgende nye Postaabnerier:

1. Bjærangsfjorden paa Dampskibsanløbsstedet Breivik i Melø Herred, Nordlands Amt, Bodø Postdistrikt.
2. Fauskevaag paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Trondenes Herred, Tromsø Amt, Harstads Postdistrikt.
3. Finvik paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Tromsøsundets Herred, Tromsø Amt og Postdistrikt.
4. Hellesøen paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Mangers Herred, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt.
5. Hersvikbygden ved Dampskibsanløbsstedet Kraakøsund i Sulens Herred, Nordre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt.
6. Indalen paa Garnes i Værdalens Herred, Nordre Trondhjems Amt, Trondhjems Postdistrikt, i Ruten Værdalen—Sulstuen (No. 5420).
7. Mølnbugt paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Agdenes Herred, Søndre Trondhjems Amt, Trondhjems Postdistrikt.
8. Skyggestrand paa Dampskibsanløbsstedet Helland i Haus Herred, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt.

Fra samme Tid vil

det nuværende Bjærangsfjordens Postaabneri blive benævnt Halsa i Helgeland,

Bjørn i Herø Postaabneri blive benævnt Bjørn i Helgeland og

Hedalens Postaabneri blive benævnt Hedalen i Valdres.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Armeen, til General- 25 Septbr.
krigskommissæren, hvori Departementet i Henhold til Lov af 3die Juni 1876 § 4 bestemmer, at de i Cirkulære No. 3 af 31te

25 Septbr. Mai 1888 samt i Skrivelse af 9de Juli 1900 givne Bestemmelser angaaende Udskrivning af ikke-stridende, Skræddere og Skomagere, ikke skal være til Hinder for, at der til disse Klasser ikke-stridende udskrives ogsaa liniedygtige Mandskaber med fornøden Faguddannelse i den Udstrækning, hvori dette ved hvert Aars Udskrivning viser sig nødvendigt til Fyldestgjørelse af Behovet.

26 Septbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Stadfæstelse i følgende Form paa en af Kvalsunds Herredsstyre i Finmarkens Amt under 4de Juli 1903 fattet Beslutning:

§ 1. Det skal inden Kvalsunds Herred være forbudt at anvende Pigtraad til Gjærde.

§ 2. Tidligere af Pigtraad opførte Gjærder maa ikke repareres med Pigtraad, men med glat Traad eller andet ufarligt Materiale.

26 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At det paalægges Sognepræsten i Ringebu Præstegjæld under Søndre Gudbrandsdalen Provsti i Hamar Stift for Fremtiden at forberede Konfirmanderne fra Faavang Anneks inden Sognet i Vinterhalvaaret med paafølgende Konfirmation i Sognets Kirke.
2. At den af Faavang Sogneskyre i Møde den 9de Marts 1903 fattede Beslutning, hvorved der bevilges Sognepræsten en Skydsgodtgjørelse af Kr. 2.00 for hver Reise til Faavang for at læse med Sognets Konfirmander, approberes.

26 Septbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Bratsberg Amt i Anledning af en Forespørgsel fra Viceordføreren i en By, om ikke et Formandskab kan negte at meddele Bevilling som Forhyringsagent af anden Grund end, at de i Lov af 12te Juni 1896 § 1, 2det Led fastsatte Betingelser ikke er tilstede, og særlig om det er nødt til at meddele saadan Bevilling, selv om Behovet for Mellemmænd af omhandlede Art forlængst ansees tilfredsstillet.

Departementet meddeler, at naar den nævnte Lov har opstillet Krav om Bevilling som Betingelse for Adgangen til at drive den her omhandlede Virksomhed, har det, som Lovens Forarbeider (se navnlig Oth. Prp. No. 17 og Indst. O. No. 52 for 1895) viser, hermed væsentlig været Øiemedet at opnaa en Betryggelse for, at saadan Virksomhed kun drives af Personer, der fortjener Almenhedens Tillid, ligesom det ogsaa sees, at en under Lovens Forberedelse fremholdt Tanke om, at Fæstekontorernes Antal paa hvert

*) Bekjendtgj. 30 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

Sted burde bestemmes af Kommunestyret, ikke blev tagen tilfølge. 28 Septbr.
Det vil derfor efter Departementets Mening ikke kunne ansees stemmende med nævnte Lovs Forudsætninger, at en ansøgt Bevilling som Forhyringsagent negtes meddelt udelukkende af den Grund, at der allerede antages at være et tilstrækkeligt Antal saadanne Agenter paa Stedet, men bortseet herfra maa paa den anden Side et Formandskab formentlig ansees berettiget til at negte Bevilling, selv om de af Loven krævede Betingelser er tilstede, saafremt der efter Formandskabets Opfatning foreligger Grunde, som desuagtet gjør det betænkeligt at give Vedkommende Adgang til at virke som Forhyringsagent, jfr. Lovens § 2.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Amtmanden i Buske- 29 Septbr.
rud Amt, hvori Departementet i Anledning af en Forespørgsel fra en Ordfører meddeler, at det er en nødvendig Følge af Bestemmelsen i Dissenterlov af 27 Juni 1891 § 17, at de Medlemmer af Herredsstyret, som ikke tilhører Statskirken, ikke kan deltage i Behandlingen af Kommunens Budget for de geistlige Tjenestemænds Lønninger og for Sognets Kirke og Kirkegaard. Dette gjælder, hvad enten de i Præstegjældet bosatte Dissentere er fritaget for Udligning af Skat til kirkelige Formaal eller ikke.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Kristiania Stiftsdirektion, 30 Septbr.
foranlediget ved en Forespørgsel fra vedkommende Ordfører angaaende Sognepræstens og Kirkesangerens Ret til at fordre Skyds eller Godtgjørelse herfor for Fremmøde paa Kirkegaarden udenfor de sædvanlige Gudstjenester i Anledning af Begravelser og for Sognepræstens Vedkommende tillige paa Reiser i Sognebud.

Departementet meddeler, at der efter den geistlige Lønningslovs § 30, 1ste Led, tilkommer de nævnte Tjenestemænd forsvarlig Skyds eller Godtgjørelse derfor i ethvert Tilfælde, hvor deres Fremmøde begjæres i Anledning af Udførelse af kirkelige Forretninger udenfor den almindelige Gudstjeneste (Sognebud derunder indbefattet), forsaavidt Afstanden fra deres Bolig til Forretningsstedet udgjør mindst 3 Km. (cfr. Lov No. 2 af 10de Juli 1894 § 13). Forøvrigt henvises til Departementets Skrivelser af 29de Mai 1900, 2den Marts 1901 og 13de Mai 1902, som alle er indtaget i Lovtidenden.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Tromsø Biskop, hvori 1 Oktbr.
Departementet bl. a. udtaler, at det med Biskopen er enigt i, at det i Henhold til Kongelig Anordning af 30te December 1897 er overladt Præsterne at bestemme, hvor Vielsen skal forrettes i Tilfælde af, at den begjæres udført udenfor Kirken. Derimod tilkommer det Brudeparret selv at bestemme, om Vielsen skal foregaa i Kirken eller andetsteds. Departe-

1 Oktbr. mentet henviser i saa Henseende til det Foredrag, som ligger til Grund for Resolutionen, og som er trykt i Departementstidenden for 1898, Side 273 ff., specielt Side 278 og 280.

2 Oktbr. **Telegram** fra Handels- og Industridepartementet til Fogden i Nordre Helgeland:

Smughandelsloven af 1896[1]) antages at gjælde ogsaa faste Beværtningsdrivende.

[1]) Lov af 27 Juli 1896 (No. 12), nu afløst af Lov af 20 Februar 1904 (No. 2).

3 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til Lov til Beskyttelse af Børn mod Brug af Tobak af 19de April 1899 meddeles Stadfæstelse paa en af Haugesunds Formænd og Repræsentanter under 25de August 1903 fattet Beslutning til Vedtægt for bemeldte By angaaende Salg af Tobak til Børn.

3 Oktbr. **Kongelig Resolution****), hvorved den af Mandals Kommunestyre i Møde den 31te August 1903 fattede Beslutning om, at den aarlige Afgift af Udskjænkning af Øl, Vin, Mjød og Cider inden Ladestedet forhøies til Kr. 2500,00, stadfæstes i Medhold af § 11 i Lov af 18de Juni 1884 om Udskjænkning og Udsalg af Øl, Vin, Mjød og Cider i Kjøbstæderne og Ladestederne.

3 Oktbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt, at Senjens Sorenskriveri fra 1ste Januar 1904 indtil videre udskilles fra Statsadvokatembedet for Nordlands Lagsogn og indtil videre henlægges til Statsadvokatembedet for Tromsø og Finmarkens Lagsogne.

3 Oktbr. **Kongelig Resolution**, hvorved i Henhold til Lov angaaende offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse af 10de Juli 1894 § 25 bestemmes, at der tilstaaes Norges Landbrugskonsulent i England under Reiser i offentlige Anliggender her i Landet en Kostgodtgjørelse efter nævnte Lov § 17, 2den Klasse.

3 Oktbr. **Kongelig Resolution**, hvorved bl. a. er bestemt:

1. At det under Forudsætning af, at de fornødne Lønninger af Storthinget bevilges[1]), bestemmes, at Vanse Lensmandsdistrikt i Lister Fogderi, Lister og Mandals Amt, deles i 2

[1]) Ved Storthingets Beslutning af 17 Febr. 1904, tilfølgetaget ved Res. af 25 Marts 1904, er bevilget som Løn for Lensmanden i Vanse Kr. 600 og som Løn for Lensmanden i Farsund Kr. 400 mod, at den for den udelte Bestilling bevilgede Løn bortfalder.

---

*) Bekjendtgj. 7 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 41, hvor Vedtægten er indtaget.

**) Bekjendtgj. 7 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 41.

Lensmandsdistrikter, nemlig Vanse Lensmandsdistrikt og Farsund Lensmandsdistrikt, omfattende henholdsvis Vanse Herred og Farsund Ladested. 3 Oktbr.

2. At det overlades vedkommende Amtmand at bestemme fra hvilken Tid Delingen bliver at iverksætte.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Jarlsberg og Larviks Amt, hvori Departementet i Anledning af en Forespørgsel om, hvem der har at udrede Udgifterne ved sindssyge Personers Indlæggelse paa Asyl til Observation overensstemmende med Departementets Skrivelse af 13de Juni 1896, og hvorvidt i Tilfælde Departementets Samtykke til Indlæggelsen maa indhentes, udtaler følgende: 3 Oktbr.

Da Indlæggelse til Observation af en Person, der formodes at være sindssyg og befrygtes at være farlig, efterat der paa Forhaand er indhentet Lægeerklæring om ham, ikke mindre sker i Personens egen Interesse end en Indlæggelse af en Patient, der med Sikkerhed vides at være sindssyg, maa Udgifterne ved den omhandlede Indlæggelse blive at betale af vedkommende Persons egne Midler, forsaavidt han besidder saadanne, smnl. Indredepartementets i Lovsamlingen indtagne Skrivelse af 20de November 1848 og Justitsdepartementets i Lovtidende indtagne Skrivelse af 13de Januar 1896. Er Vedkommende derimod fattig, vil Udgifterne blive at udrede som andre Omkostninger ved behørigt Tilsyn og Forpleining med fattige syge eller sindssyge Personer med delvis Refusion af Statskassen, forsaavidt Betingelserne derfor kan antages at foreligge (Lov af 27de Juni 1891, jfr. Cirkulære af 10de November 1891, navnlig dets Post I). Det antages ikke at være til Hinder for saadan Refusion, at Vedkommendes Sindstilstand ikke er fuldstændig paa det Rene allerede ved Indlæggelsen, men først konstateres ved Observationstidens Udløb, ligesom det i saa Henseende heller ikke kommer an paa, hvilket Resultat Observationen leder til med Hensyn til Angjældendes befrygtede Sindssygdom eller den Behandlingsmaade, som skal komme til Anvendelse overfor ham. Indlæggelse til Observation kan ske uden Indhentelse af særskilt Samtykke fra Justitsdepartementet, dog saaledes at Indberetning ufortøvet bør indsendes til Medicinalstyrelsen overensstemmende med det nævnte Cirkulære Post II, 7.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Forsvarsdepartementet, som havde begjæret Justitsdepartementets Erklæring om et fra en Seilforening indkommet Andragende om, at det norske Flag med Split og i Flaggets øverste røde Felt nærmest Stangen Foreningens Initialer med en Kongekrone over, alt i Guld, maa blive fastsat som Flag for Foreningen og dens Fartøier. 3 Oktbr.

3 Oktbr. Justitsdepartementet bemærker i Anledning heraf følgende:

Naar Foreningen har ansøgt om Tilladelse ved Kongelig Resolution til at føre det nævnte Flag, er dette formentlig begrundet deri, at Flagget har en vis Lighed med det ved Lov af 10de December 1898 § 2 bestemte Flag for Statens offentlige Bygninger. Fra dette skiller det sig — foruden ved Foreningens Initialer — derved, at det ikke er forsynet med Tunge. Departementet maa imidlertid antage, at efterat de forskjellige Statsflag — bortseet fra Orlogsflagget og hvad dermed staar i Forbindelse — er blevne gjorte til Gjenstand for nærmere Anordning ved Lov, vil det ikke stemme med Lovens Forudsætninger, at der ved Kongelig Resolution gives private Foreninger Ret til at føre bestemte Flag, der har større eller mindre Lighed med de lovbestemte Statsflag. Naar det ved Kongelig Resolution af 6te December 1884 blev tilladt „Norsk Forening for Lystseilads" at føre Orlogsflagget med Hs. Majestæt Kongens kronede Navneciffer, maa det bemærkes, at Orlogsflaggets Anordning dengang ligesom nu var given ved Kongelig Resolution. Af det til Grund for Resolutionen liggende Foredrag sees ogsaa, at Tilladelsen den Gang bl. a. blev motiveret ved, at det nævnte Selskab som en Landsforening for Lystseilads burde føre et lignende Flag, som det tilsvarende „Svenska Segelsällskapet" førte. Departementet kan saaledes ikke anbefale det foreliggende Andragende indvilget.

6 Oktbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til en Politimester, hvori bl. a. udtales under Henvisning til Reglementsbestemmelser af 12te Oktober 1900, Post 26, 3die Led, at Politiet paa egen Haand — og uden Fængslingskjendelse — kan tage en paa Prøve løsladt Fange i fængslig Forvaring, naar det kun er de for Løsladelsen paa Prøve givne Forskrifter, som antages overtraadte, og Fangen ikke er sigtet for nogen ny Forbrydelse.

7 Oktbr. **Skrivelse** fra Handels- og Industridepartementet til Amtmanden i Romsdals Amt, hvori Departementet i Anledning af en Anke over den Maade, hvorpaa M. Brændevinssamlags Andel i Samlagets Nettooverskud for 1902 er fordelt af Repræsentantskabet, meddeler, at det ikke finder, at Bestemmelsen i Brændevinslovens § 15 om, at ikke noget af Samlagenes Andel i Overskuddet maa anvendes til Formaal, for hvilke Kommunen selv pligter at sørge, kan ansees at være gaaet for nær ved, at der til M. Jernbanekomite er bevilget Kr. 300 til Arbeidsudgifter.

Derimod maa dette formentlig siges at være Tilfældet med det M. Skolestyre til Fornyelse og Fuldstændiggjørelse af Middelskolens fysikalske Samling tilstaaede Beløb af Kr. 200.

7 Oktbr. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Stiftamtmanden i Bergen, foranlediget ved Forespørgsel om, hvorvidt det var rigtigt, at Stevnevidnerne i Bergen havde beregnet Gebyr for Forkyn-

delse af Ankeerklæring i en for Bergens Meddomsret be- 7 Oktbr.
handlet privat Straffesag.

Departementet meddeler, at det med Stiftamtmanden er enigt i, at der for den omhandlede Forkyndelse i Henhold til Sportellovens § 145 (jfr. § 115) ingen Betaling skulde været erlagt. I Anledning af Hovedstevnevidnets Anførsel om, at Beregningen er skeet i Analogi af, hvad der i Sportellovens § 114 (jfr. § 144) er bestemt om Forkyndelse af Dom i privat Straffesag, beder Departementet Vedkommendes Opmærksomhed henledet paa Note 1 ved § 114 i den af Departementet foranstaltede Udgave af Sportelloven, hvor der anføres følgende:

„Ordene „i privat Straffesag" er uforandret optaget fra den Kongelige Proposition, idet man paa Storthinget har været uopmærksom paa, at disse Ord maatte udgaa, naar man forandrede den følgende § 115 derhen, at der aldrig skal betales for Forkyndelser i privat Straffesag, men alene af Statskassen godtgjøres Stevnevidne lovbestemt Skyds- og Kostgodtgjørelse for Reise i saadan Anledning. Da Bestemmelserne i §§ 114 og 115 med §§ernes nuværende Redaktion staar i direkte Strid med hinanden, antager Departementet, at Loven maa fortolkes og anvendes overensstemmende med, hvad der af Lovens Forarbeider kan paavises at være tilsigtet, og at saaledes Regelen i § 115 maa blive at befølge".

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Stavan- 8 Oktbr.
ger Amt i Anledning af Forespørgsel om, hvorvidt der, naar der af en Eiendom, for hvilken der overensstemmende med Bygningslovens § 15, sidste Passus, er meddelt Fritagelse for Opmaaling og Kartlægning, fraskilles enkelte Tomter, udkræves Opmaaling og Kartlægning af den hele Eiendom, eller om det er tilstrækkeligt, at saadan finder Sted med Hensyn til de fraskilte Dele. Departementet meddeler, at naar de fraskilte Tomter saaledes som i det foreliggende Tilfælde alene udgjør et i Forhold til den hele Eiendom ganske ubetydeligt Areal, antages der ikke fra Lovens Side (kfr. Udtrykket „Udstykning") at være noget afgjørende tilhinder for, at det af Amtmanden tillades, at Pligten til Opmaaling og Kartlægning ikke gjøres gjældende udenfor de saaledes fraskilte Parceller.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til § 1 i Lov 9 Oktbr.
indeholdende Tillæg til og Forandringer i Lovgivningen om Brandvæsenet af 26de August 1854 meddeles Approbation paa Forslag til Brandreglement for Ladestedet Holmsbu.

Kongelig Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa 9 Oktbr.
de af kongelig Fuldmægtig Jens Henrich Beer, ved Testa-

*) Bekjendtgj. 14 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 42, hvor Reglementet er indtaget.

9 Oktbr. mente af 8de Marts 1884 med Kodicil af 12te Juli 1888 oprettede Legater til Nationalgalleriet og Skulpturmuseet eller nu Kunstmuseets Maleriafdeling og Skulpturafdeling samt paa de af Kunstmuseets Direktion under 18de Juni d. A. udarbeidede Statuter for nævnte Legater.

9 Oktbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Søndre Trondhjems Amt, hvori i Anledning af Andragende fra Trondhjems Fattigstyre om Samtykke til at beregne Statsbidrag ved de med N. N.'s Forpleining i Trondhjems Sygehus i Tiden fra 22de—28de Mai 1903 forvoldte Udlæg, meddeles, at Departementet overensstemmende med Amtslægen og Medicinaldirektøren, hvem Sagen har været forelagt, finder, at Statens Refusionspligt ikke kan udstrækkes til alle de Udgifter, som foranledigeds ved de rent foreløbige Foranstaltninger, som træffes med en Sindssyg, førend hans Tilstand er bragt paa det Rene. Departementet finder derfor ikke at kunne samtykke i, at Statsbidrag beregnes ved de med N. N.'s Forpleining ved Sygehuset i ovennævnte Tidsrum forbundne Udlæg, hvorimod de i den indsendte Regning anførte Transportudgifter og Udgifter til Vagthold, saafremt de angaar Transporten til Sindssygeasylet, ved Indsendelse af særskilt Regning, bilagt med fornødne Kvitteringer, vil blive bevirket anvist i Henhold til Justitsdepartementets Cirkulære af 1ste Juli 1890.

10 Oktbr. **Skrivelse** fra Medicinaldirektøren til en Privatmand, hvori Direktøren i Anledning af en Forespørgsel om, hvorvidt „Brugger Anæsthesie-Røhren" (Chloræthylrør) gaar ind under Apothekervarer, meddeler, at i Henhold til Plakat af 23de Juni 1888 angaaende Apothekeres Handel med Gifte og medicinske Stoffe m. v. er „Chloræthyl" utvilsomt Gjenstand for Apothekernes Enehandel i Detail.

12 Oktbr. **Extrakt-Gjenpart***) af Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Kanaldirektøren af 12te Oktober 1903.

„I Medhold af § 2, jfr. § 8, i det ved Kronprindsregentens Resolution af 28de Mai 1892 approberede Reglement for Færdsel og Flødning i det kanaliserede Vasdrag mellem Ulefos og Strengen bestemmes herved, at Dampskibe ikke maa passere Færgestedet ved Lundefaret med mere end 4 — fire — Miles Fart."

12 Oktbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Bratsberg Amt, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra en Bygningskommission om Forstaaelsen af den almindelige Bygningslovs § 38, 2 meddeler, at det er tilbøielig til at antage,

*) Bekjendtgj. 14 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 42.

at Udhus, som ligger i Forbindelse med Hovedbygning, maa regnes med ved Beregning af det i nævnte Lovbestemmelse omhandlede Grundareal, jfr. iøvrigt Departementets Skrivelse af 25de Oktober 1902 (i Lovtidenden). 12 Oktbr.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, hvori Departementet i Anledning af en Skrivelse fra Sarpsborgs Bygningskommission meddeler, at Opførelse af Bygning af Stænderverk af Træ med paaslaaede galvaniserede Blikplader i det Strøg af Byen, der ved Post 2 i Kongelig Resolution af 23de Juli 1902 er undergivet Murtvang, er stridende mod nævnte Bestemmelse. 12 Oktbr.

Cirkulære fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles, at der i Skrivelse af 31te August 1903 fra Poststyrelsen til Postmesteren i Horten er udtalt, at Forfaldsanmeldelser med Stemmesedler paa Valgmænd ved Storthingsvalgene ikke kan tilstilles Valgstyret som portofri Sag. 12 Oktbr.

Skrivelse fra Medicinaldirektøren til en Distriktslæge, hvori udtales følgende: 13 Oktbr.

Ifølge Forordningen af 4de December 1672 maa Læger anses berettigede til at dispensere den for deres Patienter fornødne Medicin, naar denne forordnes paa Steder, der ligger i længere Afstand fra vedkommende Apothek, saa at det vilde medføre uforholdsmæssig Tidsspilde og Bekostning at lade den hente fra Apotheket. Men dette kan ikke antages at berettige en Læge til at dispensere Medicin til Brug for syge Dyr. Det maa ogsaa anses urigtigt, at en Læge udfærdiger eller paategner Recepter lydende paa Veterinærmedicin; jfr. Skrivelse fra Indredepartementet af 15de November 1871 (i Norsk Medicinallovgivning).

Skrivelse fra Finants- og Tolddepartementet til Amtmanden i Hedemarkens Amt, hvori Departementet bl. a. meddeler, at det samme Dag i Henhold til den ved Kgl. Resolution af 19de Juni 1897 givne Bemyndigelse har afgivet Bestemmelse om, at det fra den Tid, Veianlægget Nybergsund—Rigsgrændsen er tilendebragt, indtil videre skal være tilladt at indføre toldbare Varer uden Passerseddel ad Veien fra Vermland gjennem søndre Trysil. De saaledes indførte Varer bliver at fortolde ved Toldstationen paa Lutnæs, der i denne Anledning er overgaaet til Fortoldningsstation under Navn Søndre Trysil Toldstation. 13 Oktbr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiania Stift, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra et Skolestyre meddeler følgende: 14 Oktbr.

Departementet har ved en tidligere Leilighed forelagt Justitsdepartementet det Spørgsmaal, hvorvidt Dissenterlovens §§ 20 og

14 Oktbr. 22 i sin Almindelighed er anvendelige paa Menighedsforstander, som efter vedkommende Forældres Ønske antager Børn af Statskirken blandt sine „Overhøringselever", og at nævnte Departement har udtalt, at det omhandlede Forhold ikke antages at rammes af de nævnte Lovbestemmelser, medmindre derved er tilsigtet en Optagelse i Dissentermenigheden. Kun under denne sidste Forudsætning har altsaa den Methodistpræst, som omhandles i Skolestyrets Forespørgsel, handlet ulovlig. Imidlertid er det en Selvfølge, at hvis Forældrene ønsker, at deres Barn skal blive konfirmeret og faa Adgang til at modtage Nadveren i Statskirken, maa de lade det forberede af Menighedens Præst (eller en anden Præst i Statskirken).

Da Grundlovens § 2 bestemmer, at den evangelisk-lutherske Religion forbliver Statens offentlige Religion, og at „de Indvaanere, som bekjende sig til den, ere forpligtede til at opdrage deres Børn i samme"[1]), kan det ikke anses for lovligt, at det i Forespørgselen omhandlede Barn har forsømt Skolen for at modtage religiøs Undervisning inden et dissenterende Kirkesamfund.

[1]) Jfr. Skrivelse fra Kirkedepartementet af 3 November 1903.

14 Oktbr. **Skrivelse** fra Amtmanden i Nedenes Amt:

I Medhold af Lov af 8de September 1842 indeholdende Forandringer i Lov af 20de Juli 1824 om Forligelsesvæsenet, dens § 5 vil Dybvaag Præstegjælds Forligelseskommissionsdistrikt fra 1ste Januar 1904 blive delt i tvende Forligelseskommissionsdistrikter omfattende henholdsvis Dybvaag og Flosta Herreder.

16 Oktbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Bergens Stiftsdirektion, foranlediget ved Forestilling fra en Lensmand, hvori han gjør opmærksom paa, at der forekommer i Handelen to Kvaliteter Byg („spidset" og „uspidset"), og at der er Meningsforskjel om, hvilken af disse to Sorter Byg der skal lægges til Grund ved Meddelelsen af de i Lov om Kapitulstaxtens Sættelse af 17de August 1848 bestemte Indberetninger om Middelprisen paa Byg i vedkommende Distrikt.

Departementet meddeler, at det antager, at der ved Afgivelsen af de omhandlede Indberetninger alene bør tages Hensyn til Prisen paa det inden vedkommende Distrikt avlede eller solgte Korn, som kan anses som godt Korn, jfr. Departementets Skrivelse til Bergens Stiftsdirektion af 31te August 1871 (i Lovsamlingen). Da „uspidset" Byg, efter hvad Lensmanden har oplyst, er af en saadan Beskaffenhed, at det lidet egner sig til Menneskeføde, antager Departementet derfor, at Prisen paa saadant Byg ikke bør medtages ved Afgivelsen af Middelprisen paa Byg i vedkommende Distrikt.

Skrivelse[1]) fra Forsvarsdepartementet, Armeen, til Generalkrigskommissæren, hvorved bestemmes følgende: 16 Oktbr.

1. De for Feltbageri- og Slagtekvægkolonnerne nødvendige værnepligtige Underbefalingsmænd udskrives til og rulleføres sin hele Tjenestetid som hidtil ved Trænkorpset, hvor de ogsaa faar sin Uddannelse i det 100 Dages Kursus. I Mobiliseringstilfælde skal Trænkorpset afgive det til de ovennævnte Kolonners Opsætning nødvendige Antal uddannede værnepligtige Underbefalingsmænd.

2. Bagere og Slagtere:

   Fra 1ste Mai 1904 og fremtidig udskrives til Intendanturen samtlige hidtil til „Trænklasse 14, Bagere" og „Trænklasse 15, Slagtere" udskrevne, idet de herefter henføres henholdsvis til „Intendanturklasse 2, Bagere" og „Intendanturklasse 3, Slagtere". Uddannelsen sker ved Intendanturen, naar Bevilgning dertil haves, — Bagerne med Exercerpligt som for Intendanturtjenestemænd bestemt, nemlig for Tiden 72 Dage i 1ste og 24 Dage i hvert af 2det, 3die og 4de Tjenesteaar; Slagterne med Exercerpligt af f. T. 18 Dages Rekrutskole.

   De i Trænkorpsets Rulle staaende Mandskaber af „Trænklasse 14, Bagere" og „Trænklasse 15, Slagtere", overføres derhos saa snart som mulig til Intendanturen.

3. Troskuskene udskrives som hidtil til Trænkorpset.

   Efter afsluttet Uddannelse, i en 18 Dages Rekrutskole, overføres til Intendanturen saa mange, som er paakrævet for Feltopsætning, d. v. s. indtil videre 3 pr. Aar søndenfjelds og 1 hvert andet Aar nordenfjelds. Saa snart som mulig overføres af de i Trænkorpsets Rulle nu staaende øvede Troskuske til Intendanturen:

   6 Troskuske af Linien, deraf 2 nordenfjelds og
   6 Do. = Landværnet, deraf 2 nordenfjelds,

   udtagne saavidt muligt fra samme Udskrivningsdistrikt efter Generalkrigskommissærens nærmere Bestemmelse.

4. Haandlangere og Kvægdrivere.

   Fra 1ste Mai 1904 udskrives til Intendanturkorpset 40 Haandlangere og Kvægdrivere (Trænklasse 18), hvoraf 12 nordenfjelds, fra Udskrivningsdistrikter efter Generalkrigskommissærens Bestemmelse. Som hidtil indkaldes de ikke til almindelige Vaabenøvelser.

   Saa snart som mulig overføres fra Trænkorpset til Intendanturen:

   a) indtil 140 Haandlangere og Kvægdrivere (Klasse 18) af Linien, hvoraf 45 nordenfjelds,

[1]) Jfr. Res. 9 Mai 1903, Post 2, d.

16 Oktbr. b) indtil 126 Haandlangere og Kvægdrivere (Klasse 18) af Landværnet, hvoraf 40 nordenfjelds,
udtagne efter Generalkrigskommissærens nærmere Bestemmelse.

17 Oktbr. **Kongelig Kundgjørelse***), hvorved i Henhold til § 2 i Lov om Kvarantænevæsenet af 12te Juli 1848 kundgjøres, at Byen Jokohama i Japan og Ny-Kaledonien i Australien indtil videre skal ansees smittede af den orientalske Pest, og at de i ovennævnte Lov og i Plakat af 13de Oktober 1900 indeholdte Bestemmelser med Hensyn til Kvarantæne m. v. i Anledning af Pest straks bliver at bringe i Anvendelse. Samtidig kundgjøres, at Byerne Mazatlan i Mexiko og Callao i Peru, der ved Kundgjørelser af 24de Marts og 29de Mai 1903 erklæredes smittede af Pesten, ikke længere skal ansees pestsmittede.

17 Oktbr. **Kongelig Resolution**[1])*), hvorved i Medfør af Lov af 20de December 1902, angaaende Forandring i Lov om Konsulatvæsenet af 15de Juni 1878 bestemmes:

1. At Føreren af Handelsskib, som er ankommet til Havn, hvor Konsulat er oprettet, ogsaa ved Skibets Afgang skal tilstille Konsulen en skriftlig Opgave vedrørende Skibet og dets Forhold. Opgaven affattes efter Forskrifter, der nærmere bliver at bestemme af Departementet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri.
2. At den i foregaaende No. omhandlede skriftlige Opgave ved Afgangen saavelsom den i ovennævnte Lov af 20de December 1902 § 1 foreskrevne skriftlige Opgave ved Ankomsten bliver at afgive af Føreren af ethvert Fartøi, som anløber Havn, hvor Konsulat er oprettet, uanseet af hvilken Grund Anløbet finder Sted, og uanseet om Fartøiet gaar i regelmæssig Fart paa Stedet.
3. At de i ovennævnte Lov af 20de December 1902 foreskrevne Opgaver fra Handelsskibs bestyrende Reder angaaende Skibets udenrigske Fart, der bliver at afgive i to Exemplarer, af vedkommende Toldtjenestemand skal indsendes, det ene Exemplar til det Kgl. Revisionsdepartement, det andet til det statistiske Centralbureau.

[1]) Jfr. Cirkulærer af 19. Oktbr. 1903.

17 Oktbr. **Kongelig Resolution****), hvorved i Henhold til Lov af 17de Juni 1869 angaaende Politivedtægter for Rigets Kjøbstæder medbeles Stadfæstelse paa en af Molde Formænd og Repræsentanter under 5te Juni 1903 fattet Beslutning til Vedtægt for bemeldte Kjøbstad om Vognmandsnæring m. v.

---

*) Bekjendtgj. 19 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 43.
**) Bekjendtgj. 22 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 44, hvor Vedtægten er indtaget.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Andebu Herred i Jarlsberg og Larviks Amt under 1ste Juli 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 17 Oktbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Vanse Herred i Lister og Mandals Amt under 8de Februar 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 17 Oktbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Spind Herred i Lister og Mandals Amt under 25de Januar 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 17 Oktbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Lyngdal Herred i Lister og Mandals Amt under 23de December 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 17 Oktbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Aakre Herred i Stavanger Amt under 15de Oktober 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 17 Oktbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Bruvik Herred i Søndre Bergenhus Amt under 23de Marts 1900 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 17 Oktbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Hosanger Herred i Søndre Bergenhus Amt under 28de Marts 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 17 Oktbr.

*) Bekjendtgj. 22 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 44, hvor Beslutningen er indtaget.

17 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Kirkebø Herred i Nordre Bergenhus Amt under 5te Oktober 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl.

17 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Sandø Herred i Romsdals Amt under 28de August 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl.

17 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Meraker Herred i Nordre Trondhjems Amt under 31te December 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl.

17 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Tana Herred i Finmarkens Amt under 27de August 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl, dog med enkelte Forandringer.

17 Oktbr. **Kongelig Resolution****), hvorved i Medhold af Lov angaaende Fiskerier i Nordlands og Tromsø Amter af 3die August 1897 § 15 bestemmes, at det indtil videre inden følgende Herreder i Tromsø Amt skal være forbudt at benytte Garn til Fangst af Sei paa efternævnte Seigrunde:

inden Ibbestad Herred — foruden paa de i Kgl. Res. af 28de Juni 1902 nævnte — paa Seigrundene og Seiflakkerne „Ytre og Indre Hesjebergdjupten", „Paal Jonsastø", „Aakenesdjupten", „Myreggen" og „Moldvikdjupten", samtlige i Gratangsfjorden, i Tiden fra og med 1ste Juli til og med 30te September;

inden Tromsøsundets Herred paa „Haakjærringgrunden", „Skjærgrunden" og „Lillegrunden", samtlige paa Skarstensfjorden, i Tiden fra og med 1ste Juni til og med 30te September og paa de øvrige inden Herredet liggende Seigrunde og Seiflakker fra og med 1ste Juni til og med 20de September.

*) Bekjendtgj. 22 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 44, hvor Beslutningen er indtaget.

**) Bekjendtgj. 22 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 44.

Kongelig Resolution*), hvorved det af Løiten Herredsstyre i Møde den 19de Juni 1902 og 22de September 1903 vedtagne Udkast til Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skogbrand stadfæstes med Hjemmel i Lov om Indskrænkninger i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. af 14de Juli 1893, jfr. Lov af 27de Juli 1896, dog saaledes, at Reglerne træder i Kraft fra 1ste Januar 1904. 17 Oktbr.

Kongelig Resolution**), hvorved de af Herredsstyret for Naustdal Herred, Nordre Bergenhus Amt, i Møde seneſt den 13de Juli 1903 besluttede Vedtægter for Værnskogens Behandling inden Herredet approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse og mod Skogenes Ødelæggelse af 20de Juli 1893 § 3 som gjældende indtil videre. 17 Oktbr.

Kongelig Resolution***), hvorved Grændserne for Kragerøens Brand- og Bygningskommune udvides overensstemmende med Glemminge Herredsstyres Beslutning af 8de September 1903. 17 Oktbr.

Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til § 89 i Lov om Bygningsvæsenet af 27de Juli 1896 meddeles Stadfæstelse paa Lillehammer Kommunestyres Beslutning af 1ste September 1903 om, at et til Brug for de Sandvigske Samlinger bestemt Areal skal være undtaget fra Bygningslovgivningens Forskrifter, dog kun saalænge Arealet benyttes i det nævnte Øiemed. 17 Oktbr.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 17 Oktbr.

I. Fra 1ste Januar 1904 at regne skal Eiendommene Hasvik, G.-No. 33, Grytten G.-No. 34, Tømmervik G.-No. 35, Greſsnes G.-No. 44 og Faksvaag G.-No. 45 og Øgruppen „Biſpeøerne" G.-No. 37—43, begge inklusive, henlægges fra Dolm Hovedsogn af Hitterens Præstegjæld under Fosens Provsti i Trondhjems Stift til Annexet Kvenvær i samme Præstegjæld.

II. Kirke- og Undervisnings-Departementet bemyndiges til at træffe de Forføininger med Hensyn til Ordningen af vedkommende Præsters og Kirkesangeres Lønning efter Lov af 14de Juli 1897, som de nævnte Gaardes Henlæggelse fra Dolm til Kvenvær Sogn vil nødvendiggjøre.

Kongelig Resolution, hvorved meddeles Approbation paa et i Generalforsamling den 13de Juni 1903 vedtaget Udkast til 17 Oktbr.

*) Bekjendtgj. 22 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 44, hvor Reglerne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 22 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 44, hvor Vedtægterne er indtagne.

***) Bekjendtgj. 27 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 45.

17 Oktbr. ny Plan for Meldals Brandforsikringsforening for Bygninger, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder.

17 Oktbr. **Kongelig Resolution**, hvorved Stadfæstelse meddeles paa den af Forstanderskabet for Gjerpens Sparebank i Møde den 3die Oktober 1903 vedtagne nye Plan for Banken som trædende istedetfor Bankens ved Høieste Resolution af 13de November 1896 stadfæstede Plan.

17 Oktbr. **Skrivelse** fra Udenrigsdepartementet til Departementet for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri om, at de britiske Kolonier Britisk Honduras og Cypern fra 1ste November 1903 har tiltraadt den i Washington den 15de Juni 1897 afsluttede Overenskomst om Udveksling af Breve og Æsker med angiven Værdi.

17 Oktbr. **Skrivelse** fra Landbrugsdepartementet til Amtmanden i Akershus Amt, hvori Departementet i Anledning af en Henvendelse fra en Dyrlæge angaaende Forstaaelsen af Husdyrlovens Bestemmelser med Hensyn til privatpraktiserende Dyrlægers Tilkommende af Amtskassen for Reiser i Anledning af smitsomme Husdyrsygdomme i Distrikt, hvor Amtsdyrlæge er ansat, udtaler følgende:

I Anledning af en lignende Forespørgsel har Departementet i Skrivelse af 20de Februar 1902 (indtaget i Lovtidendes 2den Afdeling) udtalt, at det Offentlige i Almindelighed ikke er pligtig at udrede større Omkostninger i Anledning af et saadant Sygdomstilfælde, end der vilde tilkomme den i vedkommende Distrikt ansatte Amtsdyrlæge, om denne var bleven tilkaldt.

Husdyrloven udtaler i § 3, at den praktiserende Dyrlæge, der modtager Meddelelse om eller under sin Praxis paatræffer et Tilfælde af ondartet smitsom Husdyrsygdom, skal snarest mulig paa Stedet undersøge Tilfældets Beskaffenhed og træffe de nødvendige Foranstaltninger. Man maa saaledes, som i en Skrivelse af 6te December 1902 (indtaget i Lovtidenden) hævdet, anse den privatpraktiserende Dyrlæge berettiget til at erholde Godtgjørelse for en Reise, der vitterlig er foretaget i det Offentliges Interesse, selv om der inden Distriktet findes en fast ansat Amtsdyrlæge. Husdyrloven antages imidlertid ikke ved sin ovennævnte Bestemmelse at have villet etablere nogen almindelig Rettighed for en Privatdyrlæge til at udføre den offentlige Praxis i et Distrikt, hvor Amtsdyrlæge findes, men kun gjennem den Privatdyrlægerne paalagte betingede Forpligtelse at have villet sikre det Offentlige Adgang til at træffe de ved en ondartet smitsom Sygdoms Optræden nødvendige Foranstaltninger. I saadanne Tilfælde, hvor Amtsdyrlægen ligesaa hurtig og bekvemt kunde været tilkaldt som den private Dyrlæge, og hvor

særlige Grunde ikke er tilstede, maa almindelige økonomiske Hensyn kunne berettige Amtet til kun at udbetale den Godtgjørelse, som Amtsdyrlægen i vedkommende Tilfælde vilde have havt Krav paa. 17 Oktbr.

Cirkulære*) fra Handelsdepartementet til Amtmændene: 19 Oktbr.

Som det vil være Hr. Amtmanden bekjendt, er der under 20de December 1902 emaneret en Lov angaaende Forandring i Lov om Konsulatvæsenet af 15de Juni 1878.

Ved førstnævnte Lov, der træder ikraft 1ste Januar 1904, ophæves den en Skibsfører efter Loven af 15de Juni 1878 paahvilende Forpligtelse til ved Fartøiets Ankomst til Havn, hvor Konsul eller Vicekonsul findes ansat, at indfinde sig paa Konsulatet og forevise Fartøiets Nationalitetsbevis og Folkeliste og ligeledes ved Fartøiets Afgang at indfinde sig paa Konsulatet. Derimod er det ved § 1 i Loven af 20 December 1902 i Forbindelse med Kongelig Resolution af 17de dennes paalagt Føreren af Handelsskib, som kommer til Havn, hvor Konsulat (ogsaa Vicekonsulat) er oprettet, snarest mulig og senest inden 48 Timer efter Ankomsten at tilstille Konsulen (Vicekonsulen) en skriftlig Opgave vedrørende Skibet og dets Forhold, saasom Reisen, Ladningen, Fragten og Besætningen. Lignende Opgave bliver at tilstile Konsulen (Vicekonsulen) ved Skibets Afgang. Forskriften gjælder — se den nævnte kongelige Resolution — alle Fartøier, hvad enten de kommer for at losse, i Ballast, for Ordre, efter Havari eller for at reparere, og uanseet om Fartøiet gaar i regelmæssig Fart paa Stedet. Under Skibets Ophold i Havnen er Føreren forpligtet til paa Konsulens (Vicekonsulens) Anmodning personlig at indfinde sig paa Konsulatet samt, saavidt han er i Stand dertil, at meddele Konsulen (Vicekonsulen) de Oplysninger, som denne i Embeds Medfør maatte begjære om Skibet og dets Forhold. I Havn, hvor saadant ved traktatmæssig Overenskomst eller i vedkommende Lands Lovgivning maatte være bestemt, skal Skibsføreren tilstille Konsulen (Vicekonsulen) Fartøiets Nationalitetsbevis og Folkeliste.

I Henhold til Departementet meddelt Bemyndigelse har man udfærdiget Schemaer, efter hvilke de ovenfor omhandlede skriftlige Opgaver ved et Fartøis Ankomst og Afgang bliver at affatte. Man vil drage Omsorg for, at Schemaerne, af hvilke Aftryk er vedføiet nærværende Cirkulære, bliver tilgjængelige i Boghandelen.

---

*) De i Cirkulæret omhandlede Schemaer for Opgaver ved Ankomst og Afgang samt for Fartsopgaver er bekjendtgjort 12 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 47.

19 Oktbr. Loven af 20de December 1902 § 1 foreskriver endvidere, at Handelsskibs bestyrende Reder overensstemmende med de Forskrifter, som af Departementet bestemmes, til Toldvæsenet paa Skibets Hjemsted skal indsende Opgaver over Skibets Fart. Vedkommende Toldtjenestemand har at paase, at saadanne Opgaver afgives, og at indsende samme til den Myndighed, som Kongen bestemmer. Ved Kongelig Resolution af 17de dennes er det naadigst blevet bestemt, at Opgaverne, der skal afgives in duplo, af Toldvæsenet skal indsendes, det ene Exemplar til Revisionsdepartementet, det andet til det statistiske Centralbureau.

Lovbudet gjælder kun Fartøier i udenrigsk Fart. Opgaverne bliver at afgive ved Udgangen af hvert Kalenderaar overensstemmende med Schemaer, udarbeidede i Departementet, og af hvilke Aftryk ligeledes vedføies nærværende Cirkulære. Blanketterne vil blive Toldkassererne tilstillet fra det statistiske Centralbureau.

Den almindelige borgerlige Straffelov af 22de Mai 1902 fastsætter i § 414 Straf af Bøder for den Skibsfører eller Reder, som forser sig mod Lovgivningens Bestemmelser om Anmeldelse, Fremmøde eller Forevisning af Dokumenter for nogen Myndighed eller om Afgivelse af ægte Oplysning til nogen saadan.

Loven af 20de December 1902, der ophæver den ved Loven af 15de Juni 1878 fastsatte (udenrigske) Konsulatafgift, bestemmer i § 2, at Handelsskib, hvis Drægtighed er 50 Registertons Netto og derover, og som gaar i udenrigsk Fart, skal betale til Statskassen en Konsulatafgift, der for hvert Budgetaar bliver at fastsætte af Storthinget særskilt for Dampskibe og Seilskibe med et fast halvaarligt Beløb af indtil henholdsvis 18 Øre og 8 Øre af hver Registerton Netto. For Kvartalet 1ste Januar—31te Marts 1904 vilde Afgiften blive at fastsætte med et Beløb af indtil henholdsvis 9 Øre og 4 Øre af hver Registerton Netto. Afgiften forfalder til Betaling efterskudsvis 31te Marts og 30te September. Den opkræves af Toldvæsenet paa Skibets Hjemsted og paahviler Skib, som i Løbet af Halvaaret (1ste Kvartal 1904) har gaaet i udenrigsk Fart. Den bestyrende Reder er ansvarlig for Afgiftens rigtige Erlæggelse, og Staten har den samme Sikkerhed og Ret hos denne som for andre offentlige Skatter og Afgifter bestemt. Afgiften hefter derhos paa Skibet.

I Henhold til den Departementet ved Loven meddelte Bemyndigelse til at give de nærmere Regler for Afgiftens Erlæggelse og Opkrævning har man ved Cirkulære til Toldkassererne af Dags Dato meddelt, at det, for at et Fartøi paa 50 Registertons Netto og derover skal være afgiftspligtigt, er tilstrækkeligt, at det i Løbet af vedkommende Budgethalvaar (1ste Kvartal 1904) har gjort en eneste Reise i udenrigsk Fart. Som udenrigsk Fart anses i denne Henseende ikke Fangst eller Fiskeri paa Kysten udenfor Territorialgrændsen, medmindre udenlandsk Havn anløbes.

Afgiften afkræves den, der paa Forfaldstiden er Eier, selv om Fartøiet har gaaet i udenrigsk Fart alene under den forrige Eier. Er et Fartøi i Løbet af Budgethalvaaret overgaaet til udenlandsk Eiendom, er dets sidste norske Eier ansvarlig for skyldig Afgift. Er Fartøiets Fører Eneeier, eller bor Eieren udenfor Riget, skal han for Toldkassereren opgive en af ham paa Fartøiets Hjemsted bosiddende Befuldmægtiget, der har at indbetale Afgiften (og afgive de ovenfor omhandlede Fartsopgaver). 19 Oktbr.

Departementet henleder derefter i sit Cirkulære Toldkassérernes Opmærksomhed paa de i Lovens § 3 fastsatte Afgiftsfritagelser. Skib, som gaar i Fart mellem Norge og Sverige, eller som er beskjæftiget med Sæl-, Hvalros-, Hval- og Bottlenosefangst i de nordlige Farvande, er fritaget for Afgift. Saadan Fritagelse kan imidlertid ikke antages at komme Fangstfartøierne tilgode, naar de begiver sig til udenlandsk Havn, selv om det kun er for at afsætte sin Fangst. Afgiften vil dog i saa Tilfælde maatte blive at eftergive (med det af Storthinget for Oplag fastsatte Beløb) for hver fulde tredive Dage, hvori Fartøierne har været beskjæftiget i Fangstfart — at regne fra Afgangen fra norsk Havn indtil Afreisen fra Fangstfeltet til udenlandsk Havn. For hver fulde tredive Dage, hvori et Skib har været oplagt i Halvaarets Løb (1ste Kvartal 1904), eftergives Afgiften med et af Storthinget fastsat Beløb. Lige med Oplæggelse maa det ansees, at Fartøiet har været indefrosset og af den Grund ikke har gaaet i Fart. Tilsvarende Regel gjælder for nybyggede eller fra Udlandet indkjøbte Skibe, forsaavidt angaar den Tid, som er forløbet, inden Nationalitetsbevis (ogsaa midlertidigt) er udfærdiget.

I Henhold til derom meddelt Forskrift vil Toldkassererne nogle Dage før Udløbet af hvert Budgethalvaar (1ste Kvartal 1904) tilstille de bestyrende Redere af de i Tolddistriktet hjemmehørende Fartøier, som efter sin Drægtighed er afgiftspligtige, og som i Halvaaret (1ste Kvartal 1904) har gaaet i udenrigsk Fart, en Nota over skyldig Afgift, udfærdiget overensstemmende med Blanket, hvoraf Aftryk vedføies nærværende Cirkulære.

Den Reder, der vil gjøre gjældende, at et Fartøi i Henhold til Bestemmelserne i Lovens § 3 er delvis fritaget for Afgift, maa, da Rigtigheden af hans Paastand ikke fyldestgjørende vil kunne kontrolleres, forinden Fartsopgave foreligger, paa Notaen give en skriftlig Forklaring om Forholdet afgivet paa Ære og Samvittighed, i hvilken Forbindelse man har bragt i Erindring, at den nye almindelige borgerlige Straffelov af 22de Mai 1902 § 406 for retsstridige Handlinger, hvorved man søger at unddrage sig eller andre for offentlige Skatter eller Afgifter, forsaavidt ikke strengere Straf herfor er bestemt, fastsætter Straf af Bøder eller Fængsel indtil fire Maaneder.

Ved Afgiftens Indbetaling meddeles der, efter at dens Rig-

19 Oktbr. tighed saavidt muligt er kontrolleret, Kvittering, hvorimod den udfyldte Nota vedlægges Toldkassererens Regnskab.

Saafremt Afgiften ikke indbetales i betimelig Tid, har Toldkassereren gjennem vedkommende Retsbetjent at drage Omsorg for Beløbets Inddrivelse.

Opstaar der Meningsforskjel mellem Toldkassereren og nogen Reder om, hvorvidt eller i hvilken Udstrækning et Fartøi er fritaget for Afgift, bliver Sagen at forelægge nærværende Departement til Afgjørelse.

Er et Skib forsvundet, skal det efter Lovens § 3, kfr. Sjøfartlovens § 258, ansees for tabt, naar der har manglet Efterretning om det i tre Gange saa lang Tid, som der gjennemsnitlig medgaar til et Seilskibs Reise fra det Sted, fra hvilket sidste Efterretning havdes om Skibet, til Bestemmelsesstedet, dog mindst 3 Maaneder. Afgiftspligten ophører i saa Tilfælde den Dag, da Skibet forlod sidste Havn; det vil sige, at Afgift kun bliver at erlægge, forsaavidt Afseilingsdagen falder indenfor Budgethalvaaret (1ste Kvartal 1904). Kan det nødvendige Bevis for, at Afgift ikke bliver at erlægge, ikke fremskaffes til Indbetalingsdagen, bliver Afgiften at erlægge mod senere Refusion. Krav om saadan maa fremsættes inden 18 Maaneder efter Indbetalingen.

Forsaavidt et Fartøi inden 24de December 1902, da Loven kundgjordes, er bleven befragtet paa vis Tid paa saadanne Vilkaar, at Afgiften ikke kan paalægges Befragteren, kan nærværende Departement eftergive Afgiften. I saadant Øiemed maa imidlertid vedkommende Befragtningsdokumenter gjennem Toldkassereren indsendes hertil til nærmere Granskning.

Med ovenstaaende tør man anmode Hr. Amtmanden om paa hensigtsmæssigste Maade at gjøre Skibsredere og Skibsførere inden Amtet bekjendt.

Et Antal Exemplarer af Cirkulæret følger vedlagt.

Børskomiteerne har man direkte herfra tilstillet endel Exemplarer.

Opgave ved Ankomſt.

19 Oktbr.

Til
det norſke og ſvenſke Konſulat
i .....

Fartøiet (Art, Takling, Navn) .....
hjemmehørende i .....
drægtigt ..... Regiſtertons Netto; Kjendingsſignal: .....
ankom til ..... den (Datum) .....
fra (ſaafremt Ordrehavn er anløbet, anføres Afgangshavnen med Tilføielſe: via ..... for Ordre):

for at losſe*) — i Ballaſt*) for at reparere*) — paa Grund af Havari*) — for Ordre*).

Ladningen beſtaar af (kortfattet Opgave over dens Art og Mængde; Dækslaſtens Art, Mængde, Høide over Dækket; beſtaar Ladningen af Stykgods eller anden blandet Laſt, kan den kortelig angives ſom „Stykgods" eller i runde Tal):

Bruttofragt (ſaafremt maanedsbefragtet, Meddelelſe herom, uden Opgave over Bruttofragten):

Beſætningen ved Reiſens Begyndelſe udgjorde: ..... Fører; ..... Styrmænd; ..... Tømmermand; ..... Baadsmand; ..... Dæksfolk nemlig: ..... Matroſer, ... Stuert, ... Kok, ... Meſſegut; ..... Maſkiniſter; ..... Donkeymand; ..... Fyrbødere og Lempere; tilſ. .....

*) Det, ſom ikke paſſer, overſtryges.

19 Oktbr. Under Reisen er Besætningen bleven formindsket med (Antallet) ..... Mand paa Grund af (Aarsagen anføres, f. Ex. Sygdom, Ulykkestilfælde):

Er der efter Afgangen fra sidste Havn paafyldt **Vandballast**? I bekræftende Fald hvormeget?

Før Ankomsten hertil er der udpumpet ..... Tons Vandballast*).

Dybgaaende ved Ankomsten: forud:.....agter:.....

Afstanden ved Ankomsten Midtskibs mellem Overkanten af Dækslinjerne og Vandkanten: Styrbord: .....,Bagbord:.....

Under Reisen er indtruffet følgende **Sjøulykke** (kortelig angivet):

Der er kastet (Mængden).....Dækslast*)
Dækslast er ikke bleven kastet*).

.....den.....19.....

(Underskrift)
Fører af ovennævnte Fartøi.

*) Det, som ikke passer, overstryges.

Opgave ved Afgang.

19 Oktbr.

Til
det norske og svenske Konsulat

i .....

Fartøiet (Art, Takling, Navn) .....
hjemmehørende i .....
drægtigt.....Registertons Netto; Kjendingsfignal:.....
har herstedes losset følgende Varer fra **Norge** (detailleret Oplysning om Art og Mængde):

Fartøiet skal afgaa til..... med Ladning *)
i Ballast.

Ladningen under foreſtaaende Reiſe beſtaar af (Art og Mængde; beſtaar Ladningen af Stykgods eller anden blandet Laſt, kan den kortelig angives ſom Stykgods eller i runde Tal):

Der medføres under foreſtaaende Reiſe **Dækslaſt** beſtaaende af (Art og Mængde):

Dækslaſtens Høide over Dækket er (særſkilt Angivelſe for de forſkjellige Dele af Dækket):

*) De Ord, ſom ikke paſſer, overſtryges.

19 Oktbr. Dækslasten er sikret paa følgende Maade:

Ballasten bestaar af (Mængde, Art, Beskaffenhed):

Vandballasten er den (Datum) ..... indtaget i følgende Tanker med Tons.

Til Afværgelse af Eksplosion*) Forskydning*) Kastning*) af $\frac{\text{Lasten}}{\text{Ballasten}}$ *) er der foretaget følgende **Sikkerhedsforanstaltninger**:

Er Skibet forsynet med **Proviant**, overensstemmende med Reglerne for **Tidsproviantering**?

Beholdning af **Bunkerkul** ved Afgangen er:
Dybgaaende ved Afgangen: forud: ....., agter: .....
Afstanden ved Afgangen Midtskibs mellem Overkanten af Dækslinjerne og Vandkanten udgjør: .....

Besætningen ved Afgangen udgjør: ..... Fører; ..... Styrmænd; ..... Tømmermand; ..... Baadsmand; ..... Dæksfolk nemlig: ..... Matroser, ... Stuert, ... Kok, ... Messegut; ..... Maskinister; ..... Donkeymand; ..... Fyrbødere og Lempere; tilsammen .....

Paa Grund af $\frac{\text{Sygdom}}{\text{Rømning}}$ *) er Besætningens sædvanlige Størrelse formindsket med: .....

..... den ..... 19 .....

(Underskrift)
Fører af ovennævnte Fartøi.

*) De Ord, som ikke passer, overstryges.

Fartsopgave for Aaret 19 . . 19 Oktbr.

Opgaven skal afgives, hvis Fartøiet i Aarets Løb har gjort nogen Reise i udenrigsk Fart, og skal indeholde en fortløbende Beretning for det hele Aar, saaledes ogsaa Opgave over de Tidsrum, i hvilke Fartøiet har været oplagt.

Lov af 20de Decbr. 1902 § 1, tfr. den alm. borgerlige Straffelov af 22de Mai 1902 § 414.

Seilfartøiet (Navn og Takling): .....
af ..... Kjendingssignal: .....
drægtigt ..... Reg.-Tons Brutto, ... Reg.-Tons Netto.

Besætningens regelmæssige Antal (saafremt det er sædvanligt at have til Tjeneste ombord Udlændinger, bliver om muligt disses sædvanlige Antal at tilføie):

Havn, hvorfra afgaaet.	Datum, naar afgaaet.	Ladningens hovedsaglige Beskaffenhed.	Brutto-fragt.	Havn, hvortil ankommet.	Datum, naar ankommet.
		(Gaar over Arkets tre første Sider)			

Datum.
Underskrift.

Anmærkninger (trykt paa 4de Side):

I Opgaven skal medtages Reiser, der var paabegyndt allerede det foregaaende Aar, ligesom ogsaa Reiser, der var paabegyndt i Løbet af Aaret uden ved dettes Udgang at være afsluttet. Exempler:

Havre 17de Decbr. 19 . . Stykgods Kr. . . Boston, U. S. 10de Februar.

Havre 28de Novbr. 19 . . Stykgods Kr. . . underveis til Boston, U. S. 31te Decbr.

Hvis den opførte Havn er mindre kjendt, eller der er flere Havne af samme Navn, anføres tillige vedkommende Land.

Oplysning om Oplag skrives fortløbende over Rubrikerne. Exempel:

Oplagt i Kristiania for at reparere fra og med 5te Juni til og med 16de Juli.

19 Oktbr.

Fartsopgave for Aaret 19 . .

Opgaven skal afgives, hvis Fartøiet i Aarets Løb har gjort nogen Reise i udenrigsk Fart, og skal indeholde en fortløbende Beretning for det hele Aar, saaledes ogsaa Opgave over de Tidsrum, i hvilke Fartøiet har været oplagt.

Lov af 20de Decbr. 1902 § 1, kfr. den alm. borgerlige Straffelov af 22de Mai 1902 § 414.

Dampfartøiet ..... af .....

drægtigt .....Reg.-Tons Brutto, ...Reg.-Tons Netto.

Kjendingssignal: .....

Besætningens regelmæssige Antal (saafremt det er sædvanligt at have til Tjeneste ombord Udlændinger, bliver om muligt disses sædvanlige Antal at tilføie):

Havn, hvorfra afgaaet.	Datum, naar afgaaet.	Ladningens hovedsagelige Beskaffenhed.	Brutto-fragt.	Havn, hvortil ankommet.	Datum, naar ankommet.
		(Gaar over Arkets tre første Sider)			

Datum.
Underskrift.

Anmærkninger (trykt paa 4de Side):

I Opgaven skal medtages Reiser, der var paabegyndt allerede det foregaaende Aar, ligesom ogsaa Reiser, der var paabegyndt i Løbet af Aaret uden ved dettes Udgang at være afsluttet. Exempler:

Havre 17de Decbr. 19 . . Stykgods Kr. . . Boston, U. S. 10de Februar.

Havre 28de Novbr. 19 . . Stykgods Kr. . . underveis til Boston, U. S. 31te Decbr.

Hvis den opførte Havn er mindre kjendt, eller der er flere Havne af samme Navn, anføres tillige vedkommende Land.

Oplysning om Oplag skrives fortløbende over Rubrikerne. Exempel:

Oplagt i Kristiania for at reparere fra og med 5te Juni til og med 16de Juli.

For Fartøier, der enten indtager eller losser Ladning i flere Havne, opføres som Afgangshavn den Havn, hvor Indladningen er paabegyndt, og som Ankomsthavn den Havn, hvor Losningen er endelig afsluttet. De mellemliggende Havne, Fartøiet har anløbet for at indtage eller losse Ladning, opføres umiddelbart derunder i Parenthes. Exempel: 19 Oktbr.

Kristiansund. 31te Januar. Klipfisk. Kr. . . Neapel. 15de Marts. (anløb Oporto, Barcelona, Genua, Livorno).

For Dampfartøier i regelmæssig Fart opføres i Rubrikerne underet det samlede Antal Reiser med Angivelse af Rutens Endepunkter, Ladningens hovedsagelige Beskaffenhed og den opseilede Bruttofragt samt det Tidsrum, inden hvilket samtlige Reiser er foregaaet. De mellemliggende udenlandske Anløbssteder anføres umiddelbart derunder i Parenthes. Exempel:

Kristiania. 20 Reiser. Stykgods. Kr. . . . Rotterdam. (anløb Amsterdam).

Reiserne er foretaget fra og med den 20de Januar til og med den 15de September.

Det samme iagttages, forsaavidt angaar Reiser, som Dampfartøier i Timecharter udfører fra og til samme Land. Exempel:

Wabana. 3 Reiser. Malm og tilbage med Stykgods. Kr. . . . Rotterdam.

Reiserne udførtes fra og med den 15de Januar til og med den 1ste Mai.

Oplagt for Reparation i Rotterdam fra og med den 2den til og med den 27de Mai.

Rotterdam. 27de Mai. Ballast. 20de Juni. Santiago de Cuba. Santiago de Cuba. 5 Reiser. Frugt. Kr. . . . New York. (anløb Molanzas).

Reiserne udførtes fra og med den 23de Juni til og med den 30te November.

19 Oktbr.

Udfyldes af Toldkassereren.

Konsulatafgift for Budgethalvaaret ..... 19 ..... 19 ..... (1ste Kvartal 1904).

Fuld Afgift Kr. 0,..... pr. Registerton Netto.

Fritagelse for hver fulde 30 Dage Kr. 0,..... pr. Registerton Netto.

Skib (Navn, Takling) .....
Dampskibet ..... } af .....

Kjendingssignal: .....

Nettodrægtighed: ..... Registertons.

Skyldig fuld Afgift: Kr. .....

..... Toldkammer den .....

.....
Toldkasserer.

Udfyldes og undertegnes af Rederen (eller hans Stedfortræder). Den Fritagelsesgrund, som ikke gjøres gjældende, overstryges.

Fartøiet har ligget oplagt (været indefrosset og af den Grund ikke gaaet i Fart) i Tidsrummet (fra og med — til og med): .....

Fartøiet afgik fra norsk Havn til Sæl-, Hvalros-, Hval-, Bottlenosefangst i nordlige Farvande den .....

og afreiste fra Fangstfeltet til udenlandsk Havn den .....

Fartøiet fik først Nationalitetsbevis den .....

Ovenstaaende Erklæring afgives paa Ære og Samvittighed*).

(Sted og Dato): .....

(Underskrift): .....

Af Hensyn hertil fragaar fra den fulde Afgift et Beløb af Kr. .....

Herved indbetales Kr. .....

---

*) Se den almindelige borgerlige Straffelov af 22 Mai 1902 § 406. (Paa Originalens Bagside er aftrykt endel veiledende Oplysninger angaaende Fritagelsesgrundene for Afgiftserlæggelse.

Cirkulære fra Handelsdepartementet til Konſulaterne: 19 Oktbr.

Ved Lov af 20de December 1902, der træder i Kraft den 1ſte Januar 1904, er fra ſidſtnævnte Dato den norſke Fartøier ved Lov om Konſulatvæſenet af 15de Juni 1878 paalagte Konſulatafgift ophævet.

Endvidere ophæves ved førſtnævnte Lov den en Skibsfører efter Loven af 15de Juni 1878 paahvilende Forpligtelſe til ved Fartøiets Ankomſt til Havn, hvor Konſul eller Vicekonſul findes anſat, at indfinde ſig paa Konſulatet og forevise Fartøiets Nationalitetsbevis og Folkeliſte og ligeledes ved Fartøiets Afgang at indfinde ſig paa Konſulatet.

Derimod er det ved Loven af 20de December 1902 i Forbindelſe med Kongelig Reſolution af 17de dennes fra 1ſte Januar 1904 paalagt Føreren af Handelsſkib, ſom kommer til Havn, hvor Konſulat (ogſaa Vicekonſulat) er oprettet, ſnareſt mulig og ſeneſt inden 48 Timer efter Ankomſten at tilſtille Konſulen (Vicekonſulen) en ſkriftlig Opgave vedrørende Skibet og dets Forhold, ſaaſom Reiſen, Ladningen, Fragten og Beſætningen. Lignende Opgave bliver af Føreren at tilſtille Konſulen (Vicekonſulen) ved Skibets Afgang.

Forſkriften gjælder alle Fartøier, hvad enten de kommer for at losſe, i Ballaſt, for Ordre, efter Havari eller for at reparere, og uanſeet om Fartøiet gaar i regelmæſſig Fart paa Stedet.

Opgaverne bliver at udfærdige overensſtemmende med Schemaer, af hvilke Aftryk er vedføiet nærværende Cirkulære[1]).

Under Skibets Ophold i Havnen er Føreren forpligtet til paa Konſulens (Vicekonſulens) Anmodning perſonlig at indfinde ſig paa Konſulatet ſamt, ſaavidt han er i Stand dertil, at meddele Konſulen (Vicekonſulen) de Oplysninger, ſom denne i Embeds Medfør maatte begjære om Skibet og dets Forhold.

Da den nye Lov tilſigter meſt mulig at fritage Skibsføreren for perſonligt Fremmøde, er det en Selvfølge, at en Konſul ikke, for at begjære Oplysninger om Skibet og dets Forhold (og hvor det ikke gjælder i Sjøfartsloven ſærſkilt omhandlede Tilfælde), bør anmode en Skibsfører om at indfinde ſig paa Konſulatet, medmindre hans Nærværelſe maa anſees for beſtemt paakrævet.

I Havn, hvor ſaadant ved traktatmæſſig Overenskomſt eller i vedkommende Lands Lovgivning maatte være beſtemt, ſkal Skibsføreren tilſtille Konſulen (Vicekonſulen) Fartøiets Nationalitetsbevis og Folkeliſte.

Det har ved Iſtandbringelſen af Loven af 20de December 1902 været Forudſætningen, at den i Konſulatforordningens § 72

[1]) Schemaerne er indtagne ved foranſtaaende Cirkulære af 19 Oktbr. til Amtmændene.

19 Oktbr. foreskrevne Indsendelse af Skibslister fra Konsulaterne fra og med 1904 skal bortfalde, og man tør gaa ud fra, at Konsulatet derom vil blive underrettet fra det kongelige Udenrigsdepartement i Stockholm. Derimod forventer man, at Konsulatet, paa Grundlag af de fra Skibsførerne modtagne Opgaver og de Oplysninger, der maatte kunne tilveiebringes fra vedkommende fremmede Myndigheder, i sin Aarsberetning fremdeles vil meddele en kortfattet statistisk Oversigt over den norske Skibsfartsbevægelse paa Distriktet.

Ved Udgangen af hver Maaned bliver de ved Konsulatet og Vicekonsulaterne fra norske Skibsførere indkomne Opgaver at indsende hertil.

Endel Aftryk af nærværende Cirkulære følger vedlagt for under behørig Forklaring at tilstilles Vicekonsulaterne i Distriktets Sjøhavne.

19 Oktbr. **Cirkulære** fra Handelsdepartementet til Toldkassererne:

Ved Lov af 20de December 1902, der træder i Kraft den 1ste Januar 1904, og som bl. a. ophæver den ved Lov om Konsulatvæsenet af 15de Juni 1878 fastsatte (udenrigske) Konsulatafgift, er det bestemt, at Handelsskib, hvis Drægtighed er 50 Registertons Netto og derover, og som gaar i udenrigsk Fart, skal betale til Statskassen en Konsulatafgift, der for hvert Budgetaar bliver at fastsætte af Storthinget særskilt for Dampskibe og Seilskibe med et fast halvaarligt Beløb af indtil henholdsvis 18 Øre og 8 Øre af hver Registerton Netto. For Kvartalet 1ste Januar—31te Marts 1904 vilde Afgiften blive at fastsætte med et Beløb af indtil henholdsvis 9 Øre og 4 Øre af hver Registerton Netto. Afgiften forfalder til Betaling efterskudsvis 31te Marts og 30te September. Den opkræves af Toldvæsenet paa Skibets Hjemsted og paahviler Skib, som i Løbet af Halvaaret (for Terminen 1ste Januar—31te Marts 1904: i Løbet af Kvartalet) har gaaet i udenrigsk Fart. Den bestyrende Reder er ansvarlig for Afgiftens rigtige Erlæggelse, og Staten har den samme Sikkerhed og Ret hos denne som for andre offentlige Skatter og Afgifter bestemt. Afgiften hefter derhos paa Skibet.

For Kvartalet 1ste Januar—31te Marts 1904 er Afgiften af Storthinget bleven fastsat til 9 Øre for Dampskib og 4 Øre for Seilskib af hver Registerton Netto.

I Henhold til den Departementet ved Loven meddelte Bemyndigelse til at give de nærmere Regler for Afgiftens Erlæggelse og Opkrævning skal man herved, ved hoslagt at lade følge et Aftryk af Loven, meddele Hr. Toldkassereren følgende til fremtidig Jagttagelse:

Da Afgiften forfalder til Betaling efterskudsvis 31te Marts og 30te September, bliver der ved disse Terminer — af praktiske Hensyn nogle Dage i Forveien — efter Gjennemgaaelse af Told-

stedets Matrikel over registrerede Skibe (indtil Skibsregistreringen er helt gjennemført efter Gjennemgaaelse ogsaa af Toldstedets Nationalitetsbevisprotokol og Fortegnelse over midlertidige Nationalitetsbeviser) af Hr. Toldkassereren at tilstille de bestyrende Redere af samtlige de i Tolddistriktet hjemmehørende Fartøier, som efter sin Drægtighed er afgiftspligtige, og som i Halvaaret (1ste Kvartal 1904) efter af Hr. Toldkassereren anstillede Undersøgelser befindes at have gaaet i udenrigsk Fart, en Nota over den skyldige Afgift, udfærdiget overensstemmende med Blanket[1]), hvoraf vedlagt et Antal Exemplarer følger. 19 Oktbr.

For at et Fartøi paa 50 Registertons Netto og derover skal være afgiftspligtigt, er det tilstrækkeligt, at det i Løbet af Budgethalvaaret (1ste Kvartal 1904) har gjort en eneste Reise i udenrigsk Fart. Som udenrigsk Fart ansees i denne Henseende ikke Fangst eller Fiskeri paa Kysten udenfor Territorialgrænsen, medmindre udenlandsk Havn anløbes. Ved Loven er ogsaa de Fartøier fritagne for Afgift, som kun gaar i Fart mellem Norge og Sverige. Endvidere er Skib, som er beskjæftiget med Sæl-, Hvalros-, Hval- og Bottlenosefangst i de nordlige Farvande, fritaget for Afgift. Saadan Fritagelse kan derimod ikke antages at komme Fartøierne tilgode, naar de begiver sig til udenlandsk Havn, selv om det kun er for at afsætte sin Fangst. Afgiften vil dog i saa Tilfælde maatte blive at eftergive (med det af Storthinget herfor fastsatte Beløb, se nedenfor) for hver fulde tredive Dage, hvori Fartøierne har været beskjæftiget i Fangstfart — at regne fra Afgangen fra norsk Havn indtil Afreisen fra Fangstfeltet til udenlandsk Havn.

Forsaavidt et Fartøi inden 24de December 1902, da Loven kundgjordes, er bleven befragtet paa vis Tid paa saadanne Vilkaar, at Afgiften ikke kan paalægges Befragterne, kan nærværende Departement eftergive Afgiften. I saadant Øiemed maa vedkommende Befragtningsdokumenter indsendes hertil til nærmere Granskning.

Afgiften afkræves den, der paa Forfaldstiden er Eier, selv om Fartøiet kun har gaaet i udenrigsk Fart under den forrige Eier. Er et Fartøi i Løbet af Budgethalvaaret overgaaet til udenlandsk Eiendom, er dets sidste norske Eier ansvarlig for skyldig Afgift. Er Fartøiets Fører Eneeier eller bor Eieren udenfor Riget, skal han for Hr. Toldkassereren opgive en af ham paa Fartøiets Hjemsted bosiddende Befuldmægtiget, der har at indbetale Afgiften og afgive de i Loven foreskrevne Fartsopgaver. Herom bedes vedkommende Rederier hurtigst mulig underrettet.

Saafremt Afgiften ikke indbetales i betimelig Tid, har Hr. Toldkassereren gjennem vedkommende Retsbetjent at drage Omsorg for Beløbets Inddrivelse, se Lovens § 2, sidste Afsnit.

[1]) Blanketten er indtaget ved foranstaaende Cirkulære af 19 Oktbr. til Amtmændene.

19 Oktbr. Den Reder, der vil gjøre gjældende, at et Fartøi i Henhold til Bestemmelserne i Lovens § 3 er delvis fritaget for Afgift, maa, da Rigtigheden af hans Paastand ikke fyldestgjørende vil kunne kontrolleres, forinden Fartsopgave foreligger, paa den ham tilstillede Nota give en skriftlig Forklaring om Forholdet, afgivet paa Ære og Samvittighed. I denne Forbindelse bringes i Erindring, at den nye almindelige borgerlige Straffelov af 22de Mai 1902 § 406 for retsstridige Handlinger, hvorved man søger at unddrage sig eller andre for offentlige Skatter eller Afgifter, forsaavidt ikke strengere Straf herfor er bestemt, fastsætter Straf af Bøder og i Gjentagelsestilfælde Bøder eller Fængsel indtil fire Maaneder.

Efter Lovens § 3 eftergives Afgiften med et af Storthinget fastsat Beløb for hver fulde tredive Dage, hvori et Fartøi har været oplagt i Halvaarets Løb (1ste Kvartal 1904). Lige med Oplæggelse maa det ansees, at Fartøiet har været indefrosset og af den Grund ikke har gaaet i Fart. Tilsvarende Regel gjælder for nybyggede eller fra Udlandet indkjøbte Skibe, forsaavidt angaar den Tid, som er forløbet, inden Nationalitetsbevis (ogsaa midlertidigt) er udfærdiget. Angaaende Skibe, som er beskjæftiget med Sæl-, Hvalros-, Hval- og Bottlenosefangst i de nordlige Farvande, se ovenfor.

For Kvartalet 1ste Januar—31te Marts 1904 er det Beløb, hvormed Afgiften bliver at eftergive for hver fulde tredive Dage, fastsat til 3 Øre for Dampskib og $1^1/_3$ Øre for Seilskib af hver Registerton Netto.

Ved Afgiftens Indbetaling meddeles der, efter at dens Rigtighed saavidt muligt er kontrolleret, Kvittering, hvorimod den udfyldte Nota bliver at vedlægge Hr. Toldkassererens Regnskab som Bilag. Skulde der mellem Hr. Toldkassereren og nogen Reder opstaa Meningsforskjel om, hvorvidt eller i hvilken Udstrækning et Fartøi er fritaget for Afgift, bliver Sagen at forelægge dette Departement til Afgjørelse.

Er et Skib forsvundet, skal det efter Lovens § 3, jfr. Sjøfartslovens § 258, ansees for tabt, naar der har manglet Efterretning om det i tre Gange saa lang Tid, som der gjennemsnitlig medgaar til et Seilskibs Reise fra det Sted, fra hvilket sidste Efterretning havdes om Skibet, til Bestemmelsesstedet, dog mindst 3 Maaneder. Afgiftspligten ophører i saa Tilfælde den Dag, da Skibet forlod sidste Havn; det vil sige, at Afgift kun bliver at erlægge, forsaavidt Afseilingsdagen falder indenfor Budgethalvaaret (1ste Kvartal 1904). Kan det nødvendige Bevis for, at Afgift ikke bliver at erlægge, ikke fremskaffes til Indbetalingsdagen, bliver Afgiften at erlægge mod senere Refusion. Krav om saadan maa fremsættes inden 18 Maaneder efter Indbetalingen.

Med Hensyn til mulig Godtgjørelse for Oppebørselen er De-

partementet betænkt paa for Storthinget at fremsætte Forslag om fornøden Bevilgning. 19 Oktbr.

Oppebørselen revideres af Revisionsdepartementet. Der bliver imidlertid til nærværende Departement at indsende en Opgave over den ved Toldstedet i hvert Budgethalvaar (Kvartalet 1ste Januar —31te Marts 1904) indflydte Konsulatafgift. Denne Opgave skal, særskilt for Dampskibe og for Seilskibe, indeholde Oplysning om Antal og Drægtighed af de Fartøier, der har erlagt Afgift, om det Statskassen tilflydte samlede Beløb samt det eftergivne Beløb.

Ved Lovens § 1 er det paalagt Handelsskibs bestyrende Reder til Toldvæsenet paa Skibets Hjemsted at indsende Opgaver over Skibets Fart. Vedkommende Toldtjenestemand har at paase, at saadanne Opgaver afgives, og at indsende samme til den Myndighed, som Kongen bestemmer. Ved Kongelig Resolution af 17de dennes er det bleven bestemt, at de omhandlede Opgaver, der bliver at afgive in duplo, skal indsendes, det ene Exemplar til det statistiske Centralbureau, det andet til Revisionsdepartementet til Benyttelse ved Regnskabskontrollen.

I Henhold hertil skal man anmode Hr. Toldkassereren om at paase, at der ved Udgangen af hvert Kalenderaar af Rederierne for Fartøier i udenrigsk Fart afgives Fartsopgave overensstemmende med vedlagte Schema[1]) og at indsende samme til ovennævnte Myndigheder. De fornødne Blanketter vil blive Hr. Toldkassereren tilstillet fra det statistiske Centralbureau.

Den almindelige borgerlige Straffelov af 22de Mai 1902 fastsætter i § 414 Straf af Bøder for den Reder, som forser sig mod Lovgivningens Bestemmelser om Forevisning af Dokumenter for nogen Myndighed eller om Afgivelse af ægket Oplysning til nogen saadan.

[1]) Schemaet er indtaget ved foranstaaende Cirkulære af 19 Oktbr. til Amtmændene.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Justitsdepartementet, som havde begjæret en Udtalelse om, hvorvidt en Lensmand var berettiget til at beregne Salær for en efter Fattigstyrets Anmodning foretagen Inkassation af skyldigt Underholdningsbidrag hos en Mand, som havde stillet Garanti for en til Amerika udvandret Barnefader. Kirkedepartementet meddeler, at der formentlig ikke kan paahvile Lensmanden nogen Forpligtelse til at foretage en saadan Inkassation uden Betaling. 20 Oktbr.

Rundskrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmændene i de Amter, hvor den nye civile Embedsordning er gjennemført: 20 Oktbr.

Efter § 5 i Lov af 21de Juli 1894 om delvis Omordning af det civile Embedsverk har Lensmændene — der tidligere alene bistod ved Inddrivelsen af de Restancer, der ikke betaltes til

20 Oktbr. Fogderne paa Skattethingene — nu under Amtskassereren at foretage den hele direkte Skatteopkrævning paa de af dem bestyrede Skattemøder.

Departementet finder, foranlediget ved forskjellige indtrufne Tilfælde, Grund til at henlede Opmærksomheden paa, at de Lensmændene saaledes efter den forandrede Ordning tillagte nye Forretninger udgjør en særdeles betydningsfuld Del af deres Bestillingsforretninger, der maa paasees til enhver Tid udførte paa fuldt tilfredsstillende Maade. Særlig finder Departementet at burde gjøre opmærksom paa, at det, om den nye Ordning skal kunne virke efter sit Øiemed, ikke uden i rent exceptionelle Tilfælde, der hver Gang bør forelægges Departementet, vil kunne tillades, at disse Oppebørselsforretninger overføres til nogen anden end vedkommende Lensmand, og at Departementet saaledes som Regel ikke vil kunne samtykke i, at en Lensmand, der som Følge af Uvederheftighed eller af andre Grunde ikke længere kan betroes Skatteopkrævningen, forbliver staaende i Lensmandsbestillingen.

Med Ovenstaaende bedes ogsaa vedkommende Amtskasserer gjort bekjendt.

20 Oktbr. **Cirkulære** fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles, at der i Tschingtschoufu, Kina, er oprettet tysk Postanstalt, der bliver at betragte som tilhørende Verdenspostforeningen (kfr. Art. XL § 2 i Expeditionsreglementet til den internationale Hovedpostkonvention).

20 Oktbr. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Hedemarkens Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra en Sorenskriver, om der bliver at beregne Sportler for et ved Extraret efter Forlangende af et Fattigstyre optaget Hjemstavnsforhør.

Departementet meddeler, at det har udbedt sig Kirkedepartementets Udtalelse om Spørgsmaalet og herpaa erholdt det Svar, at nævnte Departement er af den Mening, at Fattiglovens §§ 45 og 46 ikke omfatter Forretninger af denne Art, og at den nye Fattiglov ligesaalidt som den tidligere Fattiglovgivning antages at lægge nogen Hindring iveien for at optage Hjemstavnsforhør efter Forlangende af et Fattigstyre. Efter det af Kirkedepartementet udtalte (jfr. ogsaa Kirkedepartementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 21de Marts og 18de Juni 1902) antager Finantsdepartementet, at der ved Optagelsen af de omhandlede Hjemstavnsforhør overensstemmende med den for disse Forretninger befulgte ældre Praxis ikke vil kunne afkræves vedkommende Fattigstyre Sportler til Statskassen, hvorimod Fattigstyret vil have at udrede den Forretningens Administrator i Tilfælde tilkommende Reisegodtgjørelse og Godtgjørelse for Udlæg til Lokale.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Handelsdepartementet, hvori Finantsdepartementet angaaende Forstaaelsen af Lov om Fartøiers Maaling af 31te Mai 1873 § 3 meddeler, at det med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt der menes 4 Tons Netto eller Brutto som Minimum for den maalepligtige Drægtighed, overensstemmende med, hvad det har udtalt i Cirkulære til Amtmændene af 1ste Oktober f. A., antager, at nævnte Paragraf ved „Drægtighed" forstaar „Nettodrægtighed". Departementet fremholder i saa Henseende, at Maaling af Fartøier før den nye Lov om Registrering af Skibe af 4de Mai 1901 alene havde Interesse for det Offentlige som Grundlag for Beregning af visse Afgifter, hvilke opkræves efter Nettodrægtigheden, ligesom den Mærkning af et maalt indenlandsk Fartøis Drægtighed, der efter Skibsmaalingslovens § 5 skal finde Sted, altid har været praktiseret som gjældende den fundne Nettodrægtighed, der i den tidligere Lov om Fartøiers Maaling af 7de Juni 1845 § 2 ogsaa kaldtes „Maalet". Med denne Forstaaelse af Skibsmaalingsloven vil der vistnok indtræde adskillige Tilfælde, hvor vedkommende Fartøi ikke er maalepligtigt efter nævnte Lov, uagtet Bruttodrægtigheden er 25 Tons eller derover, saaledes at man kommer i nogen Vanskelighed med Hensyn til Anvendelsen af Skibsregistreringsloven, som f. Ex. i § 5, 1 bestemmer, at Anmeldelsen til Registrering skal være ledsaget bl. a. af Skibets Maalebrev. Men der vil selvfølgelig altid være Adgang til at erholde vedkommende Fartøi maalt, hvad der for saadanne Fartøier efter Registreringslovens Ikrafttræden formentlig vil være en Nødvendighed. 20 Oktbr.

Med Hensyn til Spørgsmaalet, om der til „Fartøi" i Skibsmaalingslovens § 3 henregnes ogsaa udækkede Fartøier, meddeler Departementet, at der ved „Fartøi", saavidt vides, altid har været forstaaet saavel Dæksfartøier som aabne Fartøier.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Kommunestyret for Vadsø By under 5te Juli 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkulos Syg forandrer Bopæl, dog med en enkelt Forandring. 21 Oktbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Rakkestad Herred i Smaalenenes Amt under 16de April 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkulos Syg forandrer Bopæl. 21 Oktbr.

*) Bekjendtgj. 27 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 45, hvor Beslutningen er indtaget.

21 Oktbr. **Kongelig Reſolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende ſæregne Foranſtaltninger mod tuberkuloſe Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsſtyret for Lille-Elvedalen Herred i Hedemarkens Amt under 4de Februar 1901 fattede Beſlutning om Ordningen af Meddelelſespligten, naar en tuberkuloſ Syg forandrer Bopæl.

21 Oktbr. **Kongelig Reſolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende ſæregne Foranſtaltninger mod tuberkuloſe Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsſtyret for Brandbu Herred i Kriſtians Amt under 1ſte Februar 1901 fattede Beſlutning om Ordningen af Meddelelſespligten, naar en tuberkuloſ Syg forandrer Bopæl, dog med en enkelt Forandring.

21 Oktbr. **Kongelig Reſolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende ſæregne Foranſtaltninger mod tuberkuloſe Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsſtyret for Hiterdal Herred i Bratsberg Amt under 28de Juni 1901 fattede Beſlutning om Ordningen af Meddelelſespligten, naar en tuberkuloſ Syg forandrer Bopæl, dog med enkelte Forandringer.

21 Oktbr. **Kongelig Reſolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende ſæregne Foranſtaltninger mod tuberkuloſe Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsſtyret for Sannikedal Herred i Bratsberg Amt under 20de Februar 1901 fattede Beſlutning om Ordningen af Meddelelſespligten, naar en tuberkuloſ Syg forandrer Bopæl.

21 Oktbr. **Kongelig Reſolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende ſæregne Foranſtaltninger mod tuberkuloſe Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsſtyret for Bokn Herred i Stavanger Amt under 4de Januar 1902 fattede Beſlutning om Ordningen af Meddelelſespligten, naar en tuberkuloſ Syg forandrer Bopæl.

21 Oktbr. **Kongelig Reſolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende ſæregne Foranſtaltninger mod tuberkuloſe Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsſtyret for Manger Herred i Søndre Bergenhus Amt under 11te April 1901 fattede Beſlutning om Ordningen af Meddelelſespligten, naar en tuberkuloſ Syg forandrer Bopæl.

21 Oktbr. **Kongelig Reſolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende ſæregne Foranſtaltninger mod tuberkuloſe Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa Poſt 2 i den af

*) Bekjendtgj. 27 Oktbr. i Lovtid. 1ſte Afd. No. 45, hvor Beſlutningen er indtaget.

Herredsstyret for Kvinnherred Herred i Søndre Bergenhus Amt under 26de September 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl, dog med enkelte Forandringer. 21 Oktbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Surendalen Herred i Romsdals Amt under 30te Marts 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 21 Oktbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Rindalens Herred i Romsdals Amt under 9de Mai 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 21 Oktbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Skodje Herred i Romsdals Amt under 9de September 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl, dog med enkelte Forandringer. 21 Oktbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Høilandet Herred i Nordre Trondhjems Amt under 11te Marts 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 21 Oktbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Grong Herred i Nordre Trondhjems Amt under 28de Februar 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 21 Oktbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Appprobation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3, jfr. §§ 4 og 11 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860, meddeles paa den af Herredsstyret for Steigen Herred i Nordlands Amt under 17de Januar 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl. 21 Oktbr.

*) Bekjendtgj. 27 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 45, hvor Beslutningen er indtaget.

21 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til Lov angaaende særegne Foranstaltninger mod tuberkuløse Sygdomme af 8de Mai 1900 § 3 meddeles paa den af Herredsstyret for Lebesby Herred i Finmarkens Amt under 3de Juli 1901 fattede Beslutning om Ordningen af Meddelelsespligten, naar en tuberkuløs Syg forandrer Bopæl, dog med enkelte Forandringer.

21 Oktbr. **Kongelig Resolution****), hvorved er bestemt, at de ved Kongelig Resolution af 13de Mai 1893 i Henhold til Lov om Vasdragenes Benyttelse af 1ste Juli 1887 §§ 27 og 59 approberede Regler for Fællesflødning m. v. i Digeelvens Vasdrag, Nedenes Amt forbliver gjældende indtil videre — Bestemmelserne om Erlæggelse af Afgift paa den Trælast, der flødes i Vasdraget, dog ikke for et længere Tidsrum end 10 Aar regnet fra 1ste Januar 1903 — og saaledes, at Reglernes § 2 skal lyde:

For at tilveiebringe Midler til Iverksættelse af Oprensningsarbeider til Flødningens Lettelse i Digeelven, Nedenes Amt bliver fra 1ste Januar 1903 indtil videre at erlægge en Afgift pr. Mærkekrone af Trælast, som mærkes i Sognene Birkenes, Veigusdal, Evje og Iveland for at flødes ned gjennem Digeelven, hvilken Afgift, der er forfalden til Betaling hver 1ste Januar og 1ste August, fastsættes til 2 Øre pr. Mærkekrone af den Last, der leveres paa Dige og ned til Dybdalsvandet, og 1 Øre pr. Mærkekrone af den Last, som leveres paa Baskjær og nedenfor til Flaksloner.

21 Oktbr. **Plakat****), indeholdende Forandring i Plakat af 6te Juni 1894 jfr. Plakater af 13de Januar 1899, 13de December 1900, 22de Februar og 22de November 1902.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: I Kraft af Lov om smitsomme Husdyrsygdomme af 14de Juli 1894, cfr. Lov af 26de Mai 1899, § 17 bestemmes herved den Forandring i Plakat af 6te Juni 1894, med Tillægsplakater af 13de Januar 1899, 13de December 1900, 22de Februar og 22de November 1902, at Indførselsbetingelsernes B. a. 1. herefter skal lyde saaledes:

Indførselen skal finde Sted a) pr. Jernbane eller sjøveris direkte til Fredrikshald eller Kristiania eller ad nærmeste Landevei til Præstebakke eller Kornsjø Jernbanestation, hvorfra Dyrene snarest muligt pr. Jernbane føres videre til Fredrikshald; b) ad Allingmoveien eller over Svinesund gjennem Bergs Herred ad nærmeste Vei direkte til Fredrikshald; c) pr. Jernbane direkte til Trondhjem til Slagtning i denne By.

I hver Sending skal i sidste Fald kunne indføres indtil det Antal Dyr, som Landbrugsdepartementet nærmere bestemmer.

*) Bekjendtgj. 27 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 45, hvor Beslutningen er indtaget.

**) Bekjendtgj. 27 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 45.

Hvorefter alle Vedkommende sig underdanigst have at rette. 21 Oktbr.
Givet o. s. v.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 21 Oktbr.

I. At det i Henhold til den geistlige Lønningslov af 14de Juli 1897 § 32, 3die Led, tillades, at der af det Beløb, hvormed Indtægterne af Gamle Akers Menigheds Sognepræstembede og residerende Kapellani i Kristiania tilsammen overstiger 6000 Kroner for hver om Aaret, indtil videre anvendes indtil 2000 Kroner aarlig til Lønning af en midlertidig Hjælpepræst i Menigheden.

II. Hjælpepræsten bliver at ansætte af Kristiania Biskop med Kirke- og Undervisningsdepartementets Approbation og vil have at rette sig efter den Instrux, som Biskopen udfærdiger for ham.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at Distriktslægen i Hammerfest Distrikt i Finmarkens Amt paalægges Forpligtelse til mod sædvanlig Skyds- og Kostgodtgjørelse af Medicinalfondet at foretage regelmæssige Reiser inden Distriktet efter en af Amtmanden nærmere approberet Plan. 21 Oktbr.

Kongelig Resolution[1]), hvorved er bestemt, at de Koncessionsvilkaar, som opstilles ved Meddelelse af Tilladelse til Drift af Telefonanlæg eller til Fornyelse af tidligere given Tilladelse til saadan Drift, fremtidig indtil videre affattes overensstemmende med efterstaaende Udkast. 21 Oktbr.

Betingelser
for
Tilladelse til Drift af Telefonanlæg.

1. Ved Anlægget befølges den med Andragendet fremlagte og godkjendte Anlægsplan. Uden særskilt Tilladelse af Departementet for de offentlige Arbeider maa denne Plan ikke fraviges eller udvides paa anden Maade end ved Anlæg af Abonnentlinjer eller ved Oprettelse inden en Afstand af indtil 5 Kilometer eller, naar ikke Herredsgrænsen derved overskrides, inden en Afstand af indtil 10 Kilometer fra vedkommende Centralstation af Talestationer, alt indenfor det Omraade, som Koncessionen omfatter. Saadanne Talestationer med tilhørende Linjer er i Tilfælde underkastet samme Regler, som gjøres gjældende for Hovedanlægget.

2 Telefonapparater maa ikke uden speciel Tilladelse af Departementet for de offentlige Arbeider anbringes paa Eiendomme, som allerede forinden staar i Forbindelse med Rigstelefon- eller Telegrafstation, ligesom der i det Hele hverken direkte eller indirekte maa bidrages til, at der etableres Telefonforbindelse mellem Steder med saadanne Stationer.

[1]) Jfr. Skr. fra Arbeidsdeptet af 10 Novbr. 1903.

21 Oktbr.

3. Ved Telefonledningernes Anlæg, Vedligeholdelse og Drift befølges i alle Henseender de Regler, som til enhver Tid maatte foreskrives af Departementet for de offentlige Arbeider saavel af Hensyn til private som af Hensyn til offentlige Interesser (Telegrafvæsen, Veivæsen, Jernbanevæsen o. s. v.). Koncessionshaveren er i saa Henseende underkastet den Kontrol, som af samme Departement anordnes, og forpligtet til efter Departementets nærmere Bestemmelse at deltage i de med Kontrollen forbundne Udgifter.

4. Paa Forlangende af Departementet for de offentlige Arbeider har Koncessionshaveren at etablere Samtrafik med Rigstelefonens Linjer med Forpligtelse til:

a) For egen Regning efter Telegrafdirektørens Anvisning at tilveiebringe de til Samtrafiken fornødne tekniske Indretninger ved Anlæggets Stationer og mod Refusion af Halvdelen af Udgifterne derved at istandbringe og vedligeholde de i denne Anledning forlangte Ledninger mellem Anlæggets og Statens Centralstationer, forsaavidt der ikke efter det Offentliges Forlangende og paa Vilkaar, som nærmere bestemmes af Departementet for de offentlige Arbeider, anordnes fælles Centralstation for Anlæggets Linjer og Rigstelefonforbindelserne;

b) uden Godtgjørelse i Form af Abonnement eller paa anden Maade at besørge den ved Samtrafiken fornødne Betjening ved Anlæggets Stationer efter de til enhver Tid gjældende reglementariske Bestemmelser og Forskrifter;

c) at holde Anlæggets Ledninger og Apparater i bedst mulig Stand til Undgaaelse af Ulemper for Rigstelefontjenesten samt at paase, at Betjeningen er tilfredsstillende instrueret og opøvet af Hensyn til Expeditionen paa Rigstelefonens Linjer;

d) i den Udstrækning, som det til enhver Tid forlanges, at overtage Opkrævning af og Garanti for de Telegrafvæsenet tilkommende Gebyrer for Samtaler paa Rigstelefonlinjerne fra de i Forbindelse med Anlæggets Centralstation værende Talestationer og udenbys Telefonforbindelser efter Regning fra Telegrafvæsenets Station, mod at Telegrafvæsenet opkræver og udbetaler til Anlæggets Bestyrelse mulige Gebyrer for Samtaler i omvendt Retning; Koncessionærens Garanti omfatter dog kun de Tilfælde, da vedkommende Samtale paa Rigstelefonlinjerne er rekvireret gjennem Anlæggets Centralstation; de Anlægget i Samtrafiken tilkommende Gebyrer bliver at beregne efter samme Tidsvarighed, som for Rigstelefonlinjerne bestemt, og maa ikke uden særskilt Tilladelse overstige de Taxter, som beregnes

for Benyttelse af de samme, Anlægget tilhørende Ledninger 21 Oktbr.
udenfor Samtrafik med Rigstelefonlinjerne, hvorhos Reglerne for disse Taxters og mulige Tillægstaxters Beregning, forsaavidt Samtrafiken angaar, i det Hele bliver at tillempe efter Rigstelefonens Reglement, saafremt der er Uoverensstemmelser, som kan foranledige Vanskeligheder for Rigstelefontjenesten eller den hertil hørende Regnskabsførsel; for Opkrævning og Regnskabshold vedkommende de heromhandlede Gebyrer kan enhver af Parterne, hvor ikke Anlægget ellers oppebærer Andel af Gebyrerne for Korrespondance i Samtrafik med Rigstelefonen, beregne sig en særskilt Godtgjørelse, som ikke uden Tilladelse af Departementet for de offentlige Arbeider maa sættes høiere end 10 Pct. af det Beløb, som opkræves for den anden Part;

e) at holde Rigstelefonen stadig à jour gjennem dens nærmeste Station om Anlæggets Abonnenter ved Angivelse af Navn, Abonnementsnummer, Kontortid o. lign. samt at overtage et for det paaregnelige Behov ved Anlæggets Abonnentforbindelser og Talestationer fuldt tilstrækkeligt Antal af en af Telegrafvæsenet besørget Fælleskatalog for de ved Rigstelefonlinjerne forbundne Anlæg. Antallet af disse Kataloger, der bliver at overtage til en Pris, der dækker de med sammes Udgivelse forbundne Omkostninger, maa opgives inden en af Telegrafdirektøren nærmere fastsat Tidsfrist.

5. Paa Forlangende overtages Befordring af Telegrammer paa Telefonlinjerne paa de Vilkaar og med Jagttagelse af de Regler, som bestemmes af Telegrafvæsenet, ligesom i det Hele taget, naar offentlige Interesser kræver det, Linjerne tillades benyttede af det Offentlige efter de Bestemmelser, som af Departementet til enhver Tid maatte gjøres gjældende.
6. For Telefonering i Mobiliseringstilfælde befølges de Regler, som derfor maatte blive foreskrevne.
7. Der meddeles Telegrafadministrationen de statistiske Opgaver vedkommende Anlægget, som maatte forlanges; den samme Forpligtelse gjælder med Hensyn til Levering af nøiagtige Rids eller Tegninger af Anlægget, med Ledningerne aflagte paa et tilstrækkelig detailleret Kart, samt Afgivelse af nærmere Oplysninger om Anlægget i det Hele taget; disse Opgaver og Tegninger bliver i Tilfælde at levere inden et af Telegrafadministrationen nærmere opgivet Tidspunkt.
8. Uden Tilladelse af Departementet for de offentlige Arbeider maa Koncessionen hverken helt eller delvis overlades til nogen anden, ligesaalidt som der maa dannes særskilte Afdelinger med selvstændig Bestyrelse for Udnyttelse af Dele af Koncessionen; Forandring af Anlæggets eller det koncessionshavende

21 Oktbr. Selskabs Navn maa ogsaa kun finde Sted med Departementets Samtykke.

9. Den norske Stat er berettiget til med et Aars Varsel at indløse Anlægget eller Dele af samme mod Erstatning, hvis Størrelse i Mangel af mindelig Overenskomst bestemmes efter Taxt. Taxten afgives af en Kommission paa 3 Medlemmer, hvoraf ét opnævnes af Anlæggets Bestyrelse, ét af Telegrafdirektøren og ét af Departementet for de offentlige Arbeider. Dog kan Departementet fastsætte Medlemmernes Antal til 5, hvoraf to opnævnes af Bestyrelsen, to af Telegrafdirektøren og ét af Departementet.

Det af Departementet opnævnte Medlem bliver Kommissionens Formand, hvis Stemme i Tilfælde af Stemmelighed gjør Udslaget; forøvrigt afgjøres de Kommissionen forelagte Spørgsmaal ved simpel Stemmeflerhed.

For Kommissionens Medlemmer bliver der paa samme Maade at opnævne Suppleanter.

Saafremt Anlæggets Bestyrelse ikke inden 30 Dage efter derom at have modtaget Opfordring har foretaget saadant Valg, som ovenfor omhandlet, eller undlader det eller de af den valgte Medlemmer at møde, bliver Taxten med bindende Virkning at afgive af de øvrige valgte Medlemmer.

Ved Taxeringen skal der alene sees hen til Anlæggets tekniske Værdi paa det Tidspunkt, da Værdsættelsen sker, d. v. s. til Materiellets og de tekniske Indretningers Art og Stand samt til gjældende Materialpriser og almindelige Arbeidsomkostninger ved Udførelse af Anlægget, med Hensyntagen til den Værdiforringelse, Anlægget i saadan teknisk Henseende maatte have undergaaet, og uden at Anlæggets Rentabilitet o. lign. kommer i Betragtning, idet der ved Beregningen med de nævnte Hensyn for Øie kan lægges til Grund, hvad Anlægget skjønnes paa dette Tidspunkt at ville koste fra Nyt af, med et passende Fradrag for stedfunden Slid, Beskadigelse eller Bedærvelse paa anden Maade.

Saafremt Indløsning kun forlanges af en Del af Anlægget, skal Taxtkommissionen, naar den efter Omstændighederne anser det ubilligt ligeoverfor Koncessionshaveren, at alene denne Del indløses, afgive Udtalelse om, hvilke andre Dele af Anlægget, den finder, i Tilfælde samtidig bør indløses.

Taxtforretningen bliver at afgjøre inden et af Departementet fastsat Tidspunkt; de med sammes Afholdelse forbundne Omkostninger udredes af det Offentlige.

10. Saafremt det Offentlige ved Koncessionstidens Udløb negter at meddele fornyet Koncession paa de til enhver Tid gjældende Vilkaar, pligter det at indløse Anlægget eller den Del

af samme, som derved bliver ubrugelig, mod Erstatning overensstemmende med Punkt 9 i nærværende Koncessionsbetingelser. 21 Oktbr.

11. Koncessionen bortfalder, saafremt den ikke bliver benyttet inden det Tidspunkt, som maatte bestemmes af Departementet for de offentlige Arbeider, og forsaavidt den givne Tilladelse kun delvis benyttes inden saadant Tidspunkt, indskrænkes Koncessionen til kun at omfatte de Forbindelser, som inden dette Tidspunkt er etableret.
12. Tvist om Forstaaelsen af ovenstaaende Bestemmelser afgjøres med bindende Virkning ogsaa for Anlæggets Vedkommende af Kongen.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Lister og Mandals Amt, hvori Departementet angaaende en af en Lensmand afholdt Forretning, hvorved der er givet „Rettens Arrest og Beslag" i Gods tilhørende en til Amerika udvandret Mand for Opfostringsbidrag, meddeler, at det med Amtmanden er enig i, at omhandlede Forretning rimeligst maa betragtes som en almindelig Beslagsforretning i Henhold til Lov af 29de Marts 1902, 3die Passus. Saadanne Forretninger er imidlertid ikke retslige Handlinger foretagne af Exekutivretten, men administrative Handlinger, der udføres af Politiet (jfr. Lov om Børn, hvis Forældre ikke har indgaaet Ægteskab med hinanden, m. v. af 6te Juli 1892 § 15 og Cirkulære af 26de Juli 1893). Som Følge heraf bliver ved disse Forretninger Retsvidner ikke at tilkalde, ligesaalidt som der foreligger nogen Nødvendighed for, at Barnemoderen afgiver eller lader afgive Møde ved deres Afholdelse, eller at Forretningerne thinglæses. 21 Oktbr.

Skrivelse fra Landbrugsdepartementet til Amtmanden i Buskerud Amt, hvori der i Anledning af et indkommet Udkast til Regler for Fællesflødningen i et Vasdrag er udtalt: 21 Oktbr.

1. Skogeiere som saadanne kan ikke gyldigen vedtage Regler for Ordningen af Fællesflødningen, idet dette efter Vasdragslovens § 53 tilkommer dem, for hvis Regning Flødningen foregaar.
2. Skogeier er ikke pligtig til at modtage Valg i Foreningens Anliggender, medmindre Last flødes for Vedkommendes Regning, og han er Medlem af Foreningen.
3. Den en Lasteier efter Vasdragslovens § 56 tilkommende Ret til selv at flode sit Trævirke kan ikke indskrænkes ved Bestemmelse i Flødningsreglerne.
4. En Bestemmelse om, at saavel Lastens Kjøber som Sælger er ansvarlig for Flødningsafgiften, antages ikke at være gyldig, da man formentlig kun kan holde sig til den, for hvem Flødningen foregaar.

21 Oktbr. 5. Bestemmelserne i Vasdragslovens § 53 angaaende den Maade, hvorpaa Forandringer i Reglerne skal foregaa, antages ikke at kunne forandres ved Bestemmelser i Flødningsreglerne.

6. Der antages ikke at være lovlig Adgang til i Flødningsreglerne at bestemme, at enhver Skogeier skal være Garantist for Elveforbygningskassens Ansvar, idet en saadan Forpligtelse for at være gyldig formentlig maa være kontraktsmæssig overtagen.

7. Det antages tvivlsomt, hvorvidt der er Adgang til at tillægge et Medlem af Fællesflødningsforeningen mere end én Stemme. Ligeledes er det antaget ulovhjemlet at gjøre Stemmeret afhængig af, at vedkommende Medlem eier Skogeiendom af en vis Størrelse.

22 Oktbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Havnedirektøren, hvori Departementet i Anledning af en fra Sandefjords Havnestyre indkommen Foresprgsel om, hvorvidt Fartøier, der anløber Stedet for at gaa i Tørdok enten for Reparation eller for Rengjøring af Bunden, skal betragtes som „oplagte" og saaledes pligtige til at erlægge Havnefogedpenge i Henhold til Havnelovens § 16, sidste Passus, beder Havnestyret gjort bekjendt med den af Direktøren i Skrivelse af 22de Februar 1901 fremholdte Opfatning af Begrebet Oplag, hvortil Departementet finder at kunne henholde sig.

I den anførte Skrivelse fra Havnedirektøren udtales bl. a. følgende:

— — — — — — — — — — — — — — — —

Et Skib kan formentlig først anses for at være „oplagt" i Havnelovens Forstand (§ 16, sidste Passus), naar dets Fart under Henliggen i Havn for kortere eller længere Tid afbrydes, og Besætningen afmønstres. Efter min Mening kan det derfor ikke siges, at Skibe „oplægges", naar de under Farten anløber en Havn blot for Doksætning eller Reparation for umiddelbart derefter at fortsætte Reisen, eller at de af den Grund skulde være pligtige at betale Havnefogedpenge.

Tiden, som medgaar til Doksætningen eller Reparationen, maa antagelig forsaavidt være uden Betydning, skulde der fastsættes noget bestemt Tidsrum for Opholdet i Havnen, for at Bestemmelserne for „Oplag" skulde kunne gjøres gjældende, maatte man formentlig sætte Grænsen til mindst 30 Dage — den Tid, som almindelig betinger et Afslag i Assurancepræmien under et Fartøis Henliggen i Havn.

Men sikrest og klarest antager jeg, at man vil træffe Meningen af Havnelovens Bestemmelse i denne Henseende, dersom det bliver fastslaaet som Regel, at et Skib først da kan betragtes som „op-

lagt", naar dets Besætning er afmønstret, hvilket vistnok ogsaa 22 Oktbr.
stemmer bedst med den gjængse Forstaaelse af Udtrykket „oplagt".

Jeg skulde anse det rimeligst, at Skibe, som kun anløber en Havn for Doksætning eller Reparation, og som beholder sin Besætning, bliver ligestillet med Fartøier, som søger Havn for Storm, paa Grund af Lastens Forskyvning, slidte Seil eller lignende Aarsager, hvilke Tilfælde heller ikke i og for sig begrunder Forpligtelse til at betale Havnefogedpenge.

Men hvis det derimod paa Grund af Doksætningen eller ovennævnte andre Aarsager bliver nødvendigt helt eller delvis at losse Fartøiets Last, vil Skibet formentlig være pligtigt at erlægge Havnefogedpenge, selv om Lasten eller Fartøiet ikke er bestemt til den Havn, det er tvunget at optage, eller hvor Reparationen foregaar.

Skrivelse*) fra Arbeidsdepartementet til Styrelsen for Sta- 23 Oktbr.
tens Jernbaner, hvorved er bestemt, at Punkt 64 i det for Statsbanerne gjældende Driftsreglement (approberet i Henhold til Kongelig Resolution af 22de December 1879) gives et Tillæg, saalydende:

Lægges Varer i Returemballage, uden at behørig Angivelse herom sker, bliver der — uden Hensyn til, om Vedkommende kan drages til Ansvar efter Straffeloven — at erlægge i Fragt for Forsendelsen indtil 3 Gange det Beløb, som skulde været betalt, om Varerne var blevne behørig angivne til Forsendelse, dog mindst Kr. 5,00 pr. Sending.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Roms- 24 Oktbr.
dals Amt, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra en Bygningskommission om, hvorvidt Bygningskommissionen har lovlig Hjemmel til at paabyde Afvalmning af Tag paa Bislag og lignende Tilbyg, meddeler, at dette Spørgsmaal overensstemmende med, hvad Departementet i tidligere lignende Tilfælde har udtalt, antages at maatte besvares bekræftende. Departementet tilføier derhos, at det efter Bygningslovens § 26 jfr. § 23 ikke er tilladt paa Træbygning med 2 Etager at anbringe Gavlopbyg, som paa noget Punkt rager over den for Bygningen tilladte største Gesimshøide. Et saadant Opbyg eller Gavl kan formentlig derfor heller ikke anbringes paa et Bislag eller lignende, der er opført i Forbindelse med Bygningen og ansees som en Del af denne.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Jarls- 24 Oktbr.
berg og Larviks Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra et Formandskab om, hvorvidt der var Adgang for en Kommune

*) Bekjendtgj. 12 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 47.

24 Oktbr. til ved Domstolenes Hjælp at faa omstyrtet en af en Overskattekommission afgiven Kjendelse, hvorved en i Kommunen lignet Skatyder havde faaet sin Skat nedsat.

Departementet antager, at Spørgsmaalet maa besvares benegtende, idet den gjældende Skattelovgivning ikke anviser et Kommunestyre noget Middel til at erhverve Domstolenes Afgjørelse, naar en Ligningsmyndighed efter Klage har nedsat en Skattepligtigs Formue eller Indtægt.

26 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til § 13 i Lov om Ulykkesforsikring for Arbeidere i Fabriker m. v. af 23de Juli 1894 med Tillægslov af 23de December 1899 bestemmes, at der i den ved Kgl. Resolution af 15de April 1903 og Storthingets Beslutning 27de Mai s. A. fastsatte Fareklassifikation[1]) foretages nedenomhandlede Forandringer og Tilføielser med deraf følgende Omordning i Titlernes Nummerrække.

4de Fareklasse:

No. 29. „Straavarefabriker" forandres til „Kurvfletning, Rør- og Straavarefabriker".

No. 32. „Meierier eller Ysterier med Motor eller Dampkjedel med Tryk" udgaar af 4de og overføres til 6te Fareklasse.

No. 43. „Bog- og Stentrykkerier" udgaar af 4de og overføres til 5te Fareklasse.

Som ny Titel optages „Kemisk Smaaindustri (Pudsepomade, Skosmørelse, Blæk o. lign.)".

6te Fareklasse:

No. 12. „Metalvarefabriker i Almindelighed; Gjørtlerier", samt

No. 46. „Mineralvandfabriker" udgaar af 6te og overføres til 8de Fareklasse.

Som ny Titel optages „Kassefabrik uden Motor".

7de Fareklasse:

No. 11. „Benmøller og Benstamper" udgaar af 7de og overføres til 9de Fareklasse.

Som ny Titel optages „Isoleringsmassefabriker".

8de Fareklasse:

No. 7. „Fabrikation af Skruer og Nagler med Motor" udgaar af 8de og henføres til 6te Fareklasse.

No. 22. „Høvlerier (alene)" udgaar.

Som nye Titler optages „Kardefabriker" og „Macadamisering af Gader og Veie (som selvstændig Bedrift med eller uden Udvinding af Materialet)".

[1]) Indtaget i Lovtidenden ved Kgl. Res. af 1 Aug. 1903, ved hvilken Storthingets Beslutning af 27 Mai s. A. blev tagen tilfølge.

*) Bekjendtgj. 29 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 46.

9de Fareklasse: 26 Oktbr.

No. 20. „Møllebrug" udgaar af 9de og overføres til 7de Fareklasse.

No. 26. „Sporveisanlæg, elektriske, i oparbeidede Gader og Veie" forandres til „Sporveisanlæg, i oparbeidede Gader og Veie".

Som nye Titler optages „Træuldfabriker (som selvstændig Bedrift)" og „Smaa Møllebrug i Forbindelse med Benmølle, Barkemølle, Tøistampe eller Frørensseri o. lign."

10de Fareklasse:

No. 1. „Elektrisk Sporveisdrift (excl. Elektricitetsverk)" samt No. 13 „Malerarbeide" udgaar af 10de og overføres til 8de Fareklasse.

No. 5. „Mineralgruber (Feltspat, Apatit etc)" udgaar af 10de og overføres til 12te Fareklasse.

No. 6. „Teglverker (hovedsagelig Maskinformning)" udgaar af 10de og overføres til 9de Fareklasse.

No. 8. „Skibsværfter for Jern- og Staalskibe (Nybygning og Reparationer, Maskinverksted, Støberi, Modelverksted, Kjedelverksted etc., alt Arbeide underét); Opbrækning af Skibe" udgaar af 10de og overføres til 11te Fareklasse.

11te Fareklasse:

Som nye Titler optages „Smaa Sagbrug i Forbindelse med Benmølle, Barkemølle, Tøistampe eller Frørenseri o. lign." samt „Fabrikation af Kassebord, excl. Tomtearbeidet".

12te Fareklasse:

No. 1. „Jernbanedrift" udgaar af 12te og overføres til 9de Fareklasse.

No. 4. „Udvinding, Transport og Lagring af Is (excl. Skibning)" udgaar af 12te og overføres til 10de Fareklasse.

No. 14. „Snedkerier (ogsaa Møbelsnedkerier) med Motor" udgaar af 12te og overføres til 14de Fareklasse.

13de Fareklasse:

No. 2. „Udvinding, Transport og Lagring af Is (incl. Skibning)" udgaar af 13de og overføres til 12te Fareklasse.

No. 7. „Malmgruber med eller uden Skeidning" udgaar af 13de og overføres til 14de Fareklasse.

No. 12. „Høvlerier med Cirkel- eller Baandsag" forandres til „Høvlerier med eller uden Cirkel- eller Baandsag" og overføres til 9de Fareklasse.

No. 13. „Finér og Stavskjærerier" udgaar „Stavskjærerier".

No. 14. „Opgangssagbrug uden Cirkler for Kantning eller Kapning" udgaar, idet Titelen forandres til:

Opgangssagbrug (i Tilfælde af specificerede Opgaver).
a. Arbeidet ved Cirkelsag, 15de Fareklasse,
b. det øvrige Sagarbeide, 13de Fareklasse,
c. Tomtearbeidet (se særskilt Titel herfor).

26 Oktbr. Som ny Titel optages „Stavskjærerier (raa Stav), incl. Tomtearbeidet".

14de Fareklasse:

No. 5. „Opgangssagbrug med Cirkler for Kantning eller Kapning" forandres til „Opgangssagbrug (i Mangel af specificerede Opgaver), alt Arbeide underét".

No. 10. „Byggearbeider (Opførelse og Vedligehold af Huse), alle Arbeider underét" udgaar af 14de og overføres til 13de Fareklasse.

Som ny Titel optages „Tømmercirkelsagbrug med stationær Motor, incl. Tomtearbeidet".

15de Fareklasse:

Som ny Titel optages: „Stavskjærerier (raa Stav) excl. Tomtearbeidet".

16de Fareklasse:

No. 2. „Cirkelsagbrug (Tømmercirkel)" forandres til „Tømmercirkelsagbrug med stationær Motor, excl. Tomtearbeidet".

Som ny Titel optages „Tømmercirkelsagbrug med Lokomobildrift, incl. Tomtearbeidet".

26 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Stadfæstelse paa følgende under 6te Oktober 1903 af Vaale Herredsstyre i Jarlsberg og Larviks Amt fattede Beslutning:

§ 1. Det skal inden Vaale Herred være forbudt at anvende Pigtraad til Gjærde.

§ 2. Tidligere af Pigtraad opførte Gjærder maa ikke repareres med Pigtraad, men med glat Traad eller andet ufarligt Materiale.

26 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved er bestemt:

I Henhold til Lov om Fredning af Lax og Søørret m. v. af 20de Juni 1891 § 23 meddeles indtil videre Fritagelse fra Bestemmelserne i §§ 1, 3, 5, 6, 7, 8 og 10 i nævnte Lov, forsaavidt angaar det vestre Løb — mellem Næsse Bro og Vatlevad — af Egersundselven, Helleland og Egersund Herreder, Stavanger Amt.

Nærværende Resolution træder i Kraft strax.

26 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at der for Eina Vand, Vestre Toten, Kristians Amt med deri faldende Elve og Bække saa langt som Fisk fra Indsjøen gaar op indtil videre, dog ikke for et Tidsrum af mere end 5

*) Bekjendtgj. 29 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 46.

Aar fra 20de Oktober 1903 at regne, skal gjælde følgende Fred- 26 Oktbr.
ningsbestemmelser:

1. Fra og med 15de til og med 30te September skal alt Fiske være forbudt. Alt Røiefiske skal desuden være forbudt fra og med 20de til og med 30te November.
2. Fem Dage før og ti Dage efter førstnævnte Tidsrum maa Garn eller andre staaende Redskaber ikke benyttes nærmere end 100 Meter udenfor Munding af Elv eller Bæk, hvori Ørret gaar op, eller i saadan Munding.

   Derhos skal det til enhver Tid være forbudt at spærre Fiskens Adgang til Elven ved udstillede Fiskeredskaber.

   Mellem hvert paa saadant Sted udsat Redskab maa der være en Afstand af mindst 5 Meter.
3. Bundne Redskaber skal have en Maskevidde af mindst 35 Millimeter mellem Knuderne, maalt i vaad Tilstand. Dog kan mindre Masker anvendes i
   a. Hov, der benyttes til Fangst af Ørekyte (Kime) til Agn;
   b. Redskaber, der bruges til Fangst af Mort (Flasrøie) i den Tid af 3 à 4 Dage henimod Slutningen af Mai, da denne Fiskeart gaar under Land;
   c. Aborteine, der om Vaaren benyttes til Fangst af Abor;
   d. Garn, der før 1ste August benyttes til Støkning af Abor om Dagen, d. v. s. fra Kl. 5 Morgen til Kl. 9 Aften.
4. I Sløer og andre Redskaber af stivt Materiale skal Spilerne have en Afstand af 35 Millimeter, og Redskaberne skal være saaledes indrettede, at den Fisk, der gaar igjennem Spileverket, kommer ud i Elven.
5. Brugen af Opgangssløer (ɔ: Sløer, der er forsynede med Stængsel, som hindrer Fiskens videre Opgang i Vasdraget) er forbudt.
6. Nedgangssløer med tilhørende Stængsel maa ikke afstænge mere end tre Fjerdedele af Elvens Løb, og den ikke afspærrede Del af Løbet maa selv under lav Vandstand være fuldt skikket for Fiskens Nedgang. Teiner eller andre stillestaaende Redskaber maa ikke afspærre Elvens eller Bækkens hele Løb, men være saaledes anbragte, at Fisk selv under smaa Flomme kan passere forbi Redskabet.

   Mellem Garnredskaber anbragte fra modsatte Elvebredder maa Afstanden intetsteds være mindre end 5 Meter.
7. Brugen af Lyster skal være forbudt.
8. Forsaavidt Fiskетrappe opføres ved „Nedre Sag" i Helgedalselven, skal det være forbudt at fiske i Trappen eller inden en Afstand af 10 Meter nedenfor dens Udløb eller ovenfor dens Indløb.

Denne Resolution træder i Kraft strax.

26 Oktbr. **Kongelig Reſolution***), hvorved er beſtemt:

1. I Henhold til § 1 i Lov indeholdende Tillæg til og Forandringer i Lovgivningen om Brandvæſenet af 26de Auguſt 1854 forordnes en Brandkommiſſion for Jevnaker med nærmeſte omkringliggende Bebyggelſe i Stokke Herred, Jarlsberg og Larviks Amt.
2. Det overdrages Amtmanden nærmere at faſtſætte Brandkommiſſionsdiſtriktets Grændſer.

26 Oktbr. **Kongelig Reſolution**, hvorved meddeles Approbation paa forſkjellige i Generalforſamlinger den 6te Januar, 12te Juni og 6te Juli 1902 vedtagne Forandringer i den for Indre Søndmørs gjenſidige Brandforſikringsindretning for Løsøre ved Høieſte Reſolution af 31te Mai 1895 approberede Plan, ſaaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de Auguſt 1839 og 4de Auguſt 1845 hjemlede Forrettigheder.

26 Oktbr. **Kongelig Reſolution**, hvorved bl. a. er beſtemt:

1. — — — — — —
2. At der i Henhold til § 3 i Lov om Bygningsvæſenet af 27de Juli 1896 meddeles Approbation paa de af Hønefos's Magiſtrat og Formandſkab under 16de September 1903 vedtagne Forandringer i den for Stadskonduktøren ſammeſteds ved Kongelig Reſolution af 25de Februar 1899 approberede Inſtrux.
3. At der i Henhold til ſidſtnævnte Lovs §§ 15 og 84 meddeles Approbation paa de af Hønefos's Kommuneſtyre i Møde den 26de September 1903 vedtagne forandrede Regulativer for den Bykaſſen tilkommende Betaling for Opmaaling af Tomter og Grunde ſamt for Betaling for Tilſyn med Byggearbeiders Udførelſe m. v. ſammeſteds.

Forandringerne i Inſtruxen for Stadskonduktøren beſtaar i, at § 6 udgaar, og at §§ 2, 3 og 7 faar følgende Lydelſe:

§ 2. Stadskonduktøren maa ikke uden Magiſtratens og Ordførerens Tilladelſe foretage Reiſer eller tage Ophold udenfor Byen.

§ 3. Efter Konferance med Pantebogsføreren ſkal alle Opmaalings- eller Kartforretninger med indtegnet, konſtrueret Figur af den opmaalte Grund indføres i en af Overøvrigheden dertil autoriſeret Protokol, der anſkaffes for Kommunens Regning.

§ 7. Som Bygningsinſpektør har Stadskonduktøren paa eget An- og Tilſvar uden ſærſkilt Godtgjørelſe at føre Tilſyn med

*) Bekjendtgj. 29 Oktbr. i Lovtid. 1ſte Afd. No. 46.

Opførelse af Bygninger i Hønefos forenet med den af ham af Bygningskommissionen ved Beslutning af 1ste September 1898 overdragne Myndighed efter Bygningslovens §§ 42, 57, 59, 63 og 68. 26 Oktbr.

Under exceptionelle Forholde, hvor særegne Bygningskonstruktioner skal anvendes, vil Stadskonduktøren efter Bygningskommissionens Bestemmelse have at tilkalde en af Bygningskommissionens Medlemmer, med hvem Regulativets Godtgjørelse for Tilfælde bliver at dele (mellem Kommunens og Kommissionens Medlem).

Det forandrede Betalingsregulativ for Opmaaling af Tomter og Grunde er saalydende:

§ 1.

A. For Opmaaling og Udstikning af Tomter og Grunde betales:

1. for Areal af indtil 500 m.² Kr. 3,00
2. " — " " 1000 m.² " 4,00
3. " — " " 2000 m.² " 5,00
4. " — " " 3000 m.² " 6,00
5. " — " " 4000 m.² " 7,00
6. " — " " 5000 m.² " 8,00
7. " hver overskydende 1000 m.² eller Del deraf betales et Tillæg til foranstaaende af 50 Øre.

B. For Tegning af Kartet, Beregning af Arealet og Beskrivelse af Forretningen samt bekræftet Udskrift af samme betales:

Efter No. 1 ovenfor Kr. 2,50
" " 2 — " 3,00
" " 3 — " 3,50
" " 4 — " 4,00
" " 5 — " 4,50
" " 6 — " 5,00

For hver overskydende 1000 m.² eller Del deraf betales et Tillæg til foranstaaende af 30 Øre.

§ 2. Bliver det opmaalte Areal at beregne i flere angivne særskilte Dele, øges Betalingen for det samlede Areal med 1/5 Del af foranstaaende under Litr. A bestemte Betaling.

§ 3. For Nivellement til Bestemmelse af en Tomts Høide i Forholdet til reguleret Gade betales Kr. 5,00. Udføres saadant Nivellement i Forbindelse med Opmaalingsforretning over samme Tomt betales det halve.

§ 4. For Gjenpart af ældre Kartforretninger betales 1/3 Del af de i § 1 under A og B bestemte Beløb.

Det forandrede Betalingsregulativ for Tilsyn med Byggearbeiders Udførelse m. v. er saalydende:

1. For Behandling af Anmeldelse af Nybygnig og af Hovedreparation af ældre Bygning betales til Bygningskommissionen Kr. 5,00.

26 Oktbr. 2. For Tilsyn af Bygningsinspektøren ved Bygningers Opførelse betales til Kommunekassen beregnet efter den bebyggede Grundflade og Antal af Etager, dog saa, at mindste Beløb udgjør Kr. 1,00:

Indtil	25 m.²	Grundflade for 1ste Etage	Kr. 1,00
over	25 m.² til 50 m.²	—»—	„ 2,00
„	50 m.² » 75 m.²	—»—	„ 4,00
„	75 m.² » 100 m.²	—»—	„ 6,00
„	100 m.² » 150 m.²	—»—	„ 8,00
„	150 m.² » 200 m.²	—»—	„ 10,00
„	200 m.² » 250 m.²	—»—	„ 12,00
„	250 m.² » 300 m.²	—»—	„ 14,00

For hver følgende Etage tillægges Halvdelen af den beregnede Godtgjørelse for 1ste Etage.

Beboelseskjælder og Kvistværelser regnes hver for 1ste Etage. Ved hel eller delvis Underbygning eller Paabygning af ældre Bygning beregnes Godtgjørelsen kun for den eller de Etager eller Del af Etager, som ombygges eller paabygges.

3. For Tilsyn af Byens Brandinspektør betales til Kommunekassen udenfor, hvad foran er nævnt:
   a. For Tilsyn med Udførelsen af Bagerovne, Kjøller, Anbringelse af Dampkjedler, Centralopvarmningsapparat eller lignende Indretning i ny eller ældre Bygning Kr. 4,00.
   b. For Tilsyn med Opførelsen af Skorstenspiber eller Lodpiber i ældre Bygning Kr. 2,00.
   c. For Udstedelse af Atteft om Godkjendelse af hver af de i Lovens §§ 65, 66, 68 og 69 omhandlede Indretninger Kr. 1,00.
   d. For Udstedelse af Atteft om Godkjendelse af Piber og Ildsteder (§ 79) i 1ste Etage Kr. 1,00 med Tillæg af 50 Øre for hver følgende Etage, hvilken Betaling erlægges med 1/2 Del til Kommunen og 1/2 Del til Feiermesteren.
4. Til Byens Feiermester betales foruden ovennævnte Andel for Udstedelse af Atteſter endvidere:

For Gjennemgang af Skorstenspiber og Rensning af Lodpibe i 1ste Etages Høide — for hver — 50 Øre med Tillæg af 30 Øre for hver følgende Etage.

28 Oktbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Bergens Stift, hvori Departementet i Anledning af Foreſpørgſel fra et Amtsſkoleſtyre meddeler, at det ikke paa Forhaand lader ſig gjøre at beſtemme, hvor lang Varighed et Sygdomsforfald maa have, forat det efter Landsſkolelovens § 46 f ſkal kunne betegnes ſom „længere Sygdomsforfald". Meget maa

her bero paa de særegne Forhold. Departementet er imidlertid enig med Direktøren i, at et Sygdomsforfald af ikke længere Varighed end 8 Dage neppe kan gaa ind under Lovens § 46 f. 28 Oktbr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiania Stift, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra et Skolestyre meddeler, at der efter Landsskolelovens § 38 vil blive udbetalt Statsbidrag af hele det til vedkommende Lærere udbetalte Lønningsbeløb, uden Hensyn til at Lærerne af sin Løn afgiver et nærmere bestemt Beløb til en Vikarkasse. Forudsætningen er selvfølgelig, at Ugelønnen selv efter Fradraget til Vikarkassen mindst bliver saa stor som det for Amtet gjældende Lavmaal. 28 Oktbr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiansand Stift, hvori Departementet i Anledning af Andragende fra et Skolestyre om, at en Kreds, der nu danner en Storskolekreds, men 4 Smaaskolekredse, maa faa Tilladelse til at vælge 5 Tilsynsudvalg, et fælles for hele Storskolekredsen og et for hver af de 4 Smaaskolekredse meddeler, at der ikke er lovlig Adgang til at imødekomme et saadant Andragende. Delingen i Smaakredse vedkommer alene Skolens indre Ordning, idet Smaaskolerne er Storskolens lavere Kredse. Smaakredsene kan derfor heller ikke betragtes som økonomisk selvstændige Kredse, ligesaalidt som Loven for dem har anordnet særeget Tilsynsudvalg og Kredsmøder (jfr. Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 16de Juli 1892). Departementet erklærer sig derhos, rent bortseet fra Sagens retslige Stilling, enig med Direktøren i, at en Kreds, hvorfra Børnene kan samles til en Storskole, ikke er saa vidstrakt, at det skulde gjøre dens Deling mellem flere Tilsynsudvalg nødvendig. 28 Oktbr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Røros Værgeraad, foranlediget ved, at Værgeraadet havde udtalt, at der formentlig i Henhold til Lov om forsømte Børns Behandling af 6te Juni 1896 § 46 tilkommer Røros Kommune et Bidrag af 30 Øre daglig for den Tid en Gut, som af Værgeraadet i Henhold til nævnte Lovs § 19 foreløbig var anbragt i Smaalensbyernes Tvangsskole, opholdt sig i Tvangsskolen, samt muligens tillige Godtgjørelse for de ved Guttens Transport til og fra Skolen havte Udgifter. Departementet meddeler, at Bestemmelsen i den omhandlede Lovs § 46 om et Statsbidrag af 30 Øre daglig for hvert i Tvangsskole anbragt Barn ikke antages at kunne komme til Anvendelse i nærværende Tilfælde, hvor Gutten foreløbig er anbragt i Tvangsskole efter Lovens § 19. Det er nemlig alene Indsættelse i Tvangsskole efter Lovens §§ 4 og 5, som begrunder det omhandlede Statsbidrag af 30 Øre daglig. At Værgeraadets 28 Oktbr.

28 Oktbr. Beslutning om Tvangsskoleanbringelse er fattet paa Foranledning af Paatalemyndigheden, antages ikke at være af nogen Betydning for Sagen. Udgifterne ved Guttens Transport til og fra Tvangsskolen er det Offentlige uvedkommende.

29 Oktbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Værgeraadet i Trondhjem i Anledning af nogle af Værgeraadet indsendte Regninger vedkommende 4 Gutter, som af Værgeraadet midlertidig havde været anbragt i Trondhjems kommunale Tvangsskole.

Departementet udtaler bl. a., at forsaavidt angaar den ene Gut, som paa Grund af Tyveri var besluttet indsat i mildere Skolehjem, men da der ikke var Plads i noget saadant, indtil videre blev anbragt i Tvangsskolen og senere optaget i Ulfsnesøen Skolehjem i Henhold til fornyet Beslutning af Værgeraadet, bliver Udgifterne ved Opholdet i Tvangsskolen overensstemmende med Lov om forsømte Børns Behandling af 6te Juni 1896 § 50 at udrede af Statskassen.

Hvad derimod angaar de tre andre Gutter, som ogsaa var besluttet anbragt i Skolehjem, men paa Grund af manglende Plads i disse foreløbig indsattes i den kommunale Tvangsskole, gjør Departementet opmærksom paa, at Værgeraadet under 10de Juni d. A. for disse Gutters Vedkommende har ophævet Beslutningen om Anbringelse i Skolehjem og istedet bortsat dem indtil videre i Familie paa Landet eller for en Guts Vedkommende hjemsendt ham. Da saaledes Værgeraadets oprindelige Beslutning om de nævnte Gutters Anbringelse i Skolehjem senere er forandret, antager Departementet, at der ikke kan blive Spørgsmaal om at udrede Udgifterne ved Gutternes foreløbige Anbringelse i Tvangsskole af Statskassen, idet Loven af 6te Juni 1896 § 50 sætter endelig Beslutning om Indsættelse i Skolehjem som Betingelse for at overføre de omhandlede Udgifter paa Statskassen.

29 Oktbr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet til Stiftamtmanden i Bergen, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra en Advokat meddeler, at et Skib, hvori en eller flere Parter eies af et ansvarligt Handelsselskab, i hvilket et af Medlemmerne er dansk Borger, ifølge Lov om Sjøfarten af 20de Juli 1893, § 1 ikke er norsk.

30 Oktbr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet til en Toldkasserer, hvori Departementet meddeler, at Gebyr for Udfærdigelse af nyt Nationalitetsbevis ifølge Skibsregisterlovens § 36 aldrig bliver at beregne, naar Udfærdigelsen sker i Henhold til nogen i Skibsregisterloven med tilhørende Reglement indeholdt Forskrift om, at Nationalitetsbevis i det paagjældende

Tilfælde skal udfærdiges, idet Gebyr kun skal beregnes, naar der udfærdiges nyt Nationalitetsbevis, fordi det tidligere udfærdigede er tabt, eller fordi Beviset, udenfor de i Loven foreskrevne Tilfælde, af Rederiet begjæres ombyttet med et nyt. 30 Oktbr.

Parolbefaling fra kommanderende Admiral, hvorved bl. a. efter Anmodning fra Forsvarsdepartementet bekjendtgjøres følgende Bestemmelser om Forevisning af Deviationsjournal samt af Observations- og Kronometerjournal: 31 Oktbr.

Deviationsjournalen forevises Skibschefen og paategnes af denne hver Maaned samt ved Togtets Slutning (ad. „Instrux for Kompassernes Undersøgelse og Behandling ombord i Krigsfartøierne" § 5 samt Sjøtjenestereglementet, III, § 7, 2).

Observations- og Kronometerjournalen forevises Skibschefen og paategnes af denne hver Uge samt ved Togtets Slutning (ad. Sjøtjenestereglementet, II, § 55, 3 og III. § 7, 2).

Høieste Resolution*), hvorved den af Bergens Kommunestyre i Møde den 26de Oktober 1903 i Medhold af § 11 i Lov af 18de Juni 1884 fattede Beslutning, hvorved Afgiften for Udskjænkning af Øl, Vin, Mjød og Cider i Bergen for Aaret 1904 fastsættes til Kr. 800, stadfæstes. 2 Novbr.

Brugsregler for Starheims Bygdealmenning*) i Eid Herred, Nordre Bergenhus Amt, approberede af Landbrugsdepartementet 3die November 1903. 3 Novbr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiania Stift, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra et Skolestyre meddeler, at ifølge Grundlovens § 2 er de af Landets Indbyggere, som bekjender sig til Statens offentlige Religion, forpligtet til at opdrage sine Børn i samme. De Børn, som søger Folkeskolen, er derfor ogsaa forpligtet til at deltage i Skolens Undervisning i Kristendomskundskab og kan af Skolestyret hverken helt eller delvis fritages herfor, medmindre vedkommende Børns Forældre er Dissenter (Landsskolelovens § 6, sidste Led). Saadan Fritagelse maa foruden af Dissenter i Dissenterlovens Forstand ogsaa kunne kræves af enhver af Statskirken formelig udmeldt Person, selv om han ikke tilhører noget andet ordnet Troessamfund (jfr. Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 28 April 1898). 3 Novbr.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til Lov om Byggevæsen, Næringsdrift og Eiendomsbeskatning paa visse Strækninger af Kristiansands Kjøbstad af 9de Marts 1882 § 7 meddeles Approbation paa den af Kristiansands Kommunestyre i Møde den 9de September d. A. fattede Beslutning angaaende Erlæg- 5 Novbr.

*) Bekjendtgj. 12 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 47.

5 Novbr. gelse af Eiendomsskat af faste Eiendomme i den Del af Byens Landdistrikt, for hvilken Bygningslovgivningen ved Kongelig Resolution af 15de April 1903 er gjort anvendelig.

5 Novbr. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den i den aarlige Generalforsamling i 1903 i „Den Lundeske Begravelseskasse" paa Kongsberg besluttede Forandring af § 3 i Kassens ved Høieste Resolutioner af 28de Juni 1889 og 16de Marts 1895 stadfæstede Love, hvorved Begravelsespengenes Beløb sættes til Kr. 110 istedetfor Kr. 100, dog saaledes at Spørgsmaalet om Begravelsesbidragets Størrelse efter Forløbet af 5 Aar paany bliver at forelægge Departementet til Afgjørelse.

5 Novbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Buskerud Amt, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra en Advokat angaaende, hvorvidt en i en Optionskontrakt omhandlet Overdragelse til en fransk Bankier af endel Zink- og Blyforekomster i Haug omfattes af Lov af 9de Juni 1903, bemærker, at det i Tilslutning til en af Handelsdepartementet afgiven Udtalelse antager, at hvad der kaldes Prøvedrift i Gruber, maa kunne anstilles uden erhvervet Tilladelse i Henhold til ovennævnte Lov.

5 Novbr. **Cirkulære** fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles, at den i Long-Tchéou, Kina, oprettede franske Postanstalt er nedlagt.

6 Novbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Bergen, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra et Skolestyre meddeler, at det er enig med Direktøren i, at Landsskolelovens § 5 maa forstaaes saaledes, at 1ste Led opstiller den almengyldige Regel, at hver Klasse i Folkeskolen skal have en aarlig Undervisningstid af mindst 12 Uger, og at der herfra ingen anden Undtagelse er tilladt end de i Paragrafens 2det Led udtrykkelig omhandlede, hvor Folkeskolens samlede Elevantal er under 35. Nogen analogisk Anvendelse af Undtagelsesbestemmelserne kan ikke ansees tilstedelig.

6 Novbr. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Lister og Mandals Amt, hvori Departementet paa Foranledning meddeler, at det antager, at det Samtykke, som Amtsudvalget efter Landsskattelovens § 31 kan give til at udligne en Skat af indtil Kr. 3,00 paa hvert 1000 Kroners Formue, ikke nødvendigvis maa gjælde alene for det enkelte Ligningsaar, men ogsaa vil kunne meddeles som gjældende indtil videre.

9 Novbr. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de af en Komite under 16de Juni 1903 udarbeidede Bestemmelser for C. M. Guldbergs Medalje.

Høieſte Reſolution, hvorved meddeles Stadfæſtelſe paa det af Fru Profeſſorinde Alida Peterſen ved Gavebrev af 15de Marts 1903 oprettede „Profeſſor Fredrik Peterſens Fond til Videnſkabens Fremme" ſamt paa de under ſamme Dato udarbeidede Statuter for nævnte Fond. 9 Novbr.

Høieſte Reſolution, hvorved meddeles Stadfæſtelſe paa det af ſhv. Skrædderme ſter Moritz Carlſen Gunderſen og Huſtru Synneve Gurine, født Knudſen ved Teſtamente af 4de Juli 1900 oprettede „Moritz Gunderſen og Huſtrus Legat" for værdige Trængende af Bergens Borgerklaſſe ſamt det af executor testamenti under 13de Marts d. A. udarbeidede Udkaſt til Fundats for nævnte Legat. 9 Novbr.

Skrivelſe fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kriſtiania Stift, hvori Departementet i Anledning af Foreſpørgſel fra et Skoleſtyre meddeler, at viſtnok bør, ſom ogſaa udtalt i Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelſe af 20 Marts 1891, Legemsøvelſer ſom Regel optages i Fagkredſen, naar en Landsſkole delvis ordnes ſom Byfolkeſkole, men Departementet tror dog ikke, at man er nødt til at forſtaa Skoleloven ſaaledes, at Tilladelſe til delvis at ordne Skolen efter Byſkoleloven ikke ſkulde kunne gives, naar det i et givet Tilfælde af en eller anden Grund maatte være Vanſkeligheder forbundet med at optage Faget. Departementet vil derfor, forudſat at Sagen forøvrigt ikke giver Anledning til Bemærkning ikke negte ſin Anbefaling til, at N. Kreds tillades ordnet efter Byſkoleloven, ſelv om Undervisning i Gymnaſtik paa Grund af manglende Gymnaſtiklokale ikke kan gives i fuld Udſtrækning, men maa indſkrænkes til Øvelſer, ſom kan drives i det frie. 9 Novbr.

Brugsregler for Søndre Soknedalens Statsalmenning*), Søndre Trondhjems Amt, approberede af Landbrugsdepartementet den 10de November 1903. 10 Novbr.

Skrivelſe fra Kirkedepartementet til et Værgeraad, hvori Departementet paa Foreſpørgſel meddeler, at Omſtændighederne viſtnok antages at kunne være ſaadanne, at et Værgeraad maa kunne være berettiget til i Henhold til § 1 b i Lov om forſømte Børns Behandling af 6te Juni 1896 at fatte Beſlutning om Omſtreiferbørns Bortſættelſe i Familie. Om hvorvidt Værgeraadet bør benytte denne Myndighed til, ſaafnart Omſtreiferbørn viſer ſig inden Herredets Grænſer, ſelv om deres Ophold kun er ganſke forbigaaende, med Politiets Hjælp at lade dem bringe for ſig for derefter at træffe Beſtemmelſe om deres Bortſættelſe, vil Departementet ikke afgive nogen almindelig Udtalelſe. Det maa være overladt til Værgeraadets egen Konduite i det enkelte givne 10 Novbr.

*) Bekjendtgj. 25. Novbr. i Lovtid. 1ſte Afd. No. 49.

10 Novbr. Tilfælde at afgjøre, om der bør gribes ind eller ikke. Hvis man ikke paa Forhaand har sikret sig Pleiehjem, som er villige til at modtage saadanne Børn, vil imidlertid antagelig Værgeraadet lettelig kunne berede sig Vanskeligheder ved i saadanne Tilfælde at optræde.

10 Novbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiansand Stift, hvori Departementet udtaler som sin Opfatning, at alle lovbestemte Kvalifikationer, derunder ogsaa den lovbestemte Alder, maa være opnaaet, før en Ansøger af Skolestyret kan besluttes ansat som fast Lærer.

10 Novbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Søndre Trondhjems Amt, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel om, hvorvidt en Lensmand er berettiget til at beregne sædvanligt Gebyr for at have læst fra Kirkebakken en Bekjendtgjørelse fra Fattigstyret angaaende en Auktion over udpantede Effekter, meddeler, at det i Tilslutning til en Udtalelse fra Finantsdepartementet, hvem Sagen har været forelagt, antager, at Lensmanden efter Lov om Fattigvæsenet af 19de Mai 1900 § 46 er uberettiget til at beregne Gebyr for nævnte Læsning.

10 Novbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Jarlsberg og Larvik Amt, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra Ordføreren i et Formandskab meddeler, at det antager, at et Medlem af Formandskabet kan fordre sig fritaget for Valg som Medlem af det i § 4 i Lov om Udskrivning af Hefte og Kjøretøier til Feltbrug af 27de Juli 1896 omhandlede Udvalg.

10 Novbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Telegrafdirektøren, hvori Departementet bl. a. meddeler, at det vil kunne gaa med paa hereefter i Almindelighed at ansætte Koncessionstiden for private Telefonanlæg til 15 Aar, idet det anmoder Direktøren om at have sin specielle Opmærksomhed henvendt paa, om der i det enkelte foreliggende Tilfælde maatte være Føie til at bestemme en kortere Koncessionstid og isaafald fremkomme med udtrykkeligt Forslag derom, hvorhos det er Forudsætningen at Koncessionerne for forskjellige Anlæg i samme Distrikt bør udløbe samtidig.

11 Novbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til Lov af 22de Mai 1875 angaaende Adgang til at give dramatiske og andre offentlige Forestillinger m. v. meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Lunner Herred, Kristians Amt, under 17de September 1903 fattet Beslutning om Fastsættelse af Afgift til Herredskassen for Tilladelse til at holde Kunstberidning, Kaploebning, Karuseller, Akrobatforestillinger eller lignende.

*) Bekjendtgj. 14. Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 48, hvor Beslutningen er indtaget.

Kongelig Resolution*), hvorved i Medhold af Lov ang. Fiskerier i Nordlands og Tromsø Amter af 3die August 1897 §§ 1, 33 og 36 bestemmes: 11 Novbr.

I. a) at følgende Fiskevær i Trænens Herred, Nordlands Amt, skal udgjøre to Opsynsdistrikter, nemlig Husø og Sydholmens Distrikt omfattende Fiskeværene Husø og Sydholmen og Selvær Distrikt omfattende Fiskeværet af samme Navn, inden hvilke Distrikter indtil videre ansættes særskilt Opsyn til Ordenens Opretholdelse i det Tidsrum, som bestemmes af Amtmanden i nævnte Amt,

b) at denne bemyndiges til i det anførte Øiemed og under Hensyn til den til enhver Tid givne Storthingsbevilgning at antage Opsynsbetjent med Assistenter og bestemme deres Godtgjørelse samt at udfærdige Forskrifter for Opsynets Virksomhed m. v.,

c) at den Opsynsbetjenten ved Lovens § 32 tillagte Myndighed til at forelægge Bøder for Overtrædelse af den heromhandlede Lov og af de med Hjemmel i den besluttede Vedtægter udvides til at omfatte ogsaa andre Politiovertrædelser,

d) at Amtmanden i Nordlands Amt bemyndiges til at paalægge Distriktets Sorenskriver som Fiskedommer at udføre de i Lovens §§ 37 ff. omhandlede Forretninger.

II. Kgl. Resolution af 25de Oktbr. 1898 ang. Anordning af extraordinært Opsyn inden Trænens Herred ophæves.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til § 41 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 anordnes, at der skal oprettes Havnestyrer for Udhavnene Kabelvaag, Svolvær og Henningsvær i Vaagan Herred, Nordlands Amt. 11 Novbr.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til § 11 jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles Approbation paa den af Herredsstyrelsen for Foldereid Herred i Nordre Trondhjems Amt under 15de Marts 1901 fattede Beslutning om Forskrifter til Forebyggelse af ondartede smitsomme Sygdommes Udbredelse. 11 Novbr.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til § 88 i Lov om Bygningsvæsenet af 27de Juli 1896 bestemmes, at den almindelige Bygningslovgivning skal være gjældende for det i Mo Herredsstyres Beslutning af 23de Mai 1903 omhandlede Strøg af Mo Herred, Nordlands Amt. 11 Novbr.

*) Bekjendtgj. 14. Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 48.
**) Bekjendtgj. 14. Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 48, hvor Forskrifterne er indtagne.

11 Novbr. **Kongelig Reſolution***), hvorved i Henhold til § 41 i Lov om Havne- og Ringevæſenet m. v. af 10de Juli 1894 anordnes, at der ſkal oprettes et Havneſtyre for Udhavnen Andenes i Dverberg Herred, Nordlands Amt.

11 Novbr. **Kongelig Reſolution**, hvorved bl. a. er beſtemt:

I. Det tillades, at et Kapel, ſom for Tiden er under Opførelſe paa Eidsfos Verks Hovedgaard i Hof Preſtegjælds Hovedſogn under Nordre Jarlsbergs Provſti i Kriſtiania Stift, ſaaſnart det er i fuldt færdig Stand indvies til Afholdelſe af Gudstjeneſte og kirkelige Forretninger for Befolkningen paa Eidsfos Verk og den tilgrændſende Del af Hof Sogn paa Betingelſe af, at Aktieſelſkabet „Eidsfos Verk" og efterkommende Eiere af dettes Eiendomme i Hof Preſtegjæld til enhver Tid holder Kapellet med alt Tilbehør i forſvarlig Stand og udreder alle Udgifter ved dets Benyttelſe.

II. Fra den Tid at regne, da Kapellet er indviet og taget i Brug, bliver der at forrette Gudstjeneſte i Hof Hovedkirke, Vaſſaas Annexkirke og Eidsfos Kapel hver tredie Søn- og Helligdag, dog ſaaledes, at der paa førſte Dag af de ſtore Høitider altid forrettes i Hovedkirken.

11 Novbr. **Kongelig Reſolution**, hvorved i Medhold af § 63 i Lov af 14de Januar 1837 om Formandſkaber paa Landet jfr. Lov af 9de Juni 1903 tillades, at Akershus Amtsthing, naar der ved Berammelſen findes dertil at være Grund, afholdes i Marts eller April Maaned.

11 Novbr. **Kongelig Reſolution**, hvorved i Henhold til Poſtloven af 9de Juni 1903 § 58 beſtemmes, at til Lokalforſendelſer ſkal fra 1ſte Januar 1904 henregnes Brevforſendelſer mellem Kriſtiania og Poſtanſtalterne i Aker,

ſamt mellem ſidſtnævnte Poſtanſtalter indbyrdes, naar ſaavel Affendelſes- ſom Beſtemmelſesſtedet ligger i ſamme Rute.

11 Novbr. **Skrivelſe** fra Kirkedepartementet til Tromsø Biſkop, hvori Departementet i Anledning af Andragende fra Formanden i Beſtyrelſen for et Lønningsfond om, at der maa blive tildelt Lønningsudvalgenes Formænd Ret til at atteſtere portofrit, meddeler, at det ikke finder tilſtrækkelig Grund til at anbefale de nævnte Funktionærer tilſtaaet en ſaadan Ret.

Departementet antager imidlertid, at der ikke er noget tilhinder for, at Udgifterne ved Beſtyrelſens eller dens Formands Korreſpondance i Lønningsfondets Anliggender udredes af Fondets Midler.

11 Novbr. **Skrivelſe** fra Kirkedepartementet til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, hvori Departementet i Anledning af Foreſpørgſel

*) Bekjendtgj. 14. Novbr. i Lovtid. 1ſte Afd. No. 48.

fra et Formandskab meddeler, at det antager, at Regninger paa Udgifter, som skal udredes af Herredskassen i Henhold til Lov om forsømte Børns Behandling af 6te Juni 1896, retteste bør anvises af Formandskabets Ordfører og ikke af Fattigstyrets Formand. Bestemmelsen i nævnte Lovs § 49 om, at Indsættelse i Skolehjem eller Bortsættelse paa anden Maade i Henhold til denne Lov ikke bliver at anse som Fattigunderstøttelse, gjør det nemlig rimeligt, at Udgiften ikke udredes af Fattigkassen (kfr. Departementets Skrivelse af 2den December 1901, indtaget i Lovtidenden). 11 Novbr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Trondhjems Stift, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra et Amtsskolestyre meddeler, at det med Direktøren er enig i, at Statsbidrag til Aftenskoler ikke kan paaregnes, medmindre Lokale, Brænde, Belysning, Renhold og en Fjerdedel af Lærerlønnen er tilveiebragt ved Kommunebevilgning i egentlig og bogstavelig Betydning. Med Kommunebevilgning antages Bidrag af Legat at kunne ligestilles, naar Legatmidlerne er bestemt at skulle anvendes til Kommunens Bedste eller til Bestridelse af Udgifter, som det paahviler Kommunen at udrede. 11 Novbr.

Skrivelse fra Medicinaldirektøren til Tønsberg Politikammer, hvori Direktøren i Anledning af en Forespørgsel om, hvorvidt visse nævnte Artikler er Gjenstand for almindelig Handel, udtaler følgende:

Dittens Haarvand, forsaavidt det indeholder edikfesurt Bly, samt Laxerolie er i Henhold til Plakat angaaende Apothekeres Handel med Gifte og medicinske Stoffe m. v. af 23de Juni 1888 Gjenstand for Apothekeres Enehandel. Om Mentholpulver gjælder det samme. Pain-Expeller indgaar under ovennævnte Plakats A I og III, og Maltos-Canabis, der i en Reklameseddel anbefales mod Tæring og Tuberkulose, maa blive at henføre til Plakatens A III, Medicamina, og begge er saaledes Gjenstand for Apothekernes Enehandel. 11 Novbr.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, foranlediget ved Forespørgsel om, hvorvidt der er lovlig Adgang til at vælge Suppleanter for Medlemmer af Bygningskommissionen og Reguleringskommissionen for et Strøg paa Landet, hvor den almindelige Bygningslovgivning er gjort gjældende. Departementet antager, at der ikke er Adgang hertil, da Loven intet derom indeholder, men at der efter Omstændighederne intet vil være at erindre mod, at de af nævnte Kommissioners Medlemmer, som ved gyldigt Forfald i længere Tid hindres fra at afgive Møde, entlediges fra sit Hverv, uanseet om Vedkommendes Funktionstid er udløben, og at der i deres Sted 11 Novbr.

11 Novbr. foretages Valg paa nye Medlemmer overensstemmende med Bygningslovens § 4.

11 Novbr. **Cirkulære** fra Forsvarsdepartementet, Armeen:

I det Tidsrum, hvori de nugjældende Pensions- og Aldersgrænsebestemmelser for Armeens Officerer har været praktiseret, har der i Henhold til disse Bestemmelser paa en enkelt Undtagelse nær kun været krævet Afgang en Gang om Aaret.

For imidlertid at ordne Afgangen mere i Overensstemmelse med Aldersgrænselovens Forudsætninger, end hidtil har været Tilfældet, agter Departementet herefter at indgaa med underdanigst Indstilling to Gange pr. Aar angaaende Afsked for Officerer, der har passeret Aldersgrænsen, med Afsked pr. 1ste April (første Gang 1ste April 1904) og 1ste Oktober. De Officerer, der naar Aldersgrænsen mellem 1ste Oktober det ene Aar og 31te Marts det paafølgende, vil som Følge heraf blive foreslaaet til Afgang fra Tjenesten pr. 1ste April, og de, som naar Aldersgrænsen mellem 1ste April og 30te September næstefter, pr. 1ste Oktober samme Aar.

12 Novbr. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Enkefru Emilie Sofie Nagel, født Lassen, ved Testamente af 6te Februar 1897 oprettede „Tandlæge Ludvig Kristian Nagel og Hustru Emilie Sofie Nagel, født Lassens Legat" til Fordel for værdige trængende Lodser og Sjømænd af Kristiania samt paa de af Kristiania Magistrat under 31te Juli d. A. udarbeidede Statuter for nævnte Legat.

12 Novbr. **Skrivelse** fra Landbrugsdepartementet til en Amtmand, hvori Departementet udtaler som sin Mening, at særskilte Bestemmelser om Beslaglæggelse af ulovlig aavirket Tømmer ikke bør indtages i Skogvedtægter, da Beslag m. v. kun maa foregaa overensstemmende med Straffeprocesslovens §§ 212 flg.

12 Novbr. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til en Sorenskriver, hvori Departementet i Anledning af en Forespørgsel om Forstaaelsen af § 43, 1ste Pasus, i Lov om Arbeiderbrug- og Boliglaan af 9de Juni 1903 angaaende Fritagelse for Erlæggelse af Sportler m. v. ved Arbeiderbrugs og Boligers Erhvervelse efter nævnte Lov udtaler følgende:

Departementet antager, at man som Betingelse for saadan Fritagelse ikke kan kræve, at Vedkommende allerede skal være tilstaaet et Laan af Arbeiderbrug- og Boligbanken, men at der paa den anden Side maa være en vis Grad af Sandsynlighed for, at et saadant Laan vil blive bevilget. I saa Henseende antager Departementet under Henvisning til de i Odelsthinget faldne Udtalelser (se Oth. Tid. for 1902—1903, S. 753—758), at der

bør kræves Bevidnelse for, at der foreligger Kommune- 12 Novbr.
garanti for et eventuelt Laan.

Cirkulære fra Forsvarsdepartementet, Armeen: 12 Novbr.
Foranlediget ved en Henvendelse fra Justits- og Politi-
departementet om, at Paatalemyndighedens Tjenestemænd maa blive
gjort opmærksom paa nedennævnte Forhold vedkommende militære
Straffesagers Behandling — i det Øiemed at Udgifterne ved
den militære Retspleie kan holdes inden en rimelig Begrænsning —
skal dette Departement til Underretning og fremtidig Jagttagelse
meddele følgende:

1. Efter den militære Rettergangslovs § 100 kan Forkyndelser
besørges af en Befalingsmand, et Stevnevidne eller en Politi-
tjenestemand. Da Forkyndelser, udførte ved Befalingsmænd,
maa antages i mange Tilfælde at ville medføre større Reise-
omkostninger, bliver Forkyndelser, hvor Omkostninger
derved spares, at besørge af vedkommende civile
Tjenestemand.
   Det samme gjælder for andre Tilfælde, hvor disse Funk-
tionærer kan benyttes.
2. Saafremt Forklaringer skal indhentes hos Personer, der
bor udenfor den Tjenestemands Distrikt, som leder Efterforsk-
ningen, bør de regelmæssig indhentes enten ved en kompetent
Befalingsmand paa Stedet, jfr. den militære Rettergangslovs
§ 50, sidste Passus, eller ved den militære Forhørsret i den
Retskreds, inden hvilken den Person bor eller opholder sig,
der skal afhøres, jfr. Lovens § 96.
3. Sluttelig gjøres opmærksom paa, at ulovbestemte Udgifter
udkræver Samtykke af Justits- og Politidepartementet,
om de skal kunne anvises af Delinkventfondet. Hvor det
dreier sig om extraordinære Udgifter eller større Beløb, bliver
saadant Samtykke regelmæssig at indhente, før Udgiften paa-
drages, saafremt dertil er Tid og Anledning.

Skrivelse fra Landbrugsdepartementet til Amtmanden i 13 Novbr.
Nordlands Amt, hvori Departementet udtaler, at det antager, at
der ikke tilkommer Almuen nogen Ret til Fiske i Fiskevand,
der er beliggende i Statsskog, hvori Almuen ingen Brugs-
ret har.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nede- 14 Novbr.
nes Amt, hvori Departementet i Anledning af Foresprgsel om,
hvorvidt Medlemmer af den saakaldte gjenorganiserede
Jesu Kristi Kirke af sidste Dages Hellige kan henregnes
til de i Lov af 27de Juni 1891 (No. 1) § 1 omhandlede Dis-
sentere, meddeler, at Spørgsmaalet har været forelagt Kirke-
departementet, som i Tilslutning til en af det theologiske Fakultet

14 Novbr. afgiven Erklæring har besvaret det benegtende. Til denne Udtalelse finder Justitsdepartementet at burde henholde sig.

16 Novbr. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det ved sammenskudte Midler dannede „Sophus Bugges Legat" til Fordel for filologiske Studerende eller Kandidater samt paa de under 31te Marts d. A. udarbeidede Statuter for nævnte Legat.

16 Novbr. **Høieste Resolution**, hvorved den af Kristiania Kommunestyre i Møde den 1ste Oktober 1903 fattede Beslutning om Vedtagelse af Tillæg til de ved Høieste Resolution af 8de Januar 1902 approberede Pensionsvedtægter for Kristiania Kommunes Tjenestemænd approberes i Henhold til § 40 i Formandskabsloven for Byerne af 14de Januar 1837, forsaavidt Kommunen derved paaføres Udgifter for en længere Tid end 5 Aar.

16 Novbr. **Høieste Resolution**, hvorved bl. a. meddeles Approbation paa det af Hafslo Herredsstyre i Møde den 5te December 1902 vedtagne Udkast til Plan for Hafslo Prestegjælds gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger og Løsøre, saaledes at Foreningen kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder.

16 Novbr. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Approbation paa det i Generalforsamling den 17de Oktober 1903 vedtagne Tillæg til § 1 i den for Høilandets gjensidige Brandforsikringslag for Bygninger og Løsøre ved Høieste Resolution af 12te November 1900 approberede Plan, saaledes at Laget fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder.

16 Novbr. **Skrivelse** fra Landbrugsdepartementet til Amtmanden i Nordre Bergenhus Amt, hvori udtales, at et Udkast til Vedtægter, der kun skal gjælde „al Barskog" inden et Herred, altsaa kun gjøres gjældende for et bestemt Træslag, ikke kan istandbringes som Værnskogvedtægter, men alene som almindelige Skogvedtægter efter Værnskoglovens § 8.

17 Novbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, hvori Departementet i Anledning af, at det for to Personers Vedkommende havde ophævet et mod deres Udvandring nedlagt Forbud, medens det havde opretholdt Forbudet mod en tredie Persons Udvandring, meddeler følgende:

Disse Afgjørelser er begrundede deri, at Lov af 6te Juli 1892 (No. 5) § 1, tredie Passus antages alene at hjemle Forbud mod en Familiefaders Udvandring, naar der paahviler ham Underholdningsbidrag til Ægtebørn eller Hustru, det vil sige, naar der af Overøvrigheden er paalagt

ham, eller han har vedtaget at udrede saadant Bidrag. Denne 17 Novbr.
Betingelse var ikke tilstede i de to førstnævnte, men derimod i det sidstnævnte Tilfælde.

Man undlader derhos ikke at bemærke, at Fattigvæsenets Kompetence til at begjære saadant Forbud nedlagt maa anses indskrænket til det Tilfælde, at den Bidragsberettigede har modtaget Fattigunderstøttelse, jfr. Fattiglov af 19de Mai 1900 § 8.

Cirkulære fra Overstyret for Konkursvæsen til Skifteretterne: 17 Novbr.
Under Gjennemgaaelsen af de af Bobestyrere og Akkordstyrer i Henhold til Konkurslovens § 31 og Akkordforhandlingslovens § 10 afgivne Indberetninger har Overstyrets Opmærksomhed navnlig fæstet sig ved den Opfatning, der gjør sig gjældende ved Spørgsmaalet om, hvorvidt der, henseet til et muligt kriminelt Ansvar for Skyldneren, foreligger Omstændigheder, som kan give Anledning til Undersøgelse eller Forfølgning fra det Offentliges Side. Det har af Indberetningerne vist sig, at i et særdeles stort Antal Tilfælde har vedkommende Skyldners Forhold været af den Art, at Bobestyreren eller Akkordstyret har fundet Anledning til at drøfte dets mulige Strafbarhed. Fornemmelig er det for saadanne Skyldneres Vedkommende, ved hvis Næring Bogførsel og Aarsopgjør er paabudt, meget hyppig Spørgsmaal om Anvendelsen af Straffelovens Kap. 21 § 16 (Undladelse af samme eller grov Forsømmelse eller Uorden med Hensyn dertil), og ved Siden heraf er det for Skyldnere i Almindelighed Spørgsmaalet om, hvorvidt de ved sit Forhold har gjort sig skyldige i den Slags om høi Grad af Letsindighed eller Ligegyldighed for Kreditorernes Tarv vidnende Forbrydelser, som omhandles i Straffelovens Kap. 21 § 15, der oftest giver Anledning til Omtale. I Bedømmelsen af Skyldneres Forhold af heromhandlede Art forekommer det imidlertid Overstyret, at der hos Bobestyrelserne og Akkordstyrerne i adskillig Udstrækning raader en Slaphed, der ikke kan billiges, idet de langt oftere, end det efter Overstyrets Mening synes beføiet, kommer til det Resultat at kunne undlade at indgive eller tilraade Anmeldelse til Paatalemyndigheden. Herfor anføres tildels aldeles uholdbare Grunde, saasom Skyldnerens manglende Kyndighed i Bogførsel, manglende bedragerisk Hensigt m. m.

Ligeledes har Overstyret Grund til at antage, at det ogsaa for Skifteretternes Vedkommende tildels gjælder, at de ikke med behørig Agtpaagivenhed og Fasthed paaser, at Lovens Krav ligeoverfor Konkursskyldnere og Akkordforhandlere om en vis Grad af ordentlig og forsvarlig Forretningsførsel søges haandhævet ved Anvendelsen af vedkommende Straffebud.

I flere Tilfælde, hvor den i Indberetningerne indeholdte Begrundelse af Undladelsen af at indgive Beretning til Paatalemyndigheden om en Skyldners muligt strafbare Forhold er funden

17 Novbr. uskyldestgjørende, har Overstyrets Formand, tildels efter Samraad med dets øvrige Medlemmer, ved Henvendelser til de enkelte Skifteretter foranlediget saadan Beretning indgivet. Men da den omtalte slappe Opfatning af Fordringerne til en tilladelig Forretningsførsel synes at være ikke lidet udbredt, har Overstyret troet — til Forebyggelse af uheldige Følger for den almindelige Forretningsmoral — at burde rette en generel Henvendelse til Skifteretterne, Bobestyrelser og Akkordstyrer om Sagen med Opfordring til ved Bedømmelsen af Skyldnernes Forhold ikke at give efter for Tilbøieligheden til at anvende en altfor mild Maalestok og altfor meget lade sig lede af undskyldende Betragtninger med den Følge, at Beretning til Paatalemyndigheden undlades i mange Tilfælde, hvor den burde ske. Ved Udøvelsen af Pligten til at indgive saadan Beretning maa det haves for Øie, at om den end kan være ubehagelig i det enkelte Tilfælde, er den paakrævet af almene Hensyn.

Overstyret maa nemlig fremholde Vigtigheden af, at der ikke sees gjennem Fingre med den Slags Forbrydelser, hvorom her handles. Det er klart, at det for en forsvarlig Forretningsførsel er en aldeles nødvendig Betingelse, at Forretningsmanden til enhver Tid har en ialfald nogenlunde paalidelig Oversigt over sin økonomiske Stilling, men dette er det umuligt for ham at have uden ordentlig Bogførsel og regelmæssige Aarsopgjør. Hertil kommer, at hvis en Konkursskyldners eller Akkordforhandlers Bogførsel lider af væsentlige Mangler, vil man savne et vigtigt Middel til Kontrol med hans Forretningsførsel i det hele. Disse Betragtninger er af Lovgivningen (Lov 3die Juni 1874 § 5) tillagt en saadan Vegt, at Bogførsel — i dertil afpasset Omfang — og aarligt Statusopgjør er paabudt, selv om Virksomheden maatte være nokſaa liden.

Ikke mindre Betydning maa det vel erkjendes at have, at saadan Letsindighed og Samvittighedsløshed i Forretninger, som omhandles i Straffelovens Kap. 21 § 15, søges hemmet.

De herhenhørende Bestemmelser i den gjældende Straffelovs Kap. 21 vil ved den nye Straffelovs Ikrafttræden afløses af de med enkelte Ændringer tilsvarende Bestemmelser i dennes 27de Kapitel, hvor §§ 284—286, jfr. § 289, svarer til Kap. 21 §§ 15 og 16 i den gjældende Lov. Det vil bl. a. sees, at ifølge den nye Lovs § 284, svarende til den gamle Lovs Kap. 21 § 15 1, vil det ikke længere være en nødvendig Strafbarhedsbetingelse, at det Fordringshaverne ved Skyldnerens Forhold voldte Tab skal være betydeligt.

I denne Forbindelse skal man under Henvisning til Overstyrets Cirkulære No. 3 af 23de Januar 1901, Post VIII, og Cirkulære No. 5 af 29de Oktober 1902, Punkt 2, gjentage, at der i Tilfælde bør i de ovennævnte Indberetninger meddeles saa indgaaende Oplysninger som muligt om Skyldnerens Forhold i

heromhandlede Henseende, hvilket vil være til Lettelse for Paatale- 17 Novbr.
myndigheden ved Sagens Behandling.

Ligeledes vil man benytte Anledningen til at indskjærpe Jagttagelsen af de i Justitsdepartementets Rundskrivelse af 30te April 1900, 1ste og 2den Post, indeholdte Bestemmelser, hvorefter der i de i Konkurslovens § 31, andet Led, og Akkordforhandlingslovens § 10, andet Led, omhandlede Tilfælde skal tilstilles Overstyret Gjenparter af de til Paatalemyndigheden stedfundne Expeditioner samt Meddelelse om sammes Afgjørelse, saasnart Underretning herom er modtagen.

Kapitulstaxter for Aaret 1903

$\frac{17}{20}$ Novbr.

(i Overensstemmelse med N. L. 3—14—15 og Lov af 17de August 1848).

For Kristiania Stift:

(sat 17de November)

Landskyld og Leding:

100	Kilogram	Rugmel	Kr.	15,14
100	—	Bygmel eller Malt	„	15,30
100	—	Havremel eller Malt	„	16,16
100	—	Blandmel eller Malt	„	14,70
1	Hektoliter	Landskylds Byg eller Korn, hvor samme ei ydes efter Tyngde eller Vegt . .	„	7,44
1	—	Landskyld eller Ledings Havre . . .	„	7,24

Tiende:

1	Hektoliter	Hvede, Rug, Thorekorn eller Erter .	Kr.	8,70
1	—	Byg	„	7,05
1	—	Blandkorn	„	6,15
1	—	Havre	„	6,19
1	—	Letbyg	„	4,18
1	—	Lethavre	„	4,00

Landskyld og Leding efter Middelprisen af de 10 sidste Aars Kapitulstaxter:

100	Kilogram	Rugmel	Kr.	14,78
100	—	Bygmel eller Malt	„	14,20
100	—	Havremel eller Malt	„	14,55
100	—	Blandmel eller Malt	„	14,28
1	Hektoliter	Landskylds Byg	„	6,87
1	—	Landskylds Havre	„	6,42

Tiendekorn efter Middelprisen af de 20 sidste Aars Kapitulstaxter:

1	Hektoliter	Hvede, Rug, Thorekorn eller Erter .	Kr.	9,16
1	—	Byg	„	7,03

$\frac{17}{20}$ Novbr.	1	Hektoliter	Blandkorn	Kr.	6,16
	1	—	Havre	„	5,46
	1	—	Letbyg	„	4,27
	1	—	Lethavre	„	3,49

Hamar Stift:

(sat 20de November)

Landskyld og Leding.

100	Kilogram	Rugmel		Kr.	16,82
100	—	Bygmel		„	17,92
100	—	Havremel		„	18,71
100	—	Blandmel		„	18,32
1	Hektoliter	Landskyldsbyg eller Korn, hvor samme ei ydes efter Tyngde eller Vegt		„	8,70
1	—	Landskylds- eller Ledingshavre		„	8,39
100	Kilogram	Bygmalt		„	13,62
100	—	Havremalt		„	14,22
100	—	Blandkornmalt		„	13,92

Tiende:

1	Hektoliter	Hvede, Rug, Thorekorn eller Erter		Kr.	9,68
1	—	Byg		„	8,25
1	—	Blandkorn		„	7,32
1	—	Havre		„	7,18
1	—	Letbyg		„	4,11
1	—	Lethavre		„	3,76

Landskyld og Leding efter Middelprisen af de 10 sidste Aars Kapitulstaxter:

100	Kilogram	Rugmel		Kr.	15,88
100	—	Bygmel		„	16,25
100	—	Havremel		„	16,02
100	—	Blandmel		„	16,14
1	Hektoliter	Landskyldsbyg		„	7,89
1	—	Landskyldshavre		„	7,14
100	Kilogram	Bygmalt		„	12,35
100	—	Havremalt		„	12,18
100	—	Blandkornmalt		„	12,27

Tiendekorn efter Middelprisen af de 20 sidste Aars Kapitulstaxter:

1	Hektoliter	Hvede, Rug, Thorekorn eller Erter		Kr.	9,84
1	—	Byg		„	8,12
1	—	Blandkorn		„	6,68

1	Hektoliter	Havre	Kr.	6,04	$\frac{17}{20}$ Novbr.
1	—	Letbyg	„	4,31	
1	—	Lethavre	„	3,60	

Kristiansands Stift:

(sat 20de November)

1	Hektoliter	Byg	Kr.	7,65
1	—	Havre	„	6,73
1	—	Havremel	„	7,51
100	Kilogram	Byg	„	11,81
100	—	Havre	„	12,99
100	—	Havremel	„	14,49

Middeltallet af Kapitulstaxterne for de sidste 10 Aar fra 1894 til 1903, begge iberegnede, bliver paa Byg pr. Hektoliter Kr. 7,35, pr. 100 Kilogram Kr. 11,35, samt paa Havre pr. 100 Kilogram Kr. 11,57.

For Bergens Stift:

(sat 20de November)

Hvede	Kr. 11,55	Alt pr. Hektoliter*)
Rug	„ 8,16	
Byg	„ 8,08	
Havre	„ 5,43	
Blandkorn	„ 6,71	
Malt	„ 39,75	

Hvad Kongens Tiende i Nordhordland angaar, da skal der efter den derom gjældende Bestemmelse kun gives for en Hektoliter 3 Kroner 45 Øre (4 Kr. 80 Øre pr. Tønde).

Middeltallet af de sidste 20 Aars Kapitulstaxter bliver for Hvede 12 Kroner 25 Øre, for Rug 8 Kroner 51 Øre, for Byg 8 Kroner 41 Øre, for Havre 5 Kroner 08 Øre, for Blandkorn 6 Kroner 41 Øre og for Malt 28 Kroner 06 Øre, alt pr. Hektoliter.

Middeltallet af de sidste 10 Aars Kapitulstaxter bliver for Hvede 11 Kroner 28 Øre, for Rug 7 Kroner 77 Øre, for Byg 7 Kroner 57 Øre, for Havre 4 Kroner 97 Øre, for Blandkorn 6 Kroner 14 Øre og for Malt 33 Kroner 70 Øre, alt pr. Hektoliter.

*) Middelprisen paa Malt er kun opgivet pr. Kg., da Salg i Hektolitervis ikke forekommer. Den er opgivet af Bergens Magistrat og Formandskab, Askøens Formandskab samt Sognepræsterne til Askøen, Nykirken, Mariakirken og Sandvikskirken til 75 Øre pr. Kg. Da 1 Hektoliter Malt efter indhentede Oplysninger antages at veie fra 52 til 54 Kg., er Prisen pr. Hektoliter efter Gjennemsnitsvegten (53 Kg.) ansat til 39 Kroner 75 Øre.

17/20 Novbr.

For Trondhjems Stift:

(sat 20de November)

1	Hektoliter	bedste Rug	Kr.	8,35
1	—	ringere Rug	„	7,42
1	—	Sædebyg	„	8,14
1	—	ringere Byg	„	6,57
1	—	bedste Blandkorn	„	6,76
1	—	ringere Blandkorn	„	6,41
1	—	Sædehavre	„	6,86
1	—	ringere Havre	„	5,48
1	Kilogram	bedste Rugmel	„	0,15
1	—	ringere Rugmel	„	0,13
1	—	bedste Bygmel	„	0,14
1	—	ringere Bygmel	„	0,12
1	—	bedste Havremel	„	0,15
1	—	ringere Havremel	„	0,13
Middeltal af de 10 sidste Aars Kapituls-Taxter paa Sædebyg for 1 Hektoliter			„	7,18
—	af de 10 sidste Aars Kapituls-Taxter paa Sædehavre for 1 Hektoliter		„	5,70

For Tromsø Stift:

(sat 20de November)

1	Hektoliter	bedste Rug	Kr.	8,86
1	—	ringere Rug	„	7,72
1	—	Sædebyg	„	9,81
1	—	ringere Byg	„	7,96
1	—	bedste Blandkorn	„	8,02
1	—	ringere Blandkorn	„	6,82
1	—	Sædehavre	„	9,93
1	—	ringere Havre	„	7,75
1	—	Bygmalt	„	12,00
10	Kilogram	Rugmel	„	1,42
10	—	Bygmel	„	1,51
10	—	ringere Bygmel	„	1,36
10	—	Havremel	„	2,15
10	—	ringere Havremel	„	1,62
10	—	hvide Erter	„	2,60
10	—	ringere Erter	„	2,13
Middeltallet af de sidste 10 Aars Kapitulstaxter paa 1 Hektoliter Sædebyg			„	9,06

Kirkernes Landskyld:

10	Kilogram	Lange	Kr.	4,00
10	—	Rundfisk	„	5,00

10	Kilogram	Titling	Kr.	4,00	17/20 Novbr.
10	—	stor Rotskjær	„	4,00	
10	—	smaa Rotskjær	„	3,25	
10	—	stor Sei	„	2,75	
10	—	middels Sei	„	2,50	
10	—	smaa Sei	„	1,50	
10	—	Ost i Salten	„	4,89	

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra en Lensmand angaaende Politiets Stilling overfor Skogbrandtilfælde i Herreder, for hvilke der er approberet Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skogbrand meddeler, at det har korresponderet med Landbrugsdepartementet om Sagen, og at det for sit Vedkommende finder at kunne slutte sig til den af sidstnævnte Departement afgivne Udtalelse. 18 Novbr.

Landbrugsdepartementets Udtalelse er saalydende:

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Der er i vedkommende Skogbrandsregler sædvanlig indtaget Bestemmelse om, hvem der i Skogbrandstilfælde har at træffe de til Ildens Bekjæmpelse m. v. fornødne Foranstaltninger. I saa Fald antages vedkommende af Herredsstyret valgte Ombudsmand (Brandrodemester, Brandmester, Brandchef) under Udøvelsen af de ham i Skogbrandsreglerne paalagte Funktioner at indtage en fuldt ud selvstændig Stilling. Han har saaledes paa eget Ansvar og efter eget bedste Skjøn at iverksætte Forføininger til Slukning af Skogbrand og til at hindre dens Udbredelse — alt forsaavidt dette sker ved Hjælp af de Midler og Mandskaber, som ifølge Skogbrandsreglerne er stillet til hans Raadighed.

Derimod kan der neppe efter Loven (Lov af 14de Juli 1893 og 27de Juli 1896) paahvile Brandrodemesteren nogen Pligt til at fungere som Ordenspoliti. Politiets Nærvær ved Skogbrand er altid ønskeligt, og hvor det maatte vise sig paakrævet til Ordenens Opretholdelse, er formentlig saavel Brandrodemesteren som hans Mandskaber forpligtede til at efterkomme Politiets i saadant Øiemed givne Paabud, — en Betragtning, der antages navnlig at faa Betydning ved Forføininger, som ikke er omhandlede i vedkommende Skogbrandsregler.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Buskerud Amt i Anledning af Forespørgsel angaaende Vedligeholdet af den gjennem Sandstrandens Bygningskommune førende Vei („Sandsgaden"). Det var oplyst, at den nævnte Vei begynder ved Elven, som ogsaa er Bygningskommunens Grænse i Syd, og gaar gjennem Kommunen og videre forbi endel Bebyggelse i Krogstadelvens øvre Del, der ikke tilhører Bygningskommunen, og slutter som en Skogsti, at Veien ikke er bygget 18 Novbr.

18 Novbr. af det Offentlige eller Herredskommunen, men i sin Tid af de i Krogstadelvens øvre Del værende Brug: Møller, Spigerfabrik og Bridselmølle og vedligeholdtes af disse, som nu er nedlagte, samt at Veien ikke senere har været overtagen af Veivæsenet elller Herredet som offentlig Vei.

Departementet meddeler, at det i Henhold til de foreliggende Oplysninger antager, at der ikke efter Lovgivningen paahviler vedkommende Herredskommune nogen Forpligtelse til at vedligeholde omhandlede Vei. Heller ikke antager Departementet, at der paahviler Sandstrandens Bygningskommune nogen Forpligtelse til Vedligehold af den Del af Veien, der ligger inden Bygningskommunens Grænse. Derimod vil Bygningskommunens Repræsentation overensstemmende med Lov af 17de Juni 1869 § 4 formentlig have Adgang til at beslutte udredet de fornødne Midler til nævnte Veistrækning's Vedligehold; kfr. iøvrigt herom Side 198 i den af Departementet oversendte Udgave af den almindelige Bygningslovgivning.

19 Novbr. **Høieste Resolution**, hvorved der tillades Dyrø Herredsstyre i Tromsø Amt til et Grundfond for en for Herredet oprettendes Sparebank at anvende „Dyrø Bygdemagazins" Midler — ca. Kr. 1500 — paa Betingelse af, at Planen for Sparebanken undergives Approbation.

19 Novbr. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Forstanderskabet for Grytten og Volds Sparebank, Romsdals Amt, i Møde den 6te Oktober 1903 besluttede Forandring af § 9 i Bankens ved Høieste Resolution af 3die December 1895 og 5te Januar 1903 stadfæstede Plan.

19 Novbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiansand Stift, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra et Tilsynsudvalg meddeler, at man formentlig ikke kan bestride et Skolestyres eller Herredsstyres Ret til at fatte Beslutning om, at Udgifterne ved Anskaffelse af Træmaterialier til Gutternes Sløidundervisning skal bæres af vedkommende Børns Forældre. Derimod har selvfølgelig ikke Skolestyret eller Herredsstyret Ret til at bestemme, at disse Udgifter skal udredes af Kredsen som en Kredsudgift (Skolelovens § 39). Den hensigtsmæssigste og mest praktiske Ordning er imidlertid efter Departementets Mening, at disse Udgifter bæres af Herredet, hvilket formentlig sker paa de aller fleste Steder, hvor Sløid er indført.

19 Novbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Trondhjems Stift, hvori Departementet til Besvarelse af to af Direktøren reiste Spørgsmaal bemærker følgende:

1. Man er enig i, at Læreren i N. Kreds har lovligt Krav paa at faa indsat Ovn i Lærerboligens Kjøkken. Da Huset eies af Herredet, ikke af Kredsen, maa det være Herredets Sag at bære de hermed forbundne Udgifter. 19 Novbr.
2. Naar Landsskolelovens § 40, 2det Led bestemmer, at Herredsstyret ved Skatteligningen eller ved Bidrag af Herredskassen saavidt muligt skal udjevne det Misforhold i Byrdernes Fordeling, som maatte opstaa mellem et Herreds Kredse, maa dette efter Departementets Mening praktiseres saaledes, at den eller de Kredse, som har faaet større Udgifter end de andre, enten faar et nærmere bestemt Afslag i den almindelige for Herredet fastsatte Skatteprocent eller ydes et direkte Bidrag af Herredskassen. Derimod kan det ikke være tilstedeligt, saaledes som af N. Herredsstyre praktiseret, at ilægge en Kreds, som i Modsætning til de øvrige Kredse i Herredet har negtet at overtage Vedligeholdet af Skolehuset, en Extraskat netop svarende til Herredskassens Udgifter til Vedligeholdet af Skolehuset. Dette vilde jo, som ogsaa af Direktøren bemærket, være ad en Omvei at komme forbi Bestemmelsen i Landsskolelovens § 39, hvorefter det er en frivillig Sag for Kredsene, om de vil bære Udgifterne ved Vedligeholdet af Skolehuset.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til Lov af 22de Mai 1875 angaaende Adgang til at give dramatiske og andre offentlige Forestillinger meddeles Stadfæstelse paa en af Haugesunds Formænd og Repræsentanter under 8de Oktober 1903 fattet Beslutning til Vedtægt for bemeldte Kjøbstad med Hensyn til saadanne Forestillinger. 21 Novbr.

Kongelig Resolution**), hvorved den af Hero Herredsstyre, Romsdals Amt, under 10de Oktober d. A. besluttede Vedtægt angaaende Lukningstid for Herredets Udsalgssteder stadfæstes i Henhold til Lov om Lukningstid for Udsalgssteder af 31te Mai 1900. 21 Novbr.

Den stadfæstede Vedtægt er saalydende:

§ 1. Samtlige Handlende eller Næringsdrivende, der har Butik eller Udsalgssted i Herredet, skal holde deres Butik eller Udsalgssted lukket alle Søn- og Helligdage den hele Dag.

§ 2. Nærværende Vedtægt finder ikke Anvendelse paa Beværtningssteder, forsaavidt der ikke drives Kjøbmandshandel.

§ 3. Nærværende Vedtægt træder i Kraft en Maaned, efterat den har faaet Kongelig Stadfæstelse.

---

*) Bekjendtgj. 25 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 49, hvor Vedtægten er indtaget.

**) Bekjendtgj. 25 ovbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 49.

21 Novbr. **Kongelig Resolution***), hvorved det af Herredsstyret for Vaagan Herred, Nordlands Amt, i Møde den 30te Juli 1903 vedtagne Udkast til Vedtægter for Værnskogens Behandling inden Herredet approberes i Henhold til Lov af 20de Juli 1893 § 3 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt Forandring.

21 Novbr. **Kongelig Resolution***), hvorved de af Herredsstyret for Nesne Herred, Nordlands Amt, i Møde den 30te September 1902 og 21de Juni 1903 besluttede Vedtægter for Værnskogens Behandling inden Herredet approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse og mod Skogenes Ødelæggelse af 20de Juli 1893 § 3 som gjældende indtil videre.

21 Novbr. **Kongelig Resolution***), hvorved de af Etnedalens Herredsstyre i Møde den 2den September 1903 besluttede Vedtægter mod Skogenes Ødelæggelse inden Etnedalen Herred, Kristians Amt, approberes i Henhold til Lov om Værnskogens Bevarelse og mod Skogenes Ødelæggelse af 20de Juli 1893 § 8 som gjældende indtil videre.

21 Novbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At en Toldkontrollørpost i Arendals Tolddistrikt befales inddraget fra 1ste December d. A. at regne mod, at der i samme Tolddistrikt oprettes en Toldbetjentpost overensstemmende med de seneste ved Kronprindsregentens Resolution af 6te Februar 1899 fastsatte Lønningsbestemmelser.
2. At den Toldbetjent, der bliver tilpligtet ved Siden af Opsynsforretningerne tillige at overtage Oppebørselsforretningerne ved Tvedestrands Toldsted midlertidig — indtil Storthinget anderledes bestemmer — tilstaaes en Godtgjørelse, beregnet efter Kr. 500 aarlig. — —

23 Novbr. **Høieste Resolution****), hvorved i Henhold til § 1 i Lov indeholdende Tillæg til og Forandringer i Lovgivningen om Brandvæsenet af 26de August 1854 meddeles Approbation paa et af vedkommende Huseierfuldmægtige vedtaget Udkast til Reglement for Brandvæsenets Ordning i Solbakken, Sand, Sperbakken, Myra og Klevens Brandkommissionsdistrikt i Solum Herred, Bratsberg Amt, dog med en enkelt Forandring.

23 Novbr. **Høieste Resolution**, hvorved er bestemt, at den under Gaards-No. 1 Brugs-No. 1 Kalstad søndre og Gaards-No. 2

*) Bekjendtgj. 25 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 49, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 3 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 53, hvor Reglementet er indtaget.

Brugs-No. 1 Kalstad nordre i Vestre Gausdal matrikulerede Del af Pladsen Gammelhushaugen, der ved en under 29de Oktober f. A. afholdt og 20de November næstefter thinglæst Skyldelingsforretning fraskiltes nævnte Eiendomme med en Skyld af Mark 0,20 bliver at overføre til Østre Gausdals Matrikulskyld. 23 Novbr.

Skrivelse fra Fængselsstyrelsen til Rigsadvokaten, hvori bl. a. udtales følgende: 23 Novbr.

Paa Grund af et indtruffet Tilfælde skal man anmode Hr. Rigsadvokaten om at gjøre samtlige Statsadvokater, Politimestre, Fogder og Lensmænd i Smaalenenes, Akershus, Hedemarkens, Kristians og Buskeruds Amter bekjendt med, at der fra lang Tid tilbage bestaar en Ordning med fangeførende Dampskibe, der ifølge Kontrakt har paataget sig at befordre Fanger uden Ledsagelse af Fangeførere. Overalt hvor Anledning gives, bør det derfor til Besparelse af Udgifter paalægges Fangeføreren at aflevere Fangen til et saadant Dampskib til Viderebefordring.

Fangeførende er de fleste Passagerdampskibe i længere Kyst- og Fjordruter, Nærmere Oplysninger vil i forekommende Tilfælde kunne faaes gjennem Politimyndighederne paa vedkommende Dampskibsstoppesteder.

Skrivelse fra Handelsdepartementet til en Toldkasserer, hvori Departementet paa Foranledning meddeler, at den i Skibsregisterreglementets § 89, No. 3 omhandlede Erklæring om, at et til Skibsregistret anmeldt Skib er beliggende i en bestemt Havn, ikke kan erstattes af en Erklæring om, at Skibet befinder sig paa Reise fra eller til en nærmere betegnet Havn, og at det i Toldkassererens Skrivelse omhandlede Skib derfor ikke kan anmeldes til Skibsregistret, forinden Skibet er ankommet til sit Bestemmelsessted, saaledes at Rederiet kan afgive Erklæring om Skibets Henliggen i vedkommende Havn. 26 Novbr.

Departementet meddeler derhos, at Udlevering, efter foretagen Registrering af et Skib, af det for Skibet udfærdigede Nationalitetsbevis i Henhold til Skibsregisterlovens § 7 ikke maa finde Sted, forinden Skibet er blevet forsynet med de foreskrevne Mærker.

Hvad angaar Anbringelsen af det foreskrevne Registreringsmærke samt Indhugningen af Skibets Kjendingsbogstaver, gjør Departementet opmærksom paa, at det i Instrux af 12te September f. A. udtrykkelig er bestemt, at disse Mærker skal indhugges paa samme Sted i Skibet som Maalingsmærket og Dægtigheden eller i Nærheden deraf. Skulde det i et enkelt Tilfælde vise sig at være forbundet med uforholdsmæssige Omkostninger at anbringe Mærkerne som foreskrevet, forventer Departementet Indberetning derom fra Toldkassereren, om

26 Novbr. fornødent telegrafisk, for at kunne træffe Bestemmelse om, hvorvidt Mærkerne kan tillades anbragt et andet Sted i Skibet.

27 Novbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, hvorved i Medhold af Lov om Jordmødre af 19de December 1898 § 7 bestemmes, at det ved Høieste Resolution af 20de April 1892 oprettede Søndre Evenes Jordmoderdistrikt i Nordlands Amt deles i følgende 2 Distrikter:

1. Ballangens Jordmoderdistrikt, rækkende fra Saltvik til og med Hekkelstrand og tillige indbefattende Ballangsmark og Rondalen.
2. Tjelle Jordmoderdistrikt, rækkende fra Dybvik til og med Fevik og tillige indbefatteude Tjellemark.

Delingen træder i Kraft fra den Tid, særskilt Jordmoder ansættes i det af de nye Distrikter, der ikke overtages af den nu ansatte Jordmoder i Søndre Evenes.

28 Novbr. **Lov** om Forandring i Lov af 22de Mai 1902 om den almindelige borgerlige Straffelovs Ikrafttræden*)[1]).

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 24de November dette Aar, saalydende:

Ovennævnte Lovs § 1 skal lyde saaledes:

Den almindelige borgerlige Straffelov træder i Kraft 1ste Januar 1905[2]).

Samme Dag træder nærværende Lov i Kraft.

Thi have Vi o. s. v.

[1]) Se Indst. O. II for 1903/1904, Sth. Tid. for s. A., Forhdl. i Oth. S. 14—31, Forhdl. i Lagth. S. 4—27.

[2]) Jfr. Lov 22 Mai 1902 indeh. Forandr. i Lov om Retterg.m. i Strf.-sager, sidste Afsnit; Militær Straffelov 22 Mai 1902, Slutningsbestemmelse, 1ste Led, samt Lov 22 Mai 1902 indeh. Forandr. i Lov om Retterg.m. i milit. Strf.sager, 2det Afsnit i Slutn.

28 Novbr. **Kongelig Resolution****), hvorved er bestemt, at

1. Approbation i Henhold til § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunestyret for Kjøbstaden Molde under 26de Oktober 1903 fattede Beslutning om nye almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Kjøbstaden.
2. De ved Kongelige Resolutioner af 8de August 1865, 14de Februar 1879 og 14de September 1893 approberede Sundhedsforskrifter for Kjøbstaden Molde ophæves fra den Dag, ovennævnte Forskrifter træder i Kraft.

*) Bekjendtgj. 30 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 50.

**) Bekjendtgj. 30 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 50, hvor de nye Forskrifter er indtagne.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til Lov ang. Fiskerier i Nordlands og Tromsø Amter af 3 August 1897 § 15 bestemmes som gjældende indtil videre, at det paa de Fiskepladse inden Trænens Herred, Nordlands Amt, hvor Opsyn er anordnet, og i det Tidsrum, hvor Opsynet er i Virksomhed, skal være forbudt til Fangst af Skrei at benytte Not eller dermed ligeartet Redskab, saasom almindelig eller faststaaende Synkenot, Slæbenot, Posenot eller Trawl. 28 Novbr.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 28 Novbr.

1. At det tillades, at en Kirke, som Bankchef Anton H. Mysen og Hustru har ladet opføre paa Mysen i Eidsberg Prestegjælds Hovedsogn under Mellem-Borgesyssel Provsti, Kristiania Stift, indvies til Afholdelse af Gudstjeneste og kirkelige Forretninger for den inden Mysens Bygningskommune boende Befolkning paa Betingelse af, at der til Bygningens Vedligeholdelse dannes et Fond med en uangribelig Kapital paa mindst Kr. 3000, som bliver at forvalte af det nedenfor nævnte Kirketilsyn.
2. At Kristiania Biskop bemyndiges til at afgive de nødvendige midlertidige Bestemmelser om Afholdelse af Gudstjeneste i Kirken, som bliver at benævne Mysen Kapel.
3. At der i Henhold til § 55 i Lov om Kirker og Kirkegaarde af 3die August 1897 meddeles Tilladelse til, at der for Mysen Kapel oprettes et særskilt Kirketilsyn, bestaaende af en af Præsterne i Eidsberg efter Biskopens Bestemmelse og to Mænd, som — tilligemed Varamænd — bliver at vælge for 3 Aar ad Gangen paa et efter behørig Bekjendtgjørelse sammenkaldt Møde af og blandt de inden Mysen Bygningskommune bosatte, efter Reglerne i Kongelig Resolution af 8de Juli 1903 stemmeberettigede Menighedslemmer.

Kongelig Resolution, hvorved i Henhold til § 55 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse som gjældende indtil videre paa den af Stavanger Kommunestyre i Møde den 15de Mai 1902 fattede Beslutning angaaende Forandringer i de ved Høieste Resolution af 18de Mai 1875 approberede Taxter og Regler for Benyttelse af de Stavanger By og Havnevæsen tilhørende Brygger. 28 Novbr.

Kongelig Resolution, hvorved i Henhold til § 55 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse som gjældende indtil videre paa de af Breviks Kommunestyre under 1ste Oktober 1902 vedtagne Taxter og Regler for Benyttelse af Breviks Havnevæsens Brygger. 28 Novbr.

*) Bekjendtgj. 30 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 50.

28 Novbr. **Kongelig Reſolution**, hvorved i Henhold til § 55 i Lov om Havne- og Ringevæſenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæſtelſe ſom gjældende indtil videre paa de af Hortens Kommuneſtyre under 23de April 1902 vedtagne Taxter og Regler for Benyttelſe af Havnevæſenets Brygge i Hortens Kanalhavn dog ſaaledes, at Taxterne først ſkal træde i Kraft 3 Maaneder fra nærværende Reſolutions Afgivelſe.

28 Novbr. **Kongelig Reſolution**, hvorved bl. a. er beſtemt, at Verks- og Ruſtmeſterpoſten ved Rødfos Patronfabrik bliver at beſætte paa de i Kongelig Reſolution af 29de December 1838 for Ruſtmeſterpoſten ved Kongsberg Vaabenfabrik faſtſatte Betingelſer og iøvrigt paa de ved Poſtens Oprettelſe faſtſlaaede Aflønningsvilkaar.

30 Novbr. **Høieſte Reſolution**[1]), hvorved er beſtemt:

1. At det af Valdresbanens Anlægsſtyre afgivne Forſlag til Taxter ved Banen, forſaavidt angaar Strækningen Dokka—Tonsaaſen, approberes ſom gjældende indtil videre.
2. At Departementet for de offentlige Arbeider bemyndiges til at faſtſætte Taxter og Regler for Samtrafik mellem Statsbanerne og Valdresbanen for den nævnte Strækning Vedkommende.

[1]) Jfr. Reſ. 22 Novbr. 1902 ang. Strækningen Eina—Dokka.

30 Novbr. **Forandringer i Reglementet for Norges Bank***), beſluttede af Repræſentantſkabet den 30te November 1903, hvorefter Reglementets § 5 udgaar helt, og følgende Paragrafer faar ſaadant Indhold:

§ 1. Ved Bankens Hovedſæde føres en Aktieprotokol, hvori gives ſærſkilt Folium for alle de af Banken udſtedte Aktiebreve.

Eiere af ældre Aktiebreve har Adgang til, forſaavidt det paalydende Beløb paſſer, at erholde diſſe ombyttede med nye Aktiebreve forſynede med Kupons og lydende paa 100, 500, 1000 og 10 000 Kroner.

§ 2. Overdragelſe af Aktiebreve ſker baade ved Hovedſædet og ved Afdelingerne og indføres i dertil indrettede Protokoller. Overdragelſen paategnes Aktiebrevet forſynet med Direktionens eller vedkommende Afdelingsbeſtyrelſes Underſkrift.

§ 30. Enhver Vexel maa være forſynet med mindſt to Navne, der af Bankbeſtyrelſen antages at byde fuld Sikkerhed, dog kan Papirer, betalbare paa et andet Bankſted, antages til Diskontering uden at være forſynet med Acceptpaategning eller Endoſſement, forſaavidt Traſſentens Navn i og for ſig anſees for at yde fuld Sikkerhed.

Vexelobligationer og overhovedet Papirer, ſom forudſættes at

*) Bekjendtgj. 6 Jan. 1904 i Lovtid. 1ſte Afd. No. 1 for 1904.

skulle fornyes med Afdrag, bør som Regel være forsynet med 30 Novbr.
mindst tre vederhæftige Navne og ikke lyde paa mindre Beløb end 200 Kroner.

§ 32. Naar Vexler tilstedes fornyet (kfr. § 23) paa længere Tid end 1 Maaned med mindre Afdrag end 20 pCt. af det paalydende Beløb, bør Diskontopræmien beregnes som for Vexelobligationer.

§ 35. Uaccepteret Kambiovexel præsenteres strax efter Modtagelsen og bør som Regel ikke tillades at henligge i uaccepteret Stand længere end 24 Timer, hvorefter i Tilfælde Protest optages.

Protesteret Kambiovexel returneres med den første eller seneste med den anden Post efter Optagelsen af Protesten.

§ 38. Ved Bevilgning af Vexelobligationer bør forlanges skriftlig Erklæring fra Endossenterne, at de vedtager at paategne som saadanne.

§ 46. Udlaan, som skal helt indfries ved Forfald, sker mod Vexel og svarer samme Diskontopræmie som almindelige saadanne, hvorimod Udlaan, som bevilges fornyet, kan gives Form af Vexelobligation efter Skema, fastsat af Direktionen.

Ved Fornyelser skal som Regel svares Afdrag og dette udgjøre mindst 5 pCt. af det oprindelige Laanebeløb. Forsaavidt der betales et Afdrag paa 20 pCt. eller mere af det paalydende Beløb, beregnes Diskontopræmie som for Vexler.

§ 50. Naar Kassakreditiv er bevilget, erlægges forskudsvis Afgift til Banken for $^1/_2$ Aar, beregnet efter Kreditivets Størrelse og efter nærmere af Direktionen fastsatte Regler, ligesom Kontrakt udfærdiges og undertegnes in duplo efter Skema, affattet af Direktionen.

Kreditivet gives Numer og indføres under dette tilligemed Navn, Beløb og Forfaldsdag paa særskilt Konto. Desuden føres for Kassakreditiverne særskilt Forfaldsbog og Kontrolbog, som altid holdes à jour.

§ 52. For Indbetaling meddeles Kvittering, løs eller i Bog.

Ved Udbetaling anvendes Check eller almindelig Anvisning, i ethvert Tilfælde lydende paa bestemt Navn. Som Udbetalingsordre kan i Tilfælde ogsaa godkjendes Telegrafanvisning, som paa vanlig Maade er stadfæstet af Telegrafvæsenet.

Blanketterne til Anvisninger leveres uden Betaling af Banken mod skriftlig Erkjendelse for modtagne Antal og Numere. Makulerede eller af anden Grund uanvendte Blanketter tilbageleveres. Der føres ved Banken Bog over udleverede og tilbageleverede Blanketter med Tilføielse af Numere og Vedkommendes Navn.

§ 59. Indkjøb af Papirer paa Udlandet foregaar foruden ved Hovedsædet tillige ved samtlige Afdelinger, Salg alene ved

30 Novbr. Hovedsædet og de Afdelinger, som Repræsentantskabet og Direktionen bestemmer.

§ 65. Mod kontant Indbetaling udsteder Bankens Hovedsæde og samtlige Afdelinger paa hinanden indbyrdes — uden Beregning af Gebyr — Anvisninger lydende paa bestemt Person.

Direktionen kan træffe saadan Ordning, at Anvisninger mod passende Gebyr kan udstedes ogsaa paa Steder, hvor Banken selv ikke har Afdeling.

Foruden foran omhandlede Anvisninger udstedes Checks i Henhold til Lov af 3die August 1897.

§ 71. Banken modtager uden Gebyr Penge til Indsættelse paa Folio. Ethvert Folium gives særskilt Numer og holdes altid à jour.

Renter svares ikke af Foliomidler, medmindre anderledes udtrykkelig maatte blive bestemt af Direktionen med Repræsentantskabets Samtykke.

§ 74. Udtagelse af Foliomidler sker enten ved Indsendelse af Kontrabogen og Afskrivning i samme eller ved indsendt skriftlig Kvittering.

Skal Beløbet indbetales til Trediemand, maa Foliohaveren anvende Anvisning (Check), hvortil Blanketter uden Betaling leveres af Banken paa samme Betingelser som i § 52 anført.

§ 86. Banken besørger paa skriftligt Forlangende ved Hovedsædet og samtlige Afdelinger Vexler, Anvisninger og lignende Papirer paa andet Sted inkasseret.

For Norges Vedkommende sker dette dog, forsaavidt ikke særskilt Bestemmelse derom fattes af Direktionen, kun paa de Steder, hvor Banken har sit Hovedsæde eller Afdeling.

De inkasserede Beløb overføres eller anvises paa hvilkensomhelst af Bankens Afdelinger.

De til Inkassation modtagne Vexler indføres i dertil indrettede Bøger.

§ 93. Paa Reiser i Bankens Anliggender oppebærer Direktionens Formand Kost- og Skydsgodtgjørelse, som i Banklovens § 21 for Repræsentantskabets Medlemmer er bestemt.

§ 96. Direktionen fastsætter alle specielle Regler angaaende Diskontering og Udlaan, Anvisninger etc., deriblandt Provision og Beregningsmaade, forsaavidt ikke nærværende Reglement eller senere Bestemmelse af Repræsentantskabet derom indeholder det fornødne, ligesom den har at forelægge Repræsentantskabet Udkast til Reglerne for den Kontrol, der bør føres med Hensyn til Størrelsen af de ifølge anbragte Papirer Forpligtedes Ansvar til Banken.

§ 100. Direktionen og ved Afdelingerne Bestyrelserne skal i det mindste 1 Gang maanedlig til ubestemt Tid efterse Bankens Metal- og Kassabeholdning, Bøger og til Opbevaring modtagne Deposita. Kassabogen forsynes med Paategning om stedfundet

Efterſyn, ligeſaa ſker ſamtidig Paategning af Bogholderiets Bøger 30 Novbr.
om, at ſamme har været forelagt. Desuden ſkal ſaadant Efterſyn 1 Gang hvert Kvartal foretages af Repræſentantſkabet ved dertil opnævnte Mænd, der for Hovedſædets Vedkommende vælges inden Repræſentantſkabets egen Midte. Ogſaa ved denne Leilighed gives Kaſſabogen Paategning om at være efterſeet. Indberetning om ſidſtnævnte Efterſyn, der affattes efter et af Repræſentantſkabet faſtſat Skema, fremlægges ved dettes Møder. Medlemmerne af Efterſynskomiteerne oppebærer et Honorar af Kr. 15 — femten Kroner — hver for hvert Efterſyn.

Komiteen for Gjennemgaaelſe af Efterſynsforretningerne er bemyndiget til efter Samraad med Direktionen at beſørge afholdt extraordinær Efterſynsforretning ved Afdelingerne, naar dette anſees ønſkeligt eller paakrævet. Til at foretage ſaadanne Efterſyn vælger Komiteen 2 Perſoner i eller udenfor Bankens Tjeneſte. Disſe har foruden den for de almindelige Efterſynskomiteer gjældende Inſtrux at iagttage det ſæregne Paalæg, ſom for Tilfældet maatte blive dem meddelt, og har, forſaavidt dette ikke allerede er ſket, at aflægge det i Reglementets § 116 omhandlede Taushedsløfte.

§ 103. Forſaavidt nogen af Direktionens Medlemmer bliver eller er fraværende i længere Tid end 1 Maaned, bliver i ethvert Tilfælde Suppleanten at indkalde.

§ 108. Naar Aarsudbyttet er beſtemt, underretter Direktionen ſtrax Afdelingernes Beſtyrelſer og Statens Oppebørſelsbetjente om Procentens Størrelſe, ligeſom Bekjendtgjørelſe herom ſamt om Udbetalingstiden finder Sted gjennem „Kundgjørelſestidende" og andre offentlige Tidender, ſom Direktionen og Afdelingernes Beſtyrelſer for hvert Sted finder hensigtsmæssige dertil.

§ 109. Udbyttet udbetales under Afſkrivning paa Aktiebrevene eller i Tilfælde mod Tilbageleverіng af Kupons ved Hovedſædet eller hvilkenſomhelſt af Afdelingerne, der, efterat behørig Notering er ſket i en dertil indrettet Protokol, har at indſende til Direktionen Opgave over udbetalt Udbytte ledſaget af de originale Kvitteringer, udfærdiget efter et af Direktionen meddelt Skema.

Udbytte af Aktiebreve kan ogſaa hæves hos Statens Oppebørſelsbetjente. Disſe indſender kvartaliter til Direktionen Fortegnelſe over det af dem udbetalte Udbytte.

Oppebørſelsbetjentene erholder af Banken en Godtgjørelſe af 1 pCt. af det udbetalte Beløb, dog ſaaledes, at mindſte Godtgjørelſe for ſamlet Udbetaling pr. Aktiebrev bliver 25 Øre og høieſte Godtgjørelſe Kr. 5 — fem Kroner — pr. Aktiebrev. For at erholde Udbytte ældre end 5 Aar udbetalt, maa Aktiebrevet indſendes til Hovedſædet.

§ 117. Af Kaſſererne ved Hovedſædet har den ene at ſtille Kaution for Kr. 30 000; han maa ikke have mere i de ham under eget Værge betroede Kaſſer end Kr. 75 000. Den anden Kaſſerer

30 Novbr. stiller Kaution for Kr. 10 000, men har ingen Beholdning i sit Værge. Kassereren ved Hovedsædets Vexlingskontor for Skillemynt har at stille Kaution for Kr. 10 000 og kan have indtil Kr. 70 000 i sit Værge.

Ved Trondhjems Afdeling stiller Kassereren Kaution for Kr. 28000; han kan have indtil Kr. 70000 i sit Værge, ved Bergens Afdeling henholdsvis Kr. 24 000 og Kr. 60 000, ved de øvrige Afdelinger, undtagen Lillehammer, Tromsø, Bodø og Vardø, henholdsvis Kr. 10 000 og Kr. 20 000. Ved de sidstnævnte 4 Afdelinger, henholdsvis Kr. 6000 og Kr. 12 000.

Forsaavidt der for nogen af de ved Udfærdigelsen af dette Reglement fungerende Kasserere ved Ansættelsen er stipuleret en lavere Kaution end her foreskrevet, kan Direktionen lade Forhøielsen udstaa til første Leilighed.

Kassererne er ogsaa i Tilfælde af Forfald ansvarlige ligeoverfor Banken, forsaavidt der ikke er sørget for, at Stedfortræderen har stillet den reglementsmæssige Kaution for sin Funktionstid.

§ 120. Det er Direktør, Bestyrer og Funktionær forbudt at optræde som Trediemands Kommissionær ligeoverfor Banken.

30 Novbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Trondhjems Stift, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra et Skolestyre meddeler, at Spørgsmaalet om, hvorvidt en Lærer, der har faaet Udsættelse med at tiltræde en ny Post, i Mellemtiden har Krav paa at oppebære den hans nye Post tillagte Godtgjørelse for Afsavn af Jordvei eller Bolig, antages helt at maatte bero paa, hvilken Aftale der i saa Henseende maatte være truffet mellem Skolestyret og vedkommende Lærer, da Udsættelsen med Postens Tiltrædelse blev indvilget. I sig selv kan der nemlig efter Departementets Mening intet afgjørende være til Hinder for, at Skolestyret bestemmer, at den ansatte nye Lærer skal oppebære den nye Posts Afsavnsgodtgjørelse, ogsaa før han tiltræder Posten, og det selv om der til hans gamle Post maatte høre Jordvei eller Afsavnsgodtgjørelse. Disse Goder er nemlig ikke som Alderstillæggene afhængig af Personen. Er ingen bestemt Aftale truffet, og det heller ikke forøvrig kan sees, hvad der har været Parternes Mening, er Departementet mest tilbøielig til at antage, at Afsavnsgodtgjørelsen ligesaalidt som Postens øvrige Indtægter tilfalder den ansatte, men endnu ikke tiltraadte Lærer.

30 Novbr. **Skrivelse** fra Medicinaldirektøren til Amtmanden i Hedemarkens Amt, hvori Direktøren i Anledning af Forestillinger fra to Læger om Refusion af Amtet for Difteriserum, anvendt i profylaktisk Øiemed udtaler følgende:

Denne Sag er kommet i en væsentlig anden Stilling end ved 30 Novbr.
Udfærdigelsen af Justitsdepartementets Skrivelse af 15de Februar 1896, idet der nu foreligger ganske anderledes sikre Erfaringer for Nytten af profylaktiske Injektioner af Difteriserum paa friske Personer. Paa Grund af disse Erfaringer har jeg i senere Tid i flere Tilfælde anbefalet, at Udgifterne ved Anskaffelse af Serum til deslige Injektioner bestrides af vedkommende Amtskasse, ligesom jeg ogsaa i nærværende Tilfælde finder at maatte anbefale dette.

Skrivelse fra Handelsdepartementet til Amtmanden i Kri- 30 Novbr.
stians Amt, hvori Departementet paa Foranledning meddeler, at da den for Lillehammer nu gjældende almindelige Ølskjænkningsafgift er den ved Resolutionen af 17de Oktober 1901 fastsatte, Kr. 3600, antages Ligningskommissionen med Hjemmel af § 12, andet Punktum i Loven af 18 Juni 1884 at kunne fastsætte Afgiften af de indskrænkede Ølrettigheder til et høiere Beløb end det i Loven bestemte ordinære Maximum Kr. 400.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Armeen, til General- 30 Novbr.
krigskommissæren, hvori Departementet angaaende en forandret Udskrivning af Telegrafister bestemmer følgende:

1. Til Ingeniorvaabenet søges fremtidig udskrevet hvert Aar 12 Telegrafister, der fortrinsvis udtages blandt Rigstelegrafister, dygtige til Linien, idet suppleres i fornøden Udstrækning med Jernbanetelegrafister (telegrafkyndige Jernbanefunktionærer), dygtige til Linien.

   Forsaavidt Behovet paa denne Maade et Aar ikke helt dækkes, kan et paafølgende Aar — om dertil maatte være Anledning — Udskrivningen øges med det manglende Antal.

2. Til Fæstningsartilleriet udskrives fremtidig saavidt muligt hvert Aar:

Til Oscarsborg med Svelvik . . .	3	Telegrafister.
» Bergen	3	—
» Agdenes	1	—
» Topdalsfjorden med Odderøen . .	2	—
» Tønsberg	2	—
» Fr.stad med Fr.halds Mineforsvar	1	—
» Landbefæstningerne (Fredriksten, Ørje med Urskog og Kongsvinger) tilsammen	2	—

De udtages fortrinsvis blandt Rigstelegrafister, dygtige til Trænet, idet suppleres i fornøden Udstrækning med Jernbanetelegrafister (telegrafkyndige Jernbanefunktionærer), dygtige til Trænet.

30 Novbr. Efterat Ingeniørvaabenets foran anførte Behov er dækket, kan dernæst ogsaa om nødvendig suppleres ved Udskrivning af Rigs- og Jernbanetelegrafister, dygtige til Linien.

Kan paa denne Maade de for hver Fæstning ovenfor opførte Behov af Telegrafister for den elektriske Telegraftjeneste alligevel ikke helt fyldestgjøres, fordeles det Antal, som haves, forholdsmæssig, saaledes at hver Fæstning om muligt i det mindste faar 1 Mand, Agdenes og Fredriksstad med Fredrikshalds Mineforsvar dog kun en hvert andet Aar.

Udskrivningen af Telegrafister kan saavel til Ingeniørvaabenet som til Fæstningsartilleriet ske fra samtlige Udskrivningsdistrikter udenfor Tromsø Stift efter Generalkrigskommissærens nærmere Bestemmelse, idet der til Fæstningsartilleriet udskrives saavidt muligt fra de Befæstningerne nærmestliggende Distrikter.

Det Antal Telegrafister, som Fæstningsartilleriet organisationsmæssig maatte behøve udover, hvad paa ovennævnte Maade erholdes udskrevet, vil blive tilveiebragt ved Uddannelse i Kurser under Vaabenøvelserne, hvorunder de udskrevne Rigs- (Jernbane-) Telegrafister er tænkt anvendte som Lærere i Telegrafering.

I Forbindelse hermed bestemmes, at Rigs- eller Jernbanetelegrafister, der nu eller fremtidig maatte være udskrevne og staa i menigt Numer ved noget andet Vaaben end Ingeniørvaabenet og Fæstningsartilleriet, kan overføres til de to nævnte Vaaben, henholdsvis efterson vedkommende Mandskab maatte være udskrevet som linie- eller trændygtig. Fra Tromsø Stifts Forsvar overføres dog ikke.

De i Anledning saadan Overføring nødvendige Opgaver fra Telegraf- og Jernbanestyrelsen bør aarlig indtages ved Generalkrigskommissærens Foranstaltning.

Det er herunder Forudsætningen, at et Mandskab, der saaledes overføres, ikke maa paabyrdes større Exercerpligt (flere Exercerdage) end den, han er forpligtet til i det Vaaben, han tilhører før Overføringen.

1 Decbr. **Skrivelse** fra Landbrugsdepartementet til Forsvarsdepartementet, hvori angaaende Spørgsmaalet om det Offentliges Udredelse af Udgifter i Anledning af Skogbrand udtales følgende:

Ved Lov om Indskrænkning i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. af 14de Juli 1893, jfr. Tillægslov af 7de Juli 1896, har det været Forudsætningen, at Udgifter ved Slukning af Skogbrande for Eftertiden ikke skulde udredes af Statskassen. Nævnte Love har nemlig aabnet Adgang for Kommunerne til at vedtage Regler til Forebyggelse og Slukning af Skogbrand og til at træffe Bestemmelse angaaende den Maade, hvorpaa Udgifterne ved Slukningsarbeider m. v. skal tilveiebringes. Det Offentlige vil der-

for herefter som Regel ikke anse det paakrævet at udrede eller deltage i Udredelsen af Udgifter i Anledning af Skogbrand, medmindre der i det enkelte Tilfælde handles om Udgifter ved extraordinære Foranstaltninger eller Udgifter foranledigede ved vedkommende Politimyndigheds Fremmøde under Branden. 1 Decbr.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Romsdals Amt, hvori Departementet meddeler, at det med Amtmanden antager, at den ved Bevilgninger til Hovedveianlæg af det Offentlige sædvanligvis betingede Garanti for, at Distriktet udreder Udgifterne ved det nødvendige Gjerdehold ikke i og for sig kan betage Veibestyrelsen den Ret, der efter Veilovens § 56 er samme tillagt til under „særdeles Omstændigheder" at tillade Opførelse af Grinder paa Hovedveien. Departementet fremholder imidlertid, at saavel Forholdets Natur som Bestemmelserne i Veilovens § 56 tilsiger, at det bør være Veibestyrelsen magtpaaliggende saa meget som muligt at undgaa Grinders Anbringelse paa Hovedveie. 1 Decbr.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa det i Fællesforsamling seneſt den 14de April 1903 vedtagne Tillæg til § 18 i den for Halse Brandforsikringsforening ved Høieste Resolution af 21de April 1899 jfr. Høieste Resolution af 23de December 1902 approberede Plan, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder. 3 Decbr.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Romsdals Amt, hvori Departementet i Anledning af forskjellige Spørgsmaal angaaende Vinterveiarbeidets Anordning m. v. bemærker følgende: 3 Decbr.

Efter Bestemmelserne i Veilovens § 35 antages det ikke at være noget til Hinder for, at Brugerne i en Veirode træffer indbyrdes Overenskomst om, at det i nævnte Lovparagraf omhandlede Vinterveiarbeide skal komme til Udførelse paa saadan Maade, at det ved en Licitationsforretning overdrages en enkelt af Brugerne som Entreprenør at besørge Arbeidet udført mod Pengebidrag fra de øvrige Brugere efter nærmere fastsat Fordeling. Det forudsættes herved, at den mellem Brugerne trufne Overenskomst bliver godkjendt af Amtets Veibestyrelse. Naar saadan Overenskomst med Veibestyrelsens Samtykke er kommet istand, antages ogsaa alene den Bruger, der har paataget sig Vedligeholdelsesarbeidet, at være ansvarlig ligeoverfor Veibestyrelsen for Arbeidets Udførelse.

Endvidere antager man, at det maa være overladt til vedkommende Entreprenør selv at søge de fastsatte

3 Decbr. Pengebidrag erlagt af de øvrige Brugere i Roden. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorledes der skal forholdes i Tilfælde af, at Brugerne ikke i Mindelighed erlægger de dem paahvilende Pengebidrag, skal man derhos udtale, at vedkommende Entreprenør formentlig maa være henvist til at søge sit Tilgodehavende indtalt ved almindeligt, civilt Søgsmaal, idet man efter Veilovens Bestemmelser maa antage, at der ikke er Adgang til at lade Pengebidragene inddrive ved Udpantning.

Forsaavidt der fra nogen Bruger i Roden maatte fremkomme Indsigelse mod Vinterveiarbeidets Bortsættelse ved Licitation, saaledes at der ingen særlig Overenskomst om Arbeidets Udførelse maatte komme istand, maa det efter Bestemmelserne i Veilovens § 35 tilkomme Veibestyrelsen at give nærmere Regler for Vinterveiarbeidets Udførelse. I saa Fald formenes Arbeidet regelmæssig at maatte blive at udføre paa sædvanlig Maade ved Naturalarbeide af Rodens Brugere, idet der formentlig ikke vil være Adgang for Veibestyrelsen til at fremtvinge Arbeidets Udførelse ved Pengebidrag; man undlader dog ikke her at gjøre opmærksom paa, at det herved er forudsat, at Brugerne ikke befinder sig i saadant Tilfælde som omhandlet i Veilovens § 36.

Endelig sees det at foreligge Spørgsmaal om, hvorledes det i Tilfælde skal forholdes med Inddrivelsen af et Pengebidrag, som en Bruger, der bor saa langt borte fra Rodens Veistrækning, at han ikke uden uforholdsmæssigt Besvær selv kan forrette Vinterveiarbeidet, har vedtaget at erlægge til de øvrige Brugere i Roden mod, at disse udfører hans Andel af Vedligeholdsarbeidet (cfr. Veilovens § 36, første Punkt). Departementet skal herom fremholde, at dette Spørgsmaal i Tilfælde vil henhøre under Udpantningsrettens og eventuelt Domstolenes Afgjørelse; imidlertid er Departementet nærmest tilbøieligt til at antage, at der ikke vil være Adgang til at bringe Udpantning i Anvendelse ved Inddrivelsen af saadant skyldigt Pengebidrag.

5 Decbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Stiftamtmanden i Trondhjems Stift, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra Byfogden i Trondhjem, meddeler, at det med ham er enigt i, at Bestemmelsen i Lovbogens 1—8—4 om, at den de thinglæste Dokumenter paaførte Bevidnelse om Thinglæsningen, hvor Dommer og Retsskriver er forskjellige Personer, skal underskrives af begge, maa ansees forandret ved 1ste Punktum af § 53 i Sportelloven af 6te August 1897, saaledes at nu alene Retsskriverens Underskrift er nødvendig.

5 Decbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Tromsø Amt, hvorved i Medhold af Lov om Jordmødre af 19de December 1898 § 7 bestemmes, at de ved Høieste Resolution af 14de Sep-

tember 1897 oprettede Nordre Trondenes og Topsundets Jordmoderdistrikter i Tromsø Amt omreguleres saaledes, at Akerø og Tjøttø henlægges fra Nordre Trondenes til Topsundets Jordmoderdistrikt fra den Tid, som af Amtmanden bestemmes. 5 Decbr.

Skrivelse fra Ministeren for de udenrigske Anliggender til Handelsdepartementet, hvori meddeles, at Hans Majestæt Kongen samme Dag har behaget at erkjende Republiken Panama som selvstændig Stat. 7 Decbr.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Søndre Trondhjems Amt, hvori Departementet, foranlediget ved Forespørgsel om Rigtigheden af, at der var tilberegnet Statskassen Sportler for et Thingsvidne, optaget til Brug i en Overretssag mellem flere Fattigstyrer, meddeler, at Kirkedepartementet paa Foranledning har udtalt, at der efter dets Mening ikke i Fattiglovens § 46 sigtes til Forretninger, som henhører til Rettergang, og at det omhandlede Thingsvidne derfor antagelig ikke i Henhold til denne Paragraf har kunnet forlanges udført uden Betaling. Finantsdepartementet finder at kunne slutte sig hertil og antager saaledes, at Sportler rettelig har været tilberegnet Statskassen for det omhandlede Thingsvidne. 7 Decbr.

Skrivelse fra Handelsdepartementet til en Byfoged, som havde udbedt sig Departementets Udtalelse om, hvorvidt man ved Anmeldelse til Skibsregistret af et, et Partrederi tilhørende Skib kan som Adkomstdokument godtage et Bilbrev, der angiver Skibet at tilhøre „N. N. (en af de Partredere, som nævnes i den til Skibsregistret indkomne Fortegnelse) med flere", uden Anførelse af de øvrige Partrederes Navne, i Tilfælde af at Bilbrevet suppleres med en Erklæring om, at Skibets Bygning er kontraheret for det anmeldte Rederis Regning. 9 Decbr.

Departementet meddeler, at det ikke antager, at Mangelen ved vedkommende Partrederis Hjemmel til Skibet kan ansees som afhjulpet ved en saadan Erklæring. Dette Tilfælde er forskjelligt fra det Tilfælde, som omhandles i Departementets Skrivelse af 4de April d. A. (indtaget i Lovtidendens 2den Afdeling), idet det her gjælder en Partreder, som kun besidder en partiel Eiendomsret til Skibet og saaledes ikke kan afhænde Skibet, hvorimod i det andet Tilfælde den Person, hvis Navn var anført i det registrerede Adkomstdokument, i Dokumentet var angivet som Skibets Enereder og altsaa som saadan var formelt berettiget til at forføie over Eiendomsretten til Skibet.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Søndre Bergenhus Amt angaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt Militær- 9 Decbr.

9 Decbr. etaten — for de af samme benyttede Exercerpladse — har Forpligtelse til at deltage i Udgifterne ved Veivedligeholdet i Tilfælde af, at vedkommende Herredsstyre har besluttet Vedligeholdelsesarbeidet udført for Herredskassens Regning.

Departementet antager med Amtmanden, at forsaavidt Militæretaten er Eier af vedkommende Exercerplads, maa Militæretaten være forpligtet til at deltage i Vedligeholdelsesudgifterne i samme Udstrækning som Herredets øvrige Grundeiere, og at forsaavidt Militæretaten er Leier af vedkommende Exercerplads, maa Forholdet være afhængigt af, hvad der maatte være bestemt mellem Militæretaten og vedkommende Grundeier.

Departementet henleder derhos Amtmandens Opmærksomhed paa den i Lovtidenden for 1901 indtagne Skrivelse fra Finantsdepartementet af 19de December s. A. angaaende Statens Ret til i Tilfælde at erholde Godtgjørelse for udført Veivedligeholdsarbeide samt Adgang til at bringe Godtgjørelsen til Afdrag i de Skatter, der er ilignet vedkommende Statseiendomme (kfr. Skattelovens § 10, 2det Passus).

10 Decbr. **Høieste Resolution***), hvorved den af Ladestedet Stathelles Kommunestyre under 6te og 29de Oktober 1903 i Medhold af Lov af 18de Juni 1884 § 20 fattede Beslutning om, at Smaasalg af Øl og Vin skal være forbudt andre paa Stedet end dem, der vinder Bevilling paa denne Næring, stadfæstes som gjældende indtil videre, dog først fra 1ste Januar 1905.

10 Decbr. **Høieste Resolution****), hvorved i Henhold til § 1 i Lov indeholdende Tillæg til og Forandringer i Lovgivningen om Brandvæsenet af 26de August 1854 meddeles Approbation paa den af Kabelvaag Bygningskommunes Repræsentantskab i Møde den 20de November 1903 fattede Beslutning om Forandring i § 4 i det for Stedet ved Kgl. Resolution af 22de Marts 1877 approberede Brandreglement.

10 Decbr. **Høieste Resolution**, hvorved bl. a. Stadfæstelse meddeles paa den af vedkommende Grundlæggere i Møder den 31te Januar og 28de August 1903 vedtagne Plan for en inden Vegaardsheiens Herred under Navn af "Vegaardsheiens Herreds Sparebank" oprettendes Sparebank.

11 Decbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Stavanger Amt, hvori Departementet i Anledning af en Forespørgsel om, hvorvidt Erstatningen for et i Haugesund Byggebælte Skaare Herred liggende Grundstykke, som af Grundeieren er forlangt indløst i Henhold til Bygningslovens

*) Bekjendtgj. 15 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 52.
**) Bekjendtgj. 15 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 52, hvor Forandringen er indtaget.

§ 11, 2, skal udredes af Haugesunds By eller Skaare Herred, 11 Decbr.
meddeler, at det antager, at omhandlede Erstatning maa blive at udrede af Haugesunds By.

Naar nemlig den almindelige Bygningslov i § 88 bestemmer, at Strækningen af Landets Grund i en Omkreds af 200 Meter udenfor Byerne i Bygningsvæsenets Anliggender skal undergives Byernes Bygningsmyndigheder og Kommunestyre, er det efter Departementets Mening ikke tvilsomt, at Byerne, i hvis Interesse denne Bestemmelse er givet, maa bære de med Bygningslovens Anvendelse i disse Strøg forbundne Udgifter og saaledes ogsaa udrede de Erstatninger, som tilkommer Grundeierne i Bæltet som Følge af en af Byernes Myndigheder besluttet Regulering. Derimod vil formentlig Bykommunerne paa vanlig Maade kunne kræve sine Udlæg til Erhvervelse af den til ny Gade i Byggebæltet fornødne Grund erstattet af Eierne af de til Gaden stødende Tomter overensstemmende med Reglerne i Bygningslovens § 13.

Cirkulære fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvorved 11 Decbr.
bl. a. meddeles:

IV. Paa Foranledning har Poststyrelsen i Skrivelse af 30te f. M. udtalt, at Postanvisningsblanketter, der er udfyldt med almindelig Blyant eller Blækblyant istedetfor med Blæk, ikke bliver at godtage.

VII. Tillæg til og Rettelser i den norske Postanstaltfortegnelse.

Fra 1ste Januar 1904 underholdes følgende nye Postaabnerier:

1. Aakvik i Helgeland paa Dampskibsanløbsstedet Aakvik i Herø Herred, Nordlands Amt, Namsos Postdistrikt.
2. Børselven i Kistrands Herred, Finmarkens Amt, Hammerfests Postdistrikt, med Postforbindelse over Dampskibsanløbsstedet Hestenes.
3. Robsrud paa Jernbanestoppestedet af samme Navn i Skedsmo Herred, Akershus Amt, Kristiania Postdistrikt.
4. Trevand paa Jernbanestoppestedet af samme Navn i Søndre Lands Herred, Kristians Amt, Kristiania Postdistrikt.

Fra samme Tid vil det nuværende Eidsnes Postaabneri blive benævnt Storsandnes.

Fra samme Tid vil Skollenborgs Postaabneri blive henlagt under Kongsbergs Postdistrikt.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinestyrelsen, til 11 Decbr.
Generalkrigskommissæren, som til Departementets Afgjørelse i Henhold til Mønstringslovens § 26 havde oversendt en Korrespondance angaaende Rederens Forpligtelse til at betale Mønstringsgebyr Kr. 10,95 for 2 Mand, som paamønstredes paa Bark „Teutonia" den 17de September 1903.

11 Decbr. Det var oplyst, at „Teutonia", der har en Drægtighed af 595 Tons, paa Reise fra Østersjøen til Sydafrika den 15de September anløb Hjemstedet Lillesand, hvor Skibets Besætning var paamønstret den 20de Juli 1903. Under Opholdet i Lillesand rømte 2 af Besætningen, hvorfor 2 andre blev forhyrede i Arendal og fremstillede for Indrulleringen dersteds, hvorefter de oprettede Hyrekontrakter samt de Forhyredes Sjøfartsbøger tilstilledes Indrulleringen i Lillesand, der opførte Mandskaberne paa „Teutonia"s ældre Bemandingsliste. Herfor beregnede Lillesand Indrullering Gebyr (Tonnageafgift) efter Mønstringslovens § 20, Kr. 10,95, hvilket Beløb Rederen negtede at betale, idet han kun var villig til at betale „for Mønstring af de 2 Mand", men „ikke for ny Folkeliste".

Departementet meddeler, at det med Generalkrigskommissæren er enig i, at "Teutonia"s Reder er pligtig til i dette Tilfælde at betale Mønstringsgebyr efter Lovens § 20 med Kr. 10,95, og at Betingelserne for reduceret Gebyr efter § 22 ikke er tilstede, da Skibet siden Afgangen fra Lillesand i Juli Maaned har været i Udlandet.

12 Decbr. **Lov** om Fængselsvæsenet og om Tvangsarbeide*)[1]).

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 24de November dette Aar, saalydende:

Kapitel I.

Om Fængsler og disses Bestyrelse.

§ 1. Til Optagelse af Fanger skal der findes følgende af Staten forvaltede[2]) Fængsler:

1. mindst to Landsfængsler, et for Mænd og et for Kvinder;
2. et tilstrækkeligt Antal Kredsfængsler, der kan være fælles for Mænd og Kvinder, men i saa Fald saavidt muligt skal indeholde en særskilt Afdeling for Kvinder;
3. Hjælpefængsler, hvor Forholdene gjør saadanne fornødne.

De fornødne Politiarrester oprettes og underholdes af Kommunerne[3]).

§ 2. Med Hensyn til Fangernes Fordeling i de forskjellige Fængsler kommer, forsaavidt § 3 ikke medfører noget andet, følgende Regler til Anvendelse:

[1]) Se Odth. Prp. No. 2 for 1903/1904, Indst. O. I. for 1903/1904 og Sth.tid. for s. A., Forh. i Odth. S. 31—47 og Forh. i Lagth. S. 27—28. Jfr. tidligere Lov 31 Mai 1900.
[2]) Jfr. § 61 flg.
[3]) Jfr. § 3, sidste Led.

*) Bekjendtgj. 15 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 52.

1. I Landsfængsel indsættes Personer, som skal udstaa Fængsels- 12 Decbr.
straf i 6 Maaneder eller derover.
2. I Kredsfængsel indsættes:
   a. Personer, som skal udstaa Fængselsstraf i kortere Tid end 6 Maaneder;
   b. Personer, som skal udstaa Straf af Hefte;
   c. Varetægtsfanger og
   d. andre Personer, der skal holdes fængslede[1]).
3. I Hjælpefængsel indsættes de under Nr. 2 c og d nævnte Fanger, forsaavidt de ikke hensigtsmæssig kan indsættes i Kredsfængsel, samt, naar Forholdene gjør det ønskeligt, Personer, der skal udstaa kortere Tids Frihedsstraf.
4. I Politiarresterne indsættes Personer, som paa Grund af Beruselse eller lignende Aarsager midlertidig tages i fængslig Forvaring[2]).

I paatrængende Tilfælde kan Politiarresterne benyttes til foreløbig Anbringelse ogsaa af Personer, der er paagrebne for strafbare Handlinger, saavelsom af Transportfanger.

§ 3. Kongen kan bestemme, saavel at Fængselsstraf i kortere Tid end 6 Maaneder skal udstaaes i Landsfængsel, som at saadan Straf paa længere Tid skal udstaaes i Kredsfængsel.

Personer, der paa Grund af beruset Tilstand tages i fængslig Forvaring, maa ikke indsættes i Kredsfængsel. Hjælpefængsel kan af Kongen tillades benyttet ogsaa som Politiarrest til Optagelse af saadanne Personer mod en Godtgjørelse, som udredes af vedkommende Kommune.

§ 4. Landsfængsel og Kredsfængsel forestaaes af en af Kongen antagen Bestyrer.

Forsaavidt et Fængsel, der er udelukkende bestemt for Kvinder, bestyres af en Mand, skal han ved Ledelsen have Bistand af en Inspektrice.

§ 5. Bestyrelsen af Hjælpefængsel og Politiarrest kan efter Kongens nærmere Bestemmelse paalægges en Dommer, et Medlem af Paatalemyndigheden eller Bestyrer af Lands- eller Kredsfængsel[3]).

§ 6. Det umiddelbare Opsyn med kvindelige Fanger føres af Kvinder.

§ 7. I Landsfængsel skal der være Fængselsraad, bestaaende af Bestyreren og de af Fængslets Tjenestemænd, som nærmere bestemmes, til Behandling af de Sager, som i denne Lov[4]) eller ved Reglement foreskrives.

[1]) Se Henvisn. ved Kap. IV.
[2]) Se Lov 24 Juli 1894 § 25, L. 31 Mai 1900 No. 5 § 20. — Jfr. § 50.
[3]) Se Res. 16 Marts 1904.
[4]) Se §§ 17 og 33.

12 Decbr. I Kredsfængsel oprettes lignende Raad[1]), forsaavidt Omstændighederne gjør det hensigtsmæssigt.

§ 8. Ved Landsfængsel og Kredsfængsel skal der være Tilsynsraad.

Ved Landsfængsel bestaar dette af en Dommer, et Medlem af Paatalemyndigheden og to andre Mænd eller ved Fængsel for Kvinder to Kvinder.

Ved Kredsfængsel, der er særskilt for Mænd eller for Kvinder, bestaar Raadet af Amtmanden og en Dommer eller et Medlem af Paatalemyndigheden samt henholdsvis to Mænd eller to Kvinder. Ved andre Kredsfængsler beskikkes foruden de tvende Tjenestemænd en Mand og en Kvinde.

Vedkommende Regjeringsdepartement opnævner Medlemmer af Raadet og i fornødent Fald Stedfortrædere for disse samt inden deres Midte en Formand og en Næstformand. Ved Kredsfængslerne tjenestgjør dog altid Amtmanden som Formand.

Opnævnelsen sker for et Aar ad Gangen. Raadets Medlemmer kan tilstaaes en passende Godtgjørelse.

Hjælpefængslerne og Politiarresterne staar under Tilsyn af Amtmanden.

§ 9. Naar Fængslets Bestyrer ikke er tilstede, kan i Sager, som ikke taaler Opsættelse, Beslutninger, der henhører under ham, fattes af den øverste af Fængslets tilstedeværende Tjenestemænd, men Bestyreren bliver da uopholdelig at underrette derom.

§ 10. De af Bestyreren fattede Beslutninger kan forandres af den Myndighed, under hvis Overledelse Fængselsvæsenet er henlagt[2]).

Kapitel II.

Om Fuldbyrdelsen af Fængselsstraf[3]).

§ 11. Fangerne maa ikke til sit Underhold eller forøvrigt forskaffe sig eller modtage andet, end hvad for dem er bestemt.

De skal, forsaavidt den idømte Straffetid udgjør mindst 6 Maaneder, bære en for dem foreskreven Dragt. Ellers bærer Fangerne sine egne Klæder, medmindre disse ikke findes egnede til Benyttelse i Fængsel.

§ 12. Fangerne skal regelmæssig beskjæftiges med Arbeide. Dog kan Fanger, som udstaar skjærpet Fængsel[4]), samt Fanger med ganske kort Straffetid lades uden Arbeide.

Det kan tillades, at Fanger under fornøden Opsigt sættes til Arbeide udenfor Anstalten.

[1]) Se §§ 45 og 49, jfr. § 33.
[2]) Se Kgl. Kundgj. 16 Juli 1845 og Ref. 3 Aug. 1897.
[3]) Se Alm. Strfl §§ 15, 17—21 og 26, jfr. Mil. Strfl. § 13.
[4]) Se Alm. Strfl. § 19.

Ved Bestemmelsen af Arbeidet tages saavidt muligt Hensyn 12 Decbr.
til den enkelte Fanges Evne, Færdighed og fremtidige Stilling.

Arbeidets Udbytte tilfalder Staten.

§ 13. Viser Fangen Flid og god Opførsel, kan der tilstaaes ham et mindre Beløb som Arbeidspenge[1]). Disse kan anvendes til Understøttelse af Fangens Paarørende eller til Erstatning til den ved den strafbare Handling Fornærmede, saafremt Fangen samtykker heri, eller de befinder sig i nødlidende Tilstand.

Volder Fangen forsætlig eller ved grov Uagtsomhed Skade, kan hans Arbeidspenge anvendes til Dækkelse heraf. Foruden som Revselse efter § 30 kan Inddragning af ikke udbetalte Arbeidspenge finde Sted, naar Fangen efter sin Løsladelse har misbrugt det ham Udbetalte eller forøvrigt vist slet Opførsel. De her[2]) omhandlede Beslutninger fattes af Bestyreren[3]). Sidder Fangen endnu i Fængslet, bør der før Afgjørelsen gives ham Anledning til at udtale sig.

Fangen har intet Retskrav paa de Arbeidspenge, som ikke er overgivet ham til fri Raadighed[4]).

§ 14. Ved ethvert Fængsel skal virke en Præst.

Hvor det findes paakrævet, meddeles der Fangerne Undervisning. Personer under 18 Aar skal i Regelen altid modtage saadan.

I Fritider bør der gives Fangerne Anledning til Læsning af passende Indhold.

§ 15. Fangerne gives fornødent Lægetilsyn. De skal, medmindre Helbredshensyn forbyder det, daglig gives saavidt muligt en Times Bevægelse i fri Luft. Naar Omstændighederne gjør det fornødent, kan dog for kortere Tidsrum gjøres Undtagelse herfra.

§ 16. Fangerne bliver om Natten at holde adskilte indbyrdes, medmindre særlige Omstændigheder gjør dette utilraadeligt.

I Arbeidstiden er al Samtale mellem Fangerne indbyrdes forbudt undtagen den, der er nødvendig af Hensyn til Arbeidet.

§ 17. Fængselsstraf paa indtil 2 Aar bliver, forsaavidt ikke særlige Omstændigheder gjør det utilraadeligt, helt at udstaa i Enrum.

Fanger, der skal udstaa tidsbestemt Fængsel af længere Varighed, bliver under samme Betingelse at holde i Enrum fra 6 Maaneder til 2 Aar og, om det findes tilraadeligt, udover denne Tid indtil i det Hele 4 Aar. Længere end 4 Aar kan Straffefuldbyrdelsen i Enrum ikke udstrækkes, medmindre Fangen samtykker deri, eller fortsat Adskillelse findes paakrævet paa Grund af Fangens Farlighed eller anvendes af Sundhedshensyn eller som Rev-

[1]) Jfr. § 20.
[2]) Se derimod om Revselse § 33.
[3]) Jfr. § 10.
[4]) Jfr. § 38 i f.

12 Decbr. selse[1]) eller Straf[2]) eller af andre særlige Grunde. Er Samtykke givet, er det bindende for 1 Aar.

De her omhandlede Beslutninger fattes overensstemmende med de derom givne nærmere Regler af Bestyreren. Denne har, før Sagen afgjøres, eller, om det ikke kan ske, snareſt muligt efter Afgjørelsen at forelægge den for Fængselsraadet, hvor saadant findes.

§ 18. Fanger, som udstaar Straffen i Enrum, skal daglig erholde Besøg af Fængslets Tjenestemænd.

Hvor det af Hensyn til Fængslets Tarv findes særlig paakrævet, kan Fængselsbestyreren undtagelsesvis tillade, at der for enkelte Fangers Vedkommende afviges fra Bestemmelserne om Afsondringen.

§ 19. Hvad angaar de Fanger, der udstaar Straffen i Fællesskab, iagttages, at sedvansmæssige Forbrydere og i det Hele saadanne, der kan befrygtes at ville udøve en skadelig Indflydelse paa andre, saavidt muligt holdes afsondrede for sig.

Findes Fanger under 18 Aar at maatte anbringes eller beskjæftiges i Fællesskab med andre, bør de dog som Regel holdes afsondrede fra ældre.

§ 20. Fangerne kan inddeles i Klasser efter udvist Flid og Forhold.

I høiere Klasser kan tilstaaes større Arbeidspenge, en mere udstrakt Adgang til Brevveksling og Modtagelse af Besøg, større Frihed med Hensyn til Fritidens Anvendelse samt andre Begunstigelser.

§ 21. Den, som af idømt Fængsel har udstaaet $^2/_3$, dog mindst 6 Maaneder, kan løslades paa Prøve i Overensstemmelse med nærmere Regler, givne af Kongen[3]).

§ 22. Forøver den paa Prøve løsladte nogen Handling, der kan medføre Frihedsstraf, eller overtræder han iøvrigt de for hans Løsladelse satte Betingelser, kan han paany indsættes i Fængsel til Udstaaelse af den gjenstaaende Del af Straffen.

Er der ikke truffet Afgjørelse, som medfører hans Indsættelse, inden 3 Aar efter Løsladelsen eller, om den gjenstaaende Straffetid er længere, inden Udløbet af denne, og er han heller ikke inden disse Tidsfrister paagrebet paa Grund af saadant Forhold som ovenfor nævnt, kan Gjenindsættelse dog ikke finde Sted. Straffen anseés i saa Fald udstaaet[4]) fra det Tidspunkt, da Fangen skulde været endelig løsladt.

§ 23. Den, der er dømt til Fængsel paa Livstid, kan løslades paa Prøve efter 20 Aars Forløb, og denne Løsladelse bliver endelig, hvis han ikke inden 10 Aar besluttes indsat paany eller paagribes.

[1]) Jfr. § 30.
[2]) Se Alm. Strfl. § 20.
[3]) Jfr. § 68; Res. 9 Marts 1904.
[4]) Jfr. Alm. Strfl. §§ 31 og 75.

§ 24. Den, som er dømt efter Straffelovens § 65, bliver at løslade paa Prøve ved Udløbet af den i Dommen fastsatte Straffetid, saafremt det da antages uden særlig Fare at kunne ske. I modsat Fald kan han istedenfor at beholdes i Fængsel overflyttes til Tvangsarbeidshus. Ved Udløbet af hvert følgende Aar bliver Spørgsmaalet om Løsladelse at tage under fornyet Overveielse. 12 Decbr.

Løsladelsen bliver endelig, hvis den løsladte ikke inden 5 Aar besluttes indsat paany eller paagribes. Straffen ansees i saa Fald udstaaet fra den Tid, da han er løsladt fra Fængslet eller fra Tvangsarbeidshuset, om han er overflyttet til saadant.

Under enhver Omstændighed skal endelig Løsladelse finde Sted ved Udløbet af de i Straffelovens § 65, sidste Led opstillede Fristers.

§ 25. Beslutning om Løsladelse paa Prøve og fornyet Indsættelse fattes af den Myndighed, Kongen bestemmer[1]).

Indtil Spørgsmaalet om Gjenindsættelse er afgjort, kan Paatalemyndigheden lade den løsladte paagribe.

§ 26. Ved Reglement bliver at bestemme, hvor ofte Brevveksling skal være Fangen tilladt.

Brevveksling med andre end Fangens nærmeste kan, hvor ingen særlig Grund til samme er forhaanden, altid negtes. Naar det paa Grund af særlige Omstændigheder findes paakrævet, kan Brevveksling med bestemte Personer negtes, ogsaa om disse hører til Fangens nærmeste.

§ 27. Skrivelser til og fra Fangen bliver af Fængslets Bestyrer eller nogen paa hans Vegne at læse før Udleverelsen eller Afsendelsen, lukkede Skrivelser til Fangen dog alene, forsaavidt han ikke paa Forespørgsel erklærer, at han foretrækker, at de tilbagesendes eller tilbageholdes indtil Løsladelsen.

Findes en fra Fangen udgaaet Skrivelse ikke at burde afsendes, bliver Fangen at underrette herom. Findes en til ham indgaaet Skrivelse ikke at burde komme til hans Kundskab, bliver Skrivelsen at tilbageholde. Udleveres ikke Skrivelsen, kan den enten opbevares til Fangens Løsladelse eller tilbagesendes til Afsenderen eller, om denne er ukjendt, tilintetgjøres. Som Regel bliver Meddelelse om, at en Skrivelse ikke udleveres Fangen, at give denne og Afsenderen, ligesom førstnævnte ogsaa bør gjøres bekjendt med den Del af Skrivelsens Indhold, som uden Skade maatte kunne meddeles ham.

§ 28. Bestemmelserne i § 26 finder tilsvarende Anvendelse med Hensyn til Besøg.

Besøg af andre end dem, som er ansat ved Fængslet eller fører Opsigt med samme eller i offentlig Interesse erholder Adgang, kan Fangen afslaa.

[1]) Se Res. 9 Marts 1904.

12 Decbr. Under Besøg af andre end de nævnte Personer skal en Fængselstjenestemand være tilstede, medmindre Bestyreren tillader, at der gjøres Undtagelse herfra.

§ 29. Adgangen til at klage til høiere Myndighed saavelsom til at fremsætte Begjæring for rette Myndighed maa ikke negtes Fangen. Ønsker han at faa nogen saadan Myndighed i Tale, bliver denne at underrette derom.

§ 30. Naar Fange viser slet Opførsel, kan foruden Irettesættelse og Fratagelse af tilstaaede Begunstigelser følgende Revselser anvendes [1]) paa ham:

1. Indskrænkning af Cellebesøg [2]),
2. Negtelse af Beskjæftigelse,
3. Berøvelse af enkelte Maaltider — alt for en Tid af indtil 14 Dage,
4. Inddragning af godskrevne Arbeidspenge [3]),
5. Nedsættelse i en lavere Klasse [4]),
6. Indsættelse i Strafcelle indtil 14 Dage,
7. Indsættelse i Enrum for en Tid af indtil en Maaned, saaledes at denne Tid ikke medregnes i den idømte Straffetid,
8. haardt Natteleie indtil 18 Dage,
9. Indskrænkning af Kosten til Vand og Brød indtil 12 Dage, dog alene for Personer over 18 Aar,
10. mørk Celle indtil 6 Dage,
11. legemlig Revselse, dog blot paa Mandsfanger, som er under 18 Aar, eller som er frakjendt de statsborgerlige Rettigheder [5]).

Flere af de nævnte Revselser kan anvendes i Forening [6]).

Revselsen fuldbyrdes, uanseet om den bestemte Straffetid derved overskrides.

Findes en Fange i Besiddelse af Gjenstande, som er indsmuglede i Fængslet, kan disse inddrages.

§ 31. Til Betvingelse af voldsom Modstand kan anvendes Lænker, Tvangstrøie eller andet for Øiemedet nødvendigt Tvangsmiddel [7]).

Har en Mandsfange lagt for Dagen den Hensigt at rømme eller vist Voldsomhed eller fremført Trusler, og antages det af saadan Grund nødvendigt til Forebyggelse af Rømning eller til Betryggelse af Sikkerheden, kan han belægges med Lænker.

§ 32. Beslutninger angaaende Revselser, Inddragning af indsmuglede Gjenstande og Belæg med Lænker fattes, efterat Fangen

[1]) Jfr. §§ 32 og 33.
[2]) Jfr. § 28.
[3]) Jfr. § 13.
[4]) Jfr. § 20.
[5]) Jfr. Alm. Strfl. § 29 No. 2 og § 30 No. 2.
[6]) Jfr. dog § 35.
[7]) Jfr. Alm. Strfl. § 48.

er hørt og i Tilfælde Lægens Erklæring indhentet, og bliver tillige med Angivelse af Grundene at indføre i en Protokol. 12 Decbr.

Hvor det maatte findes nødvendigt, kan retslig Undersøgelse og herunder Edfæstelse finde Sted.

§ 33. Beslutning om Revselse, bestaaende i Inddragning af godskrevne Arbeidspenge, fattes af den Myndighed, under hvis Overledelse Fængselsvæsenet er henlagt[1]).

Ellers fattes Beslutning om Revselse af Bestyreren. Beslutning om Anvendelse af legemlig Revselse paa Fanger over 18 Aar eller af de i § 30 Nr. 8, 9 og 10 omhandlede Revselser i over Halvdelen af den tilladte Tid maa dog først fattes, efterat Sagen har været forelagt Fængselsraadet, hvor et saadant findes. Spørgsmaal om Revselse, hvorved Straffetiden forlænges, bliver ligeledes at forelægge Fængselsraadet. I dette Tilfælde bliver desuden strax at gjøre Indberetning om Revselsen til den i 1ste Led nævnte Myndighed. Lignende Indberetning skal gjøres, naar de i 3die Punktum omhandlede Revselser er anvendt i Fængsel, hvor der ikke er Fængselsraad.

§ 34. Den i Straffelovens §§ 18, 19 og 23 omhandlede Omsætning af Fængsel og Hefte til skjærpet Fængsel finder kun Sted i den Udstrækning, hvori den kan ske til hele Dage.

§ 35. Med Hensyn til Fængsel paa Vand og Brød[2]) kan Kongen bestemme[3]), at det skjærpede Fængsel med visse Mellemrum skal afbrydes med Dage af sedvanligt Fængsel.

Ingen maa underkastes Straffe eller Revselser paa tilsammenlagt mere end 30 Dages Fængsel med haardt Natteleie, 20 Dages Fængsel paa Vand og Brød eller 10 Dages mørkt Fængsel uden med et Mellemrum af henholdsvis mindst 1 Uge, 2 Uger og 1 Uge.

§ 36. Er Kvinde, som ammer sit under 1 Aar gamle Barn, idømt Fængsel, der ikke findes at burde udsættes[4]), tilstedes det hende at medtage Barnet.

§ 37. Afbrydelse af Straffuldbyrdelsen kan efter Beslutning af den Myndighed, som Kongen bestemmer[3]), finde Sted, naar Fangens Helbredstilstand gjør det paakrævet, eller Fangen af andre vegtige Grunde andrager om en kortere Tids Frihed[4]).

§ 38. Ved Løsladelsen bør Omsorg saavidt muligt søges draget for, at Fangen finder passende Opholdssted og Arbeide, og Fængslets Bestyrer bør til Fremme heraf træde i Forbindelse med Selskaber, der virker i dette Øiemed.

Hvis Fangen ikke har fast Bopæl paa det Sted, hvor Fængslet ligger, og han heller ikke som Fremmed udvises af Riget[5]), bliver

[1]) Se Kgl. Kundgj. 16 Juli 1845, Res. 3 Aug. 1897.
[2]) Jfr. Alm. Strfl. § 19.
[3]) Se Res. 9 Marts 1904.
[4]) Jfr. Strprl. § 474.
[5]) Se Alm. Strfl. § 38.

12 Decbr. han i Regelen paa den Maade, som findes hensigtsmæssigst, at sende til det Sted, hvor han har fast Bopæl, eller til et, hvor han vides at kunne erholde Arbeide, eller i Mangel af saadant Sted til den Kommune, hvor han har sin Hjemstavn. Indtil Affendelsen kan foregaa, kan Fangen holdes i Varetægt i Fængslet. Hvor det findes ønskeligt, kan ogsaa Fange, som har fast Bopæl paa det Sted, hvor Fængslet ligger, sendes til et andet Sted, hvor han kan faa Arbeide.

Paa Personer, som udstaar kortere Straf end Fængsel paa 6 Maaneder, kommer foranstaaende Bestemmelser alene til Anvendelse, hvor dertil findes særlig Grund.

Udgifter, voldte ved Hjemsendelse til Bostedet eller Hjemstavnskommunen, kan ikke afholdes af Arbeidspengene.

§ 39. Naar nogen er fradømt de statsborgerlige Rettigheder[1]), træder disse ogsaa ud af Virksomhed i Tiden, fra Dommen er bleven endelig, og indtil Fortabelsen begynder at løbe (Straffelovens § 31).

§ 40. Paa Fanger, der udstaar Fængselsstraf til Affoning af Bøder, finder § 13 og § 30 No. 4, 5 og 7 ikke Anvendelse.

Kapitel III.

Om Fuldbyrdelsen af Hefteſtraf[2]).

§ 41. Heftefange er det inden de Grænser, som af Hensyn til god Orden og Fangetugt foreskrives, tilladt selv at sørge for sit Underhold ligesom for Udstyret af Fangerummet.

§ 42. Det er tilladt Heftefangen at beskjæftige sig med Arbeide, som han selv kan skaffe sig, og som ikke strider mod god Orden. Skaffer han sig intet saadant, paalægges der ham et Arbeide. Herved bør der saavidt muligt tages Hensyn til hans Evner og Færdighed. Naar Straffetiden er ganske kort, kan det dog undlades at paalægge ham Arbeide. Paalægges saadant, kommer Reglerne i § 12, sidste Led og § 13 til Anvendelse. Disse Regler kan ogsaa bringes til Anvendelse, naar han selv skaffer sig Arbeide, forsaavidt han ikke selv sørger for sit Underhold.

§ 43. Heftefangen bliver som Regel i de 6 første Maaneder af Straffetiden at holde affondret fra andre Fanger. Uden eget Samtykke maa han ikke sættes sammen med nogen, der udstaar Straf af Fængsel, eller med Varetægtsfange.

§ 44. Det tilstedes Heftefangen til de hertil bestemte Tider at modtage Besøg, der er forenelige med god Orden og ikke volder Fare for Sikkerheden. Hvor dertil findes særlig Grund, skal en Fængselstjenestemand være tilstede under Besøget.

[1]) Jfr. Alm. Strfl. § 29 No. 2.
[2]) Se Alm. Strfl. §§ 15, 21—23 og 26, jfr Mil. Strfl. § 13.

Under de samme Betingelser tilstedes der ham Brevveksling. 12 Decbr.
Hvor der er særlig Grund til at befrygte Misbrug, finder Reglerne i § 27 Anvendelse.

§ 45. § 11, 3die Punktum, §§ 14 og 15, § 18, 1ste Led, § 29, § 30, undtagen No. 5 og 11, §§ 31, 32, 33, 35, 36, 37 samt 39 finder ogsaa Anvendelse paa Heftefanger.

Kapitel IV.

Om Behandlingen af Fanger, der ikke udstaar Straf[1]).

§ 46. Fange, der ikke udstaar Straf, bliver saavidt muligt ikke at sætte sammen med andre Fanger, medmindre han samtykker deri, og det findes ubetænkeligt, eller medmindre hans Alder, Helbreds- eller Sindstilstand gjør Adskillelse utilraadelig.

§ 47. Kun de Indskrænkninger, som Fængslingens Øiemed og god Orden kræver, kan paalægges Fangen. Bekvemmeligheder og Beskjæftigelser, som ikke strider herimod, er det ham tilladt at forskaffe sig. Fange, som ikke selv sørger for passende Beskjæftigelse, skal, naar ikke hans Ophold i Fængslet er ganske kortvarigt, saavidt muligt søges beskjæftiget med Arbeide for Fængslet. Han er pligtig til at udføre det Arbeide, som anvises ham, men kan i Tilfælde tilstaaes et rimeligt Beløb som Arbeidspenge. Med Hensyn til Besøg og Brevveksling finder § 44 tilsvarende Anvendelse.

§ 48. Med Hensyn til Fanger, der er paagrebne eller fængslede som mistænkte for en strafbar Handling, kan ogsaa den Ret, som har Befatning med Sagen, til enhver Tid paabyde, at Besøg alene maa tilstedes i en Fængselstjenestemands Overvær og Brevveksling alene finde Sted under Jagttagelse af Reglerne i § 27, samt fordre sig Brevene forelagt til Afgjørelse af, hvorvidt de kan befordres videre eller ikke.

Retten eller i paatrængende Tilfælde, indtil dens Beslutning kan erholdes, Fængselsbestyreren kan ganske negte Besøg af bestemte Personer eller af Uvedkommende, naar og saalænge Fangen ved sit Forhold giver Grund til at frygte for, at Forfølgningen derved paa utilbørlig Maade vil blive søgt modvirket. Det samme gjælder med Hensyn til Besøg af bestemte Personer, der selv ved sit Forhold har givet Grund til saadan Frygt.

Mundtligt og skriftligt Samkvem med den beskikkede Forsvarer er Fangen altid tilladt uden Tilsyn. Begjærer han Bistand til Opsættelse af Skrivelse til sin Forsvarer eller til Dommer eller Paatalemyndigheden, skal saadan ydes ham.

Hverken Fængselsbetjente eller andre maa benyttes til at udforske ham.

[1]) Se Grl. § 99, Strprl. Kap. 19 og §§ 175 i f., 189 og 254, jfr. Mil-Strprl. Kap. 18 og §§ 103 og 133, L. 17 Aug. 1848 §§ 16 og 20, jfr. Skr. 12 Juli 1877, Kfrsl. 6 Juni 1863 § 34, L. 3 Juni 1874 §§ 2—3, Sjøfl. 20 Juli 1893 § 75, L. 31 Mai 1900 No. 5 § 3, Regl. 12 Oktbr. 1900 §§ 28 og 33, No. 23 og 26, L. 4 Mai 1901 No. 1 § 8.

12 Decbr. § 49. § 11, 3die Punktum, § 13, undtagen 1ste Punktum, §§ 14 og 15, § 18, 1ste Led, § 29, § 30, undtagen No. 5, 7 og 11, §§ 31, 32, 33, 35 og 36 finder tilsvarende Anvendelse ogsaa paa de i dette Kapitel omhandlede Fanger.

§ 50. Bestemmelserne i dette Kapitel gjælder ikke Politiarrestanter.

Kapitel V.

Om Tvangsarbeide[1]).

§ 51. Til Optagelse af Tvangsarbeidere opretter Staten mindst to Tvangsarbeidshuse eller Afdelinger for hvert Kjøn.

Mellem disse bliver Tvangsarbeiderne at fordele under særligt Hensyn til Alder, tidligere Vandel og Opførsel i Anstalten.

Desuden oprettes en egen Anstalt eller Afdeling for Mænd, der er forfaldne til Drukkenskab, og som paa Grund heraf antages at behøve en særlig Behandling.

§ 52. Tvangsarbeiderne bærer den for dem foreskrevne Dragt.

§ 53. I Arbeidstiden beskjæftiges Tvangsarbeiderne i Regelen sammen med andre. Samtale kan forbydes. De kan under fornøden Opsigt sættes til Arbeide udenfor Anstalten.

Om Natten og i Hviletiderne kan de holdes afsondrede.

§ 54. Forsaavidt og saalænge det af særlige Grunde findes hensigtsmæssigt, kan Tvangsarbeiderne holdes i Enrum Døgnet rundt.

Ligeledes kan Tvangsarbeidere holdes i Enrum, naar de selv samtykker deri.

Bestemmelse om Enrums Anvendelse træffes overensstemmende med de derom givne nærmere Regler af Bestyreren. I de i 1ste Led omhandlede Tilfælde bliver Sagen at forelægge for Funktionærraadet[2]).

§ 55. Forsaavidt det findes hensigtsmæssigt, kan der meddeles Tvangsarbeiderne Undervisning.

§ 56. Har en Tvangsarbeider, der ikke tidligere i Henhold til Loven om Løsgjængeri, Betleri og Drukkenskab af 31te Mai 1900 har været indsat i Tvangsarbeidshus, før Udløbet af den Tid, for hvilken han er indsat, som Arbeidspenge optjent et Beløb, hvis Størrelse ved Reglement bliver nærmere at bestemme, bliver han i Regelen paa Begjæring at løslade paa Prøve.

Ogsaa ellers bliver en Tvangsarbeider at løslade paa Prøve, naar hans Opførsel lader forvente, at Øiemedet med Indsættelsen er opnaaet, navnlig, at han vil modtage Arbeide, som der maatte være Anledning til at skaffe ham, eller naar hans Helbreds-, Familie- eller Erhvervsforhold maatte gjøre Løsladelsen særlig ønskelig.

[1]) Jfr. L. 31 Mai 1900 No. 5 (ikke sat i Kraft).
[2]) Jfr. §§ 7 og 58.

Naar paa Grund af Anbringelse i Tvangsarbeidshus idømt Fængselsstraf ikke fuldbyrdes, bliver dog vedkommende Tvangsarbeider, om han ikke benaades, at beholde i Anstalten i saa lang Tid, som svarer til den ufuldbyrdede Fængselsstraf. Herved regnes en Dags Tvangsarbeide lig en Dags sedvanligt Fængsel. 12 Decbr.

De, der paa Grund af Drikfældighed antages at behøve en særlig Behandling, kan i ethvert Tilfælde beholdes i Anstalten saa længe, som i Loven om Løsgjængeri, Betleri og Drukkenskab af 31te Mai 1900 § 18 er bestemt.

§ 57. Tvangsarbeider, der er løsladt paa Prøve, kan inden et Aar efter Løsladelsen besluttes taget tilbage til samme eller lignende Anstalt, naar han overtræder de for Løsladelsen satte Betingelser, eller hans Forhold forøvrigt findes dertil at give Grund. Er han inden nævnte Tid paagrebet, kan Beslutning derom ogsaa fattes efter Aarets Udløb.

Den, som saaledes igjen indsættes, kan beholdes i Anstalten indtil Udløbet af den oprindelig fastsatte Tid, hvorved den Tid, han har været i Frihed, ikke medregnes.

§ 58. De om Landsfængslerne i § 4, §§ 6—10, § 11, 1ste Led, §§ 12 og 13, § 14, 1ste Punktum, § 15, § 18, 1ste Led, §§ 19 og 20, §§ 24—33, §§ 35 og 36, § 38 samt § 39 givne Bestemmelser finder tilsvarende Anvendelse for Tvangsarbeidshusene. Legemlig Revselse kan dog anvendes paa alle mandlige Tvangsarbeidere.

§ 59. De ved Tvangsarbeidshusenes Drift voldte Udgifter bestrides af Staten. Denne kan af de enkelte Tvangsarbeideres Hjemstavnskommuner[1]) fordre tilbage et Beløb, der ikke overskrider Trediedelen af den Del af Driftsunderskuddet, som forholdsvis falder paa hver enkelt Tvangsarbeider. Transportomkostninger og Renter af Anlægsomkostningerne medregnes ikke.

Kapitel VI.

Forskjellige Bestemmelser.

§ 60. De nærmere Regler om Fængslerne og Fangebehandlingen samt om Tvangsarbeidshusene og Tvangsarbeidernes Behandling gives af Kongen.

§ 61. Staten overtager Forvaltningen af de nu bestaaende Straf- og Varetægtsfængsler[2]) med tilhørende Retslokaler, Vagtmesterboliger og øvrige Tilliggender samt Inventar. Den skal have fuld Raadighed over det overtagne og uden Hinder fra Fængselsdistriktets Side kunne gjøre de Forandringer og Tilbygninger, som den finder tjenlige. Derimod udreder den alle Udgifter, som Fængslerne fremtidig medfører, mod saadant Bidrag af Fængselsdistrikterne[3]) som nedenfor nævnt.

[1]) Se L. 19 Mai 1900 No. 1, Kap. 2.
[2]) Jfr. L. 13 Oktbr. 1857, Kap. 3.
[3]) Jfr. L. 13 Oktbr. 1857, Kap. 2.

12 Decbr. § 62. Som Bidrag til Udgifterne ved Fængselsvæsenet skal de nuværende Fængselsdistrikter være forpligtede til hvert Aar inden 1ste Juli at betale Staten et Beløb, svarende til Gjennemsnittet af de Udgifter, som Distriktet i de to sidste Kalenderaar før Overtagelsen har havt at udrede til Driften af sine Fængsler med Tilliggender, eller én Gang for alle det 25-dobbelte af nævnte Beløb [1]). Har et Distrikt benyttet Fængsel tilhørende et andet Distrikt [2]), bliver ogsaa de Udgifter, som det førstnævnte derved har havt, at medregne ved Beregningen af dets Bidrag.

§ 63. Forsaavidt Fængselsdistriktet bestaar af et Amt og en eller flere Byer, fordeles det i forrige Paragraf omhandlede Beløb efter det Forhold, hvorefter Udgifterne til det fælles Fængselsvæsen ved Overtagelsen udredes [3]).

§ 64. Fængselsdistrikterne kan af Kongen med Storthingets Samtykke helt eller delvis fritages for at udrede det i foregaaende Paragraf omhandlede Bidrag mod at overdrage til Staten til Eiendom sine Fængsler med tilhørende Retslokaler, Vagtmesterboliger og øvrige Tilliggender samt foreskrevet Inventar eller mod, hvor saadan Overdragelse ikke findes hensigtsmæssig, at yde et passende Vederlag eller indgaa paa anden Ordning, som maatte findes tjenlig.

§ 65. Forsaavidt

a. noget Fængselsdistrikt paa den Tid, da Staten overtager Forvaltningen af Fængslerne, ikke har tilstrækkeligt Fangerum [4]) i sine Distriktsfængsler [5]), eller

b. noget Distriktsfængsel (med Tilliggender og Inventar) ikke er ordentlig vedligeholdt eller forøvrigt opfylder de Fordringer, som det efter Loven af 13de Oktober 1857 og de i Henhold til samme afgivne Bestemmelser [6]) skal tilfredsstille,

har Fængselsdistriktet paa Forlangende inden en af Kongen fastsat Frist at tilveiebringe det manglende Fængselsrum og at afhjælpe de forøvrigt foreliggende Mangler, alt paa saadan Maade, som Kongen bestemmer.

Opfyldes ikke denne Forpligtelse, kan Staten, forsaavidt ikke anden Ordning istandbringes mellem den og Distriktet, træffe de fornødne Forføininger paa dettes Bekostning og paa saadan Maade, som den selv finder hensigtsmæssig.

Ved Beregningen af Fangerummets Tilstrækkelighed gaaes ud fra, at Distrikterne skal eie eller efter Overenskomst med andet Distrikt have Ret til at bruge Distriktsfængsler af saadan Størrelse, at de kan rumme det høieste Antal Fanger, som Distrikterne i de sidste 5 Aar samtidig har havt i sine Distriktsfængsler, uden at der

[1]) Se ogsaa § 64.
[2]) Jfr. L. 13 Oktbr. 1857 § 10, 2det Led.
[3]) Jfr. L. 13 Oktbr. 1857 §§ 9 og 10, 1ste Led.
[4]) Jfr. sidste Led.
[5]) Se L. 13 Oktbr. 1857 § 15.
[6]) Se Kgl. Res. 29 Oktbr. 1859 og 15 Juni 1882

i Fangerummene hensættes flere eller andre Fanger end dem, for hvilke vedkommende Rum er indrettet. 12 Decbr.

§ 66. Naar der for Fængselsdistrikt, som ved Overtagelsen leier Distriktsfængsel udenfor andet Distrikts Fængsler, er tilveiebragt fornødent Fængsel efter § 65, fradrages i det i § 62 omhandlede Beløb en Sum svarende til den gjennemsnitlige Leie for Lokalerne i de sidste to Aar før Overtagelsen. Fradraget gjøres dog først fra den Tid, da Leiekontrakt om Fængsel, som Staten har maattet oprette eller indgaa i, er udløben.

§ 67. Med Hensyn til Underholdnings- og Varetægtspenge for Gjældsfanger forholdes efter den hidtil gjældende Lovgivning[1]).

§ 68. Denne Lov træder i Kraft fra den Tid, Kongen bestemmer[2]).

Fra samme Tid ophæves:

Lov angaaende Bodsfængslet af 12te Juli 1848, forsaavidt den endnu er gjældende, Lov om Fængselsvæsenet af 13de Oktober 1857, Lov om Fængselsvæsenet og om Tvangsarbeide af 31te Mai 1900 og forøvrigt, med den af § 67 følgende Begrænsning, alle ældre Lovbestemmelser om Fængsler og Fangebehandling med Undtagelse af de i den militære Lovgivning indeholdte. Dog skal Fanger, dømte for Handlinger, forøvede før 15de Oktober 1900, naar de holdes i Enrum, tilstaaes saadan Afkortning som i Lov af 26de Juni 1893 bestemt. Hvis Forskrifterne i § 21 leder til tidligere Løsladelse end Afkortningen, og Fangen foretrækker det, bliver imidlertid Løsladelse paa Prøve og ikke Afkortning at anvende.

Forsaavidt det findes ønskeligt, kan Loven sættes i Kraft for visse Dele ad Gangen og Ophævelsen af fornævnte Lovbestemmelser ligeledes ske delvis.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Givet o. s. v.

[1]) Se N. L. 1—22—46, Frdn. 18 Marts 1691, 12 April 1793, 7 Aug. 1807, L. 14 Juni 1816 § 32, L. 4 Juli 1857.

[2]) Se Res. 9 Marts 1904.

Kongelig Resolution*), hvorved de af Herredsstyret for Bindalen Herred i Møde den 2den Juni 1903 besluttede Forandringer af §§ 2, a, 3, b, 4, 6 og 7 i de for Herredet ved Kongelig Resolution af 28de September 1901 approberede Værnskogvedtægter approberes som gjældende indtil videre. 12 Decbr.

*) Bekjendtgj. 15 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 52, hvor de forandrede Bestemmelser er indtagne.

12 Decbr. **Reglement***) indeholdende Forandring i det ved Kongelig Resolution af 28de Juni 1902 fastsatte Reglement for Margarinfabriker m. v.

Vi Oscar o. s. v. Gjøre vitterligt: I Kraft af Lov om Kontrol med Tilvirkning af og Handel med Margarin og Margarinost m. v. af 8de Marts 1902 § 6 bestemmes herved som gjældende fra 1ste Januar 1904 den Forandring i det ved Kongelig Resolution af 28de Juni 1902 fastsatte Reglement for Margarinfabriker m. v., at Reglementets § 8 herefter skal lyde saaledes:

Beholdere efter Lovens § 6 skal, hvis de er af Træ, have tydelig indbrændt paa mindst 2 Sider diametralt overfor hinanden Ordet Margarin eller Margarinost. Bogstaverne skal være 1,7—3 cm. høie og indtage et Rum af 12—18 cm.'s Længde, samt være omgivne af en tydelig oval Ring af 13—21 cm.'s Længde og 6—9 cm.'s Høide. Hvis Margarinen er anbragt i Beholder, som ikke er af Træ, skal Beholderen ved Paamaling eller Emaljering være tydelig mærket med Ordet Margarin. Bogstaverne skal være af en Farve, der tydelig adskiller sig fra Grundfarven, og være 1,5—3 cm. høie samt indtage et Rum af 10—15 cm. tvers over Karret.

Fabrikens Navn eller Mærke skal tillige være anbragt paa Beholderen.

Foruden disse Mærker skal der fra 1ste Januar 1903 at regne paa enhver Beholder af Margarin, der ikke er bestemt til Udførsel, være anbragt et rødt Belte eller Baand af en Farve, som ikke kan afvaskes med Vand. Baandet skal være anbragt i horisontal Rundkreds omkring Midten af Beholderen og have en Høide af 2—5 cm.

Margarinost skal paa Kanten være malet rødt rundt i hele Kantens Længde og Bredde samt desuden tversover paa begge Sider af Osten være paatrykt Ordet „Margarinost" med Bogstaver af den Størrelse, at Mærket gaar over hele Østens Diameter.

Margarinost, der fremstilles som Mysost, skal paa de 4 Sideflader være paatrykt eller indstemplet Ordet „Margarinost" med Bogstaver af mindst 1,5 cm.'s Høide og forøvrigt af saadan Størrelse, at Mærket naar over Østens hele Længde. — Fremstilles Osten saa blød, at Mærket bliver ulæseligt, betragtes den som ustemplet. — Saafremt Osten fra Fabriken leveres indpakket i Staniol eller andet fastsiddende Omslag, skal den derhos udenpaa Omslaget være omgivet af et mindst 5 cm. bredt, rødt Baand, hvorpaa med mindst 5 mm. høie Bogstaver er trykt Ordet „Margarinost".

---

*) Bekjendtgj. 15 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 52.

Forsaavidt Margarinost fremstilles som en blød Masse an- 12 Decbr.
bragt i Beholdere, skal disse være mærket saaledes som ovenfor angaaende Margarinbeholdere bestemt.

Hvorefter alle Vedkommende sig underdanigst have at rette.

Givet o. s. v.

Kongelig Resolution*), hvorved de af Skogns Herreds- 12 Decbr.
styre i Møder den 24de Mai 1902 og 2den Mai 1903 vedtagne Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skogbrand inden Herredet stadfæstes i Medhold af Lov om Indskrænkning i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. af 14de Juli 1893 jfr. Lov af 27de Juli 1896 som gjældende indtil videre.

Kongelig Resolution**), hvorved i Medhold af Lov om 12 Decbr.
Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at indtil videre følgende Fredningsbestemmelser skal være gjældende for efternævnte Vande og Elve i Skodje, Vatne og Borgund Herreder, Romsdals Amt.

A. For Skodje og Vatne Herreder.

For Fiskeriet i Vatnevand, Slyngstadvand og Engesetdalsvand i Skodje og Vatne Herreder samt i den inden Skodje Herred liggende Del af Brusdalsvand saavelsom i de i disse Vande faldende Elve, saa langt som Fisk derfra gaar op, skal gjælde følgende Regler:

1. Alt Fiske skal være forbudt fra og med 1ste September til og med 25de Mai; dog skal Fredningen i Vatnevandet først indtræde 1ste Oktober.
2. Brugen af Lyster, Oter og bundne Redskaber med mindre Maskevidde end 30 mm. eller i Brusdalsvandet 35 mm. mellem Knuderne i vaad Tilstand er til enhver Tid forbudt.

   Det samme skal i Brusdalsvandet gjælde Liner.

   Dog skal det i Engesetdalsvand og Slyngstadvand i Tiden fra 7de til 31te Oktober, begge medregnede, være tilladt at fange Ror paa de almindelige Fiskepladse for saadan Fisk med bundne Redskaber, hvis Maskevidde i vaad Tilstand ikke er mindre end 25 mm. mellem Knuderne. I Brusdalsvandet skal samme Regel gjælde i Tiden fra og med 1ste til og med 25de November.

B. For Borgund Herred.

For Fiskeriet i Lille Brusdalsvand i Borgund Herred og i den inden Herredet liggende Del af store Brusdalsvand, saavelsom i de i disse Vande faldende Elve, saalangt som Fisk gaar op, samt i den fra Vandene udløbende Spilkevikelv i dens hele Længde skal gjælde følgende Regler:

---

*) Bekjendtgj. 15 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 52, hvor Reglerne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 15 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 52.

12 Decbr. 1. Alt Fiſke ſkal være forbudt fra og med 1ſte September til og med 25de Mai.

2. Brugen af Lyſter, Liner, Oter, Teiner og bundne Redſkaber med mindre Maſkevidde end 35 mm. mellem Knuderne i vaad Tilſtand er til enhver Tid forbudt.

Med Hensyn til Nørfiſke ſkal gjælde ſamme Regel ſom ovenfor under A. 2, ſidſte Punktum beſtemt.

Denne Reſolution træder i Kraft ſtraks.

12 Decbr. **Kongelig Reſolution***) hvorved i Henhold til § 89 i den almindelige Bygningslov af 27de Juli 1896 meddeles Approbation paa de af Tønsbergs Kommuneſtyre i Møder den 10de Juni, 25de September og 13de November 1903 vedtagne Byggeforſkrifter for nævnte By.

12 Decbr. **Kongelig Reſolution****), hvorved i Medhold af § 30, 2det Paſſus i Lov om Havne- og Ringevæſenet m. v. af 10de Juli 1894 beſtemmes, at der i Tidsrummet 1ſte Januar til 31te Marts bliver inden Brevik og Stathelles Havnediſtrikter at opkræve Isafgift efter de inden Skiens og Porsgrunds Havnediſtrikter for Tiden gjældende, ved Kronprindsregentens Reſolution af 6te Februar 1899 ſtadfæſtede Satſer med en Reduktion af 60 % for Strækningen ovenfor en Linje mellem Kulbjørn og Stenholmen og 75 % for Strækningen nedenfor nævnte Linje.

12 Decbr. **Kongelig Reſolution*****)[1]), hvorved er beſtemt:

I Henhold til Lov om Rettergangsmaaden i Handelsſager af 20de December 1902 § 8 oprettes fra 1ſte Januar 1904 at regne Handelsret i følgende Kjøbſtæder og Ladeſteder med efternævnte Antal faſte Medlemmer og Varamænd:

I Moſs	med	8	faſte Medlemmer	og	4	Varamænd.
„ Sarpsborg	„	8	—„—	=	4	—
„ Fredrikſtad	„	10	—„—	=	5	—
„ Fredrikshald	„	8	—„—	=	4	—
„ Kriſtiania	„	92	—„—	=	66	—
„ Lillehammer	„	8	—„—	=	4	—
„ Gjøvik	„	8	—„—	=	4	—
„ Hønefos	„	4	—„—	=	2	—
„ Drammen	„	20	—„—	=	10	—
„ Kongsberg	„	8	—„—	=	4	—
„ Horten	„	8	—„—	=	4	—
„ Tønsberg	„	8	—„—	=	4	—
„ Sandefjord	„	6	—„—	=	3	—

[1]) Vedk. Depts.foredrag er indt. i Depts.tid. for 1904 No. 14—16.

*) Bekjendtgj. 15 Decbr. i Lovtid. 1ſte Afd. No. 52, hvor Forſkrifterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 15 Decbr. i Lovtid. 1ſte Afd. No. 52.

***) Bekjendtgj. 31 Decbr. i Lovtid. 1ſte Afd. No. 54.

I	Larvik	med	8	faste Medlemmer	og	4	Varamænd.
„	Brevik	„	6	—„—	=	3	—
„	Tvedestrand	„	5	—„—	=	2	—
„	Arendal	„	8	—„—	=	4	—
„	Grimstad	„	6	—„—	=	3	—
„	Lillesand	„	5	—„—	=	2	—
„	Kristiansand	„	10	—„—	=	5	—
„	Mandal	„	8	—„—	=	4	—
„	Farsund	„	5	—„—	=	2	—
„	Flekkefjord	„	6	—„—	=	3	—
„	Sandnes	„	6	—„—	=	3	—
„	Stavanger	„	20	—„—	=	10	—
„	Kopervik	„	5	—„—	=	2	—
„	Haugesund	„	10	—„—	=	5	—
„	Bergen	„	36	—„—	=	12	—
„	Aalesund	„	10	—„—	=	5	—
„	Molde	„	5	—„—	=	2	—
„	Kristiansund	„	12	—„—	=	6	—
„	Trondhjem	„	20	—„—	=	10	—
„	Stenkjær	„	5	—„—	=	2	—
„	Mosjøen	„	5	—„—	=	2	—
„	Bodø	„	8	—„—	=	4	—
„	Narvik	„	8	—„—	=	4	—
„	Tromsø	„	10	—„—	=	5	—
„	Hammerfest	„	6	—„—	=	3	—
„	Vadsø	„	5	—„—	=	2	—

12 Decbr.

Kongelig Resolution[1]), hvorved er bestemt: 12 Decbr.

I. At Forvaltningen af endel Legaters Midler, der staar under Bestyrelse af Magistraten eller andre kommunale Myndigheder i Kristiania, i Henhold til Lov om Overformynderiet i Kristiania m. v. af 25de Februar 1899 § 8 tillades henlagt under Kristiania Overformynderi fra 10de December 1903.

II. At samtlige disse Legaters Midler i Henhold til samme Lovbestemmelse tillades inddraget under Kristiania Overformynderis Fællesforvaltning fra 1ste Januar 1904.

[1]) Jfr. Ref. 16 Septbr. 1903.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at det paalægges Sognepræsten i Hadsel Præstegjæld under Vesteraalen Provsti i Tromsø Stift mindst en Gang aarlig efter Tromsø Biskops nærmere Bestemmelse at fremmøde paa Helgenes, Kvitnes og Skagen Hjælpekirkegaarde i Hadsel Præstegjælds Hovedsogn for at forrette Jordfæstelser. 12 Decbr.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at det paalægges Sognepræsten i Ibbestad Præstegjæld under 12 Decbr.

12 Decbr. Trondenes Provſti i Tromsø Stift efter Tromsø Biſkops nærmere Beſtemmelſe en Gang aarlig at fremmøde paa Grovfjorden Hjælpekirkegaard i Preſtegjældets Hovedſogn for at forrette Jordfæſtelſe.

12 Decbr. **Kongelig Reſolution**, hvorved det i Medhold af § 63 i Lov af 14de Januar 1837 om Formandſkaber paa Landet jfr. Lov af 9de Juni d. A. tillades, at Tromsø Amtsthing, naar der ved Berammelſen findes dertil at være Grund, afholdes i April eller Mai Maaned.

12 Decbr. **Kongelig Reſolution**, hvorved er beſtemt:

1. At Beitſtaden Herred, Inderøens Fogderi, Nordre Trondhjems Amt, paa de af Herredsſtyret under 14de November 1902 og 16de April 1903 vedtagne Vilkaar deles i to Herreder, Beitſtaden Herred ſvarende til Solberg og Malme Sogne og Namdalseidets Herred ſvarende til Sognet af ſamme Navn — dog ſaaledes at 1ſte Punktum i Delingsvilkaarenes Poſt 9 udgaar.
2. At det overlades til Amtmanden at beſtemme Tiden for Delingens Ikrafttræden.

12 Decbr. **Kongelig Reſolution**, hvorved er beſtemt:

1. At det tillades, at det til Klokkergaard for Hovedkirkeſangeren i Strandens Preſtegjæld i Bergens Stift udlagte Brug Fremmerhus (G.-No. 24, Br.-No. 3) med tilhørende Husmandsplads i Strandens Thinglag ſælges paa nærmere Approbation af Kirke- og Undervisningsdepartementet.
2. At Kjøbeſummen bliver at indtage i og forvalte under Oplysningsvæſenets Fond ſom en Strandens Kirkeſangerbeſtilling tilhørende Kapital, hvoraf Renterne efter Fradrag af Inkaſſationsſalær udbetales Kirkeſangeren overensſtemmende med Herredsſtyrets Beſlutning af 27de Januar 1899, indtil anden paſſende Klokkerjord ved Hjælp af Kapitalen maatte blive anſkaffet.

12 Decbr. **Kongelig Reſolution**, hvorved er beſtemt:

1. At det tillades, at der for Varhaug Annexſogn af Haa Preſtegjæld under Jæderen Provſti i Kriſtianſands Stift opføres en ny Kirke paa en dertil udſeet Tomt af Gaarden Ødlands Grund.
2. At den nuværende Kirke i Sognet tillades nedrevet, ſaaſnart den nye Kirke er indviet og taget i Brug.

12 Decbr. **Kongelig Reſolution**, hvorved er beſtemt, at følgende 4 Brug under G.-No. 43 Storſkogens Almenning, nemlig: Tverelvmoen Br.-No. 30, Sætermoen Br.-No. 31, Likkamo Br.-No. 32, Sæternes Br.-No. 33, Sverresvold øvre Br.-No. 34, fra den Tid, ſom af Amtmanden i Tromsø Amt beſtemmes, hen-

lægges fra Balsfjordens Præstegjæld under Tromsø Provsti i Tromsø Stift til Maalselvens Præstegjæld under Senjens Provsti i samme Stift og fra Balsfjorden Herred, Thinglag og Lensmandsdistrikt i Tromsø Sorenskriveri, Tromsø Amt til Maalselvens Herred, Thinglag og Lensmandsdistrikt i samme Sorenskriveri og Amt. 12 Decbr.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 12 Decbr.

I. Fra 1ste Januar 1904 at regne skal den Del af Tune Præstegjæld under Vestre-Borgesyssel Provsti i Kristiania Stift, som ligger paa Rolsøen, (Gaards-No. 97—138 begge inklusive af samlet Skyld M. 459,62) overgaa til et eget Sogn under Navn af Rolsøen Annexsogn. For dette Sogn bliver Kirke at opføre paa Tomt og efter Tegninger, som senere bliver at forelægge til Godkjendelse.

II. Indtil den nævnte Kirke er opført og taget i Brug, bliver Gudstjeneste og kirkelige Handlinger for det nye Sogn at forrette i Bedehuset „Elim", som i Henhold til Høieste Resolution af 11te Juli 1901 allerede er indviet til kirkeligt Brug.

III. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til at træffe de Forføininger med Hensyn til de geistlige Tjenestemænds Lønning efter Lov af 14de Juli 1897, som det nye Sogns Oprettelse vil nødvendiggjøre.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at det paalægges Sognepræsten i Lebesby Præstegjæld under Hammerfest Provsti i Tromsø Stift to Gange aarlig til saadan Tid, som Tromsø Biskop nærmere bestemmer, at fremmøde paa Skjøtningberg Hjælpekirkegaard i Kjøllefjord Annexsogn for at forrette Jordfæstelse af der begravede Lig. 12 Decbr.

Kongelig Resolution, hvorved den i Henhold til § 2 i Lov om Losse- og Ladestedsrettigheder for Strandstedet Harstadsjøen af 9de Juni 1903 under 27de Oktober s. A. afholdte Forretning til Bestemmelse af Ladestedets nye Grænser stadfæstes. 12 Decbr.

Kongelig Resolution, hvorved Magistratsforretningerne i det fra 1ste Januar 1904 oprettede Ladested Harstad henlægges til Politimesteren i Senjen og Steigen. 12 Decbr.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt, at de i Kjøbstaden Holmestrand ansatte Politibetjente som Uniform skal benytte: 12 Decbr.

a. Surtout eller Jakke af sort Klæde med blaat Skjær, forsynet med dobbelt Rad Løveknapper og med opretstaaende (for Jakken nedbrættet) Krave og omgivet af en 6 mm. bred Guld-

12 Decbr. tresse. Paa de med tvende parallelt løbende Guldsnore forsynede Skulderklaffer en Stjerne i gult Metal;
b. Benklæder af samme Klæde som under a;
c. Hue af samme Klæde som under a med nedliggende Skjærm, Kokarde og 15 mm. bred Guldtresse og gul Stormtresse.
d. Om Vinteren Kappe af sort Klæde og med to Rader Løveknapper, nedbrættet Krave, Ryg- og Skulderstropper og paa disse sidste Romertallet I i gult Metal. Paa Rygstropperne 2 Løveknapper. Til Hovedbeklædning Skindhue.

12 Decbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiansands Stift, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra et Skolestyre meddeler, at en Præst som i Henhold til Byskolelovens § 47 b af Biskopen maatte være opnævnt til Medlem af et Tilsynsudvalg, ikke antages at kunne vælges til Formand i Tilsynsudvalget, selv om han ogsaa maatte være Medlem af Skolestyret. Til Formand i Tilsynsudvalget kan nemlig efter ovennævnte Paragraf Skolestyret kun vælge et Medlem, som det selv har sat ind i Tilsynsudvalget.

14 Decbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Bratsberg Amt, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra en Magistrat angaaende Forstaaelsen af den almindelige Bygningslovs § 13 meddeler, at det maa antages at være nævnte Paragrafs Forudsætning, at Gaden udlægges iethvertfald i et Kvartals fulde Længde, og at Erstatningen fordeles underet mellem Eierne af de til Gaden stødende Grunde, saalangt Kvartalet strækker sig. At Gaden oparbeides i Kvartalets hele Længde, er derimod ikke nødvendigt, forat Kommunen skal kunne benytte sin Refusionsret; det er i saa Henseende tilstrækkeligt, at Grunden udlægges til almindelig Benyttelse som Gade.

16 Decbr. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til en Politimester, hvori Departementet i Anledning af Meddelelse om, at enkelte Lensmænd for Udstedelsen af Flytningsattester beregner sig Gebyr med Kr. 0,80, gjør opmærksom paa, at dette er stridende mod, hvad der er udtalt i dets i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 27de April 1901.

18 Decbr. **Skrivelse***) fra Handelsdepartementet til Norges Fiskeristyrelse, hvorved Departementet i Henhold til den samme ved Høieste Resolution af 10de December 1897 givne Bemyndigelse bestemmer, at Opsynet ved Lofotfisket i 1904 skal træde i Kraft fra og med 16de Januar første.

18 Decbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Nordlands og Tromsø Amter, foranlediget ved Andragende fra Nord-

*) Bekjendtgj. 22 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 53.

folden Formandskab om, at der med Hensyn til Ordførerens Deltagelse i Skolestyremøderne i de to Skolekommuner, Nordfolden og Kjerringø, hvori Nordfolden—Kjerringø Herred er delt, maa blive tilladt den Ordning, at Herredets Viceordfører, som nu bor i Nordfolden, deltager i Nordfolden Skolestyres Møder, medens Ordføreren selv, som nu bor paa Kjerringø, deltager i Kjerringø Skolestyres Møder. Kirkedepartementet meddeler, at Spørgsmaalet har været forelagt Justitsdepartementet, som har udtalt, at der ikke antages at være Adgang til at imødekomme Andragendet, og at det finder at kunne henholde sig hertil. 18 Decbr.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Tromsø Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra en Sorenskriver om, hvorvidt Direktøren ved Rønvik Asyl uden Opnævnelse som Sagkyndig pligter at undersøge en paa Asylet i Henhold til Beslutning af Senjen Forhørsret til Observation indlagt Varetægtsfange. Departementet antager, at der ikke tilkommer Direktøren særskilt Godtgjørelse for at undersøge og afgive Erklæring om Personer, der af det Offentlige er indlagte paa Asylet til Observation. 18 Decbr.

Skrivelse fra Landbrugsdepartementet til Amtmanden i Stavanger Amt, foranlediget ved Forestilling fra en Smørfabrik angaaende en af en Politimester nedlagt Indsigelse mod, at Fabriken paa en af sine Margarinsorter benytter Betegnelsen „Export Meieri". 18 Decbr.

Departementet meddeler, at Margarin og Margarinost — i Henhold til Lov om Kontrol med Tilvirkning af og Handel med disse Varer af 8de Marts 1902 § 4 — kun maa falbydes, forhandles, indføres eller udføres under disse Navne, uden andre Tillægsbetegnelser end Fabrikantens Navn eller Firma, Navnet paa Fabrikationsstedet samt de i den almindelige Varehandel gjængse Kvalitetsbetegnelser, hvori ikke maa forekomme Udtryk, der kan lede til, at disse Produkter forvexles med Smør og egte Ost, og at den af Smørfabriken benyttede Betegnelse „Export Meieri", der uvilkaarlig henleder Tanken paa, at vedkommende Produkt er et Naturprodukt — Meierismør — saaledes er stridende mod nævnte Lovbestemmelse og ikke vil kunne tillades benyttet.

Cirkulære fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles følgende Rettelser i Postreglementet (af 28de September 1894 med Rettelser af 29de December 1898). 18 Decbr.

Kapitel III § 21 skal lyde saaledes:

§ 21 a. Postforsendelser, som giver Indtryk af enten at indeholde Penge eller Værdisager uden Værdiangivelse eller større Værdi end angivet, —

18 Decbr. b. Søges tidligere benyttet Frimærke, Brevkort, Kortbrev eller frimærkestemplet Konvolut paany benyttet, — — — — —
— — — — — — — — — — — — — — — —

c. Ved Udleveringen til Adressaten af de i Litr. a og b omhandlede indenrigske Forsendelser skal Adressestedets Postanstalt forlange opgivet Affenderens Navn og Adresse og, i Tilfælde, de indlagte Værdiers Størrelse.

Derhos kræves afgivet Brevets Omslag eller Adressefide, —
— — — — — — — — — — — — — — — —

21 Decbr. **Kongelig Resolution** *), hvorved den af Borge Herredsstyre, Smaalenenes Amt, den 23de November dette Aar besluttede Vedtægt om Lukningstid for Udsalgssteder paa Sellebak og Kjølberg Grund inden Herredet stadfæstes i Henhold til Lov om Lukningstid for Udsalgssteder af 31te Mai 1900.

Vedtægten er saalydende:

§ 1. Udsalgssteder, hvor Salg af Colonial-, Husholdnings- og Manufakturvarer samt Isenkram og Kortevarer foregaar, skal med de nedenfor angivne Undtagelser holdes lukkede fra Kl. 7 Aften.

Paa Fredag og Lørdag samt sidste Hverdag før Helligdag finder ingen Indskrænkning i Lukningstiden Sted. Ei heller 8 Hverdage før Jul og Hverdagene i Paaskeugen.

For Juleaftens Vedkommende henvises til Lov af 14de Juli 1897.

§ 2. Efter Lukningstiden maa Kunder ikke indlades; derimod er det tilladt at expedere Kunder, som er komne ind før Lukningstiden.

§ 3. Nærværende Vedtægt finder ikke Anvendelse paa andre Slags Udsalgssteder end nævnt i § 1.

For Bagere, Konditorer, Melkehandlere, Kjødhandlere, Fiskehandlere, Grønthandlere og Blomsterhandlere samt for Modeforretninger og Uhrmagere gjælder ingen anden Indskrænkning i Lukningstiden end, hvad som er bestemt ved den almindelige Helligdagslovgivning m. v.

§ 4. Overtrædelse af Vedtægten straffes med Bøder og paatales efter de for Politisager gjældende Regler.

21 Decbr. **Kongelig Resolution** *), hvorved i Henhold til Lov om Vasdragenes Benyttelse m. v. af 1ste Juli 1887 § 27 bestemmes, at der til Indløsning af en af Fællesflødningen i Topdals Vasdrag erhvervet Ret til at opstemme Njaalandsvandet indtil Udgangen af Mai Maaned paalægges den i Vasdraget ovenfor Tvedtfossene til Nedflødning bestemte Trælast

*) Bekjendtgj. 22 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 53.

2 pCt. af Værdien i Afgift indtil videre — dog ikke for et længere Tidsrum end 10 Aar. 21 Decbr.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til § 41 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 anordnes, at der skal oprettes et Havnestyre for Udhavnene Sæternæs og Skramsviken med vestre Moldøsund i Selje Herred, Nordre Bergenhus Amt. 21 Decbr.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til § 89 i Lov om Bygningsvæsenet for Landets Byer af 27de Juli 1896 meddeles Stadfæstelse paa Grimstads Kommunestyres Beslutninger af 30te Marts og 3die December 1903 angaaende delvis Murtvang og Forandring af Bestemmelserne i Bygningslovens § 20 for nævnte By. 21 Decbr.

Kongelig Resolution*), hvorved efterstaaende ved Kongelig Resolution af 13de November d. A. approberede fra 1ste Januar 1904 gjældende Ordlyd af § 107, Mom. 1 i Kongelig Forordning angaaende Konsulatvæsenet af 4de November 1886 befales kundgjort: 21 Decbr.

§ 107.

1. For de nedenfor anførte Embedsforretninger kan Konsulen eller Vicekonsulen oppebære den i Taxten opførte Betaling af den, som udtrykkelig forlanger Forretningen udført, eller for hvis Regning samme Forretning, selv om den ikke udtrykkelig er forlangt, dog ifølge denne Forordning eller anden gjældende Forskrift skal udføres af Konsulen eller Vicekonsulen, nemlig for: Expeditionstaxt.

	Kr. Øre.
A) Paategning paa Dokumenter (Visering), som ikke ere nedenfor særskilt undtagne, samt Bekræftelse (Legalisation) af Myndigheds, Embedsmands eller privat Persons Underskrift	4,00
Paategning og Bevidnelse, som afgives i Henhold til norsk Lov om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelse i Valgmandsvalgene af 5te Juni 1897	Intet
Paategning paa Fartøis Dokumenter eller paa Skibsdagbogen, forsaavidt ikke høiere Afgift ifølge denne Expeditionstaxt udtrykkelig er fastsat	1,00
B) Bekræftelse af Afskrift:	
for første Ark	4,00
for hver følgende paabegyndt Side	1,00

*) Bekjendtgj. 22 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 53.
**) Bekjendtgj. 22 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 53, hvor Beslutningerne er indtagne.

21 Decbr. Expeditionstaxt.

		Kr. Øre.
C)	Afskrift udført paa Konsulat eller Vicekonsulat, tilligemed Bekræftelse:	
	for første Ark	5,00
	for hver følgende paabegyndt Side	1,25
D)	Oversættelse, som besørges af Konsul eller Vicekonsul, eller Bekræftelse af Oversættelse: den Afgift, som paa Stedet sedvanlig beregnes.	
E)	Optagelse af Søforklaring samt Vedkommendes Afhørelse med eller uden Edfæstelse	15,00
	Undersøgelse og Forhør i kriminelle Sager	Intet
F)	Optagelse af Protester	5,00
G)	Opnævnelse af Besigtigelses- eller Vurderingsmænd	5,00
H)	Paamønstring af Søfolk, tilligemed Opsættelse af Hyrekontrakt og Afskrift deraf samt Antegnelse om Paamønstringen paa Folkelisten:	
	for en Mand	1,50
	for hver Mand derover tilhørende samme Fartøi	0,75
	Afmønstring	Intet
	Antegnelse paa vedkommende Skibsdokumenter om Ombytte af Fører	5,00
I)	Udfærdigelse af:	
	midlertidigt Nationalitetscertifikat eller Nationalitetsbevis	10,00
	Bevidnelse, som omhandles i norsk Lov om Registrering af Skibe af 4de Mai 1901 § 5 Nr. 7	Intet
	ny Folkeliste	10,00
	Sundhedsbevis, Pas, Attest eller Certifikat	5,00
	Attest, som i visse Lande udfordres for Fartøis Ind- eller Udklarering	2,00
	Denne Betaling maa, om flere Attester udfordres ved samme Ind- eller Udklarering, kun beregnes som for en.	
	Levattest	1,00
	Autorisation af Skibs- eller Maskindagbog tilligemed Bevidnelse om den ældre Dagbogs Fremvisning og den nyes Udfærdigelse	2,00
K)	Optagelse af mundtlige Forklaringer i Privates Anliggender (undtagen Søforklaringer og Protester), Opsættelse af Kontrakter (undtagen Hyrekontrakter for Søfolk) samt andre Overenskomster	10,00
	Optagelse af de i § 87 Nr. 1 omhandlede Forklaringer	Intet
	Optagelse af Forklaringer afgivne for Bibeholdelse af Statsborgerret i Hjemlandet	Intet

		Kr. Øre.	21 Decbr.
L)	Optegnelse af Efterladenskab eller bjerget Gods:		
	1½ pCt. af Værdien, dog ikke under . . .	5,00	Expeditionstaxt.
	og ikke over . . .	150,00	
	Forsegling af Efterladenskab eller andet . . .	5,00	
	Optegnelse og Hjemsendelse af Efterladenskab efter Fører eller nogen af Besætningen paa svensk eller norsk Fartøi	Intet	
M)	Realisation af bjerget Gods:		
	5 pCt. af Salgsbeløbet, dog ikke under . . .	5,00	
	og ikke over . . .	500,00	
	Tilsyn med og Granskning af saadan Realisation gjennem vedkommende Lokalmyndighed:		
	1½ pCt. af Beholdningen, dog ikke under . .	5,00	
	og ikke over . .	500,00	
N)	Realisation af Efterladenskab:		
	5 pCt. af Salgsbeløbet, dog ikke under . . .	5,00	
	og ikke over . . .	1,000,00	
	Tilsyn med og Granskning af saadan Realisation gjennem vedkommende Lokalmyndighed:		
	4 pCt. af Beholdningen, dog ikke under .	5,00	
	og ikke over .	500,00	
O)	Forvaring, Indkassering, Udbetaling og Fremsendelse af Penge, Opbevaring og Fremsendelse af Værdisager:		
	for Beløb eller Værdi til og med 1,000 Kroner:		
	1 pCt., dog ikke under	2,00	
	for overskydende Beløb eller Værdi:		
	½ pCt.		
	Angaaende Befordring af Sømænds Pengeforsendelser findes særlig Bestemmelse.		
P)	Udskrift af Konsulatprotokol vedkommende de under E), F), K), M), og N) nævnte Forretninger eller andre, dog ikke i kriminelle Sager:		
	for første Ark	2,00	
	for hver følgende paabegyndt Side	0,50	
	Forfattelse af Ansøgninger eller andre Dokumenter, som ikke i denne Taxt er særskilt nævnte:		
	for første Ark	6,00	
	for hver følgende paabegyndt Side	1,25	
	Indførelse i Nationalitetsmatrikelen	Intet	
	Attest derom	2,00	
	Udskrift af Protokol i kriminelle Sager	Intet	
Q)	For Embedsforretning udenfor Embedslokalet foruden den i Taxten særskilt bestemte Betaling:		
	den første Time	4,00	

21 Decbr.

	Kr. Øre.
for hver følgende Time	2,00
dog for hel Dag ikke mere end	16,00

R) For Embedsforretning udenfor Stationen foruden den i Taxten bestemte Betaling:
saavel Erstatning for Reiseudgifter som i særskilt Diætgodtgjørelse pr. Dag:

i Europa	20,00
udenfor Europa	30,00

Fritagelse for Expeditionsafgifter.

Anm. Svensk eller norsk Sømand, som for at haandhæve sin Ret eller af anden gyldig Aarsag forlanger Visering, Legalisation eller anden Bekræftelse, Afskrift, Opsættelse af Ansøgning eller Udfærdigelse af Protokoludskrift, Pas, Attest eller anden lignende Expedition, skal uden Afgift eller Godtgjørelse erholde den begjærte Expedition. Andre svenske eller norske Undersaatter, som tiltrænge lignende Embedsbistand, men erklære at mangle Midler til Betaling deraf, skal ogsaa nyde godt af denne Begunstigelse, naar de bevise sin Uformuenhed, eller denne alligevel er bekjendt.

Afgift maa heller ikke oppebæres for saadan Embedsbistand, som ifølge af Kongen truffet Aftale med fremmed Magt skal ydes afgiftsfrit.

21 Decbr. **Kongelig Resolution***), hvorved befales kundgjort, at ved Kongelig Resolution af 7de December 1903 §§ 72, 103, 104, 105, Mom. 1, 106 og 129, Mom. 1 i Kongelig Forordning angaaende Konsulatvæsenet af 4de November 1886 er besluttet ved Udgangen af Aaret 1903 at skulle ophøre at være gjældende, samt §§ 66, Mom. 2, 75, 78, 92, Mom. 1, 98, 108, 110, 114, 125, 126 og 129, Mom. 2 i nævnte Forordning er approberet og vedtaget — til Ikrafttræden den 1ste Januar 1904 — i efterstaaende forandrede Ordlyd.

§ 66.

2. Om Ansvar for Afgifter, som skal tilstilles Konsulskassen, saavelsom for Penge eller andet, som ved Konsulat eller Vicekonsulat modtages til Forvaring, Forvaltning eller Redegjørelse, findes Bestemmelser i § 105.

§ 75.

Konsulen har at foreskrive Vicekonsulerne i Distriktet, hvad de har at iagttage med Hensyn til Indsendelse til ham af Beretninger.

---

*) Bekjendtgj. 22 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 53.

§ 78. 21 Decbr.

1. Angaaende Forpligtelse for Fører af svensk eller norsk Handelsfartøi, som ankommer til Havn, hvor Konsul findes ansat, til at indfinde sig paa Konsulatet eller til der at gjøre Anmeldelse samt forevise visse Skibsdokumenter og give forlangte Oplysninger angaaende Fartøiet og dets Forhold gjælder, hvad derom i hvert af Rigerne er eller bliver særskilt foreskrevet.

2. Under svensk eller norsk Handelsfartøis Ophold i udenrigsk Havn har der ansat Konsul Ret til, naar saadant er paakrævet for Konsulens Embedsudøvelse, at forlange Førerens personlige Fremmøde paa Konsulatet samt at begjære Oplysninger om Fartøiet og dets Forhold, saasom Reisen, Lasten, Fragten og Besætningen.

3. Undlader Fører at efterkomme, hvad der paaligger ham at iagttage i udenrigsk Havn, eller finder Konsul noget at bemærke med Hensyn til Fartøiets Dokumenter, skal Konsulen derom gjøre Indberetning til Kommercekollegiet, hvis Fartøiet er svensk, og til den norske Regjerings Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri, hvis Fartøiet er norsk.

§ 92.

1. Hvad der med Hensyn til Konsuler er bestemt i §§ 78—80, 82—84, 87, 89, 90 og 91 No. 1, skal ogsaa have Anvendelse paa Vicekonsuler, dog saaledes at Anmeldelse, Beretning og Indsendelse af Dokumenter, hvorom handles i §§ 78 No. 3, 80, 83 No. 2 og 3, 84 No. 2 og 3 samt 89, ikke maa ske direkte, men gjennem vedkommende Konsul.

§ 98.

Den Godtgjørelse, som tilkommer Konsul eller Vicekonsul, kan bestaa i Løn, Alderstillæg, Bidrag til Kontorhold, Afgift for visse særskilte Embedsforretninger samt Provision ved Bistand i Privates Anliggender.

§ 108.

1. Alle af lønnet Konsul eller Vicekonsul efter den i foregaaende § indtagne Expeditionstaxt oppebaarne Afgifter skal, med Undtagelse af dem, som omhandles i Litr. C, D, L, M, N, O, Q og R, saafremt ikke Kongen anderledes bestemmer, tilstilles Konsulskassen, dog med Fradrag af 20 Procent, som tilfalder den Konsul eller Vicekonsul, som har oppebaaret Afgifterne.

2. De øvrige Konsuler og Vicekonsuler skal udelt beholde, hvad de efter Expeditionstaxten oppebærer.

3. For oppebaaren Expeditionsafgift, som Vicekonsul ikke har Ret til selv at beholde, skal der til vedkommende Konsul aflæg-

21 Decbr. ges Regnſkab overensſtemmende med de nærmere Forſkrifter, ſom gives af Konſulen.

4. Konſul ſkal halvaarsvis aflægge Regnſkab til Udenrigsdepartementets Kameralafdeling ſaavel over de ved Konſulatet ſelv indflydte ſom over de fra underlydende Vicekonſulater indkomne Expeditionsafgifter, forſaavidt de i Henhold til Forſkriften i nærværende Paragrafs No. 1 bliver at tilſtille Konſulskaſſen.

5. Miniſteren for de udenrigſke Anliggender har at meddele de yderligere Beſtemmelſer, ſom er paakrævede for Kontrol af Oppebørſelen.

§ 110.

Miniſteren for de udenrigſke Anliggender ſkal, ſaa ofte det findes fornødent, for hvert ſærſkilt Land faſtſætte en Kurs, efter hvilken Afgift i Henhold til Expeditionstaxten bør beregnes i Landets Mynt eller der gangbar Myntſort; Miniſteren kan faſtſætte afrundede Beløb, hvormed ſaadanne Afgifter, der ikke beregnes procentvis, ſkal erlægges i udenlandſk Myntſort. Ved Beregningen af Expeditionsafgift ſkal først det hele Beløb udregnes i ſvenſk eller norſk Mynt og derpaa Omſætning til den udenlandſke Myntſort finde Sted.

§ 114.

Afgift efter Expeditionstaxten, der under Konſuls eller Vicekonſuls Tjeneſtefrihed oppebæres paa hans Vegne, og ſom ikke ſkal tilſtilles Konſulskaſſen, ſkal, ſaafremt der ikke med Stedfortræderen er truffet Overenskomſt om en anden Ordning, tilfalde denne.

§ 125.

Konſulskaſſens Indkomſter beſtaar af de Bidrag, ſom aarlig efter Forſlag af Kongen bevilges af den ſvenſke Rigsdag og det norſke Storthing.

§ 126.

Ved Fremlæggelſe af Forſlag til Rigsdagen og Storthinget om Bevilgning af Bidrag til Konſulskaſſen ſkal til Grund for Bidragenes Fordeling mellem Rigerne lægges det Forhold, at den ſvenſke og den norſke Statskaſſe tilſkyder Halvdelen hver af hele det fornødne Beløb.

§ 129.

2. Oppebørſelen af de Afgifter ifølge Expeditionstaxten, der tilſtilles Konſulskaſſen, revideres af Udenrigsdepartementets Kameralafdeling.

Kongelig Resolution*)[1]), hvorved Storthingets Beslutning af 17de December d. A. angaaende visse Forandringer i Toldtarifens Bestemmelser om Vintolden befales tagen til Følge. 21 Decbr.

Beslutningen er saalydende:

Fra den Tid, da denne Beslutning befales tagen til Følge, bliver de om Vin gjældende Bestemmelser i Toldtarifen følgende:

			Maximal.
Vin ogsaa indeholdende Chinin og andre Medikamenter: indtil 21 pCt. Alkoholstyrke:			
— paa Fustager og Krukker Tara: Fustager 16 pCt.	1 kg.	Kr. 0,11.5	Kr. 0,80
— paa Flasker	1 l.	„ 0,11.5	„ 0,80
Vin over 21 pCt. Alkoholstyrke:			
— paa Fustager og Krukker, som Brændevin paa anden Emballage af tilsvarende Styrke.			
— paa Flasker	1 l.	„ 0,70	„ 1,00

Anm. Vin, der ved Indførselen befindes at indeholde nogle Gradbrøkdele over 21 pCt. Alkohol, kan indgaa som Vin af indtil 21 pCt. Alkoholstyrke, naar der fremskaffes offentlig Myndigheds Attest for, at Varen ved Afgangen fra Produktionslandet ikke indeholdt mere Alkohol, end hvad der svarer til 21 pCt. Gay-Lussac.

[1]) Jfr. Resl. 16 Febr. 1904.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til Lov om Rettergangsmaaden i Handelssager af 20de December 1902 § 8 fra 1ste Januar 1904 at regne oprettes Handelsret i 21 Decbr.

Skien	med 10	faste Medlemmer og 5	Varamænd.
Porsgrund	„ 8	—„— „ 4	—
Kragerø	„ 8	—„— „ 4	—

Kongelig Resolution, hvorved i Henhold til Lov om Kirker og Kirkegaarde af 3die August 1897 § 18, sidste Led meddeles Samtykke til, at der af det aarlige Overskud af de Indtægter, som tilligger Hovedkirken i Borgund Prestegjæld under Nordre Søndmør Provsti i Bergens Stift, indtil videre udbetales Kr. 40 aarlig som Skyds- og Natteholdsgodtgjørelse til den residerende Kapellan i Prestegjældet for Reiser til Havnsund Kapel for at forberede Kapeldistriktets Konfirmander. 21 Decbr.

*) Bekjendtgj. 22 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 53.
**) Bekjendtgj. 31 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 54.

21 Decbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt, at Kristiania Overret fra 1ste Januar 1904 indtil videre sættes hver Mandag Kl. $10^1/_2$ Formiddag.

21 Decbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt, at Maanedsthingene for Maanedsthingskredsen Strandebarm, Kvinnherred, Tysnes, Skaanevik og Etne Præstegjæld samt Eid Sogn af Fjelberg Præstegjæld i Søndhordlands Sorenskriveri i Søndre Bergenhus Amt fremtidig bliver at afholde i Lervik paa Stordøen.

21 Decbr. **Kongelig Resolution**, hvorved bl. a. er bestemt:

I. At det paalægges den residerende Kapellan i Kvernes Præstegjæld under Ytre Nordmør Provsti i Trondhjems Stift efter Trondhjems Biskops nærmere Bestemmelse to Gange aarlig, Vaar og Høst, at fremmøde paa Gaustad Hjælpekirkegaard i Kornstad Annexsogn af nævnte Præstegjæld for at foretage Jordfæstelser.

II. At det i Henhold til Lov om geistlige Embedsmænds og Kirkesangeres Lønning af 14de Juli 1897, § 20, første Led bestemmes, at der for Jordfæstelser, som udføres for Menighedslemmer paa disse Dage, ikke bliver at erlægge Betaling.

21 Decbr. **Kongelig Resolution**, hvorved Amtmanden i Nedenes Amt bemyndiges til at lade saavel Sage- og Skattethingene som Maanedsthingene for Østre Moland Thinglag af Nedenes Sorenskriveri indtil videre afholde inden Kjøbstaden Arendals Grændser.

21 Decbr. **Kongelig Resolution**, hvorved bl. a. er bestemt:

I. Fra 1ste Januar 1904 at regne skal Kjøbstaden Narvik fraskilles Ankenes Annexsogn af Ofoten Præstegjæld under Nordre Salten Provsti i Tromsø Stift og overgaa til et eget Sogn, for hvilket Kirke bliver at opføre paa Tomt og efter Tegninger, som senere bliver at forelægge til Godkjendelse. Indtil Kirke er bleven opført, eller et dertil skikket Lokale er bleven midlertidig indviet til kirkeligt Brug, bliver kirkelige Forretninger for Byen at udføre i Ankenes Kirke.

II. Fra samme Tid skal i Ofoten Præstegjæld ansættes en residerende Kapellan, som — foruden Husleiegodtgjørelse af Narvik Kommune Kr. 600 — tillægges en Løn af Ofoten Sognepræstembedes Indtægter paa Kr. 3000 aarlig. Af denne Løn udbetaler Sognepræsten ham Kr. 600 ved Udgangen af hvert Kvartal Resten, saasnart hvert Aars Opgjør over Kaldets Indtægter foreligger.

III. Den vordende residerende Kapellan bliver at ansætte med Forpligtelse til: 21 Decbr.

a. at tage Bolig i Narvik;
b. at føre særskilt Kirkebog for Narvik Sogn og at gjøre Indberetning til Sognepræsten, hver Gang en kirkelig Forretning er berammet hos ham;
c. at finde sig i de Bestemmelser, som maatte blive afgivet om Gudstjenesternes Ordning, om Konfirmandernes Forberedelse og om Afholdelse af Konfirmation i Præstegjældet;
d. at finde sig i samtlige de Bestemmelser, som maatte blive afgivet om Ofoten Præstegjælds Deling, mod at overgaa til Sognepræst i hvilketsomhelst af de derved opstaaende nye Præstegjæld.

IV. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til at træffe de Forføininger med Hensyn til Sognepræstens og vedkommende Kirkesangeres Lønning efter Lov No. 1 af 14de Juli 1897, som Oprettelsen af Narvik Sogn vil nødvendiggjøre.

V. Tromsø Biskop bemyndiges til at træffe de nødvendige midlertidige Bestemmelser om de i Post III c nævnte Anliggender og om Gudstjenesternes og de øvrige geistlige Forretningers Fordeling mellem Sognepræsten og den residerende Kapellan.

Høieste Resolution, hvorved Stadfæstelse meddeles paa den af Rollag og Veggli Herredsstyre i Møde den 24de Oktober 1903 vedtagne Plan for en inden Herredet under Navn af „Rollag og Veggli Sparebank" oprettendes Sparebank. 21 Decbr.

Høieste Resolution, hvorved i Henhold til Lov om Bykommunernes Skattevæsen af 15de April 1882 § 30 meddeles Approbation paa den af Drammens Kommunestyre i Møde den 12te November d. A. besluttede Forandring i de gjældende Regler for Skatteligningen for Kjøbstaden. 21 Decbr.

Høieste Resolution, hvorved i Henhold til Lov om Bykommunernes Skattevæsen af 15de April 1882 § 30 meddeles Approbation paa den af Svelvik Kommunestyre i Møde den 3die November d. A. besluttede Forandring i de gjældende Regler for Skatteligningen i Ladestedet. 21 Decbr.

Telegram fra Handels- og Industridepartementet til en Privatmand, hvori meddeles, at Bortauktionering paa Landet af ilanddrevet Brændevinsfoustage underet ansees lovlig. 22 Decbr.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Finmarkens Amt, hvori Departementet angaaende Spørgsmaalet om Fastsættelsen af Veilængderne i en ny Veilængdetabel for Sydvaranger meddeler, at Veilængderne tillands i de Tilfælde, hvor Reisen foregaar ad Vei, maa be- 22 Decbr.

22 Decbr. regnes efter Veiens virkelige Længde, udenfor Vei derimod efter den korteste Linie, hvorefter Reisen praktisk taget lader sig udføre (altsaa medberegnet denne Linies Afvigelser fra den rette Linie). Tilvands, hvor Befordringen foregaar med Baad, antager Departementet, at Veilængderne maa beregnes efter den korteste Afstand mellem Reisens Endepunkter, maalt efter Vandfladen, efter den Rute, hvori Reisen praktisk talt maa foregaa; kfr. forøvrigt den i Udgaven af Skyds- og Kostloven med Anmærkninger under § 14, Note 1, citerede Departementsskrivelse af 4de Juni 1889.

22 Decbr. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til en Sorenskriver, hvori Departementet paa Foranledning meddeler, at den et Sjøretsmedlem ifølge Sportellovens § 92 tilkommende Skyds- og Kostgodtgjørelse altid bliver at udrede af vedkommende Rekvirent, saaledes ogsaa i Sjøretssag, der af et Mandskab anlægges mod Reder (jfr. Departementets Udgave af Sportelloven, Noten til § 5 i. f.).

22 Decbr. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtskassereren i Hedemarkens Amt, hvori bl. a. udtales, at i Tilfælde af, at der sees at være rekvireret Auktion over faste Eiendomme i Distriktet, hvori det Offentlige vides eller antages at have Panteret, bliver Indberetning om Sagen snarest muligt at indsende til Departementet, der for hvert enkelt Tilfælde vil give fornøden Forholdsordre, samt at Lensmændene bør tilholdes at indsende lignende Indberetninger til Amtkassereren.

23 Decbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiania Stift, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra et Skolestyre meddeler, at den Omstændighed, at et i Skolestyret i Henhold til Skolelovens § 47 d af Herredsstyret indvalgt Medlem maatte blive sat under Tiltale for en Forbrydelse, ikke antages at medføre nogen retslig Nødvendighed for, at vedkommende Medlem, saalænge Sagen ikke er paadømt, udtræder af Skolestyret. Hvorvidt han efter en eventuel Domfældelse fremdeles kan blive staaende, vil bero paa Arten af den idømte Straf (jfr. Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 26de Oktober 1893).

23 Decbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra en Foged angaaende Forstaaelsen af § 7, første Passus i Lov om Anmeldelse af Reisende og Fremmede af 4de Mai 1901 meddeler, at det antager, at en Person, om hvis Udvisning af Riget der reises Spørgsmaal, regelmæssig bliver at fremstille for den Politimester (Foged), inden hvis Distrikt han paa det Tidspunkt bor eller opholder sig — i Paagribelsestilfælde

saaledes for den Politimester (Foged), inden hvis Distrikt Paa- 23 Decbr.
gribelsen finder Sted. Overensstemmende hermed bliver Straf-
fanger, som antages at burde udvises i umiddelbar For-
bindelse med Løsladelsen efter udstaaet Straf (jfr til Ex.
Lovens § 13) og ikke allerede forinden Straffuldbyrdelsen er be-
sluttet udvist, at fremstille for Politimesteren (Fogden) paa det
Sted, hvor Straffen er udstaaet.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinestyrelsen, til 23 Decbr.
Amtmanden i Stavanger Amt, foranlediget ved en Skrivelse fra
Fyrdirektøren, hvori denne paa Grund af et Forlis paa Kolnes-
holmerne, som formodes at skyldes Forveksling af et Lys iland med
Fladholmen Fyr, anbefaler, at der med Hjemmel i Lov om Havne-
og Ringevæsenet af 10de Juli 1894 § 58 maa blive udfærdiget
Paabud om, at Lys paa Land paa Strækningen fra
Jæderens Rev til Tungenes skal skjærmes mod Far-
vandet.

I Henhold hertil anmoder Departementet Amtmanden om
paa hensigtsmæssigste Maade at lade udgaa Paabud om, at
Lys paa Land fra Vindu eller anden Aabning paa
nævnte Strækning under Straf som i Loven foreskrevet,
skal holdes tildækket til enhver Tid, saa det ikke kan sees
fra Sjøen.

Telegram fra Handelsdepartementet til en Toldkasserer, 24 Decbr.
hvori Departementet meddeler, at det for sit Vedkommende antager,
at Anmeldelse af Skib til Skibsregistret maa være
underskrevet personlig af den, som ifølge Skibsregister-
lovens § 5 skal underskrive Anmeldelsen.

Skrivelse fra Handelsdepartementet til en Assuranceforening, 24 Decbr.
hvori Departementet paa Forespørgsel udtaler, at der efter Sjø-
fartslovens § 324 antages at paahvile Konsulerne Pligt
til efter eget Initiativ at anstille Undersøgelse
om de i § 321 omhandlede Sjøulykker saavel i Tilfælde,
hvor nogen Sjøforklaring overhovedet ikke tidligere har været af-
givet i Sagen, som i Tilfælde, hvor Sjøforklaring vistnok er blevet
optaget af fremmed Myndighed, men uden at der i Forening med
Sjøforklaringen er anstillet nogen videregaaende Undersøgelse som i
§ 321 foreskrevet, men at Nødvendigheden af Konsulens Under-
søgelse antages at bortfalde, saafremt en Sjøulykke findes allerede
paa Forhaand at være tilstrækkelig undersøgt af kompetent Myn-
dighed.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Smaa- 24 Decbr.
lenenes Amt, hvori Departementet, foranlediget ved Forespørgsel
fra en Byfoged, meddeler, at Bestemmelsen i Sportel-
lovens § 56 om gratis Thinglysning af Erklæring

24 Decbr. om Brugs Sammenføining i Panteregistret kun antages at have Anvendelse paa Erklæring, der afgives i Medhold af Lov af 15de Juni 1878 § 2. Thinglysningsgebyret for en Erklæring, hvori en eller flere sammenføiede Bygrunde begjæres udskilte og opførte paa nyt Folium i Panteregistret, antages at maatte beregnes efter Sportellovens § 48 b.

29 Decbr. **Høieste Resolution***), hvorved bestemmes, at den ved Kongelig Resolution af 29de August 1902 og Kronprindsregentens Resolution af 30te Marts 1903 i Medhold af § 29 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddelte Stadfæstelse paa Opkrævning af Tonnageafgift i Narviks Havn forbliver gjældende indtil 31te Marts 1904.

30 Decbr. **Skrivelse** fra Medicinaldirektøren til Amtmanden i Tromsø Amt, hvori Direktøren i Anledning af Forespørgsel fra en Distriktslæge angaaende en Piges Indlæggelse paa Sygehus i Henhold til Tuberkuloselovens § 6 udtaler, at forsaavidt der foreligger en af Sundhedskommissionen lovlig fattet Beslutning om Pigens Indlæggelse, og vedkommende Fattigvæsen ikke — som almindelig sker — vil sørge for, at den bliver effektueret, maa Sundhedskommissionen overensstemmende med Sundhedslovens § 5 kunne kræve Bistand til sin Beslutnings Gjennemførelse af det almindelige Politi.

30 Decbr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet til Forsvarsdepartementet, som havde udbedt sig Handelsdepartementets Udtalelse om, hvorvidt de i Sjøfartslovens §§ 70 og 71 opstillede Bestemmelser om, at der skal oprettes Hyrekontrakt, og at denne Kontrakt skal affattes efter en af det Offentlige udfærdiget Formular, burde opretholdes med Hensyn til 20 á 30 Arbeidere, der agtedes engagerede som Flensere, Trankogere, Bødkere, Smede o. s. v. paa et Dampskib, der indredebes til flydende Trankogeri og var bestemt til at drive Hvalfangst i aaben Sjø ved Kysten af Finmarken eller under Spitsbergen og Franz Josefs Land. Det var oplyst, at Dampskibet foruden Arbeidere vilde forhyre de Sjøfolk, som fornødigedes for Skibets Navigering og selve Skibstjenesten.

Handelsdepartementet antager, at de nævnte Arbeidere ikke indgaar under Begrebet Skibsmandskab, og at Bestemmelserne i Sjøfartslovens §§ 70 og 71 om Oprettelse af Hyrekontrakt derfor ikke kommer til Anvendelse paa dem, jfr. Sjøfartslovens § 108.

*) Bekjendtgj. 31 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 54.

Overſættelſe til Landsmaal af Lov af 10de Marts 1903 om Forandringer i og Tillæg til Lov af 24de Februar 1900 angaaende Mandtal og Storthingsvalg[1]): 10 Marts.

Log um bridge i og tillegg til log fraa 24de februar 1900 um manntal og stortingsval. 10 Marts.

§ 8, 1ste punktum skal heretter lyda:

„Valting held dei seinast fem vikur, men ikkje yver ti vikur fyre det fyrste sedvanlege stortinget i kvar valbolk (§ 54 i grunnlogi)".

§ 20, 1ste leden skal heretter lyda:

„Brevværi skal vera ugjenomsynlege, like paa storleik, skap og lit og utan sermerkje, tilfest elder paasett".

2dre leden gjeng ut.

§ 23, 5te leden fær dette tillegg:

„Underskrift med paahalden penn skal verta rettkjend ved paaskrift av tvo stadfestings-vitne".

§ 32 skal heretter lyda:

„Dersom ikkje dei innkomne valsetlarne etter § 38, 2dre leden skal verta sende til styraren fyr valmannstinget, gøymer valstyret dei soleis, som i § 31 er sagt, til dess stortinget fyr ollo hev gjort av spursmaalet um gildskapen til valet. Naar denne avgjerd er teki, skal setlarne verta brende".

§ 38, 2dre leden skal heretter lyda:

„Dessutan skal han utan drygjing senda styraren fyr valmannstinget ei rettkjend avskrift av det, som er bokført paa valtinget, likeins valrettsmanntalet elder ei avskrift elder eit avtrykk av det, alle forfallsmeldingar, skriftlege klagur og ankemaal, som er innkomne, og sameleis dei valsetlarne, som ikkje valstyret hev godkjent, elder som er inngjevne til valstyret etter § 19".

§ 40, 1ste leden fær dette tillegg: „og til slik tid, at fraasegn um valutfallet kann vera innkomi til stortingskontoret seinast fjorton dagar, fyr stortinget kjem saman".

§ 53, siste setning skal heretter lyda:

„innan tri dagar etter valmannstinget senda inn til stortingskontoret ei rettkjend avskrift av det, som er bokført paa valmannstinget, saman med:

a. dei skriftlege klagur elder ankemaal, som er innkomne til valmannstinget elder til styraren fyr valmannstinget;
b. alle utskrifter, dokument og valsetlar, som er innkomne fraa styraranne fyr valtingi (jfr. § 38)".

[1]) Indtaget paa Foranledning af Juſtitsdepartementet, der har beſørget Overſættelſen.

10 Marts. § 63 skal heretter lyda:

„Klagur til stortinget yver misferd, som dei etter denne logi elder grunnlogi meiner vil draga etter seg, at eit val vert ugilda, bør vera sende til stortingskontoret innan otte dagar, etter vedkomande stortingsval er fraa-seg-gjort.

Naar dei reknar ut tidlengderne etter denne logi, tek dei ikkje valdagen med“.

17 Marts. **Kronprindsregentens Reſolution***) hvorved den af Øre Herredsſtyre, Romsdals Amt, under 21de December 1901 fattede Beſlutning om Tilladelſe for Ivar Mogſtad til paa Eiendommen Aandal at udlægge Selvſkud for Bjørn paa to nærmere betegnede Steder, ſtadfæſtes ſom gjældende indtil videre, dog ſaaledes, at Selvſkudet i Langaashamrene ikke kan anbringes førend 1ſte September og Selvſkudet i Bjørndalsheiene ikke før 1ſte Oktober, ſamt at begge maa optages om Vaaren inden 15de Mai.

8 Mai. **Kongelig Reſolution** i ſammenſat Statsraad, hvorved er beſtemt, at der i Staden San Salvador ſkal oprettes et norſk og ſvenſk ulønnet Konſulat med Diſtrikt omfattende Republiken Salvador, ſamt at det under det norſke og ſvenſke Generalkonſulat i Guatemala hørende Diſtrikt ſom Følge deraf for Fremtiden alene ſkal omfatte Republikerne Guatemala, Coſta Rica, Honduras og Nicaragua.

10 Marts. 7 Mai. 27 Mai. **Overenskomſt** om Overgivelſe til en Voldgiftskommiſſion af Norges og Sveriges Borgeres uafgjorte Fordringer mod Republiken Venezuela.

Copy.

Protocol

of an agreement between the Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary of Sweden and Norway at Washington and the Plenipotentiary of the Republic of Venezuela for submission to arbitration of all unsettled claims of citizens of Sweden and Norway against the Republic of Venezuela.

Sweden and Norway, and the Republic of Venezuela, through their representatives,

Afſkrift.

Overſættelſe.

Protokol

angaaende en Overenskomſt mellem Sveriges og Norges Envoyé extraordinaire og Ministre plénipotentiaire i Waſhington og Republiken Venezuelas Befuldmægtigede om Overgivelſe til Voldgift af alle Sveriges og Norges Borgeres uafgjorte Fordringer mod Republiken Venezuela.

Sverige og Norge og Republiken Venezuela er gjennem ſine Repræſentanter, A. Grip, Sveri-

*) Bekjendtgj. 28 April i Lovtid. 1ſte Afd. No. 16.

A. Grip, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary of Sweden and Norway at Washington, and Herbert W. Bowen, the Plenipotentiary of the Republic of Venezuela, have agreed upon and signed the following protocol:

Article I.

All claims owned by citizens of Sweden and Norway against the Republic of Venezuela which have not been settled by diplomatic agreement or by arbitration between the Governments, and which shall have been presented to the commission hereinafter named by the Consul General of Sweden and Norway at Caracas, shall be examined and decided by a mixed commission, which shall sit at Caracas, and which shall consist of two members, one of whom is to be appointed by His Majesty the King of Sweden and Norway and the other by the President of Venezuela.

It is agreed that an umpire may be named by His Majesty the King of Spain. If either of said commissioners or the umpire should fail or cease to act, his successor shall be appointed forthwith in the same manner as his predecessor. Said commissioners and umpire are to be appointed before the 1st day of May, 1903.

The commissioners and the umpire shall meet in the city of Caracas on the 1st day of June, 1903. The umpire shall preside over their deliberations

ges og Norges Envoyé extraordinaire og Ministre plénipotentiaire i Washington, og Herbert W. Bowen, Republiken Venezuelas Befuldmægtigede, komne overens om og har undertegnet følgende Protokol: 19 Marts. 7 Mai. 27 Mai.

Artikel I.

Alle Fordringer, som Sveriges og Norges Borgere har overfor Republiken Venezuela, hvilke ikke er afgjort ved diplomatisk Overenskomst eller ved Voldgift mellem Regjeringerne, og som af Sveriges og Norges Generalkonsul i Caracas bliver forelagt nedennævnte Kommission, skal prøves og afgjøres af en blandet Kommission, som skal have sit Sæde i Caracas, og som skal bestaa af to Medlemmer, af hvilke det ene skal opnævnes af Hans Majestæt Kongen af Sverige og Norge og det andet af Venezuelas Præsident.

Man er enig om, at en Opmand kan udpeges af Hans Majestæt Kongen af Spanien. Hvis nogen af de nævnte Kommissærer eller Opmanden skulde undlade eller ophøre at fungere, skal hans Efterfølger uopholdelig opnævnes paa den samme Maade som hans Forgjænger. Nævnte Kommissærer og Opmand bliver at opnævne før den 1ste Mai 1903.

Kommissærerne og Opmanden skal træde sammen i Byen Caracas den 1ste Juni 1903. Opmanden skal præsidere ved deres Raadslagninger og skal være kom-

10 Marts. 7 Mai. 27 Mai.

and shall be competent to decide any question on which the commissioners disagree.

Before assuming the functions of their office the commissioners and the umpire shall take solemn oath carefully to examine and impartially decide, according to justice and the provisions of this convention, all claims submitted to them, and such oaths shall be entered on the record of their proceedings. The commissioners, or in case of their disagreement, the umpire, shall decide all claims upon a basis of absolute equity, without regard to objections of a technical nature, or of the provisions of local legislation.

The decisions of the commission, and, in the event of their disagreement, those of the umpire, shall be final and conclusive. They shall be in writing. All awards shall be made payable in United States gold, or its equivalent in silver.

Article II.

The commissioners, or the umpire, as the case may be, shall investigate and decide said claims upon such evidence or information only as shall be furnished by or on behalf of the respective Governments.

They shall be bound to receive and consider all written documents or statements which may be presented to them by or on behalf of the respective Governments in support of or in answer to any claim, and to hear oral or written argu-

petent til at afgjøre ethvert Spørgsmaal, hvorom Kommissærerne ikke enes.

Før Kommissærerne og Opmanden indtræder i sine Funktioner, skal de aflægge høitidelig Ed om i Overensstemmelse med Retfærdighed og Bestemmelserne i denne Overenskomst omhyggelig at prøve og upartisk at afgjøre alle dem forelagte Fordringer, og disse Edsaflæggelser skal indføres i Protokollen over deres Forhandlinger. Kommissærerne eller, i Tilfælde af Uenighed mellem dem, Opmanden skal afgjøre alle Fordringer paa Grundlag af absolut Billighed uden Hensyn til Indvendinger af teknisk Art eller Indvendinger, hentede fra Bestemmelser i den stedlige Lovgivning.

Kommissionens og, i Tilfælde af Meningsforskjel inden den, Opmandens Afgjørelser skal være endelige og afgjørende. De skal afgives skriftlig. Alle tilkjendte Beløb skal gjøres betalbare i de Forenede Staters Guldmynt eller dens Ækvivalent i Sølv.

Artikel II.

Kommissærerne eller i Tilfælde Opmanden skal prøve og afgjøre de nævnte Fordringer kun i Henhold til saadant Bevismateriale eller Oplysning, som tilveiebringes af eller paa Vegne af de respektive Regjeringer.

De skal være forpligtede til at modtage og overveie alle skrevne Dokumenter eller Beretninger, som maatte blive forelagt dem af eller paa Vegne af de respektive Regjeringer til Støtte for eller til Imødegaaelse af nogen Fordring, samt til at modtage mundt-

ments made by the agent of each Government on every claim. In case of their failure to agree in opinion upon any individual claim the umpire shall decide.

Every claim shall be formally presented to the commissioners within thirty days from the day of their first meeting, unless the commissioners or the umpire in any case extend the period for presenting the claim not exceeding three months longer. The commissioners shall be bound to examine and decide upon every claim within six months from the day of its first formal presentation, and in case of their disagreement the umpire shall examine and decide within a corresponding period from the date of such disagreement.

Article III.

The commissioners and the umpire shall keep an accurate record of their proceedings. For that purpose, each commissioner shall appoint a secretary versed in the language of both countries to assist them in the transaction of the business of the commission. Except as herein stipulated, all questions of procedure shall be left to the determination of the commission, or, in case of their disagreement, to the umpire.

Article IV.

Reasonable compensation to the commissioners and to the

ligt eller skriftligt Indlæg fra hver Regjerings Agent angaaende enhver Fordring. For det Tilfælde, at de ikke skulde komme overens om nogen enkelt Fordring, skal Opmanden træffe Afgjørelse. 10 Marts. 7 Mai. 27 Mai.

Enhver Fordring skal formelt forelægges Kommissærerne inden tredive Dage fra Dagen for deres første Møde, medmindre Kommissærerne eller Opmanden i noget Tilfælde forlænger Fristen for Fremsættelse af Fordringen, dog ikke udover tre Maaneder. Kommissærerne skal være forpligtede til at prøve og afgjøre enhver Fordring inden sex Maaneder fra den Dag, da den første Gang formelt fremsattes, og i Tilfælde af Uenighed mellem dem skal Opmanden prøve og afgjøre Sagen inden en tilsvarende Frist fra den Dato, de saaledes ikke enes.

Artikel III.

Kommissærerne og Opmanden skal føre en nøiagtig Protokol over sine Forhandlinger. I dette Øiemed skal hver Kommissær antage en Sekretær kyndig i begge Landes Sprog for at bistaa dem i Udførelsen af Kommissionens Forretninger. Naar undtages, hvad heri er bestemt, skal alle Spørgsmaal om Procedure overlades til Kommissionens eller, i Tilfælde af Uenighed inden samme, til Opmandens Afgjørelse.

Artikel IV.

Rimelig Godtgjørelse til Kommissærerne og til Opmanden for

10 Marts. 7 Mai. 27 Mai.

umpire for their services and expenses, and the other expenses of said arbitration, are to be paid in equal moieties by the contracting parties.

Article V.

In order to pay the total amount of the claims to be adjudicated, as aforesaid, and other claims of citizens or subjects of other nations, the Government of Venezuela shall set apart for this purpose, and alienate to no other purpose, beginning with the month of March, 1903, thirty per cent in monthly payments of the customs revenues of La Guaira and Puerto Cabello, and the payments thus set aside shall be divided and distributed in conformity with the decision of The Hague Tribunal.

In case of the failure to carry out the above agreement, Belgian officials shall be placed in charge of the customs of the two ports, and shall administer them until the liabilities of the Venezuelan Government in respect of the above claims shall have been discharged. The reference of the question above stated to The Hague Tribunal may be the subject of a separate protocol.

Article VI.

All existing and unsatisfied awards in favor of Sweden and Norway shall be promptly paid, according to the terms of the respective awards.

deres Tjeneſter og Omkoſtninger ſamt andre Omkoſtninger ved den omhandlede Voldgift ſkal betales med lige Halvdele af de kontraherende Parter.

Artikel V.

For at betale Totalſummen af de Fordringer, der bliver tilkjendte ſom foran nævnt, og andre Fordringer fra andre Nationers Borgere eller Underſaatter ſkal Venezuelas Regjering fra Marts Maaned 1903 af afſætte for dette Øiemed og ikke anvende til noget andet Øiemed tredive Procent af La Guairas og Puerto Cabellos Toldindtægter i maanedlige Indbetalinger, og de Indbetalinger, ſom ſaaledes er affat, ſkal fordeles og uddeles i Overensſtemmelſe med Haagerdomſtolens Afgjørelſe.

I Tilfælde af, at ovenſtaaende Overenskomſt ikke opfyldes, ſkal belgiſke Tjeneſtemænd overdrages Toldoppebørſelen i de to Havne, og ſkal have Ledelſen deraf, indtil den venezuelanſke Regjerings Forpligtelſer med Henſyn til de ovennævnte Fordringer er blevne opfyldte. Det ovennævnte Spørgsmaals Forelæggelſe for Haagerdomſtolen kan gjøres til Gjenſtand for en ſæregen Protokol.

Artikel VI.

Alle uberigtigede Beløb, ſom er tilkjendt Sverige og Norge, ſkal betales prompte i Overensſtemmelſe med Vilkaarene i de reſpektive Kjendelſer.

Done in duplicate, at Washington, this 10th day of March, 1903.

(signed) **A. Grip.**
(seal).

(signed) **Herbert W. Bowen.**
(seal).

Ovenstaaende Afskrifts Overensstemmelse med det i det Kongelige Udenrigsdepartement opbevarede Originalexemplar bevidnes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 3die April 1903.

v. Ditten,
Kabinetssekretær.

Udfærdiget i to Exemplarer, i Washington den 10de Marts 1903. 10 Marts. 7 Mai. 27 Mai.

(unders.) **A. Grip.**
(Segl.)

(unders.) **Herbert W. Bowen.**
(Segl.)

Oversættelsens Rigtighed bekræftes.

Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri. Afdelingen for udenrigske Sager, Handel og Sjøfart.
Kristiania, 30te December 1903.

Helmer Bryn,
Expeditionschef.

Protokoller ang. Afgjørelse ved Voldgiftsdomstolen i Haag af Spørgsmaal om Behandlingen af flere Staters Reklamationer overfor Venezuela, bl. a. med Erklæring om Norges og Sveriges Tilslutning til samme. 7 Mai. 27 Mai.

The Hague Protocols.

The Italian Protocol.

Whereas Protocols have been signed between Venezuela, on the one hand, and Italy, Great Britain, Germany, United States of America, France, Spain, Belgium, The Netherlands, Sweden and Norway and Mexico, on the other hand, containing certain conditions agreed upon for the settlement of claims against the Venezuelan Government;

And whereas certain further questions arising out of the action taken by the Governments of Italy, Germany and

Oversættelse.

Haagerprotokollerne.

Den italienske Protokol.

Da Protokoller er blevne undertegnede mellem Venezuela paa den ene Side og Italien, Storbritannien, Tyskland, Amerikas forenede Stater, Frankrige, Spanien, Belgien, Nederlandene, Sverige og Norge samt Mexico paa den anden Side, indeholdende visse overenskomne Betingelser for Afgjørelsen af Fordringer mod den venezuelanske Regjering;

Og da visse yderligere Spørgsmaal, som opstaar af den af Italiens, Tyskklands og Storbritanniens Regjeringer foretagne

7 Mai. 27 Mai.

Great Britain in connection with the settlement of their claims, have not proved to be susceptible of settlement by ordinary diplomatic methods;

And whereas the Powers interested are resolved to determine these questions by reference to arbitration in accordance with the provision of The Convention for the Pacific Settlement of International Disputes signed at The Hague on the 29th July, 1899;

The Governments of Venezuela and Italy, with a view to carry out that resolution, authorized their Representatives, that is to say:

For Venezuela, Mr. Herbert W. Bowen, duly authorized thereto by the Government of Venezuela;

For Italy, His Excellency Nobile Edmondo Mayor des Planches, His Majesty the King of Italy's Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary to the United States of America,

to conclude the following agreement:

Article I.

The question as to whether or not Italy, Germany, and Great Britain are entitled to preferential or separate treatment in the payment of their claims against Venezuela shall be submitted for final decision to the Tribunal at the Hague.

Venezuela having agreed to set aside thirty per cent of the Customs Revenues of La

Aktion i Forbindelse med Afgjørelsen af deres Fordringer, ikke har vist sig at kunne finde sin Afgjørelse ad sedvanlig diplomatisk Vei;

Og da de interesserede Magter har besluttet at afgjøre disse Spørgsmaal ved Henvisning til Voldgift i Overensstemmelse med Bestemmelsen i Konventionen om fredelig Bilæggelse af internationale Stridigheder, undertegnet i Haag den 29de Juli 1899;

Har Venezuelas og Italiens Regjeringer, i Hensigt at gjennemføre denne Beslutning, bemyndiget sine Repræsentanter, nemlig:

For Venezuela Herr Herbert W. Bowen, behørig bemyndiget dertil af Venezuelas Regjering;

For Italien Hans Excellence Nobile Edmondo Mayor des Planches, Hans Majestæt Kongen af Italiens Ambassadeur extraordinaire og plénipotentiaire i Amerikas forenede Stater,

til at afslutte følgende Overenskomst:

Artikel I.

Spørgsmaalet om, hvorvidt Italien, Tyskland og Storbritannien er berettiget eller ikke til fortrinsvis eller særskilt Behandling ved Betalingen af deres Fordringer mod Venezuela, skal indbringes for Domstolen i Haag til endelig Afgjørelse.

Da Venezuela har samtykket i at afsætte tredive Procent af La Guayras og Puerto Cabellos

Guayara and Puerto Cabello for the payment of the claims of all nations against Venezuela, the Tribunal at the Hague shall decide how the said revenues shall be divided between the Blockading Powers, on the one hand, and the other Creditor Powers, on the other hand, and its decision shall be final.

If preferential or separate treatment is not given to the Blockading Powers, the Tribunal shall decide how the said revenue shall be distributed among all the Creditor Powers, and the parties hereto agree that the Tribunal, in that case, shall consider, in connection with the payment of the claims out of 30 per cent, any preference or pledges of revenues enjoyed by any of the Creditor Powers, and shall accordingly decide the question of distribution, so that no Power shall obtain preferential treatment, and its decision shall be final.

Article II.

The facts on which shall depend the decision of the questions stated in Article I shall be ascertained in such manner as the Tribunal may determine.

Article III.

The Emperor of Russia shall be invited to name and appoint from the Members of the Permanent Court of The Hague three arbitrators to

Toldindtægter til Betaling af alle Nationers Fordringer mod Venezuela, skal Domstolen i Haag afgjøre, hvorledes de nævnte Indtægter skal fordeles mellem de blokerende Magter paa den ene Side og de øvrige fordringshavende Magter paa den anden Side, og skal dens Afgjørelse være endelig. 7 Mai. 27 Mai.

Saafremt fortrinsvis eller særskilt Behandling ikke indrømmes de blokerende Magter, skal Domstolen afgjøre, hvorledes den nævnte Indtægt skal fordeles mellem samtlige fordringshavende Magter, og nærværende Parter er enige om, at Domstolen i det Tilfælde, i Forbindelse med Betalingen af Fordringerne af de 30 Procent, skal tage Hensyn til ethvert Fortrin eller Sikkerhed i Indkomster, som maatte være kommet nogen af de fordringshavende Magter tilgode, og skal i Overensstemmelse dermed afgjøre Spørgsmaalet om Fordeling paa saadan Maade, at ingen Magt skal opnaa fortrinsvis Behandling, og skal dens Afgjørelse være endelig.

Artikel II.

De Omstændigheder, paa hvilke Afgjørelsen af de i Artikel I nævnte Spørgsmaal skal bero, skal godtgjøres paa saadan Maade, som Domstolen maatte bestemme.

Artikel III.

Keiseren af Rusland skal indbydes til blandt Medlemmerne af den faste Haagerdomstol at udpege og opnævne tre Voldgiftsdommere til at danne den Domstol, der

7 Mai. 27 Mai.

constitute the Tribunal which is to determine and settle the questions submitted to it under and by virtue of this Agreement.

None of the Arbitrators so appointed shall be a citizen or a subject of any of the Signatory or Creditor Powers.

This Tribunal shall meet on the first day of September, 1903, and shall render its decision within six months thereafter.

Article IV.

The proceedings shall be carried out in the English language, but arguments may, with the permission of the Tribunal, be made in any other language also.

Except as herein otherwise stipulated, the procedure shall be regulated by the Convention of the Hague of July 29th, 1899.

Article V.

The Tribunal shall, subject to the general provision laid down in Article 57 of the International Convention of July 29th, 1899, also decide how, when, and by whom the costs of the arbitration shall be paid.

Article VI.

Any nation having claims against Venezuela may join as

skal paakjende og afgjøre de til den i Henhold til og i Kraft af denne Overenskomst indbragte Spørgsmaal.

Ingen af de saaledes opnævnte Voldgiftsdommere skal være Borger eller Undersaat af nogen af de undertegnende eller fordringshavende Magter.

Denne Domstol skal sammentræde den første September 1903 og skal afgive sin Kjendelse inden 6 Maaneder derefter.

Artikel IV.

Forhandlingerne skal føres paa det engelske Sprog, men kan Bevisførsel med Domstolens Tilladelse ogsaa foregaa paa hvilketsomhelst andet Sprog.

Med Undtagelse af, hvad heri anderledes er bestemt, skal Retergangen foregaa overensstemmende med Haagerkonventionen af 29de Juli 1899.

Artikel V.

Domstolen skal, med Jagttagelse af den i den internationale Konvention af 29de Juli 1899, Art. 57 opstillede almindelige Bestemmelse, ogsaa afgjøre, hvorledes, naar og af hvem Omkostningerne ved denne Voldgift skal betales.

Artikel VI.

Enhver Nation, der har Fordringer mod Venezuela, kan slutte sig som Part til den ved nær-

a party in the Arbitration provided for by this Agreement.

(Signed) **Herbert W. Bowen.**

(Signed) **E. Mayor des Planches.**

Washington, D. C., May 7, 1903.

The undersigned nations having claims against Venezuela hereby join with her as parties in the arbitration provided for in the foregoing protocol.

For the United States of America,
(signed) **John Hay.**

For the Republic of Mexico,
(signed) **M. de Aspiroz.**

For Sweden and Norway,
(signed) **A. Grip.**

May 27, 1903.

værende Overenskomst istandbragte Voldgift. 7 Mai. 27 Mai.

(undertegnet)
Herbert W. Bowen.

(undertegnet)
E. Mayor des Planches.

Waſhington, D. C., den 7de Mai 1903.

Undertegnede Nationer, som har Fordringer mod Venezuela, indgaar herved med dette Land som Parter i den i foranstaaende Protokol istandbragte Voldgift.

For Amerikas Forenede Stater,
(undertegnet) **John Hay.**

For Republiken Mexico,
(undertegnet) **M. de Aspiroz.**

For Sverige og Norge,
(undertegnet) **A. Grip.**

Den 27de Mai 1903.

The British Protocol.

Whereas Protocols have been signed between Venezuela, on the one hand, and Great Britain, Germany, Italy, United States of America, France, Spain, Belgium, The Netherlands, Sweden and Norway, and Mexico, on the other hand, containing certain conditions agreed upon for the settlement of claims against the Venezuelan Government;

Den britiſke Protokol.

Da Protokoller er blevne undertegnede mellem Venezuela paa den ene Side og Storbritannien, Tyſkland, Italien, Amerikas forenede Stater, Frankrige, Spanien, Belgien, Nederlandene, Sverige og Norge samt Mexico paa den anden Side, indeholdende visse overenskomne Betingelser for Afgjørelsen af Fordringer mod den venezuelanske Regjering;

7 Mai.
27 Mai.

And whereas certain further questions arising out of the action taken by the Governments of Great Britain, Germany and Italy, in connection with the settlement of their claims, have not proved to be susceptible of settlement by ordinary diplomatic methods;

And whereas the Powers interested are resolved to determine these questions by reference to arbitration in accordance with the provisions of the Convention for the Pacific Settlement of International Disputes, signed at The Hague on the 29th July, 1899;

The Governments of Venezuela and Great Britain have, with a view to carry out that Resolution, authorized their Representatives, that is to say:

For Venezuela Mr. Herbert W. Bowen, duly authorized thereto by the Government of Venezuela, and for Great Britain His Excellency Sir Michael Henry Herbert, G. C. M. G., C. B., His Britannic Majesty's Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary to the United States of America, to conclude the following agreement:

Article I.

The question as to whether or not Great Britain, Germany, and Italy are entitled to preferential or separate treatment in the payment of their claims against Venezuela shall be submitted for final decision to the Tribunal at The Hague.

Og da visse yderligere Spørgsmaal, som opstaar af den af Storbritanniens, Tyskklands og Italiens Regjeringer foretagne Aktion i Forbindelse med Afgjørelsen af deres Fordringer, ikke har vist sig at kunne finde sin Afgjørelse ad sedvanlig diplomatisk Vei;

Og da de interesserede Magter har besluttet at afgjøre disse Spørgsmaal ved Henvisning til Voldgift i Overensstemmelse med Bestemmelserne i Konventionen om fredelig Bilæggelse af internationale Stridigheder, undertegnet i Haag den 29de Juli 1899;

Har Venezuelas og Storbritanniens Regjeringer, i Hensigt at gjennemføre denne Beslutning, bemyndiget sine Repræsentanter, nemlig:

For Venezuela Herr Herbert W. Bowen, behørig bemyndiget dertil af Venezuelas Regjering; og for Storbritannien Hans Excellence Sir Michael Henry Herbert, G. C. M. G., C. B., Hans Britanniske Majestæts Ambassadeur extraordinaire og plénipotentiaire i Amerikas forenede Stater, til at afslutte følgende Overenskomst:

Artikel I.

Spørgsmaalet om, hvorvidt Storbritannien, Tyskland og Italien er berettiget eller ikke til fortrinsvis eller særskilt Behandling ved Betalingen af deres Fordringer mod Venezuela, skal indbringes for Domstolen i Haag til endelig Afgjørelse.

Venezuela having agreed to set aside thirty per cent of the Customs Revenues of La Guayra and Puerto Cabello for the payment of the claims of all nations against Venezuela, the Tribunal at the Hague shall decide how the said revenues shall be divided between the Blockading Powers, on the one hand, and the other Creditor Powers, on the other hand, and its decision shall be final.

If preferential or separate treatment is not given to the Blockading Powers, the Tribunal shall decide how the said revenue shall be distributed among all the Creditor Powers, and the parties hereto agree that the Tribunal, in that case, shall consider, in connection with the payment of the claims out of the 30 per cent, any preference or pledges of revenue enjoyed by any of the Creditor Powers, and shall accordingly decide the question of distribution, so that no Power shall obtain preferential treatment, and its decision shall be final.

Article II.

The facts on which shall depend the decision of the question stated in Article I shall be ascertained in such manner as the Tribunal may determine.

Article III.

The Emperor of Russia shall be invited to name and ap-

Da Venezuela har samtykket i at afsætte tredive Procent af La Guayras og Puerto Cabellos Toldindtægter til Betaling af alle Nationers Fordringer mod Venezuela, skal Domstolen i Haag afgjøre, hvorledes de nævnte Indtægter skal fordeles mellem de blokerende Magter paa den ene Side og de øvrige fordringshavende Magter paa den anden Side, og skal dens Afgjørelse være endelig, 7 Mai. 27 Mai.

Saafremt fortrinsvis eller særskilt Behandling ikke indrømmes de blokerende Magter, skal Domstolen afgjøre, hvorledes den nævnte Indtægt skal fordeles mellem samtlige fordringshavende Magter, og nærværende Parter er enige om, at Domstolen i det Tilfælde, i Forbindelse med Betalingen af Fordringerne af de 30 Procent, skal tage Hensyn til ethvert Fortrin eller Sikkerhed i Indkomster, som maatte være kommet nogen af de fordringshavende Magter tilgode, og skal i Overensstemmelse dermed afgjøre Spørgsmaalet om Fordeling paa saadan Maade, at ingen Magt skal opnaa fortrinsvis Behandling, og skal dens Afgjørelse være endelig.

Artikel II.

De Omstændigheder, paa hvilke Afgjørelsen af de i Artikel I nævnte Spørgsmaal skal bero, skal godtgjøres paa saadan Maade, som Domstolen maatte bestemme.

Artikel III.

Keiseren af Rusland skal indbydes til blandt Medlemmerne af

7 Mai. 27 Mai.

point from the Members of the Permanent Court of The Hague three arbitrators to constitute the Tribunal which is to determine and settle the questions submitted to it under and by virtue of this Agreement.

None of the Arbitrators so appointed shall be a citizen or subject of any of the Signatory or Creditor Powers.

This Tribunal shall meet on the first day of September, 1903, and shall render its decision within six months thereafter.

Article IV.

The proceedings shall be carried on in the English language, but arguments may, with the permission of the Tribunal, be made in any other language also.

Except as herein otherwise stipulated, the procedure shall be regulated by the Convention of the Hague of July 29th, 1899.

Article V.

The Tribunal shall, subject to the general provision laid down in Article 57 of the International Convention of July 29th, 1899, also decide how, when, and by whom the costs of this arbitration shall be paid.

Article VI.

Any nation having claims against Venezuela may join as

den faste Haagerdomstol at udpege og opnævne tre Voldgiftsdommere til at danne den Domstol, der skal paakjende og afgjøre de til den i Henhold til og i Kraft af denne Overenskomst indbragte Spørgsmaal.

Ingen af de saaledes opnævnte Voldgiftsdommere skal være Borger eller Undersaat af nogen af de undertegnende eller fordringshavende Magter.

Denne Domstol skal sammentræde den første September 1903 og skal afgive sin Kjendelse inden 6 Maaneder derefter.

Artikel IV.

Forhandlingerne skal føres paa det engelske Sprog, men kan Bevisførsel med Domstolens Tilladelse ogsaa foregaa paa hvilketsomhelst andet Sprog.

Med Undtagelse af, hvad heri anderledes er bestemt, skal Retergangen foregaa overensstemmende med Haagerkonventionen af 29de Juli 1899.

Artikel V.

Domstolen skal, med Jagttagelse af den i den internationale Konvention af 29de Juli 1899, Art. 57 opstillede almindelige Bestemmelse, ogsaa afgjøre, hvorledes, naar og af hvem Omkostningerne ved denne Voldgift skal betales.

Artikel VI.

Enhver Nation, der har Fordringer mod Venezuela, kan slutte

a party in the Arbitration provided for by this Agreement.

Done at Washington this seventh day of May, 1903.

(Signed) **Herbert W. Bowen.**

(Signed) **Michael H. Herbert.**

The undersigned nations having claims against Venezuela hereby join with her as parties in the arbitration provided for in the foregoing protocol.

For the United States of America,

(signed) **John Hay.**

For the Republic of Mexico,

(signed) **M. de Aspiroz.**

For Sweden and Norway,

(signed) **A. Grip.**

May 27, 1903.

sig som Part til den ved nærværende Overenskomst istandbragte Voldgift. 7 Mai. 27 Mai.

Udfærdiget i Washington den 7de Mai 1903.

(undertegnet)
Herbert W. Bowen.

(undertegnet)
Michael H. Herbert.

Undertegnede Nationer, som har Fordringer mod Venezuela, indgaar herved med dette Land som Parter i den i foranstaaende Protokol istandbragte Voldgift.

For Amerikas Forenede Stater,

(undertegnet) **John Hay.**

For Republiken Mexico,

(undertegnet) **M. de. Aspiroz.**

For Sverige og Norge,

(undertegnet) **A. Grip.**

Den 27de Mai 1903.

The German Protocol.

Whereas Protocols have been signed between Germany, Great Britain, Italy, the United States of America, France, Spain, Belgium, The Netherlands, Sweden and Norway, and Mexico on the one hand, and Venezuela on the other hand, containing certain conditions agreed upon for the settlement of claims against the Venezuelan Government;

Den tyske Protokol.

Da Protokoller er blevne undertegnede mellem Tyskland, Storbritannien, Italien, Amerikas forenede Stater, Frankrige, Spanien, Belgien, Nederlandene, Sverige og Norge samt Mexico paa den ene Side og Venezuela paa den anden Side, indeholdende visse overenskomne Betingelser for Afgjørelsen af Fordringer mod den venezuelanske Regjering;

7 Mai.
27 Mai.

And whereas certain further questions arising out of the action taken by the Governments of Germany, Great Britain and Italy, in connection with the settlement of their claims, have not proved to be susceptible of settlement by ordinary diplomatic methods;

And whereas the Powers interested are resolved to determine these questions by reference to arbitration in accordance with the provisions of the Convention for the Pacific Settlement of International Disputes, signed at The Hague on the 29th July, 1899;

Venezuela and Germany have, with a view to carry out that Resolution, authorized their Representatives, that is to say:

Mr. Herbert W. Bowen as plenipotentiary of the Government of Venezuela, and

The Imperial German Minister, Baron Speck von Sternburg, as Representative of the Imperial German Government to conclude the following Agreement:

Article I.

The question as to whether or not Germany, Great Britain, and Italy are entitled to preferential or separate treatment in the payment of their claims against Venezuela shall be submitted for final decision to the Tribunal at the Hague.

Venezuela having agreed to set aside thirty per cent of the Customs Revenues of La

Og da visse yderligere Spørgsmaal, som opstaar af den af Tyskalands, Storbritanniens og Italiens Regjeringer foretagne Aktion i Forbindelse med Afgjørelsen af deres Fordringer, ikke har vist sig at kunne finde sin Afgjørelse ad sedvanlig diplomatisk Vei;

Og da de interesserede Magter har besluttet at afgjøre disse Spørgsmaal ved Henvisning til Voldgift i Overensstemmelse med Bestemmelserne i Konventionen om fredelig Bilæggelse af internationale Stridigheder, undertegnet i Haag den 29de Juli 1899;

Har Venezuela og Tyskland, i Hensigt at gjennemføre denne Beslutning, bemyndiget sine Repræsentanter, nemlig:

Herr Herbert W. Bowen, som Befuldmægtiget for Venezuelas Regjering, og

den keiserlig tyske Minister, Baron Speck von Sternburg, som Repræsentant for den keiserlig tyske Regjering til at afslutte følgende Overenskomst:

Artikel I.

Spørgsmaalet om, hvorvidt Tyskland, Storbritannien og Italien er berettiget eller ikke til fortrinsvis eller særskilt Behandling ved Betalingen af deres Fordringer mod Venezuela, skal indbringes for Domstolen i Haag til endelig Afgjørelse.

Da Venezuela har samtykket i at afsætte tredive Procent af La Guayras og Puerto Cabellos

Guayra and Puerto Cabello for the payment of the claims against Venezuela, the Tribunal at the Hague shall decide how the said revenues shall be divided between the Blockading Powers, on the one hand, and the other Creditor Powers, on the other hand, and its decision shall be final.

If preferential or separate treatment is not given to the Blockading Powers, the Tribunal shall decide how the said revenue shall be distributed among all the Creditor Powers, and the parties hereto agree that the Tribunal, in that case, shall consider, in connection with the payment of the claims out of the 30 per cent, any preference or pledges of revenue enjoyed by any of the Creditor Powers, and shall accordingly decide the question of distribution, so that no Power shall obtain preferential treatment, and its decision shall be final.

Article II.

The facts on which shall depend the decision of the questions stated in Article I shall be ascertained in such manner as the Tribunal may determine.

Article III.

The Emperor of Russia shall be invited to name and appoint from the Members of the Permanent Court of The

Toldindtægter til Betaling af alle Nationers Fordringer mod Venezuela, skal Domstolen i Haag afgjøre, hvorledes de nævnte Indtægter skal fordeles mellem de blokerende Magter paa den ene Side og de øvrige fordringshavende Magter paa den anden Side, og skal dens Afgjørelse være endelig. 7 Mai. 27 Mai.

Saafremt fortrinsvis eller særskilt Behandling ikke indrømmes de blokerende Magter, skal Domstolen afgjøre, hvorledes den nævnte Indtægt skal fordeles mellem samtlige fordringshavende Magter, og nærværende Parter er enige om, at Domstolen i det Tilfælde, i Forbindelse med Betalingen af Fordringerne af de 30 Procent, skal tage Hensyn til ethvert Fortrin eller Sikkerhed i Indkomster, som maatte være kommet nogen af de fordringshavende Magter tilgode, og skal i Overensstemmelse dermed afgjøre Spørgsmaalet om Fordeling paa saadan Maade, at ingen Magt skal opnaa fortrinsvis Behandling, og skal dens Afgjørelse være endelig.

Artikel II.

De Omstændigheder, paa hvilke Afgjørelsen af de i Artikel I nævnte Spørgsmaal skal bero, skal godtgjøres paa saadan Maade, som Domstolen maatte bestemme.

Artikel III.

Keiseren af Rusland skal indbydes til blandt Medlemmerne af den faste Haagerdomstol at udpege og opnævne tre Voldgifts-

7 Mai. 27 Mai.

Hague three arbitrators to constitute the Tribunal which is to determine and settle the questions submitted to it under and by virtue of this Agreement.

None of the Arbitrators so appointed shall be a subject or citizen of any of the Signatory or Creditor Powers.

This Tribunal shall meet on the first day of September, 1903, and shall render its decision within six months thereafter.

Article IV.

The proceedings shall be carried on in the English language, but arguments may, with the permission of the Tribunal, be made in any other language also.

Except as herein otherwise stipulated, the procedure shall be regulated by the Convention of The Hague of July 29th, 1899.

Article V.

The Tribunal shall, subject to the general provision laid down in Article 57 of the International Convention of July 29th, 1899, also decide how, when and by whom the costs of this arbitration shall be paid.

Article VI.

Any nation having claims against Venezuela may join as a party in the Arbitration provided for by this Agreement.

dommere til at danne den Domstol, der skal paakjende og afgjøre de til den i Henhold til og i Kraft af denne Overenskomst indbragte Spørgsmaal.

Ingen af de saaledes opnævnte Voldgiftsdommere skal være Borger eller Undersaat af nogen af de undertegnende eller fordringshavende Magter.

Denne Domstol skal sammentræde den første September 1903 og skal afgive sin Kjendelse inden 6 Maaneder derefter.

Artikel IV.

Forhandlingerne skal føres paa det engelske Sprog, men kan Bevisførsel med Domstolens Tilladelse ogsaa foregaa paa hvilketsomhelst andet Sprog.

Med Undtagelse af, hvad heri anderledes er bestemt, skal Rettergangen foregaa overensstemmende med Haagerkonventionen af 29de Juli 1899.

Artikel V.

Domstolen skal, med Jagttagelse af den i den internationale Konvention af 29de Juli 1899, Art. 57 opstillede almindelige Bestemmelse, ogsaa afgjøre, hvorledes, naar og af hvem Omkostningerne ved denne Voldgift skal betales.

Artikel VI.

Enhver Nation, der har Fordringer mod Venezuela, kan slutte sig som Part til den ved nærværende Overenskomst istandbragte Voldgift.

Done in duplicate at Washington this seventh day of May, one thousand, nine hundred and three.

(Signed) **Herbert W. Bowen.**

(Signed) **Sternburg.**

Udfærdiget in duplo i Washington den 7de Mai 1903. 7 Mai. 27 Mai.

(undert.) **Herbert W. Bowen,**

(undert.) **Sternburg.**

The undersigned nations having claims against Venezuela hereby join with her as parties in the arbitration provided for in the foregoing protocol.

Undertegnede Nationer, som har Fordringer mod Venezuela, indgaar herved med dette Land som Parter i den i foranstaaende Protokol istandbragte Voldgift.

For the United States of America,

(signed) **John Hay.**

For Amerikas Forenede Stater,

(undertegnet) **John Hay.**

For the Republic of Mexico,

(signed) **M. de Aspiroz.**

For Republiken Mexico,

(undertegnet) **M. de Aspiroz**

For Sweden and Norway,

(signed) **A. Grip.**

For Sverige og Norge,

(undertegnet) **A. Grip.**

May 27, 1903.

Den 27de Mai 1903.

Afskriftens Rigtighed bekræftes.

Oversættelsens Rigtighed bekræftes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 1ste December 1903.

Det Kongelige Departement for udenrigske Sager, Handel, Sjøfart og Industri. Afdelingen for udenrigske Sager, Handel og Sjøfart. Kristiania, 30te December 1903.

Eric Trolle,
Kabinetssekretær.

Helmer Bryn.
Expeditionschef.

Kongelig Resolution i sammensat Statsraad, hvorved er bestemt, at der i Staden Bagdad skal oprettes et norsk og svensk ulønnet Konsulat med Distrikt omfattende nævnte Stad og de tyrkiske Havne ved den Persiske Bugt. 10 Juni.

25 Septbr. **Skrivelse** fra Udenrigsdepartementet i Stockholm til Handelsdepartementet, hvorved meddeles, at Persien tiltræder den i Washington den 15de Juni 1897 afsluttede internationale Konvention om Udvexling af Postpakker, samt at Konventionens Taxter vil blive opkrævet efter følgende Forhold: 50 Centimes = 24 Chaïs, 25 Centimes = 12 Chaïs.

Alfabetisk Register

til

Norsk Lovtidende, 2den Afdeling

for

1903.

Alfabetisk Register

till

Årets Lagtidning, 7:de Afdelning

för

1903.

Oversigt

over Registrets Afdelinger.

Arv og Skifte, Umyndige og Værger.
Assurancevæsen.
Auktioner.
Bank- og Pengevæsen, Gjældsbreve.
Brand- og Bygningsvæsen, den almindelige Brandkasse.
Brændevin, Øl m. m.
Fattigvæsen, offentlige Stiftelser og Legater.
Fiskeri og Jagt.
Forbrydelser, Straffe og Strafanstalter.
Handel, Haandverk, Fabriker, Bergverker.
Jurisdiktions- og Grænseforandringer, Delinger og Navneforandringer for Distrikter.
Kirker og Kirkegaarde.
Kjøbstæder og Ladesteder.
Kommune- og Valgvæsen.
Kongen og Kongehuset.
Landvæsen.
Love og Grundlovsbestemmelser.
Maal og Vegt.
Medicinal- og Sundhedsvæsen.
Militærvæsen, Værnepligt.
Pant.
Pensionsvæsen, Pensions- og Enkekasser.
Politivæsen.
Post- og Telegrafvæsen.

Regjeringen, Embeds-, Bestillings- og Ombudsmænd i Almindelighed.
Religion, Gudstjeneste, Geistlighed.
Retten.
Sjøvæsen, Havne-, Lods-, Fyr- og Redningsvæsen.
Skatter og Afgifter.
Skogvæsen, Almenninger, Flødning, Kanalvæsen.
Skole- og Undervisningsvæsen.
Sparebanker.
Sportelvæsen.
Statskassen, Statens Eiendomme.
Stempelvæsen.
Storthinget, Stemmeret.
Toldvæsen, Ind- og Udførsel.
Traktater, Forhold til Udlandet, Konsulatvæsen.
Tyende.
Veivæsen, Jernbaner, Skyds.
Ægteskab, Forældre og Børn.

Arv og Skifte, Umyndige og Værger.

1903				Side
3	Febr.	Skr.	ang. Afgift af Arveforskud	39
18	—	Skr.	ang. Forstaaelsen af Ordet „Øvrighed" i Umyndiggjørelseslovens § 3	55
25	—	Skr.	ang. Adgang for et Konkursboes Bestyrelse til under Realisationen at indkjøbe nye Varer til Udsalg . .	62
17	Marts	Kundgj.	ang. Arveafgift m. v. fra 1ste April 1903 . .	102
26	—	Skr.	ang. Betaling for Udskrift af Registreringsforretning, som sendes Overformynderiet i Henhold til Umyndiggjørelseslovens § 27	117
6	April	Skr.	ang., hvorvidt en Kontorist hos en Byfoged kan bemyndiges til at bestyre Registreringer m. v. . . .	143
25	—	Skr.	ang. Forstaaelsen af Arveafgiftslovens § 15 . . .	168
22	Mai	Skr.	ang. Beregning af Skiftegebyr af Anpart i et ansvarligt Handelsselskab	234
6	Aug.	Skr.	ang. Opkrævning af Arveafgift, naar en gjenlevende Ægtefælle sidder i Uskifte med Førstafdødes Livsarvinger	373
16	Septbr.	Res.	ang. Henlæggelse af Forvaltningen af endel Legaters Midler under Kristiania Overformynderi	408
17	Novbr.	Cirk.	ang. Undersøgelse og Forfølgning i Anledn. af strafbare Handlinger af Konkurs- og Akkordskyldnere .	497
12	Decbr.	Res.	ang. Henlæggelse af Forvaltningen af endel Legaters Midler under Kristiania Overformynderi	539

Assurancevæsen.

1903				
5	Jan.	Res.	om Forandring i Planen for Eidsvolds gjensidige Brandforsikringsforening for Løsøre	5
5	—	Res.	om Do. i Do. for Eidsvolds gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger	6
5	—	Res.	om Do. i Do. for Nordre Aurdals gjensidige Brandforsikringsforening for Løsøre	6
8	—	Res.	om ny Plan for Bynes Hovedsogns Brandassuranceforening for Husebygninger	9
9	Febr.	Res.	om, at Aktieselskabet „Finmarken Gold Fields limited" fritages for Pligt til Ulykkesforsikring . .	45
23	—	Res.	om Forandringer i Lovene for Søndre og Nordre Lands private Brandforsikringsforening	60

1903			Side
17 Marts	Res.	om Forandring i Planen for Onsø gjensidige Brandforsikringsforening for Løsøre	105
4 April	Res.	om ny Plan for Frosta gjensidige Brandforsikringsforening	131
4 —	Res.	om Plan for Follo Brandassuranceforening for Bygninger	131
14 Mai	Res.	om Love for Norges Jernbanefunktionærers gjensidige Brandkasse	216
26 —	Res.	om Forandringer i Planen for Herreds Brandassuranceforening	239
8 Juli	Res.	om Forandring i Reglerne for Erstatning i Ulykkestilfælde til Arbeidere og Betjente ved Statsjernbanernes Drift	335
9 —	Res.	om Forandring i Planen for Akershus Brandassuranceforening for Bygninger	340
30 —	Res.	om Forandringer i Planen for Søndre og Nordre Frons gjensidige Brandforsikringsselskab	353
30 —	Res.	om Forandringer i og Tillæg til Planen for Selbu og Tydalens gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger og Løsøre	353
30 —	Res.	om Forandringer i og Tillæg til Planen for Høivaag Herreds Brandforsikringsselskab	354
30 —	Res.	om Forandringer i Planen for Hølands gjensidige Brandforsikringsforening for Husebygninger og Løsøre	354
30 —	Res.	om ny Plan for Søkkelvens Brandforsikringsselskab	354
1 Aug.	Res.	ang. Præmiesatser og Fareklasseinddeling for Rigsforsikringsanstalten	359
11 —	Res.	om Forandringer i Planen for Rennebu Brandforsikringsforening for Huse	375
11 —	Res.	om Tillæg til Planen for Urskogs Brandassuranceforening	375
12 —	Res.	ang. Vedtægter og Forsikringsvilkaar for Det norske Folkeforsikringsselskab Fram	378
10 Septbr.	Res.	om Plan for Askim gjensidige Brandforsikringsforening for Løsøre	402
17 Oktbr.	Res.	om ny Plan for Meldals Brandforsikringsforening for Bygninger	447
26 —	Res.	om Forandringer i Fareklasseinddelingen for Rigsforsikringsanstalten	478
26 —	Res.	om Forandringer i Planen for Indre Søndmørs gjensidige Brandforsikringsindretning for Løsøre	482
5 Novbr.	Res.	om Forandring i Lovene for „Den Lundeske Begravelseskasse“ paa Kongsberg	488
16 —	Res.	om Plan for Hafslo Prestegjælds gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger og Løsøre	496

1903 Side
3 Decbr. Res. om Tillæg til Planen for Halse Brandforsikringsforening 517

Auktioner.

1903
6 April Skr. ang., hvorvidt en Kontoriſt hos en Byfoged kan bemyndiges til at beſtyre Auktioner m. v. . . . 143
7 — Skr. ang. Betaling til Vidner ved flere Auktioner, ſom holdes paa ſamme Sted og Dag 143
29 Mai Skr. ang. Forſøg paa Omgaaelſe af Stempelpapir- og Sportellovgivningen ved Tvangsſalg af faſte Eiendomme 248
19 Juni Skr. ang. en Sorenſkrivers Pligt til at holde Tvangsauktion over faſt Eiendom inden Thinglaget eller Herredet 312
22 Decbr. Telegram ang. Bortauktionering af en ilanddrevet Brændevinsfoustage 553
22 — Skr. ang. Indberetning om Rekviſition af Auktion over Eiendom, hvori det Offentlige har Panteret . . . 554

Bank- og Pengevæſen, Gjældsbreve.

1903
7 Jan. Skr. ang. Anvendelſen af Forældelſesloven § 5 paa Krav paa Tilbagebetaling af Statsſkat 9
30 — Skr. ang. Forſtaaelſen af Forældelſesloven § 17 . . . 34
31 — Skr. om, at Heſtehjælp, bevilget til Anſkaffelſe af Tjeneſteheſt, kan være Gjenſtand for Exekution 39
9 Febr. Forandring i Reglementet for Norges Bank 45
17 — Skr. ang. en Forligelſeskommiſſions Adgang til ved Paakjendelſen af ſmaa Gjældsſager at nedſætte det beregnede Inkaſſoſalær 54
1 Juli Res. ang. Grundfond for den norſke Arbeiderbrug- og Boligbank 324
24 Aug. Skr. ang. Forældelſen af et Fattigvæſens Erſtatningskrav 384
30 Novbr. Forandringer i Reglementet for Norges Bank 510

Brand- og Bygningsvæſen, den almindelige Brandkaſſe.

1903
10 Jan. Skr. ang. Spørgsm. om Benyttelſe af et Loftsrum ſom Beboelſesrum 12
27 — Skr. ang. Indredning af Stald i en Lagerbygning af Træ i Kriſtianſands Murtvangsſtrøg 29
29 — Skr. ang. Trappe til Mørkeloft, hvor der ikke er indredet Beboelſesrum 34
31 — Res. om, at den alm. Bygningslovgivning ſkal være gjældende for et Strøg ved Krapfos i Moſs Herred, m. v. 35

1903			Side
9	Febr.	Reſ., hvorved den alm. Bygningslovgivning gjøres gjældende for en Del af Akers Herred udenfor Byggebeltet	43
9	—	Telegram ang. Forſtaaelſen af Bygningslovens § 24, 2det Led	47
20	—	Skr. ang. Forſtaaelſen af Bygningslovens § 68, 1	56
23	—	Reſ., hvorved Lov ang. ildsfarlige Gjenſtandes Behandling af 3die Mai 1871 gjøres gjældende for endel Gaarde i Skaare Herred	58
23	—	Reſ. ang. Forandringer i Feierreglementet for Vadsø	59
23	—	Reſ. ang. Adgang for Stavanger Bygningskommiſſion til at tilſtede Afvigelſer fra Bygningslovens §§ 28, 48, 52 og 81 m. v.	59
2	Marts	Reſ. ang. nye Forſkrifter om Indretning og Drift af Heisanlæg i Kriſtiania med Regulativ	64
10	—	Reſ., hvorved den almindelige Bygningslovgivning gjøres gjældende for en Del af Solum Herred	78
14	—	Skr. ang. Forſtaaelſen af Bygningslovens § 38, 4	101
14	—	Skr. ang. Forſtaaelſen af Bygningslovens § 8, 2	101
20	—	Skr. ang. Forſtaaelſen af § 3 i Lov ang. Foranſtaltninger mod Ildsfare i større Vaaningsbygninger	107
25	—	Skr. ang. Forſtaaelſen af Bygningslovens § 28, 2	114
25	—	Skr. ang. Forſtaaelſen af Bygningslovens § 52	114
14	April	Skr. ang., hvorvidt Bergens Bygningslov tillader Anbringelſe af Vindus- eller Døraabning i ældre Bygnings Væg, der ligger Nabogrund nærmere end 2,5 m.	146
15	—	Reſ. ang. den alm. Bygningslovgivnings Anvendelſe i en Del af Kriſtianſands Landdiſtrikt	148
15	—	Reſ. om Betalingsregulativ for Bygningsinſpektøren i Harſtad Bygningskommune	148
15	—	Reſ. ang. Betalingsregulativ for Tilſyn med Byggearbeider i den Del af Akers Herred, ſom er underlagt den alm. Bygningslov	149
20	—	Skr. ang., hvorvidt to ved en Trækai forbundne Bygninger ſkulde anſees ſom en ſammenhængende Bebyggelſe	155
24	—	Skr. ang. Haugeſunds Bygningsmyndigheders Forhold til det Byen omgivende Byggebelte m. v.	164
25	—	Reſ. om Betalingsregulativ for Tilſyn med Byggearbeider m. v. i Kopervik	166
11	Mai	Reſ. ang. Reglement for Sandefjord Brandkorps	214
18	—	Rundſkr. ang. Bygningsmyndighedernes Paaſeen af, at Bygningslovens Beſtemmelſer overholdes	229
18	—	Rundſkr. om, at Torv fremtidig ikke henregnes til ildfaſt Tagtækningsmateriale	229
22	—	Reſ. om Forandring i § 3 i Feierreglement for Stavanger	315
72	—	Skr. ang. Forſtaaelſen af et Par Punkter i den alm. Bygningslovgivning ſamt om, at Bygningskommiſſionens Formand ikke har Portofrihedsatteſtationsret	320

1903			Side
13	Juli	Skr. ang. Forstaaelsen af den alm. Bygningslovs § 27	346
30	—	Res. om Brandreglement for Odda Bygningskommune i Ullensvang Herred	353
1	Aug.	Telegram om, at Fyld paa Undergulv ikke kan undlades i Vaaningshuse	371
11	—	Skr. ang. Dækning af en Bygningskommunes Udgifter ved Udligning og ved Opkrævning af Vandafgift	375
2	Septbr.	Res. ang. Forskrifter for villamæssig Bebyggelse af den sydøstre Del af Bergen	396
2	—	Res. ang. Bestemmelser om Opmaaling af Tomter og Grunde i Tønsberg med Regulativ for Betalingen	397
16	—	Res. ang. nyt Regulativ for Betaling for Tilsyn med Byggearbeider i Kristiania	408
23	—	Telegram ang. Fyld i Undergulv og Stubbeloft	431
8	Oktbr.	Skr. ang. Forstaaelsen af den alm. Bygningslovs § 15, sidste Led	439
9	—	Res. ang. Brandreglement for Ladestedet Holmsbu	439
12	—	Skr. ang. Forstaaelsen af den alm. Bygningslovs § 38, 2	440
12	—	Skr. ang. Forstaaelsen af en Murtvangsforskrift	441
17	—	Res. om Udvidelse af Grændserne for Kragerøens Brand- og Bygningskommune i Glemminge Herred	447
17	—	Res. ang. Undtagelse af et Areal i Lillehammer fra Bygningslovgivningens Forskrifter	447
24	—	Skr. ang. Bygningskommissionens Adgang til at paabyde Afvalmning af Tag paa Bislag m. v. samt ang. Gavlopbygs Høide	477
26	—	Res. om Anordning af Brandkommission for Jevnaker m. v. i Stokke Herred	482
26	—	Res. om Forandr. i Stadskonduktørens Instrux samt om forandrede Betalingsregulativer for Opmaaling af Tomter og Grunde og for Tilsyn med Byggearbeider m. v. i Hønefos	482
11	Novbr.	Res. om, at den alm. Bygningslovgivning skal være gjældende for en Del af Mo Herred, Nordlands Amt	491
11	—	Skr. ang. Spørgsm. om Valg af Suppleanter for Medlemmer af Bygnings- og Reguleringskommission	493
18	—	Skr. ang. Vedligehold af en Vei gjennem en Bygningskommune	503
23	—	Res. om Brandreglement for Solbakken, Sand, Sperbakken, Myra og Klevens Brandkommissionsdistrikt i Solum Herred	506
10	Decbr.	Res. om Forandring i Brandreglementet for Kabelvaag Bygningskommune	520
11	—	Skr. ang. Udredelsen af Erstatning for Indløsning af et Grundstykke i Haugesund Byggebelte	520

1903			Side
12 Decbr.	Reſ.	om Byggeforſkrifter for Tønsberg	538
14 —	Skr.	ang. Forſtaaelſen af den alm. Bygningslovs § 13	542
21 —	Reſ.	ang. delvis Murtvang og Forandring i Bygningslovens § 20 for Grimſtad	545

Brændevin, Øl m. m.

1903			
7 Jan.	Skr.	ang. et Kommuneſtyres Beſlutning om Godkjendelſe af et Ølſamlags Vedtægter	8
9 —	Skr.	ang. Udſkrift af Kontrolprotokollen vedk. Tilvirkning af Brændevin af Mais eller Durra	10
26 Febr.	Skr.	ang. Adgangen til at knytte særlige Indſkrænkninger til en Bevilling til Øludſkjænkning	62
26 —	Skr.	ang. et Andragende om Bevilling til Salg af denaturered Spiritus	63
26 —	Skr.	ang. et lignende Andragende	63
31 Marts	Reſ.	ang. Afgifter af Malt- og Brændevinstilvirkning m. v. fra 1ſte April 1903	125
15 April	Kundgj.	ang. Do.	146
16 —	Reſ.	om Forhøielſe af Maximumsgrænſen for Afgift af Udſkjænkning af Øl og Vin i Vaage Herred	151
5 Mai	Skr.	ang. et Herredsſtyres Beſlutning om Forbud mod Afhændelſe og Ombringelſe af Øl fra Bryggerier	173
25 —	Skr.	om Indberetning fra Amtskasſererne ang. Indbetaling af Afgift af Ætylæter	238
2 Juni	Skr.	ang. et Kommuneſtyres Adgang til at eftergive eller nedſætte Afgift af Udſkjænkning af Øl og Vin	249
20 —	Rundſkr.	ang. Afhændelſe af Øl, tilvirket af ubeſkattet Malt	313
3 Juli	Skr.	ang. en Kjøbmands Adgang til at kjøbe Sprit af en Deſtillationsforretning i mindre Partier end 250 L.	329
7 Aug.	Skr.	ang. Tilbagekaldelſe af Begjæring om Samlagsafſtemning	374
2 Oktbr.	Telegram	om, at Smughandelsloven af 1896 ogſaa gjælder faſte Beværtningsdrivende	436
3 —	Reſ.	om Forhøielſe af Afgiften af Udſkjænkning af Øl, Vin m. v. i Ladeſtedet Mandal	436
7 —	Skr.	ang. Uddelingen af et Brændevinsſamlags Andel af Samlagets Overſkud	438
2 Novbr.	Reſ.	ang. Afgiften for Udſkjænkning af Øl, Vin m. v. i Bergen	487
30 —	Skr.	ang. Adgangen til at forhøie Afgiften af indſkrænkede Ølrettigheder	515
10 Decbr.	Reſ.	ang. Smaaſalg af Øl og Vin i Stathelle	520
22 —	Telegram	ang. Bortauktionering af en ilanddrevet Brændevinsfoustage	553

Fattigvæsen, offentlige Stiftelser og Legater.

1903			Side
5 Jan.	Res.	ang. Statuter for de af Justitsvagtmester Arne Berger og Hustru oprettede Legater	5
5 —	Res.	om Stadfæstelse paa et af Skibsreder Jens Christian Julius Hansen og Hustru oprettet Legat	5
12 —	Res.	om Stadfæstelse paa Legatet „T. Svendsens og Hustrus Minde“	13
12 —	Skr.	ang. Journalforklaringer m. v. vedk. Indsættelse i Tvangsarbeidsanstalt efter Fattigloven for Byerne § 61	13
24 —	Res.	ang. Bibehold af særskilt Fattigvæsen for Aadals Brug i Løiten Herred	21
26 —	Res.	om Stadfæstelse paa „Fru Dagny Sveaas's Legat“	22
6 Febr.	Skr.	om, at Fattigloven for Landet af 6te Juni 1863 § 77, sidste Led fremdeles anses gjældende	41
9 —	Res.	om Stadfæstelse paa „Knut Eriksen Bjøbergs og Hustrus Legat“	45
9 —	Res.	om Stadfæstelse paa „Gudrun Knudsens Legat til Hjælp for Tuberkuløse“	45
10 —	Skr.	ang., hvorvidt en Herredskasserer kan være Formand i Herredets Fattigstyre	48
16 —	Res.	om Stadfæstelse paa „Bossemager L. H. Hagens Legat“	51
16 —	Res.	om Stadfæstelse paa „Fru Julie Kjær, født Mohrs Legat for Tuberkuløse i Bergen“	51
16 —	Res.	om Forandring i Statuterne for „Skibsreder Mathias H. Røeds Legat til Bedste for Trængende i Tjømø Præstegjæld“	52
16 —	Skr.	ang. Forstaaelsen af Fattiglovens § 15, andet Led	53
24 —	Skr.	om, at tvungen „Indlægd“ af Trængendes Børn ikke anses lovmedholdelig	61
24 —	Skr.	ang. Indfordringen af Underholdningsbidrag til et af Fattigvæsenet forsørget, udenfor Ægteskab født Barn	61
2 Marts	Res.	om Stadfæstelse paa Plan for et Sikkerhedsfond ved Sulitjelma Aktiebolags Gruber i Skjerstad Herred	71
10 —	Res.	ang. Lønsforhøielse for Forstanderen ved Larviks Hospital	89
16 —	Skr.	ang., hvorledes der bør forholdes med Fattig-(Kirke-) blokpengene	101
17 —	Res.	om Stadfæstelse paa Plan for et Sikkershedsfond ved Orkedal Mining Co.'s Bergverk i Meldalen	104
23 —	Skr.	ang. Indhentelse af Oplysninger ved Indsættelse i Tvangsarbeidsanstalt i Henhold til Fattigloven for Byerne § 61	108
20 April	Skr.	ang. Udgifterne ved Anskaffelse af Klæder til en tu-	

1903 Side

berkuløs Syg og ved hendes Transport til Amtssygehuset 155

30 April Resk. ang. Anvendelse af en Del af Rollag Kornmagasins Midler til Grundfond for en Sparebank 170

4 Mai Resk. om Stadfæstelse paa et af Anders How og Hustru Petronelle How oprettet Legat 173

11 — Resk. om Stadfæstelse paa et af Advokat Ingar Nielsen oprettet Legat 215

11 — Resk. om Stadfæstelse paa „Herman Thornes Legat“ . . 215

14 — Skr. ang. den nye Fattiglovs Bestemmelser om gjensidig Forsørgelsespligt mellem Forældre og Børn . . . 216

16 — Skr. ang. Udgifterne ved fattige Tæringssyges Forpleining paa Sygehus 218

16 — Skr. ang. Udgifterne ved Undervisning for et Barn, som paa Grund af Lamhed i Fødderne ikke kunde gaa til Skolen 218

26 — Resk. om Forandringer i Fundatsen for det „Ankerske Waisenhus“ 238

26 — Skr. ang. Udgifterne ved foreløbig Anbringelse af en Pige, som skulde indsættes i Skolehjem efter en Værgeraadsbeslutning, som ikke blev stadfæstet af Departementet 239

28 Mai Resk. om Stadfæstelse paa „Skibsreder Jacob A. Jacobsens Legat“ 247

2 Juni Resk. om Stadfæstelse paa „Frøken Marie Bredine Bjønnes's Legat“ 249

5 — Skr. ang. Protokollation vedk. Indsættelse i Tvangsarbeidsanstalt efter Fattiglovene af 1863 §§ 61 og 76 . 251

15 — Resk. ang. Anvendelsen af Renterne af Anders Christoffersen Hanestads Legat 307

15 — Resk. om nye Statuter for „Pasteurlegatet“ 307

19 — Skr. ang. en Jordmoders Krav paa Kostgodtgjørelse for Reiser til en fattigunderstøttet Fødende 311

4 Juli Skr. om, at Sygebehandling for Tuberkuløse omfattes af Fattiglovens § 11, d 329

8 — Resk. ang. Evje Nikkelverks Sikkerhedsfond til Evje Fattigkommune 337

8 — Resk. om Stadfæstelse paa Plan for et Sikkerhedsfond ved Bergverket „The Golden Mint Mines Limited“ i Eidsvold 338

21 — Resk. om Statuter for Bankdirektør Helmer Lundgreens Legat 349

21 — Resk. om Stadfæstelse paa „Hans Burums Legat“. . . 349

6 Aug. Resk. om Stadfæstelse paa Christen Olsen og Hustru Elisabeth Olsens Legat 371

11 — Resk. om Stadfæstelse paa „Ole og Randi Klæts Legat til Bedste for Leinstrandens Sogn“ 375

1903				Side
11	Aug.	Reſ.	om Stadfæstelse paa et af Frøken Louiſe Monrad oprettet Legat	375
11	—	Reſ.	om Stadfæstelse paa „Anders Johnſen Bergtrøs Legat“	375
18	—	Reſ.	om Stadfæstelse paa „Sjømandslegatet i Egerſund“.	379
18	—	Reſ.	om Forandringer i Statuterne for Erik Børreſens Stiftelſe i Drammen	379
24	—	Skr.	ang. Forældelſen af et Fattigvæſens Erſtatningskrav	384
25	—	Reſ.	om Forandring i Statuterne for „Haandgjerningsſkolens Legat for trængende kvindelige Konfirmander i Levanger By“	384
2	Septbr.	Reſ.	om Stadfæstelſe paa „Stiftamtmand Hagerup og Huſtrus Legat“	399
15	—	Skr.	ang. Adgangen til at optage Thingsvidner i Hjemſtavnstvistigheder	405
16	—	Reſ.	ang. Henlæggelſe af Forvaltningen af endel Legaters Midler under Kriſtiania Overformynderi	408
9	Oktbr.	Reſ.	om Stadfæstelſe paa to af kgl. Fuldmægtig J. H. Beer oprettede Legater	439
20	—	Skr.	ang. en Lensmands Ret til Salær for Inkaſſation for Fattigvæſenet	465
20	—	Skr.	om, at der ikke ſkal erlægges Sportler til Statskaſſen for Hjemſtavnsforhør efter et Fattigſtyres Forlangende	466
9	Novbr.	Reſ.	om Stadfæstelſe paa Beſtemmelſer for C. M. Guldbergs Medalje	488
9	—	Reſ.	om Stadfæstelſe paa „Profeſſor Fredrik Peterſens Fond til Videnſkabens Fremme“	489
9	—	Reſ.	om Stadfæstelſe paa „Moritz Gunderſen og Huſtrus Legat“	489
12	—	Reſ.	om Stadfæstelſe paa Tandlæge Ludvig Kriſtian Nagel og Huſtrus Legat	494
16	—	Reſ.	om Stadfæstelſe paa „Sophus Bugges Legat“	496
19	—	Reſ.	ang. Anvendelſe af „Dyrø Bygdemagaſins“ Midler til Grundfond for en Sparebank	504
7	Decbr.	Skr.	ang. Sportler for Thingsvidne i en Overretsſag mellem flere Fattigſtyrer	519
12	—	Reſ.	ang. Henlæggelſe af Forvaltningen af endel Legaters Midler under Kriſtiania Overformynderi	539
16	—	Skr.	ang. Spørgsm. om Gebyr for Flytningsatteſter	542

Fiſkeri og Jagt.

1903				
2	Jan.	Skr.	ang. Ikrafttræden af Opſynet ved Lofotfiſket	4
26	—	Skr.	om, at Vragerafgift ikke bliver at opkræve af ſaltet Brisling	22

1903

			Side
29 Jan.	Skr.	ang. Opkrævning af Vragerafgift af udenlandsk Sild, som er indført og taget paa Transitoplag . . .	33
16 Febr.	Res.	ang. delvis Forbud mod Brug af Garn til Fangst af Sei i Lebesby og Kjøllefjord Herred	51
11 Marts	Skr.	ang. Opkrævning af Vragerafgift af letsaltet Sild .	94
17 —	Res.	ang. Udlæggelse af Selvskud for Bjørn i Øre Herred	558
20 —	Regler	for Jagt og Fangst i Levanger Herreds Bygdealmenning	107
20 April	Res.	om Bestemmelser for Fisket i visse Dele af Lesje Herred	153
20 —	Res.	om Bestemmelser for Fiskeriet inden Dovre Herred .	153
20 —	Res.	om Fredningsbestemmelser for Fiskeri af Ferskvandsfisk i Vossestrandens Herred	154
20 —	Res.	om Forbud mod Brug af Kilenot m. v. paa en Strækning udenfor Udløbet af Vetleelven i Balestrands Herred	154
20 —	Res.	om Fiskeriregler for Røragsjøen i Røros Herred .	154
20 —	Res.	ang. Fredningstiden om Vaaren for Laks og Sjøørret i Saltdalselven m. v. i Nordlands Amt . .	155
22 —	Regler	ang. Jagt og Fangst i Joramo Bygdealmenning .	156
23 —	Res.	om Regler for Fiskeriet i Ytre og Øvre Rendalens Herreder	158
23 —	Res.	ang. den ugentlige Fredningstid for visse Lakseværp i Fosens Fogderi	159
23 —	Res.	om Fiskeriregler for endel Herreder i Søndre Trondhjems Amt	160
29 —	Telegram	ang. Ophør af Opsynet ved Lofotfisket . . .	169
11 Mai	Res.	om Fiskeriregler for visse Elve, Bække og Vande i Søndre Frons Herred	214
18 —	Res.	om delvis Forbud mod Fiske i Dele af Krøderen Vasdrag	228
9 Juni	Lov	indeholdende Tillæg til Lov om Vaarsildfisket af 24de September 1851	291
9 —	Res.	om Forbud mod Brug af Dynamit til Fangst af Fisk i Hjørundfjord Herred	297
11 —	Res.	om Fredning af Sik i en Del af Drammenselven i Øvre og Nedre Eker Herreder	302
15 —	Res.	ang. Fredning af Lax og Sjøørret i Sogndalselven, Stavanger Amt	306
22 —	Res.	om Forbud mod Brug af Snarer og Faldstokke til Fangst af Fuglevildt i endel Herreder i Hedemarkens Amt	315
27 —	Regler	for Jagt og Fangst i Byaasens Bygdealmenning .	352
8 Septbr.	Regler	for Jagt og Fangst i Hadelands Bygdealmenning.	401
14 —	Res.	ang. Fiskeriregler for Heresjøen og Grøtøltjernene i Ringebu Herred	404

1903			Side
16 Septbr.	Res.	ang. Fredning af Aarfugl i endel Herreder i Romsdals Amt	406
17 Oktbr.	Res.	ang. delvis Forbud mod Brug af Garn til Fangst af Sei paa visse Seigrunde i Ibbestad og Tromsøsundets Herreder	446
26 —	Res.	ang. Fritagelse fra visse Bestemmelser i Lov om Fredning af Lax og Sjøørret for en Del af Egersundselven	480
26 —	Res.	ang. Fredningsbestemmelser for Eina Vand, Vestre Toten, med Tilløb	480
11 Novbr.	Res.	ang. Anordning af Husø og Sydholmens samt Selvær Opsynsdistrikter i Trænen Herred	491
28 —	Res.	om delvis Forbud mod Brug af Not m. v. til Fangst af Skrei i Trænen Herred	509
12 Decbr.	Res.	om Fredningsbestemmelser for endel Elve og Vande i Skodje, Vatne og Borgund Herreder	537
18 —	Skr.	ang. Ikrafttræden af Opsynet ved Lofotfisket	542

Forbrydelser, Straffe og Strafanstalter.

1903			
16 Febr.	Res.	ang. Risør, Arendal, Grimstad, Tvedestrand og Lillesands Bidrag til Nedenes Amts fælles Fængselsvæsen	52
11 Juli	Cirk.	ang. Formen for Transportordrer	345
30 —	Rundskr.	ang, hvorvidt offentlig Forsvarer bør opnævnes i Anledning af Sagkyndiges Afhørelse og Edfæstelse	354
1 Aug.	Res.	om Bemyndigelse for Justitsdepartementet til at antage faste Sagkyndige m. H. t. Regnskabs- og Bogholderispørgsmaal	370
6 Oktbr.	Skr.	ang. Politiets Adgang til at fængsle en paa Prøve løsladt Fange	438
12 Novbr.	Cirk.	ang. Forkyndelser og Indhentelse af Forklaringer m. v. i militære Straffesager.	495
17 —	Cirk.	ang. Undersøgelse og Forfølgning i Anledn. af strafbare Handlinger af Konkurs- og Akkordskyldnere	497
23 —	Skr.	ang. Befordring af Fanger med fangeførende Dampskibe	507
28 —	Lov	om Forandring i Lov af 22de Mai 1902 om den alm. borgerlige Straffelovs Ikrafttræden	508
12 Decbr.	Lov	om Fængselsvæsenet og om Tvangsarbeide	522
18 —	Skr.	ang. Pligt for Direktøren ved et Sindssygeasyl til uden Godtgjørelse at afgive Erklæring om Personer, indlagte til Observation	543

Handel, Haandverk, Fabriker, Bergverker.

1903			
6 Jan.	Skr.	ang. Andragende fra en Maler om Fritagelse for Fremlæggelse af Lærekontrakt og for Prøve i Tegning ved Svendeprøve	7

1903			Side
10 Jan.	Reſ.	ang. Oprettelſe af Haandverksret i Vardø. . . .	11
16 —	Rundſkr.	ang. Tilſyn med Overholdelſe af Lov ang. Tilvirkning af og Handel med Margarin m. v. af 8de Marts 1902	16
22 —	Skr.	ang. Lovligheden af en Margarinfabriks Firma . .	18
24 —	Reſ.	ang. Bibehold af særſkilt Fattigvæſen for Aadals Brug i Løiten Herred	21
26 —	Skr.	om, at Vragerafgift ikke bliver at opkræve af ſaltet Brisling	22
29 —	Skr.	ang. Opkrævning af Vragerafgift af udenlandſk Sild, ſom er indført og taget paa Tranſitoplag. . . .	33
9 Febr.	Reſ.	om, at Aktieſelſk. „Finmarken Gold Fields Limited“ fritages for Pligt til Ulykkesforſikring . .	45
21 —	Skr.	ang. en Kommunes Adgang til at benytte Rørlæggere uden Haandverksborgerſkab og lade disſe udføre Arbeide for Private	57
25 —	Skr.	ang. Adgang for et Konkursboes Beſtyrelſe til under Realiſationen at indkjøbe nye Varer til Udſalg . .	62
2 Marts	Reſ.	om Forandring i Betingelſerne for Udvinding af alluvialt Guld paa Statens Grund i Tromsø Stift . . . . . 63 og	71
2 —	Reſ.	om Stadfæſtelſe paa Plan for et Sikkerhedsfond ved Sulitjelma Aktiebolags Gruber i Skjerſtad Herred .	71
10 —	Reſ.	ang. Forſkrifter for Udſtyr, Underſøgelſe og Prøve af Kjedler og Rørledninger, der er udſatte for Damptryk	78
11 —	Skr.	ang. Opkrævning af Vragerafgift af letſaltet Sild .	94
12 —	Skr.	ang. Adgangen for Haandverkere til at fortſætte ſin tidligere Virkſomhed i Narvik	94
17 —	Reſ.	om Stadfæſtelſe paa Plan for et Sikkerhedsfond for Orkedal Mining Co.'s Bergverk i Meldalen . . .	104
17 —	Reſ.	om Forandring i § 4 i Inſtruxen for Diſtrikts-Bergmeſtere og Geſchwornere	104
24 —	Reſ.	om Bemyndigelſe for Handels- og Induſtridepartementet til at beſtemme Maaden for Svendeprøves Aflæggelſe	110
30 —	Skr.	ang., hvorvidt Bagerlærlinge under 18 Aar har Adgang til at aflægge Svendeprøve	125
9 Mai	Lov	indeholdende Forandring i Lov om Bergverksdriften af 14de Juli 1842	183
3 Juni	Skr.	ang. ſpecielle Regler for Styrke og Sikkerhed af Dampkjedler med tilhørende Rørledninger	250
9 —	Lov	om Arbeiderbrug- og Boliglaan	259
1 Juli	Reſ.	ang. Grundfond for den norſke Arbeiderbrug- og Boligbank	324

1903			Side
8	Juli	Reſ.	ang. Evje Nikkelverks Sikkerhedsfond til Evje Fattigkommune 337
8	—	Reſ.	om Stadfæſtelſe paa Plan for et Sikkerhedsfond ved Bergverket „The Golden Mint Mines Limited“ i Eidsvold 338
8	—	Reſ.	om Bemyndigelſe for Handelsdepartementet til at meddele de i Lov af 22de Mai 1902 indeholdende Tillæg til Bergverksloven omhandlede Tilladelſer. . 338
10	—	Skr.	ang. Svendeprøver for Skræddere 345
11	—	Skr.	ang. Forſtaaelſen af Haandverkslovens § 43, ſidſte Punktum 345
11	—	Skr.	ang., hvorvidt Forfærdigelſe af Orgler er at anſe ſom Haandverk 346
14	—	Skr.	om, at Svendeprøven for Forgyldere maa omfatte Tegning 347
21	—	Skr.	ang. Forhandlingen af kauſtiſk Soda (Natron) . . 351
1	Aug.	Reſ.	ang. Præmieſatſer og Fareklaſſeinddeling for Rigsforſikringsanſtalten 359
1	—	Reſ.	ang. Adgang for Skoler m. v. til at erholde overladt Sølvſtuffer fra Kongsberg Sølvverk 370
2	Septbr.	Reſ.	om Vedtægt ang. Lukningstid for Udſalgsſteder i Ørſten Herred 395
2	—	Reſ.	om Do. ang. Do. i Kjøbſtaden Levanger 396
3	Oktbr.	Reſ.	om Vedtægt ang. Salg af Tobak til Børn i Haugeſund 436
26	—	Reſ.	ang. Forandringer i Fareklaſſeinddelingen for Rigsforſikringsanſtalten 478
5	Novbr.	Skr.	ang. Adgang for en Udlænding til at anſtille Prøvedrift i Gruber uden Tilladelſe i Henhold til Lov 9de Juni 1903 488
21	—	Reſ.	om Vedtægt ang. Lukningstid for Udſalgsſteder i Herø Herred, Romsdals Amt 505
12	Decbr.		Reglement indeh. Forandring i Reglement for Margarinfabriker 536
18	—	Skr.	ang. Forſtaaelſen af Margarinlovens § 4 . . . 543
21	—	Reſ.	ang. Vedtægt om Lukningstid for Udſalgsſteder paa Sellebak og Kjølberg Grund i Borge Herred. . . 544

Jurisdiktions- og Grænſeforandringer, Delinger og Navneforandringer for Diſtrikter.

1903			Side
3	Jan.	Skr.	ang. Deling af øſtre Vaagens (Øſtnesfjordens) Jordmoderdiſtrikt 5
9	—	Skr.	ang. Deling af Lærdals Jordmoderdiſtrikt . . . 10
13	—	Skr.	ang. Deling af Fjeld Jordmoderdiſtrikt 14
7	Febr.	Skr.	ang. Deling af Talvik Jordmoderdiſtrikt 41

1903				Side
7	Febr.	Skr.	ang. Deling af indre Herø Jordmoderdistrikt	42
9	—	Res.	ang. Henlæggelse af endel Brug fra Askøen Præstegjæld og Herred, Aarstad Thinglag og Lensmandsdistrikt til Alversund Præstegjæld, Herred, Thinglag og Lensmandsdistrikt	45
23	—	Res.	ang. Deling af Hammer Herred	59
2	Marts	Res.	ang. Deling af Lødingen Thinglag	71
5	—	Skr.	ang. Deling af Lom Jordmoderdistrikt	74
10	—	Res.	ang. Deling af Brønnø Thinglag	89
10	—	Res.	ang. Deling af Ofoten Thinglag	89
13	—	Skr.	ang. Deling af Vestre Vaagens Jordmoderdistrikt	95
24	—	Res.	ang. Henlæggelse af endel Gaarde fra Tinn Præstegjæld, Herred, Lensmandsdistrikt og Thinglag til Hovin Herred, Gransherred Præstegjæld, Lensmandsdistrikt og Thinglag	110
23	April	Skr.	ang. Omregulering af Skodje, Haram og Grytestrandens Jordmoderdistrikter	162
6	Mai	Skr.	ang. Deling af Leka Jordmoderdistrikt	174
8	Juli	Res.	ang. Oprettelse af Gjeitestranden Sogn i Børsen Præstegjæld samt ang. Sognets Udskillelse fra Børsen Herred under Navn af Gjeitestranden Herred	335
8	—	Res.	om Overførelse af en Gaard fra Bremsnes Sogn og Herred til Kvernes Sogn og Herred	338
8	—	Skr.	ang. Omregulering af Gaupne og Hafslo Jordmoderdistrikter	339
12	Aug.	Res.	om Deling af Siredalen Herred og om nyt Navn paa Lunde Sogn	378
16	Septbr.	Res.	om Deling af Nes Herred i Buskerud Amt	407
16	—	Res.	om Deling af Høland Herred	408
16	—	Res.	om Deling af Hornnes Thinglag	408
21	—	Res.	om Deling af Grong Thinglag	416
3	Oktbr.	Res.	ang. Senjen Sorenskriveris Henlæggelse til Statsadvokatembedet for Tromsø og Finmarken	436
3	—	Res.	ang. Deling af Vanse Lensmandsdistrikt	436
14	—	Skr.	ang. Deling af Dybvaag Forligelseskommissionsdistrikt	442
17	—	Res.	ang. Henlæggelse af endel Eiendomme fra Dolm Hovedsogn til Kvenvær Annex i Hitteren Præstegjæld	447
23	—	Res.	ang. Overførelse af en Del af en Plads fra Vestre til Østre Gausdals Matrikulskyld	506
27	—	Skr.	ang. Deling af Søndre Evenes Jordmoderdistrikt	508
5	Decbr.	Skr.	ang. Omregulering af Nordre Trondenes og Topsundets Jordmoderdistrikter i Tromsø Amt	518
12	—	Res.	ang. Deling af Beitstaden Herred	540
12	—	Res.	ang. Henlæggelse af 4 Brug fra Balsfjordens Præstegjæld, Herred, Thinglag og Lensmandsdistrikt til	

Jurisdiktions- og Grænseforandr., Delinger og Navneforandr. for Distrikter 595
1903 Side
Maalselvens Præstegjæld, Herred, Thinglag og Lensmandsdistrikt 540
12 Decbr. Ref. ang. Oprettelse af Rolsøen Annexsogn i Tune Præstegjæld 541
21 — Ref. ang. Kjøbstaden Narviks Overgang til eget Sogn m. v. 552

Kirker og Kirkegaarde.

1903
10 Jan. Ref. om, at Kaldskapellanen i Fauske Præstegjæld kan beskikkes som Medlem af Kirketilsynet for Sulitjelma Kapel 11
15 — Skr. ang. Kirkekassernes Budget og Regnskaber m. v. . 14
31 — Ref. ang. Indvielse af en Kirke i Ladestedet Hvitsten i Vestby Præstegjæld 36
3 Marts Skr. ang. Kartlægning af Kirkegaarde 72
10 — Ref. ang. Afholdelse af Gudstjeneste i den gamle Kirke i Kvamsø Sogn af Vik Præstegjæld 88
11 — Skr. ang. Anvendelse af Trær fra Kirkens Skog til Opførelse af en Bygning paa Præstegaarden 93
16 — Skr. ang., hvorledes der bør forholdes med Fattig-(Kirke-) blokpengene 101
2 Mai Ref. ang. Opførelse af Vangsaasen Kapel i Vang Præstegjæld 172
9 Juni Ref. ang. Opførelse af Dirdal Kapel i Fossan Sogn af Høgsfjord Præstegjæld 299
22 — Ref. ang. Opførelse af Floren Kapel i Hegre Sogn, Øvre Stjørdalens Præstegjæld 315
25 — Skr. ang. Anlæg af en Kirkegaard 319
29 — Skr. ang. Dissenteres Adgang til at faa egen Kirkegaard 321
8 Juli Ref. ang. Jordfæstelse paa Hammerfest Herreds Hjælpekirkegaarde 335
8 — Ref. ang. Indvielse af Aaraas Kapel i Røken Præstegjæld m. v. 336
9 — Ref. ang. Indvielse af Fantoft Kapel i Birkeland Sogn af Fane Præstegjæld 339
1 Aug. Ref. ang. Indvielse af Mangen Kapel i Urskog Præstegjælds Hovedsogn 371
10 — Skr. ang. Expropriation af Grund til Kirkegaard for en By 374
21 — Ref. ang. Pligt for Presterne i Haugesund Præstegjæld til at forrette Jordfæstelser paa Røvær Hjælpekirkegaard 380
21 — Ref. ang. Pligt for Sognepræsten i Buksnes til at forrette Jordfæstelser paa Petrik Hjælpekirkegaard . . 381
16 Septbr. Ref. ang. Indvielse af et Kapel ved Rønvik Sindssygeasyl 407
11 Novbr. Ref. ang. Indvielse af Eidsfos Kapel i Hof Præstegjælds Hovedsogn 492

1903			Side
28 Novbr.	Reſ.	ang. Indvielſe af Myſen Kapel i Eidsberg Preſtegjælds Hovedſogn	509
12 Decbr.	Reſ.	ang. Pligt for Sognepræſten i Hadſel til at forrette Jordfæſtelſer paa Helgenes, Kvitnes og Skagen Hjælpekirkegaarde	539
12 —	Reſ.	om Pligt for Sognepræſten i Ibbeſtad til at forrette Jordfæſtelſer paa Grovfjorden Hjælpekirkegaard	539
12 —	Reſ.	ang. Opførelſe af ny Kirke for Varhaug Annexſogn af Haa Preſtegjæld	540
12 —	Reſ.	ang. Opførelſe af Kirke for Rolsøen Annexſogn af Tune Preſtegjæld	541
12 —	Reſ.	ang. Pligt for Sognepræſten i Lebesby til at forrette Jordfæſtelſer paa Skjøtningberg Hjælpekirkegaard	541
21 —	Reſ.	ang. Pligt for den reſid. Kapellan i Kvernes Preſtegjæld til at forrette Jordfæſtelſer paa Gaaſtad Hjælpekirkegaard	552

Kjøbſtæder og Ladeſteder.

1903			
12 Marts	Skr.	ang. Adgangen for Haandværkere til at fortſætte ſin tidligere Virkſomhed i Narvik	94
24 —	Reſ.	ang. Pigtraads Anvendelſe til Gjærde i Lillehammer	109
8 Juni	Reſ.	ang. nærmere Forholdsregler vedk. Erlæggelſe af Hundeafgift i Narvik	252
9 —	Lov	ang. Losſe- og Ladeſtedsrettigheder for Strandſtedet Harſtadſjøen i Trondenes Herred, Tromsø Amt	257
12 Aug.	Reſ.	ang. Pigtraads Anvendelſe til Gjærde i Ladeſtedet Farſund	377
12 Decbr.	Reſ.	ang. Ladeſtedet Harſtads nye Grænſer	541

Kommune- og Valgvæſen.

1903			
7 Jan.	Skr.	ang. et Kommuneſtyres Beſlutning om Godkjendelſe af et Ølſamlags Vedtægter	8
10 Febr.	Skr.	ang., hvorvidt en Herredskaſſerer kan være Formand i Herredets Fattigſtyre	48
4 April	Reſ.	ang. Aas, Kraakſtad, Frogn og Veſtby Herreders Garanti for Follo Brandaſſuranceforening for Bygninger	131
9 Juni	Lov	indeholdende Forandring i Lov af 14de Januar 1837 om Formandſkaber paa Landet med Tillægslov af 27de Juli 1896	253
27 Aug.	Skr.	ang., hvorvidt en Perſon, der er Formand og over 60 Aar gammel, kan undſlaa ſig for Valg til Medlem af Kirketilſynet	387

1903			Side
2 Septbr.	Reſ.	ang. Afholdelsestiden for Stavanger, Søndre Bergenhus og Romsdals Amtsthing	398
30 —	Skr.	ang. Forſtaaelſen af Disſenterlovens § 17 . . .	435
10 Novbr.	Skr.	ang. en Formands Ret til Fritagelſe for Valg til det i Lov af 27de Juli 1896 No. 19, § 4 omhandlede Udvalg	490
11 —	Reſ.	ang. Afholdelsestiden for Akershus Amtsthing . .	492
11 —	Skr.	om, at et Herreds Udgifter i Henhold til Lov om forſømte Børns Behandling bør anvises af Herredsſtyrets Ordfører	492
12 Decbr.	Reſ.	ang. Afholdelsestiden for Tromsø Amtsthing . . .	540

Kongen og Kongehuſet.

1903			
27 Jan.		Kundgj. ang. de forenede Rigers Styrelſe under Kongens Sygdom	29
31 Marts		Kundgj. ang. Kongens Gjenovertagelſe af Rigets Beſtyrelſe	125

Landvæſen.

1903			
28 Jan.	Cirk.	ang. Bidrag til Dækkelſe af Tab ved Nedſlagtning af tuberkuløſt Kvæg m. v.	29
31 —	Reſ.	ang. lovligt Gjærde i Berg Herred (Smaalenene) .	35
31 —	Reſ.	ang. Pigtraads Anvendelſe til Gjærde i Bjelland Herred	35
23 Febr.	Reſ.	om Forbud mod Pigtraads Anvendelſe til Gjærde i Hevne Herred	59
30 Marts	Reſ.	ang. Pigtraads Anvendelſe til Gjærde i Ulsvik Herred	122
20 Mai	Skr.	ang. en Brugsberettigets Adgang til at kræve Udløsning i Henhold til Udſkiftningslovens § 93 . . .	230
29 —	Reſ.	om Forbud mod Pigtraads Anvendelſe til Gjærde i Loppen—Øksfjord Herred	248
9 Juni	Lov	om Adgang for andre end norſke Statsborgere til at erhverve faſt Eiendom eller Brugsret over Grund her i Riget	254
9 —	Lov	om Arbeiderbrug og Boliglaan	259
9 —	Lov	ang. Tillæg til Lov indeholdende Beſtemmelſer med Hensyn til Benyttelſe af visſe Strækninger i Finmarken til Renbeite og til Bevogtning af Renhjorde m. v. af 7de September 1854	291
9 —	Reſ.	om Forbud mod Pigtraads Anvendelſe til Gjærde i Bjerkreim Herred	297
11 —	Lov	om Anſvar for Skade paa Bofæ ved Hund ſamt om Optagelſe af Hund m. v..	301
22 —	Reſ.	om, at ſmitſom Kaſtning ſkal henregnes til mildere ſmitſomme Sygdomme	314

1903			Side
8 Juli	Res.	ang. Pigtraads Anvendelse til Gjærde i Roan Herred	334
13 —	Cirk.	ang. hvad der skal iagttages overfor Tilfælde af smitsom Kastning	346
1 Aug.	Res.	om Forbud mod Pigtraads Anvendelse til Gjærde i Kautokeino Herred	359
26 Septbr.	Res.	om Forbud mod Pigtraads Anvendelse til Gjærde i Kvalsund Herred	434
21 Oktbr.	Plakat	om Forandring i Plakat af 6te Juni 1894 med Tillægsplakater ang. Indførsel af Husdyr	470
26 —	Res.	om Forbud mod Pigtraads Anvendelse til Gjærde i Vaale Herred	480

Love og Grundlovsbestemmelser.

1903			
10 Marts	Lov	om Forandringer i og Tillæg til Lov af 24de Februar 1900 ang. Mandtal og Storthingsvalg	75
10 —	Oversættelse	til Landsmaal af denne Lov	553
24 —	Lov	om Forandringer i Love om Værnepligt og Udskrivning af 16de Juni 1885 og 24de April 1899	108
30 —	Lov	om Afgift til Statskassen ved Dyrkning af Tobak	120
25 April	Grundlovsbestemmelse	ang. Forandring i Grundlovens § 52 c.	165
9 Mai	Lov	indeholdende Forandringer i Lov om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelse i Valgmandsvalgene af 5te Juni 1897	175
9 —	Lov	om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelse i Valgmandsvalgene af 5te Juni 1897 med de ved senere Love indførte Forandringer	177
9 —	Lov	indeholdende Forandring i Lov om Bergverksdriften af 14de Juli 1842	183
9 Juni	Lov	indeholdende Forandringer i og Tillæg til Lov om geistlige Embedsmænds og Kirkesangeres Lønning af 14de Juli 1897	252
9 —	Lov	om forberedende Prøver ved Universitetet	252
9 —	Lov	indeholdende Forandring i Lov af 14de Januar 1837 om Formandskaber paa Landet med Tillægslov af 27de Juli 1896	253
9 —	Lov	om Adgang for andre end norske Statsborgere til at erhverve fast Eiendom eller Brugsret over Grund her i Riget	254
9 —	Lov	ang. Losse- og Ladestedsrettigheder for Strandstedet Harstadsjøen i Trondenes Herred, Tromsø Amt	257
9 —	Lov	om Arbeiderbrug- og Boliglaan	259
9 —	Lov	om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m. v.	270
9 —	Lov	ang. Tillæg til Lov indeholdende Bestemmelser med Hensyn til Benyttelse af visse Strækninger i Fin-	

1903				Side
			marken til Renbeite og til Bevogtning af Renhjorde m. v. af 7de September 1854	291
9	Juni	Lov	indeholdende Tillæg til Lov om Vaarsildfisket af 24de September 1851	291
9	—	Lov	om Anlæg for Telegraf, Telefon og lignende Meddelelsesmidler	291
9	—	Lov	indeholdende Forandringer i og Tillæg til Lov om Postvæsenet af 12te Mai 1888 med Tillægslov af 6te Juli 1892	295
9	—	Lov	indeholdende Forandring i Lov om Sparebanker af 6te Juli 1887 jfr. Love indeholdende Forandringer i nævnte Lov af 27de Juli 1896 og 5te Marts 1900	296
11	—	Lov	om Ansvar for Skade paa Bofæ ved Hund samt om Optagelse af Hund m. v.	301
11	—	Lov	indeholdende Forandring i Lovgivningen om Medicinalafgift i Finmarken	302
28	Novbr.	Lov	om Forandring i Lov af 22de Mai 1902 om den alm. borgerlige Straffelovs Ikrafttræden	508
12	Decbr.	Lov	om Fængselsvæsenet og om Tvangsarbeide	522

Maal og Vegt.

1903				
16	Febr.	Res.	om Tillæg til § 45 i Reglementet for Justervæsenet	51

Medicinal- og Sundhedsvæsen.

1903				
6	Jan.	Skr.	ang., hvorvidt Sportellovens § 109 finder Anvendelse paa Erklæring fra Embedslæge ang. abnorme Børn	7
10	—	Res.	om Forskrifter til Modarbeidelse af ondartede smitsomme Sygdommes Udbredelse for Eidsvold, Aal, Tysnes og Kvinnherred Herreder	11
10	—	Res.	om Forandring i Sundhedsvedtægterne for Kviteseid Herred	11
10	—	Skr.	ang. en Sundhedskommissions Adgang til at forbyde Udsættelse i Herredet af et andetsteds hjemmehørende syfilitisk Barn	12
16	—	Res.	om Forandring i Sundhedsvedtægterne for Kristiania, § 13	15
24	—	Res.	om Sundhedsforskrifter for Fiskeværene i Herø Herred	20
31	—	Res.	om Do. for Tveid Herred	34
31	—	Res.	om Do. for Hetland Herred	35
9	Febr.	Res.	om nye Sundhedsforskrifter for Tromø Herred	42
9	—	Res.	om Sundhedsforskrifter for Hemnes Herred	42
16	—	Res.	om nye Sundhedsforskrifter for Fiskeværene i Vikten Herred	50

1903			Side
16 Febr.	Res.	ang. Anskaffelse af et Reisemikroskop m. v. til det hygieniske Institut	52
16 —	Res.	ang. Oprettelse af Apothek ved Flisen Jernbanestation	53
23 —	Res.	om Tillægsbestemmelser til Sundhedsforskrifterne for Borge Herred (Smaalenene)	58
23 —	Res.	ang. Reglement for Kjødkontrollen i Risør	58
23 —	Res.	om betingelsesvis Fritagelse for Kjødkontrol i en Del af Arendal	58
2 Marts	Res.	ang. Oprettelse af Apothek paa Lervik i Stord Herred	71
6 —	Skr.	ang. Udredelsen af Udgifterne ved Behandling af Herpes Tonsurans	75
10 —	Res.	om Tillæg til Sundhedsforskrifterne for Lierne Herred	78
10 —	Res.	ang. Lønsforhøielse for Forstanderen ved Larviks Hospital	89
16 —	Skr.	ang. en Distriktslæges Tilkommende for Udskrifter af Undersøgelsesforretninger til den retsmedicinske Kommission	102
19 —	Skr.	om, at Aethylchlorid kun bør udleveres fra Apothek efter Recept	106
23 —	Skr.	ang. Tuberkuloselovens Anvendelse paa tuberkuløs Hofteledsbetændelse	107
24 —	Kundgj.	om, at Durban og Port Elizabeth i Sydafrika, Mazatlan i Mexico og Rio Grande i Brasilien ansees smittede af Pest, samt at Konstantinopel og Havnene i Ægypten ikke længer skal ansees pestsmittede	109
25 —	Skr.	om, at Middelskoleexamen med indskrænket Fagkreds ikke godtages som fyldestgjørende for Fremstillelse til Tandlægeexamen	114
26 —	Skr.	ang. Udredelsen af Godtgjørelse til en Læge for bakteriologiske Undersøgelser vedk. en Difteriepedemi	116
27 —	Instrux	for Vaarsildafgiftsfondets Læger	117
15 April	Res.	om nye Sundhedsforskrifter for Sarpsborg	147
20 —	Skr.	ang. Udgifterne ved Anskaffelse af Klæder til en tuberkuløs Syg og ved hendes Transport til Amtssygehuset	155
25 —	Res.	om nye Sundhedsforskrifter for Stange Herred	165
2 Mai	Res.	om Forskrifter til Forebyggelse af ondartede smitsomme Sygdommes Udbredelse for Tydalens Herred	172
16 —	Skr.	ang. Udgifterne ved fattige Tæringssyges Forpleining paa Sygehus	218
29 —	Kundgj.	om, at Hanoi i Tonkin, East London i Sydafrika og Callao i Peru ansees smittede af Pest	247
5 Juni	Skr.	ang. en Distriktslæges Adgang til for det Offentliges Regning at foretage Reise for at tilse et sygt Barn	251
11 —	Lov	indeholdende Forandring i Lovgivningen om Medicinalafgift i Finmarken	302

1903			Side
13	Juni	Skr. ang. Adgang for et Sygehus til at indføre Karbollysoform til eget Brug	306
19	—	Skr. ang. Refusion af Udgifter ved Vagthold over en sindssyg Person	311
19	—	Skr. ang. en Jordmoders Krav paa Kostgodtgjørelse for Reise til en fattigunderstøttet Fødende	311
4	Juli	Skr. om, at Sygebehandling for Tuberkuløse omfattes af Fattiglovens § 11, d.	329
11	—	Skr. om, at Sundhedssaltet „Kvægsomt" alene maa forhandles i Detalj af Apothekere	345
21	—	Kundgj. om, at Ægypten og Havnene i Chile skal anses smittede af Pest	349
23	—	Skr. ang. Forhandlingen af kaustisk Soda (Natron)	351
24	—	Skr. ang. Udgifterne ved Behandling paa Kystsanatoriet for tuberkuløse Børn	352
1	Aug.	Plakat ang. Udlevering af Lægemidler fra Apothekerne efter Telefonordre	356
1	—	Res. om Sundhedsforskrifter for Nannestad Herred	357
1	—	Res. om Do. for Feiring Herred	357
1	—	Res. om Tillæg til Sundhedsforskrifterne for Hamar	357
1	—	Res. om nye Sundhedsforskrifter for Furnes Herred	358
1	—	Res. om nye Do. for Løiten Herred	358
1	—	Res. om nye Do. for Romedal Herred	358
1	—	Res. om Forandringer i Sundhedsforskrifterne for Stavanger	358
1	—	Res. om nye Sundhedsforskrifter for Voss Herred	358
1	—	Res. om Sundhedsforskrifter for Hevne Herred	359
1	—	Res. om Do. for Hammerfest Herred	359
1	—	Res. ang. Adgang til i visse Kredse at indskrænke den ordinære Vakcination til hvert andet Aar	370
12	—	Res. ang. Meddelelsespligten ved tuberkuløse Syges Flytning for Hylleſtad Herred	376
12	—	Res. ang. det samme for Herred Herred	376
12	—	Res. ang. det samme for Vestre Toten Herred	376
12	—	Res. ang. det samme for Rygge Herred	376
12	—	Res. ang. det samme for Tønset Herred	377
12	—	Res. ang. Anvendelse af Citronsaft paa norske Handelsfartøier	377
19	—	Skr. ang. Lægeinspektion ved Ankomst til norsk Havn af rutegaaende Skibe fra England	380
1	Septbr.	Skr. ang. Prisen for „Veronal" og andre i Medicinaltaxten ikke optagne Medikamenter	395
8	—	Res. ang. Udlevering af Æther, Hofmannsdraaber m. v. fra Apothekerne	401
16	—	Res. ang. Meddelelsespligten ved tuberkuløse Syges Flytning for Kvikne Herred	405

1903				Side
16	Septbr.	Ref.	ang. det samme for Ladestedet Farsund	405
16	—	Ref.	ang. det samme for Haus Herred	405
16	—	Ref.	ang. det samme for Ytre Holmedal Herred	405
16	—	Ref.	om Forskrifter til Forebyggelse af ondartede smitsomme Sygdommes Udbredelse for Glemminge Herred	405
16	—	Ref.	om Do. for Hurdalen og Feiring Herreder	406
16	—	Ref.	om nye Sundhedsforskrifter for Askøen Herred	406
16	—	Ref.	ang. Stillingen som Ordfører i Sundhedskommissionen for Fane Herred	407
16	—	Ref.	ang. Oprettelse af kommunalt Sindssygeasyl for Kristiania i Asker	407
21	—	Ref.	om nye Sundhedsforskrifter for Ladestedet Namsos	414
21	—	Ref.	om nye Do. for Tanen Herred	414
23	—	Skr.	ang., hvorvidt der skal svares Medicinalafgift ved Udførsel af Spæk	430
25	—	Rundskr.	ang. Betingelserne for Statsbidrag til ubemidlede tuberkuløse Syges Forpleining udenfor Hjemmet	431
3	Oktbr.	Skr.	ang. Udgifterne ved sindsyge Personers Indlæggelse paa Asyl til Observation m. v.	437
9	—	Skr.	ang. Udgifterne ved foreløbige Foranstaltninger overfor Sindsyge	440
10	—	Skr.	om, at Chloræthyl er Gjenstand for Apothekernes Enehandel	440
13	—	Skr.	ang. Lægers Ret til at dispensere Medicin	441
17	—	Kundgj.	om, at Yokohama i Japan og Ny-Kaledonien skal anses smittede af Pest, samt at Mazatlan i Mexiko og Callao i Peru ikke længer anses pestsmittede	444
17	—	Ref.	ang. Meddelelsespligten ved tuberkuløse Syges Flytning for Andebu Herred	445
17	—	Ref.	ang. det samme for Vanse Herred	445
17	—	Ref.	ang. det samme for Spind Herred	445
17	—	Ref.	ang. det samme for Lyngdal Herred	445
17	—	Ref.	ang. det samme for Aakre Herred	445
17	—	Ref.	ang. det samme for Bruvik Herred	445
17	—	Ref.	ang. det samme for Hosanger Herred	445
17	—	Ref.	ang. det samme for Kirkebø Herred	446
17	—	Ref.	ang. det samme for Sandø Herred	446
17	—	Ref.	ang. det samme for Meraker Herred	446
17	—	Ref.	ang. det samme for Tana Herred	446
17	—	Skr.	ang. private Dyrlægers Ret til Godtgjørelse af Amtskassen for Reiser i Anledn. af smitsomme Husdyrsygdomme	448
21	—	Ref.	ang. Meddelelsespligten ved tuberkuløse Syges Flytning for Vadsø By	467
21	—	Ref.	ang. det samme for Rakkestad Herred	467
21	—	Ref.	ang. det samme for Lille-Elvedalen Herred	468

1903				Side
21	Oktbr.	Res.	ang. det samme for Brandbu Herred	468
21	—	Res.	ang. det samme for Hiterdal Herred	468
21	—	Res.	ang. det samme for Sannikedal Herred	468
21	—	Res.	ang. det samme for Bokn Herred	468
21	—	Res.	ang. det samme for Manger Herred	468
21	—	Res.	ang. det samme for Kvinnherred Herred	468
21	—	Res.	ang. det samme for Surendalen Herred	469
21	—	Res.	ang. det samme for Rindalen Herred	469
21	—	Res.	ang. det samme for Skodje Herred	469
21	—	Res.	ang. det samme for Høilandet Herred (Nordre Trondhjems Amt)	469
21	—	Res.	ang. det samme for Grong Herred	469
21	—	Res.	ang. det samme for Steigen Herred	469
21	—	Res.	ang. det samme for Lebesby Herred	470
21	—	Plakat	om Forandring i Plakat af 6te Juni 1894 med Tillægsplakater ang. Indførsel af Husdyr	470
21	—	Res.	om Pligt for Distriktslægen i Hammerfest til at foretage regelmæssige Reiser i Distriktet	471
11	Novbr.	Res.	om Forskrifter til Forebyggelse af ondartede smitsomme Sygdommes Udbredelse for Foldereid Herred	491
11	—	Skr.	ang., hvorvidt visse Stoffe er Gjenstand for Apothekernes Enehandel	493
28	—	Res.	om nye Sundhedsforskrifter for Molde	508
30	—	Skr.	ang. Refusion af Amtskassen for Difteriserum anvendt i profylaktisk Øiemed	514
18	Decbr.	Skr.	ang. Pligt for Direktøren ved et Sindssygeasyl til uden Godtgjørelse at afgive Erklæring om Personer indlagte til Observation	543
30	—	Res.	ang. Bistand af Politiet til Gjennemførelse af en Sundhedskommissions Beslutning i Henhold til Tuberkuloselovens § 6	556

Militærvæsen, Værnepligt.

1903			
10	Jan.	Res.	om Forandring i Regler for Tilstaaelse af Statsbidrag til Skydebaners Udstyr	12
22	—		Midlertidige Bestemmelser ang. Tjenesteforholdene mellem 1ste Akershusske Distriktskommandos Chef og Chefen for 6te Fæstningsbataljon	19
24	—	Res.	om. Bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til at approbere Krigsadministrationsreglement og Krigsregnskabsreglement for Armeen	21
31	—	Res.	om Regler for Antagelse og Entledigelse m. v. af Menige og Korporaler ved Kongens Norske Garde	37
31	—	Res.	ang. Bestemmelser om Distriktskommissionernes Sammensætning m. v. for Nordland og Tromsø	39

1903			Side
31 Jan.	Skr.	om, at Hestehjælp bevilget til Anskaffelse af Tjenestehest kan være Gjenstand for Exekution	39
16 Febr.	Res.	ang. de nye Grænsefæstningers Benævnelse	53
16 —	Res.	ang. Epauletter for Norske Jægerkorps's Befal	53
17 —	Skr.	ang. Gjennemførelsen af de nye Bestemmelser om Distriktskommissioner for Nordland og Tromsø	54
10 Marts	Res.	ang. Forholdsregler, hvor Betingelserne for Erholdelse af Riflebidrag ikke opfyldes	90
10 —	Skr.	ang. Mandskabsmønstringerne	91
17 —	Res.	ang. Regler om Sablens Anbringelse for Officerer m. v.	105
24 —	Lov	om Forandringer i Love om Værnepligt og Udskrivning af 16de Juni 1885 og 24de April 1899	108
24 —	Res.	om Forandringer i Planen for Rigets Inddeling i Udskrivningsdistrikter m. v.	110
31 —	Parolbefaling ang. Lønning af Mandskaber i Marinen samt ang. Fyrbøderes Hovedbedækning		128
15 April	Res.	om Tillæg til Uniformsreglementerne for Marinens Officerer og civilmilitære Embedsmænd m. v. og for Marinens Underofficerer, Menige og Kadetter	149
18 —	Skr.	ang. et Spørgsmaal om Optagelse i Fyrbøderrullen	152
25 —	Res.	om Forandring i Res. af 4de Juni 1898 ang. Veterinærofficerers Tjenestgjørings- og Ansættelsesforhold	167
25 —	Res.	om Forandring i Regler for Ansættelses- og Aflønningsvilkaar for civilmilitære og civile Funktionærer ved Armeens Opsætning paa Feltfod	167
30 —	Parolbefaling ang. Vagt- og Detaljetjenesten ombord		170
9 Mai	Res.	om Forandringer i Plan for den norske Armés Organisation, i Regler ang. visse Officerers Hestehold samt i Lønningsreglement for Kongsberg Vaabenfabrik	185
9 —	Res.	ang. Reglement for Sjøkrigsskolen og ang. Reglement for Sekondløitnanters praktiske Uddannelse for Indtrædelse i det faste Officerskorps	186
22 Juni	Res.	om Forandring i Bestemmelserne ang. Indsættelse m. v. af Tjenesteheste	316
22 —	Res.	om Forandring i Reglerne for Ansættelses- og Aflønningsvilkaar for civilmilitære og civile Funktionærer ved Armeens Opsætning paa Feltfod	316
22 —	Res.	om Forandringer i Reglementet for sjømilitære Korps	316
8 Juli	Res.	ang. Udlaan af Remingtongeværer til Skytterlag og ang. Udlevering af Krag-Jørgensensgeværer til Infanteriet	339
15 —	Cirk.	ang. Portofrihed for militære Tjenesteskrivelser fra Mandskaber	347

1903 Side
21 Septbr. Res. om, at Harstad skal være Standkvarter for Tromsø Distriktskommando og Underofficersskole 416
21 — Res. ang. Regler om Ansættelse, Forfremmelse m. v. af Hærens fastlønnede Underofficerer 416
21 — Res. ang. Bestemmelser for Ansættelse og Tjenstgjøring m. v. af Armeens Sanitetsofficerer og lign. Funktionærer 424
25 — Skr. ang. Udskrivning af liniedygtige Mandskaber til ikkestridende Skræddere og Skomagere 433
16 Oktbr. Skr. ang. Udskrivning til Feltbageri- og Slagtekvægkolonnerne 443
31 — Parolbefaling ang. Forevisning af Deviationsjournal samt Observations- og Kronometerjournal 487
10 Novbr. Skr. ang. en Formands Ret til Fritagelse for Valg til det i Lov af 27de Juli 1896 No. 19, § 4 omhandlede Udvalg 490
11 — Cirk. ang. Afskedigelsestiden for Officerer, der har passeret Aldersgrændsen 494
12 — Cirk. ang. Forkyndelser og Indhentelse af Forklaringer m. v. i militære Straffesager 495
28 — Res. ang. Ansættelsesvilkaarene for Verks- og Rustmesterposten ved Rødsos Patronfabrik 510
30 — Skr. ang. forandret Udskrivning af Telegrafister til Ingeniørvaabnet og Fæstningsartilleriet 515
9 Decbr. Skr. ang. Militæretatens Pligt til for dens Exercerpladse at deltage i Udgifterne ved Veivedligehold 519

Pant.

1903
4 Marts Skr. ang. Expedering af thinglæste Dokumenter udenfor Tur 74
5 Decbr. Skr. ang. Underskrift af Thinglæsningspaategningen, hvor Dommer og Retsskriver er forskjellige Personer . . 514

Pensionsvæsen, Pensions- og Enkekasser.

1903
31 Jan. Res. om Forandringer i Lovene for „Larviks Pensionsindretning“ 36
22 Juni Res. ang. Indlemmelse af Landbrugsetatens Funktionærer i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd . . . 316
16 Novbr. Res. om Tillæg til Pensionsvedtægterne for Kristiania Kommunes Tjenestemænd 496

1903 Side

Politivæsen.

1903

12 Jan. Skr. ang. Journalforklaringer m. v. vedk. Indsættelse i Tvangsarbeidsanstalt efter Fattigloven for Byerne § 61 13

16 — Res., hvorved Lov om Politivæsenet i Kristiania af 26de Mai 1866 § 7 gjøres gjældende for Stavanger . 16

16 Febr. Res. om Forandring i Politivedtægterne for Aamot Herred (Hedemarken) 50

16 — Res. om Tillæg til Politivedtægterne for Flekkefjord . . 50

16 — Res. om Politivedtægter for Skaanevik Herred 50

16 — Res. om Do. for Sortland Herred 50

23 Marts Skr. ang. Indhentelse af Oplysn. ved Indsætt. i Tvangsarb.anstalt i Henhold til Fattigloven for Byerne § 6 108

30 — Res. om Do. for Narvik 122

15 April Res. om Do. for Gran Herred 146

5 Juni Skr. ang. Protokollation vedk. Indsættelse i Tvangsarbeidsanstalt efter Fattiglovene af 1863 §§ 61 og 76 . 251

19 — Skr. ang. Refusion af Udgifter ved Vagthold over en sindssyg Person 311

22 — Res. om Tillæg til Politivedtægterne for Aker Herred . 314

22 — Res. om nye Politivedtægter for Røken Herred . . . 314

8 Juli Res. om Forandring i § 17 i Politivedtægterne for Arendal 334

17 Septbr. Cirk. ang. Politimestrenes Regnskab for oppebaarne Emigrantafgifter 412

21 — Res. om Tillæg til Politivedtægterne for Gjøvik . . . 415

17 Oktbr. Res. ang. Vedtægt om Vognmandsnæring m. v. i Molde 444

11 Novbr. Res. ang. Afgift for Afholdelse af Kunstberidning, Kaplløbning m. v. i Lunner Herred 490

18 — Skr. ang. Politiets Stilling i Tilfælde af Skogbrand i Herreder, hvor Skogbrandsregler er approberede . . 503

21 — Res. om Vedtægt ang. Adgang til at give dramatiske og andre offentl. Foreſtillinger i Haugesund 505

12 Decbr. Res. ang. Uniform for Politibetjentene i Holmestrand . 541

23 — Skr. ang. Forstaaelsen af § 7, 1ste Led i Lov om Anmeldelse af Reisende og Fremmede 554

30 — Res. ang. Bistand fra Politiet til Gjennemførelse af en Sundhedskommissions Beslutning 556

Post- og Telegrafvæsen*).

1903

7 Jan. Cirk. ang. Rettelser i Postreglementet m. v. 8

28 — Cirk. ang. Forandringer i Postanstaltfortegnelsen m. v. . 32

9 Febr. Cirk. ang. Gjenoprettelse af Smines Postaabneri . . . 47

*) Se ogsaa Traktater, Forhold til Udlandet, Konsulatvæsen.

1903				Side
14	Febr.	Cirk.	ang. Rettelser i Postreglementet og i Postanstaltfortegnelsen m. v.	48
23	—	Cirk.	ang. Forsendelse af „Erhversblanketter" som Trykksager	61
2	Marts	Cirk.	ang. Bemyndigelse for nogle Postaabnerier til at sende Postopkrævningsforsendelser	72
28	—	Cirk.	ang. Tillæg til og Rettelser i Postanstaltfortegnelsen	118
28	—	Cirk.	ang. Modtagelse af Avisbestillinger, Forsendelse af Pensionsindskud samt Salg af Frimærker	119
16	April	Res.	om Portofrihedsattestationsret for visse Funktionærer	151
20	—	Cirk.	ang. Underholdelse af nye Postaabnerier	156
2	Mai	Cirk.	om Nedlæggelse af Græsholmens Postaabneri	173
6	—	Cirk.	ang. Benyttelse af Stemplingsmaskiner til Frankering af Breve samt ang. Rettelse i Postreglementet	174
13	—	Cirk.	ang. Postanvisninger til Brasilien	216
23	—	Cirk.	ang. Postombæring paa Søn- og Helligdage	234
4	Juni	Cirk.	ang. Underholdelse af nyt Postaabneri	250
9	—	Lov	om Anlæg for Telegraf, Telefon og lignende Meddelelsesmidler	291
9	—	Lov	indeholdende Forandringer i og Tillæg til Lov om Postvæsenet af 12te Mai 1888 med Tillægslov af 6te Juli 1892	295
11	—	Cirk.	ang. portofri Forsendelse af Aviskontingent og ang. Portofrihed i Rigsforsikringsanstaltens Anliggender m.v.	305
13	—	Cirk.	ang. Rettelser i Postreglementet	306
29	—	Cirk.	ang. Rettelser i Postreglementet samt ang. Tillæg til og Rettelser i Postanstaltfortegnelsen	321
15	Juli	Cirk.	ang. Portofrihed for militære Tjenesteskrivelser fra Mandskaber	347
19	Aug.	Cirk.	ang. Afsendelse af Postopkrævningsforsendelser fra Gjesdal Postaabneri	380
25	Septbr.	Cirk.	ang. Tillæg til og Rettelser i Postanstaltfortegnelsen	433
12	Oktbr.	Cirk.	om, at Forfaldsanmeldelser med Stemmesedler ikke kan sendes portofrit	441
21	—	Res.	ang. Betingelser for Tilladelse til Drift af Telefonanlæg	471
10	Novbr.	Skr.	ang. Koncessionstiden for private Telefonanlæg	490
11	—	Res.	ang. Lokalporto af Brevforsendelser mellem Kristiania og Aker og inden Aker	492
11	—	Skr.	ang. Spørgsm. om Portofrihedsattestationsret for Lønningsudvalgenes Formænd	492
11	Decbr.	Cirk.	ang. Udfyldning af Postanvisningsblanketter samt ang. Tillæg til og Rettelser i Postanstaltfortegnelsen	521
18	—	Cirk.	ang. Rettelse i Postreglementet	543

1903 Side

Regjeringen, Embeds-, Bestillings- og Ombudsmænd i Almindelighed.

1903

24 Jan. Res. ang. Godtgjørelse til Lensmanden i Høiland for Udførelse af Magistratsforretninger i Ladestedet Sandnes 21

2 Marts Skr. ang., hvorvidt en Amtmand kan eftergive Tvangsmulkter ilagte en Lensmand 71

10 — Res. ang. Justitsdepartementets civile Budget 89

6 April Skr. ang., hvorvidt en Kontorist hos en Byfoged kan bemyndiges til at bestyre Registreringer, Exekutionsforretninger og Auktioner 143

8 Juli Res. om Bemyndigelse for Handelsdepartementet til at meddele den i Lov af 22de Mai 1902 indeholdende Tillæg til Bergverksloven omhandlede Tilladelse . . 338

8 — Res. ang. Oprettelse af et Sjøfartskontor m. v. . . . 338

8 — Res., hvorved den i Lov af 9de Juni 1903 omhandlede Kontrol med norske Skibe m. v. henlægges under Handelsdepartementet 338

25 — Skr. ang. en Byfogeds Adgang til ved sit Kontorpersonale at tilsige Vidner til Auktioner m. v. 352

29 Aug. Rundskr. ang. offentlige Bekjendtgjørelsers Indrykkelse i Lokalblade 388

20 Oktbr. Rundskr. ang. Lensmændenes Udførelse af Skatteopkrævningen 465

12 Decbr. Res. ang. Henlæggelse af Magistratsforretningerne i Ladestedet Harstad til Politimesteren i Senjen og Steigen 541

Religion, Gudstjeneste, Geistlighed.

1903

8 Jan. Skr. om, at Gebyrer for de af Presterne embedsmæssig udstedte Attester maa henregnes til Embedsindtægter 9

19 — Res. ang. Afholdelse af Gudstjenester m. v. i Aasen Annexsogn af Frosten Præstegjæld 18

31 — Res. ang. Konfirmationsforberedelsen i Finsland Sogn i Bjelland Præstegjæld 36

4 Febr. Skr. ang. Indløsn. af Udredsel til geistligt Embede . . 40

4 — Skr. ang. Forstaaelsen af den geistlige Lønningslovs § 35 40

5 — Skr. ang. en Sorenskrivers Pligt til at give Lensmanden Underretning om de ved Eiendomsdelinger bevirkede Fordelinger af de i den geistlige Lønningslovs § 7 omhandlede Grundbyrder 40

10 — Skr. ang. Betalingen for Præsteatester 47

14 — Skr. om, at en afdød Dissenters Bo ikke antages fritaget for Ydelser til Statskirken og dens Betjente . . . 48

16 — Res. om Bemyndigelse for Biskoperne til at tillade Af-

1903			Side
		holdelse af Konfirmation til anden Tid end den anordnede	51
16	Febr.	Reſ. ang. Bevilgning af Løn og Husleiegodtgjørelse til Kateket i Hammerfest	51
26	—	Rundſkr. ang. Angivelse af Parternes Fødselsaar m. v. i Vielsesatteſter	62
2	Marts	Reſ. ang. Afholdelse af Konfirmation i Sørum Præſtegjæld	70
10	—	Reſ. ang. Afholdelse af Gudstjeneste i den gamle Kirke i Kvamsø Sogn af Vik Præſtegjæld	88
10	—	Skr. ang. Betingelserne for Diſſenteres Fritagelse for Udredsler til Statskaſſen og dens Betjente	93
24	—	Reſ. om Ophævelse af Forbudet mod at vie Perſoner, ſom ikke har været til Guds Bord	109
24	—	Skr. ang. Betaling for Alders- og Vielsesatteſter i Anledning af Indtrædelse i en kommmunal Penſionskaſſe	111
30	—	Reſ. ang. Oprettelse af et reſiderende Kapellani i Elverum Præſtegjæld	122
30	—	Reſ. om Henlæggelse af uindløſt Jordafgift i Gloppen Præſtegjæld til den reſiderende Kapellan	123
6	April	Skr. ang. Spørgsmaal om Konfirmation af en af en „Plymouthbroder“ døbt Pige	142
6	—	Skr. ang. Adgang til Brudevielse uden foregaaende Lysning efter Anordning af 30te December 1897	142
2	Mai	Reſ. ang. Afholdelse af Gudstjeneste i Vangsaaſen Kapel i Vang Præſtegjæld	172
2	—	Reſ. ang. Afholdelse af Gudstjeneste i Bardal Kapel i Nesne Præſtegjæld	172
2	—	Reſ. ang. Konfirmationsforberedelſen i Baleſtrand Præſtegjæld	173
9	Juni	Lov indeholdende Forandringer i og Tillæg til Lov om geiſtlige Embedsmænds og Kirkeſangeres Lønning af 14de Juli 1897	252
9	—	Reſ. ang. Anſættelse af en Kaldskapellan i Stokke Præſtegjæld	298
9	—	Reſ. ang. Afholdelse af Gudstjeneste i Dirdal Kapel i Høgsfjord Præſtegjæld	299
22	—	Reſ. ang. Afholdelse af Gudstjeneste i Floren Kapel i Øvre Stjørdalen Præſtegjæld	315
24	—	Skr. ang. ſanitære Forſigtighedsregler ved Nadverdens Uddeling	317
1	Juli	Reſ. ang. Lønning af en Hjælpepræſt i Østre Akers Præſtegjæld	324
8	—	Reſ. ang. Stemmeret paa Menighedsmøder	335
8	—	Reſ. ang. Oprettelse af Gjeiteſtranden Sogn i Børſen Præſtegjæld m. v.	335

1903				Side
8	Juli	Reſ.	ang. Fordelingen af Gudstjenesterne i Røken Præſtegjæld m. v.	336
9	—	Reſ.	ang. Afholdelſe af Gudstjeneſte i Fantoft Kapel i Fane Præſtegjæld	339
17	—	Rundſkr.	ang. Ophævelſe af Forbudet mod at holde Ligprædiken over nogen, ſom har berøvet ſig ſelv Livet	348
1	Aug.	Reſ.	ang. Nedlæggelſe af Kaldskapellaniet og Oprettelſe af et Trediepræſtembede i Modum Præſtegjæld m. v.	369
1	—	Reſ.	ang. Formular for Ægteſkabsſtiftelſe inden Diſſenterſamfundet „Kriſti Menighed“ i Kriſtiania	370
1	—	Reſ.	ang. Afholdelſe af Gudstjeneſter i Mangen Kapel i Urſkog Præſtegjæld	371
2	Septbr.	Reſ.	ang. Salg af Vaage Kapellangaard	398
21	—	Reſ.	ang. Indkjøb af Embedsgaard for den reſid. Kapellan i Ibbeſtad Præſtegjæld	415
21	—	Reſ.	ang. Indkjøb af Embedsgaard for Sognepræſten i Vik Præſtegjæld, Tromsø Stift	415
26	—	Reſ.	ang. Konfirmandforberedelſen i Faavang Sogn, Ringebu Præſtegjæld	434
29	—	Skr.	ang. Forſtaaelſen af Diſſenterlovens § 17	435
30	—	Skr.	ang. Præſters og Kirkeſangeres Ret til Skyds eller Godtgjørelſe herfor	435
1	Oktbr.	Skr.	ang., hvem der har at beſtemme Stedet for Vielſe	435
14	—	Skr.	ang. en Diſſenterpræſts Undervisning af Børn tilhørende Statskirken	441
21	—	Reſ.	ang. Lønning af en midlertidig Hjælpepræſt i Gamle Akers Menighed i Kriſtiania	471
3	Novbr.	Skr.	ang. Pligt for Statskirkens Medlemmer til at lade ſine Børn deltage i Statens Kriſtendomsundervisning	487
11	—	Reſ.	ang. Afholdelſe af Gudstjeneſte i Eidsfos Kapel i Hof Præſtegjæld	492
11	—	Skr.	ang. Udgifterne ved Lønningsfondsbeſtyrelſernes Korreſpondance	492
14	—	Skr.	ang. hvorvidt Medlemmerne af „Jeſu Kriſti Kirke af ſidſte Dages Hellige“ kan henregnes til Diſſentere	495
28	—	Reſ.	ang. Afholdelſe af Gudstjeneſte i Myſen Kapel i Eidsberg Præſtegjæld	509
12	Decbr.	Reſ.	ang. Salg af Klokkergaarden for Hovedkirkeſangeren i Stranden Præſtegjæld	540
12	—	Reſ.	ang. Oprettelſe af Rolsøen Annexſogn i Tune Præſtegjæld	541
21	—	Reſ.	ang. Skyds- og Natteholdsgodtgjørelſe til den reſid. Kapellan i Borgund Præſtegjæld	551
21	—	Reſ.	ang. Jordfæſtelſer paa Gauſtad Hjælpekirkegaard i Kvernes Præſtegjæld	552

1903 Side
21 Decbr. Ref. ang. Kjøbstaden Narviks Overgang til eget Sogn og Ansættelse af en resid. Kapellan i Ofoten Prestegjæld m. v. 552

Retten.

1903
10 Jan. Ref. ang. Oprettelse af Haandverksret i Vardø . . . 11
24 — Ref. ang. Afholdelsen af Vaarthinget for Sund . . . 21
17 Febr. Skr. ang. en Forligelseskommissions Adgang til ved Paakjendelsen af smaa Gjældssager at nedsætte det beregnede Inkassosalær 54
2 Marts Skr. ang. Beregningen af Vidnegodtgjørelse for Fremmøde ved Lagmandsretterne m. v. 72
3 — Skr. ang. Beregningen af Vidners Godtgjørelse i visse Tilfælde 72
15 April Skr. ang., hvorvidt en Herredskasserer, som tillige er Sagførerbetjent, er berettiget til at møde i Forligelseskommissionen eller til at bemyndige andre til at møde i Kommunens Sager 149
22 — Rundskr. ang. Paternitetssagers Behandling ved Underretterne 157
5 Decbr. Ref. ang. Underskrift af Thinglæsningspaategningen, hvor Dommer og Retsskriver er forskjellige Personer . . 518
12 — Ref. ang. Oprettelse af Handelsret i endel Kjøbstæder og Ladesteder 538
21 — Ref. ang. det samme 551
21 — Ref. om, at Kristiania Overret skal sættes hver Mandag 552
21 — Ref. ang. Afholdelsessted for Maanedsthingene for Strandebarm, Kvinnherred m. v. 552
21 — Ref. ang. Afholdelsesstedet for Thingene for Østre Moland Thinglag 552

Sjøvæsen, Havne-, Lods-, Fyr- og Redningsvæsen.

1903
2 Jan. Skr. ang. Sondringen mellem Dampskibe og Seilskibe . . 4
8 — Cirk. ang. Underretning til Skibsmatrikelførerne om Konsulernes Rapporter om norske Skibes Forlis, Kondemnering og Salg til Udlandet 10
16 — Ref. ang. Fritagelse for Lodspligt for visse Fiskefartøier, som gaar paa Fangst fra svenske Havne 16
20 — Skr. ang. Forstaaelsen af § 5, No. 4 i Lov om Registrering af Skibe 18
24 — Cirk. ang. Spørgsmaalet om registreringspligtige Skibes Hjemsted 22

1903				Side
7	Febr.	Skr.	ang., hvorvidt til Skibsregistret indsendte Dokumenter, som er affattede paa fremmed Sprog, maa være ledsaget af Oversættelse	42
9	—	Res.	om Forandring i Bestemmelserne om Lodsoldermandskaber, Lodsstationer og Lodsningsdistrikter	46
12	—	Skr.	ang. Anvendelsen af Skibsregisterlovens § 12	48
17	—	Skr.	ang. Udstedelse af nyt Nationalitetsbevis for et Skib, som repareres, efterat det er kondemneret og dets Nationalitetsbrev annuleret	54
20	—	Skr.	ang. det i Skibsregisterreglementets § 2 omhandlede Navneregister	55
3	Marts	Skr.	ang. Førelsen af den i Skibsregisterlovens § 2 paabudte Registreringsdagbog	73
3	—	Skr.	om, at registreringspligtige Skibe uden Nationalitetsbevis straks maa anmeldes til Registrering	74
5	—	Skr.	om, at Selskabets Vedtægter maa medfølge ved Anmeldelse til Registret af Skib tilhørende et Aktieselskab	74
5	—	Skr.	ang. Fremlæggelse af Bilbrev m. v. ved Anmeldelse til Skibsregistret	75
18	—	Skr.	om, at Skipperen ikke kan medtages ved Fordeling af indsparet Hyrebeløb efter Sjøfartslovens § 95	106
26	—	Skr.	ang. Udstedelsen af „permits“ til norske Sjømænd i Udlandet	116
28	—	Cirk.	ang. Understøttelse fra Indrulleringerne til italienske Sjømænd, som afmønstres fra norsk Fartøi	119
30	—	Res.	ang. Opkrævning af Tonnageafgift i Narviks Havn	122
30	—	Res.	om Taxter for Benyttelse af Jernbanens Kai i Narvik	123
30	—	Skr.	ang. Forstaaelsen af Skibsregisterlovens § 11	124
4	April	Res.	om Taxter og Regler for Benyttelse af de offentlige Kaier i Vardø	130
4	—	Skr.	ang. Tilveiebringelse af Adkomstdokument ved Anmeldelse til Registrering af et gjennem Kommissionær indkjøbt Skib	132
7	—	Skr.	ang. Udfærdigelse af Bemandingslister ved Mønstring af Sjøfolk til udenlandske Fartøier i Norge	144
7	—	Skr.	ang. det samme	145
8	—	Skr.	ang. Spørgsmaal om Gebyr for Registrering af Rettelse vedk. en Anmeldelse til Skibsregistret samt af en Renunciationspaategning	145
16	—	Skr.	ang. Forstaaelsen af Udtrykket „Oplag i Vinterhavn“ i Sjøfartslovens § 92	151
18	—	Skr.	ang. et Spørgsmaal om Optagelse i Fyrbøderrullen	152
23	—	Skr.	ang. Tilveiebringelse af Bevis for Maskinernes Styrke i Dampskibe	162

1903			Side
25 April	Skr.	ang. endelig Registrering af et Skib efter et saakaldt „norsk Maalebrev“	167
25 —	Skr.	om, hvorvidt Gasolinmotorer kan anvendes som Fremdrivningsmaskiner for Passagerfartøier	168
1 Mai	Skr.	ang. Anmeldelse til Skibsregistret af Skibe, som havde erholdt norsk Maalebrev, men ikke endeligt Nationalitetsbevis før 1ste Januar 1903	171
1 —	Skr.	ang. Beregning af Hyren, naar Fartøiet forliser under Reisen	171
5 —	Skr.	ang. Fritagelse for Lodspligt for visse Fiskefartøier, som gaar paa Fangst fra svenske Havne	173
13 —	Skr.	ang. Erklæringer i Anledning af Udfærdigelse af midlertidigt Nationalitetsbevis	215
13 —	Skr.	ang. Betaling til Sjøretsmedlem for Deltagelse i Skjønsforretning	216
18 —	Skr.	ang. Erklæring fra Bestyrelsen ved Anmeldelse til Registret af Skib tilhørende et uansvarligt Selskab	228
18 —	Skr.	ang. Spørgsmaal om Betaling for Registrering af en Obligation i Dampskib samt af Navneforandring	228
22 —	Skr.	om, at Dampskibe skal gaa med sagte Fart gjennem Vegsund Kanal pr. Aalesund	234
27 —	Cirk.	ang. yderligere Formularer vedrørende Skibsregistreringen	245
9 Juni	Lov	om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m. v.	270
9 —	Res.	om Reglementsbestemmelser for Dampskibsfarten mellem Kanalbryggen i Skien og Grotsund i Solum	297
9 —	Res.	om Reglement vedk. Examen m. v. for Ledlodser	299
11 —	Res.	om Forandringer i Taxter og Regler for Benyttelse af Brevigs Brygger	303
11 —	Res.	om Forandringer i Taxter og Regler for Benyttelse af de offentlige Brygger i Risør	303
11 —	Skr.	ang. forskjellige Spørgsmaal vedk. Registrering af Skibe	305
17 —	Telegram	ang. ikke registreringspligtige Skibes Pligt til at være forsynet med Nationalitetsbevis	307
20 —	Res.	ang. Konsulatafgift fra 1ste Januar til 31te Marts 1904 m. v.	312
20 —	Skr.	ang. Opkrævning af Tonnageafgift m. v. i Skien samt om, hvad der skal forstaaes ved Lægtere	313
26 —	Cirk.	ang. Skibsregisterlovens § 3	319
26 —	Cirk.	ang. Meddelelse af Kjendingsbogstaver for Skibe	319
29 —	Skr.	om, at Lægtere ikke er registreringspligtige	321
1 Juli	Res.	om Oprettelse af Havnestyre for Udhavnen Nevlunghavn i Brunlanes Herred	324
1 —	Res.	ang. Blanketter for Gjenparter af Maalebreve til Brug ved Anmeldelse til Skibsregistret	325

1903			Side
3 Juli	Skr.	ang. Ret for en Tilsynskommission for Dampskibe til at fordre Bevidnelse for Lanterners Synsvidde og Lysstyrke	328
8 —	Res.	ang. Oprettelse af et Sjøfartskontor m. v.	338
8 —	Res.,	hvorved den i Lov af 9de Juni 1903 omhandlede Kontrol med norske Skibe henlægges under Handelsdepartementet	338
9 —	Skr.	ang. den stedlige Grænse for Havnestyrets Myndighed	340
31 —	Skr.	ang. Udstrækningen af den russiske Byttehandelsfartøier tilstaaede Lettelse i Lodspligt	355
6 Aug.	Skr.	ang. en Sjømands Anvendelse til anden Tjeneste end den, hvortil han er forhyret, ang. Indbringelse af Tvist mellem Skibsfører og Mandskab for fremmed Domstol samt ang. en Konsuls Forhold overfor Klage over en Vicekonsuls Afgjørelse	371
12 —	Res.	ang. Anvendelse af Citronsaft paa norske Handelsfartøier	377
18 —	Skr.	om, at Dampskibe skal gaa med sagte Fart i en Del af Gravningssund (Hvaler)	379
25 —	Res.	om Taxtregulativ for Benyttelsen af Langesunds Havnevæsens Brygger	384
26 —	Cirk.	ang. Navneforandring for Skibe, som befinder sig i Udlandet	386
29 —	Skr.	ang. Forstaaelsen af Sjøfartslovens § 106, 1ste Led	387
29 —	Skr.	ang. Spørgsm. om Gebyr for Registrering af Forandring i et Skibs Bestyrelse	388
3 Septbr.	Skr.	ang. Udfærdigelse af Bevidnelse i Henhold til Skibsregisterlovens § 5, No. 7	399
3 —	Skr.	ang. Betalingen for Udlosning af Skib, som benytter to Lodse, medens det kun er pligtigt til at benytte en	399
11 —	Skr.	ang., hvorvidt et Dampskib, som leilighedsvis fører Passagerer, er undergivet Besigtigelse efter Lov af 4de Juni 1866	402
11 —	Skr.	ang. Kompetenceforholdet mellem Havnestyret og Kommunestyret i Bevilgningsspørgsmaal	403
16 —	Res.	ang. Opkrævning af Afgift efter Havnelovens § 29 ved Toldkassereren i Langesund	411
16 —	Cirk.	ang. Formular ved Oversendelse i Henhold til Skibsregisterlovens § 7 af nyt endeligt Nationalitetsbevis efter Registrering	411
21 —	Res.	ang. Opkrævning af Isafgift i Arendals Havn m. v.	414
22 —	Skr.	ang. Registreringspligt for et Dykkerfartøi	430
24 —	Cirk.	ang. Skibsregisterførernes Udlæg til Anskaffelse af Navneregister	431
28 —	Skr.	ang. et Formandskabs Adgang ttl at negte at meddele Bevilling som Forhyringsagent	434

1903				Side
3	Oktbr.	Skr.	ang. Spørgsmaal om Fastsættelse af Flag for en Seilforening	437
12	—	Skr.	ang. Farten for Dampskibe i Ulefos—Strengen-Kanalen ved Lundefaret	440
17	—	Res.	ang. Opgaver til Konsulen ved et Handelsskibs Ankomst til og Afgang fra Havn, hvor Konsulat er oprettet, samt ang. Opgaver om et Skibs udenrigske Fart	444
19	—	Cirk.	til Amtmændene ang. det samme samt ang. Erlæggelse af Konsulatafgift	449
19	—	Cirk.	til Konsulaterne ang. Opgaver fra Skibsføreren ved Skibets Ankomst til og Afgang fra Konsulathavn m. v.	461
19	—	Cirk.	til Toldkassererne ang. Opkrævning af Konsulatafgift af Skibe i udenrigsk Fart	462
20	—	Skr.	ang. Forstaaelsen af § 3 i Lov om Fartøiers Maaling af 31te Mai 1873	467
22	—	Skr.	ang., naar et Skib efter Havnelovens § 16, sidste Led er at anse som oplagt	476
29	—	Skr.	om, at et Skib ikke er norsk, naar en Part i det eies af et ansvarligt Selskab, hvis ene Medlem er dansk	486
30	—	Skr.	ang. Spørgsm. om Gebyr for Udfærdigelse af nyt Nationalitetsbevis	486
11	Novbr.	Res.	om Oprettelse af Havnestyrer for Udhavnene Kabelvaag, Svolvær og Henningsvær i Vaagan Herred	491
11	—	Res.	om Oprettelse af Havnestyre for Udhavnen Andenes i Dverberg Herred	492
26	—	Skr.	ang. forskjellige Spørgsmaal vedk. Registrering af Skibe	507
28	—	Res.	om Forandringer i Taxter og Regler for Benyttelse af Stavanger By og Havnevæsens Brygger	509
28	—	Res.	om Taxter og Regler for Benyttelse af Breviks Havnevæsens Brygger	509
28	—	Res.	om Taxter og Regler for Benyttelsen af Havnevæsenets Brygge i Hortens Kanalhavn	510
9	Decbr.	Skr.	ang. Spørgsm. om Godtagelse af Adkomstdokument ved Anmeldelse til Skibsregistret	519
11	—	Skr.	ang. Pligten til at betale Mønstringsgebyr	521
12	—	Res.	ang. Opkrævning af Isafgift i Breviks og Stathelles Havnedistrikter	538
21	—	Res.	ang. Oprettelse af Havnestyre for Udhavnene Sæternæs og Skramsviken m. v. i Selje Herred	545
23	—	Skr.	ang. Skjærmning af Lys mod Sjøen paa Strækningen fra Jæderens Rev til Tungenes	555
24	—	Telegram	ang. Underskrift af Anmeldelser til Skibsregistret	555

1903 Side

24 Decbr. Skr. ang. Konsulernes Pligt til at anstille Undersøgelser i Anledn. af Sjøulykker 555
29 — Res. ang. Opkrævning af Tonnageafgift i Narviks Havn 556
30 — Skr. ang., hvorvidt Sjøfartslovens Regler om Hyrekontrakt m. v. kommer til Anvendelse paa Arbeidere engagerede til et som flydende Trankogeri indredet Dampskib . 556

Skatter og Afgifter.

1903

7 Jan. Skr. ang. Anvendelsen af Forældelseslovens § 5 paa Krav paa Tilbagebetaling af Statsskat 9
3 Febr. Skr. ang. Arveafgift af Arveforskud 39
14 — Skr. om, at en afdød Dissenters Bo ikke antages fritaget for Ydelser til Statskirken og dens Betjente . . . 48
16 — Res. ang. Afløsning af Kongetienden i Stjørdalen, Skatval, Laanke, Hegre og Meraker Herreder 52
10 Marts Kundgj. ang. Afgift af stempelpligtige Dokumenter og af Spillekort fra 1ste April 1903 77
10 — Skr. ang. Anmeldelse og Legitimation som Betingelse for Dissenteres Fritagelse for Udredsler til Statskirken og dens Betjente 93
17 — Kundgj. ang. Arveafgift, Otteprocentskat og Tiendevogsleding fra 1ste April 1903 102
30 — Lov om Afgift til Statskassen ved Dyrkning af Tobak . 120
30 — Kundgj. ang. Indkomstskat fra 1ste April 1903 121
31 — Res. ang. Toldafgifter fra 1ste April 1903 125
31 — Res. ang. Afgifter af Malt- og Brændevinstilvirkn. m. v. fra 1ste April 1903 125
31 — Telegram ang. Ilæggelse af Mindsteskat i Henhold til Landsskattelovens § 36, a 130
6 April Skr. ang., hvorvidt en Ligningskommission har Myndighed til at forhøie Skatteøren over det beregnede Beløb 143
15 — Kundgj. ang. Afgifter af Malt- og Brændevinstilvirkning m. v. fra 1ste April 1903 146
16 — Res. om Endringer i Regler for Skatteligningen i Hammerfest 151
21 — Skr. ang. Forstaaelsen af Landsskattelovens § 52 . . . 156
22 — Skr. ang. Spørgsm. om Udpantning for underslaaede Skattebeløb hos en Panteformand 158
22 — Skr. om, at Skogbrandsudgifter ikke kan udlignes og indbrives som Skat 158
25 — Skr. ang. Forstaaelsen af Arveafgiftslovens § 15 . . . 168
29 — Skr. ang. Ansættelsen af et Dampskibsselskabs Indtægt . 170
25 Mai Skr. om Indberetning fra Amtskassererne ang. Indbetaling af Afgift af Vetylæter 238

1903			Side
29	Mai	Kundgj. ang. Afgift af Dyrkning af Tobak fra 1ste April 1903	247
2	Juni	Skr. ang. et Kommunestyres Adgang til at eftergive eller nedsætte Afgiften af Udskjænkning af Øl og Vin.	249
8	—	Res. ang. nærmere Forholdsregler vedk. Erlæggelse af Hundeafgift i Narvik	252
11	—	Lov indeholdende Forandring i Lovgivningen om Medicinalafgift i Finmarken	302
20	—	Skr. ang. særskilt Beskatning af Hustru, som bor adskilt fra Manden i andet Skattedistrikt	313
20	—	Rundskr. ang. Afhændelse af Øl, tilvirket af ubeskattet Malt	313
2	Juli	Skr. ang. Opnævnelse af faste Taxtmænd til at værdsætte faste Eiendomme af Hensyn til Skatteligningen	328
6	—	Skr. ang. et Spørgsmaal om Opnævnelse af Overskattekommission	333
6	Aug.	Skr. ang. Opkrævning af Arveafgift, naar gjenlevende Ægtefælle sidder i Uskifte med Førstafdødes Livsarvinger	373
11	—	Skr. ang. Dækning af en Bygningskommunes Udgifter ved Udligning og ved Opkrævning af Vandafgift	375
12	—	Res. om Fritagelse af Jernbaneanlægget Taugevand—Roa for Skatter og Afgifter	378
23	Septbr.	Skr. ang., hvorvidt der skal svares Medicinalafgift ved Udførsel af Spæk	430
16	Oktbr.	Skr. ang. Afgivelse af Middelprisen paa Byg i Anledn. af Kapitulstaxter	442
19	—	Cirk. til Amtmændene ang. Erlæggelse af Konsulatafgift af Skibe i udenrigsk Fart m. v.	449
19	—	Cirk. til Toldkasererne ang. det samme	462
20	—	Rundskr. ang. Lensmændenes Udførelse af Skatteopkrævningen	465
24	—	Skr. om, at en Kommune ikke ved Domstolene kan faa omstyrtet en Overskattekommissions Skattenedsættelse	477
5	Novbr.	Res. ang. Erlæggelse af Eiendomsskat i en Del af Kristansands Landdistrikt	487
11	—	Res. ang. Afgift for Afholdelse af Kunstberidning, Kapløbning m. v. i Lunner Herred	490
17/20	—	Kapitulstaxter for Aaret 1903	499
21	Decbr.	Res. ang. Forandringer i Vintolden	551
21	—	Res. om Forandringer i Regler for Skatteligningen i Drammen	553
21	—	Res. om Forandring i Regler for Skatteligningen i Svelvik	553

1903 Side

Skogvæsen, Almenninger, Flødning, Kanalvæsen.

1903

10 Jan. Ref. om Skogvedtægter for Spydeberg Herred 11
16 — Ref. om Værnskogsvedtægter for Øksnæs Herred . . . 15
16 — Ref. om Do. for Sortlands Herred 15
24 — Ref. om Do. for Hemnæs Herred 21
28 — Ref. om nye Love for Arendals Vasdrags Fællesflødningsforening 33
23 Febr. Ref. om Forandringer i Nordsjø—Skiens-Kanalens Taxter 60
2 Marts Ref. om Skogbrandsregler for Valle Herred 63
17 — Ref. om Skogvedtægter for Hobøl Herred 103
17 — Ref. om Forandring i Skogvedtægterne for Tønset Herred 104
17 — Ref. om Forandring i Værnskogsvedtægterne for Gimsø Herred 104
17 — Ref. om Do. i Do. for Buksnes Herred 104
24 — Ref. om nye Skogvedtægter for Lierne Herred 110
30 — Ref. ang. Tilladelse for Otteraaens Brugseierforening til Opførelse af en Reguleringsdam for Byglandsfjord 124
15 April Ref. om Skogbrandsregler for Øvre Rendalens Herred . 147
15 — Ref. om Forandring i Skogbrandsreglerne for Aadalen Herred 147
15 — Ref. om Skogbrandsregler for Skiørn Herred 147
15 — Ref. om Do. for Inderøen Herred 147
15 — Ref. om Do. for Overhallen Herred 147
15 — Ref. om Do. for Flatanger Herred 147
15 — Ref. om Værnskogsvedtægter for Kvæfjord Herred . . . 148
15 — Ref. om nye Regler for Fællesflødningen i Jondalselven 148
22 — Skr. om, at Skogbrandsudgifter ikke kan udlignes og indbrives som Skat 158
25 — Ref. om Værnskogsvedtægter for Tjøtta Herred . . . 165
25 — Ref. om Forandring i Taxterne for Nordsjø—Skiens-Kanalen 166
30 — Ref. ang. Tilladelse til Løsflødning i Glommen fra Sarpsfos til Hvidsten Lændse 170
9 Mai Ref. om Skogbrandsregler for Tønset Herred 184
9 — Ref. om Skogvedtægter for Hegre Herred 184
9 — Ref. om Do. for Mosviken Herred 184
9 — Ref. om Reglement for Benyttelsen af Reguleringsdammene for Nissevand, Fyrrisvand, Næsvand og Nelaug 185
9 — Brugsregler for Lyster Statsalmenning i Sogn 185
20 — Skr. ang. en Brugsberettigets Adgang til at kræve Udløsning i Henhold til Udskiftningslovens § 93 . . 230
22 — Ref. om nye Skogbrandregler for Ytre Rendalens Herred 233
22 — Ref. om Skogbrandsregler for Birkenes Herred . . . 233
22 — Ref. om Regler for Fællesflødningen i Vismunden Elv, Kristians Amt 233

1903			Side
22	Mai	Skr. om, at Dampskibe skal gaa med sagte Fart gjennem Vegsund Kanal pr. Aalesund	234
22	—	Res. ang. Opførelse af en Reguleringsdam for Indsjøen Vegard m. v. i Vegardsheiens Herred	234
9	Juni	Res. om Skogvedtægter for Vardal Herred	298
9	—	Res. om Reglementsbestemmelser for Dampskibsfarten mellem Kanalbryggen i Skien og Grøtsund i Solum	297
9	—	Res. ang. Opførelse af en Reguleringsdam for Møsvand	299
22	—	Res. om Skogbrandsregler for Hof Herred	314
22	—	Res. om Do. for Verran Herred	314
22	—	Res. om Værnskogsvedtægter for Lurø Herred	315
22	—	Res. ang. Ophævelse af Res. af 29de Marts 1902 ang. Tjenesteuniform for Funktionærer i Skogvæsenets Tjeneste	317
1	Juli	Res. om Skogvedtægter for Enebak Herred	324
31	—	Brugsregler for Vestre Soknedals Statsalmenning, Søndre Trondhjems Amt	355
1	Aug.	Res. ang. Afgift af Trælast, som slippes i Songeelv, Frolands Herred	359
16	Septbr.	Res. ang. Fællesflødningsregler og Reglement for Bjergning og Anvendelse af Krabas- og Bundtømmer for Horgeelven med Bielve i Buskerud Amt	406
16	—	Skr. ang. Stemmeret ved Valg paa Bestyrelse for en Statsalmenning	413
21	—	Res. om Forandringer i Reglerne for Oplæggelse af Tømmer paa Isen i Stokke Elv i Biri	414
24	—	Brugsregler for Roltdalens Statsalmenning, Søndre Trondhjems Amt	431
12	Oktbr.	Skr. ang. Farten for Dampskibe i Ulefos—Strengen-Kanalen ved Lundefaret	440
17	—	Res. om Skogbrandsregler for Løiten Herred	447
17	—	Res. om Værnskogsvedtægter for Naustdal Herred	447
21	—	Res. om, at Reglerne om Fællesflødning m. v. i Digelvens Vasdrag, Nedenes Amt, skal forblive gjældende med en Forandring	470
21	—	Skr. ang. Indholdet af et Udkast til Fællesflødningsregler	475
3	Novbr.	Brugsregler for Starheims Bygdealmenning i Eid Herred	487
6	—	Skr. ang. Varigheden af Amtsudvalgets Samtykke til Forhøielse af Skatten paa Formue	488
10	—	Brugsregler for Søndre Soknedalens Statsalmenning, Søndre Trondhjems Amt	489
12	—	Skr. om, at særskilte Bestemmelser om Beslaglæggelse ikke bør indtages i Skogvedtægter	494
13	—	Skr. ang. Ret til Fiske i Fiskevand i Statsalmenning	495
16	—	Skr. om, at Vedtægter ang. et bestemt Træslag ikke kan istandbringes som Værnskogsvedtægter	496

1903				Side
18	Novbr.	Skr.	ang. Politiets Stilling i Tilfælde af Skogbrand i Herreder, hvor Skogbrandsregler er approberede . .	503
21	—	Res.	om Værnskogsvedtægter for Vaagan Herred . . .	506
21	—	Res.	om Do. for Nesne Herred	506
21	—	Res.	om Skogvedtægter for Etnedalen Herred	506
1	Decbr.	Skr.	ang. Betingelserne for det Offentliges Udredelse af Udgifter i Anledning af Skogbrand	516
12	—	Res.	om Forandring i Værnskogsvedtægterne for Vindalen Herred	535
12	—	Res.	om Skogbrandsregler for Skogn Herred	537
21	—	Res.	ang. Afgift af Tømmerflødning i Topdals Vasdrag ovenfor Tvedtfossene	544

Skole- og Undervisningsvæsen.

1903				
20	Jan.	Skr.	ang., hvorvidt der er Adgang til at afkræve Eleverne af en Aftenskole med Statsbidrag Skolepenge. . .	18
24	—	Skr.	ang. Spørgsmaal om en Kredsformands Ret til at examinere Børnene ved Aarsprøven i Folkeskolen .	21
28	—	Skr.	ang. Skolestyrets Forhold overfor en Fader, som negter at lade sit Barn bruge de anordnede Læsebøger	29
17	Febr.	Skr.	ang. Forstaaelsen af det nye Artiumsreglements § 5 a	53
21	—	Skr.	ang. Forstaaelsen af § 12 i Lov om forsømte Børns Behandling	56
23	—	Skr.	ang. Fuldbyrdelsen af et Skolestyres Beslutning i Henhold til Lov om forsømte Børns Behandling § 5	60
9	Marts	Skr.	ang. Udredelsen af Løkkegodtgjørelse af Tøienfondet .	75
18	—	Skr.	ang. Adgangen til at forhøie det i Lønningsvedtægten bestemte Antal Undervisningstimer	105
25	—	Cirk.	ang. Valg af Sprogform ved Modersmaalsunderviningen i Lærerskolerne.	111
25	—	Skr.	om, at Middelskoleexamen med indskrænket Fagkreds ikke godtages som fyldestgjørende for Fremstillelse til Tandlægeexamen	114
31	—	Skr.	ang. en Skoleinspektørs Stilling i Forhold til Lønningsvedtægten	128
14	April	Skr.	ang. et Skolestyres Adgang til at forbyde Bestyreren af en Folkeskole at overtage Læsetimer ved en Privatskole	146
15	—	Telegram ang. Valg af Formand i Tilsynsudvalget . .		149
16	—	Skr.	om, at Sognepræsten og øvrige Medlemmer af Skolestyret ikke har Krav paa Skydsgodtgjørelse for Reiser til Aarsprøver	150

1903			Side
23 April	Skr.	ang. Udpantning hos Faderen for Erstatning for Udgifter ved et af Værgeraadet bortsat Barn	162
24 —	Skr.	ang en Lærers Ret til ved Fratrædelsen at tage med de af ham plantede Frugttræer	163
12 Mai	Skr.	ang. Anvendelsen af Lov af 6te Juni 1896 overfor Børn, som af sine Forældre negtes at deltage i flere af Skolens Fag	215
16 —	Skr.	ang. Udgifterne ved Undervisning for et Barn, som paa Grund af Lamhed i Fødderne ikke kunde gaa til Skolen	218
22 —	Res.	om Rotnes Distrikts Indlemmelse i Nittedals Herreds Folkeskole	234
25 —	Skr.	ang. Adgang til at dække Udgifter til Lokale m. v. til de faste Amtsskoler af Amtets Midler	235
26 —	Skr.	ang. Udgifterne ved foreløbig Anbringelse af en Pige, der skulde indsættes i Skolehjem efter en Værgeraadsbeslutning, som ikke blev stadfæstet af Departementet	239
27 —	Skr.	ang. Skyds- og Kostgodtgjørelse til et Værgeraadsmedlem for Reiser i Anledning af Børns Bortsættelse	245
2 Juni	Skr.	ang. Overøvrighedernes Indhentelse af Erklæring fra Værgeraadet	249
6 —	Skr.	ang. Undervisning for en Gut, som paa Grund af en syg Fod havde vanskeligt for at søge Folkeskolen	251
9 —	Lov	om forberedende Prøver ved Universitetet	252
9 —	Rundskr.	ang. Honorar for Censorer ved Prøve i Gymnastik og Projektionstegning ved Artium	301
30 —	Skr.	ang. Rengjøring af Skoleværelsernes Gulve	322
30 —	Rundskr.	ang. Bestemmelserne om Renhold m. m. i Skoler	323
6 Juli	Skr.	ang. Forberedelse af Sager, som skal behandles af Værgeraadet	332
8 —	Res.	ang. Reglement for de forberedende Prøver ved Universitetet	336
16 —	Skr.	om, at der ikke bliver at vælge eget Værgeraad for Jondalen	348
17 —	Rundskr.	ang. Anbringelse af Børn, som ikke antages sedelig forkomne, samt ang. Regninger for Møder i Værgeraad	348
21 —	Rundskr.	ang. Indhentelse af Erklæring fra Værgeraad med Hensyn til Fordeling af Børnene mellem Ægtefolk, som ikke lever sammen	349
23 —	Skr.	ang. Værgeraadets Forhold overfor Anmeldelser om forsømte Børn, indeholdende ufuldstændige Oplysninger	351
1 Aug.	Res.	ang. Adgang for Skoler m. v. til at erholde overladt Sølvstuffer fra Kongsberg Sølvverk	370
3 —	Skr.	om, at det Offentliges Krav paa Bidrag af vedk. Kommune for et i Skolehjem indsat Barn ikke kan eftergives	371

1903				Side
12	Aug.	Ref.	ang. Oprettelse af et midlertidigt Adjunktembede ved Aalesunds offentl. høiere Almenskole	378
19	—	Skr.	ang. Udgifterne ved en af Værgeraadet bortsat Piges Nedkomst m. v.	379
11	Septbr.	Skr.	ang. Ret for en Skoles Rektor til at tildele en Elev Revselse efter Henstillen fra Værgeraadet	402
14	—	Skr.	ang. Værgeraadets Forhold overfor en Fader, som lader sine Børn forsømme Skolen m. v.	404
18	—	Skr.	ang. Udgifterne ved Lægeundersøgelse og Indsendelse til Abnormskole af et abnormt Barn	413
14	Oktbr.	Skr.	ang. en Dissenterprests Undervisning af Børn tilhørende Statskirken	441
28	—	Skr.	ang. Forstaaelsen af Landsskolelovens § 46 f.	484
28	—	Skr.	ang. Udbetaling af Statsbidrag, naar en Del af Lærernes Løn afgives til en Vikarkasse	485
28	—	Skr.	ang. Spørgsm. om Valg af særskilte Tilsynsudvalg for Dele af en Skolekreds	485
28	—	Skr.	ang. Spørgsm. om Statsbidrag for en i Tvangsskole anbragt Gut	485
28	—	Skr.	ang. Udgifterne ved foreløbig Anbringelse i Tvangsskole af Gutter, som var besluttet anbragt i Skolehjem	486
3	Novbr.	Skr.	ang. Pligt for Statskirkens Medlemmer til at lade sine Børn deltage i Folkeskolens Kristendomsundervisning	487
6	—	Skr.	ang. den mindste tilladte Undervisningstid i Folkeskolen paa Landet	488
9	—	Skr.	ang. Adgang til delvis at ordne en Landsskole som en Byfolkeskole uden at optage Legemsøvelser i Fagkredsen	489
10	—	Skr.	ang. Værgeraadets Adgang til at beslutte Omstreiferbørn bortsat i Familie	489
10	—	Skr.	ang. Betingelserne for Ansættelse som fast Lærer	490
11	—	Skr.	om, at et Herreds Udgifter i Henhold til Lov om forsømte Børns Behandling bør anvises af Herredsstyrets Ordfører	492
11	—	Skr.	ang. Betingelserne for Statsbidrag til Aftenskoler	493
19	—	Skr.	ang. Udgifterne ved Anskaffelse af Træmaterialier til Sløidundervisning	504
19	—	Skr.	ang. Anskaffelse af Ovn til en Lærerboligs Kjøkken og ang. Udjevning af Misforholdet i Byrder mellem et Herreds Kredse	504
30	—	Skr.	ang. Spørgsm. om Afsavnsgodtgjørelse til en Lærer, der har faaet Udsættelse med at tiltræde Posten	514
12	Decbr.	Skr.	ang. Valg af Formand i Tilsynsudvalget	542
18	—	Skr.	ang. Ordførerens Deltagelse i Skolestyremøderne, hvor et Herred er delt i to Skolekommuner	542

1903 Side
23 Decbr. Skr. ang., hvorvidt et Medlem af Skolestyret maa udtræde paa Grund af Tiltale eller Domfældelse for en Forbrydelse 554

Sparebanker.

1903
5 Jan. Res. om Forandring i Planen for Glemminge Sparebank 6
5 — Res. om Do. i Do. for Fredriksværns Sparebank . . 6
5 — Res. om Do. i Do. for Skudesnes Sparebank 6
5 — Res. om Plan for Hustads Sparebank m. v. 6
5 — Res. om Do. for Naustdals Sparebank m. v. 7
12 — Res. om Forandring i Planen for Moss Sparebank . . 13
19 — Res. om Do. i Do. for Ringerikes Sparebank 18
19 — Res. om Do. i Do. for Holme, Halsaa og Hartmarks Foreningsbank 18
10 Marts Res. om Plan for Dyrø Sparebank 90
10 — Res. om Forandring i Planen for Sande Sparebank . . 90
10 — Res. om Do. i Do. for Sems Præstegjælds Sparebank . 90
30 — Res. om Plan for Spind Sogns Sparebank 124
30 — Res. om Forandring i Planen for Sunnelvens Sparebank 124
27 April Res. om Forandringer i Planen for Vangs Sparebank . 168
27 — Res. om Plan for Smølen Sparebank 168
27 — Res. om Do. for Brudvik Sparebank m. v. 168
30 — Res. ang. Anvendelse af en Del af Rollag Kornmagasins Midler til Grundfond for en oprettende Sparebank. 170
7 Mai Res. om Forandring i Planen for Hollen Sparebank . . 174
7 — Res. om Do. i Do. for Stjørdalens Sparebank . . . 174
7 — Res. om Do. i Do. for Gausdals Sparebank 174
26 — Res. om Do. i Do. for Vanse Sogns Sparebank . . . 239
26 — Res. om Do. i Do. for Nordfjords Sparebank . . . 239
28 — Res. om Do. i Do. for Askim Sparebank 247
9 Juni Lov indeholdende Forandring i Lov om Sparebanker af 6te Juli 1887 jfr. Love indeholdende Forandringer i nævnte Lov af 27de Juli 1896 og 5te Marts 1900 296
9 Juli Res. om Forandringer i Planen for Stavanger Sparekasse 340
25 — Res. om Do. i Do. for Egersund Landsogns Sparebank. 352
25 — Res. om ny Plan for Bergens Sparebank 352
25 Aug. Res. om Plan for Narvik Sparebank 386
14 Septbr. Res. om Forandring i Planen for Kristianssands Arbeiderforenings Sparekillingsbank 404
14 — Res. om Do. i Do. for Bø Sparebank 404
17 Oktbr. Res. om ny Plan for Gjerpens Sparebank 448
19 Novbr. Res. ang. Anvendelse af „Dyrø Bygdemagasins" Midler til Grundfond for en Sparebank 504

1903			Side
19 Novbr.	Res.	om Forandring i Planen for Grytten og Volds Sparebank	504
10 Decbr.	Res.	om Plan for Vegaardsheiens Sparebank	520
21 —	Res.	om Plan for Rollag og Veggli Sparebank	553

Sportelvæsen.

1903			
6 Jan.	Skr.	ang., hvorvidt Sportellovens § 109 finder Anvendelse paa Erklæring fra Embedslæge ang. abnorme Børn	7
7 —	Rundskr.	ang. en Trykfeil i Finantsdepartementets Udgave af Sportelloven, § 179 (vedk. Handelsbreve)	8
31 —	Telegram	om, at Skiftegebyr til Statskassen ikke bliver at beregne i Dødsboer, der behandles af executores testamenti	39
10 Febr.	Skr.	ang. Betalingen for Præsteattester	47
16 Marts	Skr.	ang. en Distriktslæges Tilkommende for Udskrifter af Undersøgelsesforretninger til den retsmedicinske Kommission	102
24 —	Skr.	ang. Betaling for Alders- og Vielsesattester i Anledn. af Indtrædelse i en kommunal Pensionskasse	111
26 —	Skr.	ang. Betaling for Udskrifter af Registreringsforretninger, som sendes Overformynderiet i Henhold til Umyndiggjørelseslovens § 27	117
7 April	Skr.	ang. Betaling til Vidner ved flere Auktioner, som holdes paa samme Sted og Dag	143
8 —	Skr.	ang. Spørgsm. om Gebyr for Registrering af Rettelse vedk. en Anmeldelse til Skibsregistret samt af en Renunciationspaategning	145
8 —	Skr.	ang. Gebyr for Thinglæsning af Skylddelingsforretning, foretagen under Udskiftning	145
15 —	Skr.	ang. Udredelse af Gebyr for Forkyndelse af Underholdningsbidragsresolution	150
16 —	Skr.	ang. Spørgsm. om Gebyr for Thinglæsning af Hjemmelsbrev til gjenlevende Ægtefælle paa en Boet tilhørende Eiendom	151
16 —	Skr.	ang. en Lensmands Ret til Afskrivningspenge efter Sportellovens § 129	152
27 —	Skr.	ang. Spørgsm. om Betaling for forsøgt Forkyndelse af Stevning i Paternitetssag	169
29 —	Skr.	ang. Spørgsm. om særskilt Betaling for Thinglæsning af en Bestemmelse i en Interessentskabskontrakt	170
13 Mai	Skr.	ang. Betaling til Sjøretsmedlem for Deltagelse i Skjønsforretning	216
18 —	Skr.	ang. Spørgsm. om Betaling for Registrering af en Obligation i et Dampskib samt af Navneforandring	228

1903			Side
22 Mai	Skr.	ang. Beregning af Skiftegebyr af Anpart i et ansvarligt Handelsselskab	234
29 —	Skr.	ang. Forsøg paa Omgaaelse af Stempelpapir- og Sportellovgivningen ved Tvangssalg af faste Eiendomme	248
23 Juni	Skr.	ang. Gebyr for Thinglæsning af Indførsel i fast Eiendom for Rettighed til Præst og Klokker	317
25 —	Skr.	ang. Gebyr for Thinglæsning af Paategning paa et Skjøde	319
13 Juli	Skr.	ang. Stempelafgift og Thinglæsningsgebyr for Ægtepagt indeholdende Overdragelse af fast Eiendom	347
21 —	Skr.	ang. Erlæggelse af Gebyrer, som skal berigtiges ved Stempelpapir eller Stempelmærker	351
25 —	Skr.	ang. en Byfogeds Adgang til ved sit Kontorpersonale at tilsige Vidner til Auktioner m. v.	352
29 Aug.	Skr.	ang. Spørgsm. om Gebyr for Registrering af Forandring i et Skibs Bestyrelse	388
5 Septbr.	Skr.	ang. Gebyret for Protest af en Vexel, som var diskonteret for et mindre Beløb end det paalydende	401
17 —	Skr.	ang. Forstaaelsen af Sportellovens § 92	413
7 Oktbr.	Skr.	om, at der ikke skal erlægges Gebyr for Forkyndelser i private Straffesager	438
20 —	Skr.	ang. en Lensmands Ret til Salær for Inkassation af Underholdningsbidrag hos en Garantist	465
20 —	Skr.	om, at der ikke skal beregnes Sportler til Statskassen for Hjemstavnsforhør efter et Fattigstyres Forlangende	466
30 —	Skr.	ang. Spørgsm. om Gebyr for Udfærdigelse af nyt Nationalitetsbevis	486
10 Novbr.	Skr.	ang. Spørgsm. om Gebyr for Læsning af Bekjendtgjørelse fra Fattigstyret ang. Auktion	490
12 —	Skr.	ang. Betingelserne for Fritagelse for Sportler ved Erhvervelse af Arbeiderbrug og Boliger i Henhold til Lov af 9de Juni 1903	494
7 Decbr.	Skr.	ang. Sportler for Thingsvidne i en Overretssag mellem flere Fattigstyrer	519
16 —	Skr.	ang. Spørgsm. om Gebyr for Flytningsattester	542
22 —	Skr.	ang. Udredelsen af et Sjøretsmedlems Skyds- og Kostgodtgjørelse	554
24 —	Skr.	ang. Gebyr for Thinglæsning af Erklæring om Afskillelse af sammenføiede Bygrunde m. v.	555

Statskassen, Statens Eiendomme.

1903			
9 Febr.	Res.	om Optagelse af nyt Statslaan	46
21 Aug.	Res.	ang. Deponering af Partialobligationer af Statslaanet af 1903	381

1903 Side

Stempelvæsen.

1903
10 Marts Kundgj. ang. Afgift af stempelpligtige Dokumenter og af Spillekort fra 1ste April 1903 77
29 Mai Skr. ang. Forsøg paa Omgaaelse af Stempelpapir- og Sportellovgivningen ved Tvangssalg af faste Eiendomme 248
13 Juli Skr. ang. Stempelafgift m. v. for Ægtepagt indeholdende Overdragelse af fast Eiendom 347

Storthinget, Stemmeret.

1903
23 Febr. Skr. ang. Udstedelse af Atteſt i Anledning af en norsk Statsborgers Erhvervelse af Borgerret i fremmed Stat 61
10 Marts Lov om Forandringer i og Tillæg til Lov af 24de Februar 1900 ang. Mandtal og Storthingsvalg . . 75
10 — Overſættelse til Landsmaal af denne Lov 557
14 — Rundſkr. ang. Storthingsvalgenes Forberedelse og Afholdelse m. v. 95
25 April Grundlovsbeſtemmelſe ang. Forandring i Grundlovens § 52 c 165
9 Mai Lov indeholdende Forandringer i Lov om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelſe i Valgmandsvalgene af 5te Juni 1897 175
9 — Lov om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelſe i Valgmandsvalgene af 5te Juni 1897 med de ved ſenere Love indførte Forandringer 177
16 — Rundſkr. ang. Forſkrifterne i Lov af 9de Mai 1903 om Forandringer i Lov om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelſe i Valgmandsvalgene . 219
25 — Rundſkr. til Indrulleringscheferne ang. Lov om udenfor Riget værende Stemmeberettigedes Deltagelſe i Valgmandsvalgene 235
4 Juli Rundſkr. ang. Formular for Protokollationen ved Valgthingene 330
12 Oktbr. Skr. om, at Forfaldsanmeldelſer med Stemmeſedler ikke kan ſendes portofrit til Valgſtyret 441

Toldvæſen, Ind- og Udførſel.

1903
31 Jan. Reſ. om Forandring i Inſtruktion for Toldvæſenets Embedsmænd og Betjente. 36
18 Febr. Skr. ang. Gjenudførſel af endel i to Lodsbaade fra Udlandet medbragte Varer 55
31 Marts Reſ. ang. Toldafgifter fra 1ſte April 1903 125

1903			Side
13 Juni	Skr.	ang. Adgang for et Sygehus til at indføre Karbollysoform til eget Brug	306
16 Septbr.	Res.	ang. Opkrævning af Afgift efter Havnelovens § 29 ved Toldkassereren i Langesund	411
13 Oktbr.	Skr.	ang. Indførsel af toldbare Varer uden Passerseddel ad Veien fra Vermland gjennem Søndre Tryfil	441
21 Novbr.	Res.	ang. Inddragning af en Toldkontrollørpost og Oprettelse af en Toldbetjentpost i Arendal Tolddistrikt samt ang. Oppebørselsforretningerne ved Tvedestrand Toldsted	506
21 Decbr.	Res.	ang. Forandringer i Vintolden	551

Traktater, Forhold til Udlandet, Konsulatvæsen.

1902			
17 April / 29 —	Noter	udvexl. mellem Generalkonsulen i Alexandria og den ægyptiske Udenrigsminister ang. Oprettelsen af en Karantænestation i Suakin	1
1903			
12 Jan.	Res.	ang. Løn og Kontorholdsgodtgjørelse for Konsulen i Riga	13
26/9 1900 / 20/5 1901 / 26/3 1902 / 27/1 1903	Noter	udvexl. mellem Legationen i Wien og det østerrigsk-ungarske Udenrigsministerium ang. Toldfrihed for visse Konsulatrekvisita	22
1903			
28 Jan.	Cirk.	ang. Oprettelse af britisk Postanstalt i Kina, samt af italienske Postanstalter i Benadir m. v.	32
31 —	Res.	ang. Overenskomst om direkte Godsforsendelse mellem norske Jernbaner og Baner i Holland, Belgien og Frankrig	36
3 Febr.	Skr.	ang. Spaniens Tiltrædelse af Tillægsakt af 14de December 1900 til Konventionen ang. den industrielle Eiendomsret	39
10 —	Skr.	om, at Korea har tiltraadt Genferkonventionen ang. saarede Militæres Forpleining i Felt	47
14 —	Cirk.	ang. Oprettelse af tysk Postanstalt i Kina m. v.	48
16 —	Skr.	ang. Opkrævning af Hovedpostkonventionens Taxter i Paraguay	53
21 —	Skr.	ang. Opkrævning af Hovedpostkonventionens Taxter i Guatemala	56
10 Marts		Overenskomst om Overgivelse til en Voldgiftskommission af norske og svenske Borgeres Fordringer mod Republiken Venezuela	558
1/2 — 8		Deklaration med Rusland ang. Retsanmodninger i civile Sager	115

1903			Side
26 Marts	Skr.	ang. Konsulernes Udstedelse af „permits“ til norske Sjømænd i Udlandet	116
27 —	Cirk.	ang. Oprettelse af fransk Postanstalt i Kina . . .	118
4 April	Skr.	ang. Det tyske Riges Tilslutning til den internationale Konvention om Beskyttelse af den industrielle Eiendomsret m. v.	131
14 Febr. / 6 April	Konvention	ang. Udvexl. af Postanvisninger mellem Norge og Canada	132
11 April	Skr.	om, at Guatemala har tiltraadt Konventionen ang. saarede Militæres Pleie i Felt	146
20 —	Skr.	ang. Salvadors og Koreas Tilslutning til Konventionen ang. Anvendelse paa Sjøkrig af Genferkonventionens Grundsætninger	155
21 —	Skr.	ang. Brasiliens Tiltrædelse af Tillægsakt af 14de Decbr. 1900 til Konventionen ang. den industrielle Eiendomsret af 20de Marts 1883	156
27 —	Skr.	ang. Oprettelse af russisk og af tysk Postanstalt i Kina	169
1900 19 Juni / 1903 28 April	Noter	udvexl. mellem Legationen i Berlin og det tyske Udenrigsministerium ang. gjensidig Toldfrihed for Konsulatrekvisita	307
28 —	Skr.	ang. Guatemalas Tilslutning til Konventionen ang. Anvendelse paa Sjøkrig af Genferkonventionens Grundsætninger	169
29 —	Skr.	ang. det britiske Protektorat Somalilands Tiltrædelse af Hovedpostkonventionen	169
8 Mai	Ref.	ang. Oprettelse af et ulønnet Konsulat i San Salvador	558
13 —	Skr.	ang. endel britiske Koloniers Tiltrædelse af Overenskomst om Udvexling af Breve og Æsker med angiven Værdi	215
16 —	Skr.	ang. det britiske Protektorat Syd-Nigerias Tiltrædelse af Hovedpostkonventionen og Overenskomsten ang. Udvexling af Breve og Æsker med angiven Værdi .	217
10 Marts / 7 Mai / 27 —	Overenskomst	om Overgivelse til en Voldgiftskommission af norske og svenske Borgeres Fordringer mod Republiken Venezuela	558
7 Mai / 27 —	Protokoller	ang. Afgjørelse ved Voldgiftsdomstolen i Haag af Spørgsm. om Behandlingen af visse Staters Reklamationer overfor Venezuela	563
11 April / 14 — / 27 Mai	Tillægskonvention	til Handels- og Sjøfartstraktaten mellem Norge og Portugal af 31te December 1895 . . .	239
14 April / 27 Mai	Noter	ang. Anvendelsen af foranstaaende Tillægskonvention	242

1903			Side
28 Mai	Skr.	ang. Tiden for Brasiliens Tiltrædelse af Tillægsakt af 14de December 1900 til Konventionen af 20de Marts 1883	247
9 Juni	Lov	om Adgang for andre end norske Statsborgere til at erhverve fast Eiendom eller Brugsret over Grund her i Riget	254
10 —	Res.	ang. Oprettelse af et ulønnet Konsulat i Bagdad	575
16 —	Skr.	ang. Bolivias Tiltræden af Overenskomsten ang. Udvexling af Postanvisninger	307
20 —	Res.	ang. Bevilgning til diplomatiske Anliggender, Konsulatvæsen m. v. og ang. Konsulatafgift fra 1ste Januar 1904	312
20 —	Cirk.	ang. Nedlæggelse af tysk Postanstalt i Kina	314
7 Juli	Overenskomst om Fornyelse af Telegrafoverenskomst mellem Norge og Tyskland af 6te April 1879 med Tillægsoverenskomster		333
7 Mai / 10 Juli	Noter	udvexl. mellem Udenrigsdepartementet i Stockholm og den østerrigsk-ungarske Legation ang. gjensidig gratis Forkyndelse af norske og østerrigske Retsdokumenter	341
30 Juli	Skr.	ang. Montenegros Tiltræden af Overenskomsten om Udvexling af Breve og Æsker med angiven Værdi	354
3 Aug.	Skr.	ang. Opkrævningen af Postpakkekonventionens Taxter paa Cuba	371
6 —	Skr.	ang. Indbringelse af Tvist mellem Skibsførere og Mandskab for fremmed Domstol og ang. en Konsuls Forhold overfor Klage over en Vicekonsuls Afgjørelse m. v.	371
18 Aug.	Skr.	ang. Mexikos Tilslutning til den internationale Konvention om Beskyttelse af den industrielle Eiendomsret m. v.	379
22 —	Deklaration mellem Norge og Rusland ang. gjensidig Beskyttelse af Varemærker		381
14 — / 31 —	Overenskomst ang. Telefonforbindelsen mellem Norge og Tyskland		388
7 Septbr.	Cirk.	ang. Oprettelse af fransk Postanstalt i Kina	401
25 —	Skr.	ang. Persiens Tiltrædelse af Postpakkekonventionen	576
17 Oktbr.	Res.	ang. Opgaver til Konsulen ved et Handelsskibs Ankomst til og Afgang fra Havn, hvor Konsulat er oprettet, m. v.	444
17 —	Skr.	om, at Britisk Honduras og Cypern har tiltraadt Overenskomsten om Udvexling af Værdibreve m. v.	448
19 —	Cirk.	til Amtmændene ang. Opgaver til Konsulen ved et Handelsskibs Ankomst til og Afgang fra Havn, hvor Konsulat er oprettet, m. v.	449
19 —	Cirk.	til Konsulaterne ang. det samme	461

1903			Side
19 Oktbr.	Cirk.	til Toldkasererne ang. Opkrævning af Konsulatafgift af Skibe i udenrigsk Fart	462
20 —	Cirk.	ang. Oprettelse af tysk Postanstalt i Kina	466
5 Novbr.	Skr.	ang. Adgang for en Udlænding til at anstille Prøvedrift i Gruber	488
5 —	Cirk.	ang. Nedlæggelse af fransk Postanstalt i Kina	488
7 Decbr.	Skr.	ang. Anerkjendelse af Republiken Panama som selvstændig Stat	519
21 —	Res.	ang. Kundgj. af forandret Ordlyd af Konsulatforordningens § 107, Mom. 1	545
21 —	Res.	ang. Kundgj. af Ophævelse af §§ 72, 103 m. fl. og af forandret Ordlyd af §§ 66, Mom. 2, 75 m. fl. i Konsulatforordningen	548
24 —	Skr.	ang. Konsulernes Pligt til at anstille Undersøgelse i Anledn. af Sjøulykker	555

Tyende.

1903			
4 Juli		Regler og Taxter for Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer i Bodø	329
28 Septbr.	Skr.	ang. et Formandskabs Adgang til at negte at meddele Bevilling som Forhyringsagent	434

Veivæsen, Jernbaner, Skyds.

1903			
10 Jan.	Res.	ang. Kostgodtgjørelse for Statsdyrlægen i Bergen	12
31 —	Res.	ang. Overenskomst om direkte Godsforsendelse mellem norske Jernbaner og Baner i Holland, Belgien og Frankrige	36
2 Marts	Skr.	ang. Beregningen af Vidnegodtgjørelse for Fremmøde ved Lagmandsretterne m. v.	72
2 —	Skr.	ang. Beregningen af et Vidnes Godtgjørelse i visse Tilfælde	72
30 —	Res.	om Taxter for Benyttelse af Jernbanens Kai i Narvik	123
31 —	Skr.	ang. Beregning af Skydsgodtgjørelse ved Reise med leiet Dampskib	129
16 April	Skr.	om, at Sognepræsten og øvrige Medlemmer af Skolestyret ikke har Krav paa Skydsgodtgjørelse for Reiser til Aarsprøver	150
9 Mai	Res.	om Forbud mod uden Politiets Bevilling at tage Plads ved offentlige Veie eller Pladse for at søge Erhverv ved Reisendes Befordring i Skydsruten Otta—Domaas m. v.	184
14 —	Skr.	om, at den elektriske Bane til Holmenkollen indgaar	

1903				Side
			under Udtrykket Jernbane i Lov om Skyds- og Kostgodtgjørelse af 10de Juli 1894	217
15	Mai	Skr.	ang. Beregning af Vidners Godtgjørelse for Reuskyds	217
27	—	Skr.	ang. Skyds- og Kostgodtgjørelse til et Værgeraadsmedlem for Reiser i Anledning af Børns Bortsættelse	245
8	Juli	Res.	om Forandring i Reglerne for Erstatning i Ulykkestilfælde til Arbeidere og Betjente ved Statsjernbanernes Drift	335
6	Aug.	Skr.	ang. Spørgsm. om Erstatning for Udgifter til Truger	373
12	—	Res.	ang. Fritagelse af Jernbaneanlægget Taugevand—Roa for Skatter og Afgifter	378
17	Septbr.	Skr.	ang. Adgang for Veibestyrelsen til at fjerne Træer og Buske ved offentlige Veie	413
30	—	Skr.	ang. Præsters og Kirkesangeres Ret til Skyds eller Godtgjørelse herfor	435
3	Oktbr.	Res.	ang. Skydsgodtgjørelse for Landbrugskonsulenten i England under Reiser i Norge	436
23	—	Skr.	ang. Tillæg til Statsbanernes Driftsreglement	477
18	Novbr.	Skr.	ang. Vedligehold af en Vei gjennem en Bygningskommune	503
28	—	Res.	ang. Taxter for Strækningen Dokka—Tonsaasen af Valdresbanen m. v.	510
1	Decbr.	Skr.	ang. Anbringelse af Grinder paa Hovedveie	517
3	—	Skr.	ang. forskj. Spørgsmaal vedk. Vinterveiarbeidets Anordning m. v.	517
9	—	Skr.	ang. Militæretatens Pligt til for dens Exercerpladse at deltage i Udgifterne ved Veivedligehold	519
22	—	Skr.	ang. Beregning af Veilængder	553
22	—	Skr.	ang. Udredelsen af et Sjøretsmedlems Skyds- og Kostgodtgjørelse	554

Ægteskab, Forældre og Børn.

1903				
24	Febr.	Skr.	ang. Indfordringen af Underholdningsbidrag til et af et Fattigvæsen forsørget, udenfor Ægteskab født Barn	61
10	Marts	Res.	om Vedtægt ang. Salg af Tobak til Børn i Narvik	77
24	—	Res.	om Ophævelse af Forbudet mod at vie Personer, som ikke har været til Guds Bord	109
4	April	Skr.	ang. Adgang til Brudevielse uden foregaaende Lysning efter Anordning af 30te December 1897	142
15	—	Skr.	ang. Udredelse af Gebyr for Forkyndelse af Underholdningsbidragsresolution	150
22	—	Rundskr.	ang. Paternitetssagers Behandling ved Underretterne	157

1903			Side
27 April	Skr.	ang. Spørgsm. om Betaling for forsøgt Forkyndelse af Stevning i Paternitetssag	169
2 Juni	Skr.	ang. Overøvrighedernes Indhentelse af Erklæring fra Værgeraadet ved Afgjørelser i Henhold til Lov af 6te Juli 1892, Nr. 5, § 3	249
21 Juli	Rundskr.	ang. det samme	349
1 Aug.	Res.	ang. Formular for Ægteskabsstiftelse inden Dissentersamfundet „Kristi Menighed" i Kristiania	370
4 Septbr.	Skr.	ang. Forstaaelsen af Lov af 6te Juli 1892 No. 4, § 10, 2det Led	400
1 Oktbr.	Skr.	ang., hvem der har at bestemme Stedet for Vielse	435
3 —	Res.	om Vedtægt ang. Salg af Tobak til Børn i Haugesund	436
20 —	Skr.	ang. en Lensmands Ret til Salær for Inkassation af Underholdningsbidrag hos en Garantist	465
21 —	Skr.	om, at Beslagsforretninger for Underholdningsbidrag ikke er retslige, men administrative Handlinger	475
17 Novbr.	Skr.	ang. Adgangen til at nedlægge Forbud mod en Familiefaders Udvandring i Henhold til Lov af 6te Juli 1892	496

Rettelser.

Side 8, 6te Linie fra oven, staar „§ 139" istedetfor „§ 39".
„ 19, 15de — „ neden, „ „Herredsfogns" istedetfor „Hovedfogns".
„ 63 og 71, Res. 2 Marts 1903 ang. Betingelserne for Udvinding af alluvialt Guld paa Statens Grund i Tromsø Stift er indtaget to Gange.
„ 242, 11te Linie fra oven staar „1893" istedetfor „1903".
„ 307 flg. Ved Noter udvexl. mell. Legationen i Berlin og det tyske Udenrigsministerium staar i Margen „$\frac{28 \text{ April}}{19 \text{ Juni}}$" istedetfor „$\frac{19 \text{ Juni } 1900}{28 \text{ April } 1903}$".
„ 434. Ved Skr. fra Justitsdep. til Amtmanden i Bratsberg Amt staar i Margen „26 Septbr." istedetfor „28 Septbr.".

A. NOLDÆK ERIKSEN & CO
BOGHANDEL
PAPIR-
FORRETNING
TRONDHJEM

Depotbiblioteket
h050 34 359

Norsk Lovtidende

1903